

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (ESKİ TÜRK DİLİ)
ANABİLİM DALI

TEVÂRİH-İ GÜZİDE NUŞRET-NÂME
(GİRİŞ-METİN-NOTLAR-DİZİN-TIPKIBASIM)

Doktora Tezi

Harun KAYA

Ankara-2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (ESKİ TÜRK DİLİ)
ANABİLİM DALI

TEVĀRİH-İ GÜZĪDE NUŞRET-NĀME
(GİRİŞ-METİN-NOTLAR-DİZİN-TIPKIBASIM)

Doktora Tezi

Harun KAYA

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Aysu ATA

Ankara-2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (ESKİ TÜRK DİLİ)
ANABİLİM DALI

Harun KAYA

TEVĀRİH-İ GÜZĪDE NUŞRET-NĀME
(GİRİŞ-METİN-NOTLAR-DİZİN-TIPKIBASIM)

Doktora Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Aysu ATA

Tez Jürisi Üyeleri

Adı Soyadı

İmzası

Prof. Dr. Aysu ATA

Prof. Dr. Önal KAYA

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU

Prof. Dr. Ayşehan Deniz ABİK

Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY

Tez Sınavı Tarihi: 11.11.2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.(11/11/2019)

Harun KAYA

İçindekiler

ÖNSÖZ.....	vii
Çeviriyazı İşaretleri	ix
Kısaltmalar	xi
Eser Kısaltmaları	xii
GİRİŞ.....	1
1. Tarih Yazıcılığı.....	1
1.1. İslâm Tarih Yazıcılığının Doğuşu	1
1.2. Arapça ve Farsça Tarih yazıcılığı.....	2
1.3. Moğol İstilasası ve Farsça Tarih Yazıcılığı	3
1.3.1. Moğol İstilasası Öncesi Farsça Tarih Yazıcılığı.....	3
1.3.2. Moğol Devlet Teşekkülünün Orta Asya'daki Tarih Yazıcılığına Etkisi.....	4
1.3.3. Moğol Dönemi Farsça Tarih Yazıcılığı.....	4
1.4. Türkçe Tarih Yazıcılığı	7
1.4.1. Doğu Türkçesi İle Yazılmış Tarih Metinleri	8
1.4.1.1. Zafernâme Tercümesi	8
1.4.1.2. Târîh-i Mülûk-ı Acem	8
1.4.1.3. Târîh-i Enbiyâ ve Hükemâ	9
1.4.1.4. Zübdetü't-Tevârîh.....	9
1.4.1.5. Şecere-i Terâkime.....	9
1.4.1.6. Cengiz-nâme.....	10
1.4.1.7. Şibanî-nâme	10
1.4.1.8. Câmi'ü't-Tevarih Tercümesi.....	11
1.4.1.9. Çinggis Kağan Tarihi	12
1.5. Tevârîh-i Güzîde-Nusret-nâme.....	12
1.5.1. Metnin Yazarı Müellif mi? Mütercim mi?	13
1.5.2. Nüshaları.....	14
1.5.3. Yazılış Tarihi	15
1.5.4. Söz Varlığı.....	16
1.5.5. Eser Üzerine Yapılan Çalışmalar	16
1.5.6. Tarih Çalışmalarındaki Yeri	17
1.6. Metin Oluşturulurken İzlenen Yöntem.....	18
2. METİN	19
3. NOTLAR	239
4. DİZİN	259
4.1. Genel Dizin.....	259

4.2. Özel Adlar Dizini	583
4.2.1. Şahıs Adları Dizini	583
4.2.2. Yer Adları Dizini	676
4.2.3. Boy-Kavim Adları Dizini	691
SONUÇ.....	701
KAYNAKÇA	703
FAYDALANILAN KAYNAKLAR	706
ÖZET	709
SUMMARY	709
5. TIPKIBASIM	710

ÖNSÖZ

Orta Asya Türk tarihi Moğol İmparatorluğunun kuruluşunun ardından çok ciddi süreçler yaşamıştır. Türk boylarının değişim ve dönüşümleri dildeki değişimleri de otomatik olarak tetiklemiştir. Çağatay Türkçesi de Türk boylarının karışık hâlde bulunduğu bir coğrafyada, karışık bir yapıya sahip olan Harezmi Türkçesinin ardından Türk dilinin doğu sahası edebî yazı dilini teşkil etmiştir.

Bir nevi Çağatay Türkçesinin ilk safhası olan Harezmi Türkçesinden sonra Çağatay Türkçesini standart yazı dili hâline getiren Ali Şir Nevâyî'ye kadar birçok eser ortaya konulmuştur. Genellikle manzum ve mensur edebî metinler ortaya konulurken, din ve tarih gibi farklı sahalarda da metinler oluşturulmuştur. Hazırlanan bu tez çalışmasının konusu da tarih sahasında yazılan ve İngiltere Kütüphanesi Or. 3222 numarada kayıtlı olan *Tevârih-i Güzîde-Nuşret-Nâme* adlı metindir.

Oldukça geniş bir coğrafyada hüküm süren Moğollar bir süre sonra devlet içinde bölünmüşlerdir. Bu da devletin zayıflaması, hakimiyet alanlarının kısıtlanması gibi çeşitli problemlere yol açmıştır. Moğol devletini tekrar toparlayan Gazan Han devletin geçmişinin ve şecere bilgisinin kaybolmaması için Reşidüddin Fazlullah'a kapsamlı bir dünya tarihi yazdırmıştır. Üç ciltlik *Câmi'ü't-Tevârih* adındaki bu eserin birinci cildi Türk ve Moğol boylarının tarihini ve şahıslarını açıklamıştır. Bu bilgiler sadece Moğol tarihi için değil Türk tarihi için de oldukça kıymetlidir. Tez çalışması olan yazma *Câmi'ü't-Tevârih*'in ilk cildinin tercümesini içermektedir. Bununla birlikte eserde Yezdî'nin *Zafer-nâme*'sinden parçalarla beraber *Şibanî-nâme* yer almaktadır. Bu yönüyle Türk diline ve Türk Moğol tarihine tarihî Türkçe metinler bağlamında kıymetli bilgiler sağlayacaktır.

Yapılan çalışma beş bölümden oluşmaktadır (Giriş-Metin-Notlar-Dizin-Tıpkıbasım). Girişte genel bilgilerin ardından eserin tanıtımı, nüshaları ve eser üzerine yapılan çalışmalar hakkında ulaşılabilen tüm bilgiler aktarılmıştır. Metin kısmında

transkripsiyonlu metin aktarılmıştır. Notlar kısmında metindeki dikkate değer bilgiler üzerinde durulmuştur. Dizin kısmı genel ve özel adlar dizini şeklinde iki bölüm olarak oluşturulmuştur. Özel adlar dizini de kendi içerisinde şahıs, yer ve boy-kavim adları olarak üç kısımda verilmiştir. Özel adlar dizininde şahıs adları kısmında metin içerisinde önem atfedilen şahısların isimleri için metindeki ve tarihî bilgilerden hareketle bilgiler verilmiştir. Tıpkıbasım kısmında da İngiltere Kütüphanesinden temin edilen şekliyle metnin tıpkıbasımını yerleştirilmiştir.

Çalışmamı yaparken her zaman yanımda olan, metin oluştururken karşılaştığım sorunlarda yardımlarını gördüğüm Dr. Erol Çelik'e, Gökhan Türk'e, Dr. Öğr. Üyesi Ali İhsan Yapıcı'ya ve can dostum Cihan Doğan'a, her zaman yanımda olan, çalışmalarımın zamanını ve desteğini eksik etmeyen eşim Dilek Kaya'ya teşekkür ederim. Kütüphane ve dökümantasyon bölümünde yazılı ve dijital kaynakların temininde çok değerli yardımlarını gördüğüm sayın Hicran Tölek'e ayrıca teşekkürlerimi sunarım. Rusça metinlerin çözümlenmesinde yardımlarını gördüğüm Prof. Dr. Ahmet Nahmedov'a teşekkür ederim. Doktora çalışmam boyunca benden yardımlarını esirgemeyen hocalarım Prof. Dr. Önal Kaya'ya, tarihî konularda yol gösteren Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu'ya, ve danışmanım Prof. Dr. Aysu Ata'ya teşekkürü borç bilirim.

Çeviriyazı İşaretleri

ا a, ā, e, e

ء ʾ

ب b, p

ت t

ث ṯ

ج c, ç

ح ḥ

خ ḫ

د d

ذ z, ḏ

ر r

ز z

س s

سپ s

ش ṣ

ص ṣ

ض ḏ, ḏ

ع ʿ

غ ğ

ف f

ق k

نك ṅ

ك k/g/ŋ

ل l

م m

ن n

و v; u, ū, ü, o, ö

ه h; a, e

ي y; i, ī, ĩ

Kısaltmalar

A: Arapça

F: Farsça

C: Cilt

hz.: Hazret

krş.: Karşılaştırını

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

M. Moğolca

S: Sayı

s.: Sayfa

Soğ.: Soğdca

TDVİ: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi

Tr.: Türkçe

TDK: Türk Dil Kurumu

TTK: Türk Tarih Kurumu

Eser Kısaltmaları

AKA: Camü't-Tevarih (İlhanlılar Kısmı)

AKA, İsmail. (2013), Camiu't-Tevarih (İlhanlılar Kısmı), TTK Yayınları, Ankara.

AŞ: Anonim Şibanî-Nâme

KARASOY, Yakup - TOKER, Mustafa. (2005), Türklerde Şecere Geleneği ve Anonim Şibanî-nâme, Tablet Yayınları, Konya.

CT: Cāmi'ü't-Tevārīh

THACKSTON, Wheeler M. 1998. Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh, Part I, Harvard.

_____. 1999a. Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh, Part II, Harvard.

_____. 1999b. Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh, Part III, Harvard

HOTB: The History Of Timur-Bec

DARBY, John. (1723). The History Of Timur-Bec: Known by the Name of Tamerlain the Great, Emperor of the Moguls and Tartars: Being an Historical Journal of His Conquests in Asia and Europe, Vol I-II, London,

MGT: Moğolların Gizli Tarihi

TEMİR, Ahmet. (2016). **Moğolların Gizli Tarihi, I Tercüme**, TTK Yay, Ankara

SOG: The *Successors of Genghis Khan*

BOYLE, Andre. (1971). *The Successors of Genghis Khan*, Columbia University Press, New York.

Şami: Zafer-Nâme

Nizamüddin Şâmî. 1987. *Zafer-nâme* (Çev. Necati Lugal), TTK Yayınları, Ankara.

ŞD: Şiban Han Divanı

KARASOY, Yakup (1998). *Şiban Han Divanı* (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım), TDK Yayınları, Ankara.

GİRİŞ

1. Tarih Yazıcılığı

1.1. İslâm Tarih Yazıcılığının Doğuşu

İslâm dünyasında tarih yazarlığı, siyer ve megazî ile başlamış olup bu alandaki faaliyet temelleri Emeviler zamanında atılmıştır. O dönemde kutsî bir mahiyete sahip olan Peygamberlik dönemine ait olaylar ve menkıbeler, mukaddes anılar hâlinde korunup rivayet ediliyor; bu şekilde muhafaza ediliyorlardı. Kur'an ayetlerinin tefsiri ve hadislerin açıklanması, bunların iniş ve söyleniş nedenlerinin bilinmesini gerektirdiğinden, Peygamberlik dönemi hakkında rivayet edilen menkıbe ve olayların çok erken bir zamanda toplanıp kayıt altına alınması mecburiyeti doğmuş, bu şekilde ilk kez Peygamberin hayatından bahseden siyer ve megazî kitapları meydana gelmiştir. Kur'an'da geçen peygamberlerin hayatlarına dair birçok ayetin bulunması ise, zorunlu olarak peygamberler tarihi hakkındaki araştırmaları doğurmuştur (Günaltay, 1991, 17).

Diğer taraftan İslâmiyetin devlet teşekkülü olarak çok hızlı biçimde medenî dünyanın büyük kısmına yayılması, tarih yazıcılığının oluşumundaki sebeplerden en büyük öneme sahip olanıdır. Konu üzerinde ayrıntılı çalışmalar yapan Ramazan Şeşen bu durumun yanında İslâm tarihçiliğinin ortaya çıkışında rol oynayan noktaları şu şekilde sıralar:

1. Kitabeler: 328 tarihli *İmri'ü'l-Kays* kitabesi, 578 tarihli Şerahî kitabesi ve Güney Yemen'deki kitabeler.

2. Eyyâm El-Arab Edebiyatı: Cahiliyye Dönemi'nde Araplar arasında geçen meşhur savaşları anlatan sözlü edebiyata dair eserler.

3. Ensab İlmi: Cahiliyye Dönemi'nde Arapların kabilenin soy kütüklerini hatta meşhur atların da soy kütüklerini tutmasına ve ezberlemesine denmektedir.

4. Arap Şiiri: Cahiliyye Dönemi'nde Orta Arabistan ve Hicaz'da ortaya çıkmış olan edebî dile denmektedir. Kuran'ın indiği dil bu ortak edebî dile bağlıdır. Bununla birlikte bugün kullanılan Arapça da bu edebî dilin bir nevi devamı niteliğindedir.

5. Okur-yazarlığın yaygınlaşması.

6. Komşu Ülkelerin Tarih Edebiyatının Etkisi: Araplara yakın yaşayan İranlılar, Yahudiler, Hristiyanlar ve Süryaniler gibi toplulukların tarih ve edebiyatı, Araplar tarafından bilinmekteydi.

7. Kuran'da yer alan peygamberlere ait kıssalarla, Benî İsrail tarihine dair kayıtlar.

8. Şuubiye hareketine karşı Arap kabilelerinde ortaya çıkan tepkiler.

9. Siyasî hizipleşme ve imamet meselesi (Şeşen, 1998, 16-17)

Başlıklar hâlinde verilen bu bilgiler İslâm dininin ortaya çıkışı ve devlet teşekkülünün ardından ortaya çıkan siyasi gelişmelere nazaran oldukça hafif tesire sahiptir.

1.2. Arapça ve Farsça Tarih yazıcılığı

Peygamber zamanında Peygamber ve sahabe, İslâm dini ve devletinin ortaya çıkışının önemini bildiklerinden yalnızca kendilerine ait çıkış noktalarını birer milat olarak kullanmakta tereddüt etmemişlerdir. Diğer takvim sistemlerinin bilinmesine rağmen hicri takvimin net biçimde kabul edilip kullanılması bunun en açık örneğidir. İslâm tarihinde tarihle ilgili ilk çalışma Kuran'ın toplanmasıdır. Diğer taraftan erken dönemde İslâm tarih yazıcılığı Peygamberin hayatı, savaşları ile Beni İsrail ve Yemen tarihi hakkındaki olayların kayda geçirilmesi çerçevesinde gelişmiştir (Şeşen, 1998, 17-19).

Hicrî dördüncü yüzyıl tarihçilerinden Mes'ûdî'nin *Mürûcû'z-zeheb* adlı tarihinin girişinde, kendisinden önce tarih yazan seksen kadar tarihçiden söz etmesi, tarihî

incelemelerin çok az bir zaman içinde ne kadar gelişmiş olduğunu göstermektedir (Günaltay, 1991, 19)

Başlangıç merhalelerinin ardından sistemli tarih yazıcılığı hadisle uğraşanlar tarafından meydana getirilen Medine ekolü ile; hadis, şiir, dil ve tarih araştırmacıları tarafından meydana getirilen Irak tarih ekolü olarak iki mektep biçiminde kendisini göstermiş, devamında da büyük tarih kitapları yazılmıştır (Şeşen, 1998, 19). Bu süreçte İbni Şihâb, İbni İshâk, Vâkıdî, Hişam, Medâinî, Belâzurî ve Taberî en önemli isimlerdir. Özellikle Taberî Farsça tarih yazıcılığında da kaynak olmuştur.

Farsça tarih yazıcılığı, dünya tarihinin yanında özellikle Türklerin kökenleri ve tarihini anlatması bakımından çok önemlidir. Büyük oranda İran coğrafyasında gelişen Farsça tarih yazıcılığını Moğol istilasına göre iki döneme ayırmak mümkündür. İslâmiyetin İran coğrafyasında yayılmasının ardından Moğol istilasından önce genellikle Emevî-Abbasî kültürel çevresinde şekillenen bir tarih yazıcılığı görülürken, bu durum Moğol istilasından sonra Cengiz Han ve Moğol hakimiyeti çerçevesinde şekillenmiştir. Farsça tarih yazıcılığı ile genel Arapça tarih yazıcılığı arasında 10. yüzyıla kadar tarih çalışmalarının görünüşlerinde, anlam ve içerik kazanımları konusunda benzerlikler bulunmaktadır. Bu dönemde İran ve Hindistan'daki tarih yazıcılığı, kendi devirlerine ait materyal ile eski kaynaklardan özetler aktaran Arapça eserler gibi taklit ve kopya derlemeler şeklindedir. Bu eserler genellikle kritik ve değerlendirme eksikliği gösterir (Gibb, 1970, 973). Bu şartlar altında İran coğrafyasındaki tarih çalışmaları, Moğol dönemi öncesinde Hindistan Mektebi, Moğol sonrası dönemde ise İlhanlı-Moğol Mektebi olarak ikiye ayrılır.

1.3. Moğol İstilasası ve Farsça Tarih Yazıcılığı

1.3.1. Moğol İstilasası Öncesi Farsça Tarih Yazıcılığı

İslâm'dan sonra Farsça tarih metinlerinin telifine ilk olarak 10. yüzyılda rastlanmaktadır. Bu esnada yazılan ilk eserler Arapça tarih kitaplarının tercümesi veya

muhtasarı niteliğindedir. Farsça tarih metinlerinin ilki sayılan Taberî'nin Arapça yazdığı dünya tarihinin tercümesi bu dönemin en önemli eserlerindedir. Tercümede asıl nüsha oldukça küçültülmüş ve aslından çok şey yitirmiştir. Bunun yanında orijinal bilgiler de esere eklenmiştir (Şeşen, 1998, 55). Moğol istilasına kadar Gerdizî, Beyhâkî, Bîrûnî ve Beyzâvî bu sahanın en önemli temsilcileridir.

1.3.2. Moğol Devlet Teşekkülünün Orta Asya'daki Tarih Yazıcılığına Etkisi

Orta Asya'da 13. yüzyılın hemen başlarında dağınık Moğol kabileleri arasında siyasi birlik sağlayan Cengiz Han büyük bir devletin temellerini atmıştır. Çok hızlı genişleyen devlet tarihin bitişik sınırlara sahip en büyük imparatorluğu hâline gelmiştir. Bu büyümenin ve güçlü teşkilatlanmanın altında yatan neden, Cengiz Han'ın koyduğu, uyguladığı ve haleflerinin de büyük bir özenle uydukları yasalar olmuştur. Özellikle İran'da dünya tarihine dair yazılan en önemli eserler Moğol istilası sonrası, Moğol tesiri çerçevesinde ve temelinde şekillenmiş ve yazılmıştır. Bunun en önemli sebebi de tarihî süreçte İran'ın Cengiz ve haleflerine tabi olmasından kaynaklanmaktadır. Bakıldığında Cüveynî'nin *Târih-i Cihân-Güşâ'sı* ve Reşidüddin Fazlullah'ın *Câmiü't-Tevârih'i* bunun en açık örnekleridir.

1.3.3. Moğol Dönemi Farsça Tarih Yazıcılığı

13. - 14. yüzyıl Orta Asya ve İran tarihçiliği, önceki dönemlerin izlerini taşımakla birlikte kendine has birtakım yenilikler de getirmiştir. Bu dönemde Arapçanın edebî dil olarak tamamen ortadan kalktığı, yerine Fars ve Tacik ekollerinin daha etkili olduğu görülür. Sınırlı sayıda bulunan saray tarihçiliği ve hanedan merkezli tarih yazımı, zamanla yerini genel tarih kitaplarına bırakmıştır. Bu tarzın geleneksel bir hâl alması, doğu tarihçiliğinde ilk defa dünya tarihi alanının oluşmasıyla sonuçlandı. Bu tarz, bu süreçten itibaren artık geleneksel ve standart bir hâl almıştır. Bu dönemin en önemli nümunesi olan Reşidüddin'in *Câmiü't-Tevârih'i*, dünya tarihinin en önemli telif denemesi olarak görülebilir (Demir, 2007, 264).

Türkistan, Anadolu, Irak ve İran'da tarih yazıcılığı genel itibarıyla 14. yüzyıl başından 16. yüzyıl başlarına kadar İlhanlı ve Timurlu himayesinde devam etmiş, özellikle İlhanlılar döneminde çok kıymetli tarih çalışmaları yapılmıştır. İlhanlı ve Timurlular döneminde tarih yazıcılığının ileri düzeyde olmasındaki en büyük sebebin, devletlerin sahip olduğu güç ve fütühatçı devlet anlayışının olduğu söylenebilir.

Bu süreçte **Cüveynî**'nin yazdığı *Târih-i Cihân-Güşâ* mihenk taşı niteliğindedir. Moğol istilasından sonra yazılan ilk tarih metni olan *Târih-i Cihân-Güşâ*, daha sonra yazılan eserlere kaynak olmuştur. Özellikle Reşidüddin ve Vassaf, eseri kaynak olarak kullanmıştır. Hülagü İran'a geldikten sonra hizmetine giren ve bu dönemden sonra yanından ayrılmayan **Cüveynî**, 1262 yılında Irak ve Huzistan idaresini aldı. Abaka Han zamanında da Irak bölgesini idare eden **Cüveynî**, buralarda birçok müessese imar etmiştir. 1281 yılında uğradığı bir iftira yüzünden malları müsadere edildi ve hapsedildi. Daha sonra serbest bırakıldı ve Ahmed Teküder döneminde yeniden Irak yönetimine getirildi ancak pek yaşamadı. **Cüveynî**'nin *Târih-i Cihân-Güşâ*'da Hasan Sabbah'ın hayatına dair bilgileri vermesi oldukça önemlidir (Günaltay, 1991, 224-226). Üç cilt hâlinde düzenlenen eserin ilk cildi uzun bir mukaddimenin ardından, Moğolların geleneklerini, Cengiz Yasası'nı ve başlangıcından Güyük Han'ın (1246) ölümüne kadar olan Moğol tarihini anlatır. Aynı zamanda özellikle Uygurlar ve diğer Türk boyları hakkında bilgiler verir. İkinci ciltte Harzemşahlar ile Hülagü'nün gelişine kadar olan İran Moğolları'ndan bahseder. Bunun yanında Karahıtaylar hakkında da eserde ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır. Üçüncü cilt Mönge Han'ın tahta çıkışıyla başlar. Devamında Hülagü'nün İran'a gelişi, İsmailî'lere karşı olan seferleri ve İsmailî'lerin inançları anlatılır (Şeşen, 1998, 166). Eser kendisinden sonra yazılan metinlere kaynaklık etmesi bakımından oldukça önemlidir. Araştırma konusu olan metinde faydalanılan iki temel kaynaktan birisi *Târih-i Cihân-Güşâ*'dır (4a/3).

Bu kadar hareketli ve meşakkatli bir hayat yaşamasına rağmen tarih yazıcılığında yeni bir ekolün temellerini atan **Cüveynî**, Moğol dönemi sonrası tarih yazıcılığının en önemli şahsiyetidir. Onun açtığı bu yeni yolda Reşidüddin İran sahasındaki tarih yazıcılığını zirveye ulaştırmıştır.

Cüveynî'den sonra İran'da Türk ve Moğol tarihinin yazıcılığına dair anılması gereken en önemli isim **Reşidüddin Fazlullah**'tır. **Reşidüddin**'in meydana getirdiği *Câmiü't-Tevârih* de bu sahanın en önemli çalışmasıdır. Erken yaşlarda birçok ilmi tahsil ettikten sonra Alamut İsmailî'lerinin yanında bulunmuş, Hülagü Han Alamut'u alınca onun hizmetine girmiştir. (Günaltay, 1991, 260). **Reşidüddin**'in en önemli yönü orta çağda İran'da tarih yazıcılığını ulaşılabileceği en üst düzeye çıkarmış olmasıdır. *Câmiü't-Tevârih*'in yalnızca şekil olarak değil; dönemi içerisinde değerlendirildiğinde oldukça modern tarzda ve yeni bir eser olduğu görülür. İlhanlılar döneminde ve himayesinde yazılmış olsa da bir dünya tarihidir. Bunların yanı sıra Türklerin boy kimliğine ve soylarına dair verdiği ayrıntılı bilgilerden ötürü eser, Türk tarihinin de en temel kaynaklarından birisi durumundadır. Gazan Han'ın emriyle yazılmaya başlanan, orijinalinin bazı bölümleri Farsça, bazı bölümleri Moğolca yazılmış ve daha sonra kısmen Arapça'ya da çevrilmiş olan *Câmiü't-Tevârih*'in iki ayrı versiyonu vardır. 1306-1307 yıllarında tamamlanan birinci versiyonu üç cilt, 1310'da tamamlanan ikinci versiyonu ise dört cilt olarak düzenlenmiştir. (Şeşen, 1993, 132). Eserin birinci cildi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci kısımda Türk ve Moğol kabileleri, bunların çeşitli boy ve kolları, şecereleri, Gazan Han'ın soyu, Argun Han'ın (1284-1291) tahta çıkışı, Gazan Han'ın hanımları ve çocukları hakkında bilgi verilir. İkinci bölümde ise Cengiz Han'dan Gazan Han dönemine kadar gelen Moğol tarihi anlatılmaktadır. Eserin bu ilk cildinin adı *Târih-i Gazânî*, *Târih-i Mübârek-i Gazânî* veya *Dâsitân-ı Gazân Han* adlarını taşır. Bunun sebebi de eserin yazılmasını emreden Gazan Han eser tamamlanmadan vefat edince, **Reşidüddin**, eseri Gazan'ın yerine geçen Olcaytu'ya ithaf etmek istemiş; ancak Olcaytu

bunu kabul etmemiş ve eseri Gazan Han'a ithaf etmesini, kendisi içinse ayrı bir bölüm yazmasını istemiştir (Şeşen, 1993, 132). Özgüdenli **Reşidüddin**'in 12 eserinden bahseder ve iki eserinin de günümüze ulaşmadığını bildirir (Özgüdenli, 2008, 20-21). *Câmiü't-Tevârih*'in *Oğuz Destânı* kısmını çalışan Togan ise, İslâm Ansiklopedisine yazdığı makalesinde **Reşidüddin**'in 14 eserinden bahsetmektedir (Togan, 1970, 10). Tarih yazıcılığında zirveye ulaşan Reşidüddin, daha sonra yazılan, hangi dilden olursa olsun, her yazara kaynak teşkil etmiştir.

Tez çalışmasının konusu olan *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme* içerik olarak Cüveynî'den faydalanan Reşidüddin'in eserine bağlı kalmıştır. Metnin oluşturulmasına, yapısına ve anlatımına bakıldığında bu konu açıkça görülür.

1.4. Türkçe Tarih Yazıcılığı

Türklerin hayat tarzları hakkındaki ilk bilgiler, Arap seyyahların ve Arap tarihçilerin erken dönemde meydana getirdikleri eserlerde, Bizans kronikleri ve Çin yıllıklarında görülür. Türk toplumlarında bilinen ve icra edilen yazılı ilk sistem ise taşta yazılan kitabeler şeklindedir. Türkçe yazılan ilk metinlere bakılacak olursa, Türkçe yazılmış olan Çoyr yazıtından sonra özellikle Bilge Kağan, Köl Tigin ve Tunyukuk yazıtları tarihî önem arz eder. Bu kitabelerde kronik niteliğinde olmasa da Türklerin yaptığı mücadelelerin, Türk devletlerinin ulaştığı sınırların ve Türk boylarının bilgilerinin verilmiş olması büyük öneme sahiptir.

İran'da Moğol tesirinde, Cüveynî ile başlayan tarih yazıcılığı ile Türklerin tarihi hakkında ciddi bilgiler ortaya çıkmıştır. Cüveynî'nin ortaya koyduğu bilgiler Türk tarihinin yazımının ilmî olarak başlangıcını oluşturmuştur.

Bu dönemde Anadolu'da Oğuzcaya dayanan yeni bir yazı dili oluşmaya başlamış, doğuda ise Karahanlı Türkçesi temelinde, ancak farklı boyların bir arada bulunmasından

ötürü meydana gelen bir dil karışması sonucu içerisinde farklı diyalektlerin unsurlarını barındıran Harezmi Türkçesi edebî dil olarak kullanılmaya devam etmiştir.

Anadolu'da 13. yüzyılın sonlarında İslâm tarihi niteliğinde Farsça yazan Kerimeddin Mahmud b. Muhammed Aksarayî ve *Menâkıbu'l-Ârifîn* müellifi Şemseddin Ahmed Eflakî'ye Anadolu'daki tarih yazıcılığının başlatıcıları denilebilir (Şeşen, 1998, 281-282).

Orta Asya'da Orta Çağ'da hangi dilde olursa olsun tarih yazıcılığı İlhanlılar ve Timurlular devrinde himaye edilip devam etmiştir.

1.4.1. Doğu Türkçesi İle Yazılmış Tarih Metinleri

1.4.1.1. Zafernâme Tercümesi

Şamî'den sonra onun eserinden faydalanarak 1424'te eserini yazan Şerefeddin Ali Yezdî'nin *Zafernâme*'sinin Çağatay Türkçesiyle yapılmış tercümesidir. İki nüshası olan eserin tam nüshası Topkapı Sarayı Kütüphanesinde bulunmaktadır. Eser Yarek Ali Beg'in isteğiyle yazılmıştır ve yazarı da bilinmemektedir. İki yıl süren bir çalışmanın ardından 1550 yılında tamamlanmıştır. Diğer nüsha da Nuruosmaniye Kütüphanesinde olup, Köçkünçü Han'ın isteğiyle 1510-1530 yılları arasında yazılmıştır (Oral, 1991, X-XIII).

1.4.1.2. Târîh-i Mülûk-ı Acem

Târîh-i Mülûk-ı Acem, Nevâyî'nin risale tarzında yazdığı İran tarihi hakkındaki eseridir. Eserde İran hükümdarları dört tabakaya ayrılır. Bunları da Pişdadî'ler, Keyanî'ler, Eşkanî'ler ve Sasanî'ler şeklinde sıralamaktadır. Eser aynı zamanda Sultan Baykara'ya hitaben yazılmış elli beyitlik bir mesnevi ile sona ermektedir (Abik, 1996, 2). Nevâyî bu eseri hazırlarken *Câmiü't-Tevârih*, Taberî'nin *Târîh*'i, *Nasîhatü'l-Mülûk*, *Güzide* ve özellikle Beyzavî'nin *Nizâmü't-Tevârih*'i gibi önemli kaynak eserlerden faydalanmıştır (Kut, 1989, 453).

1.4.1.3. Târîh-i Enbiyâ ve Hükemâ

Târîh-i Enbiyâ ve Hükemâ Nevâyî'nin yine muhtasar biçiminde yazdığı ve üç bölümden oluşan eseridir. Eserin birinci cildi peygamberlerin kıssalarını konu almaktadır. Burada Nevâyî, mürsel peygamberler konusunu ele almış; ayrıca mürsel, gayri mürsel ve ulü'l-azm terimlerinin tanımını yapmıştır. Birinci kısımda Hz. Adem'den itibaren peygamberleri anlatan Nevâyî, İslâmî inanışta kutsal olarak görülen Belkıs, Asaf, İmran, Cercis ve Ashab-ı Kehf gibi hikayeleri de anlatmıştır (Abik, 1993, 15). Ayrıca Nevâyî'nin, eserinde Türklerin atası olarak Nuh'un oğlu Yafes'ten bahsetmesi ve eserde verilen bilginin özet niteliğinde olup başka bir yerde ayrıntılı olarak açıklanacağını ifade etmesi çok önemlidir (Abik, 1996, 2).

1.4.1.4. Zübdetü't-Tevârîh

Nevâyî'nin tarih alanında yazdığı eserlerinden birisi de *Zübdetü't-Tevârîh*'tir. Eserin bilinen bir nüshası bugün mevcut değildir. Nevâyî *Zübdetü't-Tevârîh* adını *Muhakemetü'l-Lügateyn ve Hazâ'inü'l-Ma'ânî* 'de iki kez anmıştır. Ancak eserin bugün bir nüshasının olmaması eserin niteliği ve içeriği konusunda tartışmalara ve değişik yorumlar yapılmasına neden olmuştur. Eserin içeriği konusunda iki farklı görüş bulunmaktadır. Birincisi, eserin Türk sultanlarına ve Hüseyin Baykara'ya dair müstakil bir eser olduğu yönündedir. Bunun en büyük amili de Nevâyî'nin *Muhakemetü'l-Lügateyn ve Hazâ'inü'l-Ma'ânî* dibacesinde *Zübdetü't-Tevârîh* adını anmasıdır. Ancak Nevâyî eser adını zikrederken eserin içeriğine dair herhangi bir kayıta bulunmamıştır. Diğer görüş ise *Zübdetü't-Tevârîh* 'in Nevâyî'nin tarihe dair iki eserinin genel adı olduğu yönündedir (Abik, 1996, 1-3).

1.4.1.5. Şecere-i Terâkime

Çağatay Türkçesiyle yazılan döneminin çok önemli bir diğer eseri de Ebu'l-Gazi Bahadır Han'ın *Şecere-i Terâkime*'sidir. Bahadır Han eserini herkesin anlayabilmesi için Türkçe yazmıştır. Eser içerik olarak Türkmenlerden ve Oğuz Han'dan bahsetmesi; ayrı

Oğuz boylarının damga ve ongun kuşlarını göstermesi bakımından çok önemlidir (Kafalı, 1994, 359). Reşidüddin'in *Oğuznâme*'sinden faydalanarak eserin giriş kısmındaki *Oğuznâme*'yi yazmıştır. Bahadır Han Türkmenler içerisindeki yirmiden fazla *Oğuznâme*'yi karşılaştırarak eserine katmış, sözlü kaynaklardan fazlasıyla yararlanmış, aynı zamanda döneminin tarih metinlerini de kullanmıştır. Destansı bir mahiyette yazılan *Şecere-i Terâkime* tarihî bilgiler vermenin yanı sıra, yazıldığı dönemde bölgenin kültür ve yaşayışına dair bilgiler vermesinden ötürü de çok önemlidir (Kargı, 1988, XX).

1.4.1.6. Cengiz-nâme

Çalışmanın da konusu itibarıyla Cengiz-nâme'ler oldukça önemlidir. Kısaca Cengiz Han'ın hayatını ve soyağacını anlatan eserin çok sayıda nüshası bulunmaktadır. Kırtan fazla nüshası olan metnin en bilineni Ötemiş Hacı tarafından telif edilendir. Ötemiş Hacı tarih yazarken sözlü anlatımlardan yararlanmış, uygun görmediklerini ise metnine almamış, bunu da özellikle ifade etmiştir (Bozkır 2006: 110). Cengiz-nâmeler'e bakıldığında genellikle kısa metinler olduğu görülür. Bu durum, metinlerin sözlü geleneğe bağlı aktarım olarak yazılmasından kaynaklanmış olmalıdır. Metinlerin anlatımları ise CT ile örtüşmemektedir.

1.4.1.7. Şibanî-nâme

Şibanî-nâmeler manzum ve mensur olarak iki şekilde ortaya çıkmıştır. Manzum Şibanî-nâme olarak akla gelen ilk isim Muhammed Salih tarafından Çağatay Türkçesiyle yazılan metindir. Eser üzerinde ilk çalışma 1885 yılında metnin edisyonu ve Almanca çevirisi ile Vambéry tarafından yapılmıştır. 1961 yılında Nasrulla Devran tarafından eser üzerinde bir çalışma daha yapılmıştır (Kılıç 1999: 18). Melioranski ölünce Samoyloviç'in gözetiminde 1908 yılında Melioranskiy adına metnin yayını yapılmıştır (Karasoy-Toker 2005: 29). Eser Türkiye'de Yıldız Kocasavaş tarafından yeniden yayımlanmıştır (Kocasavaş 2003). Şiban Han'ın 1499-1506 tarihleri arasındaki hayatını ve savaşlarını anlatmaktadır. Eser dönemin kültürel yapısı ve sosyal yaşantısı, hisarların kuşatılması,

ordunun düzeni, silah ve savaş giysileri hakkında bilgi vermesi bakımından önemlidir (Yılmaz, 1988, XIII). Mesnevi tarzında ve oldukça sade bir Türkçe ile yazılan eser 4500 beyitten oluşmaktadır. Dil araştırmaları için önemli ölçüde materyal sağlayan metin, dildeki sadeleşmenin öncülerinden olmuştur (Şükürov, 2009, 34).

Manzum Şibanî-nâme'lerden bir diğeri Binaî'ye aittir. Eser üzerinde Kazuyuki Kubo teorik bir çalışma yapmıştır (Kubo 1997). Akramov Binaî'nin yazdığı metnin Şiban Han'ın bizzat kendisi tarafından yazıldığını bildirir (Akramov, 1967, 16). Bu eserin çok nüshası bulunmaktadır. Bunlardan Taşkent, IVAN Uz. No. 844 numaralı yazma Şiban Han'ın hayatında yazıldığı ve bazı yerleri Şiban Han'ın kendisinin yazması dolayısıyla nadir kopyadır (Kılıç 1999: 19).

Mensur olarak anonim Şibanî-nâme üzerinde Yakup Karasoy ve Mustafa Toker çalışma yapmıştır. Çalışmada Şibanî-nâmeler hakkında bilgiler verildikten sonra Çağatayca metnin Türkçe tercümesi aktarılmıştır. Çalışmanın sonunda da eserin Arap harfleriyle matbu metni eklenmiştir (Karasoy-Toker 2005).

Çağatay Türkçesiyle yazılmış Türkçe tarih metinleri içerisinde en önemlilerden sayılabilecek metinlerden birisi Kadir Ali Beg'in yazdığı *Câmi'ü't-Tevârih* tercümesidir. Eser 15-16. yüzyıllardaki Altın Ordu varisleri devletlerinin tarihini anlatması, diğerk taraftan yazıldığı dönemin mahalli unsurlarını içeren yazı dilinin özelliklerini yansıması bakımından büyük öneme sahiptir. Metinde Türklerin soy ağacı, Moğol kabileleri ve Cengiz Han'ın hayatından başlayarak Oraz Muhammed Han'a kadar geçen tarihî süreç anlatılmaktadır (Alimov 2005: 14).

1.4.1.8. Câmi'ü't-Tevarih Tercümesi

Türkçe tarih metinleri içerisinde en önemlilerden sayılabilecek metinlerden birisi Kadir Ali Beg'in yazdığı *Câmiü't-Tevârih* tercümesidir. Eser 15-16. yüzyıllardaki Altın Ordu varisleri devletlerinin tarihini anlatması, diğerk taraftan yazıldığı dönemin mahalli

unsurlarını içeren yazı dilinin özelliklerini yansıtması bakımından büyük öneme sahiptir. Metinde Türklerin soy ağacı, Moğol kabileleri ve Cengiz Han'ın hayatından başlayarak Oraz Muhammed Han'a kadar geçen tarihî süreç anlatılmaktadır (Alimov, 2005, 14). Eserin *Câmiü't-Tevârih*'in birinci cildi olan *Târih-i Mübâreke-i Gazan Han* bölümünün tercümesini içerir. Yazar “Tarak damgalı Celayir kabilesinde olan Hogum oğlu Kadir Ali Beg tarafından Rus Çarı Boris Godunov'a takdim edilmek üzere Kasım hanlığında kaleme alınmış ve 1602 tarihinde tamamlanmıştır” demektedir (Alimov, 2005, 1).

1.4.1.9. Çinggis Kağan Tarihi

Cengiz Han tarihi hakkında yazılmış önemli eserlerdendir. Metin üzerine Mustafa Kaçalın, Muharrem Ergin danışmanlığında doktora tezi hazırlamıştır. Reşit Rahmeti Arat ve Zeki Velidi Togan'da bulunan iki mikrofilm hâlindeki yazma 156 sayfa, 2020 satırdır. Kaçalın metnin Farsça kaynaklardan Arap harfleriyle Çağatay Türkçesi'ne, ardından Uygur harflerine çekilmiş olduğunu aktarmıştır. Metnin sonu eksik olduğu için müellif ve yazılış tarihi hakkında bilgi yoktur. Yazmalar, metin olması gereken akışına göre oldukça karmaşık bir yapıya sahiptir. Metindeki yapıdan metni yazanın Uygur ve Arap yazılarını iyi bilmediği anlaşılmaktadır. Aynı zamanda özel isimlerin yazımında yanlışlar çok olmakla birlikte, birçok yerde atlanmıştır. Metnin içeriğine bakıldığında *Câmi'ü't-Tevârih*'in özeti sayılabilir (Kaçalın, 1990, 5).

Çinggis Kağan Tarihi Cengiz-nâmelerden ayrı olarak müstakil bir metin olduğundan ayrıca üzerinde durulmuştur.

1.5. Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme

Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme de Türkçe tarih yazıcılığında çok önemli yere sahip olabilecek bir eserdir. Eser Oğuz Han'dan itibaren Cengiz Han'ın hayatı ve hükümdarlığından başlayıp Şiban Han'ın küçük kardeşi Mahmut Bahadır Sultan dönemini de kapsayan tarihî olayları ele almaktadır (Rieu, 1888, 277-279). Kronik niteliğinde yazılmış olup içerisinde destansı unsurlar da içermektedir.

1.5.1. Metnin Yazarı Müellif mi? Mütercim mi?

Eserin yazarının kim olduğu bilinmemektedir. Lucien Bouvat MEB İslâm Ansiklopedisi'nde Şeybani Han maddesinde eserin müellifinin kim olduğu konusuna değinmez. Sadece anonim *Şibanî-nâme*'nin *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme*'nin hülasası olduğu bilgisini verir. Müellif hakkında Zaur Şükürov İslâm Ansiklopedisi'nde Şeybani Han maddesinde: *Muhammed Salih'in XV-XVI. yüzyıl Orta Asya halklarının târihiyle ilgili Türkçe kaynaklardan müellifi bilinmeyen Tevârih-i Güzîde Nusret-nâme adlı eserin yazarı ve yine müellifi bilinmeyen mensur bir Şeybanî-nâme'nin bu eserin özeti olduğu ileri sürülmekteyse de bu pek mümkün görünmemektedir* demiş ve kaynak olarak da Karasoy ve Toker'in çalışmasını göstermiştir (Şükürov, 2009, 35). Ancak Karasoy ve Toker'in yayınında bu konuyla ilgili herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Muhammed Salih'le ilgili bahsedilen kısımlar Salih'in Şiban Han hizmetinde yaptıklarından ve yazdığı manzum *Şibanî-nâmesi*'nden ibarettir. Çevrilen metinde de bir yerde geçen Muhammed Salih hakkında Salih'in kaçıışı ve Baki Tarhan hakkında verdiği bilgiden bahsedilmektedir (Karasoy-Toker, 2005, 28-29-56-101). Karasoy ve Toker *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme* hakkında verdikleri bilgi için Bouvat'ı göstermiştir. Muhammed Salih *Tevârih-i Güzîde*'de de Nur Said Beg'in oğlu olduğu bilgisiyle geçer (40a/3-4). Bunun dışında şu ana kadar herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Akramov, çalışmasında müellifle ilgili bazı bilgiler aktarmıştır. Lerkh'e göre eseri Sultan Veled yazmıştır. Akramov bunun kesinlikle mümkün olmadığını ifade eder. Mukminova hazırladığı doktora tezinde eseri Şiban Han'ın ya kendisinin yazdığını ya da yazılmasına iştirak ettiğini belirtmiştir. Akramov Muhammed Salih'in olabileceğini belirtmiştir (Akramov, 1967, 14-16). Metinde Şiban Han'ın Maveraü'n-Nehr'i almasının ardından bu eserin yazılmasını emrettiği anlatılmıştır (3b/8-4a/8). Akramov muhtemelen Muhammed Salih'in Şiban Han'a sığınmasından ötürü böyle bir çıkarım yapmıştır.

Bu bilgilerden bağımsız olarak eseri yazanın müstakil bir müellif veya mütercim olduğu net değildir. Eserde bulunan 16 adet minyatür metnin müellif nüshası olduğu fikrini güçlendirmektedir. Metnin komplike olması, hem tercüme hem derleme hem de telif verileri içermesi eseri yazana hangi sıfatın verileceği sorusunu çok güçleştirmektedir. Ayrıca metinde 908 ve 909 tarihlerinin geçmesi eserin yazılış tarihinin belirlenmesindeki diğer bir problematiktir. Başlıktaki ifadelerden yazara sadece mütercim demek mümkün görünmemektedir. Metnin özgün bilgilere sahip olması, metinde ifade edildiği üzere Şiban Han'ın emriyle yazılması, ayrıca bilinen tarihlerden derlenmesi, bunun yanında daha önce belirtildiği gibi eserde minyatürlerin olması eserin saray çevresinde yazıldığı fikrini güçlü biçimde akla getirmektedir. Bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda metni, sarayda muhafaza edilen tarih metinlerine ulaşabilen veya tarih bilen kimselerin oluşturduğu bir heyete metni yazdıran bir kişinin olabileceği fikri akla gelmektedir. Dolayısıyla metni yazan bir kişi ise bu şahsa hem müellif hem de mütercim denilebilir. Daha da önce belirtildiği gibi metnin istinsah değil tercüme, derleme ve telif metin olduğu görüşü oldukça güçlü biçimde açıktır. Bu yönüyle metni yazan bir kişi ise yazara hem müellif hem de Farsça'yı iyi bilen bir mütercim denilebilir.

1.5.2. Nüshaları

Eserin içerisinde eksiklikler ve bozuk kısımlar olsa da tam metne en yakın nüsha British Library Or. 3222 numarada kayıtlı bulunan nüshadır. Charles Rieu tarafından tavsif edilen eser sayfasında 19 satır bulunan 149 varaktan oluşmaktadır. Ayrıca 16 adet minyatür vardır. İkinci nüsha St. Petersburg Rusya Bilimler Akademisi Doğu Yazmalarında B745 numarasıyla kayıtlıdır. Dmitrieva, Muginov ve Muratov tarafından tavsif edilen eser 149 varaktan oluşmaktadır. Her sayfada 13 satır bulunmaktadır (Dmitrieva-Muginov-Muratov 1965: 87-88).

1.5.3. Yazılış Tarihi

Eserin yazılış tarihi çalışmadaki çözümlenmesi en güç konulardan birisidir. Metinde yazılış tarihi için: *Moğol bahşıları Moğol haṭṭı birle bitilgenlerni āsān bolmaq üçün taḫı Fārsī tili birle bitilgenlerni Türkīge urup tertīb berildi. Taḫı kitābğa Tevārīḥ-i Güzīde Nuşret-nāme at berildi. Bu tevārīḥ hicret toḫuz yüz sekizde cemāziye 'l-evvel ayı cem' itilip bitildi* (4a/5-8) ifadesi geçer. Buradan yapılacak çıkarıma göre eser, Kasım 1502 tarihinde yazılmıştır. Akramov tarih konusunda net bir şey söylememekle birlikte eserin en geç hicrî 909 yılının zilkade ayında (Nisan-Mayıs 1504) bitirilmiş olduğunu belirtmiştir (Akramov, 1967, 24). Bunun sebebi metinde iki yerde bahsedilen tarihin metinde verilen yazılış tarihinin ilerisinde olan hadiseleri aktarmış olmasıdır:

Taḫı Sencer Barlasnı tutup Ḥan tapuḡına Temür Bahadır Ḥan mülāzımları keltürdi irse, günāhın baḡışlap köp 'ināyet ve şefkatler kıldı. Taḫı öz қаşıda mülāzım kıldı. Ol fethde tāriḥ toḫuz yüz sekizde ramazān ayıda irdi kim, kılıç birle oḫ uçıda miṅḡ biş yüz kişisi öldi. Ḥ'āst-ı Ḥaḫ andaḡ irdi. Cāhillik ḫılğanlar sezāsın taptı (136a 16-136b1)

Dokuz yüz sekiz yılının ramazan ayı mart 1503 tarihine tekabül etmektedir. Bir yerde de dokuz yüz dokuz senesinden bahsedilmiştir:

İmāmu'z-zamān ve ḫalīfetü'r-raḫmān Ebu'l-Feth Muḫammed Şibānī Ḥan ḫallada'llāhu te'ālā, eyyām-ı ḫalīfet min evānü'z-zamān ilā-intihā 'i'd-devrān tāriḥ toḫuz [yüz] toḫuzda şevvāl ayınıḡ yigirmisinde Belde-i Maḫfuza-i Semerḫand tevābi'inde Baḡtu maḫāmıdın kim gülistān-ı İrem anıḡ nüzhet-i şafāsı қаşıda 'adem, 'aynu'l-ḫayāt anıḡ māl-ā-māl zülāl ḫavzınıḡ yaḫasında bir şebnem bolḡay (140a/8-13)

Dokuz yüz dokuz yılı şevval ayının yirmisi altı nisan 1504 tarihine denk gelmektedir. Bu bağlamda Akramov'un tespitine doğru denilebilir. Metnin sonunda iki yerde görülen tarih kayıtları da metnin yazıldığı tarihi göstermekten uzaktır.

Eserin ikinci nüshasının yazım tarihi hakkında da net bir bilgi yoktur. Ancak, Dmitrieva 16. yüzyılın sonu veya 17. yüzyılın başında yazılmış olabileceğini ifade etmiştir (Dmitrieva, Muginov, Muratov, 1965, 87).

1.5.4. Söz Varlığı

Sade bir dille ve mensur biçimde yazılan *Tevârih-i Güzîde* hem tarihî hem de kronik niteliğinde bir eserdir. Eser, Türk coğrafyasındaki yer adları, ayrıca askerî terim ve unvanlar konusunda oldukça hacimli bir söz varlığına sahiptir. Türkçenin özellikle Moğolca ile olan ilişkisi bakımından önemli bilgiler verir. Ayrıca 2155 adet şahıs adının bulunması, eserin tek başına bile bu alanda sözlük hazırlanması için yeterliliğe sahip olduğunu gösterir. Askerî ve idarî terimlerin dışında Türkçedeki Moğolca söz varlığının izlerini önemli ölçüde göstermektedir. Bu yönleriyle farklı alanlarda yapılacak çalışmalar için sahaya önemli katkılar sağlayacaktır.

1.5.5. Eser Üzerine Yapılan Çalışmalar

Eser hakkında ilk bilgiyi metnin tavsifini yapıp içeriği hakkında bilgi veren Rieu olmuştur (Rieu, 1888, 276-280). Barthold 1902'de yaptığı Türkistan gezisi hakkında hazırladığı bir raporda eserden bahsetmiştir. St. Petersburg nüshası hakkında Salemann kısaca bilgi vermiştir. Türkistan tarihi üzerine Rusya Bilimler Akademisi'nde doktora tezleri hazırlayan R.G. Mukminova (1949), S.A. Azimcanova (1956) ve B.A. Ahmedov (1960) *Tevârih-i Güzîde* hakkında bilgiler vermiştir (Akramov, 1967, 13-14). St. Petersburg nüshasının bazı kısımları Ibragimov, Mingulov, Pishchulina, Iudin tarafından parça parça çalışılmıştır (Deweese 2014: 90). Eser hakkında kapsamlı bir çalışmayı ilk olarak Akramov hazırlamıştır (Akramov, 1967) Çalışmasında iki nüshayı da inceleyen Akramov, İngiltere nüshasının tıpkıbasımını çalışmasına eklemiştir. St. Petersburg nüshasında olup İngiltere nüshasında bulunmayan kısımları da göstermek için St. Petersburg nüshasından da bazı parçalar İngiltere nüshasının tıpkıbasımının aralarına

yerleştirilmiştir (Akramov 1967). Akramov'un çalışması İngiltere nüshasının mikrofilm çekiminde görülemeyen kısımlarının okunmasında ve bazı kısımların St. Petersburg nüshasından hareketle tamir edilmesinde oldukça faydalıdır. Ancak bu çalışma metinde problem oluşturan birçok kısmın açıklanmasında da yetersiz kalmaktadır. Özellikle tarama esnasında muhtemelen titremelerden dolayı satırlarda ortaya çıkan (42a/6-7, 64a/16-19) sorunlar giderilmemiştir. Ayrıca muhtemelen eserin üzerine dökülen bir sıvıdan kaynaklanan birçok yerde tamamen (37a-38b) veya kısmen (44a, 53a, 77a) siyahlıklar görülmektedir. Ancak konu başlıklarında ve şahıs adlarında renkli mürekkebin kullanılmasından ötürü ortaya çıkan problemler büyük ölçüde tamir edilmiştir. Türkiye'de İngiltere nüshası üzerinde herhangi bir çalışma şu ana kadar tespit edilememiştir. St. Petersburg nüshasının 48a-94b arasındaki kısmı Ahmet Karataş (Karataş 2018), 95a-149a arasındaki kısmı Sümeyra Alan (Alan 2017) tarafından Münevver Tekcan yönetiminde yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır.

1.5.6. Tarih Çalışmalarındaki Yeri

Eserin tarih çalışmalarındaki yeri özellikle Orta Asya Türk tarihi açısından çok önemlidir. Eserin içeriğine bakıldığında *Câmiü't-Tevârih*'le çok benzerlik göstermektedir. Hâlihazırda tercüme bir eser bile olsa İlhânlılar dönemi tarih yazıcılığı mektebinden çıktığı için eserin içeriğinin güvenilirliği oldukça yüksektir. Orta Asya Türk tarihi hakkında birincil kaynaklardan olan *Tevârih-i Güzîde* üzerine yapılacak bu çalışma sayesinde tarihî olayların incelenmesi, karşılaştırılması ve özellikle doğruluğunun sınanması noktasında yardımcı olacaktır.

1.6. Metin Oluşturulurken İzenilen Yöntem

1. Metnin dil araştırmalarına uygun biçimde transkripsiyonu yapılmıştır.
2. Metinde okunamayan kısımlar üç nokta konularak gösterilmiştir.
3. Okunan ancak anlamlandırılmada güçlük çekilen kelimelerin yanına soru işareti konulmuş, dizinde de soru işareti ile belirtilip metin içerisinde alması gereken muhtemel anlamlar verilmiştir.
4. Metindeki yanlış yazımlar dipnotlarda ayrıca gösterilmiştir.
5. Eserdeki özel isimler konusunda tarihî kaynaklarla karşılaştırma yapılıp metindeki yazımlara göre farklılık gösteren kullanımlar dipnot olarak verilmiştir.
6. Farklı yazımları olan özel isimlerde tarihî metinlerdeki kullanımlarla karşılaştırılıp doğru olması daha muhtemel olanlar tercih edilmiştir.
7. Metinde yazımı ihmal edilen ekler köşeli parantezle eklenmiştir.
8. Metinde belli bir şablona bağlı olarak yazılan kısımlar daha anlaşılır olması için metindeki yerleşimine uygun olarak tabloladıştırılarak verilmiştir.
9. Renkli mürekkepten veya eserdeki tahribattan dolayı görülmeyen kısımlar metin üzerinde inceleme yapan Akramov'un düzeltmeleri kullanılarak aktarılmış ve bu kısımlar eğik yazılmıştır.
10. Genel dizinde kelimelerin hangi dile ait olduğu veya birleşik şekiller köşeli parantezle belirtilmiştir. Özel adlar dizininde ise isimlerin tanımlanması çok karmaşık ve güç olacağından bu konuya girilmemiştir.

2. METİN

(1b/1) el-ḥamdü li'llāhi'llezī tu'tī ve mülkihi men teşā'ü bi-şümül-i kuvvetihi (2) ve raḥmetihi ve tenzi'ü'l-mülke mimmen teşā'ü¹ bi-kemāl-i kudretihi (3) ve saṭvetihi ve'ş-şalātu ve's-selāmu 'alā men feteḥa (4) ebvābu'l-hedāyeti bar şāde ... ve aşḥābu'l- (5) -velāyāti bi-envā'i'l-kerāmāti ... ve (6) innehu ... ve 'alā ālihi ve aşḥābihi ve etbā'ihī (7) ve evlādihi. **Tevḥīd-i Bārī Te'alā Celle Celāluhu Ve 'Amme Nevālühü**

- (8) Kerīm ü ḳādir ü ḥayy ü tüvānā
Taḳı settār ve hem 'allām u dānā
- (9) Seniḡ ki birliḡiḡge barça 'ālem
Tanuḳdur yir ü kök ü cümle ādem
- (2a/1) Ne ḳılsaḡ sin ḳılur-sin ey Ḥudāvend
Saḡga yoḳtur şerīk ü mişl ü mānend
- (2) Siniḡ ki barlıḡiḡdın barça mevcūd
Basa yek-sin diptür cümle maḳşūd
- (3) Bir erge sin birip-sin māl ü milket
Biripdür-sin bir erge genc ü ḥikmet.
- (4) Bir erge sin birip-sin 'izz ü cāhı
İşikinde tikiben bār-gāhı
- (5) Tutup-sin her birini ḥikmet ile
Ḳılıpdur-sin cem' in ḳudret ile
- (6) Muḥammedge biriben tāc-ı levlāk

¹ Ali İmran 26

Qılıpdur-sin anı sin şâh-ı eflâk

(7) Anğa lütf eyleben mi^ç râc berdiñg

Habîbim dip başığa tâc berdiñg

(8) Ol irdi ehl-i bînişniñg çerâğı

Tağı zulmet tüniniñg şubh-gâhı

(9) ser-â-serniñg meydân-ı vefâdur

Sipehsâlâr-ı hayl-ı enbiyâdur

(2b/1) Kemîne pâyesi ^ç arş-ı mecîd ol

Anğa Cibrîl bir güher-berîd ol

(2) Penâhında hîred bir peyrevidür

İşikiñgde şerî^ç at rehberidür

(3) Serîr-i ^ç arşğa na^ç leynidür tâc

Habîbu'llâh şâhib-i sırr-ı mi^ç râc

(4) Ol kâdir-dânâ ve nâşır-tüvânâ kim kudret kademi birle maḥlûkât taşvîriğa anıñg kalem[i] (5) şun^ç ı çehre-güşâ turur. Ve maşnû^ç ât taḥrîrige anıñg ḥikmeti mühr-efzâ turur. Ve ibdâ^ç -ı (6) mükevvenât ve ihtirâ^ç -ı mevcûdât kılıp ba^ç zığa kemâl-i kudretin berdi ve menşûr-ı cemâl-i celâlin izhâr (7) kıldı, neteg kim qavluhu te^ç âlâ: Ḥalaqa'l-insâne ^ç allamehu'l-beyân² tuğrasın tarttı. Yana ba^ç zı insân- (8) -dın ba^ç zını öz şıfâtı birle maḥşûş kılıp kemâl-i kudretin anda izhâr itip. İktidâr-ı bâhire- (9) -sin rüsûm-ı ḥalâyıqdın müberrâ itdi. Neteg kim bu faḳîr aytur: ^ç İnâyet-i ezeli *refîk olup* ve sa^ç âdet-i (10) lem-yezelî bedreka-i tarîk olup ol pâdişâh-ı a^ç zam ve shehen-şâh-ı mu^ç azzam ve *menba^ç ü'l-cüd* ve'l-kerem (11) nebeviyyü'l-aḥlâku's-şemm-i selâtin haylıniñg ser-firâzı ve ḥavâqîn

² Rahman 3-4

mülkiniᅡ genc-perdāzı (12) ve berd şehriᅡ kevkeb-i cihān-tābı ve insān zātınıᅡ dürr-i sīrābı (13) ...³ ‘aliyyü’l-‘ālemīn berah ve iᅡsānnıᅡ medᅡi kim gū[yā] til (14) birle dimek muᅡāl turur. Taᅡᅡış kim ᅡalem tili medᅡide lāl turur. **ᅡaşıde**

(15) *Cihān*-efrūz ᅡāᅡib-i tāc-ı ᅡāᅡān
‘Adālet taᅡtı üzre ᅡāᅡ Baᅡt ᅡan

(16) Yana dānā irür ᅡāᅡ-ı civān-baᅡt
Ki ber-ᅡūrdār aᅡᅡa hem tāc u hem taᅡt

(17) Mekīn-i ᅡātem tig ma‘ ānī
Vilāyet-gīr mülk-i cāvidānī

(18) ᅡılayın cilve ᅡanım vaᅡfıdın min
Taᅡı aytayın imdi medᅡidin min

(19) Uᅡol ᅡan kim Süleymān-vücūddur
Sipihr-i devlet deryā-yı cūddur

(3a/1) Mu‘īn-i devr kim emel-i zıllu’llāᅡi
Zihī zıllı ᅡalāyıᅡlar penāᅡı

(2) İrür ser-ᅡāyl-i ᅡāhen-ᅡāᅡ-ı āfāᅡ
Közi⁴ birle ᅡaşı hem cūft ü hem ᅡāᅡ

(3) ᅡılıban ᅡāᅡᅡā İslām fermān
Keᅡe kündüz işi tekrār-ı **ᅡur’ān**

³ Akramov bu kısımda eksiklik olduğunu belirtmiştir (Akramov 1967: 441)

⁴ Metinde “Özi” yazılmış

- (4) Ferīdūn ve taqı Cemşīd-i şānī
Şecā' at hūsrevi şīrīn lisānı
- (5) Süleymāndur uşol dārā-yı kebīr
Boluptur halk anğa barça musaḥḥar
- (6) Cihān-gīr oldı 'ālemğa berip nūr
Kemīne bendesi ḥākān-ı fağfūr
- (7) Eger bolsaydı Dārā Sikender
Qılurlar irdi özlerige sürūr
- (8) Şeh-i 'ālī-neseb kim Dāver-i devr
Yoq itdi dünyādın āvāze-i cevr
- (9) Bolur enfāsıdın 'ālem mu' aṭṭar
Ki dīn ü devlet andındur muḥaffer
- (10) Qılıban ḥaqq bile ol şun' in ārāst
Tola ve tīresin qılıp rāst
- (11) İrūr İrān ve Tūrān ser-firāzı
Taqı Çiŋgizīlerniŋ şāh-bāzı
- (12) Şecā' at mülkide şāhib-qırāndur
Şehāvet bābıda pes kām-rāndur
- (13) Melāḥatda besī yektā irūr ol
Ḥüsñ meydānıda zībā irūr ol
- (14) Leṭāfet içre aniŋ mühri şāmil
Zerāfet feniniŋ ḥaqqıda kāmil

- (15) Seḫāvetde *körgüzse* cūdın
Qılur yerni öpüp ḥātem-i sücūdın
- (16) Ḥudā nūrıdın ol perverde ruḥsār
İrür hem qātı^ʿ u küffār ü füccār
- (17) Yoq anda ^ʿaceb ḥöd-bīnlik riyādın
Mücessem nūr irür ḥilm ü ḥayādın
- (18) Yarıptur ḥalk-ı ^ʿālem ṭal^ʿatındın
Yetinipdür barça ^ʿālem şöhretındın
- (19) İş itse ḥaqlıq iter bī-riyādur
İzi toprağı közge tütüyādur
- (3b/1) Çıqarsa ol zamān qınıdın qılınçın
Selāmet-i *sāhile* ḥaḳ zāt ser-mu^ʿīn
- (2) Cihāndın kitdi zūlm ü cevr resmi
Yamanlıq bābıda qalmanı ismi
- (3) Boluptur qoylar üçün böri çübān
Kişi bir yolğa küç itmek ni imkān
- (4) Tutuptur yüzini yaḥşı atı
Bolup rüşen anıṅ barça şıfātı
- (5) Munuṅ dig pādişāhni il tilerler
Aṅğa qavluhu te^ʿālā barça ayurlar
- (6) İlāhī öz penāhıṅda tut anı
Murād u maqşūdığa yetgür anı

- (7) Hemîşe devletin yanında kılğıl
Anğa yahşısı sa'âdet bende kılğıl

(8) Ammâ ba' d bilgil kim bu kitâbnîng taşnîfiğa bu tevârîhniğ (9) te'lîfiğa sebep ol boldı kim, celâlet burcınığ âfitâbı ve sa'âdet evciniğ (10) mäh-ı cihân-tâbı, şâhib-kırân-ı zamân Çiğiz Han zamânıdın müddet-i medîd ve 'ahd-i ba'îd kiçip (11) işitilgen ve körülgen tevârîhlerniğ hikâyetleridin ve bu pâdişâh-ı mu'azzamnîğ (12) kiçken dâsitânlarıdın ve alardın soğ kiçken hatunlar ve oğlan- (13) -larınîğ zikri ve keyfiyetleri taḥkîk bolmaydur irdi. Bu vaḫtda bu pâdişâh-ı (14) mu'azzam şâhibü's-seyf ve'l-ḳalem imâmü'z-zamân ve ḫalîfetü'r-raḫmân himmetin 'âlî tutup (15) ve devlet rikâbın basıp Mâverâ'ü'n-Nehr vilâyetin alıp ve devlet ü sa'âdet birle (16) taḫtgâhıda oturup ḫutbe ve sikkeni imâmü'z-zamân ve ḫalîfetü'r-raḫmân elḳâbı birle (17) müzeyyen ve mükerrrem kılğanda mübarek ḫatırığa andağ kildi kim tâ güzide târiḫlerdin (18) intihâb kılıp bir güzide sözlerni cem' itip tertîb-i dâyiresiğa keltürgey. (4a/1) Ve ol pâdişâh-ı kişver-sitânnîğ ḫaḳîḳatin ve evlâd-ı kirâmınığ mâhiyetin ilge bildürgey. (2) Ol sebebdin bu faḳîr-i ḫaḳîr za'îfü'n-naḫîfü'r-râciğa fermân boldı (3) *Tevârîḫ-i Cihân-Güşây* Menġü Han ibni Toluy Han ve tevârîḫ-i güzide-i İslâm (4) Şâh Ğazan Hanıñ kızı ve taḳı munteḫab-ı *Câmi'ü't-Tevârîḫ-i Şâhi* kim Uluğ Big Mîrzâ- (5) -nîğ atığa bitilgen, taḳı Moğol bahşıları Moğol ḫatı birle bitilgenlerni âsân (6) bolmaḫ üçün taḳı Fârsî tili birle bitilgenlerni Türkîge urup (7) tertîb berildi. Taḳı kitâbğa *Tevârîḫ-i Güzide Nuşret-nâme* at berildi. Bu tevârîḫ (8) hicret toḫuz yüz sekizde cemâziye'l-evvel ayı cem' itilip bitildi. Kıt'a:

(9) غرض نقشي است کز باز ماند : که هستي رانمي بقاي

(10) مکر صاحب دلي روزي بر حمت : کند رکاردرويشان دي

(11) **Sultân Veled** 'Aleyhi'r-Raḫme Aytur (12) kim bu sözlerniğ beyânı içinde pâdişâhlardı ol kişi kim ḫurûc kıldı, (13) Moğol leşkeri irdi. İslâm pâdişâhığa ġâlib

kildiler ve ba' zılar Mevlānā (14) Rūmī ẓuddise sırrıhu'l-‘ azīzning ħazretide aytdılar kim: Egerçi Moğol gālib boldı (15) ve ‘ ālemni aldı, ve şehrlerni ħarāb kıldı ve sansız ħalāyıķnı (16) kılıç birle öltürdi. Her cekkānı kim bir neçe yıl keçer, mağlūb bolğusı turur. Ve olar- (17) -dın bu ‘ ālemde kiři ħalması tip ħazret-i Mevlānā’ Rūmī ẓuddise sırrıhu'l-‘ azīz aytıp (18) turur. Bu sözni fehm kılmay tururlar. Muĥāldur kim alarnıng şüreti (19) bu ‘ ālemde bolmağay. Ançası bar kim ol fi‘ ller kim olarda bar. Olarnıng ol fi‘ l- (4b/1) -leri bu ‘ ālemde ħalmağay turur. Müsülmān ve ‘ ādil bolğuları turur. Çün kim oyğaç bolğandın (2) soñ Moğol ħalmaydur dise bolur. neteg kim ħazret-i Resūl şalla’llāhu ‘ aleyhi ve sellemning (3) ħatına emīrū’l-mü’minin ‘ Ömer ħaşd birle kildi. Taķı kılıç yalañğaçlap kılıp kirdi irse (4) cemā‘at-ı kāfirler teferrüce soñğıdın atlanıp kildiler. Çün emīrū’l-mü’minin ‘ Ömer (5) rażıya’llāhu ‘ anh kirgeç enbiyā nūri anıng köñlige taĥtladı irse, anıng köñgli (6) pūr-nūr bolup fi‘ l-ħāl müsülmān boldı. Taķı işikde kāfirler mıştar irdi- (7) -ler kim ‘ Ömer rażıya’llāhu ‘ anhnı mesciddin baş kesip çıkar dip. Çün kim çıktı irse (8) kāfirler sordılar kim barıp irdiñg baş keltürgey-sin. Ķanı baş didi- (9) -ler irse ol öz başın işāret kılıp körgüzdı. Aydılar kim bu başnı (10) mundın alıp barıp irdiñg didi. ‘ Ömer rażıya’llāhu ‘ anh didi kim: Bu ol baş (11) degül turur. Ol baş peygāberning düşmeniniñ başı irdi. Bu baş peygāberning (12) dōstı ve ‘ aşıkınıñ başı turur. Ve anıng düşmenleriniñ düşmeni turur. Pes (13) bu baş bolmağay dip aytdı: Andın soñ peygāberning düşmeniniñ helākige (14) kılıç tartdı. Pes Moğollar taķı müsülmān bolsalar, küfürdin İslāmğa kelseler Moğol (15) ħalmağan bolur. Moğolning yok bolmaķı ve ħalmaķı bu vech turur. Neteg kim kimyādın (16) altun bolur, çün altun bolsa baķırnı ħalmağan bolur. Barça altun bolğan bolur. (17) Andağ kim taş āfitābning taķışın tapmaķ bile la‘ l bolur. Taşlığ andın kiter. (18) Andın soñ anı la‘ l dirler taş dimesler. Ol kerāmet aşĥablarğa (19) ve ‘ alemiyānga zāhir boldı. Ol ħazret-i metīn bu nev‘ sözlerni köp körüp (5a/1) tururlar. Ey ĥōş ol kişiler kim munuñg dig erenlerniñ ħazretini taparlar. Ve alar- (2) -nıñ nazīride maķbūl bolurlar. **Mevlānā Rūmī ẓuddise Sırrıhunıñ Te’vili Beyānı:**

- (3) Va' de berip irdi Mevlānā maᅇga
Kim Moᅇolda bolᅇusıdın vaşfiᅇga
- (4) Fānī bolur vaᅇtlerdin soᅇᅇ barı
Yoᅇ olurlar dūnyādın ᅇalmay biri
- (5) Lāzım irmes didi Mevlā tevbesin
Muᅇlaᅇā yoᅇ boluban hem kitmekin
- (6) Bolsa tebdīl alarnıᅇ aᅇvālleri
Kitse anlardın yaman ef ālleri
- (7) Kitkeni bolur tamāmı berilse
Dūnyāda barᅇasıdın ᅇalmay eᅇer

(8) *Dāsītān-ı Oᅇuz ᅇan*

(9) Oᅇuz ᅇannıᅇ oᅇlanları ve oᅇul oᅇlanlarınıᅇ atları ve anıᅇ (10) birle ba' zı iller ve uruᅇları müttefiᅇ bolup İslām dīnige revāc (11) berip taᅇı özlerin İslām dīnige mānend itip tururlar. **Alarnıᅇ** (12) **Dāsītānı**: Oᅇuz ᅇannıᅇ altı oᅇlı bar irdi. Bu tertīb birle (13) **Evvel Kūn ᅇan** (14) Munuᅇᅇ dört oᅇlı bar irdi. Atları bu tertīb birle turur: (15) ᅇayı, Bayat, Alᅇaravlı, ᅇaraevli. (16) **İkinᅇ Ay ᅇan** (17) Munuᅇᅇ taᅇı dört oᅇlı bar irdi. Bu tertīb birle turur: (18) Yazır, Döᅇer, Dodurᅇa, Yaparlı. **Üᅇünᅇ Yultuz ᅇan** (19) Munuᅇᅇ taᅇı dört oᅇlı bar irdi. Bu tertīb birle turur: (5b/1) Avşar, ᅇarluᅇ⁵, Bigdili, ᅇarᅇın. **Törtünᅇ oᅇlı Kōk ᅇan**. (2) Munuᅇᅇ taᅇı dört oᅇlı bar irdi. Bu tertīb birle turur: (3) Bayındur, Peᅇene, ᅇavuldur, ᅇepni. (4) **Beşinᅇ oᅇlı Taᅇ ᅇan** (5) Munuᅇᅇ taᅇı dört oᅇlı bar turur. Bu tertīb bile turur: (6) Salur, Eylür⁶, Alayuntlı, Üregir. (7) **Altınᅇ oᅇlı Dīᅇᅇiz ᅇan** (8) Munuᅇᅇ taᅇı dört oᅇlı bar turur. Bu tertīb birle bitildi: (9) Büᅇdüz, Yigdir, Yıva, ᅇınıᅇ.

⁵ CT ᅇızıᅇ

⁶ CT Eymür

Oğuz Hänniġ Uruġ- (10) -larınıġ Atları

Uygur, aġlı, ıçak, arlu, (11) ala, Aġaçeri. Taı mundın zge illerni Moġol derler alar- (12) -nınıġ alı ma' l m irmes ikend r. Amm  Moġol iinde her aysısı bir mu' ayyen at (13) tapıp tururlar. Bu tert b birle: Calayir, S nit, Tatar, T 'eles (14) T met, Bulġaın, Kerm in, Urasut, Tamġalı, Bargut, (15) Oyrat, orı, Taġut, Kestimi, Uyanku, uran (16) Saayıt. Munlardın soġ Moġolda at tapanlar bu turur: (17) Nayman, ng t, Taġut, Bekrin, uran. Eregene ondın (18) ıġan alı Moġol illerniġ atları bu turur: N k s, Oġolat (19) oġrat, ıyat, Eġgires, Olkunut, T r les, İġigin⁷ (6a/1) dirler ve ayturlar: aġr da ve k hlarda ve ıçak vil yetide ve Rus ve erkes (2) ve Baırt ve Talas ve Sayram ve İbir ve Sibir ve Bolad ve Rudġ ne, T rkist n haddide (3) ve Uyġurist n ve İrdi ve arakurum ve [Altay] Taġlar[1] ve ırkız ve Kemkemy t ve ya- (4) -yla ve ılalar kim ma' r f, meh r turur. Bu yirlerde Kereyit avmleri (5) ve Onan, Kel ren ve alan ve Balcıyus ve Buran aldun ve K ke Na'ur ve arat (6) ve K yin ve Ergene ve alayır ve Seġge⁸ ve Baruın T k m ve araın Elet ve tk h kim Hıayġa (7) peyveste turur. T rkler avmi bu yirlerde tolu bolġan turur. Taı in ve Hind ve Kem r (8) ve İr n-zem n ve Mır ve  m ve R m m teferri bolġan iller yıgılıp b lek (9) b lek oymaq boldılar. Ve her birisi bir t rl k laab peyd  ıldılar. Ve ol (10) avmlerġa h l  T rkm n dirler. Bularınıġ alı Oġuzdın turur. Bu avmler kim (11) Calayir derler ve Tatar ve Oyrat ve Merkit ve zgeler kim Moġolġa ta' allu tururlar. (12) Bularınıġ c d  c d  p di hı bolġandur. Kereyit, Nayman, oġrat ve (13) orulas ve Eġgires, İigin⁹, Uryaġıt, Kelenġ t, bularnı Moġol D rlikin derler. (14) Ve avmler kim Moġol Nirun-ı h  turur. Ol taı 'al  hida kelg si turur. Egeri (15) bularınıġ ek l-i behiesi birbirige yavu turur. Amm  itil f-ı m z c-ı abı' at ve  b [ve] (16) hav sı zge yosun birle turur. Egeri bu a-ġaa bu avmlerni hi kim irse (17) tert b birle zabt

⁷ CT Eligin

⁸ CT Selenge

⁹ CT Eligin

kılmay turur. Ol cihetdin atları dürüst bolmay turur. (18) Anıñg üçün köp müddetler ötüp turur. Ammâ ba'zı râvî ve nâkıller tilidin ve ba'zı (19) kütüplerdin naql kılınur. Bu Türkler kim atları bitildi. Abulca Hıandın tururlar (6b1) kim Abulca Nüh peygamber 'aleyhimniñg oğlı irdi. Anı şimâl tarafiga yiberdi. Mundın (2) tört oğul boldı. Atları bu turur: Kara Han, Or Han (3) ve Kür Han ve Küz Han. Bulardın Kara Hanniñg oğlı Oğuz müsülmân boldı. (4) Ve anıñg ba'zı qarındaşları müteferriķ boldı. Şerhi birle kelgüsi turur. (5) *Oğuz Hanniñg Şu'besi* :

(6) Oğuz Hanniñg altı oğlı bar irdi. Bu yosun birle leşker başş kıldı kim

(7)	Dest-i Çep			Dest-i Râst				
(8)	Taķ Han		Kök Han		Ay Han		Kün Han	
(9)	Salur, Eymür		Bayındır, Peçene		Yazır, Döger		Қayı, Bayat	
(10)	Alayudenli, Üregir		Çavuldur, Çepni		Dodurğa, Yaparlı		Alķar Evl[i], Қara [E]vli	
(11)	Teñgiz Han				Yulduz Han			
(12)	Қınıқ	Yıva	Bügdüz	Yigdir	Қарқın	Bigdili	Қızıқ	Avşar

(13) Taķı Oğuzğa tâbi' bolğanlarınıñ atları bu turur: Uyğur, Қаңlı, Қıpçaқ (14) Қарлуқ, Қалаç, Ағаçери. Таķı munuñg qarındaşları kim añga müttefik imes (15) irdi. Bu қавm iki nev' turur. Bir böleki köp қадимі turur. Ol cihetdin ma' lüm irmes. (16) Bir nev' bu turur kim hâlâ Moğol derler aşl atları Moğol irmes irdi. Bu at (17) soñg boldı ve her қавmğa bir at mu' ayyen қılındı. Bu tertib birle: Calayır, (18) Suyқа¹⁰, Tatar, Merkit, Kөрküt¹¹, Tamғalıқ, Tarğıt, Oyrat, (19) Burğıt, Қорı, Tö'eles, Tümet, Bulғаçın, Kermüçin, Urasut, (20) Telenğüt, Kestimi, Uryañğıt, Қurқан, Sasıt¹². İkinç kısım aһvâli ve at- (7a/1) -ları mundağ turur: Kereyit, Nayman, Öñgüt, Tañğıt, Bekrin (2) Қарқın. Bular Kür Han ve Küz Hıandın turur. Bular Ergene Қонға bardılar ve taķı uruğları (3) köp boldı ve lafz-ı Moğol bularınıñg ism-i cins boldı. Ve özgelerge Moğol demek ol cihetdin turur. (4) Çün alarğa yaқın bolur irdi. Bu Moğol Türk қавmidin bir қавm irdi. Çün 'inâyet-i ezeli

¹⁰ CT Sünit

¹¹ CT Kөрle'üt

¹² CT Sakayıt

alarnıᅡ (5) ᅡaᅡkıda bar irdi. Bu tört yüzyılda alardın kp Őaᅡçalar peydā boldı. zgedin bular (6) kpeldi ve ol Türk ᅡavmlerini taᅡı Moᅡol di[y] başladılar. Mundın burun Tatar ili ᅡuvvet- (7) -lıᅡ irdi. Barçanı Tatar dir irdiler. Henüz Hıᅡāyda ve Hindde Tatar derler. Bu Moᅡolnıᅡ (8) aşlı iki ᅡısm turur. Evvelki ᅡısmı ol ᅡavmler kim Eregenede irdiler. Andın ᅡıᅡᅡanda (9) her biri bir at ve laᅡab birle ᅡāŐ boldılar. Taᅡı andın ᅡıᅡtılar. Nks, Uryaᅡᅡıt, (10) ᅡoᅡrat, Eᅡᅡires¹³, Olᅡunut, ᅡorulas, İlᅡigin, ᅡoᅡlıyut, (11) Oryat, ᅡoᅡᅡıtın, Arulat, Tunᅡin¹⁴, Őn, Süldüs, (12) İldrgin, Bayavut, Keᅡges¹⁵. İkinᅡ ᅡısmı Alan ᅡo'a derler Dobun Bayan (13) -nıᅡ ᅡatunı irdi. AbuŐᅡası ölgendin soᅡᅡ andın ᅡ oᅡul vcdᅡa keldi. Anıᅡ (14) oᅡlanları yayıldı. Dobun Bayan Moᅡolnıᅡ aşlı turur. Alan ᅡo'a Dörmen (15) ᅡavmidin irdi. Nirun bu on altı ᅡavm turur. **Nirun** (16) Bularᅡa ᅡıyat derler iki ᅡısm turur. ᅡataᅡın, Salciyut, Tayıᅡut. Herigen. ᅡıyat-ı muᅡlaᅡ (17) ᅡıyat, Bormıᅡın¹⁶ ya' nı eşhel ᅡeŐm, Cenes, Noyāᅡın, Dörben, Barın, T'eles, (18) Yrgin, ᅡaᅡŐsa'uk¹⁷, Hedergin, Curyat, Budat, Doᅡlat, (19) Yest¹⁸, Sgen, ᅡıᅡᅡıyat. Bularnıᅡ Şu' besi ᅡıᅡᅡiz ᅡan atasıdın turur. (7b/1) ᅡn bu ᅡavmlernıᅡ atları bir türlük laᅡab mu' ayyen bolup turur. Her biri- (2) -si bir mu' teber ᅡabıleler boldı ve mundaᅡ terbiyet taptı. Va'llāhu a'lem (3) Evvelᅡı faŐlı:

Oᅡuz ᅡannıᅡ Tāriᅡ Ve ᅡıᅡāyetleri Ve Anıᅡ ᅡavmleri

(4) Bu yigirmi tört Őaᅡça turur. Ve birāder ve 'ammu-zādeleri bar irdi. Bular: Uyᅡur (5) ve ᅡıᅡᅡaᅡ ve ᅡarluᅡ ve ᅡalaᅡdın bolup irdi. Bular Arᅡun ᅡaᅡa mttefiᅡ irdiler. (6) Bu yosun birle kim alarnıᅡ ᅡāᅡimleriniᅡ naᅡli mundaᅡ turur. Tevāriᅡ-i (7) İslāmiyānda zıᅡr turur kim Nᅡ 'aleyhim Yāfes atlıᅡ oᅡlunı maŐrıᅡ ᅡaraᅡıᅡa yiberdi- (8) -ler. Moᅡol ve Türkler ve taᅡı mundaᅡ dururlar ve taᅡı Türkler Yāfesni Abulca ᅡan derler (9) ve muᅡaᅡᅡaᅡ bilmesler kim Abulca ᅡan Nᅡ 'aleyhimnıᅡ oᅡlıdur, yā inisi turur. Velı (10)

¹³ CT İkires

¹⁴ CT Kurcin

¹⁵ CT Kınᅡet

¹⁶ CT Borᅡigin

¹⁷ CT ᅡaᅡŐŐi'ut

¹⁸ CT Best

munğa müttefik tururlar. Nūh nesli turur. Tamām Moğol ve Türk şahrā-niṣīn anıṅ nesli turur. (11) Mundağ derler kim Abulca Ḥan şahrā-niṣīn irmiş. Anıṅ yaylağı Or Tağ, Kür Tağ kim (12) ‘azīm uluğ tağlar turur. Anda irdi, anda şehri bar turur. Ol yakında Inanç (13) atlıg Porsuğ digen ve Qaқыyan, Qar Qurum ve Qara Qurum digen ve Talas ve Qarı (14) Sayram ol yerlerniṅ yakınıda turur. Tağı Sayram uluğ şehir turur. Tarafları (15) bir künlük yol turur. Qırq dervāzesi bar, Qayduğa ta‘alluğ turur. Qoşçı¹⁹ ulusu (16) anda yakın turur. Abulca Ḥannıṅ oğlu bar irdi. Atı Dip Yaquy digen. (17) Munuṅ ma‘nisi taht yiri dimek bolur. Mundın tört oğlu boldı. Atları (18) bu turur: Qara Ḥan, Or Ḥan, Kür Ḥan, Küz Ḥan. Bular kāfir ikendürler. (19) Qara Ḥan atası ornığa olturdı. Munuṅ bir oğlu boldı. Vücūdgā kelgendin soṅ üç (8a/1) keçe kündüz imçek immedi. Ol cihetdin anası yıǵlap zārılık kılar irdi. (2) Ve her keçe tüşde körer irdi. Ol oğul anasığa dir irdi: Eger sin Tenṅrini ta- (3) -nısaṅ seniṅ sütiṅni imer-min didi. Çün ol ḥatunniṅ qavmi kāfir (4) irdi. Alardın qorqar irdi. Zāhir kılsam oğlumı helāk kılgay[lar] (5) dip nihānī imān keltürür irdi. Çün ihlāş birle Ḥudāy-perest bolğandın (6) soṅ ol oğul anası sütin ime başladı irse, ‘acāyib ḥōş-şüret boldı. (7) Ve hidāyet nişānesi anda zāhir boldı. Atası çün ol ma‘nini anıṅ yüzinde (8) kördi. Didi kim: Bizniṅ qavmde mundağ ḥōş-şüret anadın vücūdgā kelmedi. (9) Bu oğul barçadın mu‘azzam bolğusıdır didi. Tağı at qoymaq istedi (10) irse bu bir yaşar oğul sözledi kim: Meniṅ aṭımnı Oğuz qoyuṅ didi. Anda bolğan (11) ḥāzırlar bu ḥāldin ta‘accübde boldı. Ḥağ te‘ālādın mundağ irşād boldı dip Oğuz (12) at birdiler. Çün bāliḡ bolğaç atası öz qarındaşı Küz Ḥannıṅ kıızı be-ğāyet (13) ḥōş-şüret irdi. Ala berdi irse Oğuz aṅğa pinhānī didi kim: Eger sin Tenṅrini sev- (14) -seṅ, min sini sever-min. Tağı saṅğa yavuqluğ kılar-min didi. Ol qabul kılmay didi (15) kim: Atamğa aytayın sini helāk kılsun didi. Aṅğa Oğuz ol cihetdin meyl kılmadı. Çün Oğuz- (16) -niṅ atası bildi. Ol kıznı sevmey turur. Yana bir qarındaşınıṅ kıızı[n] aldı. (17) Aṅğa hem bu sözni Oğuz aytdı. Ol hem qabul kılmadı. Bu hem meyl kılmadı irse

¹⁹ CT Konçı

atası (18) yana bir birâderiniñ kızını ala berdi. Bu maħalde Oğuz şikârda irdi. Yanıp kelür- (19) -de su yaqasında bu kızını kördi. Kenîzekleri birle ton yuvar irdi. Oğuz haber tapıp (8b/1) ivige kelürde aña yoluqtı taqı didi kim: Sini miniñ için nikâh kılıp tururlar. (2) Sindin burun iki kızını aldım. Anıñ için Hudâyğa İmân keltürgil. Hudây- (3) -perest bolğıl didim bolmadı irse, min andın köngül savıttım. İmdi sin Hudây- (4) -mıñ birligin İmân keltürseñ müsülmân bolsañ seni alur-min didi. Kız aydı kim: Min (5) Hudânı bilmes-min. Velî siniñ sözünğdin çıkmaz-min. Her ne sin diseñ andağ (6) kıılır-min didi. Oğuz aydı: Sen İmân keltür. Ol İmân keltürdi. Oğuz anı alıp (7) dāyim sevip aña barur irdi. Çün Oğuz Hudā-şinās boldı. Dāyim Hudānıñ atın (8) ‘Arābī tili birle Allāh dip zıkr kıılır irdi. Velî kişi bilmes irdi kim ol lafz- (9) -mıñ ma’ nîsi ne irdi. Ve ol halâyıklar derler irdi kim: Bu gāyet huzūr çaqı- (10) -dın semā‘ ve zevk kıılır dir irdi[ler]. Bir kün Kara Han kelinlerin toylap kördi. (11) Taqı didi kim: Bu iki kelinim ol biridin körklük turur. Niçük bulardın anı yaqşı sever (12) didi irse çün ol ikisi Oğuzdın nā-höşnüd irdiler. Fursat tapıp (13) didiler kim: Anıñ özge dīni bar. Ol kız anıñ dīnige kirdi. Bizler kirmedük irse (14) ol bizniñ birle yaman boldı ve anıñ birle hoş boldı didi[ler]. Ol maħalde Oğuz Han (15) şikârda irdi. Çün Kara Han bilgeç birâder ‘ ammu-zādelerin yığıp didi kim: Oğlum (16) kiçikligde yaqşı irdi, yekcihet irdi. Hālā yaman iş ilgeri tutup bizniñ (17) dīndin çıkıp özge dīnge kirmiş. İmdi anı tirig qoysa bolmas didi irse, barça rencide (18) bolup ittifaq kıldılar kim anı öltürgeyler. Ve ol hatun kim Oğuz birle (19) müttefik irdi. Bu hāldin haber-dār bolğandın soñ aħvālını aytıp (9a/1) hem-sāyesidin bir kişini Oğuzğa i‘ lām kılıp yiberdi. Oğuz işitgeç müsta‘ id bolup (2) tamām nökerlerin ve dōstların özige yığıdı. Ol şikārgāhda rû-be-rûy (3) buluştılar. Anda uruşup Kara Han zaħm-dār bolup öldi. Andın (4) soñ yetmiş iki yılğa tigrü ve ba‘ zı iller müttefik bolmay uruşurlar (5) irdi. ‘ Ākıbet Oğuz gālib bolup ol mülkni Talas ve Sayram, Buħārāğa (6) tigrü aldı. Aña müsellemler boldı. Ba‘ zı birâderleri ve illeri aña müttefik irmes irdi- (7) -ler. Maşrıq tarafida maħām tutdılar. Ve alarnıñ qaşıda andağ muqarrerdür kim barça (8)

Moğol anıñ neslidin turur. Ol maħalde barça kâfir irdiler. Munuñ ė ahdide müsülmân (9) boldılar. Ćün ol ilge pâdişâh boldı. Altun ħargâh urup leşkerin toyladı. (10) Ol müttefiķ bolğan illerge Uyğur laķab didi kim munuñ maė nîsi birbirige ķoşulmaķ (11) bolur. Tamâmî Uyğurlar bu nesldin turur. Özgelerige Ķañğlı at didi. Ķıpçaķ (12) ve Ķalaķ ve Ağaķeri hem ol cemâğ atdin turur. Oğuzğa ķoşulğanlar munlar irdi kim (13) zıkr kılındı. Mufaşsal birle **Uyğur Ķavmi**: Ol ķavmler kelğüsü turur. (14) Ol maħalde Oğuz Ĥudâ-perest bolğanda atası birle muħâlefetlik kılıp uruşı- (15) - lar. Alar kim Oğuzğa müttefiķ boldı. Uyğur at ķoydı. Bu cemâğ at dâyim Oğuz Ĥan (16) birle bolur irdi. Ĥan özge memleketlerğa rücûğ kılığanda bu ilni der-benddin yandurdı (17) kim ol ħadlerni saķlağay. Ĥâlâ taķı alar saķlarlar. Barça Uyğur ķavmi mundın turur. (18) **Ķañğlı Ķavmi**: Ol maħalde Oğuz atası ve ė ammu-zâdesi birle uruşılar. (19) Oğuz ilidin bu cemâğ at olķa alıp irdi. Anda arabanı öz fikridin taşnîf kılıp (9b/1) añğa yüklediler. Ol cihetdin Ķañğlı didiler. Barça Ķañğlı andın turur. Va'llâhu aė lem (2) **Ķıpçaķ Ķavmi**: Oğuz ol maħalde İt Baraķ kavmi birle uruş (3) kıldı. Bular iki cezîre arasında ķalıp irdi. Anda maķâm tutup irdi. (4) Bir ħâmile ħatun abuşķası uruşda ölüp özi bir dıraħt içige kirip (5) anda oğul taptı. Ol ħâlني körüp Oğuzğa aytdılar irse, alıp oğullap (6) saķladı. Taķı añğa Ķıpçaķ at berdi. Yaė nî püşide dıraħt temek bolur. Barça Ķıpçaķnıñ (7) aşlı ol turur. On yeti yıldın soñğ Oğuz Ĥan İt Baraķ (8) ilin taladı. Taķı İrân-Zemînge keldi. Memleketlerni musaħħar kılıp neķe müddetdin (9) soñğ öz yurtığa keldi irse İt Baraķ ili yana yağı boldı. Añğa bu Ķıpçaķnı (10) yiberdi. Ol vilâyetniñ bir tarafıda olturup ol yağıdın ħaber-dâr bolsun (11) didi. Ĥâlâ yaylaķ ve kışlaķları ol Ķarluķ ser-ħadde turur. (12) **[Ķarluķ]**: Ġurcistândın Oğuz Ĥan öz vilâyetiğa yandı irse yolda uluğ tağğa yetdi. (13) Ve uluğ ķar yağı. Ve neķe öylükler yamğur ķardın tākatsiz bolup yandılar. (14) Oğuz Ĥan anı işitip ħoşlamadı, neķük ķalır dip ol ķalğan ilge Ķarluķ (15) at ķoydı. Barça Ķarluķ mundın tururlar. **Ķalaķ**: (16) Derler kim Oğuz Ĥan İşfahânnı alıp yanganda yolda bir ħatun ferzend keltürdi. (17) Ol ħatunniñ süti yok irdi. Ol oğlan aç bolğanda, atası yolda ķalıp nâ-gâh (18) bir

kırgavulnı bir şağal tutup alıp barurda yolukup ol anı tutup keltürüp (19) anasığa berdi. Süti köp boldı. Oğlın imdürüp yörüp leşkerge yetdi. Çün hüküm (10a/1) yok irdi. Kişi çerigdin kalğay Oğuz Han ol kişidin rencide bolup: “Kal (2) aç” didi. Bu at andın kaldı. **Ağaçeri:** Bu at kadimde yok irdi. (3) Ol çağda kim Oğuz kavmleri birbirige keldi. Bir tayifeniñ yeri cengel içinde (4) irdi. Ol cihetdin Ağaçyeri at koydılar. Cengel ilige Moğollar (5) Hüyin İrken derler. Ol Türkleri kim Oğuz birle birge ikendürler. (6) Hälâ alarğa Uyğur derler. Alardın her kısmısı tağı bir at birle çıktıla. Her tayife (7) bir oymak birle hâş boldı. Ağaçeriniñ oğlanlardın yigirmi dört (8) şu‘be yād kıldı. Her tayife kim bu ‘âlemde bar turur. Bu yigirmi dört şu‘be Oğuzdın (9) turur. Tağı Türkmân lafzı kadimde yok irmiş. Barça şağra-nışını Türk-i muṭlaḡ (10) dir irmişler. Ve her kabîleniñ mu‘ayyen laḡabı bar irmiş. Ve ol vaḡtda kim Oğuz (11) Han öz vilâyetidin Mâverâ’ü’n-Nehr ve İrân-zemİnge kirdi. Bu Oğuz neslidin bu vi- (12) -lâyetde bar irdi. Āb ve havâ cihetidin alarnıñ şekli Tâcîk şekil boldı. Çün (13) muṭlaḡ Tâcîk irmes irdi. Tâcîk kavmi alarnı Türkmân derler. Ol cihet- (14) -din bu Türkmân laḡab Oğuz ilige kaldı. Bu at birle ma‘rûf boldılar. Bu yigirmi (15) dört şu‘be Oğuz oğullardın yarımı oñḡ kol yarımı solğa ta‘alluḡ turur. Her kısmı (16) öz aşlın mu‘ayyen bilürler. Tağı Oğuzniñ altı oğlınıñ zikri meşrûḡ kelğüsü turur. (17) Oğuz Han İrân ve Tūrân ve Mışır ve Şâmnı tamâm aldı. İl musahḡar bolğandın soñḡ (18) öz yurtı Or Taḡ Kür Taḡ digen yerge keldi. Ol yurtlarığa kelip toylar kılip (19) tokuz yüz mâdiyân tokşan miñḡ koy ol toyda öltürdi. Barça oğulların ve çerigin (10b/1) cem‘ kılip ağırladı. Ol altı oğlu Oğuz mülklerini yörüp alğanda birge yörüp (2) kılıç çaptılar. Tağı atası birle bir kün şikârğa barganda bir altun yay üç altun (3) oḡ tapıp atası kaşığığa alıp keldiler. Neçük baḡş kılalıñḡ digende ol (4) yaynı üç uluḡ oğlu üç oḡnı üç kiçik oğlığa birdi. Hälâ ol üç uluḡ (5) oğulğa Bozoḡ derler kim yaynı tüzüp üleşti[ler]. Oñḡ kolnı bu üç (6) oğlığa berdi. Sol kolnı kiçik oğlanlarığa berdi kim mundın soñḡ bilgeyler kim (7) her kaysı ka yan tarafda turur. Tağı vaşiyet kıldı kim mendin soñḡ pâdişâḡ Bozoḡ (8) bolsun didi. Anıñ vaşiyeti birle andın soñḡ ol olturdı

ve yetmiş yıl pādişāh- (9) -lık kıldı. Munuñg Eryañgı atlıg vezīri bar irdi. Be-gāyet ‘āqıl irdi. Bir kün (10) Hānga didi kim: Oğuz Hān atañg uluğ pādişāh irdi. Barça memleketni alıp (11) irdi. İmdi anıñg her bir oğlıga bir bir muqarrer kılsañg yaħşırax bolğay. Ve her (12) qaysısınıñg ħazīnesi ve ili küni tamğası başqa bolğay. Ve hıç qaysı birbiri birlen (13) yamanlıq-engiz kıлмаğaylar didi irse, Ay Hān anıñg sözün pesendide kör- (14) -di. Tağı ol yarağğa meşğül boldı. Andın soñg ol üç oğul Bozoğğa oñg qol, (15) üç kiçik oğul tağı Üçoğ irdi, aña sol qolnı birdiler. Tağı yirge il ve tamğa zıkrıde:

(16) **Aqvām-ı Bozoğ, Kim Oñg Qol Bu Turur Ve Her Qaysınıñg Tört Oğlanları Bar İrdi.**

(17)	Yulduz Hān		Kün Hān		Ay Hān	
(18)	Qarkın ²⁰	Avşar	Bayat	Qayı	Döger	Yazır
		tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun endām-güşt
(19)	Bigdili	Qara İvli	Alqaravlı	Yaparlı	Dodurğa	Qızık ²¹
	Tamğa/oñgun/ endām-güşt	tamğa oñgun	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun	tamğa oñgun	tamğa oñgun

(11a/1) **Aqvām-ı Üçoğ, Kim Sol Qol Turur.**

(2)	Teñgiz Hān		Tağ Hān		Kök Hān	
(3)	Bügdüz	Yigdir	Eymür	Salur	Peçene	Bayındır
	tamğa oñgun	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun	tamğa oñgun	tamğa oñgun	tamğa endām-güşt
(4)	Qınık	Yıva	Üregir	Alayuntlı	Çepni	Çavuldur
	tamğa oñgun	tamğa oñgun endām-güşt	tamğa oñgun	tamğa oñgun	tamğa oñgun	tamğa oñgun endām-güşt

²⁰ Boy adı sayfaya sığmadığından 11a'nın başına eklenmiş tamğa ile ilgili de bilgi verilmemiştir.

²¹ Kızık boyu muhtemelen kaydırıldığından boylar karışmıştır. Oğuz Destanlarında ortak olarak görülen yapıya aykırı olarak Kızık, Ay Hān'a, Yaparlı, Gün Hān'a, Kara Evli ise Yulduz Hān'a yazılmıştır.

(5)Bularnıñ hikāyetleri ve tārīhleri ‘alā hida kelgüsi turur. Bular kim zıkr kıldı. Barça (6) müsülmān tururlar. Çün Hudāynıñ emri bu irdi. PeygāMBER dīniğa kirdiler irse (7) dīn-i Muhammedī kavī boldı. Oğuz Hınnıñ oğlanlarıdın pādīşāh köp irdi. (8) Her devrde şāhib-i devlet ve kavī hāl boldılar. Ve pādīşāhlık bu hānedānga bayaqı (9) qaldı. Andaq kim neçe vaqt Salurda irdi ve Āl-i Selçuq ve anıñ ecdādları (10) uluğ mu‘azzam pādīşāh irdi. Īrān [ve] Tūrānda tört yüz yıl pādīşāhlık kıldılar. (11) Mısrğa tigrü munlarnıñ fermānıda boldı kim bular Qınıq şu‘besidin irdiler. Bularnıñ (12) tārīhi kelgüsi turur. Uyğur taqı Türk bulardın turur. Moğol vilāyetleriğa yaqın turur. Oğuz- (13) -nıñ ‘ammu-zādeleri şerh birle kelgüsi turur. Va’llāhu a‘lem (14) **İkinçi Faşl** (15) Türk kavmleriniñ zıkrıda hālā alarnı Moğol derler, qadīmde alarnıñ atları (16) her biri bir laqab birle maşşūs boldılar. Her biri bir türlük kabīle bolup hākimi cüdā cüdā (17) bolğan irmiş. Neçük kim Calayir ve Oyrat ve Tatar ve özge kavmler mufaşşal birle meşrūh kelür. (18) Yurt maqāmları mu‘ayyen iken turur. Alarnıñ lafzları ve şūreti ve luğat ve eşkal- (19) -leri Moğol tarīkası birle ikendür. Çün ol Moğol kavmi Türkdin bolğan turur. (11b/1) Āhır maħalde devlet tapıp bu at birle hāş boldılar. **Calayir kavmi:** (2) Bularnıñ şu‘beleri ba‘zı hikāyetleri Nirun kavmiğa ta‘alluq turur. İmdi (3) ol hikāyetdin bu tārīhde aytalım kim bu kavm eyyām-ı qadīmdin köp ikendür ve her kavm- (4) -nıñ bigi ve pīşvāsı bar irkendür. Çiñgiz Han ‘ahdide hālā munuñ bigleridin (5) Īrān ve Tūrānda bar turur. Ve naql kıılurlar kim qadīmde Hıṭāy çerigi andağ qatl kılmış kim, (6) kim kişi andın qalmış. Anda Botun Bayan kim Dutum Menenniñ hatunı irdi. Anı öltürdi. (7) Hikāyeti öz yirinde kelgüsi turur. Taqı Calayir kavmleriniñ qanın tiledi kim: ne üçün (8) yaramaz iş kıldıñız tidi. Ba‘zılarını tutup öltürdi. Ve ba‘zıları Qaydu (9) Hınnıñ esiri boldılar. Dutum Menenniñ oğlanlarığa bende boldılar. Taqı mīrāş bolup (10) Çiñgiz Hınga tigdi. Mu‘teber ve muḥterem boldılar her qaysısı bir iş birle, andağ kim meşrūh kelgüsi turur. (11) Bu Calayir kavmi on şu‘be turur: Ca‘et, Toqravun, Qañsa‘ut²², Kümse‘üt, (12) Oyat,

²² CT Kongka‘ut

Nilkan, Kürkir²³, Tolanğkit, Torı, Sunğkut. Bu Calayirlardıñ (13) uluğrağı Çiñgiz Han zamânında Muqalı Köyeñg ikendür. Ca'et kavmidin iridi. (14) Çiñgiz Hanıñ sol kolını ol biylür iridi. Anıñ oğlın tağı Köyeñg derler. Ol vaqtda (15) Çiñgiz Han anı Qara'un Cidun digenge yiberdi. Hıtaý ili aña bu laqabnı koydı. Anıñ (16) oğlın Boğol Köyeñg derler Ögetay Qa'an 'ahdide atası ornında iridi. Bu laqab- (17) -nı Çiñgiz Han aña koydı ve Hantu Noyan emir-i büzürg kim ivi Qubilay Qa'an birle iridi. (18) Anı öz oğlı Numuğan birle Qayduğa leşker yiberdi. Şah-zâdeler hilâf kılıp anı (19) Qayduğa tapşurdı. Ve neçe mağaldin soñ anı yiberdi. Şerhi kelgüsi turur. Bu vilâyetlerde (12a/1) alardıñ tört kavm hezâre begi iridi. Qarındaşı Umuq, Çiñgiz Han zamânında Coçı Tarmala ve (2) anıñ birâderleri anıñ birle yaman iken turur. Ol vâsıdadın Çiñgiz Han birle Tayıçut (3) arasında uruşlar boldı. Meşrüh kelgüsi turur ve Coçı Tarmalanıñ biş oğlı (4) bar iridi. Atları meşrüh kelgüsi turur. Mundaq: Kutuqtu, Kuduruqdur²⁴ (5) Qundaqay, İlge[y], İrgen. Bularnıñ ba'zıları Çağatay birle ikendür. Alarnıñ (6) oğlanlarıdın Polad Durnay, Baraq, Abaqa Hanğa ilçiler yiber[d]i kim topuçaq at tilegey. (7) Çün munuñ ilçisiniñ haberin Abaqa Han işitgeç buyurdı kim: Anı tutsun- (8) -lar, hile birle kelip-sin didi. Ol 'arza kıldı kim men faqirni yibergende kelür sözi (9) yoq iridi didi. 'Aqıbet ol kişini zindanga saldı. Anda qaldı. Anıñ oğlanları- (10) -dın alarnıñ arasında Dilençi atlıq bar iridi. Hala hile qaşıda turur. Tağı İlgey (11) Noyan uluğ kişi iridi. Hülâgü Han birle munda kelip iridi. Munuñ on oğlı bolğandır. (12) Atları bu turur: Qonçı, Urum ve biri Şiktü[r] Noyan. Munuñ altı oğlı bar (13) iridi. Atları bu turur: Çiñgtü, Cila, Haytur²⁵, Hindu, Tekne, Uquta. Tağı (14) üçünçü oğlı Toğan munuñ iki oğlı bar iridi: Köten²⁶, Köñçek. Munuñ oğlı (15) Ebü Bekr hezâre hâkimi iridi. Törtünç Tanğkıyaday, beşinç Toqul²⁷, altınç Akdaş. On (16) bir yaşarda Berke uruşıda öldi. Yetinç Calayirtay, sekizinç Uruqtu.

²³ CT Kürkin

²⁴ CT Kutukdur

²⁵ CT Haytu

²⁶ CT Künen

²⁷ CT Kutu

Rûm uruşıda (17) öldi. Munuñg oğlı İqbal, Geyhatu mülâzımı irdi. Ol maħalde Çiñgiz Ĥan ođlanlarıĝa (18) leşker bergende Calayir başlap Çaĝatayĝa bardı. Anıñg atı Emüĝe²⁸ irdi. Munuñg (19) oğlı Yisavur turur. Baraĝnıñg leşkeriniñg uluĝı irdi. Atı Yisavur Yeke derler. **(12b/1) Sünit:** Bu qavmdin bu mülkde az irdi. Ammâ Moĝolnıñg qullarındın (2) qa'an ulusıĝa keltürüp irdiler. Ĥâlâ bar turur. Bu qavmdin begler köp (3) irdi. [Qutuqtu] Çiñgiz Ĥan zamânıda qorçı irdi. Andın soñg Yeke, Cebe taqı Sübeday (4) İrân-zemıñga keldiler. Öĝetay Qa'an mülâzımında boldı. Taqı Carmaĝonnı dört (5) tümen leşker birle ser-ħadĝa yiberdi. Şerhi kelĝüsü turur. Tammanı taqı qoşup yiberdi. (6) Tamma dip miñĝdin yüz çıkarıp vilâyetlerĝa yiberürler. Ve ol anda muqım bolur- (7) -lar. Ve bigler ol çerigde köp irdi. Bu leşkerde uluĝ beg Bayancük²⁹ Noyan (8) kim Besüt qavmidin irdi. Carmaĝon ölgendin soñg qa'an anıñg ornın añĝa (9) berdi. Hülâĝü Ĥan Baĝdâdnı alurda Bayancük Noyan sa'yalar qıldı. Yaħşı küç birdi (10) irse tümen bigligi añĝa muqarrer boldı. **Tatar Qavmi:** Qadımdin beri (11) bu qavmniñg atı meşhür turur. Bulardın köp şu' beler peydâ boldı. Bu qavm yetmiş (12) miñg ivlük ikendür. Taqı bölek bölek irmişler. Ĥıta'y vilâyetige yavuq (13) bolurlar. Bularnıñg mu'ayyen yurtları Buyür Na'ur turur. Ĥıta'y pâdişâhlarıĝe ĝar[â]c (14) berür irmiş ve her maħalde bu il ser-keşlik qılur irmiş. Ĥıta'y pâdişâhı çeriglep (15) yana taşarrufiĝa körgüzür irmiş. Köp yıllar ol qavmniñg uruşları bolur irdi. (16) Andaĝ meşhür turur. Bu qavmniñg ĝatunları endek iş için qollarıĝa pıçaq (17) alıp uruşur irmiş. Ol cihetdin bularĝa kişi köp zaħmet tigüre almas (18) irdiler. Bularnıñg yekcihetliki cihetidin Türkler bularĝa kirip irdi. Alarnı (19) taqı Tatar derler irdi. Bu iller andaĝ özini sa'y qılurlar irdi. Elbette Tatar laqabı birle **(13a/1)** meşhür bolĝaylar. Niçük kim Çiñgiz Ĥan zamânıda barça Türk ve Tatar ve Calayir ve Oyrat ve Nayman (2) ve ĝayr hem her bir laqab birle mu'ayyen irdi. Ceħd qıldılar kim Moĝol diĝeyler. Bâ-vücüd qadimde bu at- (3) -nı 'âr körer irdiler. Ĥâlâ bu oymaĝnıñg

²⁸ CT Müĝe

²⁹ CT Baycu Noyan

oğlanları Moğol içinde bar turur. (4) Bu Moğol atı alarga kadim laqab bolmış dip fahr iterler. Velî kadimde Moğol bir qavm irdi. (5) Özgeler anğa cem' bolup turur. Bâ-vücüd kim Alan Ko'a târîhidin üç yüz yıl (6) bolğay kim alarnı Nirun qavmi derler mu' teber mu' azzam irdi. Hâlâ Moğol qavmi birle meşhûr (7) bolup turur. Barça oymaq koşulup becid-i sa'y kıldılar kim alarnı Moğol didiler. Andağ (8) kim Hıttay ve Hinduçin ve Maçin ve Kırkız ve Deşt-i Kıpçaqda ve ' Arab ve ' Acemde Tatar derler (9) irdi. Anğa didiler taqı bularnıñ ' alâ hida pâdişâhı bar ikendür. Altı qavm irdil- (10) -er. Bu mufaşşal birle: Tutuqluyut Tatar, Alçi Tatar, Çağan Tatar, Küyin Tatar, Nirat [Tatar], (11) Barquy Tatar. Bu Tutuqluyut, qavminiñ uluğı irdi. Kadimdin mundağ destür (12) bularda bar irdi. İr Toqatoqlutay³⁰ derler, Qar[ı] bolsa Tutuqlaçin derler. Bu (13) qavmiñ uruş ve huşümetleri köp irdi. Dâyim birbirin öltürmekke (14) meşgûl irdi. Qabul Han zamânında Han Tiken Moğolnıñ uluğı irdi. Kıyat (15) qavmi ekser anıñ uruğı irdi ve Nirun Moğol ' ammu-zâdeleri irdi. Barça Moğol il- (16) -leri anıñ birle ittifaqları döstluqları bar irdi. Nâ-gâh ittifaq mundağ boldı (17) kim Sayın Tekin digen Qonğrat qavmidin Qara Qutulqunıñ qarındaşı irdi, (18) ve Qabul Hannıñ hatunı irdi. Rencür boldı. Tatar qavmidin Çarqal Bödi atlıq qamnı anğa (19) mu' âlecet kılmak için keltürdiler. Baqturdılar irse Sayın Tekin yahşı bolmay öldi. (13b/1) Ol qam ivige kitdi. Andın soñ ol qamnı taqı öltürdiler. Ol cihetdin Tatar (2) qavmi arasında münâza' at bolup dâyim uruşlar itip qanlar boldı. Köp (3) yıl boldı. Bu münâza' at aralarıda bar turur. Çiñgiz Han zamânığa tigrü bar irdi. ' Ākıbet (4) Çiñgiz Hanğa nuşret bolup küçlengendin soñ ol iller birle uruşlar (5) kılip her qavm kim alar birle yekcihet irdi. Barçasın qatl etdi ve hükmi kıldı kim bir kişi- (6) -ni tirig qoymañız. Andağ kıldılar kim hatunlarınıñ içini yarıp oğulların (7) öltürdiler. Andın soñ ba' zı Moğollar Tatarnıñ kızların uruğum dip (8) aldılar. Çiñgiz Han taqı kız aldı. Yesülün, Yesüget Tatar irdi. Uluğ bigler (9) taqı kız aldı. Ol sebebdin ba' zı Tatarnıñ oğlanıyaların pinhân saqladılar. (10) Taqı Çiñgiz Han Coçı

³⁰ CT Tutuklutay

Qasarğa h km kıldı kim Tatarın yana minġ kişi yıġıp  lt rgey. (11) Ol taķı  atunınınġ h tari  c n biş y zni  lt r p biş y zni saķladı (12) irse  inġiz H an bilip g neh-k r kıldı. Ol  c g n h kılıp irdi. İki taķı meşr h (13) kelġisi turur. B -v c d  inġiz H an andaġ ġazab kıla turġaġ, her yerde ve her k şe- (14) -de ve ba'zı ordularda zahmlık bolup kıaldılar. ' kibet maġs ř bolup ol (15) Tatar ilininġ oġlanları uluġ bolup  inġiz H an ordusunda anġa (16) kıız berdiler. Alardın k p kişi big boldı. Her  arafda h l  ol kavmdin bar (17) turur.  inġiz H an ve  atunları terbiyet kılganlardın birisi  utuķu Noyan (18) turur. Mununġ hik yeti andaġ turur kim ol maġalde  inġiz H an bu kavm[ni] kırdı. H ġ (19) oġlı yok irdi. B rte  uġin digen  atunıġa oġul  rzsı irdi.  inġiz H an (14a/1) oġlanı yol başıda k rgeġ alıp saķlap B rte  uġinġa yiberdi (2) irse ol anı yaġrı saķlap oġul oķandı. Taķı uluġ bolġandın soġ (3) anı şiki  utuķu derler irdi. Ve ol  inġiz H anı ata dir irdi. B - (4) -rte  uġin vef t bolġanda  olını  abrge urup yıġlar irdi. "şayın Eke" (5) munu dip z r  kıldı.  getay  a'an anı ana dir irdi. Ol seksen iki yaşadı. (6) Yargunı r stlık birle sorar irdi. K p m b laġalar kılır irdi kim n -g h  orķup (7) yalġan aytġay dip m l h za k p kılır irdi. Andaġ meşh r boldı kim ol zam ndın bu  aķ-ġaġa bu (8) Moġolist nda andaġ yargu sormadı. Ba'zı yargu sormada fer setlik işler (9) andın kıaldı. Ve ol kav 'idler bu tev riġde bitildi. Anı iki nev' -i ř dıķu'l-ķavl (10) derler: Evvel ol kim on biş yaşarda irdi.  inġiz H anınınġ ordusı k ġ (11) kılıp  ar  atıġ yaķġan irmiş. G c ³¹ Noyan S nit kavmidin irdi. Ordu (12) başlar irmiş. N -g h k rer bir neġe keyikler yol yanıda aķar  stide peyd  bolmiş. (13) Bu  utuķu birle G c g [r] didiler kim bu keyiklerini  avlalı  ardın  aġa almastur (14) didi. Taķı  utuķu ol keyiklerini  avıp kitdi. Keġe ordu bir yerde t şti (15) irse  inġiz H an  utuķunı sorup tapmadı. G c g [r] didi kim ol keyik  ovalap (16) kitdi digende H an aġıġlanıp yataķlandı. Taķı n z ġaķķın irdi.  utuķu keldi.  inġiz (17) H an sordı kim ne iş kıldınġ? Ol aydı: Keyik  avladım.  ġ  urt  utuldı. (18)  zgesin aldım didi irse,  inġiz H an didi kim bu kiġik oġlandın bu iş ' ac yib

³¹ CT G c g r Noyan

(19) boldı dip Kürkü³² Noyannı köp kişi birle yiberdi. Ol keyiklerni barıp (14b/1) keltürdiler. Bu Kutuğu ol cihetdin yana Han könglide maħbüb boldı. Ve yana biri- (2) -si ol kim on iki yaşar irdi. Çiŋgiz Han atlanıp ordusu ħālī irdi. Bir (3) neçe atlıg oğrılar Tayıçut kavmidin ötüp barur irdiler. Çiŋgiz Hanınġ (4) kiçik oğlu biş yaşıda irdi. Öydin çıķıp oynar irdi. Ol oğrılar (5) at üstidin karpap aldı irse uluğ aġası yetip bir qolıġa yapuştı. Bu (6) Kutuğu taķı yetip yana bir qolıġa yapuştı, bermey. Toķuşup yörügende bir barak it (7) koy saķlaġan ħāzır ikendür. Ol itler taķı ħamle kılġaç bu oġlanı oġrı (8) iligidin ayırmışlar. Ol demde Çiŋgiz Han yetişıp ol oğrılarnı tutup (9) öltürüp turur. Kutuğunıġ bu yaħşı işlerin Han pesendide tutup (10) turur. Andın soġ iki oġlan karındaşlar ikendür. Biriniġ atı Kulu (11) biri Kara Menġetü. Ol taķı Tatar kavmidin ikendür. Hanınġ Tatar ħatunınıġ (12) ħaylı inġendür. Bularġa şefkatler kılıp turur. Taķı ħatunı Handın tilep alıp (13) turur. İki taķı Yesülün Ĥatun ordusıda bolur irdi. Kulu Çiŋgiz Han i‘ tibār (14) kılıp big kıldı. Andın soġ Toluy ordusıda mu‘ azzam ve mu‘ teber boldı. (15) *Merkit Uduyut Hem Dirler* : Egerçi ba‘ zı Moġollar Merkitni Mekrit (16) derler. İki taķı bir turur. Andaġ kim Bekrinni Mekin³³ derler. Bu kavm tört şu‘ be turur. (17) Uyġur Mekrit, Mudan, Tudaklık³⁴, Ce‘un. Bu kavmnıġ leşkeri ‘ aźim- (18) -cengī ve kavī ħāl irmiş. Moġol gürühdin tururlar. Taķı Çiŋgiz Han Oġ Han (19) birle uruşġanda bu iller bolġandur. ‘ Alā ħida dāsitanı kelġüsü turur. Taķı (15a/1) Çiŋgiz Han yigitlik maħalide bir kerrāt alarġa zafer taptı. Bularnı tutup (2) irdi. Velī Çiŋgiz Ĥanġa ‘ ādet ol irmes irdi. Kişini tutsa öltürgey, (3) neme alıp koyar irdi. Ol maħalde Çiŋgiz Han bir fehm üçün barurda Neke Cengelge yetgende (4) ġālibā atınıġ teŋgi üzölüp atdın yıķılmış. Ol ħāldin ta‘ accübde bolup (5) özige didi kim: Meger Ĥaķ te‘ ālā tilemeydür bolġay. Bu yolġa barsam niçük (6) işim yetgey dip fikr etdi. Nā-gāħ şeytān aŋġa ġālib bolup anı köŋgli soġıdın (7) iltidi. Taķı Merkit kavmidin bir neçe Han ilgide bar irdi.

³² CT Güçügür Noyan

³³ CT Kebrin

³⁴ CT Tudaklın

Alarınıᅡ kişileri (8) ol h̄alde neme keltürüp aldılar. Andın soᅡᅡ Çiᅡᅡiz H̄an ol ıarafġa barıp Onᅡ (9) H̄an ilgide bendge tüşti. Bu hik̄ayet meřrūh kelġüsü turur. Taġı yana bir maġalde Çiᅡᅡiz (10) [H̄an] birle Onᅡ H̄an arasında şahib-i ġaraźlar sōzlediler irse birbiridin ayrıldı- (11) -lar. Bu Merkit ili huřūmet kılıp Çiᅡᅡiz H̄an birle uruşur irdiler. Onᅡ H̄an alar- (12) -nı bir kerrāt ġāret kıldı irse yekcihet boldılar. Taġı Çiᅡᅡiz H̄anıᅡᅡ ordusın (13) talap Börte K̄uçinni tutup Onᅡ H̄anġa iltidiler. Çiᅡᅡiz H̄an ilçi yiberip (14) ġaremin tiledi irse i' zāz ve ikrām birle yiberdi. Taġı Yuci H̄an çün anasınıᅡ (15) boynıda bar irdi. Yolda kelürde vücūđa keldi. Yuci H̄an dāsitānıda meřrūh turur. (16) Taġı bu Udut Merkit pādīřāhınıᅡ ġarındařı Çiᅡᅡiz H̄an zamānıda bar irdi. Taġı (17) K̄udu atlıġ, anıᅡᅡ kızını Çiᅡᅡiz H̄an K̄ubilay H̄anġa üç yaşıda alıp irdi. (18) Barçadın yaġřı boldı. Oġlı bolmaġan üçün barçadın yaman kördi. Ve bir nevbet (19) Onᅡ H̄an Toġta Bikini ġāret kıldı. Anıᅡᅡ ġatunları köp irdi. Onᅡ (15b/1) H̄anıᅡᅡ nebiresin alıp irdi. Ve Or H̄an hem Toġta'anıᅡᅡ ġarındařı irdi. Munuᅡᅡ (2) altı oġlı bar irdi. Atları bu turur: Tügün³⁵, Tüse, K̄udu, Çila'un (3) Çibuġ, K̄ultuġan Mergen. Bu Çila'un Onᅡ H̄an nebiresidin toġup irdi. (4) Onᅡ H̄an Tügünni öltürdi. Çila'un birle Çibuġ Çiᅡᅡiz H̄an ordusıda (5) ölüp turur. Taġı K̄udu Çiᅡᅡiz H̄an uruşı maġalide kaçıp yolda ġanimge yolūcup (6) öltürdiler. Köp kerrātlar Çiᅡᅡiz H̄an birle uruşlar kıldı. Hik̄ayeti kelġüsü turur. (7) Bu Merkit ġavmi fitne-engiz ġavm irdi. Köp uruşlar Çiᅡᅡiz H̄an birle kıldı (8) irse ġükme kıldı kim her kim iligge tüşse tirig ġoymaġaylar. Alar taġı tüşken- (9) -ni öltürdiler. Endek ġutuldı. Taġı ol ġavmdin alġan ġatun bular turur. (10) **K̄amış H̄atun**: Güyük H̄anıᅡᅡ ġatunı irdi. İki oġlı bar irdi. Bir[i] H̄vāce, biri (11) Naġu. Taġı K̄ulan H̄atun Çiᅡᅡiz H̄anıᅡᅡ ġatunı irdi. Bir oġlı bar irdi, K̄ülgen (12) atlıġ, taġı Toġta Biki Tayaᅡᅡ birle birge bolur irdi. Uluġ uruşlar Çiᅡᅡiz (13) H̄an birle kıldı. Taġı Tayaᅡᅡ H̄an öldi. Toġta Biki bir oġlı birle kaçıp bir (14) yerde muġkem boldı. Çiᅡᅡiz H̄an leşker birle anıᅡᅡ üstige bardı. Toġta Biki (15) anda öldi. Anıᅡᅡ ġarındařı K̄udu ve oġlanları anıᅡᅡ süᅡᅡekin alıp (16) kite almay başın kesip

³⁵ CT Tōġüs

alıp bardılar. Taķı Uyğur ĥaddige yetip ilçi Bōken (17) digenni Yidikūtğa yiberdiler irse ol ilçini öltürüp aĥvālını (18) Çiņgiz Ĥaņga ‘arz kılıp yiberdiler kim: Anıņg ilçisini öltürdüm, aramızda (19) ĥuĥümetler boldı, didi. Ol maĥalde Curyat ĥavmi Çiņgiz Ĥaņga kirip irdi. (16a/1) Yana yağı boldılar. Ĥaçıp barıp turğanda Tağay ve Ulu digen kim ol ĥavmniņg (2) uluğ begleridin irdi. Yolda Ĥodun Orcaņg atlık kim Mekrit yoluķtu- (3) -rur. Tağay ve Ulunu öltürüp ve anıņg talan bolğanlarını talap (4) zāyi‘ ve periĥān kılır. Andın soņg alarda ĥiĥ ĥuvvet ĥalmas (5) **Kürlü’üt Ĥavmi**. (6) **Kürlü’üt ĥavmi**: Bu ĥavm Ĥoņğirat ve İlçigin ve Burķut ĥavmi birbirleriğa (7) peyveste dururlar. Ve tamğaları bir ikendür. Ve aralarıda uruķ (8) ĥayaĥlığ ve ĥuda endeliğ irkendür. Ve Körelüt ĥavmi Çiņgiz Ĥan yağıķmağın- (9) -durlar. Ol sebebdin alarını Çiņgiz Ĥan esir kılmaydur. Ĥiĥ kiĥiğe (10) bendelik ve ĥulluķ iterge birmeydür. Ve Çiņgiz Ĥan zamānıda Ebügen (11) Noyan uluğ mu‘teber beglerdin irkendürler. Ve anıņg oğlı Tortoķa Noyan, (12) Arıķ Bōke bilen irkendür. Ve āmir ve mu‘teber irmiĥ. Ve anıņg bilen yöriyüdür irmiĥ. (13) **Tarğut Ĥavmi** (14) Tarğut ĥavmi hem dürlikin Moğollarıdındurlar ve bu ĥavmniņg uluğı Tarğuday (15) atlık irkendür. Ve özge bigler ve uluğlarınıņg atı ma‘lüm imestür. (16) Ammā Bartan Bahadır kim Çiņgiz Ĥanıņg atası durur. Bu ĥavmdin (17) kıız alğandu[r] kim atı Siyüņgil Ĥuçin ve tört oğlıniņg anası irkendür. (18) **Oyrat Ĥavmi**: (19) Oyrat ĥavmi bir neĥe alarınıņg tili özge Moğollar tili bilen yaķın- (16b/1) -dur. Dāyim alarınıņg pādiĥāhı bar irkendür. Çiņgiz Ĥan zamānıd[a] bu ĥavmniņg (2) muĥaddemi ve piĥvāsı Ĥutuķa Biki irkendür. Ve anıņg iki oğlı bar irkendür. (3) Atları: İnalçı ve Turalçı, ve kıızınıņg atı Oķul Ĥoyımıĥ ve Çiņgiz Ĥan (4) ĥātırıda bar irmiĥ, anı alğay. İttifāķ tüĥmeydür. Soņgra anı Menğgü Ĥa’an alğın- (5) -dur. Ve Çiņgiz Ĥan Çeĥeyigen digen kıızını bu Turalçı Güreņge birgen durur. (6) **Burķut Ĥavmi** (7) **Burķut ve Ĥori ve Tōles ve Tüme’üt**³⁶: Bu aķvām Oyrat ĥavmidin münĥa‘ib (8) bolupdurlar. Ve bu aķvām birbirleriğa yaķındurlar. Alarını bu sebebdin Barğut (9) derler kim alarınıņg yurtları

³⁶ CT Tümet

Seliŋge mevzı' ıga yaqındur. Ve Moǧollarıñıñ (10) yurtlarıdın bu yurt aħırın yurt durur. Ve Bulǧaçın ve Hüyin (11) ve Uryanǧka hem bu qavmdındürler. Ve barçaları Çiŋiz Haŋa musahhar ve tābi' bolup-turlar. (12) **Urasut Qavmi** (13) **Urasut ve Telenǧüt ve Kestimi ve Uryanǧkıt**: Bu qavmlerni pişe qavmi dirler ve (14) Moǧollar arasında ma' ruf ve meşhürdur kim dār ve otları kim yazılar (15) ve şahrälarda büter, yaħşı tanılar. Ve Çiŋiz Haŋ zamānıda Qırkız ili bu iller hem (16) yaǧıqıp irkendürler. Çiŋiz Haŋ Coçı Haŋnı yiberip ol Qırkız (17) qavmini yaǧılap tutupdur. Andın qayıp bu qavmlerni hem basıp (18) tutupdur. **Qırqan Qavmi, Saqayıt Qavmi**: (19) Qırqan qavmi bilen Saqayıt qavmi Tayıçut qavmi bilen muħälif ve münāzi' irmişler. (17a/1) Ve Çiŋiz Haŋ birle müttefiķ bolup irkendü[r]ler. **Kereyit Qavmi**: Kereyit qavminiñ (2) beyānı ve şerhi köpdür. Ve tāriħlerde mezkürdur. Onǧ Haŋnıñ nizā' ıda uruşmaǧları- (3) -niñ neçe dāsitāndur. **Nayman Qavmi**. Nayman qavminiñ Çiŋiz Haŋ zamānıda Narqış (4) Tayaŋ ve Anyat [Ka'an] ikendürler. Qırkız qavminiñ üstige yörüp alarnı başkanda Ta- (5) -yaŋ Haŋ toķuz toķuz yükünüp Narqış bilen körüşüpdür. Ve alarnıñ beyānı ve şerhi (6) kim Çiŋiz Haŋ bilen bī-nev' ler uruşupdurlar. Köpdür ve tāriħlerde mezkürdur. (7) Ve 'āķıbet Çiŋiz Haŋ alarnı ve alarnıñ qavmini nist ü nā-büd kıldılar. (8)

Hikāyet:

(9) Ol hālde Çiŋiz Haŋ pādışāh bolmasdın burun Tayıçut qavmi Haŋ bilen nizā' üstide (10) irkendürler. Bir kün nefis ve hevāga bula atlanıp yörü berdi. Nā-gāh kördi kim utru- (11) -sıdın bir taş yubalanıp kile durur. Ni ol kim anı bir kişi yubalatǧay. Haŋrān bolup (12) fikirge barıpdur kim munuñ ni ma'nisi bar. Ve işaretdür kim bu yolǧa barmaǧıl. Ve yolda (13) bir zamān tevaķķuf kıldı. Ammā aŋga iltifāt kılmay yörüdi. Yolda nā-gāh Tayıçut (14) qavminiñ pādışāhı Tarǧutay Qıriltuķ kim Çiŋiz Haŋnıñ haşmı ve düşmeni ikendür. Yoluķur (15) Çiŋiz Haŋnı tutup boynıǧa eyri urup anı saqlatur. Tayçu İgeçi atlıǧ hatun bar (16) bar irkendür kim abuşkası Merkit ilidin ikendür. Ve ol ölgendür. Ol za' İfesi Çiŋiz Haŋ- (17) -ǧa hıdmetler kılıp tulumın nizā' lap boynı

eyridin ağırlağanda keniz koyup haber-dār (18) bolur irkendür. [Bir] müddetdin soñg bir kün Çiñgiz Han fırsat tapıp kaçar eyri bilen. (19) Ve ol tigrede bir uluğ köl bar irmiş. Ve tigreside cengel Tayıçutlar haber tapıp iziğa (17b/1) kirerler. Suyurğan Şira atlıg Süldüz ilidin kim Çılavğan Bahadırınıñ atasıdır. İvi (2) Tayıçutlar bilen bile irkendür. Ol hem Tayıçutlar bilen atlanıp Çiñgiz Hanınıñ (3) iziğa kirerler. Suyurğan Şiranınıñ közi nā-gāh Çiñgiz Hanğa tüşer kim eyri bilen ol (4) kölğa kirip çömüptür. Eyri bilen burnı körünedür. İşaret kıılır kim (5) suğa çömğil ve Tayıçutlarğa aytur kim: Özge taraflarğa yörüp iz izleñg. Min bu (6) tigreni iz izlep baқа-min. Tayıçutlar özge taraflarğa yörügaç Çiñgiz Hanı (7) sudın çıkarıp aḥşam bolgaç eyrini boynıdın köterip, öz ivige iltip, Çiñgiz (8) Hanı araba üstide kim koy yünğlerin kim yıgmış turup irkendür. Çiñgiz Han- (9) -nı kızler. Tayıçutlar kaytıp kilip Suyurğan Şira[ğa] tüşerler ve ayturlar kim: İz (10) siniñ iviñgdin çıkmaydur. Ve bu kişi siniñ iviñgdedür. İvin aḥtaratıp, (11) arabalarda yıkkan yünğlerğa temür sıḥları urup kevlerler³⁷. Han- (12) -nı tapmaslar ve kayturlar. (13) **Şuḥufu'l-beyāz (18a/1)** Haq te' ālā aḥḡa nuşret berür irdi. Hiç yeri āzārde bolmadı. Taqı Hanı (2) tapmay kitdiler. Andın soñg bu Sorğan Şira aḥḡa bir kören mādiyān (3) berip anı üzetdi. Taqı bir pāre ḡām it ve sıḥ berdi ve tuz berdi. Velī (4) çaḡmaḡ bermedi. Taqı Çiñgiz Han andın selāmet revān boldı. Taqı çaḡmaḡ ve ḡav (5) bermegeniñ ciheti ol irdi kim endek taḡşır bir kişide bolsa ol ḡāl- (6) -ler yādıḡa kelse ol taḡşır birle sorar dip andaḡ kııldı. Le' alle lehü ' uzran ente (7) telūmu³⁸. Ol ḡalde Çiñgiz Hanınıñ anası ve ḡatunı ümīd kesip irdi. Velī Toluy (8) Han kiçik irdi. Bir kün didi kim atam yetip keledür digende anası urdı. (9) Didi kim: Dīvāneler bigin sözler-sin. Her zamān miniñ cerāḡatim tāze kıılır-sin. Taqı (10) köñglimni efkār kıılır-sin didi. Ol terk kıılmadı. Dāyim oḡlanlar birle oynap (11) aytur irdi. Ol kün kim Çiñgiz Han yeter irdi. Didi kim: Mu ne? Atam kören mādiyān (12) minip yetdi digende bir sā' atdin soñg Han yetip keldi. Barça şād-mān

³⁷ Metin içinde *karıştırmak*, *gömmek* anlamında *ḡavla-* fiili uygun düşmektedir. Ancak *kevla-* şeklinde açık yazım görülmektedir.

³⁸ "Herşey açığa çıkana kadar onu mazur görelim"

(13) bolup ol nāresīdeniᅇ işige ta' accüb kıldılar. Taķı Sorġan Őiraniᅇ (14) ol işin Tayiçut ili fehm kıla başladı irse, ivi birle kaçıp Çiᅇgiz Ĥan ta- (15) -puġına keldi. Köp ' izzet ve ĥürmetler kılıp sakladı. Bu Sorġan Şira andaġ (16) ir irdi kim bir kün uruşda atđın yıkılıp ġanim aniᅇ üstige yetgende ol yayaġ, (17) nīze birle ġanimin kaçurup bir yıġaç yer kıovaladı. Çiᅇgiz Ĥan ta' accübler kıldı. Didi kim: kişi (18) atđın yıķılsa niçük yana uruşġa şakat keltürür. Taķı piyāde süvāreġa niçük zafer (19) bolur didi. **Beıt:**

پيادن ديدم كه جنك آورد : سرسر كشان زير جنك آورد

(18b/1) Munuᅇ dig bahadır yoķdur didi. Bu Tayiçut ili birle köp uruşlar (2) kıldı. ' Āķıbetü'l-emr Çilavġan ve Targutay Kırilutuk³⁹ kim Tayiçut pādiřāhı (3) irdi. Anıᅇ birle uruştilar. Ol bahadır uzun boyluķ kişi irdi. (4) Çilavķun pest kişi irdi. Taķı ol nīze birle Kırilutuknı urmuş. Tepretmek bolup (5) atđın yıķayım digende yıķa almay ol taķı fırsat tapıp nīze birle urup turur. (6) ' Āķıbet Targutay ol zaĥm birle öldi. Çilavķun Bahadır Südüñ Noyanniᅇ oġlı (7) irdi. Çiᅇgiz Ĥan zamānda onġ kol begleridin irdi. Mu' teber ve mu' azzam irdi. Öġetay Kı'an (8) zamānda ĥayāt irdi. Toluy Ĥanniᅇ ĥatunınıᅇ ĥıdmetin kıılır irdi. Kıubilay (9) Kı'an zamānda oġlı Kıaçı aniᅇ yerin aldı. Yüz yıl ' ömr tapdı. Andaġ boldı kim (10) ĥatunın tanımas boldı. Munuᅇ Tuġrıñ atlıġ kıarındaşi bar irdi. Bahadır kişi irdi. (11) **Baya'ut Kıavmi:** Baya'ut kıavmi bir neçe şu' be turur. Velī iki (12) şu' be birle meřĥür turur. Biri Cedey Baya'[u]t derler, biri Keherün Baya'[vu]t derler. (13) Cedey digen rüdhāne turur. Moġolistānda anda bolurlar irdi. Ve taķı řaĥrāda olturur- (14) -lar irdi. Anı Keherün derler ol maĥalde Çiᅇgiz Ĥan yigit irdi. Tayiçut kıavmi birle (15) uruşġanda leşker cem' kıılır irdi. Bu Baya'ut kıavmi müttefiķ irdiler. Bu kıavmġa (16) Tegelġü taķı derler bular birle kıız berip alıp tururlar. Çiᅇgiz Ĥan zamānda hezāre (17) begi irdi. Atı Öᅇġür, be-ġāyet mu' teber irdi. Burun bökevül irdi. Pīr boldı irse (18)

³⁹ Targutay Kırilutuk yanlışlıkla farklı iki isim gibi yazılarak iki isim arasına "ve" yazılmıştır.

Borağul Noyan anıñg yirige boldı. Tümen begi irdi. Öñgür Kısat hem derler (19) Nayman tili birle bökevülni ayturlar. Bu Keherün Baya'ut kavmidin irdi. Noqay (19a/1) Yarguçı ve qarındaşları bu kavmdin irdi⁴⁰. Çiñgiz Han zamānıda Sorqan (2) atlıg ' aqıl ve zirek kişi irdi. Köp yahşı sözler bilür irdi. Taqı işitip bat (3) yād tutar irdi. Anı mu' teber kılıp irdi. Ol zamānda kim Çiñgiz Han pādışāh (4) bolmaydur irdi. Ba' zı kavmlerdin ser-keşlik ve pādışāhlık heves kıla (5) başladılar. Bu Sorqan didi kim: Ol pādışāhlık da' vı kılğanlar Tatar kavmidin (6) Alağ Udur⁴¹ turur. Bir neçe begi Kıyat kavmidin, biri Camuqa Seçen Cacirat (7) kavmidin irdi. Bu Sorqan didi: ' Āqıbet Timuçin yuqarı bolur pādışāhlık aña muqarrer bolur (8) didi. Anıñg isti' dādı bu işke yahşı turur didi. ' Āqıbet ol boldı. Taqı (9) bu Soluqanınıñ⁴² oğlu Köküçi, anıñg taqı oğlanları bar irdi. Alarnıñ (10) biri Noqay Yarguçı, anıñg oğlanları Toq Temür ve Algu ve İsen Buqa. Ve yana (11) oğlanları Köküçi; Yolçı⁴³, Muştafa Bitigçi Noyan, qa'an hayātıda yarguçı irdi. Taqı (12) Qubilay Qa'annıñ hatunı bar irdi. Bayavuçin bu kavmdin irdi. Anıñg (13) oğlu Toqan Şirki, Meñgü Hannıñg anası bu kavmdin irdi. **Kingiyat Kavmi:** (14) Bu kavmdin begler ve köp iller ma' lüm bolmay turur. Velı Çiñgiz Han oğlan- (15) -larığa il başş kılğanda bir neçe beg birle tört miñg kişini Yuci Hañga berdi. (16) Ol begniñg biri Oqtan⁴⁴ Noyan bu kavmdin irdi kim ol beg boldı. (17)

Faşl: Türkler Zikride Kim Alar Nirundın Turur

(18) Bular Moğol kavmidin tururlar. Alan Qo'a neslidin irdi. Alan Qo'a Qorulas- (19) -dın turur. Qorulas Dürlikin Moğoldın şu' be turur. Alan Qo'a irsiz yüklük (19b/1) bolup üç oğlu boldı. Alardın bolğanlarını Nirun derler. Ya' nı nürdın vücüdğa (2) keldi. Ol üç oğul üç kısım turur. Evvel ol kim Alan Qo'a neslidin altınç (3) arqa Qabul Han turur. Munuñg oğul uşaklarığa Nirun derler. (4) **Qatağın Kavmi:** Bu kavm taqı Nirundın turur.

⁴⁰ CT'ye göre Nokay ve kardeşleri Kehere'ün Bayavut boyundandır.

⁴¹ CT Ulan Udur

⁴² CT Sorqan

⁴³ CT Cunçi

⁴⁴ CT Kunan Noyan

Alan o'aniġ uluġ (5) oġlıdın Şu' be turur kim munuġ atın Ubuġun ataġın⁴⁵ derler. iġiz an birle yaġı- (6) -lıklar⁴⁶ kıldı. Ol cihetdin mütferria boldı. Bir ulusda bar turur. iġiz (7) an zamānıda Ouu Bahadır uluġ beg irdi. Bu avmdin irdi. Buyruk (8) an birle yekcihet boldı. **Salciyut avmi**: Bu avm Alan o'aniġ or- (9) -tanı oġlı irdi. Atı Bu'ati Salci⁴⁷ irdi. Kp begler munuġ avmidin (10) muālefetlik kıldılar. Ol 'ahdde bir beg bar irdi, Samua atlıġ. iġiz an (11) aġa leşker berdi. Taı uluġ mhimlerġa yiberdi. Ol hālde Altan andın bir beg (12) fkelep iġiz ana açıp, kelr irdi. Munı aġa arŐu leşker birle yiberdi. an (13) ıdmetiġa barıp alıp keldi. Andın unġdu Şehrin ol kelgen begler birle (14) barıp, apap aldılar. Altan anniġ beglerinin mālı anda irdi, aldılar. (15) Taı bu Samuanı nee nevbet uluġ işlerge yiberdiler. Bu Samua aŐıda (16) kişi bz dise aıġı kelr irdi. Sebebi ol kim, kiik irken bzġa oŐulġandur. (17) Her āyine her kim bz-bāzlık ılsa anı bz digeyler. Bu cihet[din] yā Şiki utuu Noyan (18) birlen uruştılar. Uluġ işler keti. Andın Őoġ yaraŐturup arār (19) berdiler kim min-ba' d bu lafnı ayتماġaylar. Taı İrān-zemīnde Şeyh Sni (20) avmidin kp irdi. Anıġ inisi Baltu Sni irdi. iġiz an atasıdın kiik (20a/1) alıp irdi. İki kişi bu Şeyh arındaŐlarıdın, n Yesgey Bahadırġa ıdmet (2) ılır irdi. Bir nee Moġol Drlikin birle iġiz ana musaar boldı. Taı Camua (3) Seen keġeŐ ılıp iġiz an ililerin ataġan ve Salciyut avmiġa yiber- (4) -di. Alarnıġ 'ādetleri ol irdi: Msecca' ve mu' ammā szler irdiler. Ol (5) szler kim ili birle yiberdiler. Alar fehm ılmadı ve mu' aal aldı- (6) -lar. Ol arada bir yiġit bar irdi. Ol didi kim: Bu szniġ ma' nāsın (7) min bilr-min didi. Taı aydı kim: Meşel, oġrat ve Drlikin Moġol herġiz bizge (8) ta' alluġ imes irdi. Hālā bizniġ birle mttefik boldılar. Sizler kim arın- (9) -daŐlar turur siz. Bizniġ birle ittifa ılıġ, yaŐı barıŐalım didi (10) irse, alar abl ılmadı. Ve phte kim iŐkenbedin piŐirp irdi. (11) azandı ıkarıp

⁴⁵ CT Buku Katadı

⁴⁶ Satır başında fazladan *kef* ve *re* harfleri bulunmaktadı.

⁴⁷ Kaynaklarda bu isim Bug/ku (tu/i) Salci Şeklinde grlmektedir.

ilçiniñg yüzige urdılar. Köp ‘azāblar (12) aña kılıp yandurdılar. Ol cihetdin ‘adāvetleri ziyāde boldı. (13) Ve ceng ve fitne bular arasında qāyim boldı. Köp vaqtlar uruş- (14) -lar kılıp ‘ākıbetü’l-emr Çiñgiz Han gālib bolup katl-i ‘ām kıldılar. (15) Köp il iridi. Endek kıaldılar. Ol qarındaş iridi. Āhir- (16) -de barçası bende boldı. Ba‘zıları özge qavmlerğa mu‘ı boldılar. Bu qavm- (17) -ğa Çiñgiz Hanıñ qarındaşlığın hiç mertebe qalmadı. Ve ala[r] Çiñgiz Han (18) buyurdu kim kızlarını almañgız ve bermeñgiz kim qarındaşlıq yolu bardur didi- (19) -ler **Tayıçut Qavmi**: Bu qavm taqı köp qabile iridi. Bularniñ aşl nesebi (20b/1) andağ turur kim: Qaydu Hanıñ üç oğlı bar iridi. Uluğ Bay Sunğqur. Çiñgiz Han- (2) -niñ aşlı andın iridi. Yana bir oğlı Çaraqa Liñgum⁴⁸. Barça Tayıçut qavmi andın (3) iridi. Ba‘zı tevārīhlerde kelür kim Tayıçut qavmi Dutum Menen’niñ ikinçi oğlı (4) Taçin digendin irmiş. Taqı Altan Hanıñ defteridin taqı kördük mu‘ayyen (5) turur. Tayıçut qavmi Çaraqa Liñgum’dın turur. Ve Qaydu Hanıñ oğlınıñ (6) zikri körüldi, hiç yerde körmedük Taçinniñ nesli bolğay. İllā bu qadar bar kim (7) Qaydunı birāder-zādesi Calayirdin saqladı. Anıñ birle birge çıqıp ivin rūd- (8) -hānesin⁴⁹ maqām etdi. Bu sebebdin rivāyet dürüst boldı. Bu Tayıçut qavmi köp (9) iridi. Şāyed Taçinga nisbet boldı bolğay. Ve Çaraqa Liñgum’niñ atı Hıtāyī turur. (10) Ya‘nī Liñgum uluğ beg dimek bolur. Ol maħalde qarındaşı Sunğqur ölgende (11) ħatunını aldı. Andın iki oğul boldı. Biriniñ atı Kendü Çine, biri Öleçgin Çine. (12) Özge ħatunlarıñ bir oğlı bar iridi. Munuñ ornın ol aldı. Anıñ atı (13) Soruqduğı Çine turur. Munuñ qāyim-maqāmi Hambaqay Qa’an iridi. Ol maħalde ağa (14) ini birbirige muvāfiq iridi. Tatar qavmi Hıtāy pādişāhığa tābi‘ iridi. Hambaqay- (15) -nı tutup Altan Hanğa yiberdi. Alar anı işekke mindürüp helāk (16) kıldı. Taqı Qabul Hanıñ oğlanlarıñ Kubilay⁵⁰ Qa’an anıñ mükāfātını (17) Hıtāyğa barıp uruşlar kılıp köp kişisin öltürdi. Andın soñ (18) Yesügey Bahadır qaşıda bu Tayıçut qavmi mu‘teber boldı. Āhiri Çiñgiz Han zamānıda münāza‘at

⁴⁸ CT Liñgum

⁴⁹ CT Onon

⁵⁰ CT Kutulu Ka’an

(19) ve huşūmet peydā boldı. Velī Kendü Çineniᅇ ve Öleçgin Çine'nin oğlanları Çiᅇgiz Han (21a/1) tarafıda irdi. Munuᅇ zamānıda Hambakay Ka'anniᅇ oğlanları ve Qadan Tayşı (2) evvelce meşhūr turur. Muᅇaddem-i ve pişvā-yı Tayiçut irdi. Bu tafşıl birle turur: Basa (3) Töde'e, Qadan Tayşı'niᅇ oᅇli irdi. Munuᅇ oᅇli bar irdi. Coçı Han, (4) Ol Coçı Handın başqa, Kutulᅇaniᅇ⁵¹ oᅇli irdi. Çiᅇgiz Han birle müttefiᅇ irdi. (5) Südün Noyanniᅇ atası Südüsgā ta'alluᅇ irdi. Munuᅇ ᅇikāyetleri (6) öz yerinde kelūr. Andın kaçıp Çiᅇgiz Hanga keldi. Adal Han Hambakay Ka'an (7) neslidin irdi. Yesügey Bahadır zamānıda muᅇālefet boldılar. Āᅇir Çiᅇgiz (8) Han zamānıda mu'teber boldılar. Atları: Kutubay Kıriltuᅇ⁵² irdi. Bularniᅇ (9) ma'nisi baᅇil ve ᅇasūd demek bolur. Āᅇir Yesügey Bahadır birle fitneler kılıp Çiᅇgiz Han (10) birle taᅇı ceng ve huşūmet kıldılar. Quril Bahadır Tarkutay Kıriltuᅇ'niᅇ 'ammu-zāde- (11) -leri irdi. Anıᅇ birle müttefiᅇ irdi. Huᅇuçu Anᅇᅇu hem anıᅇ 'ammu-zādesi irdi. (12) Bularniᅇ şu'be ve atları Qaydu Han ᅇikāyetiᅇa dāᅇil turur. Mütāla'a kılsa (13) ma'lūm bolur. Taᅇı ba'zı ᅇavmler bu Tayiçut ᅇavmiᅇa müttefiᅇ irdiler. Uruvut ve Maᅇᅇut (14) ve Curyat ᅇavmleridin müttefiᅇ irdi. Bularniᅇ başlıᅇı Ülüᅇ Bahadır, Taᅇay, Dalu (15) ve Baᅇuy, Yadaᅇa⁵³ irdi. Camuᅇa taᅇı gāᅇ gāᅇ müttefiᅇ bolur irdi. Yana ber-ᅇaraf kılır irdi. (16) Taᅇı Eᅇᅇires ᅇavmi, Noyāᅇin, Qorulas, Ba'arin, Qataᅇin ve Salciyut ᅇavmi bularᅇa (17) ᅇoşuldılar. Andın yana ayrıldılar. Çula ve Qaçıyun hem bularniᅇ begleridin (18) irdi. Cegembu bularᅇa müttefiᅇ boldı. Ol maᅇalde Onᅇ Han Çiᅇgiz Han birle münāza'at (19) kıldı irse anᅇa müttefiᅇ boldı. **Hertegen ve Sanciyut ᅇavmi:** Bular iki ᅇavm turur- (21b/1) -lar. Alar ve bular Cavçinden vücūdᅇa keldi. Qaydu Hannıᅇ kiçik oᅇli irdi. (2) Kürçigin ve Bay Sunᅇᅇur ve Çarᅇum⁵⁴ derler irdi. Bularniᅇ ba'zı sözleri Tayiçut (3) ᅇavmide şerᅇ kııl[ın]dı. **Hertegen ᅇavmi :** Bu ᅇavm İrān-zemīnde i'tibār bolᅇanı ma'lūm (4) imes. Velī Moᅇolistānda bar turur. **Sanciyut ᅇavmi:** Bu ᅇavmdin köp (5) uluᅇ kişiler boldı ve

⁵¹ CT Kutula

⁵² CT Tarkutay Kıriltuᅇ

⁵³ CT Yadakana

⁵⁴ CT Çarāᅇa Liᅇᅇum

bardurlar. Velī mu‘teber ve meşhūr bolmış bolğay ma‘lūm imes. (6) Ol maħalde Çiŋgiz Han begler ve leşker oğlanlarığa ta‘yīn kılur irdi. Mōŋgdü (7) Noyan digenni bu kavmdin Yuci Haŋğa berdi. Batu Han zamānıda leşkerni ol (8) başladı. hālā Toқта’a kaşıda turur.

Çines Kavmi: Bular Tayıçut (9) kavmidin irdi. Velikin Çiŋgiz Han bular birle uruş kıldı. Çiŋgiz Haŋğa bular müttefik (10) irdiler. Ve bu şu‘be Çaraqa Liŋgumnıŋ iki oğlıdın turur. Anıŋ şerhide ayıldı (11) kim qarındaşınıŋ hatunın aldı. Anıŋ andın iki oğlı boldı. Biri Öleçgin Çine, (12) Bu Çines munuŋ cem‘i turur. Bu iki at kerek gürk-i ner, gürk-i māde dimek bolur. Bu iki (13) oğlanlardın bolğanlarını Çines derler. Ba‘zılar Nüküz taķı derler. Bir kavm taķı (14) Dürlikin Moğoldın bar turur. Nüküz derler ol kavm bu şu‘bedin turur kim Ergene Qon- (15) -dın çıkıp irdi. Hālā bu mülkde bu Çinesdin mu‘teber bolğan yok turur. (16) **Noyaķın ve Uruvut ve Maŋğkut Kavmi:** Tumina Hatunıŋ toğuz oğlıdın (17) biri Caşu irdi. Anıŋ ferzendleridin üç şu‘be bolur. Birini Noyaķın derler. Birini (18) Uruvut, birini Maŋğkut derler. Çiŋgiz Han zamānıda bu üç kavm Tayıçut birle boldı. (19) Çiŋgiz Han birle huşümet köp kıldılar. Hālā bu kavmdin kalmay turur. Bularınıŋ (22a/1) arasında Quyuldar Seçen kişi qarası birle Çiŋgiz Haŋğa muvāfik bolup köp küçler (2) berdi. Munuŋ şerhi ‘alā hida kelğüsü turur. Çiŋgiz Han munı anda dir irdi. (3) Maŋğkut kavmidin ol zamānda üç qarındaş bar irdi. İki Tayıçut kavmiğa (4) birisi Çiŋgiz Haŋğa koşuldı irse özgeleri kahr kılıp munı çapıp öltürdiler. (5) Māl ve tavarın alıp kişi qarasın tüzdürdiler. Ve munuŋ yaş oğlı bar (6) irdi. Bargut kavmidin alğan hatundın ol kavm ol hālde yavuķ irdi. Bu (7) oğlanı alıp kitdiler irse, işitip bardılar kim anı helāk kılğaylar. (8) Alar yünğ içide saķladı. Bir neçe istep tapmadı. neçe maħaldin soŋg gümān (9) kılıp yana barıp aķtardılar⁵⁵. Ol oğulnı kaşan astığa saldılar. Tapa almadılar. (10) Andın soŋg Çiŋgiz Haŋğa Hudāy kuvvet ve nuşret berdi. Ol kavmni ‘āciz kıldı. (11) Taķı bu oğulnı Bargut kavmi saķlap Cede at koşup irdiler. (12) Anı Çiŋgiz Han tapuğıda keltürdiler irse anı saķlap, özgelerige ‘ināyet (13) sözün söyledi.

⁵⁵ Metinde *aķtardırlar* şeklinde yazılmıştır.

Ol oğul uluğ bolğalı big boldı. Cedey Noyan derler (14) irdi. Andın soñ Tayıçut kavmini Çiñgiz Han heläk kıldı. Ve Uruvut ve Mañğkut (15) kavmi qorqınçdın il boldılar. Ekser alarnı öltürüp qalğanın Cedey Noyanğa ber- (16) -diler. Egerçi anıñ qarındaşı irdi, bendesi boldı. Bu Cedey Noyan oñ qol (17) bigleridin turur. Dāyim Han hıdmetide bolur irdi. Qubilay qa'an zamānıda (18) anıñ oğlınıñ oğlu Mañğkuday anıñ ornın aldı. Quyuldar Seçen- (19) -niñ hikāyeti andağ irdi kim, köp vaqt Çiñgiz Hanğa muvāfıq boldı. Köp küç berip (22b/1) irdi. Anı anda der irdi. Ol vaqtda kim Oñ Hannıñ uruşdın yandı. (2) Balci'unağa bardı. Andın çıktı. Anıñ dört miñ leşkeri bar irdi. Bölük bölük (3) kelürler irdi. Ol cümledin iki miñ üç yüz kişi Uruvut ve Mañğkut kavmidin (4) irdi. İki miñ üç yüz kişi Çiñgiz Han irdi. Bular taqı bu kavmdin irdiler. (5) Bularnıñ begi Kehetey Noyan irdi. Quyuldar Seçen'niñ küç bergen işlerin- (6) -din beri, Çiñgiz Han Oñ Han birle Qalaçin Eletde maşaf kılğanda Çiñgiz (7) Hannıñ nökeri az irdi. Oñ Han köp irdi. Çiñgiz Han biglerin (8) sordı. Niçük kılalım didi. Kehetey Noyan Uruvut kavminiñ uluğı irdi. (9) Tereddüde bolup qamçısın atınıñ yalığa urdı ve sözlemedi. Ve bu Quyuldar (10) Seçen didi kim: Min bu kişige çapayın, özümni tuğğa yetgüreyin. Andın taqı (11) ötüp özge işlerğa meşğül bolayım. Hudāy 'ināyeti bolsa ser-bāzlıq kılayın. (12) Eger min ölsem ferzendlerimni neçük saqlamaqni Han 'ināyeti bilür didi. Taqı (13) andağ çaptı, leşker yolını açdı, Kereyit çerigin qaçurdı. Bu hikāyet meşrūh (14) öz yerinde kelür. Andın soñ anıñ oğlu Mönge Qalça anıñ yerini tutdı. (15) Ve Mulqar Qaraça, Carmagon birle kelip irdi. Munuñ neslidin irdi. Anıñ (16) uruğdın qa'an hıdmetide köp tururlar. Uruvut kavmidin Han vaqtide uluğ (17) beg Kehetey Noyan irdi. Anıñ qarındaşı Buçuqu⁵⁶ taqı big irdi. Bu Kehetey Noyannıñ (18) hikāyeti andağ turur. Çiñgiz Han ordusunda kezik başlap irdi. Çiñgiz Han (19) keçe tüş körüp hev1-nāk uyğanıp şem' tiledi. Orduda bir hatun bar irdi. (23a/1) Ibaqa Biki atlıg Cegembu'nıñ kıızı irdi. Ol, hatunğa didi kim dāyim min siniñ (2) birle yaqşı irdim ve sindin yamanlıq hıyānet

⁵⁶ CT Bucir

körmedim. Ve bu dem tüş kördüm, Hudāy te'ālā (3) didi kim: Bağışlar min sini. Könglüng yaman kılmağıl dip āvāz kildi didi. Taqı (4) taşqarıda kim bardur, dip çağırdı irse Kehetey Noyan kezikde irdi. (5) Cevāb berdi: Mindür min dip, anı içgeri çarlap didi kim: Bu hatunni (6) saᅅga berdim, alğıl didi irse, Kehetey Noyan ol kışşadın qorqtı. Çiᅅgiz Han aᅅga tesellī (7) berdi. Didi kim: Qorqmağıl, bu sözni rāst aytur-min didi. Ve hatunğa didi: (8) Fülān bavurçımı, fülān altun ayaqını kim anıᅅ birle qımız içer-min, maᅅga yādigār (9) qoyup özge hayl ve haşem ve hazāyin ve kele ve reme tamāmını Kehetey Noyan[ğa] alıp barğıl (10) dip bağışladı. **Dörben Qavmi:** Bu qavm taqı Nirun'dın (11) tururlar. Ba'arin qavmiğa yavuq bolurlar. Bir aşldın bolup turur. Çiᅅgiz Han (12) zamānda Tayıçut qavmi birle bir boldılar. Bularniᅅ begleridin meşhūr (13) Polad Ağa turur. Qubilay Qa'an hıdmetide bavurçı irdi. Anıᅅ atası taqı Çiᅅgiz (14) Han bavurçısı irdi. Börte Quçinniᅅ ordusığa baqlıq uluğ beg (15) irdi. Hāşşa hezāreni bu bigledi. Qubilay Qa'an bu qavmdin hatun alıp (16) irdi. Dörbeçin atlığ Hügeçiniᅅ anası ol irdi. **Ba'arin** (17) **Qavmi:** Bu qavm Dörbenğa yaqın turur. Suqayut bu Ba'arindin şu' be (18) irdi. Noyaқан digen bu Ba'arindin irdi. Çiᅅgiz Han zamānda mu' azzam (19) irdi. Sol qol begleri[di] irdi. Ve Ba'arin qavmiğa bu 'ādet turur. Oyunni (23b/1) qatıq oynarlar, şerm kılmaslar. Ve bu Noyaқан Noyan 'aᅅim pīr bolup irdi. (2) Yüzdin ötüp Ögetay Qa'an 'ahdide bar irdi. Taqı Çiᅅgiz Han evvel hatun alğanda (3) ol toyt aşın yip irdi. Ol maᅅalde Çiᅅgiz Han Tayıçut ili birle münāza'at (4) kılğanda munuᅅ atası Şirger Ebügen⁵⁷ Tayıçut qavmi birle irdiler. Furşat (5) saqlap alarnıᅅ uluğı Haqucu ve Tarqutay Qıriltuq'ni tutup Çiᅅgiz Han (6) qulluğına keldi. Taqı bu Ba'arin qavmidin bir uluğ beg Çiᅅgiz Han qaşıda bar (7) irdiler. Maᅅqal Türken digen uluğ big irdi. **Suqayut Qavmi:** (8) Üç qarındaş Ba'arindin bar irdi. Ba'arin aşlı irdi. Kiçikiniᅅ ivide kenīzeki (9) bar irdi. Nā-gāh aᅅga qol uzatıp ol ᅅamile bolğanda hatunı ᅅaber-dār bolup (10) kenīzekni urup turur kim, oğlın taşlağay. Velī tüşmegen turur, toğurur. (11) Vaqtı bolğanda ᅅālī yerge

⁵⁷ CT Şirgü'etü Ebügen

barıp, tapıp ol oğulnı bir nemege çulğap güristānda (12) taşlamış. İttifākā atası güristāndın öter irdi. Bu oğulnıñ āvāzın (13) işitip anı almış. Çün anı atasınıñ tonığa çulğap irdi. Tanıp bu (14) oğul andın toğmış dip, keltürüp anasığa tapşurup turur. Bu Ba'arin (15) kavmi mundın turur. Velī Suqayut derler, hālā ‘alā hida bigler bu kavmdin bar (16) turur. Ba'arindin bir kişiniñ atın Çiñgiz Han onğkun didi. Atğa onğkun (17) derler, ya‘nı kişi anı ta‘alluq kılmağay, āzād bolğay. Ordada barçadın yuğarıraq (18) oturur irdi. Ol oğlanları birle onğ yandın kelür irdi. Atını Çiñgiz (19) Han atı birle birge bağlar irdi. Beğäyet pır bolup irdi. Bir kün Çiñgiz Han (24a/1) didi kim: Suqayut kavmidin bir kişini dört ayaklandurup birev üstige (2) minip yörüsün didi. Ol kavmğa bu cihetdin Ahtaçı Beki derler. Çiñgiz Han (3) zamānıda iki qarındaş bu kavmdin irdi: Üker Qalça, Qutun Qalça. Bular irdi. (4) Ve bu kavmdin Tamuqa Noyan, Kara Noyan iki qarındaş irdi. Tamuqanıñ üç (5) oğlu bar irdi. Biri Cañgkun, Hülāgü Han zamānıda totqavul begi irdi. Özge- (6) -leri Qutuğu Buqa, biri Tekne irdi. **Barulas Kavmi**: Kubilay Noyan (7) bu kavmdin irdi. Anıñ oğlanları hālā bar turur. Sayğan Taraqay munuñ (8) neslidin turur. Cebe birle uluğ çerig koşup Tayañg Hanga utru (9) yiberdi. Āhir uruşda iki kişi bu kavmdin bu mülkçe keldi. Kökçü Bahadır dir (10) irdiler. ‘Āqıl ferāsetlik kişi irdi. **Hedergin Kavmi**: Çiñgiz Han (11) zamānıda bu kavmniñ uluğı Muqur Quran irdi. Quran dürüşt hū dimek (12) bolur. Çün fi’lide bar irdi. Bu atnı aña koydı. Onğ qol beg[ler]idin irdi. (13) Bürküri munuñ oğlu irdi. Leşker birle Deşt-i Qıpçaqda bolur irdi. (14) Noğay oğlanlarığa yaman endişe kıldı irse, gāret kıldılar. (15) **Curyat Kavmi**: Bu kavm Tuminanıñ yetinç oğlu Bayandın irdi. (16) Bularnı Cacirat tağı derler, Çiñgiz Han birle köp münāza‘ at kıldılar. Tağı neçe nevbet (17) il bolup yana yağı boldılar. Uluğı atı Camuqa Seçen digen irdi kim ‘āqıl kişi (18) irdi. Çiñgiz Han anda der irdi. Velī mekr ve hile kılur irdi kim pādişāh bolğay. Tağı (19) Toқта’a Beki digen Merkit pādişāhı irdi. Camuqa Seçenni gāret itip Hanümānın (24b/1) taladı. Özi otuz kişi birle yörür irdi. Andın sonğ ‘āciz bolup haber (2) yiberdi kim Toқта Bekige muṭī‘ bolayım ve küç bereyim didi. Toқта Beki qabül kıldı. Ol

(3) hıdmetğa keldi. Neçe müddet mülâzemetde iridi. Çün be-ğâyet mekkâr ve hîlekâr (4) iridi. Dâyim Toқта Bekiniñg begleri birle yumşaq söz sözleşür iridi. Bir kün (5) körer kim, bir seçe ot tüpinde çağlap iridi. Ol yerni nişâne kılıp yana bir küni (6) barça begler birle anda yetdiler ve ol didi kim: Biltur bu yerge yetdim. Kördüm bir (7) cânver çağlap iridi. Hâlâ taqı şâyed çağlap bolğay dip bardı irse (8) ol büteneñg tüpindin ol kuş uçtı. Alar ol hikâyetni mundın inandı (9) ve ta' accübde qalıpdurlar iridi. Köp 'âkıll ve zîrek kişi turur. Biltur çıqğan ot- (10) -nı bu yıl nişâne kılıp taptı didi. Bu hîleler bir[le] Toқта'a Bekige özini tigürdi. (11) Bir kün hîle kıldı kim irte birle henüz Toқта'a Beki turmaydur iridi. Ve kezikdeki- (12) -ler gâfil irdiler. Ve 'âdet yok iridi kim, mundağ irte anıñg qaşığa kişi kelgey. (13) Bu otuz kişi birle kirip bardılar irse çün Toқта'a qaşıda kişi yok iridi, qorqıtı. (14) Bu didi kim: Camuqa kezikide bar mu, ya yok mu köreyim dip irte keldim didi. Toқта'a Beki (15) qorqup, 'özr kılıp şefkat-engiz kıla başladı. Taqı der-hâl ant içti, altun ayakdın (16) ve kımızni yerge tökti. Didi kim: Siniñg öy ilinğni sañga bereyim. Bu kündin soñg (17) sañga yaman saqınmayım didi. Bu qorqınçda iridi kim nâ-gâh öltürmegey. Andın soñg (18) her ne dip iridi añga berdi ve ol öz yurtığa bardı. Andın soñg Çiñgiz Han- (19) -dın qaçıp yöridi. Onğ Han ve Tayanğ Han qaşığa bardı. Bir kerrât barça qavm- (25a/1) -ler cem' boldılar. Anı pâdişâh köterip Kür Han laqab añga qoydılar. Taqı Çiñgiz Han (2) birle uruş kıldılar. Her uruşda Çiñgiz Han gâlib boldı. Camuqa kördi (3) kim yekcihetleri uruşğa taqat keltürmegey turur. Ol illerni talap (4) Çiñgiz Hannıñg qaşığa bardı. Taqı Çiñgiz Han birle yağı bolup Onğ Han birle (5) Han arasında huşümetler peydâ etdi. 'Aqıbetü'l-emr öz nökeri tutup Çiñgiz (6) Hannıñg nökerige tapşurdı. Anı alıp Çiñgiz Hanğa keldi. Sordı kim Camuqa- (7) -nı tutqanda ne didi. Anıñg aytğan sözlerini aytdı. Çiñgiz Han bildi kim ol (8) aytğan sözniñg ma' nîsi bu iridi kim, miniñg nökerim iridi. Mañga ne vefâ kıldı, (9) sañga vefâ kılgay digenidür tip yarlıg kılıp ol tutğan nökeriniñg otuzun (10) cezâ kılıp yasaqğa tigürdi. Otuz kişini nöker kıldı. Uluğı Ülüg Bahadır (11) iridi. Mu' teber boldı ve küçler birdi. Ve Camuqanı anda der iridi. Tiledi kim

öltürgey. (12) Birâder-zâdesi İlçiday Noyanğa berdi kim anı sever irdi. Neçe maḥaldin soṅ anı (13) nökerleri birle, Ḥanümânı birle İlçiday helâk kıldı. Taḫrîr kılurlar kim anı san san (14) kıldılar. Ol der irdi kim, Ḥudây siniṅ birle turur. Min sini şundağ kılayım dir irdim. (15) Sin mini kıldıṅ. İmdi ceht eylegil dip ta'cîl kılur irdi. Ve hîç qorkmaz (16) irdi. Bu qavmdin Çiṅgiz Ḥan qaşıda bolğanlar: Qalıqudar, Ülüg Bahadır, (17) ve [Ba]ḡuḡay, Yadağana, Tağan Dalu. Bular irdiler. Çün muḥâlefet köp kıldı- (18) - lar. Çiṅgiz Ḥan öltürdi. Bulardın az qaldı. Ve ḥâlâ İrân-zemînde Temür Bavurçı (19) hezâre begi turur. Çiṅgiz Ḥan zamânıda uluḡ big irdi. Bu qavmdin irdi. Taḫı (25b/1) birâderi bar irdi, Cusuḡ atlıḡ. Ol maḥalde Çiṅgiz Ḥan Ḥıṭây ve Çurçe vilâyetin aldı. (2) Tiledi kim ol ser-ḥadde leşker qoyḡay, bu iki qarındaş merdâne turur dip her dehiyye- (3) -din iki kişi çıkarıp üç miṅ kişi berdi. Ol ser-[ḥad]ni aṅğa tapşurdı. Ve ol (4) maḥalde kim Çiṅgiz Ḥan Balci'unada irdi. Her yerdin leşker cem' kılur irdi. Andın burun (5) Coçı Qasar andın cüdâ bolup irdi. Oṅ Ḥan leşkeri Ḥanümânın talap (6) irdi. Ol qaçıp yolda murdâr nerseler yip, Çiṅgiz Ḥanğa qoşuldı irse, Çiṅgiz (7) Ḥan tiler irdi kim, Oṅ Ḥannı ḡâfil işke buyurḡay. Bu Yuci Qasar tilidin (8) peyḡâm yiberdi. Curyat qavmidin Qalı'udarnı, Uryaṅḡıt qavmidin Ça'urğanı (9) yiberdi kim köp ceḥd kıldım, öz pâdişâhımğa tiyeyim dip ol yıraḡ kitmiş. İmdi (10) ivim cengel turur ve yastuḡum taş turur. Eger soyurḡap oḡul kızımni (11) ve ilgünümni berse, il bolup alarğa kireyim didi. Oṅ Ḥan bu sözni (12) işitdi irse şâd-mân boldı. Andağ i' timâd kıldı, râst itmiş didi, bildi. Taḫı (13) inansun dip 'ahd üçün bir pâre qannı şâḡ uçıda qoyup ilçi birle taḫı (14) kişi qoşup yiberdi. Yavuḡ keldiler irse yıraḡdın qara körüştiler. Taḫı (15) Çiṅgiz Ḥannıṅ ilçisi alarnıṅ qarasin körüp qaçmasun dip atıdın tüşüp (16) çılavın anıṅ ilgine berip özi atım ayaḡığa çöp kirdi dip, meşḡul (17) kılmış. Bu ḥâlde Çiṅgiz Ḥan bularnıṅ qarasin körüp ayılḡap, yetip Oṅ Ḥan- (18) -nıṅ ilçisin tutup, öz ilçisin başlatıp, barıp Oṅ Ḥannı bastılar. (19) **Buda'ut Qavmi**: Bu qavm Tumina'nın beşinç oḡlıdın turur. (26a/1) Çiṅgiz Ḥan zamânıda

bularnıñ uluđı⁵⁸ Orday irdi. Ol maħalde Tayıçut ili birle (2) Çiñgiz Ğan uruşur irdi. Anda bu il Ğan birle müttefik irdi. Buların köp big- (3) -ler bar irdi. **Doklat Kavmi:** Bular Tumina'nın sekizinç oğlıdın turur. (4) Bular tağı ol uruşlarda müttefik irdi. Velı begler bolğan meřhūr yok turur. (5) **Besüt Kavmi:** Bu kavm Tumina Ğannıñ kiçik oğlıdın řu' be (6) turur. Çađatay⁵⁹ atlığ oğuldın peydā bolup turur. Buların uluđ bigler (7) köp irdi. Çiñgiz Ğan birle münāza' at kıldılar. Andın soñđ muğı' bolup (8) küç berdiler. Ol maħalde Çiñgiz Ğannıñ leşkerin bular yasar irdi kim yasal (9) andın ğaldı. Bu kavmdin meřhūrreki Çiñgiz Ğan zamānıda Cebe irdi. Munuñ ğikāyeti (10) andağ turur kim: Ol maħalde kavmler Çiñgiz Ğan birle muħālefetlik kıldılar. Ğan bular- (11) -ğa ğālib keldi. Tağı Ğanümānların taladı. Özleri mütevārı boldılar. Ol (12) cümledin Cebe bar irdi. Bir kün řikār kılır irdi. Ol yerge içiğe kirdi. (13) Çiñgiz Ğan anı tiledi kim tutđay. Yorçı⁶⁰ Noyan didi kim: Anıñ uruşığa barayım. (14) Anı tutayım didi. Tağı Ğandın at tiledi. Bir ağrı ađ atnı aña berdi. Ve minip (15) uruşğa bardı. Bir neçe ođ atıp ğātā kıldı. Cebe atıp atını urdı. (16) Yıķıldı ve ğaçtı. Neçe müddetdin soñđ yana Ğanğa kelip il boldı. Çün bahadır kiři (17) irdi. Ğan aña on begligi berdi. Andın yüz begi boldı. Andın çün işler (18) kıldı. Hezāre begi boldı. Andın tümen begi boldı. Yağrı küçler birdi. Çün Küç- (19) -lük Ğan, Çiñgiz Ğan birle uruşğanda ol ğaçıp Kür Ğanğa bardı. Kür Ğan Ğıđay⁶¹ (26b/1) pādiřāhı irdi. Andın tağı Nayman vilāyetiđe barıp, leşker cem' kılıp Kür Ğan birle (2) mekrler kıldı. Tağı leşker çekip anıñ üstiğe bardı. Anı öltürüp yerige (3) olturdı. Tağı yeti yıl bu ğikāyetdin ötdi. Tārıđe meřhūr turur. Tağı Çiñgiz Ğan (4) Cebeni keltürüp leşker birlen Küřlük Ğanğa yiberip ğovaladı. Tağı Bedeřřān (5) ğaddide barıp anı öltürdi. Tağı özi yağı boldı. Bu ğāl Çiñgiz Ğanğa yetdi. (6) irse naşığat kılıp yiberdi kim, mundağ uluđ fetğğa mađrūr bolmasun didi (7) irse Cebe ol ğula atnı kim ođ birle urup irdi. Ol bābda 'özr kıldı kim (8) ğünāhım bağışlasun, barayım didi. Bular tağı ğünāhın bağışladı.

⁵⁸ Metinde *oğlı* yazılmıştır.

⁵⁹ CT Çantay

⁶⁰ CT Borçı

⁶¹ CT Karahıtay

Ol miñg ağrı aq at (9) alıp Çiñgiz Hanga keldi. Taqı Çiñgiz Han Belh vilāyetiġa, Sübütay ve Börke Calayir birle leşker (10) yiberdi. Börke yolda öldi. Bular ‘Irāk ve ‘Acem şehirlerin alıp gūşiş ve ġāret (11) kıldılar. Taqı Çiñgiz Han birle qarār kılıp irdiler kim, üç yılda ol işni tamām (12) kılgaylar. İki yılda tamām kıldılar. Andın Gürcistān vilāyetiġa bardı irse ala[r] köp (13) kişi cem‘ bolup uruşġalı keldi. Cebe Sübütaynı rüy-be-rüy koyup özi biş (14) miñg bahadır birle pinhān boldı. Taqı uruşup Sübütay kaçıp Gürcistān ili soñġı- (15) -dın tökülgenide Cebe yanındın çıkıp uruşup barını kırdılar. Andın Temür Qahalġa yolu (16) birle Derbend ilige keldi. Alarnı il kılıp andın Urus vilāyetiġa bardı. (17) Gūşiş ve ġāret kıldılar. Taqı Cebeniñg kiçik inisi Möñgdür Savur⁶² Toluy (18) hıdmetide irdi. Anıñg yeti oġlı bar irdi. Kiçikreki Urus, Hülāġü Han qaşıda irdi. (19) Andın Abaqa Hanı Hōrāsānġa namzed kılganda Urusnı tört beg birle kezikke (27a/1) buyurdi. Çün Abaqa Han pādışāh boldı. Urusnı Bayqır ve Heratġa muhāfazat (2) üçün yiberdi. Ol ser-hadniñg leşkeri alar birle bolsun didi. Andın iki yıldın (3) soñġ Taysunnı ol qarafġa yiberdi. Anda köp sa‘ ylar kıldı. Negüder qavmini (4) kul etdi. Köp esir kıldı. Barçanı Aba[qa] Qa’an hūkmi birle yolda öltürdi. Ol vaqt- (5) -da Qutuy Hatun sudın keçti. Urus ol işlerde hıdmet kıldı. Baraq uruşıdın (6) soñġ öldi. Cebeniñg oġlanları Sunġkur⁶³ miñg bigi irdi. Anıñg oġlanları (7) bu turur: İv Aqlanan, Olca[y] Hatun [hıdmetide irdi]. Ve Taycu Noyan⁶⁴ bu qavmdin irdi. Ögetay (8) Qa’an anı Carmāġon birle yiberip irdi. Tümen begi boldı ve Baycu Rūmnı (9) il kıldı. Ol cihetdin Rūmnı min aldım dip mübahāt kıldı irse, Hülāġü Han (10) anı tilep yasaġġa tigürdi. Anıñg mālın alıp leşkerlerin Carmāġon oġlı Şiramunġa (11) berdi. Taycuniñg⁶⁵ oġlı ök irdi. Miñg begi boldı. Munuñg oġlı Sülemiş Rūm- (12) -da irdi. Pādışāh-ı İslām anı soyurġap biş miñg kişi berip tümen begi kıldı. (13) Ve ol köñgöl özge kılıp Bayançar, Buçukur’nı⁶⁶ öltürdi

⁶² CT Möñgdü Saru

⁶³ CT Sukursun

⁶⁴ CT Baycu Noyan

⁶⁵ CT Baycu

⁶⁶ CT Buçuku

irse anı güneh-kār kılip (14) yasağğa tigürdi. Keyfiyetleri meşrûh kelgüsü turur. Âhir maħalde Tayaŋg Ĥan Çiŋgiz Ĥan (15) birle uruştı. Borulasdın⁶⁷ Ĥubilay⁶⁸ ve Cebeni ilgeri yiberdi. İkinçi nevbette (16) Cebe Noyannı leşkeri birle Ĥıŋâyğa ve Çurçeğa yiberdi irse, anı qapamay keldi. (17) Urugını qoyup yana yandı. Çün ol şehrler gâfil boldı. Yandılar tip bular ta' cıl (18) birle gâfil yetip ol şehri aldılar. Bu qavmdin iki mu' teber beg bar irdi: Dege (19) ve Güçügür. Bularniŋ qışçası andağ turur kim: Ol maħalde bular Tayıçut qavmi (27b/1) birle irdiler. Ata ve ana ve ağa inilerini öltürdiler. Anası Baydu Ĥatun oğlan- (2) -laridin qorqup qaçıp Çiŋgiz Ĥan qaşığa kelip turur. Taqı iki oğlını alıp keldi. (3) Ĥan soyurgap Güçügürge miŋg begilik berdi. Ve Baydu Ĥatunı (4) tarhan kıldı. Ve Degeni ahtaçı kıldı. Taqı anası Bayduğa hükm boldı. Ĥaşa (5) kısraklarını tutup kıımızcı bolğay. Ĥalâ Çin Temür mülâzemetide turur. Tümen (6) begi bolğan oğlanları köp köp turur. Birisi Boriçin⁶⁹ Qorçı Toluy Ĥanniŋg (7) kezik begi irdi. Birisi Ĥubilay Qorçı miŋg begi irdi. Anıŋg oğlı Ça[r] Buqa (8) Ĥubilay Qa'anga ta' alluq turur. **Qavm-i Kıŋkıyat** : Bular hem Nirundın (9) turur. Ol maħalde Çiŋgiz Ĥan Tayıçut qavmi birle uruş kıldılar. Alarğa (10) müttefik boldılar. Bularniŋ ser-darı Daqay Bahadır irdi. Özge aqvâleri (11) öz yiride aŋılur. Çün şu' beleriniŋ tafşili ve Moğol qavmleri hâş ve sayir (12) qavmler ve alar kim Moğolğa oşsar, veli irmes. Ve Ĥıŋây qavminiŋ aqvâli (13) barça meşrûh bitildi. Hem ol qavmleriniŋ pâdişahınıŋ ibtidası taqı Ĥağ (14) te' âlâ Çiŋgiz Ĥanga nuşret bergeni zıkr kılındı. Ve taqı neçe qavm neçe şu' be irdiler. Ve her (15) birisi ne vechde münşa' ib boldılar ve her qavmniŋ tab' iyyeti niçük irdi. Ve yurt (16) maqâmların bilmek tilese âsân bolsun dip bir neçe faşl beyân kılındı. (17)

Çiŋgiz Ĥanniŋg Evvel Ĥâli ve Ĥurüc Kılganınıŋ İbtidâsı

(18) Çiŋgiz Ĥan Nirundın turur kim Alan Qo'adin turur. Özini bilgeç yörüp Ĥurüc (19) kılip ' âlemni müşâhede kıldı. Taqı envâ' işler bu ' âlemde andın peydâ boldı. ' Âkıbet

⁶⁷ CT Korulas

⁶⁸ CT Kuyıldar

⁶⁹ CT Koriçin

(28a/1) ve Kõngrat, Uruvut, Noyaqın, Bular ittifaq birle Çiņgiz Hanga qaşd itdiler. Müddetler (2) huşümet ve niza' lar kıldılar. Çiņgiz Han bularniņg ilgidin teņg qaldı. Ol hālga yetdi (3) kim mülazımları kite başladı. Taqı Çiņgiz Han ilgige tüşti. ' Āqıbet Huday hālāş kıldı. Meşrūh (4) yukarıda bitildi. Andın neçe maħal ötüp Çiņgiz Han nuşret taptı irse, uluğ cem' iyyeti peydā boldı. (5) ' Āqıbetü'l-emr bu Tayıçut ili özge qavmler otuz miņg kişi birle Çiņgiz Han üstige bardı. (6) Ve Çiņgiz Han bularniņg mekr ve hilesidin ğāfil irdi. Nā-gāh Eņgires qavmidin Nekün digen (7) alarniņg içidin qaçıp kelip Çiņgiz Hanga haber keltürdi. Çün aniņg oğlı Butun atlığ Han mülazemeti (8) irdi. Kelip haber berdi irse Han çerigin mükemmel kılıp, yörüp yolun tüşti. Taqı yolukup (9) qatığ uruşup Çiņgiz Han nuşret taptı. Ğanimlerin basıp Tayıçut ilini qatl-i ' am etdi. Özge qavm- (10) -lerdin taqı kırıldı. Han perviz bolup yirige yandı. Ba' zı sözler Tayıçut qavmide beyān kılındı. (11)

Çiņgiz Han Merkit İli Birle Uruşup Zafer Tapıp Oņg Hanga Bağışlağanı

(12) Yılan yılıda Toqta'a kim Merkitniņg uluğı irdi. Aniņg qaşdıga müteveccih boldılar. Moğoldın (13) ' alā hida qavm irdi. Qavı hāl irdi. Qaras Müres Kelürenga yavuq taqı Selkene suyga yavuq (14) uruştilar. Uruvut kim Merkitdin bir şu' be irdi. Anı basıp alıp Oņg Hanga ba- (15) -ğışladı. Ve ba' zı qatl boldı. Andın soņg Oņg Han kuvvetlenip Merkit ili birle uruş (16) kıldı. Buqur Keher digen yerde alarnı bastı. Toqta'aniņg oğlı Tögüzni öltürdi. İki kıızı (17) Qutuqta ve Çilavqunni aldı. Hayl ve huşımı birle ketürdi. Ve Toqta'a qaçtı. Barquçin digen (18) yerge bardı. Hālā ol yerge Moğol Burqut derler. Aniņg üçün (19) Barquçin anda olturur irdi. Bu at aņga qaldı. (28b/1)

Çiņgiz Han Nayman Hanı Buyruq Han Birle Uruşanı

(2) Koy yılı irdi. Sene hamse ve tis' in ve hamse miye, Çiņgiz Han Oņg Han birle ittifaq kılıp Buyruq (3) Hanniņg qaşdıga bardı. Taqı qatığ uruş kıldılar. ' Āqıbet basıp ol illerni (4) ğāret kıldılar. Buyruq Han münhezim bolup Kemkemçüyütga bardı. Ol ilniņg (5) begi Yidi Tuqluq qaravulluqga kelip irdi. Çiņgiz Hanniņg qaravulın körüp (6) qaçtı

irse, kolağanda atınıñ tenği üzölüp yıkıldı irse anı tutup Çiñgiz (7) Han kaşığa keltürdiler. ‘Ākıbet Çiñgiz Han Buyruk Hannıñ kaçğan (8) biglerin tutup nuşret taptilar. Ol uruşğan yerge Barak Belçire (9) derler. Andağ at dimekdin murād bu irdi kim Nayman pādişahınıñ kızın (10) Öñgüt ol yerde aldı. Atı Bay Barak irdi. Ol at ol yerge qaldı. ‘Alefzār (11) dimekni Belçire derler kim, iki at bir yerde terkib boldı. Va’llāhu’l-müste‘ān (12)

Hikāyet-i Buyruk Han

(13) Buyruk Han Nayman Hannıñ birāderi irdi. Ve Toқта’a Beki Merkit pādişāhı irdi. (14) Taqı Tatar kavmi ve Qatağın ve ğayr hem ittifaq kılıp uluğ çerigler yığıp kelip Çiñgiz Han (15) birle yavuklaşıp turur. Buyruk Han birle ittifaq kılğanlar Dörben ve Qatağın ve Salciyut (16) muqaddemleri Ukuqu⁷⁰ Bahadır irdi. Taqı Qutuqa Beki barça yığılıp Çiñgiz Han birle Onğ Han- (17) -nıñ üstige keldi irse, Çiñgiz Han Onğ Han karavulların küy-ı Çekçer ve Çitur- (18) -qay digende qoyup irdi. Nā-gāh bu qaravuldın bir kişi kelip didi kim: Leşker yetdi digende (19) Çiñgiz Han köçüp Ötküh digenge bardı. Bu yurt Çar Aqanıñ⁷¹ irdi. Bu Ötküh (29a/1) İskenderniñ seddi bigin irdi kim Hıtaıda yasap turur. Ve Onğ Hannıñ oğlı (2) Senğün bir püşteğa tüşerde körüp Nayman çerigi dimiş kim, bular taqı Moğol çerigi turur. Muni (3) yörüp helāk kılalınıñ dimişler. Haqaçu⁷² Bahadır Qatağın kavmidin irdi. Toқта’a Bekiniñ (4) qarındaşı Qudu birle heravul yiberdi. Ol heravul Senğünge yetdi irse, alar (5) şaf tutdılar irse, bu Naymannıñ heravulı uruşa almay yandı. Senğün taqı (6) yörüp Ötkühge kirip cada kıla başladılar kim qar ve çaykun bolğay. Çün (7) yada bolğaç Nayman çerigi qarğa basılıp taqı at ulağları kırıldı. Taqı ‘āciz boldı. (8) Çiñgiz Han bir harir içige kirip maqām kıldı. Ol iller kim Camuqanı pādişāh kılıp (9) keltürüp irdi. Çün ahvālin andağ kördi, Çiñgiz Han tarafiga meyl kıldı. Ol (10) Nayman pādişahınıñ ivin ğāret kılğaç Çiñgiz Hanga keldiler. ‘Ākıbet Çiñgiz

⁷⁰ CT Akuçu

⁷¹ CT Na’açar Aka

⁷² CT Akucu

Ḥan (11) Nayman çerigi[n] basıp helāk kıldı. Andın Çiŋgiz Ḥan Ötkühdin ötüp kışlağğa (12) bardılar. Ol maḥalde Ḳubılay Ḳa'an Arık Böke ol yerde uruştlar. Çün (13) yağını basğandan soŋg Çiŋgiz Ḥan oğlı Yuciğa Onğ Ḥannıŋg kızın (14) ol yerde ala birdi. Onğ Ḥan tağı Çiŋgiz Ḥan kızın oğlığğa alurğğa meyl kıldı. Ol (15) iş behem tıymadı. Bu cihetdin aralarıda renciş boldı. 'Ākıbet köp işler boldı. (16)

**Camuḳanıŋ Onğ Ḥan Oğlı Seŋgünge Ḳoşulup Çiŋgiz Ḥan Arasında (17) Ḥuşümet
Bolsun Dip *Özge Ḳavmler İttifāk Ḳılıp Çiŋgiz Ḥan Birle Uruşkanı***

(18) Çün aşlda Camuḳa bed-ḥvāh-ı Çiŋgiz Ḥan irdi. Be-ğäyet ḥilelik ve bed-fi'l kişi irdi. (19) Ol Seŋgün ḳaşığğa barıp didi kim: Nayman Ḥanı Tayanğ Ḥan birle Çiŋgiz Ḥanıŋg tili birdür didi (29b/1) kim, dāyim kişisi barıp keledür didi. Bu söz Seŋgünning köŋgliğe olturdı, didi: (2) İmdi Çiŋgiz Ḥan kelürde ittifāk birle anıŋg çerigin uralıŋg didi. Tağı Çiŋgiz Ḥanıŋg (3) 'ammu-zādeleri Ḳutulūḳa⁷³ ve Ḳuçi⁷⁴ bularnı Tatar uruşıda olça kılıp irdi. Alar anda (4) ḳalıp Çiŋgiz Ḥandın rencide bolup irdi. Bular tağı Seŋgün birle ittifāk kıldı- (5) -lar. Maŋḳut ḳavmidin Muḳuran Ḳuran tağı Hedergin ḳavminiŋg uluğı alar birle ittifāk kıldı. (6) Çiŋgiz Ḥanı başaylar, ol ḥâlde Seŋgün atasıdın cüdā bolup Elet digen (7) yerge küç kılıp kelip irdi. Atası Onğ Ḥanğa ilçi yiberdi kim Çiŋgiz Ḥan yağı birle müttefik (8) bolğan irmiş. Ḥālā Ḥanıŋg çerigi bizniŋg birle ḳoşulur. Munuŋg işin işleliŋg (9) didi irse Onğ Ḥan cevāb yiberdi kim Camuḳa herze-güy kişi turur. Anıŋg sözi (10) mesmū' imes turur. Bu iş nā-pesendide turur didi. Ol ḥâlde Çiŋgiz Ḥan bulardın yırağ (11) yörüy başladı. Yana Seŋgün atasığğa kişi yiberdi. Munuŋg dig işni körüp işitip (12) 'ākıl kişi niçük tegāfül kılgay dip mübālağğa kıldı irse, Onğ Ḥan didi kim bizniŋg (13) birle bir bolup köp maḥallerde dest-girlik kılıp turur. Niçük aŋğa ḳaşd kılalıŋg. (14) İmdi sizni neçe men' itdim işitmediŋgiz. Bu pirlıkde bir yerde ḳarār tutayım didim, ḳoymadıŋgiz (15) dip be-ğäyet endüh-gin boldı. Andın soŋg Çiŋgiz Ḥan olturğan

⁷³ CT Kutula

⁷⁴ CT Kuçar

‘alefzârni pinhânî (16) örtediler irse Çiñgiz Han fıkrde boldı iken, mundın burun miniñg kızımni oğlığa (17) tilep irdi. Biz bermedük. Hâlâ kişi yiberip aytalım kim imdi kız berür miz, keliñgiz toyla- (18) -lınğ disek şâyed kelgey. Eger kelse tutalıñg dimişler. Bu cihetdin Buğdayni yiberip (19) özi atlanıp atası Münğlig İçige kim Qonğqıtan qavmidin irdi kim Teb Tenğriniñg (30a/1) ol Onğ Hänniñg çerigin başlağan Qırcın⁷⁵ Kereyit qavmidin irdi. Anı (2) zorlap kaçurdılar. Taqı Onğ Hänni tutmağa yavuq irdi. Oğlı Señgün (3) zorladı. Oq birle Señgün’niñg yüzige urdılar. Bu uruş Moğol arasında (4) meşhür ve ma’rûf turur. Dâyim Qalaçin Elet uruşı derler bu yer Hıñy’ğa yavuq turur. (5) Andın Çiñgiz Han feth ve nuşret tapıp yandı irse, leşkeri tefriqa boldı. Çün (6) yol tar irdi. Sunı kuyug qazıp içer irdiler. Andın çıqıp birikteler. (7) Taqı mundın sonğğı hikâyet ‘alâ hida bar turur. Yuqarı ba’zı yerlerde aytıldı. (8)

Çiñgiz Han Onğ Han Birle Uruşup Başkanı ve Onğ Han Ölgeni

(9) Çiñgiz Han tonğuz yılı irdi, sene tis’ a ve tis’ in ve hamse miyede rüdhâne üstige bardı. (10) Tamâm öz mülâzım ve qarındaşların yığıp uruşur yarağın kıldı. Taqı Qalyudarnı (11) Curyat qavmidin, taqı Çavurqannı Uryañğıt qavmidin; bu ikisi Yuci (12) Qasarniñg nökeri irdi. Yuci Qasar tilidin Onğ Hanga ilçileri yiberdi. (13) Ve ta’lîm kıldı kim digil kim: Miniñg köñglüm ağamdın tönüp turur. Taqı cehd kılıp (14) Çiñgiz Hanga yite almay turur-min. Yırağ kitip turur. İmdi oğul uşaqım çün anda tu- (15) rur. Tiler-min kim siziñg hıdmetiñgizğa barsam taqı oğul uşaqımğa qoşulsam, (16) ve Hänniñg muñi’i bolsam. Alarniñg devlet-h’âhı turur-min dip aydı kim: Barıp (17) mundağ digeni ol taqı barıp Onğ Hanga ‘arz kıldı irse, çün bu bargan (18) kişiler Yuci Qasarniñg qadımî nökeri irdi. Tamıldılar irse, anıñg söziğe inandılar. (30b/1) Taqı i’ zâz ve ikrâm birle anı yaqşı körüp öziniñg İtürgen atlıg nökerin anıñg (2) birle hem-râh kılıp yiberdi irse, yolda kelürde nâ-gâh yırağdın qara köründi. Bu Onğ (3) Hänniñg ilçisi kaçmasun tip Çiñgiz Hänniñg ilçisi tüşüp, atım ayağığa (4) çöp kirdi dip meşgûl kılğanda, Çiñgiz Han

⁷⁵ CT Cırkın.

taķı bularnıńǵa ƙarasın k r p, (5)  apıp, yetip ol il ini tutup,  z il isin baŐlatıp, barıp Ońǵ Han (6) birle Ceceyer  nd r digen yerde ƙatıǵ uruŐup Ońǵ Hanı bastılar. Taķı leŐkerin (7) ƙırıp, Kereyit ilin tam m aldılar. Ońǵ Han  zi ƙa ıp barurda (8) Tayańǵ Hanıńǵ begleridin S be u digen yolda yol up (9) Nayman vil yetide  lt rdi. Ve oǵlı Seńǵ nni Ƙılı  Ƙara Ƙala  ƙavmidin (10) irdi, ol  lt rdi. Andın  ińgiz Han tam m  ilin alıp muzaffer bolup taĥtıǵa keldi. (11)

Uyǵur Ƙavminıńǵa  ińgiz Hanǵa Kirgeni Ve Bu  lınıńǵ (12) P diŐahı Yidi Ƙutǵa  n  am Ƙılıǵanı

(13)  v ze ve   azamet veŐal bet-i  ińgiz Han, Yidi Ƙut kim Uyǵur p diŐahı irdi, (14) iŐitti irse ol maĥalde Uyǵur ili K r Hanǵa m l ber r irdi. Ve bir beg S k m (15) atlıǵ, ol ilinińǵ uluǵı irdi. Munuńǵ baŐını kesip Yidi Ƙut  ińgiz Hanǵa (16) yiberdi.  n bu ĥ l  ińgiz Hanǵa yetdi irse, Yidi Ƙutǵa Han iki il i (17) yiberdi. Birinińǵ atı Alp  n k⁷⁶ birinińǵ atı Darbay.  n yetdiler irse, (18) Yidi Ƙut   azımŐad-m n boldı. Bu il ilerni   izzetler ƙılıp sayladı. Taķı iki (31a/1) kiŐi  z n keridin Han tapuǵına yiberdi.   Arza ƙıldı kim:  yende ve revendedin ĥazret-i (2) Hanıńǵ   azametliǵın bilip Ƙara Ĥıtay birle yaman buluŐup ve K r Han aĥv lini bar anı (3)   arz ƙılayım dip turur irdim. Bu ĥ lde Hanıńǵ il ileri keldi. Be-g yet (4)Őad-m n boldum. G y  baŐım  sum nǵa tigdi.  mididin sońǵ bu Uyǵur- (5) -nińǵ ilin ilimǵa salıp  ińgiz Hanıńǵ esiri ƙılayım didi.  n mundın burun (6) ĥik yetde kelip irdi. Toĥta'a Beki uruŐda t Ő p  lt r p irdiler. Anıńǵ (7) inisi oǵlı anıńǵ s n gekin ala almay baŐın alıp ƙa ıp Uyǵur ilige kirip irdi. (8)  l isin Yidi Ƙut'ǵa yiberdi. Ol il ini Yidi Ƙut  lt r p (9) irdi. Ol cihetdin r dĥ nede maŐaf ƙıldılar. Taķı basturdılar. Taķı K Ől k (10) Hanǵa cem  boldılar. Bu Yidi Ƙut bildi kim alar  ińgiz Hanıńǵ d Őmeni turur.  eriglep (11) uruŐup ƙa urup  ińgiz Hanǵa i'lam ƙıldı. Han bu ĥ lni bilip ĥ Őladı. (12)  mdi keld k kim ol iki il i kelip  ińgiz Han[ǵa] Yidi Ƙutnıńǵ s zin   arza ƙıldı. (13)  ińgiz Han didi kim: Eger Yidi Ƙutnıńǵ

⁷⁶ CT Alp  l g

bizge küç bermek ve bizniġ ‘ināyetimiz- (14) -din ümīdi bolsa olça bolġanın alıp küç birle kelsün, didi. Bu ilçı yanıp kelgeç (15) Yidi ut ġükm yosunı birle bolġan ġizānesin alıp iġiz ġan aıġa bardı. (16) Henüz ol ġan tapuġına yetmeydür irdi. iġiz ġan Taġġut uruıġa yöridi. (17) Ol bargān Őehrge Eriay⁷⁷ derler. Taġġut pādiāhı ız berdi. Muzaffer bolup yandı- (18) -lar irse, Yidi ut keldi. Köp ‘ināyetler boldı ve arlu pādiāhı hem il (19) bolup irdi. Yidi ut ġikāyeti arlu pādiāhı Arslan ġan birle merūġ kelür. Va’llāhu a‘lem. (31b/1)

Zıkr-i Tümen Bigleri ve Miġ Biglerini iġiz ġan Öz Lekerini ve Anası ve Üç (2) Oġlı ve arındaı ve Bolġan Nöker ve Biglerini Mırā Yosunı Birle (3) Toluy ġanga Bergeni.

Evvel: Taı ba‘zı hezāreler tört uluġ (4) ordularġa ta‘allu irdi. Ol maalde hezāre neçe köp bolsa miġ ötmes irdi. (5) Bu hezāreler kim ordularġa ta‘allu turur. Uluġı aġan atlıġ oġratdın (6) irdi. On bir yaıda anı iġiz ġan salap terbiyet ılıp irdi. Taı biinçi öz (7) oġlum didi. Ulaġ üçün argamı ve pūhte ve igira ol hezāredin yasa (8) birle bu alıp taı ġaremlerġa ve ġan erigige ulaur irdi. iġiz ġandın soġġ (9) Ögetay a’an ġükmi birle ġıāyġa bardı. Őāh-zādelerniġ erigin ol baladı. (10) Alar ġıāyġa barganda Bura⁷⁸ atlıġ oġrat irdi. Anı hem esİR ılıp keltürüp irdiler. (11) Ol yüz begi boldı. Andın bu ġā hezāreni ol biyledi ve bu Bura⁷⁹ Börte uın (12) ordusıġa ta‘allu irdi. Ol hezāreler bu turur. Merūġ bitildi.

⁷⁷ CT Erighaya

⁷⁸ CT Buda

⁷⁹ CT Buda

(13)	Şad-i İl Temür Bavurçı	Şad-i Büzürg-i Çingiz Han
(14)	Sünit Kavmidin	Ol Çağan Noyan biylür irdi. Ol
(15)	Börte Kuçinga ta' alluğ irdi.	Hıṭây barganda Bura biyledi.
(16)	Şad-i Olday Korçı	Şad-i Yürk[i] Bavurçı
(17)	Calayirdin irdi.	Dörben irdi. Tört
(18)	Tört orduğa şaḥne irdi.	orduğa şaḥne irdi.

(32a/1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

(16)

(17)

(18)

(19)

Şad-i Cemāl H'āce Kulan Hatunga ta' alluḡ	Şad-i Eleŋger Bavurçı Kereyit İrdi Börte Kuçinga ta' alluḡ irdi
Şad-i Yesün To'a Ka'an munı orda begi kıldı.	Şad-i Qoŋqıyaday Yesülün Hatunga ta' alluḡ irdi.
Şad-i Onḡ kol çerigi turur. Bavurçı Noyan başlıḡ irdi. Boragul Noyan	Şad-i Şad, sekiz şade ma' lüm irdi. Taḡı bu iki ma' lüm bolmadı.
Hezāre-i Boragul Noyan: Han- -niŋ dösti irdi. Ol bökevül irdi. Andın tümen begi boldı.	Hezāre-i Bavurçı Noyan Bu Arulat kavmidin irdi. Çiŋgiz Han begleridin irdi. Barçadın uluḡ irdi. Kezik begi boldı. Andın tümen biyledi, andın kol başladı.
Hezāre-i Kingkıyaday Noyan. Olkunut kavmidin irdi. Turatu Güregen- -niŋ aşı irdi.	Hezāre-i Cedey Noyan Maŋkut irdi. Qadımın Hanıniŋ dösti irdi. Kubilay Ka'an zamānda anıniŋ oḡlı Maŋkutay anıniŋ yerin biyledi. Hikāyeti meşrūḡ turur.
Hezāre-i Söketü Çerbi Qoŋqıtan kavmidin irdi. Toluy Çerbi qarındaşı irdi.	Hezāre-i Toluy Çerbi Qoŋqıtandın irdi. Meŋgli İçigeniŋ oḡlı irdi.

(32b/1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

(16)

(17)

(18)

(19)

(20)

Hezāre-i Arğay Ƙasar Noyan. Bu hem Calayirdin irdi.	Hezāre-i Bala Noyan. Calayir irdi.
Hezāre-i Sūdün Noyan Süldüsdin irdi. Be-ğāyet pīr bolup irdi.	Hezāre-i Tuğrul Noyan Süldüs irdi. Çaran Bavurçi munuᅅğ Ƙarındaşı irdi.
Hezāre-i Doyuğa Dörben irdi. Bu oğlanları- -dın yuğarı olturur irdi.	Hezāre-i Şiki Ƙutuğu Tatar Ƙavmidin irdi. Börte Ƙuçın kiçikdin oğullap sağladı.
Hezāre-i Muğur Ƙuran Hedergin ve Nirundın irdi.	Hezāre-i Tayçu Gürgen Olğunutdın irdi. Çiᅅgiz Ğan- -nıᅅğ anası Ƙarındaşı irdi. Anğa kız berdiler.
Hezāre-i Ƙadan Kebte'ül: Sünit Ƙavmidin irdi.	Hezāre-i Yesün To'a Tayçi⁸⁰: Uryaᅅğkit irdi.
Hezāre; bu dört hezāre irdi Atları ma' lūm bolmadı begleri Ƙutu- -ğu Beki irdi	Hezāre-i Maᅅğkal Türken: Ba'arindin irdi.
Hezāre-i Baluğan Ƙalça	Hezāre-i Barın Ƙorçı Noyan
Hezāre-i Ağvām-ı Öᅅüt Bular dört hezāre irdi. Uluğı A[y] Buğa Andın Alağuş Tigin ve Saᅅğuy boldı.	Hezāre-i Müᅅğlig İçiçe: Ƙoᅅğkitan Ƙavmidin irdi. Ğikāyeti meşrūᅅ bitildi.

⁸⁰ CT Yesün To'a Tayçi

(33a/1)

Hezāre-i Maş

Hezāre-i Köki Noyan ve Mögetü Kıyan

(2)

Kıyat kavmidin irdi. Tamām Kıyat andın turur.

(3)

Meysere

(4) Ya'nı sol kol. Bularnıñ başlığı Muqali Köyeñ ve sütüküsün Naya Noyan Ba'arindin irdiler.

(5)

Hezāre-i Yesü Buqa Tayşi

Hezāre-i Muqali Köyeñ

(6)

Uryañqıt kavmidin irdi.

Calayir irdi. Uluğ big boldı.

(7)

Munuñ dāyim ayağı aqrur irdi.

Yağşı küçler birdi. Calayir

(8)

Gerdün birle ordağa kelür irdi.

leşkeri aña muqarrer boldı.

(9)

Hezāre-i Boto Gürgen

Hezāre-i Kehetey Noyan ve Bucir Noyan

(10)

Eñgires irdi. Qoñrat

Uruvut kavmidin irdi.

(11)

kavmi birle yavuş bolur.

İ' tiqād birle küç birdiler. Han keçe

(12)

Ḥannıñ kızın alıp irdi.

tüş körüp Abıka Bekini berdi.

(13)

Hezāre-i İlçi Noyan Quha⁸¹ Noyan Sunğqur

Hezāre-i Yeke Qutuqut Noyan

(14)

Bular Qoñratlarnıñ

Tatar kavmidin uluğ beg irdi. Cüme

(15)

uluğı irdi. Börte Quçin

Gürgenning 'ammu irdi. Munuñ iki qarın-

(16)

bularnıñ qarındaşı irdi.

-daşı bar irdi. Yesülün, Yesüget ikelesin

Çiñgiz Han aldı

(17)

Hezāre-i Naya Noyan

Hezāre-i Quyuldar Seçen

(18)

Ba'arin kavmidin irdi. Uluğ big

Mañqut kavmidin irdi. Yağşı küçler berdi.

(19)

irdi. Yağşı hıdmetler kıldı.

Hıç vaqt hıdmetdin cüdā bolmadı.

(20)

Öz kavmin aña berdi. Üç miñ kişi irdi.

⁸¹ CT Huku Noyan

(33b/1)	Hezāre-i Calayirtay Yusuvur Calayir kavmidin iridi.	Hezāre-i Sotu Noyan Qoŋgıtan kavmidin iridi. Müŋgli İçigeniŋ oğlı iridi.
(2)		
(3)		
(4)	Hezāre-i Uqay ve Kerecü Bu iki qarındaş qadımdin Çiŋgiz Han birle irdiler. Tiledi uluğ beg kılğay. Qabul kılmadı. Didi kim Çiŋgiz Han didi, şübbanlıq kılğıl.	Hezāre-i Öŋür Noyan Baya'ut kavmidin iridi. Hange veli iridi.
(5)		
(6)		
(7)		
(8)		
(9)	Hezāre-i Doqulqu Çerbi Arulat iridi. Borçı Noyanniŋ qarındaşı iridi.	Hezāre-i Sübeday Bahadır Uryaŋgıt iridi. Ahvāli meşrūh turur.
(10)		
(11)		
(12)	Hezāre-i Bilektutay Noyan Çiŋgiz Han qarındaşı iridi. Hikāyetleri meşrūh turur.	Hezāre-i Udaçı Uryaŋgıtdın iridi. Hüküm yosunı birle çerig bermes iridi.
(13)		
(14)		
(15)	Hezāre-i Ügür Qalça ve Quduz Qalça Ba'arindin iridi. İki qarın- -daş iridi.	Hezāre-i Senğü Güregen Qoŋgrat iridi. Hanıŋ qarın- -daşı dört miŋ kişi Qoŋgrat- -dın cüdā kılıp aŋga berdi.
(16)		
(17)		
(18)		
(19)	Hezāre-i Temüden Noyan Sünit kavmidin iridi.	Hezāre-i Ögle Çerbi Sünit kavmidin iridi.
(20)		
(21)	Hezāre-i Mönge Qalça Maŋgıt kavmidin Quyu- -ldar Seçenniŋ oğlı iridi.	Hezāre-i Quşağun [Cu]suq Cacirat kavmidin iridi. İki qarındaş iridi. Çiŋgiz Han Hıtay ve Çurçeni alganda bularga on- -dın iki kişi berip üç miŋ kişi ol ser-ħadde qoydılar.
(34a/1)		
(2)		
(3)		
(4)		
(5)		
(6)	Hezāre-i Tuğan Vanşı Çurçe kavmidin iridi. Mu' teber bolup on miŋ Çurçe leşkerin ol biyledi.	Hezāre-i Uyar Vanşı Qara Hıtaydın iridi. İl bolup Çiŋgiz Han ħıdmetide mu' teber boldı. Qara Hıtay- -nıŋ on miŋ kişisin ol biyledi.
(7)		
(8)		
(9)		

(10) Bu oñg kol sol kol kim şerh kılındı. Hâşsa Çiñgiz Hanning turur. Handın (11) soñg Toluy Hanğa ta'alluk boldı.

Özge Oğlanları ve Qarındaşlarığa Bergeni

(12) ... Ança Kiçik Oğı Toluydın Başka Üç Oğı, Anası ve Qarındaşlarığa Bergeni

(13)	Hışşe-i Yuci Han Tört Miñ Kişi	
(14)	Hezâre-i Kingitay Kotan Noyan	Hezâre-i Müñgür
(15)	Kiñges kavmidin	Tayıçut kavmidin iridi. Batu Han zamânıda
(16)	irdi.	sol kolnı biyledi. Hâlâ oğı Çerkes
(17)		atası yeride turur.
(18)	Hezâre-i Bayku	Hezâre-i Huşitay
(19)	Besütay kavmidin iridi.	Huşun kavmidin iridi. Borçı
(20)		Noyan qarındaşı iridi.

(34b/1)	Hişse-i Çağatay Han Çiŋgiz Hanıŋ İkinci Oğlı İrdi. Tört Miŋ Kişi	
(2)	Hezāre-i Müge Noyan	Hezāre-i Borlatay Karaçar
(3)	Kereyit kavmidin irdi. Yisavur Noyan-	Barulasdın irdi.
(4)	-niŋ atası irdi. Leşker berip Horāsānga yiberdi.	Abağa Han hıdmetide turur.
(5)	Hişse-i Ögetay Ka'an Üçünçi Oğlı İrdi. Tört Miŋ Kişi	
(6)	Hezāre-i İlik To'a	Hezāre-i İlügey
(7)	Süldüsdin	Calayirdin irdi. Meŋgü Ka'an pādīşāh
(8)	irdi. Tumay	bolğanda bu didi: Pādīşāhlık Ögetay-
(9)	neslidin turur.	-ğa tigür didi. Bu söz tārīhde bitildi.
(10)	Hezāre-i Dayir	
(11)	Koŋkıtan kavmidin irdi. Müŋlig İçiğe uruğdın irdi.	
(12)	Tört begni berip irdi. Özge begler taķı bar irdi. Bular mu' teber irdiler.	
(13)	Hişse-i Külgen Bişinç Oğlı İrdi. Tört Miŋ	
(14)	Hezāre-i Kubilay Noyan, Hezāre-i Tuğrı: Barulas kavmidin irdi.	
(15)	Bu mülkde Cavourçı ve Sübetay munuŋ nesli turur. Bularnı	
(16)	Çiŋgiz Han Külgenğa berdi. Munuŋ oğlı Uruday Tebrīzde turur.	
(17)	Hişse-i	Hişse-i
(18)	Karındaşı Ötçigin Noyan. Bu kiçik karındaşı irdi	Karındaşları ve Anasığa Bergeni
(19)	Biş miŋ kişi berdi.	On iki miŋ turur ; Ö'elün Eke üç miŋ kişi

(35a/1) Çiŋgiz Han bu biş miŋ kişini berdi. Miŋni Keleŋgüt kavmidin miŋni (2) Besüt kavmidin özge her kavmdin irdi. Çiŋgiz Hanıŋ özge karındaş- (3) -larđn muŋa 'ināyeti köp irdi. Camuķa Seçen muhālefet kılganda anı tutup (4) tapşurđ. Tört yüz kişi muŋa izāfet boldı. Āhir maħalde muŋa birāder- (5) -leri töhmet kıldılar. Han dāsitanıda meşrūh turur.

(6)	Hisse-i	Hisse-i
(7)	Elçitay Noyan kim Hanning biraderzadesi	Coçi Kasarınğ oğlanlarığa bergeni
(8)	irdi. Üç miñ kişi	Miñ kişi

(9) Çün Çiñgiz Han bu leşkerni oğlanları ve qarındaşlarığa kısmet kıldı. Anası (10) Ö'elün Ekege didi: Bularnı kim bahş kıldım. Oğlanlar henüz küdek turur. (11) Sizge tapşurdum. Velî bularnıñ yolu uluğ turur. Eger günâh kılsalar öz hâtırınıñ (12) birle öltürmegil. Mañğa keñgeş kılgıl. Taķı andın güneh-kâr kılgıl. Taħķıķ kılmay iş (13) kıлмаğıl didi. Taķı öziğe ta'alluķ nöker yer yurtın kiçik oğlı İke Noyan Toluyğa ber[di] (14)

Hikâyet: Toqtamış Han Urus Handın Uruşup Kaçıp Timur Bigge Kelgeni

(15) Çün Toqtamış Han keledür dip Temür Begge haber berdiler irse Tümen Timur (16) digen begni Hanğa qarşu yiberip yaħşı i'zâz ve ikrâm birle keltürüp Semerķand- (17) -da körüştiler. Taķı yaħşı toylar kılıp at ve teve baş[dın] ayak altun kümüş peşkeş (18) kılıp nökerin yaħşı yarağlandurup Otrar Şayran sipâhilerin meded koşup Urus (35b/1) Han üstige yiberdi irse Urus Hanning oğlı Qutluķ⁸² Buğa qarşu kelip Toқта- (2) -miş Han birle sançışıp turur. Taķı Qutluķ Buğağa oķ tigip öldi. Toqtamış Hanni ba- (3) -sturup yana Temür Bigge barganda köp 'izzetler birle yana anıñ (4) yarağın mükemmel kılıp Urus Han üstige yiberdi. Ol barganda Urus (5) Hanning uluğ oğlı Toқта Kara⁸³ kelip katıg uruşlar kılıp To- (6) -qtamış Hanni yana basıp turur. Han ol uruşda özini suğa (7) salıp Sir suynı bir çömüp keçip turur. Taķı suynıñ ol yüzige (8) çıkarda Toқта Karanınğ Karançı atlıg nökeri Toqtamış Hanni ilgige (9) oķ birle urup turur. Temür Beg ol maħalde Buħârâda irmiş. (10) Hanning basturğanın bilip Edigü Barlas digen inisin Han (11) uruşğan yerge yibergen turur kim Hanning haberin bilip

⁸² Burada yanlış yazıma bağılı olarak üstü çizili kelime bulunmaktadır.

⁸³ CT Tokta Kıya

kelgey. (12) Edigü Barlas barıp ol yerge tigende ulağına cengeldin nās üni (13) kelip, nā-gāh barıp baqtılar irse nās üni Toqtamış an irmiş. (14) Yaralığ yatđan turur. Edigü Barlas tağı tüşüp ańa yağlı bulamığ kılıp (15) içürüp, an öziğe kelgeç alıp Buđarāđa Temür Begge kelip turur. (16) Temür Beg tağı yağşı peşkeşler kılıp çerigi yarağın kılurda Urus (17) andın Temür Begge ilçiler kelip didi kim: Meniň oğlumnu (18) öltürgen düşmenimni mańğa yibergil dip atığ siyāsetler kılıp yiberip (36a/1) turur. Timur Beg tağı Toqtamış annı bermey özi çerig tertıb kılıp (2) Urus an üstiğe yöridi. Otrarđa yetip çerigiğe yarağ berip (3) Otrar taşıda Urus an birle sançısıp turur. Ol uruşda (4) Urus annı basıp Urus an özi fenā bolup tapılmadı. (5) Timur Beg tamām illerin alıp Toqtamış ańa berdi. Özi yanıp (6) Semerandđa bardı. Andın sońđ Toqtamış an Timur Melik oğlanları (7) birle uruşup yana basturup, Timur Begge kelip turur. Timur Beg (8) tağı yana öz anı dig yasap, biglerin ořup yana Timur Melik Ulan (9) üstiğe yiberdi irse, uruşup basturup yana yayağ alıp (10) Timur Melik aşığa bardı irse öltürmey turur. Neçe vağtler anda (11) yörip āđir mecāl tarta almay açıp Timur Begge kelmiş. Timur Big (12) tağı yana yarağın kılıp küçlendürüp aratal ışlağıda Timur Melik (13) Ulannıň üstiğe yibermiş. Ol barganda Timur Melikni basıp (14) öltürdi. Tağı illerin alıp Süyünç⁸⁴ vāce atlığ nökerin Timur Big- (15) -ge sevinçley yiberip turur. Timur Big tağı řād-mān bolup (16) köp nimeler berip üzetdi. Va'llāhu a'lem. (17)

Timur Big Mir üseyinni şehid ılđanı

(18) Timur Big Mir üseyin Bigge yağı bolup Belđđa çeriglep (19) kelgende uruşup, açıp Mir üseyin Big güldesteğa ıkıp turur kim (36b/1) pinhān bolđay. Nā-gāh bir yasağlığ iki kün bolđalı ağın yoğ kılıp güldeste (2) üstiğe ıkıp turur. Körer kim Mir üseyin Big olturur. Ol yasağlığa (3) Mir üseyin Big bir avuç cevāhir berip turur kim, mini kişiğe aytmağıl dip. (4) Ol kişi Timur Bigge aytıp turur. Timur Big hemān-zamān

⁸⁴ CT Urus vāce

Keyhüsrev (5) digen nökerin yiberip Mir Hüseyn Bigni keltürüp, şehid kılıp (6) andın soñg ol ulusnı tamām alıp turur. (7)

... *Ol Kim Timur Big Mevlānā Celālū'd-Dīn[ni] H'ārizmī* (8) -ğa Hüseyn Şūfīga Yibergeni

(9) Sebebi ol kim taht biylegeli altı yıl boldı. Kāt ve Hīve ve H'ārizmniñ (10) bolğan mālın alıp turur-sin. İmdi mañga bağgıl dip aytğanda Hüseyn Şūfī (11) Mevlānā Celālū'd-dīnğa aytıp turur kim: Big sözi birle qoymas-min ve añga (12) kirmes-min. Bu vilāyetni kılıç urup musahhar kılıp turur-min. Her kimge (13) vilāyet kerek bolsa kılıç ursun didi irse, kelip. Timur Big (14) aydı irse: Arada il ve ra' iyyet harāb bolur, bozular dip on üç (15) kün kaygunup Mevlānā Celālū'd-dīnni yana yiberdi irse, Hüseyn Şūfī (16) kabul itmey. Mevlānā Celālū'd-dīnni tutturdi irse, bu haber yitgeç Timur (17) Big çerigin yığıp Ürgençge yöridi. Taqı Sepāye digenge yetdi (18) irse, ilgeri yibergen kişiler, yağınıñ qaravulın tutup keldi- (19) -ler. Timur Big alarnıñ haberin sorup, bilip alarnı öltürdi. (37a/1) Şūfīdin tiledi irse bereyim dip kabul kıldı. Belgülük kılıp Semerqand[ğa] kelgende (2) Keyhüsrev ve big kim fitne başlap Hüseyn Şūfīga yaraşmağıl dip haber yiberip ir- (3) -di. Anı Semerqandğa yiberip irdi. Yana özge günāhlar anıñ boynıga koyup (4) Timur Big yasağğa tigürdi. Taqı çerigin tarqatdı. (5)

Timur Big Hüseyn Şūfīdin Qalınlıg Bermek Bolup (6) Yana Bermegende Big Çeriglep Yörügende Yana Bermek Bolğanı

(7) Timur Big Cihān-gır Mīrzānıñ qalınlıgın tiley, Yūsuf Şūfīga kişi yibergende (8) Yūsuf Şūfī kızını bermey. Şart ve 'ahdin bozup turur. Timur Big yana (9) çeriglep yörügen *haber*in bilip yana bereyim digende bular barıp Kāt (10) ve Hīveni çapıp, bozup tururlar. Tārīh yeti yüz yetmiş bişde uy yılı (11) irdi. Kelip Kiş ve Qarşide Māverā'ü'n-Nehr çerigin yığıdı. Taqı bu yığın birle (12) H'ārizmğa yetdi irse Yūsuf Şūfī amān tilep kız bermek boldı. Big yanıp kitdi. (13)

Timur Big Yādīgār Barlas Birle Dāvud Big Olcaytunı Kız Keltürme[y] Yibergeni

(14) Bu atları bitilgenning kız keltürmek yarağığa bardılar irse H̄v̄arizmī- (15) -ğa yetdiler. Qudalar iki *tarafdın* teklifler bir[le] kelip körüşüp toylar (16) kılıp neçe kün ‘işretler kıldılar. Yūsuf Şūfī şehrga āyīnler bağlap (17) H̄an-zādeğa köp ağa hatunlar koşup özi üzetdi. Taqı Barlas (18) başlıg big mülazımları H̄an-zādeni keltüre turur-miz dip bigge (19) kişi yiberdi. Ol kişi haber keltürgende altun kümüşdin aṅga sevinçi berdi. (37b/1) Taqı ağa hatunları qarşu yiberip her yerlerde kim tüşer irdi. ‘İşretler (2) kıla kıla kelür irdi. Köp türlü ta‘biyeler kılıp kök sarāyda perdeler tutup (3) ‘arax ve müselleş ve muravvaş şarāblar içip mestler bolup baḫşışler boldı. (4) Andın soṅg k̄azī ve mollaları keltürüp ‘aḫd itdiler. Ol yıl big (5) tahtıda oturup yaḫşı ‘işretler kıldı.

Timur Big Ürgenç Qurla (6) H̄v̄arizmīğa Barıp Yūsuf Şūfīdin H̄v̄arizmīni Alğanı Tedbīr Kılıp Almay Yanganı

(7) Tārīh sekiz⁸⁵ yüz yetmiş sekizde Timur Big kış kitip yaz kelgende çeriglerin (8) yığıp Şeyh Muhammedī digen bigni yazgurup yasaḫğa tigürüp Qır Buğa (9) Big ve ‘Adilşāh ve H̄ıṭāy başlıglarını Qamerü’d-dīnni şitāb tapıṅg dip (10) özi Ürgenç yürüp Sepāyeğa yetdi irse Türken sudın keçip qaçtı. (11) Timur Big bigleridin Polad digen qova barıp yetip sançış kıldı- (12) -lar. Türken Poladnıṅg atını oḫ birle yıḫa urdı. Polad atıdın tüşer (13) tüşmesde yana ṭuluḫasıdın ötküze urdı. Taqı ikelesi tutaḫ- (14) -laştılar irse Polad Türkenni yığıp başın kesti. ‘Adilşāh H̄ıṭāy birle İlçi (15) Buḫanı tutup yaḫı boldılar. Qır Buğa Big illeridin çerig yığıp Semerḫand- (16) -nı ḫapap köp uruşlar itdiler. Ala almadı. Aḫ Buḫa Bahadır çıkıp uru⁸⁶şup (17) ḫurḫan yaḫınığa keltürmedi. Taqı bolḫan keyfiyetni bitip Timur Bigge yiberdi. Timur (18) Big Kāt ve H̄īvedin ötüp H̄āşda irdi. Bu haber keldi irse hem'ol dem çerig- (19) -lerin başıdın yığıp Cihān-gīr Mīrzānı ilgeri

⁸⁵ Anlatılan konu sekiz yüz yetmiş değil yedi yüz yetmişde gerçekleşmiştir. Metinde bu konuda yanlışlık yapılmıştır.

⁸⁶ Metinde *uruşup*

yörütüp özi soñıdın (38a/1) yörüp kelip Buñārāğa tüştiler. Andın taķı töreler alıp Rıbāt-ı Melik[ke] (2) tüştiler. Cihān-gır Mırzā Kerminede yağı birle rüy-be-rüy bolup uruşup yağı- (3) -sın kaçurdı. Taķı ‘ Adilşāh birle Hıfāy[ğa] kaçıp Özbekke bardılar. Urus (4) Hān hıdmetide yörüp, ğarīb bolup kaçarğa köñgöl bermişler. Urus (5) Hān yaylağına barganda Urçibi digen birle ‘ Adilşāh sançışıp öltü- (6) -rüp andın kaçıp Kamerü’ d-dīngā bardı. Bu söz munça bitildi. (7) Timur Big çeriglep Kamerü’ d-dīngē Barganda Özkend- (8) -de irdi. Yūsuf Şūfıġa ilçi yiberdi. (9) Yūsuf Şūfı Big kısqā *saķınç* kılıp ilçilerni tutup Buñārā sarı (10) bir bölük kişilerin yiberip köp illerni talap bargan irmiş. (11) Bu haber Timur Bigge yetgeç Yūsuf Şūfıġa Çarladı⁸⁷ Bigni yiberdi. Barıp (12) digil kim bizniñ aramızda bu iş ne kerekdür? Oğul kız alışduķ, ne üçün (13) mundaķ bozuķluk kılur-siz? Çarladı Bahadır Ürgenç[ge] barıp Big (14) sözün tıgürdi irse yāt yağılar dig anı tutup bend kılımış. Bu iş- (15) -din Timur Big haber tapıp hayretde bolup fikirler kılıp bitigçi tilep evvel (16) selām bitip andın taķı maşlaħat ilig sözlerin yazıp yiberdi. Tepeh Beki atlıġ (17) içigesı bardı. Çün Yūsuf Şūfıġa yetdi irse anı taķı ağır bend[ge] urup (18) zindāngā saldı. Taķı Toy Buġa digen oġrı nökeri bar irdi. Anı Buñārāğa (19) yiberdi. Ol barıp taşıdaġı Türkmān iliniñ tavarın sorup (38b/1) Ürgençge bardı. Timur Big işitip işini ħaddın ötkerdi dip çeriglep yöridi. (2)

Timur Big Üçünç Kerrāt Hıvārizm[ğa] Barıp Yūsuf Şūfıdin Hıvārizmni Alġanı

(3) Tārīħ yeti yüz seksende koy yılı irdi. Māverā’ü’n-Nehr çerigini yığıp Yūsuf Şūfı kaçdıġa (4) yöridi. Taķı Hıvārizmıġa yetip taşında kurgan saldı. Her künde bir türlük tedbırler (5) birle uruşlar kılur-idi. Taķı nökerleridin *Caķun* barıp köp māl ve tavar alıp keldi. (6) Bu maħalde Yūsuf Şūfı mektüb bitip yiberdi. Maźmūnı bu irdi kim: Biz beyhūde il ulus- (7) -nı imgetür-miz. Timur Big özi yalġuz kelsün. İkeġü ħarb etelim. Her kimge Tenġri berse (8) anıñ bolsun diy sözlemiş. Timur Big bu ħatnı oķup ġayret otı cūş

⁸⁷ Bu kişi HOTB: Çelarem; Şami: Celalüddin; Zafer-nāme tercümesinde Toy Buġa şeklinde geçmektedir.

itip (9) Tenğrige tevekkül kılıp cebesin keyip kılıç kalkanın bağlap *atlandı*. Nâyibleri ayta (10) sözlep bigleri yükündiler. Hiç kişiniñg sözün istemedi. Tağı yörürde Hâcî (11) Ğaybî kelip tirkinin tutdı irse, kılıç birle çapa yazdı. Tağı yörüp Yūsuf Şūfî çıksun (12) dip āvāz kıldı irse qorqup çıkmadı. ‘Ākıbet çarladı, didi kim: İr kişi sözi- (13) -ge vefā kılmak kerek. Vefā kıлмаğan tirig bolğunça ölmek *kerek* didi. Tağı yandı (14) mundağ bahadırluğ bigdin körüp du‘ālar kıldılar. Tağı bu uçurda Tirmīzdin (15) big üçün yañgılığ keltürdiler. Timur Big yidi kim yañğı aş turur. (16) Yūsuf Şūfî kudağa iltiñgiz dip altun tabağ içide qoyup yiberdi. Didi (17) kim yamanlıqdın yañşılığ ilgeri kerekdür. Bigleri didi kim yıgaç tabağda (18) qoyup yiberiñgiz didi. Ol hem yañşı uruğı turur. Munuñg dig nimeler kelür hem (19) barur didi. Ol kişi alıp dervāzeğa barurda utrusıdın qurğandağılar (39a/1) körsenğ biriniñg ivge tüşünğ, tuz ötmek bolsam. Tağı kızımni seniñg oğlunga berip (2) siniñg birle kuda [a]nda bolur-min didi irse Yesügey Bahadır anıñg ivige tüşüp Day (3) Çeçenniñg kızını tanlap yubatıp kötellep barğan atın belgü mindürüp (4) kuda boldılar. Yesügey Bahadır Timuçinni anda küyevletip, qoyup yanarda Day (5) Çeçenğa sözledi kim bu oğul ittin qorqur. Yañşı körünğüz. İrtekçe haber-dār (6) boluñg dip tapşurup, özi yanıp kelürde Tayıçut ilinde bir ilde toy (7) bolğan irmiş. Ol il Yesügey Bahadırniñg barıp kelgenin körüp toyda (8) tüşürüp hıdmetler kılıp çağırğa qarū katıp içürmişler. Tağı Yesügey (9) Bahadır turup atlanıp ivige kelürde dārū-gār kılıp Tenğri hükmin bitger- (10) -miş. Andın soñg Yesügey Bahadırniñg ili küni hūb hūb Timuçinni (11) kiçik körüp birin ikin köçüp Tayıçut ilige barur irmişler.

(12) Āğāz-ı Dāsītān-ı Neseb-i Çiñgiz Hān

(13) Basa Çiñgiz Hānnıñg atasınıñg atı Yesügey Bahadır turur. Moğol tili birle içige (14) timek bolur. Anıñg atası Bardan Bahadır Moğol tili birle ebüğe timek bolur. Anıñg (15) atası Qabul Hān. Anıñg atası Tumina Hān Moğol tili birle budutu timek bolur.

(16) Anıñg atası Bay Sunğur Moğol tili birle budavdu⁸⁸ timek bolur. Anıñg atası (17) Kaydu Han Moğol tili birle borqay timek bolur. Anıñg atası Dutum Menen Moğol (18) tili birle dutağun dimek bolur. Anıñg atası Torumtay Çeçen, anıñg atası Tobul Mergen, (19) anıñg atası Buğra Han, anıñg atası Bodançar Muñggaq. Moğol tili birle (39b/1) İçigin. İçigen ebügen timek bolur. Söz munça. Basa Künü Mergenning oğlu Bügütay, Belgütay, (2) Tobun Bayan. Bular üçegü bir toğkan irmiş. Basa Kaçu Mergen digen Çiñgiz Hanıñg on (3) altınç atası turur. Tağı Kaçu Mergenning inileri törtev irmiş. Deryanıñg kırağıdın (4) sanaçğa tezek toldurup minip kelmiş. Dörbenniñg öbügesi alar irmiş. Basa kiçik ini- (5) -si Kulun Sağal digen irmiş. Munuñg kıızı Alan Qo'a digen turur. Tobun Bayanıñg (6) hatunı ol turur. Tağı Tobun Bayan burun Tengri hükmin bütkermiş. Tağı iki ağası (7) Bügütay, Belgütay ikegü topuçaq atlığ üdürge it qoya çıkmışlar. Tağı çöke buçu yigen (8) keyikni urup öltürüp, yüklep kilürde Onan-Yigen Müren cengelidin bir (9) ivlük kişi yayağ çıkıp kelip bularnı körüp sözledi. Biz Muqalintay Biqutay- (10) -niñg ilidin kaçıp kelip irdük. Açğa yadap öle turur-miz. İmdi sizler Tengri- (11) -lik üçün miniñg bir oğlumı alıp bu bukanıñg bir butın beriñg kim biz hem (12) aç ölmey digende Bügütay, Belgütay bukanıñg bir butın berip Muqalintay Biqutay- (13) -niñg oğlın satğun alıp atığa miñgüştürüp tepremiş. Yolda ağa ini (14) ikelesi sözleşmiş: Bizniñg inimiz Tobun Bayan ögeli hatunı Alan Qo'a (15) tul qalıp turur. Yumşarğa kişisi yoq turur. Bu bir butğa satğun ağa (16) oğlannı aña bereliñg tip, Alan Qo'ağa barmışlar. Ol oğlannıñ atı Bayalın (17) irmiş. Mañgıtınıñ öbügesi ol irmiş. Aña yılkısin baqturup, kıamızın (18) tutturğan irmiş. Anıñg üçün Savmançı oğlu Mañgıt der irmişler. Basa (19) Çağatay Hanıñg tarıgın ikip Almalık digen kentniñg anbārın ol saqlar ikendür. (40a/1) Tarığçı oğlu Tarağay Timur atası tip Moğol bahşları aytıp tururlar. (2) Basa bu Bügütay neslidin Eygü Timur Belküt ve Şah Melik ve Nür Sa'îd ve anıñg (3) oğlu Muhammed Şâlih turur. Bu söz bunça. Andın soñg Tobun Bayanıñg Alan (4) Qo'adın toğkan

⁸⁸ CT Budakür

oğlanlarınınġ uluġı Yo[kun] K̡ataġan taķı kiġiki Buġaġı (5) Salcin. Pes bu K̡ataġan, K̡ataġanlarınınġ ebügesi turur. Buġaġı, Sa[l]ciyut- (6) -larınınġ ebügesi turur. Bu iki oġlan toġġandın soġġ atası (7) Tobun Bayan ölmüŖ. Andın soġġ Alan K̡o'a Bodanġar Muġġaġnı toġurmuş. (8) Bodanġar K̡ıyatlar ebügesi turur. Ğiġiz Han K̡ıyat kab̡ilesidin turur. (9) Munı atasız taptı tip iki aġası ilni yıġıp sözlemiş. Alan K̡o'a iŖitip ivige (10) barıp alarġa sözledi kim: Siz ne üçün mundaġ söz aytur-siz. Bu oġlum (11) mininġ özgeġe toġup turur. Keġe olsa ivninġ dudaġasındın (12) yaruġluġ bolup kirip, taķı tüşümde ir birle yatġan tig bolur-min. Tanġ (13) baŖıda ivdin ġıķar bolsa ir sarıdın kök böri bolup ġıķar (14) didi. İnanmasanġız anġdınġız digen irmiş. Nā-gāh anġdısalır ol aytġan (15) torġa körmüş. Taķı oġların alıp atay digende Ğiġizday cengelge tüşmiş. (16) Ol sebebdin Ğiġiz atamışlar. Yana bir ġavlda Ŗāhib-ķırān-ı Cihān-g̡irni (17) Ğiġiz der irmişler. Taķı Künü Mergenniġ atası Salar Savġı, aninġ atası (18) Sam Savġı, aninġ atası Yikün Hindun, aninġ atası Uġam Boġrul, aninġ (19) atası K̡aġu Mergen, aninġ atası Tamaġ Han, aninġ atası Buġa Han, aninġ atası (40b/1) K̡o'a Maral, aninġ atasın ba'zılar Süleymān peyġamberġa ve ba'zılar Nūh 'aleyhi's-selām- (2) -ġa tigürüp tururlar. Va'llāhu a'lem.

(3) Ğiġiz Hanninġ Ĥatun ve K̡umalarınınġ Zikri

(4) Ğiġiz Hanninġ biŖ ġatunı ve biŖ yüz ġuması bar irdi. Her birini bir ġavmdin (5) alġan irmiş. Taķı ba'zılarını Moġolġa nikāh birle alıp turur. Ve ba'zılarını (6) milketni öziġe musaġġar ġılġanda alıp turur. Ammā i' tibārlik uluġ ġatunı (7) biŖ irken turur. Evvel Day Noyanninġ ġızı Börte K̡uġin turur. Bu K̡o- (8) -nġrat pādīŖāhı irdi. Bu ġatun barġa ġatun[ları]dın mu' teber irdi. Ve tört (9) i' tibārlik oġlanninġ anası turur. BiŖ ġızınınġ anası turur. Taķı (10) oġlanlarınınġ uluġı Yuci Han irdi. Tamām DeŖt-i K̡ıpġaġnıġ Ŗāh-zāde- (11) -leri aninġ neslidin turur. Bir ġavlda Yuci Hannı anası seferde toġurup (12) turur. Yolninġ vehm ve ġavfıdın beŖik yasay almay iti āzürde bolmasun dip (13) bir pāre unrı ġamīr ġılıp anġa ġürġep turur. Ol sebebdin anġa Yolġı at (14) berip tururlar. Taķı biŖ ġızınınġ atları bu turur: Evvel K̡uġin Beki; (15) ikinġ Ğiġeġy Beki; üçünġ Alaġay Beki;

törtünç Tüme[lü]n Beki; beşinç Alta[lu]n Beki. Çiñgiz (16) Hanga bu kızlar özgelerdin ‘azîzrek irdi. Taķı oğlanlarınıñ (17) dâsiñanı kelgüsi turur. Taķı Çiñgiz Hänniñg ikinç hatunı Kulan Hatun. (18) Tayirsunniñg kıızı irdi. Tayirsun kavminiñg uluğı irdi. Andın bir (19) oğılı bar irdi, Kü’egen⁸⁹ atlıg. Bu oğulnı ol dört oğulniñg bir yana- (41a/1) -sında körmey ikendür. Bu Kü’egenniñg hikâyeti andağ (2) turur kim, anıñg dört oğılı bar irmiş. Uluğınıñg (3) atı Kuça irdi. Anıñg atası ölgendin sonğ aña altı (4) miñg kişi birdi. Atasınıñg ornın hem aña birdiler. (5) Bu Kuçanıñg bir oğılı bar irdi, Urdu⁹⁰ atlıg. (6) Taķı Çiñgiz Hänniñg üçünç hatunı Yesüget⁹¹ (7) atlıg. Tatar kavmidin irdi. Andın bir (8) oğul boldı, Cavan⁹² atlıg. Cavan irken (9) öldi. Taķı Çiñgiz Han[niñg] dörtünç hatunı Güncü Hatun. Altan Hänniñg kıızı irdi. Altan Han Hıtây (10) pâdişâhı irdi. Bu kıızniñg hüsni yok irdi. (11) Atasınıñg ‘azametlığıdın i‘tibâr kıılıp (12) alıp irdi. Andın hiç ferzend toğmadı. (13) Bu hatunniñg ordusunda Örmüg (14) Tiyin atlıg bir kıız bar irdi. (15) Anıñg bavurçısı ol irdi. Be-gâyet (16) meşhür irdi. Çiñgiz Hänniñg beşinç hatunı (17) Yesülün atlıg irdi. Bu biş hatun (18) barça hatunıdın uluğ (19) irdiler. Bu söz munça bitildi. (41b/1)

Dâsiñân-ı Yuci Han İbni Çiñgiz Han (2) Taķı Çiñgiz Han Tört Oğılğa Begler ve Vilâyetler ‘İnâyet Kılğanı

(3) Munı dört külüg derler, taķı uluğ oğılı Yucini saklap, naşîhat (4) sözledi: Buranıñg uçıda tegirmi if tig bolğıl. Ulusğa gerdiş (5) bolğanda ol urğan dig bulğaş[s]a uluğ töreniñg sonğunda (6) dalda bolğaç, uluğ ulusniñg bayrısında bozulğan taķı (7) taķı yıķılğanğa keçike bolğıl. Basa bir bağırdın ünüp sizlerni taķı at (8) ve âvâze üçün tağ aşa, teñgiz keçe yibere turur-min. Miniñg bağırim ol işke (9) bozula turur. Andağ bolğaç Uluğ Ürgenç, Kırım, Kefe, barça Kıpçak, İdil, Yayık⁹³, Bulğar (10) Saķsın, As, Başğırt, Çimgi, Tö’eles uçı, Altun (42a/1) Ocaķlıķ, Ala Yılķılıķğa teğinçe Sir boyında Türkistänniñg

⁸⁹ CT Külgen

⁹⁰ CT Oruday

⁹¹ CT Yesügen

⁹² CT’de de Ça’ur. Metinde ilk yerde *Çavra* olarak ikinci yerde *Cavan* olarak yazılmıştır.

⁹³ Ural nehri

yarısın, Ğucduvān nehriniň (2) ayağığa tigrü yerlerni yurt alıp olturğıl. Basa ol yerlerniň balı köp bolur. (3) Taķı ballarını ķaynatıp ķoňur ayaklarğa ķoydurup taķı bigler bahadırlarını (4) cergelik cergesi birle olturğuzup saylağıl taķı ırğağıl. Taķı Yuci (5) Ğańa birgen biglerniň atları bu turur: Kiňitay omaķlık Ğutan Noyan, (6) Besütay omaķlık Kete Noyan, Üşütay omaķlık Bayķu Baķun Noyan, Calayir (7) ķavmi omaķlık Ğayir Olķu. Bu tört bigni berip turur. Mundın baķķa (8) üç ğürenni uluğ oğlum dip berip turur. (9)

Dāsītān-ı Ğağatay Ğan ve Ğiňiz Ğan Naşihat Ğılğanı (10) Taķı Ğağatay Ğańa Yurtlar ve Begler Bergeni

Ğiňiz Ğan sözledi kim: Yolda Ğaş (11) Ğuňķaşniň ķurğanlarını körüp Ğoşladıň. İmdi ol yerlerde (12) vilāyetler bardur. Min ol yerlerniň köllerini ķapturup ķuşlarını (13) yarışturup Ğoşlağaç, sańğa berür-min. Semüzkend ve Buğārā ve Kāt ve Ğīve (14) ve Ğocend ve Özkend, Talas, Sayram, Otrar, Taķkend, Tuğlaķ, Ğhengirān, Tirmīz, Hindusītān (15) ve Ğorāsān vilāyetleriniň taň taňsuķ māl, tağar, altun, kümüş taķı çağır- (16) -ların toylap, ni‘metlerin yip, içip, ırğağıl. Taķı ilgerimde miniň (17) ilgimde ve ilimde, miniň soňgum ve kögsümde, miniň biligim ve saķınçım taķı uķuş (18) uçarımda miniň ķanatım bolğıl tip aydı: Taķı birge berür biglerin yavuķ (19) turur. İl ulusniň bayrısın köçerde üstün bolurın bilip yörünğiz. (42b/1) Andağ yörüseňiz köňglümni tındurur-siz. Taķı saķınçımni miniň bütkerip (2) töremni miniň edālı ķılğay-sin dimiş. Andın soňg tört ğürenni taķı (3) bermiş. Ol bergen begleriniň atları: Barulasdın Ğaraçar Beg, Taķı Sül- (4) -düsün Durçıyan Begni, Noyākindin Buķa Begni, yana Söldüsün (5) çıkarıp Ğışlık Begni, bu dört begni yibermiş. Taķı ol dört (6) ğürenniň üstige Ğaraçar Begni yibergende Ğağatay Ğańa yığılğan ğüren- (7) -lerin berkitip ayrılğandıñ soňg, Ğaraçar Beg uruķındın yanıp Ğiňiz Ğan- (8) -niň yaķşı sözlerin işiteyin dip kelse, andın Ğiňiz Ğanniň yarlığı bolmış: (9) Ğaraçar, sin Arulat omaķlık Boğorçu Begge bargıl kim, sańğa öğüt- (10) -ler sözlep yibersün dip yarlıg bolmış.

Qaraçar Beg taqı Boğorçı Begge (11) bardı irse ögüt sözledi kim: Hın begniñ yarlığı bolup ündür- (12) -de, bānlarını keçerde, yörürde qaçan barayın, neçük tapqay-min dip aytnağıl. (13) Dabannı tapay tapmay öteyin dip saqınsañ tapqay-sin. Taqı yolını tapıp (14) tüketsenğ otluğ, suluğ yaqşı yerlerge yetgey-sin. Taqı elinğde uluğ tağlar yoluğa (15) uluğ tenğizler ve uzun cūylar yoluğa keçe alman dip bī-himmetlik (16) qılmağay-sin dip sözledi irse, Qaraçar Beg işitip tañğdası Çiñgiz Hın (17) qaşığa kelip Boğorçı Beg mañğa mundağ sözledi dip ‘ arz kılınış. Çiñgiz Hın (18) yaqşı sözlemiş tip, yaqşı ögütler bermiş. Andın soñ Qaraçar Begge (19) aq mindürüp Çağatay Hınğa yibermiş turur. (43a/1)

Dāsītān-ı Ögetay Hın İbni Çiñgiz Hın

(2) Çiñgiz Hın Ögetay Hını öz ornıda oturup bergen vilāyet (3) ve beglerniñ atları: Qara Hıāce, Hınbalıq, Terin Kōl, Bişbalıq, Qırqız, Çimken[d], (4) Çağaralas Müren?, Tenğiz Senğül?, Polad ve Talas, Azar Libāsi, Kōk Ürüng Qo- (5) -naq?, Kōk Öy Çarğurt? digen yerge yetgende Çiñgiz Hın qonaq digen tamğanı (6) berip turur. Taqı tenğizniñ koyısı ile kırıkların bermiş. Ol yerlerni (7) pāy-i taht kılıp oltur tip yarlıq bolmış. Taqı il başlatıp bergen begler- (8) -niñ atları: Toğalaytay omaqlıq Tōrege Begni, Söldüsdin Tağalay (9) Bahadır, Calayir omaqlıqdın Qubilay Begni. Bularnı salğap berip turur. (10)

Dāsītān-ı Toluy Hın İbni Çiñgiz Hın

(11) Basa Çiñgiz Hın kiçik oğı Toluyı özi birle qamtu saqlap. Çiñgiz Hınıñ (12) yarlığı boldı. Didi kim: Min toqğan yirimde Toluy birle birge ikegü yurt alanı (13) kiçik oğı yurt oğı bolur. Külegen Yorçı?, Tayçuqur Öreçü? tegerler (14) Toluyı irkeşip yörüsün tip yarlıq boldı. Basa yazğı yurtlar Kereyit (15) iliniñ ulusunda Toqay Tenğiz Yağalay? yurtda yazlap, yayğı yurt (16) özümüz toqğan yirimizniñ türegen Külüren başıda yaylanı közğü (17) yurtlar, Tatar iliniñ Aqar Hınbas? yurtları olcaylıq qutluq

yerler (18) turur. Ol yerde oğul toğsa bahadır bolur. Kız toğsa körklük toğar tip aydı. (19) Andın soñg Toñgurıl Közniñg başıda Çiñgiz Hanga ol yurtda (43b/1) ağırg tıgdi. Tört oğlını yığıp naşihat sözledi. Otağga yığın kıldı. (44a/1) Oğlanlarığa bir bir oq berip sinduruñg dip turur. Alar törtge (2) tıgrü sindurup tururlar. Andın soñg tört oknı barça tap berip (3) turur. Alar sindura almay tururlar. Çiñgiz Han dip turur kim: Sizler uşbu (4) tört oq tıg yekcihet bolsañgız ğanim sizlerge iş ayta almas. Eger bir bir (5) bolsañgız birer oq tıg şikest tapar-siz. Taqı sınar-siz didi. Taqı Hıtây- (6) -dın kelgen hekim ol meclisde bar irdi. Andın sorupdurlar kim ‘acāyib (7) dāne kördüñg. Yetip sorsalar ol hekim dip turur kim: Miñg başlıg yılan (8) kördüm. İniğe kire almay turur. Taqı bir başlıg yılanıñg kuyrukı (9) bar. İniğe kirip, çıkıp hużur kıla turur didi irse, Çiñgiz Han: Oğlanlar! (10) Munı işitiñgiz didi. İmdi bir yaşıñgızın ağalap yekcihet bolsañgız vilāyet[ğa] (11) pādişāh bolup vilāyetni toqtata alur-siz. Yok eger yaşıñgızın ağa- (12) -lamsañgız baş başıñgızğa pādişāhlık tilesēñgiz işiñgiz hıç bütmes. (13) Vilāyetniñg qarğısığa qalur-siz. Andın soñg Çiñgiz Hanga Tenğri (14) hükmin bütkermiş, şunğqar bolup uçtı. Taqı yeti künden soñg Koñgrat (15) omaqlıq Tolun Çerbi uruğı birle barçasın öltürüp kırdı- (16) -lar. Andın soñg Çiñgiz Han süngekinini keñgeşdin kelgen ilçilerni (17) yandurdu. Çiñgiz Hanıñg Altun süngekinini qoyup yatğaç, Ögetay (18) Han, Qayra Nidurğa? Yosun Mürenğa yetdi. Taqı Toluy, Yeke Noyan Çiñgiz Hanıñg (19) ordusın alıp *Yorağan?*, *Qalurun?*, *Onan*, *Kelüne’en?*, *Urağan?*, *Selken* (44b/1) Tatar, Altayniñg ala, köp Moğol ulusın ala olturdu. Basa bu söz munça (2)

Āğāz-ı Dāsīţān-ı Batu Han Laqab Sayın (3) Bulğar Şehrini ve Anğa Tevābi’ Kentlerni ve Urus ve Asnı Feth Kılğanı

Taqı Mönge (4) Han ikinç qurultay itdi. Keñgeşlerige qarar berdiler kim Bulğar ve Urus ve (5) As kim Batunıñg ordusu anda irdi. Anıñg birle āb-dān il bolmay turur (6) irdiler kim bu cihettin özlerini köp körüp, taqı köplükige mağrūr bolup (7) irdi. Taqı pādişāhimız adalarını bir bir at birle Batuğa yārī bermek için (8) ta’yın kılıp irdiler.

Meñgü Hänniñg kiçik inisi Bürçekni, oğlanlarıdın (9) Güyük Hänni ve Toķanni ve Külegenni ve Bürini ve Baydunı ve Batunıñg iki ini- (10) -sini ve Tanğkutnı ve Şeybān Bahadırnı taķı özge şāh-zādeler birle başlatıp (11) yiberdi. Bahār vaķtı her kiři öz yirgesi birle revān boldılar. Ve Bulğar ĥaddide barça (12) yıgıldılar. Bularnıñ ħeriginiñg köplükiniñg şadāsıdın uçar ķuş (13) ve yügrük keyikler barça bī-hūş bolup yıķıldı. Taķı Bulğar şehri- (14) -niñg ili uruşılıķda ve köplükde ‘ālemde meşhūr irdiler. Kıır üstide (15) bolup iħtiyārlarığa ķoymadılar. Halknı bisyār öltürüp esīr kıldı- (16) -lar. Andın Urusğa müteveccih boldılar. Ol ħaraflarnı taķı zorlap (17) alıp barçasın öltürüp Meges şehriğe müteveccih boldılar. İlniñ ħalaba- (18) -lıķı ķarınçkadın ve çekürtgedin köprek irdi. O yerlerniñg tamāmı cengel irdi. (19) Ol mertebede kim andın yılan yol tapmas irdi. Ol yerlerni az fırsatda (45a/1) andağ kıldılar kim tōrt araba āsān yōrūr irdi. Taķı mancınıķlar yasap (2) ol bureclarnıñg muķābelesinde ķoyup ķurğanlarnı andağ kıldılar kim (3) bucr at andın özge ķalmadı. Bisyār olçalar alıp, andın soñg ħerig- (4) -ge fermān kıldılar kim, ilge tūşken ĥalknıñg oñ ħulağın keltürüñg (5) didiler. Kesip keltürgendin soñg sanadılar irse yetmiş miñg ħulaķ keltürüp (6) irdiler. Andın soñg yandılar. Ve ħün Urus ve Kıpçak, bu iller[niñg] barçası (7) yoķ bolğandın soñg Başırt ili kim naşrānī dīnide irdi. Kōp ķavm (8) irdiler. Yerleri Frenk birle tutaş irdi. Batu alar sarı revān boldılar. (9) Batunıñg kele turğanın işitip utru kildiler. Batu on miñg kiři birle Şiban- (10) -nı utru yiberdi kim körüp ħınap kelgil didi. Ol barıp ħınap ĥaber yiberip (11) özi bir azīnedin soñg kildi. Didi kim: Alarnıñg ħerigi iki biz ħapar. Basa bu sözni (12) Batu işitgeç bir tün kün ĥalvet ivge kirip ĥıç kiři birle sözleşmey. Ĥudāyğa (13) zārılık kıldı. Taķı özge müsülmānlarğa fermānladı kim: Barça yekcihet bolup (14) du‘ ā kılıñgız didi. Taķı arada uluğ su bar irdi. Sudın keçe birle kiçip (15) keldiler irse rū-be-rūy bolğaç, Batunıñg inisi Şiban uruşğa kirdi. Pey-der-pey (16) uruşlar kıldı. Ĥaşm ħerigi ħalabalığdın tepretmedi. Şiban ‘āķıbet tamām ħerigi (17) birle ĥamle kıldı. Taķı alarnıñg serā-perdesiğe özini tigürüp kılınç birle serā-perdeniñg (18) ħanābların pāre pāre kıldı.

Çün kim serâ-perdesi yıkıldı irse haşm kaçmağa yüzlendi. (19) Ve kaçgan kişileri hem kutulmadı. Ol vilâyetler iligige kirdi ve Şiban Han- (45b/1) -nıñ uluğ işleridin ve katıg uruşlaridin biri bu irdi kim bitildi. (46a/1) Şiban Hanınñ yaǵsı işler işlegenin müsellemtutup kırk miñ kişi koşup (2) Kıırım, Kefege yiberip turur. Ol barganda taqı köp uluğ işler işlep (3) kelip ol vilâyetlerni baqturdı irse devletge lâyıq iş kılğan üçün (4) ol kırk miñ kişini Şibanga çuldu berip tururlar kim Şiban Hanınñ (5) nökeri köptür dimek bu cihetdin turur. Ol kırk miñ kişiniñ başlıq- (6) -larınñ atları Kıyat Borulday Big, basa Qonğratdın ‘Alı Big, (7) ebügesi Burkuttın Tay Buğanı, Tümetdin Toq Buğanı başlay berip (8) turur. Taqı Şiban Hanğa bergen tümenler Tagda Çölet?, Çerkesde Kar Ulaq?, (9) Kıırında Kıır Yer, Türkistanda Yeñgi Kent, taqı Köydey tümenini kılınçınıñ yanı bolsun (10) didi. Kar Ulaq soğatıñ bolsun, Yeñgi Kent atıñ arpası bolsun, (11) süngüñ avlagusı bolsun. Taqı Köydey tümeni Salcavut omaqlıq senıñ (12) çulduñ bolsun tip berdiler. Bu söz munça. (13)

Çiñgiz Hanınñ Padişahlığı ve Müddet-i ‘Ömrini ve Anıñ Oğlanlarınñ Padişahlığını Ayur (14) Kim ba‘zıları bir ‘aşrda Han bolup irdi. ne miqdâr tahtda oturup (15) ne miqdâr ‘ömr tapkanlarını aytur.

Çiñgiz Hanınñ müddet-i ‘ömri yetmiş iki yıl (16) irdi. Yigirmi toquz yıl padişahlıq kıldı. Taqı Yuci Han Çiñgiz Han- (17) -nıñ uluğ oğlu irdi. Müddet-i ‘ömri kırk yıl boldı. Müddet-i padişah- (18) -lıgı ma‘lüm irmez. Çagatay Han ikinç oğlu irdi. Anıñ müddet-i ‘ömri ma‘lüm (46b/1) irmez. Padişahlığı hem ma‘lüm irmez. Taqı Ögetay Han Çiñgiz Hanınñ üçünç (2) oğlu irdi. Anıñ müddet-i ‘ömri ma‘lüm irmez. Velı öz hayatında ulusı- (3) -ğa irklik kıldı. Taqı müddet-i padişahlığı üç yıl irdi. Taqı Toluy Han Çiñgiz (4) Hanınñ törtünç oğlu irdi kim yurtını ve ivlerini ve hazinelerini (5) aña tapşurup irdi. Anıñ üçün küçükini yurt oğlu derler. Müddet-i (6) ‘ömri ma‘lüm irmez. Müddet-i padişahlığı hem ma‘lüm irmez. Taqı Güyük Han Ögetay (7) Hanınñ uluğ oğlu irdi. Atasıdın soñ Han boldı. Müddet-i ‘ömri (8) ma‘lüm imes. Padişahlığı hem

ma' lüm irmes. Taqı Mönge Han Toluy Han- (9) -nıñ uluğ oğı irdi. Güyük Handın soñ Han boldı. (10) Müddet-i 'ömri ma' lüm irmes. Müddet-i pādişāhlığı hem ma' lüm irmez. (11)

Dāsītān-ı (12) Ögetay Қа'an Kim Üç Kısım Tertīb Bolundı (13) Ögetay Қа'annıñ Yahşı Kılıqları Birle 'Adl Kılıqları Ve Pādişāh- (14) -lğınıñ Beyānını Aytur: Ögetay Han, Yuci Han, Çağatay Handın kiçik (15) Toluy Handın uluğ irdi. Ammā Çiñgiz Han barça oğlanlarınıñ ittifağı (16) birle Ögetaynı öz ornığa olturguzdı. Ol cihetdin her tevārīh- (17) -de *mūdām* bitürler. Bu üç kısım turur. Evvelgi kısım nesebiniñ beyānında turur. (18) Taqı hatunlarınıñ atları birle nesebleri, taqı oğlanlarınıñ ve (19) oğul oğlanlarınıñ atları. İkinç kısım pādişāhlığınıñ zamānında (47a/1) hikāyetleriniñ tārīhi, taqı tahtınıñ şūreti, taqı ol zamāndağı begler (2) uruş kılıp feth kılıqlarınıñ beyānında.

Hikāyet : Yahşı Kılıqlar Birle Yahşı (3) Hükmleri Öz Zamānında Vāqı' Bolğan İşlerniñ Şerhi.

Hikāyet: (4) Ögetay Han Çiñgiz Hannıñ üçünç oğı irdi. Anası Börte Quçın irdi. (5) Koñgrat pādişāhı Day Çeçenniñ kıızı irdi. Andın toğup irdi. (6) Taqı Ögetay Kalımaq tili birle bülend-himmet temek bolur. Bu Ögetay Қа'an ' aqlda kāmil irdi. (7) ' Adālet ve keremde şābirlig irdi. Velī ' aybı içgüçilik irdi. Bu sebeb- (8) -din gāh gāh Çiñgiz Han añğa naşīhat kılur irdi. Taqı Çiñgiz Han oğlanlarınıñ (9) ef' ālin ma' lüm kılıp irdi kim, her biri ne işke lāyık irdi. Taqı қа'anlıq ü- (10) -çün tahtda olturmaqda tereddüdi bar irdi. Gāh Ögetayğa münāsib körer (11) irdi. Gāh Toluyğa lāyık turur dir irdi. Ammā Moğolnıñ qadīmdin resmi (12) andağ irmiş kim yurt yerin kiçik oğığa berür irmiş. Āhir maşlahat (13) andağ kördiler kim tahtnı Ögetay Han biylegey. Taqı hazāyin birle (14) yurt yerin Toluyğa berdi. Taqı Çiñgiz Han oğlanları birle keñgeşür (15) bolsa irdi, oğlanları Hannıñ meyl-i hātırın saqlap atası (16) sözün şalāh körer irdiler. ' Āqıbet Çiñgiz Hanğa marāz vāqı' boldı. (17) Halvet kılıp Ögetay Hannı öz ornığa ta' yın kıldı. Özge

oğlan- (18) -larığa tağı münāsib işler buyurđı. Tağı mülāzımlarđa vaşiyet kılıp (19) didi: Kimge ‘ıyş u ‘ışret kerek bolsa Yuciđa barsun. Kimniň köňgli tertıb (47b/1) yasa ve yosun tilese Çađatayđa barsun ve her kim civān-merdlik ve seđāvet ve esbāb-ı (2) ni‘ met tiler bolsa Ögetayđa barsun. Her kimge bahadırlık ve nām-dārlik, çerig (3) başlamak, vilāyet açmak kerek bolsa Toluyđa barsun didi. Tağı oğlan- (4) -ları için bigler ve çerigler ta‘yın kıldı. (5)

Ögetay Hänniň Hatunları ve Kımalarınıň Zikri

(6) Ögetay Hänniň hatunları köp irmiş. Altmış kuması bar irmiş. (7) Mu‘teberrakı dört irmiş. Uluğrakı Borakçin, ikincisi Töregene Merkitdin (8) irdi. Ba‘zıları aytıp turur: Töregene, Tayirsun digen Oyratniň (9) uluđınıň hatunı irdi. Bu Tayirsunı öltürgende olçağa tüşüp Ögetay (10) Han alđan turur. Bu Tayirsun Kulan Hatun atlığ kızın mundın burun (11) Çiňgiz Hanga bergen turur. Bu Töregene körklük degül irmiş. Velī Ögetay Hanga (12) irklik irmiş. Üçünç hatun Münge, dörtünç hatun Caçin irmiş. Va’llāhu a‘lem. (13)

Ögetay Hänniň Ođlanları ve Ođul Ođlanlarınıň Zikri

(14) Ögetay Hänniň yeti ođlı bar irmiş. Biş mu‘teber ođlı Töregene Hatundın (15) tođup irdi. İki ođlı kımadın irdi. Atları bu tertıb birle turur: (16) Uluđ ođlı Güyük Han. Munuň yeri yurtı Kuban irmiş. Ba‘zıları Miňgrađ (17) ve İmil, Yursa[ur] derler. Ammā Ögetay Ka’an kılgan veliyyü’l-‘ahd Şiramun irdi. Andın soň (18) Töregene Hatunniň ođlanları atasıđa muđālif bolup Güyük Hänni veliyyü’- (19) -l-‘ahd kıldılar. Bā-vücūd kim ol marāz-ı müzmine birle giriftār irdi. Ol Han boldı. (48a/1) Ađvāli meşrūh kelgüsi turur. Munuň üç ođlı bar irdi. Bu tafşıl birle: Evvel (2) H‘āce Ođul. Munuň anası Kaymış Hatun irdi. Mundın ferzend bolđan bolmađanı (3) ma‘lüm irmes. İkinç Nađu: Bu Kaymış Hatundın irmiş. Munuň bir ođlı (4) bar irdi. Çabat atlıđ. Ol zamānda Barađ Han İrān-Zemiňge Abađa Han kaşdı- (5) -đa kelip irdi. Anđa kömek için Kaydu

ve Çabatnı miñg kişi birle yiberip (6) irdi. Ol uruş bolmasdın burun öfkelep yanıp ivige barurda Barağ (7) Hänniñg oğlu Beg Timur soñğığa tüşüp anı bastı. Ol tokuz kişi birle (8) kaçıp Qaydu qaşığa bardı. Ol qorkınç birle haste bolup öldi. Bular- (9) -niñ dāsitanları öz yerinde kelgüsi turur. Ögetay Hänniñg ikinç oğlu (10) Köten irdi. Möñge Han anğa Tañğkut vilāyetide yurt berdi. Anı qalınğ (11) çerig birle ol yerge yiberdi. Anıñg üç oğlu bar irdi. Möñgetü, Köyen. (12) Munuñg oğlınıñ atı Yesü Buğa irdi. Üçünçi oğlu Çeñg Temür. Munuñg (13) köp oğlu bar irdi. Atı ma' lüm imes. Ol maħalde kim Ögetay Hänniñg oğlan- (14) -ları ve Güyük Hänniñg oğlanları Meñgü Hañga mekr ve 'adāvet bünyād kıldı- (15) -lar. Ol vāsıta birle Kötenniñg oğlanları birle qadımdin dōst ve (16) hevā-dār irdiler. Anıñg üçün ol cemā' atnı günāh-kār kılıp anıñg (17) leşkerin alıp, baħş kıldılar. Özgelerige zahmet tigürmedi. Leşkerlerin (18) özgelerge bağısladı. Anıñg üçün Tañğkut vilāyeti alarnıñg yurtı (19) irdi. Qubilay Qa'an oğlu Temür Qa'an Kötenniñg uruqlarını qadım (48b/1) destür birle anda qoydı. Taqı qadımdin berī dōst ve hevā-ḡvāh tururlar. Ve Hañga (2) muṭī' ve fermān-perdāz tururlar. Ögetay Hänniñg üçünç oğlu Köçü irdi. Bu (3) oğul 'āqıl ve dānā irdi. Ve qa'anniñg köñgli bar irdi. Veliyyü'l-'ahd kılgay. (4) Velī qa'andın burun vefāt boldı. Munuñg üç oğlu bar irdi. (5) Şiramun, Bulavçı, Süse. Ammā Köçü ölgendin soñg Meñgü Qa'an kim uluğ (6) oğlu irdi. 'Āqıl ve dānā irdi. Köçü öziğa savıp anı orduda saqlar (7) irdi. Ve aytur irdi kim miniñg ornumda bu oğlum bolsun. Āħir çağda (8) Meñgü Qa'anga mekr endişe kıldı. Anı günāh[-kār] kılıp tutdılar. Ol maħalde Meñgü Qa'an (9) inisi Qubilay Qa'annı Hıṭāyğa yiberip irdi. Şiramunni özi (10) birle tilep, alıp, barıp irdi. Andın Nankiyasğa yetip birikkende bu Şiramun- (11) -nı i'timād itmey suğa taşladılar. Ögetay Hänniñg törtünç oğlu Qaraçar. (12) Anıñg bir oğlu bar irdi, Totağ atlıg. Ol vücūdğa kelgende Çiñgiz Han Qaşıde (13) Tañğkut ilin musaħħar kılıp irdi. Ol cihetdin Qaşı at qoydı. İçgüçi (14) irdi. Yigitlikde vefāt boldı. Çün atası hayātıda öldi. Qaşı atını qoruğ (15) didiler. Munuñg bir oğlu bar irdi, Qaydu atlıg. Sekine Hatundın toğup (16) irdi. Köp yaşadı. Bu kitāb taşnıfiğa tigrü bar irdi. Bu Qaydunı (17) Çiñgiz Han

ordusıda uluğ kıldılar. Ögetay Қа'andın соңг Меңгü (18) Қа'аңга мүлázım boldı[lar]. Andın соңг Арік Böke birle irdi. Anıңг Һан болурига (19) са' ylar қıldı. Чүн Арік Böke Қубилай Қа'an қаşıга bardı ve аңга мути' boldı. (49a/1) Қайду ol işdin қорқар irdi. Anıңг үчүн kim Қубилай Қа'annıңг һүкмин (2) һиç аферіде өзге қıla almas irdi. ' Ақибет Қайду гүнäh-kär болуп yağı (3) boldı. Көп маһалде yağılıқлар болуп көп Түрк⁹⁴ ve Тәцик жоқ boldı- (4) -lar ve ма' мүр viläyetler һарäb boldı. Ve Қайдунıңг ol маһалде көп çerigi жоқ (5) irdi. Ol zamända Ögetay Һannıңг uruğı Мөңге Қа'an birle гадр қılıп (6) Мөңге Қа'an çeriglerin alardın ayırdı. Тақı Көтenniңг çerigin ayıрмаdı. (7) Bu arada Қайдунıңг çerigin ayırıp баһş қıldılar. Ammä Қайду be-gäyet ' ақıl (8) ve дәнä irdi. Күлли күлли işlerni mekr ü һіле birle birbirige tigürür irdi. (9) Her тарafdın bolsa iki үç миңг киши cem' eyledi. Тақı ol маһалде Қубилай (10) Қа'an Маçин viläyetiniңг fetһi үчүн Һиtäyda муқім болуп irdi. Ve arada (11) yol yıraқ irdi. Қайду yüz çevүрүп ' өзr-i endişe қılıғанн қурultay- (12) -га tiledi irse, ol үç yılға tigrü ve her yıl bir түрлүк bahäne қılıп barmadı. (13) Endek endek çerig cem' itip Yuci Һан birle дөстлуқ äгäz қıldı. (14) Ba' zi viläyetlerni anıңг medeti birle aldı. Тақı Қубилай Қа'an işitip anıңг (15) def' i үчүн өз оғlı Numuğannı bir cemä' at birle şäh-zädelerni (16) başlatıp yiberdi. Yolda барурда Numuğannıңг ' ameki Abaқа оғланları (17) mekr қılıп Numuğannı Hantum Noyan atlıг çerigniңг ser-därını tutup, (18) Меңгü Temür Һан Yuci Һан uruğıdın irdi, ol pädişäh-i ulus irdi, (19) аңга yiberdi. Ve Hantumнı Қайдуға yiberdi. Bularнıңг аһvәli Қубилай Һан (49b/1) дәsitәnıda meşrüh kelgüsi turur. Қайду ol чақдın tä bu чақ-ғаça Қубилай Қа'an (2) Aba[қа] Қа'annıңг yurtı birle yağı irdi. Ve Abaқа Һан birle şıgaldaş ve şür irdi- (3) -ler. Чүн қадім tik birle şıgaldaş toynı ayturlar. Bular көп uruşur ciheti- (4) -din uruşnı toy көрүп şıgaldaş düşvär irdiler. Тақı Қубилай Һан (5) Чағатay Һаңга оғланларıdın Baraқnı yaһşı yaraғlap yiberdi kim; Чағатay (6) ulusını alıp, başlap, барıp Қайду birle uruşğay. Чүн барıp (7) uruştıлар irse, Қайду bastı. Bular Қайдуға kirip Қубилай Һан

⁹⁴ Buradaki *Türk* ifadesi CT'de *Moğol* olarak geçmektedir.

Abağa (8) Hanga yağıktılar. Anıñğ şerhi meşrūh kelgüsi turur. Tārīh yeti yüz birde (9) irdi. Kaydu ve Barağ oğlu Du'a ittifağı birle Mönge Timur Қа'an çerigi (10) birlen uruştılar. Tağı Kaydunı bastı. İkelesi tağı yaralığ boldı. Kaydu (11) ol zağmdın öldi. Du'a zağm birle mübtelâ boldı. Devāsın tapmadı- (12) -lar. Andın Kaydunıñğ oğlu Çaparnı atası ornığa köterdiler irse, (13) anıñğ ağa inileri Urus başlığlar rāzī bolmadılar. İgeçileri (14) Kutulun Çaka[n] müttefik irdi. Ol cihetdin bular arasında yağılar (15) boldı. Tağı Kaydunıñğ oğlanların ba' zı kırkıdur derler, ba' zı (16) yigirmi dört tip tururlar. Evvelçe mu' ayyen turur. Bu turur: Evvel oğlu Çapar. (17) Kaydunıñğ uluğ oğlu irdi. Orni muñga muğarrer boldı. Munı (18) körgen kişiler Çerkesge oğşar irdi derler. İkinç oğlu Yañğıçar. Munı körgen- (19) -ler tip tururlar, körklük tağı hünerlik kişi irdi. Atası anı köp (50a/1) sever irdi. Üçünç oğlu Urus. Kaydunıñğ uluğ hatunı Dö[r]beçin atlığ irdi. (2) Andın toğup irdi. Atasıdın soñğ anıñğ mülkin bu Urus başladı. (3) Tağı Kutun Çaka⁹⁵ atlığ siñgili hem bar irken turur. Müttefik irmiş, ammâ Du'anıñğ (4) meyli Çapar sarı irmiş. Ol cihetdin atası ornı añga müselleme boldı. (5) Ve ser-ğaddi Kaydu alarga tapşurup irdi. ' Ākıbet qarındaşları- (6) -nıñğ arasında yağılığ boldı. Törtünç oğlu Sarban. Bu Sarban qalıñğ çerig (7) birle Amuya suydın keçip Bedeğşān sarı bardı. Anda tağı Pençābdın keçip Hōrāsān (8) üstige bardı. Pādişāh-ı İslām çerigidin neçe kerrātlar şikest⁹⁶ tapıp yandı. (9) Tārīh yeti yüz ikide, H'ābende şāh-zāde Sarbannı qalıñğ çerig birle Maruçaq (10) üstige keldi dip işitip Serağsğa kelip andın ılgap ġāfil üstige (11) tōküldi. Sarbannıñğ köp kişi telef boldı irse Sarban kaçıp Hōrāsān (12) sarı yōridi. Qış köp savuğ irdi. Tūs vilāyetia tigrü kavıp bardı. Tağı yete (13) almay yandı. İlçiday qalıñğ çerig birle soñğıdın kavıp bardı irse, Sarban (14) iki keçe kündüz uruşup ' ākıbet Sarban kaçıp Bedeğşān sarı bardı. Yolda qar köp yağıp (15) çerigin bastı. Köp kişisi öldi, tavarlar zāyi' boldı. Tağı kişileri biribirige quça- (16) -qlaşıp yatdılar kim, ısınğay-miz dip numunda birge qata oğ kaldılar.

⁹⁵ CT Kutulun Çakan

⁹⁶ Kelimenin başında fazladan bir elif yazılmış.

Taķı Őaydu- (17) -nıŕg 6zge oğlanları bu turur: Eygü Buķa, Őāh Torķa Ebügen, Surķa (18) Buķa, Örüğ Temür. Özge oğlanları meşhür irmez. Taķı memleket biylep taķt- (19) - da oturup Őiŕgiz Ħan destürü birle ‘amel kılsunlar dip, Ħükm kıldı. (50b/1) Her kim Őiŕgiz Ħan kılgan destürdın özge iş kılsa cezā bolğusıdur didi. (51a/1) Her ne günāh-kār kim ilde bar irdi, barın bağışladı. Taķı ķa’an taķtda olurgandın (2) az burun tonğuz yılı irdi. Őiŕgiz Ħan vefāt boldı. Taķı Őāh-zādeler (3) ve begler kim ķalıp irdi. Andağ keŕgeŐ kıldılar kim İlçiday Noyan (4) Őiŕgiz Ħannıŕg inisiniŕg oğlı irdi. Güyük Ħannı başlatıp Őulķan (5) vilāyetiniŕg Ħaddige yiberdi. Ol vilāyetni musahĦar kılgaylar. Taķı Bahadır atlığ (6) bir yigitni Tanğķut ķavmi[din] irdi ol vilāyetde ķoydılar. Őaçan ķa- (7) -’an taķtda oturup bir söz aytsa irdi, barķa tek turur irdiler. (8) Taķı barķa vilāyetlerđa muĦāfazat üçün çerigler ta’yın kıldılar. Ħrān- (9) –Zemīn[de] henüz aşüb ve fitne tesķin tapmay turur irdi. Sultān Celālü’-d-Dīn (10) taķı her sarı yörür irdi. Cormağon Noyannı otuz miŕg kişi birle anıŕg (11) def’i üçün yiberdi. Taķı K6kday ve Sübeday bahadırını ol turķa (12) otuz miŕg kişi birle Őıpķaķ ve Saķsın vilāyetiđa yiberdi. Andın soŕg (13) Ħıķāy ve Tibet ve Selkene ve Őurķe vilāyetleri sarı noyanlarını ķalıŕg (14) çerig birle yiberdi. Özi kiķik inisi[n] alıp Ħalaba leşker birle soŕgıdın (15) yörüdi.

Ħikāyet: Şa’an Kiķik İnisi Toluy Birle Ħıķāy Vilāyetiđa (16) Müteveccih Bolup Ol Yerlerini Feth Kılganı.

Bars yılı rebī’ü’l-evvel ayıda tāriĦ (17) [altı] yüz yigirmi yetide Uluğ Noyan ķarındaŐları birle Őiŕgiz Ħan zamānıda Ħıķāyđa (18) yörüdiler. Ħıķāy pādīŐāhı Altan Ħan kim atı Süse irdi, taķı Cuŕgdu Şehri (19) kim anıŕg taķtgāhı irdi. K6p vilāyetler ve tevābi’lerni salıp Nemgin vilāyetiđa (51b/1) bardı. K6p çerigler yığıp pādīŐāhlıķlar kıldı. Ve k6p vilāyetlerini (2) Moğol alıp irdi. Andın soŕg ķa’an tiledi kim alğay, taķı Toluy Ħannı, bolğan (3) ķarındaŐlarını özi birle ilti. Toluy Ħannı iki tümen leşker birle Tibet (4) yolıdın yiberdi, ve özi toğrı yol birle Ħıķāy vilāyetiniŕg bir ķarafıđa (5) bardı kim, anı Hulāķ ve Geltey derler ya’nı kızıl dikiley kiyer irdi. Çün ķa’an (6) barğan yol yıraķ irdi.

Ol cihetdin Toluy H̄an bir yıl yolda turdı. (7) İkinçi yılı açıqtılar. Köp aç ve aruḡ bolup ol yerge yetdi kim ādemīni (8) yigeyley. Cemī^c hayvānātnı yidiler. Taḡ ve dabanda cerge birle barur irdiler. (9) İttifākā bir şehrgā yetdiler kim atı H̄ucaytunskın⁹⁷ dirler Qara Müren deryāsı (10) yaqasında irdi. Ol şehrnı qapadı. Qırq kündin ol şehri amān tilep (11) ol şehrnı tapşurdı. Ve şehri ilidin bir tümen il kemige minip qaçtılar. (12) Ve hatun oḡul uşaqlarını esīr qalıp talap revān boldılar.

Hikāyet: (13) Taḡı Toluy H̄an Qahalkāğa yavuḡ yetgende fikr kıldı kim bu yer yaman berk yer (14) turur. Kūh Derbendi berk turur. Nā-gāh yaḡı kişisi berk yerlernı alıp muhāfazat (15) kılsa öte almasaq yaman bolḡay didi. Ol yerge yetgende körer kim Altan H̄an- (16) -nıḡ çerigi yüz miḡ kişi Qoday Reḡü ve Qomutegüder bir niçe uluḡ begler şahra ve (17) dāmen-i kūhdın yasal kılıp cerge birle çıqtılar. Taḡı ḡalabalıḡıḡa maḡrūr irdiler. To- (18) -luy H̄an kördi kim alar köp turur. Öz begleridin Şiki Qutuḡu (19) Noyannı halvet kılıp taleb kıldı. Anıḡ birle keḡeşip didi kim: Yaḡı (52a/1) mundaḡ yerde yasal kılıp kildi. İmdi uruş kılmāḡ müşkil turur. Maşlahat ol- (2) -dur kim, üç yüz kişi birle yavuḡıḡa barıp at salmaq kerek. Yerindin teprenür yā yok didi (3) irse, [Şiki] Qutuḡu Noyan h̄ükm yosunı birle ilgeri bardı. Ücele cergesidin teprenmediler. Özlerini (4) ḡalaba körup bularnı az körup tekebbür kılıp uluḡ sözledile[r]. Biz bu Moḡollarnı Qahalkā- (5) -ḡa kıstap tutalı, hatunların andaḡ mundaḡ kılalı didi. Tenḡri te^c ālā bularnıḡ bu tekebbürligin kıylı (6) kılmadı. Maḡhūr kıldı. Bā-vücūd bu [Şiki] Qutuḡu Noyan leşkerlerige iltifāt kılmadı. Yolların ilig- (7) -din bermedi. Toluy H̄an ayıtdı kim: Alar yerindin teprenmese uruşup bolmas. Eger (8) uruşmay qaıtsaq ḡanim tehiyyelik bolur. Zahmet tegürür. Hālā maşlahat oldur kim alarnıḡ (9) uluḡ şehrleriḡa meyl kılalı, eger ol vilāyet müyesser bolsa Ögetay Qa'angā qolalı didi. Toḡulḡu Çerbi (10) kim Bor[ḡo]çi Noyannıḡ kiçik inisi irdi, Arulattın irdi. Miḡ kişi birle qaravul- (11) -luḡḡa ta^c yın

⁹⁷ CT Hancunfu.

kıldılar. Taķı sađ koluđa revān boldılar. Ve Hıķāy erigi bularnı kōrdi- (12) -ler kim, uruřdın kaķan dig yūz urup ōzge sarı yōridiler. arlap (13) ayturlar irdi kim, biz munda turup, siz kim keliņđ, uruřalıķ. Bu sōzge iltifāt (14) bermey bardılar. Hıķāy erigi taķı zārūretdin yasalın bozup alarnıņđ sonđıđa (15) tūřtiler. Ū kūn Mođol erigi yōridi. Alar taķı sonđıdın yōridi. Taķı Toķulķu erbi birle (16) uruřup kırķ Mođolnı ōlturdiler. Toķulķu erbi kelip Toluy Hānđa aħvālne ‘arza (17) kıldı. ūn aħvālne ma‘lūm kılıp Hān buyurdı kim: Yada kılgay. Yada simyā ‘ilmidin bir ‘ilm (18) turur. Nā-gāh Kaņđlıdın birev bular arasında yaħřı bilūr irdi. Yada kıldı. Toluy Hān (19) hūkm kıldı kim leřkeri tamām kepenek keygeyler. Ū kūn keçe kūndūz yada kıldılar irse (52b/1) Hıķāy erigi savuķ birle ķardın ‘āciz bolup teprenmekge mecālleri ķalmadı. (53a/1) Taķı ol yaķındađı iller yađı kildi dip māl ve tavarın salıp kaçıp irdiler. (2) Bular aldılar. Ūūni kūn ķar ve boran ve yamđur kōp boldı. Hıķāy erigi yaz kūnide ūn (3) mundađ ‘alāmet kōrmeydūr irdi. Kōrūp hayrān boldılar. Taķı Toluy Hān (4) buyurdı kim: Her miņđ kiři tapını birle kentlerin alıp olturup, atların (5) taķı ōyde bađlasun didi. Taķı tōrtūn kūn ķar yađa turur irdi. Toluy Hān kōrdi (6) kim çerigi ķoyup, mundađ borandın hı elem tiřmey. Taķı Hıķāy erigi sa- (7) -vuķdın helāk bolup, birbiriniņđ ūstige helāk bolup yatdılar. Tonları (8) ōzleri birle buz bađladı. Hān buyurdı kim kevūrge alaylar ve kepenekler (9) kiyip atlandılar. Ve didi kim: İř kūnidūr. Merdāne boluņđ didi. Mođollar (10) řir-i gerdūn dig Hıķāylıķlar ūstige aptılar. Taķı ekřer ol leřkerni ķırdılar. (11) Taķı [ba‘zılar] kaçıp tađda helāk boldılar. İki ser-dārı miņđ kiři birle kaçıp (12) yūzini suđa saldılar. Kōpreki suda helāk boldı. Bu cihetdin uluđ sōzlep (13) yaman kaçtılar. Ni kim bularđa aytıp irdiler kim; anıņđ ūūn tutđan Hıķāyđa ķavm-i (14) Lūř kıldılar. Tenđri ‘ināyeti birle mundađlar bolđaç Toluy Hān yaħřı haberler birle ilçisin (15) Ōgetay Hān[đa] yiberdi. Ōzi taķı muzaffer ve manřūr bolup tapuķđa yūzlendi. (16) İttifākā yolu Kıara Mūrendin ve Keřmīr vilāyetiniņđ tađlarıdın ve Tibet vilāyetiniņđ (17) tađlarıdın ıķar irdi. Ve Hıķāy ve Nankiyasniņđ arasdın ōter irdi. (18) Hı kimge ol yerdin ōtmek imkān yoķ irdi. Bu

leşkerge andın ötmek lâzım (19) boldı. Taķı Çata Buķa kim Uruvut ķavmidin irdi. Yiberdi kim yol ve keçitlerni (53b/1) taķķīķ kılğay. İttifākā ol yıl seyl ve yamğur köp bolup irdi. Taş ve ķum ğalaba kelip (2) irdi. Ol sebebdin suda ve şahrāda yığaçlar bolup irdi. Çağan Buķa andağ (3) yerdin yolını tapıp başladı. Taķı ötkerdi. Ķa'an taķı Toluy Ğanniņĝ yırak- (4) -lığıdın 'azīm perīşān irdi kim, uluğ çeriglerĝa ulaştı dip çün bu maħalde (5) fetħ haberleri tüşti irse şād-mān ve ħurrem boldı. Toluy Ğan taķı soņĝıdın tişti irse (6) köp i'zāz ve ikrām birle āferīnler kıldı. Ve taķı Toķulķu Çerbi ve ba'zı beglerni (7) tamām leşker birle anda koyup kitdiler kim, Altan Ğanniņĝ işini āhestelik birle ber-ťaraf (8) kılğaylar. Barça Ğıťayınıņĝ mülklerini musahħar kılğaylar. Taķı özleri şād-mān- (9) -lık birle yandılar. Taķı Toluy Ğan icāzet tiledi. Burunraq bargay. (10) Nā-gāh barurda yolda vefāt boldı. Andağ rivāyet kılurlar kim, ĝa'an ol çerig- (11) -din yanıp körüşmesdin burun bī-ħuzūr irdi. Öler ħāletide Toluy Ğan tişti (12) irse ĝamlarĝa 'ādet turur kim ħastegā 'azāyim oқurlar. Anıņĝ rencini bir ağaç (13) ayakĝa yudum tip yudum tip koyup irdi. Çün Toluy Ğanniņĝ ĝa'an ĝarındaşıĝa (14) özge ĝarındaşlarıdın muħabbeti köprek irdi. Ol ĝamdın sunı alıp (15) niyāz birle didi kim: Ey Bār-ı Ğudāyā, sin bilür-sin ve āĝāh-sin kim min ĝünāhnı (16) andın köprek kılıp turur-min. Taķı vilāyet fetħide ħalāyıkını köp bī-cān (17) kılıp turur-min. Taķı oğul kızlarını köp esīr kılıp turur-min. Eger ħüb- (18) -luķ ve ħüner-mendlik cihetidin Ögetaynı alur-sin, min andın taķı ħüner-mend turur-min. (19) Anı bağışlap anıņĝ 'ivazıĝa mini alğıl didi. Taķı köp niyāzlar kılıp ol sunı (54a/1) içti irse, Ögetay Ķa'an şifā taptı. Toluy Ğan icāzet tilep revāne boldı. (2) Yolda barurda rencūr bolup vefāt boldı. Bu ħikāyet meşhūr turur. Taķı (3) Toluy Ğanniņĝ ħatunı Sıvarķuqtanı Biki özini anıņĝ fedāsı kıldı. (4) Taķı Ögetay Ğan Altankerada yazlap andın küz küç kılıp öz taħtıĝa kildi. (5)

Ħikāyet (6) Taķı Ögetay Ķa'an meded kömek yiberip turur. Taķı Ğıťaynı fetħ kılıp tururlar. (7) Andağ derler kim Toķulķu Çerbi niçe maħaldin soņĝ Ğıťay çerigi birle uruşup (8) basturğanda, Ögetay Ğanĝa ķişi yiberdi kim, iş mundağ boldı. Ķa'an (9) didi kim

Çiŋgiz Hān zamānıdın bu çaķ-ġaça anıŋ ħerigin bizniŋ leŝker baŝkan (10) turur. İmdi alar bastılar irse, delīl bu turur kim; ħerāġ öħer maħalde nā-geh (11) rūŝen bolup öħer. İmdi, alarnıŋ devleti ħaytdı dip kōmek (12) yiberdi. Maħin pādīŝāhlarıdın Nankiyas digen, Çaġatay pādīŝāhlarıdın ħurħe nesli- (13) -dın irdi, ħadīmī ‘adāvetleri bar irdi. Ķa’an yarlıġ yiberdi kim, alar meded bulup (14) ol yūzdin kirsūn, Moġol leŝkeri bu yūzdin kirsūn didi. İttifāķ birle (15) Namgiŋġ ŝehrini ħapasun didi irse, ħūkm yosunı birle iki ħarafdın yōridi- (16) -ler. Hıħāy ħerigi kelip rūy-be-rūy bolġaç, bozulup Namgiŋġ ħal’ ası penāh (17) kiltürdiler irse, bular üħ ħatmer tūŝüp ħapadılar. Taķı satular (18) rāŝ kılıp kelip uruŝġa meŝġul boldılar. Ve Namgiŋġler⁹⁸ taķı ħiŝār tūpindin (54b/1) ħıza baŝladılar. Taķı Hıħāy beglerige taħķīķ boldı kim ŝehrni rūz birle alġusı- (2) -durlar. Taķı bizniŋ pādīŝāhımız za‘īf kōŋġüllüġ kiŝi turur. Eger aŋġa aytsaķ iħtimāli (3) bar kim, ħorħıŋġdın oķ helāk bolġay didi. Velī ol ħatun ve ħumaları birle ‘ıyŝġe (4) meŝġul irmiŝ. Ve ol ħatun ve ħumalar yaġınıŋġ zorlap alurın bilip yıġlap (5) olturur irmiŝler. Alarnıŋġ zārīlik ħılġanın Altan Hān sordı irse, alar (6) aħvālını ‘arz ħıldılar irse inanmay özi ħıķıp ħal’ adın baķtı. Taķı tākāt- (7) -siz bolup ħaçar yaraġın ħıldılar. Taķı oġul ħızların kiŝi ħarasın alıp kemige (8) minip ħaçtılar. Taķı yana bir ŝehrge barıp kirdiler. Bu Moġol birle Nankiyas andın ħaber tapıp (9) barıp anı taķı ħapadılar. ħün ħapap zorlaġanıġa tākāt kiltürmey yana andın (10) ħıķıp ħaçıp özge ħal’ anı berkitdiler. Bular ħaber tapıp anda taķı bardılar. ħün bu ħal’ a- (11) -niŋġ ħaçmaķġa yeri yoķ irdi. Evvel Moġollar ot saldılar irse, Altan Hān (12) bildi kim ħal’ anı alurlar. Begleri birle ħatunlarıġa didi kim: Munħa maħal pādīŝāh (13) irdim. İmdi Moġol iligide bed-nām birle ölmeyem tip, öz ħorħısınıŋġ tonın (14) kiyip, öz tonın aŋġa kiydürüp taħtıda olturtup, özi bir yerde pinhān (15) boldı. Taķı özini astı ve anı kōmdiler. Ba’ zı tevārīħde kelip turur, ħalender-ŝūret- (16) -de bolup pinhān boldı. Taķı Hıħāy tārīħide kelip turur kim, ol ot (17) kim ŝehrge tūŝti. Anda kōydi dirler. Velī muħaķķaķ oldur kim özini asıp turur. (18) Andın soŋġ ŝehrni aldılar. Ve ni

⁹⁸ Metinde *Na’amgin* şeklinde yazılmış.

kim öz yirige olturguzup irdi öltürdi[ler]. (19) Ve Nankiyas leşkeri şehrga kirdiler. Ve Moğol leşkeri şahib-i vuķuf boldılar (55a/1) kim ol tahtda olturgen Altan Han irmes irdi. Anı taleb kıldılar. Alar taķrır (2) kıldılar kim: Köydi, didi. Moğol inanmadı. Taķı anıñ başın istediler. Çün Nankiyas (3) leşkeriğā ol hāl birle ölgeni ma‘lūm bolup irdi. Velī Moğollar anıñ başın (4) ister irdiler. Bu Nankiyaslıklar özge kişiniñ başın körse tesek, bilgey (5) tanığay dip ādemīniñ bir qolun keltürüp berdiler. Ol sebebdin Moğol- (6) -lar Nankiyaslardın rencide boldılar. Velikin ol maħalde alar birle (7) münāza‘ at kılıp bolmas irdi. ‘ Āķıbet Ĥoten vilāyetin tamām baķturdılar. (8) Bu fetħ aķ yılı irdi. Altı yüz otuz birde dest berdi. Va’llāhu a‘ lem. (9)

Hikāyet (10) Çün Sultān Celālū’d-Dīn ‘ Irāķ ve Āzerbaycān vilāyetide pādişāh boldı. Tārīħ (11) altı yüz yigirmi bişde yanıp İşfahāndın Tebrīzğā kildi. Andın Ġürcistān (12) sarı yöridi. Rūm ve Şām pādişāhları sultānnıñ ‘ Irāķğā kelgenidin (13) ĥaber-dār bolup Ġürcistān sarı yörügenin bildiler. Andın qorķup barça (14) yığılıp anıñ def‘ i üçün çāre istedi. Taķı sultān Mindur atlığ yer kim alarğā (15) ta‘ ayyūn irdi. Anda tüşti. Yulduzçı atlığ vezīri birle beglerin çarlap (16) keñgeşti. Yulduzçı didi kim: Bu yıl alarnıñ ot, sulağların alsaq, alar (17) ‘ āciz bolur. Tavarları arıklar, andın soñğ uruş kılsaķ didi. Bu (18) sözdin sultānnıñ açığı kelip vezīrniñ devātın başığā urup yazğurdı. (19) Taķı didi kim: Alar sürüg koy tig turur. Arslanıñ koy sürügindin ne pervāsı (55b/1) bar tip. Andın elig miñğ altun cürmāne aldı. Sultān didi kim: Her neçe iş (2) kıatığ bolsa bularğā tükel kılıp biz tiger-miz didi. Tañğdası yasal tartıp utru yöridi. (3) Sultān iki leşker arasında tağ dig turup yasallarnı şaķlar irdi. (4) Bir bayge çıkıp Kıpçaqlardın birevni kördi kim, yigirmi miñğ kişini başlap (5) irdi. Sultān Kıuyğar atlığ nökeridin bir ötmek ve bir pāre tuz birle añğā yiberdi. (6) Burunğı tuz ĥaķķın añğā saķındurdı. Kıpçaqlar çılav yandurup bir kırağğā (7) çıktılar. Andın Ġürcistān çerigi ilgeri kildi. Sultān aytıp yiberdi kim: Sizler (8) bu zamān yoldın arıp kelip-siz. Bu künlükde kiçik *kirim*? talaş tartış kılsun (9) didi. Biz yırağdın teferrüc kılalıñğ digende Ġürcistānlıqlarğā bu söz yaķtı. (10) Ol kün

aşşamğa tigrü uruş kıldılar. Āhir çaqda bir dil-āver meydānga (11) kirdi irse, Sultān taqı arslan dig meydānga kirdi. İki tarafdın (12) ança temāşā kıllur irdiler. Ol bahadırnı sultān nīze birle yıka urdı. Taqı (13) helāk kıldı. Bu ölgenniñg üç oğlı bar irdi. Bir bir kirip bu meydānda helāk (14) boldılar irse, yana bir dil-āver meydānga kirdi. Sultānnıñg atı süst (15) boldı. Ol hayāl kıldı kim sultān tākāt kiltürmedi. Sultān üstige (16) yöridi. Sultān atdın tüşgeç yayağ nīze birle urup helāk kıldı. Sultān- (17) -nıñg çerigi bu işni körgeç barı hamle kıllıp yağını kaçurdı. Taqı sultān feth (18) bolgaç Ahlat vilāyetiga kildi. Taqı Ahlat ili dervāzesin bağlap, baqmadı- (19) -lar ve naşihat işitmediler irse, sultān ol şehri iki ay kapap olturdı. (56a/1) İl açlıqdın öle başladı irse tüş tüşindin katıg uruş salıp aldılar. (2) Sultān özi Melik Eşref sarāyında tüşti. Andın soñg Aybağ digen Melik (3) Eşrefniñg bir nökeri peydā bolup, Melik Eşrefniñg bolğan emvāl ü hazāyinin (4) sultānga teslīm kıldı. Sultānnıñg çerigi yana ma' mūr boldı. Taqı sultānnıñg bahadır- (5) -luqları ma' lüm bolgaç Mısr ve Şām pādışāhları köp tartıglar birle ilçilerin (6) yiberdi. Sultānnıñg işi yana ilgeri boldı. Taqı bu fethdin soñg Hartpurt (7) vilāyeti sarı yöridi. Taqı sultānnıñg mizācında hastelık peydā bolup irdi. (8) Taqı ol maħalde sultān Ahlat kal' asın kapap olturganda Rüm pādışāhı azuğ (9) yiberip meded kıllıp irdi kim, sultān taqı añga köp ' ināyetler kıldı. Taqı ol (10) ' arza-dāşt kıllıp irdi kim, sultān Rüm ve Haleb ve Şām pādışāhları (11) ittifağ kıllıp sultān üstige yürümekçi bolupdurlar. Taqı bular Moğol (12) leşkeri birle birikip mañga tehdit ayta tururlar kim: Sultānga sin meded kılduñg. (13) Ahlatnı aldı didürler dip yiberdi irse Sultān bī-ħuzūrluqıga baqmay (14) atlanıp şahrā-yı Muş sarı yöridi. Ol şahrāga yetdi irse altı miñg (15) kişi yağıdın uçradı irse, uruşup barın helāk kıldı. Taqı neçe kündin soñg (16) savuğ biribirige yavuğlaştı. Melik Eşref ve Şām pādışāhları barça birikip bī- (17) -ħisāb yarağ birlen bir yeliñg yerde yasap turdılar. Taqı atlıg yayağ (18) sultānga bir yolu hamle kıldılar, sultān bī-ħuzūrluğ cihetidin atıga mine almadı. (19) Ol cihetdin yanıp yöridiler irse munuñg yanmağıda mekr bardur tip (56b/1) çerigige car tigürdi kim: Hiç kim soñgıdın barmasun didi. Taqı Sultān ' Alā' - (2) - ü'd-dīnniñg

qorqınçı ança gālib irdi kim, qorqup özindin teprenmedi. Ve Melik (3) Eşref buyurdı kim: Atlarınġıznı kişenlep saklaġız didi. Sultān andın yangaç (4) Ahlaṭa kildi. Ve cemā' at-i ḥalāyık anda daruġa irdiler. Alarnı tilep Hōyġa yiberdi. (5) Ve Mecirü'd-Dīni ḥalīfelik üçün yiberdi. Hüsāmü'd-Dīn Kay[me]ri kaçıp kitdi. Anınġ (6) ḥatunı Melik Eşrefniġ kızını irdi. Anı taqı atasıġa alıp kitdi. Ve 'İzzü'd-Dīn (7) Dirmaz qal' asıda bendde irdi. Ol anda oq qaldı. Ve ol hālide ḥaber tişti (8) Carmaġon Noyan qalınġ çerig birle Amuya suydın ötüp yetişip kele turur digende (9) sultān taqı Şemsü'd-Dīn Yulduzçı atlıġ vezīrini Kiran qal' asın muḥāfazat kıлмаq (10) üçün yiberdi. Ve öz ḥaremin anda tapşurdı. Andın sultān Tebrizġa keldi. Taqı (11) ḥalīfe ve sultān ve mülük-ı Rüm ve Şamġa kişi yiberdi. Söziñiġ mazmūnı bu (12) irdi kim: Tatar be-ġāyet köp kildi, taqı vilāyetniġ çerigi alardın qorqup (13) turur. Eger sizler bu maḥalde meded tigürmeseñiz min mişāl-i sed turur min. Min kitsem siz (14) bu yerge taqı yaḥşı bolmaġay. Eger meded kılsañız miniñ çerigim qavī dil bolur, taqı iş kılrur. Siziñ (15) oġul uşaqıñız amānda bolur. Eger meded kılmasañız ne kelse körgey-siz didi. Taqı bu maḥalde Çiñiz (16) Ḥan yetdi dip ḥaber kildi irse, sultān Moġol tişti dip Bişkinge yüzlendi. (17) Taqı bir sarāyġa tüşüp irdi. Ol sarāy[da] keçe üstige yatqay irse, Sultān anı (18) şüküm? tutmadı. Taqı [Moġol] yavuq tişti. Sultān Qapan kūhistānıġa bardı. Moġol- (19) -lar ol yerge barmay çılav yandurdı. Sultān qış anda boldı. Şerāfü'd-Dīniñ⁹⁹ (57a/1) vezīrin günāh-kār kıldı kim, Sultānnıñ ġıybetin kılıp yaman ḥayāl kılgan irmiş. Çün (2) Sultān ol yerge bardı irse, ol yerni berkitip çıkmadı. Taqı amān tiledi. (3) 'Āqıbet Sultān keltürüp tuz ḥaqqın mundaġ mu saklar-sin dip bend kılıp tapşurdı. (4) Emvālin talatturdı. Ve ol vezīr zindānda qaldı. Sultān vilāyetiġa müteveccih boldı. (5) Taqı Moġol leşkeri Carmaġon qaşıġa tiştiler. Didi kim: Ne üçün sakınıp Sultānnı (6) tapmay keldiñiz didi. Ḥanniñ munuñ dig düşmeni mundaġ za'İf bolġanda ne (7) üçün salıp kittiñiz dip köp çerig birle, biglerni yana biglerni yiberdi. Sultān (8) taqı kişi yiberip irdi kim, Moġoldın ḥaber alıp kelgey. Ol

⁹⁹ CT Şerefülmülk

barğan Kıpır Han¹⁰⁰ digen (9) Tebrizğa yetgeç işitti kim, Moğol çerigi müteferriķ bolup yanmış. Kelip Sultānga (10) haber berdi kim Moğol yandı dip. Çün ihtiyāt kılmay bu haberni aytdı irse, (11) Sultān şād-mān bolup, ‘ıyşğa meşgūl boldı. Üç kün keçe kündüz pey-der-pey (12) ırğadı. Törtünç kün tün yarımıda Moğol çerigi bularnıñ üstige töküldi. (13) Ol maħalde Sultān mest, uyķuda irdi. Or Han bir neçe aytıp, uygata almay (14) taķı yüzige savuķ su ķoydı. Ol uygandı. Taķı Or Hanğa didi kim: Sin (15) ‘alemini kötertip turğıl, min yarağım kılayın didi. Taķı sultān kaçtı, Moğol- (16) -lar alarnıñ üstige töküldi. Bir kiři eligge tüşti, öltürdi[ler]. Or Han (17) taķı kaçtı. Moğollar bildi kim Sultān kaçıpdur. Ba‘zılar derler; bilmey öltürdi, ba‘zı[lar] (18) derler; Kürdān tayifesi tutup öltürdi. Aķ ve yarağın aldı. Ve ba‘zılar derler; (19) şübbānga öz tonın virip, anıñ tonın kiyip ķalender bolup kitdi derler. (57b/1) Horāsānda bolğan beglernıñ begleri kim vilāyetde hākim irdi. (2) Horāsānda Çin Temür Māzenderānnı biyledi. Munuñ şerhi mundağ turur kim H‘ārizm- (3) -ni istiħlāş kılır maħalide anı H‘ārizmde şaħne ķoydılar. Taķı Carmağon- (4) -nı Horāsānga yibere turğanda buyurdılar kim: Her vilāyetdin atlanıp (5) Carmağonga meded bersün digende, Çin Temür fermān yosunı birle H‘ārizm- (6) -din yöridi, ve her tarafın şāh-zādeler yöridiler. Karaça, Yağan Sunğķur (7) bu iki Sultān Celālū’d-Dīnnıñ begleri irdi. Nişābūr vilāyetin dem-be-dem (8) çapar irdi. Ve ol vilāyetde Carmağon ķoyğan daruğanı basıp öltürdiler. (9) Ve ol kişiler kim Moğol ili birle müttefik irdi. Tıydılar, anıñ def‘i ü- (10) -çün Carmağon Çin Temürni yiberdiler. Ve Külbolat kim Hannıñ hāşşa kiři- (11) -leridin irdi. Ol barıp Nişābūrın evvel Karaça ve Yağan Sunğķurnı kaçurdılar. (12) Taķı kelip Horāsān haberin Hanğa ‘arz kıldılar. Ka’an buyurdı kim, Tayır Bahadır (13) Bayķır¹⁰¹ çerigi birle barıp Karaçanı helāk kılsun digende, hūkm yosunı birle yöridi. (14) Taķı yolda işitti H‘āce Sīstānga barıp ol vilāyetni berkitdi didi irse, (15) Tayır Bahadır barıp, ķapap olturdı. İki yıldın sonğ feth etdi. Ve

¹⁰⁰ CT Buku Han

¹⁰¹ CT Badgis

Ḥan yarlıǵı- (16) -dın Ḥorāsān ḥākimliki Çin Temürge muḳarrer boldı irse, Ṭayır Bahadır didi: Sizler (17) miniñg vilāyetimdin elig tartıñg didi irse, ol didi: Her ne günāh kılsa Karaça (18) kıldı. Anıñg günāhı üçün barçanı günāh-kār kıla bolmas. Biz taqı ‘arza-dāšt (19) kılalıñg. Her ne ḥükm bolsa andağ kılalıñg didi. İlçileri ‘arza-dāšt birle yiberdi (58a/1) irse, ḥükm boldı. Ṭayır Bahadır ve özge bigler yanıp kelsün didiler kim, çeriglep (2) Ḥorāsān üstige barur-biz dip Ḥorāsānıñg ve Māzenderānıñg işin Ṭayırğa koydılar. (3) Ve Çin Temür ve Külbolat kim Ḥannıñg ḥāşşa kişileridin iridi. Anı Ḥan tapuǵıda (4) yiberdi kim, bu uçurda Melik Bahā’ü’-d-Dīn Şu‘lük bu ḥaberlerni işitip Ḥan tapuǵına (5) kıldı. Anıñg kelmekindin köp iller baqtı. Çin Temür anı köp i‘zāz ve ikrām birle alıp (6) keldi irse, ol maḥşüş boldı. Ve Māzenderānın Naşru’d-Dīn Kök Tonluḳ Ḥan tapuǵına (7) bardı. Çün bu illerdin ḥiç kişi kelmeydür iridi. Bularğa köp ‘ināyetler kıldı. (8) Alarnı alıp kelgen birle Çin Temür ve Külbolat taqı maḥşüş boldı. Didi kim Carmağon (9) bu çaḳça munça vilāyetni biylik bizge bir kişi yibermedi. Ammā Çin Temür öz kişi birle (10) barıp, alıp mundağ kişileri bizge keltürdi dip, Ḥorāsān ve Māzende- (11) -rānıñg ḥākimlikin aña berdük didi. Carmağon ve özgeler daḥl kılmason (12) didi. Ve Külbolatnı aña şerīk kıldı. Ve Melik Naşru’d-Dīn Kebūd-Cāme vilāyetini Esterā- (13) -bādğa tigrü Bahāvü’d-Dīnga birdi. Ve altun kümüş berdiler. Ve Çin Temür ḳa’annıñg (14) yarlıǵı birle Şerefü’d-Dīnni öziğe vezīr kıldı. Ve Bahā’ü’-d-Dīn Muḥammedni dīvān- (15) -lıkğa ta’yīn kıldı. Ve özge begler taqı birer dīvān koydılar. Andın soñg (16) Çin Temür Körgüzni ḳa’an tapuǵına yiberdi. Taqı Külbolat māni‘ boldı (17) kim yibermegil didi. Ol yiberdi. Barğanda vilāyet aḥvālin ḳa’an (18) sordı irse, yaḥşı taqrīr kıldı. Ögetay ḳa’anga anıñg edā-yı taḥaşşunı (19) ḥōş keldi. Anı ḥātır-ḥvāh¹⁰² üzetdi. Ol maḥalde öldi. (58b/1) **Ögetay Ḥan** (2) Tārīḥ altı yüz otuz sekizde şāh-zādeler ve beglerni Kıpçaḳ ve Maçin ve özge (3) mevzi‘ larğa yiberdi. Her yerlerde ‘ālī ‘imāretler binā kıldı ve köşkler buyurdi. (4) Āḥir bolğança bolmadı. Çiñgiz Ḥandın on biş yıldın soñg vefāt boldı. (5) Ol maḥalde

¹⁰² Metinde *ḥātır-ḥvāh* şeklinde yazılmış.

Hı̄tāy memleketin feth̄ kılıp yandı irse, Talan Depesiz digende qurultay (6) tilep, barça uruqları birle oqlanları ve beglerin yığıp alarğa (7) sâz ve yarlıq ve yasa ve yosun işitip turup barçasığa türlüq türlüq ‘ināyet (8) ve şefkatler kıldı. Çün dāyim ‘ādeti ol irdi. Barçağa illerin bağışladı. (9) Taqı andın memleketniñ işlerige meşğul ba‘zı memleketler kim küllī musahhar bolmay turur (10) irdi. Ol işlerge her bir qarındaşın bir tarafla yiberdi. Özi becidd boldı. (11) Deşt-i Kıpçak[ğa] bargay. Taqı besī re’y ve tedbirlik kişi irdi. Didi: Uruq qarındaş[larım], (12) bu kün huzur kılıñ. Tanğda yolğa kirer-miz. Ve meşakkat körer-miz. Taqı perverdigar- (13) -niñ ‘ināyeti hem bolsa kirer-miz. İmdi Tenğri taqdırige boyun sünüp cān (14) yarlıq kılır-miz, didi. Muqarrer boldı kim şah-zādeler kalıñ çerig birle (15) başlap Kıpçak ve Urus ve Bulur¹⁰³ ve Macar ve Başgirt ve As, Sudaq; ol taraflarğa (16) yöriqeyler ve ol yerlerniñ tamānın feth̄ kılgaylar. Alar yarağ birle şıgavul (17) boldılar. Hem’ol yılda Asiçanğ yazısında Köçü atlıq oqlını ve şah-zāde Qutu- (18) -kunı Maçın sarı yiberdiler. Alar taqı barıp Sayp Yampu atlıq şehrlerni aldı- (19) -lar. Ve Tibet sarı yöridiler. Tibetni gāret etdiler. Ve uşol yılda Hoqaturnı (59a/1) kalıñ çerig birle Keşmīr ve Hindusitān sarı yiberdiler. Ve alar taqı barıp ba‘zı vilāyet- (2) -lerni feth̄ kıldılar; ve gāret etdiler. Hem’ol yılda her tarafdın ilçiler birle ba‘zı iş (3) kişileri Han tapuğına ve şah-zādeler tapuğına kelip bara başladılar irse, hüküm (4) boldı: Mülklerde yam atları bağlağaylar. Ol yam bağlağan yerlerge Tayan at (5) koydı. Ol yamlarınıñ üstige şah-zādelerdin ilçiler ta‘yın boldı. Bu tafşil birle:

(6)	<i>Toluy</i>	<i>Batu</i>	<i>Çağatay</i>	<i>Ögetay</i>
(7)	Handıñ Alçıqa	Handıñ Suqu Mulçitay	Handıñ Emelekçin Tayıçutay	Ça’andın Bitigçi Quriday

(8) Bu atı bitilgen begler bardılar. Tamān vilāyetlerde yam bağladılar. Taqı (9) memleketniñ ser-haddige kişi yiberdiler kim, hiç kim biri birige zağmet tigürmegey,

¹⁰³ CT Bular

(10) qavı̄din za'ıfğa artuqsılık tigmegey, ħalāyık āsūde bolğay didi. Taqı pādīşāh (11) 'adl ve dād birle meşhūr boldı. Çün ħadīşde kelip turur: *El-mülkü yebkī me'a'l-küfri* (12) *velā yebkī me'a'z-zulm*. Ma' nısi bu turur kim: Memleketniñ pādīşāhı kāfir bolsa (13) ve 'ādil bolsa, memleket bākī qalır. Eger memleketniñ pādīşāhı müsülmān bolup zālīm bolsa (14) memleket bākī qalmas dip tururlar. Va'llāhu a'lem. (15)

Şiban Ħanniñg Ħan ... İşler Kılğanı

(16) Taqı Şiban Ħanniñg qa'an birle turup qılğan işleridin birisi bu (17) irdi kim, bular Başırd[nı] fetĥ itkende yaĥşı işler qıldı. Ol il yana yağı (18) bolğanda şāh-zādeler ve begler rūdhāne Çapanda yığıldılar. Ve Sübeday (19) begni leşker birle As ve Bulğar ser-ħaddige yiberdiler. Özleri Köyek vilāyeti (59b/1) ve özge ser-ħadlerğa bardılar. Ve anıñg basıp il qıldılar. Ve ol begler kim yağı (2) irdi. Bayan, Çıkuda¹⁰⁴ kelip pādīşāh-zādelerdin sıyurğal körüp yandılar. (3) Taqı yana yağı boldılar. Yana Sübeday Begni yiberdiler. Ol barıp alar- (4) -nı yana aldı. Andın soñg şāh-zādeler keñgeş kılıp leşkeri birle çeriglep (5) yöridiler. Ve her vilāyetğa kim uğradılar, uruşup aldılar. Ve taqı Baĥmān (6) ol ilniñ begi irdi. Anıñg ilin aldılar. Özi qaçtı ve ba'zı qaçan- (7) -lar anğa yığıldı. Taqı fitneler kılıp yöridiler. Anı Moğol leşkeri eligge (8) keltüre almay turur irdi. İdil deryāşınıñ kenārıda ve adağlarıda pinhān boldı. (9) Bular iki kime yasap, her kimege iki yüz müsta' id kişi minip, Böçek başlap yöridi (10) irse, nişāne oldın taptılar. Bir ħaste ħatunnı ol ilniñg yurtıda (11) taptılar. Ol ildin ni kim bu il tamām māl birle fülān cezīrege kirdi didi. (12) Bular soñğıdın ılgap bardılar irse, Ħudāynıñg bir qahr yili esip ol sunıñg (13) güzıridin keçe almay turğanda bular üstige yetip ol ilni yetip aldılar. (14) Ve ba'zıların kılıç birle öltürdi, ba'zıları suğa tüşüp helāk boldı- (15) -lar. Köp māl anda alıp Baĥmānnı taqı tutup irdiler. Baĥmān didi kim: Mini (16) 'ināyet kılıp özünğüz öltürünğüz didi. Anı Böçek kılıç birle çapıp iki (17) pāre kılıp öltürdi. Ve Qaçır Öğüle kim Asnıñg

¹⁰⁴ CT Çıkuda

uluğı irdi. Anı (18) tağı 6lt6rdiler. Ol yaz anda mağam kıldılar. Andın sođđ tavuğ yılı t6rđđ altı y6z (19) otuz t6rtde irdi. Batunıđđ ođđanları ve Ordu ve Berke ve Qadan ođđı (60a/1) B6ri barıp, barçası Muđđı ve Tas uruğını kıldılar. Endek m6ddetde feth boldı- (2) -lar. Tağı tam6m ř6h-z6deler cem⁶ bolup Urus uruğı qurultay (3) itdiler. Ol qurultaydağı ř6h-z6de Batu laqab Sayın ve Ordu ve G6y6k H6an (4) ve Menđ6 H6an ve K6lgen ve Qadan ve B6ri barqa ittifaq birle Irapan şehrini qapadı- (5) -lar. 66 k6nde aldılar. Andın sođđ 6ke şehrini aldılar. K6lgen zağmda bolup 6ldi. (6) Ve şehr-i Mekerni on k6nde aldılar. Anıđđ begi Avlay Tem6rni 6lt6rdi- (7) -ler. Ve Y6rki şehrini qapadılar. Tağı sekiz k6nde aldılar. Andın sođđ yanıp (8) keđđeř kıldılar. Andın cergelep y6ridiler. Elinga kelgen vil6yetlerni (9) alıp har6b kıldılar. Batu H6an ol g6zerde Kesel 6ske şehrige yetdi. 6ki ay (10) qapap ala almadı. Andın Qadan, B6ri tişti. 66 k6nde aldılar. Andın sođđ it yıl (11) t6rđđ altı y6z otuz bişde Qadan 6erkes tarafığa bardılar. Ol yernıđđ p6diş6hi- (12) -nı 6lt6rdiler. Ve şıban ve B6cek ve B6ri Qırım vil6yeti sarı y6ridiler. (13) Tağı aldılar, tağı Berke Qıpqaq tarafığa bardı. Andağı ilni aldılar. Tağı Qadan, B6ri (14) Menđes¹⁰⁵ şehrige bardılar. Qış k6n bir ay qapap aldılar. Ve hem bu 6erig yarağ kılıp (15) Tem6r Qahalqağa bardılar. Andın sođđ 6zleri ordusığa yanıp t6çtiler. (16)

6kinzi Kısm (17) Qa'an Qılđan G6retler ve Yaylaq ve Qıřlaqlarınđđ Zikri

Qa'an koy (18) yıl t6rđđ altı y6z otuz ikide ř6h-z6delerni Deş-i Qıpqaqđa yiberdi. Yeti (19) yıl anda ⁶ıyř u ⁶iřret kıldılar. 6llernıđđ zam6nıda fer6gat birle olturdi- (60b/1) -lar irdi. Atalarınđđ t6re toqasın, yasaq yosunın yađđı saqlap ber-c6y kıldılar. 66n (2) mundın burun Hıtaydın h6ner-mendleridin kelt6r6p irdi. Buyurdi kim: (3) Qaraqurumda bir ⁶6li ⁶im6ret yasalgay. Ve her taraflarıda 6y i6lerige manzara- (4) -lar tartıp. Ol ⁶im6retde t6rl6k t6rl6k teklifler kıldılar. Tağı anđđ Q6uş (5) at koydi. Tağı tahtg6hi anı kıldı. Tağı buyurdi kim: Uruğları ve ferzend- (6) -leri her biri bir iv, ol ⁶im6ret tegresinde

¹⁰⁵ CT Meges

yasalğaylar. Barıları hükm yosunı (7) birle tüketdiler. ‘İmāret tamām bolğaç havzlar qazıp. Altunçı yahşı fıl ve arslan (8) ve her cānverdin yasağaylar. Taqı anı yasatıp ol havznıñ kırığıda qoyup şire (9) ve şerbetdin toldurdılar. Ve her bir ‘imāretniñ alında kümüşdin havzğa şerbet- (10) -ler. Bu hayvānātlar kim yasap irdiler. Anlardın ötüp havzğa şerbet- (11) -ler tökülür iridi. Taqı sordı kim: Yer yüzide qaysı şehr yahşıraqdur didi. (12) Bağdād didiler. Buyurdı kim: Arkuq suynıñ yaqasında bir uluğ şehr binā (13) kıldılar. Taqı anı Qaraqurum at didiler. Hıtay şehridin ol şehr-geçe (14) Bayandın başqa birer yam qoydılar. Ol iki arada otuz yeti yerde yam bar (15) iridi. Ve her yamda bir hezāre ilni qoydılar kim, ol yamnı saqladı- (16) -lar. Yarlıq boldı kim her künde vilāyetlerdin belgölük içgü yigü berürler (17) iridi. Taqı keltürüp Qaraqurumda *ambār* qılurlar iridi. Taqı Qaraqurumdın (18) bir künçelik yol, *Keher Çağan digen yerde* Efrāsiyābnıñ quşçıları turur (19) iridi. Anda taqı bir köşk yasadı ve yaz maħalide anda bolur iridi. Taqı Örmigetüde (61a/1) tururlar iridi. Anda bir aq öy bar iridi. Miñ kişi aña sıgar iridi. Ol (2) aq öy dāyim anda iridi, kötermes irdiler. Qazuqları altundın iridi. (3) İçi pür-berceste iridi. Taqı Onğ-Gı qışlağıda bir uzun tam balçıqdın yasap iridi. (4) Uzunluqı iki künçelik yol iridi. İşikler qoyup çihik atap (5) irdiler. Qaçan av salur bolsa ulam ulam çerigige car tigürür iridi. (6) Bir aylıq yoldın sürüp ne kim hayvānātı çihikke keltürüp çerigi (7) tamāmı cergelep ol tamğa sığındurur iridi. Evvel özi içigeleri (8) birle kirip avlar iridi. Andın soñ bigler kirür iridi. Andın tamām (9) leşker kirür iridi. Taqı hükm qılur iridi. Hezār cānver tohum üçün qoysun dir iridi. (10) Av tükengendin soñ bökevüller yörüp ne kim tüşken keyiklerni yığıp (11) rāstlıq birle şāh-zādelerga ve beglerga üleşip hıç kimni bī-naşīb kılmay (12) tigürür iridi. Toquz kün toylap her kim öz yurtığa barur irdiler. Va’llāhu a’lem (13)

Ögetay Qa’anıñ Vefātınıñ Zikri

(14) Ögetay Qa’an çağırını sevip köp içer iridi. Bir zamān hālī imes iridi. (15) Kündin künge çağırınıñ harāreti za’if qılur iridi. İçigeleri bir neçe sa’y kıldılar (16) kim

içmegey bolmadı. Alarnıñ naşihatın tutmay köprek içir irdi. Ağası beg- (17) -leridin birini muqarrer kıldı kim anıñ qaşında dāyim hāzır bolup her Han (18) içerde anı artuq içmekke qoymasun didi. Qa'an taqı qarındaşınıñ hātır (19) cihetidin kiçik ayak ornığa uluğ ayak içir irdi kim niyet-mest bolğay. Bu [qalurda] (61b/1) beg hem çağırını köprek berür irdi. Özge[le]rdin nāyib bolayım tip ol begniñ (2) mülāzemeti qa'anğa hıç fāyide kılmadı. Ve taqı Sorquqtaniniñ siñgili Ibaqa Beki kim qa'an (3) anı Kehetey Noyanğa bağışlap irdi. Ol qa'anniñ bavurçısı irdi. Bu Ibaqa (4) Beki yılda bir kerrāt Hıttaydın Sorquqtani Beki keñgeşige kelip qa'an tapuğıda (5) ayaklar tutup toylap barur irdi. Qa'anniñ culūsınıñ on üçünçi (6) yılda ol kelip toylap ayak tutdı. Ol keçe köp içip irdiler. Nā-gāh qazā (7) yetip qa'an ol keçe vefāt boldı. Tañdası hatunları ve bigleri ta'ne (8) kıldılar kim Ibaqa ve oğlı qa'anğa ayak tutğanda zehir qoyup beripdür dip, (9) melāmet kılıp qa'anniñ üstige 'azā tutdılar. Taqı qa'anniñ kökeldaşı Elçiday (10) Noyan taqı Calayir qavmidin bir mu' teber beg irdi. Didi kim: Bu perışan söziñge kerek (11) turur, bu Ibaqa Beki ve oğlı uşol bavurçı turur kim, yıl ve ay bu ayak tutar irdi. (12) Qa'anğa çağırdın zahmet tişti. ne üçün beyhüde töhmet kılur-siz. İmdi hıç kim- (13) -irse bu sözni sözlemesün didi. Çün 'aқıl kişi irdi. Bildi kim ol vāqı' anıñ (14) sebebi çağırdın irdi. Şıgır yılı tahtda oturup, şıgır yılıda oқ vefāt boldı. (15)

Hikāyet

(16) Tārīh altı yüz otuz yetide qa'an hükmi birle Batu Han ağa inileri birle, Qadan (17) Büri, Böcek Urus ve Siyāh Külāh vilāyeti[ğa] 'azm kıldılar. Urusniñ (18) uluğ şehri Menkerqa'an¹⁰⁶ irdi. Toқuz künde aldılar. Andın soñ Avladimur qal'a- (19) -sı sarı tümen tümenler cerge birle yöridiler. Yoldağı vilāyetlerniñ (62a/1) barın aldılar. Avladimur qal'asın qapap üç künde aldılar. Andın Başırt vilāyetige Maraқ (2) tağıdın

¹⁰⁶ CT Menkerman

ötdiler. Ordu¹⁰⁷ ve Baydar oñg qol sarıdın Oylat¹⁰⁸ vilâyetiğa yöridiler. (3) Andır digen utru çıqıdı. Uruşup bastılar. Ve Batu Han Astaysarılavba¹⁰⁹ sarı (4) yörip Başğırt çerigin bastı. Ve Qadan, Büri yörip Sāsān qavmini bastı. Ve Böcek (5) Qar Ulaq yolıdın ötüp ol ilni bastı. Andın soñg yayaq Dımışq vilâyeti sarı (6) yöridi. Bu şāh-zādeler bu beş yoldın ötüp Başğırt vilâyetin tamām aldılar. Ve Qadan (7) köp çerig [birle] Yaqut¹¹⁰ ve Aryuq¹¹¹ ve Şarannı alıp taqı Kirekniñ¹¹² pādīşāhını su yaqasığa (8) tigrü qavladı. Taqı şehr-i Telikin¹¹³ kim deryā içinde irdi. Anğa kemige minip bardılar. Taqı (9) yolda Ulaqut, Qarqın ve Qıla şehrın köp uruşlar qılıp aldılar. Taqı qa’anniñ (10) vefātınıñ haberin işitmey turur irdiler. Andın soñg Yuci Hannıñ oğlu (11) Sunğkur kelip, uruşup Qıpçaq ilin bastı ve yandılar. Temür Qahalkanıñ ser-ħaddi- (12) -din ötdiler. Uryañqut¹¹⁴ vilâyetin ve Badaç vilâyetin baqturdılar. Ve alarnıñ (13) kişileridin keltürdiler. Ve ol ħargüş yılı irdi. Ol vilâyetlerni alıp, köñgli tınıp yerige kildiler. (14)

Ħorāsānda Bolğan Beglerniñ Zikri

(15) Çün Çin Temür kim öldi, barça aĥvālını i‘lām qılıp qa’anğa yiberdiler irse, (16) ħükm bolup irdi. Nupsal¹¹⁵ anıñ yerige bolsun, ol Ħorāsān ve ‘Irāqda (17) ħākim boldı. Ve ol köhne Moğol irdi. Yaşı yüzdin ozup irdi. Ħükm (18) yosunı birle tamām bigler ve dīvānlar munuñ işikige keldi. Şerefü’- (19) -d-dīn¹¹⁶ Batu Han qaşığa bardı. Nagāh Bahāvü’-d-dīn birle Melikşāh Sebzvārī arasında münāza‘at (62b/1) peydā boldı. Ħazret-i qa’an qaşığa barıp aĥvālını ‘arz etdiler. Ħükm boldı: Ħaşmı bizge (2) kelgey. Sorulup her kimniñ günāhığa tigürgey. Melik Bahā’ü’-d-dīn yana kelip ħükm (3) tigürdi.

¹⁰⁷ CT Orda

¹⁰⁸ CT İla’ut

¹⁰⁹ CT Astarılav

¹¹⁰ CT Makut

¹¹¹ CT Oyrak

¹¹² CT Kiral

¹¹³ CT Melikin

¹¹⁴ CT Urungkut

¹¹⁵ CT Nusal

¹¹⁶ CT Şerefüddin Harezmi

Bu Nupsal¹¹⁷ birle Külbolatğa Körgüzniñg kelmekini muvâfık körmedi- (4) –ler irse Körgüz revân boldı. Özige hâkimlik üçün yarağ keltürdi. Ve taqı (5) Nupsal öz begligige kâni⁶ boldı. Andın soñ az müddetde vefât boldı. (6) Ve Körgüz dīvân ve ‘amel-dârlarını keltürüp dīvânî işlerğa meşgûl boldı. Hôrâsân ve (7) Mâzenderânıñ işlerin yahşı serencâm kıldı. Ve taqı ‘âlî bünyâdlar kıldı. (8) Ve ‘adl ve inşâf birle meşhûr boldı. Taqı Şerefü’ d-dîn Batu kaşıdın kelip irdi. (9) Anıñ özge begler teg Körgüz kaşıda hürmeti yoq irdi. Çin (10) Temür oğlu Edigü Temürni ittifaq kılıp, ayıtdılar kim: Atañ yerin tilegil. (11) Baykurnı¹¹⁸ bendelik kılıp Hâzretğa yiberdi kim, Hôrâsânda köp bî-dâdlık (12) boladur didi irse, hevâ-dârları [ol] maħalde Han ‘arzığa tigürdiler. Yarlıg (13) boldı kim Argun Ağa ve Qor Buqa ve Şemsü’ d-dîn barıp tefahhuş kılğaylar. Bu hâldin [ha]ber (14) tapıp Körgüz özi hâzretğa keldi. Yolda kelürde Kanaketde bularğa yolıqtı. (15) Ve Baykur anıñ birle uruşup Körgüzniñg tişini sindurdı irse, kan- (16) -ğa bulanğan tonını Temür ilgidin hâzretğa yiberdi. Taqı alar ıztırâb birlen (17) Hôrâsânğa kelip Külbolat ve Edigü Timur cem⁶ bolup dīvânlarını rûz birle urup (18) Körgüz işikidin öz ivige keltürdiler. Mühimmâtların ihtiyâţ kıla başladı- (19) -lar. Ve Körgüz ihmâl kıldı irsi. Qırq beş künden soñda Öz Temür¹¹⁹ hüküm keltürdi (63a/1) kim: Barça begler bu yerde hâzır bolsun didi. Ka’an anıñ kanlık tonın körüp (2) gâzab üstide bolup irdi. Hiç tahkik kılmayın kelsün didi. Hüküm yosunı birle (3) Külbolat ve Edigü Temür özge fayifeler birle hâzır boldılar. Buħârâğa yetgende Şayın (4) Melikşâh alarğa toy berdi. Ve Külbolat andın çıqıp kilürde fedâyiler yolda (5) bıçaqlap öltürdi. Çün hâzret-i ka’anğa tidiler: Çin Temür tertib kılıp keltür- (6) -gen çâderni tutup anda öltürüp şöhetğa meşgûl boldılar irse, nâgâh (7) bir katıg yil esip çâder yıqıldı. Taqı bir yahşı kumasınıñ başığa tigip öldi. (8) Ol cihetdin âlüfte bolup ol çâderni päre päre kıldı. Andın soñ Körgüz (9) yibergen yeti çâderni tutdı. Anda köp ‘ıyş u ‘işret kıldılar. Ve Körgüz (10) yibergen peşkeşlerini

¹¹⁷ CT Nusal

¹¹⁸ CT Tonkuz

¹¹⁹ CT Edigü Timur

çektiler. Ol arada bir kemeri bar irdi. Yaraķān taşdın (11) muraşşā⁶ kılgān. Anı belige bağladı. Çün beliniᅡ ağrığı bar irdi. Ol hāşiyet¹²⁰ (12) berdi. Andın def⁶ boldı. Anı yağşı şüküm? tutdı. Ol cihetdin işi ilgeri boldı. (13) Üç ayğa tigrü sorup alarnıᅡ sözün tamām kıla almadılar. ‘Āķıbet Hān (14) özi sorup Temürni günāh-kār kıldı. Ammā alarnıᅡ arasında şulh boldı. Taķı (15) buyurdı: İr tā ki yasa ve yosun birle iş kılsunlar didi. Körgüzge mundın (16) soᅡᅡ kīne ve otnı kıoyun. Min-ba⁶ d ol söz üsti[ge] barmasun. Eger barsa (17) günāh-kār bolsun dip. Günāh-kārlık haţtın aldılar. Taķı Körgüz Amuya Suyın keçip vilāyeti (18) kim Carmāğon baķturup irdi. Alarnı barın Hōrāsānğa yibersün özi, Batu kaşığı (19) barsun didi. Andın H‘ārizm yolıdın yörüp Hōrāsān[ğa] bardı. Yarlıᅡın yerige (63b/1) tigürdi. Oğlını kıalıᅡᅡ çerig birle Āzerbaycānğa yiberdi. Ve Carmāğon vilāyetin öz ilige (2) aldı. Ve māl ve tağar hażret-i Hān üçün muķarrer kıldı. Tūs şehrini Körgüz öziᅡe aldı. (3) Anda olturup köp ‘imāretler binā kıldı. Ve Şerefü’d-dīn Vezīrni tutturup (4) bend kıldı. Ve Aşilü’d-dīn Ruđđıġa dīvānlık birdi. Bā-vücūd ol hālde Çin Timur- (5) -nıᅡ Şerefü’d-dīn birle muķabbeti bar irdi. Taķı Şerefü’d-dīnıᅡ aᅡᅡa meyli bar irdi. (6) Çin Timurnı ka’an kaşığı yiberdi. Özi soᅡᅡıdın ‘azīmet kıldı. Ve Hān- (7) -nı körüp kelürde Māverā’ü’n-Nehr vilāyetide Serpel digende Körgüz birle ba⁶ zı (8) bigler güft u güy kıldılar. Ve begler didiler kim: Bu sözni Hān (9) tapuġıda ‘arza-dāşt kılalıᅡ. Körgüz teg kıaraçıġa mundaġ uluġ (10) söz tiger mü didi. ‘Arz kıldılar irse, hūkm boldı. Aġzıġa tutup (11) toprak toldurġaylar. Tūs vilāyetiġa barıp üç keçe kündüz uru- (12) -şup, Körgüzni tutup aġzıġa toprak toldurup öltürdiler. (13)

Üçünçi Kısm Bu Turur

(14) Ka’annıᅡ sīret-i ahlāk-ı pesendīdesi ve biligler ve hikmetler ve meşeller (15) ve yağşı hikāyetler kim, anıᅡ zamānıda vāķı⁶ boldı. Ve her kimdin işitip ve (16) kitabdın körüp cem⁶ bitildi. Ka’annıᅡ keremleri hıred-mend ve ser-mendlerġa (17) artuķsı

¹²⁰ Metinde *haşiyet* şeklinde yazılmıştır.

in' amları bolur irdi. Seḫāvet ve mürüvveti köp irdi. Andağ kim bir zamānda (18) tümen tümen mällar ve gencler bağışlar irdi. Nā-gāh beglerniᅇ süçilik (19) cihetidin köᅇgli ağırsa irdi, Ḥan aytur irdi: Bu muᅇarrer turur kim, bu ' ālem hıç kimge (64a/1) vefā kılmās. ' Āᅇıl oldur kim bu cihānda yaᅇşı atı ᅇalğay.

Beyt: (2)

ذکرباقی راحر حکیمان یفان عمر و ثانی گفته اند

این ذخیره بس تراکا لبا قیات الصّالحات

(3) Ya' nī ᅇekīmler aytur kim, bākī ' ömr kişige yaᅇşı at turur. Saᅇᅇa uşbu zaᅇīre yeter. Her ne bākī (4) ᅇalur, yaᅇşı at turur. Ve her vaᅇt burunğı Ḥan ve beglerniᅇ sözi keᅇse (5) ᅇa'an aytur irdi kim: Alar māl ve genc yığıpdur. ' Aᅇıldın bī-naşīb ikendür. Anıᅇᅇ (6) üçün her ne kim genc ü māl bar yer astıda turur. Çün bilsenᅇ ᅇaᅇıᅇatde ol hem topraᅇ (7) turur der irdi. Kişige ecel yitse māl ne asıᅇ kılır. İmdi biz öz gencimizni köᅇgül (8) gencide ᅇoyᅇumuz turur didi. Tā bizniᅇ atımız bākī ᅇalğay didi. Ol zamān kim (9) Ḥudāy bizge tigürür. Biz taᅇı zīr-destlerᅇa birür-miz yaᅇşı at ᅇalğay (10) didi. Bu ᅇavlniᅇ çınlıᅇı ba' zı ᅇikāyetlerindin ma' lüm turur kim evvelde (11) Moᅇolnıᅇ ' ādeti ol irdi. Yaz ve ᅇış kündüz su yaᅇasıda oturup (12) elig yüz yumās ve ᅇusl kılmās ve tonların yuvıp aᅇ kiymes; yil ve tūfān bolur (13) derler. Ve alar bu işlerdin köp saᅇlanur irdi. Bir kün ᅇa'an Çaᅇatay Ḥan (14) birle ikeᅇü barurda kördiler, bir müsülmān suᅇa kirip ᅇusl kılır irdi. Çaᅇatay (15) Ḥan yasaᅇ töresinde be-gāyet zaᅇtliᅇ irdi. Ol müsülmānnı öltüreyin didi. (16) ᅇa'an ayıtdı kim: Ḥālī keᅇ bolupdur. Taᅇᅇda dīvān başıda keltürüp sorup (17) yasaᅇᅇa tigürelididi. ... şāᅇıᅇᅇa tapşurdılar. Taᅇı aᅇᅇa yaşurun (18) öᅇrettiler kim ... (19) ... (64b/1) Ol cihetdin suᅇa tüşüp irdim disün didi. Taᅇı ᅇa'an bir baş kümüş ol yerde (2) suᅇa saldurdı. Dīvān başıda keltürüp sordı irse, ol andaᅇ didi:

Barıp (3) anı bahtılar irse, ol çıktı. Taķı ħalāş boldı. Bir baş kümüşni taķı ħazîne- (4) -din keltürüp anġa berdiler. Ol sebebindin ħa'annıġ aġlākıġa ħul boldılar. (5)

Dāsiġān-ı Yuci Ĥan İbni Çiġiz Ĥan. Üç Kısm Tertib Bolundı (6) Evvelġi kısmı

Anıġ nesebide ve ħatunları ve oġul oġlanları kim bu çak-ġaça peydā (7) bolup salġanat kılıpturlar. Anıġ beyānıda. **İkinç Kısm:** Anıġ vaķtı- (8) -daġı pādişāhlar ve begler ve ħatunları ve taġtgāhı ve yaylak ve kışlakları (9) ve ba'zı uruş ve fethleri beyānıda. **Üçünç Kısm:** Munuġ pesendide aġlākı (10) aġvāl ve ġikāyet ve meşelleri ve bilig ve yaġşı ġükmleri beyānıda turur. **Evvelġi (11) Kısmı:** Yuci Ĥan Çiġiz Ĥanıġın barın oġlanlarıdın uluġrak irdi. (12) Börte Ĥuçindin toġup irdi. Ĥanıġın dört oġlınıġ uluġı bu irdi. (13) Ol zamānda Çiġiz Ĥanıġın Ĥanıġı meşhūr bolmaydur irdi. Yuci Ĥan anası (14) vücūdıda peydā boldı. Ol zamānda Merkit ħavmi fırsat tapıp Çiġiz Ĥanıġın (15) ivin taladılar. Ve Börte Ĥuçinni ġāmile alıp bardılar. Ol ħavm egerçi Börte (16) Kereyit Ĥanı Onġ Ĥan birle yaġı ikendür. Ol zamānda aralarıda şulġ bolġan- (17) -dur. Börte Ĥuçinni Onġ Ĥanġa yiberip turur. Taķı Onġ Ĥanıġın Çiġiz (18) Ĥanıġın atası birle dōstluķı bar irmiş. Çiġiz Ĥanı oġul tutulġandur. (65a/1) Ol Börte Ĥuçinni köp i'zāz ve ikrām birle, öz ġaremi destūrı birle yer ta'yin kıldı. (2) Ve nā-maġrem nazarıdın saġladı. Ve bu Börte Ĥuçin köp pākize, rüzigār, kifāyet ve biliglik (3) kişi irdi. Taķı Onġ Ĥanıġın bigleri aytur irdi kim Börte Ĥuçinni Ĥan ne (4) üçün almay turur dir irdiler. Onġ Ĥan işitip didi kim: Ol miniġ ġaremim mertebe- (5) -lik turur. Biz hem ħaşımızda anġa ġıyānet birle baķmak mürüvveddin imes didi. (6) Çiġiz Ĥan ol ġāldin ġaber tapķaç, Taġġkut begi Sebe atlıķnı kim, Sartak Noyan Cedeydin (7) irdi. Bu Argun Ĥanıġın kiçikligide Abaķa Ĥanıġın yarlıġı birle ordu begi irdi. (8) Taķı Ĥorāsān birle Māzenderānda ġākim irdi. Andın Börte Ĥuçinni tiley, yiberdi (9) irse, Onġ Ĥan ol kişini yaġşı körüp, besī'ināyetler kılıp Börte Ĥuçinni (10) anıġ birle üzetdi. Yolda kelürde çün ġāmile irdi. Oġul vücūdġa keldi irse (11) ol cihetdin Yolçı at ħoydılar. Taķı yol ġaġarlık toġtar yer çok irdi. Beşik (12) yasay almayın anıġ etin āzürde bolmasun tip ġāmīr kılıp

aᅇga ulladılar. Taᅇı iᅇgiz ᅇan (13) kaᅇıga keltürdiler. Taᅇı Yuci ᅇan dāyım atası ᅇidmetidin yıraᅇ bolmas irdi. ne buyur- (14) -sa fermānıdın ıkmas irdi. Bu cihetdin aᅇatay ᅇan ve Ögetay ᅇanniᅇg köᅇg- (15) -lide ᅇubāri bar irdi. Yaᅇᅇı imes irdiler. Velī Toluy ᅇan birle muvāfiᅇ irdi. Taᅇı (16) iᅇgiz ᅇan kiikligide Onᅇ ᅇanniᅇg inisi Cegembuniᅇg kızin Begtutmıᅇ (17) ᅇuᅇinni alᅇan irmiᅇ. Bu ᅇatun ve iᅇgiz ᅇanniᅇg yana bir ᅇatunı Ibaᅇa Beki ve Toluy ᅇan- (18) -niᅇg ᅇatunı Suyurᅇuᅇtani Beki ve Yuci ᅇanniᅇg uluᅇ ᅇatunı barᅇa ᅇarındaᅇ irdiler. (19) Ve taᅇı iᅇgiz ᅇanniᅇg mundın özge ᅇatunları köp irdi. Taᅇı Yuci ᅇan[niᅇg] (65b/1) ma' ruf ve meᅇᅇur oᅇlanları bu on tört turur: 1. İçen Orda, 2. (2) Batu; laᅇab Sayın , 3. Berke, 4. Berkeᅇer, 5. ᅇıban, 6. Taᅇᅇᅇut, 7. Bo'al, 8. (3) ılavᅇun, 9. Sunᅇᅇur, 10. ımtay, 11. Muᅇammed, 12. Udur, 13. Toᅇa Timur, 14. Sinᅇüm. (4) Bularniᅇg arasında ᅇumadın bolᅇanlar: Taᅇᅇᅇut, Bo'al, ımtay, Sunᅇᅇur (5) bular turur. Bular ᅇıban ᅇaᅇga igeriᅇip tururlar. Taᅇı İenᅇa igergenler: (6) Muᅇammed, Udur, Toᅇa Timur, Sinᅇüm tururlar. Atası öᅇgende uluᅇ atası (7) iᅇgiz ᅇaᅇga barıp turur. ne türlük ' izzet tapᅇanı ma' lüm turur. İmdi mundın ba- (8) -ᅇlap nebirelerini Őerᅇ kılalıᅇ. **Evvelᅇı Oᅇlı Orda:** Bu uluᅇ ᅇatunı Sartak (9) ᅇonᅇrat omaᅇlıᅇ. Andın toᅇup irdi. Atası kaᅇıda be-ᅇāyet mu' azzam ve mu' teber irdi. (10) Egerᅇi ᅇāyım-maᅇām degül irdi. İkinᅇ oᅇlı Batu irdi. Taᅇı yarlıᅇda Meᅇᅇü ᅇan (11) Ordunıᅇg atın muᅇaddem bitür irdi. Velī Ordu Batunıᅇg pādiᅇāhlıᅇıᅇa rāzi irdi. (12) Anı atası teg körer irdi. Yuci ᅇanniᅇg leᅇkeriniᅇg yarımını Orduda (13) irdi. Ve yarımını Batu ᅇanda irdi. Taᅇı leᅇkeriniᅇg sol ᅇolı irdi. Alarnı bu ᅇāyet- (14) -ᅇa[a] tigrü ve sol ᅇol derler alarnıᅇg uruᅇı Ordunıᅇg uruᅇı birle irdi. Velī (15) ulusniᅇg pādiᅇāhı Batu irdi. ᅇurultay anıᅇg kaᅇıda bolur irdi. (16) Anıᅇg ᅇikāyet taᅇı kelᅇüsü turur. Ordunıᅇg üᅇ uluᅇ ᅇatunı bar irdi. Bir Cüke, (17) ᅇonᅇrat irdi. Yana ikisi taᅇı ᅇonᅇratdın irdi. Atasınıᅇg atı [Ö]ge Cayan¹²¹ irdi. (18) Bu ᅇatunniᅇg yeti oᅇlı bar irdi. Bu tertib birle: **Sarkatay**¹²², **ᅇul**, **ᅇurumᅇi**, (19)

¹²¹ CT Öge Han

¹²² CT Sarkaktay

Ꞑongqıran, Cormağon¹²³, *Ꞑutukuy ve Hülegü*. Bu oğlanlarınġ aqvāli yeti türlük (66a/1) turur. Taqı ne ... kim alarġa bolġan turur. Yeti türlük turur. Bir bir meqrūh bolur. (2) Evvel oġlı Sarqatay: Bu oġul Cükedin toġup irdi. Munuġ tōrt qatunı (3) ve bir quması bar irdi. Bir qatunınıġ atı Huciyān atlıġ Çiġiz Hānınıġ qatunınıġ (4) qarındaşı irdi. Andın bir oġul boldı. Atı Qubançı¹²⁴ irdi. Bu köp vaqt (5) Ordunıġ Ulusıġa hākim irdi. Taqı Arġun Hān Pādīshāh-ı İslām birle hevā-hvāh (6) irdi. İlçileri dāyim barıp kelür irdi. Taqı ‘aqm semüz kişı irdi. Kündin küġe (7) semüzrek bolur irdi. Ol yerge yetdi kim keçeler saqlar irdiler. İç yaġı aġzıġa (8) tōkülmesün tip hıç at anı kötüre almas irdi. Anı ġalte birle yōritür irdi. (9) ‘Āqıbet uyquda iç yaġı aġzıġa tōkülüp öldi. Bu Qubançıınıġ tōrt qatunı (10) bar irdi. Birisi Toqlun¹²⁵ Qōġrat kıızı irdi. Biri Merkitdin¹²⁶, üçünçi (11) Çiġtüm, Qōġratınıġ kıızı irdi. Tōrtünçi Tarquçin¹²⁷, [Ca]cirat qavmidin irdi. (12) Tōrt oġlı bar irdi. Bayan¹²⁸, *Baqırtay, Çaġan Buqa ve Muqaday*. (13) Bu Bayan Toqlun Hātundın vücūdġa kelip irdi. Atası ölgendın üç qatun (14) aldı. Atları bu turur: Tarquçin, Çiġtüm, Altaçu. Birisi Qōġrat (15) irdi. Munuġ tōrt oġlı bar irdi. Şadi, Satı Buqa, Tegene, Salciqutay¹²⁹. (16) Taqı atası Qubançı orıġa Bayan oturup irdi. Pādīshāh-ı İslām birle (17) dōstluq kıılır irdi. Taqı Küylükdin burun Temür Buqanıġ oġlı Qutuqu (18) da‘vı kııldı kim: Atamdın burunraq tirig ikende ol ulusnı bu (19) biylür irdi. Hālā mırās maġa tiger dip Qaydu ve Du‘adın leşker alıp Bayan (66b/1) üstige keldi irse, Bayan vilāyeti ser-haddiġa bardı kim, Toqta‘a Batunıġ qāyim-maqāmı (2) irdi. Qış anda turup, yaz qurultay birle Toqta‘a qaşıġa bardı. Andın meded tiledi. (3) Çün Toqta‘anıġ Noqay birle huşūmeti bar irdi. Ol leşker bermedi. Andın soġ (4) Qaydu [ve] Du‘aġa yiberdi kim Küylükni aġa yibergey. Yarlıġ yiberdi kim ulus- (5) -nı Bayan destūrı birle tutsun. Ve

¹²³ CT Çormakay

¹²⁴ CT Konçı

¹²⁵ CT Tokulukan

¹²⁶ CT Bukulun

¹²⁷ CT Barkuçin

¹²⁸ CT Nayan

¹²⁹ CT Salci‘utay

bu gāyet-gaça Bayan birle Küylük, Qaydu [ve] Du'anıᅅ (6) leşkeri birle on sekiz kerrāt uruştı. Ol arada altı nevbet özi uruşğa (7) kirdi. Her neçe Toқта'a ilçilerni Qaydu oğlu Çaparğa [ve] Du'ağa yiberdi kim (8) Küylükni yibersün didi. İcābet kılmadı ve 'öwr kıldı. Alarnıᅅ fikri ol kim (9) Küylükke meded kılgay. Tā ol ulusnıᅅ pādişāhı bolğay. Taқы tārīᅅ yeti yüz otuzda (10) Bayan Pādişāh-ı İslām hıdmetiğa kişi yiberdi kim Qonğrat qavmidin irdi. Qonçı¹³⁰ 'ahdide (11) big irdi. Ve Besüt qavmidin Toқ Temürni bu ikisi Bağdād ser-ᅅaddide pādişāh-ı (12) İslāmğa tişti. Ve şunğkar ilttiler. İltimāsları ol irdi kim dāyim meded bolğaylar. (13) Taқы bu yıl Çapar birle Du'anıᅅ uruşunı kılayım. Toқта'a daᅅı meded yibergüsi (14) turur. Taқы ol iki tümen kişi yiberdi kim qa'anğa qoşulğay. Taқы alarnıᅅ (15) vilāyetiniᅅ ser-ᅅaddi qa'an vilāyetiniᅅ ser-ᅅaddiğa yaqın irdi. Taқы bir neçe yıl (16) Qaydu tevehhüm kıdur-idi kim, qa'an leşkerige qoşulğay. İkinçi oğlu Bayançarnı¹³¹ (17) ve yana bir oğlu Şāh nām ve Töde Temürni ve Menğü Qa'an oğlu Melik Temür- (18) -ni Arıq Böke oğlını leşker birle Bayan vilāyetiğa yiberdi. Ol ser-ᅅadni alar- (19) -ğa tapşurdı kim, qa'an leşkeri birle Bayan leşkeri arasında bolğay qoşulmağğa (67a/1) qoymağay. Küylük Bayan leşkeri birle qatıldılar. Qaydu Du'ağa meded üçün kelip irdi. (2) Ba'zı vilāyetler ve iller eligge tüşti. Bayan Ordu Ulusınıᅅ qā'idesin (3) ol kıdur irdi. Köp uruşlar cihetidin anıᅅ çerigi müfillük boldı. Ba'zı atlığ ba'zı (4) yayağ boldılar. Velī ᅅaşm ciheti üçün özini qavī ᅅāl tutar irdi. Munuᅅ ilçileri (5) pādişāh-ı İslāmğa Bağdādğa barıp irdi. Tebrīzdin yandurdı aᅅğa ve ᅅatunlarığa (6) börkler yiberdi. Qonçınıᅅ ikinçi oğlu Baçkırtay, Buqulun ᅅatun Merkit omaqlıq- (7) -dın toğup irdi. Munuᅅ ᅅatunı bar irdi. Kereyit qavmidin Kökelün atlığ. Tös (8) Timur kıızı irdi. Andın bir oğlu bar irdi, adı Teke¹³². Taқы Qonçınıᅅ törtünç oğlu (9) Mağuday, [Bar]kuçin ᅅatundın toğup irdi. Munuᅅ ferzendi yoқ irdi. (10) **Ordunıᅅ İkinç Oğlı Qulı**: Bu Qulını Hülāğü ᅅan İrān-Zemīnga bar- (11) -ğanda, çün ᅅükm bolup irdi. Her ᅅarafdın şāh-zādeler

¹³⁰ CT Kubançı

¹³¹ CT Yaᅅğıçar

¹³² CT Yeke

meded kelgey. Ulusdın anı (12) leşker başlatıp yiberdi. H̄'arizm yolu birle Dehistān ve Māzenderānga bardı. Anıñg (13) neçe hatunı bar irdi. Birisi Nendiken atlıg. Qongrat kavmidin irdi. Birisi (14) Qadağan, birisi Kökteni atlıg. Mundın biş oğul bar irdi. Atları bu turur: (15) Tümgēn, Tümen, Miñgqan, Ayaçı, Müsülmān. Bu Tümgēniñg üç (16) hatunı bar irdi. Tatar ilidin biri bolğan Saçal Noyanniñg kıızı irdi. (17) İkinç Boralun Hatun, üçünç Olcay atlıg quma ikendür. Üç oğlı bar irdi.

(18)	Küçük	Çaruq	Mübārek
(19)	Qumadın bolğan turur.	İki oğlı bolup ölüp turur	Munuñg iki oğlı bar irdi
(20)			İl Buqa, Töre Temür

(67b/1) **Qulınıñg İkinç Oğlı Tümen:** Nendiken Hatundın vücūdgā keldi. Neçe hatun (2) ve quması bar irdi. Biri Boralun atlıg altı oğlı boldı. Aq Köpek, oğlı Borolqı, (3) Dānişmend¹³³, Qurtgaçı, Qutluq Buqa, Qutluq Temür, İl Temür. Bu bişniñg oğlı yoq (4) irdi. **Qulınıñg Üçünç Oğlı Miñgqan:** Munuñg hatun ve qumaları bolğandır. Üç (5) oğlı bar irdi. Halil, Başmaq, Olqutu. Atası Miñgqan bu mülkke (6) kelgende bu oğlanlar birge kelip irdi. **Qulınıñg Törtünç Oğlı Ayaçı :** (7) Hatunlarınıñg atı ma' lūm bolmaydur. Bir oğlı bar ikendür. Qazan kim (8) Qutluq Buqa kıızdın irdi. Bu Ayaçı kiçikligde munda keldi. Abaqa Han birle (9) Horāsānga Arğun Han keldi. Anı sıyurgap oğlı birle öz ulusıga (10) yiberdi. **Qulınıñg Beşinç Oğlı Müsülmān:** Qadağan Hatundın vücūdgā keldi. Hatunı (11) köp irdi. Biri Ordu Tigin Naymandın irdi. Munuñg dört oğlı bar (12) irdi. Mundağ:

¹³³ CT Daşman

Yaquku¹³⁴, Yayalak¹³⁵, H^vāce, İlyās. **Ordunıᅇ (13) Üçünç Oğlı [Kırumşı]** : Mununᅇ oğlı yok ikendür. **Ordunıᅇ Tör-** (14) **-tünç Oğlı Kōᅇᅇıran**: Ordudın soᅇᅇ ulusnı ol biyledi. Mununᅇ hem (15) oğlı yok irdi. **Ordunıᅇ Beşinç Oğlı Carmaᅇon**¹³⁶: Mununᅇ taᅇı oğlı yok (16) irdi. **Ordunıᅇ Altınç Oğlı Kıtuᅇuy**: Mununᅇ iki uluᅇ ᅇatunı bar irdi. (17) Biriniᅇ atı Soluᅇan, biri Toyarᅇin¹³⁷ Kıpᅇaᅇ irdi. İki oğlı bar irdi. (18) Temür Buᅇa, Olᅇutu. Mununᅇ tōrt ᅇatunı bar irdi. Evvel Kōkeᅇin, Yesür (19) Noyannıᅇ kıızı irdi. İkinç Arᅇun Tigin, üçünç Kıtuᅇin, tōrtünç Yapalın Kōᅇᅇrat (68a/1) irdi. Kıtuᅇuyınıᅇ ᅇatun ve kumaları bar irdi. Altı oğlı bar irdi. Mundaᅇ:

(2)	Sasi	Toᅇa Temür	Caᅇᅇᅇun	Buᅇa Temür	Küylük
(3)	Kıtuᅇindin toᅇdı		Kıtuᅇindin toᅇdı.	Arᅇun Tigindin toᅇup irdi.	Kōkeᅇindin toᅇup irdi

(4) Uşanan, Kōkeᅇindin toᅇdı. Bu Hülegü kumadın toᅇup irdi. (5) Eremōᅇ İᅇeᅇidin bolup irdi¹³⁸. Saᅇı be-ᅇāyet uzun irdi. Hülegüdin özge (6) oğlı yok irdi. Ordunıᅇ şu‘ besı tamām boldı. Va’llāhu a‘ lem. (7) **Yuci ᅇannıᅇ İkinç Oğlı Batu İrdi. Laᅇab Sayın** (8) Öki Kıᅇindin toᅇup irdi. İlᅇi Noyannıᅇ kıızı taᅇı Kōᅇᅇrat (9) kavmidin irdi. Munı Sayın ᅇan derler irdi. Yuci ᅇan ornıda ulus- (10) -nı ve leşkerni ol biylür irdi. Ve ‘ömrini tamām taptı. Taᅇı kıurultaylarda anıᅇ (11) sözidin hıᅇ kim çıkmaz irdi. Barᅇa uluᅇ kıᅇik şāᅇ-zādeler anıᅇ muᅇı‘i (12) irdi. Çün Öᅇetay Kı’an pādişāhlıᅇᅇa olturdı irse, Çiᅇᅇiz ᅇannıᅇ (13) ᅇükm yosunı birle Yuci ᅇan leşker birle barıp tamām şimāl vilāyetlerin İbir (14) ve Sibir ve Bular ve Başıᅇirt ve Deşt-i Kıpᅇaᅇ ve Urus ve Çerkes ve Derbendᅇa tigrü aldı. (15) Ol hem’ol yosun birle Batuᅇa buyurdı. Taᅇı birāder-zādesi Meᅇᅇü Kı’an (16)

¹³⁴ CT Yakutu

¹³⁵ CT Yaylak

¹³⁶ CT Cormakay

¹³⁷ CT Koyarᅇin

¹³⁸ CT Mōᅇ İᅇeᅇi

ve Böcek ve Güyük Hanın oğlu uluğ bigler birle, Sübeday başlıg (17) bu mülkke kelip irdiler. Hüküm boldı kim özge şah-zâdeler leşkeri birle Batu (18) kaşığa cem' bolğaylar. Ve cem' bolup şimâl sarı vilâyetni feth kılğalı bardılar. (19) Tārīh bıçın yıl cemâziye'l-âhir ayıda altı yüz otuz üçde revân boldılar. Ve ol (68b/1) vilâyetlerni tamâm aldılar. Bahâr irdi. Güyük Han Mengü Han yarlıgı birle yandı. (2) Taqı qa'an hazretiğa bardı. Ve Batunıg hatunı köp ve kuması bisyâr irdi. (3) Munuğ dört oğlu bar irdi. Evvel Sartak. Munuğ oğlu yok (4) irdi. Bu Sartak öldi. Taqı Toqukan oğlu Töde Mönğü, Sayın tahtıda (5) Han boldı. Andın soğ Toқта'a Han boldı. Andın soğ Özbek Han (6) boldı. Andın soğ oğlu Canıbek Han boldı. Anı 'Aziz Canıbek didi- (7) ler. **Beyt:**

Deşt ilinde Şah Canı Han idi

Kim halk ten idi aňa ol cān idi

(8) Yana bir oğlu Toqukan. Munuğ beş oğlu bar irdi. Atları bu turur: (9) *Tartu, Mönge Temür, Töde Mönğü, Toquka*, Ügeçi. Taqı Batu Han- (10) -nıg üçünç oğlu Ebügen. Törtünç oğlu Ulaççı. Toqukan- (11) -nıg evvel oğlu Tartu turur. Munuğ hatunı ve kuması köp irdi. İki oğlu (12) bar irdi. Biri Töle Buğa, birisi Köncek. Taqı Kutukannıg ikinç (13) oğlu Münge turur. Munuğ hatun ve kumalarındın üç hatun ma' lüm (14) boldı. Evvel Ölcey; Köngrat irdi. İkinç Üşündin¹³⁹, üçünç Kutuy¹⁴⁰ (15) Hatun. Munuğ on oğlu bar irdi. Bu tertib birle: Alğuy, Buralçaydın¹⁴¹ boldı. (16) *Abaçı* ; anası ma' lüm imez. *Tödegen* ; Sulţan Hatundın boldı. *Bürlük* ; Kutukuy Hatundın boldı. Toқта'a ; Ölcey Hatundın boldı. Anası (17) Kelmiş Ağanınğ kıızı ve Mengü Hanınğ karındaşı irdi. Andın boldı. (18) Yuci Han ornıda bu boldı. Munuğ bir oğlu bar irdi. Nayrus¹⁴² atlıg irdi. (19) Bu Münğeniğ oğlu bolmağan oğlanları bu turur: Sara Buğa¹⁴³, Mulaqay, (69a/1) Kıdan,

¹³⁹ CT Sultan Hatun

¹⁴⁰ CT kutukuy Hatun

¹⁴¹ CT Ölcey

¹⁴² CT Nanus

¹⁴³ CT Saray Buka

ꞖuduꞖan¹⁴⁴, ToꞖrılça. Bu ToꞖuꞖanınġ üçünç oġlı *Töde Möngü*. Munuġ anası (2) Möñge Temür kıızı Köçü Hatun, Oyrat kavmidin irdi. Bu Töde Möngü Hanınġ (3) iki hatunı bar irdi. Biri Qonġrat irdi. Biri Töre Qutluq; Alçi (4) Tatar kavmidin irdi. Üç oġlı bar irdi. Atları bu turur: Or Menġü, (5) Çeçektü, Töbetay. Törtünç oġlı ToꞖunqa: Munuġ hatun- (6) -larınġ atları ma' lüm irmez. İki oġlı bar irdi: *Babuç, Türkel Buqa*. (7) ToꞖuꞖanınġ beşinç oġlı Ügeçi: Munuġ oġlı bolmay turur. Batu Hanınġ (8) Üçünç Oġlı *Ebügen*: Munuġ yeti oġlı bar irdi. Baraq, Polad, TuꞖuꞖ, (9) Daqarqa¹⁴⁵, Aħmed, Sabir, Doñguz. Batunġ törtünç oġlı *Sinġüm*. Munuġ ferzendi yoq (10) irdi. Hatunı hem ma' lüm irmez. Batu Hanınġ Őu' besi tamām boldı. Va'llāhu a' lem bi'ş-şavāb (11) **Yuci Hanınġ Üçünç Oġlı Berke** (12) Munuġ oġlı yoq irdi. Özi Sayın taħtın biy lip turur. Hülāgü Hanınġ (13) dāsitānıda meşrūħ turur. **Yuci Hanınġ Törtünç Oġlı Berkeçer** (14) Bu Berkeçer¹⁴⁶ soqaqda salıp kitip tururlar. Kāfirlerinġ sütün (15) immegen üçün ol kendde bir müsülmān za' İfe tapıp. Anı imip turur. Ol (16) yerni añga berip kitip tururlar. Berkeçer¹⁴⁶inġ iki oġlı bar irdi kim uluġı (17) Kökeçi¹⁴⁷; kiçiki Yesü Buqa. Bu Kökeçiniġ tört oġlı bar irdi. Atları bu turur: (18) Ecil Temür, Yılqıçı, Doqd[a], Toq Temür. Taqı Yesü Buğanınġ oġlı Buqa Saray (69b/1) **Yuci Hanınġ Beşinç Oġlı Şiban Han** (2) **Dāsitān-ı** (3) **Şiban Han ve Ferzendlerininġ Zikri** (4) Bu Şiban Hanınġ on iki oġlı bar irdi. Atları bu turur: (5) Baynal, Bahadır, Qadaq, Balaka¹⁴⁸, Çerig, Mergen, *Qurtqa*, (6) Ayaçı, Sayılqan, Bayançar, Macar, Qonçı turur. (7) Baynalnġ üç oġlı bar irdi. Atları: İlaq Temür, Beg Temür, Yesü Buqa. (8) **Şu' be-i Bahadır İbni Şiban Han**: Munuġ iki oġlı bar irdi. Atları: (9) Coçı Buqa, Qutluq Buqa. Bu Qutluq Buğanınġ nesli qalmaydur. Coçı Buğanınġ (10) tört oġlı bar irdi. Atları: Badaġol, Beg Temür, Yañıqar, Yesü Buqa. Taqı Bada- (11) -ğolnġ oġlı Miñg Temür Han turur. Bu Miñg Temür Hanınġ za' İfesi

¹⁴⁴ CT kudukay

¹⁴⁵ CT Dakuka

¹⁴⁶ CT Berke

¹⁴⁷ CT Kökeçi

¹⁴⁸ CT Balak[an]

(12) İsmâ'îl Sāmānî nesli Cündî Bekiniñg kızı irdi. İlbek, Polad bu Cündî Beki kızı- (13) -dın toğup turur. Özge oğlanları qumadın toğup turur. Miñg Temür (14) Hänniñg oğlanları atı bu turur: Canta, Polad, (15) Süyünç Temür, Tönge, Big Qondı turur. Cantadın nesli qalmadı. İlbek oğlu (16) bu tört turur: İlyās, Tevekkül H'vāce nesli qalmaydur, Uç Qurtqa nesli qalmadı, Qa'anbay turur. (17) Bu Qa'anbayniñg oğlu Muhammed H'vāce Han turur. Anıñg oğlu Sözenç¹⁴⁹ Sultān (18) turur. Bularniñg iki oğlu bar irdi. Atı: İbrāhīm, ' Arabşāh. Bu İbrāhīm- (19) -niñg iki oğlu bar irdi: Hızır Han, Devlet Şeyh turur. Hızır oğlu Bahtiyār turur. Munuñg üç (70a/1) oğlu bar irdi. ' Aleyke, Hamza, Mehdî turur. ' Aleyke oğlu Turum¹⁵⁰. Munuñg oğlu (2) Canıbek¹⁵¹ turur. Taqı Hamza oğlu Mamaq, Muṭṭalib turur. Taqı Mehdî oğlu Tardi (3) Muhammed¹⁵² turur. Taqı Devlet Şeyh oğlu Ebu'l-Hayr Han turur. Munuñg on bir oğlu bar irdi. (4) Burkut za' ifesidin Şāh Budağ Sultān ve H'vāce [Muhammed] turur. Mañgıt za' ifesidin Muhammed, (5) Aḥmed turur. Qoñgrat za' ifesidin Şeyh Haydar Han, Sencer, Şeyh İbrāhīm turur. (6) Uluğ Big Mīrzā kızıdın toqğan Köçkünçi Sultān, Süyünç H'vāce Sultān (7) turur. Aq Buruq turur. Taqı qumasıdın toqğan Seyyid Baba Han turur. Taqı (8) Şāh Budağ Sultānniñg iki oğlu bar irdi. Uluğı İmāmü'z-Zamān ve Halifetü'r-Raḥmān Şāhib-Qırān (9) Ebu'l-Feth Muhammed Şibānî Han turur, ḥalleda'l-lāhu mülkehü ve sultānehu. Taqı bu Hänniñg oğlu Muhammed Temür Bahadır (10) Han, *Hurremşāh Sultān*. Ebu'l-Hayr Sultān ve Muhammed Süyünç Sultān turur. Taqı Muhammed Timur Bahadır (11) oğlu ' Abdü'l-Şāh, Polat, Moḥammed İmiş turur. Taqı Şāh Budağ Sultānniñg bir oğlu (12) Maḥmūd Sultān kim, taqı bahadır turur. Munuñg oğlu ' Ubeyd Sultān turur. Taqı H'vāce (13) Muhammed oğlu Canıbik ve Bobay turur. Şeyh Haydar Han oğlu Hōş Haydar, Can Haydar (14) turur. Sencer Sultān oğlu Aḥmed, Maḥmūd turur. Taqı Köçkünçi oğlu ' Abdu'llāh, ' Abdü'l-Laṭif, (15) Ebū

¹⁴⁹ AŞ Süyünç Sultan

¹⁵⁰ AŞ Turdı Muhammed

¹⁵¹ AŞ Canay

¹⁵² AŞ Tursun Muhammed

Sa'îd¹⁵³ turur. Süyünç H'âce oğlu Kil Muhammed¹⁵⁴ turur. Taķı Seyyid Baba H'an oğlu (16) Seyyid Muhammed Turur. Taķı Polat oğlu 'Arabşāh. Anıñ oğlu Tuğlu[k] H'acî turur. Munuñ (17) oğlu Temür Şeyh, munuñ oğlu Muhammed Seyyid. Munuñ oğlu Yādīgār H'an turur. Munuñ (18) tört oğlu bar irdi. Atları: Bürke, munuñ oğlu İlbars, Bilbars. *Ebke* ; Ablek munuñ oğlu İsen Kılı; (19) İmnek¹⁵⁵. Munuñ oğlu Sünek, Buçuğa, Avanaş¹⁵⁶. Taķı Coçı Buķa oğlu (70b/1) Big Timur. Mundın nesil qalmaydur. Coçı Buķa oğlu Yanğıçarnıñ oğlu Qazantur. Munuñ o- (2) -ğlı Aķ Berdi, munuñ oğlu 'İsā, Mūsā turur. 'İsādın nesil qalmadı. Mūsā- (3) -nıñ oğlanları bular turur: Muştafā Ulan, Qaban Ulan, Alacık Ulan. Muhammed, Aħmed, (4) Mañ Kirmān Ulan, Sarı Aħmed, Çorbu Ulan. Taķı Muştafā oğlu Buralkı, (5) Sıyaķ turur. Muhammed oğlu Qāsım turur. Sarı Aħmed oğlu Baħşāyiş turur. Çorbu oğlu (6) H'alu Ulan turur. Taķı Coçı Buķa oğlu Yesü Buķadın nesil qalmadı. Taķı Tönge oğlu Dövlet. (7) Munuñ oğlu Tuķu turur. Mundın nesil qalmadı. Taķı Süyünç Temür oğlu Süyünç Bay, (8) anıñ oğlu Baba turur. Munuñ iki oğlu bar irdi. Şūfî, Aķ Şūfî. Şūfî oğlu (9) Yumaduķ. Aķ Şūfî oğlu Muhammed, Maħmūd, Muhammed Şūfî turur. Muhammed oğlu Qarak (10) Ulan turur. Maħmūd oğlu H'anî Sulţān. Munuñ oğlu Qul Aħmed turur. Muhammed Şūfîniñ (11) beş oğlu bar irdi: Murtażā, 'Alî, Mūsā Rızā, Mūsā Kāzım, Ca' fer-i (12) Şādık turur. Taķı Beg H'āndîniñ iki oğlu bar irdi. Atı 'Alî, H'asan turur. (13) 'Alîniñ altı oğlu bar irdi. Atları: Anuķ, Qurulay Aħmed, H'acî Muhammed H'an, (14) 'Abdü'l-'Azîz, Baba, Aħmed turur. H'acî Muhammed H'anniñ üç oğlu bar irdi. Atları: (15) Seyyidek H'an, Maħmūdek H'an, Şiban Ğāzî turur. Taķı Seyyidek H'an oğlu bu üç (16) turur. Atı: Bobay, Aķ Kurt, Qāsım turur. Taķı Maħmūdek H'anniñ (17) oğlu bular turur: Ibaķ H'an, Mamuķ H'an, Ağlaķ H'an, Mevseş, (18) Çalbas, Al Çağır turur. Ibaķ H'anniñ beş oğlu bar irdi. Atı bu (19) turur: Quluķ, Mūske, Muhammed, Qamaç, Muhammed Baķî turur. Bahadır nesli bular irdi.

¹⁵³ Satırın üst kısmında *Ebu Said* ince divitle bir kez daha yazılmıştır.

¹⁵⁴ AŞ Kildi Muhammed

¹⁵⁵ AŞ İpenek

¹⁵⁶ AŞ Anaş

(71a/1) zıkr kılındı. **Şu'be-i Qadağ İbni Şiban Han:** Bu Qadağ oğlu Töle Buqa. Munuᅇg iki (2) oğlu bar irdi. Atı: Maᅇgkutay, Tümen Temür. Bu Maᅇgkutaynıᅇg üç oğlu (3) bar irdi. Hızır Han, Hacı, Mürüvvet turur. Hızır Han oğlu Temür H'vace kim (4) atası öltürgen yüzi[din] Kara Han derler. Taqı Maᅇgkutay neslidin biri Rüstem. (5) Munuᅇg üç oğlu bar irdi: *Sa' İd H'vace Ulan, Aqçullı Ulan, Sıgal* (6) *Ulan* turur. Sa' İd H'vace nıᅇg iki oğlu bar irdi. Atları: Seyyid Ahmed, Seyyid Hüsâm (7) turur. Taqı Aqçullı oğlu Ak Ğazı. Munuᅇg iki oğlu bar irdi. Atları: Haydar (8) ve Ğazanfer turur. Taqı Sıgal oğlu dört turur: *Tüpet, Tenᅇgir, Yorçı*, (9) İt İmgen. Taqı Tümer Timur oğlu Üçügen turur. **Şu'be-i Balqa (10) İbni Şiban Han İbni Yuci Han:** Bu Balqa oğlu Tokıta, Tügen, *Töri turur.* (11) Tokıta oğlu bular turur: Bakırça, Künçek¹⁵⁷, Şadқан, Çavçuq (12) Taş Buqa turur. Künçek oğlu 'Äyine H'vace. Özgesidin (13) nesli qalmadı. **Şu'be-i Çerig İbni Şiban Han:** Munuᅇg bir (14) oğlu bar irdi. Atı: Toq Temür tur[ur]. **Şu'be-i Mergen İbni Şiban Han:** (15) Munuᅇg iki oğlu bar irdi. Atı İl Buqa, Toqa Temür. **Şu'be-i Qur- (16) -tqa İbni Şiban Han:** Munuᅇg bir oğlu bar irdi. Atı Kines turur. (17) **Şu'be-i Ayaçı İbni Şiban Han:** Munuᅇg bir oğlu bar irdi. Atı Üç Kurtqa turur. (18) **Şu'be-i Sayılқан İbni Şiban Han:** Munuᅇg oğlu Tuqluq Temür. Munuᅇg (19) yeti oğlu bar irdi. Atı: Boralday, Beg Temür, Boralkı, 'Oşmân, Satbaq, (71b/1) Yesü Buqa, Temür Bay turur. Satbaq oğlu Ayran Köz. Anıᅇg oğlu Tübtügli Mübârek, (2) anıᅇg oğlu Hasan Şeyᅇ. Anıᅇg oğlu Girân Ulan turur. Boralday oğlu Balıq Ulan. (3) Munuᅇg oğlu Toy H'vace Ulan. Munuᅇg oğlu 'Aziz Baba. Anıᅇg oğlu Nuru'-(4) -d-Din, anıᅇg oğlu *Udurman Ulan* turur. Taqı Boralkı oğlu Devletşâh. Munuᅇg (5) oğlu Polad. Munuᅇg oğlu Belᅇ Ulan. Munuᅇg Toquz oğlu bar irdi. Atı: (6) Muqı, oğlu ...; İsmâ'ıl, oğlu atı Sayılқан Kıranbay; İslâm Ğazı, [oğlu] Boralçı, Yamᅇurçı; Toqmaq, [oğlu] Hasan, Muhammed, Ahmed; Halil, [oğlu] Kuvatdıq, Qudaş; Haydar ..., (7) Sündük; Muhammed; Çaş, munuᅇg oğlu Yüsuf Murtaza turur. **Şu'be-i Bayançar (8) İbni Şiban Han:** Munuᅇg oğlu Ebügen. Munuᅇg oğlu Buqançar turur. **Şu'be-i [Macar] (9) İbni Şiban**

¹⁵⁷ CT Küçük

Ḥan: Munuṅ oğlı Dorçı turur. **Ṣu'be-i Kõnçı İbni (10) Ṣıban Ḥan:** Munuṅ oğlı yođ irdi. **Ṣu'be-i Tanđkut İbni Yuci (11) Ḥan:** Bu Tanđkutnıṅ iki oğlı bar irdi. Atları: Tolumtay Arslan, Buralkı turur. (12) ... atı turur. Tağı bular neslidin Tõpey, Bãzãrçı Ḥan (13) turur. Tõpey oğlı Mert Ṣũfı. Anıṅ oğlı Min Ādem. Munuṅ üç oğlı (14) bar irdi. Atları Sultãn Aḥmed, Qarçar, Ḥabeṣ turur. Tağı Bãzãrçı Ḥannıṅ (15) oğlı Tiver Melik turur. Sübüdaynıṅ iki oğlı bar irdi. Atı: (16) Kür Kıçık, Kõnçı. Munuṅ tõrt oğlı bar irdi. Atı: *Boraçar*, (17) Küç Temür, *İšten ve Duratu*. Bulardın nesli qalmadı. **Ṣu'be-i (18) Hügeçi İbni Yuci Ḥan:** Munuṅ nesli qalmay turur. **Ṣu'be-i İsin (19) İbni Yuci Ḥan:** Bu Ordu birle toğup turur. Nesli qalmadı. **Ṣu'be-i Bora (72a/1) İbni Yuci Ḥan:** Bu Çımtay birle tođđan turur. Nesli qalmadı. **Ṣu'be-i (2) Bo'al İbni Yuci Ḥan:** Munuṅ iki oğlı bar irdi. Atları: *Tatar*, Minđđadar. (3) Bu Minđđadarnıṅ toğuz oğlı bar irdi. Atları bu turur: Tutar, munuṅ oğlı Kirdi Buqa; (4) Bügdüz, Qatlubay, Tõdegen; *Ebügen*, *Aḥmed*, *Tutuç*, Özbek, munuṅ oğlı Basar; Sasıq; Urus (5) Özüṅ Kurtđa, *Tođluca*, *İl Basmıṣ* turur. Tağı *Tatarnıṅ* (6) oğlı Noqay turur. Bu Noqay üç yüz minđ araba birle Qırım, Kefe çerigin alıp (7) kelip Ten Suyda Toқта Ḥan birle uruṣup vefãt bolup turur. (8) Bu Noqaynıṅ üç oğlı bar irdi. Atı: Tõri; Teke; Ceke. Tağı Ceke oğlı (9) Qara Kesek turur. **Ṣu'be-i Çılavkun İbni Yuci Ḥan:** Bu Ṣıban Ḥan

(10) birle tođđan turur. Nesli qalmay turur. **Ṣu'be-i Sunđkur İbni Yuci**

(11) **Ḥan:** Munuṅ üç oğlı bar irdi.

(12) Ṣıramun, munuṅ üç oğlı bar irdi

(13) Ḥãrizmı, Ca'utu, Bayram

(14)

Yesü Buqa, munuṅ üç oğlı bar irdi

Buralkı, Küylük, Tõden, Tayçu

Macar, munuṅ üç oğlı bar irdi

Orusağ Bayan Bayku

Bu Orusağ oğlı İdi

Berdi, Ṣeyḥ Ṣũfı. Munuṅ oğlı Ḥãce. Munuṅ oğlı Tõdem, munuṅ oğlı (15) Ötem, munuṅ oğlı Oruz, munuṅ oğlı Çayan Ṣũfı, munuṅ oğlı Tõkenç (16) Ulan turur. **Ṣu'be-i Çımtay İbni Yuci Ḥan İbni Çinđiz Ḥan:** Munuṅ iki (17) oğlı bar irdi. Atları: Tõdür, Hendu. Tõdürnıṅ iki oğlı bar irdi. (18) Atı: Macar, Taryaçi turur. Tağı Macarnıṅ üç oğlı bar irdi. (19) Atı: Melik, Ḥãce Temür, Kurtkaçık turur. Hendunıṅ oğlı Yegü.

Munuᅅ (72b/1) üç oğlı bar irdi. Adı: Celayirtay, Kündelen Manķutay, Taçu¹⁵⁸ turur. Bu Taçu atası (2) ornın biyledi.  Āķıbet Toķta  lt rdi. Taķı bu  imtay oğlanlarıdın Baķman Ulan. (3) Munuᅅ iki oğlı bar irdi: Aķ  uķķar, Bayram H v ce turur. Aķ  uķķar

(4)	oğlı Hüseyin, munuᅅ oğlı	Cel�l turur. Munuᅅ oğlı	Bayram H�v�ce, oğlı Devlet Berdi
(5)	Őeyķim. Seyyid Aķmed, Őeyķ Mans�r Őamaķ turur.	H�vek, Yumaķ, Seyyid � Al�, Seyyid H�san	Munuᅅ oğlı Burum turur.

(6) **Őu  be-i Muķammed İbni Yuci H an:** Bu Batu H an birle toķĝan turur. Nesli ķalmadı.
(7) **Őu  be-i Udur İbni Yuci H an:** Munuᅅ oğlı atı  araķar. Munuᅅ (8) biş oğlı bar irdi. Atları:  urtuķa, Dorķı, *Abuşka*, İmgen, T kel (9) turur. Dorķı oğlı Anende.  urtuķa oğlı Sasi turur.  zgesidin (10) nesil ķalmadı. **Őu  be-i Toķa Timur İbni Yuci H an:** Munuᅅ t rt oğlı (11) bar irdi. Atları: * r nĝ Tem r*,  z Timur¹⁵⁹, Bay Timur, Bayan turur.  r nĝ Tem rniᅅ (12) nesli ķalmadı.  z Timurniᅅ t rt oğlı bar irdi. Atları bu turur: (13)  araķız, Sariķa, Abay, H v ce turur.  araķızniᅅ¹⁶⁰ iki oğlı bar (14) irdi. Atı: Kereyce, Őibaĝuķı turur. Taķı Sariķa oğlı K nķek turur. (15) Bu K nķekniᅅ  ç oğlı bar irdi. *Toĝlu H v ce*, Uruĝdaķ, (16) T lek Timur turur. Bu Toĝlu H v ce oğlı Toy H v ce turur. Munuᅅ oğlı (17) ToķtamıŐ H an turur. ToķtamıŐ H anniᅅ sekiz oğlı bar turur. Atı: (18) Cel l 'd-D n, Cabb r Berdi, Kebek, Ker m Berdi, İskender, B  Sa 'id, K cek (19)  adir Berdi turur. Cel l 'd-D n oğlı B  Sa 'id turur. Kebekniᅅ oğlı  aĝatay (73a/1) Sult n, ķızı Őir n Bik turur. Ker m Berdi oğlı Seyyid Aķmed turur. Taķı ToķtamıŐ (2) H anniᅅ ķızları atı: M lke H nike, Canike, Sa 'adet Bik, H dice turur. (3) **Őu  be-i Uruĝdaķ İbni K nķek:** Munuᅅ oğlı atı Beraķ.  ızları (4) Meᅅgli Bik?, Tamadaķ turur. **Őu  be-i T lek Timur:**

¹⁵⁸ CT Takaçu

¹⁵⁹ CT Ked Timur

¹⁶⁰ SOG Karakır, CT Karaku

Munuᅅg oğlı (5) Çine turur. Munuᅅg uç oğlı bar irdi. ‘Alı, *Hasan*, Baş Timur (6) turur. ‘Alı oğlı Hdy Dd, kızınıᅅg atı, ‘İzzet, Hürmet, (7) Hcı şahib turur. Hasan oğlı Muᅅammed Hn turur. Munuᅅg yeti oğlı bar irdi. (8) Ve uç kızısı. Oğlanlarını[ᅅg] atı: *Maᅅmdek Hn*, Ya‘ kb, Tlek, Muştafa, Fırze (9) Ksım turur. Maᅅmdek Hnınıᅅg iki oğlı bar irdi. Atı Hlil Hn, (10) İbrhım Hn turur. Bu İbrhım Hnınıᅅg uç oğlı bar irdi. Atları: İbrhım Hn, (11) Muᅅammed İmın Hn, ‘Abdü’l-laşif turur. Taķı *Baş Timurnıᅅg* tört oğlı bar irdi. (12) Atları bu turur: Ceml’d-Dın, Devlet Berdi, Gıyaş’d-Dın, Ali (13) Big turur. Taķı Baş Timurnıᅅg kızları atı: Hcı Sultn İrnınıᅅg (14) Sa‘ det Sultn turur. Taķı Ceml’d-dınnıᅅg oğlı Sultn Byezıd, kızısı Dilşd (15) Sultn, Zebıde Sultn turur. Devlet Berdi kızısı Mhrnısb turur. Gıyaş’ - (16) -d-dın Hnınıᅅg oğlı Hcı Giray Hn, Can Giray Hn turur. Taķı Hcı Giray Hn- (17) -nıᅅg sekiz oğlı bar irdi. Atı bu turur: Devletyr, Nr Devlet, (18) Hydar Hn, Ktluķ Zamn, ..., Meᅅgli Giray Hn, Yamęurçı, z Timur. (19) **şu‘be-i Abay İbni z Timur H[n İbn-i] Toķa Timur**: Bu Abayınıᅅg tört (73b/1) oğlı bar irdi. Atları: Krtķa, İmgen, Tumęan, Miᅅgeser?. Bu Krtķa oğlı (2) ‘Ömer. Munuᅅg oğlı Kra Kesek. Munuᅅg iki oğlı bar irdi. Atları: Tımı Bek, munuᅅg oğlı řınuķaķ; (3) Canıbek, munuᅅg oğlı Ca‘fer H’ce turur. İmgenıᅅg nesli klmay turur. Tumęanıᅅg oğlı Ktluķ Temür. (4) Munuᅅg uç oğlı bar irdi. Atı: Timur Bik, Ktlu Bik, Knce (5) turur. Taķı Timur Bıkınıᅅg iki oğlı iki kızısı bar irdi. Oğlanları (6) atı: Timur Ktluķ Hn, ‘Alı Sultn turur. Kızları: Hnme[li]k, Tatlı turur. (7) Taķı Timur Ktluķ Hnınıᅅg tört oğlı, iki kızısı bar irdi. Oğlanları- (8) -nıᅅg atı: Polad, Timur, Nşır, Ydigr turur. Kızlarınıᅅg atı: Maᅅtum Sultn, (9) Birder Sultn tur[ur]. Taķı Timur Oğlı Muᅅammed Hn turur. Munuᅅg tört oğlı (10) bar irdi. Atları bu turur: Maᅅmd Hn, avaķ Sultn, *Aᅅmed Hn*, (11) Başbek turur. Taķı Maᅅmd Hnınıᅅg bış oğlı bar irdi. Atları: (12) Ksım Hn, oğlı Canıbek Hn turur; Bozturęay, ‘Abdü’l-Kerım Hn, Keldi Big, ... turur. (13) avaķ Sultnınıᅅg uç oğlı bar irdi. Atları: Ya‘ kb; oğlı Aķ Bubay, (14) Tama, Aķ Budal. Baᅅřyiř ... turur. Aᅅmed Hnınıᅅg toķuz oğlı (15) bar

irdi. Atları bu turur: Murtażā, Seyyid Aḥmed, Şeyḥ Aḥmed, Seyyid Maḥmūd, (16) Edigeý H'āce, Muḥammed, Hüseýin, Canıbık, Bahadır Sultān turur. Taḳı Ƙutlu Bikniḡ (17) bir oḡlı bar irdi. Atı: Şādī Bik Ḥan turur. Munuḡ oḡlanları Ġıyāsü' - (18) -d-dīn, oḡlı Muştafā Ḥan, oḡlı Muḥammed Sultān, Pür Maḥmūdşāh Sultān. Ƙızı Melīke. (19) ' Alī Dervīş oḡlı Pür Budak, oḡlı Şāh Budak, bir oḡlı Miḡ Budak, oḡlı Sā'at (74a/1) H'āce? turur. Ƙızlarıniḡ atı: Şādımān, Şāyike turur. Taḳı Mihr Nigār Ƙılı Big- (2) -niḡ Ƙızları ... turur. Taḳı Beg Köñçeniḡ bir oḡlı bar (3) irdi. Atı Muyed. Ƙızları atı: *Baḫtı Bek*, Nuşret turur. Taḳı (4) *Şu'be-i Meḡser İbni Abay İbni Öz Timur*. Munuḡ toḳuz oḡlı (5) bar irdi. Atları: *Mamḳı, Tuḳluḳ H'āce, PİR Maḥmūd, Ƙazan, Aḳmal*, ' Abdü'l- (6) -Melik, *Timur, İbrāhīm*, Selke turur. Mamḳınıḡ üç oḡlı bar irdi. (7) Atları: *Altı Ƙurtḳa, Bürenḡeş, Seyyid Aḥmed* turur. Bu Altı Ƙurtḳa- (8) -niḡ üç oḡlı bar irdi. Atı: Dervīş Ḥan, Ḥasan, Hüseýin turur. Dervīş (9) Ḥanniḡ Ƙızı Şeker Bik turur. Tuḳluḳçu H'āce oḡlı Yūsuf. Munuḡ (10) oḡlı Tin H'āce turur. PİR Maḥmūdniḡ biş oḡlı bar irdi. Atları: (11) *Ƙardebaş, Mirek, Sol H'āce, Şeyḥ H'āce, H'āce Aḥmed* turur. Şeyḥ Aḥmedniḡ (12) tört oḡlı bar irdi. Atları: Şeyḥ Muḥammed, Rüstem Şūfī, Şeyḥ Şūfī, (13) Özbek turur. Taḳı Şeyḥ Aḥmedniḡ Ƙızları Keyek, Mülke Sultān, Devlet (14) Bik turur. ' Alī Ƙazanniḡ üç oḡlı bar irdi. İki Ƙızı bar turur. Oḡlan- (15) -ları atı: Kürke, Ḥācī H'āce, Çemek turur. Ƙızları Baḫt Bik, (16) Devlet turur. Taḳı Aḳmalniḡ üç oḡlı bar irdi. Oḡlıniḡ atı Receb, (17) Cigre Ḥan, Aḥmed turur. Taḳı Ƙızı atı Tolun Bik turur. Recebniḡ (18) üç oḡlı, iki Ƙızı bar irdi. Oḡlı atı: İsen Sultān, Kike, (19) Muḥammed Sultān turur. Ƙızları atı: Murād Bik, Devlet Bik turur. (74b/1) Cigre Ḥanniḡ iki oḡlı bar irdi. Atı: Bay Sungur, La' l Big turur. Taḳı Ƙızı Toluncaḳ (2) turur. ' Abdül oḡlı Muḥammed turur. Melik Temür oḡlı Aḥmed turur. İbrāhīmniḡ iki (3) Ƙızı bar irdi. Atları: Tatlı Bik, İrānşāh turur. Taḳı Mülke oḡlı *Sultānşāh*. (4) Ƙızları: Devlet Bik, Güher Bik. *Şu'be-i H'āce Veled-i Öz Timur*. (5) Bu H'āceniḡ iki oḡlı bar irdi. Atları: Şādıḳ, Badaḳ. Bu Şādıḳniḡ (6) bir oḡlı bar irdi. Atı: Şeyḥ Nażar. Munuḡ bir oḡlı iki Ƙızı bar irdi. (7) Oḡlı Ƙılıḳ Şeyḥ, Ƙızları: Şāh Sultān,

Sultān Bik turur. Badaķnıng (8) bir oğlı bar irdi. Taķı bir kıızı bar irdi. Oğlı atı *Urus Ğan*. Kıızı (9) atı: Süyünçe. Bu Urus Ğannıng yeti oğlı biş kıızı bar irdi. (10) Oğlanlarınıng atı: ToĞta Kıya, Kıtulıķ Buķa, Tađlıķ Polad, *Ķuyruçuk*, *ToĞta Polad*, (11) Seyyid AĞmed, Seyyid ‘Alı turur. Taķı kıızları atı: Menđli Bik, Őeker, Südi Bik, (12) İrān Bik, Menđli Terken turur. Taķı ToĞta Kıyanıng üç oğlı ve üç kıızı bar irdi. (13) Oğlanlarınıng atı: Tenđriberdi, Bađuçaķ, İnge Polad turur. Kıızlarınıng (14) atı: Tatlı, Südi, YaĞşı Bik turur. Taķı Bađuçaķnıng üç oğlı bir kıızı bar irdi. (15) Oğlanlarınıng atı: ‘Alı, AĞmed, MuĞammed turur. Taķı kıızı: İmın Bik turur. (16) İnge Poladnıng oğlı Giray Ğan. Munuđg üç oğlı bar irdi. Burunduķ (17) Ğan, Ğvāce MuĞammed, Sultān ‘Alı. Burunduķ Ğannıng oğlı ŐeyĞim, Sencer, (18) Cihān TaĞtı turur. ŐeyĞim oğlı Yār MuĞammed turur. Kıtulıķ Buķa İbni Urus Ğannıng (19) üç oğlı bar irdi. Atları: Yādigār, Kıtuçaķ, Çiđg Polad turur. Tuķlu Poladnıng (75a/1) iki oğlı bar irdi. Atları: Polad, Aķ Polad turur. Taķı Kıyru- (2) -çuk oğlı Baraķ Ğan turur. Kıızlarınıng atı *Āyende Sultān*, (3) Ruķiyye turur. Taķı Baraķ Ğannıng üç oğlı bar irdi. Atları: Mır Seyyid, (4) Mır Ķāsım, *Bū Sa‘id*. Taķı Canıbek Ğan turur. Munuđg (5) oğlanlarınıng atı bu turur: Ayrańçı, MaĞmūd, Ķāsım. (6) Atıķ, Cāniş, Ķanber, Teniş, Üstek, Cādek turur. (7) **Őu‘ be-i Baymür Veled-i** (8) **Toķa Timur**: Munuđg üç oğlı bar irdi. Atları: Yılķıçı, Tođcaz, Kekeçü (9) turur. Toğcaznıng iki oğlı bar irdi. Atı: Sasi, Bozađlaķ (10) turur. Sasiniđg tört oğlı bar turur. Atları: Bū Çađaķ, Nuķay, (11) Toğlı Bekri, Ķataķçu Eçe turur. Bozuđlaķnıng iki oğlı bar irdi. (12) Atı: Müşerref Ğvāce, Mübārek Ğvāce turur. Müşerref Ğvāceniđg (13) oğlı MuĞammed Őeker turur. Mübārek Ğvāceniđg tört oğlı bar irdi. (14) Atları bu turur: *Başı Bik*, YaĞşı Bik, Ğasan, AĞmed. Bu AĞmedniğg (15) oğlı Alp Yaz, Er ŐeyĞ turur. **Őu‘ be-i** (16) **Bayan Veled-i Toķa Timur**: Bu Bayannıng üç oğlı bar irdi. Atları Ķazan, nesli Ķalmadı, (17) Alđuy, Dānişmend. Alđuyınıđg oğlı Tođançar. Munuđg oğlı (18) Big Yaruķ. Munuđg iki oğlı bar irdi. Atları: Ğazret Ğvāce, Fāzıl (19) Ğvāce turur. Dānişmendniđg tört oğlı bar irdi. Atları: (75b/1) İlbek, Türkmān, Big Tut, İl Tutar turur. İlbekniğg biş oğlı bar (2) irdi. Atı: Ğacı Beg, Ğacı

H'vāce, Berāt Şūfī, Sarıq, 'Alī, (3) Dervīş turur. Taqı Türkmänniñ oğlı yoq irdi. Big Tutnıñ iki (4) oğlı bar irdi. Atı: Yağı Timur, Big Şūfī. Yağı Timur- (5) -nıñ dört oğlı bar irdi. Atları: 'Alī, Hasan, Hüseyn, (6) Seyyid Mehdī turur. Big Şūfī oğlı Berāt Şūfī turur. (7) Taqı Muhammed Şūfī turur. Taqı İl Tutarnıñ oğlı Ordu Melik, (8) munuñ oğlı İbaç turur. Munuñ oğlı Tükel turur. (9) Va'llāhu a'lem. Evvelce tevārīhlerde meşhūr irdi. (10) Ve taqı işitilgen bitilgen bu irdi. Zıkr (11) kılındı. Yana her kim ođul oğullarındın bilse tapsunlar. (12)

Hikāyet-i Yuci Han

(13) Çün Yuci Hanga hūkm bolup irdi kim, çeriglep yörüp, şimāl (14) vilāyetleri Başgırt ve Urus, Çerkes, ve Deşt-i Kıpçaqnı yörüp (15) fetḥ kılığaylar. Ol işke Yuci Han hastelığı cihetidin bara almay 'özr koldı (16) irse, ol cihetdin Çiñgiz Han rencide bolup, aña qahr kıldı kim, öltür- (17) -sünler didi. Çün Yuci Han maḥzūr irdi. Hanga ma'lūm bolmay turur (18) irdi. Bu cihetdin Yuci Han atası işin kılmadı. Taqı ol atası hıdmetiğa (19) bara almadı. Andın soñg bir neçe yük keyikni yiberip 'özr koldı. Andın (76a/1) soñg Çiñgiz Han neçe kerrāt cehd kıldı, kelgey. Ol rencürlük cihetidin kele almadı. (2) 'Özr etdi. Andın soñg bir kişi Qoñgrat qavmidin Yuci Han yurtları- (3) -dın kilür irdi. Ve Yuci Han taqı küç kılıp bir tağğa tişti kim anıñ şikār- (4) -gāhı irdi. Çün özi bī-ḥuzūr irdi. Biglerni yiberdi. Şikār kılığay. (5) Barıp şikār kılur irdiler kim ol Çiñgiz Hanga bargan bu şikārını körüp (6) bardı. Andın Yuci Hannı sordılar irse, ol didi kim: Haste- (7) -lığıdın haberim yoq. Ammā şikār kılıp yörür irdi didi. Çün Çiñgiz Han (8) bu sözni işitdi irse gāzablık boldı. Taşavvur kıldı kim ol yağı (9) bolmış. Miniñ sözümge iltifāt kılmaydur. Yuci Han dīvāne bolup- (10) -dur. Mundağ harekāt kılatur dip hūkm boldı kim Çağatay, Ögetay başlığ (11) çerig yığıp barsun. Özüm soñgdın yörüyüm didi. Bu uçarda yana (12) haber tapıp Yuci Hannıñ aḥvāl-i vāqı' asın bildiler irse, Yuci (13) ol yığında yoq ikendür. Haste irmiş, ol ḥāldin Çiñgiz Han 'azım (14) ğam-ğın boldı. Ol Qoñgratnıñ sözün gālaṭ ikenin bilip anı tiledi (15) kim yasağğa tigürgey. Tapmadılar. Taqı ilçiler ve mu' teber

bigler taķı Yuci Hıandın (16) kildiler. Taķı taķrır kıldılar kim Yuci Hıan ol hastelıkdın öldi. Vefatıdın kırķ (17) kün turur didi. Kıyāsğa yavuķ kördiler. Taķı Yuci Hıannı yigirmi yaşıda (18) öldi derler. Velı ol ğalať turur. Kırķ yaşıda vefat boldı. Ol maħalde Őimāl (19) vilāyetiniĝ fethin muĝga buyurup irdi. ‘Ömri vefā kılmadı. Yuci Hıan uluĝ uruŐlar (76b/1) ve yaħŐı iŐler köp kılıp tamām Őimāl vilāyetin İbir ve Sibir ve Bular ve BaŐırt ve DeŐt-i (2) Kıpçaķ ve Urus, Ćerkesni alıp taħtıda oturup, bir uluĝ Őoy kılıp vefat boldı. (77a/1)

Hıkāyet

(2) Yuci Hıannıĝ aħvālī Ögetay Ka’an vaķtinde kılgan iŐleri, Ka’annıĝ (3) dāŐitānıda meŐrūħ turur. Taķı Mönĝe Hıan birāderleri birle ittifaķ kılıp turur. Taķı (4) destūr birle Őimāl vilāyetin feth itgeli, cem’ boldılar. BarĆa ulusnıĝ fethi meŐrūħ (5) kelĝüsi durur. Tārıħ altı yüz otuz toķuzda Ögetay Hıan vefat boldı. Taķı (6) Batu ulĝayıp aĝrıķğa ulanıp irdi. Anı kırultayğa tiledi. (7) ‘Özr aytıp kelmedi. Anıĝ ĥatır bolĝanı cihetidin kim barĆanıĝ uluĝı irdi. (8) ÜĆ yılĝa tigrü Mönĝe Ka’annıĝ iŐi mu’ayyen bolmadı. Ögetay Hıannıĝ uluĝ (9) ĥatunı Töregene Hıatun ĥükm kıla turur irdi. Ol ĥalde memleketniĝ (10) iŐ küĆide köp noķŐān boldı. Ka’an Őıramun atlıĝ oĝlınıĝ (11) oĝlını öz Őarafıdın veliyyü’l-’ahd kılıp irdi. Anĝa Töregene Hıatun birle ba’zı (12) bigler rāzı imes irdi. Taķı Güyük Hıan uluĝdur tip anı Hıan köter- (13) -mek üçün yana Batunı tilediler. EgerĆe aĝrıp, burun kelmeĝenidin kırkınĆı bar (14) irdi. Yörüp āhestelik birle kele turur irdi. Anıĝ kelüriĝa taķı (15) aĝa ininiĝ kelüriĝe Őabr kılmay ĥanlıķnı Güyük Hıanĝa muķarrer kıldılar. (16) Taķı Güyük Hıannıĝ irteki aĝrıĝı bar irdi. Bu bahāne birle kim atamnıĝ (17) kıdīmı yurtı maĝga yaraŐur dip kıalın Ćerig birle İmil KıuĆinniĝ ĥudūdıĝa (18) bardı. Batu Güyük Hıannıĝ ol yerge yaķın kelĝenin bilip kıorktı [ir]se Güyük (19) Hıannıĝ uluĝ ĥatunı Sorķuķtani Hıatun kim Ćiĝiz Hıan zamānıdın Yuci Hıan birle (77b/1) dōstluķı bar irdi. YaŐura aytıp yiberdi kim Güyük Hıannıĝ ol Őaraf- (2) - larĝa barunı mekrdin ĥālī imes turur didi. Batunıĝ kırkınĆı artıp Güyük (3) Hıan kelür tip

bağa turur irdi kim Güyük Han Semerqand haddide Bişbalık digen (4) yerde evvelgi ağrığı birle vefât boldı. Tārīh altı yüz kırkıda taht neçe vaqt eye- (5) -siz qaldı. Taqı Töregene Hatun hüküm kılur irdi. Çün kim Batu Hannıng ağrığı (6) şöhet tapıp irdi. Öz oğlu Mönge Ka'annı Batunı sora yiberdi. (7) Batu anıng kelgenige sevindi. Ve Batu anda yahşı yosun mülâhaza kıldı. Ve hanlıqğa (8) lâyıq kördi. Çün Ögetay Ka'annıng oğlanlarıdın ağrıp irdi. Didi (9) kim Menğü Han Toluy Hannıng uluğ oğlu turur. Taqı Toluy Han Çiñgiz Han- (10) -nıng kiçik oğlu turur. Yurt anıng turur. Taqı bu oğul besı 'âkıll ve hüner- (11) -lik kişi turur. Mundın özge hanlıqğa lâyıq imes. Taqı Ögetay Hannıng (12) oğlanları boyun tolgap ağa inidin keñgeşsiz Çavur Seçen atlıg (13) kızın yazuqsız öltürdiler. Bu tarıka birle hanlıq mundağ kişi- (14) -lerğa tegmes didiler. Taqı Menğü Han özi Han kılıp, bolğan inisi birle (15) uruğların ve biglerin anğa muñı' kıldı. Taqı Berke atlıg inisin ve Sartaq (16) atlıg oğlın üç tümen çerig birle anğa qoldaş kılıp yiberdi kim Onon (17) Kelüren digen Çiñgiz Hannıng kadımı yurtı irdi. Ol yerde anı hanlıqğa (17) olturguzdılar. Ögetay Hannıng oğlanlarını mekrini yandurdı- (19) -lar. Basa hanlıq Toluy Hannıng hânedanığa kelmeki ve haq yerinde qarâr tapmağığa (78a/1) sebeb, Suyurquqtani Hatunıng kifâyeti birle tedbiri boldı. Andın soñg (2) ahır 'ömriğa tigrü Sartaq birle Ulaqçı zamânıda Toluy Han birle Batu Hannıng (3) uruğınıng arasında döstluğı bar irdi. Batu Hannıng tirigide irdi (4) kim, Mönge Ka'an üçünçi qarındaşı Hülâgüni yahşı çerig birle İrân memleket- (5) -lerige ta' yın kıldı. Şâh-zâdelerdin munuñg çerigi artuqraq irdi. (6) Taqı Ordunıng uluğ oğlu Qulını bir tümen çerig birle H'arizm (7) yolu birle Dehistân yolıdın yiberdi. Basa Batu, Şiban oğlu Balaka ve Tutar¹⁶¹ (8) atlıg, Bo'al oğlu, taqı Miñgkadurnıng oğlu Qıpçaqnı Derbend yolıdın yiberdi (9) kim Hülâgü Hannıng çerigige meded bolup küç bergey. Taqı Batu Han tārīh altı (10) yüz eligde İdil deryasınıng yaqasında vefât boldı. 'Ömri- (11) -din kırk sekiz yıl keçip irdi. Mönge Ka'an Batunıng Murad atlıg oğlu- (12) -nı 'izzet kılıp atası ornığa olturguzdı. Taqı atası (13)

¹⁶¹ Tutan yazılmış

mülkige barurda yolda vefât boldı. Möñge Қа'an ilçiler yiberip Murad- (14) -nıñ hatunları birle, oğlanları ve ağa inileriğa istimâlet (15) berdi. Ve Batunıñ oğlu Ulağçı atası tahtıda olturguzup (16) memleketlerin aña berdi. Ulağçı tağı az maħalde vefât boldı.

(17) **Ҳикәyet:** (18) **Berkey Yuci Ҳанниң Улусиға Ҳанлиқға Та' yin Bolғanı**

Çün kim (19) Batu Ҳан öldi. Oğlanların Sartaq, Ulağçı kim alarnıñ ornığa (78b/1) muqarreb bolup iridi. Alar tağı kuvvet buldılar. Aғası Berkey anıñ ornığa (2) olturdi. Tārīh altı yüz elig ikide anıñ hükmi ulus içinde revān boldı. (3) Burunğı yosun birle Toluy Ҳанниң Ҳан-zādesi birle dōstluq (4) kılıp yaħşı barısur iridi. Tārīh altı yüz elig törtde Balakar kim bu mülkde (5) iridi. Hülāgü Ҳан birle yamanlıq bünyād kıldı. Tağı bular haqqıda cādū kıla (6) başladı. Ayğaq çıkıp ayğakladı irse andın sordılar irse ikrār (7) boldı. Andın Hülāgü Ҳан arada köñgöl qalış bolmasun dip anı Sa- (8) -vunçaq Bigdin Berke Ҳанға yiberdi. Anda bargaç yazuқи Berke Ҳанға (9) rüşen boldı. Andın Berke Ҳан yandura yiberdi. Siniñ günāh-kārıñdur, (10) sin bilür-sin didi irse; Hülāgü Ҳан anı yasaқға tigürdi. Ol maħalde (11) Tutar birle Құлı fevt boldı. Berke Ҳан alarға nime berip öltürdi dip (12) Hülāgü Ҳан birle yağıqtı. Andaғ kim kelgüsi turur tağı tārīh altı yüz (13) altmışda muqābele bolup uruşға turdılar. Tağı Tutar ve Құлı (14) birle kelgen çerig burunraq qaçtılar. Ba' zısı Ҳorāsān yolu birle (15) çıktılar. Tağı Multan, Lahovur kim Hindusitān ser-ħaddi turur. Aña bardılar. (16) Ol biglerniñ uluğı Negüder iridi. Öteğı Çine ve Hülāgü Ҳанниң (17) bigleri alarnı qavıp bardılar. Ve qaçğanlardın ba' zıları (18) Derbend yolu birle öz ivlerige bardı. Berke Ҳан birle Hülāgü Ҳан- (19) -nıñ arasında müddetler bu iş mundaғ boldı. Ve Berkeniñ çerig (79a/1) başlaғusı Tatar oğlu Noқay iridi kim, Tatar Bo'alniñ oğlu iridi. (2) asru bahadır kişi iridi. Çün kim Hülāgü Ҳан altı yüz altmış birde Caғatu kıslaғıda vefāt (3) boldı. Abaқа Ҳан anıñ ornıda tahtға olturdi. Anıñ birle Berke Ҳан (4) arasında tağı uşol yağılıq bar iridi. Berke Ҳан Şırvān ħaddide

Abağa Hân- (5) -niñ uruşıdın yanıp, Derbenddin ötüp Terek Suy yaqasında vefât (6) boldı. Tārīh altı yüz altmış bişde irdi. (7)

Hikāyet

(8) Çün kim Berke vefât boldı irse, Mönge Temür kim Batuniñ ikinçi oğlu irdi. (9) Anıñ ornıda olturdı. Ol taqı Abağa Hân birle yağılıq kılıp (10) neçe kerrāt muqābele boldı. Abağa Hân aña darblar körsetdi. ‘Āqıbet (11) aralarında zarūretdin şulh boldı. Andaq kim Abağa Hân dāsitanıda (12) meşrūh turur. Ve ol zamāndın Argun Hân zamāniğa tigrü taqı yağılıq kılmadılar. (13) Argun Hân zamānıda Āhir maħalde tārīh altı yüz seksende bir qalınğ (14) çerig alardın keldi. Ol çerigniñ başlığı Tamma, Toқта’a ve Noqay irdi. (15) Argun Hân Muğan kışlağı birle Arrāndın yaylaq sarı yüzlenip (16) irdi. Ol haberni işitgeç yandı. Taqı begleriniñ uluğların qalınğ (17) çerig birle yiberdi irse, muqābele uruştılar. Taqı alarnıñ çeriginiñ (18) başlağucısını Boroltay birle köp kişini kırdılar. Ba’zılar kaçtılar. (19) Ol zamāndın pādīşāh-ı İslām zamāniğa tigrü özge yağılıq kılmadı (79b/1) ve ‘āciz boldılar. Taqı muvāfiq boldılar, dāyim yahşı sözler sözleşip (2) ilçileri baruru kelür irdiler.

Hikāyet: (3) Töde Menğü Ve Menğü Temür Ve Tarbu¹⁶² Pādīşāh Bolup Toқта’anıñ Ayğaq Sözi (4) Birle Ka[çça]nı Taqı Toқта’a Noqay Meded-Kārlığı Birle Alarnı Mekr Birle Tutup Öltür- (5) geni

Çün kim Menğü Temür on altı yıl pādīşāhlıq kıldı. Tārīh altı yüz seksen (6) birde vefāt boldı. Toқта’anıñ üçünç oğlu Töde Menğü anıñ ornığa (7) olturdı. Ve müddet biş yıl pādīşāhlıq kıldı. Andın soñ Menğü Temürniñ (8) oğlanları Algu birle Tuğrıl, Tarbuniñ uluğ oğlu Töle Buqa ve Könçek, (9) Töde Menğüni tilbedür tip anı pādīşāhlıqdın tüşürüp özleri (10) şeriklik birle biş yılğa tigrü pādīşāhlıq kıldılar. Ve bu Menğü Temür oğlu (11) Toқта’ada köp dānālīk bar irdi. Ve merdāne kişi irdi. Anı andağ

¹⁶² CT Töle Buka

körüp (12) aňga qaşd kıldılar. Ol hãldin haber-dâr bolup qaçıp Berkeçer oğlı (13) Yılkıçığa bardı. Taķı Noķay kim Batu birle Berkeniňg çeriginiňg ser-dârı (14) irdi. Aňga aytıp yiberdi kim abađamniňg oğlanları qanımğa qaşd kıla turur. (15) Sin ađam-sin. Saňga sığına kelip turur-min kim maňga meded bolup mini alar (16) alar üze mużaffer kılsaňg neçe kim tirig-min. Sizniňg hũkmũňgizdin çıķmayın (17) didi irse, Noķay bilip ğayretğa kelip Urus vilãyeti birle Lađ Güherp (18) kim özi fetħ kılıp irdi. Yurtı ol irdi. Andın ğaste-min dip (19) yöridi. Taķı Uzu¹⁶³ suynı keçti. Ve her beg ve her hezãreğa kim teyer irdi. **(80a/1)** İstimãlat kılıp dir irdi kim: Ułğayğan qağımdur. Uruşmaq ve fitne- (2) -ni koyup-min. Hĩç kiři birle uruşur ğayãlim yok turur didi. (3) Velĩ maňga Sayın Ğan yarlığ kılıp irdi kim, miniňg uruğumda her kiři bĩ-kã'ide- (4) -lıķ kılsa, taķı ulus arasında tefriķalıķ bolsa ol sözni sorup (5) alarnıňg kõňğlin alğay-sin. Birbiri birlen muvãfiķ kıłğay-sin didi. (6) Digenin ol hezãreler birle ol iller anıňg naşĩhatin işitip aňga (7) Şefķat birle turdılar ve barça tâbi' boldılar. Ve şeriklik birle pâdişãh- (8) -lıķ kıla turğanlarnıňg ordularığa yaķın kelgeç özin taķı ağrığ (9) kıldı. Tãze qannı sãmürüp dem-be-dem qusar irdi. Ve il birle yağşsı (10) me'ãş kılıp istimãlet kılır irdi. Toķta'ağa yaşura haber yiberdi kim: Sin (11) mũkemmel bolup turğıl. Qaçan haber kılsam neçe kiři keltũre alsanğ özüňg birle (12) alıp kilgil didi. Basa Polad Buķanıňg anası Noķaynıňg yağşılıķın (13) işitip. Taķı qan kısa turur dip oğlanlarığa mübãlağa kıldı (14) kim: Bu za'if qarı kim dũnyãnı terk kılıp ağhret seferiğa 'azm kılıp turur. (15) Anı sora barıňğlar. Eger barmanğız ananğız süti ğarãm bolsun didi. (16) Ođlanlar taķı anası söziğe kirip fi'l-hãl sora bardılar. Noķay (17) naşĩhat kılıp alarğa didi kim: Ey ferzendlerim, atalarınıňğızğa qağımdin (18) ğıdmet kılıp turur-min. Alar üstide envã' türlüķ ğaķ ğıdmetlerim (19) bar turur. İmdi miniňg ğarażsız sözümini işitgil kim sizlerniňg **(80b/1)** arasında küllĩ muvãfaķat salayın. Sizlerniňg şalãhıňğız şulħde turur. Quru- (2) -ltay kılıňg kim barcanğıznı sa'y kılıp şulħ kıldurayın dip dem-be-dem qan (3) qusar irdi. Taķı ol zamãnda Toķta'a kiři yiberdi kim: Min bu

¹⁶³ CT Uzi

oğullarını (4) yaḥşı ögüt birle ġāfil kıla turur-min. Bat tiggil didi irse ol neçe hezāre (5) kişileri birle yetip kelti. Taḳı ol şāh-zādelerni ġāfil tapıp (6) öltürdi. Noḳay uşol zamān Uzu suydın keçip ḳādīmī yurtıġa bardı. (7) Ferāġat öltürdi. **Ḥikāyet** (8) Taḥtda olturġandın soṅ neçe ḳurla Noḳayġa ilçiler birle yaḥşı (9) sözlerin aytıp yiberdi. Köp va‘deler kıldı. Taḳı ündedi, (10) kelmedi. Taḳı Toḳta‘anıṅ ḥatunınıṅ atası Salciday Güregen Ḳo- (11) -ṅrat ḳavmidin kim Kelmiş Ḥatunınıṅ abuşkası irdi. Noḳay- (12) -nıṅ Yaḳlaḳ atlıġ kızın, Yaylaḳ atlıġ oġlı üçün kim Kelmiş Aġa- (13) -dın toġup irdi. Tiledi Noḳay ḳabūl kılıp kızın berdi irse niçe (14) maḥaldin soṅ Ḳıyaḳ müsülmān boldı. Ol cihetdin kim Yaylaḳ Uyġur (15) irdi. Muvāfaḳatlıḳ ḳılmay turur. Alarınıṅ arasında dīn ve millet (16) cihetidin dāyim uruş [bar] irdi. Ve ol cihetdin Ḳıyaḳ Ḥatunı ḥvāre (17) tutar irdi. Taḳı Ḳıyan Ḥatun ata analarıġa ḥaber yiberdi kim, barça ‘ālem- (18) -ġa ma‘lūm bolup turur kim; min niçe çaklı imgek çekip özümni bī-vefā- (19) -lıġa meşhūr kılıp bu ḥilet birle Sayın Ḥannınıṅ taḥtın siniṅ ilġiṅge saldım. (81a/1) Örüġ Timur oġlı Çiçek, Yesur turur. Çiçekniṅ iki oġlı bar irdi. (2) Atı Bayan, Kebekşāh turur. Yesurnıṅ biş oġlı ve bir kıızı (3) bar irdi. Oġlanları bu turur: Ḳazan Sultān, Kābilşāh, (4) Çökü, Bayan, Baḳlaġ turur. Kıızları İt Ḳul turur. Bu Ḳazan (5) Sultānınıṅ oġlı Cihān-ġır, kıızı Saray Melik Ḥanım turur. Timur (6) Güregeniniṅ mu‘azzam ḥatunı [bar] irdi. Olcay Temürdin nesil ḳalmadı. (7) Büriniṅ bir oġlı Aḥmed turur. Munuṅ iki oġlı bar irdi. (8) Atı: Baba, Saḳı¹⁶⁴ turur. Babanıṅ üç oġlı bar turur. Hāyil Temür, (9) Ḳāyil Temür, Yulduz Temür. Büriniṅ yana bir oġlı Açıġı turur. (10) Munuṅ on iki oġlı bar irdi. Atları: Örüġ, (11) Arsil Türken, Toḳta, Taş Temür, Timur Baġa, Ḳutluḳ Temür, Çekin Temür, (12) Big Temür, Kök Temür, Melik Temür, Yulduz Temür, Elmas Temür turur. (13) Bulardın Örüġniṅ yeti oġlı bar irdi. Atı: Hızır, (14) Eyeçi, Barat, Devlet Ḥvāce, Ḳontar, Yil Buḳa, Ḳazan turur. (15) Büriniṅ törtünç oġlı Abuşka. Munuṅ oġlı Ürüġ (16) turur. Büriniṅ beşinç oġlı Ebügen. Munuṅ nesli ḳalmadı. (17) **Ḳutluḳ Temür İbni Açıġı**: Bu

¹⁶⁴ CT Sati

ꞖutluꞖ Temürniŋ sekiz oğlı bar irdi. Atları: (18) Oladay, Naŋgıtay, Ulus Temür, İsen Temür, Toluşah, Aral, (19) Çiŋgiz, Sungur turur. Naŋgıtayniŋ dört oğlı bar irdi. (81b/1) Atları: Ꞗadağa, Ꞗuday, Bastay, Ende turur. Ulus (2) Temürniŋ oğlı SabꞖu. Munuŋ dört oğlı bar irdi. Atları: (3) Ꞗorı, Bayan BuꞖa, Enik Temür, Buram turur. Toluşah oğlı (4) Polad: Munuŋ üç oğlı bar irdi. Atları: ToꞖta BuꞖa, Denekçü, (5) Derviş turur. Aral oğlı ArğudaꞖ. Munuŋ oğlı Eŋge turur. (6) Sungur oğlı Şeŋgseŋg, ÇuꞖsın turur. **Şu‘be-i Yesün To’a** (7) **İbni Mitügen**: Munuŋ üç oğlı ve bir kızını bar irdi. Oğlı atı: (8) Mü‘min, BaraꞖ, Yasar¹⁶⁵. Bu Mü‘minniŋ iki oğlı bar irdi. Atı: (9) Yebe, Urus BuꞖa¹⁶⁶ turur. Yebe oğlı Bilgetü¹⁶⁷, As Küyen turur. (10) **BaraꞖ İbni Yesün To'a**: Munuŋ biş oğlı bar irdi. Atları: Big Temür, (11) Du’a Seçen, Buzma, Uladay, ToꞖta turur. Big Temürniŋ iki oğlı (12) bar irdi. Atı: Salar, Hindu turur. Salarniŋ üç oğlı (13) bar irdi. Atları: Yuci, Keyik Temür, İŋge Temür turur. Kızlarını atı: (14) Meselli, İsen Temür, Yaşırı turur. Taꝼı Hindu oğlı ‘İsî (15) Derviş turur. Taꝼı Du’a Seçenniŋ on sekiz oğlı bar irdi. (16) Atları: Köncek, Soruğdu, Meŋglic Temür, İt Ꞗul, Ꞗubilay, (17) İsen Buğa, Temür Bağa, Kebek Han, Ebügen, Kegen Buꝼa, İmil H‘vace, (18) Ꞗutluꝼ H‘vace, Buşma, Eŋgçigday¹⁶⁸, Egeraday, Döre Temür, Terme Şirîn, (19) Mîr H‘vace, Mîr Kün turur. **Du’a Oğlı Köncek**: Köncekninŋ iki oğlı (82a/1) bar irdi. Atları: Polad, Amân turur. Poladniŋ iki oğlı bar irdi. (2) Atı: Muḥammed, Baḥt Devlet turur. Muḥammedni¹⁶⁹ oğlı ‘Ādil Sulṭân turur. **Soru- (3) -ğdu İbni Du’a Seçen**: Munuŋ oğlı Bayan ꝼalı. Munuŋ oğlı Sulṭân (4) Melik. Taꝼı kızını Han Sulṭân turur. **İsen Buğa İbni Du’a Seçen**: Munuŋ (5) bir oğlı bar irdi, atı: Büğü. Kızınıniŋ atı: Şād ꝼan turur. Kebek (6) Han İbni Du’a Seçen: Munuŋ iki oğlı bar irdi. Atı Eŋg Temür, (7) Çüşkü turur. Munuŋ kızını Tükel Ağa, Sorgaꝼ turur. **Ebügen İbn-i (8) Du’a Seçen**: Munuŋ altı oğlı bar irdi. Atları: Sulṭân, Lala, (9) Çeŋgşü, Tosun Temür, Bos

¹⁶⁵ CT Yisa‘ur/Yesür

¹⁶⁶ CT Örüg

¹⁶⁷ CT Bilge Temür

¹⁶⁸ CT İlçiday

¹⁶⁹ CT İlgi

Buğa, Kazan turur. Tosun Temürniġ iki oġlı (10) ve üç kıızı bar irdi. Oġlı Temürşâh, Çüne turur. Kıızları atı: (11) Tümen Kutluġ, Nuşret, Tümen turur. Taķı Kegen Buğa İbni Du'a Seçen: Munuġ oġlı (12) Oruķçı. Kıızı atı: Yurt turur. İmil H'vâce ibni Du'a Seçen: Munuġ (13) oġlı Tuġluķ Temür Han turur. Munuġ beş oġlı ve iki kıızı bar irdi. (14) Oġlı atı: İlyâs H'vâce, Hızır H'vâce, Devlet H'vâce, Zü'l-karneyn, (15) İskender turur. Kıızları atı: Yâdigâr, Toġan turur. Taķı bu Hızır H'vâce- (16) -niġ on bir oġlı bar irdi. Atları: 'Alî, Hüb Cihân, (17) Şem' Cihân, Muḡammed Kebek, Şîr 'Alî, Şâh Cihân, Tuġluķ Timur, Halîl, (18) Sulṫân Maḡmûd, Şâdmân Sulṫân turur. Taķı kızlarınıġ atı: Dârü'l-Melik, (19) Sulṫân Baḡt, Kutuķtu, Tükel, Han Melik turur. Taķı Şem' Cihânniġ (82b/1) üç oġlı ve dört kıızı bar irdi. Oġlı: Şîr Muḡammed, Faḡr, Nigâr turur. (2) Kıızları atı: Hüsn Nigâr Aġa, Cihân Melik, Tâcü'l-Melik, Sulṫân Melik turur. (3) **Muḡammed İbni Hızır H'vâce:** Munuġ beş oġlı ve iki kıızı bar irdi. Oġlı atı: (4) Sulṫân Aḡmed, Satuķ, Sulṫân Hüseyin, Sulṫân Maḡmûd, Celâlü'd-Dîn turur. (5) Taķı kızları Kutluķ Melik, Güher Sulṫân turur. **Şîr 'Alî İbni Hızır H'vâce:** (6) Bu Şîr 'Alîniġ dört oġlı ve biş kıızı bar irdi. Oġlanları atı: (7) Zü'l-karneyn, Veys Han, Maḡşür, Sulṫân Hüseyin turur. Taķı Kıızları (8) atı: Özün Sulṫân, Mindüz, Maḡdüm, Sulṫân Nigâr, Güher Şâd turur. (9) Bu Veys Hanniġ iki oġlı bar irdi. Atı: Yünus Han, Esen Buġa turur. (10) Taķı Yünus Hanniġ iki oġlı bar irdi. Taķı bir kıızı bar irdi. Oġlı atı (11) bu turur: Sulṫân Maḡmûd Han, Sulṫân Muḡammed Han, Tapķı Alaca turur. Mihr Nigâr Hanım Sulṫân (12) Aḡmed Mîrzâ ḡaremi turur. Hüb Nigâr Hanım. Muḡammed Hüseyin Mîrzâ ḡaremi turur. Kutluķ Nigâr (13) Hanım. 'Ömer Şeyḡ Mîrzâ ḡaremi turur. Sulṫân Nigâr Hanım. Sulṫân Maḡmûd Mîrzâ ḡaremi turur. (14) Taķı Sulṫân Maḡmûd Han karındaşı Muḡammed Temür Bahadır. Devlet Sulṫân Hanîke Sulṫân ḡaremi bu turur. Taķı Sulṫân Maḡmûd (15) Hanniġ beş oġlı üç kıızı bar irdi. Oġlanları atı bu turur. Sulṫân (16) Muḡammed, Sulṫân Yünus, Döst Muḡammed, Sulṫân Velî, Sulṫân Halîl turur. Kıızları (17) atı: 'Āyişe, Sulṫân, Hanım. Şâḡib-kırân Ebu'l-Feḡ Muḡammed Şibânî Han ḡaremi bu turur. (18) Kutluķ Sulṫân Hanım, Canıbik Sulṫân ḡaremi turur.

Zeynep Sultān Hānım turur. (19) Taqı Yūnus Hān oğlı Sultān Muḥammedniᅇ on bir oğlı ve biş kıızı bar irdi. (83a/1) Oğlanları atı: Sultān Mansūr, Sultān İskender, Sultān Sa' d, Sultān Muḥammed (2) Hālīl, Melik Muḥammed, İsen Temür, Temür Çin, Qaydi Sultān, İsmā' il, Sultān İshāk (3) turur. Kıızları atı: Hānım Sultān, Na' l Şād, Māh Sultān. Muḥib Sultān, (4) Hadıce Sultān turur. Şāh Cihān İbni Hızır H'āce: Munuᅇg tört oğlı iki kıızı (5) bar irdi. Oğlı atı: Nağar Cihān, Şır Cihān, Fağr Cihān, Yūsuf turur. (6) Taqı kıızları atı: Mihr Nigār, Güher Sultān turur. Enğçigday İbni Du'a Seçen: (7) Munuᅇg iki oğlı bar irdi. Atı: Qurultay, Dorçı turur. Dorçı oğlı (8) Qabal Sultān turur. Döre Temür İbni Du'a: Munuᅇg oğlı Bozan turur. Taqı (9) Terme Şırın İbni Du'a Seçen: Munuᅇg oğlı Pādişāhı turur. Kıızları atı (10) Olcaytu, Toқтаған, Süyünç Qutluğ turur. Şu' be-i Buzma Veled-i Baraq İbni Yesün To'a (11) Bu Buzmanıᅇg biş oğlı bar irdi. Atları: Qutluğ Timur, Balakan, Toğan Buqa, Tuqluğ Timur, (12) Tuqluğ Buqa turur. **Şu' be-i Uladay Veled-i Baraq İbni Yesün To'a**: Munuᅇg üç oğlı (13) bar irdi. Atları: Qutu Buqa, Olçı Buqa, Toқul Temür. Şu' be-i Toқта Veled-i (14) Baraq: Munuᅇg oğlı H'ārizmī turur. **Şu' be-i Yasar Veled-i Yesün To'a**: Munuᅇg (15) sekiz oğlı, iki kıızı bar irdi. Oğlı atı: Qutu Bağa, Bayramşāh, Qutluğ, (16) Aқ Buğa, Yebe H'āce, Tükel Buqa, Melik Timur, Melikşāh turur. Kıızlarınııᅇg (17) atı: Qutluğ, Yol Qutluğ turur. Aқ Buğa oğlı Narin Qadan, Tuğrıl turur. (18) Munuᅇg oğlı Meᅇgçigi turur. Yebe H'āceniᅇg beş oğlı bar irdi. Atı: İbrāhīm H'āce, (19) İsmā' il H'āce, Süleymān H'āce, Hızır H'āce, Qabaqçı turur. Taqı İsmā' ilniᅇg iki kıızı bar irdi. (83b/1) İltuz Yemiş, İl Yağmış turur. Tükel Buqa: Munuᅇg üç oğlı bar irdi. (2) Aḫmed, Temür, Toğan turur. **Şu' be-i Bulğı Veled-i Yesün To'a İbni Mitügen**: Bu Bulğıniᅇg (3) nesli qalmadı. Şu' be-i Qara Hülegü Veled-i Mitügen: Munuᅇg bir oğlı bar irdi. Atı: (4) Mübārekşāh. Kıızları Bayram, Tuqluğşāh turur. Bu Mübārekşāhniᅇg beş oğlı bar (5) irdi. Atları: Olcay Buqa, Boralğı, Argudaқ, İsen Polad, Qadaқ turur. Taqı (6) Olcay Buqa oğlı Qutluğşāh. Munuᅇg oğlı Qutluğ Buqa turur. Taqı Argudaқ (7) oğlı Şeyᅇ Temür. Munuᅇg biş oğlı bar irdi. Atları: Reten?, Qutluğ H'āce, Maḫmūd, (8) Muḥammed,

Ādem turur. Maḥmūd ođlı Polad tađı Őeyḥ Muḥammed turur. Polad ođlı AŐyal? turur. (9) Őeyḥ Muḥammed ođlı Őeyḥ Sultān, Cihān Sultān turur. **Őu'be-i Huķuķu Veled-i Mitügen**¹⁷⁰ (10) Munuņđ on bir ođlı bar irdi. Atları bu turur: TekŐi, Negüder, Aḥmed, Temüder, (11) Kōtan, ĆeĆe, ĆiĆektü, İsal, Őođan, Toķ Buđa¹⁷¹, Nom Kōlı turur. TekŐi ođlı Baydađan¹⁷². (12) Munuņđ tōrt ođlı bar irdi. Atları: Őođan, Uladay¹⁷³, Őaruķtay¹⁷⁴, (13) Kōtluķ Temür turur. Aḥmed ođlı bu tōrt turur. Atları: ' Ömer, MübārekŐāḥ, Muđatu, (14) Kōdaķ Temür. Tađı ' Ömerniņđ üĆ ođlı bar irdi. Atları: Eygü, Kōtluķ Temür, Tul Kōtluđ turur. (15) ĆiĆektü: Munuņđ iki ođlı bar irdi. KōŐmaķ¹⁷⁵, Őatra¹⁷⁶ turur. KōŐmaķ ođlı (16) İsen Temür, anıņđ ođlı İņđe. Munuņđ altı ođlı bar irdi. Atları: Hızır, (17) MelikŐāḥ, SultānŐāḥ, Őeyḥ DervīŐ, SüyünĆ Temür, Can Seyyid turur. Őatra ođlı (18) Sarıķ Buķa. Munuņđ ođlı Polad. Munuņđ on üĆ ođlı bar irdi. Atları: (19) Bekir, Ćerig, BōŐtān, İskender, Rüstem, Ulus, Devlet H'āce, Seyyid Aḥmed (84a/1) Őıdar, Nürek, ' Alī, Dāvūd H'āce, Kōamar Tađu turur. Bekir ođlı Melik İslām (2) turur. Ćerigniņđ tōrt ođlı bar irdi. Atları: Sultān, Őıdar Cihān, (3) Ebü İŐāķ, Zü'l-karneyn turur. BōŐtān ođlı Sili turur. İskenderniņđ (4) üĆ ođlı bar irdi. Atı: Őeyḥü'l-İslām, Őeyḥ Loķmān, Őeyḥ Bāyezīd turur. (5) Ulusniņđ iki ođlı bar irdi. Pür Kōalı, Őeyḥ Bāyezīd turur. Seyyid Aḥmedni (6) ođlı Seyyid ' Alī turur. Őıdarnıņđ ođlı Kādir Berdi, Allāh Berdi turur. (7) **Őu'be-i Sarban Veled-i Ćađatay Ḥan**: Munuņđ iki ođlı ve bir kızı bar irdi. (8) Ođlımı atı: Nigübay ve KōŐiđay turur. **Őu'be-i Baydar Veled-i Ćađatay** (9) Ḥan: Munuņđ iki ođlı ve bir kızı bar irdi. Ođlı atı: Naliđu, OtĆı turur. Kızı- (10) -niņđ atı Yoruķan Kōalı turur. Bu Naliđuniņđ üĆ ođlı, bir kızı bar irdi. (11) Ođlı atı: Kōaban, Ćübi, Toķ Temür turur. Kızı atı: ArınĆan turur. Kōabanniņđ (12) üĆ ođlı bar irdi. Atı: İsen Buķa, KōnĆek, BoduķĆı turur. İsen (13)

¹⁷⁰ Metinde Ćađatay Han'ın ođlı olan MoĆı Yebe Hukucu ismiyle Mitügen'in ođlı olarak aktarılmıŐtır.

¹⁷¹ CT Bük Buğa

¹⁷² SOG Tabudugar

¹⁷³ SOG Hokulku

¹⁷⁴ SOG Koruktay

¹⁷⁵ CT KuŐman

¹⁷⁶ CT Őadban

Buḳanıñg üç oğlı bar irdi. Atları: Ked-İskep?, Kebek, MİR Tapay turur. (14) Taḳı Çübiniñg on altı oğlı bar irdi. Atı: Köñçi Dorçı, Miñgtaş, Cırguday, (15) Çigin Temür, Kembü Dorçı, Da'ud, ǰuyatmış, Satı, Aḳ Buḳa, Döküles, (16) Yılıḳçı¹⁷⁷, İlçi Buḳa, Bayantaş, Tumḳulı¹⁷⁸, Basar, Toḳta turur. Da'udniñg (17) üç oğlı bar irdi. Atı: ǰıpçaḳtay, Yeke, İskender turur. ǰuyatmışniñg altı (18) oğlı bar irdi. Atları bu turur: ǰubilay, Bend-Eskep?, İlḳudur, Tođrurḳıl, (19) Satbaruḳ, Tođan turur. Yılıḳçıniñg oğlı Bayan ǰulı. Munuñg üç oğlı (84b/1) bar irdi. Atı: Enik Temür, Toyın ǰulı, Küne Şiri turur. Bayantaş: (2) Munuñg oğlı Süleymān. Munuñg üç oğlı bar irdi. Atı: Saltaş, (3) Yağansāh, Astay turur. Saltaşniñg üç oğlı bar irdi. Atı: (4) Der Mübali?, Aḳday, Elüge Şiri turur. Taḳı Astay oğlı (5) Semede turur. Nom ǰulınıñg iki oğlı bar irdi. Atları: Nomtaş, (6) Bayan Temür turur. Bu Nomtaşniñg iki oğlı bar irdi. Atları: (7) Bilge Temür, Polad Temür. Polad Temür oğlı Eḳe Şiri. Munuñg üç (8) oğlı bar irdi. Atı Aḳ Berdi, Berz CemhİR, Hudāyberdi (9) turur. Toḳtaniñg iki oğlı bar irdi. Atları: Toḳçı, İskender. (10) Toḳçı oğlı İrinç Eskep. Munuñg oğlı ǰara Küçük turur. İskender oğlı (11) Bay Keldi. Munuñg oğlı ǰuşı turur. **Şu'be-i Toḳ Temür İbni Naliġu Veled-i (12) Baydar:** Munuñg iki oğlı bar irdi. Atları: İrinç ǰıl, Sınu ǰıl. (13) İrinç ǰılınıñg oğlı Kerme. Anıñg oğlı Kebekçi turur. Sınu ǰılınıñg (14) oğlı Odıla Şiri. Munuñg oğlı Tođan Temür turur. Çaġatay Hān nesli bular irdi. (15) **Hikāyet** (16) Çün Çiñgiz Hān Sulṫān Celālū'd-dīnni basıp ol yaz ol vilāyetlerni (17) fetḫ kılıp, öz yurtlarıġa keldiler irse, tāriḫ altı yüz yigirmi ikide (18) Tañġḳut ili yaġı boldı irse, Çiñgiz Hān ol vilāyetler sarı yörüp, (19) bu Çaġatay Hānġa buyurdı kim; ordularniñg soñıġıda yörüp ḫaber-dār bolġay. (85a/1) Yarlıġ yosunı birle ḫıdmetġa meşġul boldı. Bu Çaġatay ǰarındaşları birle (2) Çiñgiz Hān vefātıġa tigrü ǰaşıdın kitmedi. İttifāḳ birle ta' zıyet tutup öz (3) yerlerige bardılar. Taḳı Çaġatayniñg Ögetay birle muḫabbeti köp irdi. Anı taḫtda (4) olturmaġġa sa' ylar ǰıldı. Özi toḳuz ḳatla yükünüp. Egerḳe kiçik irdi. (5)

¹⁷⁷ CT Dorci

¹⁷⁸ CT Numkulı

Töreni ri' âyet kıldı. Dâyim ri' âyet birle ta' zîm kıılır iridi. Ri' âyetleri- (6) -din biri bu iridi. Bir kün ikelesi yorga at mingen irmiş. Ser-höş iken- (7) -dürler. Ögetay dip turur kim: Yorgalarını yarışalınğ dise, öçeşip, (8) yarışıp Çağatay Hänniñg atı uzğan turur. Keçe Çağatay ivige kelse, köñglidin (9) keçken turur kim, niçük yahşı bolğay kim men қа'an birle öçeşgey-min. Tağı atımnı (10) andın uzdurğay-min. Bu uluğ bî-edeblik turur. Bu tarıķa (11) birle özgeler küstâh bolurlar didi. Tağı şubhdın burun big- (12) -lerin tilep didi kim: Min tüne kün yazuqluğ bolup-min. İmdi şalâh (13) andağ turur; қа'an hâzretiğâ barğay-min kim, mini yazğurup yasağğa tigür- (14) -gey dip, bigleri birle atlanıp қа'an işikige bardılar. İçigiler- (15) -ge haber kııldılar. Alar barıp қа'anğa 'arza-dâşt¹⁷⁹ kııldılar kim, Çağatay (16) Hân qalıñğ kişi birle kelip olturur. Aydı: Egerçe Çağatay- (17) -ğa i' timâdı bar iridi. Tereddüd kıldı kim ne cihetdin mundağ irte (18) keldi dip sordılar irse, cevâb didi kim: Bizler ağa ini barça (19) qurultayda hağ berdük kim, Ögetay Қа'annıñg yasa ve yosunıdın çıqmağay- (85b/1) -miz. Yahşı saqlağay. Tüne kün қа'an birle öçeşip at çapıp turur- (2) -biz. Bizge ne had bolğay kim қа'an birle öçeşgey-biz. Ol cihetdin öz (3) günâhımğa ikrâr bolup kelip turur-min. Yasağğa tiggey-min. Her ne kılsa (4) hâkim turur didi. Ögetay Қа'an bu sözni işitgeç uyaldı. Tağı (5) mihr ve şefkati köñglide ziyâde boldı. Bir neçe aytıp yiberdi kim, ol miniñg ağam (6) turur. Bu ne söz bolur kim, min munça iş için anı yazğurğay didi. (7) Çağatay aydı: İmkân yoğdur kim, mini yazğurmak kerekdür didi. 'Âkıbet (8) muñğa râzî boldı kim, қа'an anıñg qanın bağıslağay. Özgeler bilgeyler (9) kim mundağ töreni saqladı. Toğuz at yol töre birdi. Bu sözni (10) bitigçiler defterde bitildiler kim, Çağatay Қа'an qanı için yol töre berdi. (11) Andın sonğ orduda ol hâlni barça bildi. Özge qarındaşları (12) tağı fermânga boyun qoydılar. Ve Çiñgiz Hân zamânıda almağan vilâyet- (13) -lerni aldılar. Ve barı tâbi' boldılar. Çiñgiz Hân uruğınıñ pâdişâh- (14) -lığı ol zamânda artdı. Çün Çağatay Hân andağ muvâfaqatlıq kıldı. (15) Қа'an tağı öz oğlı Güyük Hänni añğa mülâzım kıldı kim, anıñg (16) hıdmetin kıılır iridi.

¹⁷⁹ Yanlış yazım olarak ayın yerine sad harfi yazılmış.

Çağatay Hänniñg ‘azametliğı ol yerge (17) yetdi kim şerh kılıp tükenmes. Tağı Çiñgiz Han bergen çerigge (18) Beşbalıkda hükümet kılıp öz tahtıda ferāgatlık birle olturdi. (86b/1) Andın soñg Ögetay Қа’annıñg bir işi bolsa ilçiler yiberip aña (2) keñgeşmey kılmas irdi. Çağatay Han tağı bir işde yekcietlik kılıp қа’anga (3) bildürüp icāzet alur irdi. Қаған қурultay bolsa kelür irdi. (4) Şāh-zādeler barısı utru barur irdiler. On üç yıl pādişāhlık kıldı. (5) On iki yıl Çağatay Han mundağ mülāzemetler kıldı. Қа’an anıñg vefātıdın altı (6) ay burun tārih altı yüz [otuz] sekizde vefāt boldı. Ve ileyhi yerci‘u’l-me‘āb (7)

Çağatay Hänniñg Pādişāhlığı Ve ‘Ömri Ve Vefātınıñ Zikri

(8) Uruğları her biri yana biridin soñg pādişāhlık bolğanı. Bu çağa tigrü (9) қа’an birle Çağatay Han ölgendin soñg, Қара Hüleğü Çağataynıñg (10) uluğ oğlu irdi Mö’etügenning barı oğlanlarıdın uluğ irdi. (11) Çiñgiz Han zamānıda Bāmiyānda oқ tigip öldi. Egerçe veliyyü’l-‘ahd irdi. (12) Güyük Han Çağatay Hänniñg üçünç oğlu Yesü Mönğeni ol cihet- (13) -din kim қа’an birle yağılık kıla turur irdi. Çağatay ulusığa (14) pādişāh bolsun dip yiberdi. Mönge Қа’an Han boldı irse Қара Hüleğü- (15) -ğa yarlıg boldı kim, Yesü Mönğeni öldürüp özi ulusğa (16) pādişāh bolğay. Қара Hüleğü aña yetmey yolda vefāt boldı. Hātunı Orçine¹⁸⁰ (17) Hātun kim Oyrat kavmidin irdi. Burançi Güregenning¹⁸¹ kıızı irdi. (18) Yesü Mönğeni yarlıg yosunı birle öltürdi. Tağı özi abışkanı (19) ornığa pādişāh boldı. Tağı Mönge Қа’an öldi irse, Қubilay Қа’an (87a/1) Abışkanı Mö’etügenning üçünçi oğlu Büriniñg uluğ oğlu (2) irdi, yiberdi. Orçine Hātunı alğay, Қара Hüleğü ornıda Çağatay ulusı- (3) -nıñg hākimi bolğay. Ol maħalde Қubilay Қа’an birle Arıқ Böke- (4) -niñg arasında yağılık [bar] irdi. Arıқ Böke çerigi yolda Abışkanı (5) tutup anıñg қаşığa bardılar. Tağı Ustayğa¹⁸² buyurdi. Anı (6) öltürdi. Tağı Çağatay

¹⁸⁰ CT Orğına

¹⁸¹ CT Turalçı Güregen

¹⁸² CT Asutay

Ḥannîḡ altıncı oğlu Baydar oğlu Alđu, Arık (7) Böke qaşığa barıp irdi. Yarlığ birdi kim Çağatay ulusığa pādi- (8) -şāh bolğay. Ve ol yerlerni Ḥubilay Ḥa'an birle anıḡ uruğı- (9) -nıḡ çerigidin sağlağay. Ve ol yerlerniḡ māl u tavarın çerig (10) maşlağatı üçün bütkerip yibergey kim ferāgat birle çerigin yarağlap (11) Ḥubilay Ḥa'annıḡ üstige yörige y. Alđu kelip qarār tapıp pā[di]- (12) -şāhlıqğa olturdı. Tağı neçe mağaldin soḡ Orçine Ḥatun Arık (13) Böke qaşığa barıp Alđudın köp şikāyet kıldı. Neçe vaqt anda (14) irdi. Andın soḡ Arık Böke ilçiler yiberdi kim Ol ḡadnıḡ tavarı- (15) -dın ondın iki ayırıp çerig üçün köp māl alıp kelgey- (16) -ler. Ol bargan ilçilerniḡ atları: İrkeğün, Boritay¹⁸³, (17) Şadi irdi. Alar barıp Alđuğa yarlığ tigürüp vilāyetler- (18) -idin tavar māl teve yığa turur irdiler. Tağı ḡaşıl bolğanın nökerleridin yiber[d]i- (19) -ler. Ve özleri kenāre yerlerde yarmağ bütkezür irdi. Ol ilçi- (87b/1) -lerniḡ nökeri ol kenāre yerdin yarmağ alıp Arık Böke tapuğına barurda (2) Alđu didi kim: Munda turuḡuz. İlçiler kelsünler, tamām mālını alıp andın barıḡız (3) didi. Tağı neçe müddetdin soḡ ilçiler qalğan mālını bütkerip keldi- (4) -ler irse, ol yibergegen nökerlerini sağlap yibermey turur. Sordılar kim: (5) Bu qağ-ğaça ne üçün bermediḡ digende; Alđu māni' bolup qoymadı dip (6) turur. Çün ilçiler bu sözni işitgeç Alđuğa barıp didiler kim: Biz Arık (7) Bökeniḡ yarlığ yosunı birle Arık Bökedin kelip māl alıp nökerler- (8) -imizdin yiberdü k kim bir pāre mālını iltip bargay. İmdi bizniḡ (9) nökerimizni ne cihetdin yibermediḡız didi. Çün Alđu ol mālın tama' kılıp (10) irdi. Alđu alarnıḡ sözige ağığlanıp ilçilerni tutup sağladı. (11) Tağı bigleri birle keḡeşti kim maşlağat neçük körer-siz didi irse; big- (12) -lerdin didiler kim: Bu keḡeş ilçilerni tutmasdın burun kerek irdi (13) didiler. İmdi mundağ vākı' boldı. Arık Böke birle yağı bolduğ. (14) İmdi andın yüz ürmek didi. Ḥubilay Ḥa'anğa küç bermek kerek (15) dip, keḡeşdin soḡ ilçini öltürüp ol māl ve yarağnı özi (16) aldı. Tağı çerigi yarağlığ boldı. Orçine Ḥatun tağı Arık Bökedin kelgeç Alđu a- (17) -nı aldı. Tağı Çağatay ulusığa pādişāh boldı. Arık Böke bu ḡaberni işitgeç (18) çerig tertīb kılıp Māverā'ü'n-Nehr üstige

¹⁸³ CT Ebügelün, Boritay Bitiği

bardı. İki nevbet uru- (19) -şup. Arık Böke bozuldı. Üçünçi uruşta Alğudın Arık Böke kaçıp (88a/1) Semerķand ve Buķārā sarı yörıdı. Taķı nökerlerinińg köp māl ve tavarın (2) alıp Alğunińg uruğların taladı. Andın bir yıldın sońg Alğu vefāt (3) boldı. Tamām begleri ve çerigi Orçine Hıatun hıkmide boldı. Öz oğlı (4) Mübārekşāhı kim Kāra Hüleğüdin bolup irdi. Pādişāhlıķǵa olturguzdı. Ol (5) taķı ilni talap bī-rāhlıķ kıla başladı. Mübārekşāh oğlı çün müsülmān irdi. (6) Koymay turur irdi kim ra' iyyetǵa küç teggey. Arık Böke 'āciz bolup қа'an (7) қаşıǵa bardı. Taķı қа'an yarağın andağ kördi kim Mö'etügenińg ikinçi oğlı Yesün (8) To'anıńg oğlı Baraķ, köp zamānlar қа'an mülāzımı irdi. Çağatay ulusıǵa (9) yiberdi kim, Mübārekşāh birle ulusnı birge biylegeyler. Çün bardı irse (10) Mübārekşāh küçlük irdi. Taħammül kılıp hıkm ve yarlıǵnı körse tamām 'āķıbet ol (11) taħtnı özi aldı. Bu hikāyet yukarıda meşrūh aytıldı. Andın sońg (12) Baraķ taħtda olturdı. Taķı qurultay kılıp Qayduǵa kişi yiberip didi (13) kim: Biznińg qalıńg bolup turur. Bu vilāyetlerni alar ala almaslar. (14) Min bu sunı kiçer-min kim Hıorāsānnı alğay-min. Qaydu anda mańǵa kerektür kim meded qılsa (15) didi. Qaydunıńg Abaķa Hıan birle yağılıķı bar irdi. Ol sözni qabūl kıldı. (16) Taķı Qıpçaķ Oğlını Güyük Hıan oğlı Sertaķun bile buyurdı kim, qalıńg çerig- (17) -ler birle Baraķnińg mededige barsunlar didi. Baraķ çerigi birle sunı (18) keçip Merv Maruçaķnińg haddige tüşti. Taķı Abaķa inisi Tübsin birle uruşur (19) boldı. Seçektü atlıg mińg begi işitdi kim Qıpçaķ, Baraķ birle kelip turur. Qaçıp (88b/1) alarnıńg қаşıǵa bardı. Didi kim: Min қа'urum birle Qıpçaķnińg min öz pādişā- (2) -hım қаşıǵa keldim didi. Taķı Qıpçaķǵa yaħşı atlar berdi. Qıpçaķ taķı buyurdı (3) kim: Bir neçe yaħşı atlar alıp, barıp Baraķǵa tartıl didi. Seçektü andağ kıldı. (4) Tańǵdası Baraķ çerigi Calayirtay Qıpçaķ қаşıǵa bardı. Taķı didi kim: Baraķ munça (5) çerig birle kelip turur kim, sinińg üçün kılıç çapķay. Seçektü o қа'urı birle (6) egerçi sańǵa ta'alluķ turur. Munça müddetde ne üçün sinińg қаşıǵa kelmedi. (7) Bu kün Baraķ devletidin sizge keldi. Taķı Baraķǵa lāyıķ atlarını özünġ (8) aldıńg. Özünġe lāyıķnı ańǵa berdińg didi irse, Qıpçaķ didi kim: (9) Sin iki qarındaş arasıǵa kirür-sin. Calayirtay didi

kim: Min Baraḡnıḡ (10) ḡulı-min. Siniḡ degül-min kim maḡga ḡatıḡ sözler-sin. Qıpçaḡ didi kim: Qara çav (11) Çiḡiz Hān uruḡı birle munça baḡıleşip turur mu kim sin it miniḡ (12) birle mundaḡ baḡş ḡılur-sin didi. Calayirtay didi kim: İt taḡı bolsam (13) Baraḡnıḡ-min. ‘İzzetiḡ özüḡde saḡla didi. Qıpçaḡnıḡ aḡıḡı keldi. (14) Didi kim: Maḡga cevāb aytur-sin. Biliḡdin çapar-min. Baraḡ aḡam maḡga (15) siniḡ üçün ne digey didi irse, Calayirtay öz pıçaḡını elig sundı. (16) Didi kim: Qarnıḡı yarar-min di[di]. Baraḡ ḡaşıda öltürüp baḡıleşti irse, (17) Baraḡ hıç neme dimedi. Qıpçaḡ bildi kim Calayirtay ḡarafın tutup turur. ‘İzzet- (18) -din töze almay Baraḡnıḡ ordusıdın çıḡtı. Taḡı öz çerigi birle ordusın (19) Maruçaḡnıḡ¹⁸⁴ yuḡarısıda olturḡuzdı. Andın yüz yandurup deryānı (89a/1) keçti. Baraḡ ḡaber tapıp Yasar ve Çabatnı yiberip kelmey Qaydu ḡaşıḡa bar- (2) -ḡanı ve Baraḡ taḡı çerigi tarḡap bozulḡanı yuḡarıḡı dāsiḡānda meşrūḡ turur. (3) Andın soḡ Baraḡnıḡ uluḡ oḡlı Big Timur Birle Alḡunıḡ oḡlanları (4) kim Çubay, Qaban yaḡıḡıp ḡaçıp ḡa’an tapuḡına bardı. Taḡı Ögetaynıḡ nebiresi (5) Çabat birle bir bölek bigler barıp ḡa’anḡa ḡoşuldı. Andın soḡ (6) Hülegü oḡlı Mübārekşāh Abaḡa Hāḡa barıp köp ‘izzet taptı. Negüder çerigi Ğazvīnde (7) irdi. Anḡa ser-dār ḡıldılar. Taḡı Baraḡnıḡ vefātıdın soḡ Çaḡatay ulusın (8) Baraḡnıḡ abaḡası Sarban oḡlı Nigübayḡa¹⁸⁵ berdiler. Üç yıl pādişāhlıḡ (9) ḡıldı. Andın soḡ Çaḡatay Hānnıḡ yetinç oḡlı Qadaḡ oḡlı Buḡa Temürge (10) berdiler. neçe müddet pādişāhlıḡ ḡılıp, dā’ü’s-ḡa’ leb digen zaḡmet anḡa peydā (11) boldı. Saḡı saḡalı tökülüp ol zaḡmet birle öldi. Andın soḡ Qaydu (12) Baraḡ oḡlı Du’aḡa pādişāhlıḡ birdi. Ol taḡı yarası birle (13) mübtelā boldı. Munuḡ yara ḡikāyeti yuḡarıda meşrūḡ turur. (14) **Çaḡatay Hānnıḡ Nāyiblerini Aytur** (15) Çaḡatay Hānnıḡ iki nāyibi bar irdi. Biriniḡ atı Vezīr, biriniḡ atı (16) Hābeş ‘Amīd. Vezīrniḡ aşı Hıḡāydın irdi. Çaḡatay Hān mülāzımları- (17) -dın bir ḡabībḡa mülāzım irdi. ḡabīb ölgendin soḡ Qoşun (18) Noyanḡa yılḡıcı boldı. Qoşun Noyan Calayir ḡavmidin irdi.

¹⁸⁴ CT Maruḡuk

¹⁸⁵ CT Negübay

Tecrübesi (19) köp ulğayğan kişi iridi. Burunğı tārīḥlerdin bilür iridi. (89b/1) Bir kün Çağatay Han burunğı aḥvāllerdin ve Çiñgiz Han keyfiyetlerin sora (2) iridi kim, her yılda kıysı vilāyetni aldı. Çün Qoşun Noyanınğ yaḥşı (3) vuḳūfı bar iridi. Bir kişi anıñ ivige keldi. Tārīḥ-i aḥvālin alarğa bu Qoşun (4) Noyan beyān kıılır iridi. Ol aytğan sözlerniñ rāst yalğanın bu (5) Hıṭāyлық Vezīr kim muñğa yılqıcı iridi. Ol ivniñ taşında turup (6) iridi. Ol aytğannıñ rāst yalğanın fark kıılıp bu ol turğanlarğa aytur (7) iridi. Ol işitgenler ma'ḳūl körer iridi. Barça anıñ sözige müttefik (8) bolur irdiler. Qoşun Noyan anıñ andağ şerḥ kııla turğanın işitip (9) içgeri tiledi. Taqı andın sordı kim: Bu sözlerni kimdin işitip ayta turur- (10) -sin didi irse; ol Vezīr qoyındın bir defter çıkardı kim burunğı sözlerni bu Noyan- (11) -nıñ köñglüdeki dig şerḥ ve beyān kııldı. Ol Vezīrni defteri birle birge alıp (12) Çağatay Han qaşığa bardı. Çün Çağatay Han yaḥşı biliglik kişi iridi. Mundağ hikāyet- (13) -lerni sorar iridi. Bu sözler Çağatay Hanğa qabūl tüşti irse, Vezīrni Qoşun- (14) -dın tilep aldı, mülāzım kııldı. Az müddetde Çağatay Han qaşıda nāyib boldı (15) ve şöhret taptı. Qa'an taqı anıñ zīrek ve dānālıqın bilip, anıñ atın vezīr oq didi. Bu Vezīr (16) kısqā boyluq uşaq kişi iridi. Ammā asru bahadır ve 'aql ve fehmlık iridi. Taqı yemek (17) ve içmekke meşhūr boldı. Taqı mertebesi ol yerge yetdi kim, tamām beglerdin yuqarı ol turur (18) iridi. Bir kün Çağatay Hanğa söz ayta turğanda Hanınğ ḥatunı anıñ söziniñ arasığa (19) söz kirgüzdi. Vezīr açılğanıp didi kim: Sin ḥatun kişi-sin. Sañğa bu söz tegmes didi. (90a/1) Taqı kışsa andağ kim: Vezīr mundın burun Çağatay Hanınğ ḥatunlarındın birisin (2) birev birle tüzişe turğanın bilip öltürüp, Çağatay Hanğa 'arz kıılır iridi kim: Siniñ (3) ḥareminiñ yamanlıq kıılıp özgerlerini taqı bed-nām kıılğay ve i' timādsız kıılğay didi. (4) Han ol sözni müsellemler tutup hıç nime dimedi. Basa ol zamānda resm andağ iridi kim kündin (5) küñge pādīşāhlar bir söz aytsa iridi, bitigçiler bitip saqlar irdiler. Köp muğlaq ve müşkil (6) sözler aytur irdiler. Ol cihetdin bitigçileri köp bolur iridi. Her kıaysısı bir bāb- (7) -dın nüşā kıılır iridi. Ve taqı qa'annıñ bir nāyibi bar iridi, Uyğur Çiñqay digen. Qa'an bir kün (8) Çağatayğa didi kim: Siniñ vezīriñ yaḥşıraq turur, yā

miniñg didi. Hâtırımğa andağ (9) kilür kim bu yahşırağ bolğay didi. Bir kün toy künide қа'an birle Çağatay biliglik (10) sözler sözlediler. Tağı ol sözlerni Vezîr köñglide saqlap taşkarı (11) çıktı kim, bitgey. Tağı қа'an birle Çağatay tağı köñglide zabt kılıp saqladı kim, Vezîrni (12) körelinğ biz aytğan dig bitür mü, yâ yoğ mu didiler. Tağı ol Vezîr bitür irdi. Mönge Қа'an (13) қаşıdın ötüp barur irdi. Vezîrge söz қатdı. Vezîr didi kim: Mañga zahmet (14) tigürme kim işitgenimni bitip 'arz kılayım didi. Vezîr bitip keltürdi irse, muvâfiğ çıktı. (15) Andağ kim bular zabt kılıp irdi. Қа'an müsellemin tutdı kim, Çağatay vezîri miniñg vezîrimdin (16) artuğdur didi. Ol zamānğa tigrü kim, Çağatay tirig irdi. Ol anıñg қаşıda mu' teber (17) irdi. Andağ derler kim: Ögetay Қа'annıñg vaқtıde Çağatay Hān yarlığ bitip Māverā'ü'n-Nehr- (18) -niñg ba'zı vilāyetin kim, қа'an yarlığı birle Yalavaçniñg ilgide irdi. Birevge berdi. (19) Yalavaç ol keyfiyetni қа'anğa 'arza-dāşt kıldı irse, қа'an bu bābda Çağatayğa yarlığ (90b/1) bitidi kim: Mañga bitip cevāb yibergil didi. Çağatay cevāb bitidi kim: Bilmeyin mundağ kılıp-min. (2) Bu cihetdin hīç cevābım yoğ turur. Çün aytıp-siz kim cevāb yibergil, munça çaklı bitip yiberdim. (3) Қа'anğa bu söz yaқıp 'özrin ma'kul tutdı. Ol vilāyetlerniñg barın Çağatayğa berdi. Andın (4) andın soñg Yalavaç Çağatay Hān hıdmetiğa bir mühim üçün bardı irse, Çağatay (5) açıglanıp, Vezîrğa sökti irse, Yalavaç Vezîrğa didi kim: Min қа'annıñg nāyibi turur-min. Çağatay mini Қа'an- (6) -dın keñgeşsiz öltüre almas. Eger min қа'anğa sindin kılsam sini қа'an öltürür. (7) İmdi miniñg işimni yasar bolsañg, yasağıl. Yoğ irse қа'anğa ayğaklıқ kılur- (8) -min. Sini öltürür didi. Tağı bu sözni Çağatayğa aytur bolsañg, tanar-min. Güvāhıñg (9) çün yoğdur didi. Vezîrğa zārüret bolup anıñg işin yasamaқ boldı. (10) Bu Vezîrniñg işleri köp turur. Azrağı şerh kıldı. Basa bu Vezîr neçe kerrāt (11) Çağatay Hānğa aytıp turur kim: Men siniñg maşlahatıñg üçün hīç kimni özümge (12) dōst kılmadım. Sindin soñg mañga kişi zahm kılmas didi. Çağatay Hān ölgende bu Vezîr- (13) -ni bu töhmet birle kim, Çağatay Hānğa nime berdiñg dip anı nā-hāğ öltürmişler. Va'llāhu a'lem (14)

Dāsiṭān-ı (15) Toluy Ḥan İbni Çiṅgiz Ḥan Bu Üç Kısm Turur (16)

Evvelgi Kısm (17) Nesebi beyānıda ve ḥatunları ve oğlanları ve nebireleri zıkrı kim bu çaḡa tigrü vāqı^ç (18) bolup turur. Ve ol ferzendleridin başka kim pādişāh bolḡan ferzendleri (19) mütevellid bolup turur. ^ç Alā ḥida kelgüsi turur. **İkinçi Kısmı: (91a/1)** ḥikāyetleri ve tāriḥniṅ ṣerḥide ve taḥtda olturḡanı ve şāh-zādeler ve bigler (2) zıkrıde ve uruş ve fethleri. **Üçünçi Kısmı:** Yaḥşı kılıkları ve müteferriḡa ḥālet- (3) -leri ve yaḥşı ḥükmleri zıkrıde. **Evvelgi Kısm:** Çiṅgiz Ḥan tört oḡlını tö- (4) -rt külüg dir irdi. Ol törtniṅ birisi bu Toluy turur kim, bular Börte (5) Ḳuḡindin toḡup irdi. Toluyniṅ laḡabı Yeke Noyan irdi. Taḡı uluḡ (6) beg timek bolur. Rāy ve tedbirde bī-nazīr irdi. Atası kiçik irken (7) Kereyit pādişāhınıṅ inisi Cegembunıṅ kızını alıp irdi. Suyurḡu- (8) -ḡtani Beki atlıḡ ḥatunınıṅ uluḡraḡı ol irdi. Mundın başka taḡı ḥatun (9) ve ḡumaları bar irdi. Taḡı toḡuz oḡlı bar irdi. Atları bu turur: (10) Mönḡe Ḳa'an, Cörike, Ḳutuḡtu, Ḳubılay Ḳa'an, Hülāḡü Ḥan, Arıḡ Böke, (11) Böçek, Möge, Sübüktay. Mönḡe Ḳa'an uluḡ oḡlı irdi. Suyurḡuḡtani (12) Bekidin toḡup irdi. Bu pādişāh irdi. Dāsiṭānı ^ç alā ḥida kelgüsi turur. (13) Toluy Ḥanıṅ ikinç oḡlı Cörike. Yigitlikde vefāt boldı. Oḡlı (14) kızını bolmaydur irdi. Va'llāhu a'lem. Toluy Ḥanıṅ üçünç oḡlı Ḳutu- (15) -ḡtu: Munuṅ taḡı oḡlı yoḡ, bir kızını bar irdi. Kelmiş Aḡa digen. Anı Ḳoṅḡrat (16) Salcuday Güreḡeḡa berip turur. Ol beg Yuci Ḥanıṅ ulusınıṅ (17) pādişāhı ḡaşıda bolur irdi. Tāriḥ yeti yüz birde fevt boldı. Taḡı Kelmiş Aḡa (18) tirig irdi. Toḡta'a başlıḡ şāh-zādeler köp ^ç izzet ve ḥürmet ḡılır irdi. (19) Çün Toluy Ḥan uruḡıdın turur. Dāyim anıṅ oḡlanları birle dōstluḡ ve muḥabbeti (91b/1) bar irdi. Her maḡalde ilçiler yiberip keyfiyetler kim ol yerlerde vāqı^ç bolsa bilür (2) irdiler. Taḡı Toḡta'a birle özge begler ve uruḡları arasında Toluy (3) Ḥanıṅ uruḡınıṅ arasında anıṅ sa'y birle dōstluḡ bolup (4) fitneligin taptı. Ol zamānda kim Ḳubılay Ḳa'an oḡlı Numuḡannı dar su çerigide ittifaḡ (5) ḡılıp, tutup Meṅḡü Timür kim ol zamānda Yuci ulusınıṅ pādişāhı irdi, yiberdi. (6) Kelmiş Aḡa sa'y lar ḡıldı kim anı özge şāh-zādelerḡa ḡayıp envā^ç ^ç izzet- (7) -ler birle atasıḡa yiberdiler. Andaḡ kim

ka'an dāsiṭānıda meşrūh turur. (8) **Toluy Ḥanniṅ Törtünç Oğlı Kubilay Ka'an** (9) turur. Bu Artuqsı Bekidin toğup irdi. Çün ka'an irdi. Dāsiṭānı 'alā hida kelür. (10) **Toluy Ḥanniṅ Beşinç Oğlı Hülāgü Ḥan Turur.** (11) Bu uluđ ḥatunıdın toğup irdi. Uluđ şāhib-kırān irdi. Yaşşı (12) fi' lleri, uluđ atalarığa oşşar irdi. Bu çaķ-ğaça anıṅ anıṅ neslidin bar irdi. Ḥālā (13) ol Ḥan-zāde Ğazan Ḥaṅa ta'alluķ turur. Munuṅ zuhūri öz yerinde kelgüsü turur. (14) **Toluy Ḥanniṅ Altınç Oğlı Arıķ Böke** (15) Ol taķı uluđ ḥatundın toğup irdi. Müddetler Kubilay Ka'an birle taḥt (16) üçün taķı ka'anlık üçün neçe kerrāt uruşup turur. Munuṅ hikāyeti Kubilay (17) Ḥan dāsiṭānıda kelür. Anıṅ zāhir bolğan oğlanları bu dört turur: (18) Yoluķur, Melik Temür, Qutu Buķa, Tammaçi. (19) **Toluy Ḥanniṅ Sekizinç Oğlı Böcek (92a/1)** turur. Munuṅ ḥatun ve kumaları köp irmiş. Alardın bir ođulniṅ atı (2) Cavuta irdi. Atası ornı muṅa tegdi. Munuṅ tokuz oğlı bar ikendür. Temür Ka'an (3) ḥıdmetide tururlar irmiş. Atları ma'lüm irmes turur. (4) **Toluy Ḥanniṅ Tokuzunç Oğlı Möge** (5) Munuṅ iki oğlı bar irdi. Atları bu turur: Çiṅgtüm, Ebügen. (6) **Toluy Ḥanniṅ Onunç Oğlı Sübüktay** (7) Munuṅ bir oğlı bar irdi. Tok Temür Bahadır. Oķnı yaşşı atar irdi. Ol uruş (8) künleri toruğ aṭ miner irdi kim, nā-gāh oķ tigse anı ğanim bilmegey. Tok Temürniṅ¹⁸⁶ (9) bahadırluķı cihetidin başıda köp fitneler bar irdi. Ol zamānda kim Kubilay (10) Ka'an Numuğanı dar su çerigige şāh-zādelerga kaytıp yiberdi. Bu Tok Temür (11) alar birle birge irdi. Şāh-zādelerni tutmaķğa sa'y kılğan ol irdi. (12) Bu hikāyet Kubilay Ka'an dāsiṭānıda turur.

İkinç Kısm (13) Toluy Ḥan Atasığa Mülāzemet Kılğanı Uruşlar İtip şehirler Alğanı Beyānıda (14)

Toluy Ḥan dāyim atası mülāzemetide bolur irdi. Çiṅgiz Ḥanniṅ barça maḥalde (15) keṅgeşi anıṅ birle bar irdi. Toluy Ḥanı dāyim nöker der irdi. Çiṅgiz Ḥan ordusu (16) ve mālı muṅa ta'alluķ boldı. Basa Mođollar birle Türk iliniṅ qadīmī destūri (17)

¹⁸⁶ *Toķuķ Temür* yazılmış.

oldur kim, tiriginde uluğ oğlanlarığa māl ayırıp berürler. Ölgen- (18) -din soñg her ne kalsa kiçik oğlınıñ bolur. Taqı Çiñgiz Hänniñg (19) hayāli bar irmiş kim qa'anlıknı ve tahtnı aña ta'yın kılğay. Ammā didi kim: (92b/1) Miniñg yirim yurtum, emvāl ve hazāyinimni biylesenğ yaħşırağ turur. Munda ferāgatiñg (2) köprek bolur. Çerigiñg taqı küçlük bolur didi. Andağ ma'lūm bola turur: Toluy Hān- (3) -niñg çehresinde Çiñgiz Hān devlet ve sa'adet nūrın müşāhede kılıp irdi. (4) Ve köñglide keçer irdi kim 'ākıbet pādişāhlık munğa tiger dir irdi. Çün 'ākıbet köp (5) begler ve leşker munuñg boldı. Çiñgiz Hān dāsiñānıda ma'lūm turur. Ol maħalde (6) kim oğlanlarığa çerig baħş kıldı. Bu Toluyğa teggen mīrāş yosunı birle (7) oğlanlarığa ta'alluğ turur. Meger kim ba'zılar yağılık maħalide barça nökerleri (8) özge pādişāh-zādelerğa tüşken turur. Bu Toluy Hān asru perver-i ceng (9) kişi irmiş. Pādişāh-zādelerdin hiç qaysı munça çaklı feth kılmay turur. (10) Anıñg atası zamānıdağı fethi köp turur. Muhtaşar kılındı. Hıtaıy vilāyetiniñg (11) fethide Taygu şehri asru mu'azzam şehir irdi. Qalıñg kuvvetlik kişi- (12) -ler bar irdi. Hiç kim aña yaqın kele almas irdi. Çiñgiz Hān Toluyğa bu- (13) -yurdu, İlçi Noyan Qoñgrat kavmidin irdi. Birge barıp qurğanı- (14) -ğa yapuşup aldılar. Andın soñg Cocu şehrin qapap aldı- (15) -lar. Taqı Çiñgiz Hān oñg kol, sol kol çerigin oğlanları birle (16) yiberip, özi Toluy birle ortançı yol birle kim anı kol derler (17) yöridi. Miçu şehrigе tigrü yolda bolğan şehrlerni aldılar. Taqı (18) uruşğan şehrlerni bozdılar. Taqı Hıtaıy şehrleride Moğollar Çağan (19) Balğasun derler Toluy Hänniñg irdi. Hālā mīrāş yosunı birle (93a/1) Toluy Hān uruğığa tigip turur. Zabt kılıp saqlar irdi. Hıtaıyda ve Deşt-i (2) Qıpçaqda barı belgülük turur. Toluy Hān hızāne birle mälların Hülāgü (3) Hān birle oğlanlarınıñg tigişin andın buyurdu kim bergeyler. Taqı Hıtaıy- (4) -dın yandılar irse, Çiñgiz Hān Tācık vilāyetiğa yöridi. Özge oğlan- (5) -ların anda qoyup Toluy birle kelip Semerqand ve Buħārānı andın aldı. Andın (6) Naħşeb ve Tirmizge keldiler. Temür Qahalkadın Bedeşān haddidin Toluy Hān- (7) -nı Hōrāsānıñg fethige yiberdi. Ol barıp kış küni irdi. Merv, Marucağ- (8) -nı, Seraħsnı, Nişābūrğa tegdi, aldı. Üç ay yörip feth kıldılar. Taqı

(9) yaz bolğaç yarlıg yosunu birle yörüp, Kūhistān birle Heratnı aldı- (10) -lar. Taķı Taķanda Çiŋgiz Ĥan ĥıdmetiġa tiše keldi. Andaġ maħalde kim ĥurġanı (11) alıp boza tururlar irdi. Ušol yazda aġaları Çaġatay, Ögetay birle (12) Sulţān Celālū'd-Dīnning soŋgunça yörüp Hind[us] suyning yaķasında bastılar. Özi kaçıp (13) sunı yüzüp keġti. Andın soŋ Çiŋgiz Ĥan Tanġkut vilāyetiġa yörirdi irse, (14) Ögetay Ĥan birle Toluy ikisi Ĥan ĥıdmetide irdiler. Ol zamānġa tiginçe kim aŋġa (15) aġrıķ peydā boldı. Taķı vašiyet kılıp šuŋġar boldı irse, oġlanları yerige

Toluy (16) Ĥan Taħtda Olturġanı ve Bahadırluġları

Bardılar. Çün barça aġaları öz (17) yurtlarıġa bargandın soŋ özi atası Çiŋgiz Ĥan taħtda olturdu. Taķı aġaları- (18) -nıŋ ' izzet ve ĥürmetin saķlap andaġ ri' āyet kıldı kim barındın rāzī irdi- (19) -ler. Velī Ögetay Ĥan mülāzemetiġa köp barur irdi. Yaĥšı pādišāhlıķ kıldı. (94a/1) Taķı Ögetay Ĥa'anıŋ taħt biylürige köp sa' ylar kıldı. Ol maħalde Ögetay Ĥan (2) Ĥıţāy mülkiġe barganda Toluy Ĥan Tibet yolıdın ötüp bardı. Munda kılıġan (3) işleri ve yörüšleri Ögetay Ĥan dāsitānıdā mešrūħ turur. Taķı Toluy (4) Ĥanıŋ vefātıdın soŋ oġlanları anası birle Ögetay (5) Ĥa'anġa mülāzemet kılur irdi. Alarnı köp ' izzet, tileklerin bat icābet (6) kılur irdi. Bir kün Toluy Ĥanıŋ ĥatunı ortaķlarıdın birini Ĥa'an- (7) -dın tiledi. Ĥa'an aŋġa bat cevāb bermedi. Bu Suyurġuktani bir kišiġe yıġlap (8) aytur irmiš kim: Miniŋ murādım maķšūdım kimge fedā boldı. Kim üçün öldi digenin (9) Ĥa'anġa yetgeç, Ĥa'an dip turur kim: Ĥaķnıŋ ġarafıdā turur. Rāst aytur (10) dip ' özr ġolup, maķšūdın berip turur. Bu Suyurġuktani Beki asru ' aķıl- (11) -lık ve tedbīrlilik ve kifāyetlik irdi. Barça aġalardın anıŋ perhīzi köp (12) artuķ irdi. Tedbīri cihetidin atadın yaš ġalıġan oġlanların edeb (13) ve ĥünerge öġretti. Bir kez ġoymadı kim alarnıŋ arasında kıl uçı köŋül ġalıš (14) bolġay. Taķı ol begler ve mülāzımlar kim Toluy Ĥandın ġalıp irdi. Ve bu ĥatun- (15) -nıŋ rāy ve tedbīri cihetidin andın ayrılmadılar. Andaġ kim Çiŋgiz Ĥan atası- (16) -dın kiçik ġalıġanda Ö'elün İke anı barça çerigi birle terbiyet kıldı kim, (17) neçe kerrātlar özi atlanıp alarnıŋ yasalın yasap başlar irdi. (18)

Ol çaķğa tigrü kim Çiņgiz Hıan, a'anlıķda arıraptı. Cihān-dārılıķ yerige yetdi. (19) Anasınıņ sa'yi birle aņģa uluģ işler dest berdi. Bu Suyuruķtani (94b/1) Beki taķı uşol terbiyet birle saķlay turur irdi. Ammā bu cihetdin ayta tururlar: (2) Suyuruķtani Bekiniņģ şabrı Çiņgiz Hıan anasıdın artuķ irmiş. Anıņģ üçün (3) Çiņgiz Hıan anasınıņģ remzidin ma'lüm ılıp irdi kim, ked-hudāyılıķğa meyli (4) bar turur. Ol sebebden anı Münģlig İçigege berdi. Basa Ögetay a'an (5) Suyuruķtani Bekini Güyük Hıanģa tiledi irse, barganlarģa cevāb berdi kim (6) yarlıģnı niçük işitmegey-min. Ammā hayālim ol turur kim kiçik alģan yetimlerini (7) terbiyet ılıp Tenģri te'ālā tevfiķi bolsa ol yerge yetgüzeyin kim biri biri- (8) -din bī-zār bolup ayrılışmaģaylar. Taķı edeblik bolģaylar didi. Çün (9) raģbeti yoķ irdi. Çüçüg 'özr birle def' ıldı. Hiç şek almadı kim anıņģ (10) ked-hudāyılıķ birle köņgli yoķ irmiş. Ol sebebden anıņģ şabırın Ö'elün (11) İkedin artuķ didiler. Basa Ögetay a'an Toluy Hıan vefātıdın soņģ (12) Toluy Hıan birle oģlanlarıģa ta'alluķ çerigleridin Süldüsniņģ (13) iki hezāresin öz oģlı Kötengā birdi. Aģa ini tümen bigleri (14) birle keņģeşmedi. Taķı Toluy Hıanģa ta'alluķ hezāre bigleri ģaber tapaķ Suyuruķtani (15) Beki birle keņģeştiler. Mönģe a'an aşıģa barıp didiler kim: Süldüs- (16) -din iki hezāre Çiņgiz Hıan yarlıģı birle bizge ta'alluķ irdi. Hālā a'an Kötengā (17) bara tururlar. Biz niçük oyalıņģ kim, Çiņgiz Hıan yarlıģı özge bolģay. Biz a'anģa (18) 'arz ılır-miz didi irse, Suyuruķtani Beki didi kim: Sizniņģ sözüņģüz (19) ģasen turur. Ammā bizge mīrāş māldın bar iksüklüģümüz yoķ turur. Biz taķı barımız (95a/1) a'anniņģ turur-miz. Hākim turur-miz. ne alarnıņģ yarlıģı bolsa fermānıdın ıkmas- (2) -miz didi. Suyuruķtani Beki mundaģ digendin soņģ begler barı tenģ (3) turdılar. Her kim bu sözni işitdi, yaģşıladı. Her āyine 'aql ve biligi bar üçün oģlan- (4) -larınıņģ mertebesin, abaģaların mertebesidin ötkerdi. Basa oģlanlarınıņģ (5) mu'azzam bolmaģıģa sebeb ol irdi: Ögetay a'an vefātaptı irse, Töregene ģatun Şıramun- (6) -nı oymadı kim, a'anniņģ vaşiyeti yosunı birle veliyyü'l-'ahd bu alģay. Öz köņgli birle pādişāh- (7) -lıķ ıla turur irdi. Uluģ Güyük Hıanı pādişāhılıķğa olturguzģanda (8) Batu kim barınıņģ aģası

irdi. Hâzîrâ bu mildiy[u] ayağım ağrıdur dip ‘öZR (9) etdi. Güyük Hânning ol cihetdin köngli ağrıp Batuğa mekr kıılır hayâli bar (10) irdi. Ol miniñg ağrımğa İmil Kuçinning yeri suy[1] yaraşur dip ol (11) sarı yöridi. Suyurkuqtani Beki anıñg mekridin haberi bar irdi. Haber yiberip (12) Batuğa bildürdi. Basa uşol yaqında Güyük Hân vefât boldı. Ögetay Ka’an- (13) -nıñg oğlanları birle kişi karası Şiramunni ka’anlıqğa ta’yın kıılır boldılar. (14) Burun Batunı tiledi. Batu didi kim: Miniñg ayağım ağrıp turur. Miniñg kaşımğa (15) kelseler yahşırax bolğay didi. Ögetay Ka’annıñg uruğları bu sözni (16) işitip didi kim: Çiñgiz Hânning tahtgâhı munda turur. Biz anda neçük baralıñg didi. Batu (17) karığan kişi irdi. Barça şâh-zâdelerdin uluğ irdi. Suyurkuqtani Beki uluğ (18) oğlu Mönge Ka’anğa didi kim: Özgeler Batu kaşığa barmay tururlar. Ol barça- (19) -nıñg ağası turur. Anı sora bargıl didi. Mönge Ka’an taqı anası sözi birle (95b/1) Batunı sora bardı. Batu ol cihetdin hoş vaqt bolup anıñg mülâzemeti (2) haqqın saqlap, Batu alar birle bey’ at kııldı. Taqı ka’anlıqğa sa’y kııldı. Taqı Suyur- (3) -kuqtani Beki Süldüs ili cihetidin Köten birle muzâ’ağa kıılmadı irse dâyim (4) döstluqları bar irdi. Müttefik ve meded-kâr irdi. Ol zamânda Ögetay Ka’annıñg (5) uruğı Mönge Ka’an Hân bolayım dip mekrler kııla turur irdi. Köten vefât bolğa- (6) -ndın soñ ol çerigler kim anıñg birle Tañgkut vilâyetide bolur irdi. Mönge Ka’an (7) oğlanlarığa muqarrer boldı. Dâyim ‘izzet birle alarğa şefkat kıılır irdi. Hâlâ Olcaytuğa ta’alluq turur. (8)

Dâsiñan-ı Mönge Ka’an İbni Toluy Hân İbni Çiñgiz Hân

(9) Bu Mönge Ka’an Toluy Hânning uluğ oğlu irdi. Suyurkuqtani Bekidin toğup (10) irdi. Hatunları ve kumaları köp irdi. Evvel hatunı Kutukuy¹⁸⁷ Hatun. Uluday- (11) -nıñg kıızı irdi. Mundın iki oğlu bar irdi. Atları: Baltu, Kökçin Ürüngtaş¹⁸⁸. (12) Ürüngtaşnıñg iki oğlu bar irdi: Sarban, Güther¹⁸⁹. Civânlıqda vefât (13) boldılar. Yana bir

¹⁸⁷ CT Kutuktuy

¹⁸⁸ CT’de sadece Ürüngtaş

¹⁸⁹ CT Köncek

hatunı Oğul Tokmış, Oyrat kavmidin irdi. Munuñg iki kızını bar irdi: (14) Şirîn, Bıçka. Tağı iki kuması bar irdi. Biri: Bavucin, Baya'ut kavmidin irdi. Mundın (15) bir oğul boldı, Şiregi atlıg. Kuması Küteni İlçigin kavmidin irdi. Mundın bir oğlu (16) bar irdi. Atı: Asutay. Arık Böke birle müttelik boldı, Kubilay Ka'anga muhalefetlik (17) kıldı. Bu Asutaynıñ dört oğlu bar irdi. Atları bu turur: (18) Olcay, Hülacü, Hantum, Olca[y] Buqa. (19) Bu dört oğul ka'an kaşıda irdi. Mönge Ka'annıñ hatunları ve oğlan- (96a/1) -larınıñ şu'besi bu irdi. Tamam boldı. Tağı Mönge Ka'annı Kuburum haddide (2) Çingiz Hanıñ tahtgähıda münecimler sā'at hōş kılıp tahtda oltur- (3) -guzdılar. Tarih zi'l-ka' de ayıda, sene semane ve erba'in ve sitte miye irdi. Padişah boldı. (96b/1) tamam şah-zadeler ulug toy kılıp Kubilay Ka'an, Hülägü Han ve Möge ve Arık Böke ittifaq (2) birle hizmetde turdılar. Üç kün 'işret kıldılar.

Hikāyet

(3) Ba'zı şah-zadeler Ögetay Ka'annıñ oğlanlarıdın Mönge Ka'an haqqıda hüsumet (4) ve münaza'at-engiz kıldılar. Şiramun ve Naqu ve Tutuk Karaçarnıñ oğlu barça (5) ittifaq kıldılar. Tağı silahlarnın arabalarda koyup bularga il bolgan teg (6) bolup yöridiler irse, nā-gāh bu Mönge Ka'annıñ Kesek Kuşçı¹⁹⁰ digen nökeri (7) tivesin yok kılıp ister irken, nā-gāh bir songra kalğan arabağa yolukup (8) turur. Tağı ol arabalarda silahlarnı yüklep kelür irmiş. Bu Kesek Kuşçı (9) bir küçük oğlandın ahvālätını sorganda ol dimiş kim: Bu Şiramun başlıg (10) şah-zadeleriniñ turur. Mönge Ka'an kaşdıga bara turur didi irse, ol (11) Kuşçı tivesin tapıp üç künlük yolını, bir künde kelip Mönge Ka'anga ıztırāb (12) birle haber kılmış. Çün haberni mundağ ma'lüm bolgaç Möngeser Noyannı iki-üç miñ (13) kişi birle yiberdiler kim, taħkik kılıp kelgey. Ol bardı irse, şah-zadeler Şiramun biş (14) yüz atlıg birle cezire uruğdın ilgeri kelür irmiş. Bular kişi yiberip aytıp (15) tururlar kim: Sizlerdin ka'an tapuğıda naql etdiler kim yaman fikr birle kelür irmiş-

¹⁹⁰ CT Kesege

(16) -siz. Eger bu söz ğalať bolsa tereddüd kılmay a'an aşığa barıńğız didi. Taı iltmekke becā (17) boldılar irse, ıramun, baılığlar ün fikride bar irdi. Bularnıń sözi- (18) -nıń cevābıda ayrān ve ser-gerdān boldılar. Taı didiler kim: Biznıń yaman fikrimiz yok (19) turur. Velī a'an tapuğına kelür-biz didi. Andın āh-zādeler ve bigler oşulup (97a/1) oħbet tutup a'an tapuğına yüzlendiler irse tiştiler. Ĥükm boldı, silāhların (2) oyup kirgeyler. ün kirdiler irse, üç kün toyladılar. Ĥi söz sormadı- (3) - lar. Törtün kün āh-zādeler kitmekke kelip icāzet tiledi irse, bu kün taı (4) tursun didi. Taı kişi kelip didi kim: Nökerleri turmay kitsün dip āh-zāde- (5) -lerni alıp aldı. Taı alarnı salağalı kişiler ta' yın ıldı. Taı abāhı Menğü (6) a'an özi ıńğız Ĥan ordusığa bardı. andalīde oturup bu ıramun ba- (7) -şlığlarını pürsiş ıldı. Didi kim: Sizler ayāl-i fāsıd ılığan irmiş-siz. Ammā mundağ (8) işni sizlerdin rāst durdı. abül ılmağa bolmas. Ammā ğātırdın küdüret (9) kitsün dip sorar-miz didiler irse, āh-zāde münkir boldılar irse, ğükm boldı (10) kim, tayaqlap sorgaylar. ün iş urmağa yetdi irse, didi kim: Beg- (11) -ler birle ittifa ılıp irdim. Velī Mönğe a'annıń devleti oymadı didi irse; (12) özlerin ılıqlap öltürdi. Yetmiş iki kişini yasağa tigürdi. (13)

Menğü a'an Birāderleri ubilay a'an ve Ĥülāğü Ĥannı Maşrı ve Mağribğa Uluğ (14) erig Birle Yibergeni

ün taħtda oturup dōstların ād, dūşmenlerin (15) mahūr ıldı irse, tamāmī mülkni özige musaħħar ılıp Ĥülāğü Ĥannı Tācık vilāyet- (16) -leriğa revāne ıldı. Ve ubilay a'annı maşrı arafiğa yiberdi irse, barıp (17) ol yerlerni ba' zılarını fetħ ılıp keldi. Andın sońğ yana bir kerrāt urultay (18) ılıp ba' zı mülāzımlar kitgendi sońğ her kişi āh-zādeler ve beglerdin (19) yaħşı biligleridin aytur irdiler. Ol ğalde Dergen Ĝüregen didi kim: Nankiyas (97b/1) mülki bizge yavuk irge yağı turur. Anı mundağ oymaq gerekmez didi irse, Mönğe (2) a'anğa bu söz ğoş keldi. Didi kim: Biznıń atalarımız ve ağalarımız bizdin burun (3) bolğandur. Özleri yörüp fetħler ılıp at ıardılar. Men taı özüm ba- (4) -rur-min dip didi irse, āh-zādeler didi kim: Kişi

pādişāh-ı rūy-ı zemīn (5) bolğay. Taķı anıñ yeti qarındaşı müttefiķ bolsa, niçük uruş üçün bargay didi (6) irse, işitmey. Pādişāhlıǵıdın yeti yıl irdi. Nankiyasğa ‘azm qıldı. Arıķ Bōke- (7) -ni uruqıda qoyup bardı. Taķı ulusnı ańǵa tapşurdı. Taķı özi birle (8) iltgen pādişāh-zādelerni bu tertīb birle mu‘ayyen qıldı.

(9)	Sol Qol Şāh-zādeler Begler ¹⁹¹	Oñg Qol Şāh-zādeler Begler
(10)	Taǵaçar, Yesüñge, Qurumşı, İlçi Noyan	Qadan, Totaq, Quşqay, Balçıq Torçı
(11)		Noyan ¹⁹²
(12)	kim Yuci Qasar oǵlı, Taçin Güregen, Dergey Güregen	Mōge, Asutay, Ca‘utu

Bu leşkerniñ tamāmı altmış tümen irdi. Barurda Belgütay Noyan ‘arza qıldı kim: Qubilay (13) Qa’an bir kerrāt hıdmetin qılıp irdi. Hālā ayaǵı aǵrıdur dip icāzet (14) tiledi irse qabūl qıldı. Andın yörüp yigirmi qal‘a fetħ etdiler. Andın Taǵaçar Noyannı (15) yüz miñ kişini rūdhāne yolıdın yiberdi. Ol içgerideki uluǵ şehrlerni qapap alǵay. (16) Ol bardı, fetħ bolmaǵan üçün, bat yandı, öylerige bardı. Mōñge Qa’an ol qışsa- (17) -dın hışm-gīn boldı. Taķı alarǵa didi kim: Qubilay Qa’an şehrlerni ve qal‘alarnı aldı. (18) Sizler uruşdın yanıp ‘ıyş-gīrǵa meşǵul bolduñguz. Andın hūkm boldı kim Taǵaçar yana ol (19) yerlerge bargay. Çün Qubilay Qa’an bu aħvālını işitdi irse, ayaǵım yaǵşı bolup turur. Özüm (98a/1) barur-min. Aǵamǵa teşviş bolmasun dip revāne boldı. Çün yol yıraķ ve yaman bar irdi. (2) Her künde yollarda iki kerrāt uruş qılıp barur irdiler. Taķı Uçur (3) Qal‘asını yetip qapadılar. On tümen çerigdin iki tümen qaldı. ‘Āqıbet (4) Qubilay Qa’an yandı. Urañǵaday Bahadırnı biş tümen kişi cem‘ qılıp keltürüp (5) anda qoydı. Geng Müren suyǵa köprük baǵlap Nankiyas leşkeri tişti. (6) Taķı Moǵol çerigi sudın keçey almay köp kişisi helāk boldı. Ve köp kişiler taķı pinhān (7) ol vilāyetde qaldılar. ‘Āqıbet

¹⁹¹ CT’ye göre sağ ve sol kol karıştırılmış

¹⁹² CT Qorçı Noyan

yana cem' bolup kelip ol yerni aldılar. Taqı (8) Mönge Qa'an Cuñdur¹⁹³ şehrini qapap olturdi.

Mönge Qa'annıñ Vefatı

(9) Çün pādışāhlıqıdın sekiz yıl bolup irdi. Cuñdur qal' asını qapağanda havā (10) ısığ boldı. Taqı şarābgā köp maħal meşğul boldı. ' Āqıbet ħaste boldı. Ol qal' a-i nā-mübārek- (11) -de vefāt boldı irse, Asutay Oğul Qudğan Noyannı¹⁹⁴ leşker birle qoyup (12) atasınıñ şandukın ordusıgā keltürdi. Tört ordusıda ta' ziyet (13) tutdılar. Andın soñ Bolğan Qaldunda Çiñgiz Ĥannıñ cenūbıda defn kıldılar. (14) Taqı Qubilay Qa'an ol yerlerni feth kılıp, kelip ta' ziyet tutdılar. (15)

Dāsītān-ı (16) Qubilay Qa'an İbni Toluy Ĥan İbni Çiñgiz Ĥan

(17) Menğü Qa'an vefāt bolgaç Arıq Böke pādışāhlıq da' vı kıldı. ' Āqıbet anıñ (18) işi bolmay Qubilay qa'an boldı irse, ol qa'anga muṭı' boldı. Bu üç kısım turur. (19) **Evvelgi Kısmı:** Ĥatunları ve oğlanları zikride. Qubilay Qa'an Toluy Ĥan- (98b/1) -nıñ törtünç oğlı turur. Suyurquqtani Bekidin toğup irdi. Qa'annıñ ħatun (2) ve qumaları bar irdi. Ulugrağı Çabun¹⁹⁵ Ĥatun irdi kim, İlçi Noyannıñ kıızı irdi. Qoñgrat- (3) -dın irdi. Be-ğāyet şāhib-i cemāl irdi. Qa'andın burun vefāt boldı. On (4) iki oğlı boldı. Barçası bu ħatundın. Atları bu tertīb birle bitildi: Qubilay Qa'an- (5) -nıñ evvelgi oğlı Dorçı. Ĥatun almadı. ' Āqıbet müzmine ' illetidin vefāt (6) boldı. Qa'annıñ ikinçi oğlı Cim-Gim. Munuñ üç oğlı bar irdi. Atları (7) bu turur: Kemmele, Termebala, Timur Qa'an. Qubilay Qa'annıñ üçünç oğlı (8) Mañqan¹⁹⁶. Munuñ oğlı bar irdi. Atları bu turur: Arslan Buqa, Altun Buqa, (9) Ananda. Bu yağılıqda toğdı. Ol yağınıñ atı Ananda irdi. Muñga qoydılar. Qubilay (10) Qa'annıñ törtünç oğlı Numuğan. Çabundın toğdı. Beşinç oğlı Qorıday

¹⁹³ CT Cuñdu

¹⁹⁴ CT Kundakay Noyan

¹⁹⁵ CT Çabuy

¹⁹⁶ CT Mangkala

Bahadır (11) irdi. Altınç oğlu Hügdeçi¹⁹⁷. Tibet vilâyetiğa munı yiberdi. Yetinç oğlu Oğrıççı. (12) Mundın oğul bolmadı. Sekizinç Ayaçı. Huşin kavmidin alğandın toğup (13) irdi. Toğuzunç oğlu Kökçü. Arık Böke қа'an birle muhâlif bolğanda yigirmi (14) yaşar irdi. Anda vefât boldı. Onunçı oğlu Kutuqtu¹⁹⁸. Bu Baba¹⁹⁹ Hatundın vücûdğa (15) keldi. Baya'ut irdi. On birinç oğlu [Tamaçı]. Nambuy Hatundın toğup irdi. (16) Oğlanlarınıĝ şu' besi mundağ tafşil kılındı. **İkinç Kısm:** Kubilay (17) Қа'an kırk altı yaşıda pâdişâh boldı. Otuz altı yıl tahtda olturdi. (18) Pâdişâh bolğanda târîh sene, hamse ve hamsîn ve sitte miyede irdi. Taķı barça şâh-zâdeler hıdmet (19) kılıp toğuz yükündiler. Üç kün toylap, in'âm bahşışler kılıp ilniĝ (99a/1) mühimiğa meşğul boldı. Çün munuĝ tahtda olturğanığa ba'zı qarındaşları münâza'at (2) kıldı. Meşrûh kelgüsi turur.

Hikâyet

Bu Kubilay Қа'an tahtda olturğaç (3) Arık Böke қа'an birle köp maħal fitne ve huşümetler kıldı. Taķı köp şâh-zâdelerni (4) özige yekcihet kılıp қа'an üstige keldi. Hiç iş kıla almadı. Dâyim қа'annıĝ (5) illerini ĝâret kılıp, yahşî kişilerini öltürür irdi. Bu hâllerde taķı Hülâğü Han (6) taķı hastelıkım bar, kündin künge ziyâde bola turur dip Semerqand[ğa] barmağğa icâzet (7) tiledi kim, şehrga barıp mu'âlece kıldurğay. Çün Hülâğü Hanğa marazı vâkı' bolup (8) irdi. Ol icâzet alğaç köp şâh-zâdeler, her biri bir bahâne birle kitdiler. Ol (9) hâlde Arık Böke 'işret birle meşğul irdi. Nâ-gâh bād-ı muhâlif peydâ bolup haymesi- (10) -niĝ yığaçın sındurdı irse, köp kişige tegip bî-huzûr bolup ol yer- (11) -din koptılar irse, Arık Bökeniĝ mülâzımları şüküm? yaman boldı. Munuĝ işi (12) ilgeri kelmez dip başlığ başığa kitdiler irse, 'âciz bolup қа'an (13) kulluğğa keldiler. Köp kın ve harhaşlardın қа'anğa yekcihet boldılar. (14)

Қа'annıĝ Vefâtı Zikride

¹⁹⁷ CT Hügeçi

¹⁹⁸ CT Togan

¹⁹⁹ CT Baya'ucin Hatun

(15) Bu Qubilay Qa'annıng pādīşāhlıqda qılğan işleri köp turur. Tavıl (16) bolmasun dip endeki şerh qılındı. Qubilay Qa'annıng iki bahşısı bar irdi. (17) Tibet ilidin irdi. Biriniñ atı Tenbe, biriniñ atı Lenbe²⁰⁰ irdi. Tenbe- (18) -niñ ilgeri tişi be-ğāyet uzun irdi. Dāyim qa'annıng büthāneside (19) bolur irdi. Be-ğāyet mu' teber ve mu' azzam irdi. Dāyim qa'anı köp aş ve ta'ām yemekdin (99b/1) men' qılur irdiler. Çün Qubilay Qa'an seksen üç yaşadı. Otuz altı yıl pādīşāhlıq (2) qıldı. Tārīh sene şelāşe ve tis' in ve sitte miyede vefāt boldı. Qāyim-maḡām Temür Qa'an boldı. (3)

Dāsītān-ı Timur Qa'an İbni Cim-Gim İbni Qubilay Qa'an İbni Toluy Han İbni Çiñgiz Han (4)

Timur Qa'anı Olcaytu Qa'an taqı derler, Kökçin Hatundın vücūdgā keldi. Munuñg (5) hatunı ve qumaları köp irdi. Atları yaḡsı ma'lūm bolmadı. Uluğ hatunı Buluqan (6) Hatun irdi. Munuñg bir oğlu boldı, Tayşi atlıg. Timur Qa'annıng qarındaş- (7) -ları kim Qubilay Qa'andın bolup irdi. İr ve kız barça hāzır boldı. İttifāq birle (8) Timurnı qa'anlıq tahtıda olturdu. Toylar qılıp barça şāh-zādelergā icāzet (9) bergeç il kevniniñ fikride boldı. Ve taqı uluğ qarındaşı Kemmeleni Qaraqurumgā yiberdi. (10) Ol tarafda ol hūkm qılğay. Timur qa'an bolğanda Qubilay Qa'an hayāt irdi. (11) Velī pır bolup irdi. Öz hayātıda pırlıkdin mühimmātıgā yete almay Timurnı qa'an (12) qıldı. Çün taht eyesi Qubilay Qa'an irdi. Anıñg aḡvālāt [ve] vāqı' ātları Timur (13) Qa'an dāsītānıda köpdin az muḡavvel bolmasun dip muḡtaşar qılındı.

Hikāyet: (14) Qa'annıng Hıtāy Vilāyetigā Qılğan 'İmāretiniñ Şerhi Ve Şūreti

Çün Hıtāy- (15) -niñ köp memleketin Çiñgiz Han aldı. Taqı Ögetay Qa'an tamāmın aldı. Çiñgiz Hannıñg (16) anda tahtgāhı bar irdi. Mönge Qa'an anı Qubilay Qa'angā berip irdi. Anıñg (17) bir tarafıda özi buyurup yasatturdu kim, ol yerge Hanbalıq derler. Çün ol yerde (18) münecimler qadīmde yaḡsı sā'atde binā qılıp irdiler.

²⁰⁰CT Kenpe

Ƙadĩmdađı pādiřāhlarnıŋ tahtgāhı (19) anda irdi. Ƙiŋiz Ƙan anda ʿimāret Ƙılıp burunđı yerlerni ħarāb Ƙıldurdı irse, (100a/1) Ƙubılay Ƙaʿan tağı at ve āvāze üçün ol yerde şehri binā Ƙıldı. Ol řehrnıŋ (2) atı Daydu turur. On yeti burcı bar. Her burcınıŋ arası bir yığaç turur. ʿAcāyib (3) maʿmūr bolğan irmiş. Barça taraflarıda mīvelik bāđları ve yağşı ʿimāretler (4) binā Ƙılıp turur. Tağı řehrnıŋ içinde muʿazzam sarāy yasap, atını Ƙarřı koyup (5) turur. Tamāmī sūtūnları mermerdin turur. Andađ kim řūreti řehr içinde nūmūdār turur. (6)

Ƙikāyet

(7) Bu Tenbe yukarıdağı dāsiřanda kelip irdi kim, Ƙaʿan Ƙařıda muʿteber irdi (8) kim, munuŋ ħikāyeti mundağ turur kim: Vağtı bir bāzirgān cevāhir ve murařsaʿāt köp (9) keltürgen irmiş. Tağı Ƙaʿanga satar irmiş. Ümerā ve vüzerā barça ħāzır irken (10) dellāllar iltmiş. Tümen bahā Ƙılıp turur. Tağı bahāsın ħazīnedin bermişler. (11) Ve ol bāzirgān on biř tümen beglerğa ħarc Ƙılımiř. Tağı ol mağalde bir (12) beg bolğan turur. Anı Muđbil Fincān dir irmişler. Anı özge begler (13) yaman körsetip maʿzül Ƙılığan irmişler. Tağı iki dellāl bar irmiş kim, anı (14) özge dellāllar dađl Ƙılmađğa Ƙoymaz irmiş. Ol iki dellāl ol begge dip turur (15) kim: Ol murařsaʿlar otuz tūmendin artuğğa tegmes turur digende, ol beg (16) barıp Ƙaʿanga ʿarđ Ƙılıp turur. Ħükm bolmiş kim, keltürüp yana Ƙısmet Ƙılıđay- (17) -lar keltürdiler irse, otuz tūmen bahā Ƙıldılar. Ƙaʿan buyurdı: Ol bāzirgān birle (18) dellālnı tutđaylar. Tağı beglernıŋ ħıyāneti hem zāhir boldı. Alarnı hem (19) tutdılar. On iki nefer Ƙiřini bend Ƙıldılar. Ħükm boldı: Öltürgeyler. Ol (100b/1) bendlernıŋ ħatun ve Ƙiři Ƙaraları Kökçin Ħatunğa bardılar. Evvel saʿylar Ƙılıp (2) ħalāř Ƙıla almadı. Tenbe Bahşığa iltimās etdiler. İttifađā ol ħalde (3) sitāre-i zū-dābbe peydā boldı. Ol cihetdin tazarruʿ Ƙılmađğa Ƙaʿan bahşını (4) tilep meřđül boldılar irse, Tenbe Bahşı didi kim: Ƙırđ bendini bağışlamağ gerek (5) didi irse, ol Ƙabül Ƙılıp begler ħalāř boldı. Andın yeti kündin soŋ (6) Ƙaʿan bütĥānedin Ƙıđtı. Velī otuz tūmen artuğsı birgeni aldılar. (7)

Dāsītān-ı (8) Hülāgü Hān İbni Toluy Hān İbni Çiŋgiz Hān (9)

Bu Hülāgü Hān Suyurkuqtani Bekidin toğup irdi. Bisyār ‘ āqıl ve dānā şāhib- (10) -kırān pādīşāh irdi. Munuŋ anası Kereyit Hānınıŋ inisi Cegembunıŋ (11) kıızı irdi. Bu Hülāgü Hānınıŋ biş hatunı bar irdi. Birevi²⁰¹ Toğuz Hatun (12) Kereyit ilidin irdi. Onŋ Hānınıŋ oğlu Uyğunıŋ kıızı irdi. İkinç (13) hatunı Güpük²⁰², Oyrat kavmidin irdi. Törtünç hatunı Ölcey, Turalı²⁰³ Güregen- (14) -niŋ kıızı irdi. Oyrat irdi. Moğolistānda öldi. Bişinç hatunı (15) Yesüncin Hatun irdi. Süldüs kavmidin irdi. Hülāgü Hānınıŋ on dört oğlu (16) ve yeti kıızı bar irdi. Evvel oğlu Abaqa Hān. Yesüncindin Moğolistānda toğdı. Atası birle (17) İrān-zemīŋga bardı. Taqı kāyim-makām ol boldı. Hülāgü Hānınıŋ ikinç oğlu (18) Cumqur. Güyük Hatundın toğup irdi. Hülāgü Hān İrān-zemīŋge barganda uruqıga (19) Moğolistānda salıp kitdi. Munuŋ iki hatunı bar irdi. Birisi Tolun. Buqa Timur- (101a/1) -niŋ kıızı irdi. Biri Çavurçi Hatun. Munuŋ iki oğlu bar irdi. Cüşkep, (2) Kiŋşü. Taqı iki kıızı bar irdi. Hülāgü Hānınıŋ üçünç oğlu Yoşmut. Munuŋ anası (3) kuma irdi. Noğaçin İgeçi atlıg. Munuŋ üç oğlu bar irdi. Atları bu turur: (4) Sökey, Qara Noqay, Zambur²⁰⁴. Bu Sökey birle Qara Noqay özge köŋgöl kılğan üçün (5) yasağa tigürdi. Hülāgü Hānınıŋ dörtünç oğlu Tekşin. Qutuy Hatundın toğup (6) irdi. Bu hastelık birle öldi. ‘ İlāc tapılmadı. Bişinç oğlu Toqa²⁰⁵. Bu kumadın bolup (7) irdi. Moğolistānda şā‘ ika urup öldi. Bir oğlu bar irdi. Baydu (8) atlıg. Geyhatu Hāndın soŋg hākim boldı. Munuŋ Kıpçaq atlıg oğlu bar irdi. (9) Atası qaşıda öldi. Hülāgü Hānınıŋ altınç oğlu Tüpşin. Noğaçindin (10) toğup irdi. Munuŋ oğlu bar irdi, Topaq atlıg. Hülāgü Hānınıŋ yetinç (11) oğlu Aħmed, Qutuy Hatundın toğup irdi. Evvel atı Teküder irdi. Abaqa Hāndın (12) soŋg pādīşāh boldı. Aħmed Hān didiler. Hülāgü Hānınıŋ sekizinç oğlu Aqay, (13) kumadın toğup irdi. Muni Hān İrān-zemīŋga barganda öyde qoyup bardı. (14) On kündin soŋg vefāt boldı. Bir oğlu

²⁰¹ Burada yanlışlıkla ya harfi araya yazılmış.

²⁰² CT Güyük

²⁰³ CT Turalci Güregen

²⁰⁴ CT Zambu

²⁰⁵ CT Taragay

bar irdi. İldar atlıg. Ğazan Ğan (15) Rûm Ğaddide öltürdi. Tokuzunç oğlı ĞonĞurtay. Ğumadın toğup irdi. (16) Anası Açuca İgeçi derler irdi. MununĞ altı oğlı bar irdi. Atları bu turur: (17) Esen Temür, İlday²⁰⁶, Ğerig Temür, Giray. Esen Temürni Ğarbende derler irdi. (18) HüläĞü ĞannınĞ onunçı oğlı Yesüder. Ğumadın toğup irdi. MununĞ bir kıızı (19) bar irdi. Esen BuĞa ĞüregenĞa berdi. On birinç oğlı MeĞü Temür. Ölcey Ğatun- (101b/1) -dın toğup irdi. MununĞ üç oğlı bar irdi. Anbarçı, Ğasu²⁰⁷, Giray. (2) Bu MeĞü TemürniĞ kıızları köp irdi. MununĞ Ğatunı Atabeg ZenginiĞ (3) kıızı irdi. On ikinç oğlı Hülüaçü irdi. ĞonĞrat Ğatundın (4) toğdı. İki oğlı bar irdi. Atları: Süleymân, Köçek. (5) On üçünç oğlı Şibavçı. Hülüaçü birle tokĞan turur. HüläĞü ĞannınĞ (6) on törtünç oğlı ĞaĞay Temür turur. İki oğlı bar irdi. Ğurumşi, Ğacı. (7) HüläĞü ĞannınĞ oğlanları bu irdi. Meşrüh bitildi.

HüläĞü ĞannınĞ (8) KıızlarınĞ Zikri

BuluĞan: Ğüyük Ğatundın boldı. Coma Ğüregen irdi. **Cemey:** Ölcey Ğatundın boldı. **MeĞlügen**²⁰⁸: Ölcey Ğatundın toğdı. (9) **Tödegeç:** Ğumadın toğup irdi. **Ğarıkay:** ArıĞan İgeçidin²⁰⁹ bolur. Mûsâ Ğüregen. **ĞutluĞan:** MeĞli İgeçidin toğdı. **Papa:** Ölcey Ğatundın boldı. (10) KıızlarınĞ şerhi taĞı bu irdi. Bitildi, va'llâhu a'lem. (11)

HüläĞü ĞannınĞ 'İrâĞ Ve Mışr Ve Şâm Ve Ğoräsânı AlĞanı Zikride

(12) HüläĞü ĞanĞa kömekge kelgen beglerniĞ atı Taycu²¹⁰ ve CarmaĞon bolur. (13) Barça uruĞ Ğarındaşların yığıp icâzetleşip, HüläĞü Ğan İrân-zeminge (14) yüzlendi. TaĞı Emir ArĞun AĞa özi Ğa'an Ğükmi birle yanıp. Oğlı Giray Melikni (15) ve AĞmed Bitigçini ve Şâhib 'Alävü'd-din 'AĞa Melikni İrân-zeminniĞ tedbiri (16) maşlahatı üçün HüläĞü ĞanĞa Ğoyup bardılar. Andın sonĞ leşkerin mükemmel (17) kılıp, yörüp, Amuya

²⁰⁶ CT İldar

²⁰⁷ CT Taycu

²⁰⁸ CT MeĞgügen

²⁰⁹ CT İrken iğeci

²¹⁰ CT Baycu

Suydın keçti. H̱orāsān vilāyetleriġa yōriġeç (18) Tūn ve Qayın²¹¹ ve Turşizġa tigrū aldılar. Taqı Kūhistānġa kirdiler. Ket Buġa Noyan (19) heravul irdi. Taġlarını çapıp qatl etdiler. Cemāziye'l-evvel ayıda tāriḥ sene ḥamsīn (102a/1) ve sitte miyede yōrūp, Herat şehriġe tigrū alıp, taqı Esterābād ve Māzenderānġa yetip (2) anı alġaç bir oġlın anda qoyup, 'Irāq-zemīn ve Mışr ve Şāmnı alıp, Rūmnı taqı aldı. Uluġ (3) yaraġlar birle qalıñġ çerigler yasap Baġdād şehriġe müteveccih boldılar. Tāriḥ ḥamse ve ḥamsīn (4) ve şemāne miyede²¹² kim Baġdād şehriñġ yarımın ve 'Irāq şehirleridin köp yerlerini (5) nā-gāh seyl kelip ḥarāb kıldı. Elig kündin soñġ suy kim yulġaç, Hülāġü Ḥan- (6) -nıñġ ḥaberi Baġdād şehriġe bardı kim, 'azīm leşker birle kele turur irdi. Ḥan Hemedānġa yetip (7) alıp, andın Baġdād ḥākimiġa ilçiler yiberdi. Didi kim: Bu 'Irāq-zemīniñġ ba'zıları ser-keş- (8) -lik kıldı irse, sañġa kişi yiberdim kim mañġa meded yibergey-sin. İledür-min didiñġ. (9) Taqı meded yibermediñġ. İmdi sin ḥāş ve 'āmdın işitip bolġay-sin kim, Çiñġiz Ḥan- (10) -dın bu çaġġa tigrū ve bu 'ālemġa neler bolup neler keçip turur. Taqı Ḥ'ārizmīlerniñġ ve (11) Selçukīlerniñġ ḥānedānlarıġa neler qılıp turur. İmdi min Baġdād şehriġe kelip (12) turur-min kim, Baġdād şehrin mañġa berip miniñġ ḥükmümde bolġay-sin. 'Ināyet ve şefkatler (13) qılıp yana vilāyetler berür-min. Eger naşīḥatim işitmey sözümini qabūl qılmasañġ cedel- (14) -lik qılıp tursañġ, uruşur yerinġni aytġıl didi. Mükemmel bolup kelip turur- (15) -miz didi irse, ilçi barıp söz tigürgeç, cevāb berdi kim: Ey civān-nevresīde, biz siz- (16) -ge il turur-miz dip turur. Bizni[nġ] sizge yamanlıkımız yok. Eger siz yamanlık bünyād kılsañġız bu Baġdād (17) şehriġe ta'alluq yerler köp turur. Uluġ ve kiçik, pīr ve civān yıġıp köp kişileriñġız- (18) -ni helāk kılgumuz turur. İmdi maşlaḥat oldur kim H̱orāsānġa barıp ol yerlerġe rāzī bolup (19) oltursañġız yaḥşıraġ turur dip yaḥşı peşkeşler yiberdi. İlçileriñġ üzetdi. Yolda ol (102b/1) ol ilniñġ ḥalāyıkları bu ilçilerġe dūşnām kılar irdiler. Ol ilçiler Hülāġü Ḥan tapuġıda (2) kelip aḥvālını 'arz kıldılar irse Ḥan ġāzab üstide

²¹¹ CT Zerkoh

²¹² Metinde verilen 855 tarihi yanlıştır. Hülāġü Han'ın Baġdat seferi 655 yılında gerçekteleşmiştir. Metinde "sitte" yerine yanlılıkla "şemāne" yazılmıştır.

bolup didi kim: Hūdāy (3) Cāvīd meded berse aᅇga gūş-māller berip tüz oᅇ tig kılayım didi. Hālā bizniᅇg (4) birle igrilik kıla tursun dip yana naşīhatler kılıp faᅇr ve miskīnniᅇg yazu- (5) -kına ᅇalmanᅇgız. Oᅇul uşakıᅇniᅇg vebāliᅇa kirmenᅇgiz. ᅇalıᅇ ᅇerig kelip turur- (6) -miz didi. ᅇün bu yibergen kişiler öz kişileri irdi. Barıp ‘arz kıldı (7) irse Bağdād ᅇākimi bu ilᅇi birle keᅇgeş kılıp didi kim: Sin alarnı kördünᅇ. (8) Niᅇük kılsaᅇ yaᅇşıraᅇdur didi irse, ol didi kim: Köp māl ve tavar bermek kerek. (9) Ve şāh-zādelerᅇa yaᅇşı tuᅇfeler yiberip, ‘özr kılıp ᅇutbe ve sikkeni atıᅇa oᅇup (10) amān tilemek kerek didi irse; bu vezīrniᅇg sözi be-ᅇāyet pesendīde keldi. Taᅇı (11) Süleymānşāᅇ digen vezīri bar irdi. Aᅇga iᅇbār kıldı irse, ol bu yaraᅇnı maşlaᅇat (12) körmedi. Didi kim: Ol Moᅇol ili turur. Alᅇaᅇ memleketni ᅇarāb kılır. Zinhār bu (13) işni kıılmanᅇgız kim barᅇa yıᅇılıp anıᅇ def iᅇe meşᅇül bolayım didi irse, Bağdādniᅇg (14) ᅇākimi ol kılgan yaraᅇlarnı ber-ᅇaraf kıldı. Cāhillikke olturdu irse, Hülāᅇü (15) ᅇan leşkerin mükemmel kılıp Bağdādᅇa yöridi. Ve taᅇı ba‘zı pādīşāᅇ-zāde ve biglerᅇa (16) ᅇükme boldı kim, her ᅇarafdın ᅇapap tüşᅇeyler. Carmāᅇon ve Taycu²¹³ Noyan Erdābīl (17) ᅇarafdın yörip ᅇarᅇisinde tüşti. Yuci ᅇan oᅇlanlardın Sunᅇur ve ᅇulı ve (18) Sunᅇaᅇ²¹⁴ Noyan iki ᅇarafdın alıp tüştiler. ᅇan özi ‘Acemī Burcın tüşᅇeᅇ işke (19) meşᅇül boldılar. Moᅇol ᅇerigi her ᅇarafdın mūr ve melāᅇ bigin peydā bolup, kelip; (103a/1) taᅇı Davātdār Bağdād ᅇākimleridin irdi. Tutup öltürdiler. Andın soᅇᅇ (2) Süleymānşāᅇnı yeti yüz kişi birle tutup keltürdiler irse, ᅇan didi kim: Sin mūneccim (3) aᅇter-şinās kişi irdiᅇ. Kevkebnıᅇ sa‘d ve naᅇsın bilür irdiᅇ. Munuᅇᅇ dig (4) kün kelürin bilmediᅇ mü? Taᅇı maᅇdūmunᅇᅇa ne üçün yaᅇşı pend bermediᅇ didi (5) irse, ol didi: ᅇalīfe bī-sa‘ādet irdi. Nīk-ᅇvāᅇlarnıᅇg söziᅇe kirmedi (6) didi. ᅇün yaman pend bergen bu irdi. Tamām ᅇatlı etdiler. Andın soᅇᅇ üç miᅇᅇ (7) kişi seyyid ve ᅇāzī ve dānişmendler ve erbāblar kelip Hülāᅇü ᅇannı kördiler. ᅇan taᅇı (8) ᅇışmın zāᅇir kıılmay ol ekābirni yaᅇşı kördi. Andın soᅇᅇ ᅇükme boldı kim: Tamām

²¹³ CT Baycu

²¹⁴ CT Su’unᅇaᅇ

ḥalāyık- (9) -lar silāhların salıp ḳal'adın çıḳsun, sınar-miz didi irse, gürūh gürūh çıkar (10) irdiler. Bu Moḡol leşkeri tutup ḳatlı ḳılır irdiler. Ve ḥükm ḳıldı Ḥan kim: Müsta'şım (11) ḥalīfe-i Bağdādın iltip, dervāzesiniḡ üstide olturguzḡaylar. Taḳı bir neçe (12) kişini saḳlap öltürüp, ḥalāyıkını anıḡ elinde ḳatlı ḳılır irdiler. Naşīḥat (13) ḳabūl ḳılmaḡanıḡa peşimān bolur irdi. Andın soḡ şehрге kirip ḳatlı etdiler. (14) Taḳı ḥalīfeniḡ emlāk ve ḥazāyinin alıp nökerige üleştii. Andın soḡ ḥalīfeḡa (15) didiler kim: Her ne-erseḡ bolsa, aytḡıl öldürür-miz didi irse, ol iviniḡ içinde (16) yer astıda bir sarāy körsetdi irse, la' l ve cevāhirni andın çıḳardı. Taḳı biş yüz ḥaremi za'ife (17) ve kız kim meşel-i ḥūr ve perī irdi. Çıḳdı irse ḥalīfe didi: Bularnıḡ yüzün üç yaşar (18) oḡlan körmeydür. Meger min körüp-min didi. Ḥan taḳı yüz kişi andın alıp özgesin beg- (19) -lerge baḡışladı. Andın soḡ ḥalīfeni, oḡlını, nāyibleri birle ḳatlı etip toylar ḳıldı. (104a/1) Köp in'āmlar ḳılıp uluḡ toydın soḡ memleketlerḡa şāh-zādeler ta'yın ḳıldı. (2)

Ḥikāyet: Ket Buḡa Noyan Mışırda Uruşup Ḳatlı Bolḡanı

(3) Mundaḡ turur kim Hülāḡü Ḥan Ḳuduzḡa kırḳ kişi ilçi yiberip didi kim: Ḥudāy taḳı İrān (4) ve Tūrān ve bu mülkni maḡa erzāni ḳıldı. İmdi her kim bizge boyun sünüp bizniḡ (5) fermānımızni işitse 'ināyet-i şefḳatimizni tapar. Ve eger özge ḥayāl ḳılıp bizniḡ ḳulluḡumuz- (6) -dın boyun toḡasa ḥ'āst-ı ḥaḳḳ ne bolsa körgüsidür didi irse, alar bigleri (7) birle keḡeştiler kim, ḥālā köp memleketler bularḡa ta'alluḳ boldı. Bizniḡ vilāyetde (8) taḳı ikin maḡali turur. İmdi bu kişiḡe boyun sünüp ḥükmin ḳabūl ḳılmaḡ kerek didi- (9) -ler. Yāḥūd munuḡ birle ḳatıḡ uruşup ber-ḫaraf bolmaḡ kerek digende begleri (10) didi kim: Munuḡ birle uruşmaḡ müşkil turur. Ḳuduz didi (11) kim: Miniḡ rāyım bu turur kim: Uruşḳay-miz didi. Taḳı barça icāzet birle (12) tarḳadılar. Ḳuduznıḡ Bunduḡdar uluḡ begi irdi. Anḡa ḥālī oturup (13) meşveret ḳıl-dı irse, ol didi kim: Bu ilçi[ler]ni mundaḡ yibermeliḡ. Alarnı helāk (14) ḳılıp Ket Buḡa yavuḳ turur. Anḡa yörülük didi irse, Ḳuduzḡa munuḡ keḡeşi (15) pesendīde bolup ol ilçileri öltürüp Ket Buḡa Noyan üstige yörirdi. (16) Ket Buḡa taḳı bu işdin ḥaber tapḳaç ḡayretdin cūş ḳıldı.

Taķı mükemmel bolup (17) yağı rŭ-be-rŭy buluşup Mışır ilidin kŏp kişini ŏltŭrdiler (18) irse, alarnıŋ kŏmeki ũç tŏrt tarafdın Ket Buķanı zorladı irse (19) Moğol çerigi kŏp kırdı. Ket Buķađa didiler kim: Keliŋđ kaçalım. İmdi turarđa (104b/1) mecāl qalmadı digende, Ket Buķa didi kim: Ölmek haķķ turur. Eger ŏlsek hem yağşı at birle (2) ŏleliŋđ. Taķı pādiřāh bizdin řŭret-i hālni sorsa cŭrmi vāķı²¹⁵ bolmasun didi. (3) Eger biz ŏlsek pādiřāhđa ne tevāfet²¹⁵ kılgay. Anıŋ leřkeriniŋ hatunları (4) bir yıl oğul tapmamış bolđay didi. Taķı atları bir yıl kere kılmamış bolđay didi. (5) Eger pādiřāh selāmet bolsa, biz her ne bolsaq²¹⁵ acāyib irmes didi. Qalur atımız yaman (6) bolmasun dip, yŏrŭp hamle kıldı irse, atıdın yıķıldı. Taķı Ket Buķanı tutdılar. Taķı (7) bir cemā²¹⁵ at Moğol kaçıp qamıřđa kirdi. Anı ot salıp helāk ittiler. Ol (8) hāldin Hŭlāđŭ Hān haber tapđaç Ket Buķađa āferīnler kılıp, munuŋđ dig kişi (9) kaydan peydā bolur dip, anıŋđ mīrāř[in] hŭāreleriđa terbiyet kılıp Mıřırđa çerig, (10) munuŋđ qanın alur-min dip atlanurda Meŋđŭ Qa'annıŋđ birāderleri birle mŭnāza²¹⁵ at (11) boldı. Anđa meřđŭl bolup ol yŏrŭř mevķŭf boldı. Va'llāhu a²¹⁵ lem bi'ř-řavāb. (12)

Raşad Bađlamađınıŋ Ciheti

(13) Hŭlāđŭ Hānnıŋđ hŭkmi birle Hŭāce Naşır Tŭsī raşadnı Maraqa şehride binā kıldı. Bu raşadnı (14) binā kıлмақınıŋ sebebi ol irdi kim, Meŋđŭ Qa'an Moğol pādiřāhlarıdın²¹⁵ aql ve ferāset- (15) -lik kişi irdi. Tiledi kim raşad bağlağay. Buyurdı kim, Muḥammed Tāhir bu işke (16) ihtimām kılgay. Taķı ol maḥalde qa'an zārŭret cihetidin memleket işleriğa meřđŭl (17) bolup, anđa ihtimām kıla almadı. Qarındaşı Hŭlāđŭge iřāret kıldı. Ol taķı raşadnı (18) tŏrt ḥekīmniŋđ ittifāķı birle raşad-ı İlĤānīni tamām etdiler. Ol ḥekīmniŋđ atları: (19) Mŭ'eyyidŭ'd-dīn²¹⁵ Arzī, Faḥrŭ'd-dīn Marađī, Faḥrŭ'd-dīn Aḥlaī, Necmŭ'd-dīn Nebirān Ġazvīnī. (105b/1) Bu raşad Hŭlāđŭ Hāndın yādigār qaldı. Hīç kim andağ raşad bağlamay turur. (2)

²¹⁵ Metinde *tevāfet* yazılmıştır.

*Dāsītān-ı Abaqa Han İbni Hülāgü Han İbni Toluy Han İbni Çiŋgiz Han*²¹⁶

(3) Abaqa Han Hülāgü Hanınŋ uluğ oğlu irdi. Yesüncin kim Süldüsdin irdi, (4) andın toğdı. Munuŋ hatun ve kumaları köp irdi. Barçadın uluğ Dorçı (5) Hatun irdi. Ol ölgeç Tatarın Buğdan²¹⁷ Hatunı aldı. Andın soŋ El Tüzmiş (6) Hatunı aldı. Kutluğ Temür Güregeninŋ kıızı irdi. Andın Sultān Muhammed Kirmān[ī] Han- (7) -nıŋ²¹⁸ kıızın aldı. Andın Marbay²¹⁹ Hatunı Koŋgrat kavmidin aldı. Bu Abaqa Hanınŋ (8) iki oğlu bar irdi. Atları: Argun Han, biri Geyhatu Han. Buğdan Hatun- (9) -dın toğup irdi. Yeti kıızı bar irdi. Atları: Yol Kutluğ: Ğurbatay Gürengä berdi; Taqay: Doladay Udaçığa²²⁰ berdi. (10) Melike: Toğangä berdi. Toğaçuk²²¹: Nevruz Begga berdi. İl Kutluğ: Ğurbatay Güregen aldı. Ölcetay: Dāvud Melikke berdi. Bucin²²². (11) Hülāgü Han vefāt maħallide Abaqa Hanı Argundın burun kâyim-mağām (12) kıldı. Hülāgü Handın soŋ pādīşāh bolğıl didi irse, Kubilay Ka'an (13) ağamız turur. İcāzetsiz niçük taħtda oturayın didiler. Barça şah-zāde- (14) -ler didiler kim: Egerçi ol uluğ turur, velī Hanınŋ vaşiyeti sizge turur. Barça (15) yasa ve yosunı sin yaħşı bilür-sin dip, H'āce Naşır Tūsiniŋ ittifaķı birle (16) ramazān ayınıŋ üçinde, tārīh sitte ve tis' in ve sitte miyede Abaqa Han taħtda otur- (17) -dı.

Hikāyet

(18) Abaqa ka'an bolğaç ba'zı şah-zādeler aŋga kaşd etdiler. Noqay Derbend tarafıdın Tutarnıŋ (19) kanınıŋ kažāşın alur-miz dip yöridiler. Alarnıŋ kelmekidin şah-zāde (106a/1) haber-dār bolup rüy berdi, yöridi. Kür Suydın kecip Çagan Müren digende (2) iki çerig köriştiler. Taķı şaf tartıp uruşlar kıldılar. İki taraf- (3) -dın kişiler öldi. Noqaynıŋ közige oķ tigdi irse, leşkeri münhezim (4) bolup yandılar. Şirvānga kitdiler.

²¹⁶ Burada yanlışlıkla Hülāgü Abaka'dan önce yazılmış

²¹⁷ Burada harfin noktası tam belli olmadığından farklı okumalara açıktır. CT'de Nukdan Hatun olarak verilen isim metnin sonraki satırlarında Buğdan olarak geçmektedir.

²¹⁸ Burada *Hanınıŋ* yazılmış.

²¹⁹ CT Martay

²²⁰ CT İdeçi

²²¹ CT Togancuk

²²² CT Nucin

Abaqa Han Kür Suydın keçti. Ol tarafdın (5) Berke Han üç yüz miñ kişi birle keldi irse, Abaqa Han anı körüp su yaqa- (6) -sında muhkem boldı. Taqı sunıñ iki tarafdın oq birle sabaştılar. Taqı Berke (7) on dört kün su yaqasında oturup sudın keçe almay bir yerdin güzer (8) kılıp, Keçelik digende haste bolup Han vefat boldı. Leşkeri (9) peräkende bolup Abaqa Han taqı ivige yüzlendi. Va'llahu a'lem (10)

Hikâyet

(11) Qaydu men' kıldı irse, aralarında münâza'at peydâ boldı. Ol maħalde Moğoltay (12) digen Türkistânda daruğa irdi. Qa'an nökeri irdi. Baraq anı qovalap (13) öz nökerin qoydı irse, Moğol[tay] qa'an tapuğıda 'arza kıldı. Qa'an (14) taqı Qoyunçıni altı miñ kişi birle yiberdi. Ol barıp ol daruğanı helâk (15) kılıp, özi anıñ yerige olturdi. Andın sonğ Baraq otuz miñ (16) kişini anıñ def' i üçün yiberdi irse, Qoyunçı öyde tura almay qa'an tarafığa (17) yüzlendi. Baraqnıñ leşkeri ol yerlerni barıp taladı. Taqı Baraq Qaydu ve Mönge Temür (18) qaşdığa yöridi. 'Aqıbet iki leşker Seyhün yaqasında birbirige rüy-be-rüy boldılar. (106b/1) Baraq Qaydu [ve] Qıpçaqnıñ leşkerin bastı. Taqı yana tekebbürlüki arttı. Bu haber Mönge Temürge işitgeç (2) açık üstide bolup Berkeçerni elig miñ kişi birle yiberdi kim, Qayduğa meded bolğay. Taqı (3) Qaydu peräkende bolğan leşkerin cem' kıldı. Barıp Baraq birle uruşup Baraqnı (4) basıp kırdı. Andın Baraq yanıp Mâver[â]'ü'n-Nehrğa kirip peräkende kişisin yığıp ol (5) Mâverâ'ü'n-Nehr vilâyetin talap Semerqand[ğa] keldi irse, Qıpçaq didi kim: Anıñ birlen döst (6) irdim. Anğa barıp naşihat kılayım, şâyed işitgey didi. Çün ol bardı irse Semerqandda (7) körüşüp şulh sözün sözledi irse, Baraq beglerige didi kim: Qıpçaq kelip şulh (8) sözün sözler irmiş. Ma'lüm yokdur kim, içinde ne bardur didi. Toylar kılıp (9) Qıpçaqnı keltürdi. Taqı Baraq taht üstidin tüşüp Qıpçaqnıñ iligidin (10) tutup taht üstide olturdılar. Taqı şöbetler kıldılar. Baraq didi kim: Biz qarındaş- (11) -lar turur-miz. Min öz kılğan işimdin şerm-sâr turur-min. Atalarımız bu vilâyet- (12) -lerni kılıç birle alıp mîrâş qoydı. İmdidin sonğ muvâfaqat bolup huzûrlar (13) kılayım. Munça fitne bulğaq kerekmes dip, bir heftedin

soňg Kıpçaqñı üzetdi (14) irse, ol barıp Qaydu birle keňgeş kıldılar. Taqı şulğa räzi bolup Mäver[ä]’ü’n-Nehr- (15) -niň üçde bir ülüşin Barağğa bermek boldılar. Taqı feräğat olturuşalım didi. (16) Yana didiler kim: Barağ İrân-zemînni barıp alsun. Meded berelim didiler. Bu bābda (17) ‘ahdlar kılıp. Barağ bir neçe mağaldin soňg Mäver[ä]’ü’n-Nehrniň ilin talap İrân-zemînge bardı. (18) Andın Barağ Tübsinge haber yiberdi. Bayqır bizniň atalarımızniň qadīmī yurtı irdi. (19) İmdi ol yurtlarnı bizge bersün didi irse, ol didi kim: Bu yerler ağam Abağa Hağa (107a/1) ta‘ alluq turur. Ol mağa berip turur. Barağ ağamız perışān söz sözlemesün. Özini (2) saqlasun didi. Taqı bu hālñi Abağa Hağa ‘arz kılıp yiberdi. Abağa Han didi (3) kim: Bu mülk mağa mīrās turur. Biz şimşir birlen saqlay-miz. Eger Barağ bizge qaşd kılsa, (4) biz hem anıñ def in kılayın didi. Eger qarındaşlıq birle yarışur. [Yā]hūd ağa köre iş kılayım (5) didi. ‘Ākıbet Barağ bu sözlardin āşüfte bolup Qaydudın kömek alıp Amūya Suydın (6) keçip Maruçaq²²³ kelip tüşti. Tārīh sene şemāne ve sittīne ve sitte miyede irdi. Şāh-zāde (7) Tübsin kelip Barağ birle uruştı irse, ol hālde Tübsinniň Seçektü atlığ bir begi kelip (8) Barağğa nöker boldı. Taqı uruşdın qāyim ayrıldı irse Kıpçaq taqı Barağ birle kelip irdi. (9) Bir aq cihetidin yanıp Qaydu qaşığa bardı. Barağ bir neçe kişi yiberdi. Yanmadı irse, Barağ (10) Herat tarafiga revān boldı. Andın soňg Qaydudın kelgen yana bir big yanıp Qayduğa kitdi (11) irse, Barağ şüküm yaman boldı dip Heriğa barmay Bayqır[ğa] kelip olturdı kim atın (12) semürtgey. Ol hālde qalınğ leşker birle ‘Irāqdın Abağa Han Barağ üçün keldi. Taqı (13) şāh-zāde Tübsinni ilgeri yiberdi. Barağ bu hāldin haber tapqaç didi kim: Biz Tübsin (14) birle körüşüp irdük. Kelsün didi. Taqı Abağa Han yavuş kelip kişi yiberdi kim (15) didi: Vilāyetni harāb kıldıñg. Kerek bolsa mundağ kılmaz irdiñg didi. **Beyt:**

²²³ Burada *Maru* ifadesi tekrarlanmış.

جهان داشتن ازكه آموختي

Taķı didi kim: Bizniŋ (17) birle ŧulĥ kılġıl. Ğaznin ve Kirmānı Sind Deryāsıġa tigrü saŋġa bereliŋġ. Beyhüde zaĥmet (18) çekmegil, ferāġat olturġıl didi. Eger andaġ kılmasaŋġ ĥöŧluġ birle kitġil. Eger kitmesenġ (19) uruŧur yeriŋġni alġıl didi irse, Baraġ iŧitip beglerige didi kim: تبه دير پشم نهاده (107b/1) نكر مكند كينه خواه Āķıbet نصيحت نكر مكند كينه خواه. Baraġ beglerige: Cevāb ne bolur didi irse, bigler: (2) ŧulġa rāzı boldı didiler kim: Ĥālā Ğaznin baralıŋġ. Bir iki yıl turalıŋġ. Abaķa Ĥan uluġ pādiŧāĥ (3) turur. ne tilesek yana alur-miz didi irse, Baraġnıŋ bir Margavul digen begi didi kim: Biz Māverā'ü- (4) -'n-Nehrdin turup, ŧulĥ kılsaġ kerek irdi. İmdi bu yerge keldük. Her ne bolsa körer-miz didi (5) irse, Baraġġa taķı ĥöŧ keldi. Didi kim: Abaķa Ĥan kelmey Tübsin kelip āvāze salur irmiŧ (6) didi. Taķı taĥķıġ kılmaġ üçün üç cāsūs yiberdi kim, Abaķa Ĥanniŋġ ĥaberin bilip kelgey. (7) Ğün bardılar irse ŧāĥ-zāde Tübsinniŋġ ġaravulı bu cāsūsarnı tutup alıp ġa'an ġaŧıġa (8) bardılar irse, Abaķa Ĥan didi kim bir mülāzımıġa: Ol cāsūsı keltürüp ġaytarda kelip (9) digil kim: Bir cemā' at Moġol Ķıpġaġdın kelip öy iliŋġizni yaman ġāret kıldı digil (10) dip öġretti irse, ŧabāĥ cāsūsarnı keltürüp ĥaberlerin taĥķıġ kılġan maĥalde (11) bir silāĥlıġ kiŧi bu aytġan sözlerni kelip iztırāb birle aytdı irse, bu cāsūslar taķı (12) ol ĥaberni iŧitdi. Andın sonġ ikisin öltürüp birisin yiberdiler. Taķı özleri (13) iztırāb birle köçmekke meŧġül boldılar. Taķı özini ārāste kıldılar. Bu ĥalde Herat (14) ŧehrige kiŧi yiberdi kim: Biz Baraġġa bir türlük ĥıle²²⁴ ġıla turur-biz. Zinhār²²⁵ ġal'anı (15) pek saġlaŋġız didi irse, ġabül kıldılar. Ve ol ĥalde ol tirig ġoyġan (16) cāsūs Baraġ ġaŧıġa barıp, körgen ve iŧitken ĥaberin 'arza kıldı. Baraġ ġa'an- (17) -nıŋġ ĥaberin tapġaġ, yandı dip ŧād boldı. Taķı yörüp Heriniŋġ iŧiki- (18) -ge bardı irse, ŧehrni muĥkem [kördi].

²²⁴ Metinde *ĥıle* iki defa yazılmıŧ.

²²⁵ Metinde *Zinhār* ŧeklinde yazılmıŧ.

Didiler kim: Abaqa Han şart ve ‘ahd birle tapşurup (19) turur-biz. Biz [sizni] almas[-miz] didiler irse, Barağ tünd bolup iki yığaçada tüştiler (108a/1) irse, qaravulları qa’annıñ ğalaba çäderlerin körüp keldi. Taḥkīk kılgaç Barağ (2) endüh-gīn boldı. ‘Āqıbet iki çerig körüşgeç Abaqa Han didi kim: Min bu ḥīle ve tedbīrni (3) sizniñ ve ehl ve ‘iyālīñiz için kıldım. İmdi merdāne bolup ceddimniñ tuzı (4) ḥaḳḳın saḳlap işdin yanmañız kim ğanim kolaylık kelip turur didi. Çün Barağ (5) alarnıñ ğalabalıqıdın qorqa başladı irse, Margavul birle Calayirtay didi (6) kim: Ğanim[din] yanmañız kim, min bularnı yörüp tart mert kılayım didi. **Beyt:**

(7) من امروزکاري کم بي کمان که تابداران سرايرغبان

(8) Andın iki tarafdın yörügeç tır- endāzlar yörüp Margavulnı çarḥ oḳı (9) birle urdılar. Fi’l-ḥāl öldi.

(10) جوبيکان پوست انکشت او جوبيکان پوست انکشت او

(11) دو صدافرين بر جناب شست باد فلك كفت رحمت بران دست باد

(12) Barağ anıñ ölmekidin be-ğāyet ğam-nāk boldı. Andın Calayirtay çapıp bir cemā‘ at-

(13) -nı qovaladı. Taḳı köp yıraḳ kitti. Andağ ḥayāl kıldı kıldı, barça iller qaçmışlar. Nā-

ğāh (14) iki üç cemā‘ at çıkıp zorladılar irse, Calayirtay ser-gerdān (15) bolup qaldı. Taḳı

Abaqa Ḥannıñ mülāzımları elig tepretdiler. (16) Calayirni Barağğa sığındırdı. Taḳı

zorladı irse Barağ (17) iki kerrāt ḥamle kıldı. Üçünçide aḫdın yıqılıp mülāzımların çar-

(18) -lap feryād kılır irdi. Hīç kim baḳmay öz başlarığa qaçıp (19) barur irdiler. ‘Āqıbet

Sali digen anı atığa min- (20) -dürdi. Özi piyāde qaldı. (109a/1) Barağ qaçıp qutuldı. Her

tarafda perākende qaçğanlar yığılıp kitdiler. Andın (2) Abaqa Han muzaffer ve manşūr

bolup Ḥorāsān ve Māzenderānga yüzlendi. Çün anda olturur (3) irdi. Tārīḥ sene şemānīn

ve sitte miyede irdi. Yarım keçe Aba- (4) -qa Han ḥacetiga çıktı irse közige bir qara tavuq

dig köründi. Feryād kııldı. Takı (5) qorçılar bu haldin haber-dâr bolğaç anı atmaqğa tilep, tapmadılar. uşol qorqınç- (6) -dın vefât boldı. Şanduxın İl Han qaşıda iltip qoydılar. (7)

Dâsiñân-ı Teküder İbni Hülâgü Han İbni Toluy Han İbni Çiñgiz Han

(8) Munı pâdişâh bolğandın soñg Sulñân Añmed didiler. Hülâgü Hanñiñ yetinç (9) oğlı turur. Kutuy Hatundın toğup irdi. Hatunları köp irdi. (10) Biri Töküz Hatun, Koñgrat irdi. İkinci Ermeni Hatun, üçünç Tigin²²⁶ Hatun, törtünç (11) Tödegü Hatun Mûsâ Güregen kıızı irdi. Beşinç İl Kutluğ, munı töhmet birle suğa (12) taşladı. Altınç Tödey Hatun. Munuñg üç oğlı bar irdi. Atları bu turur: (13) Qaplançı, Arslançı, Noqaçir²²⁷. Takı altı kıızı bar irdi: Küçük, (14) Köñçek, Çiçek, Saytu²²⁸, Saylun, Keltürmiş. Abaqa Han vefât (15) bolğaç Argun Hanga kişi yiberdiler. Kelip pâdişâh bolğay. Nâ-gâh Añmed Gürcistân (16) tarafıdın tişti irse ba'zılar Añmedğa, ba'zılar Argunğa, Abaqa Hanñiñ bigleri (17) şâh-zâde Argunğa meyl etdiler. Ve Şişi digen beğâyet 'âkıll kişi irdi. Kördi kim big- (18) -lerniñ köpi Añmedğa meyl kıla turur, şâh-zâde Argunğa didi kim: Barçanıñg meyli (19) Añmedğa turur. 'Aqıbet zahmet tapar-sin digende ol takı Añmedğa şalâh kördi. (109b/1) Ve ol pâdişâh bolup târiñ sene eñade ve şemânine ve sitte miyede tahtğa olturdu. (2)

Hikâyet

(3) Añmed Koñgurtaynı qurultay kılur-miz dip tiledi irse, keldi. Bu Koñgurtaynıñ (4) bir mülâzımı bar irdi, Çerig atlıg. Anı tuhfeler birle Argun Hanga Rümğa yiberdi. (5) Argun Han 'inâyet kılıp Koñgurtay üçün iki arslan yiberdi irse, (6) Añmed haber tapqaç andın qatıg ağırdı. Takı efvâh 'âlemde mundağ didiler kim, Koñgurtay (7) Argun Han birle bir irmiş didiler. Takı Küçük Unğuçı²²⁹ ve Şaday Ahtaçı

²²⁶ CT Baytigin

²²⁷ CT Nokaçi

²²⁸ CT Maynu

²²⁹ CT Küçük Unğuçı

hem yekcihet (8) irmiş didiler. Taķı bu qurultayda Aħmedni tutar irmiş dip söz çıķtı irse, (9) taķı leşker alarĝa k p cem c bola bařlaĝan  c n Aħmed haber-d r bolup Alinaķ- (10) -niņĝ ivige bardı kim, ol k yevi irdi. Alinaķni haber-d r kılĝaķ, Alinaķ (11) şab hı barıp Koņĝurtaynı Aħmed kařıĝa alıp kildi. Taķı Sulťan Aħmedĝa (12) didi kim: Siz bulardın f riĝ boluņĝız, min Argunnu taķı baĝlap kelt reyim didi. (13) Aħmed Big uluĝ   in yet kılıp uluĝ big kıldı. Anda ittifaķ kılĝan biglerni (14) tutup  lt rdi. Andın soņĝ h km boldı Alinaķ Ğanniņĝ  stige y rige y. (15)  zi taķı soņĝıdın y ridi irse, Argun Ğanĝa haber berdiler kim, sizge ittifaķ (16) bolĝanlarını  lt r p, Alinaķĝa kı z berip saņĝa keled r didi. Taķı Aħmed y z miņĝ (17) kiři birle, T dey Ğatunnu alıp kele turur irdi. Y r p  c y z ivl k Argun (18) ilini ĝaret etdiler irse, Argun Ğan haber-d r bolup yigirmi k nĝe tigr  m l (19) ve ĝiz nelerin yıĝıp  erigige bařř kılıp yaraĝın kıldı. Ve Melik Faħr 'd-d n digen (110a/1) n kerge yaraķ  leř r irdi. Argun Ğan  stige kirdi.  n ĝať bilmes irdi. (2) N -g h dev t ve kalem alıp ĝať  ekti irse, lafz-ı manş r p k ze yazıldı. Barça muņĝa ta  acc b (3) bolup ş k m? tutdılar. Andın Alinaķ Ğazvıĝa yetdi irse, Argun Ğan Ula (4) Tem rni²³⁰ yiberdi. Taķı Aħmed sekiz miņĝ kiři birle soņĝıdın y ridi. Taķı alarnıņĝ karavuln (5) tutup Alinaķĝa kelt rdiler irse, aħv lni sorup taħķ k kıldılar, taķı (6) y ridiler. Aķ Ğv ce digende iki  arafdın yasap y ridi. Taķı Argun Ğan şirler tig (7) k krep ĝamle itdi. Taķı bir cem c atnı hel k kıldı. Nam z-ı peşindin nam z-ı ř mĝa (8) tigr  uruştılar.    ķibet Alinaķnı bastılar. Alinaķ kaķtı irse Argun (9) tiledi kim soņĝıdın barĝay. Begleri koymadı. Taķı Alinaķnıņĝ bir   arab  m diy nı (10) bar irdi. Her maĝal  zi atlınsa ol soņĝıdın  almas irdi. Taķı anı iř maĝali- (11) -de tutup, miner irdi. N -g h Argun Ğan ol m diy nı ceng-g hda tanıdı (12) irse, t rt  arafıdın y r p tutmaķ tilegende turur. Tutdı, aņĝa oķ (13) baĝıřladı. Bu aħv ldin Aħmedĝa haber bolĝaķ, Aħmed y r p Argun Ğan ĝaķķıda k p fikrler (14) kılıp    ķibet bir bah ne birle tutdı. Taķı neĝe maĝaller saķlap yaman kařd (15) kılĝanda Argun Ğanniņĝ hev -d rlarının Em r Buķa digen Emĝek

²³⁰ CT Ulay Tem r

digen- (16) -ge Moğolī ant berip aydı kim: Argunga ayğıl, Alınağğa şarāb köp içürsün, taqı (17) özi bī-dār bolsun. Bu keçe anıñgı fikrin qılur-miz didi. Çün Argun Hännı Alınağ (18) saqlar irdi. Bu ittifaq birle şarāb içtiler. Alınağğa köp ayak berdi. Mest (19) bolup yatdı irse, Emīr Buqa üç kişi birle kelip Argun Hännı çıkardı. Andın soñgı (110b/1) Argun Han silāh-püş bolup kelip Alınağnı öltürdi. Andın biglerin (2) tutup öltürdi. Argun Han keçe giriftār irdi, şabāhı pādīşāh-ı ʿālem boldı. (3) Bu hālne Aḥmed bilgeç bigleri birle keñgeşip uruş yarağında irdi. Bularnıñgı (4) tamāmın tuyğanın işitip qaçdılar. Taqı üç tört bölek Aḥmed soñgıdın bardı. (5) İş kıla almadılar. ʿĀkıbet Argun özi barıp Aḥmedni iligledi. Taqı Qo- (6) -ñgurtaynıñgı qışsasın ilgeri salıp Aḥmedni keltürüp pürsiş qıldılar. (7) Didiler kim: Bu kişiler siniñgı pādīşāh bolurığa sebep boldılar. ne üçün ol ḥalāyıq- (8) -nı bī-günāh öltürdüñgı didi. Taqı anıñgı günāhın bağısladı. ʿĀkıbet (9) ol ešnāda Qoñgurtaynıñgı mīrās ḥʿāreleri yetişip feryād qıldı. Taqı (10) bu ḥālde Yesü Buqa Güregen yetdi. Taqı didi kim: ʿAfv yeri irmes turur. Qoñgur- (11) -taynıñgı qışasığa Aḥmedni yasağğa tigürmek kerek didi. Penç-şenbe küni irdi. (12) Andağ kim Qoñgurtaynı helāk qılıp irdi. Ol torça işni bitürdiler. (13)

Dāsīfān-ı Argun Han İbni Abaqa Han İbni Hülāgü Han İbni Toluy Han İbni Çiñgiz Han

(14) Argun Han Abaqa Hännıñgı uluğ oğlı irdi. Qaytmış İgeçidin toğup irdi. (15) Munuñgı ḥatun ve qumaları bar irdi. Uluğ ḥatunı Tenğiz Güregenniñgı (16) kıızı irdi. Andın Örük Hatunnı aldı. Qoñgrat qavmidin irdi. Andın (17) Selçuk Hatunnı aldı. Andın soñgı bolğan ḥatun kim Abaqa Hännıñgı ḥatunı irdi, (18) aldı. Taqı qumaları bu iki irdi: Qutluq Buqa [kıızı Qultaq İgeçi], Ergene İgeçi. Taqı Argun Han- (19) -nıñgı oğlanları bu turur: **Gazan Han:** Qultay İgeçidin toğdı. **Yesü Temür:** Örük Hatundın toğdı. **Olçaytu Sultān:** Örük Hatundın toğdı. (111a/1) **Oğul Hıtay.** Taqı tört kıızı bar irdi. Atları bu turur: **Ölcetay:** Örük Hatundın toğdı (2) **Ölce Temür:** Örük Hatundın toğdı. **Qutluq Temür:** İрге bermey turur. **Dolançı:** Kiçikligde öldi. Bu Argun Hännı azīne küni tāriḥ sene (3) şelāse ve şemānīne ve sitte miyede

irdi. Müneccimler sözi birle Hülacü Argun Hänniᅇ (4) oᅇᅇ ᅇolun tutdı. Anbarçı sol ᅇolun tutdı. Pādişāhlık taᅇtıᅇa olturguzdı. (5) Andın barça şāh-zādeler ᅇıdmetde turdılar. Andın ᅇoylaᅇaç Aᅇmedniᅇᅇ bir uluᅇ (6) bigin öltürdi. Andın soᅇᅇ ᅇükᅇ boldı kim ᅇiᅇ kişi Aᅇmedniᅇᅇ ta' alluᅇātıᅇa tegmeᅇey. (7) Şāh-zāde Hülacü ve Geyᅇatunı Rümᅇa yiberdi. Gürcistānnı 'ammi Uᅇanᅇa²³¹ berdi. (8) ᅇorāsān ve Māzenderān ve Reyni oᅇli ᅇazan ᅇanᅇa berdi. Andın ber-ᅇarār olturdı. (9)

Argun Han 'Ömr Uzunluᅇı Üᅇün Dārū Yip Ölgene

(10) ᅇün Argun Han baᅇşılarga ve ᅇabīblerᅇa müşfik irdi. Dāyim ol ᅇāyifelerni dōst (11) tutar irdi. Nā-gāh Hind ᅇarafıdın bir baᅇşı keldi. Yaşım uzun köp yaşaᅇan-min dip (12) da' vı ᅇıldı. Andın sordılar kim: Ne cihet turur ol ilniᅇᅇ baᅇşılarınıᅇᅇ ' ömri uzun (13) bolur didi. Ol aydı: ᅇāşşa dārū yasap iᅇerler didi. Argun Han didi kim: Ol dārū- (14) -lar munda tapılır mu? Ol didi: Tapılır. Anᅇa ᅇükᅇ boldı kim tertīb ᅇılıᅇay. Ol baᅇşı ma' cün tertīb (15) ᅇıldı. Köpreki ᅇüᅇird ve zırnıᅇ irdi. Sekiz ay andın tenāvül ᅇıldı. Āᅇir Tebrīz ᅇal' a- (16) -sıda ᅇille olturdı. Ve ᅇiᅇ kim erse Ordu ᅇaya ve ᅇuᅇan ve Sa' dü'd-Devledin özᅇe ᅇan ᅇaşıᅇa (17) barmas irdi. Ala baᅇşılar keᅇe kündüz mülāzım irdi. ᅇün ᅇalvetdin ᅇıᅇdı irse, İrān (18) ᅇışlaᅇıᅇa bardı. Anda Argun Han meşᅇül bolmuş, neᅇe müddetdin şıᅇᅇatlıkᅇa yüz ᅇoydı (19) irse, nā-gāh ol baᅇşı kelip ᅇan ᅇaşıᅇa kirdi. Üᅇ cām şarāb berdi. ᅇün ol ' illet (111b/1) henüz anıᅇᅇ bedenide def' bolmay irdi. Müzmine marazıᅇa tōndi. Barça ᅇabīb anıᅇᅇ mu' ālecesidin (2) ᅇayrān ᅇaldılar. İki aydın soᅇᅇ Hänniᅇᅇ marazınıᅇᅇ sözi keᅇti. Ba' zı köz tegdi (3) dip şadaᅇa berdiler. Ba' zı bigler ᅇam siᅇridindir dip aytadur. Danıştılar, (4) bu töᅇmetni Toᅇaᅇaç ᅇatunᅇa ᅇoydılar. Ol ᅇatunı ᅇaynap, özᅇe ᅇatunları suᅇa taş- (5) -lap helāk ᅇaldılar. Andın soᅇᅇ Hänniᅇᅇ rencürü cihetidin memleket işi süst bo- (6) -ldı. Her kişi öz ᅇarafiᅇa boldılar. ' Āᅇıbet şenbe küni rebī' ü'l-evvel ayıda Arrān Baᅇᅇasıda (7) vefāt boldı. Şandukın Sucāsᅇa ilttiler. Argun

²³¹ CT Uᅇay

Ḥanniᅇ bigleri Ḥan (8) vefāt bolgaç Ḳaban Aᅇtaçını yiberip Ḥorāsāndın Ğazan Ḥanı keltürdi. Ba'zılar (9) Bayduğa bardılar. Ba'zılar Geyᅇatuğa bardılar. 'Āᅇibet Geyᅇatu pādişāh bolup taᅇtğa olturdi. (10)

Dāsītān-ı Geyᅇatu Ḥan İbni Abaᅇa Ḥan İbni Hülāgü Ḥan İbni Toluy Ḥan İbni

Çiᅇiz Ḥan

(11) Bu Geyᅇātu Ḥan Abaᅇa Ḥanniᅇ ikinci oğlu irdi. Tatar ᅇavmlık Tuᅇdan Ḥatundın (12) toᅇup irdi. Ve baᅇsılar İrçin Ḳorçı²³² at ᅇoydılar. Munuᅇ ᅇatunları (13) köp irdi. Atları bu turur: 'Āyişe, Döndi Ḥatun, İl Tüzmiş, (14) Pādişāh Ḥatun, Örüg Ḥatun, İsen Ḥatun. Munuᅇ üç oğlu (15) bar irdi. Atları: Alafiraᅇ, İrānşāh, Çiᅇ²³³. Çün ba'zılar Bayduğa (16) meyl ᅇılır irdi. Geyᅇatu Ḥan Rūmdın ılıᅇap kelip pādişāh boldı. Receb ayında Aᅇlaᅇ (17) ᅇaddide pādişāhlikğa olturdi. Uluᅇ toylar ᅇılıp yasa ve yosunni tüze- (18) -tdi.

Hikāyet

Çün Geyᅇatu Ala [Ta]ᅇdan Rūmğa 'azm ᅇıldı. İrān-zemīnde (112a/1) bigleridin Şiᅇtü Noyanı²³⁴ ᅇoydı. Andın Tebriz[ğa] bardı. Andın İrān ᅇışlaᅇığı (2) bardı. Andın Ḳara Ḥanniᅇ ᅇadīmī yurtığa bardı. Anda turup il ulus- (3) -nıᅇ mühimin yasamaᅇğa meşᅇül boldı. Her ᅇarafğa ilçiler yiberdi. Taᅇı şāh-zāde (4) Anbarçını bir tümen ᅇişi birle Ḥorāsānga yiberdi. Ol Reyde ᅇışladı. ᅇaᅇaçar (5) Noyan anıᅇ birle irdi. Andın bahāne birle ayrılıp öylerige bardılar. Taᅇı (6) Geyᅇatunıᅇ ᅇaşdığa mekr ve ᅇile ᅇıla başlaᅇanını ma' lūm ᅇılıp, bu aᅇvālne Anbarçı- (7) -ğa i' lām ᅇılıp yiberdi irse, Şiᅇtü Noyan aᅇlanıp şabāᅇı ᅇaᅇaçarnıᅇ (8) ivin ᅇaptı. Andın Şadrü'd-dīnni tutup saᅇlap Geyᅇatu Ḥanniᅇ

²³² CT İrincin Dorci

²³³ CT Çiᅇ Polat

²³⁴ CT Şiktür Noyan

ḡaberi yavuk bolḡaç (9) anıḡ ḡaşıda barḡa şāh-zāde yıḡılıp yana taḡtḡa oturup ḡoyladılar.

(10)

**Dāsītān-ı Ġazan ḡan İbni Argun ḡan İbni Abaḡa ḡan İbni Hülāḡü ḡan İbni Toluy
ḡan İbni Çiḡiz ḡan** (11)

Bu üç kısım turur. **Evvelki kısım**: Nesebi beyānıda ve velādetiniḡ aḡvāli ve ḡatun ve ferzend- (12) -leri zıkrıde. Evvelkı kısım. Taḡtda olturḡanı ve fetḡ bolḡanı ve uruşları (13) zıkrıde **ikinci kısım**. Pesendīde aḡlāḡları ve yaḡşı ḡükmleri ve ‘imāretler kılḡanı zıkrıde (14) turur. **Üçünçü kısım**. Ġazan ḡan Argun ḡanıḡ oḡlı turur. Argun ḡan on iki (15) yaşıda Kehter Bitiḡçiniḡ ḡızın aldı. Dörben ḡavmidin irdi. Atı ḡultan irdi. (16) Bu ḡatun be-ḡāyet şāḡib-i cemāl irdi. Argun ḡanıḡ muḡabbeti ol ḡāyetde irdi (17) kim bā-vücūd alıp irdi. Öydin çıḡarda işikdin turup aḡḡa nazār ḡılıp çıḡar irdi. (18) Bir neḡe maḡaldin soḡ Ġazan ḡan anıḡ ḡursaḡıda zāḡir boldı. Taḡı toḡuz aydın soḡ (112b/1) azīne küni seḡer vaḡtide rebī‘ ü’l-evvel ayınıḡ yigirmi toḡuzıda yeti yüz toḡuzda Māzenderān- (2) -da vücūdḡa keldi. Müneccimler oturup, raşad baḡladılar. İḡtiyāt birle ḡālī‘ in istiḡrāc (3) ḡıldı irse be-ḡāyet mes‘ūd ve muḡaffer taptılar. Ve ol ḡükemālar her biri mundaḡ aytdılar: (4) **Beyt**:

در طالع تونگاه کردم

اقطاع تو صدمزار جانخواهد بود

Taḡı barḡa (5) ittifaḡ birle didi kim: Bu pādīşāḡ mu‘ azzam bolḡusı turur didi. **Beyt**:

(6) درمشیدرخشان رسد بخت بلندست این طالع بخت

Taḡı munı Moḡalcin (7) dāyeḡa tapşurdılar. Bu dāye Ġazan ḡanıḡ anası birle kelgen irdi. Be-ḡāyet (8) körkük yaḡşı sīret irdi. Taḡı Moḡol dāyeleriniḡ ‘ādeti andaḡ turur

kim; (9) eger şāh-zādelerğa yaqın dāye bolsa erenleri birle yaqınlıq kılmaslar turur. (10) Bu dāye ol hālde hāmile boldı. Ol cihetdin Moǵalcindin aldılar. Taqı üç (11) yaşıda atğa mindürdiler. Çün şāh-zāde Ğazan üç yaşadı irse, Argun Han (12) Emir Kutluqşāhnı Abaqa Hanğa yiberdi kim, Ğazan üç yaşadı, atğa minedür didi. Abaqa (13) Ka'an didi kim: Min taqı pır bolup turur-min. Egerçi oǵlum Argun Ğazannı bulsun (14) didi. Anıñ birle avunayım didi. Taqı Emir Kutluqşāhdın bu haberni işitdi irse, Argun (15) Han didi kim: Miniñ bir ferzendim bar. Anı neçük bereyim didi. Özi müteveccih bolup Ğazannı (16) alıp bardı. ... bar irdi. Qoñur Ulañda yetdiler. Abaqa Han qarşı kelip Ğazan- (17) -nı at üstidin öz atınıñ üstige aldı. Taqı anıñ yüzide ferr-i pādışāhlıknı müşāhede kıldı. (18) Taqı toylar kılıp Argun Handın alıp uluǵ hatunı bolǵan hatunğa tapşurdı. (19) Çün anıñ oǵlı yoq irdi. Taqı Argun Han on nöker anğa tapşurdı. Atları bu turur: (113a/1) Hasan, Kölge, Macar, Adram Buqa, Qardoǵmış, Qalçatay²³⁵, Altun Buqa, Ahtaçı (2) bular irdi. Taqı ka'annıñ Tödey Hatun atlıǵ za'ifesi bar irdi. Be-ğāyet süvār irdi. Anı (3) özge za'ifeleridin yarım yıǵaç yıraǵda tutar irdi kim, hiç āferide oǵlanları ve birāder- (4) -leridin anda kirmez irdi. Meger Ğazan Han kirer irdi. Andaǵ muhabbeti ka'annıñ Ğazan (5) haqqıda bar irdi. Taqı Ğazan biş yaşaǵaç, Yaruq Bahşıǵa tapşurdı kim, ol Moǵol ve özge (6) hatlarını ta'lim kılısun didi irse, yana biş yılda kim 'ilmde ber-kemāl boldı. Andın soñ (7) atlanmaq ve avlanmaqğa meşǵul boldı. Taqı oq atmalık verziş kıldı. **Beyt:**

(8) هَنوزادَهَن بوي شير آيدش همي راي و شمشير وتيرايدش

Taqı Ğazan Han sekiz (9) yaşıda keyik oqladı irse, iligin baǵlap Damǵanda üç kün toy kıldılar. 'Āqıbet (10) ka'an vefāt boldı irse, Buluǵan Hatunı Geyhatu Han rüz birle aldı. Taqı nikāh (11) kıldı. Taqı Ğazan Hannı qoymadı anıñ birle turǵay. Bolǵan ton taqı bolǵan mālın (12) anğa baǵısladı. Andın soñ Argun Han Ğazan Hannı qayim-maqām kılıp Horāsān tahtıda (13) olturguzdı. Andın soñ körüşmediler.

²³⁵ CT Kalcay

Ġazan Ĥannıng Ĥatunları (14) Zıkrıde

Ġazan Ĥan evvel Yıdı Ĥutnı²³⁶ aldı. Süldüs kavmidin Meñgü Timur (15) Güregenning kızı irdi. Andın soñ Buluğan Ĥatunrı Ĥorāsānını aldı. (16) Mundın bir oğlu boldı. Atı Alcu. Kiçikligide öldi. Taķı bir kızı boldı, Ölcey (17) Ĥutluķ atı. Anı birāder-zādesiġa berdi. Andın soñ Döndi Ĥatunrı aldı. Andın (18) Kermügen Ĥatunrı²³⁷ aldı. Ĥutluķ Temür kızı irdi. Taķı Kökeçin Ĥatunrı aldı. Taķı Ġazan (19) Ĥan bir neçe maħal atası birle bolup atasıġa münāza‘ at kılġanlarını (113b/1) helāk kılıp taķı Mışır ve řām, Rūmda yaħşı işler kılıp barıp Ĥorāsān (2) taħtın alıp uluġ toylar kılıp big ve vezīrleriġa in‘ām ve baħşıřler kıldı. (114a/1)

Ĥikāyet

Ġazan Ĥan Ĥorāsāndın ‘Irāk[ġa] yörüp Baydu birle uruştı- (2) -lar. Andaġ kim Ĥan Āzerbaycānġa tigrü bardı. Andın Ĥehārdih yolu birle Damġanġa bardı. Taķı (3) Girdkūh ġal‘asını taķı teferrüc ġılġalı ġayāl kıldı irse, begleri ġoymadı kim, elimizde (4) uluġ işler bar turur dip yibermey. Ol ġal‘anıñ daruġalıġın Ĥvāce (5) Sa‘īd Ĥabeřge berdi. Andın Simnānġa kelgeç Ordu Buķa Geyħatu Ĥandın keldi. Bir pāre kāġıd (6) tuħfe keltürdi irse, Ġazan Ĥan didi kim: Bu yerde andın yaħşıraķ tuħfe tapılmas mudur, (7) dip anı örteği. Andın soñ Ura Timur Avaçı Baydu ġařıdın keldi. Ġazan (8) Ĥanġa ‘arż kıldı kim, Baydu sizniñ řartlarıñızdın yandı. Taķı pādiřāh- (9) -lık hevesi anıñ başıġa tüşüp turur didi. Anı Toġaçar ve Ĥunçukbal ve ba‘zı (10) bigler bu yolġa tutdı didi. Ġazan Ĥannıng ba‘zı mülāzımları anġa müttefiķ (11) bolup bardılar. Ĥün Ġazan Ĥan Baydudın mundaġ ġümān iltmes irdi. Mundaġ (12) boldı irse Bayduġa kiři yiberdi kim: Biz bu kelgenimizde körüşeliñġ. Taķı sizler- (13) -din ara çıkıp ġaber ayta tururlar. Sorup ġaber taħķīķ ġılalıñġ didi irse, (14) cevāb yibermedi. Taķı soñ yiberdi. Didi kim: Ol maħalde

²³⁶ CT Yedi Kurtka

²³⁷ CT Keremü; AKA Keremün

siz yırak irdinġiz. (15) Bu ‘Irāk mülkige köp vahşetler bola başladı irse, ba‘zı mülâzımlar birikip mini (16) pâdişâh kıldılar. İmdi alar yansunlar. Biz alarnıġ ħükmin ħabül kılduġ digende (17) Ġazan Ĥan açığı üstide bolup rüy-be-rüy bolġaç, Emîr Ĥutluġşâh yörüp ħamle (18) kıġaç Baydunı ħaçurdi. Taġı sekiz yüz kişisin öltürdi. Taġı şâh-zâde İldar (19) çün alarnıġ heravulı irdi. Tegeç ħaçtı. Taġı Arslan Oġulnı tutup öltürdiler. (114b/1) Taġı Ĥorâsân leşkeri barħa yörüp ħamle kılmak tiledi irse, pâdişâh-ı İslâm ħoymadı. (2) Didi kim: Ol hem miniġ âbâ ve ecdâdımniġ çerigi turur didi. Baydu fuşüllük birle (3) mundaġ fâsid ħayâl kıldı didi. ‘Āġıbet köp mâcerâdın soġı iki ħarafdın big- (4) -ler yörüp yaraşturdılar. Fârsniġ yarımın anġa berdiler. Taġı muħarrer nâmeler (5) alıştılar. Baydu didi kim: Biz mundın soġı ħayda körüşür-miz. Bu kerrât körüşüp (6) kılayım didi. Taġı köp güft ü gûsında bolup muġa berid boldı. İki arada ħâşşa (7) yerlinep, taġı ħâşşa kişileri birle kelip olturġay. ‘Āġıbet Ĥutlu[ġ]şâh keġgeş berip (8) bu işke râzî bolmadı. Taġı müneccimler yaman sâ‘atdur dip ħükm kıldılar irse, Pâdişâh-ı İslâm (9) didi kim: Bayduġa digil kim: Bu kün sâ‘at yaman turur. Taġıda körüşeliġ dip keçe bolġaç (10) küç kılip revân boldılar. Beglerdin Nevruz başlıġnı ħoyup kitdi. Çün ba‘zı (11) ħaremleri anda irdi. Keltürsün didi. Taġı Baydu şabâġı bu ħâldin ħaber tapħaç (12) Keşmîr Baġşını pâdişâh-ı İslâmġa yiberdi kim: Ümîd tutar irdük, bu yolda körüşüp (13) ‘ahdni tâze kıġay-miz. Siz tevaħħuf kılmay revân bolġaç irmiş-siz. Maşlahat-ı pâdişâh (14) andaġ irdi bolġay digende pâdişâh-ı İslâm İbrâġm Sökürçini yiberdi kim: Bizge maşlahat (15) andaġ irdi, barduġ. İmdi bizge andaġ Nevruz ve Toġ Temür başlıġlarını mühimin yasap (16) bat yiberinġiz didi. Taġı Demâvendġa müteveccih boldı. Ol yay anda turdı irse, Baydu didi kim: (17) Pâdişâh-ı İslâm körüşeliġ dip körüşmey kitdi didi. Taġı Baydu ol barġan (18) biglerni tutup berkitdi. Taġı Baydunıġ ba‘zı begleri ol begler birle ħarındaş (19) irdiler. Yekcihet bolup yaman saħmaġa ħoymadılar. El-ħışşa mundaġ muħarrer boldı. Bu bigler (115a/1) Ġazan Ĥannı tutmak bolup ħalâş boldılar. Taġı Ĥan ħasıġa keldiler. (2)

Hikāyet

(3) Ol maḥalde pādişāh-ı İslāmniḡ köḡgli nūr birle toldı irse tāriḡ erba‘a ve tis‘ine ve sitte miye- (4) -de Şeyḡ-zāde Şadrü’d-dīn Ḥammūy qaşığa bardı. Taḡı anıḡ qaşında tamām begleri (5) birle İmān ‘arza kıldılar. Taḡı müsülmānlıḡğa boyun qoyup peygāmberniḡ şerī‘ati birle (6) ‘amel kıla başladılar. Çün ol maḥalde Baydu birle şart ve ‘ahd kıldılar irse, müsülmānlar (7) **Kur‘ān** birle ve kāfirler ve Moḡollar altun birle şart kıldılar. Çün Ḥudāy te‘ālāniḡ bu (8) pādişāh-ı İslāmğa ezeli ‘ināyeti bar irdi. Boldı irse, tamām leşkeri müsülmān boldı. (9) Pādişāh-ı İslām kelime ‘arza kılıp tamām leşkeri rūze ve namāzğa meşḡul boldı irse, tamām çerigi- (10) -ni mükemmel kılıp Baydu üstige yöridi. Baydu ḡaber tapqaç utru Ḥaḡa ‘arza kılıp (11) yiberdi kim, ba‘zı maşlaḡatlıḡ sözlerini ayḡay. Çün ol ‘arza kıldı irse, pādişāh-ı (12) İslām ferāset birle ma‘lūm kılıp didi kim: Bu kişiniḡ kelmeki bī-cihet degül turur. (13) Taḡı işkence ve kıyınḡa tutdı irse, aḡvālātın tamām ‘arza kıldı kim, Baydu sizniḡ ḡaberiḡiz- (14) -ni işitip mükemmel boldı didi. Pādişāh-ı İslām bilgeç yöridi irse Hablur²³⁸ diḡenge yetdi. (15) Emīr Çoban ve Qurumşi Güregen Alinaḡniḡ oḡlı qaçıp pādişāh-ı İslāmğa kildi. Çün alar (16) keldi irse şüküm? tutup köp başş ve in‘āmlar kıldı. Taḡı köçüp Qūhe rūdhāneside (17) tüşti. Taḡı Kutlu[k]şāh başlıḡ beglerni ve qaçıp kelgen beglerni heravul yiberdi (18) irse, alar Bayduḡa uruşup Baydunı tutdılar. Taḡı pādişāh-ı İslām ḡaber yiberdi kim Baydu- (19) -nı iligge keltürdük. Velī pādişāh-ı İslām birle bir iki sözüm bardur didi irse ḡükm boldı (115b/1) kim anıḡ işin anda bitürgeyler. Çün Tebrīzdin ötüp barıp irdi. Andın ol vilā-(2) -yetlerḡa ḡākim muḡarrer kılıp öz taḡtıḡa bardı. Taḡı uluḡ toylar kıldı. (3)

Hikāyet

(4) Ol kün pādişāh-ı İslām Tebrīzğa yaḡın keldi irse, Rūmdın ilçiler keldi. Ve ḡaber berdi kim: Şām ve (5) Mısr ḡalāyıkı kelip çapa tururlar. Māl ve tavarımızni iltip,

²³⁸ CT Hablerud

aşlığımızı otğa yağa tururlar. (6) Taķı müsülmān oğul kızların esīr kılıp ramazān ayıda yamanlıklar kıla turur didi irse, (7) pādīşāh-ı İslām ‘izzet-i dīn hōş kılıp ol zālimlerni andın def kıılmaķını özige lāzım (8) kōrdi. Barça tarafdın leşker cem kılıp azīne küni muharrem ayıda Mısr ve Şāmğa yöridi. Taķı Marağa (9) yolıdın yörüp Kutluşāh Noyannı köp çerig birle yiberdi. Barıp Furat suy[1]- (10) -dın keçti irse muhālifdin haber taptılar kim; öz arasında münāza‘ at kılmışlar. Taķı pādīşāh-ı (11) İslām haber tapkaç bat yöridi. Vilāyetler ser-haddige yetdi irse hüküm kıldı kim: Her kim-erse (12) ilniġ aşlıġın yedürse anı yasaķğa tigürgeyler. Taķı Selīmiye şehriġa yetdiler. Anda (13) yaġınıġ kişileri körüne başladı dip, āvāze saldı irse, çerigi özini yıġdı- (14) -lar. Çün bī-pervāy kelür irdiler. Müsta‘ id boldılar. ‘Āķıbet Şāmīler kelip rüy-be-rüy (15) boldılar. Taķı Emīr Kutluşāh naġġāre urup yöridi irse, yaġı pādīşāh-ı İslām[nı] hayāl kılıp (16) aġga töküldiler. Taķı katıġ uruşlar boldı. Andın pādīşāh-ı İslām biş miġ kişini il- (17) -niġ soġıġa koyġaç, pādīşāh hamle kıılmaķ tiledi. Āvāze kulaķına keldi kim: **لاتخف**

نجوت من القوم الظالمين ²³⁹ (18) Bu işāret birle köġgli kuvvetliķ bolup

leşkerin piyāde bolup tīr-bārān itdiler irse (19) Mısr ve Şām çerigi[n] katıġ uruşup bastılar. Alar kaçıp münhezim boldı ve pādīşāh-ı İslām muzaffer ve manşūr

(116b/1) ‘Adīmü’l-mişl yektā kird-gārim

‘Alīmü’l-ġayb dānā bir ü barım

(2) Zihī dānā hūdāvend-i cihān-başş

Ulus ilge beliyyetdin ġmān-başş

(3) İliġde taş ile yāķüt yek-reng

Ķatıġda peşşe ve ‘anķā tebeh? tenġ

²³⁹ Kasas 25

- (4) Felek bir dāne-i haşhaş katında
Cihān nā-būd barça hazretinde
- (5) Yaman ve yaşınıñ rızkın birür-sin
Kerem birle barın hoş-dil kıılır-sin
- (6) Cihān barça müretteb hikmetiñdin
Barı āfāk ‘ aciz kudretiñdin
- (7) Nihāyetsiz nihāyetlik Hudāyım
Haķıķat kişveriğa reh-nümāyım
- (8) Ğarīb ve bī-nevālar dest-gīri
Barı muhtāclar hācet-pezīri
- (9) Ķamuğ bī-çāreler pūşt ü penāhı
Hemīşe pādişehler pādişāhı
- (10) Hazīn bī-çāreler köñgli sürürı
Barı āfākniñ ‘ ıyş u hużürı
- (11) Şikeste nā-tüvānlarnıñ eyesi
Esīr ve mübtelālarnıñ celīsi
- (12) Şıfātıñ mazhar-ı zerrāt-ı ‘ ālem
Cemāliñ pertevi evlād-ı ādem
- (13) Tileseñ peşşeni ‘ anķā kıılır-sin
Özi nā-būd atın peydā kıılır-sin
- (14) Berür-sin yer yüzini bir kişige
Ķılır-sin yüz meded her bir işige

(15) Zihî kudret ki yoğdın bar iter-sin

Yamannı yahşsı birle yār iter-sin

(16) Hāmd ü şenā-yı mütevāfir, sipās ve sitāyiş-i mütekābir ol me‘ ādın perverdigārga kim

(17) من ظلم هلك ومن عدل ملك *ihtisāsi*²⁴⁰ birle naḥvetlık ḳavī-i nefsi zūlmet-engīz

nāḳış-ı te‘ aḳḳul (117a/1) bī-te ‘emmül zālimleri sa‘ ādet şehristānıdın ḳudretiniḡ küçlük

neçesi bī- (2) -niyāzlık berḳ-engīz cihān-gīr-i cān-sitān ḳılıçın berip yüz türlüḳ taḥassür

ve taḥayyür birle (3) maḥrūmluḳ bādiyesiḡa ḥaşerāt dig ḳavdurup, ol mehābetlık (4)

bādiyede devlet zülāli ḥasretidin cānlarıḡa ot salıp ümīd ḥırmenlerin (5) köydürüp

temennā küllerini fenā yilige birdi. Taḳı İslām ḳişveriniḡ mürevviḡ (6) bōstānlarıniḡ

sa‘ ādet-i nesīm şaḥnlarıda ‘ adāletlık ve şefḳat şī‘ ār-ı (7) pesendīde-kār, evliyā ḥinet, ḥūr

zīnet sulṭānlarıniḡ mübārek başlarıḡa zafer tācını (8) ḳoyup özlerige *إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ*

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ ²⁴¹ ḥil‘ atini teşrīf yosunıḡa yüz (9) türlüḳ i‘ zāz ve ihtirām birle kiydürüp *إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ*

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ ²⁴² kemerini bilige bağlap dil-keş bōstānlarda ḥırāmān dig neşāt

birle cevlān- (11) -ḡa kiydürüp cilve ḳıldurup kām-rān-ı eyyidnā, ve dūrūd-ı şalāvāt-ı (12)

nā-ma‘ dūd ve suḥuf-ı taḥiyyāt-ı nā-ma‘ dūd ol şadr-nişīn serā-perde celāl ve maḡzar-ı (13)

şifāt-ı vācibü’l-müte‘ āl ‘ aliyyü vechü’l-kemāl ve ol māh-rüy-ı ṭāha, mā enzelnā ‘ aleyke

el-ḳur‘āne (14) li-teşḳā²⁴³, ve āfitāb-ı ‘ ālem-tāb-ı ve’ş-şemsi ve duḡāhe²⁴⁴, ve ‘ abīr-mū,

‘ anber-bū-yı ve’l-leyli izā secā²⁴⁵ (15) ve siyāh çeşm-i mā zāḡa’l-başaru ve mā taḡā²⁴⁶,

şāh-bāz-ı ḳābe ḳavseyn ev ednā²⁴⁷, bülend-pervāz-ı şümme denā²⁴⁸ fetedellā²⁴⁹ (16)

²⁴⁰ Metinde *ihtisāsi* yazılmış.

²⁴¹ Fetih 1

²⁴² Nahl 90

²⁴³ Ta-Ha 1-2

²⁴⁴ Şems 1

²⁴⁵ Duha 2

²⁴⁶ Necm 17

²⁴⁷ Necm 9

²⁴⁸ *denā* kurandaki biçimden farklı olarak y’li yazılmış.

²⁴⁹ Necm 8

gencine-i küntü ve kenzen maḥfiyyeten²⁵⁰. Ya‘ nī ḥazret-i Muṣṭafā ṣalavātu’llāhi ‘aleyhi ve ‘alā ālihi ve aṣḥābihi ecma‘īn (17) kim anıñg āl u aṣḥābınıñg pür-fütüh rūḥ[ları]nıñg berekātıdın ḥazret-i nādirü’z-zamān (18) ṣāḥib-kırān ḥülāṣäu’d-devrān Ebu’l-Fetḥ Muḥammed Şibānī Ḥan ḥallada’llāhu mülkehu ve sulṭānehu (19) ebeden mülkehu ve burhānehu kim:

Barça ulus içinde kim ol ḥan turur

Ḥan timegil kim mehdī-i āḥirü’z-zamān turur

(117b/1) Şāḥib-kırān dimek anı ḥüsn-i edeb imes kim her kemīne bendesi ṣāḥib-kırān turur. (2) Anıñg ümmetleridin yaratıp anıñg ğazā şerī‘ati belki serā-perdeside maḥrem kılip andağ (3) fazīlet ve fehm ve kiyāset ve ‘aql ve ferāset birle ārāste kılip İslām düşmenlerini āvāre (4) kılip şerī‘atnıñg zībā tarīkasını āşkāre itip cemī‘ kāyinātga اهدنا الصراط المسطقيم²⁵¹ (5) niñg tüz yolın körgüzmek üçün cihān-güşāy neçesige ‘ālem-gīr (6) kılıçın berip taḳı نصر من الله وفتح قريب²⁵² ḥil‘atin kiydürüp ser-efrāz ṣāḥib-kırān (7) itdi. Taḳı dürūd-ı şenādın soñg yüz türlük ‘acız ve niyāz ol güzīde-i çehār yārga kim alar ta‘rifide

(8) Ebū Bekr-i Şiddīk ol yār-ı gār

Ki ‘ālī yaratdı anı Kird-gār

(9) Anı barça aṣḥābdın sayladı

Barıdın anı muḥterem eyledi

(10) ‘Ömer ol şāh-bāz-ı kudret-i ḥaḳ

İmāmü’l-mütteḳīn ve ilā muṭlaḳ

²⁵⁰ Hadis-i kudsi

²⁵¹ Fatiha 5

²⁵² Saff 13

- (11) Peyğamberniñ refîk u Mihrbânı
Barı aşhâbniñ cân u cihânı
- (12) Emîrû'l-mü'minîn ' Osmân ' Affân
Ki boldı fikretidin cem' -i **Qur'an**
- (13) Hayâsıdın melâyik boldı maħcûb
Cihân boldı kelâmı birle merğûb
- (14) ' Alî ol şehriyâr-ı lütf u ihsân
Ki boldı lütfidin ' âlem gülistân
- (15) Seħâsıdın uyatlığ barça ' âlem
Du' açısı barı evlâd-ı âdem

(16) **Dâsiñan-ı Ebu'l-Hayr Han** (17) Ebu'l-Hayr Han tig müsülmân ve ' âdil ve ... ve dîn-
dâr ve müteşerri' ve mübâriz (18) ve bahadır Han keçmedi. Yigirmi dört yaşıda H'arizm
şehrini Timur Big oğlanları (118a/1) Mîrzâ Şâhrıhdın aldı. Taqı Mevlânâ Hüseyn
'aleyhi'r-raħmeniñ qâbiliyyetin körüp qaşide-i (2) bürdeğa Türkî tili birle şerh kılıp Han
atığa keçürdi irse, be-ğâyet ' inâyet (3) ve şefkat kıldılar. Han medħide aytğan beytleriñ
ba' zısı bu turur:

- (4) Şübbänniñ faħrı Çiñgiz Han uruğı
Kiçik yaşıdın uluğlarıñ uluğı
- (5) Köñgüller rāhatı cānlar ferāğı
Şebistān-ı sa' ādetniñ çerāğı
- (6) Biligniñ cān[1] devletniñ cihānı
Ulus ilniñ teğişlik inçi Hanı

(7) Kamuğ bî-çāre miskīnler penāhı

Sa' ādet ordusınıñ pādīşāhı

(8) Ya' nī šāh-zāde civān-baht ve fūrūzende-i tāt u taht, Hān ibni Hān, arıg zātlıg (9) körklük atlıg Ebu'l-Hāyr Hān, zāde'llāhu te' ālā naşrahu kim Sayın Hānnıñ (10) tahtın barıp iki nevbet Timur Kūtluğ oğlanlarıdın Maħmūd ve Aħmed Hāndın (11) alıp, tahtda oturup ' işretler kıldılar. Bigler ve mülāzımlarıgā (12) köp bahşlar kıldı. Ve köp türlük yaħşı kāk'ideler andın peydā boldı. (13) Taķı Timur Big oğlanlarıdın Sulţān Bū Sa' Īd Mīrzādın ve Menūçehr Mīrzā ve ' Alā- (14) - ü'd-Devle Mīrzā ve Cuki Mīrzā ve Sulţān Hüseyn Mīrzā başlıg Timur Bigniñ (15) oğlanlarıdın kelip Hāngā hıdmet kılıp tururlar. Taķı Sulţān Bū Sa' Īd Mīrzā (16) hıdmetde boyun tapturğan üçün anğā himmet kılıp kılıç çapıp Īrān ve Tūrān- (17) -nı alıp berip turur. Taķı Cuki Mīrzāgā çerig koşup vilāyetler ala bergüçe (18) vefā kılmay ölüp turur. Andın soñg Sulţān Hüseyn Mīrzā taķı barıp Hān (19) himmetidin Hōrāsān tahtın aldı. Kırk yıl deşt-i Kıpçak arasında Hān bolup oturdu. (119a/1) Taķı Rüstem Tö'eles, Hānki, Başgirt, Bular ve Bulğar illerini bahturup yaylap, (2) ol illerniñ ' ādillik birle yasaķın alıp, taķı kışlay Türkistāngā (3) kelip ' ādillik birle onda bir mālın aldı. Taķı Īrān, Tūrānnıñ bāzırgān- (4) -ları amānlık birle satıg sevdāların kılıp öz murādınça yöridiler. Hiç kimge elem (5) tigmedi. Barça ulus anıñg devride murādın tapıp ilge ayağı Kūtluğ ' Aziz (6) Cānī dip at berdiler. Anıñg ' aşırıda Kışlık oğlanlarıdın Bahşı Big Bahadır, (7) Kūtluğ Buķa Bahadır kılıç çaptılar. Taķı Hān mülāzımında kılıç çapıp himmet tutğan (8) biglerniñ atları: Dörmendın Ya' kūb Kāra Gedā Big, Naymandın (9) Şeyh Şūfī (10) Hānki Tūrānnıñ daruğalıgını ' ināyet kılıp alarğā birdi. Taķı Dörmendın (11) Kiri Tariçek Bahadır, İçkidin Īmīn Hū'āce, Sefer Hū'āce turur. Kāraklıkda kılıç (12) çapıp devletgā sebep bolğanlar bular turur. Taķı devlet ber-ķarār bolğandağı (13) biglerniñ atları: Kīyat Astay Big neslidin Bodançar²⁵³ Big,

²⁵³ AŞ Turan Car Big

Ƙoŋgrat (14) ‘Alī Big neslidin Muḥammed Big, Tumandin²⁵⁴ Teŋgribirdi Big, Maŋgıtdın Edigü Big (15) nebıresi Vaḳḳāş Big . Bu big[ler] Ḥaŋğa iki kerrāt Sayın taḥtın alurğa sebeb boldı. (16) Köp kılıç çapıp, boyun tapturğan turur. Bu ulus Baḥtiyār Sulṭān [ve] Vaḳḳāş Big (17) devride ulus ma‘ mūr bolup, ayakları ƙutluƙ dip bu serāb turur. (18) Taƙı ƙaraƙlıƙda kılıç çapƙanlar: Ya‘ ƙūb Ḥvāce, Nehy Ḥvāce, Yūsuf Ḥvāce, Ƙırƙ Biş Behrām Ḥvāce, (19) Tökeçük Tolun Ḥvāce, Tumanniŋ miŋ bigleridin Ƙılıç Bay Bahadır, Barçı Ƙara Devlet Ḥvāce (119b/1) Bahadır, Uygurdın Yabaƣu Baḥtı Ḥvāce, Dörmendin Eŋge²⁵⁵ Ḥvāce, Yumaduƙ, Tuma[dın] (2) Derviş Bahadır, Üşündin Şeyḥ Muḥammed Bahadır, Ƙudaƣay[dın] ‘Oşmān Bahadır, Ƙoŋgratdın (3) Inaƙ Yaƣlı Ḥvāce inisi Urus Bahadır turur. Taƙı bu bitilgenlerdin başƙa devlet- (4) -ğa yetilgende köp kişiler keldiler. Bu kelgenlerdin Otaçı omaƙlı Mırat Şūfi (5) Big, Ca’et omaƙlı Ḥacī Şūfi Big, Müseyyit omaƙlı Yabaƣu²⁵⁶ Big, Giray Ḥvāce (6) Big, Naymandın ‘Ömer Bahadır, E[bū] Bekr ve ‘Oşmān Bahadır. Taƙı Köyünlerdin Maŋgıtdın Mırat (7) Şūfi Oƣlan²⁵⁷, Bo’aldın Şeyḥ Şūfi Oƣlan, Çimtaydın²⁵⁸ Ḥasan Oƣlan²⁵⁹, Sunƣƙardın²⁶⁰ (8) İdil Oƣlan, taƙı Şād-baḥtdın Meliḥ Oƣlan İçenlikdin Bişkend Oƣlan (9) inisi Ḥızır Şeyḥ Oƣlan irdi. Bular barçası Ḥan ‘aşırda terbiyet taptılar. (10)

Dāsiṭān-ı Şāh Budaƣ Sulṭān İbni Ebu’l-Ḥayr Ḥan

(11) Bu Şāh Budaƣ Sulṭān ‘āƙıl ve dānā pādişāh-zāde irdi. Yigitlikde vefāt boldı. (12) Munuŋ iki oƣlı bar irdi. Birisi: Ebu’l-fetḥ Muḥammed Şibānī Ḥan turur. İkinçi (13) oƣlı Maḥmūd Sulṭān laƙab Bahadır kim bularnıŋ ḥatun ve oƣlanlarınıŋ zikri (14) öz yerinde kelgüsi turur.

²⁵⁴ AŞ Noyan

²⁵⁵ AŞ İnegey

²⁵⁶ AŞ Bayaƣu

²⁵⁷ AŞ Nukut Murat Sufi Oƣlan

²⁵⁸ AŞ Çimbay

²⁵⁹ AŞ Hüseyin Oƣlan

²⁶⁰ AŞ Şunkat

- (120a/1) Hāmd ol pādīṣāh-ı ʿālemğa
Kim hilāfet buyurdı ādemğa
- (2) Boldı ʿālem anıñg bile ʿālem
Boldı ādem anıñg bile ādem
- (3) Barça ʿālem anıñg bile qāyim
Qāyim öz zātı birle dāyim
- (4) Şāniʿ ve pāk İzed ü müteʿāl
Kim irür bilmek anı emr-i muḥāl
- (5) Didi vaşfıda ʿāşık-ı sālīk
Maʿ [ā]rif-nāk Hāq maʿ rifetiñg
- (6) ʿAql bile anı tanıp mu bolur
Qulluğıdın anı tanıp mu bolur
- (7) Barçağa gāyet ümīd oldur
Barça [ya]ndın anıñg sarı yoldur
- (8) Barça yoldın velī yakınrağ yol
Şerʿ dūr kim buyurdı şāh-ı rusül
- (9) Enbiyādur nigīn ve ol ḥātem
Evliyādur gedā ve ol ḥātem
- (10) Āl ve aşḥābığa durur selām
Kim alar birledür ʿayān-ı islām
- (11) Qaysı til birle bu ʿināyet muqābeleside şükr itse, bolğay kim ḥāzret-i melik-i (12)
ʿālem ve müheymin-i selām celle celāluhu bir ʿāşī güneh-kār qullarını munuñg dig

peygamber-i (13) zü'l-ihtirâm 'aleyhi's-şalātu ve's-selâm ümmetiniñ silsilesiğa dâhil
kıldı. (14) İmdi ümîd oldur kim andağ hazret-i 'izzet-i 'amme nevâlühu bizni ol
['âli]cenâbnıñ (15) ümmetliğı devletidin mahrûm kılmağı. Ol taqı şefâ'atidin bî-naşîb
kılmağı.

(16) Vây eger Teñgri 'inâyet kılmasa

Yâ bu peygamber şefâ'at kılmasa

(17) Hâlim ol 'âlemde ni bolğay miniñg

Közlerim qan yaş ile tolğay miniñg

(18) Yana bir 'inâyet Teñgri te'âlâdın budur kim: Biz faqırlarğa vücûd hil'atin bir pâdişâh
(120b/1) zamânıda kıldı kim, hazret-i risâlet birle adaş belki mütâba'at yoluda gül. Taqı
ve't-teķî (2) fe-hüve fehvâsı birle qarındaşdur. Bu mütâba'at yolıdın pâdişâh-ı haķıķınıñg
bâr-gâh-ı (3) celâliğa yetip **لمن الملك اليوم لله الواحد القهار** ²⁶¹ âyetini ol bârgâhnıñg (4)
kitâbeside oqup **تخلق باخلاق الله** ²⁶² mazmûnı birle 'amel kılıp cihân-gırlık (5) dâ'iyyesini
şerî'at revâcı üçün âşkâre kıldı. **Beyt:**

(6) Kimdür ol pâdişâh-ı 'âlem-gır

Āsmân-ı rif'at âfitâb-ı serîr

(7) Hazret-i şâhib-kırânî Süleymân-ı mekkânîü'l-muhtaş bi-mevâhibü'l-sübhanî şâhib-
kırân (8) Ebu'l-Fetḥ Muhammed Şibânî Ḥan yedu'llâhi te'âlâ zılâl-i ḥallâķ 'âlâ
mufâriķu'l-müslimîn ilâ yevm- (9) -ü'd-dîn.

Kaşıde (10) Hüsrevâ-danişver şâhib-kırân

Pâdişâh-ı 'âdil ve kişver-sitân

²⁶¹ Mümin 16

²⁶² Allah'ın ahlakıyla ahlaklanın (Hadis).

- (11) Şahlığı faqr ile cem' eylegen
Şer' nûrın özige şem' eylegen
- (12) Teñgridin ańğa keldi Muħammed ism
Anıń ismi cān ve 'ālem-i barça cism
- (13) Dīn ki derler ħalk anıń Āminidür
Şer' āmini ki dirler dīnidür
- (14) Şeyħler kim ma' rifetdin toldılar
Anıń ilginde müsülmān boldılar
- (15) Teñgri dīdarın heves kılgan kişi
Yüzini körgeç mükemmeldür işi
- (16) Keçe ve kündüz işi **Kur'an** bile
Teñgriniń ħükmini kılur cān bile
- (17) Barça ħāfızlarğa andın infī' āl
Yigit vaķarı qaşıda güng ü lāl
- (18) Kim Semerķand ħāfızınıń müşkili
Ögrete bir yılğa yetdi müşkili
- (19) Teñgridin naql eylegen dig cibrīl
Oķuban ħatm eyledi bī-kāl u kıyl
- (121a/1) Yoktur ansız 'ālem ehliğa qarār
Ĥāşılā 'ālemde oldur her ne bar
- (2) Mülkiniń zabtı üçün kılsa nazār
Kān tamar tağındın anıń el-ħazer

- (3) Cūdıdın ‘ālem revānı münfa‘ il
‘Adlidin Nūşirevān rūhı hacīl
- (4) ‘Aqlına ıab‘ ehli barça bendedür
ıab‘ ıdın Hüsrev digen şermendedür
- (5) Zihn ve fehmi ilge esbāb-ı hayāt
Nazm ve neşri ile kim āb-ı hayāt
- (6) Yok hüner kim bilmemiş bu şāh anı
Teñgri kılmış barçadın āgāh anı
- (7) Emr kıldı her ne kim meşrū‘ idi
Nehy kıldı her ne kim memnū‘ idi
- (8) Kıldı ‘ilm ve şer‘ birle iftiḥār
Ḥan dimekdin ḥazretiğa keldi ‘ār
- (9) Ber-ıaraf kıldı yükünmekni tamām
Kıldı eger emr-i şerī‘ at ve’s-selām

(10) **Dāsiṭān-ı Ebu’l-Feth Muḥammed Şibānī Ḥan İbni Şāh Budağ Sultān İbni Ebu’l-Ḥayr Ḥan (11)**

Āgāz-ı Dāsiṭān: (12) Bu Muḥammed Şibānī Ḥan Şāh Budağ Sultānıñ uluğ oğlu turur. Maḥmūd (13) Sultān kiçik oğlu turur. Bu sultānıñ ḥatunları ve oğlanları- (14) -nıñ zikri öz dāsiṭānında kelgüsi turur. Çün Şāh Budağ Sultān yigit- (15) -likde vefāt boldı irse, bu iki şāh-zādeler kiçik ıalğanda Uyğur (16) Bay Şeyḥ etekeniñ ivide oturur tururlar. Çün bu Bay Şeyḥ atasınıñ eteke- (17) -si irdi. ‘Ākıbet il içindeki ıarı şeyḥ ve ıarı bigler kim uluğ Ḥan- (18) -lardın ıalıp irdi. Bu iki şāh-zādelerni yaḥşı kişi bolur dip sançılağanı (19) il arasında meşḥūr bolup turur. Basa Ebu’l-Ḥayr Ḥanıñ kökeldaşı ıuşçı

omaqlık (121b/1) Devlet H'āce Bigniġ oġlı Dervīş Hüseyn laķab Qaraçin diġen Ebu'l-
Hayr Hänniġ (2) imgekin çekip, iġinge köterip köp hıdmetde cūmin tapturġan kökeldaşı
irdi. Basa (3) Qaraçi bigler ittifaķ kılıp keġgeşip Hänniġ bu uluġ nebiresi yaġşı (4) dip
saklaġıl dip Qaraçin Bahadırġa tapşurup turur. Andın Ebu'l-Hayr Han vefāt (5) bolġandın
sonġ oġlı Şeyh Haydar Han bolup irdi. Anıġ 'aşırda uluġ big- (6) -ler ve yaġşı uruġları
ķadrin ve kıymetin bilmedi irse, kündin künge devletleri (7) eksüy başladı. Ol 'aşırda
Ebu'l-Hayr Hänniġ yurtıġa ġanimlar peydā bolup qaşd (8) kıldılar. Bu ġanimniġ atları:
Hācī Muhammed Hänniġ oġlı Seyyidek İbaķ, Baraķ (9) Hänniġ oġlı Canıbik, Giray;
'Arab oġlıdın Börke Sultān, Manġıt- (10) -dın 'Abbās Big ve Mūsā Yamġurçı başlıġlar
yıġılıp her tarafdın qaşd etdiler. (11) Bu Qaraçin Bahadır koludaġı pādīşāh-zādeler birle
kılıç çapıp köp işler (12) işlediler. Bu iki şāh-zāde arķasıdın köp yıllar ziyān tigüre almadı.
(13) 'Āķıbet ġāfil olurganda Aġmed Han leşkerin alıp kelip İbaķ Han, Şeyh Haydar Han-
(14) -nı şehīd kıldılar. Andın sonġ Ebu'l-Hayr Hänniġ devletin birge körgen big- (15) -
ler, nāyibler tarķadılar irse, bu Qaraçin Bahadır Şāh-zādelerin alıp Temür (16) Qutluķ
Han oġlı Qāsım Hānġa bardı irse, ol daġı Manġıt Temür Bigge (17) tapşurdı. Basa ol
uçurda Aġmed Han, İbaķ Han, Manġıt 'Abbās Big birikip, kelip (18) Qāsım Hänni Hācī
Tarġan toyında қаpadılar irse, Qāsım Han Temür Big birlen sözleşip (19) Qaraçin
Bahadırġa şāh-zādeleriġizni alıp, Tenġridin tilep barıġız dip 'izzet (122a/1) [kıldı] irse,
araba turaların ķurġan diġ kıldılar. Taķı bu uruş bolġanda tāriġ (2) sekiz yüz toķsan birle
yılı yılı irdi kim, keçe bolġaç tura arabaların taşlap (3) ķal' asige yandı. Taķı Hānġa
nuşret boldı. Uruş ta' rīfide **Meşnevi**:

- (4) Qılıç darbı üni gerdūnġa yetdi
Aķıp ķan su bigin Seyhūnġa yetdi
- (5) Alar kim da' vī kıldı irlik içre
Qaçıban her biri Ceyhūndın ötdi

- (6) Muḥālif çerigi niçük kim nücüm
Kılıp irdiler ol arada hücüm
- (7) Velîkin kıyaşdın körüngeç nişân
‘ Adem boldılar barçası bir zamân
- (8) ‘ Adüv başığa Şâh Şâhib-kırân
Yetişkeç yetiştı zafer hem ‘ inân
- (9) ‘ Adüv ḥaylın âşüfte ḥâl eyledi
Basıp barçasın pây-mâl eyledi
- (10) Zihî pâdişâh-ı Sikender şıfât
Ki bolmış tufeylî anıḡ kâyinât
- (11) Bu işler kim ol eyledi âşikâr
Ne Rüstem kılıpdur ne İsfendiyâr
- (12) Zihî Ḥüsrev-i pāk-i‘ tiḡād
Ki kılmış anḡa cinn ü ins inḡıyād
- (13) Cihân zabtığa körgüzür ihtimām
Niçük kim Süleymân ‘ aleyhi’s-selām

(14) Çün қaranḡu bolḡaç bu Ḥorāsân leşkeri araba turaların taşlap ba‘ zı yaraḡın (15) yolda salıp kaçıp cān ḥavli [birle] Şehrü Zırḡa kirdiler irse, şabāḡ Ḥannıḡ (16) begleri yörüp Şehrü Zırniḡ üstige kelip uruş tiledi irse, uruş (17) kıla almas üçün: Bu kün sâ‘ at yaḡsı imes dip cevāb berdiler. ‘ Āḡıbet (18) yüreklerin aldurup Ḥorāsānḡa bara almay Ḥvārizmḡa bara almay uşbu (19) ḥālet birle Şehrü Zırde neçe künler turup taḡı Ürgençniḡ ḡākimi Behbūd (122b/1) Big Ürgenç ḡvāceleriḡa ilçi çapturdı kim, barça yığılıp yalḡan

‘arza-dāšt kılınġ (2) kim, Bedī‘ ü’z-zamān Mīrzā on miġ kiři birle Hīvaġğa kelip tüřtiller didi.

El-kışşa: Hīç (3) türlük şehrü Zīrde tura almay ‘ Abdü’l-Hālīķ Big, Mīrzā Aġmed Big bařlıġlar çerig- (4) -leri birle keçe kaçıp, ba‘ zı ġalġan araba turaların iki řarafġa tutup (5) özlerin Ürgençge saldılar. Taķı řāh Baġt Ĥan Tirsekni Maġmūd Sultān- (6) -ġa tapşurup uruķın içinde ġoyup, öz çerigin alıp devlet birlen (7) yörüp Adaġ kim hīç pādīřāh uruşup almay turur irdi. Uruřup (8) aldılar. Taķı andın ötüp Kerrefār otaġların ötüp Esterābādmiġ elindin (9) tolġap, yörüp ġāret kılıp māllarını alıp Tirsekke keldiler. (10) Basa Ĥan Adaġ sarı barganda Behbūd Big bir neçe bigler birle (11) kelip Tirsekniġ ġurġanıġa yārī almay yanıp Ürgençge keldiler. Taķı (12) Sultān Ĥüseyin Mīrzā bu aġvāllerni işitip, bu cem‘ bolup uruřalıġ (13) digen Ĥorāsān ve Ĥvārizm ve Ĥuzzedin kelgen biglerin ġüneh-kār kılıp yigirmi (14) miġ çerig altı yüz kiřiġe turuş bermediġiz dip biglerige bürünçek birle (15) yinġlik opa yiberdi irse, bu bigler řāh Budaġ-ı Türkmānnı kim Cihānřāh (16) Mīrzāniġ uruġlarıdın turur, Sultān Ĥüseyin Mīrzāġa yiberdiler kim: Sin Türk (17) kiři-sin. Sözni rāst aytur-sin, mīrzāġa ‘ arz kılıġ didi. Bu řāh Budaġ Big (18) barganda mīrzā ġadab kılıp turur. Bu řāh Budaġ Big dip turur kim: Biz hōd (19) bu ġaklı kıldıġ. Siz özünġüz barsanġız niçük bolġay digende, Sultān Ĥüseyin Mīrzā (123a/1) bu biglerniġ yazuķını baġıřlap turur. Yana bu Ĥorāsān bigleri (2) küçümüz yetmeydür dip Aġmed Big Ĥuřçını ġapturġanda mīrzā dip (3) turur kim: Tamām Ĥorāsānniġ bir yıllık mālın bu yigirmi miġ kiřiniġ (4) yaraġın kılıp yiberdim. İmdi Ĥorāsānnı birev ġenc üçün boza almas-min (5) didi irse, bu çerig Ürgençde tura almay bir birin kaçıp Ĥorāsān[ġa] bardılar. (6)

Temsil-i řāh Baġt Ĥan Ĥallada’llāhu Mülkehu

(7) Bu uruřniġ te’vīlin mundaġ aydı kim, bizniġ ġırřımız ve nefis ve hevāmız- (8) -da mundın artuķ dūřmen bar turur. Evvel nefis-i erjenġ diyü turur. İkinç (9) ‘ ucb ve

ḥannās diyü, üçünç hırş ve vesvās diyü, törtünç kibr ve ekvān diyü, (10) bişinç şehvet. Barçadın bu yamanrağ düşmen turur. Bulardın köp (11) kavī düşmen hergiz bulmas. Basa men ‘ilm ve ḥikmet ve fikret ve ‘aql ve riyāzet birle (12) lā ḥavle aytıp bulargā uruş kılsaṅ, taqı bu yağılarnı zebūn kılsaṅ, Ḥaḫ (13) te‘ālā saṅga firdevs bāğıda cennetü’l-eşcār, tahtu’l-enhār rüzī kılgay. Ol bāğ- (14) -nıṅ içi ‘anberdin mu‘atṭar turur. Yığaçlarıda tūṭiler koyup elvān elvān (15) elḥān kıla turur. Taqı gülleriniṅ yaṅgaqı yāḳūt reng, ve ḥūrlarınıṅ (16) zülfi ‘anber-tāb, sünbül reng ve bāğlarınıṅ bülbüli dāyim ‘aşq-bāzlık nāmesini (17) okuyur. Nāziklük nevāsında güft ü güylar söz ve sāz birle ğamze-perdāz- (18) -lık kılar. Munuṅ dig vaṭan-ı aşlını himmet bile heves kılsaṅ Ḥaḫ ol menzil- (19) -ni cilvegāhıṅ kılgay. Anda cevlanlar kılip ḥuzūrlar kılgay-sin.

(123b/1) Ma‘ nīsiz kıлма ṭama‘ merdümān-ı rāhzen

Uşbu dünyādın ne ḥāşıl kıl heves-i ḥubbu’l-vaṭan

(2) Bu yağılar sini yaṅsa olçalap esīr kılip ilte barur kim bular tamuğ ehli (3) turur. Bu uluğ korkınçdın korkup saṅga Ḥaḫdın bir derd tegse munı erenler (4) ṭa‘atdın efḍal körüp tururlar. Bu derd birlen bedeniṅni her seḫer koyup (5) tazarru‘ ve zārī kılsaṅ taqı tınıṅ cūş kılsa közüṅdin kanlığ yaşnı aqtursaṅ, (6) taqı kögsüṅdin bir otluğ āhı çıkarsaṅ miṅ du‘ādın artuḫrağ turur. Şi‘r:

(7) Āh yıḫuḫlar ve sınıḫlardın kelür

Ḥaḫ yıḫuḫ ve sınıḫ köṅgüllerde olur

(8) Köṅglini vīrān tutan ma‘ mūr olur

Ḥaḫ tecellisi ile pūr-nūr olur

(9) Andın soṅ Şāh Baḫt Ḥan ḥallada’llāhu mülkehu Şehrü Zīrni ḫapap bu kün taṅğda (10) alurğā yetgende Sultān Ḥüseyin Mīrzānıṅ uluğ oğlı Bedī‘ü’z-zamān Mīrzā- (11) -nı başlatıp otuz miṅ kişi birle Şehrü Zīrğā kömek yiberdi irse bu ḥāl- (12) -de ba‘zı

sulţānlar ve biglerdin muh alif peyd  bolup ayrıldılar irse, (13)  an taķı deŗt sarı y zlendi. Basa bu Őehr  Z rde uruŗġan biglerniġ (14) atları: D rmen Ya ķ b Big oġlı  hir 'z-Zam n Big,  uŗġıdın Devlet  v ce Big (15) oġlı  araġin Etke irdi. Savġunluķda yanıda uruŗġan big ve m l zımlar barġa (16) bar irdiler. Taķı Sir tamaġıdın bularnı dip Ibaķ  andın ayrılıp  alıġ (17) kiŗi kelip turur. Bu kelgenlerniġ atları: D rmendin Ya ķ b Big (18) neb resi Sıġıl Big ve Őeyġ Ő lih Big, taķı Urus M rz   an, Vef  M rz , Őeyġ Vef  M rz , (19) taķı Tuġlı  ac  Big neb resi Seyyidek, inisi  gi Muġammed, Uyġurdın  ul Derv ŗ Bahadır inisi (124a/1) oġlı birle Atġuġı  ulluķ,  cki Bayırıldın Eb geġ Bahadır baŗlıġlar keldiler (2) irse bularnı Maġġıŗlaķ[da]  ıŗladılar. Ol zam nda Sulţ n Aġmed M rz - (3) -niġ vil yetiġa  alıġ yaġı Moġoldın keldi irse, ol cihetdin  aciz (4) bolup  ıŗlıķ oġlı Abd 'l-  Al  Bigge m rz sını aytıp yiberip turur (5) kim,  anniġ k nġli siniġ birle tatlıġ turur. Bisy r saylap yaġŗı  idmet- (6) -ler  ılġan-sin. Kiŗi yiberip kelt rgil dip turur. Ol taķı  an tapuġına (7) kiŗi yiberip mundaġ  arz  ılıp turur kim: Ataġıŗ Ebu'l- ayr  an taġt alurġa Sulţ n (8) B  Sa id M rz ġa sebep boldı. Taķı himmet tutdı. Siz taķı  ılıġlıġ ir yigitler-siz kim (9) bu yolda Sulţ n Aġmed M rz ġa bu iŗde himmet tutsaġıŗ atıġıŗġa yaġŗı bolġay (10) digende  an bu s z birle  v rizmni tarıp keldiler kim, Buġar ġa bargaylar. (11)  v rizmde Ő hlar neslidin   Abd 'l- al  Big k p peŗkeŗler  ıķarıp (12)  zetip tururlar. Andın  t p  ara K l kelgende Sulţ n  useyin Arġun taķı (13)  idmetler  ılıp Buġar ġa  zetip.   n Buġar [ġa] keldi irse   Abd 'l-  Al  Big aġırlap (14)  idmetler  ılıp, aŗ ve cebeler peŗkeŗ  ılıp m rz sıġa alıp barıp turur. M rz  (15) hem yaġŗı  izzetler birle k re alıp  idmetler  ılıp turur. Taķı k ndin k nġe munuġ (16) Őal betidin m rz  ve bigler heybet ve dehŗet alıp  orķa baŗladılar. Bu s z munġa. (17) Andın soġġ Sulţ n Aġmed M rz  Moġolġa  erig  avrap barurda toy  ılıp bu (18) Muġammed Őib n   anni ol toyġa tekell fler  ılıp ġarg h ve b rg h r st aytıp (19)  arlap turur. Ol ġalde  anġa hev -d r kiŗiler pinġan  barıp ġaber berdiler (124b/1) kim: Sizge yaman saķına tururlar digende,  an muni bilgeġ iki y z kiŗi n kerleridin (2)

müsta' id kılıp özi birle birge alıp bardı. Taqı mırzâ qaşığa Hıan ve sultān- (3) -lar kirgende alar aq ivinüñ işikin alıp ivini qurşay öltürüp turur. (4) Taqı mırzānıñ yasavulları ve kıorda olturğan mülāzımları bularnıñ mundağ (5) heybet birle kelip olturğanın körüp vehm [i]tip tururlar. Taqı aytıp turur- (6) -lar kim: Munuñ özge nökerleri tursun, uşbu kelgen kişisi birle bizniñ (7) bu yığıña qaşd kılur bolsa barça bizni helāk kılur irdi dip tururlar. Andın (8) soñgra Kök Künbedge yetgende yana toy kılıp yamanlıkların engiz aytıp yana qarlap (9) turur. Basa ündey kelgen bigge Hıan aytıp turur: Min sizlerniñ fikriñiz- (10) -ni bilip turur-min. Sizler saqınmañ kim men Sārtlar dig boyun sünüp (11) turğay-min. Bu fikirleriñizni qoyup bizniñ birle burunğı dig yaşlılık üstide (12) bolsañız barıp yağıñızni yağılayın. Sizler birle bolayın. Yoq eger işiñizni qoyma- (13) -sañız toyuñuzğa barmas-min. Taqı barsam taqı köpüñüzni kırar-min dip aytıp turur. (14) Bu sözlerni mırzā ve bigler işitip Derviş Muḥammed Tarḥan, Muḥammed Hıacī Big ve 'Abd- (15) -ü'l-'Alī Big başlıqlarını yiberip, bigler taqı Hıan tapuğına kelip sizge yamanlıqımız (16) yoqdur dip qasem yād kılıp tururlar. Andın Hıan evvel barıp def^c -i şer (17) üçün müvāsā eylep turur. Andın soñg Yılan Otıdın ötüp Tizek[ke] yanıp. (18) Andın ötüp çerig elinde heravul bolup hāş ve havāş tüşkende tünle birlen (19) Moğolnıñ Tolun Hıvāce digen başlap köp kişi kelip Şebinḥun[ğa] indi irse (125a/1) Maḥmūd Sultān Bahadır soñgıda kova aqlanıp yetip Moğolnı basıp Tolun Hıvāce ve 'Ömer Tilbeni (2) tüşürüp köpin kırip turur. Andın ötüp Şāhruḥiyyedin kecip Hıan ve sultān- (3) -larnı çerig elinde yasap Mırzā soñgıdın yörüp turur. Basa bu yerler- (4) -ge kelgende Çökürge Qurğanıda Hıan öz çerigi birle ilgeri yörüp (5) kelgen Hıaydar Big ve Yaḥyā Big ve Aḥmed Big başlıqlar dört miñg kişi uçrap. (6) Hıan aytıp yiberip turur kim: Bizniñ köñglümüz Çağatay birle hōş irmez. (7) İmdi Sultān Maḥmūd Hıan qarındaşım birle barışıp yaqşı sözleşürge köñglüm bar- (8) -dur digende alar yanıp. Bu Hıan alarğa mu' āf kılıp yörüp Taşkendni (9) qapap tüşü[rü]ptürler. Basa Hıannıñ köñgli Sultān Aḥmed Mırzā birlen (10) bī-meze bolğan cihetidin iki Hıan körüşüp sözleşip tururlar. Taqı bu iki Hıan- (11) -

nıŋ körüşgenin ma' lüm kılıp Mırzānıŋ çerigi bozulup yanıp tepregende (12) köpi Hıyar Suyğa barıp turur. Sudın keçgenler taķı basturup turur. Basa (13) Muḥammed Şibānī Hıan Maḥmūd Bahadır Sulṭān yanıp kelip Buḥārādağı uruĝın alıp Tür- (14) -kistānga yüz çaklı kişi birle yüzlendi irse Hıan birle birge çıkıp Türkistān[ğa] bargan- (15) -larınĝ atları: Dörmendin Ya' kûb Big oĝlı Āḥirü'z-zamān Big ve inileri (16) Şeyḥ Şālih Big, Urus Big, Can Vefā Mırzā, Kuşçıdın Ya' kûb Kōkeldaş, Uyĝur- (17) -dın Hōş Āmed ve Qanber ' Alī, İçki bayırıldın Loķmān Big, Kuşçıdın Burunduķ Bahadır, (18) Naymandın Hācī Velī, Çörkündin Uraz Bahadır, Tili Miŋdin Tayran Bahadır, Qoŋrat- (19) -dın Mışır ' Alī Big, Çaĝataydın Feraḥ Bahadır ve Dervīş Muḥammed Bahadır, İçkidin Hı'āce Aşıl, Tenĝri- (125b/1) -berdi ve Alķım Berdi Bahadır, Başırtıdın Çiŋgiz Bahadır ve Çalbaş Bahadır, Asdın taķı (2) Şeyḥim Bahadır, Sekiz Bahadır nökerler birle Tamamlıĝ Ataĝa yetdiler irse, ulaĝ- (3) -ları arıp irdi. Hudāy te' ālānıŋ ' ināyeti birle Buḥārādın qalıŋ bāzırgān (4) soŋıdın keldiler. Yıraķdın bāzırgānlarınĝ qarasin körüp Muḥammed Şibānī (5) Hıan birle Maḥmūd Bahadır ikelesi qarşu çapıp barıp, alıp kelip ol bāzırgān- (6) -nıŋ küçi birle Arķuķğa keldiler. Arķuķ qurĝanınıŋ ili utru çıkıp (7) qurĝanlarıĝa indürüp, bolĝanları yaḥşı ḥıdmet kılıp tururlar. Andın (8) soŋ Özkent bigleri kelip taķı Hıamza Big qalıŋ kişi birle aşlıĝ alĝalı (9) bergen turur. Anıŋ birle uruşup Hıan qaçurup turur. Köp kişilerin tüşürdi- (10) -ler. Muḥammed Temür Bahadır²⁶³ Sulṭān, Hōş Amed atalık Kuşçı Qara Kōz nebīresi Burunduķ başlıĝ (11) yigirmi kişi Özkendde salıp iken turur. Taķı Maḥmūd Sulṭān Bahadırını (12) Arķuķda qoyup Muḥammed Şibānī Hıan özi altmış çaklı kişi birle Sıĝnaķnı (13) alıp, berkitip turur. Taķı Burunduķ Hıan, Canıbik Hıan oĝlanları, Qāsım Sulṭān, (14) İtek²⁶⁴ Sulṭān başlıĝlar tükeli birle kelip taķı Maŋĝıt Hıamza Biy barça kelip Sıĝnaķnı üç (15) ay qaçap her kün iki kerrāt uruşup kişileri köp zāyi' bolup hıç (16) iş kıla almay yanıp turur. Andın barıp Muḥammed Mezīd Big birle

²⁶³ İki defa *bahadır* yazılmış

²⁶⁴ AŞ İbek Sultan

yekcihet bolup (17) Otrarnı kışlap turur. Mundın soñ Burunduq Hân tükel Cambik Hân (18) oğlanları bolğan Mañgıt barçası yığın kılıp uruşlar kılıp hıç iş- (19) -leri ilgeri kelmedi. Köp elemeler çektiler. Taqı Sıgnaqnıñ şadr-ı İslâm Qazı Çakmaq (126a/1) yüz begi Şiddik Şeyh başlıq yamanları baş bolup Sıgnaqnı Burunduq Hanga (2) berdiler. Ol yaz gışın tamām sançış boldı. Muhammed Şibānī Hân ısıgda mäh-ı ramazān- (3) -nıñ rüzesin tutup açmay her künde iki kerrāt uruştılar. Basa ol uçurda (4) Burunduq Hân, Cambik Hân oğlanları bolğan Mañgıt barçası yığılıp Muhammed (5) Mezid Tarhan birle yekcihet bolup kırk kün Arkuqda Maħmūd Sulţānı qapap katıg u- (6) -ruşlar kılıp, hıç iş kıla almayın mundın basturup yandılar. Basa Giray Hıvace (7) digen bahadırını, Durman Seyfel Big oğlu Urus Bahadır Arkuq işikide tüşürdi. (8) Bu uruşda bolğanlar: Qara Seyyid oğlu Şem'ün, Seyyid Hüseyin Big oğlu Hacı Gazi (9) Big, Kuşçı Qara Köz nebiresi Burunduq irdi. Muhammed Şibānī Hân yalguz öz- (10) -likidin dervāze işikige çapqan yağını toqtatmay yandurup turur. Köp (11) kişileri oq uçıda barıp ba'zıları yaralıg bolup kaytdılar. (12) **Bu Uruşnuñ Temşilin Şah Baht Han Mundağ Aytur** (13) Kim Şah Baht Han Buħaradın kitip Türkistānga barganda Burunduq Hân ve Qasım (14) Sulţān, İtek Sulţān, Muhammed Mezid Tarhan yığılıp keñgeşip turur kim, bu Hân yüz (15) kişi kelip turur. Köpeldesin burun her künde bir uruş salsaq künde (16) bir kişisi ölse, yüz uruşda tükenür dip köplikige kıvanıp Tenğrini (17) der-miyān körmey uruştılar irse, Muhammed Şibānī Hân taqı Hudāyga sığınıp bu āyet (18) ma'nisi birle 'amel kılıp uruştılar. Qavluhu Te'ālā:

كَمْ مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ¹³⁰

(19) Hudāy te'ālā Hanga nuşret berip üç yıldın (126b/1) soñ bu yağılarnı def' kıldı. Andın soñ Hudāyga şükr kılıp bu tavır-ı ma'rifet (2) itdi. Burunduq Hân digenim bizniñ bedenimizde nefsi emmāre turur. Sizler Qasım (3) digenim gāzab turur. İtek Sulţān,

²⁶⁵ Bakara 249

Muhammed Mezîd Tarhan digenimiz iki kaplan-ı kiber menî (4) turur. Bu düşmenler bizniġ bedenimiz içinde turur. Kişige şırligin bildürmey (5) mihrbânlıġ körsetip helâk kıılır. Bu düşmenlerni perhîz birle zebûn kılsaġ (6) anlarnıġ şerridin amânde bolup iki dünyânıġ devletin tapuġuġ turur.

(7) Ger bu düşmenlere fırsat bula-sın
Sin Sikenderden daġı yeg ola-sın

(8) Bunları yenġseġ cihân sultânı-sin
Ne Sikender, Tenġriniġ arslanı-sin

(9) İmdi Muhammed ümmeti-min digen kişiler ve her t̄ayifeler öz bedenlerige pâdişâh turur. (10) İv illeriġizġa big ve emîr ve halîfe turur-siz. İmdi öz bedenleriġizġa ‘adl (11) kılsaġız iv illeriġizġa taķı ‘adllik kıla bilür-siz. Taķı iv illeriġizġe (12) ‘adllik kılsaġız iliġizġe tüşken ra‘iyyetġa, faķîr ve miskîġa taķı ‘adllik kıla (13) alur-siz. Bu şıfat birle ‘adl bolġan pâdişâhnı bu ‘amellik bu şıfatlık kişi (14) hâşşu’l-hâş-ı pâdişâh ol kavm dip tururlar. İmdi iliġizġa tüşken ra‘iyyet ve (15) illerġa İmân ve islâm öġretmeseġiz, taķı illeriġiz tapınur. Bütlerin *kökçük?* (16) ve it kıoyar. Yargaķların taķı Hızır ülüşü dip it kıoyar. Tahtaçuķını taķı (17) za‘ifeleriġiz oġul tapķanda otķa yaġ kıoyup ölçep yükünürler. Taķı kıımız (18) ve ayranlarıġizniġ burunların saķar-sizler. Ve taķı hōş-tâc erenler ve (19) hōş-tâc hatunlar peydâ bolurlar. Alar bu ... dūr tip bir faķîr yâ bir kıul (127a/1) köġ[ül]ni alarnıġ sözi birle aġzıġa yıġaç kıaytıp kıananı öltürürler. Eger (2) bular kim aytıldı, mundaġ kılsaġız kâfir bolur-siz. Taķı özünġüz kışini oķlap (3) kıılıġ birle öltüre almas-sizler Tenġriniġ taķdîri bolmayın. Bireġüniġ (4) butı iti bütün bolġay, ol anı ne kıılıp öltürür? Her kim i‘tikâd baġlasa kâfir bolur. (5) Bu aytġan fi‘llerni pâdişâh hükm kıılıp kıaydurmaķ kerek. Eger pâdişâh hükm kıılıp (6) kıaydurmasa kâfir turur. Fermânın tutmaġan taķı kâfir turur. Bu şıfatlık ve (7) bu kıılıķlık iller taķı kâfir turur. Özün öltürüp, mâlın alıp, oġul kıızın (8) esîr kıılmaķ revâ turur. Taķı halâyıķġa kıoydurmaġan

pādişāhniŋ ĩmān ve islām (9) ve rūze ve namāzdın asıg̃ kayda yoq̃ turur? Hūdāy aŋga āhiretde g̃azab ve ‘azāb (10) kılur. İmdi ey qarındaşlarım: Bu aytğan fi‘l ve işlerni qoyup şerī‘at birle (11) ‘amel kılıŋız. Ve ĩmān ve islām ögretiŋiz, hālāyıkğa hem ögretiŋiz. Müsülmān bolsanġız Tenġri (12) sizge firdevs-i a‘lā ve cennetü’l-me‘vā rūzī kılıgay. İki dünyāniŋ (13) devletin tapqay-siz; inşā ‘a’llāhu te‘ālā. Basa andın soŋ Sultān Maĥmūd Hān kelip (14) Otrarnı aldı irse, çün ol maĥalde Sultān Aĥmed Mīrzā Taşkend üstige kelgen- (15) -dağı kılığan yaĥşılıklarınıŋ ĥaqqın yandurup Muĥammed Şibānī Hānnı ündetip, (16) keltürüp, Sultān Maĥmūd Hān uluġ toylar kılıp yaĥşı saylap pādişāhāne ĥil‘at- (17) -ler kiydürüp yeŋgi şart ve ‘ahdler kılıp sözlerin bir yerge qoyup Otrarnı berip (18) özi Taşkendğa bardı. Basa bu uçurda Otrarnı bergende Muĥammed Mezīd Tarĥanniŋ (19) oġlı Kūl Muĥammed Tarĥan Şabranda irdi. Şabranniŋ ili mollāları ve ĥvāceleri keŋgeşip- (127b/1) -dürler kim Otrar taqı Muĥammed Şibānī Hānniŋ ilgige tüşti. Kündin künge devleti ziyāde (2) bola turur. İmdi tamām vilāyetni algusıdur dip, kişi yiberip Maĥmūd Sultān Bahadırnı (3) keltürüp Şabrannı aŋga berdiler. Basa Maĥmūd Sultān Bahadır kelip Şabranga kirgeç (4) Muĥammed Şibānī Hān taqı kelip Şabranga kirdi. Basa Hān inisi Maĥmūd Sultānğa didi (5) kim: Bular g̃āyet ‘ācizligidin terbiyet kılığan öz begi Kūl Muĥammedni urup qavıp (6) begidin yüz urup bizge baqtılar. İmdi bularnıŋ uluġların köçürüp (7) çıkaralı, taqı Şabrannı yaĥşı ihtiyāt kılalı digende Maĥmūd Sultān Bahadır aytip turur kim: (8) Bular müsülmān kişi tururlar. Bizni öz raġbetleri birle keltürdiler. Bizniŋ birlen (9) şart ve ‘ahd kıldılar. Bu dem bularnı niçük köçürelip dip turur. Basa Muĥammed Şibānī Hān (10) aytip turur: Miniŋ sözümge kirsēŋ yaĥşı irdi. Kirmediŋ ‘āqıbet miniŋ (11) sözüm kelgüsi durur didi. Bu söz munça. Basa Muĥammed Mezīd Tarĥan, Kūl Muĥammed Tarĥan atlıġ (12) oġlı birle Yucinin, bolğan mälların Semerqand üzetip irken turur. Durman Seyfel (13) Big oġlı Urus Bahadır ĥaber tapıp soŋıdın qavıp, uruşup, yanıp, Kūl (14) Muĥammed Tarĥan qaçıp, çıkıp turur. Bolğan mälları birle kızını Hān qaşığa alıp (15) keldi irse, Hān taqı bolğan mälın Urus

Big başlıg yigitlerge berip (16) Muḥammed Mezīd Tarḥannıŋ Yucinin özi alıp turur.
Taķı nikāh kılıp turur. (17)

Ḥazret-i Ḥan Tüş Körüp Yörüp Rāst Kelgeni

(18) Ḥan vāķı‘a körüp turur kim, gāyibdin bir yumurtğa ilgige keltürüp bermişler.
(19) Ḥan munuŋ ta‘bīrin Muḥammed Mezīd Tarḥannıŋ kızı miniŋ ilgimge tüşgüsüdür
dip (128a/1) turur. Bu arada bir ay keçip irdi bolğay. Urus Bahadır Tarḥannıŋ Yucinin
Semerķand (2) barurda qavıp, alıp, keldi irse; Ḥan alıp turur. Basa üç aydın soŋ (3)
Muḥammed Mezīd Tarḥan, Burunduq Ḥan, [Ca]nı Bik Ḥan oğlanları birle yekcihet bolup
(4) alarnı keltürüp Şabrannı qapap turur. Muḥammed Mezīd Tarḥan Şabran uluğğa söz
(5) berip, taķı Şabrannıŋ mollaları, ḥvāceleri anıŋ kelimāt-ı sözige inanıp (6) gül bolup
Maḥmūd SulṭānBahadırnı iv ili birle tutup berdiler. Çün Qāsım Sulṭānga (7) tapşurdılar
irse, Qāsım Sulṭān, Maḥmūd Sulṭān birle ağa ini igeçi siŋil (8) oğlanları irdi. Bisyār
yaḥşı saylap ‘izzetler kılıp öz kişisi birlen (9) Suzaqğa yiberip turur. Basa andın soŋ
Burunduq Ḥannı Canıbik Ḥan oğlan- (10) -ları birle kelip Otrarnı qapadılar irse Sulṭān
Maḥmūd Ḥan, Muḥammed Şibānī Ḥan (11) üçün miŋ kişi mükemmel yaḥşı biglerin
başlatıp yiberip turur. Ol (12) kişi kelip Otrarğa kirgendin soŋ Burunduq Ḥan birle
Muḥammed Şibānī Ḥan (13) yaraşıp, Burunduq Ḥan, Muḥammed Mezīd Tarḥannı
tutalıŋ digende Tarḥan qaçıp turur. Andın (14) soŋ Maḥmūd Sulṭān Bahadırnı Qāsım
Sulṭān tüzüklük birle öz atalık digende (15) Maḥmūd Sulṭān bir çehresi birle qaçıp kelip
Öküz Tağını alıp. Öküz Tağınıŋ (16) yüz begisi Quşçı yüz begini Ḥan ağasığa sevinçiley
Yesini qapap turğanda (17) kelip turur. Ol uçurda Muḥammed Mezīd Tarḥan oğlı Qul
Muḥammed Tarḥannı tutup Otrarğa (18) alıp keldiler. Andın Muḥammed Şibānī Ḥan şād-
mān bolup özi Öküz Tağına barıp (19) Maḥmūd Sulṭānnı alıp keldi. Andın ol küz ...
Burunduq Ḥan Canıbik Ḥan (128b/1) oğlanları birle toqtamay çıkıp kitdiler. Basa andın
soŋ Otrardın Muḥammed Şibānī (2) Ḥan Muḥammed Mezīd Tarḥanga kişi yiberi didi
kim: Sin Tarağay oğlı Temür oğlanlarınıŋ (3) kılıçın çapar-sin. Aşl bayrı bizniŋ

nökerimiz-sin. İmdi kelip bizge koşulğıl. (4) Biz sini yahşı terbiyetler kılalınğ dip köp naşihat ve ināyetlerin aytıp turur. (5) Ol işitmey turur. ‘Ākıbet Muhammed Şibānī Han iki yüz kişi birle Otrardin atlanıp (6) Yesini çaptı irse; Muhammed Mezīd Tarhan Han kelürindin haber tapıp tamām vilāyetiniñ (7) ahlıg ve yayağın yığıp, taķı Semerqandın kelgen kömek kim miñg çapar irdi. Taķı iki miñg (8) ahlıg ve yayağ şehrdin üç miñg kişi birle uruşup turur. Hūdāy te‘ālā Muhammed Şibānī Han- (9) -ğa nuşret berip, ‘ināyet-i İlāhī bolup, Muhammed Mezīd Tarhannı basıp köp kişi- (10) -lerin helāk kılıp turur. Ol uruşda Maḥmūd Sulṭān Bahadır Muhammed Mezīd Tarhan- (11) -nı tüşürüp, Hañga alıp kildi. Çün alıp Otrarga keldi irse, çün (12) Yucinin Han alıp irdi. Burundın taķı köp ḥıdmetleriniñ ḥaḳķı bar (13) irdi. Günāhın bağışlap, yahşı saķlap turur. Andın soñg Sulṭān Maḥmūd (14) Han kelip Otrarda Muhammed Şibānī Han birle körüşüp, toylaşıp kiterde Muhammed (15) Mezīd Hannı ötünüp tiledi. Aytı kim: Sulṭān Aḥmed Mīrzā neçe yıl boldı, kızın (16) bereyim dip bermey turur. Taķı Dervīş Muhammed Tarhan ol işikte ihtiyār uluğ (17) kişi turur. Bu inisi Muhammed Mezīd Tarhan miniñg ilginde bolsa, ol kızını mañga berür- (18) -ler dip ötünüp, tilep aldı. Taķı ‘ākıbet ol kızını anıñg cihetidin aldı. (19) Andın soñg Moğol öz vehmidin bu kılıçlıg ir kıoptı. ‘Ākıbet bizge mundın elem tiger (129a/1) dip Burunduğ Han ve Canıbık Han oğlanları birle birikip, kişileri (2) barıp, kelişip taķı yahşı big başlıg köp Moğolların Sulṭān Maḥmūd Han koşup (3) Yeside Han üsti[ge] kele almay Otrarda Muhammed Timur Bahadırnı қаpap turur. Hıç iş (4) kıla almay Muhammed Şibānī Hañga ilçisin yiberip, yaraşıp, yanıp turur. Andın (5) soñg Burunduğ Han ve Canıbık Han oğlanları Qāsım Sulṭān, İtek (6) Sulṭān barça Moğol yekcihet bolup Sayramda Ala Tağda olturganda Muhammed Şibānī (7) Han az kişisi birle barıp uruşup kişisin kırıp yanıp turur. Andın (8) soñg Burunduğ Han bu kişi birle yağılaşıp hıç iş kılıp bolmas turur (9) dip quda bolup Muhammed Temür Sulṭānnı küyev kılıp turur. Andın bir kızın (10) Maḥmūd Sulṭānğa berdi. Andın soñg ol uçurda Sulṭān Aḥmed Mīrzā ve Sulṭān (11) Maḥmūd Mīrzā ve ‘Ömer Şeyḥ Mīrzā vefāt boldı

irse, Sulţān Maĥmūd Ĥan çerig atlanıp (12) Semerķand[ġa] bardı irse, Kembay üstide Sulţān Maĥmūd Mīrzānīŋ oġlı Bay Sungur (13) Mīrzā çıkıp uruşup, Sulţān Maĥmūd Ĥannı basıp, Ĥaydar Big başlıġ üç miŋ (14) kişisin kırıp turur. Bu ĥālne Muĥammed Şibānī Ĥan işitgeç aytıp turur kim: Munuŋ (15) dig yürüşde bizge keŋgeşmediŋ ve bizdin meded almadıŋ. Taķı bu çaķlı iş- (16) -ge yoluķtuŋ. İmdi siniŋ öçüŋni alayım dip miŋ kişi Moġoldın (17) meded alıp öziniŋ miŋ, iki miŋ kişi birle Muĥammed Şibānī Ĥan atlanıp (18) Semerķand üstige keldi. Taķı yeti kün turup çapıp. Andın Şīrāznı alıp kelip (19) turur. Çün Şīrāznı aldı irse, Moġollar didi kim: Bu kişi özgeçe iş başladı, (129b/1) bizni taķı toķtatmas dip Çaġatay birle ilçiler yürüşüp (2) barışġanın Muĥammed Şibānī Ĥan bilip Moġol üstige yürüp kaçurup Türkistān- (3) -ġa kelip turur. Andın Taşkendge kelip Moġolnı iki kerrāt çaptılar. (4)

Der Temşil-i Şāh Baĥt Ĥan

(5) Moġol Ĥanı birle biş ķurla ‘ahd kılıp irdük. Barıġa ĥilāf kılıp ‘ahdini (6) bozdı. Ya‘nī bu dünyānıŋ ‘ıyş ve tena‘‘umige bolup yaman kişiniŋ söziġe kirip (7) va‘deni bozġan telim turur. İmdi biz bu bābda bir neçe söz aytalı. Ya‘nī bizniŋ (8) bedenimizde iki düşmen bar turur. Evvel nefsi emmāre-i şeytān turur. Bizniŋ ĥuzūr (9) tarafıdın kelip özini mihrbān körsetip azdurur. Çün bu düşmen atamız Ādem ‘aleyh- (10) -i’s-selāmniŋ düşmeni turur. Mundın ķutulmaķ besī düşvār turur. **Beyt:**

(11) Pehlivān irmez kişi kim köp yağılarnı yinġen

Nefs-i kāfir kişini kim tigse oldur pehlivān

(12) Mu‘teber bolġay mu bir kez iki düşmenniŋ sözi

Kim atanıŋ düşmeni bolmas oġulġa mihrbān

(13) Ya‘nī bu düşmenlerniŋ def‘ini itmesenġ aŋġa dārū dermān izdemesenġ köŋglüŋ- (14) -niŋ mülkini yıķar, cānnıŋ gencini otġa yaķar. Taķı bu bābdın behimī

turur kim beytü'l-necîb (15) hergiz tuymas. Taķı bu bir dünyâ [e]glençi turur. Munı söken bedeniñni Hudâyniñ emrini resül- (16) -niñ şerî'ati birle rûhuñni nefsdin ayıra körseñ taķı ceht kılsañ irteki (17) yârânlarıñni sağınıp burunğı yurt ve bāđlarıñ taleb kılsañ (18) andağ yârânlarıñ hergiz tebeddül bolmas. Taķı bāđlarıñ hergiz ĥazân yilini (19) körmes. Andağı lāle-i gülistānlar hergiz solmas. İmdi bî-vefâ dünyādın keçip (130a/1) andın soñ her vilāyet ve her yerlerde ĥalğan ĥarındaş ve nökerlerige kişi (2) yiberdi. Didi kim: Günāhlarıñızni keçürdük. Türkistān vilāyetlerini yek kıla (3) boldı. Atamızdın ĥalğan nökerimiz-siz. Keliñiz Hudāy bergen devletni birge köreliñ (4) didi. Bu ĥâlde Şūfî Big oğlı Aķ Seyyid Big başlığ bolğan nökerleri Buĥārā- (5) -dın keldi. Andın soñ Ĥaydar Big nebîresi Ĥasan Koñgrat barıp Sir tamağıdın (6) Küçüm Sultān ve Süyünç Ĥ'āce Sultānnı alıp keldi. Andın soñ Ĥıtāy 'Abbās- (7) -nı Ĥamza Sultān Meĥdî Sultānğa yiberip Ćađatay vilāyetide ne kılıp yörür- (8) -siz dip alıp keldi. Andın soñ her vilāyetde arıp tüzüp ĥalğan (9) ĥarındaş ve nökerlerin yığdılar. Bu söz munça. Taşkendge Maĥmūd Sultān Bahadır barıp (10) uruşup, yanıp az kişi birle kele turğanda Aĥmed Big miñg kişi birle kelip Otrar- (11) -dın birer nime alıp bara turğanda yoluĥup Maĥmūd Sultānnı Sultān Maĥmūd Ĥanğa (12) alıp barıp turur. Ĥan taķı yana başdın 'ahd kılıp yaĥşı saylap üzetip turur. (13) Ćün Maĥmūd Sultān ağası ĥaşığa keldi irse, ol yılınıñ yazı Muĥammed Şibānî (14) Ĥan atlanıp Semerĥandnı basıp, ötüp Şehr-i Sebz birle Ķarşiniñ mālın tükel (15) alıp Türkistān[ğa] barıp on kün turup, yana atlanurda Sultān Maĥmūd Ĥan, Aĥmed (16) Big ve Bende 'Alî Big başlığ biş miñg kişini meded üçün yiberip turur. (17) Ćün Ĥan kelip Semerĥandnı o[n] kün ĥapap olturğanda şeyĥ-zāde dervāzesidin (18) elig miñg atlığ ve yayağı devābede ĥatıđ uruşılar irse, toĥtatmay Semerĥand (19) leşkerin dervāzesiğa teker kılıp dervāzesiğa yetdiler. (131a/1)

Temsil-i Şāh Baĥt Ĥan

(2) Ćün Sultān 'Alî Mîrzānı Semerĥandda bastı. Muĥammed Mezîd Tarĥan ve Bāķî Tarĥan[nı] ĥal'ada (3) basıp. Ĥan düşmenleriğa zafer tapıp Perverdigārga şükr kıldı.

Taķı peygamber ‘aleyhi’s-selāmġa (4) Ĥudāy nuşret berip dūşmenni basılsa bu ĥadīşni oķur irdi: (5) رجعنا جهاد الاصغر الي الجهاد الاكبر²⁶⁶ Ĥan taķı bu ĥadīşni oķup ķarındaş- (6) -larıġa aydı kim: Bu yaġıların kavī yaġı bedenleriġizniġ içinde turur. Sulţān (7) ‘Alī Mīrzā digenimiz nefsi emmāre turur. Muĥammed Mezīd Tarĥan ve Bāķī Tarĥan digenimiz ķuvā-yı (8) şeyţān turur. Bu yaġıġa oķ kılıĥ birle uruşup bolmas. Lā ĥavle birle uruş- (9) -maķ gerek. Ĥudāy nuşret berip bu dūşmenlerni başġan ķişi iki dūnyāniġ pādişāhı (10) turur. Ol ķişiniġ yerin Ĥudāy dāru’n-na‘īm itip cāvidāne muķīm kılıġay. Vāy (11) ol ķişiġe kim nefsiġi şeyţānıġi fermānın tutup anıġ birle (12) ‘amel kılısa taķı ten-perest ve dūnyā-perest bolsa anıġ yeri cāvidāne nār-ı caĥīm bolup (13) yidüġi zaķķūm, içdüki ĥamīm bolġay. İmdi Tenġridin ķorķup şerī‘ at birle ‘amel (14) kılıp bu fānī dūnyāniġ lezzātından keĥip bāķī cihānnı taleb kılısaġ Ĥudāy (15) rüzī kılıġay. Lezzetindin dūnyāniġ keĥmek gerek. Āĥiret esbābını tüzmeķ gerek. (16)

Temsil-i Şāh Baĥt Ĥan

(17) Bu zamānıġ pādişāhlarınıġ ĥaķķıda bir tülki yurtlar ... sünġek- (18) -ler kemüre boyaġķı köpüġe tūşmiş. Taķı ceht itip tırmaşa çıķmış. Taķı küneşniġ tābeside (19) turup özini ĥōş-reng körüp tülkiler ķaşıġa barmış. Muni ol tülkiler (131b/1) sormışlar kim: Bu ĥuzūr bu devlet ve bu şād-mānlıķ saġġa ķaydın uçradı. Yāĥūd (2) bu keĥe yār birle bāġda mu şoĥbet kıldıġi dimişler. Bu tülki dimiş kim: Miniġ rengimni (3) körüġ, ĥōş-büy ve ĥōş-reng. Meni tāvus ... ataġız dimiş. Bu tülkiler aytmışlar (4) kim: Andaġ bolsa biz taġġa baralıġ. Sin cilve kılıġıl, biz teferrüc kılalıķ dimişler. Bu (5) tülki aytur: Min cilveni bilmen digende tülkiler aytur: Sin tezvīr ve ĥīle-kār-sin. Taķı (6) telbīs-fen tülki turur-sin didiler. İmdi bu dūnyāda salţanat da‘ vīsin kılıġan (7) pādişāhlar kerekdür kim şerī‘ at da‘ vīsin kılıp zīnet-i dūnyā lāfın kılmaġız.

²⁶⁶ Hz. Muhammed’in Tebük seferi dönüşü esnasında söylediġi rivayet edilen “Küçük cihattan büyük cihada dönüyoruz” anlamındaki hadisi.

Beyt:

- (8) Tülki bigin tonuñga aldanmağıl
Ölmez atı kendüñge atanmağıl

(9) İmdi Hudâyınıñ emri[ni] tutup resûl ‘aleyhi’s-selâm şerî‘ati birle ‘amel kıılıp bu kiçer dünyâda (10) halâyıqğa menfa‘at kıılıp ‘adl kıılmañgı Hudâyınıñ tevhîd maqâmın tapqay-sin. İnşâ’a’llâh (11)

Hikâyet-i Süleymân PeygâMBER

(12) Bir kün baykuşdın sorup turur kim: İr mü köp, hatun mu köp. Bay- (13) -kuş aytdı: Hatun köp. Aytmış: Nağu köp didi. Hatunniñ sözün işitgen (14) taqı hatun turur kim, alar ‘aqlıdın nâkışât turur. Egerçe tayyibât-ı ‘âbidât (15) dip turur. Resûl ‘aleyhim taqı mundağ aytıp turur:

Çünki didi şâd rüşen resûl

- (16) Pes alarnıñ sözini kıılma qabûl

Çün alar nâkış-ı ‘aql turur. Alarnıñ sözün (17) işitgen dâna ve kâmil bolmağay. Her neçe kişi Rüstem tig mübâriz bolsa, hatun sözün (18) işitip tıñlap anıñ sözi birle ‘amel kıılsa, kıyâmetde erenler şafıdın qopmağay. (19) Hatunlar şafıdın qopqaylar. Taqı resûl ‘aleyhim aytıp turur kim: Âhîr zamân vaqtide (132a/1) miniñ ümmetlerim mescidge kirgeyler, ve Hudâyğa kulluq kılgaylar ve mañga taħıyyât-ı dürüd (2) aytğaylar ve köpide İmân bolmağay digende, yârânları aymışlar kim: Ol Tenğrini birlep (3) taqı sañga dürüd aytıp İmansız bolsa, iş düşvâr turur digende, resûl ‘aleyhim dip turur: (4) Meger ol kişi hatun sözün çıqmağay timiş. ‘Avrat ile meşveret eylemegil. (5) Râzınıñ hergiz aña sözlemegil. Âdem ata[mız]dın bu çaqğa tigrü bu derdige kim kişi (6) dermân tapıp turur. Basa çağır içmekniñ sözleri çağırını ümmü’l-ħabâyis atap (7) tururlar. Şeytân munı sevdür[ür]. Taqı nefsinı, bedenni, şehvetni kuvvetlendirür. (8) Fısq ve fesâdnı

ziyâde kıılır. Taķı tamuĝĝa mundaĝ yolķı yok turur. Mundın [a]yılĝan Teñĝri (9) ‘inâyetidin ümîdvâr bolur. İçme anı nâ-müsülmân ola-sin : İçer iseñĝ maħz-ı şeytân (10) ola-sin. Ve taķı peyĝâmbir ‘aleyhim dip turur: Küll müsķir ĥarâm turur. Kıımız ‘arâķını açıtĝan (11) bal ve kıaramuķ ‘arâķisi ve boza ‘arâķisi ve *dögen?* bozası, bularnı esrükünçe içse namâz ve (12) tã‘ atdin kıalsa, kışı birle uruşsa bular ĥarâm turur. Taķı nerdni girev²⁶⁷- (13) -din oynasa, aşuķını girevdin oynasa ĥarâm turur. Taķı oķnı girevdin atsa (14) ĥarâm turur. Mekk bu niyet birle kim kâfirler birle uruşup ĝazât kıılmaķ üçün (15) verziş kıılmış bolsa yaĥşı turur. Basa Ĥudâynıñĝ ‘inâyeti, meşâyihniñĝ himmeti bolup (16) Muĥammed Şibânî Ĥan Buĥârâĝa ılgap barĝanda ol vilâyetlerni tamâm aldı. Taķı (17) Kıaraköl ilige köp naşihâtlar kıılıp Ĥamza Sultânĝa berip turur. Taķı Ĥan (18) ve sultânlar yaraĝ kıılıp Semerķand üstige yörüp Kıarakölde daruĝa kıoyĝan Ĥamza (19) Sultânıñĝ üç nökerin öltürüp bir gedâyını pâdişâh kıılıp turur. (132b/1) Taķı Bâķî Tarĥanĝa kışı yiberip Ĥamza Sultân üstige yörümek bolĝanın Ĥan bilip (2) alarnıñĝ üstige barıp mîrzâsın öltürüp: Sizler bilmeslik (3) kııla-sizler dip, naşihâtlar kıılıp yana ĝüneĥlerin baĝışlap Cambik Sultân (4) inisi Bobay Sultânĝa berip turur. Ol taķı daruĝalap olturĝanda on- (5) -ça kıışın öltürüp Bobay Sultânıñĝ özin tutup Ebu’l-Ĥasan Mîrzâ- (6) -ĝa kışı yiberip tururlar. Ol taķı Ĥüseyn Ĥvârizmî başlıĝ miñĝ kıışını (7) kömek yiberip, taķı Bâķî Tarĥan Kıarşiden miñĝ kışı yiberip yigirmi başlıĝ (8) big müsta‘id bolup Kıarakölni berkitip tururlar. Taķı Kıarakölniñĝ (9) içind[e] on miñĝ oķluk yaylıĝ bar ikendür. Çün bu aĥvâlni (10) Muĥammed Şibânî Ĥan işitĝeç Maĥmûd Sultân, Süyünç Ĥvâce Sultân, Cambik (11) Sultân, Muĥammed Temür Sultân başlıĝ on miñĝ kıışını Kıaraköl (12) üstige yiberdi irse, Cambik Sultân²⁶⁸ öz nökeri birle yo[lu]ķup az (13) kışı barıp, körünüp turur. Alar taķı bularnı az körüp eyerip çıkĝanda (14) her tarafdın buĝĝan kıışiler yörüp kıılıç üstige alıp kıatl etdiler. Tört (15) yüz kıışın öltürüp başların Buĥârânıñĝ at bâzârıda minâre kıoparıp

²⁶⁷ Metinde *ĝirev* şeklinde yazılmış.

²⁶⁸ AŞ'de bunu yapan Şiban Han'dır.

(16) tururlar. Taqı ba' zı uruşdın qalğanlar barıp qal' asın berkitdiler irse, (17) bu sultānlar naşihatler qılıp yiberdi kim sizler yerimiz berkdür, kişimiz köp turur dip (18) qıvanmañğlar. Hudāy bizge şükr-i nuşret berip turur. Bu fi' ldin yanıp dip tururlar. Çün naşihat işitmedi- (19) -ler irse, bu sultānlar üç qol bolup, üç yerdin tegip iki miñğ kişisin öltürüp.

(133a/1) Bahadırlar közi qan yaşla tolup

Yörüp irdi barı çün bir bolup

(2) Yaraları qanı su tig aqılğan

Meger gül bergidür yerge saçılğan

(3) Ğanimler başları çün gūy-ı çevgān

Bu meydānnıñ içinde boldı galğan

(4) Qılıçlar cebelerge tiger yandın

Yaşınlar yaşnar irdi her bir yandın

(5) Çav-ı ra' d tig oqları hōd cāndın ötüp

Qadaldı yerge hem cūşındın ötüp

(6) İligge tüşti kızları barınıñ

Qızıl bolup yüzi zibālarınıñ

(7) Bu hūblar köñgli zülfi tig perişān

Qızargan lebleri la' l-i bedehşān

(8) Taqı bahadırlar ikegüni körüp közleri qan yaş birle tolup (9) yaralarından qanlarını lāle-zār tig saçıp ve Ğanimniñ başlarını (10) nağgāre seheri dig töküp birbiriniñ ikinin basıp bu qurğanga (11) yandılar. Ve or digen āvāzları yaz bulutı tig kükrep qılıçları (12) çek-ā-çekidin yaşınlar yaşnap, oqları ra' d dig cūşındın ötüp (13) huzūrğa kirip bu ilniñ

nikâhsız kızlarını ve nâzik şanemleriniġ (14) zîbâlarını aralap kayıtmaġa alıp keldiler irse, bu faķırlerniġ ġavġâdın (15) yüreki yarılıp, zülfiniġ köġülli perîşân bolup ve közleriniġ yaşları toldu- (16) -rap süzölüp turġanın kördüm irse, miniġ hem irteki ‘ışķım otı çakılıp, öz derdim (17) özümge kıza kelip bularġa aytur-min: Ey şanemler, men hem bir meh-pâre-i bütân? ve dilberân-ı hûrân siz- (18) -lerdin bir köz kaçınıġ kirişmesi birle ‘aķlımnı yağma kılıp turur. Ve gül yüziniġ haķ ve hâli (19) sizlerdin serâsîme kılıp turur dip bu ġazelni Ĥan özi haşbü’l-hâl aytıp turur:

(133b/1) Āh uşol Barlas-beçeniġ köġgli sulţândur yana

Sözlese Ĥandân oluban şeker-efşândur yana

(2) Nâ-gehân kılsa tebessüm la‘l ü dürrni körsetip

Közlerim ol dür hayâlindin dürr-efşândur yana

(3) Nâzenînler ey şanem hüşnüġge maġrûr olsalar

Cevher-i pākîze sin-sin barça hayrândur saġġa

(4) Karşı Ĥazar ili dig köz kaçına boldum esîr

Neng ü nâmûs koymaġan ol ‘anber-efşândur yana

(5) Ey Şibânî dilberiniġ dürr-i yetîmdür koyma anı

Sin bilür-sin ġadrini kim gevher-efşândur yana

(6) Basa Ĥişârdın yanıp kelgendin soġġ atlanıp Karşıġa müteveccih boldılar (7) irse, barıp Karşini ġapap kırķ kün olturup, baķturup Bâķî (8) Tarġanġa atasınıġ ġıdmeti haķķı bar tip ri‘ âyet kılıp bolġan ġünâhın (9) baġışlap turur. Taķı yanıp Buġârâġa tüşkeç üç kündin soġġ Semerġandġa (10) müteveccih bolup kelip ġal‘ a-i Dâbûsîni on biş kün ġapadılar. Ĥal‘ a ilige taķı neçe (11) kerrât naşîġat kıldı. İşitmedi irse Muġammed Şibânî Ĥan bu beytni bitip yiberdi:

(12) Dōstıdan hergi[z] işitmeye pend

Bī-şek ire ańǵa dūşmeden gezend

(13) ‘Ākıbet ǵatıǵ uruşlar ǵılıp her ǵarafdın satular ǵoyup aşıp (14) taǵı ǵal‘asını köp yerde raǵneler ǵılıp ǵatıǵ zorlap alıp kirip ǵatl-i ‘ām (15) itdiler. Taǵı Aǵmed Tarǵan, Maǵmūd Tarǵan başıǵ kim İbrāhīm Tarǵanıńǵ (16) inisi irdi, iki mińǵ kişi helāk boldı. Tārīh toǵuz yüz altıda ǵan- (17) -ǵa fetḥ ve nuşret bolup ǵal‘a-i Dābūsini yapışıp, bozup aldılar. (134a/1) Çün Semerǵandıń alǵandıń sońǵ ilge raǵm üstide bolup istimā- (2) -letler birdi. Çün ol ḥāllerde ǵanıńǵ Sultān Maǵmūd ǵan birle (3) ‘ahd ve şartları bar irdi. Moǵol ‘ahdiǵa ḥilāf ǵıldı irse, tārīh (4) toǵuz yüz yetide ǵış içinde atlanıp barıp Şāruḥıyyeni Ḥocend Suyı- (5) -dın keçip Cir Suyǵa tigrü çapıp iki yüz mińǵ ǵoy, biş mińǵ yılǵı üç (6) mińǵ ǵul ve dādek ve mińǵ biş yüz esīr alıp köp uluǵ māllar alıp (7) taǵı öz tevlerige taǵı olçadıń alǵan tevelerge aşıǵlıkların yūklep Semerǵand[ǵa] (8) keldiler. Ol teveler taǵmīnen elig mińǵ bar irdi. Taǵı ol yazǵa Ura Töpe üstige (9) barıp ǵapadılar. Ura Töpenińǵ içinde Doǵlat omaǵlıǵ Muḥammed Ḥüseyin (10) Mīrzā savrunlar ǵıkarıp ‘arz ǵılıp diler kim: Sultān Maǵmūd ǵanǵa barıp (11) ǵanıńǵ sińgilin Temür ǵan üçün ala bereyim. Taǵı iki ǵanıńǵ burunǵı tig (12) ǵarındaş ve muḥabbetliǵ bolurlarıǵa sa‘ylar ǵılayım. Eger Sultān Maǵmūd ǵan minińǵ keńgeşimge kirmese (13) siznińǵ ǵulluǵıńǵuzǵa keleyim dip şart ve ‘ahd ǵılıp mūhlet tiledi. Çün Maǵmūd Sultān (14) Bahadır Moǵolǵa tūşkende yaǵşı ḥıdmetler ǵılıp irdi. Çün sultānǵa yapuşı irse Muḥammed Şibānī (15) ǵan aǵasıdın ötünüp Ura Töpe ilige ala berdi. Taǵı yanıp Semerǵandǵa keldiler (16) irse, Maǵmūd Bahadır Sultānǵa ḥükm boldı kim: Ḥ‘ārizm üstige bargay. Çün öz çerigi birle (17) bardı irse, Ḥ‘ārizm ili bigi uruşup ǵal‘asın bozup kirürde il talanmasun, (18) ḥalāyıǵıńıńǵ oǵlı uşaqı esīr bolmasun dip raǵm ǵılıp yasavullar ǵoyup çerigin (19) yandurup turur. Ol il bu yaǵşılıǵıńı bilmey ol bozǵan yerlerni berkitip muḥkem (134b/1) ǵılıp turur. Bu maḥalde Muḥammed Şibānī ǵan aǵasıdın kişi barıp yana ǵapap (2) uruşmaǵǵa ǵoymay keltürüp turur. Çün ol barganda Kāt ve Beldemsāznı

(3) alıp irdiler. İlin keçürüp Buḥārāğa alıp keldiler. Ol uçurda Ḥan Ḥiṣār yara- (4) -ğın kılıp Semerḳanddın atlanıp kelip Ḳarşiden tüşkende ḥazret-i Ḥan atdın yıķıldı. (5) Taķı il ayaķı ḳatıg ağrıp turur. Ol ḥâlde bu ğazelni ḥasb-i ḥâl Ḥan özi aytıp turur:

- (6) İlğim ayaḳdın ḳan yutup derdi birle dermānedür
Könĝlüm bular ğuşşasıdın Mecnün bigin dīvānedür
- (7) Derdin çekipdür her keçe dermān tiler sevgenidin
Dōsttın tigipdür uşbu derd-i ‘ ışḳ ehliĝa merdānedür
- (8) Gül ‘ arızınıĝ vaşfıda ra‘ nā irür sözüm miniĝ
La‘ l-i lebininĝ hicridin közüm yaşı dürdānedür
- (9) Mecnūnlüğümniĝ sırrını könĝlümĝa didim ‘ ışḳ ara
Sırrımnı faş itdi miniĝ könĝlüm ‘ aceb meyḥānedür
- (10) Her dem cemāli şem‘ ini hicrān tūni yād eylerim
Ol ḥasret içre dem-be-dem miskīn könĝül pervānedür
- (11) Hicrān tūnini her keçe şem‘ ile zāhir eyledim
Didi siniĝ bu derdiĝe cānım miniĝ hem yānedür
- (12) Miskīn Şibānī dem-be-dem derd ü ğamnı çekkeli
Derdi bile dermān tapıp ‘ uşşāḳ ara efsānedür

(13) Andın soĝḥ Ḥisārga yörüş kılıp Derbend yolıdın ötüp Ḥamza Sultānnı (14) heravul kılıp, yörüp Ḳaĝanayanĝa tüşti. Ol illerniĝ bolĝan mälların alıp (15) Ḥiṣār üstige ötdiler. Taķı Ḥisārga yetip anda turmay Ḥvāce-i Pūşide- (16) -ge yetip Ḥamza Sultān, Maḥmūd Sultān ve Muḥammed Temür Ḥan başlıg on miĝ kişini Ḥüsrev- (17) - şāḥ üstige ılgatıp Vaḥşvārdın ötüp Vaḥş bir yıĝaç ḳalĝanda Ḥüsrevşāḥ (18) ḥaber tapıp ḳuş atlar birle öz başı ḳaçıp ḳutuldı. Bolĝan yaraĝı ve cebeḥāne- (19) -si bu sultānlarga tüşti. Taķı

sultānning mülāzımları Hüsrevşāhning (135a/1) soñgıdın ılgap bardı irse, Hüsrevşāh nökerlerige bakmay köprükdin (2) keçip köprükin bozdurdu irse, bu qalğan nöker ve yarağların alıp yanıp (3) Uluğ Qolğa keldiler. Bu sultānlar Hıvāce-i Pūşidedin ılganda iki namāz (4) haqqın belki yarım keçe irdi. Sultānlar şabāh Vaşş qal' asığa yetdi. Han (5) taqı seher revān bolup Hāştge Vaşşvār[ğa] kelip tüşti irse her taraf- (6) -ğa çapqun kılıp on yüz miñg koy, elig²⁶⁹ miñg at, elig miñg (7) kul ve dādek, iki yüz miñg teve, biş yüz miñg koy alıp keldi. Taqı (8) işek sansız tüşti. Taqı körenler talap alğan māl bī-hisāb irdi. (9) Esīr taqı bī-hisāb keltürdiler irse, Muhammed Şibānī Han yasavullar qoyup (10) yıgdurup, öz yurtlarığa yiberdi. Taqı ol mällarnı alıp (11) Kāfir-heng Suydın ötüp ittifaq kıldı kim, mālın şehрге yiberip (12) özümüz barıp Qundur Qabalıq digende taqı özge taraflarğa (13) çapqun yibereliñg, bizge kirgen illerge 'ināyet ve şefqat kıla- (14) -lıñg. Bakmağanlar her ne hıvāst-ı Haq bolsa körsün digende sultānlar (15) ve bigler Hannıñg tapuğıda 'arz kıldılar kim: Bu māl köp (16) māl turur. Munı özümüz vilāyetimizğa tigürmesek bu almas (17) dip köp mübālağa kıldı irse, Han zārüretdin yanıp Semerqand- (18) -ğa bardı. Bu gazelni Hüsrevşāh üçün aytdı. (19) Gazel bu turur:

(135b/1) Yüzünğni kördüm ol çärtäg içinde

Açılmış taze gül yafraq içinde

(2) Tebessüm kılsañg ol gonçe-lebiñgdin

Digey-sen bal çalar kaymak içinde

(3) Neçe kizlediñg ey ra' nā gazālım

Mini yandurmağıl avlaq içinde

(4) Kerem kılgıl kil imdi ey 'azīzim

Oturgıl dīde-i müştāk içinde

²⁶⁹ g sesi *ñg* biçiminde yazılmış.

- (5) Cihänniň közi hergiz körmüşi yok
Ne kıldı lebleriň sormak içinde
- (6) Kil ey sākī yükünüp bir ayak tut
Maňga dilber bile kılsak²⁷⁰ içinde
- (7) Maňga cevr eylediň ey bađrı taşım
Köngülni sağlamay dil-tāk içinde
- (8) Muğalıf Vağşnı kışlap tururda
Turuş bermey turur turmak içinde
- (9) Şibānīğa beripdür nuşretin Hağ
Kavıp-min Hüsrevi çağmak içinde
- (10) Çerigniň gerdini körmey kaçıpdur
Meşeldür kul kaçar urmak içinde

(11) Çün Hisārdın yanıp Semerķand kelgende Hān astıda kim Sulţān Ağmed Tenbel-
(12) -ni Sulţān Mađmūd Hān barıp қаpaр turur. Tenbel ol hālde barıp çāre (13) tapa almay
қarındaşı Big Tilbeni Hān tapuđına yiberip turur kim: (14) Min Hānniň қulluđın қabūl
қıldım. İmdi ‘ināyet қılıр mini (15) bu yağıdın hālāş қılsalar, hākim turur dip ‘arz қıldı.
Çün (16) hāzret-i Hānniň mürüvvet ve keremi köp irdi. Anıň ‘āciz (136a/1) bolđanığa
rahm қılıр Moğol üstige yöridi. Tağı Muğammed Temür Bahadır Hānnı (2) ilgeri Ura
Töpege ilđatıp Hān tağı soňıdın ilđap Şirāz қurđanığa (3) yetgende Mođol Hānları Aқşı
üstidin bozulup yandı dip (4) hāber keldi irse, Hān Big Mīrzānı ‘ināyetler қılıр, üzetip
(5) yiberdi. Andın yanıp bir aydın soň Hān çeriglep yana Ura (6) Töpe üstige bardı irse
Muğammed Hüseyn Mīrzā Ura Töpe içinde irdi. (7) ‘Arza-dāşt қıldı: Miz siz buyurđan

²⁷⁰ ŞD kışlak içinde

hıdmet üstide turur-min. (8) Sizdin yüz urman didi irse, H̄an Ura Töpedin ötüp H̄ocend (9) üstige bardı irse, içinde daruğası Sencer Barlas, Ğarīb Barlas (10) erbābların peşkes savrun çıkarıp daruğa tiledi irse, (11) H̄an daruğa yiberdi irse, ol kelgen kişi özi kirip daruğanı (12) kirgüzmedi, taķı muhkem kıldı. Bu h̄aldin h̄azret-i H̄an haber tapkaç (13) atlanıp, kelip köp naşihatler kılıp işitmedi irse, çerig ili taħammül- (14) -siz bolup bahadırlar satular alıp yörüp kal' age yapuştılar ir- (15) -se bir sâ' atge qoymay H̄ocendni bozup aldılar irse, mälların alıp özlerin esir (16) kıldılar. Taķı Sencer Barlasnı tutup H̄an tapuğına Temür Bahadır H̄an mülāzımları keltürdi (17) irse, günāhın bağışlap köp ' ināyet ve şefkatler kıldı. Taķı öz qaşıda mülāzım (18) kıldı. Ol fetħde tārīh toķuz yüz sekizde ramazān ayda irdi kim, kılıç birle oķ uçıda (19) miñg biş yüz kişisi öldi. H̄vāst-ı H̄aķ andağ irdi. Cāhillik kılganlar sezāsın (136b/1) taptı. Taķı H̄an yanıp Semerqand taħtığa kildi.

Muhammed Şibānī H̄an Ura Töpe Üsti- (2) -ge Üçünçi Kerrāt Atlanıp H̄anlar Haberini Akşığa Bardı Dip İşitip Ertinçe Ilgıp (3) Barıp H̄anlarını Basıp Özlerini Tutğanı

H̄an H̄ocendni fetħ itip kelip evide (4) on kün turup, yana Ura Töpege yöriş kıldı. Ura Töpe kelgeç tört yandağ (5) aşlığın yidürüp, yöri turgaç H̄an didi kim: Bu uçurda Sultān Maħmūd H̄an- (6) -nıñ haberini ol turur kim Sultān Aħmed Tenbel üstige Akşı bardı didürler. (7) İmdi biz barıp su yaķasındın haber alalıñg haber dip su yaķasığa barıp (8) çün Muhammed Şibānī H̄annıñ ol kelmekide keñgeşi ol irdi: Sultān Maħmūd H̄an ve Alaça (9) H̄an bir yerde çıksa tegişeliñg, çıkmasa mazbūt qapalıñg di[p] kelip irdiler. Bu maşlahat- (10) -lar üçün h̄aş tuşındın iki miñg kişi Kuşçı Köpek Big, Nayman Qapar Big, Mañğıt (11) H̄acī Ğazī Big²⁷¹, Dörmen Urus Big ve Can Vefā Mīrzā ve Macar omaqlıķ Şeyh Mezīd (12) Bahadır ve Ebügeç Bahadır. Bolğan bahadırlar deryādın sal birle namāz haķķın arasında andağ tiz (13) keçip bardılar. Eline kemi birle keçse andağ

²⁷¹ Fazladan “ve” yazılmış

tîz keçe almas irdiler. Tîz zamân keçip ol (14) tünle yörüp Şāhruḥiyyedin kelgen on kişi karavulın tutup haber aldılar. Sulṭān (15) Maḥmūd Ḥan ve Alaça Ḥan Aqşı üstige tamām çerigi birle bardı. Aḥmed Bigni munda koydı. (16) Eger barsaṅgız vilāyetim hem mālın hem alur-siz didi irse, bu haber birle Ḥan tapuğına Tama Sopaḵ (17) Bahadırını ‘arz kılıp yiberdi irse, Ḥannıṅ yarlığı boldı. Barğan bigler (18) yanıp kelsünler. Bu uçurda Ḥan, Ḥanlar soṅıdın baralıṅ, anıṅ birle her ne ḥ’āst-ı (19) Ḥaḵ bolsa körüşeliṅ. Ḥudāy bizge nuşret berse anıṅ mālı, vilāyeti Kıyatğa bargay digende, bigler (137a/1) yanıp, kelip ara qonup, Ḥocend[ge] barıp uruqın Ḥocendde qoyup Ḥanlar üstige revān (2) boldılar. Taḳı Ebügeç Bahadırını yüz elig kişi birle ilgeri yiberip elig miṅ çerigidin altı (3) miṅ kişi alıp Ḥan taḳı yörیدی. Çün Ebügeç kent-i Badam[ğa] yetgeç ol ilni çapul (4) kılıp tavarın alıp turur. Kent-i Badamnıṅ daruğası taḳı kelip qoşulup turur. Bu aḥvālını (5) ‘arz kılıp Ḥan tapuğına kişi yiberdi irse, Ḥan taḳı künige yetip Kent-i Badamda tüşti. Taḳı (6) Şabāḥı andın köçüp Nisvaḥda tüştiler. Andın köçüp Hoḳan Hurçinde tüştiler. (7) Şabāḥı Babay Sayramı kelip didi kim: Ḥanlar sizniṅ kelmekiṅizni tuymaydur. Yörüṅgüz didi (8) irse, Aqşı yavuḳıda tüşti irse Big Mīrzā, Şeyḥ Bāyezīd Big qarşu keldiler (9) irse, körünüş kılıp Ḥannı alıp yörüp tün yarımı irdi, yörüp Aqşı rüy-be-rüyde (10) suy yaqasında tüştiler. Şabāḥı salları bağlap kün bir nīze boyı kelgünçe atlar yaldap (11) munça çerig fi’l-ḥāl keçtiler. Eger köprükdin keçe elbette munça bat keçmegey irdiler. Bu kızaḳlar (12) andaḡ bat keçip yörüp bir otaḡda tüştiler. Tün yarımı irdi. Ḥan çerigi birle ılḡap (13) iki yıḡaç yörüp vaḳt-i namāzda qara körüşüp yasal kılıp tiştiler. Muḥammed Şibānī (14) Ḥan altı miṅ kişi iki Ḥannıṅ çerigi yigirmi miṅ kişi irdi. Tārīḥ toḳuz yüz sekiz- (15) -de zi’l-qa’ de ayıda iki çerig Erahyan digen kent üstide rüy-be-rüy şaf tartıp (16) teḡiştiler irse, Ḥannıṅ oṅṅ qol bigleridin Can Vefā Bahadır başlap, çapıp rüy- (17) -be-rüydaḡı ḡanimleri qaçurganda, her tarafdın qollar yörüp qatıḡ uruşlar kılıp Muḥammed Temür Ḥan çapıp (18) toḳuz tuḡların tüşürüp Sulṭān Maḥmūd Ḥan birle Alaça Ḥannı tüşürüp alıp keldi. (19) İki Ḥannıṅ çerigi basılıp uluḡ kişileri eligge tüşti.

Her kim oğ birle kılıç üstide (137b/1) boldı, zāyi^ç boldı. Uruşdın kütulğan qaldı. (138a/1)
Çün Hanlarını Muḥammed Timur Bahadır Han tapuğına keltürdi irse, Hanlar ḥaqqıda ^ç ahd
(2) ve şart kıldılar kim, siz qorqmañg kim sizlerge yamanlıq kılmas-min. Sizler birle
karındaş- (3) -lıqnı başdın yeñgi kılıp aramızda muḥabbetler bolsun didi. Bu kiçer
dünyāda biri- (4) -birimiz birle müttefik bolup Tenğriniñ birgenin birge köreliñg dip
cehd kıldım. (5) Naşihatlerimni işitmediñgiz ḥ^vāst-ı Ḥaḥ mundağ irdi. Bolğay boldı. İmdi
(6) köñglüñgüzni salmañgız. [Siz]lerni yaḥşı üzetür-min dip bedihde bu ğazelni aytdı:

- (7) Salma köñglüñg qardaşım ir kişige mundağ tüşer
İr uşoldur biliñgiz taqdır-i Ḥaḥğa şabr iter
- (8) Şabr iter bolsa kişi Eyyüb bigi her işde berk
Dünyā ve ^ç uqbā anıñgdur ğuşsa ve ğamdın kiter.
- (9) Ey basa mundağ elem qardaşlarımğa kıldı çarḥ
Min oğur-min la^ç net ü yüz miñg tümen andın biter
- (10) Ey Moğollar qaçdıñgız qardaşlarımğa baqmayın
Ey kāfirler atañgız²⁷² aşıñgğa la^ç netler yeter
- (11) Mihrbān-sin ey Şeybān qardaşlarıñgıñ ḥaqqıda
Yaḥşılıq kıl her kişige bitmes işleriñg biter

(12) Taqı Ḥanniñg ini oğlanları kelip Hanlar muḥābeleside yamanlıqımız yoqtur dip
^ç ahd- (13) -ler kılıp namāz-ı peşinge tigrü ol yerde turup, andın Hanlarını alıp kö- (14) -
çtiler. Taqı Aqşığa kelip tüştiler. Bu uçurda Sultān Aḥmed Tenbelniñg (15) ^ç arza-dāştı
keldi kim, Han devlet birle kelip tüşkenin bat ḥaber tapmadım. (16) Ḥālā ḥaber taptım, ne
yerde yarlıg bolsa, kelsün dise barayım didi irse, Han (17) kişi yiberdi kim: Ḥālā biz

²⁷² ŞD atan u aslıñga

munda tevaḳḳuf kılmay Taşkend bara turur-miz. Eger (18) kelse, taḳı bizge tişmes. İmdi anda oḳ turup bizniḡ hıdmetimizni (138b/1) kılıp bizniḡ devletge lâyıḳ işlerge ihtimâm kılsun dip Endigānnı aḡa berip (2) taḳı Aḳşını ve aḡa tâbi^c yerlerni Şeyḫ Bâyezîdge berip, taḳı Margılan ve Kent-i Badam- (3) -nı Big Mîrzâga berip, Ḥanlarını bend kılıp Taşkend üstige revân (4) boldılar. Ḥan ḳolı birle Maḥmûd Bahadır Sulṫānnıḡ ḳolı Āhengirân yolıdın (5) Ḥamza Sulṫānnıḡ ḳolı Kendirlik dabanıdın yöridi. Taḳı (6) revân bolgaç Canıḳ Sulṫān ve Muḥammed Temür Bahadır Ḥannı ilgeri Taşkend- (7) -ge yiberip Ḥan soḡıdın yöridiler. Ḥanların tutḡanın Aḥmed Big (8) bir kün burun ḥaber tapıp Sulṫān Maḥmûd Ḥannıḡ oḡlı birle uruḳın alıp (9) ḳaçıp Moḡolistān[ḡa] yüzlendi. Taḳı sulṫānlar yetip vilâyetni aldılar. İki (10) kündin soḡ Ḥan özi tişti. Ança mâl ve tavarın aldılar kim hıç nimeniḡ (11) sanın bilip bolmadı. Ol cihetdin tevârîḡde meşrûḥ bitildi. Taḳı Muḥammed Şibānî (12) Ḥan vilâyetge kirip Moḡolnıḡ Ḥıṫây közlük ve Şîrîn sözlük (13) meh-pârelerin yıḡdurup Sulṫān Maḥmûd Ḥannıḡ bir Yucinin Ḥan özi (14) aldı. Biri Canıḳ Sulṫān aldı. Taḳı Ḥannıḡ siḡilin Temür Bahadır Ḥan (15) aldı. Taḳı Ḥannıḡ bigleri mülâzımlarıdın Moḡol zîbâları- (16) -dın almaḡan ḳalmadı. Taḳı Ḥanlarınḡ mâl ve ḥazînelerin mülâzımlarıge ba- (17) -ḡısladı. Andın soḡ Taşkendni Canıḳ Sulṫānğa berdi. Ve Şāhruḫiyyeni Muḥammed Temür (18) Bahadır Ḥanğa çuldı berdi. Muḥammed Temür Ḥan taḳı Ḳuşçı Ḳaraçin Dîvānnıḡ inisi Ya^c ḳûb Kōkeldaş- (19) -ğa berdi. Taḳı ba^c zı tümenlerni ba^c zı mülâzımlarığa baḡş [itdi]. İki Ḥannı ve Şāh Bigimni bolḡan uruḳı birle (139a/1) iki yıllıḳ yaraḡ berip üzetip turur. Kışı dise bolur kim Ādemdin bu çaḳğa tig (2) bu mürüvvet ve bu şefḳatni hıç pâdişāh kılmadı dise, bolur kim bu Muḥammed Şibānî Ḥan (3) kıldı. Andın yanıp kelürde Muḥammed Ḥüseyin Mîrzâ Ura Tōpedin ḳaçıp çıkıp taḡ- (4) -ğa kirip turur. Ḥan taḳı ol ilniḡ burun soḡ kılgan günāḥların ba- (5) -ḡıslap Ura Tōpeni Maḡḡıt Ḥacî Ġazî Bigge berip özi (6) Semerḳand[ḡa] kelip bigler ve bahadırlarğa toylar berip pâdişāhāne ḥil^c atler kiydü- (7) -rüp ḥalāyıḳlarını ḳur ḳur olturḡuzup yasavullar at birle yörip (8) köp ḳā^c ideler ol ṫoyda

tertib taptı. Taķı kadīmī yasa ve yosunni izhār itip Hān (9) taħtda oturup k̄āzī ve dānişmend ve h̄vāce erbāblarġa hil'atler kiydür- (10) -di. Munuġ dig toynı hīç kim körmedi. Ve yasa bolur ve hīç tevārīhde hem oķulmadı. (11) **Te'vīl-i Ebu'l-Feth Muhammed Şibānī Hān** (12) Moġolġa barganda mundaġ temşīl kılur. İnnā fetaħnā²⁷³ yosunı birle Hudāy 'ināyet-i ezeliyyesin (13) nuşret-i ebediyyesi birle Şāh Baħt Hānıġ ġaķķıda kıldı irse Hāķ te'ālā- (14) -ġa telim şükrler itip munuġ [dig] lütf ve munuġ dig keremge müteveccih bolup bu (15) temşīlni erenler himmetidin aytdı. Nefs-i emmāre turur bil heft ser. (16) Sini Kārūn bigi olduķta yutar. **El-Ĥadīs:** رجعتنا جهاد الاصغر الي الجهاد الاكبر²⁷⁴ (17) Bu yeti başlıġ yılan bedenimizniġ içinde turur. Biri şehvet, ikinçi ġased, üçünçi cehl, törtünçi (18) ġūy-ı bed, bişinçi ġazab, altınçı tūl il, yetinçi ġalk birle daġallıķ. Bularniġ utrusıġa (19) ne nime keltürmek kerek. Evvel riyāzet, şerī' at, sūnnet, estaġfuru'llāh, (139b/1) tīġ-ı illa'llāh, taķı 'ibādet iş kılisa ġayr iş kılġay.

Bu belālarınġ başını (2) tīġ-ı illa'llāh kiser

Baķıyesi taķı riyāzetle 'ibādetdin kiter.

(140a/1) Şāh Baħt Hān Endicān Üsti[ge] Barıp Sulţān Aħmed Tenbelni Öltürüp Ol Vilāyetlerni Feth Kılġamı

(2) Hüdāvend-i 'ālemġa ġadd ü sipās;

Nebīġa şenā bī-ġadd ü bī-ķiyās.

Bu ġamd ü şenā çün ki boldı edā

(3) İmāmu'z-zamān medħi boldı revā.

²⁷³ Fetih 1

²⁷⁴ Hz. Muhammed'in Tebuk seferi dönüşü esnasında söylediġi rivayet edilen "Küçük cihattan büyük cihada dönüyoruz" anlamındaki hadisi.

Memālik-sitān şāhib-i a‘zam irür

Fütūhı anıᅡg barçaġa cezm irür.

(4) Şehen-şāh-ı Cem-ķadr-i ġitī-penāh

İrür mazhar-ı lütf u şun‘-ı ilāh

Anıᅡg fetᅡi ve nuşretiġa ne san

(5) Bu bī-ķāre bir fetᅡin eyler beyān.

Ĥazret-i Mālikü’l-mülk u Melikü’l-mülük ‘ināyeti (6) bilen, basa mürşid ‘izz ü celāl ve hādī-i sa‘ādet ve iķbāl-i hidāyeti birle Ĥazret-i (7) Ĥāķān-ı kişver-sitān bāşt. İcniĤatü’l-emn ve’l-amān, menba‘ u’l-cüdi ve’l-‘adli ve’l-iĤsān (8) hüve Ĥallāķ-ı müstaġnī-i ‘ani’ş-şerᅡi ve’l-beyān. İmāmu’z-zamān ve Ĥalīfetü’r-raĤmān Ebu’l-Fetᅡ MuĤammed (9) Şibānī Ĥan Ĥallada’llāhu te‘ālā, eyyām-ı Ĥalīfet min evānü’z-zamān ilā-intihā’i’ d-devrān (10) tārīᅡ toķuz [yüz] toķuzda şevvāl ayınıᅡg yigirmisinde Belde-i MaĤfuza-i Semerķand (11) tevābi‘inde Baġtu maķāmıdın kim ġülistān-ı İrem anıᅡg nüzhet-i şafāsı (12) ķaşıda ‘adem, ‘aynu’l-Ĥayāt anıᅡg māl-ā-māl zülāl Ĥavzınıᅡg yaķasında (13) bir şebnem bolġay.

Ne ġülşen ki cennetdin irmiş nişān

Şukūfeleri (14) şāhnına dürr-feşān

Şukūfeni kim yil alıp baradur

Anıᅡg köki (15) üstine seyyāredür

Revāķı bile manzarı dil-ġüşā

Nesīmi feraᅡ-baᅡş u (16) hem cān-fezā.

Sa‘ādet rikābın devlet ayakıġa ķoyup zafer (17) bād-pāyın ser-efrāz ķılıp Endicān ‘azmin āġāz ķıldı.

(18) Cennetni sordı şeh-i kām-rān
Ser-efrāz boldı zemīn ü zamān

(19) Menāzil bilen çeşme-i cūy-bār
Yolunda koyup dīde-i intizār

(140b/1) Kim ol şeh ne yerni münevver kıılır
Sa‘ ādet kıutu çeşmedin ser kıılır.

(2) Rāy-ı nuşret şî‘ār[1] bilen teveccüh-i zafer nigār, menzil-i müşk-bār yıpar. Kıoruknı
(3) müşerref kıılurın ihtiyār kııldılar. Ol mübārek menzil kim fezāsı (4) cennet şahınınıĝ
rāh-nümāsı ve murğ-zārı bilen Hızır bilen, hayvān suyu- (5) -nıĝ yādigārı turur. Ğubār-ı
merkeb-i kişver-sitāndın āb-ı rüy tapıp, gülleri (6) tikenleriniĝ ‘aybın yapıp hākān-ı
a‘zam-ı ekremniĝ müteberrik muqaddemindin (7) mu‘izz ü mükerrrem bolup iftihārdın
öleĝleriniĝ başı kökdin aştı. (8) Ve bulaqlarınıĝ zülālî cüş ve hürüş kıılıp çeşmeler
başındın (9) taştı.

Sa‘ ādet ivin kimse mesken kıılır

Ķadem kıoysa külhannı gülşen kıılır

(10) Ķün hāzret-i kişver-sitānnıĝ içiĝi erkān-ı devletleri ve hākānga (11) yakın yörüp
turĝan ehl-i şecā‘atleri kim her biri bir tarīka-i ‘ināyet-i terbiyet (12) tapıp, tecemmül-i
isti‘dādları artıp, şehir içre yaraqların mükemmel kıılıp hāzret- (13) -nıĝ kıulluķına
kıoşulmaķ için ittifāķ kıılıp irdiler. Ol maşlahat için (14) ol hümāyūn-ı menzilde iki kün
tevaķkuf kıılıban, üçünçi kün ol menzildin (15) Hürşid mişāl intikāl ‘azmin eyledi. Ķün
ol uçurda hāzret-i hākānı (16) hālīfetü’r-raħmānı ... zıllu’l-‘ālī, zübdetü’s-selātin, cihān-
melāz, melce’-i mekīn ü mekān, nādirü’z-zamān (17) celīü’l-burhān hāzret-i Maħmūd
Sultānnı taķı hülāşau’d-devrān ‘Alī Şān Sipehsālār, (18) āhirü’z-zamān hāzret-i Mehdī
Sultānnı taķı cümletü’l-mülk ve’l-milket ‘ālī kıadr, ‘ālī himmet (19) kıābilü’l-haşmet

zēvīū'ş-şevket sultān bin sultān Seyyid Muḥammed Sultānı Ḥazar cūy-bāridın (141a/1)
Şehr-i Sebz diyārığaça otuz miṅg kīne-güzār-ı Rüstem-miḳdār ser-dār bile vilāyet (2)
muḥāfazatı maşlahatı üçün koyup bardı irse, ḥazret-i nādirü'z-zamān Maḥmūd Sultān (3)
taḳı Aḳ Muḥammed OḒlannı başlatıp iki miṅg ābādān, kār-dān-ı kişver-sitān (4) kişini
yiberip Çaganayan basturup kirgen ḳal' asığaça çapıp (5) tārāc ḳılıp, ḥarāc alıp muḳaffer
manşūr bolup, a' dā ḥaylını maḳḥūr ve mendebūr ḳılıp (6) 'ālemni ser-āsime ḳılıp
Kūhistān vilāyetide zelzele salıp: اذا زلزلت الارض زلزالها وأخرجت الأرض أثقالها

²⁷⁵ (7) ma' nīsiga zuhūri berip envā' -ı (8) ḡanīmet ve eşnāf-ı tehniyyet bile kām-rānlıḳ
ḳılıp şād-mānlıḳ bile ḥazret-i (9) ḥāḳān-ı zamān ve ḥalīfetü'r-raḥmān Ebu'l-Fetḥ
Muḥammed Şibānī Ḥan ḥallada'llāhu mülkehuniṅg (10) nuşret-şi'ār-ı kām-kār-ı devlet-
yār çerigi Taymasdın yigirmi kün burna Çaganayan- (11) -nı çapıp yanıp kildiler. Çün
ḥazret-i ḥāḳānıṅ ol (12) menzilde iki kün tevaḳḳuf ḳılıp revān boldılar.

Sa' ādet yemīni (13) ḳılıp iḥtiyār

Selāmet bolup kār-sāz yasar

Şāh-ı zafer oṅgı solına

(14) Ḥudāvend lütfi meded ḳılına

Bi'l-'izzü ve's-sa'ādeti ve'l-iḳbāl Şirāz ḳoruḳına (15) nüzül-ı iclāl vāḳı' boldı. Ol
ferḥunde-menzil ve ḥuceste-maḳām taḳı menāzil-i ḥıyem, şehriyār-ı (16) 'ālemdin zīnet
tamām tapıp zümürüd-i kün ... buluḫ ferrāşları köz deryā- (17) -larındın cevāhir-i zevāhir
nişār eylep āb-rū birlen anıṅg şoḫbetin muraşşa' ḳıldılar.

(18) Çü bastı ḳadem tevsen-i şehriyār

Revā tutmadı birge ḳopḒay Ḓubār

(19) Tutup mevkibi tofrağın özine

Yarağ aldı tofrağnı öz közine

(141b/1) Anıñ dig şeref taptı hūd bī-direng

Ki boldı anıñ yeri kök irle²⁷⁶ neng

(2) Basa şāh-ı cihān-gīr ve hākān-ı gerdūn-serīrniñ çerigi memālik içre bī-nihāyet (3) ve kalem-rev ara bī-hadd ü gāyet turur. Çerig yığılmağı üçün mundın burun eṭrāf (4) ve cevānibğa tavaçı çerçiler yiberip irdiler kim cehd itip çerig ilini hümāyūn-ı (5) orduğa bat reh-nümūn kılğaylar. Biş kün bu menzilde sākin boldılar irse, hāzret-i (6) Hālīk-ı Cebbār ve Qādir-i Perverdigārniñ kudreti bilen yemīn ü yesār ve deşt ve kühsārdın (7) bī-şümār çerig koşula başladı. Basa şevvāl ayınıñ yigirmi sekizinde hāzret-i hākān-ı (8) kām-rānniñ şāh-bāz-ı bülend-pervāzı Şīrāzdın hümāyūn-ı ‘azīmet[ğa] āgāz kılıp fetḥ (9) ve nuşret yoldaş bolup baht ve devlet qoldaşlık eylep Kök Künbed menzilin (10) kim Duğba hem dirler gubār-ı mevkib-i zafer şi‘ār ile müşk-bār eylediler.

Maḥal-i kabūl ve mekān-ı şafā

(11) Kim irür atı menzil-i Duğba.

Yanıdın aqar bir revān-baḥş su

Kim efgānıdın bilgürür zıkr bu

(12) Meger hāzretinge nazargāh irür

Ki ‘izzet bilen menzil-i şāh irür

‘Ale’ş-şabāḥ (13) ol menzildin küç bergüç, muqarrer bolup ḥalīfe-i Hūrşīd-iqtidār kevkeb-i āsar çerigi bilen (14) hüsrev-i encüm-i seyyār kibi ‘azīmet ihtiyār kıldılar. Bī-nihāyet çerigniñ şerhine meşgūl (15) bolsaq söz uzağğa tartar. Ammā muhtaşar bu turur

²⁷⁶ Bu kelime metin içinde birle anlamında kullanılmıştır. Aynı durum Şiban Han divanı 2b/12’de de görülmektedir

kim hümāyūn-ı orduğa koşulğan (16) çerigi ildin andağ ma'lūm boldı kim, her vilāyetniñg kile turğan çerigniñg bir uçı (17) öz yerinde, bir uçı Duğba menziline kile tururlar kim, çerig kilişi yolda munқаtı' bo- (18) -lmay turur. Duğbadın ötgeç Dızaq, Halīliye, Sībistān, Zamin, Sabat, Ura Töpe (19) basa Türkistān, Taşkend, Şāhruhiyye çerigidin başka kim mundın soñg bargan sarı (142a/1) koşulurlar. Basa hazret-i 'izzet[niñg] tevfiķi refiķ bolup zi'l-ķa' de ayınıñg beşinde (2) 'asākir-i nuşret-şi'ār Ura Töpe tevābi' indin Ğulk Endek digen menzilde nüzül kıldılar (3) irse cenāb-ı salţanat-me'āb iftiḥāru's-selāḥinü'z-zamān Muẓafferü'd-dīn Ḥamza Sulţān kim (4) cevāhir-i şecā'atniñg varaķı ve hazret-i ḥāķān-ı kişver-sitān ḥilāfeti bünyādınıñg (5) uluğ burcı turur. Devlet-i bī-ğāyet ve sa'adet-i bī-nihāyet bilen Kerminiyye, Kevfin?, Tatkend (6) ve Debūsī Kurganı, Sirpül, Hezāre Nūr digen vilāyetlerniñg çerigin alıp kilip şāhen-şāh (7) şevābit-i sipāh bilen Ğulk Endekde mülākāt kıldılar. Hazret-i Ḥan yaḥşı körüp (8) dermaḥal koşulğanlarındın ḥōş-ḥāl bolup. Basa sulţān hazret-i Ḥan kaşındın (9) atlandılar irse hazret meclisdeki mülāzımlar sarı baķıp didiler kim:

(10) İkev қoldaşım Ḥamza Sulţān irür

Kim andın ümīdim firāvān irür

(11) Yaķın bil ki her işde қoldaş kerek

Uşol қoldaşınıñg hem қарındaş kerek

(12) Basa Ḥamza Sulţān bigin kār-dān

Tapılmas bu 'ālemde bilgil 'ayān

(13) Li'llāhi'l-ḥamdi ve'l-münebbih ki hazret-i müfettiḥü'l-ebvābniñg irādesi bilen zi'l-ķa' de ayınıñg (14) yetisinde kevkeb-i sa' d ve sipihr-i 'izz ü celāl ü ḥürşīd, evc-i ḥilāfet ü iķbālınıñg nüzül-ı (15) iclālindin Ḥocend қоруқı dil-pesend boldı.

- (16) Şehen-şāh güzergāhı boldı Hıocend
Havāsı hōş oldu suyu sūd-mend
- (17) Güzere kılsa teñgiz yaqasına
Balıklar amān boldı deryāsına
- (18) İrür maşlahat şehīniñ menzili
Mübārek turur anıñ āb u güli

(19) Ol menzilde şecāu's-selāṭīn Mübārizü'd-dīn Canıbık Sulṭān Taşkend çerigin alıp (142b/1) kildi. Ve taqı ḥazret-i Ḥan mülāzemetiğa müfteḥir boldılar. Bu maḥalde bādiye bağy ve tuğyān ve (2) zāviye-cehl ve 'işyān menzilde mu'atṭal ḳalğan Tenbeldin ḥaber kildi kim Endicāndın Yetikend (3) sarı Sulṭān Maḥmūd Ḥan oğlı Sulṭān Muḥammed Ḥanīkege ta'arruz ḳılmağa barmış (4) dip diler irse dergāh-ı 'ālem-penāhnıñ bahadırları kim her biri öz ḥadd-i (5) zātında bī-miṣāl ve ḳılıç 'āleminde şāḥib-i kemāl turur. 'Arza yetgürdiler (6) kim ḥazretin ruḥşat bolsa Tenbelniñ soñğıda ılgap taqı Endicānğa (7) ingeli ḳoymalıñ didiler irse, işāret-i 'āliye boldı kim anı ḳav- (8) -sañgız sizip yıraḳdın ḳaçar. Her ser körgeñ yığaḳnı şāḥın kisgüçe tüpindin (9) ḳoñğarmaḳ kerek. Ḳoyuñguz ḳayıp Endicānğa inip kim işke yarar ḳişisin (10) özine ḳoşsun. Köreliñ ne ḳılur irmiş didi. **Beyt:**

- (11) Kişi kim işi bağy ve tuğyān irür
Ḥaṭardın ḳutulmaḳ ne imkān irür
- (12) Sa'ādet anıñ bolsa yolğa kirer
Yoḳ irse biliñgiz ki ḳulğa kirer
- (13) Çü bāṭıl yolında ḳadem ḳoydı ol
Ḳaçan bolsa elindedür uşbu yol

(14) Basa h azret-i h ak an_1 kişver-sit nning keremi andağ tağ z  kıldı kim hayl ve hısmı
(15) andın kilip  zleri y r  koşulđan sult nlarında ilgerilep (16) Margılanga barıp andağı
illerge naşihat yolındın kirip it  atđa del let kılıp (17) dal let kıylındın  utđargaylar.

Zih  ş h-ı  adil zih  şehriy r

(18) Zih  bağr-i temk n k h-ı vağ r

Mem lik-sit n ve kev kib- eşm

Sipih-r-i (19) s h   sm n-ı kerem

Anıň pes ki  al  ir r himmeti

Hem şe terađđum turur niyeti.

(143a/1) Muğ lif-i nif k  şk r  kıılır

Şehen-ş h l tf u m d r  kıılır.

Bu niyet, bu haşlet, (2) bu yağşı fi   l

Beript r aňga h lık-ı z 'l-cel l

 Ad vni naşihat bilen k nd r r

(3) Eger k nmeşe soňıdın s nd r r

Cih n i re h ak an ve H an ki keli

Şehen-ş h-ı (4) kişver-sit n ki keli

Bu ağl k ile kimse ke ken immes

Uş aňg a m sellem (5) bu ađl k u pes

Basa mundağ şal h bilip  azimet kıılıp zi'l-ka  de ayı- (6) -nıň onıd[a] Margınan tev bi  i
im mu'z-zam ndın  anber-efş n boldı.

(7) Çemen körki nesrîn ü sünbül idi

Havâ hurrem ve mevsim gül idi

Biri 'inân (8) nîkî bülbülleri

Şenâ-hvân bolup didiler her sarı

Ki şâha kilişinġ (9) mübârek turur

Saġga kirmegen cehli bî-şek turur

Qurtqa digen Tenbelniġ (10) kökeltaş kim sa' âdetsiz tâcıġa ne lâyıġ irmiş. Margınan qurġanına başın ta- (11) -kılıp andaġı evbâş bilen dâlalet hum-dâni ve dâlalet zindânıġa sığındılar. (12) Uşol kim ezeldin nükûsar irür. Bu ' âlemde hem menzili tar irür. (13) neçe kün anda tevaqquf kılıp istimâlet, naşihat ve yarlıklar bitip qurġanġa yiberdi- (14) -ler kim: Eger Tenġri rûzî kılgay bolsa faġir miskîn ra' iyyetler kırılmaqđın qutul- (15) -ġaylar. Ol naşihat bolġanlarġa naşihat yaġmadı.

Beyt:

(16) Kirekmes şafâ bâtın tîreġa

Naşihatni ışık kıllur ġireġa

(17) İkev bolmaġa yaġşı niyet kerek

Sa' âdetqa hem qâbiliyyet kerek

(18) Naşihatġa ol kim muvâfiġ imes

Ezeldin sa' âdetqa lâyıġ imes

(19) Munuġ arasında ġazret-i ġâġân sa' âdetiniġ tek ye-ġâhı ve Türkistân (143b/1) vilâyetideki fuġarâ ve ra' iyyet püşt ü penâhı başçılarıniġ başları ve ġazret- (2) -niġ şefkatlık qarındaşları Zâġirü'd-dîn Köġkünġi Sulţân bilen Sa' dü'd-devletü (3) ve'd-dîn Süyünġ ġvâce Sulţân devlet-i sa' âdetlik sulţân-zâdeler bilen (4) qerigin alıp kelip

Margınanda hazret-i hākānga koşuldılar (5) irse, hazret şefkat ve merhamet közi bilen körüp, yahşılar sorup (6) tiley, kıvanıp didiler:

Kilingiz kilingiz qarındaşlarım

Sizniġ (7) ile ikev ulus başlarım

Sizniġ ile keŋeş yaraqım ikev

Yaraq maşlahat (8) ittifaqım ikev

Sizniġ tig eger bolsa barış kiliş

Tiley mülk fetḥ eylemek (9) neçe iş.

Muŋı künde hazret-i kişver-sitān Margınan qurğanın alurın isti' dādı- (10) -nı mükemmel kılıp Hocend layın almaqqa becidd bolup irdiler. Tenbeldin haber kildi (11) kim yeti kendtin katılıp Endicān[ğa] kelip bolğan kişi qarasin yığıp muqābil (12) bolmaqğa hayāl-i bātıl kılmış.

Anı fikr ü sevdā kılıp bī-ḥuzūr

Tüşüptür dimā- (13) -ğıda bād-ı gurūr

Özin bir bahadır taşavvur kılır

Peşinde bitilgeni (14) Tenġri bilür

Koşulup bir oymaq nākes bilen

Tenġizlerni bağlay dimiş ḥüsn (15) bilen

Bu haber kildi irse hazret-i hākānniġ nūr-efzāy zamīrlerinde (16) kim cihān-nümāy közgüsi turur. Mundaq zuhūr kılıp turur kim bu qurğandaki faqīr miskīn- (17) -ler bir cāhilniġ cehli cihetidin qapalıp turur. Bularnı alıp kıрмаqdın ne kilgey. (18) Tenbelniġ üstine yörüp bu ters aqa turğan Qara Sumı başındın bağlalıġ (19) dip zi'l-qa' de ayınıġ on bişinde hazret-i Han Margınandın Endicān (144a/1) üstine yöridiler.

Rikābın tutuban qadr sürürü

Cilv[e]ğa kiriben zafer (2) rehberi

Tenğri te‘ālā ‘ināyeti bilen aynıñ on yetisi pençsenbe küni ‘ale’ş-şabāh (3) Endicānnıñ iki yıǵaç çağlıq menzilidin hażretniñ zafer-şi‘ār çerigi baştın (4) ayaq temür astında ‘araq bolup yasal mükemmel kılıp ciyāliñgle yasalındın digey- (5) -sin. Hażret-i Hāliķu’l-eşyā teqaddes ve te‘ālā temürdin ‘ummān tenğiz yaratıp turur kim (6) her yanga nazār kılınsa köz yitgünçe ciyāliñ ser-hengler ‘ummān kibi aqılıp Endicānga (7) yüz kiltürüp tururlar. **Meşnevī**

- (8) Çerigniñ cibe şu‘lesi boldı fāş
Meger boldı bir cibelik bir quyaş
- (9) Qızıl yaşıl öziğa baş üstine
Bir uçmaq körüñdi quyaş üstine
- (10) Qamuq kühniñ mevcidin āb-reng
Bu ‘ummānda her cibelik bir neheng
- (11) Hezār āferīn şad hezār āferīn
Bu çerigge turmas zamān u zemīn
- (12) Ala[r] bigi çerigleri ey debīr
Yoq irdi bu çerigge ‘aşr ‘aşīr
- (13) Yaqın boldı kim şehriyār-ı zamān
Kim İzed kılıptur anı kām-rān
- (14) Bu çerig tā izhār-ı bātin kılur
Bu söz hikmetin yā habīrler bilür

- (15) Bu yosun bilen cehd itse tüzüp
Kamuğ haşmınıñ cānına ot ozup
- (16) Tiştiler irse ‘adüv başına
... haşm Endicān başına
- (17) Muḥālif çerigin qaşına yığıp
Uruş qaşdına Endicāndın çıqıp
- (18) Kıvanıp yüreksiz Moğolı bilen
Belāğa özi saldı qavli bilen
- (19) Muḫābilde bünyād-ı darb eyledi
Özi özine işne darb eyledi
- (144b/1) Cihānnıñ qazāşıda ger tolsa mūr
Süleymānga kiltüre alğay mevzūr
- (2) Karaçuq eger tutsa ‘ālem yüzün
Kılıç darb tutqaç bozar öz özin
- (3) Şehen-şāh kildi sipāhı bilen
‘Alemler yaqın u māhı bilen
- (4) Çü taptı şehen-şāh-ı ‘ādil qarār
Yemīn-i fetḥ ü iqbāl ve nuşret yasar
- (5) Şehen-şāh qavlinde merdāneler
Bahadır güher-tāc u zerrīn meger
- (6) Nebī oğlı seyyid ata neslidin
Ki ‘ālem münevver irür aşlıdın

- (7) Bu kavilde seyyid-i ‘ aşık irdi emîr
Bahadır-ı nikû-rây u rûşen-zamîr
- (8) Anıñ yanında ul Muhammed Seyyid
Anıñ teg kişi ayda bardur itip
- (9) Taı hādî seyyid anıñ yanına
Bahadırluı hûkm ve fermânına
- (10) Seyyid-i ‘ aşık irdi yana pîr-i emîr
Bahadır-ı nikû-rây u rûşen-zamîr
- (11) Basa şahnıñ devlet erkânıdın
Bahadır yigitleriniñ sanıda
- (12) Yaşıl körki anber kökeltaş idi
Bahadırluı il-ārā fāş idi
- (13) ılılı yigitleri besî şeyh mezîd
ılıı zafer işikine kilîd
- (14) Ebügeç Bahadır âdem tutgunı
Bahadırlu işte ikev yosunı
- (15) İkev mu‘ temed ullu atuı
Uruş küni düşmen-ārā baskuı
- (16) Mışr-ı ‘ Alî mümäs ilen yav yüzi
Urušta barı arslannıñ sûrı
- (17) Taı rîş ve yalı ve sibāk
ılıç dise birbiridin yaşırak

- (18) Bu ul ehre yağı bastı tağı
ılılarını krse iner yağı
- (19) ılılığ yigitler ağatay ili
Samanı bilen Dst Şeyh  Alı
- (145a/1) Msellem ılı arbıdın il-r
Vef-dr-ı kişver-sitn-ı Han-r
- (2) UŞol Hc Gz Bahadır kişi
Irr ilgeri kp kişidin işi
- (3) UŞol kim uruşta arslan idi
Felek adr-i Ya b dvn idi
- (4) **ağatay Bigleri Ta rfide**
- (5) ağatay Big B Taran
Anıŕg iş maŐfı firvn idi
- (6) Bu feth ire hem Őf idi niyeti
IŐi yahşı kildi zih devleti
- (7) Taı kr-perdz-ı rz-i neberd
Atadın ata pr-dil Őr-merd
- (8) Ői r anıŕg  izz  temkn idi
Bes yil  Şaf u taŐsn idi
- (9) ağatayda yahşı firvn irr
Barıdın ikev dst Taran irr

(10) Çün kim Müsebbibü'l-esbâb ve Şâni' -i Müfettiḥü'l-ebvâbnıḡ dergâh-ı keremidin
(11) 'inâyet işikleri ḥâzret-i ḥâḳân-ı kişver-sitân devlet-ḥvâhlarınıḡ yüzine (12) açılıp
turur. Yuḳarı bitilgen yosun bilen ḥâzretniḡ ḳavlini kim bolḡan (13) yaraḡlıḳ uruşçı sipâh
ḥışmı bilen Ḳâf taḡınıḡ ehl-i taḳı ve tuḡyân üstinde (14) ḳarâr taptı. Meymene ve
meysereniḡ selâṫin-i ser-dârları bî-nihâyet cibelik yaraḡlıḳ (15) cesîm çerigleri birlen
omaḳ omaḳlıḳ bilen Ḳuşçı omaḳı Kermek? başlıḳ Temen? (16) omaḳı turur. Can Vefâ
Big başlıḡ Ḳoḡrat omaḳı turur. Ḥüseyin ' Alî Bahadır başlıḡ (17) Tenḡri te' âlâ ' inâyetine
sıḡınıp ölüḡ tiriglerin ḡanim üstine körüp 'ummân tenḡizi (18) teg aḳılıp eṫrâf ve
cevânibindin kirip ḳılıç astına tuttılar.

Beyt:

- (19) 'Acâyib türlük il bu Özbik ili
Muvâfiḳ irür köḡgli birle tili
- (145b/1) Her işte mübârizleri yekcihet
Uluḡı kiçiki barça yekcihet
- (2) Küyer Ḥan ve ḥâḳân yana
Cânın şarf [ider] ḥükm ü fermânına
- (3) Bu ilde tekebbür digen ni bolur
Uruş bolsa ḳaytur digen ni bolur
- (4) Yaranı cerâḥatni bilmes bular
Ferâḡatni râḥatnı bilmes bular
- (5) Taḳı bir eygüleklerin aytalıḡ
Bularnıḡ miḡi bir turur biri miḡ

- (6) Bu yosunl k il kim maşaf aylaĝay
S zi[n] h b ıkarĝay ne l f eylegey
- (7) Bu ilge kim ikb l boldı  ar n
 anim k r p y r mes  fer n
- (8) Sa'  det bularnıng ki ikb l ilen
Atasıĝa raĝmet bu ef'  l ilen

(9) Basa Endic n taşında bir tipe bar turur kim Sul an Aĝmed Tenbel çıkıp t pinde tura-
(10) -lar tikip b t l hay l kılıp ayttı kim: Ol tipedin derv ze işikige tigr  talay yol (11) bar
irdi.  n r -be-r  bolĝa hazret-i h k nnıng leşkeri y r p Tenbel- (12) -niing çerigin kılıç
astıda alıp n k sar kıldılar. Tipedin  urganĝa yitg ne (13) işke yarar kişisin  ırdılar.
Ĥes bın bilip bulmadı.

Meşnevi

- (14) Yaralık haz yin bilip bulmadı
 l gniing ĝes bın bilip bulmadı.
- (15)  ılı arbındın t ş p h k-s r
 ırılıp yitip irdiler b -ş m r
- (16) Kiyik tig yamalanıp ol řaĝn ara
Uluĝ say taşı tig a u  ara
- (17)  araboz Moĝolnıng ki  ara başı
 an içre boluban yara  an taşı
- (18) Bu  lmek imest r yigit  l mi
 r r t lk  merkebi it  l mi

- (19) Münāfık ki ğaddār u mekkār olur
Tamuķnuᅡg tözine sezā-vār olur.

(146a/1) Zıkr-i Muᅡammed Bahadır ᅡan İbni Şāhib-ᅡırān Ebu'l-Fetᅡ Muᅡammed Şibānı
ᅡan

- (2) Ol mübārız-i meydān ve yegāne-i devrān ve Rüstem-i zamān bī-naᅡır-i cihān irdi.

- (3) İş künide lāl idi Rüstem Zāl allında
Rüstem Zāl irdi cevlan vaᅡtinde lāl allında

- (4) Ol kılıç alğanda ve sürgende raᅡşın rezm ara
Bolur irdi ejdehā ve fıl pā-māl elinde

(5) Tıᅡınıᅡ ğarbınıᅡ nihāyeti yoᅡ. Rezm bābıda ᅡadd u ğāyeti yoᅡ. Bu Muᅡammed Temür Bahadır ᅡan- (6) -nıᅡ mübārızlıᅡlarınıᅡ şerᅡi ᅡan dāsiᅡānıda meşrūᅡ turur. Taᅡı 'adālet (7) bābıda dil-peᅡır, merᅡamet ᅡavrıda bī-naᅡır, ve faᅡr u mesākıᅡe dest-ᅡır ve mü'min- (8) -lerᅡa müruvvet kılguᅡı ve meveddet şıvesin bilgüᅡi. **Beyt:**

- (9) Şeᅡāvet bāᅡıda ra' nā
Kerem bābıda bī-hemtā.
Şerı' at bābıda yektā
ᅡarıkāt yolıda dānā

(10) Taᅡı şerı' at mesāyilidin asru bā-ᅡaber, taᅡavvuf resāyilidin ᅡamuᅡ behre-ver, (11) müsülmānlıᅡda bülend-āvāze.

Keremidin barı 'ālem ᅡoşnūd
İşi dāyim keremidin beh-būd

- (12) Hüsrev aᅇga köre ednī ᅇufeylī
Şi‘ r bâbında ‘ adīmü’l-mişli
- (13) Özi hem sözi kibi zevk-āmīz
Sözleri ‘ ışk kibi şevk-engīz²⁷⁷
- (14) Özi dāyim şu‘ arānıᅇg yāri
Şu‘ arā firqasınıᅇg ğam-ᅇvāri
- (15) Barça işleri anıᅇg ‘ ayn-ı şevāb
Tün ü kün işi küçi ders-i kitāb
- (16) Allāh Allāh ne ‘ aceb sulᅇāndur
Ehl-i dil derdige ol dermāndur
- (17) **Zikr-i ᅇavātīn-i Muᅇammed Temür Bahadır ᅇan İbni Muᅇammed Şibānī ᅇan
ᅇallada’llāhu Mülkehu**

(146b/1) Evvel Burunduᅇ ᅇannıᅇg kızın aldı. Andın soᅇg ‘ Abbās Big (2) oᅇlı
ᅇudāybirdi Mīrzānıᅇg kızın alıp ᅇalāk kıldı. Andın (3) soᅇg Buᅇārānı alᅇanda Tirmīz
seyidleri ᅇāvend-zāde kızın aldı (4) kim ‘ Abdü’l-‘ Alī Bignıᅇg kızının toᅇup irdi. Andın
soᅇg Sulᅇān (5) ‘ Alī Mīrzānı öltürüp Sulᅇān Aᅇmed Mīrzānıᅇg kızın aldı. Taᅇı (6)
Burunduᅇ ᅇannıᅇg kızının ‘ Abdü’l-Şāh Sulᅇān toᅇdı. Andın soᅇg (7) iki ᅇan birle Aᅇşı
üstide uruşᅇanda ᅇanlarınᅇg ikelesin (8) tüşürüp keltürüp ᅇanga çekip özi ilgeri yörüp
Taşkend[ge] (9) bardı irse, çün Yūnus ᅇannıᅇg kızı Temür Bahadır ᅇannıᅇg ᅇalın- (10)
-lıᅇı irdi. Ol cihetdin muᅇabbetleri birbirisi birle bar irdi. (11) Taᅇı iştiyāᅇları iki ᅇarafdın

²⁷⁷ Burada ikinci mısraların yeri deᅇiştirilmiş

ğālib irdi. Taşkend[ge] kirgeç (12) anı aldı. Añğa bir qonup, Burundux Han qızığa bir qona[r] irdi. (147a/1)

Özgeler altun uruğı sin hüsünüñ gevheri

Özgeler uruğ quyaş ve sin közümnüñ cevheri

(2) **Dāsītān-ı Maḥmūd Bahadır Sultān İbni Şāh Budağ Sultān İbni Ebu'l-Ḥayr Han**

(3) Ol mübāriz-i nām-dār, müteşerri' ve mütedeyyin, [dīn]-dār ve ol emīrū'l-mü'minīn 'Alī yanğlığ müsülmānlar (4) ḥaqqıda bilige qılıç bağlağan 'ilm ve ḥikmetdin ḥaber tapıp bedenini riyāzet (5) nūrı birle perverlegen ol 'ilm içinde 'alīm ve ḥilm içinde ḥalīm ve 'adl (6) içinde 'adīl turur. Ve ṭab' ve fehm 'aql ve idrākde 'adīmū'l-miṣāl ve fāriğ-bāl irür.

(7) 'İlm içindedür 'alīm ve ḥilm içinde pes ḥalīm

'Adl içinde pes 'adīl ve cūd içinde pes kerīm

(8) Ṭab' ve fehm 'aql ve idrāk içre pes dānā irür

Zühd ü perhīzi qavī ve muḥarrem-i ḥāş nedīm

(9) Ve taqı pādīşāh-zādelerğa resmi bardur kim iki pādīşāh birbiri birle turmas (10) ve birbirige muvāfiq bolmas. Neteg kim bu bābda Şeyḥ Şa' dī 'aleyhi'r-raḥme aytıp tu- (11) -rur: On dervīş bir kilimde sığar ve iki şāh-zādeler bir iqlīmğa sığmas. (12) Egerçi şeyḥ mundağ aytıp turur: Velī bu pādīşāh-zādelernüñ rüz-be-rüz devleti ziyāde (13) bolgança nefslerige şikest berip bir zelīce üstide muvāfaqatlıq birle 'ömr keçürüp (14) yekcihetlik birle qılıç çapıp vilāyetler açtılar. Ve Ḥaqqnıñ dergāhında iṭā'at (15) ve 'ibādetlerin kündin künge ziyāde qılıp oquğanları **Qur'ān** ve ḥikāyet- (16) -leri 'irfān ve ma'rifetu'llāh irdi. Taqı 'ālemler birle şoḥbetlik ve dervīşler birlen (17) ülfetlik irdi. Bu şāh-zāde dānā ve bahadır perhīz-kār-tüvānā pesendīde-sīret (18) ve fūrüzende-serīretnüñ ḡayet 'aql ve dānişidin ve fehm ve idrākidin ve 'āqıbet (147b/1) endīşedin bu Maḥmūd

Bahadır Sulţān İmāmu'z-zamān ve Hālifetü'r-raḥmān Ebu'l-Fetḥ Muḥammed Şibānī Hān (2) aġasıdın yüz urmadı, ve bir kün özge bolmadı. Ve dāyimü'l-evkāt anıñ (3) kılıçın çaptı. Vilāyetler açtı. Taķı każāda ayrılġan ve gerdişlerde qaralġan qarındaş- (4) -ların cem' etdiler. Keçe kündüz ḥıdmetde bolup Hudāynıñ 'ibādeti (5) ve erenlerniñ şoḥbetide ḥadīs ve **Kur'ān** birle meşhūr ve ma' rūf irdi.

(6) Perhīz içinde kör ki ber-kemāl irür
Zühd-i vera' içinde besī ehl-i ḥāl irür

(7) Şāh-ı Cem kevkebe Sulţān Maḥmūd
Kim irür Tenġrini andın ḥōşnūd

(8) İl anı ma' delet atın derler
Şānī Hüsrev ' izzetin derler

(9) Nefsiniñ dāyesıġa māyil imes
Bir nefis Tenġrisidin ġāfil imes

(10) Tā' ati il közidin pinhānī
Keçesi şubḥ kibi nūrānī

(11) Tā' at eylerde aṅġa cāy-namāz
Tenġri lütfidin irür pāy-endāz

(12) Meşrebi 'ālī ṭab' ı a' lā
Barça iş künhine ' aķlı dānā

(13) Tili ve sözi arıġdur köziniñ
Könġli ve niyeti yaḥşı öziniñ

- (14) Yüzi aniñg ne nākāstedür
Şer^ç nürü birle ārāstedür
- (15) Ol yörüp rezm ara sürse eşheb
Turğuçı elinde kimdür yā Rab
- (16) Ol çekip tıg kılur bolsa uruş
Yoqtur ol yerde muhālifğa turuş
- (17) Kulları her biri bir Rüstemdür
Belki Rüstem barıydın kemdür
- (18) Kişige bolsa munuñg dig sultān
Yoq turur özge cihānda armān
- (19) Bu merd, mübāriz ve müteşerri^ç ve mütediyyin tab^ç-ı şı^çri Fārsī ve Türkīde a^çlā-
mertebede turur. Teberrük (148a/1) üçün bir maṭla^ç ı bitildi.

İzdesenğ āzādelik cām-ı fānūs eylegil

- (2) Ger tiler-sin vaşl-ı Haq ğayrın ferāmüş eylegil

Bu Maḥmūd Bahadır üç yaşıda Qalimaq Öz Temür (3) Tayşığa tüşti. Yeti yıl anda bolup, yeti yıldın soñg uluğ atası Ebu'l-Ḥayr tapuğına (4) i^ç zāz ve ikrām birle yiberdiler. Andın soñg Ḥan ağası Türkistān vilāyetin alganda (5) Şabran ili fen ve tezvīr kılıp ḥile taḥayyüle şart ve ^çahd kılıp irdi. Bā-vücūd kim arada qan- (6) -lıqları bar irdi. Tutup alarğa berdi. Çün Qāsım Sultān Maḥmūd Bahadır birle (7) igeçi, siñgil, oğlanları irdi. Maḥmūd Sultānnı ^çizzetler kılıp üzetip (8) yiberip turur. Andın soñg Moğolnı az kişi birle barıp çapıp kelürde (9) Aḥmed Big qalıñg kişi birle yoluqup Sultān Maḥmūd Ḥaṅğa iltip turur. Çün Muḥammed (10) Şibānī Ḥan birle şart ve ^çahdleri bar irdi. Yana başdın ^çahdin tāze kılıp Maḥmūd (11) Sultānnı i^ç zāz ve ikrām birle yaḥşı uzatıp yiberdiler. Andın soñg

Burunduğ (12) Han küyev kıldı irse yamanlık-engiz aytıp tutup alıp barurda ağası Muhammed Şibānī (13) soñıdın ılgap yetip darb rāst alıp Türkistān[ğa] keldi. Maħmūd birle birge (14) tutğun bolğan biglerniñ atları: Sarıg Oğlan, Qoñrat Hüseyn ‘ Alī Mīrzā, (15) Kuşçıdın Kunqaş Big, Köpek Big. Taqı kökeldaşı Ya‘ kûb Bahadır (16) irdi. neteg kim İbrāhīm peygāber ‘ aleyhimğa Nemrūd otıdın necāt berdi. Ve neteg kim (17) Mūsā peygāber ‘ aleyhimğa fir‘avn belāsıdın necāt berdi. Yūnus ‘ aleyhimğa deryāda (18) balık qarnıdın necāt berdi. Çün Hudā te‘ālā anıñ bir bendesiğa nazār ve (19) ‘ināyeti bolsa ve ol qulnıñ şıdķı Hudāy birle rāst bolsa bir āyine bu türlük (148b/1) belālardın saqlap murādığa teggey. İnşā ‘a’llāhu te‘ālā va’llāhu’t-tevfīk (2)

Zikr-i Havātın-i Maħmūd Bahadır Sultān

(3) Evvel ‘Abbās Bigniñ oğlı ‘ Alī Mīrzānıñ kızın aldı. Andın soñ Tö'eles (4) beginiñ kızın aldı. Taqı hayāt turur. Andın Mevlānā ‘ Ubeyd Sultān toğdı. (5) Andın ‘ Alī Şūfniñ kızı öldi. ‘ Ubeyd Sultānnıñ anasın talāk kıldı. (6) Taqı Seyyid Ata nesli Murtażā H‘āceniñ kızın ‘ aşık bolup aldı. Taqı vefāt boldı. (7) Andın Edigü Bigniñ oğlı Nevrüz Big nebiresi Yemnaq? Mīrzānıñ kızın aldı. (8) Özige ... bolur irdi. Andın öz atasınıñ inisi Şeyh İbrāhīm Sultānnıñ (9) kızın aldı. Muhammed Mīrzānıñ kızın talāk saldı. Anıñ inisi Kul Seyyid Mīrzānıñ (10) kızın alıp anı hem talāk kıldı. Andın soñ Urus Han nesli Burunduğ Hannıñ kızın aldı. (11) temmet hem 908 (149a/1) Çiñgiz Hannıñ beşinç hatunı Yesülün atlıg irdi. Bu biş hatun barça hatunı- (2) -dın uluğ irdiler. Bu söz munça kılganı (3) bitildi. Sene 908

3. NOTLAR

1. *Tevârîh-i Güzîde* içeriği ve yazılış yöntemi bakımından genel anlamda tarih metni olmakla birlikte esasen bir *Cengiz-nâme*'dir. Metinde belirtildiği üzere eser hem tercüme hem derleme hem de telif bir eserdir. Bununla birlikte eserde Oğuz ve Alan Ko'a Destanı'nın olması dolayısıyla mitolojik ve destansı unsurları barındırır. Ayrıca metnin büyük bir kısmında metodoloji olarak *Câmi'ü't-Tevârîh*'in sistemine bağlı kalındığı görülür. Farsça metinlerle karşılaştırıldığında, eserde birçok zaman birebir çevirinin olmadığı, yer ve şahıs adlarında da ciddi farklılıkların olduğu göze çarpar. Bu da eserin bazı kısımlarının tarih bilen kimselerin huzurunda yazıldığı fikrini akla getirmektedir. Metinde Uygur imlası kullanılmıştır. Ancak noktalamalar, ünlü yazımında eksiklikler ve özel isimlerin yazımında da yanlışlıklar vardır. Bu durum metnin bir anlatıcının huzurunda konuşmaya bağlı olarak mümkün olduğunca hızlı yazılmaya çalışıldığını ve bu yüzden noktalamaların birçok kez ihmal edildiği fikrini uyandırmaktadır. Diğer taraftan *Câmi'ü't-Tevârîh*'deki içerik, anlatım ve özel isimlerin yazımına bağlı kalındığı bölümler de vardır. Bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda mevcut Türkçe metinlerde böyle bir örneğin olmaması eseri müstakil bir deneme olarak tarif etmemizi sağlayabilir.

2. *Tevârîh-i Güzîde* İslâmî çevrede yazılmış olsa da İslâmî ananelerin değil bozkır ve Cengiz yasalarının daha ön planda tutulduğu ilginç bir metindir. Cengiz Han'ın ölümü anlatılırken Cengiz Han'ın Tanrı hükmünü verdiğiinde şahin olup (*şu nğkar*) göğe yükselmesi (*uçtı*) İslâmî ananelerin tamamen göz ardı edildiğini gösterir. Aynı anlayışın Türklerde de olduğunu Orhun yazıtlarında görmek mümkündür. Yazıtlarda "ölmek" anlamında hükümdar ailesi için *kergek bol-* ve *uç-* yapıları kullanılmıştır. Bu yapılardan *uç-* fiili *Tevârîh-i Güzîde*, MGT ve Orhun yazıtlarında ortak bir unsur olarak görülür. Orhun yazıtlarında "ölmek" anlamında *uç-* fiiline birkaç örnek şu şekildedir:

kañım kağan ança ilig törüg kazğanıp uça barmış (Köl Tigin Doğu Yüzü 15-16)

bilmedük üçün yablaķanın üçün eçim kağan uça bardı (Köl Tigin Doğu Yüzü 24)

kañım kağan uçdukdā inim Kōl Tigin yiti yaşda kaltı (Kōl Tigin Doğu Yüzü 30)

Ne Cüveynî'de ne de Reşidüddin'de ve İslâmî dönem tarihî metinlerde böyle bir anlatım görülmemektedir. Cengiz Han'ın ölümünün şahin olup göğe yükselmesi şeklindeki anlatımı tarihî kaynaklarda sadece *Moğolların Gizli Tarihi*'nde geçer (MGT § 268). Bu durum *Tevârih-i Güzîde*'de iki yerde geçmektedir.

Andın sonġ Çiŋgiz Haŋga Teŋgri hŋkmin bŋtkermiř, řunġkar bolup uçtı (44a/13-14)

Çiŋgiz Haŋ Tanġkut vilāyetiga yōridi irse, Ögetay Haŋ birle Toluy ikisi Haŋ hıdmetide irdiler. Ol zamāŋga tiginçe kim aŋga aġrık peydā boldı. Taķı vaşiyet kılup řunġkar boldı (93b/13-15)

Benzer bir durum Batu Han'ın Deşt-i Kıpçak seferinin anlatımında görülür. Ordu Başgırt tarafına doġru hareket edip, Başgırt'ların kendilerinden iki kat büyük olduġunu öğrenince Tanrıya yalvarır ve kendisine yardım etmesini ister. Ayrıca müslmanlara da kendi dinlerince dua etmelerini ve tek vücut olmalarını ister. Metinde müslüman olmayan Batu'nun çok dindar bir şahsiyet olarak Tanrıya yalvarmasının fazilet olarak aktarılması çok dikkat çekicidir.

Başgırt ili kim nařrānī dīnide irdi. Kōp kañm irdiler. Yerleri Frenk birle tutaş irdi. Batu alar sarı revān boldılar. Batunıŋ kele turġanın işitip utru kildiler. Batu on miŋ kiři birle şibannı utru yiberdi kim kōrŋp çınap kelgil didi. Ol barıp çınap haber yiberip ōzi bir aźinedin sonġ kildi. Didi kim: Alarnıŋ çerigi iki biz çapar. Basa bu sözni Batu işitgeç bir tŋn kŋn halvet ivge kirip hiç kiři birle sözleşmey Hŋdāyga zārlik kıldı. Taķı özge müslmānlarga fermānladı kim: Barça yekcihet bolup du‘ā kılınġız didi (45a/7-14)

3. Cengiz Han'ın ilk atasının Süleyman veya Nuh peygamber olduġunun aktarılması dikkat çekicidir. Cengiz Han'ın soyu ile tarihî kaynakları ele alan mevcut çalışmalarda Süleyman peygamberin ismi geçmemektedir. *Tevârih-i Güzîde*'de Cengiz Han'ın soyu

anlatılırken, son kısımda Ko'a Maral'ın babası olarak kimilerinin **Süleyman**, kimilerinin de **Nuh** peygamber olduğunun söylendiği aktarılmıştır.

Ko'a Maral, anıñ atasın ba'zılar Süleymān peygāMBERġa ve ba'zılar Nūh 'aleyhi's-selāmġa tīgürüp tururlar. (40b/1-2)

Süleyman peygamberin adının hükümdarlığı ile nam salmış olması ve onun gibi bir hükümdarın ancak Cengiz Han olabileceği düşüncesini uyandırmak için böyle bir anlatımın aktarıldığı fikri akla gelebilir.

4. Metinde Mevlana'nın Moğollar hakkındaki görüşlerinin aktarıldığı kısım çok ilginçtir. Metinde de Moğolların şehirleri harap edip, insanları öldürdüğü ve zalim oldukları başkalarının ağzından ifade edildiğinde, cevap olarak Mevlana bu durumu tevil edip Moğolların İslâm'ın bir nevî hizmetkarı olacaklarını söylemiştir. Hatta bunu anlatmak için Hz. Ömer'in peygamberi öldürmek için evine geldiği hadiseyi örnek vermiştir. Metinde de uzunca anlatılmıştır:

Sultān Veled 'Aleyhi'r-Rahme Aytur kim bu sözlerniñ beyāni içinde pādişāhlardıñ ol kişi kim ġurūc kıldı, Moġol leşkeri irdi. İslām pādişāhiġa ġālib kildiler ve ba'zılar Mevlānā Rūmī ġuddise sırrıhu'l-'azīzniñ ġazretide aytdılar kim: Egerçi Moġol ġālib boldı ve 'ālemni aldı, ve şehrlerni ġarāb kıldı ve sansız ġalāyıķni kılıç birle öltürdi. Her cekkāni kim bir neçe yıl keçer, maġlūb bolġusı turur. Ve olardıñ bu 'ālemde kişi ġalmas tip ġazret-i Mevlānā' Rūmī ġuddise sırrıhu'l-'azīz aytıp turur. Bu sözni fehm kılmay tururlar. Muġāldur kim alarnıñ şūreti bu 'ālemde bolmaġay. Ançası bar kim ol fi'ller kim olarda bar. Olarnıñ ol fi'lleri bu 'ālemde ġalmaġay turur. Müsülmān ve 'ādil bolġuları turur. Çün kim oyġaġ bolġandıñ soñ Moġol ġalmaydur dise bolur. neteg kim ġazret-i Resūl şalla'llāhu 'aleyhi ve sellemniñ ġatına emīrū'l-mü'minīñ 'Ömer ġaşd birle kildi. Taķı kılıç yalañġaçlap kılıp kirdi irse cemā'at-ı kāfirler teferrūce soñıdıñ atlanıp kildiler. Çün emīrū'l-mü'minīñ 'Ömer rażıya'llāhu 'anh kirgeç

enbiyā nūrı anıñ köñlige tahtladı irse, anıñ köñgli pür-nür bolup fi'l-hāl müsülmān boldı. Taqı ışıkde kâfirler mıştar irdiler kim 'Ömer razıya'llāhu 'ahnı mesciddin baş kesip çıkar dip. Çün kim çıktı irse kâfirler sordılar kim barıp irdiñ baş keltürgey-sin. Qanı baş didiler irse ol öz başın işāret kılıp körgüzdi. Aydılar kim bu başnı mundın alıp barıp irdiñ didi. 'Ömer razıya'llāhu 'anh didi kim: Bu ol baş degül turur. Ol baş peygāberniñ düşmeniniñ başı irdi. Bu baş peygāberniñ dōstı ve 'āşıkınıñ başı turur. Ve anıñ düşmenleriniñ düşmeni turur. Pes bu baş bolmağay dip aytdı: Andın soñ peygāberniñ düşmeniniñ helākige kılıç tartdı. Pes Mogollar taqı müsülmān bolsalar, küfürdin İslāmğa kelseler Mogol qalmağan bolur. Mogolniñ yoq bolmağı ve qalmağı bu vech turur. Neteg kim kimyādın altun bolur, çün altun bolsa baqırı qalmağan bolur. Barça altun bolğan bolur. Andağ kim taş āfitābniñ tapışın tapmaq bile la'l bolur. Taşlığı andın kiter. Andın soñ anı la'l dirler taş dimesler. Ol kerāmet aşhāblarğa ve 'alemiyānğa zāhir boldı. Ol hazret-i metīn bu nev' sözlerni köp körüp tururlar. Ey hōş ol kişiler kim munuñ dig erenlerniñ hazretini taparlar. Ve alarnıñ nazīride maqbūl bolurlar (4a/11-5a/12).

Bu anlatımın ardından **Mevlānā Rūmī Quddise Sırrıhuniñ Te'vili Beyanı** (5a/2) açıklamasıyla bir gazel metne yerleştirilmiştir.

*Va' de berip irdi Mevlānā mañğa
Kim Mogolda bolğusdın vaşfiñğa*

*Fānī bolur vaqtlerdin soñ barı
Yoq olurlar dünyādın qalmay biri*

*Lāzım irmes didi Mevlā tevbesin
Muṭlaqā yoq boluban hem kitmekin*

Bolsa tebdil alarnıñ ahvālleri

Kitse anlardın yaman ef'âlleri

Kitkeni bolur tamâmı berilse

Dünyâda barçasıdın qalmaq eşer

5. Metinde şahısların ve boy-kavim adlarının karıştırıldığı birçok yer vardır. Bu durum, metinde karışıklık olan yerlerde tercüme değil, dinlenerek yazıldığı fikrini güçlendirmektedir.

a) *Basa Künü Mergenniŋ ođlı Būgūtay, Belgūtay, Tobun Bayan. Bular üçegü bir tođqan irmiş* (39b/1-2).

Bu cümlede aktarılan Belgūtay ve Būgūtay Dobun Bayan'ın çocuklarıdır. CT'ye göre Dobun Bayan'ın bir kardeşi vardır.

b) *Bu Taŋqutniŋ iki oğlı bar irdi. Atları: Tolumtay Arslan, Buralkı turur* (71b/11).

Bu kısımda CT'ye göre Taŋqut'un oğulları değil torunlarının adı yazılmıştır. Taŋqut'un Toquz ve Sūbūgūtay isminde iki ođlu vardır. Taŋqut'un oğulları olarak verilen isimler Toquz'un oğullarıdır.

c) *Ūrūŋ Témürniŋ nesli qalmaq. Öz Timurniŋ tört ođlı bar irdi. Atları bu turur: Qaraqız, Sarıça, Abay, H'āce turur* (72b/11-13).

Bu kısımda oldukça karışık bir durum vardır. Aslında CT'de Ūrūŋ Temür'ün 4 ođlu vardır ancak metinde nesli kalmadı denilmiştir. Ayrıca Öz Timur olarak verilen kişi Ked Timur'dur ve Kara Hāce ve Abay isminde iki ođlu vardır. En karışık kısım ise Ked Timur'un oğulları olan Kara Hāce ve Abay'a ek olarak Ūrūŋ Temür'ün oğulları olan Qaraqız ve Sarıça'nın eklenmiş olmasıdır.

d) **utluk Temür İbni Aığı:** *Bu utluk Temürniĝ sekiz oĝlı bar irdi. Atları: Oladay, Naĝĝıtay, Ulus Temür, İsen Temür, Toluşāh, Aral, iĝiz, Sungur turur (81a/17-19).*

Bu kısımda verilen utluk Temür ismi CT'de yoktur. Metinde utluk Temür sekiz oĝluyla birlikte oĝullarının oĝulları da yazılmıştır.

e) **Touzun oĝlı Kkü.** *Arı Bke a'an birle muālif bolĝanda yigirmi yaşar irdi. Anda vefāt boldı (98b/13-14).*

Kubilay Kaan'ın CT'de 12 oĝlu yazılmıştır. Metinde ise 11 oĝul kayda alınmıştır. CT'de Metinde Kkü hakkında yazılan bilgiler CT'de Kutluk Temür adına kayda alınmıştır. Metinde Kutluk Temür de kayda alınmamıştır.

f) **Yeti ızı bar irdi. Atları: Yol utluĝ :** *urbatay Güregenĝa berdi; Taay: Doladay Udaıĝa berdi. Melike: Toĝanĝa berdi. Toĝau: Nevrüz Bĝĝa berdi. İl utluĝ: urbatay Güregen aldı (105b/9-10)*

Bu kısımda CT'ye göre İl utluĝ'un bilgisi Yol utluĝ'a yazılmıştır. Aynı bilgi İl utluĝ'da da tekrarlanmıştır.

g) **Botun Bayan kim Dutum Menenniĝ ĝātunı irdi (11b/6).**

Burada anılan Botun Bayan ismi kaynaklarda tespit edilememektedir. CT ve tarihî kaynaklarda Dutum Menen'in karısı Monulun adında bir in prensesidir.

h) **Ve ĝālā İrān-zemīnde Tēmür Bavurı hezāre bĝi turur. iĝiz ĝan zamānıda uluĝ big irdi. Bu avmdin irdi. Taı birāderi bar irdi, Cusu atlıĝ (25b/1).**

Bu kısımda CT'ye göre Cusuq, Qoşa'ul'un kardeşidir. Ayrıca CT'ye göre anlatımın bir kısmı da atlanmıştır. Temür Bavurçı'nın kardeşi Caciratai Ko'an'dır.

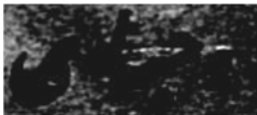
i) *Urus Han yaylağına barganda Avçıbay digen birle 'Adilşāh sançışıp öltürüp andın kaçıp Kamerü'd-dīngā bardı (38a/5).*

Bu kısımda **Avçıbay** ismi Şâmi'de Avçı Big olarak geçmektedir. HOTB'de Urçibi şeklindedir. Metinde karartı olsa da, ismin sonunda beliren elif ve ye²⁷⁸ harflerinden dolayı ismin Avçıbay şeklinde okunması tercih edilmiştir.

j) *Bügütay, Belgütay ikegü topuçaq atlıg ündürge it qoya çıkmışlar. Taqı çöke buqu yigen keyikni urup öltürüp, yüklep kilürde Onan-Yigen Müren cengelidin bir ivlük kişi yayağ çıkıp kelip bularnı körüp sözledi (39b/7)*

Bu kısımda da karışık bir anlatım vardır. CT'de bu keyiği öldüren Kulun sakaldır. Aynı şekilde Alimov'un çalıştığı CT tercümesinde de Kulun Sakal'dır. MGT'de ise geyiği öldürüp pişiren Uryankıtlardan herhangi birisidir.

k) *Qaçu Mergenning inileri törtev irmiş. Deryāning kırağıdın sanağa tezek toldurup minip kelmiş. Dörbennig öbügesi alar irmiş. Basa kiçik inisi Qulun Saqal digen irmiş. Munung kıızı Alan Qo'a digen turur. Tobun Bayanning hātunı ol turur. Taqı Tobun Bayan burun Tenğri hükmin bütkermiş. Taqı iki ağası Bügütay, Belgütay ikegü topuçaq atlıg ündürge it qoya çıkmışlar. Taqı çöke buqu yigen keyikni urup öltürüp, yüklep kilürde Onan-Yigen Müren cengelidin bir ivlük kişi yayağ çıkıp kelip bularnı körüp sözledi. Biz*

Muḳalintay Biḳutaynıḡ ilidin ḳaçıp kelip irdük. Aḡğa yadap öle turur-miz. İmdi sizler Tenḡrilig üçün minıḡ bir oḡlumnu alıp bu buḳanıḡ bir butın berinḡ kim biz hem aç ölmey digende Büḡütay, Belgütay buḳunıḡ bir butın berip Muḳalintay Biḳutaynıḡ oḡlın satḡun alıp aḡğa minḡüştürüp tepremiş. Yolda aḡa ini ikelesi sözleşmiş: Bizniḡ inimiz Tobun Bayan ölgeli ḥātunı Alan Ḳo'a tul ḳalıp turur. Yumşarḡa ḳışisi yoḡ turur. Bu bir butḡa satḡun alḡan oḡlannı aḡğa berelinḡ tip, Alan Ḳo'aḡa barmışlar. Ol oḡlannıḡ atı Bayalın irmiş (39b/3-17).

Bu kısımda kişiler ve olaylar tamamıyla karıştırılmıştır. Aynı zamanda eksiklerle birlikte yanlışlar vardır. Şurası var ki bu hikaye hakkında farklı anlatımlar mevcuttur. CT ve Alimov'da bu geyiği öldüren Kulun Sakal'dır. MGT'de ise geyiği öldürüp pişiren Uryankıtlardan herhangi birisidir. MGT'ye göre Dobun Bayan geyiği öldüren bir parça et ister. Et almasına izin verilen Dobun Bayan, aldığı etle yolda giderken fakir birine rastlar. Fakir kimse açlık öleceğini ve bir parça et karşılığında Dobun Bayan'a oḡlunu vereceğini söyler. Bunun üzerine Dobun Bayan eti verir ve adamın çocuğunu alır (MGT §12-16). Metinde MGT'deki ve CT'deki anlatımlar tamamen karışmıştır. Metinde Geyiği vuran Kulun Sakaldır. Bu anlatım CT ile uyudur. Metinde çocuḡu satın alanlar CT'ye göre Dobun Bayan'ın oḡulları olan Belgütay ve Büḡütay'dır. Ancak metinde Dobun Bayan'ın kardeşleri olarak anlatılan Belgütay ve Büḡütay kaynaklarda Dobun Bayan'ın oḡullarının adıdır. Metindeki diḡer bir problematik ise Alan Ko'a'ya Kulun Sakal'ın kızı ve Dörmen kavminden (*Alan Ḳo'a Dörmen ḳavmidin irdi* [7a/14-15]) olduğunu denmesidir. Kaynaklarda Alan Ko'a'nın Korulas kavmine mensup olduğu görülmektedir. Diḡer taraftan metindeki başka bir yerde Alan Ḳo'anın Korulas kavminden olduğu da aktarılmıştır (*Alan Ḳo'a Ḳorulasdın turur* [18a/18-19]). Metindeki başka bir problem de Alan Ko'a için Kulun Sakal'ın kızı denmiştir. Bu bilgi kaynaklarda tespit edilemeyen bir bilgidir.

l) *Andın sonġ Tobun Bayannıġ Alan Ko'adın toġġan oġlanlarınıġ uluġı Yo[kun] Kataban taķı kićiki Buġaćı Salcin. Pes bu Kataban, Katabanlarınıġ ebügesi turur. Buġaćı, Sa[l]ciyutlarınıġ ebügesi turur (40a/3-6).*

Bu kısımda Alan Ko'a'nın ışıktan olan bir bozkurttan doġan iki oġlunun Dobun Bayan'dan olduġu aktarılmıştır. Tarihî kaynaklara (CT, MGT) göre bu bilgi yanlıştır.

m) *Bu şavm tört şu'be turur: Uyġur Mekrit, Mudan, Tudaķlık, Ce'un (14b/17).*

Bu bölümde Merkit kavminin bölükleri anlatılırken CT'de *Uhaz Merkit*, MGT'de *Uuas Merkit* olarak kaydedilen bölük *Uyġur Mekrit* olarak metne alınmıştır.

n) Bu haber Timur Bigge yêtgeć Yüsuf řüfġa *ćarladı* Bigni yiberdi (38a/11)

ćarladı ismi tarihî ve çağdař metinlerin hiçbirisinde tespit edilememiřtir. Anlatılan bölümle ilgili HOTB'de ćelarem, řami'de Celalüddin, Zafernâme tercümesinde ise Toy Buga isimleri görülür.

o) *Köp maħalde yaġılıklar bolup köp Türk ve Tacik yoķ boldı (49a/3).*

Bu kısımda *Câmi'ü't-Tevârih*'de Moġol kaydıyla verilen kavim için Türk ifadesi kullanılmıştır.

p) Alan Ko'a destanında gećen oldukça dikkat çeken noktalardan biri *Muķalintay Biķutay* ismidir. Tarihî ve çağdaş kaynaklarda böyle bir isim tespit edilememiştir. Metne bakıldığında hikayenin anlatımında önemli bir yere sahip olduġu açıkça görülür. ćünkü Alan Ko'a'ya verilen çocuġun sahipleri bu kişiden kaçarken boġanın etini alan kişiyle karşılaşmışlardır.

r) Metinde tarihî bağlamda en önemli bulgulardan birisi Cengiz Han'ın oğullarına yurt taksimi yapmasının anlatılmasıdır. Bu bölüm tarihî ve çağdaş kaynaklarda tespit edilememiştir. Tarihî metinlerde Cengiz Han'ın oğullarına yurt ve komutanlar vermesi gibi bir bölümün olmayışı, metni çok değerli kılmaktadır. Bu her hanedanın coğrafi sınırlarının görülmesi açısından da araştırmacılara katkı sağlayacaktır. Metinde Cengiz Han'ın varis tayin ettiği dört oğlunun yurt alması ayrı bölümler olarak sırasıyla verilmiştir.

1. *Dāsiṭān-ı Yuci Ḥan İbni Çiṅgiz Ḥan Taḳı Çiṅgiz Ḥan Tört Oḡlıḡa Begler ve Vilāyetler ‘İnāyet Kılḡanı* (41b/1-2)

2. *Dāsiṭān-ı Çaḡatay Ḥan ve Çiṅgiz Ḥan Naşihāt Kılḡanı (10) Taḳı Çaḡatay Ḥanḡa Yurtlar ve Begler Bergeni* (42a/9-10)

3. *Dāsiṭān-ı Ögetay Ḥan İbni Çiṅgiz Ḥan* (43a/1)

4. *Dāsiṭān-ı Toluy Ḥan İbni Çiṅgiz Ḥan* (43b/1)

Bu bölümlerin ardından Cengiz Han'ın rahatsızlanması ve oğullarını otaḡına toplayıp hepsiyle birlikte konuşması aktarılır. Cengiz Han her oḡluna verdiği birer ok ve ardından dörder ok vererek kırdırmaya çalışması tarihî anlatım olmasının yanında destansı niteliktedir. Aynı şekilde bu bölüm de tarihî ve çağdaş kaynaklarda tespit edilememiştir. Bu bölümde Cengiz Han'ın oğullarına seslenmesi bu durumu bizzat gören birisinden aktarılır gibi yazılmıştır:

Çiṅgiz Ḥan: Oḡlanlar! Munı işitiṅiz didi. İmdi bir yaḡşıṅızını aḡalap yekcihet bolsañız vilāyet[ḡa] pādişāh bolup vilāyetni toḡtata alur-siz. Yoḡ eger yaḡşıṅızını aḡalamasañız baş başıṅızḡa pādişāhlıḡ tilesenḡiz işiṅiz hiç bütmes. Vilāyetniṅ kargısıḡa kalur-siz (43a/9-13)

6. Metinde 34a/14'ten 39a'ya kadarki bölümde Zafer-nâme'den bölümler yer almaktadır. Bu bölümden Toktamış Han'ın Timur'a gelişi, Timur'un Mir Hüseyin'i öldürmesi, Yusuf Sufi ile olan münasebetler ve Timur'un Harezm bölgesine yaptığı seferler anlatılmıştır.

7. Eserde CT'ye göre atlanan bölümler vardır

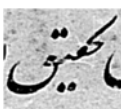
a) Mengü Han'ın faaliyetlerinin yazıldığı bölümler büyük oranda atlanmıştır.

b) Kubilay Han hikayesinde de Kubilay'ın seferleri ve faaliyetleri atlanmıştır.

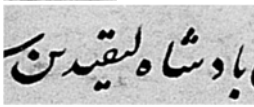
c) Hülagü Han'ın Tus, Damgan, Alamut ve Kuhistan seferleri yazılmamıştır. Yalnız Bağdat seferi tam aktarılmıştır. Ayrıca Ket Buga Noyan'ın Sultan Kutuz'la olan mücadelesi aktarılmıştır.

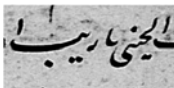
8. Eserin inceleme bağlamında en önemli kısmı imlasıdır. Metnin yazımında oldukça düzensiz bir imla görülmekle beraber, noktalamalara dikkat edilmemiştir.

a) Yazar aynı noktalamaya sahip birden fazla harfe sahip kelimelerde birçok kez tek noktalama yapmayı tercih etmiştir: *taḥkīk*²⁷⁹ (3b/13), *muḥaḳḳaḳ*²⁸⁰ (7b/9), *pādiṣāhlıqıdır*²⁸¹ (98a/9), *içini yarıp*²⁸² (13b/6), *Yidi Kut*²⁸³ (31a/8), *lafzları*²⁸⁴ (11a/18).

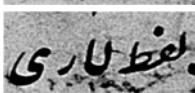
279

280

281

282

283

284

Bu şekildeki yazımlarda noktalar genellikle kelimenin ortasına konulur. Bu tercih yer yer karşılaşılan bir durum olmayıp metnin imlasında yerini almıştır.

b) **b yerine y'nin** *Borağul-Yorağul* (32a/9), **n yerine t'nin** *Noyağın-Boyağın* (42b/4), **n yerine y'nin** *Çabun-Çabuy* (98b/2), *Uçan-Uçay* (111a/7) ve **n yerine b'nin** yazıldığı *Buğdan-Nuğdan* (105b/5), *Bucin-Nucin* (105b/10) gibi örnekler sıkça görülür.

c) **ا** harfinin yazımında kullanılan işaretin altında bulunan çentikler birçok zaman kullanılmamıştır. Bu da normalde de noktalama düzensiz olan metinde **h-b-y-t-n** gibi seslerden hangisinin tercih edileceği konusunda zorluklara yol açmıştır. Özellikle **her-bir**, **her biri**, **birbiri** gibi kelimelerin tercihinde zorluklar ortaya çıkmıştır.

d) Bir yerde kelime içi b/ sesi korunmuştur:

*Tağın sunıñ iki tarafıdın oğ birle **sabaştılar*** (106a/6).,

9. Eserde varyantları ile birlikte 2155 adet şahıs adı, 346 adet yer adı ve 223 adet de boy-kavim adı vardır. Bu yönüyle *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme* Orta Asya Türk-Moğol tarihi çalışmalarında temel başvuru kaynaklarından birisi olacaktır.

10. Ekleşmede 74 adet Arapça+Türkçe, 49 adet Farsça+Türkçe, 12 adet Moğolca+Türkçe, 7 adet Farsça+Arapça+Türkçe, 2 adet Arapça+Farsça+Türkçe yapı vardır. Bu durum yabancı kelimelere Türkçenin ekleşme ve sözcük yapılarının kolaylıkla uygulandığını gösterir.

11. Yabancı kelimelerin ve yapıların ekleşmesinde 54 adet Arapça+Farsça, 48 adet Farsça+Arapça, 1 adet Moğolca+Farsça örnek vardır.

12. Metinde yabancı kelimelere Türkçe kelimelere Farsça sıfat yapılarının eklendiği 2 örnek vardır. Bunlar -ārā (il-ārā) ve -engīz (yamanlık-engīz) yapılarıdır.

13. Hâl eklerinin kullanımında kimi yerlerde tutarsızlık vardır.

a) Bulunma hâl ekinin yönelme fonksiyonunda kullanıldığı yerler vardır:

Anı Çiñgiz Hân tapuğında keltürdiler irse (22a/2).

Sultân özi Melik Eşref sarâyında tüşti (56a/2).

Anı hân tapuğında yiberdi (58a/3).

b) Bulunma, ayrılma ve yönelme fonksiyonları için kimi zaman ek kullanılmadığı görülmektedir:

Ebügeç Bahadır başlıklar keldiler irse bularnı Mañğıslak[da] kışladılar (124a/1).

Mu‘teber ve mu‘azzam irdi. Ögetay Ka’an zamânında hayât[da] irdi (18b/4).

Timur ka’an bolğanda Kubilay Ka’an hayât[da] irdi (99b/10).

İrân-Zemîn[de] henüz aşüb ve fitne teskîn tapmay turur irdi (51a/8).

Taķı bir sarâyğa tüşüp irdi. Ol sarây[da] keçe üstige yatķay irse (56b/17).

Taķı yahşı toylar kılıp at ve teve baş[đın] ayak altun kümüş peşkeş kılıp (35a/17).

Dörmendin Enge H‘āce, Yumaduk Tuma[đın] Derviş Bahadır, Üşündin Şeyh Muhammed Bahadır (119b/1).

Ķudağay[đın] ‘Osmān Bahadır, Ķoñratdın Inaķ Yağlı H‘āce inisi Urus Bahadır turur (119b/2)

Hızır Hân oğlı Temür H‘āce kim atası öltürgen yüzi[đın] Ķara Hân derler (71a/4).

Taķı Bahadır atlığ bir yigitni Tañğkut kavmi[đın] irdi. Ol vilāyetde koydılar (51a/6).

Calayirtay didi kim: Ķanim[đın] yanmañgız kim, min bularnı yörüp tart mert kılayım didi (108a/6).

Şāh Baht Hân Endicān üsti[ge] barıp Sultān Aħmed Tenbelni öltürüp ol vilāyetlerni fetħ kılganı (140a/1).

Andın song iki hân birle Aķsı üstide uruşğanda hānlarnıñ ikelesin tüşürüp keltürüp hāngā çekip özi ilgeri yörüp Taşkend[ge] bardı (146b/7).

Taşkend[ge] kirgeç anı aldı (146b/11).

Çün Yūsuf Şūfīğa yetdi irse anı tağı ağır **bend[ge]** urup zindānga saldı (38a/17).

Semerķandnı basıp, ötüp Şehr-i Sebz birle **Qarşiniŋ** māln tükel alıp
Türkistān[ga] barıp (130b/15).

- c) İlgi hâli ekinin kullanılması gerekirken yazılmadığı yerler vardır:

Miŋ Temür *Hanniŋ* **oğlanları** atı bu turur (69b/14).

Musā Güregen kıızı irdi (109a/11).

Tağı **kızı** atı Tolun *Bik* turur (74a/17).

- d) Teklik üçüncü şahıs ekinin nadir olarak yuvarlak ünlü ile eklediği görülür:

Hülacü Argun *Hanniŋ* *oŋ* **kolun** tutdı (111a/4).

Tağı bu yıl *Çapar* birle *Du* 'anıŋ **uruşumı** kılayım (66b/13).

Hazret-i risālet birle *adaş* belki *mütāba* 'at **yoluda** gül (120b/1).

- e) Birkaç yerde belirtme eki yazılmamıştır:

yana bir *karındaşınıŋ* **kızı[n]** aldı (8a/16).

yana bir *birāderiniŋ* **kızı[n]** ala bērdi (8a/18).

‘*ākıbet* *Çiŋgiz Han* *Nayman* **çerigi[n]** basıp *helāk* kıldı (29a/11).

özi küçük **inisi[n]** alıp *ğalaba* leşker birle *soŋıdın* yōridi (51a/14).

- f) İlgi ekinin +nI şeklinde eklediği görülür:

Muḥammedni oğlı ‘*Ādil* *Sulṭān* turur (82a/2).

Oğlanlarını atı: *Maḥmūdek Han*, *Ya* ‘*kūb*, *Tülek* (73a/8).

ol yerlerni ba ‘*zılarını* *feth* kılıp *keldi* (97a/17).

14. Moğolca özel adların yazımındaki ünlü tercihleri önemli sorunlardan birisidir. Türkiye'de yapılan çalışmalarda bu konuda farklı yaklaşımlar vardır. Metnin ünlü telaffuzu konusunda işaret ettiği, bununla birlikte konuyla alakalı yapılan çalışmalar değerlendirilerek bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır. Arap harfli metinlerde yuvarlak ünlülerin "v" sesi ile birlikte olup olmadığı bu konudaki temel problematiktir. Türk boy adlarında geçmişten gelen birikimle isimlerin fonolojisinde ortak kullanım vardır. Bu

bağlamda geçmişin birikimi olmadan "Çavuldur" mu "Ça'uldur" mu veya "Avşar" mı, "A'uşar" mı metin transkripsiyonu yapılırken hangisinin kullanılacağını tespit etmek oldukça güç olacaktır. Aynı durum Türkçe yazılmış metinlerdeki Moğolca yapılar için de geçerlidir. Metnin gösterdiği kadarıyla ünlülerden sonra "vav", "hemze" ve "elif"'in ünlüleri işaret ettiği. Bu durum için en önemli örnek "Kürlü'üt" (16a/6) kavminin anlatıldığı kısımda "ü" ünlüsünün "elif-vav" (کورلواوت)²⁸⁵ harfleriyle gösterilmesidir. Aynı zamanda "Ca'et"²⁸⁶(11b/11) ve "Ka'an" (11b/16)²⁸⁷ gibi kelimelerin yazımı bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Bununla birlikte bu duruma örnekler metinden hareketle çoğaltılabilir. Bundan dolayı metinde tercihte bulunulacak yerlerde ünlü yazımlarında ünsüz kullanılmamış ve kesme işaretiyle ikinci ünlü yazılmıştır.

15. Oğuzcanın metnin diline etkisi açık biçimde görülür.

a) t- ~ ṭ- kullanımı:

toy- ~ ṭoy-

üç kün **toy** kıldılar (113a/9)

bir uluğ **ṭoy** kılıp vefât boldı (76b/2)

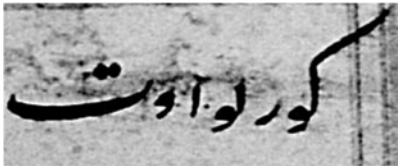
toyla- ~ ṭoyla-

ayağlar tutup **ṭoylap** barur irdi (61b/6)

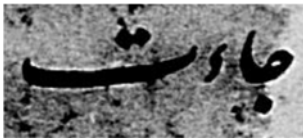
ol kelip **toylap** ayağ tutdı (61b/5)

at ~ aṭ

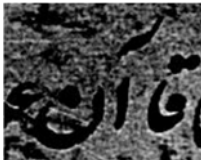
285

286

287

taķı Kıpçaķǵa yaķşı atlar berdi (88b/2) *aķ bāzārıda mināre ķoparıp tururlar*
(132b/15)

b) t- > d- kullanımı:

taķı ~ *daķı*

taķt üçün taķı ka'anlık üçün neçe kerrāt (91b/16) *Toķta'a daķı meded yibergüsi turur*
(66b/13)

ta- ~ *dile-*

Çiņgiz Han tiler irdi kim (25b/7) *diler irse dergāh-ı 'ālem-penāhniņg bahadırları* (142b/4)

ta- ~ *dar*

Çün yol tar irdi (30a/6)

dar su çerigide ittifāk kılıp (91b/4)

c) b- ~ v- kullanımı:

ber- > *vir-*

Ol yerni aņǵa berip kitip tururlar (69a/16) *şübbāņǵa öz tonın virip anıņg tonın kiyip*
(57a/19)

d) -G- ~ Ø kullanımı:

ķılıķ çapıp himmet tutǵan biglerniņg 119a/7)

köņgli ni vīrān tutan ma'mūr olur

(123b/8)

ve kaçǵanlardın ba'zıları (78b/17)

ba'zı kaçanlar aņǵa yıǵıldı (59b/6)

e) b- ~ Ø kullanımı:

bol- ~ *ol-*

ķa'an ol keçe vefāt boldı (61b/7)

Havāsı hōş oldu suyı sūd-mend

(142a/16)

f) Yönelme eklerinde birkaç örnekte ek başı -G sesinin düştüğü görülür:

ki şāha kilişinǵ mübārek turur (143a/8)

selāmet-i sāhile haķ zāt ser-mu'īn (3b/1)

ger bu düşmenlere fırsat bula-sın (126b/7)

g) Çok az örnekte ayrılma eki +dAn şeklinde ekleşmiştir.

sin Sikenderden dahtı yeg ola-sın (126b/7)

bī-şek ire aṅga düşmenden gezend (133b/12)

alar ve bular Cavçinden vücūdgā keldi (21b/1)

Çün Geyhatu Ala Tağdan Rūmgā ‘azm kıldı (111b/18)

h) İki yerde **ol** işaret zamirinin yerine **o** kullanılmıştır.

o yerlerniṅ tamāmı cengel irdi (44b/18)

Seçektü o ça’urı birle egerçi saṅga ta‘alluḡ turur (88b/5)

ı) Teklik birinci şahıs istek kipi bir yerde Oğuzca şekil olan **-(y)Am** şeklinde kullanılmıştır.

İmdi Moğol iligide bed-nām birle ölmeyem tip, öz korçısınınṅ tonın kiyip, öz tonın aṅga kiydürüp tahtıda olturtup, özi bir yerde pinhān boldı (54b/13).

i) Yine tarihî metinlerde tespit edilemeyen "**kış**" kelimesinin kelime başı ünsüzü **q** > **ğ**- ötümlüleşmesiyle görülen **ğış** yapısı dikkat çekicidir.

Ol yaz ğışın tamām sançış boldı (126a/2).

16. Metinde aynı kelimelerden oluşan veya hendiadyon şeklinde ikilemeler ve deyimler bulunmaktadır:

Polad ahtıdın tüşer tüşmesde yana şuluğasıdın ötküze urdı (37b/12-13).

Anıṅ dört miṅ leşkeri bar irdi bölük bölük kelürler irdi (22b/2).

Dabannı tapay tapmay öteyin dip saḡınsaṅ tapḡay-sın (42b/13).

Atalarınınṅ töre toḡasın, yasaḡ yosunun yaḡşı saḡlap ber-cāy kıldılar (60b/1).

Atalarınınṅ töre toḡasın, yasaḡ yosunun yaḡşı saḡlap ber-cāy kıldılar (60b/1).

Timur Ḳa’an dāsīṭānıda köpdin az muṭavvel bolmasun dip muḡtaşar kıldı (99b/13).

Anıṅ ‘aşırıda uluḡ bigler ve yaḡşı uruḡları ḡadrin ve kıymetin bilmedi irse, kündin künge devletleri eksüy başladı (121b/6).

tağı bigler bahadırlarını cergelik cergesi birle olturguzup saylağıl tağı ırđađıl
(42a/4).

Ba'zı kz tegdi dip şadağa berdiler (111b/2).

Talan Depesiz digende şurultay tilep, barđa uruğları birle oğlanları ve beglerin
yığıp alarđa söz ve yarlığ ve yasa ve yosun işitip turup barđasıđa türlük türlük
'inyet ve şefkatler kıldı (58b/5-8)

Ol yaz đıřın tamm sanđıř boldı (126a/2).

17. Metinde Çağatay Türkçesi ile yazılmış *Kasde-i Bürde* şerhi olan *Keşfü'l-Hd* da bulunan bir gazel bulunmaktadır (118a/4-7).

18. Dikkat çekici bir durum da "*biyle-*" fiiline geniş zaman eki geldiğinde ek sonu ünlüsünü düşürmesidir:

inđiz Hanning sol kolını ol biylür irdi (11b/14).

Kutuğu da'v kıldı kim: Atamdın burunrağ tirig ikende ol ulusnı bu biylür irdi
(66a/19).

Yuci Hn ornıda ulusnı ve leşkerni ol *biylür* irdi (68a/10)

19. Metinde Çağatay Türkçesi'nde belirsiz geçmiş zaman fonksiyonunda kullanılabilen *-p* ekinin teklik birinci şahsa ekleştiği görülmektedir. Ancak metinde bu kullanım belirli geçmiş zaman için kullanılmıştır.

stimlat kılıp dir irdi kim: Ulđayđan ağımdur. Uruşmağ ve fitneni koyup-min (80a/2).

Tağı řubđdın burun biglerin tilep didi kim: Min tne kn yazuğluğ bolup-min (85a/11)

20. Metinde geçen *ilgün* yapısı oldukça dikkat çekicidir. Kelime Anadolu sahasında Dede Korkut, Süheyl  NevBahar, Ferhad  şirin, Garibname, Dstan-ı Ahmet Harami ve Salatinname'de görülür. Doğu sahasında sadece Kutadgu Bilig'de geçmektedir. Kelime Anadolu sahası metinlerinde *il gn* şeklinde ayrı okunmuş, Tarama Sözlüğüne *il gn* şeklinde madde başı olarak alınmıştır (Tarama Sözlüğü 3/2057-2058). Reşit Rahmeti Arat

Kutadgu Bilig üzerine hazırladığı çalışmasında yapıyı *il kün* şeklinde okumuştur. Dizinde de bu yapıyla ilgili herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Konuyla ilgili çalışma yapan Abdulkadir İnan yapı üzerinde durmuş " "il" kelimesi "kün>gün" kelimesiyle birlikte ("ilgün") "halk ve memleket" anlamını bildirir" şeklinde bir açıklama yapmıştır (İnan, 1956, 187). Clauson *é:l* madde başında değerlendirdiği kelime hakkında birleşik bir yapı hâline gelmiş tek kelime olduğu yönünde görüş belirtmiştir (Clauson, 1972, 121). Bu nedenle tez çalışmasında da bu yapıyı *ilgün* şeklinde okuma tercihinde bulunulmuştur.

Eger soyurkap oğul kızımını ve ilgünümni berse, il bolup alarga kireyim didi
(25b/11)

21. Metinde üzerinde durulması gereken diğer bir yapı da "*car*" kelimesidir. Moğolca "emir, ferman" anlamına gelen kelime, yapılan taramalarda tarihî Türkçe metinlerde sadece *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme*'de tespit edilmiştir. Bu yönüyle eserin söz varlığı ayrıca bir derinlik kazanmaktadır. Ayrıca *yarlıg/k* kelimesinin etimolojisi hakkında şu ana kadar farklı görüşler ortaya atılmış ancak ortak kanaate varılabilecek bir görüş ortaya konulamamıştır. Clauson'un *yarlıg* kelimesinin etimolojisinde kelimeye atıf yapmış *yarlıg* kelimesinin Moğolca *carlıg* şekline değinmiştir. Kelimedeki Türkçe +*lıg* isimden isim yapım eki düşünüldüğünde *car* kelimesinin Türkçeye erken dönemde ödünçlenip +*lıg* ekiyle dönüştürüldüğü ve Moğolcaya da *carlıg* şeklinde geçtiği düşünülebilir. Ters biçimde Moğolcaya Türkçeden ödünçlenen +*lıg* ekiyle oluşturulan *car+lıg* yapısı Türkçeye *yarlıg* biçiminde geçmiş olabilir. *yarlıg* yapısını çözümleyebilmek için iki dilin birbiriyle olan ilişkisine, kök ve eklerin dillere geçiş sürecine bakmak ve bu süreçleri doğru tespit edebilmenin daha yerinde olacağı söylenebilir. *car* kelimesinin Türkçe bir metinde tespiti, *yarlıg* yapısını çözümleyebilmek için farklı anlamlardırılmalarla farklı köklere ulaşmaya gerek olmadığı fikrini güçlendirmektedir.

car yapısının geçtiği bölümler:

çerigige car tigürdi kim: hıç kim sonğıdın barımasun didi (56b/1)

kaçan av salur bolsa ulam ulam çerigige car tigürür irdi (61a/5)

4. DİZİN

4.1. Genel Dizin

A

- āb** -5- [F] Su
ā. 10a/12, 142a/18, 6a/15
ā.-ı hayāt 121a/5
ā.-ı rûy 140b/
- ābā** -1- [A] Ced, ata.
a. 114b/2
- ābādān** -1- [F] Bayındır, Mamur.
ā. 141a/3
- abağa** -3- [M] Amca
a.+ların 95a/4
a.+mnıñg 79b/14
a.+sı 89a/8
- āb-dān** -1- [F] Bayındır, mamur.
ā. 44b/5
- ‘ābidāt** -1- [A] Kullar
tayyibāt-ı ‘ā. 131b/14
- ‘abīr** -1- [A] Turunç, gül, amber, misk
gibi çeşitli ot.
‘a. 117a/14
- ‘abīr-mū** -1- [F] Çok güzel kokan.
‘a. 117a/14
- āb-reng** -1- [F] Su rengi
ā. 144a/10
- āb-rū** -1- [F] Şeref, haysiyet.
ā. 141a/17
- ‘acāyib** -6- [A] 1. Garip, tuhaf, şaşılacak
şey.
‘a. 44a/6,

- ‘a. bol- 14a/18
‘a. ir- 104b/5
2. Çok, fazla.
‘a. 8a/6, 100a/2, 145a/19
- ‘aceb** -3- [A] Garip, Tuhaf, şaşırıcı.
‘a. 3a/17, 134b/9, 146a/16,
- ‘āciz** -11- [A] Güçsüz, kudretsiz.
‘ā. 116b/6
‘ā. bol- 24b/1, 29a/7, 52b/1,
55a/17, 79b/1, 88a/6, 99a/12, 124a/3,
135b/16
‘ā. kııl- 22a/10
- ‘ācizlig** -1- [A+T] Acizlik, yetmezlik.
‘ā.+idin 127b/5
- ‘acz** -1- [A] Güzçsüzlük.
‘a. 117b/7
- aç** -5- Aç, tok olmayan.
a. 10a/2, 51b/7
a. bol- 9b/17
a. öl- 39b/12
a.+ğa 39b/10
- aç-** -5- 1. Açmak
a.-dı (yolını a.-) 22b/13
2. Fethetmek
a.-tı (vilâyetler a.) 147b/3
a.-tılar (vilâyetler a.-) 147a/14
a.-mağ (vilâyet a.-) 47b/3
3. Oruç açmak
a.-may 126a/3
- açığ** -4- Acı, keder, üzüntü.
a. 114a/17
a.+ı (a. kel-) 19b/16, 55a/18,
88b/13
- açığlan** -4- Kederlenmek, üzölmek.

a.-ip	14a/16, 87b/10, 89b/19,	‘a.	140a/12
90b/5		‘a.	bol-122a/7
açık	-1- Acı, keder, üzüntü.	âdemî	-2- [A] İnsan, kişi.
a.	106b/2	â.+ni	51b/7
açık-	-1- Acıkmak.	â.+niñ	55a/5
a.-tılar	51b/7	‘âdet	-8- [A] Gelenek, alışılmış şey.
açıl-	-1- Açılmak.	‘â.	15a/2, 23a/19, 24b/12, 53b/12
a.-ip	turur 145a/12	‘â.+i	58b/8, 64a/11, 112b/8
a.-mış	135b/1	‘â.+leri	20a/4
açıt-	-1- (Tadını) acıtmak.	‘âdil	-6- [A] Adaletli olan, doğru olan.
a.-ğan	132a/10	‘â.	117b/17
açlık	-1- Açlık.	pâdişâh-ı ‘â.	120b/10
a.+dın	56a/1	şâh-ı ‘â.	142b/17
ad	-2- İsim, ad. krş. at(1)	şehen-şâh-ı ‘â.	144b/4
a.+ı	67a/8, 72b/1	‘â.	bol- 4b/1, 59a/13
ada	-1- Ada.	‘adil	-2- [A] Eşit, denk, muadil.
a.+larını	44b/7	‘a.	147a/6, 147a/7
a‘dâ	-1- [A ç.] Düşmanlar	‘âdillik	-2- [A+T] Doğru olma, dürüstlük.
a.	141a/5	‘â.	119a/2, 119a/3
adağ	-1- Ayak.	‘adimü'l-mişâl	-2- [A] Eşsiz,benzeri olmayan.
a.+larıda	59b/8	‘a.ü'l-mişâl	147a/6
‘adâlet	-3- [A] Adalet, doğruluk.	‘adimü'l-mişl	-2- [A] Eşsiz,benzeri olmayan.
‘a.	2b/15, 47a/7, 146a/6	‘a.	116b/1,
‘adâletlik	-1- [A+T] Adaletli.	‘a.+i	146a/12
‘a.	117a/6	‘adl	-9- [A] Doğruluk, tarafsızlık.
adaş	-1- Aynı isimli olan iki kişiden biri.	‘a.	59a/11, 62b/8, 126b/10,
a.	120b/1	126b/13, 147a/5, 147a/7	
‘adâvet	-3- [A] Düşmanlık	‘a.+idin	121a/3
‘a.	48a/14	‘a.	kıl- 46b/13, 131b/10
‘a.+leri	20a/12, 54a/13	‘adllik	-3- [A+T] Doğruluk, adil olma.
âdem	-5- [A] 1. İnsanoğlu.	‘a.	126b/12
â.	1b/9, 120a/2, 144b/14,	‘a.	kıl- 126b/11
â.+ğa	120a/1		
‘adem	-2- [A] Yokluk, hiçlik.		

- ‘**adüv** -4- [A] Düşman.
 ‘a. 122a/8, 122a/9, 144a/16
 ‘a.+ni 143a/2
- âfāk** -3- [A ç.] Ufuklar
 ā. 116b/6
 ser-ḥāyl-i ṣāhen-ṣāh-ı ā.
 3a/2
 ā.+nıng 116b/10
- âferide** -2- [F] Yaratılmış.
 ā. 49a/2, 113a/3
- âferin** -5- [F] Beğenme, takdir.
 ā. 144a/11, 145b/7
 ā.+ler kı1- 53b/6, 104b/8
- âfitāb** -4- [F] Güneş.
 ā.-1 serir 120b/6
 ā.-1 ‘ālem-tāb-ı ve’ş-şemsi ve
 duḥāhe 117a/14
 ā.+1 3b/9
 ā.+nıng 4b/17
- ağa** -40- [M] Büyük kardeş, ağabey.
 a. 20b/13, 27b/1, 37a/17, 37b/1,
 39b/13, 49b/13, 61b/16, 77a/15,
 77b/12, 78a/14, 85a/18, 94b/13,
 128a/7
 a.+m , 85b/5, 88b/14, 106b/19
 a.+m-sin 79b/15
 a.+mğa 98a/1
 a.+mdın 30a/13
 a.+sı 39b/6, 40a/9, 61a/16, 78b/1,
 95a/19, 95a/8, 130a/13, 148a/12, 148a/4,
 14b/5
 a.+sıdın 134a/15, 134b/1, 147b/2
 a.+sığa 128a/16
 a.+mız 105b/13, 107a/1
 a.+lardın 94a/11
- a.+ları 93a/11, 93a/16
 a.+larımız 97b/2
 a.+larınınġ 93a/17
- ağaç** -1- Ahşap kase, ağaç.
 a. 53b/12
- âgāh** -2- [F] Haberi olan, her şeye vakıf olan
 ā. 121a/6
 ā.-sin 53b/15
- ağala-** -2- [M+T] Büyük kabul etmek.
 a.-p 44a/10
 a.-masaġız 44a/11
- âgāz** -6- [F] Giriş, başlangıç.
 ā. (ā.-1 dāsītān) 121a/11
 ā.-1 dāsītān-ı Batu Ḥan 44b/2
 ā.-1 dāsītān-ı neseb-i Çiġiz Ḥan
 39a/12
 ā. kı1- 49a/13, 140a/17, 141b/8
- ağır** -1- Ağır, kalın.
 a. 38a/17
- ağırla-** -3- Misafir etmek, hürmet etmek.
 a.-dı 10b/1
 a.-ğanda 17a/17
 a.-p 124a/13
- ağrı** -2- Boz
 a. (bir a. aķ atnı) 26a/14
 miġ a. aķ at 26b/8
- ağrı-** -7- 1. Ağrımak, acımak,
 incinmek. 2. üzölmek.
 köġli a.-p 95a/9
 a.-dı 109b/6
 a.-p turur 95a/14, 134b/5
 a.-p ir- 77b/8
 a.-sa ir- 63b/19
 a.-p 77a/13

ağrıd- -2- 1. Ağrımak	‘a.+leri 148a/10
a.-ur 95a/8, 97b/13	
ağrığ -7- Ağrı, acı.	ā. 77a/14
a. kı1- 80a/8	ā. birle 53b/7
a. tig- 43b/1	āhir -17- [A] Son, sonunda.
a.+ımğa 95a/10	ā. 11b/1, 21a/7, 21a/9, 24a/9, 27a/14,
a.+ı 63a/11, 77a/16, 77b/4, 77b/5	35a/4, 36a/11, 47a/12, 48b/7, 55b/10,
ağrık -2- krş. ağrığ	58b/4, 78a/2, 79a/13, 111a/15, 131b/19
a. 93a/15	ā.+de 20a/15
a.+ğa 77a/6	ā.+i 20b/18
ağru- -1- Ağrımak, acımak.	āhiret -3- [A] İslâm inancına göre
a.-r ir- 33a/7	dünya hayatından sonraki hayat.
ağz -5- Ağız.	ā. 131a/15, 80a/14
a.+ığa 127a/1, 63b/10, 63b/12,	ā.+de 127a/9
66a/7, 66a/9	āhirîn -1- [A] En son.
āh -3- [F] Feryad, acı.	ā. (ā. yurt durur) 16b/10
ā. 123b/7, 133b/1	āhirü’z-zamân -2- [A] Son zaman.
ā.+ı 123b/6	ā. 140b/18
‘ahd -26- [A] Yemin, söz verme.	mehdî-i ā. 117a/19
‘a. 107b/18, 127b/9, 134a/13,	aḥlāk -6- [A] Tabiat, insandaki iyi ya da
134a/3, 138a/1	kötü huylar, yaratılış.
‘a.-i ba‘īd 3b/10	a. 143a/4, 143a/5
‘a. üçün 25b/13	sīret-i a.-ı pesendīde
‘a. kı1- 115a/6, 129b/5, 130a/12,	63b/14
148a/5	a.+ı 64b/9
‘a.+in 37a/8	a.+ığa 64b/4
‘a.+ini 129b/5	a.+ları 112a/13
‘a.+ler (‘a. kı1-) 106b/17,	aḥşam -2- Günün sonu, akşam.
127a/17, 138a/12	a. 17b/7
‘a.+ni 114b/13	a.+ğa 55b/10
‘a.+de 19b/10	aḥtaçı -1- [M] Seyis, atlı haberci.
‘a.+ide 11b/16, 11b/4, 23b/2,	a. 27b/4
66b/10, 9a/8	aḥtarat- -1- Araştırtmak, aratmak.
‘a.+ığa 134a/3	a.-ıp 17b/10
‘a.+in 148a/10	aḥter-şinās -1- [F] Müneccim

a. 103a/3
aḥvāl -32- [A ç.] Hâller, durumlar.
a. 64b/10
a.-i vākı‘a 76a/12
tārīḥ-i a. 89b/3
a.+ni 102b/2, 110a/5, 112a/6,
132b/9, 137a/4, 15b/17, 52a/16, 52a/17,
54b/6,
62a/15, 62b/1, 8b/19, 97b/19
a.+din 110a/13
a.+i 112a/11, 27b/12, 33b/10,
48a/1, 49a/19, 65b/19, 6b/20, 77a/2
a.+in 29a/9, 58a/17
a.+ini 31a/2
a.+lerni 122b/12
a.+lerdin 89b/1
a.+leri 5a/6, 27b/10
aḥvālāt-3- [A ç.] Hâller, durumlar.
a. 99b/12
a.+nı 96b/9
a.+ın 115a/13
aḳ -7- Beyaz, ak.
a. 61a/1, 61a/2, 124b/3, 145b/16
a. kiy- 64a/12
a. aṭ 26a/14, 26b/8
aḳ - -3- Akmak, gitmek.
a.-a tur- (ters a.-) 143b/18
a.-ar 141b/11
a.-ıp 122a/4
‘ākıbet-60- [A] Nihayet, sonunda, son.
‘ā. 13b/14, 13b/3, 17a/7, 18b/6, 19a/7,
19a/8, 27b/19, 28a/3, 28b/3, 28b/7,
29a/10, 29a/15, 38b/12, 45a/16, 47a/16,
49a/2, 50a/14, 50a/5, 55a/7, 57a/3,
63a/13, 66a/9, 72b/2, 79a/10, 85b/7,

88a/10, 92b/4, 98a/10, 98a/17, 98a/3,
98a/7, 98b/5, 9a/5, 106a/18, 107a/5,
107b/1, 108a/18, 108a/2, 109a/19,
110a/14, 110a/8, 110b/5, 110b/8,
111b/6, 111b/9, 113a/9, 114b/3, 114b/7,
115b/14, 121a/17, 121b/13, 122a/17,
127b/10, 128b/18, 128b/19, 128b/5,
133b/13, 147a/18, 12a/9
‘ākıbetü’l-emr -4- [A] Sonunda,
nihayetinde.
‘ā. 18b/2, 20a/14, 25a/5, 28a/5
‘ākıl -15- [A] Bilgili, ferasetli, akıllı.
‘ā. 19a/2, 24a/10, 24a/17, 24b/9, 48b/3,
48b/6, 49a/7, 61b/13, 64a/1, 77b/10,
100b/9, 109a/17, 119b/11
‘ā. ir- 10b/9
‘ā. kişi 29b/12
ākıl- -3- Akmak.
a.-ğan 133a/2
a.-ıp 144a/6, 145a/18
‘ākıllıḳ -1- [A+T] Bilgili, ferasetli,
akıllı.
‘a. 94a/10
‘aḳd -1- [A] Bağ, sözleşme, anlaşma.
‘a. itdiler 37b/4
‘aḳl -16- [A] Anlayış, kavrama, bilgi.
‘a. 104b/14, 117b/3, 120a/6,
123a/11, 147a/18, 147a/6, 147a/8,
89b/16, 95a/3
nāḳıṣ-ı ‘a. 131b/16
‘a.+da 47a/6
‘a.+dın 131b/14, 64a/5
‘a.+ı 147b/12
‘a.+ımnı 133a/18
‘a.+ına 121a/4

aķtar- -1- Karıştırmak.

a.-dılar 22a/9

aķtur- -1- Akıtmak.

a.-saņġ 123b/5

aķvām -2- [A .] Boylar, kavimler.

a. 16b/7, 16b/8

al - -429- Almak.

a.-anı 43a/12

a.-ur-min 8b/4, 104b/10

a.-ur 86b/3

a.-ur-siz 126b/12, 136b/16

a.-ur-miz 107b/3

a.-ur-siz 44a/11

a.-urlar 54b/12

a.-dım 8b/2, 14a/18, 27a/9

a.-dınġ 88b/8

a.-dı 4a/15, 8a/16, 9a/6, 14b/5,

18b/9, 20b/11, 20b/12, 21b/11, 28a/17,

028b/10, 33a/16, 49a/14, 55b/1, 56a/13,

57a/18, 59b/4, 63b/2, 66a/14, 68a/14,

087b/16, 87b/17, 88a/11, 89b/2, 89b/14,

93a/5, 93a/8, 97b/17, 99b/15, 102a/2,

105b/5, 105b/6, 105b/7, 105b/10,

110b/16, 110b/17, 110b/18, 112a/15,

112b/17, 113a/10, 113a/14, 113a/15,

113a/17, 113a/18, 118a/1, 118a/19,

119a/3, 127a/14, 128b/18, 129a/19,

132a/16, 138b/14, 138b/15, 141a/19,

146b/1, 146b/3, 146b/5, 146b/12,

148b/3, 148b/4, 148b/6, 148b/7, 148b/9,

148b/10

ilige a.-63b/1

ķız a.-13b/8, 13b/9

ornın a.-22a/18

tamām a.-10a/17

vilāyetin a.-25b/1

a.-dılar 13b/8, 15a/8, 19b/14,

53a/2, 54b/18, 56a/1, 58b/18, 59b/5,

59b/6, 059b/13, 60a/5, 60a/6, 60a/7,

60a/10, 60a/13, 60a/14, 61b/18, 62a/1,

62a/6, 062a/9, 85b/13, 92b/14, 92b/17,

93a/9, 98a/7, 100b/6, 101b/18, 112b/10,

122b/8, 133b/17, 136a/15, 136b/14,

138b/9, 138b/10

ħaţţın a.-63a/17

şehrni a.-27a/18

tamām a.-30b/7, 68b/1

a.-ġan turur 47b/10

a.-ıp 128a/15

a.-ıp turur 36b/6, 40b/5, 40b/6,

127b/16, 128a/2, 137a/4

a.-ıp tururlar 18b/16

a.-ıp turur-sin 36b/10

a.-miş 23b/13

a.-ġay-min 88a/14

a.-ġay-sin 80a/5

a.-ġay 16b/4, 51b/2, 95a/6,

97b/15, 144b/1

a.-ġusıdur 127b/2

a.-ġusıdurlar 54b/1

a.-ayım 129a/16

a.-ġıl 23a/6, 53b/19, 107a/19

a.-alıņġ 136b/7

a.-saķ 55a/16

a.-saņġ 80a/11

a.-a 29a/14, 44b/1

a.-a al- 31a/7, 37b/16, 60a/10,

88a/13

a.-a ber- 8a/13, 8a/18, 118a/17,

134a/11, 134a/15

a.-a oltur- 44b/1
a.-ğalı 125b/8
a.-ğanda 23b/2, 34a/3, 146a/4,
146b/3, 148a/4
a.-ğaç 102a/2, 102b/12
icâzet a. 99a/8
a.-ıp 3b/15, 4b/10, 8b/6, 9b/5,
9b/16, 9b/18, 10b/3, 10b/10, 14a/1,
15a/3, 015a/17, 15b/1, 15b/15, 15b/16,
19b/13, 22a/5, 22a/7, 23a/9, 25a/6,
26b/9, 26b/10, 27a/10, 27b/2, 28a/14,
30b/10, 031a/7, 31a/14, 31a/15, 31b/8,
33a/12, 35b/15, 36a/5, 36a/14, 38b/5,
38b/19, 39b/11, 040a/15, 41a/12, 44a/19,
44b/17, 48a/17, 48b/10, 49b/6, 51a/14,
51b/2, 51b/14, 053b/14, 54b/7, 56b/6,
58a/5, 58a/8, 58a/10, 59b/15, 60a/9,
62a/7, 62a/13, 064b/15, 72a/6, 76b/2,
80a/12, 87a/15, 87b/1, 87b/2, 87b/7,
88a/2, 88b/3, 091a/7, 93a/11, 97a/5,
102a/1, 102a/2, 102a/7, 102b/18,
103a/14, 103a/18, 106b/12, 107b/7,
109b/11, 109b/17, 110a/2, 112a/17,
112b/16, 112b/18, 113b/2, 118a/11,
118a/17, 119a/2, 121b/13, 121b/15,
121b/19, 122b/6, 122b/9, 124a/14,
124a/16, 124b/2, 124b/3, 125a/13,
125b/5, 125b/13, 127a/7, 127b/14,
128a/2, 128a/18, 128a/19, 128b/11,
128b/12, 129a/18, 130a/6, 130a/8,
130a/11, 130a/12, 130a/15, 132b/14,
133a/14, 133b/14, 134b/3, 134b/14,
135a/2, 135a/7, 135a/10, 136a/14,
136a/15, 137a/3, 137a/9, 137a/18,
138a/13, 138b/8, 142a/6, 142a/19,

143b/4, 143b/17, 145b/12, 146b/2,
148a/12, 148a/13, 148b/10
birge a.-89b/11
esîr a.-134a/6
haber a.-57a/8
hârâc a.-141a/5
hatun a.-23a/15
kentlerin a.-53a/4
kömek a.-107a/5
köp uluğ mâllar a.-134a/6
köre a.-124a/15
leşker a.-66a/19
meded a.-129a/17
olça a.-9a/19
olçalar a.-45a/3
pıçak a.-12b/16
satgun a.-39b/13
töreler a.-38a/1
yil a.-140a/14
yurt a.-42a/2
a.-ğan 15b/9, 22a/6, 39b/15,
40b/5, 65a/17, 134a/7, 135a/8
a.-ğandın 98b/12, 134a/1
a.-ğandur 16b/4, (kız a.-) 16a/17
a.-ğanı 38b/2, 92a/13
a.-urda 12b/9
a.-urğa 29a/14, 119a/15,
123b/10, 124a/7
a.-urın 54b/4, 143b/9
a.-mas 135a/16
ayta a.-44a/4
keçe a.-136b/13
kele a.-92b/12
kıla a.-49a/2, 122a/17
kötüre a.-66a/8

öltüre a.-90b/6
tigüre a.-12b/17
a.-mas-min 123a/4
a.-mastur 14a/13
a.-mas-miz 107b/19
a.-mas-sizler 127a/3
a.-maslar 88a/13
a.-madı 37b/16, 56a/18, 60a/10,
75b/19, 76a/1, 99a/4, 100b/2, 104b/17,
121b/12
a.-madiñg 129a/15
a.-madılar 22a/9, 63a/13, 110b/5
a.-may turur 44a/8
a.-may tururlar 44a/3
a.-man 42b/15
a.-mañgız 20a/18
a.-masağ 51b/15
a.-may 37b/6, 40b/12
ala a.-31a/7
bara a.-75b/15, 122a/18
keçe a.-59b/13, 98a/6, 106a/7
kele a.-129a/3
kıla a.-125b/16, 129a/4
kite a.-15b/16
tapa a.-135b/12
tarta a.-36a/11
töze a.-88b/18
tura a.-106a/16, 122b/3, 123a/5
uruşa a.-29a/5
uygata a.-57a/13
yārī a.-122b/11
yete a.-50a/12, 99b/11
yıka a.-18b/5
a.-mayın 65a/12, 126a/6
a.-may turur 59b/8, 65a/4, 122b/7

a.-may turur-min 30a/14
a.-mağan 85b/12, 138b/16
a.-mağğa 143b/10
āl -3- [A] Aile, hanedan, soy.
ā. 120a/10
ā.-i Selçuk 11a/9
ā. u aşhābınıñg 117a/17
ala -2- Yakın, samimi olunan
kimseler.
a. 111a/17
‘alā -2- [A] Üzerine.
‘a. 117a/16, 120b/8
a‘lā -3- [A] Hoş, çok güzel.
a. 147b/12
a.-mertebe 147b/19
firdevs-i a. 127a/12
‘alāmet -1- [A] İşaret, belirti.
‘a. 53a/3
‘alā hida -11- [A] Ayrıca, başka yerde.
‘a. 6a/14, 11a/5, 13a/9, 14b/19,
22a/2, 23b/15, 28a/13, 30a/7, 90b/19,
91a/12,
91b/9
aldan- -1- Aldanmak, inanmak.
a.-mağıl 131b/8
aldur- -1- 1. Kaldıramamak.
a.-(yüreklerin a.-) 122a/18
‘alefzār -2- [A+F] Otlak, samanlık.
‘a. 28b/10
‘a.+nı 29b/15
‘ālem -41- [A] Yerde ve gökte
yaratılmış olan şeylerin bütünü, kâinat,
evren, dünya.

‘ā. 1b/9, 3a/18, 3a/9, 63b/19, 117b/14,
117b/15, 120a/2, 120a/3, 121a/1, 121a/3,
144b/2, 144b/6, 146a/11,

halk-ı ‘ā. 3a/18

hazret-i melik-i ‘ā. 120a/11

‘ā.-i barça cism 120b/12

maẓhar-ı zerrāt-ı ‘ā. 116b/12

pādişāh-ı ‘ā. 110b/2

‘ā.+din (şehriyār-ı ‘ā.) 141a/15

‘ā.+ni 141a/6, 27b/19, 4a/15

‘ā.+ğa 102a/10, 3a/6, 80b/17,

140a/2

pādişāh-ı ‘ā.+ğa 120a/1

‘ā.+de 109b/6, 10a/8, 120a/17,

121a/1, 142a/12, 143a/12, 27b/19,
44b/14, 4a/17,

4a/19, 4b/1

‘ā.+inde 142b/5

‘ā.+ler 147a/16

‘alem -2- [A] Sancak, tuğ, bayrak.

‘a.+ni 57a/15

‘a. ler 144b/3

‘alemiyān -1- [A+F ç.] Aleme mensup
olanlar, bütün insanlar.

‘a.+ğa 4b/19

‘ālem-gīr -2- [A+F] Dünyayı kaplayan,
dünyayı fetheden, cihanı tutan.

‘ā. 117b/5

pādişāh-ı ‘ā. 120b/6

‘ālem-penāh -1- [A+F] Herkesin
güvenle sığınacağı yer.

‘ā.+nīng (dergāh-ı ‘ā.) 142b/4

‘ālem-tāb -1- [A+F] Dünyayı aydınlatan.

‘ā. (āfitāb-ı ‘ā.-ı ve’ş-şemsi ve
duḥāhe) 117a/14

‘ale’ş-şabāh -2- [A] Sabahına, ertesi
gününe.

‘a. 141b/12, 144a/2

alış- -2- Karşılıklı almak.

a.-duḡ 38a/12

a.-tılar 114b/5

‘ālī -10- [A] Yüce, yüksek.

‘ā. 3b/14, 58b/3, 60b/3, 62b/7,
117b/8, 140b/18, 147b/12

şeh-i ‘ā.-neseb 3a/8

‘ā. irür 142b/19

‘āli cenāb -1- [A] Yüce, şerefli
kimse.

a.+nīng 120a/14

‘ālīm -2- [A] Çok bilgili.

‘a. 147a/5, 147a/7

‘ālīmü’l-ğayb -1- [A] Bilinmeyeni bilen,
Allah.

‘a. 116b/1

‘āliye -1- [A] Yüksek, yüce.

‘ā. (işāret-i ‘ā.) 142b/7

‘aliyyü’l-‘ālemīn -1- [A] Alemlerin en
yücesi, Allah.

‘a. 2b/13

all -2- Ön, karşı, huzur.

a.+ında 146a/3

‘allām-dānā -1- [A+F] Her şeyi bilen,
Tanrı.

‘a. 1b/8

alın -1- Alın.

a.+ıda 60b/9

altı -51- Altı.

a. 5a/12, 6b/6, 7a/15, 10a/16, 10b/1,
12a/12, 13a/9, 15b/2, 67b/2, 68a/1,

70b/13, 82a/8, 83b/16, 84a/14, 84a/17,
86b/5, 98b/17, 99b/1, 101a/16, 109a/13,
on a. 79b/5

a. miñg kişi 106a/14, 137a/14,
137a/2

a. miñg 41a/3, 56a/14

a. nevbet 66b/6

a. yıl 36b/9

a. yüz altmış birde 79a/2

a. yüz altmış bişde 79a/6

a. yüz altmışda 78b/12

a. yüz elig ikide 78b/2

a. yüz elig törtde 78b/4

a. yüz eligde 78a/9

a. yüz kırkda 77b/4

a. yüz kişige 122b/14

a. yüz otuz birde 55a/8

a. yüz otuz bişde 60a/11

a. yüz otuz ikide 60a/18

a. yüz otuz sekizde 58b/2

a. yüz otuz toközda 77a/5

a. yüz otuz törtde 59b/18

a. yüz otuz üçde 68a/19

a. yüz otuz yetide 61b/16

a. yüz seksen birde 79b/5

a. yüz seksende 79a/13

a. yüz yigirmi bişde 55a/11

a. yüz yigirmi ikide 84b/17

a. yüz otuz sekizde 86b/6

a.+da 133b/16

altınç -10- Altıncı.

a. 5b/7, 12a/15, 19b/2, 67b/16,
87a/6, 91b/14, 98b/11, 101a/9, 109a/12,
on a. 39b/2

altınçı -1- **krş.** altınç

a. 139a/18

altmış -6- Atmış.

a. 125b/12, 47b/6

altı yüz a. birde 79a/2

altı yüz a. bişde 79a/6

a. tümen 97b/12

a.+da 78b/12

altun -18- Altın.

a. 9a/9, 10b/2, 35a/17, 37a/19,
38b/16, 42a/15, 44a/17, 55b/1, 58a/13,
115a/7, 147a/1

a. ayak 23a/8, 24b/15

a. bol- 4b/16

a.+dın 61a/2

altunçı -1- Kuyumcu.

a. 60b/7

älüfte -1- [F] Müptela, düşkün.

ä. bol- 63a/8

‘**ām** -4- [A] Halk, ahali.

ä. (qatl-i ‘**ä.**) 133b/14

qatl-i ‘**ä.** et- 28a/9

qatl-i ‘**ä.** qıl- 20a/14

‘**ä.**+dın 102a/9

amān -6- [A] yardım isteme, imdat.

a. bol- 142a/17

a. tile- 37a/12, 51b/10, 57a/2,
102b/10

a.+de 56b/15, 126b/6

amānlıq -1- [A+T] Korkusuzluk,
güvenlik.

a. 119a/4

ambār -1- [F] Eşyâ, erzak vb. koymaya
ve saklamaya mansus binâ, depo. **krş.**
anbār

a. qıl- 60b/17

‘amek -1- [A] Amca	‘a.+leri 7b/4, 11a/13, 13a/15, 21a/10, 29b/3
‘a.+i 49a/16	
‘amel -9- [A] İş, fiil.	‘a.+lerin 8b/15
‘a. kıla başla- 115a/6	‘a.+si 9a/18, 21a/11
‘a. kı1- 50a/19, 120b/4, 126a/18, 127a/11, 131a/12, 131a/13, 131b/9, 131b/18	ana -44- Anne.
‘amellik -1- [A+T] Karakter, mizaç, tutum sahibi.	a. 14a/5, 27b/1
‘a. 126b/13	a.+dın 8a/8
‘amel-dâr -1- [A+F] İş tutan.	a.+ngız 80a/15
‘a.+larını 62b/6	a.+sı 8a/1, 8a/6, 18a/7, 18a/8, 19a/13, 23a/16, 27b/1, 27b/4, 31b/1, 32b/11, 34a/12, 35a/9, 40b/11, 40b/9, 47a/4, 48a/2, 64b/13, 68b/16, 69a/1, 80a/12, 80a/16, 94a/4, 95a/19, 100b/10, 101a/16, 101a/2, 112b/7
âmin -2- [A] Gönlünde korku bulunmayan, emin kimse.	a.+sı irkendür 16a/17
â.+i 120b/13	a.+sınıng 15a/14, 94a/19, 94b/3
â.+idür 120b/13	a.+sın 148b/5
âmir -1- [A] Emreden, buyuran.	a.+sığa 23b/14, 34b/18, 8a/2, 9b/19
â. 16a/12	a.+sıdın 94b/2
ammâ -24- [A] Fakat, lakin.	a.+larığa 80b/17
a. 5b/12, 6a/15, 12b/1, 16a/16, 17a/13, 40b/6, 46b/15, 47a/11, 47b/17, 48b/5, 49a/7, 50a/3, 58a/9, 63a/14, 6a/18, 76a/7, 89b/16, 92a/19, 94b/1, 94b/19, 94b/6, 97a/7, 97a/8, 141b/15	anbâr -1- [F] krş. ambâr
ammâ ba‘d -1- [A] Sonra, fakat.	a.+ın 39b/19
a. 3b/8	‘anber -2- [A] Güzel koku.
‘amme nevâlûhu -1- [A] Allah'ın herşeyi kapsayan bağış ve ikramı.	‘a. 117a/14
‘a. (hâzret-i ‘izzet-i ‘a.) 120a/14	‘a.+din 123a/14
‘ammi -1- [A] Amca	‘anber-bû -1- [A+F] Çok güzel koku.
‘a. 111a/7	‘a. (‘a.-yı ve’l-leyli) 117a/14
‘ammu-1- [A] krş. ‘ammi	‘anber-efşân -2- [A+F] Güzel koku saçan.
‘a. 33a/15	‘a. 143a/6
‘ammu-zâde -8- [A+F] Amca oğlu.	‘a.+dur 133b/4
	‘anber-tâb -1- [A+F] Anber parlatan.
	‘a. 123a/16

anda -6- [M] Yeminli kardeş, kan kardeşi.

a. 18b/13, 22a/2, 22b/1, 24a/18, 25a/11, (kuda a.) 39a/2

andağ -77- Öyle.

a. 4b/17, 8b/5, 9a/7, 11b/10, 11b/5, 12b/16, 12b/19, 13a/7, 13b/13, 13b/18, 14a/7, 14a/8, 14b/16, 18a/15, 22a/19, 22b/13, 25b/12, 28b/9, 51a/3, 52a/5, 53b/10, 53b/2, 54a/7, 63b/17, 64b/2, 78b/12, 79b/11, 85a/13, 85b/14, 88a/7, 89b/8, 90a/1, 90a/15, 90a/17, 90a/4, 90a/8, 91b/7, 92b/2, 93a/10, 93a/18, 94a/15, 100a/5, 105b/1, 108a/12, 110b/12, 112b/8, 113a/4, 114a/2, 114b/14, 114b/15, 117b/2, 120a/14, 129b/18, 131b/4, 136a/19, 136b/12, 136b/13, 137a/12, 141b/16

a. bol- 18b/9, 41b/9

a. kıl- 13b/6, 18a/6, 45a/1, 45a/2,

57b/19, 88b/3

a. kil- 3b/17

a. kör- 29a/9, 47a/13

a. yörü- 42b/1

a. irmiş 47a/12

a. turur 20b/1, 22b/18, 26a/10, 27a/19, 41a/1

andağ -5- Öyle. **krş.** andağ

a. 11a/9, 79a/11, 107a/18, 142b/14

a.+ı 143a/11

andalığ-1- [M+T] Kardeşlik.

a. (kuda a.) 16a/8

anda ok -2- Öyle, tam o şekilde.

a. 56b/7, 138a/18

aṅgı-2- Pusuda beklemek, gizlice izlemek.

a.-ṅız 40a/14

a.-salar 40a/14

aṅıl-1- Anılmak, yad edilmek, yazılmak.

a.-ur 27b/11

‘**ankā** -2- [F] Anka kuşu, simurg.

‘a. 116b/3, 116b/13

ant -2- Yemin, söz.

a. ber- 110a/16

a. iç- 24b/15

‘**ār** -2- [A] Utanma, ayıp.

‘ā. 121a/8

‘ā. kör- 13a/3

ar-3- 1. Yorulmak, zayıflamak, hasta olmak.

a.-ıp kel- 55b/8

a.-ıp irdi 125b/3

2. Ayrılmak.

a.-ıp 130a/8

ara -69- Ara, arasında.

a. 3a/10, 134b/12, 134b/9, 137a/1, 141b/3, 145b/16, 146a/4, 147b/15,

a.+da 20a/6, 36b/14, 45a/14, 49a/7, 49a/10, 60b/14, 63a/10, 66b/6, 78b/7, 114b/6, 122a/6, 128a/1, 148a/5,

a.+mızda 138a/3, 15b/18, 38a/12

a.+sı 100a/2

a.+sığa 88b/9, 89b/18

a.+sıdın 53a/17

a.+sıda 115b/10, 118a/19, 121a/19, 15a/10, 16b/14, 29a/16, 55b/3, 65b/4, 78a/3, 87a/4, 91b/2, 91b/3, 94a/13, 9b/3

- a.+sında 12a/10, 12a/3, 136b/12, 13b/2, 143a/19, 20a/13, 22a/1, 25a/5, 30a/3, 49b/14, 50a/6, 52a/18, 62a/19, 63a/14, 66b/19, 78b/19, 79a/4, 80a/4, 80b/1, 80b/15
- a.+larıda 106a/11, 13b/3, 16a/7, 29a/15, 64b/16, 79a/11
2. Bazen, arada.
- a. 114a/13
- araba** -12- [A] Araba, araç.
- a. 122a/1, 122a/14, 122b/4, 17b/8, 45a/1, 72a/6
- a.+nı 9a/19
- a.+ğa 96b/7
- a.+larda 17b/11, 96b/5, 96b/8
- a.+ların 122a/2
- ‘arabī** -2- [A] Arap, Arap'a ait olan.
- ‘a. (‘a. tili birle) 8b/8
- ‘a. mādiyān 110a/9
- ‘arākī** -2- [A] Rakı
- ‘a.+si 132a/11
- ‘1.+ni 132a/10
- arala-** -1- Ayırmak.
- a.-p 133a/14
- ārāst** -3- [F] Bezenmiş, süslenmiş.
- a. 3a/10
- ārāste** -3- [F] Bezenmiş, süslenmiş.
- ā.+dür 147b/14
- ā. kıl- 107b/13, 117b/3
- arğamçı** -1- [M] İp, urgan.
- a. 31b/7
- arığ** -2- Temiz, duru.
- a. 118a/8
- a.+dur 147b/13
- arıkla-** -1- Oraklamak, tırpanlamak.
- a.-r 55a/17
- ‘ārız** -1- [A] Yanak.
- ‘ā.+ınıṅ 134b/8
- arqa** -2- 1. Sonra, arkasından.
- a. 19b/3
2. Soy.
- a.+sıdın 121b/12
- armān** -1- [F] Çare, derman.
- a. 147b/18
- arpa** -1- Apa, yem.
- a.+sı 46a/10
- arşlan** -7- Aslan
- a. 55b/11, 60b/7, 109b/5, 145a/3
- a.+nıṅ 55a/19, 144b/16
- a.+1-sin 126b/8
- ‘arş** -2- [A] Gök, tavan, taht.
- ‘a (‘a.-ı mecīd) 2b/1
- ‘a.+ğa (serīr-i ‘a.) 2b/3
- art-** -4- Fazlalaşmak, çoğalmak.
- a.-dı 85b/14, 106b/1
- a.-ıp 77b/2, 140b/12
- artuğ** -9- Çok, fazla.
- a. 61a/18, 94b/11, 123a/8
- a. irdi 94a/12
- a. irmiş 94b/2
- a.+dur 90a/16
- a.+ğa 100a/15
- a.+rağ 78a/5, 123b/6
- artuğsı** -2- Çoğu, fazlası.
- a. 63b/17, 100b/6
- artuğsılık** -1- Çokluk, fazlalık.
- a. tigmegey 59a/10
- aruğ** -1- Zayıf, hâlsiz, güçsüz.
- a. bol- 51b/7
- ‘arż** -24- [A] Sunma.

‘a. et- 62b/1	a.+dın 117b/9
‘a. kı1- 15b/1830a/17, 31a/3, 42b/17, 54b/6, 57b/12, 63b/10, 90a/2, 90a/14, 94b/18, 100a/16, 102b/2, 102b/6, 107a/2, 114a/8, 124a/7, 122b/17, 134a/10, 135a/15, 135b/15, 136b/17, 137a/5,	a.+ıġa 120a/10 a.+larga 4b/18
‘a.+ıġa 62b/12	asıġ -2- Fayda, yarar. a. 127a/9 a. kı1- 64a/7
‘arza -13- [A] Sunma, gösterme.	‘aşı -1- [A] İsyankar. ‘ā. 120a/12
‘a. yetgür- 142b/5	aşl -18- [A] Gerçek, doğru. a. 6b/16, 128b/3 a. nesebi 20a/19 a.+da 29a/18 a.+dın 23a/11 a.+ıngġa 138a/10 a.+ı 6a/10, 5b/12, 5b/18, 7a/8, 7a/14, 9b/7, 20b/2, 23b/8, 32a/17, 89a/16 a.+ıdın 144b/6 a.+ın 10a/16
‘a. kı1- 106a/13, 107b/16, 115a/5, 115a/9, 115a/10, 115a/11, 115a/13, 12a/8, 31a/1, 31a/12, 52a/16, 97b/12	aşlı -1- [A] Asıl, esas. a.+ni (vaṭan-ı a.) 123a/18
‘arza-dāšt -9- [A+F] Dilekçe, büyüġe sunulan yazı, haber veya durum.	āsmān -2- [F] Gökyüzü. a. (ā.-ı kerem) 142b/19 ā.-ı rif‘ at 120b/6
‘a. 57b/19	‘aşr -5- [A] Yüzyıl. ‘a.+da 46a/14, 121b/7 ‘a.+ıda 119a/6, 119b/9, 121b/5
‘a. kı1- 56a/10, 57b/18, 63b/9, 85a/15, 90a/19, 122b/1, 136a/7	asru -6- [M] Çok, aşırı. a. 146a/10, 79a/2, 89b/16, 92b/11, 92b/8, 94a/10
‘a.+ı 138a/15	ast -7- Alt, aşağı. a.+ıda 64a/6, 103a/16, 135b/11, 145b/12 a.+ıġa 22a/9 a.+ına 145a/18 a.+ında 144a/4
ārzū -1- [F] İstek, talep. ā.+sı 13b/19	
as- -2- Asmak, intihar etmek. a.-tı 54b/15 a.-ıp turur 54b/17	
‘asākır -1- [A ç.] Askerler, ordu. ‘a. (‘a.-i nuşret-şi‘ār) 142a/2	
āsān -3- [F] Kolay. ā. bol- 4a/5, 27b/16 ā. yörü- 45a/1	
āşār -1- [A ç.] Eserler ā. (kevkeb-i ā.) 141b/13	
aşhāb -5- [A ç.] Akadaş topluluġu, sohbet edenler. a.+nıngġ 117b/11 āl u a. 117a/17	

- āsūde** -1- [F] Sakin, huzurlu.
ā. bol- 59a/10
- āsumān** -1- [F] Gökyüzü, sema.
ā.+ğa 31a/4
- aş** -3- Yemek, yiyecek.
a. 38b/15, 99a/19
a.+ın 23b/3
- aş-** -3- Geçmek.
a.-tı 140b/7
a.-a 41b/8
a.-ıp 133b/13
- ‘aşık** -5- [A] Çok seven, aşık.
ā. (seyyid-i ‘ā.) 144b/10, 144b/7
‘ā.-ı sâlik 120a/5
‘ā. bol- 148b/6
‘ā.+ınınġ 4b/12
- āşikār** -1- [F] Apaçık, belli.
ā. 122a/11
- ‘aşır** -1- [A] Dost, yakın.
‘a. 144a/12
- ‘aşk-bāzlık** -1- [A+F+T] Çok sevme,
aşık olma.
‘a.+123a/16
- āškārā** -1- [F] Açık, belli.
ā. kı1- 143a/1
- āškāre** -2- [F] Açık, belli.
ā. it- 117b/4
ā. kı1- 120b/5
- aşlġ** -3- Yiyecek, yemek.
a. 125b/8
a.+ın 115b/12, 136b/5
- aşlık** -2- Yiyecek, yemek.
a.+ımıznı 115b/5
a.+ların 134a/7
- ‘aşr** -1- [A] Onda bir.
‘a. 144a/12
- āşüb** -1- [F] Kargaşalık, karışıklık.
ā. 51a/9
- aşuġ** -1- Topuk kemiġi.
a.+ını 132a/13
- āşüfte** -2- [F] Çok seven, perişan.
ā. 122a/9
ā. bol- 107a/5
- at (1)** -349- İsim, ad
a. 6b/16, 6b/17, 7a/9, 10a/2, 21b/12,
28a/19, 28b/9, 28b/10, 28b/11, 41b/7,
45a/3, 59a/4, 60b/13, 64a/3, 64a/4,
100a/1,
a. birle 10a/6, 10a/14, 11b/1,
44b/7, 104b/1
a. ber- 9b/6, 40b/13, 119a/6
a. beril- 4a/7
a. bir- 8a/12
a. di- 9a/11
a. ġal- 64a/9
a. ġoy- 8a/9, 9a/15, 9b/15, 10a/4,
22a/11, 48b/13, 60b/5, 65a/11, 111b/12,
a. tap- 5b/12, 5b/16
a.+nı 13a/2, 24a/12, 116b/13
a.+ımnı 8a/10
a.+ı 3b/4, 7b/16, 12a/18, 12a/19, 12b/11,
13a/4, 14b/10, 16a/15, 16a/17, 16b/3,
18b/17, 19b/9, 20b/9, 20b/11, 20b/12,
24a/17, 28b/10, 30b/17, 39a/13, 39b/16,
41a/3, 48a/12, 48a/13, 51a/18, 51b/9,
59a/8, 64a/1, 65b/17, 66a/3, 66a/4,
67b/7, 67b/17, 69b/14, 69b/18, 70b/12,
70b/16, 70b/18, 71a/2, 71a/14, 71a/15,
71a/16, 71a/17, 71a/19, 71b/5, 71b/6,
71b/12, 71b/15, 71b/16, 72a/8, 72a/18,

72a/19, 72b/7, 72b/14, 72b/17, 73a/2,
73a/3, 73a/6, 73a/8, 73a/9, 73a/13,
73a/17, 73b/4, 73b/6, 73b/8, 73b/17,
74a/1, 74a/3, 74a/8, 74a/15, 74a/16,
74a/17, 74a/18, 74a/19, 74b/1, 74b/6,
74b/8, 74b/9, 74b/10, 74b/11, 74b/13,
74b/14, 74b/15, 75a/2, 75a/5, 75a/9,
75a/12, 75b/2, 75b/4, 81a/2, 81a/8,
81a/13, 81b/7, 81b/8, 81b/12, 81b/13,
82a/2, 82a/5, 82a/10, 82a/12, 82a/14,
82a/15, 82a/18, 82a/6, 82b/2, 82b/3,
82b/6, 82b/8, 82b/9, 82b/10, 82b/15,
82b/17, 83a/1, 83a/3, 83a/5, 83a/6,
83a/7, 83a/9, 83a/15, 83a/17, 83a/18,
83b/3, 84a/4, 84a/8, 84a/9, 84a/10,
84a/11, 84a/12, 84a/14, 84a/17, 84b/1,
84b/2, 84b/3, 84b/8, 89a/15, 92a/1,
95b/16, 98b/9, 99a/17, 100a/2, 101a/11,
101b/12, 112a/15, 113a/16, 113a/17,
131b/8, 141b/11,

a.+ın 147b/8, 19b/5, 39a/3,
65b/11, 89b/15, 8b/7

a.+ını 100a/4, 48b/14

a.+ığa 102b/9, 118a/2, 4a/5

a.+ımız 104b/5, 64a/8

a.+ıngızga 124a/9

a.+ları 5a/9, 5a/14, 5b/10, 5b/18, 6a/17,
6a/19, 6b/2, 6b/13, 6b/16, 6b/20, 7b/1,
7b/17, 11a/15, 12a/4, 12a/12, 12a/13,
15b/2, 16b/3, 21a/8, 21a/12, 32b/15,
37a/14, 40b/14, 42a/5, 42b/3, 43a/3,
43a/8, 46a/6, 46b/18, 46b/19, 47b/15,
66a/14, 67a/14, 68b/8, 69a/4, 69a/6,
69a/17, 69b/4, 69b/7, 69b/8, 69b/10,
70a/18, 70b/13, 70b/14, 71a/6, 71a/7,

71b/11, 71b/14, 72a/2, 72a/3, 72a/17,
72b/8, 72b/11, 72b/12, 73a/10, 73a/12,
73b/1, 73b/2, 73b/10, 73b/11, 73b/13,
73b/15, 74a/5, 74a/7, 74a/10, 74a/12,
74b/3, 74b/5, 74b/19, 75a/1, 75a/3,
75a/8, 75a/10, 75a/14, 75a/16, 75a/18,
75a/19, 75b/5, 81a/10, 81a/17, 81b/1,
81b/2, 81b/4, 81b/10, 81b/13, 81b/16,
82a/1, 82a/8, 82a/16, 83a/11, 83a/13,
83b/5, 83b/7, 83b/10, 83b/12, 83b/13,
83b/14, 83b/16, 83b/18, 84a/2, 84a/13,
84a/18, 84b/5, 84b/6, 84b/9, 84b/12,
87a/16, 91a/9, 92a/3, 92a/5, 95b/11,
95b/17, 98b/4, 98b/6, 98b/8, 99b/5,
101a/3, 101a/16, 101b/4, 104b/18,
105b/8, 105b/9, 109a/12, 111a/1,
111b/13, 111b/15, 112b/19, 119a/8,
119a/13, 121b/8, 123b/14, 123b/17,
125a/15, 148a/14,

at (2) -3- **karş. at (2)**

a.+lar 88b/2, 88b/3

a.+ıng 46a/10

ağ (1) -1- **krş. at (1)**

a.+ımnı 8a/10

ağ (2) -63- Binek hayvanı, at.

a. 14b/5, 29a/7, 35a/17, 57a/18, 66a/8,
85b/9, 107a/9, 112b/17, 124a/14, 139a/7

a. bāzārı 132b/15,

a. çap- 85b/1

a. çıkar- 97b/3

a. min- 42b/19, 92a/8

a. sal- 52a/2

a. tile- 12a/6, 26a/14

a. yılı 55a/8

ağ a. 26a/14, 26b/8

yorga a. 85a/6	a.+nîng 129b/12
elig miñg a. 135a/6	a.+dın 145a/7, 94a/12
ķula a. 26b/7	a.+m 18a/11, 18a/8
a.+ġa 112b/11, 112b/12	a.+mnîng 77a/16
a.+dın 108a/16	a.+mġa 8a/15
a.+ıdın 25b/15, 37b/12, 104b/6	a.+mdın 66a/18
a.+dın 15a/4, 18a/16, 18a/18,	a.+ñg 10b/10, 62b/10
18b/5, 55b/16, 134b/4	a.+sı 7b/19, 8a/7, 8a/12, 8a/16, 8a/17,
a.+ı 55b/14, 85a/8	9a/18, 9b/17, 10b/3, 11b/16, 100b/16,
a.+ı birle 23b/19	101a/9, 113a/19, 148a/3, 21a/5, 23a/13,
a.+ġa 39b/13, 56a/18, 108a/18	23b/12, 23b/4, 29b/19, 29b/7, 34a/17,
a.+ım 25b/16, 30b/3	34b/4, 39a/14, 39a/15, 39a/16, 39a/17,
a.+ımnı 85a/9	39a/18, 39a/19, 39b/3, 40a/1, 40a/6,
a.+ınîng 15a/4, 22b/9, 28b/6,	40a/17, 40a/18, 40a/19, 41a/3, 47a/15,
112b/17	48b/14, 49b/12, 49b/19, 50a/4, 64b/18,
a.+ın 23b/16, 36b/1, 107a/11	65a/13, 65b/6, 65b/9, 65b/12, 66a/13,
a.+ını 23b/18, 26a/15, 37b/12	66a/16, 67b/5, 71a/4, 72b/1, 75b/18,
a.+lar 134b/18, 137a/10	78a/12, 78a/15, 80b/10, 91a/6, 92a/14,
a.+larını 88b/7	92a/2, 92b/10, 93a/17,
a.+ları 59a/4, 104b/4	a.+sı birle 10b/2, 9a/14
a.+ların 53a/4	a.+sı durur 16a/16
a.+larıñıznı 56b/3	a.+sıdur 17b/1
aṭ- -1- Atmak, fırlatmak.	a.+sınıñ 121a/16, 133b/8,
a.-ıp 26a/15	148b/8, 23b/13, 39a/13, 41a/11, 41a/4,
at- -7- Atmak, fırlatmak.	65b/17, 98a/12
a.-ar irdi 92a/7	a.+sın 40b/1
a.-ay 40a/15	a.+sıġa 29b/11, 47b/18, 56b/6,
a.-ġuṭı 144b/15	91b/7, 92a/13, 113a/19, 145b/8
a.-ıp 26a/15	a.+sıdın 19b/20, 29b/6, 46b/7,
a.-sa 132a/13	50a/2, 7a/19, 94a/15
a.-maḡġa 109a/5	a.+sız 40a/9
a.-malıḡ 113a/7	a.+mız 129b/9
ata -125- Baba, ecdat.	a.+mızdın 130a/3
a. 144b/6, 145a/7, 14a/3, 27b/1,	a.+ñġız 124a/7, 131b/3, 138a/10
80b/17	a.+mızdın 132a/5

- a.+larımız 106b/11, 97b/2
a.+larımıznıĝ 106b/18
a.+larınĝızĝa 80a/17
a.+larınıĝ 60b/1
a.+larıĝa 91b/12
- ata-** -3- Adlandırmak, ad vermek.
a.-mışlar 40a/16
a.-p irdiler 61a/4
a.-p tururlar 132a/6
- atalık** -2- Babalık.
a. 125b/10, 128a/14
- atan-** -1- Ad vermek.
a.-maĝıl 131b/8
- atlan-** -7- **krş.** atlan-
a.-dı 38b/9
a.-dılar 53a/9
a.-dılar irse 142a/9
a.-ıp 17a/10, 17b/2, 39a/9, 4b/4
- atlan-** -21- Ata binmek, harekete geçmek, sefere çıkmak, düşmana asker sevk etmek.
a.-ıp 14b/2, 29b/19, 56a/14, 57b/4, 85a/14, 94a/17, 112a/7, 125a/1, 128b/5, 129a/11, 129a/17, 130a/14, 134a/4, 133b/6, 134b/4, 136a/13, 136b/2
a.-urda 104b/10, 130a/15
a.-sa 110a/10
a.-maĝ 113a/7
- atlıĝ (1)** -76- 1. Adlı, isimli.
a. 7b/7, 7b/13, 10b/9, 12a/10, 13a/18, 15a/17, 15b/12, 17a/15, 17b/1, 18b/10, 19a/2, 19b/10, 23a/1, 23a/16, 25b/1, 26a/6, 28a/7, 30b/1, 30b/15, 31b/5, 31b/10, 35b/8, 36a/14, 38a/16, 40b/19, 41a/5, 41a/7, 41a/8, 41a/14, 41a/17, 47b/10, 48a/4, 48b/12, 48b/15, 49a/17, 50a/1, 50a/3, 51a/5, 55a/14, 55a/15, 55b/5, 56a/17, 56b/9, 58b/17, 58b/18, 66a/3, 67a/7, 67a/13, 67a/14, 67a/17, 67b/2, 68b/18, 77a/10, 77b/12, 77b/15, 77b/16, 78a/8, 78a/11, 80b/12, 88a/19, 91a/8, 95b/15, 99b/6, 101a/3, 101a/8, 101a/10, 101a/14, 107a/7, 109b/4, 113a/2, 118a/9, 127b/11, 149a/1
a. irkendür 16a/15
- atlıĝ (2)** -4- Atlı, süvari asker.
a. 14b/3, 39b/7, 67a/3, 96b/14,
- atlıĝ** -3- **krş.** atlıĝ (1)
a. 128b/7, 128b/8, 130a/18
- atlık** -2- **krş.** atlıĝ (1)
a. 16a/2
a.+nı 65a/6
- av** -2- Av
a. 61a/5, 61a/10
- äväre** -1- [F] Aciz, serseri, başıboş.
ä. kılip 117b/3
- ävöz** -4- [F] Ses, seda.
ä.+ın işit- 23b/12
ä. kııl- 38b/12
ä. kil- 23a/3
ä.+ların 133a/11
- ävaze** -7- [F] 1. Yüksek ses.
ä. 30b/13, 115b/17
ä. sal- 15b/13, 1107b/5
ä.-i cevri 3a/8
2. şöhret, ün.
ä. 100a/1
ä. üçün 41b/8
- avla-** -1- Avlamak.
a.-r irdi 61a/8

avlağu -1- Ağaç, tahta ve taşla evrilmiş
yer, avlak.

a.+sı 46a/11

avlağ -1- Av yeri.

a. 135b/3

avlan- -1- Avlanmak.

a.-mađđa 113a/7

‘**avrat** -1- [A] Kadın.

‘a. 132a/4

avu -1- Avu.

bir a. 36b/3

avun - -1- Teselli olmak, avunmak.

u.-ayım 112b/14

ay- -20- Sylemek, arz etmek.

a.-ur 46a/13

a.-urlar 3b/5

a.-dı 8b/4, 8b/6, 14a/17, 20a/7, 30a/16,

42a/18, 43a/18, 85a/16, 85b/7, 110a/16,

111a/13, 123a/7, 131a/6,

a.-dı irse 36b/14

a.-dılar 4b/9

a.-mışlar 132a/2

a.-đay 115a/11

a.-đıl 110a/16

ay -34- Ay, yılın on iki blmlk
kısımlarından biri.

a. 55b/19, 60a/9, 60a/14, 61b/11,
86b/6, 93a/8, 111a/15, 125b/15

a. ke- 128a/1

a.+nıng 105b/16, 144a/2

a.+đa 63a/13

a.+dın 111b/2, 112a/18, 128a/2,
136a/5

a.+ı (cemāziye’l-evvel a.) 4a/8,
101b/19, 111b/6,

a.+nıng 112b/1, 140a/10,
141b/7, 142a/1, 142a/13, 143a/5,
143b/19

a.+ıda (receb a.) 111b/16,
ramazān a.+ıda 115b/6, 136a/18

cemāziye’l-āđir a.+ıda 68a/19

muğarrem a.+ıda 115b/8,

rebī‘ ũ’l-evvel a.+ıda 51a/16

zi’l-ka‘ de a.+ıda 96a/3, 137a/15

ayağ -9- Ayak.

a.+ım 95a/14, 95a/8, 97b/19

a.+ı 33a/7, 97b/13, 119a/5

a.+ığa 25b/16, 30b/3, 42a/2

ayağ -14- 1. Kadeh, bardak.

a. 35a/17, 135b/6,

a. ber- 110a/18

a. tut- 61b/6, 61b/8, 61b/11

a.+đa (ağaç a.) 53b/13

altun a. 23a/8, 24b/15

kiik a. 61a/19

a.+larga (đongur a.) 42a/3

uluğ a. 61a/19

a.+lar 61b/5

a.+ları 119a/17

ayağ (2) -4- krş. ayağ

a. 144a/4

a.+dın 134b/6

a.+ı 134b/5

a.+ığa 140a/16

ayağlandur- -1- Kaldırmak.

a.-up 24a/1

‘**ayān** -2- [A] Aık, belli, gzle
grnr.

‘a. 142a/12

‘a.-ı islām 120a/10

‘ayb -2- [A] Utanılacak hâl, davranış.

‘a.+ı 47a/7

‘a.+ın 140b/6

āyende -1- [F] Gelen yolcu, gelici.

ā. 31a/1

āyet -2- [A] İşaret, belirti.

ā. 126a/17

ā.+ini 120b/3

ayğak -2- Münafık, dedikoducu.

a. 78b/6

a. söz 79b/3

ayğakla -1- Dedikodu yapmak, fitne çıkarmak.

a.-dı irse 78b/6

ayğaklık -1- Münafıklık dedikoduculuk.

a. kııl- 90b/7

ayıl- -1- Söylenmek.

a.-ğap 25b/17

ayır- -7- Ayırmak.

a.-dı 49a/6

a.-mışlar 14b/8

a.-a kör- 129b/16

a.-ıp 49a/7, 87a/15, 92a/17

a.-madı 49a/6

āyın -1- [F] Dinî merasim.

ā.+ler (ā. bağla-) 37a/16

āyine -3- [F] Ayna.

ā. 19b/17, 95a/3, 148a/19

ayla- -1- Dönmek, dolaşmak.

a.-ğay 145b/6

aylık -1- Bir ay süresinde kat edilecek yol, harcanak erzak vs miktar ifadesi.

a. 61a/6

‘ayn -1- [A] Kaynak, göz, pınar.

‘a. (‘ a.-ı şevāb 146a/15)

‘aynu'l-ḥayāt -1- [A] Hayattaki en değerli şey.

‘a. 140a/12

ayran -1- Ayran.

a.+larıngızniṅ 126b/18

ayrıl- -9- Ayrılmak, uzaklaşmak.

a.-dı irse 107a/8

a.-dılar 123b/12, 15a/10, 21a/17

a.-ıp 112a/5, 123b/16

a.-ğan 147b/3

a.-ğandın 42b/7

a.-madılar 94a/15

ayrılış- -1- Ayrılmak, birbirinden uzaklaşmak.

a.-mağaylar 94b/8

ayt- -121- Söylemek, arz etmek.

a.-ur-min 133a/17

rāst a.-ur-min 23a/7

a.-ur-sin 122b/17, 88b/14

a.-ur 2b/9, 4a/11, 17b/5, 46a/15, 46b/14, 64a/3, 89a/14, 90b/8, 126a/12, 131b/5

rāst a.-ur 94a/9

a.-ur irdi 18a/11, 48b/7, 63b/19, 64a/5, 65a/3, 89b/6

a.-ur irdiler 90a/6, 97a/19

a.-ur irmiş 94a/8

a.-ur-siz 40a/10

a.-urlar 17b/9, 18b/19, 49b/3, 6a/1

a.-urlar irdi 52a/13

a.-dı 4b/13, 8a/17, 25a/7, 52a/7, 64a/16, 128b/15, 131b/13, 135a/18, 138a/6, 139a/15

a.-tı 145b/10

a.-dı irse 107b/11, 57a/10
a.-dılar 62b/10, 112b/3, 4a/14
a.-dılar irse 9b/5
a.-miş 131b/13
a.-mişlar 131b/3
a.-ip turur 4a/17, 36b/11, 36b/4, 47b/8,
90b/11, 124b/9, 124b/13, 127b/10,
127b/7, 128b/4, 129a/14, 131b/15,
131b/19, 133a/19, 134b/5, 147a/10,
147a/12,
a.-ip tururlar 40a/1
a.-ip-siz 90b/2
a.-ğay (yalğan a.) 14a/7
a.-ğaylar (taḥiyyāt-ı dūrūd a.)
132a/1
a.-a al- 44a/4
a.-adur 111b/3
a.-a tururlar 114a/13
a.-a tur- 56a/12, 89b/9, 89b/18,
94b/1
a.-sa irdi 51a/7, 90a/5
a.-sağ 54b/2
a.-ip irdiler 53a/13
a.-ayın 2b/18, 8a/15
a.-ğanda 36b/10
a.-a 38b/9
a.-alı 129b/7
a.-alım 11b/3, 29b/17
a.-alıñg 145b/5
a.-ip 123a/12, 124a/4, 125a/6,
148a/12, 55b/7, 57a/13, 79b/14, 80b/9,
85b/5,
8b/19, 96b/14
dūrūd a. 132a/3
engiz a. 124b/8

rāst a. 124a/18
yaşura a. 77b/1
‘özr a. 77a/7
a.-ğan 107b/11, 118a/3, 127a/10,
127a/5, 25a/7, 25a/8, 40a/14, 89b/4,
90a/12
a.-ğanniñg 89b/6
a.-ğıl 102a/14, 103a/15
a.-mağaylar 19b/19
a.-mağıl 36b/3, 42b/12
aytıl- -5- Söylenmek.
a.-dı 21b/10, 30a/7, 88a/11,
127a/2
a.-ğan 132a/8
aytış- -1- Karşılıklı söylemek,
konuşmak.
a.-ip tururlar 124b/5
az -15- Az.
a. 148a/8, 22b/7, 44b/19, 51a/2, 62b/5,
78a/16, 89b/14, 12b/1, 129a/7, 130a/10,
132b/12, 132b/13,
köpdin a. 99b/13
a. kal- 25a/18
a. kör- 52a/4
‘azā -1- [A] Yas, matem.
‘a. tutdılar 61b/9
‘azāb -2- [A] Ceza, keder, acı.
‘a. kıl- 127a/9
‘a.+lar 20a/11
azād -1- [F] Hür, serbest.
ā. bol- 23b/17
azādelik -1- [F+T] Serbestlik.
ā. 148a/1
a‘zam -3- [A] En yüce, çok büyük.
a. (pādişāh-ı a.) 2b/10

ḥākān-ı a.-ı ekrem 140b/6
şāhib-i a. 140a/3
‘**azamet** -1- [A] Büyüklük, yücelik.
‘a. 30b/13
‘**azametlîğ** -3- [A+T] Yücelik, büyüklük
‘a.+ı 85b/16
‘a.+ın 31a/2
‘a.+ıdın 41a/11
‘**azâyim** -1- [A ç.] Cinlerden, hastalık vb.
tehlikelerden korunmak için okunan
duâlar, efsunlar
‘a. 53b/12
azdur -1- Azdırmak.
a.-ur 129b/9
‘**azîm** -7- [A] Çok büyük, yüce.
‘a. 7b/12, 23b/1, 30b/18, 53b/4,
66a/6, 76a/13, 102a/6
‘**azîmet** -4- [A] Gitme, yola çıkma, karar
verme.
‘a. 141b/14
‘a. kı1- 63b/6, 143a/5
‘a.+ğa (hümâyün-ı ‘a.) 141b/8
‘**azîm-cengî** -1- [A+F] Çok savaşı, savaşı seven.
‘a. 14b/17
azîne -4- [F] Cuma günü.
a. 111a/2, 112b/1, 115b/8
a.+din 45a/11
‘**azîz** -1- [A] Değerli, muhterem.
‘a.+im 135b/4
‘**azîzrek** -1- [A+T] Çok kıymetli, çok
değerli.
‘a. 40b/16
‘**azm** -6- [A] Niyet, kasıt.
‘a.+in 140a/17

‘a. eyle- 140b/15
‘a. kı1- 61b/17, 80a/14, 97b/6,
111b/18
azrağ -1- Çok az.
a.+ı 90b/10
azuğ -1- Azık, yiyecek.
a. (a. yiber-) 56a/8
âzürde -3- [F] İncinmiş, kırılmış.
â. (â. bol-) 18a/1, 40b/12, 65a/12

B

bâb -14- [A] Konu, husus, mesele.
b.+dın 90a/6, 129b/14
b.+da 26b/7, 90a/19, 106b/16,
129b/7, 147a/10
b.+ıda 3a/12, 3b/2, 146a/5,
146a/7, 146a/9,
b.+ında 146a/12
bâd -2- [F] Yel, rüzgar.
b. (b.-ı gürür) 143b/13
b.-ı muhâlif 99a/9
bâdiye -3- [A] Çöl, kır.
b. 142b/1
b.+de 117a/4
b.+siğa 117a/3
bâd-pây -1- [F] Ayağına çabuk, süratli.
b.+ın 140a/17
bâğ -8- [F] 1. Bahçe, bostan.
b.+nıng 123a/13
b.+da 131b/2
b.+ıda 146a/9
firdevs b.+ıda 123a/13
b.+larıng 129b/17, 129b/18
b.+ları 100a/3
b.+larınınğ 123a/16

- bağır** -1- Tepe, yüksek yer.
b.+dın 41b/7
- bağışla-** -25- Bağışlamak, affetmek.
b.-r 23a/3
b.-r irdi 63b/18
b.-dı 23a/10, 28a/14, 48a/18,
51a/1, 58b/8, 103a/19, 110a/13, 110b/8,
113a/12, 138b/16
b.-p irdi 61b/3
b.-p turur 123a/1, 133b/9
b.-ğay 85b/8
b.-sun 26b/8
günâhın b. 26b/8
b.-p 53b/19, 128b/13, 132b/3,
136a/17, 139a/4
b.-ğanı 28a/11
b.-mağ 100b/4
- bağla-** -23- Bağlamak, kurmak.
b.-r irdi 23b/19
b.-dı 63a/11
buz b. 53a/8
b.-dılar 112b/2
yam b. 59a/8
b. 104b/15,
b.-ğaylar 59a/4
b.-sun 53a/5
b.-lınğ 143b/18
b.-sa 127a/4
b.-y 143b/14
b.-p 109b/12, 113a/9, 117a/10,
137a/10, 38b/9, 55b/18
âyınler b. 37a/16
köprük b. 98a/5
b.-ğan 59a/4
kılıç b. 147a/4
- b.-may 105b/1
b.-mağınınğ 104b/12
- bağlık** -1- Bağlı, tabi.
b. 23a/14
- bağr** -2- Bağır, göğüs.
b.+ım 41b/8
b.+ı 135b/7
- bağy** -2- [A] Doğru yoldan çıkma,
haddi aşma, azgınlık.
b. 142b/1, 142b/11
- bahâ** -3- [F] Değer, kıymet.
b. kııl- 100a/10, 100a/17
b.+sın 100a/10
- bâ-haber** -1- [F+A] Bilgili, haberli.
b. 146a/10
- bahadır** -27- Yiğit, cesur, usta savaşçı.
b. 18b/1, 18b/3, 26b/14, 43a/18, 70a/12,
79a/2, 89b/16, 117b/18, 143b/13,
144b/5, 144b/11, 147a/17
b. kişi 18b/10, 26a/16
b.-ı nikû-rây 144b/7,
144b/10
b.+nı 126a/7, 51a/11, 55b/12
b.+lar 133a/1, 133a/8, 136a/14,
136b/12
b.+larını 42a/3
b.+largâ 139a/6
b.+ları 142b/4
- bahadırluk** -8- Yiğitlik.
b. 38b/14, 47b/2, 144b/14
b.+ı 92a/9, 144b/12, 144b/9
b.+ları 56a/4, 93a/16
- bahâne** -5- [F] Mazeret, sebep.
b. 77a/16, 99a/8, 110a/14,
112a/5

- b. kı1- 49a/12
- bahār** -2- [F] Bahar.
b. 44b/11
b. irdi 68b/1
- baḥīl** -1- [A] Ali sıkı, cimri, hasis.
b. 21a/9
- bāhire** -1- [A] Apaçık, belli.
b.+sin (iḳtidār-ı b.)2b/8
- baḥişleş-** -2- [A+T] Konuşmak, söz etmek.
b.-ti irse 88b/16
b.-ip turur 88b/11
- baḥr** -1- [A] Deniz.
b. (b.-i temkīn) 142b/18
- baḥş** -1- [A] Konu, söz.
b. kı1- 88b/12
- baḥş** -11- [F] İhsan, Lütuf.
b. 115a/16
b. kı1- 6b/6, 10b/3, 19a/15, 35a/10, 48a/17, 49a/7, 92b/6, 109b/19
b. it- 138b/19
b.+lar 118a/12
- baḥşı** -11- Katip, yazıcı.
b. 111a/19, 111a/11, 111a/14
b.+nı 100b/3
b.+sı 99a/16
b.+lar 111a/17, 111b/12
b.+larğa 111a/10
b.+ları 40a/1, 4a/5
b.+larınınġ 111a/12
- baḥşış** -3- [F] Amağan, hediye, ihsan, atıye.
b.+ler bol- 37b/3
b.+ler kı1- 98b/19, 113b/2
- baḥt** -1- [F] Talih, ikbal, şans.
b. 141b/9
- ba'īd** -1- [A] Uzak, olması ihtimalinden uzak olan.
b. (‘ ahd-i b.) 3b/10
- baḳ-** -16- Bakmak.
b.-tı 54b/6, 58a/5
b.-tılar 35b/13, 64b/3, 127b/6
b.-a turur irdi 77b/3
b.-a-min 17b/6
b.-ġıl 36b/10
b.-ıp 142a/9
b.-may 56a/13, 108a/17, 135a/1
b.-mayın 138a/10
b.-madılar 55b/18
b.-mağanlar 135a/14
b.-maḳ 65a/5
- 2. Yanaşmak, tabi olmak.**
b.-tılar 127b/6
- baḳır** -1- Metal bir maden, bakır.
b.+ı 4b/16
- bāḳī** -5- [A] 1. Sonsuz, ebedi.
b. 64a/3, 131a/14
b. ḳal- 59a/13, 59a/14, 64a/3, 64a/8
- bāḳıye** -1- [A] 1. Kalan, bakiye.
b.+si 139b/2
- baḳtur-** -8- 1. Tedavi için hekime göstermek.
b.-dılar irse 13a/19
2. (Ülke, vilayet) Yönetmek, idare etmek.
b.-dı irse 46a/3
b.-dılar 55a/7, 62a/12
b.-up irdi 63a/18
b.-up 119a/1, 133b/7

	3. İlgilenmek, idare etmek.	b.+ındın 93a/18
	b. - up (yılıksın b.) 39b/17	b.+ımı 26b/15
bal	-5- Aı yağı, bal.	b.+ınınġ 95a/8, 133a/6
	b. 132a/11, 135b/2	b.+ısı 86b/4
	fāriġ-ı b. 147a/6	b.+ısının 147b/17
	b.+ı 42a/2	b. ikendür 13a/9, 67b/7, 92a/2,
	b.+larını 42a/3	132b/9
balçık	-1- Çamur, balçık,	b. irdi 5a/12, 5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/2,
	b.+dın 61a/3	6b/6, 7a/5, 7b/16, 7b/4, 10a/12, 10b/16,
balık	-2- Balık.	10b/9, 12a/10, 12a/12, 12a/14, 12a/4,
	b. 148a/18	13b/3, 15a/7, 15a/15, 15a/16, 15b/2,
	b.+lar 142a/17	15b/10, 15b/11, 18b/10, 19a/12, 19a/9,
bāliġ	-1- [A] Bülûġa eren, yetişkin.	19b/10, 20a/6, 20b/1, 20b/12, 21a/3,
	b. bol- 8a/12	22a/3, 22b/2, 22b/19, 23b/2, 23b/8,
bān	-1- [F] Koruyucu, muhafız.	23b/9, 24a/5, 24a/12, 25b/1, 26a/3,
	b.+larını 42b/12	26a/12, 26b/18, 27a/18, 33a/16, 34b/12,
bar	-453- Var olan, mevcut.	38a/18, 40b/4, 40b/19, 41a/5, 44a/6,
	b. 4a/19, 7b/15, 8b/13, 17a/12, 17a/15,	41a/14, 45a/14, 47a/10, 48a/1, 48a/4,
	20b/6, 22a/5, 23b/6, 24b/14, 44a/9,	48a/11, 48a/13, 48b/3, 48b/4, 48b/12,
	54b/3, 55b/1, 64a/6, 94b/19, 95a/3,	48b/15, 48b/16, 51a/1, 54a/13, 55b/13,
	99a/6, 100a/2, 112b/15, 121a/1, 133b/8	60b/14, 61a/1, 63a/10, 63a/11, 63b/5,
	b.+dur 20a/18, 23a/4, 42a/12,	65a/15, 65b/16, 65b/18, 66a/3, 66a/10,
	56a/19, 106b/8, 115a/19, 125a/7, 144b/8,	66a/12, 66a/15, 66b/3, 67a/7, 67a/8,
	147a/9	67a/13, 67a/14, 67a/16, 67a/17, 67a/19,
	b.+durlar 21b/5	67b/2, 67b/5, 67b/11, 67b/16, 67b/17,
	b.+ı 5a/4, 85b/13, 86b/10, 93a/2, 95a/2,	67b/18, 68a/1, 68b/3, 68b/8, 68b/12,
	116b/6, 116b/8, 116b/10, 117b/11,	68b/15, 68b/18, 69a/3, 69a/4, 69a/6,
	117b/15, 133a/1, 146a/11, 144b/16	69a/8, 69a/16, 69a/17, 69b/4, 69b/7,
	b.+ının 117b/9, 145a/9	69b/8, 69b/10, 69b/18, 69b/19, 70a/1,
	b.+ıġa 129b/5	70a/3, 70a/8, 70a/18, 70b/8, 70b/11,
	b.+ıları 60b/6	70b/12, 70b/13, 70b/14, 70b/18, 71a/2,
	b.+ımız 94b/19	71a/3, 71a/5, 71a/6, 71a/7, 71a/14,
	b.+ım 116b/1	71a/15, 71a/16, 71a/17, 71a/19, 71b/5,
	b.+ın 51a/1, 56a/15, 62a/1,	71b/11, 71b/14, 71b/15, 71b/16, 72a/2,
	63a/18, 64b/11, 90b/3, 116b/5	72a/3, 72a/8, 72a/11, 72a/12, 72a/17,

72a/18, 72b/1, 72b/3, 72b/8, 72b/11,
72b/12, 72b/13, 72b/15, 73a/5, 73a/7,
73a/9, 73a/10, 73a/11, 73a/17, 73b/1,
73b/2, 73b/4, 73b/5, 73b/7, 73b/10,
73b/11, 73b/13, 73b/15, 73b/17, 74a/2,
74a/5, 74a/6, 74a/8, 74a/10, 74a/12,
74a/14, 74a/16, 74a/18, 74b/1, 74b/3,
74b/5, 74b/6, 74b/8, 74b/9, 74b/12,
74b/14, 74b/16, 74b/19, 75a/1, 75a/3,
75a/8, 75a/9, 75a/11, 75a/13, 75a/16,
75a/18, 75a/19, 75b/1, 75b/4, 75b/5,
77a/13, 77a/16, 77b/1, 78a/3, 79a/4,
79b/11, 81a/1, 81a/3, 81a/7, 81a/10,
81a/13, 81a/17, 81a/19, 81b/2, 81b/4,
81b/7, 81b/8, 81b/10, 81b/12, 81b/13,
81b/15, 82a/1, 82a/5, 82a/6, 82a/8,
82a/10, 82a/13, 82a/16, 82b/1, 82b/3,
82b/6, 82b/9, 82b/10, 82b/15, 82b/19,
83a/5, 83a/7, 83a/11, 83a/13, 83a/15,
83a/18, 83a/19, 83b/1, 83b/3, 83b/4,
83b/7, 83b/10, 83b/12, 83b/14, 83b/15,
83b/16, 83b/18, 84a/2, 84a/4, 84a/5,
84a/7, 84a/9, 84a/10, 84a/12, 84a/13,
84a/14, 84a/17, 84a/18, 84b/1, 84b/2,
84b/3, 84b/5, 84b/6, 84b/8, 84b/9,
84b/12, 85a/17, 88a/15, 89a/15, 89b/3,
90a/7, 91a/9, 91a/15, 91b/1, 91b/12,
92a/5, 92a/7, 92a/9, 92a/15, 92b/12,
95a/9, 95a/11, 95b/4, 95b/11, 95b/12,
95b/13, 95b/14, 95b/16, 95b/17, 96b/17,
98a/1, 98b/2, 98b/6, 98b/8, 99a/16,
99b/16, 100b/11, 100b/16, 100b/19,
101a/1, 101a/2, 101a/3, 101a/7, 101a/8,
101a/10, 101a/14, 101a/16, 101a/19,
101b/1, 101b/4, 101b/6, 102b/11,

105b/8, 105b/9, 109a/12, 109a/13,
109b/4, 110a/10, 110b/15, 111a/1,
111b/15, 112b/16, 113a/2, 113a/5,
115a/8, 119b/12, 128b/12, 134a/3,
134a/8, 13a/12, 13a/16, 145b/11,
146b/10, 148a/10, 148a/6

b. irdiler 123b/16

b. irken 50a/3

b. irkendür 11b/4, 16b/1, 16b/2,
17a/16

b. irmiş 10a/10, 16b/4, 17a/19,
41a/2, 47b/6, 47b/14, 64b/18, 92a/19,
100a/13

b. it- 116b/15

b. turur 5b/5, 5b/8, 7b/12, 10a/8, 11b/5,
12b/2, 13a/3, 13b/3, 13b/16, 19b/6,
21b/4, 21b/14, 23b/15, 24a/7, 30a/7,
72b/17, 74a/14, 75a/10, 80a/19, 81a/8,
94b/4, 114a/4, 123a/8, 129b/8, 145b/9,

bar - -383- Varmak, ulaşmak.

b.-ur-min 97b/3, 98a/1

b.-ur-biz 58a/2

b.-ur 38b/19, 79b/2

ilte b. 123b/2

b.-ur irdi 61b/5, 8b/7, 90a/13,
93a/19

b.-ur irdiler 51b/8, 61a/12, 98a/2,
108a/18

utru b. 86b/4

ötüp b. 14b/3

b.-ur irmişler 39a/11

b.-dı 12a/18, 22b/2, 24b/18, 24b/19,
25a/4, 26a/19, 26b/2, 26b/16, 28a/18,
28b/4, 28b/19, 30a/9, 31a/15, 31b/9,
36a/6, 38a/6, 38a/17, 38b/1, 48a/8,

48b/19, 50a/7, 50a/8, 50a/12, 50a/14,
51b/1, 51b/5, 56b/18, 58a/7, 60a/13,
62a/19, 63a/19, 66b/1, 66b/2, 67a/12,
68b/2, 76a/6, 77a/18, 78b/18, 79b/13,
80b/6, 88a/7, 88b/1, 88b/4, 89a/4,
89b/12, 90b/4, 94a/2, 97a/6, 97b/16,
97b/7, 100b/17, 101a/13, 102a/6,
106b/17, 107a/9, 109b/10, 110b/4,
111a/18, 112a/1, 112a/2, 112b/16,
114a/2, 115a/4, 115b/2, 124b/2, 127a/18,
135a/18, 136b/15, 136b/2, 136b/6

ilgeri b. 52a/3

kaşdığa b. 28b/3

sora b. 95b/1

uruşğa b. 26a/15

üstige b. 15b/14, 28a/5,

87b/18

b.-dı irse 24b/7, 26b/12, 36a/10, 42b/11,
50a/13, 57a/2, 88a/9, 96b/13, 106b/6,
107b/18, 121b/16, 129a/12, 134a/17,
135a/1, 136a/6, 136a/9, 141a/2, 146b/9

b.-dılar 7a/2, 15b/16, 22a/7, 29a/12,
38a/3, 52a/14, 54b/10, 59a/8, 59b/1,
60a/11, 60a/14, 60a/15, 62a/8, 64b/15,
68a/18, 78b/15, 78b/17, 80a/16, 85a/14,
85a/3, 87a/5, 93a/16, 100b/1, 101b/16,
111b/9, 112a/5, 114a/11, 123a/5,
136b/13,

b.-dılar irse 24b/13, 37a/14,
59b/12, 107b/7, 107b/8,

b.-duğ 114b/15

b.-mış 131a/19, 142b/3

b.-mışlar 39b/16

b.-ıpdur 17a/12

b.-ıp turur 65b/7, 124a/14,
125a/12, 130a/12

b.-ğay 53b/9, 58b/11, 87b/8,
97b/5, 97b/19, 110a/9, 134a/16, 136b/19

b.-ğay-min 85a/13

b.-ğaylar 124a/10

b.-a al- 75b/15, 75b/19, 122a/18

b.-a başla- 59a/3

b.-adur 140a/14

b.-a turur 94b/17, 96b/10

b.-a turur-miz 138a/17

b.-ayım 26a/13, 26b/8, 138a/16,

b.-ayın 42b/12

b.-ğıl 42b/9

alıp b. 23a/9

sora b. 95a/19

b.-sun 47a/19, 47b/1, 47b/2,
47b/3, 63a/19, 76a/11

b.-alıñ 95a/16, 107b/2, 131b/4,
136b/18

b.-ıñgız 121b/19, 87b/2, 96b/16

sora b. 80a/15

b.-sunlar 88a/17

b.-sa 63a/16

b.-sam 15a/5, 30a/15, 124b/13

b.-sañgız 122b/19, 136b/16

b.-a turganda 130a/11

b.-ğaç 78b/8

b.-ıp 14a/19, 16a/1, 19b/14, 20b/17,
22a/9, 23b/11, 25b/18, 26b/1, 26b/5,
29a/19, 29b/1, 30a/16, 30a/17, 30b/5,
35b/12, 35b/13, 37a/9, 37b/6, 38a/11,
38a/19, 38b/2, 38b/5, 39a/7, 40a/10,
45a/10, 49b/6, 52a/2, 54b/8, 54b/9,
57b/11, 57b/13, 57b/14, 57b/15, 58a/10,

58b/18, 59a/1, 59b/3, 60a/1, 62b/1,
62b/13, 63b/11, 64b/2, 66a/6, 68a/13,
76a/5, 85a/15, 87a/13, 87a/17, 87b/6,
88b/3, 89a/5, 89a/6, 93a/7, 94b/15,
97a/16, 99a/7, 100a/16, 102a/15,
102a/18, 102b/6, 106a/14, 106a/17,
106b/3, 106b/6, 106b/14, 106b/16,
107b/16, 109b/11, 110b/5, 113b/1,
115b/9, 118a/10, 118a/18, 124b/12,
124b/16, 125b/5, 125b/16, 126a/11,
128a/18, 129a/2, 129a/7, 130a/5, 130a/9,
130a/15, 132b/2, 132b/13, 132b/16,
133b/7, 134a/4, 134a/9, 134a/10, 134b/1,
135a/12, 135b/12, 136b/3, 136b/7,
137a/1, 140a/1, 142b/16, 148a/8

birge b. 92b/13

hıdmetiğa b. 19b/13

qova b. 37b/11

pinhānī b. 124a/19

tarafğa b. 15a/8

Ürgençge b. 38a/13

b.-ip irdi 48b/10, 67a/5, 87a/7,
115b/1

b.-ip irdiñg 4b/10, 4b/8

b.-urda 9b/18, 15a/3, 30b/7, 38b/19,
48a/6, 49a/16, 53b/10, 54a/2, 64a/14,
78a/13, 87b/1, 97b/12, 124a/17, 128a/2,
148a/12,

b.-ğanda 10b/2, 31b/10, 31b/12, 35b/3,
35b/4, 36a/13, 38a/5, 38a/7, 46a/2,
58a/17, 67a/10, 94a/2, 100b/18, 101a/13,
122b/10, 122b/18, 126a/13, 132a/16,
134b/2, 139a/12

b.-ğandın 93a/17

b.-ğan 30a/17, 31a/17, 38a/10, 39a/3,
51b/6, 57a/8, 76a/5, 87a/16, 114b/17,
136b/17, 141b/19

b.-ğanı 89a/1

b.-ğanlarğa 94b/5

b.-ğanlarnıñg 125a/14

b.-urı 77b/2

b.-mas-min 124b/13

b.-mas irdi 111a/17

b.-madı 49a/12

b.-mağıl 17a/12

b.-masun 56b/1, 63a/16

b.-mañgız 80a/15

b.-may 56b/19, 107a/11

b.-may tururlar 95a/18

b.-mağğa 99a/6

bār -1- [F] Ulu, büyük.

b.-ı Hūdāyā 53b/15

barça -133- Bütün, hepsi.

b. 1b/9, 2a/2, 3a/5, 3a/18, 3b/4, 3b/5,
4b/16, 8b/17, 9a/7, 9a/8, 9a/17, 9b/1,
9b/6, 9b/15, 10a/9, 10a/19, 10b/10,
11a/5, 13a/1, 13a/15, 13a/7, 18a/12,
20b/2, 24b/6, 24b/19, 27b/13, 28b/16,
40b/8, 41a/18, 41b/9, 44a/2, 44b/11,
44b/13, 45a/13, 46b/15, 51a/7, 51a/8,
53b/8, 55a/13, 56a/16, 58b/6, 60a/4,
62a/15, 63a/1, 65a/18, 68a/11, 77a/4,
80a/7, 80b/17, 85a/18, 85b/11, 89b/7,
92a/14, 92b/7, 93a/16, 94a/11, 94a/16,
95a/17, 96b/4, 98b/18, 99b/7, 99b/8,
100a/3, 100a/9, 101b/13, 102b/13,
104a/11, 105b/13, 105b/14, 108a/12,
110a/2, 111a/5, 111b/1, 112a/9, 112b/4,
114b/1, 115b/8, 116b/4, 116b/6,

117a/19, 117b/15, 117b/9, 119a/5,
120b/12, 120a/3, 120a/7, 120a/8,
120b/17, 121a/4, 122b/1, 123b/15,
124b/7, 125b/14, 129a/6, 133b/3,
145b/1, 146a/15, 147b/12, 149a/1

b.+nıñg 109a/18, 77a/7, 95a/18

b.+nı 27a/4, 31a/2, 57b/18, 7a/7

b.+ğa 120a/7, 140a/3, 58b/8

b.+dın 105b/4, 121a/6, 123a/10,
15a/18, 23b/17, 32a/10, 8a/9

b.+ñgızını 80b/2

b.+sı 20a/16, 45a/6, 60a/1, 98b/4,
119b/9, 122a/7, 125b/18, 126a/4,

b.+sın 122a/9, 13b/5, 44a/15,
44b/17

b.+sığa 58b/7

b.+sıdın 5a/7

b.+ları 16b/11

bārgāh -4- [F] Girmek için izin alınması
gereken yer, izinle girilebilecek makam,
huzur.

b.+ı 2a/4, 120b/2, 124a/18

b.+nıñg 120b/3

barış -1- Varış, ulaşma.

b. 143b/8

barış- -4- Barışmak, sulh etmek.

b.-ur irdi 78b/4

b.-alım 20a/9

b.-ıp 125a/7

b.-ğanın 129b/2

barlıg -1- Var olma, varlık.

b.+ıñgdın 2a/2

bars -1- On iki hayvanlı Türk takviminin
üçüncü yılı , kaplan.

b. yılı 51a/16

bas - -48- 1. Ezmek, mağlup etmek,
talan etmek.

b.-tı 28a/16, 48a/7, 49b/10, 49b/7,
50a/15, 62a/11, 62a/4, 62a/5, 106b/1,
131a/2, 141a/18

b.-tılar 25b/18, 30b/6, 62a/3,
93a/12, 110a/8, 115b/19, 144b/18

b.-tılar irse 54a/10

b.-ıp 131a/3

b.-ıp turur 35b/6

b.-kaylar 29b/6

b.-kanda 17a/4

b.-ğandan 29a/13

b.-ıp 3b/15, 16b/17, 28a/9, 28a/14,
28b/3, 29a/11, 36a/4, 36a/13, 57b/8,
59b/1, 84b/16, 106b/4, 122a/9, 125a/1,
128b/9, 129a/13, 130a/14, 133a/10,
136b/3,

b.-ğan 131a/9

b.-kan 54a/9

b.-kanı 30a/8

b.-kuçı 144b/15

2. Basmak

b.-tı 141a/18

basa -61- Sonra.

b. 2a/2, 21a/2, 39a/13, 39b/1, 39b/2,
39b/4, 39b/18, 40a/2, 41b/7, 42a/2,
43a/11, 43a/14, 44b/1, 45a/11, 46a/6,
77b/19, 78a/7, 80a/12, 90a/4, 90b/10,
92a/16, 94b/11, 94b/4, 95a/12, 95a/4,
121a/19, 121b/2, 121b/17, 122b/10,
123a/11, 123b/13, 124b/9, 125a/3,
125a/9, 125a/12, 126a/3, 126a/6,
127a/13, 127a/18, 127b/3, 127b/4,
127b/9, 127b/11, 128a/2, 128a/9,

128b/1, 132a/6, 132a/15, 133b/6, 138a/9,
140a/6, 141b/2, 141b/7, 141b/19,
142a/1, 142a/8, 142a/12, 142b/14,
143a/5, 144b/11, 145b/9

basıl- -3- Yenilmek, mağlup olmak.

b.-sa 131a/4

b.-ıp 137a/19, 29a/7

bastur- -9- Basmak, yenmek, galip
olmak.

b.-dılar 31a/9

b.-ğanda 54a/8

b.-ğanın 35b/10

b.-up 126a/6, 141a/4, 35b/2,
36a/7, 36a/9

b.-up turur 125a/12

baş -59- 1. Baş, kafa.

b. 4b/8, 4b/10, 4b/11, 4b/13,
44a/12, 64b/1, 64b/3, 144a/9

b. keltür- 4b/8

b. kes- 4b/7

b.+nı 4b/9

b.+tın 144a/3

b.+ım 31a/4

b.+ı 4b/11, 4b/12, 134b/18,
140b/7, 145b/17

b.+ın 31a/7, 37b/14, 4b/9, 55a/2,
55a/3, 55a/4

b. kes- 15b/16

b. taqıl- 143a/10

b.+ını 139b/1, 30b/15

b.+ığa 114a/9, 122a/8, 2a/7,
55a/18, 63a/7, 99a/12

b.+ıdın 37b/19

b.+ıda 40a/13, 43a/16, 43a/19,
64a/16, 64b/2, 92a/9

yol b. 14a/1

b.+ına 144a/16

b.+ındın 140b/8, 143b/18

b.+ıngızğa 44a/12

b.+ları 133a/3, 143b/1

b.+ların 132b/15

b.+larını 133a/9

b.+larığa 108a/17, 117a/7

2. Büyük, önder.

b. bol- 126a/1

3. Tekrar, yeniden.

b.+dın 35a/17, 130a/12, 138a/3,

148a/10

başçı -1- Yol gösterici, rehber.

b.+larınğ 143b/1

başka -9- Başka, ayrı.

b. 10b/12, 119b/3, 141b/19,
21a/4, 34a/12, 60b/14, 90b/18, 91a/8

mundın b. 42a/7

başla- -47- Başlamak.

b.-dı 53b/3, 121b/7

cādū kıla b. 78b/5

ime b. 8a/6

iş b. 129a/19

kıla b. 24b/15, 88a/5

kite b. 28a/3

koşula b. 141b/7

körüne b. 115b/13

yörüy b. 29b/11

b.-dı irse 108a/5

bola b. 114a/15

fehmi kıla b. 18a/14

öle b. 56a/1

b.-dılar 7a/6

cada kıla b. 29a/6

ih̄tiyāt kıla b. 62b/18
kıla b. 19a/4
kıza b. 54b/1
kor̄qa b. 124a/16
‘amel kıla b. 115a/6
bara b. 59a/3
b.+ğan 109b/9
b.-ğanını 112a/6
b.-p 65b/7
2. Komuta etmek, yönetmek,
ordu idare ve sevk etmek.
b.-rım 143b/7
b.-r irdi 94a/17
b.-r irmiş 14a/11
b.-dı 21b/8, 31b/9, 50a/2,
kol b. 32a/12
b.-p 12a/18, 49b/6, 55b/4,
58b/15, 59b/9, 124b/19, 137a/16,
kezik b. irdi 22b/18
fitne b. 37a/2
b.-y 46a/7
b.-ğuçısını (çerig) 79a/18
b.-ğan 30a/1
b.-ğusı (çerig) 79a/1
b.-mağ (çerig) 47b/2
başlat- -10- 1. Birini bir işin başına
geçirmek.
b.-ıp (ilçi) 25b/18, 30b/5,
2. Ordu veya ülkeyi yönetmek
için birini görevlendirmek.
b.-ıp 44b/10, 49a/16, 51a/4,
123b/11, 141a/3
il b. 43a/7
biglerin b. 128a/11
leşker b. 67a/12

başlıg -41- Amir, baş olan kimse, başlı.
b. 32a/7, 37a/18, 44a/7, 44a/8, 68a/16,
76a/10, 91a/18, 96b/9, 99a/12, 115a/17,
118a/14, 125b/10, 126a/1, 127b/15,
129a/2, 129a/13, 130a/4, 130a/16,
132b/6, 132b/7, 132b/11, 133b/15,
134b/16, 139a/17, 145a/16,
b.+nı 114b/10
b.+ı 21a/14, 33a/4, 79a/14
b.+lar 49b/13, 96b/17, 121b/10,
122b/3, 124a/1, 125a/5, 125b/14
b.+larını 37b/9, 97a/6, 114b/15,
124b/15,
başlık -2- krş. başlıg
b. 145a/15
b.+larınınġ 46a/5
bat -11- Hızlı, çabuk, hemen.
b. 80b/4, 19a/2, 94a/5, 94a/7,
97b/16, 138a/15, 141b/5,
b. keç- 137a/12, 137a/11
b. yiber- 114b/16
b. yöri- 115b/11
bâtl -3- [A] Boş, çürük.
b. 142b/13, 145b/10
hayâl-i b. kı1- 143b/12
bâtn -2- [A] İç, görünmeyen, gizli.
b. 143a/16
izhâr-ı b. 144a/14
bâ-vücüd -8- [F+A] Özellikle, yine de,
rağmen, -den başka.
b. 112a/17, 13a/2, 13a/5, 13b/13,
148a/5, 47b/19, 52a/6, 63b/4
bavurçı -6- [M] Aşçı, çasnigir.
b. 23a/13, 61b/11
b.+nı 23a/8

b.+sı 23a/14, 41a/15, 61b/3

bayakı -1- Önceki, eski.

b. 11a/8

baykuş -2- Baykuş.

b. 131b/12

b.+dın 131b/12

bayrı -3- Eski

b. 128b/3

b.+sın 42a/19

b.+sında 41b/6

bāzār -1- [F] Pazar, çarşı.

b.+ıda 132b/15

ba'zı -91- [A] Bazı, bir kısmı.

b. 2b/7, 5a/10, 6a/18, 6b/4, 9a/4, 9a/6,
11b/2, 13b/9, 13b/14, 13b/7, 14a/8,
14b/15, 19a/4, 20b/3, 21b/2, 21a/13,
28a/15, 30a/7, 31b/3, 49a/14, 49b/15,
53b/6, 54b/15, 58b/9, 59a/1, 59a/2,
59b/6, 63b/7, 64a/10, 64b/9, 67a/2,
67a/3, 77a/11, 90a/18, 96b/3, 97a/18,
99a/1, 102b/15, 105b/18, 111b/2,
111b/3, 114a/9, 114a/10, 114a/15,
114b/10, 114b/18, 115a/11, 122a/14,
122b/4, 123b/12, 132b/16, 138b/19,

b. sözler 28a/10

b.+nı 2b/8

b.+ğa 2b/6

b.+sı 78b/14, 118a/3

b.+lar 4a/13, 21b/13, 40b/1, 53a/11,
57a/17, 57a/18, 79a/18, 92b/7, 109a/16,
111b/8, 111b/9, 111b/15,

b.+larını 59b/14

b.+ları 102a/7, 11b/8, 126a/11,
12a/5, 20a/16, 46a/14, 47b/16, 47b/8,
59b/14, 78b/17

b.+larını 11b/8, 40b/5, 97a/17

bāzırgān -4- [F] Tacir.

b. 100a/8, 100a/11, 100a/17,
125b/3

b.+nıñ 125b/5

b.+ları 119a/3

b.+larınıñ 125b/4

becā -1- [F] Yerinde, uygun.

b. bol- 96b/16

becidd -3- [A] Ciddiyetle, ciddi.

b. 143b/10

b.-i sa' y 13a/7

b. bol- 58b/10

bed -1- [F] Kötü, fena.

b. (hūy-ı b.) 139a/18

beden -12- [A] Gövde, vücut.

b.+ni 132a/7

b.+iñni 123b/4, 129b/15

b.+in 147a/4

b.+ide 111b/1

b.+imiz 126b/4

b.+imizniñ 139a/17

b.+imizde 126b/2, 129b/8

b.+lerige 126b/9

b.+leriñizniñ 131a/6

b.+leriñizğa 126b/10

bedih -1- [A] Hazırlanmadan, irticalen
söylenen güzel söz.

b.+de 138a/6

bedreka -1- [F] Doğru yolu gösteren şey
veya kimse, kılavuz, rehber.

b. (b.-i tarīk) 2b/10

bed-fi'l -1- [F+A] Kötü huylu, kötü
davranışlı.

b. 29a/18

bed-h^vāh -1- [F] Bir kimsenin veya şeyin kötülüğünü isteyen.

b. (b.-ı Çiŋgiz Han) 29a/18

bed-nām -2- [F] Kötü şöretli.

b. 54b/13

b. kı1- 90a/3

beg -146- Bey, reis, amir. **krş.** big

b. 19b/10, 19b/11, 22b/17, 30b/14, 61b/1, 79b/19, 91a/16, 100a/12, 100a/15,

mu^c teber b. 27a/18, 61b/10,

uluğ b. 12b/7, 19b/7, 20b/10,

23a/14, 23b/6, 33a/14, 33b/6, 91a/6,

b. birle 19a/15, 26b/19

b. bol- 19a/16

b.+niŋg 19a/16, 42b/11, 61b/1

b.+ni 34b/12, 35a/16, 42b/5,

59a/19

b.+ge 100a/14

b.+i 19a/6, 22b/5, 24a/5, 28b/5, 59b/6, 60a/6, 65a/6, 65a/7, 104a/12, 107a/7, 107b/3, 127b/5

hezāre b. 12a/1, 18b/16,

25a/19, 26a/18

kezik b. 27b/7

miŋg b. 27a/11, 27b/7,

88a/19

orda b. 32a/4

tümen b. 18b/18, 26a/18,

27a/12, 27a/8, 27b/5

yüz b. 126a/1, 26a/17,

31b/11

b.+i bol- 32a/11

tümen b. 32a/12

b.+idin 127b/6

b.+ini (yüz) 128a/16

b.+iniŋg 148b/4

b.+isi (yüz) 128a/16

b.+ler 12b/2, 19a/14, 19b/9, 21b/6,

26a/4, 34b/12, 41b/2, 42a/10, 47a/1,

51a/3, 58a/15, 59a/8, 59a/18, 59b/1,

62b/9, 63a/1, 63b/8, 64b/8, 91b/2, 92b/5,

94a/14, 95a/2, 97a/10, 97b/9, 100a/12,

100b/5, 114b/18,

niçe uluğ b. 51b/16

b. birle 19b/13, 24b/6

b.+lerniŋg 100a/18, 101b/12,

43a/3, 57b/1, 62a/14, 63b/18, 64a/4

bergen b. 43a/7

b.+lerni 115a/17, 53b/6, 58b/2

b.+lerğa 100a/11, 61a/11

b.+lerge 103a/18

b.+lerdin 16a/11, 89b/17, 97a/18,

114b/10

b.+leri 32b/15, 54b/12, 57b/1, 57b/7,

88a/3, 104a/9, 110a/9, 114a/3, 114b/18,

115a/4, 122a/16,

b. birle 24b/4

b.+leriniŋg 19b/14, 42b/3, 79a/16

b.+lerin 55a/15, 58b/6

b.+lerige 106b/7, 107a/19,

107b/1, 54b/1

b.+leridin 18b/7, 21a/17, 23a/12,

23a/19, 24a/12, 30b/8, 32a/10, 51b/18,

61a/16

uluğ b. 16a/2

begilik -1- Komutanlık, beylik.

b. (miŋg b.) 27b/3

beglig -2- Komutanlık, beylik. **krş.**

biglig

b.+i (on b.) 26a/17

- b.+ige 62b/5
- beh-būd** -1- [F] İyilik, sağlık, sıhhat.
b. 146a/11
- behem** -1- [F] Toplu, bir arada.
b. 29a/15
- behīce** -1- [A] Güzel, şen, güler yüzlü.
b. (eşkāl-i b.+si) 6a/15
- behīmī** -1- [A] Hayvanca, hayvan gibi
b. 129b/14
- behre-ver** -1- [F] Hisse ve nasibini almış.
b. 146a/10
- bel** -2- Bel **krş.** bil.
b.+iniñg 63a/11
b.+ige 63a/11
- belā** -4- [A] Sıkıntı, gam, keder.
b.+ğa 144a/18
b.+sıdın 148a/17
b.+larnıñg 139b/1
b.+lardın 148b/1
- belde** -1- [A] Şehir, yöre.
b (b.-i Maḥfuza-i Semerḳand)
140a/10
- belgü** -1- İşaret, iz, nişan.
b. mindür- 39a/3
- belgülük** -3- Damgalı, işaretli.
b. 60b/16, 93a/2
b. ıl- 37a/1
- beliyyet** -1- [A] Felaket, keder.
b.+din 116b/2
- belki** -4- [A+F] Belki, muhtemelen.
b. 117b/2, 120b/1, 135a/4,
147b/17
- bend** -8- [F] 1. Zincir
b.+ge (b. ur-) 38a/17
2. Zindan.
b.+de 56b/7
b.+ge 15a/9
2. Tutmak, bağlamak.
b. ıl- 38a/14, 57a/3, 63b/4,
100a/19, 138b/3,
- bende** -8- [F] Kul, esir, köle.
b. bol- 11b/9, 20a/16
b. ıl- 3b/7
b.+dür 121a/4
b.+si 3a/6, 22a/16, 117b/1
b.+siğa 148a/18
- bendelik** -2- [F+T] Kölelik, kulluk.
b. 16a/10
b. ıl- 62b/11
- bendī** -2- [F] Zincire vurulmuş,
bağlanmış.
b.+ni 100b/4
b.+lerniñg 100b/1
- ber** -253 Vermek, ulaştırmak. **krş.**
vir-
b.-ür-min 42a/13, 102a/13
b.-ür-sin 116b/14
b.-ür 42a/18
b.-ür irdi 61b/1
māl b. 30b/14
nuşret b. 18a/1
b.-ür irmiş 47a/12
ḥaraç b. 12b/13
b.-ür-miz 29b/17
b.-ürler 92a/17, 128b/17
b.-ürler irdi 60b/16
b.-di 2b/6, 9b/19, 10b/6, 12b/9, 19a/15,
21b/7, 24b/18, 25a/12, 25b/3, 26a/14,
26a/17, 27a/11, 27b/3, 33a/12, 33a/20,

33b/18, 34b/16, 34b/19, 35a/1, 35a/13,
36a/5, 37a/19, 47a/14, 63a/12, 78a/16,
85b/10, 88b/2, 90a/18, 90b/3, 94b/4,
101a/19, 102a/15, 105b/9, 105b/10,
106a/1, 111a/19, 111a/7, 111a/8,
113a/17, 114a/5, 129a/10, 138b/17,
138b/19, 148a/6

ala b. 134a/15, 8a/18

at b. 9b/6

ayağ b. 110a/18

cevâb b. 23a/5, 94b/5

çuldi b. 138b/18

dest b. 55a/8, 94a/19

haber b. 57a/10, 115b/4

istimâlat b. 78a/14

kıız b. 31a/17

köp küçler b. 22a/1

leşker b. 19b/11

necât b. 148a/16,

148a/17, 148a/18

nuşret b. 22a/10

sîh b. 18a/3

toy b. 63a/4

tuz b. 18a/3

yörü b. 17a/10

yurt b. 48a/10

küçler b. irdi 33a/18

ala b. irse 8a/13

haber b. irse 28a/8

kızın b. irse 80b/13

tesellî b. 23a/6

b.-dim 23a/6

b.-diñg 88b/8, 90b/13

mi' râc b. 2a/7

tâc b. 2a/7

b.-dük 58a/11

hağ b. 85a/19

b.-diler 22a/15, 46a/12, 55a/5, 58a/13,
64b/4, 89a/10, 89a/8, 114b/4, 126a/2,
127b/3, 128a/6

at b. 119a/6

cevâb b. 122a/17

haber b. 109b/15, 124a/19

karâr b. 19b/18, 44b/4

kız b. 32b/11, 13b/16

küç b. 26a/8

şadağa b. 111b/3

haber b. irse 35a/15

b.-ip irdi 34b/12, 99b/16

küç b. 22a/19

va' de b. 5a/3

b.-ipdür 61b/8, 135b/9

b.-iptür (fi'âl) 143a/2

b.-ip turur 36b/3, 42a/7, 42a/8, 43a/6,
43a/9, 44a/2, 91a/16, 94a/10, 107a/1,
118a/17, 132a/17, 132b/4, 132b/18

b.-ip tururlar 46a/4

at b.-ip tururlar 40b/13

b.-gen turur 125b/9

b.-miş 42b/3, 43a/6

ögütler b. 42b/18

b.-mişler 38a/4, 100a/10,
127b/18,

b.-gey (küç) 78a/9

b.-geyler 93a/3

b.-eyim 24b/16, 37a/1, 37a/9,
112b/15, 128b/16

ala b. 134a/11

küç b. 24b/2

b.-sün 106b/19

- meded b. 57b/5
- b.-elim 106b/16
- b.-eliṅ 39b/16, 107a/17
- b.-iṅ 39b/11
- b.-se 25b/11
- meded b. 102b/3
- nuşret b. 136b/19
- Teṅri b. 38b/7
- b.-geç (icâzet b.) 99b/8
- b.-gende 127a/18
- leşker b. 12a/18
- b.-güç (küç b.) 141b/13
- b.-ip 3a/6, 18a/3, 18b/16, 25b/16, 27a/12, 34a/4, 36a/16, 39a/1, 39b/12, 46a/7, 69a/16, 78b/11, 102a/12, 102b/3, 110a/16, 117a/2, 127a/17, 127b/15, 138b/1, 138b/2, 138b/3, 139a/1, 139a/5, 141a/7
- keṅgeş b. 114b/7
- ķılıçın b. 117b/6
- ķız b. 109b/16
- leşker b. 34b/4
- nuşret b. 126a/19, 128b/9, 131a/4, 131a/9
- oķ b. 44a/1
- revâc b. 5a/10
- söz b. 128a/4
- şikest b. 147a/13
- toylar b. 139a/6
- yarağ b. 36a/2
- b.-gen 42b/3, 43a/2, 43a/7, 46a/8, 47b/11, 85b/17, 130a/3
- küç b. 22b/5
- pend b. 103a/6
- b.-geni 31b/3, 34a/11, 34a/12, 34b/18, 35a/7, 42a/10
- nuşret b. 27b/14
- b.-güçe 118a/17
- b.-mes (çerig) 33b/14
- b.-medi 52a/7
- cevâb b. 94a/7
- çaķmaķ b. 18a/4
- leşker b. 66b/3
- b.-mediṅ 87b/5
- b.-mediṅ (pend) 103a/4
- b.-medük 29b/17
- b.-mediṅiz 122b/14
- b.-meṅiz 20a/18
- b.-megenniṅ 18a/4
- b.-megende 37a/6
- b.-mey 14b/6, 36a/1
- iltifât b. 52a/13
- ķızını b. 37a/8
- b.-mey turur 111a/2, 128b/16, 135b/8
- b.-mek 37a/6, 102b/8, 106b/15
- ķalınlığ b. 37a/5
- ķız b. 37a/12
- küç b. 31a/13, 87b/14
- yârî b. üçün 44b/7
- berah** -1- [F] Varlık, mevcut olma.
r. 2b/13
- ber-cây** -1- [F] Yerinde, uygun, doğru.
b. ķıl- 60b/1
- berd** -1- [A] Soğukluk, serinlik.
b. 2b/12
- berekât**-1- [A ç.] Bereketler, bolluklar.
b.+ıdın 117a/17
- berg** -1- [F] Yaprak

- b.-idür 133a/2
- ber-hürdâr** -1- [F] Mesut, bahtiyar.
b. 2b/16
- berî** -1- [A] Temiz, arı, beri.
b. 48b/1
- beri** -2- Beri, bu yana.
b. 12b/10, 22b/6
- beril-** -3- Verilmek.
b.-ildi 4a/7
Tevârîh-i Güzîde Nuşret-
nâme at b.-4a/7
b.-ilse 5a/7
- berk** -5- Sağlam, güçlü.
b. 51b/13, 51b/14, 138a/8
b.+dür 132b/17
- berķ-engîz** -1- [A+F] Şimşek koparan.
b. 117a/2
- berkit-** -9- Sağlamlaştırmak,
güçlendirmek.
b.-di 57b/14, 114b/18
b.-diler 54b/10
b.-diler irse 132b/16
b.-ip turur 125b/13
b.-ip tururlar 132b/8
b.-ip 42b/7, 134a/19
yerni b. 57a/2
- ber-ķarâr** -2- [F+A] Kararlı, daimi.
b. 111a/8
b. bol- 119a/12
- ber-kemâl** -2- [F+A] Mükemmel, tam.
b. bol- 113a/6
b. irür 147b/6
- ber-ķaraf** -5- [F+A] Saf dışı kalmış, bir
yana atılmış.
b. bol- 104a/9
- b. ķıl- 21a/15, 53b/7, 102b/14,
121a/9
- besî** -8- [F] Çok, fazla.
b. 129b/10, 144b/13, 145a/8,
147b/6, 3a/13, 58b/11, 65a/9, 77b/10
- beş** -11- Beş. **ķrş.** biş
b. 62a/6, 68b/8, 70b/11, 70b/18,
82a/13, 82b/15, 82b/3, 83a/18, 83b/4
ķırķ b. kün 62b/19
b.+inde 142a/1
- beşik** -2- Beşik.
b. 65a/11
b. yasa- 40b/12
- beşinç** -14- Beşinci. **ķrş.** bişinç
b. 5b/4, 12a/15, 25b/19, 40b/15, 41a/16,
67b/10, 67b/15, 69a/7, 69b/1, 81a/16,
91b/10, 98b/10, 109a/11, 149a/1
- beyân** -18- [A] Açıklamak.
b. 140a/5
b. ķıl- 27b/16, 28a/10, 89b/4,
89b/11
b.+ı 4a/12, 5a/2, 17a/2, 17a/5
b.+ını 46b/14
b.+ıda 46b/17, 47a/2, 64b/10,
64b/7, 64b/9, 90b/17, 92a/13, 112a/11
- bey'at** -1- [A] Büyük bir kimsenin hakimiyetini
kabul edip ona tabi olmayı kabul etme.
b. ķıl- 95b/2
- beyhüde** -3- [F] Boş, gereksiz.
b. 38b/6, 61b/12, 107a/17
- beyt** -17- [A] Beyit, iki mısralık nazım
parçası.
b. 18a/19, 64a/1, 68b/7, 107a/15,
108a/6, 112b/4, 112b/5, 113a/7, 120b/5,

129b/10, 131b/7, 142b/10, 143a/15,
145a/18, 146a/8,

b.+ni 133b/11

b.+lerniᅇ 118a/3

beytü'l-neciᅇ -1- [A] Temiz, pak olan
yer, ev.

b. 129b/14

be-gāyet -26- [F+A] Son derece,
fazlasıyla.

b. 8a/12, 10b/9, 18b/17, 23b/19, 24b/3,
29a/18, 29b/15, 31a/3, 32b/5, 41a/15,
49a/7, 56b/12, 64a/15, 65b/9, 68a/5,
98b/3, 99a/18, 99a/19, 102b/10, 108a/11,
109a/17, 112a/16, 112b/3, 112b/7,
113a/2, 118a/2

bıçakla- -1- Bıçaklamak.

b.-p 63a/5

bıçın -1- On iki hayvanlı Türk
takviminin dördüncü yılı, maymun.

b. yıl 68a/19

bıltur -2- Geçen yıl.

b. 24b/6, 24b/9

bī-cān -1- [F] Cansız, ölü.

b. 53b/16

bī-cihet -1- [F+A] Sebepsiz, boşuna.

b. 115a/12

bī-çāre -4- [F] Çaresiz, aciz.

b. 118a/7, 140a/5

b.+ler 116b/9, 116b/10

bī-dādlik -1- [F+T] Adaletsizlik,
zalimlik.

b. bol- 62b/11

bī-dār -1- [F] Uyanık.

b. 110a/17

bī-direng -1- [F] Durmadan,
yavaşlamadan.

b. 141b/1

bī-edeblik -1- [F+A+T] Terbiyesiz,
edepsiz.

b. 85a/10

big -122- Bey, komutan, amir. **krş.**
beg

b. 22b/17, 23b/7, 25a/19, 36b/11,
37a/12, 37a/18, 37a/2, 37a/6, 37b/4,
38a/13, 38b/15, 66b/11, 107a/10,
109b/13, 113b/2, 123b/15, 126b/10,
129a/2, 132b/8

uluᅇ b. 33a/18, 33a/6

b. bol- 13b/16, 22a/13

b. kıl- 14b/14

b.+niᅇ 74a/1

b.+ni 37b/8, 42a/7

b.+ge 124b/9, 37a/18

b.+din 38b/14

b.+i 27a/6

b.+in 111a/6

b.+ler 12b/7, 16a/15, 23b/15, 26a/2,
42a/3, 47b/4, 58a/1, 61a/8, 62a/18,
63b/8, 68a/16, 76a/15, 77a/12, 89a/5,
91a/1, 96b/19, 107b/1, 111b/3, 114a/10,
114b/3, 114b/19, 118a/11, 119a/15,
121a/17, 121b/3, 121b/5, 121b/14,
122b/10, 122b/15, 124a/16, 124b/14,
124b/15, 135a/15, 136b/17, 136b/19,
139a/6,

uluᅇ b. 13b/8, 26a/6

b.+lerniᅇ 42a/5, 78b/16,

109a/17, 119a/8, 119a/13, 123a/1,
123b/13, 148a/14,

b.+lerni 57a/7, 76a/4, 109b/13,
114b/18,

b.+lerğa 102b/15

b.+lerdin 123b/12, 87b/11

b.+leri 31b/1, 38b/10, 38b/17, 61b/7,
65a/3, 78b/17, 85a/14, 87b/11, 94b/13,
94b/14, 104a/6, 109a/16, 110b/3,
111b/7, 123a/1, 125b/8, 138b/15,
145a/4,

b.+lerin 22b/7, 28b/8, 36a/8,
42a/18, 77b/15, 85a/11, 110b/1,
122b/13, 128a/11

b.+lerini 31b/1, 31b/2

b.+lerige 122b/14

b.+leridin 11b/4, 22a/17, 37b/11,
112a/1, 119a/19, 137a/16,

bī-ğāyet -1- [F+A] Nihayetsiz, sınırsız.

b. (devlet-i b.) 142a/5

bigi -5- Gibi.

b. 11b/4, 134a/17, 138a/8,
139a/16, 144a/12

bigin -7- Gibi.

b. 29a/1, 102b/19, 122a/4,
131b/8, 134b/6, 142a/12
dīvāneler b. 18a/9

bigle- -1- Yönetmek, komuta etmek.

b.-di 23a/15

biglig -1- Komutanlık. **krş.** beglig

b.+i (tümen b.) 12b/10

bī-günāh -1- [F] Suçsuz, günahsız.

b. 110b/8

bī-ḥadd -2- [F+A] Sınırsız, çok fazla.

b. 140a/2, 141b/3

bī-hemtā -1- [F] Eşsiz, benzersiz.

b. 146a/9

bī-himmetlik -1- [F+A+T]

Çalışmama, gayret göstermeme.

b. 42b/15

bī-ḥisāb -3- [F+A] Sayısız, hesapsız.

b. 135a/8, 135a/9, 56a/16

bī-hūş -1- [F] Şaşkın, sersem.

b. bol- 44b/13

bī-ḥuzūr -5- [F+A] Rahatsız, tedirgin.

b. 143b/12

b. bol- 99a/10

b. irdi 53b/11, 76a/4

b.+ığa 56a/13

bī-ḥuzūrluḳ -1- [F+A+T] Rahatsızlık,
tedirginlik.

b. 56a/18

bī-ḳāl -1- [F+A] Sözsüz, lafsız.

b. 120b/19

bī-ḳā'ideliḳ -1- [F+A+T] Usulsüzlük,
yolsuzluk.

b. ḳıl- 80a/3

bī-ḳiyās -1- [F+A] Karşılaştırmaya
mümkün olmayan.

b. 140a/2

bil- -82- 1. Bilmek.

b.-ür 22b/12, 103a/3, 143b/14,
144a/14

b. irdi 19a/2, 52a/18, 89a/19

b.-ür irdiler 91b/1

b.-ür- min 20a/7

b.-ür-sin 53b/15, 78b/10,
105b/15, 133b/5

b.-ürler 10a/16

b.-di 25a/7, 25b/12, 31a/10,
54b/12, 57a/17, 61b/13, 85b/11, 88b/17,
8a/16

b.-diler 55a/13
b.-diler irse 76a/12
b.-ip turur-min 124b/10
b.-geç 110b/3, 115a/14, 124b/1,
27b/18, 8b/15
b.-gey 55a/4
b.-geyler 10b/6, 85b/8
b.-gil 142a/12, 3b/8
b. 139a/15, 142a/11
b.-iñgiz 138a/7, 142b/12
b.-güçi 146a/8
b.-se 75b/11
b.-señg 64a/6
b.-ip 13b/12, 31a/2, 31a/11, 35b/10,
35b/11, 36b/19, 37a/9, 42a/19, 54b/4,
76a/14, 77a/18, 79b/17, 89b/15, 90a/2,
107b/6, 129b/2, 132b/1, 138b/11,
143a/5, 145b/13, 145b/14,
b.-mey 134a/19, 57a/17
b.-meyin 90b/1
b.-mes 145b/4
b.-mes irdi 110a/1, 8b/8
b.-mesler 7b/9
b.-mes-min 8b/5
b.-medi irse 121b/6
b.-mediñg mü 103a/4
b.-megey 92a/8
b.-memiş 121a/6
b.-men 131b/5
b.-mek 27b/16, 120a/4
2. -e bilmek.
b.-ür-siz (‘ adllik kıla b.) 126b/11

bil -3- Bel. **krş.** bel
b.+ige 117a/10, 147a/4
b.+iñgdin 88b/14

bildür- -4- Bildirmek, iletmek.
b.-di 95a/12
b.-gey 4a/1
b.-üp 86b/3
b.-mey 126b/4

bile -18- İle, birlikte. **krş.** birle
b. 4b/17, 17b/2, 88a/16, 120a/2, 120a/3,
120a/6, 120b/16, 123a/18, 134b/12,
135b/6, 140a/15, 141a/1, 141a/8,
ħağ b. 3a/10
tertīb b. 5b/5

bilen -41- İle, birlikte. **krş.** birle
b. 16a/12, 17a/5, 17a/6, 17b/2, 140a/6,
140a/19, 140b/2, 140b/4, 141b/6,
141b/12, 141b/13, 142a/13, 142a/5,
142a/7, 143a/2, 143a/11, 143b/2, 143b/3,
143b/5, 143b/14, 143b/15, 144a/2,
144a/15, 144a/18, 144b/3, 144b/19,
145a/12, 145a/13, 145a/15
anıñg b. 16a/12
eyri b. 17a/18, 17b/3,
17b/4
Ĥan b. 17a/9
ķavmi b. 16b/19
tili b. 16a/19

bilgür- -1- Belirmek, ifade etmek.
b.-ür 141b/11

bilig -6- Bilgi.
b. 64b/10
b.+niñg 118a/6
b.+im 42a/17
b.+i 95a/3
b.+ler 63b/14
b.+leridin 97a/19

biliglik-3- Bilgili, hikmetli.

b. 65a/2, 89b/12, 90a/9
bilmeslik -1- Cahillik.
b. 132b/2
bi-mevāhibü'l-sübḥānī -1- [A] Allah'ın yardımıyla.
b. 120b/7
bī-meze -1- [F] Tatsız, hoşnutsuzluk.
b. 125a/10
bī-miṣāl -1- [F+A] Eşsiz, benzersiz.
b. 142b/5
binā -8- [A] Yapı, bina.
b. 60b/12
b. kı1- 58b/3, 63b/3, 99b/18,
100a/1, 100a/4, 104b/13, 104b/14
bī-naṣīb -3- [F+A] Nasipsiz, kısmetsiz.
b. kı1- 61a/11, 120a/15
b. ikendür 64a/5
bī-naẓīr -3- [F+A] Eşsiz, benzersiz.
b. 91a/6, 146a/7
b.-i cihān 146a/2
bī-nev^c -1- [F+A] Çok defa, çeşit çeşit.
b.+ler 17a/6
bī-nevā -1- [F] Nasipsiz, çaresiz.
b.+lar 116b/8
bī-nihāyet -4- [F+A] Sınırsız, sonu olmayan.
b. 141b/14, 141b/2, 145a/14
sa^c ādet-i b. 142a/5
bīniş -1- [F] Görüş, görme yeteneği.
b.+niṅ (ehl-i b.) 2a/8
bī-niyāzlık -1- [F+A+T] Duasız, aldırılmazlık.
b. 117a/1
bī-pervāy -1- [F] Korkusuz.
b. 115b/14

bir- -30- Vermek. **krş.** ber-
b.-ür-sin 116b/5
b.-ür-miz 64a/9
b.-di 10b/4, 29a/14, 33a/7,
58a/13, 85b/9, 87a/7, 94b/13, 117a/5,
119a/10, 134a/2,
dīvānlık b. 63b/4
kişi b. 41a/4
küçler b. 25a/11
pādişāhlık b. 89a/12
yaḥşī küçler b. 26a/18
b.-di irse (yaḥşī küç b.)12b/9
b.-diler 10b/15, 41a/4
at b. 8a/12
küç b. 33a/11
b.-ipdür-sin 2a/3
b.-ip-sin 2a/3, 2a/4
b.-genin 138a/4
b.-gen 16b/5, 42a/5
b.-iben 2a/6
b.-meydür 16a/10
bir -502- Bir.
b. 2a/3, 2a/4, 2b/1, 2b/2, 3b/18, 3b/3,
4a/16, 5b/12, 6a/9, 6b/16, 6b/17, 7a/4,
7a/9, 7b/1, 7b/15, 7b/19, 7b/2, 8a/10,
8a/16, 8a/18, 8b/10, 9a/1, 9b/4, 9b/10,
9b/16, 9b/18,10a/3, 10a/6, 10a/7, 10b/2,
10b/9, 10b/11, 11a/16, 11b/10, 12a/16,
13a/2, 13a/4, 13b/5, 14a/12, 14a/14,
14b/2, 14b/5, 14b/6, 15a/3, 15a/7, 15a/9,
15b/11, 15b/13, 16a/19, 17a/10, 17a/11,
17a/13, 17a/18, 17a/19, 18a/2, 18a/3,
18a/5, 18a/8, 18a/12, 18a/16, 18a/17,
18b/11, 19a/6, 19a/15, 19b/6, 19b/10,
19b/11, 20a/2, 20a/6, 20b/2, 20b/12,

21b/13, 22a/8, 22b/19, 23a/11, 23b/6,
23b/11, 23b/16, 23b/19, 24a/1, 24b/4,
24b/5, 24b/6, 24b/11, 25b/13, 26a/12,
26a/14, 27b/16, 28a/14, 28b/11, 28b/18,
29a/2, 29a/8, 29b/14, 30b/14, 35b/7,
36b/1, 38a/10, 38b/4, 39a/6, 39b/2,
39b/8, 39b/11, 39b/12, 39b/15, 40a/16,
40b/4, 40b/11, 40b/13, 40b/18, 40b/19,
41a/5, 41a/7, 41a/14, 41b/7, 44a/1,
44a/4, 44a/8, 44a/10, 44b/7, 45a/11,
45a/12, 46a/14, 48a/3, 48b/12, 48b/15,
49a/12, 49a/15, 51a/6, 51a/7, 51b/4,
51b/6, 51b/9, 51b/11, 51b/16, 52a/17,
53b/12, 54b/8, 54b/14, 55a/5, 55b/4,
55b/5, 55b/6, 55b/10, 55b/13, 55b/14,
56a/3, 56a/17, 56a/18, 56b/17, 57a/16,
58a/9, 58b/10, 59b/10, 59b/12, 60a/14,
60b/3, 60b/6, 60b/9, 60b/12, 60b/15,
60b/18, 60b/19, 61a/1, 61a/3, 61a/6,
61a/14, 61a/15, 61b/4, 61b/10, 63a/7,
63a/10, 63b/17, 64a/13, 64a/14, 64b/1,
64b/3, 65a/17, 65b/16, 66a/1, 66a/3,
66a/4, 66b/15, 66b/17, 67a/8, 67b/7,
68b/8, 68b/18, 69a/15, 70a/3, 70a/11,
71a/13, 71a/16, 71a/17, 73b/17, 73b/19,
74a/2, 74b/6, 74b/8, 74b/14, 75b/19,
76a/2, 76a/3, 76b/2, 78a/6, 79a/13,
81a/2, 81a/7, 81a/9, 81b/7, 82a/5,
82a/16, 82b/10, 82b/19, 83b/3, 83b/10,
84a/7, 84a/9, 84a/10, 85a/6, 85b/5,
86b/1, 86b/2, 87b/8, 88a/2, 88b/3, 89a/5,
89a/17, 89b/1, 89b/3, 89b/10, 89b/18,
90a/5, 90a/6, 90a/7, 90a/9, 90a/18,
90b/4, 91a/15, 92a/1, 92a/7, 94a/6,
94a/7, 94a/13, 95b/13, 95b/15, 96b/7,

96b/9, 96b/11, 97a/17, 97b/13, 99a/8,
99b/6, 99b/17, 100a/2, 100a/8, 100a/11,
101a/7, 101a/14, 101a/18, 102a/2,
103a/11, 103a/16, 104b/4, 104b/7,
106a/7, 106b/13, 106b/15, 106b/17,
107a/7, 107a/9, 107a/10, 107b/2, 107b/3,
107b/8, 107b/9, 107b/11, 107b/14,
108a/11, 109a/4, 109b/4, 110a/7, 110a/9,
110a/14, 111a/5, 111a/11, 112a/4,
112a/18, 112b/15, 113a/16, 113a/19,
114a/5, 115a/19, 116b/1, 116b/4,
116b/14, 119a/3, 120a/12, 120a/18,
120b/18, 122a/7, 122b/10, 123a/3,
123a/5, 123b/3, 123b/6, 126a/15,
126a/16, 126b/19, 127a/17, 127b/18,
128a/1, 128a/15, 129a/9, 129b/12,
129b/7, 129b/15, 131a/17, 131b/12,
132a/19, 133a/4, 133a/17, 133a/18,
134b/17, 135b/6, 136a/15, 136a/5,
136b/9, 137a/10, 137a/12, 138b/13,
138b/8, 140a/5, 140a/13, 140b/11,
141b/11, 141b/16, 141b/17, 143b/13,
143b/14, 143b/17, 144a/8, 144a/9,
144a/10, 145b/5, 145b/9, 146b/12,
147a/11, 147a/13, 147b/2, 147b/9,
147b/17, 148a/1, 148a/18, 148a/19

on b. 31b/6

b. avuç 36b/3

b. bölek 6b/15

b. kerrät 15a/1, 15a/12, 24b/19

b. neçe 26a/15, 57a/13

b. nevbet 15a/18

b. bol- 23a/12, 29b/13, 133a/1

b.+dür 29a/19

b. ikendür 16a/7

b. irmiş 109b/7
b. turur 14b/16
b.+de (altı yüz altmış) 79a/2,
altı yüz otuz b. 55a/8
altı yüz seksen b. 79b/5
yeti yüz b. 91a/17, 49b/8
b.+i 5a/4, 7a/9, 11a/16, 12a/12, 14b/11,
15b/10, 18b/12, 19a/6, 19a/10, 19a/16,
20b/11, 21b/11, 21b/17, 24a/5, 24a/6,
45b/1, 47a/9, 59a/9, 60b/6, 66a/10,
67a/16, 67b/2, 67b/11, 67b/17, 68b/12,
69a/3, 71a/4, 85a/6, 86b/8, 94b/7,
95b/14, 99a/8, 101a/1, 105b/8, 109a/10,
112b/3, 122a/5, 138b/14, 139a/17,
140b/11, 142b/4, 145b/5, 147b/17,
b.+iniñ 2a/9, 30b/17, 39a/1,
67b/17, 89a/15, 99a/17
b.+in 123a/5, 39a/11
b.+ini 21b/17, 21b/18, 2a/5,
40b/4, 61a/17, 94a/6
b.+ige 59a/9
b.+idin 86b/8, 8b/11, 94b/7
b.+isi 6a/9, 7b/1, 13b/17, 14b/1, 27b/6,
27b/7, 27b/15, 59a/16, 66a/10, 66a/14,
67a/13, 67a/14, 68b/12, 91a/4, 100b/19,
119b/12,
b.+isin 107b/12, 90a/1
biräder -12- [F] Kardeş, dost.
b. 7b/4, 8b/15
b.+i 25b/1, 28b/13
b.+iniñ 8a/18
b.+leri 9a/6, 12a/2, 35a/4, 77a/3,
97a/13, 104b/10
b.+leridin 113a/3

biräder-zāde -5- [F] Erkek kardeş
çocuğu, yeğen.

b.+si 20b/7, 25a/12, 35a/7,
68a/15

b.+siğa 113a/17

bī-rāhlik -1- [F+T] Kötü yolda olma,
azgınlık yapma.

p. 88a/5

birbir -2- Her biri, birbiri.

b.+leriğa 16a/6, 16b/8

birbiri -15- Her biri, birbiri. **krş.** biribiri

b. 80a/5, 147a/9

b. birlen 10b/12

b.+din 144b/17, 15a/10

b.+ge 106a/18, 10a/3, 147a/10,
20b/14, 49a/8, 6a/15, 9a/10

b.+n 13a/13

b.+niñ 53a/7

b.+si 146b/10

biregü -1- Biri, birisi.

b.+niñ 127a/3

birer -4- Birer, tek tek.

b. 44a/5, 58a/15, 60b/14,
130a/11,

birev -7- Birisi.

b. 24a/1, 52a/18, 90a/2, 123a/4

b.+ni 55b/4

b.+i 100b/11

b.+ge 98a/18

birge -21- Birlikte, beraber.

b. 10a/5, 42a/18, 43a/12, 50a/16, 88a/9,
92a/11, 121b/14, 124b/2, 125a/14,
130a/3, 138a/4, 148a/13

b. al- 89b/11

b. bağla- 23b/19

b. bar-	92b/13	50a/7, 51a/10, 51a/12, 51a/15, 51a/17,
b. bol-	15b/12	51b/3, 51b/4, 51b/8, 51b/17, 52a/2,
b. çık-	20b/7	52a/3, 52a/10, 52a/15, 52b/1, 53a/4,
b. kel-	67b/6	53a/8, 53a/11, 53a/14, 53b/6, 53b/9,
b. kop-	141a/18	53b/15, 54a/7, 54a/14, 54a/15, 54b/1,
b. yöre-	10b/1	54b/3, 54b/8, 54b/12, 54b/13, 55a/3,
b.+ni	100b/6	55a/6, 55a/15, 55b/5, 55b/12, 55b/16,
biri	-3- Bir kimse, birisi.	56a/5, 56a/12, 57b/5, 57b/9, 57b/13,
b.+niñ	14b/10, 20b/11	57b/19, 58a/5, 58a/8, 58a/9, 58a/14,
b.+si	22a/4	58b/6, 58b/16, 59a/2, 59a/5, 59a/11,
biribiri	-4- Her biri, birbiri. krş. birbiri	59a/16, 59a/19, 59b/4, 59b/11, 59b/14,
b.+niñ	133a/10	59b/16, 60a/4, 60a/19, 60b/7, 61a/11,
b.+ge	50a/15, 56a/16	61a/8, 61b/16, 62a/18, 62a/19, 62b/3,
b.+miz	138a/3	62b/17, 63a/2, 63a/3, 63a/15, 63b/5,
birik-	-7- Toplanmak, birikmek.	63b/7, 64a/14, 64b/16, 64b/18, 65a/1,
b.-tiler	30a/6	65a/5, 65a/7, 65a/8, 65a/15, 65b/14,
b.-ip	114a/15, 121b/17, 129a/1,	65b/18, 66a/5, 66a/8, 66a/16, 66b/2,
	56a/12, 56a/16	66b/3, 66b/5, 66b/6, 66b/13, 66b/19,
b.-kende	48b/10	67a/1, 67a/12, 67b/8, 67b/9, 68a/13,
birinç	-2- Birinci.	68a/15, 68a/16, 68a/17, 68b/1, 68b/15,
b.	98b/15	71b/19, 72a/1, 72a/6, 72a/7, 72a/10,
	on b. 101a/19	72b/6, 77a/11, 77a/14, 77a/16, 77a/19,
bī-riyā	-1- [F] İki yüzölçü olmayan, riyasız.	77a/3, 77a/4, 77b/13, 77b/14, 77b/4,
b.+dur	3a/19	78a/1, 78a/14, 78a/2, 78a/7, 78b/3,
birle	-757- İle, birlikte. krş. birlen,	78b/5, 78b/11, 78b/12, 78b/14, 78b/18,
irle, bile, bilen		79a/9, 79a/15, 79a/18, 79b/4, 79b/8,
b.	2b/4, 2b/8, 3b/15, 5b/2, 6b/4, 14b/19,	79b/10, 79b/13, 79b/17, 80a/2, 80a/6,
	15b/13, 18b/1, 21a/9, 21a/10, 21b/18,	80a/7, 80a/9, 80a/11, 80b/4, 80b/5,
	22b/6, 22b/15, 24a/8, 24b/10, 25a/2,	80b/8, 80b/19, 85a/1, 85a/2, 85a/3,
	26b/14, 27a/4, 27b/1, 28a/11, 28b/2,	85a/5, 85a/9, 85a/11, 85a/14, 85a/16,
	33a/11, 33b/6, 33b/14, 35a/12, 35b/2,	85b/1, 85b/2, 85b/18, 86b/9, 86b/13,
	35b/3, 36a/7, 37a/15, 37b/14, 38a/5,	86b/18, 87a/3, 87a/8, 87a/10, 87b/7,
	38b/5, 42a/4, 46b/13, 46b/16, 46b/18,	87b/11, 87b/13, 88a/9, 88a/15, 88a/17,
	47a/2, 47b/19, 48a/5, 48a/15, 48b/18,	88a/18, 88a/19, 88b/1, 88b/5, 88b/11,
	49a/14, 49a/15, 49b/2, 49b/3, 49b/11,	88b/12, 88b/18, 89a/3, 89a/5, 89a/11,

89a/12, 89b/11, 90a/2, 90a/9, 90a/11,
90a/18, 90b/13, 91a/19, 91b/15, 91b/3,
91b/7, 92a/11, 92a/15, 92a/16, 92b/6,
92b/15, 92b/16, 92b/19, 93a/2, 93a/3,
93a/5, 93a/9, 93a/11, 93a/14, 94a/4,
94a/16, 94a/19, 94b/1, 94b/9, 94b/10,
94b/12, 94b/14, 94b/15, 94b/16, 95a/6,
95a/13, 95a/19, 95b/2, 95b/3, 95b/7,
95b/16, 96b/2, 96b/12, 96b/13, 96b/14,
96b/15, 97a/11, 97b/7, 97b/8, 98a/11,
98b/4, 98b/13, 99a/3, 99a/8, 99a/9,
99b/7, 100a/17, 100b/16, 101a/4, 101a/6,
101b/5, 101b/14, 102a/3, 102b/4,
102b/7, 103a/2, 103a/19, 104a/7, 104a/9,
104a/10, 104a/11, 104b/1, 104b/10,
104b/13, 104b/18, 105b/15, 106a/5,
106a/6, 106a/14, 106b/2, 106b/3,
106b/12, 106b/14, 107a/4, 107a/7,
107a/8, 107a/14, 107a/17, 107a/18,
107b/11, 107b/13, 107b/18, 108a/5,
108a/9, 109a/11, 109b/4, 109b/7,
109b/17, 110a/4, 110a/14, 110a/18,
110a/19, 110b/3, 111a/3, 112a/4, 112a/5,
112b/2, 112b/5, 112b/7, 112b/9,
113a/10, 113a/19, 114a/1, 114a/2,
114b/2, 114b/7, 114b/18, 115a/12,
115a/3, 115a/5, 115a/6, 115a/7, 115a/19,
115b/18, 116b/5, 116b/15, 116b/17,
117a/2, 117a/9, 117a/10, 117b/3,
117b/13, 118a/2, 119a/2, 119a/3, 119a/4,
120a/3, 120a/11, 120b/1, 120b/2,
120b/4, 121a/8, 121b/11, 122a/2,
122a/19, 122b/2, 122b/4, 122b/10,
122b/14, 123a/11, 123a/17, 123b/11,
124a/1, 124a/5, 124a/10, 124a/15,

124b/2, 124b/5, 124b/6, 124b/12,
125a/4, 125a/6, 125a/7, 125a/14, 125b/2,
125b/3, 125b/5, 125b/6, 125b/8,
125b/12, 125b/14, 125b/16, 126a/5,
126a/18, 126b/5, 126b/13, 127a/1,
127a/3, 127a/10, 127b/8, 127b/12,
127b/14, 128a/3, 128a/6, 128a/7,
128a/10, 128a/12, 128a/14, 128a/15,
128b/1, 128b/5, 128b/8, 128b/14,
129a/1, 129a/7, 129a/8, 129a/17, 129b/1,
129b/5, 129b/16, 130a/10, 130a/14,
131a/8, 131a/11, 131a/13, 131b/2,
131b/9, 131b/18, 132a/12, 132a/14,
132b/12, 133a/8, 133a/18, 134a/2,
134a/16, 134b/6, 134b/18, 136a/18,
136b/12, 136b/13, 136b/15, 136b/16,
137a/2, 137a/12, 137a/18, 137a/19,
138a/2, 138a/4, 138a/15, 138b/4, 138b/8,
138b/19, 139a/7, 139a/12, 139a/13,
139a/18, 140a/6, 145a/19, 146b/10,
146b/7, 147a/5, 147a/13, 147a/14,
147a/16, 147b/5, 147b/14, 148a/4,
148a/6, 148a/8, 148a/9, 148a/10,
148a/11, 148a/13, 148a/19

oğ b. ur- 26b/7

āhestelīk b. 53b/7

alar b. 13b/5, 27a/2,
29b/5

aniṅg b. 5a/10, 8b/14, 12a/2, 13a/16,
18b/3, 20b/7, 21a/11, 23a/8, 30b/1,
44b/5, 51b/19, 62b/15, 65a/10, 79a/3,
95b/6, 112a/5, 112b/14, 113a/11,
125b/9, 136b/18,

at b. 10a/14, 10a/6,
11b/1, 44b/7

atası b. 9a/14, 10b/2
atı b. 23b/19
beg b. 19a/15
begler b. 19b/13, 24b/6
begleri b. 24b/4
bizniᅡg b. 8b/14, 20a/8,
20a/9, 29b/12, 29b/8, 124b/11
bular b. 18b/16, 21b/9
cerge b. 61b/19
çerig b. 48a/11, 50a/9, 50a/13, 51a/14,
56b/8, 57a/7, 58b/14, 59a/1, 63b/1,
77a/17, 77b/16, 78a/4, 78a/6, 79a/17,
88b/5, 97a/14, 115b/9,
çerigi b. 45a/16
destür b. 48b/1
destürü b. 50a/19
elkābı b. 3b/16
gerdün b. 33a/8
ᅡan b. 26a/2
ᅡanümānı b. 25a/13
ᅡaᅡı b. 4a/5
ᅡazāyin b. 47a/13
ᅡısmı b. 28a/17
ᅡıle b. 12a/8
ᅡükmi b. 31b/9
iᅡlāᅡ b. 8a/5
iki ᅡu' be b. 18b/11
ikrām b. 30b/1, 35a/16
ilçi b. 20a/5, 25b/13
ili b. 23b/3, 26a/1, 28a/15
iller b. 13b/4
inᅡāf b. 62b/8
ir b. 40a/12
irte b. 24b/11
iᅡ b. 11b/10
ittifāᅡ b. 28a/1, 29b/2
ittifāᅡı b. 49b/9
ivi b. 18a/14
i' tiᅡād b. 33a/11
i' zāz ve ikrām b. 15a/14
ᅡarası b. 22a/1
ᅡaᅡd b. 4b/3
ᅡavmi b. 13a/6, 18b/14, 23a/12,
23b/4, 27b/9, 9b/2
keçe b. 45a/14
kenīzekleri b. 8a/19
ᅡılıç b. 38b/11, 4a/16
ᅡılınç b. 45a/17
kiᅡi b. 24b/1, 24b/13, 45a/12
ᅡorkınç b. 48a/8
köp kiᅡi b. 14a/19
közi b. 3a/2
küç b. 31a/14
laᅡab b. 11a/16, 13a/2, 7a/9
laᅡabı b. 12b/19
leᅡker b. 12b/5, 15b/14, 19b/12, 24a/13,
51a/14, 53b/7, 66b/18, 68a/13, 102a/6,
107a/12,
leᅡkeri b. 27a/16
mekr ü ᅡıle b. 49a/8
mufaᅡᅡal b. 9a/13, 11a/17,
13a/10
nikāᅡ b. 40b/5
nīze b. 18a/17, 18b/4, 18b/5
nökerleri b. 25a/13
oᅡlanlar b. 18a/10
oᅡlanları b. 23b/18, 47a/14
oᅡlı b. 15b/13
oᅡ b. 30a/3, 35b/9, 37b/12
on miᅡᅡ kiᅡi b. 45a/9

otuz miŋ kişi b. 28a/5
oymağ b. 10a/7
özi b. 43a/11, 48b/9
rāstlıđ b. 14a/6
siniŋ b. 23a/1, 25a/14, 39a/2
sözi b. 36b/11
řāh-zādeler b. 44b/10
řerđ b. 11a/13
tafşıl b. 21a/2, 48a/1
tağşır b. 18a/6
ta' cıl b. 27a/17
tertīb b. 5a/12, 5a/14, 5a/17,
5a/19, 5b/8, 5b/13, 6a/17, 6b/17, 47b/15
til b. 2b/14
tili b. 4a/6, 39a/18, 47a/6
toğuz kişi b. 48a/7
tört beg b. 26b/19
uruğı b. 44a/15
vaşıyyeti b. 10b/8
yağı b. 29b/7, 38a/2
yasağ b. 31b/7
yığın b. 37a/11
yirgesi b. 44b/11
yolı b. 26b/15
yosun b. 6a/16, 6b/6, 7b/6
yosunı b. 31a/15, 31b/2
zağm b. 18b/6
Aslan Ğan b. 31a/19
Börke Calayir b. 26b/9
Buyruğ Ğan b. 19b/7, 28b/1,
28b/15
Carmagon b. 27a/8
Çila'un b. 15b/4
Çiŋgiz b. 15a/9

Çiŋgiz Ğan b. 12a/2, 15a/11, 15b/6,
15b/7, 17a/1, 19b/5, 21a/4, 21a/18,
21b/19, 24a/16, 25a/4, 26a/7, 26a/10,
26a/19, 26b/11, 27a/14, 28b/14, 28b/16,
29a/17

Fenk b. 45a/8

Hülāgü Ğan b. 12a/11

Ķara Ğığay b. 31a/2

Ķaydu b. 49b/6

Ķubilay Ķa'an b. 11b/17

Ķudu b. 29a/4

Ķutuđu b. 14a/13

Kür Ğan b. 26b/1

Moğol tili b. 39a/13, 39a/14,

39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/19

Moğol Dürlikin b. 20a/2

Möŋge Ķa'an b. 49a/5

Nayman tili b. 18b/19

Nomuğan b. 11b/18

Oğuz b. 8b/18, 10a/5

Oğuz Ğan b. 9a/15

Oŋ Ğan b. 25a/4, 30a/8, 30b/5

Seŋgün b. 29b/4

Tayaŋg b. 15b/12

Tayaŋg Ğan b. 29a/19

Toğta'a b. 91b/2

Toluy b. 43a/12

Urus Ğan b. 36a/3

Yādigār Barlas b. 37a/13

Yuci Ğan b. 49a/13

'ammu-zādesi b. 9a/18

'Adilřāh b. 38a/3

'arabī tili b. 8b/8

Çağatay b. 12a/5

b.+dür 120a/10

b. ikendür 11a/19

b. tur- 147a/9

birle- -1- Bir olduğunu kabul etmek,
birlemek.

b.-p 132a/2

birlen -19- İle, birlikte. **krş.** birle

b. 106b/5, 107a/3, 121b/18, 122b/6,
123b/4, 124b/18, 125a/9, 127b/8,
128a/8, 141a/17, 145a/15, 147a/16,
56a/17, 80a/5

birbiri b. 10b/12

çerigi b. 49b/9

ıztırâb b. 62b/16

leşker b. 26b/4

Şiki Kutuğu Noyan b.

19b/17

birliğ -2- Varlık, birlik.

b.+in 8b/4

b.+inğge 1b/9

bî-sa'âdet -1- [F+A] Mutsuz.

b. 103a/5

bisyâr -6- [F] Çok

b. 44b/15, 45a/3, 100b/9, 124a/5,
128a/8,

b. irdi 68b/2

biş -54- Beş **krş.** beş

b. 12a/3, 14b/4, 40b/4, 40b/9, 40b/14,
41a/17, 47b/14, 67a/14, 72b/8, 73b/11,
74a/10, 74b/9, 75b/1, 79b/7, 79b/10,
81a/2, 81b/10, 82b/6, 82b/19, 83a/11,
83b/7, 98a/4, 100a/11, 100b/11, 113a/5,
113a/6, 129b/5, 133b/10, 141b/5, 149a/1

b. irken turur 40b/7

on b. 14a/10, 58b/4

b. miñg kişi 27a/12, 34b/19,
35a/1, 115b/16, 130a/16

b. miñg 134a/5, 26b/13

miñg b. yüz 134a/6, 136a/19

b. yüz miñg 135a/7

b. yüz 103a/16, 40b/4, 96b/13

b. yüz 13b/11

b.+niñg 67b/3

b.+de (altı yüz altmış) 79a/6

altı yüz otuz b. 60a/11

altı yüz yigirmi b. 55a/11

yeti yüz yetmiş b. 37a/10

b.+inde 143b/19

bî-şekk-2- [F+A] Şüphesiz.

b. 133b/12, 143a/9

bişinç -4- Beşinci. **krş.** beşinç

b. 34b/13, 100b/14, 101a/6,
123a/10

bişinçi -2- **krş.** bişinç.

b. 139a/18, 31b/6

bî-şümâr -2- [F] Sayısız, hadsiz.

b. 141b/7, 145b/15

bit- -5- 1. Yazmak. **krş.** biti-

b.-ür 90a/12

b.-ür irdi 65b/11, 90a/12

b.-ürler 46b/17

b.-gey 90a/11

bit- -10- Bitmek, tükenmek,
tamamlanmak.

b.-er 138a/11, 138a/9

b.-mes 138a/11

bî-te'emmül -1- [F+A] Düşünmeksizin

b. 117a/1

bitger- -1- Tamamlamak, bitirmek. **krş.**
bütker-

	b.-miş (Teŋgri hükmin b.-) 39a/9		b. 129b/19
biti-	-13- Yazmak. krş. bit-	bî-vefâlık	-1- [F.+A+T] Vefasızlık, döneklık.
	b.-di 90b/1		b.+ğa 80b/18
	yarlıg b. 90a/19	biyl(e)-	-22- Komuta etmek, yönetmek.
	b.-p 37b/17, 90a/5, 90a/14,		b.-di 31b/11, 31b/12, 32a/17,
	90b/1, 90b/2, 133b/11		34a/16, 34a/9, 57b/2, 67b/14, 72b/2
	mektüb b. 38b/6		tümen b. 32a/12
	selâm b. 38a/16		b.-ür irdi 11b/14, 31b/12, 66a/19,
	yarlıklar b. 143a/13		68a/10
	yarlıg b. 90a/17		b.-gey 47a/13
bitig	-1- Kitap, yazı.		b.-geyler 88a/9
	b.+çi 38a/15		b.-seŋg 92b/1
bitigçi	-3- Yazıcı, katip.		b.-p 50a/18
	b.+ler 85b/10, 90a/5		b.-ip turur 69a/12
	b.+leri 90a/6		b.-geli (taht b.-) 36b/9
bitil-	-29- Yazılmak.		b.-ip 58a/9
	b.-di 4a/8, 5b/8, 6a/19, 14a/9,		b.+ürige 94a/1
	28a/4, 34b/9, 45b/1, 98b/4, 101b/10,	biz	-109- Biz. (108)
	148a/1, 149a/3		b. 29b/17, 38b/6, 39b/9, 39b/11, 45a/11,
	cem ^c b. 63b/16		52a/4, 52a/13, 55b/2, 55b/9, 57b/18,
	meşrūh b. 101b/7,		64a/7, 64a/9, 65a/5, 87b/6, 90a/12,
	138b/11, 27b/13, 31b/12, 32b/20		94b/17, 94b/19, 95a/16, 102a/15,
	munça b. 38a/6, 41a/19		104b/3, 104b/5, 106b/10, 107a/3,
	b.-diler 85b/10		107a/4, 107a/13, 107b/14, 107b/3,
	b.-gen 4a/5, 145a/12, 59a/8,		107b/19, 114a/12, 114a/16, 114b/5,
	75b/10		120a/18, 122b/18, 128b/4, 129b/7,
	b.-genning (atları b.-) 37a/14		131b/4, 136b/7, 138a/17
	b.-geni 143b/13		b.+ning 8a/8, 8b/14, 8b/16, 20a/8, 20a/9,
	b.-genlerdin 119b/3		29b/8, 29b/12, 31a/13, 38a/12, 39b/14,
	b.-genlerini 4a/5, 4a/6		54a/9, 54b/2, 64a/8, 87b/8, 88a/13,
bitür-	-2- Bitirmek, tamamlamak.		96b/18, 97b/2, 102a/16, 102b/3, 104a/4,
	b.-diler 110b/12		104a/5, 104a/7, 106b/18, 107a/16,
	b.-geyler 115b/1		123a/7, 124b/6, 124b/11, 125a/6,
bî-vefâ	-1- [F+A] Sözünde durmayan, vefasız.		

126b/2, 126b/4, 127b/8, 128b/3, 129b/7,
129b/8, 138a/18, 138b/1

b.+ni 120a/14, 124b/7,
127b/8, 129b/1

b.+ge 20a/7, 31a/13, 58a/9, 58a/10,
62b/1, 64a/9, 85b/2, 94b/16, 94b/19,
97b/1, 104a/4, 106b/19, 107a/3,
114b/14, 114b/15, 127b/6, 128b/3,
128b/19, 129a/15, 132b/18, 135a/13,
136b/19, 138a/18,

b.+din 104b/2, 129a/15, 97b/2

b.+ler 85a/18, 8b/13

miz (1) 136a/7

bī-zār -1- [F] Bıkmış, küskün.

b. 94b/8

bol - -1177- **krş.** ol-

b.-ur 3a/9, 4b/15, 4b/16, 4b/2, 5a/7,
7b/17, 9a/11, 9b/6, 18a/19, 20b/10,
21a/9, 21b/12, 21b/17, 24a/12, 39a/14,
39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/18, 39b/1,
42a/2, 43a/13, 43a/18, 47a/6, 56b/14,
56b/15, 85b/6, 91a/6, 92a/18, 92b/2,
101b/9, 101b/12, 107b/1, 111a/13,
120a/6, 121a/18, 139a/1, 139a/2,
139a/10

altun b. 4b/16

fānī b. 5a/4

ḥarāb b. 36b/14

kāfir b. 127a/4

la'1 b. 4b/17

ma' lūm b. 21a/13

meşrūḥ b. 66a/1

muḥarrer b. 19a/7

ni b. 145b/3

peydā b. 104b/9

tehiyyelik b. 52a/8

tūfān b. 64a/12

ümīdvār b. 132a/9

yavuḡ b. 33a/11

yuḡarı b. 19a/7

‘āciz b. 55a/17

b.-ur irdi 9a/16, 12b/15, 14b/13, 22a/17,
24a/13, 60b/19, 65b/15, 66a/7, 90a/6,
91a/17, 92a/14, 95b/6, 99a/19, 146a/4,
148b/8

birge b. 15b/12

in‘āmları b. 63b/17

müttefiḡ b. 21a/15

peşīmān b. 103a/13

yaḡın b. 7a/4

b.-ur irdiler 89b/7

b.-ur irkendür 17a/17

b.-urın 42a/19

b.-urıḡa 48b/18, 110b/7

b.-urlar 85a/11

maḡbūl b. 5a/2

muḡīm b. 12b/6

peydā b. 126b/19

yavuḡ b. 12b/12, 23a/11

b.-urlar irdi 18b/13

b.-urlarıḡa 134a/12

b.-ur-min 39a/2, 40a/12

b.-ur-siz 127a/2

b.-dum 133b/4

b.-dı 3b/9, 7b/19, 7b/2, 8b/7, 10b/14,
11a/11, 12a/3, 12b/4, 13b/3, 15b/19,
18b/10, 18b/18, 19a/8, 21b/5, 21b/11,
21b/18, 26a/17, 26a/18, 27a/8, 27a/11,
29a/15, 31b/11, 32b/20, 33a/6, 36b/9,
37a/12, 41a/8, 46a/17, 49b/10, 53a/2,

54a/8, 56b/19, 60b/16, 66a/4, 68b/15,
68b/16, 68b/17, 68b/18, 78a/1, 78b/19,
79a/10, 86b/15, 88a/3, 88a/19, 89a/18,
90b/9, 92b/5, 98b/4, 99b/2, 99b/6, 99b/9,
100a/19, 100b/17, 101b/8, 101b/9,
107a/11, 110b/2, 113a/16, 117b/12,
117b/14, 120a/2, 128b/15, 130a/2,
133a/3, 136b/17, 137b/1, 138a/5, 140a/2,
140a/3, 141b/1, 142a/16, 142b/7, 143a/6,
144a/8, 145b/7

‘acāyib b. 14a/18

‘āciz b. 29a/7

amān b. 142a/17

andağ b. 18b/9

bağışlar b. 37b/3

becidd b. 58b/10

beg b. 19a/16

begi b. 32a/11

bende b. 20a/16

bendesi b. 22a/16

ber-kemāl b. 113a/6

biğ b. 13b/16, 22a/13

cihān b. 117b/13

def b. 63a/12

muqarrer b. 58b/14

dil-pesend b. 142a/15

dürüst b. 20b/8

endūh-gīn b. 29b/15, 108a/2

fedā b. 94a/8

fermān b. 4a/2

fevt b. 78b/11, 91a/17

ğāfil b. 27a/17

ğālib b. 4a/14, 25a/2

ğam-gīn b. 76a/14

ğam-nāk b. 108a/11

ğazablıq b. 76a/8

hākim b. 62a/17, 101a/8

halāş b. 64b/3, 100b/5

hāmile b. 112b/10

Han b. 46b/7, 46b/9, 47b/19,
68b/5, 68b/6

harāb b. 49a/4

hāş b. 10a/7

haste b. 98a/10

hāzır b. 99b/7

helāk b. 53a/12, 98a/6, 133b/16

hışm-gīn b. 97b/17

hōş b. 8b/14

hōş-şūret b. 8a/6

hurrem b. 53b/5

hüküm b. 27b/4, 58a/1, 59a/3, 62b/1,
63b/10, 68a/17, 76a/10, 97a/1, 97a/9,
97b/18, 102b/16, 103a/8, 109b/14,
111a/6, 111a/14, 115a/19, 134a/16

ısığ b. 98a/10

ikrār b. 78b/6

il b. 26a/16

ilgeri b. 56a/6, 63a/12

irşād b. 8a/11

ism-i cins b. 7a/3

izāfet b. 35a/4

kāni‘ b. 62b/5

kanlar b. 13b/2

katl b. 28a/15

kavī b. 11a/7

kāyim b. 20a/13

köp b. 7a/3, 9b/19

köp ‘ināyetler b. 31a/18

lāzım b. 53a/18

maḥbūb b. 14b/1

maḥşūş b. 58a/6, 58a/8
 māni^c b. 58a/16
 ma^c lūm b. 68b/13, 141b/16
 ma^c mūr b. 56a/4
 melāyik b. 117b/13
 meşgūl b. 57a/11, 62b/6, 85a/1,
 98a/10, 99a/1, 112a/3, 113a/7
 meşhūr b. 14a/7, 59a/11, 62b/8,
 89b/17
 mevķūf b. 104b/11
 muḥkem b. 15b/14, 106a/6
 muḥarrer b. 12b/10, 33a/8,
 49b/17, 95b/7, 114b/6, 114b/19
 mundaĝ b. 13a/16
 musaḥḥar b. 20a/2
 muṭi^c b. 48b/19, 98a/18
 muvāfiķ b. 22a/19
 mu^c azzam ve mu^c teber b. 14b/14
 mu^c teber b. 20b/18, 25a/11,
 34a/8
 mübtelā b. 49b/11, 89a/13
 müfillüg b. 67a/3
 mükemmel b. 115a/14
 münāza^c at b. 104b/10
 münhezim b. 115b/19
 müsellem b. 50a/4, 9a/6
 müsülmān b. 4b/6, 6b/3, 80b/14,
 115a/8
 müteferriķ b. 6b/4
 müteferriķa b. 19b/6
 müteveccih b. 57a/4, 114b/16
 müttefiķ b. 9a/15, 21a/18,
 21a/19, 95b/16
 nāyib b. 89b/14
 nisbet b. 20b/9
 noķşān b. 77a/10
 nöker b. 107a/8
 nuşret b. 122a/3
 oĝlı b. 19b/1, 67b/2, 7b/17
 oĝul b. 20b/11, 6b/2, 95b/15
 pādişāh b. 9a/9, 27a/1, 55a/10,
 86b/19, 87b/17, 96a/3, 98b/17, 101a/12,
 111b/16
 peydā b. 7a/5, 12b/11, 20b/19, 27b/19,
 28a/4, 62b/1, 64b/14, 89a/10, 93a/15,
 100b/3, 106a/11, 118a/12,
 pinhān b. 26b/14, 54b/14,
 54b/16, 59b/8
 rāzi b. 85b/8, 107b/2
 renciş b. 29a/15
 rencūr b. 13a/18
 revān b. 18a/4, 62b/4, 78b/2,
 107a/10
 revāne b. 54a/1, 98a/1
 rūşen b. 78b/9
 sançiş b. 126a/2
 sebep b. 119a/15, 124a/8
 ser-efrāz b. 140a/18
 soṅĝ b. 6b/17
 şulḥ b. 63a/14, 79a/11
 süst b. 55b/14, 111b/5
 şād b. 107b/17
 şād-mān b. 25b/12, 30b/18
 şekil b. 10a/12
 taḥķiķ b. 54b/1
 tamām b. 68a/6, 69a/10, 96a/1
 ta^c alluķ b. 34a/11, 92a/16, 104a/7
 ta^c ccübde b. 8a/11
 ta^c yīn b. 59a/5
 tefriķa b. 30a/5

terkīb b. 28b/11
 tümen begi b. 32a/12
 uruşlar b. 115b/16
 vâkı^c b. 47a/16, 63b/15, 87b/13,
 141a/15
 vefât b. 48b/4, 48b/14, 51a/2, 53b/10,
 54a/2, 58b/4, 61b/7, 61b/14, 62b/5,
 76a/18, 76b/2, 77a/5, 77b/4, 78a/10,
 78a/13, 78a/16, 79a/2, 79a/5, 79b/6,
 86b/6, 86b/16, 88a/2, 91a/13, 95a/12,
 98b/3, 98b/5, 98b/14, 99b/2, 101a/14,
 106a/8, 109a/6, 111b/7, 119b/11,
 148b/6,
 yağı b. 26b/5, 49a/2, 9b/9
 yağılar b. 49b/14
 yağılık b. 50a/6
 yaşı b. 15a/18
 yakın b. 144a/13
 yaman b. 8b/14, 99a/11
 yarağlık b. 87b/16
 yarlıg b. 62b/12
 yarlıgı b. 43a/12
 yarlık b. 43a/14
 yekcihet b. 19b/8
 zâhir b. 4b/19, 8a/7, 100a/18,
 112a/18
 zâyi^c b. 50a/15, 137b/1
 ziyâde b. 20a/12, 85b/5
 b.-dı iken 29b/16
 b.-dı irse 114a/12, 115a/8
 Hân b. 86b/14
 ka'an b. 98a/18
 meşgûl b. 115a/9
 muqarrer b. 57b/16
 pîr b. 18b/17
 şunğkar b. 93a/15
 telef b. 50a/11
 vefât b. 79a/8, 98a/11,
 113a/10, 121a/15, 129a/11
 yağı b. 84b/18
 b.-duğ 87b/13
 b.-duñguz 97b/18
 b.-dılar 48b/18, 67a/4, 95a/13,
 106b/15, 111b/6
 bende b. 11b/9
 bir b. 23a/12
 cem^c b. 25a/1, 31a/10,
 77a/4
 esîri b. 11b/9
 fetḥ b. 60a/1
 hâl b. 11a/8
 ḥalâş b. 115a/1
 ḥâş b. 11b/1, 7a/9
 ḥayrân b. 53a/3
 ḥâzır b. 63a/3
 helâk b. 53a/11, 59b/14
 il b. 22a/15
 kûda b. 39a/4
 kûl b. 64b/4
 maḥşûş b. 11a/16
 ma^c rûf b. 10a/14
 meşgûl b. 54a/18,
 102b/19, 107b/13
 muḥâlefet b. 21a/7
 muṭî^c b. 20a/16
 muvâfiğ b. 79b/1
 mu^c teber b. 21a/8
 mu^c teber ve muḥterem b.
 11b/10
 müfteḥir b. 142b/1

münşa ^ç ib b. 27b/15	hüküm b. 100a/16
müsta ^ç id b. 115b/14	lağab b. 13a/4
müsülmân b. 9a/8,	meşgûl b. 111a/18
120b/14	meşhûr b. 21b/5
mütevârî b. 26a/11	peydâ b. 14a/12
müteveccih b. 28a/12, 44b/16,	yağı b. 76a/8
44b/17, 102a/3	yarlıg b. 42b/10
müttefiğ b. 20a/8, 27b/10	yarlıgı b. 42b/8
oymak b. 6a/9	yarlık b. 43a/7
rencide b. 55a/6	b.-up 142a/8
revân b. 44b/11, 45a/8, 51b/12,	b.-up irdi 53b/1, 53b/2, 63a/2,
52a/11, 68a/19, 114b/10, 137a/1, 138b/3,	68a/5, 7b/5, 88a/4, 98a/9, 99b/7, 101a/6
141a/12	cüdâ b. 25b/5
rüy-be-rüy b. 106a/18, 115b/14	Han b. 121b/5, 46a/14
şâhib-i vuğûf b. 54b/19	hüküm b. 62a/16, 67a/11, 75b/13
sebeb b. 110b/7	il b. 31a/18
ser-gerdân b. 96b/18	mağrûr b. 44b/6
şıgavul b. 58b/16	ma ^ç lûm b. 55a/3
tâbi ^ç b. 80a/7	muğarreb b. 78b/1
ṭâbi ^ç b. 85b/13	muğîm b. 49a/10
vefât b. 95b/12	peydâ b. 56a/7
yağı b. 16a/1, 24a/17, 37b/15,	pîr b. 23b/1, 23b/19, 32b/5,
59b/3	99b/11
yekcihet b. 15a/12, 99a/13	rencide b. 29b/4
yoğ b. 49a/3	vâki ^ç b. 99a/7
çâciz b. 79b/1	b.-up irdiler 143b/10
çâdem b. 122a/7	b.-up irkendürler 17a/1
b.-dılar irse 96b/17	b.-updur 64a/16, 76a/9
helâk b. 55b/13	b.-updurlar 16b/7, 56a/11
meşgûl b. 100b/4, 63a/6	b.-uptur 3a/5, 3b/3
münkir b. 97a/9	b.-upturlar 16b/11
müteveccih b. 133b/6	b.-up turur 13a/5, 23a/11, 80b/18,
sâkin b. 141b/5	88a/13, 97b/19
şâd-mân b. 31a/4	meşhûr b. 13a/6
b.-mış 122a/10	meşhûr b. 121a/19

mu' ayyen b. 7b/1	pinhān b. 36b/1
mütevellid b. 90b/19	yağşı b. 124a/9
peydā b. 26a/6	yaman b. 51b/15
vākı' b. 90b/17	b.-ğay-sin 102a/9, 102a/12
vefāt b. 72a/7	b.-ğaylar 94b/8
b.-up turur-min (pīr) 112b/13	cem' b. 68a/18
yazuqluq b. 85a/12	meded b. 66b/12
b.-ğandur 12a/11, 14b/19, 67b/4,	meşhūr b. 13a/1
97b/3	b.-ğuları turur 4b/1
pādişāhı b. 6a/12	b.-ğusıdur 8a/9, 50b/1
şulh b. 64b/16	b.-ğusı turur 4a/16, 112b/5
b.-ğan irmiş 39a/7	b.-adur 62b/12
cüdā cüdā b. 11a/16	b.-a turur 99a/6
ma' mūr b. 100a/3	ma' lūm b.-92b/2
müttefiq b. 29b/7	ziyāde b.-127b/1
b.-ğan turur 6a/7	b.-ayım 95b/5
Türkdin b. 11a/19	meşgūl b. 102b/13,
b.-ğay 10b/11, 10b/12, 13a/6, 15a/5,	22b/11
20b/6, 20b/9, 21b/5, 27b/5, 29a/6,	muṭī' b. 24b/2
61a/19, 66b/19, 85a/9, 85b/2, 90a/9,	nāyib b. 61b/1
94a/14, 95a/15, 97b/5, 104b/4, 114b/14,	b.-ayım 124b/12
120a/11, 120a/17, 122b/19, 127a/4,	b.-sa 5a/6, 18a/5, 31a/14, 40a/13, 49a/9,
128a/1, 131a/13, 138a/5, 140a/13	58b/13, 86b/1, 95a/1, 96b/16, 103a/15,
āsūde b. 59a/10	104a/6, 104b/5, 107a/15, 107b/4,
āzād b. 23b/17	112b/9, 124b/7, 128b/17, 131b/4,
çoğalap b. 24b/7	132a/15, 132a/3, 135a/14, 136b/19,
haber-dār b. 84b/19	138a/8, 142b/6, 142b/12, 142b/13,
hākimi b. 87a/3	143a/14, 143b/8, 147b/16, 147b/18,
helāk b. 54b/3	148a/19
meded b. 106b/2	altun b. 4b/16
mu' teber b. 129b/12	dünyā-perest b. 131a/12
özge b. 94b/17	hük m b. 57b/19
pādişāh b. 24a/18, 86b/16, 87a/7,	kāfir b. 59a/12
109a/15	karı b. 13a/12
pādişāhı b. 66b/9	katıg b. 55b/2

kerek b. 36b/13, 47a/19, 47b/3
 köp b. 31b/4
 kurultay b. 86b/3
 mübâriz b. 131b/17
 müttefik b. 97b/5
 müyesser b. 52a/9
 râst b. 148a/19
 salur b. 61a/5
 tefriķalıķ b. 80a/4
 tevfiķi b. 94b/7
 tiler b. 47b/2
 uruş b. 145b/3
 vâķı^ç b. 91b/1
 yarlıĝ b. 138a/16
 zâlim b. 59a/13
^çâdil b. 59a/13
^çinâyeti b. 22b/11
 b.-sa irdi 47a/15
 b.-saķ 104b/5
 meřĝül b. 141b/14
 b.-salar 4b/14
 b.-sam 39a/1, 88b/12
 muṭī^ç i b. 30a/16
 b.-saṅĝ 90b/7, 90b/8
 müsülmân b. 8b/4
 b.-saṅĝız 44a/5, 124b/12
 müsülmân b. 127a/11
 yekcihet b. 44a/10, 44a/4
 b.-saydı 3a/7
 b.-sun 10b/8, 27a/2, 38b/8, 46a/9,
 46a/10, 46a/11, 46a/12, 48b/7, 62a/16,
 110a/17, 138a/3
 âsân b. 27b/16
 günâh-kâr b. 63a/17
 haber-dâr b. 9b/10
 hâzır b. 63a/1
 huşümet b. 29a/17
 pâdişâh b. 86b/14
 süti harâm b. 80a/15
 b.-uṅĝ 39a/5
 merdâne b. 53a/9
 b.-uṅĝız 109b/12
 b.-ĝıl 8b/3, 41b/4, 41b/7, 42a/18,
 105b/12,
 b.-a başla- 109b/9, 114a/15
 b.-ĝaç 105b/18, 114a/17, 17b/7,
 29a/7, 41b/6, 53a/14, 54a/16, 93a/9
 andaĝ b. 41b/9
 bâliĝ b. 8a/12
 fetḥ b. 55b/17
 haber b. 110a/13
 haber-dâr b. 109a/5
 ķaranĝu b. 122a/14
 keçe b. 114b/9, 122a/2
 ma^ç lûm b. 56a/5, 96b/12
 revân b. 138b/6
 rû-be-rû b. 145b/11
 rû-be-rüy b. 45a/15
 tamâm b. 60b/7
 vefât b. 109a/14, 111b/8, 98a/17
 yavuķ b. 112a/8
 revân b. irmiş-siz
 b.-ĝança 58b/4
 ziyâde b. 147a/12
 b.-ĝalı 36b/1
 uluĝ b. 22a/13
 b.-ĝanda 23b/11, 34b/8, 41b/5,
 9a/14
 aç b. 9b/17
 hâmile b. 23b/9

a'an b. 99b/10
 mualif b. 98b/13
 pādiāh b. 98b/18
 uru b. 122a/1
 vefāt b. 14a/4
 yaı b. 59a/17
 a' if b. 57a/6
 b.-una 38b/13
 b.-may 98a/18, 111b/1
 müttefi b. 9a/4
 yaı b. 13a/19
 b.-uban 145b/17
 yo b. 5a/5
 b.-up 3b/4, 9a/3, 11a/16, 18b/4, 34a/7,
 37a/5, 40a/13, 44b/15, 54b/7, 60a/5,
 94b/8, 95b/1, 96b/6, 102a/10, 102a/18,
 102b/2, 106a/1, 106b/2, 113a/19,
 114a/17, 114b/6, 115a/1, 124b/18,
 126b/6, 128b/9, 129b/6, 131a/12,
 132a/15, 132b/19, 134a/1, 143a/8,
 147b/4, 148a/3
 'āciz b. 24b/1, 52b/1, 88a/6,
 99a/12, 124a/3
 ālüfte b. 63a/8
 ara b. 144a/4
 aru b. 51b/7
 'āı b. 148b/6
 āüfte b. 107a/5
 ba b. 126a/1
 bir b. 133a/1, 29b/13
 bī-hū b. 44b/13
 bī-huzūr b. 99a/10
 cem' b. 26b/13, 60a/2, 62b/17,
 68a/18, 98a/7, 122b/12
 cüdā b. 29b/6
 mükemmel b. 102a/14
 dōstlu b. 91b/3
 fenā b. 36a/4
 alib b. 15a/6, 20a/14, 9a/5
 arīb b. 38a/4
 gūl b. 128a/6
 unāh-kār b. 49a/2
 aber-dār b. 23b/9, 55a/13,
 79b/12, 109b/9, 109b/18
 an b. 118a/19
 aste b. 48a/8, 106a/8
 ayrān b. 17a/11
 ayretde b. 38a/15
 āzır b. 61a/17
 helāk b. 53a/7
 irār b. 85b/3
 il b. 24a/17, 25b/11
 alender b. 57a/19
 alender-üretde b. 54b/15
 ızıl b. 133a/6
 uda b. 129a/9
 uvvetlı b. 115b/18
 mau b. 13b/14
 māni' b. 87b/5
 manūr b. 53a/15, 109a/2, 141a/5
 ma' mūr b. 119a/17
 meded b. 78a/9, 79b/15
 merdāne b. 108a/3
 mest b. 110a/18
 mestler b. 37b/3
 megūl b. 104b/16, 104b/11
 mīrā b. 11b/9
 mualif b. 47b/18
 muābele b. 78b/13
 muarrer b. 141b/13

muṭī^c b. 26a/7
 muvāfaḳat b. 106b/12
 muvāfiḳ b. 22a/1
 muẓaffer b. 30b/10, 31a/17
 mu^c teber b. 34a/8
 mükemmel b. 80a/11, 104a/16
 mükerrerem b. 140b/7
 münāza^c at b. 13b/2
 münhezim b. 28b/4, 106a/3
 müselmān b. 59a/13
 müsta^c id b. 9a/1, 132b/8
 müteferriḳ b. 57a/9
 müteveccih b. 51a/16, 112b/15,
 133b/10, 139a/14
 müttefiḳ b. 5a/10, 114a/10,
 138a/4
 nuṣret b. 13b/4, 133b/17,
 oḒlı b. 67a/19
 pādiṣāh b. 44a/11, 79b/3, 109b/1,
 111b/9
 perākende b. 106a/9
 perīṣān b. 133a/15
 pervīz b. 28a/10
 pesendīde b. 104a/15
 peydā b. 56a/3, 64b/6, 99a/9,
 102b/19, 121b/7, 123b/12
 piyāde b. 115b/18
 pūr-nūr b. 4b/6
 rāzī b. 106b/14
 refiḳ b. 142a/1
 rencīde b. 8b/17, 10a/1, 75b/16
 rencūr b. 54a/2
 revān b. 135a/5
 rūṣen b. 54a/11
 rūy-be-rūy b. 38a/2
 selāmet b. 141a/13
 ser-gerdān b. 108a/13
 silāh-pūṣ b. 110b/1
 ṣād-mān b. 18a/12, 36a/15,
 57a/11, 128a/18
 ṣunḒkar b. 44a/14
 taḩammülsiz b. 136a/13
 tākatsiz b. 9b/13
 ta^c accüb b. 110a/2
 ta^c accübde b. 15a/4
 tend b. 107b/19
 tereddüde b. 22b/9
 uluḒ b. 13b/15
 yaḒı b. 25a/4, 36a/18
 yaḒılıḒlar b. 49a/3
 yaralıḒ b. 126a/11
 yarlıḒı b. 42b/11
 yaruḒluḒ b. 40a/12
 yekcihet b. 45a/13, 114b/19,
 125b/16, 126a/5, 128a/3, 129a/6
 yoldaṣ b. 141b/9
 yüklük b. 19a/19
 zaḩmlıḒ b. 13b/14
 żarüret b. 90b/9
 żāyi^c b. 125b/15
 b.-Ḓan 8a/10, 26a/4, 27b/6, 31a/15,
 31b/2, 36b/10, 37b/17, 48a/2, 51b/2,
 56a/3, 57b/1, 62a/14, 66a/1, 67a/16,
 77b/14, 92b/17, 96b/5, 100a/12,
 110b/17, 112b/18, 113a/11, 125a/10,
 125b/18, 126a/4, 126b/13, 127b/12,
 127b/14, 127b/15, 130a/4, 133b/8,
 134b/14, 134b/18, 136b/12, 138b/19,
 143b/11, 145a/12, 148a/14
 altun b. 4b/16

kumadın b. 67a/19	pādişāh b.17a/9
mu ^ç teber b. 21b/15	b.-mas 52a/7, 8b/17, 97a/8,
müteferriķ b. 6a/8	129a/8, 129b/12, 131a/8
müttefiķ b. 9a/10	günāh-kār kıla b. 57b/18
pādişāh b. 90b/18	muvāfiķ b. 147a/10
perākende b. 106b/3	tebeddül b. 129b/18
vāķı ^ç b. 47a/3	b. irdi 55a/7
zāhir b. 91b/17	yıraķ b. irdi 65a/13
b.-ğanın 132b/1, 31a/14, 87a/18	b.-madı 58b/4, 61a/16, 98b/12,
b.-ğandın 8a/5	138b/11
uyğag b. 4b/1	āzārde b. 18a/1
vefāt b. 95b/5	cüdā b. 33a/19
haber-dār b. soᅅg 8b/19	ma ^ç lüm b. 32a/7, 32b/15,
musahhār b. soᅅg 10a/17	99b/5
pādişāh b. soᅅg 109a/8	mu ^ç ayyen b. 77a/8
uluğ b. soᅅg 14a/2	özge b. 147b/2
vefāt b. soᅅg 121b/4	rāzī b. 114b/8
yok b. soᅅg 45a/7	b. irse 8b/3
b.-ğandağı 119a/12	b.-madılar 49b/13
b.-ğanı 37a/6, 77a/7, 86b/8	b.-maydur 67b/7
feth b. 112a/12	b.-maydur irdi 91a/14
i ^ç tibār b. 21b/3	meşhūr b. 64b/13
ķatl b. 104a/2	pādişāh b. 19a/3
ta ^ç yīn b. 78a/18	taᅅķīķ b. 3b/13
b.-ğanıĝa 135b/16	b.-maĝay 4a/19, 4b/13, 56b/14
b.-ğanlar 126a/8, 25a/16, 65b/4	īmān b. 132a/2
sebeb b.-ğanlar 119a/12	kāmīl b. 131b/17
b.-ğanlarnıᅅg 6b/13	b.-may turur 69a/7
b.-ğanlarnı 19b/1, 21b/13,	dürüst b. 6a/17
109b/15	ma ^ç lüm b. 19a/14
b.-ğanlarĝa 143a/15	munķaᅅı ^ç b. 141b/17
b.-ğanları 125b/7	b.-may turur irdi 58b/9, 75b/17
b.-ğanlarını 16a/3	b.-may turur irdiler 44b/5
b.-ĝusıdın 5a/3	b.-mayın 127a/3
b.-masdın 48a/6	b.-masun 78b/7

- āzürde b. 40b/12, 65a/12
 esîr b. 134a/18
 mağrūr b. 26b/6
 muṭavvel b. 99b/13
 ṭavîl b. 99a/15
 teşvîş b. 98a/1
 vâkı' b. 104b/2
 yaman b. 104b/5
 b.-mağan 15a/18, 68b/19
 feth b. 97b/16
 b.-mağanı 48a/2
 b.-mağ 4a/5, 104a/9
 b.-mağa 143a/17
 b.-mağğa 143b/12
 b.-mağı 4b/15
 b.-mağığa 95a/5
- bolun-** -2- Yapılmak.
 b.-dı 64b/5
 tertib b. 46b/12
- bōstān** -2- [F] Bahçe.
 b.+larda 117a/10
 b.+larınıġ 117a/6
- boran** -2- [M] Tufan, fırtına.
 b. 53a/2
 b.+dın 53a/6
- borqay** -1- [M] Altıncı kuşaktan büyük baba. Cengiz Han'ın atası Kaydu Han için kullanılan terim.
 b. 39a/17
- boy** -2- Bir şeyin iki ucu arasındaki uzunlamasına mesâfe, uzunluk.
 b.+ında 42a/1
 b.+ı 137a/10
- boyağcı** -1- Boyacı.
 b. 131a/18
- boyluq** -2- Boylu.
 b. 89b/16
 uzun b. kişi 18b/3
- boy(u)n** -15- Boyun, baş.
 b. 104a/6
 b. koy- 85b/12, 115a/5
 b. sün- 58b/13, 104a/4, 104a/8, 124b/10
 b. taptur- 118a/16, 119a/16
 b. tulğa- 77b/12
 b.+ı 17a/17
 b.+ığa 17a/15, 37a/3
 b.+ıdın 17b/7
 b.+ıda 15a/15
- boz** -1- Açık toprak rengi, boz.
 b. 145b/17
- boz-** -13- Bozmak, yıkmak, tahrip etmek.
 b.-ar 144b/2
 b.-dı 129b/5
 b.-dılar 92b/18
 b.-up turur 37a/8
 b.-up tururlar 37a/10
 b.-a al- 123a/4
 b.-a tururlar 93a/11
 b.-up 52a/14, 133b/17, 134a/17, 136a/15
 b.-ğan 129b/7, 134a/19
- boza** -2- Darıdan yapılan bir içki.
 b. 132a/11
 b.+sı 132a/11
- bozdur-** -1- Bozdurmak, tahrip ettirmek.
 b.-dı irse 135a/2
- bozuqluq** -1- Sıkıntı, rahatsızlık.
 b. kıll- 38a/13

bozul- -8- Bozulmak, tahrip olmak.

b.-ur 36b/14

b.-dı 87b/19

b.-a turur 41b/9

b.-up 54a/16, 125a/11, 136a/3

b.-ğan 41b/6

b.-ğanı 89a/2

bökevül -4- [M] Çeşnigir, aşçı.

b. 18b/17, 32a/11

b.+ler 61a/10

b.+ni 18b/19

bölek -7- Bölük, kısım. **krş.** bölük

b. 110b/4, 6a/8, 6a/9, 89a/5

b. bölük 12b/12

b.+i 6b/15

bölük -3- **krş.** bölek.

b. 38a/10

b. bölük 22b/2

böri -1- Kurt.

b. 3b/3

börk -1- Başlık.

b.+ler 67a/6

bu -1266- Bu

b. 2b/9, 3b/8, 3b/11, 3b/13, 4a/2, 4a/7, 4a/12, 4a/17, 4a/18, 4a/19, 4b/1, 4b/9, 4b/10, 4b/11, 4b/13, 4b/15, 4b/19, 5a/12, 5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/2, 5b/5, 5b/8, 5b/13, 6a/4, 6a/7, 6a/10, 6a/16, 6a/19, 6b/6, 6b/15, 6b/16, 6b/17, 7a/4, 7a/5, 7a/7, 7a/15, 7b/1, 7b/4, 7b/6, 8a/9, 8a/10, 8a/11, 8a/17, 8a/18, 8a/19, 8b/9, 8b/11, 8b/19, 9a/11, 9a/15, 9a/16, 9a/19, 9b/9, 10a/2, 10a/8, 10a/11, 10a/14, 10b/5, 11a/8, 11b/1, 11b/3, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/16, 11b/19, 12b/1, 12b/2,

12b/7, 12b/11, 12b/14, 12b/16, 12b/19, 13a/2, 13a/3, 13a/10, 13a/11, 13a/12, 13a/4, 13b/3, 13b/18, 14a/7, 14a/9, 14a/13, 14a/18, 14b/1, 14b/5, 14b/7, 14b/9, 14b/16, 14b/17, 14b/19, 15a/5, 15a/9, 15a/11, 15a/16, 15b/3, 15b/7, 16a/6, 16a/14, 16a/16, 16b/1, 16b/5, 16b/7, 16b/8, 16b/10, 16b/11, 16b/13, 16b/15, 16b/17, 17a/12, 17b/5, 17b/10, 18a/2, 18a/15, 18b/1, 18b/15, 18b/19, 19a/1, 19a/5, 19a/7, 19a/8, 19a/9, 19a/12, 19a/13, 19a/14, 19a/16, 19b/4, 19b/7, 19b/8, 19b/15, 19b/17, 19b/19, 20a/1, 20a/6, 20a/16, 20a/19, 20b/6, 20b/8, 20b/18, 21a/2, 21a/13, 21b/3, 21b/4, 21b/7, 21b/10, 21b/12, 21b/14, 21b/15, 21b/18, 21b/19, 22a/6, 22a/11, 22a/16, 22b/4, 22b/9, 22b/10, 22b/13, 22b/17, 23a/2, 23a/5, 23a/7, 23a/10, 23a/15, 23a/17, 23a/18, 23a/19, 23b/1, 23b/6, 23b/12, 23b/13, 23b/14, 23b/15, 24a/2, 24a/3, 24a/4, 24a/7, 24a/9, 24a/11, 24a/12, 24a/15, 24b/6, 24b/10, 24b/13, 24b/14, 24b/16, 24b/17, 25a/16, 25a/19, 25b/2, 25b/7, 25b/11, 25b/17, 25b/19, 26a/2, 26a/5, 26a/9, 26b/3, 26b/5, 27a/7, 27a/18, 27b/19, 28a/5, 28a/19, 28b/18, 28b/19, 29a/5, 29a/15, 29b/1, 29b/10, 29b/14, 29b/18, 30a/3, 30a/4, 30a/11, 30a/17, 30b/2, 30b/11, 30b/16, 30b/18, 31a/3, 31a/4, 31a/10, 31a/11, 31a/14, 31b/5, 31b/8, 31b/11, 32a/7, 32a/9, 32b/2, 32b/7, 32b/14, 33b/5, 34a/10, 34b/8, 34b/9, 34b/15, 34b/18, 35a/1, 35a/9, 36b/12, 36b/16,

37a/11, 37a/14, 37b/18, 38a/6, 38a/11,
38a/12, 38a/14, 38b/6, 38b/8, 38b/14,
39a/5, 39b/11, 39b/15, 40a/2, 40a/3,
40a/5, 40a/6, 40a/10, 40b/7, 40b/8,
40b/16, 40b/19, 41a/1, 41a/5, 41a/10,
41a/13, 41a/17, 41a/19, 42a/7, 42b/5,
44b/1, 44b/6, 45a/6, 45a/11, 46a/5,
46a/12, 46b/17, 47a/6, 47a/7, 47b/9,
47b/10, 47b/11, 47b/15, 48a/1, 48a/3,
48b/2, 48b/7, 48b/10, 48b/16, 49a/7,
49b/1, 50a/2, 50a/6, 51b/13, 52a/4,
52a/5, 52a/6, 52a/13, 53a/12, 53a/18,
53b/4, 54a/2, 54a/9, 54a/14, 54b/8,
54b/10, 55a/4, 55a/8, 55a/16, 55a/17,
55b/8, 55b/9, 55b/13, 55b/17, 56a/6,
56b/11, 56b/13, 56b/14, 56b/15, 57a/10,
57b/7, 58a/4, 58a/7, 58a/9, 58b/12,
59a/5, 59a/8, 59a/16, 59b/11, 60a/14,
60b/10, 61a/19, 61b/3, 61b/10, 61b/11,
61b/13, 62a/6, 62b/3, 62b/13, 63a/1,
63b/8, 63b/19, 64a/1, 64a/10, 64a/13,
64b/6, 65a/2, 65a/7, 65a/14, 65a/17,
65b/1, 65b/8, 65b/13, 65b/18, 65b/19,
66a/2, 66a/4, 66a/9, 66a/13, 66a/18,
66b/5, 66b/11, 66b/13, 67a/10, 67a/15,
67b/3, 67b/5, 67b/6, 67b/8, 68a/4,
68a/17, 68b/4, 68b/15, 68b/18, 68b/19,
69a/1, 69a/2, 69a/14, 69a/17, 69b/4,
69b/9, 69b/11, 69b/12, 69b/16, 69b/17,
69b/18, 70a/9, 70b/15, 70b/18, 71a/1,
71a/2, 71a/10, 71b/11, 71b/19, 72a/1,
72a/3, 72a/6, 72a/8, 72a/9, 72a/13,
72b/1, 72b/2, 72b/6, 72b/15, 72b/16,
73a/10, 73a/19, 73b/1, 74a/7, 74b/5,
74b/9, 75a/14, 75a/16, 75b/18, 76a/5,

76a/8, 76a/11, 77a/16, 77b/10, 77b/13,
78b/4, 78b/19, 79b/10, 80a/14, 80b/3,
80b/19, 81a/4, 81a/17, 81b/8, 82a/15,
82b/6, 82b/9, 83a/11, 83b/2, 83b/4,
83b/13, 84a/10, 84b/6, 84b/19, 85a/1,
85a/10, 85b/4, 85b/6, 85b/9, 86b/8,
87b/5, 87b/6, 87b/12, 87b/17, 88a/11,
88a/13, 88a/14, 88b/7, 89b/3, 89b/4,
89b/6, 89b/9, 89b/10, 89b/13, 89b/15,
89b/19, 90a/9, 90a/19, 90b/2, 90b/3,
90b/8, 90b/10, 90b/12, 90b/13, 90b/15,
90b/17, 91a/4, 91a/12, 91b/9, 91b/11,
91b/12, 91b/17, 92a/10, 92a/12, 92b/6,
92b/8, 94a/7, 94a/10, 94a/14, 94a/19,
94b/1, 95a/3, 95a/6, 95a/8, 95a/15,
95b/9, 95b/17, 95b/19, 96b/6, 96b/8,
96b/9, 96b/16, 97a/3, 97a/6, 97b/2,
97b/8, 97b/12, 97b/19, 98a/18, 98b/4,
98b/9, 98b/14, 99a/2, 99a/5, 99a/15,
100a/7, 100b/9, 100b/11, 101a/4, 101a/6,
101b/2, 102a/7, 102a/10, 102a/16,
102b/1, 102b/6, 102b/7, 102b/10,
102b/11, 102b/12, 103a/10, 104a/4,
104a/8, 104a/13, 104a/16, 104b/13,
104b/15, 105b/1, 105b/7, 106b/1,
106b/11, 106b/16, 106b/19, 107a/2,
107a/3, 107a/5, 107a/13, 107b/4, 107b/7,
107b/11, 107b/13, 108a/2, 109a/5,
109b/3, 109b/8, 110a/13, 110a/17,
110a/18, 110b/3, 110b/7, 110b/10,
110b/18, 111a/2, 111b/4, 111b/11,
112a/6, 112a/11, 112a/16, 112b/5,
112b/7, 112b/10, 112b/14, 114a/6,
114a/10, 114a/12, 114a/15, 114b/5,
114b/8, 114b/9, 114b/11, 114b/12,

114b/19, 115a/7, 115a/12, 115b/18,
119a/15, 119a/16, 119a/17, 119b/3,
119b/4, 119b/11, 120a/11, 120a/16,
120b/2, 121a/6, 121a/12, 121a/13,
121a/15, 121a/16, 121a/18, 121b/3,
121b/8, 121b/11, 121b/12, 121b/15,
122a/1, 122a/11, 122a/14, 122a/17,
122b/12, 122b/15, 122b/17, 122b/18,
122b/19, 123a/1, 123a/3, 123a/5, 123a/7,
123a/10, 123a/12, 123b/2, 123b/3,
123b/4, 123b/9, 123b/11, 123b/13,
123b/17, 124a/9, 124a/10, 124a/16,
124a/17, 124b/7, 124b/11, 124b/14,
125a/3, 125a/8, 125a/10, 126a/8,
126a/12, 126a/14, 126a/17, 126b/1,
126b/4, 126b/5, 126b/7, 126b/13,
126b/19, 127a/5, 127a/6, 127a/7,
127a/10, 127a/18, 127b/9, 127b/11,
128a/1, 128b/17, 128b/19, 129a/8,
129a/14, 129a/15, 129a/19, 129b/6,
129b/7, 129b/9, 129b/13, 129b/14,
129b/15, 130a/4, 130a/9, 131a/4, 131a/5,
131a/6, 131a/8, 131a/9, 131a/14,
131a/17, 131a/18, 131b/1, 131b/2,
131b/3, 131b/4, 131b/6, 131b/9, 132a/5,
132a/14, 132b/9, 132b/17, 132b/18,
132b/19, 133a/3, 133a/7, 133a/10,
133a/13, 133a/14, 133a/19, 133b/11,
134a/19, 134b/1, 134b/5, 134b/11,
134b/19, 135a/2, 135a/3, 135a/15,
135a/16, 135a/18, 135b/15, 136a/12,
136b/5, 136b/9, 136b/16, 136b/18,
137a/4, 137a/11, 138a/3, 138a/6,
138a/14, 139a/1, 139a/2, 139a/14,
139a/17, 139b/1, 140a/2, 140a/5, 141b/5,

141b/11, 142a/12, 142b/1, 143a/1,
143a/2, 143a/4, 143a/5, 143a/12,
143b/15, 143b/16, 143b/18, 144a/10,
144a/11, 144a/12, 144a/14, 144a/15,
144b/7, 144b/18, 145a/6, 145a/19,
145b/3, 145b/6, 145b/7, 145b/8,
145b/18, 146a/5, 147a/10, 147a/12,
147a/17, 147b/1, 147b/19, 148a/2,
148a/19, 149a/1, 149a/2

b. iridi 11a/6, 25a/8, 28b/9, 38b/6, 45b/1,
64b/12, 75b/10, 85a/6, 96a/1, 101b/7,
101b/10,

b. turur 5b/16, 5b/18, 6b/2, 6b/13, 6b/16,
7b/18, 10b/16, 12a/12, 12a/13, 15b/2,
27a/7, 31b/12, 40b/14, 42a/5, 49b/16,
50a/17, 54a/10, 59a/12, 63b/13, 66a/14,
67a/14, 68b/8, 68b/19, 69a/4, 69a/17,
69b/4, 69b/14, 72a/3, 72b/12, 73a/12,
73a/17, 73b/10, 73b/15, 75a/5, 75a/14,
81a/3, 82b/11, 82b/14, 82b/15, 82b/17,
83b/10, 84a/18, 91a/9, 92a/5, 95b/17,
98b/7, 98b/8, 101a/3, 101a/16, 104a/11,
109a/12, 110b/19, 111a/1, 111b/13,
112b/19, 118a/3, 135a/19, 141b/15
103a/6

munung 3b/5, 5a/1, 5a/14, 5a/17, 5a/19,
5b/2, 5b/5, 5b/8, 6b/14, 7b/17, 7b/19,
9a/8, 9a/10, 10b/9, 11b/4, 12a/7, 12a/11,
12a/12, 12a/14, 12a/17, 12a/18, 13b/18,
15b/1, 17a/12, 18b/1, 18b/10, 19b/3,
19b/5, 19b/9, 20b/12, 20b/13, 21a/1,
21a/3, 21a/5, 21b/12, 22a/2, 22a/5,
22b/15, 23b/4, 24a/7, 24a/13, 26a/9,
27a/11, 29b/8, 29b/11, 30b/15, 32b/5,
33a/7, 33a/15, 34b/15, 34b/16, 38b/18,

39b/5, 47b/16, 48a/1, 48a/2, 48a/3, 48a/12, 48b/4, 48b/15, 56a/19, 57a/6, 57b/2, 62a/18, 64b/9, 66a/2, 66a/15, 67a/4, 67a/7, 67a/9, 67a/19, 67b/4, 67b/11, 67b/13, 67b/14, 67b/15, 67b/16, 67b/18, 68b/3, 68b/8, 68b/11, 68b/13, 68b/15, 68b/18, 69a/1, 69a/5, 69a/7, 69a/8, 69a/9, 69a/12, 69b/8, 69b/19, 70a/1, 70a/3, 70a/12, 70a/16, 70a/17, 70a/18, 70a/19, 70b/1, 70b/2, 70b/7, 70b/8, 70b/10, 71a/1, 71a/5, 71a/7, 71a/13, 71a/15, 71a/16, 71a/17, 71a/18, 71b/3, 71b/4, 71b/5, 71b/7, 71b/8, 71b/9, 71b/10, 71b/13, 71b/16, 71b/18, 72a/2, 72a/3, 72a/4, 72a/11, 72a/12, 72a/14, 72a/15, 72a/16, 72a/19, 72b/3, 72b/4, 72b/5, 72b/7, 72b/10, 72b/16, 73a/3, 73a/4, 73a/5, 73a/7, 73b/2, 73b/3, 73b/4, 73b/9, 73b/17, 74a/4, 74a/9, 74b/6, 74b/16, 75a/4, 75a/8, 75a/17, 75a/18, 75b/8, 78a/5, 81a/7, 81a/10, 81a/15, 81a/16, 81b/2, 81b/4, 81b/5, 81b/7, 81b/10, 82a/3, 82a/4, 82a/6, 82a/7, 82a/8, 82a/11, 82a/12, 82a/13, 82b/3, 83a/4, 83a/7, 83a/8, 83a/9, 83a/12, 83a/14, 83a/18, 83b/1, 83b/3, 83b/6, 83b/7, 83b/10, 83b/12, 83b/15, 83b/16, 83b/18, 84a/7, 84a/9, 84a/19, 84b/2, 84b/7, 84b/10, 84b/11, 84b/12, 84b/14, 89a/13, 91a/15, 91b/13, 91b/16, 92a/1, 92a/2, 92a/5, 92a/7, 92b/5, 95b/13, 98b/6, 98b/8, 99a/1, 99a/11, 99b/4, 99b/6, 100a/8, 100b/10, 100b/19, 101a/1, 101a/2, 101a/3, 101a/8, 101a/10, 101a/16, 101a/18, 101b/1, 101b/2,

103a/3, 104a/9, 104a/10, 104a/14, 104b/8, 104b/10, 105b/4, 109a/12, 110b/15, 111b/12, 111b/14, 119b/12, 120a/12, 123a/18, 124a/15, 124b/6, 127b/19, 129a/14, 139a/10, 139a/14, 143a/19, 147b/18

munu 19b/12, 22a/2, 22a/4, 29a/2, 32a/4, 40a/9, 41b/3, 44a/10, 49b/17, 49b/18, 68a/9, 98b/11, 101a/13, 109a/8, 109a/11, 112b/6, 123b/3, 124b/1, 129b/15, 131a/19, 132a/7, 135a/16

munu 14a/5

muṅga 7b/10, 35a/3, 35a/4, 49b/17, 76a/19, 85b/8, 89b/5, 92a/2, 92a/16, 92b/4, 98b/9, 110a/2, 114b/6

mundin 4b/10, 5b/11, 6b/1, 7a/6, 7b/17, 9b/15, 10b/6, 23b/15, 24b/8, 29b/16, 30a/7, 48a/2, 63a/15, 65a/19, 65b/7, 67a/14, 70b/1, 70b/7, 77b/11, 90a/1, 91a/8, 95b/11, 95b/14, 95b/15, 98b/12, 113a/16, 114b/5, 123a/8, 125b/17, 126a/6, 128b/19, 129b/10, 132a/8, 141b/3, 141b/19

m. başka 42a/7

m. burun 31a/5, 47b/10, 60b/2

m. turur 9a/17

bular (166) 7a/2, 7a/5, 7b/4, 7b/5, 7b/18, 9b/3, 11a/5, 11a/11, 19a/18, 20a/13, 21a/19, 21b/1, 21b/8, 21b/9, 22b/4, 26a/3, 26a/4, 26a/8, 26b/8, 26b/10, 27a/17, 27a/19, 27b/8, 28a/1, 29a/2, 29b/4, 32b/19, 33a/14, 34b/12, 37a/9, 39b/2, 49b/3, 49b/7, 49b/14, 52a/18, 53a/2, 54a/17, 54b/10, 56a/11, 59a/17, 59b/9, 59b/12, 59b/13, 65b/5,

70b/3, 70b/17, 71a/11, 71b/12, 78b/5,
90a/15, 91a/4, 96b/14, 119a/12, 119b/9,
123b/2, 127a/2, 127b/5, 127b/8,
132a/12, 134b/6, 145b/4

b. birle 18b/16, 21b/9

b. turur 15b/9

b.+da 13a/12

b.+dın 6b/3, 8b/11, 12b/11, 25a/18,
26a/2, 26a/6, 29b/10, 71b/17, 81a/13,
109b/12, 123a/10

b.+dın turur 11a/12

b.+ğa 7a/16, 12b/17, 12b/18, 14b/12,
21a/16, 21a/18, 26a/10, 34a/3, 53a/13,
55b/2, 58a/7, 62b/14, 96b/5, 104a/7,
123a/12, 133a/17

b. irdi 24a/3, 70b/19, 84b/14,
113a/2

b. irdiler 25a/17

b.+nıñ 11a/5

b.+nı 6a/13, 15a/1, 24a/16, 29b/3,
34b/15, 35a/10, 39b/9, 43a/9, 52a/4,
52a/11, 108a/6, 124a/2, 123b/16, 127b/9,
132a/11, 132b/13, 143b/17

b.+nıñ 6a/10, 6a/12, 6a/15, 7a/3, 7a/19,
11a/11, 11b/2, 12a/5, 12b/13, 12b/18,
13a/9, 20a/19, 21a/8, 21a/12, 21a/14,
21a/17, 21b/2, 21b/19, 22b/5, 23a/12,
25b/17, 26a/1, 27a/19, 27b/10, 28a/2,
28a/6, 30b/4, 33a/4, 33a/16, 35a/11,
44b/12, 48a/8, 49a/19, 52a/5, 57a/12,
65b/4, 69b/18, 96b/17, 103a/17, 110b/3,
119b/13, 124b/4, 127b/6, 139a/18,
145b/5, 145b/8

munlardın 5b/16

munlar irdi 9a/12

munlarınġ 11a/11

b.+nları 126b/8

b.+dur 120a/18

bunça (1) 40a/3

munça (20) 39b/1, 44b/1, 46a/12,
54b/12, 58a/9, 85b/6, 88b/4, 88b/6,
88b/11, 90b/2, 92b/9, 106b/13, 124a/16,
127b/11, 130a/9, 137a/11

m. bitil- 38a/6, 41a/19

m. kııl- 149a/2**bucr** -1- [A]

Afet, talihsiz biçimde, .

b. 45a/3

budavdu -1- [M] Beşinci kuşaktan
büyük baba. Cengiz Han'ın atası
Baysungur'a verilen ad.

b. 39a/16

budutu -1- [M] Dördüncü kuşaktan
büyük baba. Cengiz Han'ın atası Tumina
Han'ın diğeri adı.

b. 39a/15

buç- -1- Pusu kurmak, tuzak kurmak.
b.-ğan 132b/14

buça -1- Sığır, tosunun büyüğü.

b.+nıñ 39b/11

buçu -2- Sığır, tosunun büyüğü.

b.+nıñ 39b/12

b. yi- 39b/7

bul- -9- Bulmak.

b.-dılar 78b/1

b.-a 17a/10

b.-a-sın 126b/7

b.-sun 112b/13

b.-up 54a/13

b.-mas 123a/11

b.-madı 145b/13, 145b/14

- bulak** -1- Pınar, çeşme.
b.+larınîḡ 140b/8
- bulamık** -1- Bulamaç, bir çeşit yiyecek.
b. 35b/14
- bulan-** -1- Bulanmak,
b.-ğan (kaḡa) 62b/15
- bulgak** -1- Karışıklık, fitne, fesad.
b. 106b/13
- bulgaş-** -1- Bulaşmak, karışmak.
b.-sa 41b/5
- buluş-** -3- Buluşmak, bir araya gelmek.
b.-tılar 9a/3
b.-up 104a/17, 31a/2
- bulut** -1- Bulut.
b.+ı 133a/11
- buluḡ** -1- **krş.** bulut
b. 141a/16
- burc** -6- Kale, hisar.
b.+ınıḡ 100a/2, 3b/9
b.+ı 100a/2, 142a/5
b.+ın 102b/18
b.+larınıḡ 45a/2
- burna** -1- Önce, evvelkiler.
b. 141a/10
- bur(u)n** -1- Burun.
b.+ı 17b/4
- burun** -33- Önce, evvel.
b. 7a/6, 8b/2, 17a/9, 18b/17, 29b/16,
39b/6, 48a/6, 48b/4, 51a/2, 53b/11,
66a/17, 77a/13, 85a/11, 86b/6, 87b/12,
90a/1, 95a/14, 97b/2, 98b/3, 105b/11,
126a/15, 138b/8, 139a/4, 141b/3,
andın b. 25b/4
mundın b. 31a/5, 47b/10, 60b/2
b.+dın 128b/12
- b.+rak 53b/9, 66a/18, 78b/14
b.+ların 126b/18
- burunḡı** -9- Önceki, evvelki.
b. 55b/6, 64a/4, 78b/3, 89a/19,
89b/1, 89b/10, 99b/19, 124b/11, 129b/17
- burunḡı** -1- **krş.** burunḡı.
b. 134a/11
- but** -4- Bacak, but.
b.+ḡa 39b/15
b.+ı 127a/4
b.+ın 39b/11, 39b/12
- büte** -1- [F] Kap, pota.
b.+nîḡ 24b/8
- buyur-** -31- Buyurmak, hükmetmek,
ferman vermek.
b.-dı 12a/7, 20a/18, 27a/1, 47a/18,
52a/17, 53a/4, 53a/8, 56b/3, 57b/12,
60b/2, 60b/5, 60b/12, 63a/15, 68a/15,
84b/19, 87a/5, 88a/16, 88b/2, 92b/12,
93a/3, 100a/17, 104b/15, 120a/8
b.-dı 58b/3, 120a/1
b.-dılar 57b/4
b.-up irdi 76a/19
b.-ḡay 25b/7
b.-sa 65a/13
b.-up 99b/17
b.-ğan 136a/7
- buz** -1- Buz.
b. baḡla- 53a/8
- bülbül** -2- [F] Bülbül.
b.+ı 123a/16
b.+leri 143a/8
- bülend-āvāze** -1- [F] Gür sesli.
b. 146a/11

bülend-himmet -1- [F+A] Çok çalışkan,
gayretli.

b. 47a/6

bülend-pervâz -2- [F] Yüksekte uçan,
yüksekte olan.

b. (b.-ı şümme denâ fetedellâ)
117a/15

b.+ı (şâh-bâz-ı b.) 141b/8

bünyâd-6- [F] Esas, temel.

b. (b.-ı dârb) 144a/19

b. kı1- 48a/14, 78b/5, 102a/16

b.+lar kı1- 62b/7

b.+ınıñ 142a/4

bürde -1- [A] Hırka, aba.

b.+ğa 118a/1

bürünçek -1- Kadınların kullandığı ince
örtü.

b. 122b/14

büt -1- [F] Put.

b.+lerin 126b/15

büt- -2- 1. Yetişmek, bitmek.

b.-er 16b/15

2. Olmak, tamamlanmak.

b.-mes 44a/12

bütân? -1- [F ç.] Güzeller.

b. (meh-pâre-i b.) 133a/17

büthâne -2- [F] Puthane, tapınak.

b.+din 100b/6

b.+side 99a/18

bütker-5- Tamamlamak,
sağlamlaştırmak. **krş.** bitgür-

b.-ip 42b/1, 87a/10, 87b/3

b.-miş (Teñgri hükmin b.) 39b/6,
44a/13

bütkez- -1- **krş.** bütker-.

b.-ür irdi 87a/19

bütün -1- Tam, bütün.

b. 127a/4

büz -3- [F] Keçi.

b. 19b/16, 19b/17

b.+ğa 19b/16

büzürg -2- [F] Büyük, ulu, yüce.

b. (emîr-i b.) 11b/17

Şad-i b.-i Çiñgiz Han

31b/12

büz-bâzlık -1- [F+T] Keçiyle çiftleşme.

b. kı1- 19b/17

C

cādū -1- [F] Cadı, büyücü.

c. kı1a başla- 78b/5

cāh -1- [A] Yüksek makam, rütbe.

c.+ı 2a/4

cāhil -1- [A] Cahil, acemi, bilgisiz.

c.+niñ 143b/17

cāhillik -2- [A+T] Bilgisizlik, cahillik.

c. 136a/19

c.+ke 102b/14

cahım -1- [A] Ateş, cehennem.

c. (nâr-ı c.) 131a/12

cām -2- [F] Cam.

c. 111a/19

c.-ı fânūs 148a/1

cān -14- [F] Can, ruh.

c. 58b/13, 68b/7, 117b/11,

120b/12, 120b/16, 122a/15

c.+niñ 129b/14

c.+dın 133a/5

c.+ım 134b/11

c.+ı 118a/6

- c.+ın 145b/2
c.+ına 144a/15
c.+lar 118a/5
c.+larığa 117a/4
- cânver** -3- [F] Hayvan, canavar.
c. 24b/7, 61a/9
c.+din 60b/8
- cân-fezâ** -1- [F] Can veren.
c. 140a/16
- cân-sitân** -1- [F] Can alıcı.
c. (cihân-gîr-i c.) 117a/2
- car** -2- [M] Ferman, buyruk.
c. tigür- 56b/1, 61a/5
- cāsūs** -6- [A] Ajan, casus.
c. 107b/6, 107b/16
c.+lar 107b/11
c.+larını 107b/7, 107b/10
c.+nı 107b/8
- cāvidāne** -2- [F] Ebedi, sonsuz.
c. 131a/10, 131a/12
- cāvidānī** -1- [F] Ebedi, sonsuz.
c. (mülk-i c.) 2b/17
- cāy-namāz** -1- [F ç.] Namaz kılanlar.
c. 147b/11
- cebe** -3- [M] Silah, askerî malzemelerin tümü. **krş.** cibe
c. + sin 38b/9
c. + ler 124a/14
c. + lerge 133a/4
- cebeḥāne** -1- [M+F] Cephanelik.
c.+si 134b/18
- cedd** -1- [A] Ata, büyük baba.
c.+imniḡ 108a/3
- cada** -1- [M] Suyu atıldığında yağmur yağdırdığına inanılan zeytin yeşili veya beyaz renkte sert taş. **krş.** yada
c. 29a/6
- cedellik** -1- [A+T] Kavga, çayışma.
c. 102a/13
- cehd** -7- [A] Çalışma, gayret.
c. it- 141b/4, 144a/15
c. kı- 13a/2, 25b/9, 30a/13, 76a/1, 138a/4
- cehl** -3- [A] Bilmezlik, cehalet.
c. 139a/17
c.+i 143a/9, 143b/17
- ceht** -3- [A] Çalışma, gayret.
c. eyle- 25a/15
c. it- 131a/18
c. kı- 129b/16
- cekkān** -1- [F] Parça, damla.
ç.+ı 4a/16
- celāl** -5- [A] Yücelik, ululuk, büyüklük.
c. 117a/12, 140a/6, 142a/14
c.+in (menşür-ı cemāl-i c.) 2b/6
c.+iğa 120b/2
- celālet** -1- [A] Yücelik, ululuk, büyüklük.
c. 3b/9
- celī** -1- [A] Açık, belli.
c.+si 116b/11
- celīü'1-burhān** -1- [A] Apaçık deliller.
c. 140b/17
- cem'** -29- [A] Bir araya getirmek, birleştirmek.
c. (c.-i Qur'ān) 117b/12
c. bitil- 63b/16

c. bola başla- 109b/9
c. bol- 13a/5, 25a/1, 26b/13,
31a/10, 60a/2, 62b/17, 68a/18, 77a/4,
98a/7, 122b/12,
c. et- 147b/4
c. eyle- 49a/9, 120b/11
c. itil- 4a/8
c. it- 3b/18, 49a/13
c. kııl- 10b/1, 25b/4, 26b/1, 98a/4,
106b/3, 115b/8,
leşker c. 18b/15
c.+i turur 21b/12
c.+in 2a/5
cemā'at -12- [A] Topluluk, cemaat.
c. 104b/7, 107b/9, 108a/13,
49a/15, 9a/15, 9a/19
c.-i kāfirler 4b/4
c.-i ḥalāyık 56b/4
c.+din 9a/12
c.+nı 48a/16, 108a/11, 110a/7
cemāl -5- [A] Güzellik.
c. (şāhib-i c.) 98b/3, 112a/16
menşūr-ı c.-i celāl 2b/6
c.+i 134b/10
c.+iṅg 116b/12
cemāziye'l-āhır -1- [A] Hicri altıncı ay.
c. ayıda 68a/19
cemāziye'l-evvel -2- [A] Hicri beşinci
ay.
c. 101b/19, 4a/8
cemī' -2- [A] Hepsi, tamamı.
c. 117b/4, 51b/8
cem'iyet -1- [A] Topluluk, cemaat.
c.+i (uluğ c.) 28a/4

cenāb -1- [A] Hazret anlamında saygı
ve tazim sözü.
c. (c.-ı salṭanat-me'āb) 142a/3
ceng -3- [F] Savaş, muharebe.
c. 20a/13, 21a/10
perver-i c. 92b/8
ceng-gāh -1- [F] Savaş alanı.
c.+da 110a/11
cennet -3- [A] Cennet.
c. 140b/4
c.+ni 140a/18
c.+din 140a/13
cennetü'l-eşcār -1- [A] Cennet.
c. 123a/13
cennetü'l-me'vā -1- [A] Cennet.
c. 127a/12
cenüb -1- [A] Güney.
c.+ıda 98a/13
cerāhat -2- [A] Yara, irin.
c.+im 18a/9
c.+ni 145b/4
cerge -5- [M] Düzen, saf.
c. 51b/17, 51b/8
c. birle 61b/19
c.+si 42a/4
c.+sidin 52a/3
cergele -2- [M+T] Düzenleme, saf
tutturmak.
c.-p 60a/8, 61a/7
cergelik -1- [M+T] Düzen, topluluk, saf.
c. 42a/4
cesīm -1- [A] Büyük, geniş.
c. 145a/15
cevāb -15- [A] Karşılık, yanıt, cevap.
c. 85a/18, 102a/15, 107b/1

c. ayt- 88b/14
c. ber- 23a/5, 94a/7, 94b/5,
122a/17
c. biti- 90b/1
c. yiber- 90b/1, 90b/2, 29b/9,
114a/14
c.+ıda 96b/18
c.+ım 90b/2
cevāhir -5- [A] Cevher, değerli taş.
c. 36b/3, 100a/8
c.-i şecā' atnıṅ 142a/4
c.+ni 103a/16
2. Göz yaşı.
c. (c.-i zevāhir) 141a/17
cevānib -2- [A ç.] Taraflar, yanlar.
c.+ğa 141b/4
c.+indin 145a/18
cevher -2- [A] Bir şeyin özü, kıymet,
değer.
c. (c.-i pākīze) 133b/3
c.+i 147a/1
cevlān -3- [A] Dolaşma, gezinme.
c. 146a/3
c.+ğa 117a/10
c.+lar 123a/19
cevr -3- [A] Eziyet, cefa.
c. 3b/2
āvāze-i c. 3a/8
c. eyle- 135b/7
cezā -2- [A] Karşılık, ceza.
c. 50b/1
c. kı1- 25a/10
cezīre -3- [A] Ada
c. 9b/3, 96b/14
c.+ge 59b/11

cezm -1- [A] Anlama, kavrama.
c. irür 140a/3
cibe -1- [M] Zırh, silah. krş. cebe
c. 144a/8
cibelik -3- [M+T] Zırhlı, silahlı.
c. 144a/8, 144a/10, 145a/14
cihān -15- [F] Dünya, evren.
c. 116b/4, 116b/6, 117b/13,
122a/13, 126b/8, 143a/3
bī-naẓīr-i c. 146a/2
c.+nıṅ 135b/5, 144b/1
c.+nı 131a/14
c.+dın 3b/2
c.+da 64a/1, 147b/18
c.+ı 117b/11, 118a/6
cihān-baḡş -1- [F+A] Dünyayı
bağışlayan.
c. (hūdāvend-i c.) 116b/2
cihān-dār1ık -1- [F+T] Dünyaya sahip
olma.
c. 94a/18
cihān-efrūz -1- [F] Dünyayı aydınlatan.
c. 2b/15
cihān-gīr -4- [F] Dünyayı fethetmiş,
dünyayı hakimiyeti altına almış.
c. 3a/6
şāh-ı c. 141b/2
c.-i cān-sitān 117a/2
c.+ni (şāhib-kırān-ı c.) 40a/16
cihān-gīrlık -1- [F+T] Dünyayı
hakimiyet altına alma.
c. 120b/4
cihān-güşāy -1- [F] Cihanı açan, fatih.
c. 117b/5

cihān-melāz -1- [F] Dünyada sığınılacak yer.

c. 140b/16

cihān-nümāy -1- [F] Dünyayı gösteren.

c. 143b/16

cihān-tāb -2- [F] Dünyayı aydınlatan.

c.+ı (kevkeb-i c.) 2b/12

māh-ı c. 3b/10

cihet -77- [A] Taraf, yön, yan.

c. 111a/12

c.+din 6a/17, 7a/3, 8a/1, 8a/15, 9b/1, 10a/4, 10a/13, 12b/17, 13b/1, 14b/1, 19b/6, 20a/12, 24a/2, 27a/9, 29a/15, 29b/18, 31a/9, 46a/5, 46b/16, 48b/13, 49b/14, 50a/4, 51b/6, 53a/12, 56a/19, 63a/8, 63a/12, 64b/1, 65a/11, 65a/14, 75b/16, 75b/18, 80b/14, 80b/16, 85a/17, 85b/2, 86b/12, 87b/9, 90a/6, 90b/2, 94b/1, 95a/9, 95b/1, 100b/3, 112b/10, 124a/3, 138b/11, 146b/10

c.+din 6b/15, 19b/17

c.+tin 44b/6

c.+i 18a/5, 67a/4, 104b/12

c.+idin 10a/12, 12b/18, 49b/3, 53b/18, 56a/18, 61a/19, 63b/19, 67a/3, 75b/15, 76a/1, 77a/7, 80b/16, 92a/9, 94a/12, 94a/15, 95b/3, 104b/16, 107a/9, 111b/5, 125a/10, 128b/18, 143b/17

cilve -5- [A] Hoşa gitmek, ortaya çıkmak.

c. 2b/18

c. kı1- 117a/11, 131b/4

c.+ni 131b/5

c.+ğa 144a/1

cilvegāh -1- [A+F] Görünme, görünme yeri.

c.+inġ 123a/19

cinn -1- [A] Cin

c. 122a/12

cins -1- [A] Soy.

c. (ism-i c. bol-) 7a/3

cism -1- [A] Beden, vücut, cisim.

c. 120b/12

civān -1- [F] Genç.

c. 102a/17

civānlık -1- [F+T] Gençlik.

c.+da 95b/12

civān-baht -2- [F] Bahtiyar, mesut.

c. 118a/8

şāh-ı c. 2b/16

civān-merdlık -1- [F+T] Soylu, temiz.

c. 47b/1

civān-nevreside -1- [F] Genç.

c. 102a/15

ciyāl -2- [A] Dönüş, bir merkezin etrafında olmak.

c.+inġ 144a/6

c.+inġle 144a/4

cūd -5- [A] El açıklığı, ihsanda bulunma.

c. 147a/7

deryā-yı c. 2b/19

c.+ın 3a/15

c.+ıdın 121a/3

culūs -1- [A] Tahta çıkma.

c.+ınınġ 61b/5

cüş -6- [F] Coşma, taşma, kaynama.

c. 140b/8

c. it- 38b/8

- c. kı1- 104a/16, 123b/5
c.+ındın 133a/5, 133a/12
- cūy** -1- [F] Akarsu, ırmak.
c.+lar 42b/15
- cūy-bār** -2- [F] Akarsu, ırmak.
çeşme-i c. 140a/19
c.+ıdın 140b/19
- cūdā** -8- [F] Ayır, farklı.
c. (c.-cūdā) 6a/12, 11a/16
c. bol- 25b/5, 29b/6, 33a/19
c. kı1- 33b/18
- cūft** -1- Çift, eş.
c. 3a/2
- cümle** -4- [A] Tamamı, hepsi.
c. 1b/9, 2a/2
c.+din 22b/3, 26a/12
- cümletü'l-mülk** -1- [A] Bütün varlık.
c. 140b/18
- cürm** -1- [A] Suç.
c.+i 104b/2
- cürmāne** -1- [F] Ceza.
c. 55b/1
- Ç**
- çāder** -4- [F] Çadır
ç. 63a/7
ç.+ni 63a/6, 63a/8, 63a/9
ç.+lerin 108a/1
- çağ** -1- Zaman, çağ.
ç.+ımdur 80a/1
- çağır** -8- Şarap, içki.
ç. 132a/6
ç.+nıng 61a/15
ç.+nı 61a/14, 132a/6
ç.+ğa 39a/8
- ç.+dın 61b/12, 61b/14
ç.+ların 42a/15
- çağla** - -3- Dikkatlice bakmak, nişan veya hedefe dikkat etmek.
ç.-p 24b/7
ç.-p irdi 24b/5, 24b/7
- çağlık** -1- Kadar, gibi. **krş.** çağlık
ç. 144a/3
- çağ** -19- Zaman, çağ.
ç.+ça 58a/9
ç.+ğa 86b/8, 90b/17, 94a/18,
102a/10, 132a/5, 139a/1
ç.+dın 49b/1
ç.+da 10a/3, 48b/7, 55b/10
ç.+ğaça 6a/16, 14a/7, 49b/1,
54a/9, 64b/6, 87b/5, 91b/12
ç.+ıdın 8b/9
- çağ** - -1- Vuruşmak, ateşin tutuşması.
ç.-mağ 135b/9
- çağıl** - -1- Çakılmak
ç.-ıp 133a/16
- çağır** -1- Şarap, içki. **krş.** çağır
ç.+nı 61b/1
- çağır** - -1- Çağırarak, bağırarak.
ç.-dı irse 23a/4
- çağlık** -7- Kadar, böyle, gibi. **krş.** çağlık
ç. 80b/18, 90b/2, 92b/9, 122b/19,
125b/12, 129a/15
yüz ç. kişi 125a/14
- çağmak** -3- 1. Yakma aracı.
ç. (ç. ve kav)18a/4
ç. ber- 18a/4
- çal** - -2- Üzerine sürmek.
ç.-ar 135b/2
2. (Müzik aleti) çalmak,

ç.+aylar 53a/8	ç.-up 42a/12
çap - -38- Vurmak, akın yapmak, yağmalamak.	çapul -1- Yağma, ganimet.
ç.-ar-min 88b/14	ç. kıl- 137a/3
ç.-ar-sin 128b/3	çāre -2- [F] Çare, deva, tedbir.
ç.-ar 45a/11	ç. 55a/14, 135b/12
ç.-ar irdi 57b/8	çarh -2- [F] Baht, talih.
ç.-tı 22b/13, 112a/8, 128b/6	ç. 108a/8, 138a/9
kılıçın ç. 147b/3	çarla - -7- Çağrtmak, davet etmek.
ç.-tılar 53a/10, 129b/3	ç.-dı 38b/12
kılıç ç. 10b/2, 119a/7	ç.-p turur 124a/19, 124b/8
ç.-ip 129a/18	ç.-p 23a/5, 52a/12, 55a/15,
ç.-ip turur-biz 85b/1	108a/16
ç.-kay 88b/5	çārtāg -1- [F] Çardak.
ç.-a tururlar 115b/5	ç. 135b/1
ç.-ayın 22b/10	çav -2- 1. Ses.
ç.-a yaz- 38b/11	ç. 88b/10
ç.-ip 30b/5, 37a/10, 59b/16, 101b/19,	ç.-ı ra' d 133a/5
108a/11, 134a/5, 137a/16, 137a/17,	ça'ur -2- [M] Yüz kişilik birlik.
141a/4, 141a/11, 148a/8	ç.+ı 88b/5
karşu ç. 125b/5	ç.+um 88b/1
kılıç ç. 118a/16, 119a/7,	çehār -1- [F] Dört
119a/11, 119a/16, 121b/11, 147a/14	ç. (güzīde-i ç.) 117b/7
ç. öltür- 22a/4	çehre -3- [F] Yüz, sima, surat.
ç.-kan 126a/10	ç. 144b/18
ç.-kanlar 119a/18	ç.+si 128a/15
çapķun -3- 1. Akın, baskın.	ç.+sinde 92b/3
ç. 135a/6, 135a/13	çehre-güşā -1- [F] Yüz açan.
2. Fırtına, tufan, rüzgar.	ç. 2b/5
ç. 29a/6,	çek - -11- Çekmek.
çaptur - -3- Göndermek,	ç.-ti 110a/2
ilçi ç.-dı 122b/1	ç.-tiler 63a/10
ç.-ğanda 123a/2	elemeler ç.-125b/19
2. (Suya) müdahale edip	ç.-ipdür 134b/7
hayvanları harekete geçirtmek.	ç.-ip 121b/2, 146b/8, 147b/16
	imgek ç. 80b/18

leşker ç. 26b/2	77a/17, 77b/16, 78a/4, 78a/6, 79a/17,
ç.-keli 134b/12	88b/5, 97a/14, 115b/9
ç.-megil (zahmet ç.-) 107a/17	ç. üçün 87a/15
çek-â-çek -1- [F] Ser şeylerin özellikle	yigirmi miñ ç. 122b/13
kılıç ve bıçakların çarpışmasından çıkan	ç. atlan- 129a/11
ses.	ç. başla- 47b/2
ç.+idin 133a/12	ç. berm- 33b/14
çekürtge -1- Çekirge	ç. koş-118a/17
ç.+din 44b/18	ç. yığ- 37b/15, 76a/11
çemen -1- [F] Çimen, yeşillik.	ç.+niñ 49a/17, 79a/14, 135b/10,
ç. 143a/7	141b/14, 141b/16, 144a/8
cengel -8- [F] Orman, sık ağaçlık yer.	ç.+ge 45a/3, 85b/17, 144a/11,
ç. 10a/3, 10a/4, 17a/19, 25b/10,	144a/12
44b/18	ç.+din 10a/1, 53b/10, 98a/3,
ç.+ge 40a/15	137a/2
ç.+din 35b/12	ç.+de 12b/7
ç.+idin 39b/8	ç.+ti 11b/5, 29a/2, 29b/8, 32a/6, 35b/16,
çep -1- [F] Sol.	45a/11, 45a/16, 49a/4, 51b/16, 52a/11,
ç. (dest-i ç.) 6b/7	52a/14, 52a/15, 52b/1, 53a/2, 53a/6,
çerâğ -3- [F] Fitol, mum, ışık.	54a/7, 54a/16, 55b/7, 55b/17, 56a/4,
ç. 54a/10	56b/12, 57a/9, 57a/12, 57b/13, 61a/6,
ç.+ı 2a/8, 118a/5	67a/3, 78a/5, 87a/4, 87b/16, 88a/3,
çerçi -1- [M] Sergici.	88a/17, 88b/4, 88b/18, 89a/2, 89a/6,
ç.+ler yiber- 141b/4	94a/16, 98a/6, 102b/19, 104a/19, 114b/2,
çerig -187- Ordu, asker.	115b/13, 122a/6, 125a/4, 125a/11,
ç. 24a/8, 36a/1, 49a/13, 50a/6, 60a/14,	134a/16, 136b/15, 137a/12, 137a/14,
62a/7, 78b/14, 78b/19, 79a/14, 87a/9,	137a/19, 141a/10, 141b/2, 141b/13,
87b/18, 92b/6, 102b/5, 104b/9, 106a/2,	141b/16, 144a/3, 144a/12
108a/2, 123a/5, 124a/17, 124b/18,	Moğol ç. 29a/2
125a/3, 136a/13, 137a/11, 137a/15,	Nayman ç. 29a/7
141b/3, 141b/4, 141b/7, 141b/17,	ç. birle 45a/16
144a/14	ç. birlen 49b/9
ç. birle 48a/11, 50a/9, 50a/13, 51a/14,	ç.+iniñ 44b/12, 79a/17, 79b/13
56b/8, 57a/7, 58b/14, 59a/1, 63b/1,	ç.+in 10a/19, 22b/13, 28a/8, 29a/11,
	29b/2, 30a/1, 31b/9, 37a/4, 49a/6, 49a/7,

50a/15, 54a/9, 62a/4, 72a/6, 87a/10,
92b/15, 122b/6, 134a/18, 142a/6,
142a/19, 143b/4, 144a/17, 145b/12

ç. yığ- 36b/17, 37a/11

ç.+ige 31b/8, 36a/2, 56b/1, 61a/5,

78a/9, 92a/10, 109b/19

ç.+idin 50a/8, 87a/9, 141b/19

ç.+ide 91b/4

ç.+im 56b/14

ç.+inġ 92b/2

ç.+in 115b/19

ç.+ini 115a/9

ç. yığ- 38b/3

ç.+ler 47b/4, 51a/8, 51b/1,
88a/16, 95b/6, 102a/3

uluġ ç. 28b/14

ç.+lerġa 53b/4

ç.+leri 122b/3, 145a/15

ç.+lerin 37b/18, 49a/6

ç. yığ- 37b/7

ç.+leridin 94b/12

çerigle - -11- Ordu toplamak, ordu
hazırlamak.

ç.-p 12b/14, 31a/10, 37a/6,
36a/18, 37a/9, 38a/7, 38b/1, 58a/1,
59b/4, 75b/13, 136a/5

çeşm -2- [F] Göz.

ç. (eşhel ç.) 7a/17

ç.-i mā zāġa'l-başaru ve
mā taġā 117a/15

çeşme -3- [F] Çeşme, pınar.

ç. (ç.-i cūy-bār) 140a/19

ç.+din 140b/1

ç.+ler 140b/8

çevġan-1- [F] Ucu eğri sopa.

ç. (ġūy-ı ç.) 133a/3

çevür - -1- Çevirmek, döndürmek.

ç.-üp (yüz ç.) 49a/11

çık - -69- Çıkmak.

ç.-ar 4b/7, 40a/13

ç.-ar irdi 53a/17, 112a/17

ç.-ar irdiler 103a/9

ç.-dı (utru ç.-) 62a/3

ç.-dı irse 103a/17, 111a/17

ç.-tı 64b/3, 22b/2, 88b/18, 100b/6

muvāfiġ ç. 90a/14

taşġarı ç. 90a/10

ç.-tı irse 4b/7, 109a/4

söz ç. 109b/8

ç.-tıla 10a/6

ç.-tılar 7a/9, 51b/17, 55b/7,

78b/15

ç.-mış (tırmaşa ç.) 131a/18

ç.-mışlar (koya ç.) 39b/7

ç.-ıp turur 36a/19, 36b/2, 127b/14

ç.-sa 136b/9

ç.-sun 38b/11, 103a/9

ç.-arda 35b/8, 112a/17

ç.-ġanda 7a/8, 132b/13

ç.-ıp 8b/17, 26b/15, 30a/6, 37b/16,
39b/9, 44a/9, 54b/10, 55b/4, 63a/4,
78b/6, 108a/13, 114a/13, 125a/14,
128b/1, 129a/13, 139a/3, 144a/17,
145b/9

birge ç. 20b/7

öydin ç. 14b/4

utru ç. 125b/6

ç.-ġan 5b/18, 24b/9

ç.-mas-min 8b/5

ç.-mas irdi 65a/14

- ç.-maz irdi 68a/11
ç.-mas-miz 95a/1
ç.-madı 38b/12, 57a/2
ç.-mağay 132a/4
ç.-mağay-miz 85a/19
ç.-maydur 17b/10
ç.-masa 136b/9
ç.-mayın 79b/16
- çıkar** - -18- Çıkarmak.
ç.-dı 89b/10, 103a/16, 110a/19
ç.-dılar (ağ ç.) 97b/3
ç.-ğay 145b/6
ç.-sa 3b/1
ç.-sañg 123b/6
ç.-alı 127b/7
ç.-ıp 12b/6, 17b/7, 20a/11, 25b/3,
42b/5, 54b/6, 124a/11, 134a/10, 136a/10
ç.-ıp irdi 21b/15
- çılav** -3- [M] Yular, dizgin.
c.+ın 25b/16
ç. yandur- 55b/6, 56b/19
- çına** - -2- Kararlaştırmak, karar
vermek.
ç.-p 45a/10
- çınlığ** -1- Doğruluk.
ç.+ı 64a/10
- çihik** -2- [M] Ögeday Kağan'ın Ong Gı
kışlağında odun ve kilden yaptırdığı iki
günlük yol uzunluğundaki duvara
verdikleri isim. Bu duvar hayvanların
içerisine konulması için kullanılan bir
alandı.
ç. 61a/4
ç.+ke 61a/6
- çille** -1- [F] Eziyet, sıkıntı.
- ç. oltur- 111a/16
- çübân** -1- [F] Çoban.
ç. 3b/3
- çok** -1- Çok, fazla.
ç. irdi 65a/11
- çök** - -1- Çökmek, eğilmek.
ç.-e 39b/7
- çöm** - -3- Suya batmak, eğilmek.
ç.-ğil 17b/5
ç.-üp 35b/7
ç.-üptür 17b/4
- çöp** -2- Çalı çırpı, tahta parçası.
ç. kir- 25b/16, 30b/4
- çuldu** -1- krş. çuldu.
ç. ber- 138b/18
- çuldu** -2- Ganimet, mükafat.
ç. 46a/4
ç.+ñg 46a/12
- çulğa** - -2- Örtmek, bürünmek,
kaplamak.
ç.-p 23b/11, 23b/13
- çulla** - -1- Örtmek, bürünmek,
kaplamak.
ç.-dılar 65a/12
- cüm** -1- [A] Kadeh.
c.+ın 121b/2
- çü** -3- [F] Çünkü, nitekim.
ç. 141a/18, 142b/13, 144b/4
- çün** -180- Çünkü.
ç. 4b/1, 4b/4, 4b/7, 4b/16, 7a/4, 7b/1,
8a/3, 8a/5, 8a/7, 8a/12, 8a/15, 8b/7,
8b/12, 8b/15, 9a/9, 9b/19, 10a/12, 11a/6,
11a/19, 12a/7, 15a/14, 20a/1, 23b/13,
24a/12, 24b/3, 24b/13, 25a/17, 26a/16,
26a/17, 26a/18, 27a/1, 27a/17, 27b/11,

28a/7, 29a/6, 29a/9, 29a/12, 29a/18,
30a/14, 30a/17, 30b/16, 30b/17, 31a/5,
35a/9, 35a/15, 38a/17, 45a/6, 45a/18,
48b/14, 48b/19, 49b/3, 49b/6, 51b/5,
52a/17, 53a/2, 53b/4, 53b/13, 54b/9,
54b/10, 55a/2, 55a/10, 57a/1, 57a/10,
58a/7, 58b/8, 59a/11, 60b/1, 61b/13,
62a/15, 63a/5, 63a/11, 64a/6, 65a/10,
66b/3, 67a/11, 68a/12, 75b/13, 75b/17,
76a/4, 76a/7, 77b/5, 77b/8, 78a/18,
79a/2, 79a/8, 79b/5, 84b/16, 85b/14,
87b/6, 87b/9, 88a/5, 88a/9, 89b/2,
89b/12, 90b/2, 90b/9, 91a/19, 91b/9,
92b/4, 93a/16, 94b/8, 96b/12, 96b/17,
97a/2, 97a/10, 97a/14, 97b/19, 98a/1,
98a/9, 99a/1, 99a/7, 99b/1, 99b/12,
99b/14, 99b/17, 102b/6, 103a/6, 106b/6,
107b/7, 108a/4, 109a/2, 110a/1, 110a/17,
111a/10, 111a/17, 111a/19, 111b/15,
111b/18, 112b/11, 112b/19, 114a/11,
114a/19, 114b/10, 115a/6, 115a/7,
115a/11, 115a/15, 115b/1, 115b/14,
121a/14, 121a/16, 122a/14, 124a/13,
127a/14, 128a/6, 128b/11, 129a/19,
129b/9, 130a/13, 130a/17, 131a/2,
131b/16, 132b/9, 132b/18, 133a/1,
133a/3, 134a/1, 134a/2, 134a/13,
134a/14, 134a/16, 134b/2, 135b/11,
135b/15, 136b/8, 137a/3, 138a/1, 140a/2,
140b/10, 140b/15, 141a/11, 145a/10,
145b/11, 146b/9, 148a/6, 148a/9,
148a/18

Ç. 30a/5

çünkü -1- Çünkü.

ç. 131b/15

çürge -1- Yakmak.

ç.-p turur 40b/13

D

daban -3- Yer, zemin.

d.+nı 42b/13

d.+da 51b/8

d.+ıdın 138b/5

dād -1- [F] Adalet, doğruluk.

d. 59a/11

dādek -2- [F] Cariye, yaşlı hizmetkar

d. 134a/6, 135a/7

dağallık -1- [F+T] Hilekarlık.

d. 139a/18

dağı -1- **krş.** dağı

d. 121b/16

dağı -2- Dahi, ve, yine. **krş.** tağı

d. 66b/13, 126b/7

dāhil -2- [A] Dahil, içinde.

d. kııl- 120a/13

d. turur 21a/12

dahl -2- [A] Karışma, müdahale.

d. kııl- 58a/11, 100a/14

dā' iyye -1- [A] Azu, istek, şevk.

d.+sini 120b/5

çalālet -3- [A] Sapkınlık, doğru yoldan çıkma.

d. 142b/17, 143a/11

dalda -1- [M] Sırt, arka.

d. 41b/6

dāmen -1- [F] Etek, yamaç.

d. (d.-i kūhdın) 51b/17

dānā -13- [F] Bilen, bilici, bilgili.

d. 48b/3, 48b/6, 49a/8, 100b/9, 116b/1,
116b/2, 119b/11, 131b/17, 146a/9,
147a/17, 147b/12

d. irür 2b/16, 147a/8

dānālīg-1- [F+T] **krş.** dānālīk.

d.+ın 89b/15

dānālīk-1- [F+T] Bilginlik.

d. 79b/11

dāne -2- [F] Tane, tohum.

d. 44a/7

d.-i haşhāş 116b/4

danış - -1- Danışmak, istişare etmek.

d.-tılar 111b/3

dāniş -1- [F] Bilme, biliş.

d.+idin 147a/18

dānişmend -2- [F] Bilgin, alim kimse.

d. 139a/9

d.+ler 103a/7

dār -1- [F] Ev, yurt, yer.

d. 16b/14

dar -2- Dar, geniş olmayan. **krş.** tar

d. 91b/4, 92a/10

dārā -1- [F] Hükümdar, melik.

d. (d.-yı kebīr) 3a/5

darb -9- [A] Vurma, darbe.

d. 148a/13

bünyād-ı d. 144a/19

d. eyle- 144a/19

d. tut- 144b/2

d.+ı 122a/4

d.+ınıñ 146a/5

d.+ıdın 145a/1

d.+ındın 145b/15

d.+lar 79a/10

dārū -4- [F] İlaç.

d. 129b/13

d. yasa- 111a/13

d. yi- 111a/9

d.+lar 111a/13

daruğa -10- [M] Komutan, emir.

d. 56b/4, 106a/12, 132a/18,

136a/10, 136a/11

d.+nı 57b/8, 106a/14, 136a/11

d.+sı 136a/9, 137a/4

daruğala - -1- [M+T] Komutan atamak.

d.-p 132b/4

daruğalīg -2- [M+T] Komutanlık,
emirlik.

d.+ın 114a/4

d.+ını 119a/10

dāru'n-na'īm -1- [A] Cennet.

d. 131a/10

dārū-gār -1- [F] İlaç, fayda verici.

d. kılıp 39a/9

dāsītān -14- [F] **krş.** dāsītān.

d. (āgāz-ı d.-ı neseb-i Çiñgiz
Han) 39a/12

d.-ı Ğazan Han 112a/10

d.-ı Oğuz Han 5a/8

d.-ı Ögetay Han 43a/1

d.-ı Ögetay Ka'an 46b/11

d.+dur 17a/3

d.+ı 5a/12, 14b/19

d.+ıda 15a/15, 35a/5, 69a/13,
79a/11

d.+ları 48a/9

d.+larıdın 3b/12

dāsītān -35- [F] Destan, hikaye.

d. (āgāz-ı d.) 121a/11

āgāz-ı d.-ı Batu Han 44b/2

d.-ı Abaqa Han 105b/2
d.-ı Aġun Han 110b/13
d.-ı aġatay Han 42a/9
d.-ı Ebu'l-Feth Muhammed
Şibānī Han 121a/10
d.-ı Ebu'l-Ĥayr Han 117b/16
d.-ı Geyhatu Han 111b/10
d.-ı Hülāgü Han 100b/7
d.-ı Kūbilay Ka'an 98a/15
d.-ı Maĥmūd Bahadır Sulţān
147a/2
d.-ı Mōnge Ka'an 95b/8
d.-ı Şāh Budaġ Sulţān 119b/10
d.-ı Şiban Han 69b/2
d.-ı Teküder 109a/7
d.-ı Timur Ka'an 99b/3
d.-ı Toluy Han 43a/10
d.-ı Toluy Han 90b/14
d.-ı Yuci Han 41b/1, 64b/5
d.+da 89a/2, 100a/7
d.+ı 40b/17, 91a/12, 91b/9
d.+ıda 49b/1, 77a/3, 91b/7,
91b/17, 92a/12, 92b/5, 94a/3, 99b/13,
121a/14, 146a/6
da'vī -7- [A] Hak arama, iddia, dava.
d. kıl- 19a/5, 66a/18, 98a/17,
111a/12, 122a/5
d.+sin kıl- 131b/6, 131b/7
dāye -6- [F] Süt anne, dadı.
d. 112b/7, 112b/9, 112b/10
d.+ġa 112b/7
d.+siġa 147b/9
d.+leriniġ 112b/8
dāyim -35- [A] Sürekli, daim.

d. 8b/7, 9a/15, 13a/13, 13b/2, 16b/1,
18a/10, 22a/17, 23a/1, 24b/4, 29b/1,
30a/4, 33a/7, 58b/8, 61a/2, 61a/17,
65a/13, 66a/6, 66b/12, 79b/1, 80b/16,
85a/5, 91a/19, 92a/14, 92a/15, 95b/3,
95b/7, 99a/4, 99a/18, 99a/19, 111a/10,
120a/3, 123a/16, 146a/11, 146a/14
dāyimü'l-evkāt -1- [A] Devamlı, sürekli.
d. 147b/2
dāyire -1- [A] Çember, daire.
tertīb-i d.+siġa 3b/18
dā'ü's-şaleb -1- [A] Kellik hastalığı.
d. 89a/10
de - -87- Demek, söylemek. **krş.** di-,
te-, ti-
d.-r irdi 22b/1, 24a/18, 25a/11,
25a/14, 64a/7, 92a/15
d.-r irmişler 39b/18, 40a/17
d.-rler 5b/11, 6a/11, 6a/13, 6b/16, 7a/7,
7a/12, 7a/16, 7b/8, 7b/11, 9b/16, 10a/5,
10a/6, 10a/13, 10b/5, 11a/15, 11b/14,
11b/16, 12a/19, 13a/6, 13a/8, 13a/12,
14a/10, 14b/16, 16b/9, 18b/12, 18b/14,
18b/16, 18b/18, 19b/1, 19b/3, 19b/5,
21b/13, 21b/14, 21b/17, 21b/18, 23b/15,
23b/17, 24a/2, 24a/16, 28a/18, 28b/9,
28b/11, 30a/4, 31a/17, 41b/3, 46b/5,
47b/17, 49b/15, 49b/18, 51b/5, 54a/7,
57a/17, 57a/18, 57a/19, 64a/13, 65b/14,
71a/4, 76a/18, 90a/17, 92b/16, 92b/19,
99b/4, 99b/17, 120b/13, 147b/8
d.-rler irdi 8b/9, 12b/19, 14a/3,
21b/2, 22a/13, 68a/9, 101a/16, 101a/17
debīr -1- [F] Yazıcı, katip.
d. 144a/12

- def** -14- [A] Giderme, savma.
d. (d.-i şer) 124b/16
d. bol- 63a/12, 111b/1
d. kı1- 94b/9, 115b/7, 126b/1
d. için 51a/11, 55a/14, 57b/9
d.+i 49a/15, 106a/16
d.+in 107a/4
d.+ini 129b/13
d.+ige 102b/13
- defn** -1- [A] Gömme, defnetme.
d. kı1- 98a/13
- defter** -4- [A] Defter.
d. 89b/10
d.+de 85b/10
d.+i 89b/11
d.+idin 20b/4
- degül** -5- Değil.
d. irdi 65b/10
d. irmiş 47b/11
d. turur 4b/11, 115a/12
d.-min 88b/10
- dehiyye** -1- [F] On kişilik grup.
d.+din 25b/2
- dehşet** -1- [A] Korku, dehşet.
d. 124a/16
- delâlet** -1- [A] Delil, işaret etmek.
d. kı1- 142b/16
- delîl** -1- [A] İşaret, delil.
d. 54a/10
- dellâl** -5- [A] İlan edici, dellal.
d. 100a/13, 100a/14
d.+lar 100a/10, 100a/14
d.+nı 100a/18
- dem** -5- [F] Zaman, nefes, soluk.
d. 23a/2, 37b/18, 127b/9,
134b/10
d.+de 14b/8
- dem-be-dem** -5- [F] Zaman zaman,
zamanla.
d. 57b/7, 80a/9, 80b/2, 134b/10,
134b/12
- der** -1- [F] Kapı, yer.
d. 129b/4
- derd** -11- [F] Çile, sıkıntı, dert.
d. 123b/4, 134b/12
d.-i ' ışk 134b/7
d. teg- 123b/3
d.+ge 132a/5
d.+im 133a/16
d.+i 134b/6, 134b/12
d.+in 134b/7
d.+ige 146a/16
d.+inĝe 134b/11
- dergâh** -3- [F] Bir büyüğün huzuru,
kapısı.
d. (d.-ı kerem) 145a/10
d.-ı ' âlem-penâh 142b/4
d.+ında 147a/14
- dermân** -5- [F] İlaç, çare.
d. 134b/7
d.+dur 146a/16
d. izde- 129b/13
d. tap- 132a/6134b/12
- dermânde** -1- [F] Aciz, çaresiz, güçsüz.
d.+dür 134b/6
- ders** -1- [A] Ders, talim, öğüt.
d.-i kitâb 146a/15
- dervâze** -9- [F] Büyük kapı, kale kapısı.
d. 126a/10, 145b/10

d.+ğa 38b/19

d.+si 7b/15

d.+siniñ 103a/11

d.+sin 55b/18

d.+siğa 130a/19

d.+sidin 130a/17

dervîş -2- [F] Bir tarikata bağlanan kimse.

d. 147a/1, 147a/11

d.+ler 147a/16

deryā -11- [F] Deniz.

d. 62a/8

d.-y1 cūd 2b/19

d.+nıñ 39b/3

d.+nı 88b/19

d.+dın 136b/12

d.+da 148a/17

d.+sı 51b/9

d.+şınıñ 59b/8, 78a/10

d.+sına 142a/17

d.+larındın 141a/16

der-bend -1- [F] Dar geçit, boğaz.

d.+din 9a/16

der-hāl -1- [F+A] Hemen, beklemeksizin.

d. 24b/15

der-maḥal -1- [F+A] O yerde, belirtilen yerde.

d. 142a/8

der-miyān -1- [F] Ortada.

d. 126a/17

dest -4- [F] El, kol, taraf.

d. (d.-i çep) 6b/7

d.-i rāst 6b/7

d. ber- 55a/8, 94a/19

destūr -8- [F] İzin, müsaade.

d. 13a/11, 77a/4

d. birle 48b/1

d.+dın 50b/1

d.+ı 50a/19, 65a/1, 66b/5, 92a/16

d.+ı birle

dest-gīr -2- [F] Yardımcı, elde tutan kimse.

d. 146a/7

d.+i 116b/8

dest-gīrlık -1- [F+T] Yardımcı olma.

d. kı1- 29b/13

deşt -12- [F]

d. 68b/7, 123b/13, 141b/6

devā -1- [A] İlaç, çare, çözüm.

d. 49b/11

devābe -1- [A ç.] Hayvanlar, yük hayvanları.

d.+de 130a/18

devāt -2- [A] Divit.

d. 110a/2

d.+ın 55a/18

devlet -36- [A] Ülke, baht, ululuk.

d. 3a/9, 3b/15, 92b/3, 117a/4, 119a/12, 122b/6, 131b/1, 138a/15, 140a/16, 141b/9, 144b/11

şāḥib-i d. 11a/8

sipīhr-i d. 2b/19

d.-i bī-gāyet 142a/5

d.-i sa'ādet 143b/3

d. tap- 11b/1

d.+nıñ 118a/6

d.+ni 130a/3

d.+ğa 119a/12, 119b/3

d.+ge 46a/3, 138b/1

d.+i 54a/11, 97a/11, 127b/1,
145a/6, 147a/12

d.+in 3b/7, 121b/14, 126b/6,
127a/13

d.+idin 88b/7, 120a/15

d.+leri 121b/6

erkân-ı d. 140b/10

devlet-h'yâh -2- [A+F] Mevki ve servet
düşkünü.

d.+ı 30a/16

d.+larımîng 145a/11

devlet-yâr -1- [A+F] Hükümdar.

d. (nuşret-şî'âr-ı kâmkâr-ı d.)
141a/10

devr -4- [A] Dönem.

d. (dâver-i d.) 3a/8

d.+de 11a/8

d.+ide 119a/5, 119a/17

devrân -1- [A] Dünya, talih.

d. (yegâne-i d.) 146a/2

dıraht -2- [F] Ağaç.

d. 9b/4, 9b/6

di - -829- Söylemek, demek. **krş.** de-
, te-, ti-

d.-r irdi 8a/2, 14a/3, 14a/5, 22a/2,
47a/11, 61a/9, 80a/1, 91a/4, 92b/4

d.-r irdiler 7a/7, 8b/10, 24a/9,
65a/4

d.-r irmişler 10a/10, 100a/12

d.-rler 4b/18, 6a/1, 6a/10, 14b/15,
16b/13, 51b/9, 54b/17, 120b/13, 141b/10

d.-dim 8b/3, 29b/14, 134b/9

d.-diîng 102a/8

d.-di 4b/10, 5a/5, 8a/3, 8a/8, 8a/9, 8a/10,
8a/14, 8a/15, 8b/1, 8b/4, 8b/6, 8b/11,

8b/15, 9a/10, 9a/11, 9b/11, 10a/2, 10b/8,
10b/10, 12a/8, 12a/9, 14a/14, 14a/15,
14a/18, 15a/5, 15b/19, 18a/8, 18a/9,
18a/10, 18a/11, 18a/17, 18a/19, 18b/1,
19a/5, 19a/7, 19a/8, 20a/6, 20a/7, 22b/8,
22b/10, 22b/12, 23a/1, 23a/3, 23a/5,
23a/7, 23b/16, 24a/1, 24a/2, 24b/2,
24b/6, 24b/10, 24b/14, 24b/16, 24b/17,
25a/7, 25b/11, 25b/12, 26a/13, 26a/14,
26b/8, 27a/2, 28b/18, 29a/19, 29b/1,
29b/2, 29b/10, 29b/12, 31a/5, 31a/13,
31a/14, 31b/7, 33b/7, 33b/8, 34b/8,
34b/9, 35a/10, 35a/13, 35b/17, 38b/12,
38b/13, 38b/16, 38b/17, 38b/18, 38b/19,
40a/14, 43a/12, 44a/5, 44a/10, 45a/10,
45a/11, 45a/14, 46a/10, 47a/19, 47b/3,
50b/1, 51b/15, 51b/19, 52a/5, 52a/9,
53a/5, 53a/9, 53b/15, 53b/19, 54a/9,
54a/14, 54b/3, 54b/12, 55a/2, 55a/16,
55a/17, 55a/19, 55b/1, 55b/2, 55b/9,
56b/1, 56b/3, 56b/15, 57a/5, 57a/6,
57a/14, 57a/15, 57b/16, 57b/17, 57b/19,
58a/8, 58a/11, 58a/12, 58a/17, 58b/11,
59a/10, 59b/11, 59b/15, 59b/16, 60b/11,
61a/18, 61b/10, 61b/13, 63a/1, 63a/2,
63a/15, 63a/19, 63b/10, 64a/8, 64a/10,
64a/15, 64a/17, 64b/1, 64b/2, 65a/4,
65a/5, 66b/8, 75b/17, 76a/6, 76a/7,
76a/11, 76a/17, 77b/2, 77b/8, 78b/10,
80a/2, 80a/5, 80a/12, 80a/15, 80a/17,
85a/11, 85a/12, 85a/18, 85b/4, 85b/6,
85b/7, 87b/2, 87b/3, 87b/9, 87b/11,
87b/14, 88a/12, 88a/15, 88a/17, 88b/1,
88b/2, 88b/3, 88b/4, 88b/8, 88b/9,
88b/10, 88b/12, 88b/13, 88b/14, 88b/16,

89b/10, 89b/15, 89b/19, 90a/3, 90a/8,
90a/9, 90a/13, 90a/14, 90a/16, 90b/1,
90b/5, 90b/8, 90b/9, 90b/12, 92a/19,
92b/2, 94b/8, 94b/18, 95a/2, 95a/14,
95a/15, 95a/16, 95a/18, 95a/19, 96b/16,
96b/19, 97a/4, 97a/7, 97a/10, 97a/19,
97b/2, 97b/4, 97b/17, 100b/4, 102a/7,
102b/2, 102b/3, 102b/6, 102b/7, 102b/8,
102b/10, 102b/12, 103a/2, 103a/5,
103a/6, 103a/17, 103a/18, 104a/3,
104a/10, 104a/11, 104a/13, 104b/1,
104b/2, 104b/4, 104b/5, 106b/5, 106b/6,
106b/7, 106b/8, 106b/10, 106b/15,
106b/19, 107a/2, 107a/4, 107a/5,
107a/13, 107a/14, 107a/15, 107a/16,
107a/18, 107a/19, 107b/3, 107b/5,
107b/6, 107b/8, 108a/2, 108a/4, 108a/5,
108a/6, 109a/18, 109b/12, 109b/16,
110a/17, 110b/8, 110b/10, 110b/11,
111a/13, 111a/14, 112b/5, 112b/12,
112b/13, 112b/14, 112b/15, 114a/6,
114a/9, 114a/10, 114a/14, 114b/2,
114b/3, 114b/5, 114b/6, 114b/9,
114b/11, 114b/16, 114b/17, 115a/12,
115a/14, 115b/6, 120a/5, 122b/2,
122b/17, 127b/4, 127b/11, 128b/2,
129a/19, 130a/2, 130a/4, 131b/13,
131b/15, 134b/11, 136b/5, 137a/7,
138a/3, 142b/10

pinhānī d. 8a/13

d.-di irse 8b/12, 8b/17, 14a/18, 20a/9,
23a/6, 26b/6, 29b/9, 36b/13, 39a/2,
44a/9, 52a/2, 54a/15, 57b/14, 57b/17,
58b/14, 62b/12, 79b/17, 80b/4, 88b/8,
88b/15, 94b/18, 96b/10, 97a/11, 97b/1,

97b/4, 97b/5, 100b/5, 102a/14, 102a/15,
102b/8, 102b/13, 103a/4, 103a/9,
103a/15, 104a/6, 104a/14, 105b/12,
106b/19, 107a/19, 107b/1, 107b/3,
107b/4, 107b/15, 113a/6, 114a/13,
115a/19, 123a/5, 136a/8, 136b/16,
137a/7, 138a/16

d.-diler 8b/13, 20a/18, 45a/5, 48b/15,
58a/1, 60b/12, 60b/13, 63b/8, 68b/6,
77b/14, 87b/6, 87b/12, 87b/13, 90a/12,
94b/11, 94b/15, 96b/18, 101a/12,
103a/15, 104a/8, 104a/19, 105b/13,
105b/14, 106b/16, 107b/2, 109a/8,
109b/6, 109b/7, 109b/8, 110b/7, 131b/6,
142a/9, 143a/8, 143b/6

d.-diler 8b/14, 9b/1, 13a/7, 13a/9,
14a/13, 107b/18, 134a/10

d.-diler irse 97a/9, 107b/19,
142b/7

d.-diler irse 4b/8

d.-di ir-se 10b/13

d.-miş 29a/2, 42b/2, 96b/9,
131b/2, 131b/3, 143b/14

d.-mişler 29a/3, 29b/18, 131b/2,
131b/4

d.-p 4b/7, 36b/3, 57a/10, 63a/17

d.-p irdi 24b/18

d.-p turur 44a/1, 44a/3, 44a/7, 85a/7,
87b/5, 94a/9, 100a/14, 102a/16, 122b/18,
123a/2, 124a/6, 127b/9, 127b/19,
131b/15, 132a/3, 132a/10

d.-p turur irdim 31a/3

d.-p tururlar 59a/14, 124b/7,
126b/14, 132b/18

d.-p tür 2a/2

d.-gey-sen 135b/2
 d.-gey-sin 144a/4
 d.-gey 88b/15
 d.-geyler 13a/2, 19b/17
 d.-gil 30a/13, 38a/12, 107b/9,
 114b/9
 d.-sün 64b/1
 d.-se 4b/2, 19b/16, 85a/7,
 138a/16, 139a/1, 139a/2, 144b/17
 d.-sek 29b/18
 d.-señg 8b/5
 d.-gende 10b/3, 14a/16, 18a/8, 18a/12,
 18b/5, 28b/18, 37a/9, 39b/12, 40a/15,
 55b/9, 56b/8, 57b/5, 57b/13, 58b/5,
 63b/7, 87b/5, 100a/15, 104a/9, 104b/1,
 106a/1, 106a/8, 109a/19, 110a/6,
 114a/16, 114b/14, 122b/19, 124a/10,
 124b/1, 125a/8, 127b/7, 128a/13,
 128a/14, 131b/5, 132a/2, 132a/3,
 135a/12, 135a/14, 136b/19
 d.-gendin song 95a/2
 d.-p 2a/7, 4b/13, 8a/5, 8a/11, 8b/8, 9b/14,
 12b/6, 13a/4, 13b/7, 14a/5, 14a/7,
 14a/19, 15a/6, 18a/6, 23a/3, 23a/4,
 23a/5, 23a/10, 23b/14, 24b/7, 24b/14,
 25a/15, 25b/2, 25b/9, 25b/13, 25b/15,
 25b/16, 27a/9, 27b/16, 29a/17, 29b/12,
 29b/15, 30a/16, 30b/4, 35a/15, 35b/18,
 36b/10, 36b/14, 37a/1, 37a/2, 37a/18,
 37b/9, 38b/1, 38b/12, 38b/16, 39a/6,
 40b/12, 42a/8, 42b/8, 42b/10, 42b/12,
 42b/13, 42b/15, 42b/16, 42b/17, 50a/10,
 50a/16, 50a/19, 53a/1, 53b/4, 54a/11,
 55a/5, 56a/13, 56b/16, 57a/3, 57a/7,
 58a/2, 58a/10, 61b/8, 66a/19, 76a/10,
 77a/17, 78b/7, 78b/11, 79b/18, 80a/13,
 80b/2, 85a/14, 85a/18, 86b/14, 87b/15,
 90b/13, 94a/10, 95a/8, 95a/10, 95b/5,
 97a/4, 97a/9, 97b/4, 97b/13, 98a/1,
 99a/6, 99a/12, 99a/16, 99b/13, 102a/19,
 102b/4, 104b/6, 104b/9, 104b/10,
 105b/15, 105b/19, 106b/13, 107a/11,
 107b/10, 107b/17, 109b/3, 109b/8,
 111a/11, 111b/3, 114a/4, 114a/7, 114b/8,
 114b/9, 114b/17, 115b/13, 119a/6,
 119a/17, 121a/18, 121b/4, 121b/19,
 122a/17, 122b/14, 123a/2, 123b/16,
 124b/13, 124b/16, 126a/16, 126b/16,
 127b/2, 128b/4, 128b/16, 128b/18,
 129a/1, 129a/9, 129a/16, 129b/1, 130a/8,
 132b/3, 132b/17, 133a/19, 134a/13,
 134a/18, 135a/17, 135b/15, 136a/3,
 136b/2, 136b/7, 136b/9, 138a/4, 138a/6,
 138a/12, 138b/1, 142b/4, 143b/19
 d.-y 38b/8
 d.-yü 7a/6, 123a/8, 123a/9
 d.-gen irdi 24a/17
 d.-gen irmiş 39b/5, 40a/14
 d.-gen 7b/13, 7b/16, 10a/18, 13a/17,
 13b/19, 16a/1, 16b/5, 18b/13, 23a/18,
 23b/7, 24a/19, 28a/6, 28a/16, 28a/17,
 29b/6, 30b/6, 30b/8, 35a/16, 35b/10,
 36b/5, 37b/8, 37b/11, 38a/5, 38a/18,
 39b/2, 39b/5, 39b/19, 43a/5, 47b/8,
 54a/12, 56a/2, 57a/8, 60b/18, 62a/3,
 77b/3, 77b/17, 89a/10, 90a/7, 91a/15,
 96b/6, 102b/11, 106a/12, 107b/3,
 108a/18, 109a/17, 109b/19, 110a/15,
 121a/4, 121b/1, 122b/13, 124b/19,

126a/7, 126b/9, 133a/11, 137a/15,
142a/2, 142a/6, 143a/9, 145b/3
d.-genge 11b/15, 28b/19, 36b/17,
110a/15, 115a/14
d.-gendin 20b/4
d.-genim 126b/2, 126b/3
d.-geni 30a/17
d.-genin 80a/6, 94a/8
d.-genni 15b/17, 21b/7
d.-genidür 25a/9
d.-genimiz 126b/3, 131a/7
d. rdim 25a/14
d.-medi 88b/17, 90a/4
d.-mek 2b/14, 7a/3, 7b/17,
20b/10, 21a/9, 21b/12, 24a/11, 39a/18,
46a/5, 117b/1
d.-mekni 28b/11
d.-mekdin 28b/9, 121a/8
d.-mesler 4b/18
dīdār -1- [F] Yüz, çehre.
d.+ın 120b/15
dīde -2- [F] Göz.
d. (d.-i intizār) 140a/19
d.-i müştāk 135b/4
didür -2- Demek, dedirmek.
d.-ler 56a/13, 136b/6
dig -35- Gibi. **krş.** teg, tig
d. 3b/5, 5a/1, 18b/1, 29b/11,
36a/8, 38a/14, 38b/18, 41b/5, 52a/12,
53a/10, 55b/3, 55b/11, 57a/6, 89b/11,
90a/12, 103a/3, 104b/8, 109a/4, 117a/3,
117a/10, 120a/12, 120b/19, 122a/1,
123a/18, 124b/10, 124b/11, 129a/15,
133a/10, 133a/12, 133b/4, 139a/10,
139a/14, 141b/1, 147b/18

dikiley -1- [M] Gömlek, elbise.
d. 51b/5
dil -2- [F] Gönül.
d. 56b/14
ehl-i d. 146a/16
dil-tāk -1- [F] Gönül sarayı.
t. 135b/7
dilber -2- [F] Sevgili, gönül alan.
d. 135b/6
d.+iñg 133b/5
dilberān -1- [F ç.] Sevgililer.
d. (d.-ı hūrān) 133a/17
dile - -1- Dilemek, istemek. **krş.** tile-
d.-r irse 142b/4
dil-āver -2- [F] Yiğit, yürekli.
d. 55b/10, 55b/14
dil-güşā -1- [F] Gönül açıcı.
d. 140a/15
dil-keş -1- [F] Gönül çekici.
d. 117a/10
dil-pesend -1- [F] Gönülün beğendiği.
d. bol- 142a/15
dil-pezir -1- [F] Gönle hoş gelen
d. 146a/7
dimāg -1- [A] Beyin, akıl, şuur.
d.+ıda 143b/12
dīn -14- [A] Din, gönül kabulü.
d. 3a/9, 80b/15, 120b/13
‘izzet-i d. 115b/7
d.-i Muḥammedī 11a/7
d.+ge 8b/17
d.+din 8b/17
d.+i 8b/13
d.+idür 120b/13
d.+iğa 5a/11

- d.+ığa kir- 11a/6
d.+ige 5a/10, 8b/13
d.+ide 45a/7
- dġn-dār**-1- [A+F] Dinin emir ve yasaklarına uyan, mütediyyin.
d. 117b/17, 147a/3
- dġvān** -7- [A] 1. Büyük meclis.
d. 58a/15, 62b/6, 64a/16, 64b/2
2. Rütbeli kimse, vezir.
d. idi 145a/3
d. 62b/6
d.+lar 62a/18
d.+larını 62b/17
- dġvāne** -3- [A] Deli, alık.
d. bol- 76a/9
d.+dür 134b/6
d.+ler 18a/9
- dġvānġ** -1- [A] Meclise dair olan.
d. işler 62b/6
- dġvānlık** -2- [A+T] Vezirlik, emirlik.
d. birdi 63b/4
d.+ğa 58a/14
- diyār** -1- [A] Yurt, belde, memleket.
d.+ığaça 141a/1
- dōst** -13- [F] Yakın, arkadaş.
d. 48a/15, 48b/1, 106b/5, 145a/9
d. kı1- 90b/12
d. tut- 111a/10
d.+tın 134b/7
d.+ı 4b/12, 32a/10, 32a/15
d.+ından 133b/12
d.+ların 9a/2, 97a/14
- dōstluk**-10- [F+T] Yakınlık, dostluk.
d. 49a/13, 91a/19
d. bol- 91b/3
- d. kı1- 66a/17, 78b/3
d.+ı 64b/18, 77b/1, 78a/3
d.+ları 13a/16, 95b/4
- dōgen?**-1- Boza yapımında kullanılan bir tür bitki?
d. 132a/11
- du‘ ā** -3- [A] İsteme, yalvarma.
d.+dın (miñg d.) 123b/6
d. kı1- 45a/14
d.+lar 38b/14
- du‘ ācı** -4- [A+T] Dua eden, isteyen.
d.+sı 117b/15
- dudağa**-1- [M] Çadırın tepe kısmındaki delik.
d.+sındın 40a/11
- dur** -2- Olmak, gerçekleşmek.
d.-dı (rāst d.) 97a/8
- durur** -9- -dır, -dir, bildirme şekli. **krş.**
turur
d. 17a/11, 77a/5, 120a/10
āhirġn yurt d. 16b/10
atası d. 16a/16
birgen d. 16b/5
kelgüsi d. 127b/11
d.+lar (mundağ d.) 7b/8
peyveste d. 16a/7
- dutaķun** -1- [M] Yedinci kuşaktan ata, baba. Cengiz Han'ın yedinci kuşaktan atası olan Dutum Menen için kullanılan terim.
d. 39a/18
- dünyā** -18- [A] Dünya, yeryüzü.
d. 129b/15, 138a/8
zġnet-i d. 131b/7

d.+niñg 126b/6, 127a/12, 129b/6,
131a/9, 131a/14, 131a/15

d.+nı 80a/14

d.+dın 3a/8, 5a/4, 123b/1,
129b/19

d.+da 5a/7, 131b/6, 131b/9,
138a/3

dünyâ-perest -1- [A+F] Dünyaya bağlı.

d. bol- 131a/12

dürdâne -1- [A]

d.+dür 134b/8

dürr -4- [A] İnci.

d. 126b/19, 133b/2

d.-i sîrâb 2b/12

d.-i yetîm 133b/5

dürr-efşân -1- [A+F] İnci saçan, inci gibi
değerli şeyler söyleyen.

d. 133b/2

dürr-feşân -1- [A+F] İnci saçan, inci gibi
değerli şeyler söyleyen.

d. 140a/14

dürüd -4- [F] Dua, medih, selam.

d. (d.-ı şalāvât) 117a/11

d.-ı şenād 117b/7

d. ayt- 132a/3

taḥiyyât-ı d. 132a/1

dürüst -2- [F] Doğru, sağ, salim.

d. bol- 6a/17, 20b/8

dürüş -1- [F] Kaba, sert.

d. ḥū 24a/11

düşmen -26- [F] Düşman

d. 123a/8, 123a/10, 123a/11,
129b/8, 129b/9

d.+niñg 129b/12

d.+ni 131a/4

d.+den 133b/12

d.+i 17a/14, 57a/6, 129b/10,
129b/12

d.+i turur 4b/12, 31a/10

d.+imni 35b/18

d.+iniñg 4b/11, 4b/13

d.+ler 126b/4

d.+lerniñg 129b/13

d.+lerni 126b/5, 131a/9

d.+lere 126b/7

d.+leriniñg 4b/12

d.+lerin 97a/14

d.+lerini 117b/3

d.+leriğa 131a/3

düşmen-ārâ -1- [F] Düşman içinde.

d. 144b/15

düşnâm -1- [F] Sövüp sayma, ta'n.

d. kıl- 102b/1

düşvâr -3- [F] Zor, güç.

d. irdiler 49b/4

d. turur 129b/10, 132a/3

E

ebediyye -1- [A] Sonsuz, nihayetsiz.

e.+si (nuşret-i e.) 139a/13

ebüğe -5- [M] Büyükbaba, dede. **krş.**

öbüğe

e. 39a/14

e.+si 40a/5, 40a/6, 40a/8, 46a/7

ebügen -8- [M] Büyükbaba, dede

e. 39b/1.

ecdād -2- [A] Ata, soy.

e.+ımnıñg 114b/2

e.+ları 11a/9

ecel -1- [A] Ömrün son bulması.

- e. yit- 64a/7
- ecma^ʿin** -1- [A] Hepsi, cümlesi.
e. 117a/16
- edā** -2- [F] Naz, işve.
e. 140a/2
e.-y1 taḥaṣṣunı 58a/18
- edā** -1- [F] Tarz, üslup.
e.+1ı kıl- 42b/2
- edeb** -2- [A] Terbiye, edep.
e. 94a/12
e. imes 117b/1
- edeblik**-1- [A+T] Terbiyeli, edepli, nezaket sahibi.
e. 94b/8
- ednī** -1- [A] Pek az.
e. 146a/12
- ef ʿāl** -3- [A ç.] İşler, fiiller.
e. 145b/8
e.+in 47a/9
e.+leri 5a/6
- efḍal** -1- [A] Çok üstün, çok faziletli.
e. 123b/4
- efḡān** -1- [F ç.] haykırma, feryat.
e.+ıdın 141b/11
- efkār** -1- [A ç.] Düşünceler, fikirler.
e. kıl- 18a/10
- eflāk** -1- [A ç.] Gökler.
şāh-ı e. 2a/6
- efsāne** -1- [F] Olağanüstü olay, masal, efsane.
e.+dür 134b/12
- efvāh** -1- [A ç.] Menfezler, ağızlar.
e. 109b/6
- eger** -46- Şayet, eğer.
e. 3a/7, 8a/2, 8a/13, 22b/12, 25b/10, 29b/18, 31a/13, 35a/11, 44a/4, 44a/11, 52a/7, 52a/9, 53b/17, 54b/2, 56b/13, 56b/14, 56b/15, 59a/13, 63a/16, 80a/15, 90b/6, 96b/16, 102a/13, 102a/16, 104a/5, 104b/1, 104b/3, 104b/5, 107a/3, 107a/4, 107a/18, 112b/9, 120a/16, 121a/9, 124b/12, 127a/1, 127a/5, 134a/12, 136b/16, 137a/11, 138a/17, 143a/3, 143a/14, 143b/8, 144b/2
- egerçe** -5- **krş.** egerçi.
e. 77a/13, 85a/4, 85a/16, 86b/11, 131b/14
- egerçi** -11- Gerçi, her ne kadar.
e. 4a/14, 6a/14, 6a/16, 14b/15, 22a/16, 64b/15, 65b/10, 88b/6, 105b/14, 112b/13, 147a/12
- eglençi** -1- Eğlence, eğlenme.
e. 129b/15
- eḡade** -1- [A] Bir.
e. (e. ve şemānīne ve sitte miye) 109b/1
- ehl** -10- [A] Sahip, malik olunan, aile.
e. 108a/3
e.-i dil 146a/16
e.-i ḡāl 147b/6
e.-i nīşniḡ 2a/8
e.-i şecā^ʿ atleri 140b/11
e.-i taḡī 145a/13
e.+i 121a/4, 123b/2
e.+iḡa 121a/1, 134b/7
- ejdehā** -1- [F] Ejderha, canavar.
e. 146a/4
- ekābir** -1- [A ç.] Çok büyük olanlar.

- e.+ni 103a/8
- ekrem** -1- [A] Çok cömert, eli açık.
e.+niᅇ (hākān-ı a' zām-ı) 140b/6
- ekşer** -3- [A] Büyük kısmı, çok fazla.
e. 13a/15, 22a/15, 53a/10
- eksü** - -1- Azalmak, eksilmek.
e.-y 121b/7
- ekvān** -1- [A ç.] Alemler, varlıklar.
e. 123a/9
- el (1)** -1- Ülke **krş.** il (1)
e.+iᅇde 42b/14
- el (2)** -9- 1. El **krş.** il (2), il(i)g, elig (2).
e.+imizde 114a/3
e.+iᅇa 60a/8
e.+inde 103a/12, 124b/18,
125a/3, 146a/4, 147b/15
e.+indedür 142b/13
e.+indin 122b/8
e.+ine 136b/13
- elbette** -2- [A] Kesinlikle, elbette.
e. 12b/19, 137a/11
- elem** -5- [A] Acı, üzüntü, keder.
e. 53a/6, 138a/9
e.+ler çektiler 125b/19
e. tiger 128b/19
e. tigmedi 119a/4
- elᅇān** -1- [A ç.] Ezgiler, nameler.
e. 123a/15
- elig (1)** -12- 1. Elli
e. 102a/5
altı yüz e. iki 78b/2
yüz e. kişi 137a/2
e. miᅇᅇ 134a/8
e. miᅇᅇ at 135a/6
e. miᅇᅇ çerig 137a/2
- e. miᅇᅇ kişi 106b/2
e. miᅇᅇ kul 135a/6
e. miᅇᅇ 55b/1, 130a/18
altı yüz e. dört 78b/4
e.+de (altı yüz e.) 78a/9
- elig (2)** -8- El **krş.** **krş.** il (2), il(i)g, el (2).
e. 88b/15
e. tart- 57b/17
e. tepret- 108a/14
e. yüz 64a/12
e.+ge 57a/16, 59b/7, 67a/2,
137a/19
- elᅇāb** -1- [A ç.] Ünvanlar, lakaplar.
e.+ı birle 3b/16
- elvān** -2- [A] Renkli, göz alıcı.
e. 123a/14
- el-ᅇazer** -1- [A] Sakın, sakınma.
e. 121a/2
- el-ᅇışsa** -2- [A] Hikaye.
e. 114b/19, 122b/2
- emel** -1- [A] İstek, arzu.
e. (e.-i zıllu'llāhi) 3a/1
- emīr** -4- [A] Yönetici, hüküm sahibi,
emir.
e. 126b/10, 144b/7
pīr-i e. 144b/10
e.-i büzürg 11b/17
- emīrū'l-mü'minīn** -4- [A] Hz.
Muhammed'in halifesi, müslümanların
yöneticisi.
e. 4b/3, 4b/4, 117b/12, 147a/3
- emlāk** -1- [A ç.] Sahip olunan taşınmaz
mallar, mülkler, ev, tarla vs.
e. 103a/14
- emmāre** -4- [A] Emredici.

- e. (nefs-i e.) 126b/2, 131a/7,
139a/15
nefs-i e.-i şeytân 129b/8
- emr** -6- [A] Buyruk, hüküm, emir.
e. (e.-i muhâl) 120a/4
e.-i şerîc at 121a/9
e. kı1- 121a/7
e.+i 11a/6
e.+ini 129b/15, 131b/9
- emvâl** -3- [A ç.] Sahip olunan mallar,
varlık.
e. 56a/3, 92b/1
e.+in 57a/4
- enbiyâ** -3- [A ç.] Peygamberler.
e. 4b/5
e.+dur 120a/9
sipehsâlâr-ı hayl-ı e. 2a/9
- encüm** -1- [A ç.] Yıldızlar.
e.-i (hüsrev-i e.-i seyyâr) 141b/14
- endâm** -11- [A] Beden, vücut.
e. 10b/18, 10b/19, 11a/3, 11a/4
- endek** -8- Çok az, azıcık.
e. 12b/16, 15b/9, 18a/5, 60a/1
endek e. 49a/13
e.+i 99a/16
e. kal- 20a/15
- endîşe** -4- [F] Merak, kaygı.
e. kı1- 24a/14, 48b/8, 49a/11
e.+din 147b/1
- endüh-gîn** -2- [F] Kederli, gamlı.
e. bol- 29b/15, 108a/2
- enfâs** -1- [A ç.] Nefesler, soluklar.
e.+ıdın 3a/9
- engiz** -1- [F] Karıştıran, gürültü.
e. ayt- 124b/8
- envâ'** -4- [A ç.] Çeşitler, türler.
e. 80a/18, 91b/6
e.-ı ğanîmet 141a/7
e. iş 27b/19
- er** -1- İmek, olmak. kırş. ir-
e.-se 111a/16
- erba'a** -1- [A] Dört.
e. (e. ve tis' îne ve s. miye) 115a/3
- erbâb** -3- [A] Becerikli, ehil, mahir.
e.+lar 103a/7
e.+larğa 139a/9
e.+larıdın 136a/10
- eren** -7- Yiğit, kişi, erkek.
e.+ler 123b/3, 126b/18, 131b/18,
139a/15
e.+lerniĝ 5a/1, 147b/5
e.+leri 112b/9
- erjeng** -1- [F] Kötü, dehşetli.
e. 123a/8
- erkân** -2- [A ç.] Devlet büyükleri,
reisler, başkanlar.
e. (e.-ı devletleri) 140b/10
e.+ıdın 144b/11
- erti** -1- Sonra, ardından.
e.+nçe 136b/2
- erzâni** -1- [F] Layık, değer.
e. kı1- 104a/4
- es** -2- Esmek.
e.-ip (yil e.-) 59b/12, 63a/7
- esbâb** -1- [A] Giyecek, ihtiyaç olunan
şeyler.
e.+ını 131a/15
- esbâb** -2- [A] Sebepler.
e. (e.-ı ni' met) 47b/1
(e.-ı hayât) 121a/5

eşer	-1- [A] İz, nişan. e. 5a/7	mağam e.-20b/8 peydâ e.-25a/5
esîr	-17- [A] Tutsak, köle, esir. e. 116b/11, 133b/4, 135a/9 e. al- 134a/6 e. bol- 134a/18	‘özü e.-di 76a/2, 95a/8 e.-diler 105b/18 cem‘ e.- 147b/4 fetḥ e.-97b/14 ğâret e.-58b/19, 59a/2 iltimâs e.-100b/2 kaşd e.-121b/10 kaṭl e.-101b/19, 103a/6, 103a/13, 132b/14
	e. kı1- 16a/9, 27a/4, 31b/10, 44b/15, 51b/12, 53b/17, 115b/6, 123b/2, 127a/8, 136a/15 e.+i 31a/5, 11b/9	meyl e.-109a/17 naḳl e.-96b/15 tamâm e.-104b/18 ‘arz e.-62b/1 e.-diler irse (ğâret e.-) 109b/18 e.-elim 38b/7 e.-ip (kaṭl e.-) 103a/19
eşnâ	-1- [A] Vakit, ara. e.+da 110b/9	eteke -2- [M] Süt kardeşin babası, atalık. e.+niṅ 121a/16 e.+si 121a/16
eşnâf	-1- [A ç.] Cinsler, çeşitler. e. (e.-i tehniyyet) 141a/8	eṭrâf -2- [A ç.] Taraflar, yanlar. e. 141b/3, 145a/18
esrük	-1- Sarhoş. e.+ünçe 132a/11	ev -1- Ev. krş. iv, öy e.+ide 136b/3
estağfuru’llâh	-1- [A] Allaktan af dilerim. e. 139a/19	evbâş -1- [A] Ayak takımı, terbiyesiz, aşağılık kimse. b. 143a/11
eşheb	-1- [A] Kırat, boz at. e. 147b/15	evc -2- [F] Yüce, yüksek, doruk. e. (e.-i ḥilâfet) 142a/14 e.+iniṅ 3b/9
eşhel	-1- [A] Ela renk. e. (e. çeşm) 7a/17	evlâd -3- [A ç.] Soy, nesil, çocuklar. e. (e.-i Ādem) 116b/12, 117b/15 e.-i kirâm 4a/1
eşkâl	-2- [A] Biçim, şekil, görünüş. e. (e.-i behîce) 6a/15 e.+leri 11a/18	
et	-1- Et. krş. it (1) e.+in 65a/12	
et -	-27- Yapmak, gerçekleştirmek.	
krş. it-	e.-di (fetḥ e.-) 57b/15 fikir e.-15a/6 kaṭl e.-13b/5 kaṭl-i ‘âm e.-28a/9 kaṭl e.-27a/4	

evliyā -2- [A ç.] Veliler.

e. 117a/7

e.+dur 120a/9

evvel -34- [A] Önce, eski.

e. 5a/13, 14a/10, 19b/2, 23b/2, 27b/17, 31b/3, 38a/15, 40b/7, 40b/14, 48a/1, 49b/16, 54b/11, 57b/11, 61a/7, 66a/2, 67b/18, 68b/3, 68b/11, 68b/14, 95b/10, 100b/1, 100b/16, 101a/11, 113a/14, 123a/8, 124b/16, 129b/8, 139a/19, 146b/1, 148b/3

e.+de 64a/10

e.+çe 21a/2, 49b/16, 75b/9

evvelği-10- [A+T] Önceki.

e. 7b/3, 64b/6, 64b/10, 65b/8, 77b/4, 90b/16, 91a/3, 98a/19, 98b/5

e. kısım 46b/17

evvelki-1- [A+T] **krş.** evvelği.

e. 112a/12

evvelki-2- [A+T] **krş.** evvelği.

e. 7a/8, 112a/11

ey -19- Seslenme, ey.

e. 2a/1, 5a/1, 53b/15, 80a/17, 102a/15, 127a/10, 133a/17, 133b/3, 133b/5, 135b/3, 135b/4, 135b/6, 135b/7, 138a/9, 138a/10, 138a/11, 144a/12

eye -2- Sahip.

e.+si 99b/12, 116b/11

eyer -1- Eyerlemek, hayvana eyer vurmak.

e.-ip 132b/13

eyesiz -1- Sahipsiz.

e. 77b/4

eygülük -1- İyilik.

e.+lerin 145b/5

eyle -28-

e.-rim (yād e.-) 134b/10

e.-r 140a/5

e.-di 120b/19, 122a/11, 144a/19

cem^c e. 49a/9

đarb e. 144a/19

hāl e. 122a/9

muhterem e. 117b/9

pāy-māl e. 122a/9

‘azmin e. 140b/15

e.-dim 134b/11

cevr e.-diñg 135b/7

e.-diler (müşk-bār e.) 141b/10

e.-p turur (müvāsā e.) 124b/17

e.-gey (lāf e.-gey) 145b/6

e.-gil 148a/1

ferāmūş e.-148a/2

ceht e. 25a/15

e.-ben 2a/7

e.-p 141a/17

ğoldaşlık e. 141b/9

e.-rde (tā^c at e.) 147b/11

e.-gen 120b/11

cem^c e. 120b/11

naql e. 120b/19

e.-mek (fetḥ e.) 143b/8

e.-megil (meşveret e.) 132a/4

eyri -6- Eyer.

e. bilen 17a/18, 17b/3, 17b/4

e. ur- 17a/15

e.+ni 17b/7

e.+din 17a/17

eyyām -2- [A] Zaman.

e. (e.-ı ḥalīfet) 140a/9

e.-ı qadīm 11b/3

eyyidnā -1- [A] Kuvvetlendirmek, desteklemek.

e. (kām-rān-ı e.) 117a/11

ezel -2- [A] Başlangıcı olmayan, öncesizlik.

e.+din 143a/12, 143a/18

ezelî -3- [A] Öncesiz.

e. 115a/8

‘ināyet-i e. 2b/9, 7a/4

ezeliyye -1- [A] Başlangıcı olmayan.

e.+sin (‘ināyet-i e.) 139a/12

F

fağfūr -1- [F] Eskiden Çin imparatorlarına verilen lakap.

f. (hākān-ı f.) 3a/6

faḥr -2- [A] Övünme.

f. it- 13a/4

f.+ı 118a/4

faḳīr -9- [A] Yoksul, zavallı.

f. 2b/9, 126b/12, 126b/19,

143a/14, 143b/16

f.-i ḥaḳīr 4a/2

f.+ni 12a/8

f.+lerniḡ 133a/14

f.+lerḡa 120a/18

faḳr -3- [A] Yoksulluk, fakirlik.

f. 102b/4, 120b/11, 146a/7

fānī -2- [A] Ölümlü, geçici.

f. 131a/14

f. bol- 5a/4

fānūs -1- [A] Cam mahfaza, fener.

f. (cām-ı f.) 148a/1

fāriḡ -1- [A] Rahat, boş vermiş.

f. bol- 109b/12

fāriḡ-bāl -1- [A] Rahat, başı dinç, gaile ve gürültüden uzak.

f. 147a/6

fark -1- [A] Ayırım, fark, başkalık.

f. kı1- 89b/6

fārsī -2- [F] Farsça, Fars'a ait olan.

f. 4a/6, 147b/19

fāsīd -2- [A] Kötü, bozuk.

f. 114b/3

ḡayāl-i f. 97a/7

faşl -4- [A] Bölüm, kısım.

f. 7b/3, 11a/14, 19a/17, 27b/16

fāş -3- [F] Açık açığa, meydana çıkmış, açığa vurma.

f. 144a/8

f. it- 134b/9

f. idi 144b/12

fāyide -1- [A] Yarar, fayda.

f. kı1- 61b/2

fāzīlet -1- [A] Erdem, değer, fazilet.

f. 117b/3

fedā -2- [A] Gözden çıkarma, feda etme.

f. bol- 94a/8

f.+sı 54a/3

fedāyī -1- [A] Muhafız, bir amaç için canını vermeye hazır kimse.

f.+ler 63a/4

feh̄m -9- [A] Anlama, anlayış.

f. 117b/3, 147a/6, 147a/8,

147a/18

f. kı1- 4a/18, 18a/14, 20a/5

f. üçün 15a/3

f.+i 121a/5

fehmlik -1- [A+T] İdrak etme,
anlayışlılık.
f. 89b/16

fehvā -1- [A] Anlam, mana.
f.+sı 120b/2

felek -2- [A] Talih, dünya.
f. 116b/4, 145a/3

fen -1- [A] 1. Hile, hilekarlık.
f. 148a/5

fen -1- [A] 1. Hüner, marifet, bilim.
f.+iniṅ 3a/14

fenā -2- [A] Yokluk, yok olma.
f. 117a/5
f. bol- 36a/4

ferāḡ -1- [A] Rahat etme, dinlenme.
f.+ı 118a/5

ferāḡat -7- [A] Vazgeçmek, çekilmek.
f. 60a/19, 80b/7, 87a/10,
106b/15, 107a/18
f.+ni 145b/4
f.+iṅ 92b/1

ferāḡatlık -1- [A+T] Vazgeçmenin
verdiği gönül huzuru, rahatlık.
f. 85b/18

ferah-baḡş -1- [A+F] Ferah veren, iç
açıcı.
f. 140a/15

ferāmūş -1- [F] Unutma, unutuş.
f. eyle- 148a/2

ferāset -2- [A] Çabuk anlama, anlayış,
iz'an.
f. 115a/12, 117b/3

ferāsetlik -3- [A+T] Çabuk kavrayan
anlayışı güçlü olan.
f. 24a/10, 104b/14

f. iş 14a/8

ferhunde-menzil -1- [A] Kutlu konak.
f. 141a/15

fermān -13- [A] Buyruk, emir, ferman.
f. 3a/3, 57b/5
f. bol- 4a/2
f. kıl- 45a/4
f.+ḡa 85b/12
f.+ın 127a/6, 131a/11
f.+ına 144b/9, 145b/2
f.+ıdın 65a/14, 95a/1
f.+ıda 11a/11
f.+ımıznı 104a/5

fermānla - -1- [A+T] Ferman vermek,
buyruk vermek.
f.-dı 45a/13

fermān-perdāz -1- [A+F] Ferman
açıklayan, ferman anlatan.
f. 48b/2

ferr -1- [F] Parlaklık, aydınlık, nur.
f. (f.-i pādīşāhlıkını) 112b/17

ferrāş -1- [A] Döşeyen, seren kimse.
f.+ları 141a/16

feryād -3- [F] Ağlama, inleme, bağırma.
f. kıl- 108a/17, 109a/4, 110b/9

ferzend -14- [F] Çocuk, oğul.
f. 9b/16, 48a/2
f. toḡ- 41a/12
f.+i 67a/9, 69a/9
f.+im 112b/15
f.+lerim 80a/17
f.+lerimni 22b/12
f.+leri 60b/5, 90b/18, 112a/11
f.+leriniṅ 69b/3
f.+leridin 21b/17, 90b/18

- fesād** -1- [A] Bozukluk, karışıklık.
f.+nı 132a/8
- feth** -48- [A] Açma, açılma, fetih.
f. 30a/5, 53b/5, 55a/8, 133b/17,
141b/8, 145a/6
yemîn-i f. 144b/4
f. bol- 55b/17, 60a/1, 97b/16,
112a/12
f. et- 57b/15, 97b/14
f. eyle- 143b/8
f. it- 59a/17, 77a/4, 136b/3
f. kıl- 44b/3, 47a/2, 51a/16, 54a/6, 58b/5,
58b/16, 59a/2, 68a/18, 75b/15, 79b/18,
84b/17, 92b/9, 93a/8, 97a/17, 98a/14,
140a/1
f.+ğa (uluğ f.) 26b/6
f.+dîn 56a/6
f.+de 136a/18
f.+i 77a/4, 92b/10, 140a/4
f.+i için 49a/10
f.+in 76a/19, 140a/5
f.+ige 93a/7
f.+ide 53b/16, 92b/11
f.+ler 97b/3
f.+leri 64b/9, 91a/2
- fevt** -2- [A] Kaçma, geçme.
f. bol- 78b/11, 91a/17
- fezâ** -1- [A] Sonsuz genişlik, uzay,
feza.
f.+sı 140b/3
- fırka** -1- [A] İnsan kalabalığı, topluluk,
güruh.
f.+sınığ 146a/14
- fışk** -1- [A] Doğru yoldan çıkma,
hainlik.
f. 132a/8
- fi'âl** -1- [A ç.] İşler, ameller.
f. ber- 143a/2
- fik(i)r** -16- [A] Fikir, düşünce.
f. 96b/15
f. ü sevdâ 143b/12
f. et- 15a/6
f. kıl- 51b/13
f.+ge 17a/12
f.+de 29b/16
f.+i 66b/8
f.+in 110a/17
f.+idin 9a/19
f.+ide 96b/17, 99b/9
f.+imiz 96b/18
f.+inğizni 124b/9
f.+ler 38a/15, 110a/13
f.+lerinğizni 124b/11
- fikret** -2- [A] Düşünce, idrak.
f. 123a/11
f.+idin 117b/12
- fi'1** -7- [A] İş, fiil, amel.
f. 127a/10
f.+din 132b/18
f.+ide 24a/12
f.+ler 4a/19
f.+lerni 127a/5
f.+leri 4a/19, 91b/12
- fil** -2- [A] Fil.
f. 60b/7, 146a/4
- fi'l-hâl** -4- [A] Şu anda, bu durumda.
f. 4b/6, 80a/16, 108a/9, 137a/11
- firāvân** -3- [A] Bol, pek çok, aşırı.
f. idi 145a/5
f. irür 142a/10, 145a/9

fir'avn -1- [A] Firavun.
f. 148a/17

firdevs -2- [A] Cennet.
f. (f.-i a^clā) 127a/12
f. bāğıda 123a/13

fitne -9- [A] Karışıklık, bozgunluk.
f. 20a/13, 51a/9, 99a/3, 106b/13
f. başla- 37a/2
f.+ler 59b/7, 92a/9
f.+ler kı1- 21a/9
f.+ni 80a/1

fitne-engiz -1- [A+F] Fitne çıkarıcı.
f. 15b/7

fitnelig -1- [A+T] Karışıklık,
bozgunculuk.
f.+in 91b/4

fuḡarā -1- [A ç.] Yoksullar, fakirler.
f. 143b/1

furşat -7- [A] Uygun zaman, fırsat.
f. 23b/4, 126b/7
f.+da 44b/19
f. tap- 8b/12, 17a/18, 18b/5,
64b/14

fuşülluḡ -1- [A+T] Ayırma, bölme.
f. 114b/2

fuccār -1- [A ç.] Günahkar kimseler.
f. 3a/16

fülān -3- [A] Herhangi biri, filan.
f. 23a/8, 59b/11

fürüzende -1- [F] Parlatan, yakıcı.
f. (f.-i tāc) 118a/8

fürüzende-serifret -1- [F] Parlak taht.
f.+niḡ 147a/18

fütüh -1- [A ç.] Fetihler, açma.
f.+1 140a/3

G/Ġ

ġaddār -1- [A] Zalim, haksız davranan.
ġ. 145b/19

ġadr -1- [A] Haksızlık etme, zulüm.
ġ. kı1- 49a/5

ġāfil -10- [A] Aymazlık, gerçeği
görememe, gaflet.
ġ. 24b/12, 25b/7, 27a/18, 28a/6,
50a/10, 121b/13
ġ. bol- 27a/17
ġ. imes 147b/9
ġ. kı1- 80b/4
ġ. tap- 80b/5

ġāh -6- [F] Ara sıra, bazen.
g. 21a/15, 47a/10, 47a/11
ġāh g. 47a/8

ġalaba -4- [A] Çok, fazla, aşırı.
ġ. 51a/14, 108a/1
ġ. kel- 53b/1
ġ. kör- 52a/4

ġalabalıġ -1- [A+T] krş. ġalabalık.
ġ.+ıdın 45a/16

ġalabalık -3- [A+T] Kalabalık, çokluk.
ġ.+1 44b/17
ġ.+ıdın 108a/5
ġ.+ıġa 51b/17

ġalaṡ -3- [A] Yanlış, yanılma.
ġ. 76a/18, 96b/16
ġ. ikenin 76a/14

ġālib -9- [A] Yenen, kazanan.
ġ. 56b/2, 146b/11
ġ. bol- 4a/14, 9a/5, 15a/6, 20a/14,
25a/2
ġ. kel- 26a/11

- ğ. kil- 4a/13
- ğālibā** -1- [A] Belki, galiba.
ğ. 15a/4
- ğaltān** -1- [F] Yuvarlanma, yuvarlak.
ğ. 133a/3
- ğaltek** -1- [F] El arabası, dolap.
ğ. 66a/8
- ğam** -2- [A] Tasa, kaygı, keder.
ğ.+nı 134b/12
ğ.+dın 138a/8
- ğamze-perdāzlık** -1- [F+T] Bakış atmak.
ğ. kı1- 123a/17
- ğam-gīn** -1- [F] Gamlı, kederli.
ğ. bol- 76a/14
- ğam-h̄vār** -1- [F] Kederlenen, tasalanan.
ğ.+ı 146a/14
- ğam-nāk** -1- [F] Gamlı, kederli.
ğ. bol- 108a/11
- ğanim** -16- [M] Düşman.
ğ. 18a/16, 44a/4, 52a/8, 92a/8,
108a/4, 145a/17, 145b/7
ğ.+niñg 121b/8, 133a/9
ğ.+ge 15b/5
ğ.+din 108a/6
ğ.+in 18a/17
ğ.+lar 121b/7
ğ.+ler 133a/3
ğ.+leri 137a/17
ğ.+lerin 28a/9
- ğanimet** -1- [A] Kazanç, ganimet.
ğ. (envā^c -ı ğ.) 141a/7
- ğār** -1- [A] Mağara.
ğ. (yār-ı ğ.) 117b/8
- ğarāz** -1- [A] Düşmanlık.
ğ.+lar (şāhib-i ğ.) 15a/10
- ğarāzsız** -1- [A+T] Kötü niyet olmadan.
ğ. 80a/19
- ğarbi** -1- [A] Batıda olan.
ğ.+sinde 102b/17
- ğāret** -15- [A] Yağma, çapul.
ğ. 24a/19
gūşış ve ğ. 26b/10, 26b/17
- ğ. et- 58b/19, 59a/2, 109b/18
ğ. kı1- 15a/12, 15a/19, 24a/14,
28b/4, 29a/10, 99a/5, 107b/9, 122b/9
ğ.+ler 60a/17
- ğarīb** -2- [A] Kimsesiz, biçare, gurbette olan.
ğ. 116b/8
ğ. bol- 38a/4
- ğarķ** -1- [A] (Zırh) Kuşanmak, giymek.
a. 37b/3, 144a/4
- ğavgā** -1- [F] Dövüş, tartışma, kavga.
ğ.+dın 133a/14
- ğāyet** -9- [A] Nihayet, son.
ğ. 8b/9, 120a/7, 127b/5, 141b/3,
147a/18
ğ.+de 112a/16
ğ.+i 146a/5
ğ.+ğaça 66b/5, 65b/13
- ğāyib** -1- [A] Görünmeyen, bilinmeyen, gelecek.
ğ.+din 127b/18
- ğayr** -3- [A] Ayrı, yabancı.
ğ. 13a/2, 28b/14
ğ.+ın 148a/2
- ğayret** -3- [A] Çalışma, didinme, gayret.
ğ. 38b/8
ğ.+din 104a/16

- ğ.+ğa (ğ. kel-) 79b/17
- ğazâ** -1- [A] Din uğruna savaş, cenk.
ğ. 117b/2
- ğazab** -7- [A] Öfke, kızgınlık.
ğ. 63a/2, 102b/2, 126b/3, 127a/9,
139a/18
ğ. kı1- 13b/13, 122b/18
- ğazablık** -1- [A+T] Öfkeli, kızgın.
ğ. bol- 76a/8
- ğazâl** -1- [A] Geyik yavrusu, ceylan.
ğ.+ım 135b/3
- ğazât** -1- [A ç.] Savaşlar.
ğ. kı1- 132a/14
- ğazel** -5- [A] Şiir, gazel.
ğ. 135a/19
ğ.+ni 133a/19, 134b/5, 135a/18,
138a/6
- gedâ** -1- [F] Dilenci, köle, yoksul.
g. 120a/9
- gedây** -1- [F] krş. gedâ.
g.+nı 132a/19
- genc** -9- [F] Hazine.
g. 2a/3, 64a/5, 64a/6, 123a/4
g.-i perdâz 2b/11
g.+ini 129b/14
g.+ide 64a/8
g.+imizni 64a/7
g.+ler 63b/18
- gencine** -1- [F] Hazine, define.
g. (g.-i küntü ve kenzen
maḥfiyyeten) 117a/16
- genc-perdâz** -1- [F] Hazineyi
düzenleyen, tertip eden.
g.+ı 2b/11
- ger** -3- [F] Eğer.
- g. 126b/7, 144b/1, 148a/2
- gerd** -1- [F] Keder, tasa, toz, toprak.
g.+ini 135b/10
- gerdiş** -2- [F] Dönme, dolaşma, dönüş.
g. 41b/4
g.+lerde 147b/3
- gerdün** -3- [F] Felek, gök, dünya.
g. (şîr-i g.) 53a/10
g. birle 33a/8
g.+ğa 122a/4
- gerdün-serîr** -1- [F+A] Dünya tahtı.
g.+niġ (ḥākân-ı g.) 141b/2
- gevher** -1- [F] Cevher, esas, öz.
g.+i 147a/1
- gevher-efşân** -1- [F] İnci saçan.
g.+dur 133b/5
- gezend** -1- [F] Zarar, kayıp.
g. 133b/12
- ğış** -1- krş. kış
ğ.+ın (yaz ġ.) 126a/2
- ğıybet** -1- [A] Çekiştirme, bir kimsenin
ardından kötü konuşma.
ğ.+in 57a/1
- girev** -3- [F] Rehin, köle, yapılan bir
şeyi rehin veya iddia ortaya koymak için
kullanılan terimdir.
g.+din 132a/12, 132a/13
- giritâr** -2- [F] Esir, tutulmuş,
yakalanmış.
g. 110b/2
g. irdi 47b/19
- ğitî-penâh** -6- [F] Dünyanın koruyucusu,
koruyan.
k. 140a/4
- ğonçe-leb** -1- [F] Gonca dudaklı.

- gū** -1- [F] Söz, söyleyen.
g.+sında (güft ü g.) 114b/6
- gubār** -4- [F] Toz.
ğ. 141a/18
ğ.-ı merkeb-i kişver-sitān 140b/5
ğ.-ı mevkib-i zafer 141b/10
ğ.+ı 65a/15
- gūgird** -1- [F] Kükürt.
g. 111a/15
- gūl** -1- [F] Ahmak, aptal.
g. bol- 128a/6
- gūristān** -2- [F] Mezarlık.
g.+dın 23b/12
g.+da 23b/11
- gūrūr** -1- [A] Kendini beğenme, benlik, gurur.
ğ. (bād-ı ğ.) 143b/13
- ğusl** -2- [A] Yıkanma, temizlik, abdest.
ğ. kıl- 64a/12, 64a/14
- ğuşşa** -2- [F] Keder, tasa.
ğ. 138a/8
ğ.+sıdın 134b/6
- gūşiş** -2- [F] Upraşma, çabalama.
g. (g. ve ğāret) 26b/10, 26b/17
- gūşt** -11- [F] Et parçası, boy, beden.
g. 10b/18, 10b/19, 11a/3, 11a/4
- gūş-māl** -1- [F] Nasihat, terbiye.
g.+ler 102b/3
- gūy** -3- [F] Söz, söyleyen.
g. (g.-ı çevġān) 133a/3
güft u g. 63b/8
g.+lar 123a/17
- gūyā** -2- [F] Sanki, güya.
g. 31a/4
- güft** -3- [F] Söz, laf.
g. 123a/17
g. u gūy 63b/8
g. ü gū 114b/6
- gūher-berīd** -1- [F] Taç ulaştırın, cevher ulaştırın.
g. 2b/1
- gūher-tāc** -1- [F] Kıymetli taşlardan taç.
g. 144b/5
- gūl** -9- [F] Gül.
g. 120b/1, 133a/2, 133a/18, 134b/8, 135b/1
g. idi 143a/7
g.+i 142a/18
g.+leri 140b/5
g.+lerininġ 123a/15
- gūldeste** -2- [F] Minare.
g. 36b/1
g.+ğa 36a/19
- gūlistān** -3- [F] Gül bahçesi.
g. 117b/14
g.-ı irem 140a/11
g.+lar (lāle-i g.) 129b/19
- gūlşen** -2- [F] Gül bahçesi.
g. 140a/13
g. kıl- 140b/9
- gūmān** -2- [F] Şüphe, kuşku, zan.
g. 114a/11
g. kıl- 22a/8
- gūnāh** -16- [F] Suç, günah. **krş.** güneh
g. kıl- 13b/12, 35a/11, 57b/17
g.+nı 53b/15
g.+ım 26b/8
g.+ımğa 85b/3

g.+ı 57b/18
g.+ın 26b/8, 110b/8, 128b/13,
133b/8, 136a/17
g.+ığa 62b/2
g.+lar 37a/3
g.+ların 139a/4
g.+larınġıznı 130a/2

günāh-kār -9- [F] Suçlu, hatalı.

g. 48b/8, 51a/1
g. bol- 49a/2, 63a/17
g. kı1- 48a/16, 57a/1, 57b/18,
63a/14
g.+ıngdur 78b/9

günāh-kār1ık -1- [F+T] Suçlu olma,
suç, hata.

g. 63a/17

güneh -1- [F] Suç, hata. **krş.** günāh

g.+lerin 132b/3

güneh-kār -5- [F] **krş.** günāh-kār.

g. 120a/12
g. kı1- 13b/12, 27a/13, 35a/12,
122b/13

güng -1- [F] Dilsiz, sağır.

k. 120b/17

güren -4- [M] Asker halkası, asker
topluluğu.

g.+niġ 42b/6
g.+ni 42a/8, 42b/2
g.+lerin 42b/6

gürk -2- [F] Kurt.

g. (g.-i mādē) 21b/12
g.-i ner 21b/12

gürūh -3- [F] Topluluk, bölük.

g. 103a/9
g.+ıdın 14b/18

güvāh -1- [F] Şahit, delil, tanık.

g.+ıng 90b/8

güzer -4- [F] Geçiş, geçme.

g.+de 60a/9
g.+idin 59b/13
g. kı1- 106a/7, 142a/17

güzergāh -1- [F] Takip edilen yol, geçit.

g.+ı 142a/16

güzide -4- [F] Seçilmiş, kıymetli.

g. 3b/17
g.-i çehār 117b/7
tevārīh-i g.-i islām 4a/3
g. söz 3b/18

H/Ĥ/Ħ

ĥaber -89- [A] Bilgi, haber.

ĥ. 28a/7, 38a/11, 106b/1,
114a/13, 115a/18, 136b/7, 136b/14,
136b/16, 138a/15,
143b/15

ĥ. al- 57a/8, 136b/7

ĥ. ayt- 114a/13

ĥ. ber- 28a/8, 35a/15, 57a/10,
109b/15, 115b/4, 124a/19

ĥ. bol- 110a/13

ĥ. kel- 37b/18, 136a/4

ĥ. keltür- 37a/19

ĥ. kı1- 80a/11, 85a/15, 96b/12

ĥ. kil- 56b/16, 142b/2, 143b/10

ĥ. tap- 8a/19, 17a/19, 38a/15, 54b/8,
54b/10, 62b/13, 65a/6, 76a/12, 89a/1,
94b/14, 104a/16, 104b/8, 107a/13,
109b/6, 114b/11, 115a/10, 115b/10,
115b/11, 127b/13, 128b/6, 134b/18,
136a/12, 138a/16, 138b/8, 147a/4

ḥ. tiş- 56b/7
 ḥ. yiber- 24b/1, 37a/2, 45a/10,
 80a/10, 80b/17, 95a/11, 106b/18
 ḥ. yit- 36b/16
 ḥ.+ni 57a/10, 79a/16, 87b/17,
 96b/12, 107b/12, 112b/14
 ḥ.+im 76a/7
 ḥ.+i 95a/11, 102a/6, 112a/8
 ḥ.+in 12a/7, 35b/11, 36b/19, 37a/9,
 57b/12, 62a/10, 107b/6, 107b/16,
 107b/17, 136b/2, 136b/6
 ḥ.+inġizni 115a/13
 ḥ.+ler 53a/14
 ḥ.+lerni 58a/4
 ḥ.+leri 53b/5
 ḥ.+lerin 107b/10
ḥaber-dār -13- [A+F] Bilgisi olan, vakıf,
 haberdar.
 ḥ. 106a/1
 ḥ. bol- 8b/19, 9b/10, 17a/17,
 23b/9, 39a/5, 55a/13, 79b/12, 84b/19,
 109a/5, 109b/9, 109b/18
 ḥ. kı1- 109b/10
ḥabīb -1- [A] Dost, sevgili.
 ḥ.+im 2a/7
ḥabību'llāh -1- [A] Allah'ın sevgilisi,
 Hz. Muhammed.
 ḥ. 2b/3
ḥabīr -1- [A] Haberi olan, bilgisi olan.
 ḥ.+ler 144a/14
ḥācet -1- [A] İhtiyaç, gereklilik.
 ḥ.+iġa 109a/4
ḥācet-pezīr -1- [A+F] Duaları kabul
 eden, ihtiyaçları gideren.
 ḥ.+i 116b/8

ḥacīl -1- [A] Utanma, utançtan yüzü
 kızarmış.
 ḥ. 121a/3
ḥad(d) -19- [A] Sınır, derece, ölçü.
 ḥ. 85b/2, 140a/2, 146a/5
 ḥ.-i zātında 142b/4
 ḥ.+niġ 87a/14
 ḥ.+in 38b/1
 ḥ.+ige 15b/16, 51a/5, 88a/18
 ḥ.+idin 93a/6
 ḥ.+ide 6a/2, 26b/5, 44b/11,
 77b/3, 79a/4, 96a/1, 101a/15, 111b/17
 ḥ.+lerni 9a/17
hādī -2- [A] Doğru yolu gösteren,
 kılavuz.
 h. 144b/9
 h.-i sa' ādet 140a/6
ḥadīş -4- [A] Hz. Muhammed'in
 sözleri, haber.
 ḥ. 147b/5
 ḥ.+ni 131a/4, 131a/5
 ḥ.+de 59a/11
ḥāfız -2- [A] Koruyan, saklayan,
 ezberleyen.
 ḥ.+ınıġ 120b/18
 ḥ.+largā 120b/17
ḥākān -19- [F] Hükümdar.
 ḥ. 143a/3, 145b/2
 ḥāzret-i ḥ. 143a/19
 şāḥib-i tāc-ı ḥ. 2b/15
 ḥ.-ı a' zam-ı ekremniġ 140b/6
 ḥ.-ı faġfūr 3a/6
 ḥ.-ı gerdūn-serīrniġ 141b/2
 ḥāzret-i ḥ.-ı kāmrañniġ 141b/7

hazret-i h.-i kişver-sitân 140a/6,
142a/4, 142b/14, 145a/11

h.-i zamân 141a/8

h.+ğa 140b/10

hazret-i h. 143b/4

h.+ı (hazret-i h.) 140b/15

h.+niñg (hazret-i h.) 141a/11,
143b/15, 145b/11

hâkikat-3- [A] Doğru, gerçek.

h. 116b/7

h.+de 64a/6

h.+in 4a/1

hâkikî -1- [A] Doğru olan, asıl.

h.+niñg (pâdişâh-ı h.) 120b/2

hâkim -19- [A] Sahip, hükmü altında
olan.

h. 57b/1, 65a/8, 66a/5, 85b/4,
95a/1, 115b/2, 135b/15

h. bol- 62a/17, 101a/8

h.+i 11a/16, 12a/15, 87a/3,
102b/7, 102b/14, 122a/19

h.+iğa 102a/7

h.+leridin 103a/1

h.+leriniñg 7b/6

hâkimlik -3- [A+T] Sahip olma.

h. için 62b/4

h.+i 57b/16

h.+in 58a/11

hâkîr -1- [A] Zayıf, aciz.

h. (fâkîr-i h.) 4a/2

hâk(k) (1) -28- [A] 1. Doğru, hak,
muhakkak.

h. 3b/1, 77b/19, 80a/18, 104b/1,
123b/7, 123b/8,

h. bile 3a/10

h.+ı 128b/12, 133b/8

h.+ın 95b/2, 108a/4, 127a/15,
135a/4, 136b/12

nâz h. 14a/16

tuz h. 55b/6, 57a/3

h.+ıda 3a/14, 7a/5, 78b/5, 96b/3,
110a/13, 113a/5, 131a/17, 138a/1,
138a/11,

139a/13, 147a/4

hâk(k) (2) -21- [A] Allah.

h. 120a/5, 123a/18, 135b/9

h^vâst-ı h. 104a/6,

135a/14, 136a/19, 136b/18, 138a/5

vaşl-ı h. 148a/2

şâh-bâz-ı kudret-i h.

117b/10

h. te^câlâ 8a/11, 15a/5, 18a/1,
27b/13, 123a/12, 139a/13,

h.+niñg 94a/9, 147a/14

h.+ğa (taqdîr-i H.) 138a/7

h.+dın 123b/3, 139a/13

hâklık -1- [A+T] Dosdoğru, doğruca.

h it- 3a/19

hâk-sâr-1- [F] Toz toprak içinde.

h. 145b/15

hâl -62- [A] Durum, oluş, duruş.

h. 26b/5, 30b/16, 55a/3, 67a/4

ehl-i h. 147b/6

hasb-i h. 134b/5

ķavî h. 14b/18, 28a/13

h. bol- 11a/8

h. eyle- 122a/9

h.+ni 9b/5, 31a/11, 85b/11,
107a/2, 110b/3, 129a/14

şûret-i h. 104b/2

h.+ğa 28a/2
h.+din 8a/11, 8b/19, 15a/4,
62b/13, 65a/6, 76a/13, 79b/12, 104b/8,
107a/13,
109a/5, 114b/11, 136a/12
h.+de 15a/8, 17a/9, 18a/7, 19b/11, 22a/6,
25b/17, 29b/6, 29b/10, 31a/3, 56b/7,
63b/4, 77a/9, 97a/19, 99a/9, 100b/2,
107a/7, 107a/12, 107b/13, 107b/15,
110b/10, 112b/10, 123b/11, 124a/19,
130a/4, 134b/5, 135b/12
h.+im 120a/17
h.+i 133a/18
evvel h. 27b/17
h.+ler 18a/5
h.+lerde 99a/5, 134a/2
hālā -39- [A] Henüz, hâlâ.
h. 6a/10, 6b/16, 8b/16, 9a/17, 9b/11,
10a/6, 10b/4, 11a/15, 11b/4, 12a/10,
12b/2, 13a/3, 13a/6, 13b/16, 20a/8,
21b/8, 21b/15, 21b/19, 23b/15, 24a/7,
24b/7, 25a/18, 27b/5, 28a/18, 29b/8,
29b/17, 34a/16, 52a/8, 66a/19, 91b/12,
92b/19, 94b/16, 95b/7, 97b/13, 102b/3,
104a/7, 107b/2, 138a/16, 138a/17
hālāş -6- [A] Kurtuluş, kurtulma.
h. bol- 64b/3, 100b/5, 115a/1
h. kı1- 28a/3, 100b/2, 135b/15
hālāyık-17- [A ç.] İnsanlar, topluluk.
h. 59a/10
cemā^c at-i h. 56b/4
h.+niñg 134a/18
h.+nı 4a/15, 53b/16, 103a/12,
110b/7
h.+ğa 127a/8, 127a/11, 131b/10

h.+dın (rūsūm-ı h.) 2b/9
h.+ı 115b/5
h.+lar 3a/1, 8b/9, 103a/8
h.+larmı 139a/7
h.+ları 102b/1
hālet -3- [A] Durum, hâl.
h. 122a/19
h.+ide 53b/11
h.+leri 91a/2
hālī -6- [A] Boş, تنها, ıssız.
h. 23b/11, 64a/16, 104a/12
h. irdi 14b/2
h. imes irdi 61a/14
h. imes turur 77b/2
hālīfe -9- [A] Hükümdar, yönetici
halife, İslâm dininin ruhani lideri.
h. 56b/11, 103a/5, 103a/17,
126b/10
h.-i Bağdādını 103a/11
h.-i Hürşīd-iqtidār
141b/13
h.+niñg 103a/14
h.+ni 103a/19
h.+ğa 103a/14
hālīfelik -1- [A+T] Halifelik.
h. 56b/5
hālīfet -1- [A] Halifelik, yöneticilik.
h. (eyyām-ı h.) 140a/9
hālīfetü'r-rahmān -6- [A] Devrin hakimi,
Şibânî Han için kullanılan lakap.
h. (imāmü'z-zamān ve h.) 3b/14,
3b/16, 140a/81, 41a/9, 147b/1
h.+ı 140b/16
hālīku'l-eşyā -1- [A] Herşeyi yaratan,
Allah.

h. (hazret-i h.) 144a/5
halim -2- [A] Yumuşak huylu, yumuşak.
h. 147a/5, 147a/7
halık -8- [A] Topluluk, insanlar.
h. 3a/5, 68b/7, 120b/13, 139a/18
h.-ı 'âlem 3a/18
h.+nîng 45a/4
h.+nı 44b/15
h.+ğa 3a/3
hallada'llāhu -1- [A] Allah daim ve baki etsin.
h. 123a/6
hallada'llāhu mülkehu -3- [A] Allah onun mülkünü daim etsin.
h. 123b/9, 146a/17
h.+nîng 141a/9
hallada'llāhu mülkehu ve sultānehu -2- [A] Allah onun mülkünü ve hükmünü daim etsin.
h. 70a/9, 117a/18
hallada'llāhu te'ālā -1- [A] Yüce Allah daim ve baki etsin
h. 140a/9
hallāk -1- [A] Yaratıcı, yaratan.
zılāl-i h. 120b/8
halvet -4- [A] Yalnızlığa çekilmek, tek başına kalmak, yalnızlık.
h. 45a/12
h. kı1- 47a/17, 51b/19
h.+din 111a/17
hām -1- [F] Pişmemiş, ham.
h. it 18a/3
hamd -3- [A] Şükür, hamd.
h. 116b/16, 120a/1, 140a/2

hāmile -5- [A] Gebe, yüklü kadın.
h. 9b/4, 64b/15, 65a/10
h. bol- 23b/9, 112b/10
hamim -1- [A] Çok kızgın, çok sıcak.
h. 131a/13
hamir -2- [A] Hamur.
h. kı1- 40b/13, 65a/12
hamle -10- [A] İleri atılma, saldırış, hamle.
h. it- 110a/7
h. kı1- 14b/7, 45a/17, 55b/17, 56a/18, 104b/6, 108a/16, 114a/17, 114b/1, 115b/17
hamse -6- [A] Beş.
h (hamse ve hamsin ve sitte miye) 98b/18
h. ve hamsin ve semane miye 102a/3
h. ve tis'in ve hamse miye 28b/2
hamse ve tis'in ve h. miye 28b/2
tis'a ve tis'in ve h. miye 30a/9
hamsin -2- [A] Elli.
h (hamse ve h. ve sitte miye) 98b/18
hamse ve h. ve semane miye 102a/3
han -255- [F] Hükümdar, hakan, sultan.
h. 2b/19, 9a/16, 14a/16, 14b/1, 14b/9, 15a/7, 18a/12, 19b/12, 22a/17, 22b/12, 22b/16, 25a/5, 26a/10, 26a/17, 27b/3, 28a/7, 28a/8, 28a/10, 30b/16, 31a/1, 31a/11, 31a/16, 31b/8, 33a/11, 35a/5, 35b/6, 35b/10, 35b/15, 42b/11, 52a/17, 53a/8, 57b/15, 58a/3, 58a/4, 58a/6,

59a/3, 59a/15, 61a/17, 62b/12, 63a/13, 63b/8, 63b/19, 64a/4, 65a/3, 90a/4, 93a/14, 101a/13, 102a/6, 102b/2, 102b/18, 103a/2, 103a/7, 103a/10, 103a/18, 106a/8, 111a/16, 111a/19, 111b/7, 114a/2, 115a/1, 117a/19, 117b/18, 118a/2, 118a/3, 118a/8, 118a/18, 119a/7, 119b/9, 121a/8, 122b/10, 123b/13, 124a/6, 124a/10, 124b/1, 124b/2, 124b/9, 124b/15, 124b/16, 125a/2, 125a/4, 125a/6, 125a/8, 125a/10, 125a/14, 125b/9, 126a/14, 127b/4, 127b/14, 127b/15, 127b/18, 127b/19, 128a/2, 128a/16, 128b/6, 128b/12, 129a/3, 130a/12, 130a/17, 131a/3, 131a/5, 132a/17, 132b/1, 133a/19, 134b/3, 134b/5, 135a/4, 135a/17, 135b/11, 135b/13, 136a/2, 136a/4, 136a/5, 136a/8, 136a/11, 136a/16, 136b/1, 136b/3, 136b/5, 136b/16, 136b/18, 137a/3, 137a/5, 137a/12, 138a/1, 138a/15, 138a/16, 138b/4, 138b/7, 138b/10, 138b/13, 139a/4, 139a/8, 143a/3, 145b/2, 146a/6, 146b/7, 148a/4

hazret-i h. 63b/2,

127b/17, 134b/4, 136a/12, 142a/7, 142a/8, 142b/1, 143b/19

h. bilen 17a/9

h. birle 26a/2

h. bol- 46a/14, 46b/7, 46b/9, 47b/19, 48b/18, 68b/5, 68b/6, 86b/14, 95b/5, 118a/19, 121b/5

h. kıl- 77b/14

h. köter- 77a/12

h.+niñg 14b/11, 29b/8, 30a/16, 31a/1, 31a/3, 32a/9, 32a/14, 33a/12, 35a/7, 33b/16, 35b/10, 35b/11, 47a/15, 57a/6, 57b/10, 58a/3, 64b/12, 70a/9, 89b/18, 105b/14, 109b/14, 111b/2, 111b/5, 121b/3, 122a/15, 124a/5, 125a/9, 125a/10, 134a/2, 134a/11, 135a/15, 135b/14, 135b/16, 136b/17, 137a/14, 137a/16, 137a/19, 138a/12, 138b/14, 138b/15

h.+ni 17b/11, 18a/1, 63b/6, 137a/9, 138b/19

h.+ğa 10b/10, 26a/16, 35a/16, 35b/14, 48b/1, 57b/12, 75b/17, 115a/10, 118a/15, 119a/15, 122a/3, 124a/19, 126a/19, 128b/11, 133b/16, 146b/8

h.+ge 33b/6

h.+dm 14b/12, 26a/14, 34a/10

h.+ım 2b/18

h.+ı 28b/1, 29a/19, 36a/8, 64b/16, 118a/6, 129b/5

h.+ınıñg 28b/13, 100b/10

h.+lar 136b/2, 136b/18, 137a/1, 137a/7, 138a/1, 138a/12

h.+larnıñg 138b/16, 146b/7

h.+ların 138b/7

h.+larnı 136b/3, 138a/1, 138a/13, 138b/3

h.+lardın 121a/17

h.+ları 136a/3

han-ārā -1- [F] Sultanların içinde.

h. (vefādār-ı kişver-sitān-ı h.) 145a/1

handān -1- [F] Şen, gülen.

h. 133b/1

ḥānedān -3- [F] Köklü aile, soy.

ḥ.+ğa 11a/8

ḥ.+ığa 77b/19

ḥ.+larığa 102a/11

ḥanlıġ -1- krş. ḥanlık.

ḥ.+ı 64b/13

ḥanlık -7- Hükümdarlık.

ḥ. 77b/13, 77b/19

ḥ.+ğa 77b/7, 77b/11, 77b/17,

78a/18

ḥ.+nı 77a/15

ḥannās -1- [A] Şeytan.

c. 123a/9

ḥanümān -4- [F] Yurt, ev.

ḥ.+ı 25a/13

ḥ.+ın 24a/19, 25b/5

ḥ.+ların 26a/11

ḥan-zāde -4- [F] Han çocuġu, şehzade.

ḥ. 91b/13

ḥ.+ni 37a/18

ḥ.+ğa 37a/17

ḥ.+si 78b/3

ḥarāb -8- [A] Yıkılmış, yıkık dökük, viraan olmuş.

ḥ. bol- 36b/14, 49a/4

ḥ. kı1- 4a/15, 60a/9, 99b/19,

102a/5, 102b/12, 107a/15

ḥarāc -2- [A] Vergi, zor kullanılarak alınan para.

ḥ. al- 141a/5

ḥ. ber- 12b/13

ḥarām -5- [A] Yasak edilmiş, dinen yasak edilmiş şey.

ḥ. 132a/10, 132a/12, 132a/13,

132a/14

ḥ. bol- (süti ḥ.) 80a/15

ḥarāret -1- [A] Sıcaklık, ateş basması.

ḥ.+ı 61a/15

ḥarb -1- [A] Savaş.

ḥ. et- 38b/7

ḥarc -1- [A] Gider, harcama.

ḥ. kı1- 100a/11

ḥvāre -3- [F] Bir kimsenin mirasçısı olanlar, yakın.

ḥ. tut- 80b/16

ḥ.+leri 110b/9

ḥ. + leriğa 104b/9

ḥarekāt -1- [A] Davranış, iş.

ḥ. kı1- 76a/10

ḥarem -15- [A] Eş, zevce, yasak alan.

ḥ.+im 65a/4

ḥ.+inġ 90a/3

ḥ.+ı 65a/1, 82b/12, 82b/13,

82b/14, 82b/17, 82b/18, 103a/16

ḥ.+in 15a/14, 56b/10

ḥ.+lerğa 31b/8

ḥ.+leri 114b/11

ḥargāh -2- [F] Büyük çadır, otaġ.

ḥ. 9a/9, 124a/18

ḥargūş -1- [F] On iki hayvanlı Türk takviminin dördüncü yılı, tavşan.

ḥ. yılı 62a/13

ḥarḥaş -1- [F] Kızgınlık, kargaşa.

ḥ.+lardın 99a/13

ḥarīr -1- [A] İpek, ipekli.

ḥ. 29a/8

ḥāş -10- [A] Özel, mahsus olan.

ḥ. 27b/11, 31b/11, 102a/9,

124b/18, 136b/10, 147a/8

ḥ. bol- 7a/9, 10a/7, 11b/1

- h. turur 6a/14
- h̄asb** -1- [A] Gereğince, sebebiyle, göre
h.-i h̄āl 134b/5
- h̄asbü'l-h̄āl** -1- [A] Durum gereğince.
h. 133a/19
- h̄ased** -1- [A] Kıskançlık.
h. 139a/17
- h̄asen** -1- [A] Güzel, iyi.
h. turur 94b/19
- h̄aşıl** -2- [A] Olmuş, ortaya çıkmış.
h. 87a/18, 123b/1
- h̄aşılā** -1- [A] En sonunda, kısaca.
h. 121a/1
- h̄aşıyyet** -1- [A] Teşvik etme, kandırıp ayartma.
h. 63a/11
- h̄aşlet** -1- [A] Huy, yaratılış, mizaç.
h. 143a/1
- h̄aşm** -7- [A] Düşman.
h. 45a/16, 45a/18, 67a/4, 144a/16
h.+ı 17a/14, 62b/1
h.+ınıṅ 144a/15
- h̄asret** -2- [A] Özlem, özleyiş.
h. 134b/10
h.+idin 117a/4
- h̄āşşa** -8- [A] Özel, bilhassa.
h. 23a/15, 27b/4, 34a/10, 57b/10, 58a/3, 111a/13, 114b/6, 114b/7
- h̄āşsu'l-h̄āş** -1- [A] En büyük, en özel.
h. (h.-ı pādīşāh) 126b/14
- h̄vāst** -4- [F] İstek, dilek, irade.
h. (h.-ı h̄aḡ) 104a/6, 135a/14, 136a/19, 136b/18, 138a/5
- h̄aste** -6- [F] Hasta.
h. 59b/10
h. bol- 48a/8, 98a/10, 106a/8
h. irmiş 76a/13
h.+ğa 53b/12
- h̄asteliğ** -1- [F+T] krs̄. h̄astelik̄.
h.+ıdın 76a/6
- h̄astelik̄** -6- [F+T] Hastalık.
h. 56a/7, 101a/6
h.+min 79b/18
h.+dın 76a/16
h.+ı 75b/15
h.+ım 99a/6
- h̄asūd** -1- [A] Kıskanç.
h. 21a/9
- h̄aşem** -1- [A] Maiyet, hizmetçi, yanında bulunanlar.
h. 23a/9
- h̄aşerāt** -1- [A ç.] Küçük böcekler.
h. 117a/3
- h̄aşhāş** -1- [A] Haşhaş.
h. (dāne-i h̄.) 116b/4
- h̄at(t)** -8- [A] Yazı, ferman.
h. 110a/1, 110a/2, 133a/18
h. ber- 85a/19
h.+nı 38b/8
h.+ı birle 4a/5
h.+ın 63a/17
h.+larnı 113a/6
- h̄āḡā** -1- [A] Yanlış, hata.
h. kıl- 26a/15
- h̄aḡar** -1- [A] Tehlike.
h.+dın 142b/11
- h̄aḡarlık̄** -1- [A+T] Tehlikeli.
h. 65a/11

hâtem -4- [A] En son, üstü mühürlü yüzük.

h. 120a/9

mekîn-i h. 2b/17

h.-i sücûd 3a/15

hâtır -9- [A] Gönül, akıl, his.

h. 77a/7

h.+nıñg 35a/11

h.+dın 97a/8

h.+ımğa 90a/8

h.+ı 13b/11, 61a/18

h+ ın (meyl-i h.) 47a/15

h.+ığa 3b/17

h.+ıda 16b/4

hâtır-h'vâh -1- [A] Hatırını saymak, gönlünü almak.

h. 58a/19

hatm -1- [A] Bitirmek, sonuna erdirmek.

h. eyle- 120b/19

hatun -164- [F] Eş, hanım, kadın.

h. 8b/18, 9b/4, 9b/16, 15b/9, 17a/15, 22b/19, 40b/3, 40b/8, 41a/17, 47b/12, 51b/12, 54b/3, 54b/4, 65a/17, 66a/13, 67b/1, 67b/4, 68a/1, 68b/13, 89b/19, 91a/8, 92a/1, 98b/1, 98b/5, 100b/1, 105b/4, 110b/15, 110b/17, 112a/11, 112a/16, 119b/13, 131b/12, 131b/13, 131b/14, 131b/17, 132a/4, 149a/1

h. al- 23a/15, 23b/2

h.+nıñg 8a/3, 9b/17, 41a/13,

65b/18, 94a/14, 131b/13

h.+nı 23a/5, 59b/10, 80b/16

h.+ğa 23a/1, 23a/7, 112b/18

h.+dın 22a/6, 91b/15, 98b/4

h.+ı 7a/13, 11b/6, 13a/18, 14b/12, 15b/10, 15b/11, 18a/7, 19a/12, 23b/9, 39b/6, 39b/14, 40b/4, 40b/6, 40b/17, 41a/6, 41a/9, 41a/16, 47b/9, 50a/1, 54a/3, 56b/6, 65a/17, 65a/18, 65b/8, 65b/16, 66a/2, 66a/9, 67a/7, 67a/13, 67a/16, 67b/10, 67b/16, 67b/18, 68b/2, 68b/11, 69a/3, 69a/10, 77a/9, 77a/19, 81a/6, 86b/16, 89b/18, 94a/6, 95b/10, 95b/13, 99b/5, 100b/11, 100b/13, 100b/14, 100b/19, 101b/2, 110b/15, 110b/17, 111b/4, 112b/18, 149a/1

h.+nıñg 13b/11, 14b/11, 18b/8, 66a/3, 80b/10, 91a/8

h.+ın 18b/10, 21b/11

h.+ını 20b/11

h.+ığa 13b/19

h.+ıdın 41a/18, 91b/11, 149a/1

h.+lar 3b/12, 37a/17, 126b/19, 131b/19

h.+ları 12b/16, 13b/17, 15a/19, 37b/1, 47b/5, 47b/6, 61b/7, 64b/6, 64b/8, 65a/19, 78a/14, 90b/17, 95b/10, 95b/19, 98a/19, 104b/3, 109a/9, 111b/4, 111b/12, 113a/13, 121a/13

h.+larınıñg 13b/6, 46b/18, 67b/7, 69a/5

h.+ların 52a/5

h.+larığa 54b/12, 67a/5

h.+larıdın 20b/12, 40b/8, 90a/1

havâ -5- [A] Hava

h. 10a/12, 98a/9, 143a/7

h.+sı 6a/16, 142a/16

havâkîn -1- [A ç.] Hükümdarlar, hakanlar.

- h. 2b/11
- havāş** -1- [A ç.] Seçkin, ileri gelen kimseler.
h. 124b/18
- havātīn**-2- [A ç.] Hanımlar, hatunlar.
h. (zıkr-i h.-i Maḥmūd Bahadır Sulṭān) 148b/2
zıkr-i h.-i Muḥammed
Temür Bahadır Ḥan 146a/17
- havf** -1- [A] Korku.
h.+ıdın 40b/12
- havl** -1- [A] Korku.
h.+i (cān h.) 122a/15
- havz** -5- [A] Havuz.
h.+nıñg 60b/8
h.+ğa 60b/9, 60b/10
h.+mıñg 140a/12
h.+lar 60b/7
- hayā** -2- [A] Utanma, edep.
h.+dın 3a/17
h.+sıdın 117b/13
- hayāl** -15- [A] Zihinde kurulan şey, düş.
h. (h.-i bāṭıl) 143b/12
h.-i fāsīd 97a/7
h. kı1- 55b/15, 57a/1, 104a/5, 108a/12, 114a/3, 114b/3, 115b/15, 145b/10
h.+im 80a/2, 94b/6
h.+i 92a/19, 95a/9
h.+indın 133b/2
- hayāt** -9- [A] Hayat, yaşam.
h. 18b/8, 99b/10, 148b/4
āb-ı h. 121a/5
esbāb-ı h. 121a/5
- h.+ıda 19a/11, 48b/14, 99b/11
h.+ında 46b/2
- hayl** -9- [A] Topluluk, zümre.
h. 23a/9, 28a/17, 112b/16, 142b/14
sipehsālār-ı h.-ı enbiyā
2a/9
h.+ı 14b/12
h.+ın 122a/9
h.+ını 141a/5
h.+mıñg 2b/11
- hayme** -1- [A] Çadır.
h.+siniñg 99a/9
- hayr** -1- [A] İyi, hayırlı.
h. 139b/1
- hayrān** -5- [A] Şaşırın.
h. 96b/18
h. bol- 17a/11, 53a/3
h. kal- 111b/2
h.+dur 133b/3
- hayret** -1- [A] Şaşırma, şaşırıp kalma.
h.+de (h. bol-) 38a/15
- hayvān** -1- [A] Hayat.
h. (h. suyu) 140b/4
- hayvānāt** -3- [A ç.] Hayvanlar.
h.+nı 51b/8, 61a/6
h.+lar 60b/10
- hayyü-tüvāna** -1- [A+F] Diri, güçlü.
h. 1b/8
- hazān** -1- [F] Güz, sonbahar.
h. 129b/18
- hazāyin** -6- [A ç.] Hazineleler.
h. 23a/9, 145b/14
h. birle 47a/13
h.+in 56a/3, 103a/14

h.+imni 92b/1
hâzır -7- [A] Huzurda olan kimse, bir yerde hazır olmak.
h. bol- 63a/1, 61a/17, 63a/3, 99b/7
h. irken 100a/9
h. ikendür 14b/7
h.+lar 8a/11
hâzırâ -1- [A] Şimdi, hâlihazırda.
h. 95a/8
hazın -1- [A] Hüzünlü, kederli.
h. 116b/10
hazîne -5- [A] Hazine, devlet malı.
h.+din 64b/3, 100a/10
h.+si 10b/12
h.+lerin 138b/16
h.+lerini 46b/4
hazret -60- [A] Saygı ifade eden unvan.
h. 142a/9, 143b/5
h.-i hâkân 141a/11, 140b/15, 143a/19, 143b/15, 145b/11
h.-i hâkân-ı kâmrân 141b/7
h.-i hâkân-ı kişver-sitân 140a/6, 142a/4, 142b/14, 145a/11
h.-i hâkân-ı zamân 141a/8
h.-i Hâlık-ı Cebbâr 141b/5
h.-i Han 31a/1, 63b/2, 127b/17, 134b/4, 135b/16, 136a/12, 142a/7, 142a/8, 142b/1, 143b/19
h.-i ka'an 62b/1, 63a/5
h.-i kişver-sitân 140b/10
h.-i melik-i 'âlem 120a/11
h.-i metîn 4b/19
h.-i müfettahu'l-ebvâb 142a/13

h.-i nâdirü'z-zamân 117a/17, 141a/2
h.-i risâlet 120b/1
h.-i şâhib-kırânî 120b/7
h.-i Hâliku'l-eşyâ 144a/5
h.-i Kişver-sitân 143b/9
h.-i Maḥmūd Sulṭân 140b/17
h.-i Mâlikü'l-mülk 140a/5
h.-i Mehdî Sulṭân 140b/18
h.-i Mevlânâ-i Rûmî 4a/17
h.-i Muştafâ 117a/16
h.-i Resûl 4b/2
h.-i 'izzet 142a/1
h.-i 'izzet-i 'amme 120a/14
h.+niġ 140b/12, 143b/1, 144a/3, 145a/12
h.+ġa 62b/11, 62b/14, 62b/16
h.+tin 142b/6
h.+ini 5a/1
h.+iġa 68b/2, 85a/13, 121a/8
h.+inge 141b/12
h.+ide 4a/14
h.+inde 116b/4
heft -1- [F] Yedi.
b. 139a/15
hefte -1- [F] Hafta.
h.+din 106b/13
hekîm -5- [A] Doktor.
h. 44a/6, 44a/7
h.+ler 64a/3
h.+niġ 104b/18
helâk -33- [A] Yok olmak.
h. 104a/13
h. bol- 53a/7, 53a/11, 53a/12, 54b/3, 55b/13, 59b/14, 98a/6, 133b/16

h.+ige 4b/13
h. it- 104b/7
h. kı1- 8a/4, 8a/15, 20b/15, 22a/7, 22a/14,
25a/13, 29a/3, 29a/11, 55b/13, 55b/16,
56a/15, 57b/13, 102a/18, 106a/14,
110a/7, 110b/12, 111b/5, 113b/1,
124b/7, 126b/5, 128b/10

hem -70- [F] Hem, üstelik.

h. 1b/8, 2b/16, 3a/2, 3a/16, 5a/5, 8a/17,
9a/12, 13a/2, 14b/15, 15b/1, 16a/14,
16b/11, 16b/15, 16b/17, 17b/2, 18b/18,
21a/11, 21a/17, 27b/8, 27b/13, 28b/14,
31a/18, 31b/10, 32b/2, 38b/18, 39b/11,
41a/4, 45a/19, 46b/1, 46b/6, 46b/8,
46b/10, 50a/3, 58b/13, 60a/14, 61b/1,
64a/6, 65a/5, 67b/14, 69a/10, 100a/18,
104b/1, 107a/4, 109b/7, 114b/2, 122a/8,
124a/15, 127a/11, 133a/5, 133a/16,
133a/17, 134b/11, 136b/16, 139a/10,
140a/16, 141b/10, 142a/11, 143a/12,
143a/17, 145a/6, 146a/13, 148b/10,
148b/11

hemân-zamân -1- [F+A] O anda, o
zamanda.

h. 36b/4

hemîşe -3- [F] Daima, her zaman.

h. 3b/7, 116b/9, 142b/19

hem'ol -3- [F+T] Aynı.

h. 37b/18, 58b/17, 59a/2, 68a/15

hem-râh -1- [F] Yoldaş, yol arkadaşı.

h. kı1- 30b/2

hem-sâye -1- [F] Komşu.

h.+sidin 9a/1

henüz -6- [F] Henüz, daha yeni.

h. 7a/7, 24b/11, 31a/16, 35a/10,
51a/9, 111b/1

her -149- Hep, bütün, her.

h. 2a/5, 2a/9, 4a/16, 5b/12, 6a/9, 6b/17,
7a/9, 7b/1, 8a/2, 8b/5, 10a/6, 10a/8,
10a/10, 10a/15, 10b/7, 10b/11, 10b/16,
11a/8, 11a/16, 11b/3, 11b/10, 12b/14,
13a/2, 13b/13, 13b/5, 13b/16, 15b/8,
18a/9, 19b/17, 24b/18, 25a/2, 25b/2,
25b/4, 27b/14, 27b/15, 35a/2, 36b/12,
37b/1, 38b/4, 38b/7, 40b/4, 44b/11,
46b/16, 47a/9, 47b/1, 47b/2, 49a/9,
49a/12, 50b/1, 51a/1, 51a/10, 53a/4,
55b/1, 57b/4, 57b/6, 57b/17, 57b/19,
58b/3, 58b/10, 59a/2, 59b/5, 59b/9,
60b/3, 60b/6, 60b/8, 60b/9, 60b/15,
60b/16, 61a/12, 61a/17, 62b/2, 63b/15,
64a/3, 64a/4, 64a/6, 66b/7, 67a/11,
75b/11, 79b/19, 80a/3, 85b/3, 86b/8,
89b/2, 90a/6, 91b/1, 92a/18, 95a/3,
97a/18, 98a/2, 99a/8, 100a/2, 102b/16,
102b/19, 103a/15, 104a/4, 104b/5,
107b/4, 107b/17, 109a/1, 110a/10,
111b/6, 112a/3, 112b/3, 115b/11,
116b/14, 117b/1, 121a/1, 121a/7,
121b/10, 122a/5, 123b/4, 125b/15,
126a/3, 126a/15, 126b/9, 127a/4, 130a/1,
130a/8, 131b/17, 132b/14, 133a/4,
133b/13, 134b/7, 134b/10, 134b/11,
135a/5, 135a/14, 136b/18, 137a/17,
137a/19, 138a/8, 138a/11, 140b/11,
141b/16, 142a/11, 142b/4, 142b/8,
143a/8, 144a/6, 144a/10, 145b/1,
147b/17

heravul -8- [M.] Öncü asker birliği,
kılavuz
h. 29a/4, 101b/19, 115a/17,
124b/18, 134b/14
h.+ı 29a/5, 114a/19
h. yiber- 29a/4

hergiz -8- [F] Asla, kesinlikle.
h. 20a/7, 123a/11, 129b/15,
129b/18, 129b/19, 132a/5, 133b/12,
135b/5

herze-gūy -1- [F] Saçma konuşan.
h. 29b/9

hesāb -2- [A] Hesap.
h.+ın 145b/13, 145b/14

hevā -2- [A] Heves, istek.
h.+ğa 17a/10
h.+mızda 123a/7

hevā-dār -4- [A+F] Dost, arkadaş.
h. 124a/19
h.-irdiler 48a/16
h.+ları 62b/12
h.+larıdın 110a/15

hevā-h'āh -2- [F] Dost, arkadaş.
h. 48b/1, 66a/5

heves -5- [A] İstek, arzu.
h. 19a/4
h.-i ħubbu'l-vaṭan 123b/1
h.+i 114a/9
h. kı1- 120b/15, 123a/18

hevl-nāk -1- [A+F] Korkulu.
h. uyğan- 22b/19

heybet -2- [A] Azamet, korku.
h. 124a/16, 124b/5

hezār -3- [F] Bin, pek çok.
h. 61a/9, 144a/11

hezāre -81- [F] Bin kişilik birlik.
h. 12a/15, 31b/4, 32b/14, 60b/15,
80b/4, 94b/14, 94b/16
hezāre-i Ağay asar Noyan
32b/1
h.-i hezārei 32b/12
h.-i Avām-ı Öngüt 32b/18
h.-i Bala Noyan 32b/2
h.-i Baluğan alça 32b/17
h.-i Barin orı Noyan 32b/17
h.-i Bavurı Noyan 32a/8
h.-i Bayu 34a/18
h.-i Bilektutay Noyan 33b/12
h.-i Boragül Noyan 32a/9
h.-i Borlatay araar 34b/2
h.-i Boto Gürgen 33a/9
h.-i Calayirtay Yusuvur 33b/1
h.-i Cedey Noyan 32a/13
h.-i Dayir 34b/10
h.-i Doulu erbi 33b/9
h.-i Doyua 32b/6
h.-i Huıtay 34a/18
h.-i İlı Noyan 33a/13
h.-i İlik To'a 34b/6
h.-i İlügey 34b/6
h.-i adan Kebte'ül 32b/12
h.-i Kehetey Noyan 33a/9
h.-i Kiŋgitay otan Noyan
34a/14
h.-i Kiŋıyaday Noyan 32a/14
h.-i Köki Noyan 33a/1
h.-i ubilay Noyan 34b/14
h.-i uşaun Cusu 33b/21
h.-i uyuldar Seen 33a/17
h.-i Maŋıl Türken 32b/14

h.-i Maş 33a/1	h.+sin 94b/13
h.-i Mönge Qalça 33b/21	h.+ler 31b/3, 31b/5, 31b/12,
h.-i Muqali Köyeng 33a/5	80a/6
h.-i Muqur Quran 32b/9	hıdmet -46- [A] Hizmet.
h.-i Müge Noyan 34b/2	h. 136a/7
h.-i Müngkür 34a/14	h. kıl- 20a/1, 27a/5, 80a/18,
h.-i Münglig İçige 32b/18	98b/18, 118a/15, 125b/7
h.-i Naya Noyan 33a/17	h.+ğa 24b/3, 85a/1
h.-i Ögle Çerbi 33b/19	h.+din 33a/19
h.-i Öngür Noyan 33b/4	h.+de 96b/2, 111a/5, 118a/16,
h.-i Senğu Güregen 33b/15	121b/2, 147b/4
h.-i Sotu Noyan 33b/1	h.+i 133b/8
h.-i Söketü Çerbi 32a/18	h.+in 18b/8, 85b/16, 97b/13
h.-i Sübeday Bahadır 33b/9	h.+iğa 19b/13, 66b/10, 75b/18,
h.-i Südün Noyan 32b/3	90b/4, 93a/10
h.-i Şiki Qutuqu 32b/6	h.+idin 65a/13
h.-i Tayçu Gürgen 32b/9	h.+ide 22a/17, 22b/16, 23a/13,
h.-i Temüden Noyan 33b/19	26b/18, 34a/8, 34b/4, 38a/4, 92a/3,
h.-i Toğrul 34b/14	93a/14
h.-i Toluy Çerbi 32a/18	h.+imizni 138a/18
h.-i Tuğan Vanşı 34a/6	h.+ingizğa 30a/15
h.-i Tuğrul Noyan 32b/3	h.+ler 17a/17, 33a/19, 39a/8,
h.-i Udaçı 33b/12	124a/5, 124a/13, 124a/14, 124a/15,
h.-i Uqay 33b/4	134a/14
h.-i Uyar Vanşı 34a/6	h.+lerim 80a/18
h.-i Ügür Qalça 33b/15	h.+lerinin 128b/12
h.-i Yeke Qutuqut Noyan 33a/13	hürāmān -1- [F] Salınarak yürüyen.
h.-i Yesü Buqa Tayşı 33a/5	h. 117a/10
h.-i Yesün To'a Tayki 32b/12	hured -1- [F] Akıl.
h. begi 12a/1, 18b/16, 25a/19,	h. 2b/2
26a/18	hured-mend -1- [F] Akıllı, anlayışlı.
tört h. 32b/14	h. 63b/16
h.+ni 23a/15, 31b/11	hürmen -1- [F] Harman.
h.+ğa 79b/19	h.+lerin 117a/4
h.+din 31b/7	

hırs -2- [A] İstek, sonu gelmeyen arzu.	97a/2, 99a/4, 105b/1, 108a/17, 111a/6, 111a/16, 113a/3, 119a/4, 122b/2, 122b/7, 125b/15, 125b/18, 126a/6, 129a/3, 129a/8, 138b/10, 139a/2, 139a/10
h. 123a/9	
h.+ımız 123a/7	
hısm -1- [A] Yakın, akraba.	hidâyet -2- [A] Doğru yolu gösterme, hidayet.
h.+ı 142b/14	h. 8a/7
hışm -3- [A] Kızgınlık, öfke.	h+ i (iğbâl-i h.) 140a/6
h.+ı 28a/17, 145a/13	
h.+ın 103a/8	hikâyet -68- [A] Anlatım, hikaye.
hışm-gîn -1- [A+F] Çok öfkeli, kızgın.	h. 15a/9, 17a/8, 22b/13, 35a/14, 47a/2, 47a/3, 51a/15, 51b/12, 54a/2, 54a/5, 55a/9, 61b/15, 64b/10, 65b/16, 77a/1, 78a/17, 79a/7, 79b/2, 80b/7, 84b/15, 88a/11, 92a/12, 96b/2, 99a/2, 99b/13, 100a/6, 104a/2, 105b/17, 106a/10, 109b/2, 111b/18, 114a/1, 115a/2, 115b/3
h. bol- 97b/17	h.-i Buyruk Han 28b/12
hiyânet -3- [A] İhanet, hainlik.	h.-i Süleymân 131b/11
h. 65a/5	h.-i Yuci Han 75b/12
h. kör- 23a/2	sonğğı h. 30a/7
h.+i 100a/18	h.+dîn 11b/3, 26b/3
hiyem -1- [A ç.] Çadrlar.	h.+de 31a/6
h. (menâzil-i h.) 141a/15	h.+i 11b/7, 15b/6, 22a/19, 22b/18, 26a/9, 31a/19, 32a/17, 32b/20, 41a/1, 89a/13, 91b/16, 100a/8
hizâne -2- [A] Hazine.	h.+i (munuñg h.) 13b/18
h. 93a/2	h.+iğâ 21a/12
h.+lerin 109b/19	h.+ler 63b/15
hicr -1- [A] Ayrılık.	h.+leri 7b/3, 11a/5, 11b/2, 21a/5, 33b/14, 91a/1, 147a/15
h.+idin 134b/8	h.+leridin 3b/11
hicrân -2- [A] Ayrılık.	h.+lerindin 64a/10
h. 134b/10, 134b/11	h.+leriniñg 47a/1
hicret -1- [A] İslâm takviminin başlangıcı, hicrî takvim.	h.+lerni 89b/12
h. 4a/8	h.+ni 24b/8
hiç -54- [F] Hiç, önemsiz.	
h. 6a/16, 10b/12, 13b/18, 16a/4, 16a/9, 18a/1, 20a/17, 20b/6, 25a/15, 33a/19, 38b/10, 41a/12, 44a/12, 45a/12, 49a/2, 53a/6, 53a/18, 56b/1, 58a/7, 59a/9, 61a/11, 61b/2, 61b/12, 63a/2, 63b/19, 66a/8, 68a/11, 80a/2, 88b/17, 90a/4, 90b/2, 90b/11, 92b/9, 92b/12, 94b/9,	

- hikmet** -8- [A] Bilgelik.
 h. 2a/3, 2a/5, 123a/11
 h.+din 147a/4
 h.+i 2b/5
 h.+in 144a/14
 h.+inġdin 116b/6
 h.+ler 63b/14
- hilāf** -3- [A] Karşı, zıt.
 h. kı1- 11b/18, 129b/5, 134a/3
- hilāfet** -3- [A] Birinin yerini tutmak, hilafet.
 h. (evc-i h.) 142a/14
 h. buyur- 120a/1
 h.+i 142a/4
- hil'at** -6- [A] Süslü elbise, kaftan.
 h.+in 117b/6, 120a/18
 h.+ini 117a/8
 h.+ler 127a/16, 139a/6, 139a/9
- hile** -11- [A] Aldatmaca, oyun, hile.
 h. 12a/10, 108a/2, 112a/6, 148a/5
 mekr ü h. 49a/8
 h. birle 12a/8,
 h. kı1- 24a/18, 24b/11, 107b/14
 h.+sidin 28a/6
 h.+ler 24b/10
- hilekār** -2- [A] Aldatan, hile yapan.
 h. 24b/3
 h. + sin 131b/5
- hilelik** -1- [A+T] Hileli.
 h. 29a/18
- hilet** -1- [A] Aldatmaca, hile.
 h. 80b/19
- hilm** -3- [A] Sakin tabiatlılık, yumuşaklık.
 h. 3a/17, 147a/5, 147a/7
- himmel** -11- [A] Gayret, çalışma.
 h. 123a/18, 140b/18
 h. kı1- 118a/16
 h. tut- 119a/7, 124a/8, 124a/9
 h.+i 132a/15, 142b/19
 h.+in 3b/14
 h.+idin 118a/19, 139a/15
- hire** -1- [A] Donuk, fersiz göz.
 h.+ġa 143a/16
- hişār** -1- [A] Kale.
 h. 54a/18
- hişse** -8- [A] Pay, hisse.
 h. 34b/17, 35a/6
 h.-i Çaġatay Hān 34b/1
 h.-i Külgen 34b/13
 h.-i Ögetay Ka'an 34b/5
 h.-i Yuci Hān 34a/13
- hizāne** -1- [A] Hazine.
 h.+sin 31a/15
- hōd** -3- [F] Kendi, bizzat.
 h. 122b/18, 133a/5, 141b/1
- hōd-bīnlik** -1- [F+T] Kendini beġenmişlik, bencillik.
 h. 3a/17
- hōş** -10- [F] Güzel, iyi.
 h. 5a/1, 95b/1
 h. bol- 8b/14
 h. kel- 58a/19, 97b/2, 107b/5
 h. kı1- 96a/2, 115b/7
 h. ol- 142a/16
 h. irmez 125a/6
- hōş-būy** -1- [F] Güzel kokulu.
 h. 131b/3
- hōş-dīl** -1- [F] Memnun, gönlü hoş.

h. 116b/5
hōş-hâl-1- [F+A] Mutlu, hâli vakti yerinde.

h. bol- 142a/8

hōşla -4- [F+T] Beğenmek.

h.-dı 31a/11

h.-dınġ 42a/11

h.-ğaç 42a/13

h.-madı 9b/14

hōşluk -1- [F+T] Güzellik, iyilik.

h. 107a/18

hoşnūd-1- [F] Rızı, memnun.

h. 146a/11

hōşnūd-1- [F] Rızı, memnun

h. 147b/7

hōş-reng -2- [F] Güzel renkli.

h. 131a/19, 131b/3

hōş-şüret -3- [F+A] Güzel yüzlü, sevimli.

h. 8a/8, 8a/13

h. bol- 8a/6

hōş-tâc-2- [F] Güzel görünüşlü, güzel başlı.

h. 126b/18, 126b/19

hū -1- [F] Huy, karakter.

h. (dürüş h.) 24a/11

hūb -4- [F] Güzel, hoş, iyi.

h. 145b/6

hūb h. 39a/10

h.+lar 133a/7

hubbu'l-vaṭan -1- [A] Vatan sevgisi.

h. (heves-i h.) 123b/1

hūbluk -1- [F+T] Güzellik, hoşluk.

h. 53b/17

huceste-makām -1- [F+A] Uğurlu yer, yüce makam.

h. 141a/15

hudā -4- [F] Allah.

h. 3a/16

h. 148a/18

h.+nı 8b/5

h.+nıġ 8b/7

hudā-perest -1- [F] Allah'a iman eden, mümin.

h. 9a/14

hudā-şinās -1- [F] Allah'ı bilen, tanıyan.

h. 8b/7

hudāvend -3- [F] Sahip olan, malik.

h. 2a/1, 141a/14

h.-i 'âlem 140a/2

hudāyā-1- [F] Ey Allah'ım, seslenme, nida.

h (bār-ı h.) 53b/15

hudāy-perest -2- [F] Allah'a iman eden.

h. 8b/2

h. bol- 8a/5

hudūd -1- [A ç.] Sınırlar.

h.+ıġa 77a/17

hum-dān -1- [F] Şarap küpleri konan yer.

h.+ı 143a/11

hūr -3- [A] Cennet kızı, çok güzel kadın.

h. 117a/7,

meşel-i h. 103a/17

h.+larınıġ 123a/15

hūrān -1- [A ç.] Huriler.

h. (dilberān-ı h.) 133a/17

hurrem-2- [F] Şen, sevinçli.

- h. 143a/7
h. bol- 53b/5
- hürüc** -3- [A] Çıkartma, çıkış.
h. kı1- 4a/12, 27b/17, 27b/18
- hurüş** -1- [F] Coşma, gürlleme.
h. kı1- 140b/8
- huşümet** -11- [A] Düşmanlık.
h. 20b/19, 21a/10, 21b/19, 28a/2,
96b/3
h. bol- 29a/17
h. kı1- 15a/11
h.+i 66b/3
h.+ler 15b/19, 25a/5, 99a/3
h.+leri 13a/13
- hutbe** -2- [A] Hatibin halka verdiği dini öğüt, hutbe.
h. 3b/16, 102b/9
- hüy** -1- [F] Huy, karakter.
h. (h.-ı bed) 139a/18
- huzür** -9- [A] Rahatlık, huzur.
h. 8b/9, 129b/8, 131b/1
h. kı1- 44a/9, 58b/12
h.+ğa 133a/13
h.+ı 116b/10
h.+lar 106b/12, 123a/19
- hücüm** -1- [A] Saldırı.
h. 122a/6
- hüdävend** -1- [F] Sahip, malik.
h. (h.-i cihân-bağş) 116b/2
- hükemâ** -1- [A ç.] Alimler, bilginler.
h.+lar 112b/3
- hüküm** -73- [A] Emir, ferman.
h. 9b/19, 31a/15, 33b/13, 52a/3, 54a/15,
57b/13, 58b/13, 60b/6, 62a/17, 62b/2,
63a/2, 68a/13, 88a/10, 100a/19, 144b/9,
145b/2
h. bol- 27b/4, 57b/19, 58a/1, 59a/3,
62a/16, 62b/1, 63b/10, 67a/11, 68a/17,
75b/13, 76a/10, 97a/1, 97a/9, 97b/18,
100a/16, 102b/16, 103a/8, 109b/14,
111a/6, 111a/14, 115a/19, 134a/16
h. keltür- 62b/19
h. kı1- 13b/5, 13b/10, 15b/8,
50a/19, 52a/19, 61a/9, 77b/5, 77a/9,
99b/10, 103a/10, 114b/8, h.+ümde
102a/12
h.+i 27a/4, 31b/9, 61b/16, 78b/2,
101b/14, 104b/13
h.+in 39a/9, 39b/6, 44a/13, 49a/1,
104a/8, 114a/16
h.+ini 120b/16
115b/11, 127a/5
h.+ide 88a/3
h.+üñgizdin 79b/16
h.+leri 47a/3, 64b/10, 91a/3,
112a/13
- hükümet** -1- [A] Padişahlık, hüküm sahibi olma.
h. kı1- 85b/18
- hülâşau'd-devrân** -1- [A] 1. Şiban Han'ın ünvanı.
h. 117a/18
2 Ali Şan Sipehsâlâr'ın ünvanı.
h. 140b/17
- hümâyün** -4- [F] Mübarek, kutlu.
h. (h.-ı menzil) 140b/14
h.-ı ordu 141b/4, 141b/15
h.-ı 'azîmet 141b/8
- hüner** -2- [F] Marifet, hüner.

h. 121a/6
h.+ge 94a/13
hünerlik -2- [F+T] Marifetli, hünerli.
h. 49b/19, 77b/10
hüner-mend -2- [F] Hünerli, usta.
h. 53b/18
h.+leridin 60b/2
hüner-mendlik -1- [F+T] Ustalık.
h. 53b/18
hürmet -5- [A] Saygı, ikram.
h. 73a/6
h. kı1- 91a/18
h.+i 62b/9
h.+in 93a/18
h.+ler 18a/15
hüsn -5- [A] Güzellik, iyilik.
h. 3a/13, 143b/14
h.-i edeb 117b/1
h.+ünġ 147a/1
h.+ünġe 133b/3
h.+i 41a/10
hüsrev -1- [F] Sultan, hükümdar.
h (h.-i encüm-i seyyār) 141b/14
hüsrevā-dānişver -1- [F] Hüsrev gibi
büyük hükümdar, sultan.
h. 120b/10

I

ilġa - -11- Akın etmek, hücum etmek.
1.-p 50a/10, 59b/12, 111b/16,
132a/16, 135a/1, 136a/2, 136b/2,
137a/12, 142b/6, 148a/13
2. Geçmek, aşmak.
1.-nda 135a/3

ilġat - -2- Sevk etmek, göndermek.
1.-ıp 134b/17, 136a/2
inan - -7- İnanmak.
1.-dı 24b/8
1.-dılar 30a/18
1.-sun 25b/13
1.-ıp 128a/5
1.-madı 55a/2
1.-masaġız 40a/14
1.-may 54b/6
ırġa - -3- Ağırlamak, eğlendirmek.
1.-dı 57a/12
1.-ġıl 42a/4, 42a/16
ısıġ -2- Sıcak, hararetli.
1. bol- 98a/10
1.+da 126a/2
ısın - -1- Isınmak.
1.-ġay-miz 50a/16
ışıġ -1- Işık, aydınlık.
1. kı1- 143a/16
ıışġ -4- [A] Aşk, aşırı sevgi.
ı1. 134b/9, 146a/13
derd-i ı1. 134b/7
ı1.+ım 133a/16
ıyş -7- [A] Zevk ve sefa, eğlence.
ı1. 116b/10, 129b/6
ı1. u ı1 işret 47a/19, 60a/19,
63a/9
ı1.+ġa 57a/11
ı1.+ge 54b/3
ıyş-gır -1- [A+F] Zevk ve eğlence
yapmak.
1.+ġa 97b/18
ıztırāb -4- [A] Acı, çile.
1. 96b/11, 107b/11, 107b/13

İ

1. birlen 62b/16
- i - -73- Olmak, imek. **krş.** er-, ir-
i.-di 68b/7
arslan i. 145a/3
cān i. 68b/7
dīvān i. 145a/3
fāş i. 144b/12
firāvān i. 145a/5
gül i. 143a/7
kökeltaş i. 144b/12
lāl i. 146a/3
memnū^c i. 121a/7
meşrū^c i. 121a/7
şāf i. 145a/6
sünbül i. 143a/7
taḥsīn i. 145a/8
temkīn i. 145a/8
ten i. 68b/7
 uruşlar kıılır i. 38b/5
i.-ken 12a/2
i.-ken turur 11a/18
i.-señg 132a/9
i.-ken 29b/16
 salıp i. 125b/11
i.-kenin 76a/14
i.-kende 66a/18
i.-kendür 11b/13, 12a/5, 14b/11,
17a/16
bar i. 13a/9, 67b/7, 92a/2, 132b/9
bir i. 16a/7
bī-naşīb i. 64a/5
düşmeni i. 17a/14
ḥāzır i. 14b/7
ivlük i. 12b/12
 qarındaşlar i. 14b/10
köp i. 11b/3
körmey i. 41a/1
 quma i. 67a/17
ma^c lūm irmes i. 5b/12
saqlar i. 39b/19
 tarīkası birle i. 11a/19
yağı i. 64b/16
yoq i. 67b/13, 76a/13
i.-kendürler 7b/18, 10a/5, 17a/4
 ser-ḥōş i. 85a/6
i.-mes 147b/9
 ḥüsn-i edeb i. 117b/1
 lāyık i. 77b/11, 143a/18
 māyil i. 147b/9
 ma^c lūm i. 21b/3, 21b/5, 46b/8,
48a/13
 muvāfiq i. 143a/18
 mürüvveddin i. 65a/5
 yaḥşı i. 122a/17
i.-mes irdi 61a/14
 müttefiq i. 6b/14
 rāzī i. 77a/12
 ta^c alluq i. 20a/8
i.-mes irdiler 65a/15
i.-mes turur 77b/2
 mesmū^c i. 29b/10
i.-mestür 16a/15, 145b/18
i.-mez 68b/16
- ‘ibādet -4- [A] Kulluk, Allah'ın emirlerini yerine getirme.
 ^ci. 139b/1
 ^ci.+din 139b/2
 ^ci.+i 147b/4

‘i.+lerin 147a/15

ibdā‘ -1- [A] Yeni ve güzel bir şey meydana getirme.

i.-ı mükevvenât 2b/5

ibni -88- [A] Oğul, evlat.

i. 41b/1, 43a/1, 43a/10, 64b/5, 71a/1, 71a/10, 71a/13, 71a/14, 71a/16, 71a/17, 71a/18, 71b/8, 71b/9, 71b/10, 71b/18, 71b/19, 72a/1, 72a/2, 72a/9, 72a/10, 72a/16, 72b/6, 72b/7, 72b/10, 73a/3, 73a/19, 74a/4, 74b/18, 81b/7, 81b/10, 82a/3, 82a/4, 82a/6, 82a/7, 82a/11, 82a/12, 82b/3, 82b/5, 83a/4, 83a/6, 83a/8, 83a/9, 83a/10, 83a/12, 83b/2, 84b/11, 90b/15, 95b/8, 98a/16, 99b/3, 100b/8, 105b/2, 109a/7, 110b/13, 111b/10, 112a/10, 118a/8, 119b/10, 121a/10, 146a/1, 146a/17, 147a/2

ibtidā -2- [A] Başlangıç, başlama.

i.+sı 27b/13, 27b/17

icābet -2- [A] Kabul etme, uyma.

i. kı1- 66b/8, 94a/5

icāzet -10- [A] İzin, ruhsat.

i. 104a/11

i. al- 86b/3, 99a/8

i. ber- 99b/8

i. tile- 53b/9, 54a/1, 97a/3, 97b/13, 99a/6

i.+siz 105b/13

icāzetleş - -1- [A+T] Anlaşmak, karşılıklı kabul etmek.

i.-ip 101b/13

iclāl -2- [A] Büyüklük, ululuk.

i. (nüzül-ı i.) 141a/15

i.+indin 142a/14

iç -52- İç.

i. (i. yağı) 66a/7, 66a/9

i.+i 123a/14

i.+ige 9b/4, 26a/12, 29a/8

i.+idin 28a/7

i.+ide 22a/8, 38b/16

i.+inde 4a/12, 5b/12, 10a/3, 13a/3, 62a/8, 78b/2, 100a/4, 100a/5, 103a/15, 106b/8, 117a/19, 122b/6, 126b/4, 131a/6, 132b/9, 133a/3, 134a/4, 134a/9, 135b/1, 135b/2, 135b/3, 135b/4, 135b/5, 135b/6, 135b/7, 135b/8, 135b/9, 135b/10, 136a/6, 136a/9, 139a/17, 147a/5, 147a/6, 147a/7, 147b/6

i.+indedür 147a/7

i.+indeki 121a/17

i.+lerige 60b/3

iç - -22- İçmek.

i.-er-min 23a/8

i.-erler 111a/13

i.-er irdi 61a/14, 61a/16, 61a/19

i. -er irdiler 30a/6

i.-er iseñg 132a/9

i.-ti (ant i.) 24b/15

i.-ti irse 54a/1

i.-tiler (şarāb i.) 110a/18

i.-se 132a/11

i. +i 61a/3

i.-erde 61a/18

i.-ip 37b/3, 42a/16

i.-ip irdiler 61b/6

i.+düki 131a/13

i.-megey 61a/16

i. -me 132a/9

i.-mekniñg 132a/6

- i.-mekke 61a/18, 89b/17
i.-mekke
- içgeri** -3- İçeri.
i. 23a/5
i. tile- 89b/9
i.+deki 97b/15
- içgü** -1- İçki.
i. 60b/16
- içgüçü** -1- İçkiye düşkün.
i. 48b/13
- içgüçilik** -1- İçkiye düşkün olma.
i. 47a/7
- içige** -3- [M] Devlet erkanından yüksek kimse, rütbeli kişi.
i. 39a/13
i.+leri 61a/7
i.+si 38a/17
- içigi** -3- [M] kırş. içige
i. 140b/10
i.+lerge 85a/14
i.+leri 61a/15
- içre** -9- İçeri.
i. 3a/14, 122a/5, 134b/10, 140b/12, 141b/2, 143a/3, 145a/6, 145b/17, 147a/8
- içür** -3- İçirmek.
i.-mişler 39a/8
i.-sün 110a/16
i.-üp 35b/15
- idrāk** -3- [A] Farketme, anlama.
i. 147a/8
i.+de 147a/6
i.+idin 147a/18
- if** -1- İp, urgan.
i. (tegirmi i.) 41b/4
- iftihār** -2- [A] Övünme, gurur.
i. 121a/8
i.+dın 140b/7
- iftihāru's-selātinü'z-zamān** -1- [A] Zamanın sultanlarının övüncü.
i. 142a/3
- igeçi** -3- [M] Abla, büyük kız kardeş.
i. 128a/7, 148a/7
i.+leri 49b/13
- iger** -1- Tabi olmak, bağlanmak.
i.-genler 65b/5
i. -işip tururlar 65b/5
- igin** -1- Sırt, omuz.
i.+ge 121b/2
- igirçak** -1- [M] Eyer, semer.
i. 31b/7
- igrilik** -1- Yanlışlık.
i. kıla tursun 102b/4
- iḥbār** -1- [A] Haber, bilgi.
i. kıl- 102b/11
- iḥlāş** -1- [A] Samimiyet, içtenlik.
i. birle 8a/5
- iḥmāl** -1- [A] Gereken ilgiyi göstermeme, ihmal.
i. kıl- 62b/19
- iḥsān** -2- [A] Bahşetme, bağışlama.
i. 117b/14
i.+nınḡ 2b/13
- iḥtilāf** -1- [A] Ayrılık, zıt.
i.-ı mīzāc-ı ṭabī' at 6a/15
- iḥtimāl** -1- [A] Olasılık.
i.+i 54b/2
- iḥtimām** -4- [A] Özen, gayret gösterme.
i. 122a/13
i. kıl- 104b/16, 104b/17, 138b/1

ih̄tirā⁶ -1- [A] Benzeri olmayan.

i. (i.-1 mevcūdāt) 2b/6

ih̄tirām-1- [A] Saygı, hürmet.

i. 117a/9

ih̄tişāş -1- [A] Geniş bilgi ve tecrübe sahibi olma.

i.+1 116b/17

ih̄tiyār -5- [A] 1. Yaşlı kimse.

i. 128b/16

2. Seçme, tercih etme.

i. 141a/13

i. kı1- 140b/3, 141b/14

i.+larığa 44b/15

ih̄tiyāt -4- [A] Tedbir, sakınma.

i. 112b/2

i. kı1- 57a/10, 62b/18, 127b/7

ik - -1- Toprağa ekmek.

i.-ip 39b/19

ikbāl -5- [A] Talih, saadet.

i. 144b/4, 145b/7, 145b/8

i.-i hidāyeti 140a/6

i.+niñg 142a/14

ikegü -5- İkişi, iki kişi birlikte.

i. 38b/7, 39b/7, 43a/12, 64a/14

i.+ni 133a/8

ikele -7- İkişi, iki kişi birlikte.

i.+si 37b/13, 39b/14, 49b/10,

85a/6, 125b/5

i.+n 33a/16, 146b/7

ikev -8- İkişi.

i. 142a/10, 143b/7, 143b/8,

144b/14, 144b/15, 145a/9

i. bol- 143a/17

iki -242- İki.

i. 7a/16, 8b/2, 8b/11, 9b/3, 12a/14,
14a/9, 14b/10, 15b/10, 16b/2, 20a/1,
20b/11, 21a/19, 21b/10, 21b/11, 21b/12,
24a/3, 24a/4, 24a/9, 25b/2, 25b/3,
27a/18, 27b/2, 28a/16, 28b/11, 30b/16,
30b/18, 31a/12, 32a/7, 33a/15, 33b/5,
33b/16, 34a/1, 34a/4, 37a/15, 39b/6,
40a/6, 40a/9, 44b/9, 45a/11, 47b/15,
49a/9, 50a/14, 51b/3, 53a/11, 54a/15,
55b/3, 55b/11, 55b/19, 57b/7, 57b/15,
59b/9, 59b/16, 60a/9, 60b/14, 61a/4,
66b/14, 67a/19, 67b/16, 67b/17, 68b/11,
69a/3, 69a/6, 69a/16, 69b/4, 69b/8,
69b/18, 69b/19, 70a/8, 70b/8, 70b/12,
71a/1, 71a/6, 71a/7, 71a/15, 71b/11,
71b/15, 72a/2, 72a/16, 72a/17, 72b/3,
72b/13, 73a/9, 73b/2, 73b/5, 73b/7,
74a/14, 74a/18, 74b/1, 74b/2, 74b/5,
74b/6, 75a/1, 75a/9, 75a/11, 75a/18,
75b/3, 81a/1, 81a/7, 81a/10, 81b/8,
81b/11, 81b/19, 82a/1, 82a/6, 82a/9,
82a/13, 82b/3, 82b/9, 82b/10, 83a/4,
83a/7, 83a/15, 83a/19, 83b/15, 84a/5,
84a/7, 84a/9, 84b/5, 84b/6, 84b/9,
84b/12, 86b/5, 87a/15, 87b/18, 88b/9,
89a/15, 92a/5, 94b/13, 94b/16, 95b/11,
95b/12, 95b/13, 95b/14, 96b/12, 97a/12,
98a/3, 99a/16, 100a/13, 100a/14,
100a/19, 100b/19, 101a/1, 101a/2,
101b/4, 101b/6, 102b/18, 105b/8,
106a/2, 106a/6, 106a/18, 107b/2,
107b/19, 108a/2, 108a/8, 108a/13,
109b/5, 110a/6, 110b/18, 111b/2,
112a/14, 114b/3, 114b/6, 115a/19,
118a/10, 119b/12, 121a/15, 121a/18,

121b/12, 122b/4, 125a/10, 126b/3,
126b/6, 127a/12, 129b/8, 129b/12,
131a/9, 134a/5, 134a/11, 135a/3,
137a/13, 137a/14, 137a/15, 137a/19,
138b/9, 138b/19, 139a/1, 140b/14,
141a/12, 144a/3, 146b/7, 146b/11,
147a/9, 147a/11

on i. 14b/2

seksen i. 14a/5

yetmiş i. 46a/15

i. Kerrāt 98a/2, 108a/16,

119a/15, 125b/15, 126a/3, 129b/3

i. kısım 7a/8

i. kün 36b/1

i. miñg kişi 129a/17, 133b/16,

136b/10

i. miñg kişisin 132b/19

i. miñg üç yüz kişi 22b/3, 22b/4

i. miñg 128b/7, 141a/3

on i. miñg 34b/19

i. nev^c 6b/15

i. şu^c be birle 18b/11

i. yılda 26b/12

i. yıldın 27a/2

yetmiş i. yılğa 9a/4

i. yüz kişi 124b/1, 128b/5

i. yüz miñg teve 135a/7

i. yüz 59b/9

i.+de 78b/2 (altı yüz elig i.)

altı yüz otuz i. 60a/18

altı yüz yigirmi i. 84b/17

yeti yüz i.+de 50a/9

i.+n 39a/11

i.+si 8b/12, 13b/12, 14b/13,
14b/16, 22a/3, 30a/11, 65b/17, 66b/11,
93a/14

i.+sin 107b/12

ikin -2- Ekin, bağ, tarla.

i. 104a/8

i.+in 133a/10

ikinç -27- İkinci.

i. 5a/16, 6b/20, 7a/12, 40b/15, 40b/17,
44b/4, 46a/18, 46b/19, 48a/3, 48a/9,
49b/18, 64b/7, 65b/10, 67a/10, 67a/17,
67b/1, 67b/19, 68a/7, 68b/12, 68b/14,
91a/13, 92a/12, 98b/16, 100b/12,
100b/17, 123a/8

on i. 101b/3

ikinçi -18- krş. ikinç.

i. 11a/14, 20b/3, 27a/15, 34b/1, 51b/7,
60a/16, 66b/16, 67a/6, 79a/8, 88a/7,
90b/19, 98b/6, 109a/10, 111b/11,
112a/13, 119b/12, 139a/17

i.+si 47b/7

iklīm -1- [A] Ülke, diyar.

i.+ğa 147a/11

ikrām -7- [A] Hürmet etme.

i. 53b/6, 58a/5, 65a/1, 148a/4,
148a/11

i. birle 30b/1, 35a/16

ikrār -2- [A] Kabul etmek.

i. bol- 78b/6, 85b/3

iksüklüg -1- Eksiklik.

i.+ümüz 94b/19

iktidār -1- [A] Hüküm, güç.

i. (i.-1 bāhire) 2b/8

il (1) -184- 1. Ülke, vilayet. krş. el (1)

i. 10a/17, 10b/15, 12b/14, 19a/15, 20a/15, 25b/11, 26a/2, 34a/7, 36b/14, 38b/6, 39a/7, 42a/19, 44b/5, 51b/11, 56a/1, 59a/17, 59b/11, 80a/9, 96b/5, 99b/9, 102a/16, 112a/2, 121a/17, 121a/19, 134a/17, 134a/19, 139a/18, 145a/19, 145b/6, 147b/8, 147b/10,

i. başlat- 43a/7

i. kıl- 26b/16, 27a/9, 59b/1

i. tile- 3b/5

i.+ning 115b/16

i.+de 39a/6, 51a/1, 145b/3

i.+din 59b/11, 141b/16

i.+i 7a/6, 9b/9, 10b/12, 11b/15, 15a/11, 16b/15, 18a/14, 18b/1, 23b/3, 26a/1, 26b/14, 28a/5, 28a/11, 28a/15, 30b/14, 39a/10, 44b/14, 45a/7, 51b/10, 55b/18, 57b/9, 84b/18, 95b/3, 102b/12, 125b/6, 127a/19, 128a/6, 133b/4, 134a/17, 144b/19, 145a/1, 145a/19, 148a/5

i.+ining 13b/15, 38a/19, 43a/15, 43a/17, 92a/16

i.+in 9b/8, 30b/7, 30b/10, 31a/5, 48b/13, 59b/6, 62a/11, 106b/17, 134b/3

i.+ini 28a/9, 109b/18, 141b/4

i.+ige 10a/4, 10a/14, 26b/16, 31a/7, 39a/11, 132a/17, 133b/10, 134a/15

i.+inde 39a/6, 68b/7

i.+idin 9a/19, 17a/16, 17b/1, 39b/10, 67a/16, 99a/17, 100b/12, 104a/17

i.+ingni 24b/16

i.+ingizni 107b/9

i.+ler 5a/10, 6a/8, 9a/4, 12b/19, 13b/4, 14b/19, 16b/15, 19a/14, 29a/8, 53a/1, 58a/5, 67a/2, 80a/6, 108a/12, 127a/7

i.+lerdin 58a/7

i.+larga 126b/15

i.+lerge 9a/10, 135a/13, 142b/16

i.+leri 9a/6, 13a/15

i.+leridin 37b/15

i.+lerin 36a/5, 36a/14, 58b/8

i.+lerini 99a/5, 119a/1

i.+leringiz 126b/15

i.+lerni 5b/11, 25a/3, 28b/3, 38a/10

i.+lerning 5b/18, 45a/6, 60a/19, 119a/2, 134b/14

i.+ni 9a/16, 40a/9, 59b/13, 60a/13, 60b/15, 62a/5, 88a/5, 137a/3

i.+ning 28b/4, 30b/11, 30b/15, 44b/17, 59b/6, 59b/10, 98b/19, 102b/1, 111a/12, 115b/12, 118a/6, 133a/13, 139a/4

2. Halk

i.+idin 51b/11,

i.+imde 42a/17

3. Hükmü altında olmak.

i.+ige al- 63b/1

i.+imğa sal- 31a/5

i.+ingizge 126b/12

i.+ingizğa 126b/14

4. Tabi olmak.

i. bol- 22a/15, 24a/17, 25b/11, 26a/16, 31a/18

5. Birey, fert, aile.

i.+leringizğa 126b/10, 126b/11

i.+leringizge 126b/11

il (2) -12- El. krş. el (2), il(i)g, elig (2).

i. 134b/5,	i.+sin 25b/18, 30b/5, 31a/8,
i.+ge 4a/1, 9a/9, 9b/14, 45a/4,	53a/14, 129a/4
116b/2, 119a/5, 121a/5, 134a/1, 145b/7	i.+sini 15b/18
i.+i 136a/13	i.+ler 12a/6, 35b/17, 59a/2, 59a/5,
i.+iñgde 116b/3	76a/15, 78a/13, 80b/8, 86b/1, 87a/14,
ilā -2- [A] -e kadar.	87b/2, 87b/3, 87b/6, 91b/1, 102a/7,
i. 117b/10, 120b/8	102b/1, 112a/3, 115b/4, 129b/1
‘ilāc -1- [A] İlaç, şifa.	i.+lerniñg 87a/16, 87a/19
‘i. 101a/6	i.+lerni 30b/18, 38a/9, 44a/16,
ilāh -1- [A] Tanrı, Allah.	57b/19, 66b/7, 87b/10, 87b/12, 102a/19,
i. (sun ^c -ı i.) 140a/4	104a/13, 104a/15
ilāhī -2- [A] 1. Ey Allah'ım, seslenme.	i.+lerge 102b/1
i. 3b/6	i.+leri 30a/12, 31a/3, 66a/6,
2. Allah'a has	67a/4, 79b/2
i. (‘ināyet-i i.) 128b/9	i.+lerin 20a/3, 56a/5
il‘lām -4- [A] Bildirme, duyurma.	ile -14- İle, birlikte. krş. ilen
i. kı1- 9a/1, 62a/15, 31a/11,	i. 2a/5, 43a/6, 116b/3, 120a/17, 120b/11,
112a/7	121a/5, 123b/8, 132a/4, 134b/11,
ilā-intihā’i’-d-devrān -1- [A] Zamanın	141b/10, 143a/4, 143b/7
sonuna kadar.	iled - -1- Göndermek, iletmek.
i. 140a/9	i.-ür-min 102a/8
il-ārā -2- [T+F] Ülke içinde.	ilen -3- İle, birlikte. krş. ile
i. 144b/12, 145a/1	i. 144b/16, 145b/8
ilçi -68- Elçi.	ilgeri -22- İleri.
i. 15b/16, 30b/16, 31a/12,	i. 38b/17, 99a/18, 136a/2,
31a/14, 102a/15, 102b/7, 104a/3	138b/6, 145a/2
i. çaptur- 122b/1	i. bar- 52a/3
i. yiber- 15a/13, 29b/7, 38a/8	i. bol- 56a/6, 63a/12
i. birle 20a/5, 25b/13	i. kel- 96b/14, 99a/12, 125b/19
i.+niñg 20a/11	i. kil- 55b/7
i.+ni 13b/6, 15b/17, 30b/5, 31a/8,	i. sal- 110b/6
87b/15	i. tut- 8b/16
i.+si 25b/15, 30b/3	i. yiber- 27a/15, 36b/18, 107a/13,
i.+siniñg 12a/7	137a/2
	i. yürü- 125a/4, 146b/8

- i. yürüt- 37b/19
i.+mde 42a/16
- ilgerile** - -1- İleri çıkmak, öne geçmek.
i.-p 142b/15
- ilgün** -1- Ülke, memleket.
i. + ümni 25b/11,
- il(i)g** -26- El. **krş.** el (2), il (2)
i. 38a/16
i.+din 52a/6
i.+in 113a/9
i.+ige 15b/8, 28a/3, 35b/8,
45a/19, 115a/19, 127b/1, 127b/18,
133a/6
i.+idin 14b/8, 28a/2, 62b/16,
106b/9
i.+ide 15a/7, 15a/9, 54b/13,
90a/18
i.+inde 120b/14
i.+inġe 80b/19
i.+ine 25b/16
i.+im 134b/6
i.+imge 127b/19
i.+imde 42a/17, 128b/17
- ile** - -1- Ele geçirmek, yakalamak.
i.-di 110b/5
- illā** -1- [A] Bilhassa, özellikle.
i. 20b/6
- ‘illet** -2- [A] Hastalık, bela.
‘i. 111a/19
‘i.+idin 98b/5
- ‘ilm** -8- [A] İlim, bilgi.
‘i. 52a/17, 121a/8, 123a/11,
147a/4, 147a/5, 147a/7
‘i.+de 113a/6
‘i.+idin 52a/17
- ilt** - -17- Göndermek, iletmek.
i.-di 15a/7, 51b/3
i.-diler 15a/13, 111b/7
i.-tiler 66b/12
i.-miş 100a/10
i.-ip turur 148a/9
i.-inġiz 38b/16
i.-e bar- 123b/2
i.-ip 17b/7, 87b/8, 103a/11,
109a/6, 115b/5
i.-gen 97b/8
i.-mekke 96b/16
i.-mes 114a/11
- iltifāt** -4- [A] Övgü, teveccüh.
i. ber- 52a/13
i. kıl- 17a/13, 52a/6, 76a/9
- iltimās** -2- [A] 1. Aka çıkmak.
i. etdiler 100b/2
2. Beklenti, istek.
i.+ları 66b/12
- im** - -6- Emmek, süt emmek.
i.-e başla- 8a/6
i.-er-min 8a/3
i.-ip turur 69a/15
i.-medi 8a/1
i.-mes 143a/4
i.-megen 69a/15
- imāmü’l-müttekīn** -1- [A]
Müslümanların üzerinde ittifak ettikleri
kimse, Hz. Ömer.
i. 117b/10
- imāmü’z-zamān** -2- [A] Zamanın lideri,
Şiban Han'ın lakabı.
i. ve ġalīfetü’r-raġmān 3b/14,
3b/16

īmān -11- [A] İman, inanma.
İ. 115a/5, 126b/15, 127a/8,
127a/11
İ. bol- 132a/2
İ. keltür- 8a/5, 8b/2, 8b/4, 8b/6
İ.+sız 132a/3

īmān-baḥş -1- [A+F] Hidayete erdiren,
iman veren, Allah.
İ. 116b/2

‘imāret -11- [A] Medrese talebelerine, câmi görevlilerine, fakirlere ve gelip giden yolcu ve misâfirlere yemek vermek üzere kurulmuş aş evi, bina.

‘i. 60b/3, 60b/6, 60b/7
‘i. kııl- 99b/19
‘i.+niṅ 60b/9
‘i.+de 60b/4
‘i.+iniṅ 99b/14
‘i.+ler 58b/3, 63b/3, 100a/3,

112a/13

imçek -1- Meme, göğüs.

i. im- 8a/1

imdi -64- Şimdi.

i. 2b/18, 8b/3, 8b/17, 10b/11, 11b/2,
25a/15, 25b/9, 29b/2, 29b/14, 29b/17,
30a/14, 31a/12, 36b/10, 39b/10, 42a/11,
44a/10, 52a/1, 54a/10, 54a/11, 54b/13,
58b/13, 61b/12, 64a/7, 65b/7, 80a/19,
85a/12, 87b/8, 87b/13, 87b/14, 90b/7,
102a/9, 102a/11, 102a/18, 104a/4,
104a/8, 104a/19, 106b/19, 107b/4,
108a/3, 114a/16, 114b/15, 120a/14,
123a/4, 125a/7, 126b/9, 126b/10,
126b/14, 127a/10, 127b/2, 127b/6,
128b/3, 129a/16, 129b/7, 129b/19,

131a/13, 131b/6, 131b/9, 135b/4,
135b/14, 136b/7, 138a/5, 138a/18
i.+din soṅ 31a/4, 106b/12

imdür - -1- Emzirmek.

i.-üp 9b/19

imgek -2- Çile, zahmet.

i. çek- 80b/18

i.+in 121b/2

imget --1- Zahmet çektirmek.

i.-ür-miz 38b/7

imkân -4- [A] Olanak, imkan.

i. 3b/3, 53a/18, 142b/11

i.+ı 85b/7

in -3- Hayvanların barındığı yer,
kovuk.

i.+ige 44a/8, 44a/9

i.+iṅ 107b/17

in - -4- İnmek.

i.-di irse 124b/19

i.-er 144b/18

i.-geli 142b/7

i.-ip 142b/9

in‘ām -6- [A] Lütuf ve ihsanda
bulunma.

i. 98b/19, 113b/2

i. kııl- 30b/12

i.+lar 104a/1, 115a/16

i.+ları 63b/17

‘inān -1- [A] Zapt, kontrol, idare.

‘i. 122a/8

‘ināyet -42- [A] Lütuf, yardım.

‘i. 22a/12, 58b/7, 102a/12, 118a/2,
120a/11, 120a/18, 128b/4, 135a/13,
136a/17, 145a/11

ṭarīḳa-i ‘i.-i terbiyet 140b/11

‘i.-i ezeli 2b/9, 7a/4	i.+sin 35b/10, 77b/15, (kiçik i.)
‘i.-i ezeliyye 139a/12	51a/14
‘i.-i ilâhî 128b/9	i.+sini 44b/9
‘i.-i şefkat 104a/5	i.+miz 39b/14
‘i.+i 22b/11, 22b/12, 35a/3, 53a/14, 58b/13, 115a/8, 125b/3, 132a/15, 140a/5, 144a/2, 148a/19	i.+leri 39b/3, 49b/13, 61b/16, 125a/15
‘i. kııl- 41b/2, 59b/16, 109b/5, 109b/13, 119a/10, 120a/16, 135b/14	i.+leriğa 78a/14
‘i.+ine 145a/17	i.+lerini 27b/1
‘i.+idin 132a/9	inķiyād -1- [A] Boyun eğme, baş eğme.
‘i.+imizdin 31a/13	i. 122a/12
‘i.+ler 31a/18, 56a/9, 58a/7, 65a/9, 136a/4	ins -1- [A] İnsan.
inçi -1- İnci	i. 122a/12
i. 118a/6	inşāf -1- [A] Adaletli davranma, doğruya uyma.
indür -1- İndirmek.	i. birle 62b/8
i.-üp 125b/7	insān -2- [A] İnsan.
infī‘āl -1- [A] Etki.	i. 2b/12
i. 120b/17	i.+dın 2b/7
iŋgen -1- Çok, fazla.	inşā’a’llāh -1- [A] Allah nasip ederse.
i.+dür 14b/12	i. 131b/10
ini -46- Erkek kardeş, küçük kardeş.	inşā’a’llāhu -2- [A] Allah isterse.
i. 20b/14, 39b/13, 85a/18, 94b/13, 128a/7, 138a/12	i. te‘ālā 127a/13, 148b/1
i.+niŋg 77a/15	intiḥāb -1- [A] seçme, seçilme.
i.+din 77b/12	i. kıılıp 3b/18
i.+si 7b/9, 19b/20, 31a/7, 45a/15, 48b/9, 65a/16, 77b/14, 88a/18, 91a/7, 100b/10, 119b/3, 119b/9, 123b/19, 127b/4, 128b/17, 132b/4, 133b/16, 138b/18, 148b/8, 148b/9,	intikāl -2- [A] Geçme, bir kimseden başkasına kalma.
kiçik i. 26b/17, 39b/4, 44b/8, 51a/15, 52a/10	i. 140b/15
i.+siniŋg 51a/4	intizār -1- [A] Beklemek.
	i. (dīde-i i.) 140a/19
	ir -15- Kişi, er, şahıs.
	i. 13a/12, 18a/16, 40a/13, 63a/15, 99b/7, 124a/8, 128b/19, 131b/12, 138a/7
	i. birle 40a/12
	i. kişi 38b/12

i.+e 133b/12
i.+ge 111a/2
i.+siz 19a/19
ir - -2181- Olmak, gerçekleşmek.
krş. er-, i-
i.-ür 2b/16, 3a/1, 3a/10, 3a/13, 3a/16,
3a/17, 120a/4, 134b/8, 140a/3, 140a/4,
141b/11, 141b/12, 142a/10, 142a/18,
142b/11, 142b/19, 143a/12, 144b/6,
145a/2, 145a/9, 145a/19, 145b/18,
147a/6, 147a/8, 147b/6, 147b/7, 147b/11
i.-di 2a/8, 3a/7, 3b/13, 4a/13, 4b/11, 5a/3,
5a/12, 5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/2, 6b/1,
6b/6, 6b/14, 6b/16, 7a/4, 7a/5, 7a/7,
7a/13, 7a/15, 7b/4, 7b/5, 7b/12, 7b/16,
8a/1, 8a/2, 8a/4, 8a/5, 8a/13, 8a/18,
8a/19, 8b/7, 8b/8, 8b/9, 8b/15, 8b/16,
8b/19, 9a/4, 9a/12, 9a/16, 9a/19, 9b/3,
9b/17, 10a/1, 10a/2, 10a/4, 10a/12,
10a/13, 10b/9, 10b/10, 10b/15, 10b/16,
11a/6, 11a/7, 11a/9, 11a/10, 11b/6,
11b/13, 11b/14, 11b/16, 11b/17, 12a/1,
12a/4, 12a/9, 12a/10, 12a/11, 12a/12,
12a/14, 12a/15, 12a/17, 12a/18, 12a/19,
12b/1, 12b/2, 12b/3, 12b/7, 12b/8,
12b/15, 12b/18, 12b/19, 13a/2, 13a/4,
13a/6, 13a/9, 13a/11, 13a/12, 13a/13,
13a/14, 13a/15, 13a/16, 13a/17, 13a/18,
13b/3, 13b/5, 13b/8, 13b/12, 13b/19,
14a/3, 14a/4, 14a/5, 14a/6, 14a/7,
14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/2, 14b/4,
14b/13, 15a/1, 15a/2, 15a/3, 15a/7,
15a/15, 15a/16, 15a/17, 15a/19, 15b/1,
15b/2, 15b/3, 15b/7, 15b/10, 15b/11,
15b/12, 15b/19, 16a/2, 18a/1, 18a/5,
18a/7, 18a/8, 18a/11, 18a/16, 18b/3,
18b/4, 18b/7, 18b/8, 18b/10, 18b/13,
18b/14, 18b/15, 18b/17, 18b/18, 18b/19,
19a/1, 19a/2, 19a/3, 19a/7, 19a/9,
19a/11, 19a/12, 19a/13, 19a/16, 19a/18,
19b/7, 19b/9, 19b/10, 19b/12, 19b/14,
19b/16, 19b/20, 20a/1, 20a/4, 20a/6,
20a/8, 20a/10, 20a/15, 20a/19, 20b/1,
20b/2, 20b/3, 20b/9, 20b/12, 20b/13,
20b/14, 21a/1, 21a/2, 21a/3, 21a/4,
21a/5, 21a/7, 21a/8, 21a/11, 21a/14,
21a/15, 21a/18, 21b/1, 21b/2, 21b/6,
21b/9, 21b/15, 21b/17, 22a/2, 22a/3,
22a/6, 22a/13, 22a/16, 22a/17, 22a/19,
22b/1, 22b/2, 22b/4, 22b/5, 22b/7, 22b/8,
22b/15, 22b/17, 22b/18, 22b/19, 23a/1,
23a/4, 23a/13, 23a/14, 23a/15, 23a/16,
23a/18, 23a/19, 23b/1, 23b/2, 23b/3,
23b/7, 23b/8, 23b/9, 23b/12, 23b/13,
23b/18, 23b/19, 24a/3, 24a/4, 24a/5,
24a/6, 24a/7, 24a/10, 24a/11, 24a/12,
24a/13, 24a/15, 24a/17, 24a/18, 24a/19,
24b/1, 24b/3, 24b/4, 24b/5, 24b/7, 24b/9,
24b/11, 24b/12, 24b/13, 24b/17, 24b/18,
25a/8, 25a/11, 25a/12, 25a/14, 25a/15,
25a/19, 25b/1, 25b/4, 25b/5, 25b/7,
26a/1, 26a/2, 26a/3, 26a/4, 26a/7, 26a/8,
26a/9, 26a/12, 26a/17, 26b/1, 26b/7,
26b/18, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27a/11,
27a/12, 27a/18, 27b/7, 27b/10, 27b/15,
28a/6, 28a/8, 28a/12, 28a/13, 28a/14,
28a/19, 28b/2, 28b/5, 28b/9, 28b/10,
28b/13, 28b/16, 28b/18, 28b/19, 29a/1,
29a/3, 29a/9, 29a/18, 29b/3, 29b/4,
29b/7, 29b/17, 29b/19, 30a/1, 30a/2,

30a/6, 30a/9, 30a/12, 30a/18, 30b/10,
30b/13, 30b/14, 30b/15, 31a/6, 31a/7,
31a/8, 31a/16, 31a/18, 31b/4, 31b/6,
31b/8, 31b/10, 31b/12, 32a/2, 32a/4,
32a/6, 32a/7, 32a/9, 32a/10, 32a/11,
32a/14, 32a/15, 32a/16, 32a/17, 32a/19,
32b/2, 32b/4, 32b/5, 32b/7, 32b/8,
32b/10, 32b/11, 32b/13, 32b/14, 32b/16,
32b/19, 32b/20, 33a/2, 33a/6, 33a/7,
33a/8, 33a/10, 33a/12, 33a/14, 33a/15,
33a/16, 33a/18, 33a/20, 33b/2, 33b/3,
33b/5, 33b/6, 33b/10, 33b/11, 33b/13,
33b/14, 33b/16, 33b/17, 33b/20, 34a/1,
34a/2, 34a/3, 34a/7, 34a/15, 34a/16,
34a/19, 34a/20, 34b/1, 34b/3, 34b/4,
34b/5, 34b/7, 34b/8, 34b/11, 34b/12,
34b/13, 34b/14, 34b/18, 35a/2, 35a/3,
35a/8, 37a/2, 37a/3, 37a/11, 37b/1,
37b/2, 37b/18, 38a/8, 38a/18, 38b/3,
38b/6, 40b/4, 40b/8, 40b/10, 40b/16,
40b/18, 40b/19, 41a/3, 41a/5, 41a/7,
41a/9, 41a/10, 41a/12, 41a/14, 41a/15,
41a/16, 41a/17, 44a/6, 44b/5, 44b/6,
44b/18, 44b/19, 45a/1, 45a/7, 45a/8,
45a/14, 45b/1, 46a/14, 46a/16, 46a/17,
46a/18, 46b/2, 46b/3, 46b/4, 46b/5,
46b/7, 46b/9, 46b/15, 47a/4, 47a/5,
47a/6, 47a/7, 47a/8, 47a/9, 47a/10,
47a/11, 47a/15, 47b/8, 47b/9, 47b/15,
47b/17, 47b/19, 48a/1, 48a/2, 48a/4,
48a/5, 48a/10, 48a/11, 48a/12, 48a/13,
48a/19, 48b/2, 48b/3, 48b/4, 48b/6,
48b/7, 48b/9, 48b/10, 48b/12, 48b/13,
48b/14, 48b/15, 48b/16, 48b/18, 49a/1,
49a/2, 49a/4, 49a/8, 49a/10, 49a/11,

49a/18, 49b/2, 49b/9, 49b/14, 49b/17,
49b/18, 49b/19, 50a/1, 50a/2, 50a/5,
50a/12, 51a/1, 51a/2, 51a/3, 51a/4,
51a/6, 51a/7, 51a/9, 51a/10, 51a/18,
51a/19, 51b/2, 51b/5, 51b/6, 51b/10,
52a/10, 52a/13, 52a/18, 53a/3, 53a/5,
53a/17, 53a/18, 53a/19, 53b/1, 53b/2,
53b/4, 53b/11, 53b/13, 53b/14, 54a/13,
54b/11, 54b/18, 55a/1, 55a/3, 55a/7,
55a/8, 55a/15, 55b/3, 55b/4, 55b/13,
56a/7, 56a/9, 56a/10, 56b/2, 56b/6,
56b/7, 56b/12, 56b/17, 57a/8, 57a/13,
57b/1, 57b/7, 57b/8, 57b/9, 57b/11,
58a/3, 58a/7, 58b/8, 58b/9, 58b/11,
59a/17, 59b/2, 59b/6, 59b/8, 59b/17,
59b/19, 60a/19, 60b/2, 60b/11, 60b/14,
60b/16, 60b/17, 60b/19, 61a/1, 61a/2,
61a/3, 61a/4, 61a/5, 61a/7, 61a/8, 61a/9,
61a/12, 61a/14, 61a/15, 61a/16, 61a/19,
61b/1, 61b/3, 61b/5, 61b/10, 61b/11,
61b/13, 61b/14, 61b/18, 62a/8, 62a/13,
62a/16, 62a/17, 62b/8, 62b/9, 62b/19,
63a/2, 63a/10, 63a/11, 63a/18, 63b/5,
63b/17, 63b/18, 63b/19, 64a/5, 64a/7,
64a/11, 64a/13, 64a/14, 64a/15, 64b/11,
64b/12, 64b/13, 65a/3, 65a/7, 65a/8,
65a/10, 65a/11, 65a/13, 65a/14, 65a/15,
65a/19, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 65b/12,
65b/13, 65b/14, 65b/15, 65b/16, 65b/17,
65b/18, 66a/2, 66a/3, 66a/4, 66a/5,
66a/6, 66a/7, 66a/8, 66a/10, 66a/11,
66a/12, 66a/13, 66a/15, 66a/16, 66a/17,
66a/19, 66b/2, 66b/3, 66b/10, 66b/11,
66b/12, 66b/15, 67a/1, 67a/3, 67a/4,
67a/5, 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67a/11,

67a/13, 67a/14, 67a/16, 67a/17, 67a/19,
67b/2, 67b/3, 67b/5, 67b/6, 67b/8,
67b/11, 67b/15, 67b/16, 67b/17, 67b/18,
67b/19, 68a/1, 68a/3, 68a/4, 68a/5,
68a/6, 68a/7, 68a/8, 68a/9, 68a/10,
68a/11, 68a/12, 68b/1, 68b/2, 68b/3,
68b/8, 68b/11, 68b/12, 68b/14, 68b/15,
68b/17, 68b/18, 69a/2, 69a/3, 69a/4,
69a/6, 69a/8, 69a/9, 69a/12, 69a/16,
69a/17, 69b/4, 69b/7, 69b/8, 69b/10,
69b/12, 69b/18, 69b/19, 70a/1, 70a/3,
70a/8, 70a/18, 70b/8, 70b/11, 70b/12,
70b/13, 70b/14, 70b/18, 70b/19, 71a/2,
71a/3, 71a/5, 71a/6, 71a/7, 71a/14,
71a/15, 71a/16, 71a/17, 71a/19, 71b/5,
71b/10, 71b/11, 71b/14, 71b/15, 71b/16,
72a/2, 72a/3, 72a/8, 72a/11, 72a/12,
72a/17, 72a/18, 72b/1, 72b/3, 72b/8,
72b/11, 72b/12, 72b/13, 72b/15, 73a/5,
73a/7, 73a/9, 73a/10, 73a/11, 73a/17,
73b/1, 73b/2, 73b/4, 73b/5, 73b/7,
73b/10, 73b/11, 73b/13, 73b/15, 73b/17,
74a/2, 74a/5, 74a/6, 74a/8, 74a/10,
74a/12, 74a/14, 74a/16, 74a/18, 74b/1,
74b/3, 74b/5, 74b/6, 74b/8, 74b/9,
74b/12, 74b/14, 74b/16, 74b/19, 75a/1,
75a/3, 75a/8, 75a/9, 75a/11, 75a/13,
75a/16, 75a/18, 75a/19, 75b/1, 75b/3,
75b/4, 75b/5, 75b/9, 75b/10, 75b/13,
75b/17, 76a/3, 76a/4, 76a/7, 76a/19,
77a/6, 77a/7, 77a/9, 77a/11, 77a/12,
77a/13, 77a/14, 77a/16, 77b/1, 77b/3,
77b/5, 77b/6, 77b/8, 77b/17, 78a/3,
78a/5, 78a/11, 78b/1, 78b/4, 78b/5,
78b/16, 79a/1, 79a/2, 79a/4, 79a/6,

79a/8, 79a/14, 79a/15, 79b/11, 79b/14,
79b/18, 79b/19, 80a/1, 80a/3, 80a/9,
80a/10, 80b/3, 80b/11, 80b/13, 80b/15,
80b/16, 81a/1, 81a/3, 81a/6, 81a/7,
81a/10, 81a/13, 81a/17, 81a/19, 81b/2,
81b/4, 81b/7, 81b/8, 81b/10, 81b/12,
81b/13, 81b/15, 82a/1, 82a/5, 82a/6,
82a/8, 82a/10, 82a/13, 82a/16, 82b/1,
82b/3, 82b/6, 82b/9, 82b/10, 82b/15,
82b/19, 83a/5, 83a/7, 83a/11, 83a/13,
83a/15, 83a/18, 83a/19, 83b/1, 83b/3,
83b/4, 83b/7, 83b/10, 83b/12, 83b/14,
83b/15, 83b/16, 83b/18, 84a/2, 84a/4,
84a/5, 84a/7, 84a/9, 84a/10, 84a/12,
84a/13, 84a/14, 84a/17, 84a/18, 84b/1,
84b/2, 84b/3, 84b/5, 84b/6, 84b/8, 84b/9,
84b/12, 84b/14, 85a/3, 85a/4, 85a/5,
85a/6, 85a/17, 85b/16, 86b/2, 86b/3,
86b/10, 86b/11, 86b/13, 86b/17, 87a/2,
87a/4, 87a/7, 87a/14, 87a/17, 87a/19,
87b/9, 87b/12, 88a/4, 88a/5, 88a/6,
88a/8, 88a/10, 88a/15, 89a/7, 89a/15,
89a/16, 89a/17, 89a/18, 89a/19, 89b/1,
89b/3, 89b/4, 89b/5, 89b/6, 89b/7,
89b/12, 89b/13, 89b/16, 89b/17, 90a/2,
90a/4, 90a/5, 90a/6, 90a/7, 90a/12,
90a/13, 90a/15, 90a/16, 90a/17, 90a/18,
90b/4, 91a/4, 91a/5, 91a/6, 91a/7, 91a/8,
91a/9, 91a/11, 91a/12, 91a/14, 91a/15,
91a/17, 91a/18, 91b/1, 91b/5, 91b/9,
91b/11, 91b/12, 91b/15, 92a/2, 92a/5,
92a/7, 92a/8, 92a/9, 92a/11, 92a/14,
92a/15, 92b/3, 92b/4, 92b/11, 92b/12,
92b/13, 92b/19, 93a/1, 93a/7, 93a/11,
93a/19, 94a/5, 94a/11, 94a/12, 94a/14,

94a/17, 94b/1, 94b/3, 94b/9, 94b/16,
95a/5, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95a/11,
95a/17, 95b/4, 95b/5, 95b/6, 95b/7,
95b/9, 95b/10, 95b/11, 95b/12, 95b/13,
95b/14, 95b/15, 95b/16, 95b/17, 95b/19,
96a/1, 96b/17, 97b/6, 97b/12, 97b/13,
98a/1, 98a/9, 98b/1, 98b/2, 98b/3, 98b/6,
98b/8, 98b/9, 98b/11, 98b/12, 98b/14,
98b/15, 98b/18, 99a/5, 99a/7, 99a/9,
99a/16, 99a/17, 99a/18, 99a/19, 99b/5,
99b/6, 99b/7, 99b/10, 99b/11, 99b/12,
99b/16, 99b/19, 100a/7, 100b/9,
100b/10, 100b/11, 100b/12, 100b/13,
100b/14, 100b/15, 100b/16, 100b/18,
100b/19, 101a/1, 101a/2, 101a/3, 101a/5,
101a/6, 101a/7, 101a/8, 101a/10,
101a/11, 101a/13, 101a/14, 101a/15,
101a/16, 101a/17, 101a/18, 101a/19,
101b/1, 101b/2, 101b/3, 101b/4, 101b/6,
101b/7, 101b/8, 101b/9, 101b/10,
101b/19, 102a/6, 102b/6, 102b/11,
103a/1, 103a/5, 103a/6, 103a/13,
103a/17, 104a/12, 104b/14, 104b/15,
105b/3, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 105b/8,
105b/9, 106a/12, 106b/18, 107a/6,
107a/8, 107b/4, 108a/17, 109a/2, 109a/3,
109a/9, 109a/10, 109a/11, 109a/12,
109a/13, 109a/17, 109b/4, 109b/10,
109b/17, 110a/1, 110a/10, 110a/11,
110a/18, 110b/2, 110b/3, 110b/11,
110b/12, 110b/14, 110b/15, 110b/16,
110b/17, 110b/18, 111a/1, 111a/3,
111a/10, 111a/11, 111a/15, 111a/17,
111b/1, 111b/11, 111b/12, 111b/13,
111b/15, 111b/16, 112a/5, 112a/15,

112a/16, 112a/17, 112b/7, 112b/8,
112b/16, 112b/19, 113a/2, 113a/3,
113a/4, 113a/5, 113a/15, 113a/18,
114a/11, 114a/19, 114b/11, 114b/14,
114b/15, 115a/8, 115b/1, 119b/9,
119b/11, 119b/12, 121a/17, 121a/18,
121b/2, 121b/5, 122a/2, 122b/7,
123b/15, 124b/7, 125b/3, 126a/9,
127a/19, 127b/10, 128a/1, 128a/8,
128b/7, 128b/12, 131a/4, 133a/1, 133a/4,
133b/16, 134a/3, 134a/8, 134a/14,
135a/4, 135a/8, 135b/16, 136a/6,
136a/18, 136a/19, 136b/8, 137a/9,
137a/12, 137a/14, 138a/5, 144a/12,
144b/7, 144b/10, 145b/11, 146a/2,
146a/3, 146a/4, 146b/4, 146b/10,
146b/11, 146b/12, 147a/16, 147a/17,
147b/5, 148a/5, 148a/6, 148a/7, 148a/10,
148a/16, 148b/8, 149a/1
i.-diler 4b/6, 7a/7, 7a/8, 7b/5, 8b/12,
9a/6, 9a/8, 11a/11, 12b/2, 12b/17, 13a/3,
13a/9, 14b/3, 15a/11, 18b/15, 20a/4,
21a/13, 21b/10, 22a/11, 22b/4, 23b/4,
23b/7, 24a/9, 24b/12, 25a/17, 26b/11,
27b/1, 27b/14, 30a/6, 31a/6, 31b/10,
33a/4, 33b/6, 34b/12, 41a/19, 44b/5,
44b/8, 44b/14, 45a/5, 45a/8, 47a/16,
48a/16, 49b/2, 49b/4, 51a/7, 51b/8,
51b/17, 53a/1, 53a/13, 55a/4, 55b/12,
56b/4, 59b/15, 60b/10, 61a/2, 61a/4,
61a/12, 61b/6, 62a/10, 65a/4, 65a/15,
65a/18, 66a/7, 68a/17, 76a/5, 79b/2,
86b/4, 87a/18, 89b/7, 90a/5, 90a/6,
91b/1, 93a/14, 93a/18, 97a/19, 98a/2,
99b/1, 99b/18, 102b/1, 103a/9, 103a/10,

103a/12, 108a/18, 114b/19, 115b/14,
122a/6, 123b/16, 134b/3, 136b/9,
136b/13, 137a/11, 140b/13, 141b/4,
143b/10, 145b/15, 149a/2

i.-dim 23a/2, 25a/14, 31a/3,
54b/13, 64b/1, 97a/11, 106b/6

i.-diñg 4b/8, 4b/10, 103a/3,
107a/15

i.-diñgiz 114a/14

i.-diler 8b/10

i.-dük 39b/10, 107a/14, 114b/12,
129b/5

i.-miş 7b/11, 10a/9, 11a/16, 12b/13,
12b/14, 12b/15, 12b/17, 14a/11, 14b/18,
16a/12, 16b/4, 17a/19, 20b/4, 29b/7,
35b/9, 35b/13, 38a/10, 39a/7, 39b/2,
39b/3, 39b/4, 39b/5, 39b/16, 39b/17,
39b/18, 40a/14, 40b/5, 41a/2, 47a/12,
47b/6, 47b/7, 47b/11, 47b/12, 47b/14,
47b/16, 48a/3, 50a/3, 50a/4, 54b/4,
57a/1, 64b/18, 65a/17, 76a/13, 85a/6,
92a/1, 92a/3, 92a/19, 92b/9, 94a/8,
94b/2, 94b/10, 96b/8, 96b/14, 100a/3,
100a/9, 100a/13, 100a/14, 106b/8,
107b/5, 109b/7, 109b/8, 140a/13,
142b/10, 143a/10

i.-mişler 10a/10, 12b/12, 16b/19,
39a/11, 39b/18, 40a/17, 54b/5, 100a/12,
100a/13

i.-miş-siz 96b/15, 97a/7, 114b/13
i.-se 4b/3, 4b/5, 4b/7, 4b/8, 6a/16, 8a/6,
8a/9, 8a/13, 8a/17, 8b/3, 8b/12, 8b/13,
8b/17, 9b/5, 9b/9, 9b/12, 11a/6, 12b/9,
13a/19, 13b/11, 14a/1, 14a/14, 14a/18,
14b/5, 15a/10, 15a/12, 15a/14, 15b/7,

15b/17, 18a/14, 18b/17, 20a/9, 21a/18,
22a/4, 22a/7, 22a/12, 23a/4, 23a/6,
24a/14, 24b/7, 24b/13, 25b/6, 25b/12,
25b/14, 26b/5, 26b/6, 26b/12, 27a/9,
27a/13, 27a/16, 28a/4, 28a/8, 28b/6,
28b/17, 29a/4, 29a/5, 29b/9, 29b/12,
29b/16, 30a/5, 30a/17, 30a/18, 30b/2,
30b/14, 30b/16, 30b/17, 31a/17, 35a/15,
35b/1, 35b/13, 36a/9, 36a/10, 36b/13,
36b/14, 36b/15, 36b/16, 36b/17, 37a/1,
37a/12, 37a/14, 37b/10, 37b/13, 37b/18,
38a/14, 38a/17, 38b/11, 38b/12, 39a/2,
42b/11, 42b/16, 44a/9, 45a/5, 45a/15,
45a/18, 46a/3, 49a/12, 49b/7, 49b/12,
50a/11, 50a/13, 52a/2, 52a/19, 53b/5,
53b/11, 54a/1, 54a/10, 54a/15, 54a/16,
54b/5, 54b/6, 54b/11, 55b/11, 55b/13,
55b/19, 56a/1, 56a/13, 56a/14, 56a/15,
56a/19, 56b/16, 56b/17, 57a/2, 57a/10,
57b/14, 57b/16, 57b/17, 57b/19, 58a/6,
58a/18, 58b/5, 59a/3, 59b/9, 59b/12,
62a/15, 62b/3, 62b/12, 62b/15, 63a/6,
63b/10, 64b/2, 64b/3, 65a/8, 65a/10,
66b/1, 68a/12, 75b/15, 76a/6, 76a/8,
76a/12, 77a/18, 78b/6, 78b/10, 79a/8,
79a/17, 79b/17, 80b/4, 80b/13, 84b/17,
84b/18, 85a/18, 86b/14, 86b/19, 87b/3,
87b/11, 88a/9, 88b/8, 88b/15, 88b/16,
89b/10, 89b/13, 90a/14, 90a/19, 90b/4,
90b/5, 90b/7, 93a/4, 93a/13, 93a/15,
94b/5, 94b/18, 95a/5, 95b/3, 96b/6,
96b/10, 96b/13, 96b/17, 97a/1, 97a/2,
97a/3, 97a/9, 97a/10, 97a/11, 97a/15,
97a/16, 97b/1, 97b/4, 97b/5, 97b/13,
97b/19, 98a/11, 98a/18, 99a/10, 99a/11,

99a/12, 99b/19, 100a/17, 100b/4,
100b/5, 102a/8, 102a/15, 102b/2,
102b/6, 102b/8, 102b/10, 102b/11,
102b/13, 102b/14, 103a/2, 103a/4,
103a/9, 103a/15, 103a/16, 103a/17,
104a/6, 104a/13, 104a/14, 104a/17,
104a/18, 104b/6, 105b/12, 106a/3,
106a/5, 106a/11, 106a/13, 106a/16,
106b/5, 106b/6, 106b/7, 106b/13,
106b/19, 107a/7, 107a/8, 107a/9,
107a/10, 107a/19, 107b/1, 107b/3,
107b/4, 107b/7, 107b/8, 107b/10,
107b/11, 107b/15, 107b/18, 107b/19,
108a/5, 108a/13, 108a/15, 109a/4,
109a/16, 109b/3, 109b/5, 109b/8,
109b/15, 109b/18, 110a/2, 110a/3,
110a/5, 110a/8, 110a/11, 110a/19,
111a/17, 111a/18, 112a/7, 112b/2,
112b/11, 112b/14, 113a/6, 113a/9,
113a/10, 114a/3, 114a/6, 114a/12,
114a/13, 114a/15, 114b/1, 114b/8,
114b/16, 115a/3, 115a/6, 115a/8, 115a/9,
115a/11, 115a/13, 115a/14, 115a/16,
115a/17, 115a/19, 115b/4, 115b/6,
115b/10, 115b/11, 115b/13, 115b/15,
115b/18, 118a/2, 121a/15, 121b/6,
121b/15, 121b/16, 121b/18, 122a/1,
122a/15, 122a/16, 122b/15, 123a/5,
123b/11, 123b/12, 124a/1, 124a/3,
124a/13, 124b/19, 125a/14, 125b/2,
126a/17, 127a/14, 127b/15, 128a/2,
128a/7, 128a/10, 128b/6, 128b/11,
129a/11, 129a/12, 129a/19, 130a/13,
130a/18, 132b/12, 132b/16, 132b/18,
133a/14, 133a/16, 133b/6, 133b/11,

134a/3, 134a/14, 134a/15, 134a/17,
135a/1, 135a/2, 135a/5, 135a/9, 135a/17,
136a/4, 136a/6, 136a/8, 136a/9, 136a/10,
136a/11, 136a/13, 136a/14, 136a/15,
136a/16, 136b/16, 136b/17, 137a/5,
137a/7, 137a/8, 137a/16, 138a/1,
138a/16, 139a/13, 141a/2, 141b/5,
142a/2, 142a/9, 142b/4, 142b/7,
142b/12, 143b/4, 143b/15, 144a/16,
146b/9, 148a/12

i.-geç 97b/1

i.-ken 19b/16, 50a/3, 91a/6,
96b/7, 100a/9

i.-kendür 11b/4, 16a/8, 16a/12, 16a/15,
16a/17, 16b/1, 16b/2, 17a/16, 17a/17,
17b/2, 17b/8

i.-kendürler 16a/11, 16b/16,
17a/1, 17a/9

i.-ken turur 40b/7, 127b/12

i.-mes 5a/5, 6b/15, 6b/16, 9a/6, 10a/13,
15a/2, 27b/12, 46b/8, 46b/10, 48a/3,
55a/1, 92a/3, 104b/5

i.-mes ikendür 5b/12

i.-mes turur 110b/10

i.-mez 46a/18, 46b/1, 46b/2,
46b/6, 46b/10, 50a/18, 69a/6, 69a/10,
125a/6, 129b/11

irāde -1- [A] Buyruk.

i.+si 142a/13

‘**irfān** -1- [A] Bilgi, anlayış.

‘i. 147a/16

irken -2- Erken.

i. 41a/8

irkeş - -1- Bir yerde birikmek,
toplanmak.

- i.-ip 43a/14
- irklık** -1- Sahip, yönetici.
i. irmiş 47b/12
i. kı1- 46b/3
- irle** -1- Birlikte. **krş.** ile, ilen
i. 141b/1
- irlik** -1- Yiğitlik, erkeklik.
i. 122a/5
- irşād** -1- [A] Tebliğ etme.
i. bol- 8a/11
- irte** -4- Yarın, sabah.
i. 24b/12, 24b/14
i. birle 24b/11
i. kel- 85a/17
- irtekçe** -1- Sonra, biraz sonra.
i. 39a/5
- irteki** -3- Eski, önceki.
i. 77a/16, 129b/16, 133a/16
- islām** -40- [A] İslām, müslümanlık.
i. 3a/3, 4a/13, 5a/10, 5a/11, 115b/10, 117a/5, 117b/3, 126b/15, 127a/8, 127a/11,
pādişāh-ı i. 27a/12, 50a/8, 66a/5, 66a/16, 66b/10, 79a/19, 114b/1, 114b/8, 114b/14, 114b/17, 115a/9, 115a/11, 115a/14, 115a/18, 115a/19, 115b/4, 115b/7, 115b/16, 115b/19
şadr-ı i. 125b/19
tevārīḥ-i güzīde-i i. 4a/3
‘ayān-i i.) 120a/10
i.+nıḡ (pādişāh-ı i.) 115a/3
i.+nı (pādişāh-ı i.) 115b/15
i.+ğa 4b/14,
pādişāh-ı i. 66b/11, 67a/5, 114b/12, 115a/8, 115a/15
- islāmiyān** -1- [A] İslāma dahil olan, İslāmiyet içinde olan.
i.+ da (tevārīḥ-i i.) 7b/6
- is(i)m** -4- İsim, ad.
i. 120b/12
i.-i cins 7a/3
i.+i 3b/2, 120b/12
- iste** -7- İstemek.
i.-di 55a/14
i.-di irse 8a/9
i.-diler 55a/2
i.-medi 38b/10
i.-p 22a/8
i.-r 96b/7
i.-r irdiler 55a/4
- isti‘dād** -3- [A] Yetenek, kabiliyet.
i.+ı 19a/8
i.+ını 143b/9
i.+ları 140b/12
- istiḥlāş** -1- [A] Kurtarma.
i. kı1- 57b/3
- istiḥrāc** -1- [A] Bazı belirtilerden ileriye dair mana çıkarma.
i. kı1- 112b/2
- istimālet** -5- [A] Teselli.
i. 143a/13
i. ber- 78a/14
i. kı1- 80a/1, 80a/10
i.+ler 134a/1
- ‘iṣyān** -1- [A] Karşı gelme, baş kaldırma.
‘i. 142b/2
- iş** -138- Uğraş, iş.
i. 8b/16, 12b/16, 14a/18, 29a/15, 29b/10, 38a/12, 44a/4, 50b/1, 53a/9, 54a/8,

55b/1, 56b/14, 59a/2, 77a/10, 78b/19,
97a/10, 99a/4, 110a/10, 110b/5, 125b/16,
129a/3, 129a/8, 132a/3, 143b/9, 145a/5,
146a/3, 147b/12

i. birle 11b/10

i. için 85b/6

i. başla- 129a/19

i. it- 3a/19

i. kıl- 11b/8, 14a/17, 35a/12,
46a/3, 63a/15, 107a/4, 126a/6, 139b/1

i.+ni 26b/11, 29b/11, 55b/17,
97a/8, 102b/13, 110b/12, 144a/19

i.+ke 19a/8, 25b/7, 41b/8, 47a/9,
75b/15, 102b/18, 104b/15, 114b/8,
129a/15, 142b/9, 145b/13

i.+de 86b/2, 124a/9, 138a/8,
142a/11

i.+te 144b/14, 145b/1

i.+din 38a/14, 49a/1, 104a/16,
108a/4

i.+i 3a/3, 56a/6, 63a/12, 77a/8, 86b/1,
98a/18, 99a/11, 111b/5, 120b/15,
120b/16, 142b/11, 145a/2, 145a/6,
146a/11 146a/15

i.+ige 18a/13, 116b/14

i.+in 18a/14, 29b/8, 90b/9,
115b/1

i. kıl- 75b/18

i.+ini 38b/1, 53b/7, 58a/2

i.+im 15a/6

i.+imni 90b/7

i.+imdin 106b/11

i.+iñgiz 44a/12

i.+iñgizni 124b/12

i.+ler 19b/18, 26a/17, 47a/18,
76b/1, 94a/19, 114a/4, 121b/11, 122a/11
envâ' i. 27b/19

ferâsetlig i. 14a/8

köp i. 29a/15

i. işle- 46a/1, 46a/2

i. kıl- 59a/15, 59a/17, 113b/1

i.+lerniñg 47a/3

i.+lerni 49a/8, 127a/10

i.+lerğa 22b/11, 62b/6

i.+lerge 19b/15, 58b/10, 138b/1

i.+lerdin 64a/13

i.+lerde 27a/5

i.+leri 77a/2, 90b/10, 94a/3,
99a/15, 125b/18, 146a/15

i.+lerin 14b/9, 62b/7

i.+leriğa 104b/16

i.+lerige 58b/9

i.+leridin 45b/1, 59a/16

i.+lerindin 22b/5

i.+leriñg 138a/11

işâret -6- [A] Nişan, alamet.

i. 115b/18

i.-i 'âliye 142b/7

i.+dür 17a/12

i. kıl- 4b/9, 17b/4, 104b/17

işek -2- Eşek.

i. 135a/8

i.+ke 20b/15

işik -16- Huzur, eşik.

i.+din 62b/18, 112a/17

i.+de 4b/6, 128b/16

i.+in 124b/3

i.+ige 62a/18, 85a/14, 107b/17,
126a/10, 145b/10

i.+ine 144b/13
i.+ide 126a/7
i.+inde 2a/4
i.+iñgde 2b/2
i.+ler 61a/4
i.+leri 145a/11
işit - -70- Duymak, işitmek.
i.-di 57a/9, 88a/19, 95a/3,
107b/12
i.-ti 57b/14
i.-ti irse 30b/14
i.-di irse 25b/12, 76a/8, 97b/19,
112b/14
i.-ip 80a/13
i.-gey 106b/6
i.-eyin 42b/8
i.-gil 80a/19
i.-iñgiz 44a/10
i.-se 104a/5
i.-geç 9a/1, 12a/7, 45a/12,
79a/16, 85b/4, 87b/6, 87b/17, 106b/1,
129a/14, 132b/10
i.-ip 9b/14, 19a/2, 22a/7, 23b/12, 29b/11,
38b/1, 40a/9, 42b/16, 45a/9, 49a/14,
50a/10, 58a/4, 58b/7, 63b/15, 65a/4,
80a/6, 89b/8, 89b/9, 95a/16, 102a/9,
107a/19, 110b/4, 115a/14, 122b/12,
124b/14, 131b/18, 136b/2
i.-gen 131b/13, 131b/17
i.-ken 107b/16
i.-genimni 90a/14
i.-genler 89b/7
i.-medi irse 133b/11, 136a/13
i.-mediler irse 55b/19, 132b/18
i.-mediñgiz 29b/14, 138a/5

i.-megey-min 94b/6
i.-mey 97b/6, 102a/13
i.-mey turur 128b/5
i.-mey turur irdiler 62a/10
i.-meye 133b/12
işitil - -2- Duyulmak.
i.-gen 3b/11, 75b/10
işkenbe -1- [F] Hayvanların midesi,
karın.
i.+din 20a/10
işkence -1- [F] Eziyet, zahmet.
i. 115a/13
işle - -4- Yapmak, gerçekleştirmek.
i.-diler 121b/12
i.-liñg 29b/8
i.-p 46a/2
i.-genin 46a/1
‘işret -9- [A] İçki içme, eğlenme.
‘i. 99a/9
‘ıyş u ‘i. 47a/19, 60a/19,
63a/9
‘i. kıl- 96b/2
‘i.+ler kıl- 37a/16, 37b/5, 37b/1,
118a/11
iştiyāk -1- [A] İstek, heves, arzu.
i.+ları 146b/11
it (1) -12- Et. **krş.** et
i. 14b/6, 18a/3, 39b/7, 88b/11,
88b/12, 126b/16, 145b/18
i.+tin 39a/5
i.+i 40b/12, 127a/4
i.+ler 14b/7
it (2) -1- On iki hayvanlı Türk
takviminin on birinci yılı.
i. yıl 60a/10

it -	-49- Etmek, yapmak. krş. et-	i.-mek 3b/3
	i.-er 3a/19, 138a/7, 138a/8	i.-mesenġ 129b/13
	i.-er-sin 116b/15	i.-mey 36b/16, 48b/11
	i.-erler 13a/4	iṭā'at -2- [A] Boyun eğmek, tabi
	i.-di 117b/7, 126b/2	olmak.
	fāş i. 134b/9	i. 147a/14
	hamle i. 110a/7	i.+ġa 142b/16
	ķurultay i. 44b/4	i'tibār -3- [A] Şeref, saygı.
	müberrā i. 2b/9	i. bol- 21b/3
	yok i. 3a/8	i. kıl- 14b/13, 41a/11
	i.-dim 29b/14	i'tibārlik -2- [A+T] Şerefli, haysiyetli.
	i.-diler 133b/15	i. 40b/6, 40b/9
	ķaşd i. 28a/1	i'tikād -3- [A] İnanç, kalben tasdik etme.
	ķurultay i. 60a/2	i. 122a/12
	tīr-bārān i. 115b/18	i. birle 33a/11
	uruşlar i. 37b/16	i. bağla- 127a/4
	‘aķid i. 37b/4	itil - -1- Yapılmak, edilmek.
	i.-tiler 104b/7	i.-ip 4a/8
	i.-miş 25b/12	i'timād -4- [A] Güven, inanma.
	i.-p 2b/8	i. it- 48b/11
	i.-ip tururlar 5a/11, 124b/5	i. kıl- 25b/12
	i.-se 3a/19, 120a/11, 144a/15	i.+1 85a/17
	i.-geli 77a/4	i.+sız 90a/3
	i.-ip 13b/2, 24a/19, 92a/13,	ittifāk -36- [A] İşbirliġi yapmak, bir
131a/10, 144b/8		olmak.
	aşķāre i. 117b/4	i. 13a/16, 16b/4, 54a/14, 60a/4,
	cehd i. 141b/4	85a/2, 96b/1, 99b/7, 110a/18, 112b/5
	ceht i. 131a/18	i. birle 28a/1, 29b/2
	cem' i. 3b/18, 49a/13	i. bol- 109b/15
	cūş i. 38b/8	i. kıl- 8b/18, 20a/9, 28b/2, 28b/14,
	feth i. 136b/3	28b/15, 29a/17, 29b/4, 29b/5, 56a/11,
	iżhār i. 139a/8	62b/10, 77a/3, 91b/4, 96b/5, 97a/11,
	şükrler i. 139a/14	109b/13, 121b/3, 135a/11, 140b/13
	i.-erge 16a/10	i.+1 46b/15, 49b/9, 104b/18,
	i.-kende 59a/17	105b/15

i.+ım 143b/8
i.+ları 13a/16
ittifakā -5- [A] Görüş birliği, herkesin üzerinde mutabık olduğu.
i. 23b/12, 51b/9, 53a/16, 53b/1, 100b/2
iv -40- Ev. **krş.** ev, öy
i. 60b/6, 126b/10, 126b/11, 128a/6
i.+niṅ 40a/11, 89b/5
i.+ge 39a/1, 45a/12
i.+din 40a/13
i.+i 11b/17, 17b/1, 18a/14
i.+iniṅ 103a/15
i.+inüṅ 124b/3
i.+in 17b/10, 20b/7, 29a/10, 64b/15, 112a/8, 140b/9
i.+ini 124b/3
i.+ige 8b/1, 13b/1, 17b/7, 39a/2, 39a/9, 40a/9, 48a/6, 62b/18, 85a/8, 89b/3, 106a/9, 109b/10
i.+ide 23b/8, 121a/16
i.+im 25b/10
i.+iṅdin 17b/10
i.+iṅdedür 17b/10
i.+lerini 46b/4
i.+lerige 78b/18
‘ivaz -1- [A] Bedel, karşılık.
‘i.+ıḡa 53b/19
ivlük -3- Ev sahibi, yurt sahibi **krş.** öylük.
i. 39b/9, 109b/17
i. ikendür 12b/12
‘iyāl -1- [A] Aile, eş.
‘i.+iṅgiz 108a/3

iz -6- İz, yol, işaret.
i. 17b/9
i.+i 3a/19
i.+ıḡa 17a/19, 17b/3
i. izle- 17b/5, 17b/6
izāfet -1- [A] Bir şeyle diğer bir şeyi ortak bir bağ yoluyla bağlama, nispet etme
i. bol- 35a/4
i‘zāz -9- [A] Ağırılama, ikram etme, saygı gösterme
i. 30b/1, 35a/16, 53b/6, 58a/5, 65a/1, 117a/9, 148a/4, 148a/11
i. ve ikrām 15a/14
izde - -1- İstemek
i.-mesēṅ
i.-seṅ 148a/1
izhār -4- [A] Apaçık, görünen.
i. (i.-ı bāṭın) 144a/14
i. it- 2b/8, 139a/8
i. kı1- 2b/6
izle - -2- İzlemek.
i.-ṅ (iz i.) 17b/5
i.-p (iz i.) 17b/6
‘izz -4- [A] İzzet, yücelik.
‘i. 2a/4, 140a/6, 145a/8
sipihr-i ‘i. 142a/14
‘izzet -22- [A] Yücelik, büyüklük, hürmet.
‘i. 18a/15, 65b/7, 89a/6, 91a/18, 93a/18, 94a/5, 95b/7, 121b/19, 141b/12
‘i.-i ‘amme 120a/14
‘i.-i dīn 115b/7
‘i. kı1- 78a/12
‘i.+niṅ (ḡazret-i i.)142a/1

‘i.+din 88b/17
‘i.+inġ 88b/13
‘i.+in 147b/8
‘i.+ler 35b/3, 91b/6, 124a/15
i. kı1- 30b/18, 128a/8, 148a/7

K

ka -2- Ne, hangi.

ķ. 10b/7

ķ.+ydan 104b/9

ka’an -138- Hükümdar, kağan.

ķ. 12b/2, 12b/8, 19a/11, 22b/16, 32a/4,
51a/6, 51a/1, 51a/15, 51b/2, 51b/5,
53b/3, 53b/10, 53b/13, 54a/8, 54a/13,
57b/12, 58a/16, 58a/17, 59a/16, 60a/17,
61a/18, 61b/2, 61b/4, 61b/7, 61b/16,
62b/1, 63a/1, 63b/6, 64a/5, 64a/13,
64a/16, 64b/1, 66b/15, 66b/16, 66b/19,
68b/2, 77a/10, 85a/9, 85a/13, 85a/14,
85b/1, 85b/2, 85b/8, 85b/15, 86b/5,
86b/9, 86b/13, 88a/6, 88a/7, 88a/8,
89a/4, 89b/15, 90a/7, 90a/9, 90a/11,
90a/15, 90a/18, 90a/19, 90b/6, 91b/7,
91b/9, 94a/7, 94a/9, 94b/16, 95b/19,
96b/15, 96b/16, 96b/19, 97a/1, 98b/13,
99a/3, 99a/4, 99a/12, 100a/7, 100a/17,
100b/3, 100b/6, 101b/14, 104b/16,
106a/12, 106a/13, 106a/16, 107b/7,
113a/10

ķ. bol- 98a/18, 99b/10

ķ.+dın 48b/4, 90b/5, 94a/6, 98b/3

ķ.+ġa 61b/2, 61b/8, 61b/12, 62a/15,
63a/5, 66b/14, 85a/15, 86b/2, 89a/5,
90a/19, 90b/3, 90b/6, 90b/7, 94a/9,
94b/17, 98a/18, 99a/13, 100a/9, 100a/16

ķ. kı1- 99b/11

ķ.+nı 99a/19

ķ.+nıġ 48b/3, 58a/13, 61b/3, 61b/5,
61b/9, 62a/9, 63b/14, 63b/16, 64b/4,
77a/2, 90a/7, 90b/5, 95a/1, 95a/6, 98b/1,
98b/6, 99a/4, 99a/14, 99a/18, 99b/14,
107b/16, 108a/1, 113a/2, 113a/4

ka’anlık -7- Hükümdarlık, kağanlık.

ķ. 91b/16, 99b/8

ķ.+da 94a/18

ķ.+ġa 95a/13, 95b/2

ķ.+nı 92a/19

ķ. için 47a/9

kañile -5- [A] Boy, aşiret.

ķ. 11a/16, 20a/19

ķ.+nıġ 10a/10

ķ.+sıdın 40a/8

ķ.+ler 7b/2

kañiliyyet -2- [A] Yetenek, yapabilmek.

ķ. 143a/17

ķ.+in 118a/1

kañilü’l-ħaşmet -1- [A] Ululuk sahibi.

ķ. 140b/19

kañr -1- [A] Mezar, kabir.

ķ. 14a/4

kañul -21- [A] Kabul etmek,
onaylamak.

ķ. 131b/16, 141b/10

ķ. it- 36b/16

ķ. kı1- 8a/14, 8a/17, 20a/10, 24b/2, 33b/7,
37a/1, 88a/15, 80b/13, 97a/8, 97b/14,
100b/5, 102a/13, 103a/13, 104a/8,
107b/15, 114a/16, 135b/14

ķ. tüş- 89b/13

kaç -85- Kaçmak.

ķ.-ar 17a/18, 54b/7, 135b/10,
142b/8

ķ.-tı 26a/16, 28a/17, 37b/10,
57a/15, 57a/17, 59b/6, 114a/19

ķ.-tı irse 28b/6, 110a/8

ķ.-dılar 110b/4

ķ.-tılar 51b/11, 53a/13, 54b/8,
78b/14, 79a/18

ķ.-dınġız 138a/10

ķ.-mışlar 108a/12

ķ.-ıpdur 57a/17, 135b/10

ķ.-ıp turur 128a/13

ķ.-a al- 14a/13

ķ.-alım 104a/19

ķ.-ıban 122a/5

ķ.-ıp 15b/5, 15b/13, 16a/1, 18a/14,
19b/12, 21a/6, 24b/19, 25b/6, 26a/19,
26b/14, 27b/2, 28a/7, 30b/7, 31a/7,
35a/14, 36a/11, 36a/19, 38a/3, 38a/6,
39b/10, 48a/8, 50a/11, 50a/14, 53a/11,
54b/10, 56b/5, 79b/12, 87b/19, 88a/19,
89a/4, 93a/12, 104b/7, 108a/17, 109a/1,
115a/15, 115a/17, 115b/19, 122a/15,
122b/4, 123a/5, 127b/14, 128a/15,
134b/18, 138b/9, 139a/3

ķ.-ıp irdiler 53a/1

ķ.-arġa 38a/4

ķ.-anlar 59b/6

ķ.-ġan 28b/7, 45a/19

ķ.-ġanlar 109a/1

ķ.-ġanlardın 78b/17

ķ.-ķan 52a/12

ķ.-maķġa 45a/18, 54b/11

ķ.-masun 25b/15, 30b/3

ķaķan -6- Ne zaman.

ķ. 42b/12, 51a/6, 61a/5, 80a/11,
86b/3, 142b/13

ķaķur - -11- Kaķırmak, dışmanı
kaķırtmak.

ķ.-dı 22b/13, 38a/3, 55b/17,
114a/18

ķ.-dılar 30a/2, 57b/11

ķ.-ġanda 137a/17

ķ.-up turur 125b/9

ķ.-up 18a/17, 31a/11, 129b/2

ķadal - -1- [M] Batmak, saplanmak.

ķ.-dı 133a/5

ķadar -1- Kadar.

ķ. 20b/6

ķadem -4- 1. Uġur.

ķ.-ı 2b/4

2. Ayak.

ķ. 141a/18

ķ. ķoy- 140b/9, 142b/13

ķadım -20- [A] ok eski.

ķ. 13a/4, 48a/19, 49b/3

ķ.+din 11b/3, 12b/10, 13a/11,
32a/14, 33b/5, 47a/11, 48a/15, 48b/1,
80a/17

ķ.+de 10a/2, 10a/9, 11a/15,
11b/5, 13a/2, 13a/4, 99b/18

ķ.+daġı 99b/18

ķadımı -10- [A] ok eskiye dayanan.

ķ. 6b/15, 30a/18, 54a/13, 77a/17,
77b/17, 80b/6, 92a/16, 106b/18, 112a/2,
139a/8

ķadır -1- [A] Gdcü yeten, muktedir
olan

ķ. 1b/8

ḳādir-dānā -1- [A+F] Her şeyi bilen,
Allah.

ḳ. 2b/4

ḳad(i)r -6- [A] Kudret, kıymet.

ḳ. 140b/18, 144a/1

ḳ.-i Ya'ḳūb 145a/3

Şehen-şāh-ı Cem-ḳ-i gītī-

penāh 140a/4

ḳ.+in 121b/6

ḳ.+ini 133b/5

kāfir -16- [A] Allah'a iman etmeyen.

k. 7b/18, 8a/3, 129b/11

k. bol- 59a/12, 127a/2, 127a/4

k. turur 127a/6, 127a/7

k. irdiler 9a/8

k.+ler 4b/4, 4b/6, 4b/8, 115a/7,

132a/14, 138a/10

k.+lerniḡ 69a/14

kāḡid -1- [F] Kaḡit.

k. 114a/5

ḳahr -3- [A] 1. Üzüntü, keder.

ḳ. 59b/12

2. Kızgınlık, öfke.

ḳ. ḳıl- 22a/4, 75b/16

ḳā'ide -3- [A] Dayanak, mesnet.

ḳ.+ler 118a/12, 139a/8

ḳ.+sin 67a/2

ḳal - -108- Kalmak.

ḳ. 10a/1

ḳ.-ur 9b/14, 59a/13, 64a/3,

104b/5

ḳ.-ur-siz 44a/13

ḳ.-dı 10a/2, 10a/14, 11a/9, 12a/9, 14a/9,

26a/9, 28a/19, 28b/10, 56b/7, 57a/4,

77b/5, 97a/5, 98a/3, 108a/14, 137b/1

az ḳ. 25a/18

piyāde ḳ. 108a/19

teḡ ḳ. 28a/2

yādigār ḳ. 105b/1

ḳ.-dılar 13b/14, 50a/16, 98a/7

endek ḳ. 20a/15

ḡayrān ḳ. 111b/2

mu'atḡal ḳ. 20a/5

ḳ.-ıp irdi 9b/3, 51a/3, 19b/20,

94a/14, 121a/18

ḳ.-ıpdurlar irdi 24b/9

ḳ.-ıp turur 39b/15

ḳ.-mıḡ 11b/6

ḳ.-ḡay 64a/8, 64a/9, 10a/1, 64a/1

ḳ.-sa 92a/18, 132a/12

ḳ.-ḡan 9b/14, 87b/3, 96b/7,

122b/4, 130a/1, 130a/3, 130a/8, 135a/2

kiçik ḳ. 94b/6

mu'atḡal ḳ. 142b/2

yaş ḳ. 94a/12

ḳ.-ḡanın 22a/15

ḳ.-ḡanlar 132b/16

ḳ.-ḡanda 94a/16, 121a/15,

134b/17

ḳ.-ıp 9b/17, 29b/4, 36a/9, 51b/12

ḳ.-urda 61a/19

ḳ.-madı 3b/2, 20a/17, 45a/3,

81a/6, 138b/16

mecāl ḳ. 104b/1

mecālleri ḳ. 52b/1

nesil ḳ. 70b/2, 70b/6, 70b/7,

72b/10

nesl ḳ. 69b/15

nesli . 69b/16, 71a/13, 71b/17,
71b/19, 72a/1, 72b/6, 72b/12, 75a/16,
81a/16, 83b/3

ek . 94b/9

.-mas 4a/17, 16a/4, 59a/14

.-mas irdi 110a/10

.-mağay turur 4b/1

.-may 5a/4, 5a/7

.-maydur 4b/2, 69b/9, 69b/16,

70b/1

.-may turur 21b/19, 71b/18,

72a/10, 73b/3

.-mağan 4b/15, 4b/16

.-maı 4b/15

.-mañgız 102b/5

al'a -30- [A] Kale.

. 97b/14, 133b/10

.-i nā-mübārek 98a/10

.-i Dābūsī 133b/10, 133b/17

.+nıñg 54b/10, 114a/4

.+nı 54b/10, 54b/12, 107b/14

.+ge 136a/14

.+dın 54b/6, 103a/9

.+da 131a/2

.+sı 54a/16, 61b/18

.+sın 56a/8, 56b/9, 62a/1,

132b/16, 134a/17

.+sını 98a/9, 114a/3, 133b/14

.+sığā 135a/4

.+sığāça 141a/4

.+sige 122a/3

.+sıda 56b/7, 111a/15

.+larnı 97b/17

alem -3- [A] Kalem

. 2b/14, 110a/2

.+i 2b/4

alem-rev -1- [A+F] Bir h k mdarın
h km  altında bulunan  lke.

. 141b/3

alender -1- [F] Derviş.

. bol- 57a/19

alender- ret -1- [F] Derviş.

.+de bol- 54b/15

alın -1- Kalın, pek ok.

. 77a/17

alınğ -23- ok, pek ok.

. 48a/10, 50a/6, 50a/9, 50a/13, 51a/13,
56b/8, 58b/14, 59a/1, 63b/1, 79a/13,
79a/16, 85a/16, 88a/13, 88a/16, 92b/11,
102a/3, 102b/5, 107a/12, 123b/16,
124a/3, 125b/3, 125b/8, 148a/9

alınlığ -3- eyiz.

. ber- 37a/5

.+ı 146b/9

.+ın 37a/7

alı -2- Serzeni, azar.

. 78b/7, 94a/13

alkān -1- Kalkan, sava kıyafeti.

.+ın (ılı .) 38b/9

am -6- Doktor, hekim.

. 13b/1, 111b/3

.+dın 53b/14

.+larğā 53b/12

.+nı 13a/18, 13b/1

amı -1- Kırba, kamı.

.+sın 22b/9

amı -1- Sazlık.

.+ğā 104b/7

āmil -3- [A] Olgun, eksiksiz.

k. 3a/14, 47a/6

- k. bol- 131b/17
- kām-kār** -1- [F] İsteğine ulaşmış.
k. (nuşret-şi'ār-ı k.-ı devlet-yār)
141a/10
- kām-rān** -5- [F] Azusuna ermiş, bahtiyar.
k. 144a/13
şeh-i k. 140a/18
k.-ı eyyidnā 117a/11
k.+nıng (hāzret-i hākān-ı k.)
141b/7
k.+dur 3a/12
- kām-rānlık** -1- [F+T] Mutluluk, isteğine ulaşmışlık.
k. kıl- 141a/8
- kamtu** -1- Beraber, birlikte.
k. sakla- 43a/11
- kamuğ** -4- Hepsi, bütün.
k. 116b/9, 118a/7, 144a/15,
146a/10
- kamuğ** -1- Hepsi, bütün.
k. 144a/10
- kan** -22- Kan.
k. 80a/13, 120a/17, 121a/2,
122a/4, 133a/1, 133a/8, 134b/6, 145b/17
k. kus- 80b/2
k.+nı 25b/13, 80a/9
k.+ğa (k. bulan-) 62b/15
k.+ımğa 79b/14
k.+ı 85b/10, 133a/2
k.+ınıng 105b/19
k.+ın 104b/10
k. bağışla- 85b/8
k. tile- 11b/7
k.+lar 13b/2
k.+larını 133a/9
- kanan** - -1- Kanamak, kan akıtmak.
k.-ı 127a/1
- kanat** -1- Kanat.
k.+ım 42a/18
- kanber** -1- [A] Bir evin veya yerin gediklisi.
k. 144b/12
- kanı** -1- Hani, nerede.
k. 4b/8
- kāni'** -1- [A] Kanaat etmek, yetinmek, yeter bulmak.
k. bol- 62b/5
- kanlıg** -1- krş. kanlık.
k. 123b/5
- kanlık** -2- Kanlı.
k. 63a/1
k.+ları 148a/5
- kap** - -1- Tutmak, kapmak.
k.-alıng (mazbūğ k.) 136b/9
- kapā** - -37- Kuşatmak, muhasara etmek.
k.-dı 51b/10
k.-dılar 54a/17, 54b/9, 60a/4,
60a/7, 98a/3, 133b/10, 134a/9
k.-dılar irse 121b/18, 128a/10
k.-ğanda 98a/9
k.-may 27a/16
k.-p 19b/14, 37b/16, 54b/9, 55b/19,
56a/8, 57b/15, 60a/10, 60a/14, 62a/1,
92b/14, 97b/15, 98a/8, 102b/16, 123b/9,
125a/9, 125b/15, 126a/5, 128a/16,
130a/17, 133b/7, 134b/1
k.-p turur 128a/4, 129a/3,
135b/12
k.-sun 54a/15
- kapal** - -1- Hapsedilmek, çevrelemek.

	ķ.-ip turur 143b/17		ķ. tut- 29b/14
ķar	-10- Kar. ķ. 9b/13, 14a/11, 29a/6, 50a/14, 53a/2, 53a/5 ķ.+dın 9b/13, 14a/13, 52b/1 ķ.+ġa 29a/7	ķaravul	-8- [M] Keşif kolu, öncü birlik, bekçi. ķ.+dın 28b/18 ķ.+ı 107b/7 ķ.+ın 28b/5, 36b/18, 110a/4, 136b/14 ķ.+ları 108a/1 ķ.+ların 28b/17
ķara	-18- 1. Esmer, kara. ķ. 109a/4, 145b/16, 145b/17 2. Halk, insan. ķ.+sı 22a/1, 95a/13 ķ.+sın 22a/5, 54b/7, 143b/11 ķ.+ları 100b/1 ķ. 30b/2, 88b/10, 109a/4, 145b/16, 145b/17 3. Sancak, tuġ, bayrak. ķ. körüş- 25b/14, 137a/13 ķ.+sın 25b/15, 25b/17, 30b/4, 125b/4, 143b/11	ķaravulluķ	-2- [M] Keşif kolu, öncü birlik, bekçilik. ķ.+ġa 28b/5, 52a/10
ķaraçı	-1- Doğru konuşan. ķ.+ġa 63b/9	ķār-dān	-2- [F] İş bilir kimse. k. 142a/12 k.-ı kişver-sitān 141a/3,
ķaraçuķ	-1- Karanlık. ķ. 144b/2	ķardař	-4- Kardeş. ķrř. ķarındař ķ.+ım 138a/7 ķ.+larımgā 138a/9, 138a/10 ķ.+larıngnıng 138a/11
ķaral	-1- Daġılmak. ķ.-ġan 147b/3	ķarġı	-2- Mızrak. ķ.+sıġa 44a/13 ķ.+sını 129b/11
ķaramuķ	-1- Buġdayın içinde bulunan siyah taneler. ķ. 132a/11	ķarı	-4- Yaşlı. ķ. 80a/14, 121a/17 ķ. bol- 13a/12
ķaranġu	-1- Karanlık. ķ. bol- 122a/14	ķarı	-1- Yaşlanmak, kocamak. ķ.-ġan 95a/17
ķarār	-10- [A] Karar. ķ. 121a/1, 144b/4 ķ. ber-19b/18, 44b/4 ķ. kıl- 26b/11 ķ. tap- 77b/19, 87a/11, 94a/18, 145a/14	ķarınçķa	-1- Karınca. ķ.+dın 44b/18
		ķarındař	-79- Kardeş. ķrř. ķardař ķ. 20a/15, 22a/3, 23b/8, 24a/3, 24a/4, 25b/2, 33b/5, 33b/16, 34a/2, 65a/18, 88b/9, 114b/18, 130a/1, 130a/9, 134a/12, 142a/11 ķ.+dur 120b/2

ķ.+ı 8a/12, 12a/1, 13a/17, 15a/16, 15b/1,
15b/15, 18b/10, 20b/10, 22a/16, 22b/17,
29a/4, 31b/2, 32a/19, 32b/5, 32b/11,
33a/15, 33a/16, 33b/11, 33b/13, 33b/16,
34a/20, 34b/18, 66a/4, 68b/17, 78a/4,
82b/14, 97b/5, 99b/9, 104b/17, 135b/13

kiçik ķ. 34b/18

ķ.+ıġa 53b/13

ķ.+ım 125a/7

ķ.+ınıġ 8a/16, 21b/11, 61a/18

ķ.+ın 58b/10

ķ.+lar 14b/10, 20a/8, 106b/10

ķ.+larım 58b/11, 127a/10, 143b/6

ķ.+ları 6b/4, 6b/14, 19a/1,
34b/18, 51a/17, 85a/1, 85b/11, 99a/1,
99b/6, 143b/2

ķ.+larıġa 34a/11, 34a/12, 35a/9,
131a/5

ķ.+larınıġ 50a/5

ķ.+ların 30a/10, 101b/13, 147b/3

ķ.+larını 51b/3

ķ.+larıdın 20a/1, 35a/2, 53b/14

ķarındaşlıġ -1- **ķrş.** ķarındaşlıķ.

ķ.+ıdın 20a/17

ķarındaşlıķ -3- Kardeşlik. **ķrş.** ķayaşlıġ

ķ. 20a/18, 107a/4

ķ.+nı 138a/2

ķarın -1- [A] Yakın.

ķ. 145b/7

ķar(ı)n -2- Karın.

ķ.+ıdın 148a/18

ķ.+ınıġı 88b/16

ķarpa - -1- Kapmak, yakalamak,
tutmak.

ķ.-p 14b/5

ķār-perdāz -1- [F] Yapı.

ķ.-ı 145a/7

ķār-sāz -1- [F] Becerikli.

ķ. 141a/13

ķarşı -2- **ķrş.** ķarşı.

ķ. 133b/4

ķ. kel- 112b/16

ķarşu -6- Karşı, öte taraf.

ķ. 19b/12, 35b/1

ķ. çap- 125b/5

ķ. kel- 137a/8

ķ. yiber- 35a/16, 37b/1

ķaru -1- Zehir.

ķ. ķat- 39a/8

ķaşd -19- [A] Niyet, amaç, istek.

ķ. 105b/18

ķ. birle 4b/3

ķ. et- 121b/10

ķ. it- 28a/1

ķ. ķıl- 29b/13, 79b/12, 79b/14,
107a/3, 110a/14, 121b/7, 124b/7

ķ.+ıġa 28a/12, 28b/3, 38b/3,
48a/4, 96b/10, 106a/18, 112a/6

ķ.+ına 144a/17

ķasem -1- Yemin.

ķ. 124b/16

ķaşide -3- [A] Şiir.

ķ. 2b/14, 118a/1, 120b/9

ķaş -82- Ön taraf, huzur.

ķ.+ıda 9a/7, 19b/15, 20b/18,
21b/8, 23b/6, 24b/13, 25a/16, 26b/18,
62b/9, 65b/9, 65b/15, 88b/16, 89b/14,
90a/16, 91a/17, 95b/19, 100a/7, 101a/9,
109a/6, 112a/9, 120b/17, 136a/17,
140a/12

ķ.+ıda turur 12a/10
ķ.+ıdın 62b/8, 85a/2, 90a/13,
114a/7
ķ.+ıġa 10b/3, 24b/12, 24b/19, 25a/4,
27b/2, 28b/7, 29a/19, 31a/15, 36a/10,
42b/17, 48a/8, 48b/19, 57a/5, 62a/19,
62b/1, 63a/18, 63b/6, 65a/13, 66b/2,
68a/18, 87a/5, 87a/7, 87a/13, 88a/7,
88b/1, 88b/2, 88b/4, 88b/6, 89a/1,
89b/12, 94b/15, 95a/18, 96b/16, 107a/9,
107b/7, 107b/16, 109b/11, 111a/16,
111a/19, 115a/1, 115a/4, 124b/2,
127b/14, 130a/13, 131a/19
ķ.+ımġa 95a/14
ķ.+ımızda 65a/5
ķ.+ına 144a/17
ķ.+ında 61a/17, 115a/4
ķ.+ındın 142a/8
2. Kaş.
ķ.+ı 3a/2
ķ.+ınıġ 133a/18
ķ.+ına 133b/4
ķat -1- Defa, kere.
ķ.+la 85a/4
ķat -4- Kat, huzur.
ķ.+ına 4b/3
ķ.+ıġa 133a/14
ķ.+ınıġda 116b/3
ķ.+ında 116b/4
ķat - -3- Katmak.
ķ.-a 50a/16
ķ.-dı 90a/13
ķ.-ıp (ķaru ķ.-) 39a/8
ķatı -1- [A] Kesen, durduran.
ķ. 3a/16

ķatıġ -22- Katı, şiddetli.
ķ. 23b/1, 28b/3, 35b/5, 35b/18, 45b/1,
56a/1, 63a/7, 88b/10, 109b/6, 115b/16,
126a/5, 130a/18, 133b/13, 133b/14,
134b/5, 137a/17
ķ. bol- 55b/2
ķ. uruş- 28a/9, 30b/6, 104a/9,
115b/19
ķ. yaķ- 14a/11
ķatıl - -2- Katılmak, dahil olmak.
ķ.-dılar 67a/1
ķ.-ıp 143b/11
ķatıl -14- [A] Öldürme.
ķ. (ķ.-i ‘ām) 20a/14, 28a/9,
133b/14
ķ. bol- 28a/15, 104a/2
ķ. et- 13b/5, 101b/19, 103a/6,
103a/13, 103a/19, 132b/14
ķ. kııl- 11b/5, 103a/10, 103a/12
ķatmer -1- Kat kat olan.
ķ. 54a/17
ķav - -8- Kovmak, sürmek.
ķ.-saġız 142b/7
ķ.-ıp 14a/14, 50a/12, 50a/13,
78b/17, 127b/5, 127b/13, 128a/2
ķav - -1- Yakmak.
ķ.-ıp-min 135b/9
ķavā’id -1- [A ç.] Kurallar.
ķ.+ler 14a/9
ķavdur - -1- Kovdurmak, uzaklaştırmak.
ķ.-up 117a/3
ķavı -11- [A] Saġlam, güçlü.
ķ. 11a/8, 14b/18, 28a/13, 56b/14,
67a/4, 123a/11, 131a/6, 147a/8

ķ.-i nefsi 116b/17
ķ. bol- 11a/7
ķ.+din 59a/10
ķavl -7- [A] Söz.
ķ.+de 40a/16, 40b/11, 144b/7
ķ.+i 144a/18
ķ.+inde 144b/5
ķ.+ini 145a/12
ķ.+niġ 64a/10
ķavla - -3- Kovmak, kovalamak.
ķ.-dım 14a/17
ķ.-dı 62a/8
ķ.-lı 14a/13
ķavm -302- [A] Boy, topluluk, kavim.
ķ. 6b/15, 7a/4, 7a/15, 11b/3, 12a/1,
12b/11, 13a/4, 13a/9, 13b/5, 14b/16,
15b/7, 16a/6, 19b/4, 19b/8, 20a/19,
21a/19, 21b/3, 21b/13, 21b/14, 21b/18,
22a/6, 23a/10, 23a/17, 24a/15, 25b/19,
26a/5, 27b/14, 28a/13, 45a/7, 64b/15,
126b/14
ķ.-i Kıġkıyat 27b/8
ķ.-i Lüt 53a/13
ķ.+niġ 11b/3, 12b/11, 12b/15, 12b/16,
13a/13, 14b/17, 16a/1, 16a/14, 16b/1,
24a/11, 27b/15
ķ.+ni 13b/18, 22a/10
ķ.+ġa 6b/17, 18b/15, 20a/16,
24a/2
ķ.+din 12b/1, 12b/2, 13b/16, 15b/9,
16a/16, 19a/1, 19a/12, 19a/13, 19a/14,
19a/16, 19b/7, 21b/4, 21b/7, 21b/19,
22b/4, 23a/15, 23b/15, 24a/3, 24a/4,
24a/7, 24a/9, 25a/16, 25a/19, 26a/9,
27a/7, 27a/18, 35a/2, 40b/4

ķ.+dindürler 16b/11
ķ.+de 8a/8
ķ.+i 6a/7, 8a/3, 9a/13, 9a/17, 9a/18, 9b/2,
10a/13, 11a/19, 11b/1, 11b/11, 12b/10,
13a/6, 13a/15, 15b/19, 16a/5, 16a/6,
16a/8, 16a/13, 16a/14, 16a/18, 16a/19,
16b/6, 16b/12, 16b/13, 16b/18, 16b/19,
17a/1, 17a/3, 17a/9, 18b/11, 18b/15,
19a/13, 19b/4, 19b/820a/19, 20b/2,
20b/3, 20b/5, 20b/8, 20b/14, 20b/18,
21a/16, 21a/19, 21b/3, 21b/4, 21b/8,
21b/16, 22a/11, 22a/15, 23a/10, 23a/17,
23b/7, 23b/15, 24a/6, 24a/10, 24a/15,
25b/19, 26a/3, 26a/5, 27a/19, 28b/14,
33a/11, 64b/14
Calayir ķ. 42a/7
Merkit ķ. 15b/7
Tatar ķ. 13b/1
ķ. bilen 16b/19
ķ. birle 9b/2, 13a/6, 18b/14,
23a/12, 23b/4, 27b/9
ķ.+iniġ 13a/11, 17a/1, 17a/3,
17a/4, 17a/14, 22b/8, 27b/12, 29b/5,
30b/11, 40b/18
ķ.+in 33a/20
ķ.+ini 16b/17, 17a/7, 22a/14,
27a/3, 62a/4
ķ.+iġa 11b/2, 20a/3, 21a/13,
22a/3, 23a/11, 23a/19
ķ.+ide 21b/3, 28a/10
ķ.+idin 7a/4, 7a/15, 11b/13, 12b/8,
13a/17, 13a/18, 14a/11, 16b/7, 18b/19,
19a/5, 19a/6, 19a/7, 19a/18, 19b/9,
19b/20, 21b/9, 22a/3, 22a/6, 22b/3,
22b/16, 23b/6, 24a/1, 25b/8, 28a/6,

29a/3, 29b/5, 29b/19, 30a/1, 30a/11,
30b/9, 31b/12, 32a/9, 32a/15, 32a/19,
32b/7, 32b/13, 32b/19, 33a/2, 33a/6,
33a/10, 33a/14, 33a/18, 33b/2, 33b/5,
33b/20, 34a/1, 34a/7, 34a/15, 34a/19,
34b/3, 34b/11, 34b/14, 35a/1, 35a/2,
41a/7, 51a/6, 53a/19, 61b/10, 66a/11,
66b/10, 66b/11, 67a/7, 67a/13, 68a/9,
69a/2, 69a/4, 76a/2, 80b/11, 86b/17,
89a/18, 92b/13, 95b/13, 95b/14, 95b/15,
98b/12, 100b/13, 100b/15, 105b/7,
110b/16, 112a/15, 113a/14

Merkit . 15a/7

Tayıçut . 14b/3

Tatar . 14b/11

.+ler 6a/10, 6a/14, 7a/8, 9a/13,
11a/17, 21a/13, 24b/19, 26a/10, 27b/12,
28a/5, 29a/17

.+lerniŋ 7b/1, 27b/13

.+lerni 6a/16, 16b/13, 16b/17

.+lergä 6a/10, 20a/16

.+lerdin 19a/4, 28a/9

.+leri 6a/4, 7b/3, 10a/3, 27b/11

.+leriniŋ 11a/15, 11b/7

.+lerini 7a/6

.+leridin 21a/14

avmlı -1- [A+T] Bir boya ait, kabileye
ait.

. 111b/11

avra - -1- Toplamak, kavramak.

.-p 124a/17

ayaşlı -1- Kardeşlik. rş. arındaşlı

. 16a/8

ayda -3- Nerede.

. 114b/5, 127a/9, 144b/8

aydın -1- Nereden.

. 131b/1

aygún - -1- Kaygılı biçimde
düşünmek, kaygılanmak.

.-up 36b/15

āyim -5- Var olan, mevcut.

. 20b/13, 107a/8, 120a/3

. bol- 20a/13

āyim-maām -5- Yerini tutmak, varis.

. 65b/10, 99b/2, 100b/17,
105b/11,

. ıl- 113a/12

.+ı 66b/1, 20b/13

āyil -1- [A] Rızı, boyun eğmiş.

. 145a/8

āyināt-2- [A] Evren, kainat.

k. 122a/10

k.+gä 117b/4

aymak -1- Kaymak.

. 135b/2

ayna - -1- Kaynamak.

.-p 111b/4

aynat - -1- Kaynatmak.

.-ıp 42a/3

aysı -12- Hangisi.

. 10b/7, 10b/12, 60b/11, 89b/2,
92b/9, 120a/11

.+sı 5b/12, 10a/6, 11b/10, 90a/6

.+sınıŋ 10b/12, 10b/16

ay(ı)t - -13- Dönmek, gelmek.

.-ur 145b/3

.-urlar 17b/12

.-dı 54a/11

.-dılar 126a/11

.-sa 52a/8

k.-arda 107b/8	131a/14, 134a/5, 135a/2, 136b/13,
k.-ip 16b/17, 17b/9, 91b/6,	136b/13, 137a/12
92a/10, 127a/1, 142b/9	k.-erde 42b/12
k.-mağa 107b/8	k.-ip irdi 78a/11, 128a/1
kaz - -2- Kazmak.	k.-ken 85a/8, 143a/4
k.-ip 60b/7	k.-genler 125a/12
k.-ip 30a/6	k.-mek 131a/15
każā -4- [A] Olay, hüküm.	k.-medi 117b/18
k. 61b/6	k.-megey 137a/11
k.+da 147b/3	k.-se 64a/4, 136b/13, 137a/11
k.+sın 105b/19	keçe -28- Gece.
k.+şıda 144b/1	k. 8a/1, 8a/2, 14a/14, 22b/19, 33a/11,
kazan -2- Kazan.	45a/14, 61b/6, 61b/7, 85a/8, 110a/17,
k. 22a/9	110b/2, 120b/16, 122b/4, 131b/2,
k.-dın 20a/11	134b/7, 134b/11
kāzī -3- [A] Kadı.	k. kündüz 3a/3, 50a/14,
k. 37b/4, 103a/7, 139a/9	52a/19, 57a/11, 63b/11, 111a/17, 147b/4
kazuk -1- Kazık.	k. bol- 114b/9, 122a/2
k.+ları 61a/2	k. ol- 40a/11
kebīr -1- [A] Büyük.	k.+ler 66a/7
k. (dārā-yı k.) 3a/5	k.+si 147b/10
keç -1- Geç.	keçe -1- Kaba kumaş, keçe.
k. bol- 64a/16	k. 56b/17
keç - -50- Geçmek. krş. kiç-	keçike -1- Dayanak, ense.
k.-er 4a/16, 92b/4	k. bol- 41b/7
k.-ti 19b/18, 27a/5, 79b/19,	keçit -1- Geçit
89a/1, 93a/13, 101b/17, 106a/4, 111b/2,	k.+lerni 53a/19
115b/10	keçür - -3- 1. Yazmak, ithaf etmek.
k.-tiler 137a/11	k.-di 118a/2
k.-ip turur 35b/7, 102a/10	2. Geçirmek.
k.-e 41b/8, 109a/3, 135a/4	k.-üp 134b/3, 147a/13
k.-e al- 42b/15, 59b/13,	3. Affetmek.
98a/6, 106a/7, 136b/13	k.-dük (günāhlarıngızını k.)
k.-ip 37b/10, 50a/7, 63a/17, 80b/6,	130a/2
88a/18, 106a/1, 107a/6, 125a/2, 129b/19,	ked-ğudāyılık -1- [F+T] Kahyalık.

k. 94b/10
k.+ğa 94b/3
kel - -446- Gelmek, varmak. **krş.** kil-
k.-ür 12a/8, 20b/3, 21a/6, 22b/14,
38b/18, 77b/3, 91b/9, 91b/17, 96b/15,
123b/7
k.-ür 11a/17, 31a/19
k.-ür irdi 19b/12, 19b/16, 23b/18,
33a/8, 37b/2, 66a/6, 86b/3
k.-ür irdiler 79b/2, 115b/14
k.-ür irmiş 96b/8, 96b/14
k.-ürler irdi 22b/2
k.-ür-biz 96b/19
k.-di 9b/8, 10a/3, 10a/18, 14a/16, 18a/12,
18a/15, 21a/6, 23b/6, 24a/9, 25a/6,
26b/9, 26b/16, 27a/16, 30b/10, 31a/3,
31a/18, 50a/10, 56b/10, 62a/18, 62b/14,
67b/8, 67b/9, 79a/14, 88b/7, 89b/3,
97a/17, 99a/4, 107a/12, 108a/1, 109b/3,
114a/5, 114a/7, 115b/4, 115b/17,
120b/12, 121a/8, 128a/2, 128a/19,
129a/18, 130a/5, 130a/6, 130a/8, 135a/7,
137a/18, 138a/15, 148a/13
açığı k. 88b/13
alıp k. 19b/13, 27b/2, 38b/5
bağşı k. 111a/11
ğālib k. 26a/11
hıdmetğa k. 24b/3
hōş k. 58a/19, 97b/2, 107b/5
irte k. 85a/17
pesendīde k. 102b/10
tişe k. 93a/10
uruşğalı k. 26b/13

vücūdğa k. 7a/13, 15a/15, 19b/1, 21b/1,
65a/10, 67b/1, 67b/10, 98b/14, 99b/4,
112b/2
k.-di irse 9b/9, 28b/17, 58a/6, 66b/1,
106a/5, 106b/5, 115a/16, 124a/3,
124a/13, 127b/15, 128b/11, 130a/13
haber k. 37b/18, 136a/4
yağın k. 115b/4
k.-diler 12b/4, 29a/10, 36b/18, 93a/6,
115a/1, 119b/4, 122b/9, 122b/11,
124a/10, 125b/4, 125b/6, 128a/18,
134a/8, 134b/3, 135a/3
alıp k. 10b/3
kulluğığa k. 99a/13
k.-diler irse 45a/15, 84b/17,
87b/3, 124a/1, 133a/14, 134a/15
karşu k. 137a/8
yavuğ k. 25b/14
k.-dim 24b/14, 88b/2
k.-dük 31a/12, 107b/4
k.-diñgiz 57a/6
k.-ti 80b/5
k.-ip 36b/13
k.-ip turur 27b/2, 35b/15, 36a/7, 54b/15,
54b/16, 59a/11, 88a/19, 88b/5, 108a/4,
123b/17, 126a/15, 128a/17, 129b/3
k.-ip turur-min 79b/15, 85b/3,
102a/11
k.-ip turur-miz 102a/14, 102b/5
k.-ip-sin 12a/8
k.-ip-siz 55b/8
k.-ip irdi 12a/11, 22b/15, 28b/5,
29b/7, 31a/6, 48a/5, 62b/8, 67a/1,
100a/7, 107a/8
birge k. 67b/6

ğalaba k. 53b/1
 vücūdğa k. 66a/13
 k.-ip irdiler 68a/17, 136b/9
 k.-ip irdük 39b/10
 k.-miş 36a/11, 39b/4
 k.-gey 24b/12, 29b/18, 35b/11,
 57a/8, 62b/2, 67a/11, 76a/1, 96b/13,
 107b/6
 k.-geyler 87a/15
 k.-edür 18a/8, 29b/1, 35a/15,
 109b/16
 k.-e turur 56b/8
 k.-e turur irdi 77a/14, 109b/17
 k.-eyim 134a/13
 k.-gil 45a/10
 k.-iñg 52a/13, 104a/19
 k.-iñgiz 29b/17, 130a/3
 k.-se 18a/6, 29b/18, 42b/8,
 56b/15, 85a/8, 138a/18
 k.-seler 4b/14, 95a/15
 k.-sün 31a/14, 38b/7, 58a/1,
 63a/2, 107a/14, 138a/16
 k.-sünler 87b/2, 136b/18
 k.-güsi durur 77a/4, 127b/11
 k.-güsi turur 6a/14, 6b/4, 9a/13, 10a/16,
 11a/5, 11a/12, 11a/13, 11b/7, 11b/19,
 12a/3, 12a/4, 12b/5, 13b/13, 14b/19,
 15a/9, 15b/6, 22a/2, 27a/14, 40b/17,
 48a/1, 48a/9, 49b/1, 49b/8, 65b/16,
 78b/12, 90b/10, 91a/12, 91b/13, 99a/2,
 119b/14, 121a/14
 k.-günçe 137a/10
 k.-ip 10a/18, 26a/16, 28a/7, 28a/8,
 28b/14, 28b/18, 31a/12, 35b/1, 35b/5,
 35b/13, 37a/11, 37a/15, 38a/1, 38b/11,
 39b/9, 42b/17, 46a/3, 50a/10, 52a/16,
 54a/16, 54a/18, 57a/9, 57b/12, 59a/3,
 59b/2, 61b/4, 61b/6, 62a/11, 62b/2,
 62b/17, 72a/7, 85a/16, 87a/11, 87b/7,
 93a/5, 96b/11, 97a/3, 97a/4, 98a/7,
 98a/14, 102a/5, 102b/2, 102b/19, 103a/7,
 106b/7, 107a/6, 107a/7, 107a/11, 107b/5,
 107b/8, 107b/9, 107b/11, 109a/15,
 110a/19, 110b/1, 111a/19, 111b/16,
 114b/7, 115b/5, 115b/14, 118a/15,
 119a/3, 121b/13, 121b/17, 122a/16,
 122b/2, 122b/11, 124b/5, 124b/15,
 124b/19, 125a/13, 125b/5, 125b/8,
 125b/14, 127a/13, 127b/3, 127b/4,
 128a/10, 128a/12, 128a/15, 128b/3,
 128b/14, 129a/18, 129b/3, 129b/9,
 130a/10, 130a/17, 133b/10, 134b/4,
 135a/5, 136a/13, 136b/3, 137a/1, 137a/4,
 137a/7, 138a/12, 138a/14, 138a/15,
 139a/6, 143b/4, 143b/11
 açığı k. 55a/18
 ğayretğa k. 79b/17
 ilçiler k. 35b/17
 karşı k. 112b/16
 kıza kel 133a/17,
 yavuş k. 107a/14
 k.-e 102a/6
 k.-e al- 76a/1, 92b/12, 129a/3
 k.-e tur- 45a/9, 130a/10
 k.-e vurup 14a/4
 k.-geç 31a/14, 35b/15, 80a/8,
 87b/16, 114a/5, 136b/4
 k.-gen 19b/13, 44a/6, 44a/16, 58a/8,
 60a/8, 78b/14, 101b/12, 107a/10,
 115a/17, 112b/7, 122b/13, 124b/6,

124b/9, 125a/5, 128b/7, 136a/11,
136b/14

k.-geni 35a/14, 127b/17

k.-genin 39a/7, 77a/18

k.-genige 77b/7

k.-genidin 55a/12

k.-genimizde 114a/12

k.-genlerniñg 123b/17

k.-genlerdin 119b/4

k.-gendağı 127a/14

k.-gende 36a/19, 37a/1, 37b/7,

48b/12, 67b/6, 124a/12, 125a/4, 135b/11

k.-gendin 7b/19, 133b/6

k.-ürde 8a/18, 8b/1, 15a/15, 29b/2,

30b/2, 39a/6, 39a/9, 62b/14, 63b/7,

65a/10, 139a/3, 148a/8

k.-üriga 77a/14

k.-ürige 77a/15

k.-ürin 103a/4

k.-ürindin 128b/6

k.+meki 115a/12, 77b/19

k.-mekini 62b/3

k.-mekidin 105b/19

k.-mekindin 58a/5

k.-mekide 136b/8

k.+mekiñgizni 137a/7

k.-medi 8a/8, 77a/7, 80b/10,

88b/6, 125b/19

k.-mey 89a/1, 107b/5

k.-meydür irdi 58a/7

k.-mez 99a/12

k.-megenidin 77a/13

kelām -1- [A] Söz.

k.+ı 117b/13

kele -1- [M] Sürü.

k. 23a/9

kelimāt -1- [A ç.] Sözlər, kelimeler.

k. (k.-ı söz) 128a/5

kelime -1- [A] Söz, kelime.

k. 115a/9

kelin -2- Gelin.

k.+im 8b/11

k.+lerin 8b/10

keliş - -1- Bir araya gelmek, toplanmak.

krş. kiliş-

k.-ip 129a/2

keltür --81- Getirmek. **krş.** kültür-

k.-ür 18a/18

k.-ür irdi 8a/5

k.-di 9b/16, 28a/7, 58a/10,

98a/12, 106b/9, 111b/8

hüküm k. 62b/19

İmān k. 8b/6

yarağ k. 62b/4

k.-di irse 90a/14, 114a/6,

136a/16, 138a/1

k.-diler 13a/19, 14b/1, 28b/7,

38b/15, 62a/13, 62b/18, 65a/13, 127b/8

k.-diler irse 22a/12, 100a/17,

103a/2, 110a/5, 135a/9

k.-dük 115a/19

k.-üp irdi 29a/9, 60b/2

k.-üp irdiler 12b/2, 31b/10, 45a/5

k.-üp turur 134b/2

k.-gey 3b/18

k.-türgey-sin 4b/8

k.-eyim 109b/12

k.- 8b/6

k.-gil 8b/2, 124a/6

k.-sün 114b/11

- k.-ünġ 45a/4
k.-señġ 8b/4
k.-e 37a/18
k.-e al- 59b/8, 80a/11
k.-gende 37a/19
k.-üp 9b/18, 15a/8, 23b/14, 26b/4, 35a/16, 36b/5, 37b/4, 55a/5, 57a/3, 60b/17, 61a/6, 62b/6, 64a/16, 64b/2, 64b/4, 98a/4, 100a/16, 107b/8, 107b/10, 110b/6, 127a/16, 127b/3, 127b/18, 128a/4, 146b/8
k.-gen 63a/5
k.-gen irmiş 100a/9
k.-gendin 45a/5
k.-mek 37a/14, 139a/19
k.-medi 37b/17
k.-megey 25a/3
k.-mey 37a/13
- kem** -1- [F] Fena, kötü.
k.+dür 147b/17
- kemâl** -3- [A] En olgun, tam.
k. (şâhib-i k.) 142b/5
k.-i kudret 2b/6, 2b/8
- kemer** -2- Kemer, kuşak.
k.+i 63a/10
k.+ini 117a/10
- kemi** -4- Gemi krş. kime.
k. 136b/13
k.+ge 51b/11, 54b/7, 62a/8
- kemîne**-3- [F] Noksan, eksik.
k. 2b/1, 3a/6, 117b/1
- kemür** -1- Kemirmek.
k.-e 131a/18
- kenâr** -1- [F] Kenar, kıyı.
k.+ıda 59b/8
- kenâre** -2- [F] Kenar, kıyı.
k. 87a/19, 87b/1
- kend** -2- [Soğ] Kent, şehir krş. kent.
k.+de 69a/15
k.+tin 143b/11
- kendü** -1- Kendi.
k.+ñġe 131b/8
- keñġeş** -20- Danışma, istişare.
k. 87b/12, 143b/7
k. ber- 114b/7
k. kıl- 20a/3, 35a/12, 51a/3, 59b/4, 60a/8, 102b/7, 106b/14
k.+din 44a/16, 87b/15
k.+imge 134a/12
k.+i 92a/15, 104a/14, 136b/8
k.+ige 61b/4
k.+siz 77b/12, 90b/6
k.+lerige 44b/4
- keñġeş** -13- Danışmak, istişare etmek.
k.-ür 47a/14
k.-ti 55a/16, 87b/11
k.-tiler 94b/15, 104a/7
k.-ipdürler 127a/19
k.-ip turur 126a/14
k.-ip 51b/19, 110b/3, 121b/3
k.-medi 94b/14
k.-mediñġ 129a/15
k.-mey 86b/2
- kenîz** -1- [F] Cariye.
k. koy- 17a/17
- kenîzek** -3- [F] Cariye, halayık.
k.+ni 23b/10
k.+i 8a/19, 23b/8
- kent** -8- [Soğ] Kent, şehir krş. kend.

k. 137a/3, 137a/4, 137a/5,
137a/15, 138b/2

k.+niġ 39b/19

k.+lerni 44b/3

k.+lerin 53a/4

kepenek -2- Yağmurluk.

k. keygeyler 52a/19

k.+ler 53a/8

kerāmet -1- [A] Olağanüstü hâl.

k. 4b/18

kere -1- Defa, kez, tekrar.

k. kı1- 104b/4

kerek -33- Gerek

k. 21b/12, 38b/13, 52a/2, 61b/10,
87b/12, 87b/14, 100b/4, 102b/8,
102b/10, 104a/8, 104a/9, 107a/15,
107b/4, 110b/11, 127a/5, 131a/9,
131a/15, 139a/19, 142a/11, 142b/9,
143a/17

k. bol- 36b/13, 47a/19, 47b/3

k.+dür 38a/12, 38b/17, 85b/7,
131b/7

k.+tür 88a/14

kerek -2- Gerekmek. **krş.** kirek-

k.-mes 106b/13

k.-mez 97b/1

kerem -12- [A] İhsan, cömertlik.

k. 116b/5, 142b/19, 146a/9

k. kı1- 135b/4

k.+ge 139a/14

k.+de 47a/7

k.+i 135b/16, 142b/14

k.+idin 145a/10, 146a/11

k.+leri 63b/16

kerim -2- [A] Çok cömert.

k. 1b/8, 147a/7

kerrāt -24- [A] Defa, kez.

k. 61b/4, 79a/10, 97a/17, 97b/13,
114b/5, 133b/11

bir k. 15a/1, 15a/12, 24b/19

iki k. 98a/2, 108a/16, 119a/15,
125b/15, 126a/3, 129b/3

neçe k. 76a/1, 90b/10, 91b/16

on sekiz k. 66b/6

üçünç k. 38b/2

üçünçi k. 136b/2

k.+lar 50a/8, 94a/17, 15b/6

kes -6- Kesmek **krş.** kis-

k.-ip 18a/7, 4b/7, 15b/16, 30b/15,
45a/5

k.-ti 37b/14

ketür -1- Getirmek.

k.-di 28a/17

kevākib-çeşm -1- [A+F] Yıldız gözlü.

k. 142b/18

kevkeb-4- [A] Yıldız.

k. (k.-i āşār) 141b/13

k.-i cihān-tāb 2b/12

k.-i şa^c d 142a/14

k.+niġ 103a/3

kevkebe -1- [A] İhtişam, gösteriş.

k. 147b/7

kevle -1- Karıştırmak.

k.-rler 17b/11

kevn -1- [A] Olma, vücut, var olma.

k.+iniġ 99b/9

kevürge -1- Büyük davul, kös.

k. 53a/8

key -2- Giymek. **krş.** kiy-

k.-geyler 52a/19

k.-ip 38b/9	77b/5, 80a/10, 85a/5, 85b/16, 89b/4,
keyfiyet -6- [A] Durum, hâl	90a/2, 90a/7, 91a/18, 94a/5, 095a/9,
k.+ler 91b/1	95a/13, 95b/7, 99b/1, 102b/1, 102b/12,
k.+leri 3b/13, 27a/14	103a/10, 103a/12, 108a/17, 111b/16,
k.+lerin 89b/1	120b/16, 123a/17, 124b/7, 126b/5,
k.+ni 37b/17, 90a/19	127a/9, 132a/8, 139a/12, 140b/1, 140b/9,
keyik -11- Geyik. kırş. kiyik	142b/10, 143a/1, 143a/16, 143b/13,
k. 14a/15	144a/14, 147b/16
k. kavla- 14a/17	ķ.-ur idi 38b/5
k. oķla- 113a/9	ķ.-ur-idi 66b/16
k.+ni 39b/8, 75b/19	ķ.-ur-miz 58b/14, 94b/18,
k.+ler 14a/12, 44b/13	109b/3, 110a/17
k.+lerni 14a/13, 14a/14, 14a/19,	ķ.-ur-siz 38a/13, 61b/12
61a/10	ķ.-urlar 3a/7, 11b/5, 12b/19,
kez -2- Defa, kez.	25a/13, 53b/10, 60b/17
k. 94a/13, 129b/12	ķ.-dı 2b/6, 4a/12, 4a/15, 6b/6, 9b/2,
kezik -7- [M] Koruma, muhafız.	10a/8, 10b/7, 10b/8, 12a/8, 012b/9,
k. başla- 22b/18	13b/5, 13b/10, 13b/12, 14a/5, 14b/14,
k. begi 27b/7, 32a/11	15a/12, 15a/19, 15b/6, 15b/7, 015b/8,
k.+ke 26b/19	15b/13, 17a/13, 18a/6, 18a/17, 18b/1,
k.+de 23a/4	19b/5, 20b/15, 21a/18, 21b/9, 022a/10,
k.+dekiler 24b/11	22a/14, 24a/14, 24b/2, 24b/11, 25a/8,
k.+ide 24b/14	25a/10, 25a/13, 25b/12, 26a/15, 026a/18,
ķil -1- Kıl.	26b/2, 26b/7, 27a/3, 27a/4, 27a/5, 27a/9,
ķ. 94a/13	27a/12, 27b/4, 27b/19, 028a/3, 28a/15,
ķil - 1169- Yapmak, etmek.	29a/8, 29a/9, 29a/11, 29a/14, 29b/5,
ķ.-ur-min 8a/14, 8b/6, 90b/7	29b/12, 30a/10, 30a/13, 030a/17, 31a/1,
ķ.-ur-sin 2a/1, 18a/9, 18a/10,	31a/11, 31a/12, 32a/4, 33a/19, 35a/9,
88b/12, 116b/5, 116b/13, 116b/14	37a/1, 37b/5, 38b/12, 043b/1, 45a/13,
ķ.-ur 3a/15, 8a/1, 8b/8, 8b/10, 12b/14,	45a/16, 45a/17, 45a/18, 46a/16, 46b/3,
14a/6, 14a/7, 16a/4, 17b/4, 018b/8,	47a/17, 47b/4, 48b/8, 048b/19, 49a/13,
18b/15, 20a/1, 21a/15, 21b/6, 24a/18,	50a/19, 51b/1, 51b/13, 51b/19, 52a/6,
25a/15, 25b/4, 26a/12, 47a/8, 055b/12,	52a/16, 52a/18, 52a/19, 053b/6, 54a/3,
56b/14, 57b/3, 61a/9, 61a/15, 62b/19,	55b/13, 55b/15, 55b/16, 56a/4, 56a/9,
64a/7, 64a/14, 66a/17, 67a/3, 076a/5,	56a/15, 57a/1, 57b/18, 058a/7, 58a/12,

58a/14, 58a/15, 58a/18, 58b/3, 58b/8,
59a/17, 60b/5, 61a/17, 062b/7, 63a/8,
63a/14, 63b/2, 63b/3, 63b/4, 63b/6,
65a/1, 66a/18, 66b/8, 075b/16, 76a/1,
76a/8, 77b/7, 77b/15, 78a/5, 78b/5,
79b/5, 79b/7, 80a/8, 080a/13, 80b/9,
85a/4, 85a/5, 85a/17, 85b/14, 85b/15,
86b/4, 86b/5, 87a/13, 088a/15, 88b/3,
89a/8, 89b/11, 89b/14, 90a/19, 91b/6,
92b/6, 93a/18, 93a/19, 094a/1, 94a/16,
94b/9, 95b/2, 95b/16, 97a/5, 97a/7,
97a/15, 97a/16, 97b/6, 097b/8, 97b/12,
97b/14, 98a/17, 99a/1, 99a/3, 99b/1,
99b/11, 100a/1, 102a/5, 102a/8, 102b/6,
102b/11, 102b/14, 103a/10, 103a/19,
104a/1, 104a/4, 104a/13, 104a/16,
104b/6, 104b/13, 104b/17, 105b/11,
106a/11, 106a/13, 106b/3, 107b/9,
107b/16, 108a/12, 108a/16, 109a/4,
109b/13, 109b/19, 110a/7, 110b/9,
111a/12, 111a/14, 111a/15, 111b/18,
112b/2, 112b/17, 113a/7, 113a/10,
113b/2, 114a/3, 114a/8, 114b/3, 115a/11,
115a/13, 115a/16, 115b/2, 115b/11,
118a/12, 120a/13, 120b/1, 120b/5,
121a/7, 121a/8, 121a/9, 122a/5, 126b/1,
131a/3, 133b/11, 134a/3, 135a/11,
135a/17, 135b/5, 135b/15, 136a/7,
136a/12, 136a/17, 136b/4, 138a/9,
139a/3, 139a/13, 140a/17, 142b/14,
146b/2, 148a/12, 148b/5, 148b/10
ķ.-dılar 6a/9, 8b/18, 11a/10, 13a/2,
13a/7, 13b/6, 17a/7, 18a/13, 19b/10,
020a/14, 21a/10, 21b/19, 24a/14, 24a/16,
25a/2, 25a/14, 25a/17, 26a/7, 26a/10,

026b/10, 26b/12, 26b/17, 27b/9, 28a/2,
28b/3, 28b/4, 29b/4, 31a/9, 35a/5,
037a/16, 37b/11, 38b/14, 44b/15, 45a/1,
45a/2, 45a/4, 47b/18, 48a/14, 48a/17,
48b/17, 049a/7, 51a/3, 51a/8, 52a/11,
52a/19, 53a/14, 54b/6, 54b/7, 55a/1,
55b/10, 056a/18, 57b/12, 59a/2, 59b/1,
59b/18, 60a/1, 60a/8, 60a/9, 60a/19,
60b/1, 060b/4, 60b/13, 61a/15, 61b/7,
61b/17, 63a/9, 63b/8, 63b/10, 76a/16,
77a/15, 079b/10, 79b/12, 85a/15, 89a/7,
93a/8, 96b/2, 96b/4, 96b/5, 98a/13,
100a/17, 100a/19, 102b/2, 106a/2,
106b/10, 106b/14, 107b/13, 107b/15,
110a/5, 110b/6, 111b/5, 113a/9, 114a/16,
114b/8, 115a/5, 115a/6, 115a/7, 118a/3,
118a/11, 121b/7, 121b/14, 122a/1,
127b/9, 135a/15, 136a/15, 138a/2,
140b/3, 141a/17, 141b/14, 142a/2,
142a/7, 145b/12

ķ.-dım 25b/9, 35a/10, 108a/3,
135b/14, 138a/4

ķ.-dınġ 14a/17, 25a/15, 107a/15,
131b/2

ķ.-dınġız 11b/8

ķ.-duķ 114a/16, 122b/19

ķ.-duġ 56a/12

ķ.-mış 11b/5, 25b/16, 38a/14,
42b/17, 96b/12, 100a/11, 121a/6,
122a/12, 132a/15, 143b/12

ķ.-mışlar 115b/10

ķ.-ıp 106b/17

ķ.-ıp-min 90b/1

ķ.-ıpdur-sin 2a/5, 2a/6

ķ.-ıpdur 122a/11

ķ.-iptur 144a/13
ķ.-ip turur 14b/12, 29b/13, 77a/3, 80a/14,
100a/4, 100a/10, 100a/16, 102a/11,
122b/18, 124a/7, 124a/15, 127b/16,
128b/10, 129a/9, 132a/19, 133a/18,
133a/19, 134b/1, 143b/16

ķ.-ip turur-min 36b/12, 53b/16,
53b/17, 80a/18

ķ.-ipturlar 64b/7

ķ.-ip tururlar 8b/1, 54a/6,
118a/15, 124b/16, 125b/7

ķ.-ğay-sin 42b/2, 80a/5, 123a/19
ķ.-ğay 8a/4, 25a/9, 29b/12, 33b/6, 48b/3,
52a/17, 53b/1, 66b/9, 76a/4, 090a/3,
92a/19, 99b/10, 104b/3, 104b/16,
111a/14, 123a/13, 123a/19, 127a/12,
131a/10, 131a/15, 139b/1, 143a/14

ķ.-ğay-miz 114b/13

ķ.-ğaylar 22a/7, 26b/11, 51a/5, 53b/7,
53b/8, 58b/16, 62b/13, 75b/15, 100a/16,
132a/1, 141b/5

ķ.-ğumuz turur 102a/18

ķ.-adur 76a/10

ķ.-a turur-min 80b/4

ķ.-a turur 44a/9, 79b/14, 86b/13,
95a/6, 109a/18, 115b/6, 123a/15
ķ.-ayım 25a/14, 31a/3, 31a/5, 66b/13,
90a/14, 102b/3, 106b/6, 106b/13,
107a/4, 108a/6, 114b/6, 134a/12

ķ.-ayın 2b/18, 22b/11, 57a/15,
107a/4

ķ.-ğıl 3b/7, 33b/8, 35a/12,
107a/17, 122b/17, 131b/4, 135b/4

ķ. 123b/1, 138a/11

ķ.-sun 8a/15, 55b/8, 57b/13,
113a/6, 138b/1

ķ.-alım 22b/8

ķ.-alıñg 10b/3, 29a/3, 29b/13, 55b/9,
57b/18, 57b/19, 63b/9, 65b/8, 114a/13,
128b/4, 135a/13

ķ.-ıñg 20a/9, 58b/12, 80b/1,
122b/1

ķ.-ıñgız 45a/14, 127a/11

ķ.-sunlar 50a/19, 63a/15

ķ.-sam 8a/4, 80a/11, 90b/6

ķ.-sañg 2a/1, 10b/11, 79b/16, 123a/12,
123a/18, 123b/5, 126b/5, 129b/16,
129b/17, 131a/14, 131b/10, 135b/2

ķ.-sa 19b/17, 21a/12, 50b/1, 51b/14,
57b/17, 80a/3, 85b/3, 88a/14, 107a/3,
121a/2, 123b/5, 131a/12, 131b/18,
133b/2, 139b/1, 142a/17

ķ.-saķ 55a/17, 102b/8, 107b/4,
135b/6

ķ.-sañgız 56b/14, 102a/16,
126b/11, 126b/12, 127a/2

ķ.-salar 35a/11, 135b/15

ķ.-a 37b/1, 37b/2, 57b/18, 77a/9,
95b/5, 107b/14, 130a/2

ķ.-alı 52a/5, 52a/9, 127b/7

ķ.-alıķ 131b/4

ķ.-ğalı 68a/18, 114a/3

ķ.-ğaç 14b/7, 29a/10, 108a/1,
109b/10, 114a/17

ķ.-ğanda 3b/17, 9a/16, 19a/15,
22b/6, 23b/3, 26b/19, 30b/4, 35a/3,
40b/6, 110a/14

ķ.-ıban 3a/3, 3a/10, 140b/14

қ.-ip 2b/6, 2b/8, 3a/10, 3b/18, 4b/3, 4b/9,
9a/1, 9a/14, 9a/19, 9b/8, 10a/18, 10b/1,
11b/18, 13b/4, 13b/12, 14a/10, 14b/13,
15a/11, 15b/18, 017a/17, 18a/15, 19a/3,
20a/3, 20a/12, 20a/13, 20b/17, 21a/9,
22a/4, 22a/8, 024b/5, 24b/10, 24b/15,
25a/9, 25a/10, 26b/1, 26b/6, 26b/11,
26b/16, 27a/13, 027b/18, 28a/8, 28b/2,
28b/14, 29a/8, 29a/17, 29b/3, 29b/7,
30a/13, 30b/2, 030b/18, 31b/6, 31b/10,
33b/18, 35a/17, 35b/4, 35b/5, 35b/14,
35b/16, 35b/18, 036a/1, 36a/12, 36b/1,
36b/5, 37a/1, 37a/15, 37b/2, 37b/6,
38a/9, 38a/15, 038b/9, 39a/8, 39a/9,
40b/13, 41a/11, 43a/7, 44b/8, 47a/2,
47a/9, 47a/17, 047a/18, 48a/16, 48b/8,
48b/13, 49a/5, 49a/12, 49a/17, 51b/17,
51b/19, 52a/1, 052a/4, 52a/17, 53b/19,
54a/4, 54a/18, 55a/7, 55b/2, 55b/17,
56a/9, 56a/10, 056a/11, 57a/1, 57a/3,
58b/5, 59b/4, 59b/7, 59b/16, 59b/17,
60a/14, 61b/9, 062a/9, 62a/15, 62b/10,
62b/11, 63a/5, 65a/9, 65a/12, 76a/3,
76a/7, 76b/1, 076b/2, 77a/11, 77b/14,
77b/16, 78a/12, 78b/3, 79a/9, 79b/18,
80a/1, 80a/3, 080a/10, 80a/14, 80a/17,
80b/2, 80b/13, 80b/19, 84b/17, 85b/17,
85b/18, 86b/2, 087b/9, 87b/18, 88a/10,
88a/12, 89a/10, 89b/6, 90a/3, 90a/11,
90a/15, 91b/4, 092b/3, 93a/1, 93a/15,
94b/3, 94b/7, 96a/2, 96b/1, 96b/7,
96b/13, 97a/11, 097a/15, 97a/17, 97b/3,
97b/13, 98a/2, 98a/4, 98a/14, 98b/18,
98b/19, 99a/4, 099a/5, 99b/8, 99b/18,
99b/19, 100b/1, 100b/5, 101b/16,

102a/13, 102a/14, 102b/4, 102b/7,
102b/9, 102b/15, 104a/1, 104a/5,
104a/13, 104b/8, 104b/9, 106a/7,
106a/14, 106b/8, 107a/2, 109b/5,
109b/13, 109b/19, 110a/13, 110b/12,
111b/17, 112a/6, 112a/7, 112a/17,
112b/18, 113a/12, 113b/1, 113b/2,
114b/10, 115a/9, 115a/10, 115a/12,
115b/2, 115b/6, 115b/7, 115b/8,
115b/15, 117b/2, 117b/3, 118a/2,
118a/16, 119a/4, 119a/10, 120b/4,
121b/3, 122a/6, 122b/9, 122b/13,
123a/4, 123a/19, 123b/2, 124a/13,
124a/14, 124a/17, 124a/18, 124b/2,
124b/8, 125a/8, 125a/11, 125b/18,
126a/5, 126a/18, 126b/1, 127a/4, 127a/5,
127a/16, 127a/17, 128a/8, 129a/8,
129b/5, 130a/7, 130a/12, 130a/19,
131a/13, 131b/7, 131b/9, 131b/10,
132a/17, 132a/18, 132b/3, 132b/17,
133b/8, 133b/13, 133b/14, 134a/10,
134a/13, 134a/14, 134a/18, 134b/4,
134b/13, 134b/14, 135a/6, 135b/14,
136a/1, 136a/4, 136a/13, 136b/17,
137a/3, 137a/5, 137a/9, 137a/13,
137a/17, 138a/3, 138a/12, 138b/1,
138b/3, 140a/17, 140b/8, 140b/12,
140b/13, 141a/5, 141a/6, 141a/8,
141a/12, 141b/8, 142b/16, 143a/5,
143a/13, 143b/10, 143b/12, 144a/4,
145b/10, 147a/15, 148a/5, 148a/7,
148a/10

қ.-urda 35b/16

ķ.-a al- 49a/2, 63a/13, 99a/4, 100b/2,
104b/17, 110b/5, 122a/17, 125b/16,
129a/4, 126a/6, 126b/12

ķ.-a başla- 18a/14, 19a/4, 24b/15,
29a/6, 62b/18, 78b/5, 88a/5, 112a/6,
115a/6

ķ.-a bil- 126b/11

ķ.-a tur- 13b/13, 80a/7, 89b/8,
102b/4

ķ.-a-sizler 132b/3

ķ.-ğan 46a/3, 47b/17, 50b/1, 57a/1,
59a/16, 60a/17, 63a/11, 77a/2, 92a/11,
094a/2, 97a/7, 99a/15, 99b/14, 100a/13,
101a/4, 102b/14, 106b/11, 107b/10,
109b/13, 120b/15, 124a/6, 127a/15,
127b/5, 131b/6, 139a/4

ķ.-ğanı 30b/12, 36a/17, 41b/2, 42a/9,
44b/3, 51a/16, 59a/15, 92a/13, 112a/13,
140a/1, 149a/2

ķ.-ğanınıñ 27b/17, 47a/2

ķ.-ğanın 49a/11, 54b/5

ķ.-ğanlar 19a/5, 28b/15, 136a/19

ķ.-ğanlarını 113a/19

ķ.-ğanlardın 13b/17

ķ.-ğanları 46b/13

ķ.-ğuçı 146a/8

ķ.-urın 140b/3

ķ.-mas-min 138a/2

ķ.-mas 64a/1, 64a/12, 86b/2,
90b/12, 107a/15

ķ.-maslar 23b/1, 112b/9

ķ.-madı 8a/15, 8a/17, 18a/10, 20a/5,
20a/10, 33b/7, 52a/5, 52a/6, 61b/2,
66b/8, 75b/18, 76a/19, 79a/19, 95b/3,
120a/15, 139a/2

ķ.-madım 90b/12

ķ.-madılar 79a/12

ķ.-mamış 104b/4

ķ.-mağay 23b/17

ķ.-mağaylar 10b/13

ķ.-mağay-sin 42b/16

ķ.-maydur 16a/9, 76a/9

ķ.-may turur 6a/17, 80b/15, 92b/9

ķ.-may tururlar 4a/18

ķ.-mağıl 23a/3, 35a/12

ķ.-ma 123b/1, 131b/16

ķ.-masun 58a/11

ķ.-mañgız 102b/13, 131b/7

ķ.-masa 120a/16

ķ.-masañğ 102a/13, 107a/18

ķ.-masañğız 56b/15

ķ.-may 8a/14, 17a/13, 35a/12,
57a/10, 61a/11, 77a/15, 96b/16, 103a/8,
118a/18, 114b/13, 138a/17

ķ.-mayın 63a/2

ķ.-mağan 38b/13

ķ.-mağanığa 103a/13

ķ.-maķ 13a/19, 38b/13, 52a/1,
56b/9, 104a/8, 107b/6, 114b/1, 115b/17,
127a/8, 132a/14

ķ.-maķğa 100a/14, 100b/3

ķ.-mağa 97a/8, 142b/3

ķ.-maķnıñ 104b/14

ķ.-maķnı 115b/7

ķıldur - -4- Yaptırmak.

ķ.-dı irse 99b/19

ķ.-ayın 80b/2

ķ.-ğay 99a/7

ķ.-up 117a/11

ķılıç -43- Kılıç **krş.** **ķılınç.**

ķ. 38b/9, 59b/14, 59b/16, 106b/12,
122a/4, 127a/3, 131a/8, 132b/14,
136a/18, 137a/19, 142b/5, 144b/2,
144b/17, 145a/1, 145a/18, 145b/12,
145b/15, 146a/4

ķ. birle 4a/16, 38b/11

ķ. bağla- 147a/4

ķ. ap- 10b/2, 88b/5, 118a/16,
119a/7, 119a/11, 119a/16, 119a/18,
121b/11, 147a/14

ķ. tart- 4b/14

ķ. ur- 36b/12, 36b/13

ķ. yalaŋgala- 4b/3

ķ.+ı 144b/13

ķ.+ın 117a/2, 117b/6, 128b/3,

147b/3

ķ.+lar 133a/4

ķ.+larını 144b/18

ķ.+ları 133a/11

ķılıla - -1- Kılılamak, ldürmek.

ķ.-p 97a/12

ķılılıę -3- Silahlı.

ķ. 124a/8, 128b/19, 144b/13

ķılılık -1- Silahlı.

ķ. 144b/19

ķılık -3- Davranış, huy.

ķ.+lar 47a/2

ķ.+ları 46b/13, 91a/2

ķılılıķ -1- Davranışlı, huylu.

ķ. 127a/7

ķılm - -17- Meydana gelmek, olmak.

ķ.-dı 6a/19, 6b/17, 9a/13, 11a/5, 21b/3,
27b/14, 27b/16, 28a/10, 34a/10, 71a/1,
75b/10, 90b/10, 92b/10, 98b/16, 99a/16,
99b/13

ķ.-sa 144a/6

ķılın -3- Kılı ķrř. ķılı.

ķ. birle 45a/17

ķ.+ın 3b/1

ķ.+ınınġ 46a/9

ķımız -6- Sütle yapılan fermente edilmiş geleneksel Türk ikisi..

ķ. 126b/17

ķ.-ı ırāķī 132a/10

ķ. i- 23a/8

ķ.+ı 27b/5

ķ.+ın 39b/17

ķ.+ını 24b/16

ķım -1- Kılı vs kesici aletlerin kılıfı.

ķ.+ıdın 3b/1

ķır -1- ayır, otluk.

ķ. 44b/14

ķır - -13- ldürmek, bozguna uğratmak.

ķ.-ar-min 124b/13

ķ.-dı 13b/18, 106b/4

ķ.-dılar 26b/15, 44a/15, 53a/10,

79a/18, 145b/13

ķ.-ıp 30b/7, 129a/7

ķ.-ıp turur 125a/2, 129a/14

ķ.-mağdın 143b/17

ķıraę -2- Kenar.

ķ.+ıda 60b/8

ķ.+ıdın 39b/3

ķıraķ -1- ķrř. ķıraę.

ķ.+ęa 55b/6

ķıręavul -1- [M] Sülün, yabancı tavuk.

ķ.+ını 9b/18

ķırık -1- Kıyı, kenar.

ķ.+ların 43a/6

ķırıl - -5- Bozguna uğramak, yok edilmek.

ķ.-dı 28a/10, 29a/7, 104a/19

ķ.-ıp 145b/15

ķ.-maķdın 143a/14

ķırķ -19- Kırk.

ķ. 7b/15, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 46a/17, 51b/10, 52a/16, 62b/19, 76a/16, 76a/18, 78a/11, 98b/17, 100b/4, 104a/3, 118a/19, 126a/5, 133b/7

ķ.+da 77b/4

ķ.+dur 49b/15

ķışāş -1- [A] Ceza, öldürmeye karşılık ölüm cezası.

ķ.+ıĝa 110b/11

ķışķa -2- Kısa.

ķ. 38a/9, 89b/16

ķısm -32- [A] Bölüm, kısım.

ķ. 6b/20, 7a/16, 19b/2, 46b/12, 46b/17, 46b/19, 60a/16, 63b/13, 64b/5, 64b/7, 64b/9, 90b/15, 90b/16, 91a/3, 92a/12, 98a/18, 98b/16, 112a/11, 112a/12, 112a/13, 112a/14

ķ. turur 7a/8

ķ.+ı 7a/8, 7a/12, 10a/15, 64b/6, 64b/11, 90b/19, 91a/2, 98a/19, 112a/11

ķısmet -2- [A] Takdir edilmiş olan, nasip.

ķ. ķıl- 35a/9, 100a/16

ķısrak -1- Dişi at.

ķ.+larını 27b/5

ķışşa -5- [A] Hikaye.

ķ. 90a/1

ķ.+dın 23a/6, 97b/16

ķ.+sı 27a/19

ķ.+sın 110b/6

ķısta - -1- Zorlamak, mecbur etmek.

ķ.-p 52a/5

ķış -8- Kış mevsimi **ķrş.** ĝış.

ķ. 37b/7, 50a/12, 56b/19, 60a/14, 64a/11, 66b/2, 93a/7, 134a/4

ķışla - -5- Kış için konaklamak.

ķ.-dı 112a/4

ķ.-dılar 124a/2

ķ.-p turur 125b/17

ķ.-p 135b/8

ķ.-y 119a/2

ķışlaĝ -5- **ķrş.** ķışlaĝ.

ķ.+ıĝa 111a/18, 112a/1

ķ.+ıda 36a/12, 61a/3, 79a/2

ķışlak -6- Kış için konaklanan yer.

ķ.+ĝa 29a/11

ķ.+ı 79a/15

ķ.+lar 6a/4

ķ.+ları 9b/11, 64b/8

ķ.+larınınĝ 60a/17

ķıta -1- [A] Manzum parça.

ķ. 4a/8

ķıvan - -4- Güvenmek.

ķ.-ıp 126a/16, 143b/6, 144a/18

ķ.-maĝlar 132b/18

ķıyāmet -1- [A] Kıyamet.

ķ.+de 131b/18

ķıyās -1- [A] Karşılaştırma.

ķ.+ĝa 76a/17

ķıyın -1- Zahmet, çetin, meşakkat.

ķ.+ĝa 115a/13

ķıyl -3- [A] Söz, laf.

ķ. 120b/19

ķ. ķıl- 52a/5

ķ.+ındın 142b/17
ķıymet -1- [A] Değer, ķıymet.
ķ.+in 121b/6
ķız -201- Kız, kız çocuğu.
ķ. 8b/4, 8b/13, 18b/16, 41a/14,
43a/18, 99b/7, 103a/17
ķ. al- 13b/8, 13b/9, 16a/17,
38a/12
ķ. ber- 13b/16, 29b/17, 32b/11,
31a/17, 37a/12, 109b/16
ķ. keltür- 37a/13, 37a/14
ķ.+nıng 41a/10
ķ.+nı 8a/16, 8a/19, 8b/2, 37a/8,
128b/17, 128b/18
ķ.+ı 4a/4, 8a/12, 23a/1, 28a/16, 39b/5,
40b/7, 40b/18, 41a/9, 47a/5, 56b/6,
66a/10, 66a/11, 67a/8, 67a/16, 67b/19,
68a/8, 68b/17, 69a/2, 69b/12, 73a/1,
73a/8, 73a/14, 73a/15, 73b/5, 73b/7,
73b/18, 74a/9, 74a/14, 74a/17, 74a/18,
74b/1, 74b/3, 74b/6, 74b/8, 74b/9,
74b/12, 74b/14, 74b/15, 81a/2, 81a/5,
81b/7, 82a/4, 82a/7, 82a/10, 82a/12,
82a/13, 82b/1, 82b/3, 82b/6, 82b/10,
82b/15, 82b/19, 83a/4, 83a/15, 83a/19,
84a/7, 84a/9, 84a/10, 84a/11, 86b/17,
91a/14, 91a/15, 95b/11, 95b/13, 98b/2,
100b/11, 100b/12, 100b/14, 100b/16,
101a/1, 101a/2, 101a/18, 101b/3, 105b/6,
105b/9, 109a/11, 109a/13, 110b/16,
111a/1, 113a/15, 113a/16, 113a/18,
127b/19, 146b/9, 148b/5
ķ.+ınıng 16b/3, 40b/9, 40b/14,
73a/6, 82a/5, 84a/9

ķ.+ın 8a/16, 8a/18, 28b/9, 29a/13,
29a/14, 33a/12, 47b/10, 65a/16, 77b/13,
80b/12, 80b/13, 105b/7, 112a/15,
127a/7, 128b/15, 129a/9, 146b/1,
146b/2, 146b/3, 146b/5, 148b/3, 148b/4,
148b/6, 148b/7, 148b/9, 148b/10
ķ.+ını 15a/17, 16b/5, 39a/3,
91a/7, 127b/14
ķ.+ığa 146b/12
ķ.+ıdın 67b/8, 69b/12, 70a/6,
146b/4, 146b/6
ķ.+ımnı 25b/10, 29b/16, 39a/1
ķ.+lar 40b/16
ķ.+ları 73a/2, 73a/3, 73a/13, 73b/6,
74a/2, 74a/3, 74a/13, 74a/15, 74a/19,
74b/4, 74b/7, 74b/11, 81a/4, 81b/13,
82a/10, 82a/15, 82b/2, 82b/5, 82b/7,
82b/16, 83a/3, 83a/6, 83a/9, 83b/4,
101b/2, 133a/6
ķ.+larınıng 73b/8, 74a/1, 74b/13,
75a/2, 82a/18, 83a/16, 101b/8, 101b/10
ķ.+ların 13b/7, 54b/7, 115b/6
ķ.+larını 20a/18, 53b/17, 133a/13
ķız - -2- Öfkelenmek, sinirlenmek.
ķ.-a başladılar 54b/1
ķ.-a kel- 133a/17
ķızak -1- Kızak, tekne ve kayıkların
suya indirilmesini sağlayan düzenek.
ķ.+lar 137a/11
ķızar - -1- Kırmızılaşmak.
ķ.-ęan 133a/7
ķızıl -3- Kırmızı, kızıl.
ķ. 51b/5, 144a/9
ķ. bol- 133a/6
ķi -27- Ki, bağlama edatı. **ķrş.** kim

k. 1b/9, 2a/2, 2b/16, 3a/9, 63a/15,
116b/15, 117b/8, 117b/12, 117b/14,
120b/13, 122a/10, 122a/12, 140a/2,
140a/13, 141b/1, 141b/12, 142a/11,
142a/13, 142b/12, 142b/19, 143a/8,
144b/6, 145b/8, 145b/17, 145b/19,
147b/6

kibi -6- Gibi.

k. 140a/4, 141b/14, 144a/6,
146a/13, 146a/13, 147b/10

kibr -1- [A] Büyüklük taslama.

k. 123a/9

kiç -9- Geçmek. **krş.** keç-

k.-er 131b/9, 138a/3

k.-er-min 88a/14

k.-ip 3b/10, 45a/14

k.-keli 143a/3, 143a/4

k.-ken 3b/12

kiçik -44- Küçük.

k. 10b/4, 10b/6, 10b/15, 14a/18, 14b/4,
18a/8, 19b/16, 21b/1, 26a/5, 26b/17,
34a/12, 35a/13, 39b/4, 43a/11, 43a/13,
44b/8, 46b/14, 47a/12, 51a/14, 51a/15,
52a/10, 55b/8, 61a/19, 68a/11, 77b/10,
85a/4, 91a/6, 92a/18, 96b/9, 102a/17,
118a/4, 121a/13

k.+din 32b/8

k.+i 40a/4, 69a/17, 145b/1

k.+ini 46b/5

k.+iniñ 23b/8

k. çal- 19b/20, 34b/18, 94a/16,
94b/6, 121a/15

k. kör- 39a/11

kiçiklig -6- Küçüklük.

k.+de 8b/16, 67b/8, 111a/2

k.+ide 65a/7, 65a/16, 113a/16

kiçikrek -1- Çok küçük.

k.+i 26b/18

kifâyet -2- [A] Yeter miktarda olma.

k. 65a/2

k.+i 78a/1

kifâyetlik -1- [A+T] Yeterli olma.

k. 94a/11

kil -46- Gelmek. **krş.** kel-

k.-ür 90a/9

k.-ür irdi 76a/3

k.-di 4b/3, 45a/11, 52a/1, 53a/1, 54a/4,
55a/11, 55b/18, 56b/4, 56b/12, 58a/5,
109b/11, 115a/15, 128b/11, 136b/1,
142b/1, 144b/3

andağ k. 3b/17

āvāz k. 23a/3

haber k. 142b/2, 143b/10

ilgeri k. 55b/7

yağşı k. 145a/6

k.-di irse 56b/16, 143b/15

k.-diler 4a/13, 4b/4, 45a/9,

62a/13, 76a/16, 141a/11

k.-gey 143b/17

k.-e durur 17a/11

k.-e tururlar 141b/17

k.- 135b/4, 135b/6

k.-gil 80a/12

k.-inğiz 143b/6

k.-ip 17b/9, 142a/6, 142b/15

k.-ürde 39b/8, 63a/4

k.-e tur- 141b/16

kilid -1- [F] Kilit.

k. 144b/13

kilim -1- Kilim.

	k.+de 147a/11	17b/3, 17b/4, 17b/5, 17b/8, 17b/9, 18a/5,
kiliş	-2- Bir araya gelme.	18a/8, 18a/9, 18a/11, 18a/16, 18a/17,
	k. 143b/8	18b/2, 18b/9, 19a/3, 19a/5, 19a/16,
	k.+i 141b/17	19a/17, 19b/2, 19b/5, 19b/16, 19b/17,
kiliş-	-1- Bir araya gelmek. krş. keliş-	19b/19, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 20a/8,
	k.-iñg 143a/8	20a/10, 20a/18, 20b/1, 20b/3, 20b/6,
kiltür -	-5- Getirmek. krş. keltür-	21b/11, 21b/14, 22a/7, 22a/19, 22b/1,
	k.-diler irse 54a/16	22b/10, 23a/1, 23a/3, 23a/4, 23a/5,
	k.-üp tururlar 144a/7	23a/7, 23a/8, 23b/10, 24a/1, 24a/17,
	k.-e al- 144b/1	24a/18, 24b/2, 24b/5, 24b/6, 24b/11,
	k.-medi 55b/15	24b/12, 24b/14, 24b/16, 24b/17, 25a/3,
	k.-mey 54b/9	25a/6, 25a/7, 25a/8, 25a/11, 25a/12,
kim	-914- Kim. krş. ki	25a/13, 25a/14, 25b/2, 25b/4, 25b/7,
	k. 2b/4, 2b/7, 2b/9, 2b/13, 2b/14, 2b/19,	25b/9, 26a/8, 26a/10, 26a/13, 26b/6,
	3a/1, 3a/8, 3b/8, 3b/9, 3b/17, 4a/3, 4a/4,	26b/7, 26b/11, 27a/19, 27b/12, 27b/18,
	4a/12, 4a/14, 4a/16, 4a/18, 4a/19, 4b/1,	28a/3, 28a/12, 28a/14, 28b/9, 28b/11,
	4b/2, 4b/7, 4b/8, 4b/9, 4b/10, 4b/15,	28b/18, 29a/1, 29a/2, 29a/6, 29a/8,
	4b/17, 5a/1, 5a/3, 6a/4, 6a/6, 6a/10,	29a/19, 29b/1, 29b/7, 29b/9, 29b/12,
	6a/11, 6a/14, 6a/16, 6a/19, 6b/1, 6b/6,	29b/17, 29b/19, 30a/13, 30a/15, 30a/16,
	6b/14, 6b/16, 7a/8, 7b/6, 7b/7, 7b/9,	30b/13, 31a/1, 31a/10, 31a/12, 31a/13,
	7b/11, 8a/8, 8a/10, 8a/13, 8a/15, 8b/1,	31b/5, 33b/7, 34a/10, 35a/7, 35a/10,
	8b/4, 8b/8, 8b/9, 8b/11, 8b/13, 8b/15,	35b/11, 35b/17, 36a/19, 36b/2, 36b/3,
	8b/18, 9a/7, 9a/10, 9a/12, 9a/15, 9a/17,	36b/7, 36b/9, 36b/11, 37a/2, 37b/1,
	9b/16, 10a/3, 10a/5, 10a/8, 10a/10,	38a/12, 38b/6, 38b/12, 38b/15, 38b/17,
	10b/5, 10b/6, 10b/7, 10b/10, 10b/16,	39a/5, 39b/11, 40a/10, 41a/2, 42a/10,
	11a/1, 11a/5, 11a/9, 11a/11, 11a/17,	42b/9, 42b/11, 43a/12, 44a/3, 44a/6,
	11b/3, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 11b/10,	44a/7, 44b/4, 44b/5, 44b/6, 44b/19,
	11b/17, 12a/6, 12a/7, 12a/8, 12b/8,	45a/1, 45a/2, 45a/4, 45a/7, 45a/10,
	13a/1, 13a/2, 13a/5, 13a/6, 13a/7, 13a/8,	45a/11, 45a/13, 45a/18, 45b/1, 46a/4,
	13a/17, 13b/5, 13b/6, 13b/10, 13b/18,	46a/14, 46b/4, 46b/12, 47a/9, 47a/12,
	14a/6, 14a/7, 14a/10, 14a/13, 14a/15,	47a/13, 47b/1, 47b/19, 48a/13, 48b/5,
	14a/17, 14a/18, 14b/2, 14b/16, 15a/5,	48b/7, 49a/1, 49b/5, 50a/16, 50b/1,
	15b/8, 15b/18, 16a/1, 16a/2, 16a/16,	51a/1, 51a/3, 51a/18, 51a/19, 51b/2,
	16a/17, 16b/9, 16b/14, 17a/6, 17a/10,	51b/5, 51b/7, 51b/9, 51b/13, 51b/15,
	17a/11, 17a/12, 17a/14, 17a/16, 17b/1,	51b/18, 51b/19, 52a/2, 52a/7, 52a/8,

52a/10, 52a/12, 52a/13, 52a/17, 52a/19,
53a/4, 53a/6, 53a/8, 53a/9, 53a/13,
53a/19, 53b/4, 53b/7, 53b/10, 53b/12,
53b/15, 54a/7, 54a/8, 54a/9, 54a/10,
54a/13, 54b/1, 54b/3, 54b/12, 54b/16,
54b/17, 54b/18, 55a/1, 55a/2, 55a/14,
55a/16, 55a/19, 55b/1, 55b/4, 55b/7,
55b/15, 56a/9, 56a/10, 56a/12, 56b/1,
56b/2, 56b/3, 56b/12, 57a/1, 57a/5,
57a/8, 57a/9, 57a/10, 57a/14, 57a/17,
57b/1, 57b/2, 57b/4, 57b/9, 57b/10,
57b/12, 58a/1, 58a/3, 58a/4, 58a/8,
58a/17, 58b/9, 58b/14, 59a/9, 59a/12,
59a/17, 59b/1, 59b/5, 59b/11, 59b/15,
59b/17, 60b/2, 60b/5, 60b/10, 60b/11,
60b/12, 60b/15, 60b/16, 61a/6, 61a/10,
61a/12, 61a/16, 61a/17, 61a/19, 61b/2,
61b/8, 61b/10, 61b/11, 61b/13, 62a/8,
62a/15, 62b/10, 62b/11, 62b/13, 63a/1,
63a/18, 63b/8, 63b/15, 63b/17, 63b/19,
64a/1, 64a/3, 64a/5, 64a/6, 64a/8,
64a/10, 64a/16, 64b/6, 65a/3, 65a/4,
65a/6, 66a/1, 66a/7, 66a/18, 66b/1,
66b/4, 66b/7, 66b/8, 66b/10, 66b/12,
66b/14, 66b/16, 66b/19, 67b/7, 68a/11,
68a/17, 68b/7, 69a/16, 70a/12, 71a/3,
75b/11, 75b/13, 75b/16, 76a/3, 76a/5,
76a/6, 76a/8, 76a/10, 76a/15, 76a/16,
77a/7, 77a/16, 77a/19, 77b/1, 77b/3,
77b/5, 77b/9, 77b/16, 78a/4, 78a/9,
78a/18, 78a/19, 78b/4, 78b/12, 78b/15,
79a/1, 79a/2, 79a/8, 79a/11, 79b/5,
79b/13, 79b/14, 79b/15, 79b/16, 79b/18,
79b/19, 80a/1, 80a/3, 80a/10, 80a/14,
80a/17, 80a/19, 80b/2, 80b/3, 80b/11,

80b/12, 80b/14, 80b/17, 80b/18, 84b/19,
85a/7, 85a/9, 85a/12, 85a/13, 85a/15,
85a/17, 85a/18, 85a/19, 85b/2, 85b/5,
85b/6, 85b/7, 85b/8, 85b/9, 85b/10,
85b/15, 85b/17, 86b/13, 86b/15, 86b/17,
87a/7, 87a/10, 87a/14, 87b/2, 87b/4,
87b/6, 87b/8, 87b/11, 87b/12, 88a/4,
88a/6, 88a/7, 88a/9, 88a/13, 88a/14,
88a/16, 88a/19, 88b/1, 88b/3, 88b/4,
88b/5, 88b/8, 88b/9, 88b/10, 88b/11,
88b/12, 88b/14, 88b/16, 88b/17, 89a/4,
89b/2, 89b/5, 89b/9, 89b/10, 89b/17,
89b/19, 90a/1, 90a/2, 90a/4, 90a/8,
90a/9, 90a/11, 90a/13, 90a/14, 90a/15,
90a/16, 90a/17, 90a/18, 90b/1, 90b/2,
90b/5, 90b/11, 90b/13, 90b/17, 90b/18,
91a/4, 91b/1, 91b/4, 91b/5, 91b/6, 91b/7,
92a/8, 92a/9, 92a/17, 92a/19, 92b/4,
92b/6, 92b/7, 92b/12, 92b/16, 93a/3,
93a/10, 93a/14, 93a/18, 94a/8, 94a/9,
94a/13, 94a/14, 94a/15, 94a/16, 94a/18,
94b/3, 94b/5, 94b/6, 94b/7, 94b/9,
94b/15, 94b/17, 94b/18, 95a/3, 95a/6,
95a/8, 95a/14, 95a/16, 95a/18, 95b/6,
96b/9, 96b/13, 96b/15, 96b/18, 97a/4,
97a/7, 97a/10, 97a/19, 97b/2, 97b/4,
97b/11, 97b/12, 97b/17, 97b/18, 98b/2,
99a/7, 99b/7, 99b/17, 100a/5, 100a/7,
100a/8, 100a/13, 100a/15, 100a/16,
100b/4, 102a/4, 102a/5, 102a/6, 102a/7,
102a/8, 102a/9, 102a/12, 102a/15,
102a/18, 102b/2, 102b/7, 102b/8,
102b/12, 102b/13, 102b/16, 103a/2,
103a/8, 103a/10, 103a/15, 103a/17,
104a/3, 104a/4, 104a/7, 104a/10,

104a/11, 104a/13, 104a/19, 104b/1,
104b/14, 104b/15, 105b/1, 105b/3,
105b/14, 106b/2, 106b/5, 106b/7,
106b/8, 106b/10, 106b/16, 106b/19,
107a/3, 107a/11, 107a/13, 107a/14,
107a/16, 107a/19, 107b/2, 107b/3,
107b/5, 107b/6, 107b/8, 107b/9,
107b/14, 107b/18, 108a/2, 108a/4,
108a/6, 108a/17, 109a/17, 109a/18,
109b/6, 109b/10, 109b/12, 109b/15,
110a/9, 110a/16, 110b/7, 110b/10,
110b/12, 110b/17, 111a/6, 111a/12,
111a/13, 111a/14, 111a/16, 112a/17,
112b/5, 112b/8, 112b/12, 112b/13,
112b/15, 113a/3, 113a/5, 113a/6, 114a/2,
114a/3, 114a/6, 114a/8, 114a/12,
114a/14, 114b/2, 114b/5, 114b/9,
114b/12, 114b/14, 114b/16, 115a/11,
115a/12, 115a/13, 115a/18, 115b/1,
115b/4, 115b/10, 115b/11, 115b/17,
116b/16, 117a/17, 117a/19, 117b/1,
117b/7, 118a/9, 119b/13, 120a/1, 120a/8,
120a/10, 120a/11, 120a/14, 120a/18,
120b/1, 120b/14, 120b/18, 121a/5,
121a/6, 121a/7, 121a/17, 122a/2, 122a/5,
122a/6, 122a/11, 122a/13, 122b/1,
122b/2, 122b/7, 122b/15, 122b/16,
122b/18, 123a/3, 123a/7, 123b/2, 124a/5,
124a/7, 124a/8, 124a/10, 124b/1, 124b/6,
124b/10, 125a/6, 126a/13, 126a/14,
127a/2, 127a/4, 127b/1, 127b/5, 127b/7,
127b/18, 128b/2, 128b/7, 128b/15,
129a/14, 129a/19, 129b/11, 129b/12,
129b/14, 130a/2, 131a/6, 131a/11,
131b/1, 131b/2, 131b/4, 131b/7,

131b/12, 131b/14, 131b/19, 132a/2,
132a/5, 132a/14, 132b/17, 133b/5,
133b/15, 134a/10, 134a/16, 135a/11,
135a/15, 135b/11, 135b/13, 136a/18,
136b/5, 136b/6, 137a/7, 137a/19, 138a/2,
138a/15, 138a/17, 138b/10, 139a/1,
139a/2, 139a/10, 140a/11, 140a/14,
140b/1, 140b/3, 140b/11, 141b/4,
141b/10, 141b/11, 141b/15, 141b/16,
141b/17, 141b/19, 142a/3, 142a/9,
142a/10, 142b/2, 142b/4, 142b/6,
142b/7, 142b/9, 142b/11, 142b/14,
143a/10, 143a/12, 143a/14, 143a/18,
143b/11, 143b/16, 144a/5, 144a/13,
145a/3, 145a/10, 145a/12, 145b/6,
145b/7, 145b/9, 145b/10, 146b/4,
147a/9, 147a/10, 148a/5, 148a/16

kim -21- Kimse

k. irür 120a/4, 141b/11, 147b/7

k.-erse 115b/11

k.-irse 61b/12

k.+niñg 47a/19, 62b/2

k.+ni 61a/11, 90b/11

k.+ge 36b/12, 38b/7, 47a/19,
47b/2, 53a/18, 63b/19, 94a/8, 119a/4

k.+dın 63b/15, 89b/9

k.+dür 120b/6, 147b/15

kime -2- Gemi kırş. kemi.

k.+ge 59b/9

k. yasap 59b/9

kimse -2- Kimse.

k. 140b/9, 143a/4

kimyā -1- [A] Kimya.

k.+dın 4b/15

kīn -1- [F] Düşmanlık.

- k. 99a/13
- kīne** -1- [F] Düşmanlık, kin.
k. 63a/16
- kīne-güzār** -1- [F] Düşmanlık güden.
k. (k.-ı Rüstem-miḳdār) 141a/1
- kir** - -85- Girmek.
k.-ür-sin 88b/9
k.-er 142b/12
yolğa k. 142b/12
k.-er irdi 113a/4
k.-ür irdi 61a/8, 61a/9
k.-er-miz 58b/12, 58b/13
k.-erler 17a/19, 17b/3
- k.-di 8b/13, 10a/11, 26a/12, 55b/11, 55b/14, 59b/11, 66b/7, 104b/7, 110a/1, 111a/19, 127b/4
çöp k. 25b/16, 30b/4
iligige k. 45a/19
uruşğa k. 45a/15
k.-di irse 4b/3, 55b/11
k.-diler 54b/8, 54b/19, 101b/18
k.-diler irse 11a/6, 97a/2, 122a/15
k.-ip irdi 12b/18, 15b/19, 31a/7
k.-ip turur 139a/4
k.-e al- 44a/8
k.-miş 8b/17
k.-geyler 97a/2, 132a/1
k.-eyim 25b/11
k.-sün 54a/14
k.-seṅ 127b/10
- k.-ip 9b/4, 17b/4, 24b/13, 29a/6, 29a/8, 40a/12, 44a/9, 45a/12, 49b/7, 55b/13, 61a/8, 64a/14, 80a/16, 103a/13, 106b/4, 129b/6, 133a/13, 133b/14, 136a/11, 138b/12, 142b/16, 145a/18
- k.-iben 144a/1
k.-geç 4b/5, 127b/3, 146b/11
k.-gende 124b/3
k.-gendin 128a/12
k.-ürde 134a/17
k.-gen 135a/13, 141a/4
k.-geni 30b/11
k.-mediṅ 127b/10
k.-mes-min 36b/12
k.-mez irdi 113a/4
k.-medi 103a/5
k.-medük irse 8b/13
k.-megen 143a/9
k.-meṅgiz 102b/5
k.-mese 134a/12
- kirām** -1- [A] Yüce, büyük.
k.+ınıṅ (evlād-ı k.) 4a/1
- kird-gār** -2- [F] Tanrı, Allah.
k. 117b/8
k.+ım 116b/1
- kirok** - -1- Gerekmek. **krş.** kerek-
k.-mes 143a/16
- kirogüz** - -2- Girdirmek, sokmak.
k.-di 89b/19
k.-medi 136a/12
- kirim?** -1- Az, biraz?
k. (kiçik-k.) 55b/8
- kiroiş-** -1- Güreşmek.
k.+mesi 133a/18
- kis** - -2- Kesmek **krş.** kes-
k.-er 139b/2
k.-güçe 142b/8
- kişenle** - -1- Zincirlemek.
k.-p 56b/3
- kişi** -324- Kişi, birey.

k. 3b/3, 4a/12, 8b/8, 10a/1, 11b/6,
12a/11, 12b/17, 13b/16, 17a/11, 17b/10,
18a/17, 19a/2, 19b/16, 20a/1, 22a/1,
22a/5, 23b/17, 24a/9, 24a/10, 24a/17,
24b/12, 24b/13, 25b/3, 28b/18, 29a/18,
31a/1, 34a/4, 36b/4, 37a/19, 38b/19,
39b/9, 44b/11, 49b/19, 50a/11, 54b/2,
54b/7, 56a/15, 56b/11, 57a/8, 57a/16,
58a/7, 58a/9, 58b/11, 59b/9, 61b/13,
65a/3, 66a/6, 76a/2, 77b/11, 79a/2,
79b/11, 80a/2, 80a/3, 80a/11, 80b/3,
85a/16, 89a/19, 89b/3, 89b/12, 89b/16,
90b/12, 95a/13, 95a/17, 96b/14, 97a/4,
97a/18, 97b/4, 98a/4, 100b/1, 102a/8,
103a/3, 104a/3, 104b/8, 104b/15, 107a/9,
107a/14, 107b/11, 109a/17, 110a/19,
111a/6, 111b/6, 112a/4, 120b/15,
121a/18, 123b/17, 124b/19, 125b/8,
125b/11, 125b/12, 126b/13, 127b/2,
127b/8, 128a/12, 128b/17, 129a/8,
129a/19, 129b/11, 130a/10, 131a/9,
131b/17, 132a/4, 132a/5, 132a/12,
132b/13, 134b/1, 136a/11, 136b/14,
138a/8, 139a/1, 142b/11, 143b/11,
148a/8, 148a/9

altı miñg k. 106a/14, 137a/2,
137a/14

bahadır k. 18b/10, 26a/16

biş miñg k. 27a/12, 34b/19

çerigi yüz miñg k. 51b/16

elig miñg k. 106b/2

herze-güy k. 29b/9

iki miñg k. 129a/17, 133b/16,
136b/10

iki miñg üç yüz k. 22b/3, 22b/4

iki yüz k. 124b/1, 128b/5

ir k. 38b/12

köp k. 26b/12

miñg k. 13b/10, 35a/8, 48a/5, 52a/10,
53a/4, 53a/11, 61a/1, 96b/12, 103a/6,
128a/11, 129a/16, 130a/10

on miñg k. 122b/2

otuz miñg k. 51a/10, 51a/12,
123b/11

pest k. 18b/4

sekiz miñg k. 110a/4

tört miñg k. 33b/17, 34a/13,
34b/1, 34b/5, 125a/5

tört yüz k. 35a/4

uzun boyluq k. 18b/3

üç miñg k. 25b/3, 33a/20, 34a/4,
34b/19, 35a/8, 49a/9, 128b/8

üç yüz k. 52a/2

üç yüz miñg k. 106a/5

yeti yüz k. 103a/2

yigirmi miñg k. 137a/14

yüz çaklı k. 125a/14

yüz k. 103a/18, 126a/14

yüz miñg k. 109b/16

yüz ellig k. 137a/2

‘āqıl k. 29b/12

k. birle 24b/1, 24b/13, 45a/12

köp k. birle 14a/19

on miñg k. birle 45a/9

otuz miñg k. birle 28a/5

toquz k. birle 48a/7

k. irmiş 92b/9

k. irür 145a/2

k. turur 24b/9

k. bir- 41a/4

k. koş- 25b/14
kırk miñg k. 46a/1
k. yiber- 29b/17, 29b/11, 37a/7, 37a/19,
54a/8, 59a/9, 66b/10, 66b/14, 88a/12,
107b/14, 109a/15, 114a/12, 124a/6,
124a/7, 128b/2, 130a/1, 132b/1, 132b/6,
132b/7, 137a/5, 138a/17
k. kal- 4a/17
k.+niñg 23b/16, 38b/10, 55a/4,
115a/12, 129b/6, 131a/10
kırk miñg k. 46a/5
yigirmi miñg k. 123a/3
k.+ni 9a/1, 12a/9, 13b/5, 15a/2, 24a/1,
25a/10, 65a/9, 79a/18, 97a/12, 100a/19,
103a/12, 104a/17, 106a/16, 127a/2,
129b/11, 141a/4
biş miñg k. 35a/1, 115b/16,
130a/16
kırk miñg k. 46a/4
miñg k. 132b/6
on miñg k. 132b/11, 134b/16
tört miñg k. 19a/15
yigirmi miñg k. 55b/4
yüz miñg k. 97b/15
k.+ge 16a/9, 22b/10, 36b/3, 64a/3, 64a/7,
94a/7, 99a/10, 104a/8, 116b/14, 126b/4,
131a/11, 138a/7, 138a/11, 147b/18
altı yüz k. 122b/14
k.+din 10a/1, 145a/2
k.+de 18a/5
k.+si 29b/1, 39b/15, 50a/15,
51b/14, 98a/6, 124b/6, 126a/16, 128a/8,
129a/7
miñg biş yüz k.+si
136a/19

k.+sin 89b/19, 106b/4, 122b/17,
129a/7, 132b/5, 142b/9, 145b/13
iki miñg k. 132b/19
köp k. 20b/17
on miñg k. 34a/9
sekiz yüz k. 114a/18
tört yüz k. 132b/14
üç miñg k. 129a/13
k.+ler 5a/1, 21b/5, 30a/18, 36b/18,
49b/18, 57b/9, 92b/11, 97a/5, 98a/6,
102b/6, 106a/3, 110b/7, 119b/4,
124a/19, 126b/9, 132b/14
k.+lerni 58a/10
k.+lerga 77b/13
k.+leri 15a/7, 45a/19, 50a/15, 59a/3,
80b/5, 102b/6, 114b/7, 115b/13,
125b/15, 126a/11, 129a/1, 137a/19
k.+lerin 38a/10, 125b/9, 128b/9
k.+lerini 99a/5
k.+leridin 57b/10, 58a/3, 62a/13
k.+miz 132b/17
k.+leriñgizni 102a/17
kişver -2- [F] Memleket, ülke.
k.+iğa 116b/7
k.+iniñg 117a/5
kişver-sitān -12- [F] Ülke alan, fatih.
k. 120b/10, 143a/3
kār-dān-ı k. 141a/3
hāzret-i hākān-ı k. 140a/6,
142a/4, 145a/11
hāzret-i k. 143b/9
vefādār-ı k.-ı Han-ārā 145a/1
k.+dın (ğubār-ı merkeb-i
k.)140b/5

k.+nîng (hâzret-i hâkân-ı k.)	k.+dın 63b/16
142b/14	k.+ğa 4a/7
hâzret-i k.+nîng 140b/10	k.+nîng 3b/8
pâdişâh-ı k.+nîng 4a/1	kitâbe -1- [A] Yazıt.
kit - -45- Gitmek.	k.+side 120b/4
k.-er 4b/17, 138a/8, 139b/2	kiy - -4- Giymek. krş. key-
k.-di 3b/2, 13b/1, 14a/14, 14a/16,	k.-ip 53a/9, 54b/14, 57a/19
37a/12, 56b/5, 56b/6, 57a/19, 100b/19,	k.-mes 64a/12
114b/10, 114b/17	kiyâset -1- [A] Akıllılık, uyanıklık.
k.-ti 108a/12	k. 117b/3
k.-di irse 107a/10	kiydür - -8- Giydirmek.
k.-tiñgiz 57a/7	k.-er irdi 51b/5
k.-diler 18a/2, 53b/7, 99a/8,	k.-di 139a/9
106a/4, 109a/1, 128b/1	k.-üp 54b/14, 117a/9, 117a/11,
k.-diler irse 22a/7, 99a/12	117b/6, 127a/17, 139a/6
k.-ip turur 30a/14	kiyik -1- Geyik. krş. keyik
k.-ip tururlar 69a/14, 69a/16	k. 145b/16
k.-miş 25b/9	kizle - -2- Gizlemek.
k.-gil 107a/18	k.-diñg 135b/3
k.-sün 97a/4, 97a/8	k.-r 17b/9
k.-se 5a/6	kol -42- Ordu safı, alay.
k.-sem 56b/13	ķ. 10a/15, 10b/14, 10b/16, 11a/1, 18b/7,
k.-erde 128b/14	23a/19, 24a/12, 32a/6, 65b/14, 92b/16,
k.-gendin 97a/18	97b/9, 132b/19
k.-ip 37b/7, 126a/13	oñg ķ. 22a/16, 34a/10, 62a/2,
k.-e al- 15b/16	92b/15, 137a/16
k.-e başla- 28a/3	sol ķ. 33a/4, 34a/10, 92b/15
k.-keni 5a/7	ķ.+nı 10b/5, 10b/6, 10b/15,
k.-medi 85a/2	34a/16
k.-meseñg 107a/18	ķ. başla- 32a/12
k.-mekke 97a/3	ķ.+ı 65b/13, 138b/4, 138b/5
k.-mekin 5a/5	ķ.+un 111a/4
kitâb -5- [A] Kitap.	ķ.+ığa 52a/11
k. 48b/16	ķ.+ımı 11b/14, 14a/4
ders-i k. 146a/15	ķ.+lar 137a/17

2. El, kol
 . uzat- 23b/9
 .+ımı 14a/4
 .+ıg a 14b/5, 14b/6
 .+larıg a 12b/16
 .+un 55a/5
 3. Emrinde, hizmetinde olan.
 .+udaçı 121b/11
- ol** - -4- ağırmak, istemek.
 .-alı 52a/9
 .-dı (‘ zr .) 75b/19
 .-dı irse (‘ zr .) 75b/15
 .-up (‘ zr .) 94a/10
- ola** - -1- Bir Şeyi nne srp gitmek.
 .-ağanda 28b/6
- olaylık** -1- Kolaylık.
 . 108a/4
- oldaŐ** -4- Yoldaş, yandaŐ.
 . 142a/11
 . ıl- 77b/16
 .+ım 142a/10
 .+ıng  142a/11
- oldaŐlık** -1- Akadaşlık, yoldaŐlık.
 . eyl- 141b/9
- on** - -3- Konmak, yerleşmek.
 .-ar irdi 146b/12
 .-up 137a/1, 146b/12
- onak** -1- Durma yeri, konak.
 . 43a/5
- ong ar** - -1- [M] Yerinden kımıldıtmak.
 .-ma 142b/9
- ong ur** -1- Kestane rengi, boz.
 . 42a/3
- op** - -5- Ortaya ıkmak, ıkmak, ayrılmak.
 .-tı 128b/19
 .-tılar irse 99a/11
 .-g ay 141a/18
 .-aylar 131b/19
 .-mağay 131b/18
- opar** - -1- Kaldırmak.
 .-ıp tururlar 132b/15
- orı** -3- [M] Svari, silahŐr.
 . 12b/3
 .+lar 109a/5
 .+sınıng  54b/13
- ork** - -20- Korkmak.
 .-ur 39a/5
 .-ar irdi 8a/4, 49a/1
 .-tı 23a/6, 24b/13, 77a/18
 .-up turur 56b/12
 .-a 108a/5
 .-a başla- 124a/16
 .-up 14a/6, 24b/15, 27b/2, 38b/12, 55a/13, 56b/2, 123b/3, 131a/13
 .-maz irdi 25a/15
 .-mağıl 23a/7
 .-man g 138a/2
- orkınc** -9- Korku.
 . birle 48a/8
 .+da 24b/17
 .+dın 22a/15, 54b/3, 109a/5, 123b/3
 .+ı 56b/2, 77a/13, 77b/2
- oru** -4- Koru, sahra, ol.
 . 48b/14
 .+ı 142a/15
 .+ına 141a/14

ķ.+nı 140b/2
ķoş - -11- Asker tayin etmek, asker almak.
ķ.-sun 142b/10
ķ.-ulġan 142b/15
ķ.-up 12b/5, 24a/8, 36a/8, 37a/17, 129a/2
ķerig ķ. 118a/17
ķırķ miġ kişi ķ. 46a/1
kişi ķ. 25b/14
meded ķ. 35a/18
ķoşul - -24- Katılmak, asker tayin etmek.
ķ.-ur 29b/8
ķ.-urlar 142a/1
ķ.-dı 89a/5
ķ.-dı irse 22a/4, 25b/6
ķ.-dılar 21a/17
ķ.-dılar irse 143b/4
ķ.-up turur 137a/4
ķ.-ġay 66b/14, 66b/16
ķ.-ġıl 128b/3
ķ.-sam 30a/15
ķ.-up 13a/7, 29a/16, 96b/19, 143b/14
ķ.-a başla-ı 141b/7
ķ.-ġan 141b/15
ķ.-ġandur 19b/16
ķ.-ġanlar 9a/12
ķ.-ġanlarındın 142a/8
ķ.-maķ 9a/10, 140b/13
ķ.-maķġa 66b/19
ķov - -2- Kovmak, sürmek.
ķ.-a bar- 37b/11
ķ.-a atlan- 125a/1

ķovala - -4- Kovalamak.
ķ.-dı 18a/17, 26b/4, 108a/12
ķ.-p 14a/15, 106a/12
ķoy -13- Koyun.
ķ. 10a/19, 14b/7, 17b/8, 55a/19
biş yüz miġ ķ. 135a/7
on yüz miġ ķ. 135a/6
yüz miġ ķ. 134a/5
ķ.+lar 3b/3
2. On iki hayvanlı Türk takviminin 8. ayı.
ķ. yıl 60a/17
ķ. yılı 28b/2, 38b/3
ķoy -1- Koy, kıyı.
ķ.+ısı 43a/6
ķoy - -121- Koymak.
ķ.-ar 126b/16
ķ.-ar irdi 15a/3
ķ.-dı 11b/17, 24a/12, 48b/1, 57a/14, 59a/5, 98a/5, 112a/1, 136b/15
at ķ. 9a/15, 9b/15, 48b/13, 60b/5
ķadem ķ. 142b/13
laķabnı ķ. 11b/15
mīrāş ķ. 106b/12
ķ.-dı irse 106a/13, 111a/18
ķ.-dılar 25a/1, 34a/5, 51a/6, 57b/3, 58a/2, 58a/15, 60b/14, 60b/15, 98b/9, 109a/6, 111b/4
at ķ. 10a/4, 65a/11, 111b/12
boyun ķ. 85b/12
ķ.-up turur 100a/4
ķ.-up irdi 28b/18, 53b/13
ķ.-up irdiler 22a/11
ķ.-up-min 80a/2

ķ.-ġay 25b/2
ķ.-sun 61a/9, 63a/16
ķ.-alıġ 94b/17
ķ.-uġ 8a/10
ķ.-uġuz 142b/9
ķ.-sa 8b/17, 140b/9
ķ.-ġaç 115b/17
ķ.-up 25b/13, 27a/17, 37a/3, 38b/16,
38b/18, 39a/4, 44a/17, 45a/2, 53a/6,
53b/7, 60b/8, 61a/4, 93a/5, 96b/5, 97a/2,
97b/7, 98a/11, 101a/13, 101b/16, 102a/2,
114b/10, 117a/8, 122b/6, 123a/14,
123b/4, 124b/11, 125b/12, 127a/10,
127a/17, 133b/13, 134a/18, 135a/9,
137a/1, 140a/16, 140a/19, 141a/2
boyun ķ. 115a/5
keniz ķ. 17a/17
rüy-be-rüy ķ. 26b/13
yadıġar ķ. 23a/8
yaġ ķ. 126b/17
zehir ķ. 61b/8
ķ.-ġan 57b/8, 107b/15, 132a/18
ķ.+ġumuz 64a/8
ķ.-a çıķmıřlar 39b/7
ķ.-mas-min 36b/11
ķ.-maz irmiş 100a/14
ķ.-madı 87b/5, 94a/13, 95a/6,
97a/11, 110a/9, 113a/11, 114a/3, 114b/1
ķ.-madılar 44b/15, 114b/19
ķ.-madıġız 29b/14
ķ.-maġay 67a/1
ķ.-maġaylar 15b/8
ķ.-malıġ 142b/7
ķ.-maġız 13b/6
ķ.-masaġız 124b/12

ķ.-masun 61a/18
ķ.-may 134b/2, 136a/15
ķ.-may turur irdi 88a/6
ķ.-maġan 133b/4
ķ.-maķ 8a/9, 97b/1
ķoydur - -5- Koydurmak.
ķ.-up 42a/3
ķ.-masa 127a/6
ķ.-maġan 127a/8
ķ.-maķ 127a/5, 133b/5
ķoy(ı)n -1- Koyun, göġüs.
ķ.+ıdın 89b/10
ķöç - -7- Bir yerden başka bir yere
gitmek, göç etmek.
k.-tiler 138a/13
k.-üp 28b/19, 39a/11, 115a/16,
137a/6
k.-erde 42a/19
k.-mekke 107b/13
ķöçür --2- Göç ettirmek.
k.-eli 127b/9
k.-üp 127b/6
ķög(ü)s -2- Göġüs, yürek.
k.+ümde 42a/17
k.+üġdin 123b/6
ķöhne -1- Eskimiş, ķöhne.
k. 62a/17
ķök -5- Gök.
k. 1b/9, 37b/2, 141b/1
k.+din 140b/7
k.+i 140a/14
ķök böri -1- Bozkurt.
k. 40a/13
ķökçük? -1- Hediye?.
k. 126b/15

kökeldaş -4- [M] Süt kardeş.

k.+ı 61b/9, 121a/19, 121b/2,
148a/15

kökeltaş -2- [M] **krş.** kökeldaş.

k. idi 144b/12

k.+ı 143a/10

köl -3- Göl.

k. 17a/19

k.+ğa 17b/4

k.+lerini 42a/12

köm - -1- Gömmek.

k.-diler 54b/15

kömek -9- Yardım, himaye.

k. 128b/7

k. için 48a/5

k. al- 107a/5

k. yiber- 54a/6, 54a/11, 123b/11,

132b/7

k.+ge 101b/12

k.+i 104a/18

kön - -1- Doğru yola dönmek,
düzelme.

k.-mese 143a/3

köndür - -1- Doğru yola iletmek.

k.-ür 143a/2

köng(ü)l -43- Gönül.

k.+ni 127a/1

k.+üm 30a/13, 125a/7, 134b/6,

134b/9

k.+imni 18a/10

k.+ümğa 134b/9

k.+ümni 42b/1

k.+üñg 23a/3, 138a/7

k.+üñniñ 129b/13

k.+i 4b/5, 15a/6, 47a/19, 48b/3, 62a/13,
94b/10, 95a/6, 115a/3, 115b/18,
116b/10, 124a/5, 125a/9, 133a/7, 133b/1,
145a/19, 147b/13

k. ağır- 63b/19, 95a/9

k.+in 80a/5

k.+ini 123b/8

k.+ige 4b/5, 29b/1

k.+idin 85a/8

k.+ide 14b/1, 65a/14, 85b/5,

90a/10, 90a/11, 92b/4

k.+üdeki 89b/11

k.+ümüz 125a/6

k.+üñgüznü 138a/6

köñgöl -12- Gönül.

k. 27a/13, 38a/4, 64a/7, 78b/7,

94a/13, 134b/10

k. kııl- 101a/4

k. savıt- 8b/3

k.+ni 135b/7

k.+ler 118a/5

k.+lerde 123b/7

k.+leri 133a/15

köñgüllük -1- Gönüllü.

k. 54b/2

köp -230- Çok, fazla.

k. 4b/19, 6a/18, 6b/15, 7a/5, 12b/17,
12b/11, 12b/15, 13b/2, 13b/16, 14a/6,
14a/19, 15b/6, 15b/7, 18a/15, 18b/1,
19a/2, 19a/14, 19b/9, 20a/13, 20a/11,
20a/15, 20a/19, 20b/8, 20b/17, 21b/4,
22a/1, 22a/19, 24a/16, 24b/9, 25b/9,
26a/2, 26b/12, 27a/3, 27a/4, 27b/6,
29a/15, 29b/13, 37a/17, 31a/18, 35b/3,
36a/16, 37b/2, 37b/16, 38a/10, 38b/5,

42a/2, 44b/1, 45a/7, 46a/2, 48a/13,
48b/16, 49a/3, 49a/4, 49b/3, 49b/19,
50a/11, 50a/12, 50a/14, 50a/15, 51a/19,
51b/1, 51b/7, 51b/18, 53a/2, 53b/1,
53b/6, 53b/16, 53b/17, 53b/19, 56a/5,
56a/9, 56b/12, 57a/7, 58a/5, 58a/7,
59b/15, 61a/14, 61b/6, 62a/7, 62a/9,
62b/11, 63a/9, 63b/3, 64a/13, 65a/1,
65a/2, 66a/4, 67a/3, 68b/2, 77a/10,
79a/18, 79b/11, 80b/9, 87a/13, 87a/15,
88a/1, 88a/8, 89a/6, 89a/19, 90a/5,
90a/6, 90b/10, 91a/18, 92a/9, 92b/4,
92b/10, 93a/19, 94a/1, 94a/5, 94a/11,
98a/6, 98a/10, 99a/3, 99a/8, 99a/10,
99a/13, 99a/15, 99a/19, 99b/15, 100a/8,
102a/4, 102a/17, 102b/8, 104a/1, 104a/7,
104a/17, 104a/19, 108a/12, 109b/9,
110a/13, 110a/16, 110a/18, 111a/11,
114a/15, 114b/3, 114b/6, 115a/16,
115b/9, 118a/12, 119a/16, 119b/4,
121b/2, 121b/11, 121b/12, 123a/10,
124a/11, 124b/19, 125b/9, 125b/15,
125b/19, 126a/10, 128b/4, 128b/9,
128b/12, 129a/2, 129b/11, 131b/12,
131b/13, 132a/17, 133b/14, 134a/6,
135a/15, 135a/17, 136a/13, 136a/17,
139a/8, 145a/2

k. köp 27b/6

k. bol- 7a/3, 9b/19, 31b/4

k. kıl- 14a/7, 21b/19, 25a/17,

76b/1

k. kör- 44b/6

k. ikendür 11b/3

k. irdi 11a/7, 12b/2, 12b/7, 13a/13,
15a/19, 19b/20, 22b/7, 26a/7, 35a/3,

63b/17, 65a/19, 67b/11, 68b/11, 85a/3,
95b/10, 99b/5, 101b/2, 105b/4, 109a/9,
111b/13, 135b/16

k. ırmış 47b/6, 92a/1

k. turur 132b/17

k. tururlar 22b/16

k.+din (k. az) 99b/13

k.+dür 17a/2, 17a/6

k.+tür 46a/5

k.+i 109a/18, 125a/12

k.+in 125a/2

k.+üğe 131a/18

k.+ide 132a/2

k.+ünğüzni 124b/13

k.+rek 44b/18, 53b/14, 53b/16,

61a/16, 61b/1, 92b/2

k.+reki 53a/12, 111a/15

köpel -2- Çoğalmak, artmak.

k.-di 7a/6

k.-mesdin 126a/15

köplük -1- krş. köplük.

k.+ige 126a/16

köplük -2- Çokluk, fazlalık.

k.+de 44b/14

k.+ige 44b/6

k.+iniñg 44b/12

köprük -4- Köprü.

k. bağla- 98a/5

k.+din 135a/1, 137a/11

k.+in 135a/2

kör - -126- Görmek.

k.-er 14a/12, 24b/5, 36b/2,

51b/15

k.-er irdi 8a/2, 65b/12

ma'kül k. 89b/7

münāsib k. 47a/10	k.-se 55a/4, 88a/10, 144b/18
k.-er irdiler 13a/3, 47a/16	k.-geç 14a/1, 55b/17, 120b/15
k.-er-miz 58b/12, 107b/4	k.-e al- 124a/15
k.-er-siz 87b/11	k.-üp 9b/5, 25b/15, 25b/17, 28b/5, 29a/2,
k.-düm 23a/2, 24b/6, 44a/8,	29b/11, 30b/4, 33a/12, 38b/14, 39a/7,
135b/1	39b/9, 42a/11, 45a/10, 49b/4, 53a/3,
k.-düm irse 133a/16	63a/1, 63b/7, 63b/16, 76a/5, 79b/11,
k.-düñg 44a/7, 102b/7	106a/5, 108a/1, 118a/1, 124b/5, 125b/4,
k.-di 8a/8, 8a/19, 8b/10, 17a/10,	131a/19, 132b/13, 133a/8, 143b/5,
25a/2, 51b/18, 53a/5, 55b/4, 188a/7,	145a/17, 145b/7
09a/17	az k. 52a/4
andağ k. 29a/9	ğalaba k. 52a/4
lāyık k. 77b/8	kiçik k. 39a/11
lāzım k. 115b/7	köp k. 44b/6
pesendīde k. 10b/13	sıyurğal k. 59b/2
şalāh k. 109a/19	tüş k. 22b/19, 127b/17
yağşı k. 103a/8	yağşı k. 30b/1, 65a/9, 142a/7
yaman k. 15a/18	k.-gen 49b/18, 107b/16, 121b/14,
k.-diler 52a/11, 64a/14, 103a/7	142b/8
andağ k. 47a/13	k.-genler 49b/18
yavuğ k. 76a/17	k.-mişi 135b/5
k.-dük 20b/4	k.-güsidür 104a/6
k.-üp-min 103a/18	k.-mes 129b/19
k.-üp turur 127b/18	k.-medim 23a/2
k.-üp tururlar 4b/19, 123b/4	k.-medi 102b/11, 139a/10
k.-miş 40a/15	k.-medük 20b/6
k.-gey-siz 56b/15	k.-mediler irse 62b/3
k.-eyim 24b/14	k.-mey 41a/1, 126a/17, 135b/10
k.-eliñg 90a/12, 130a/3, 138a/4,	k.-meydür 53a/3, 103a/18
142b/10	köre -1- Göre.
k. 147b/6	k. 146a/12
k.-ünğ 131b/3	añga k. 107a/4
k.-ünğüz 39a/5	kören -3- [M] Koyu kahverengi at.
k.-señg 39a/1, 129b/16	k. (k. mādiyān) 18a/2, 18a/11
k.-sün 135a/14	k.+ler 135a/8

körgüz - -5- Görünmek.	k.-eliñg 114a/12, 114b/9, 114b/17, 136b/19
k.-di 4b/9	
k.-mek 117b/5	k.-geç 108a/2
k.-se 3a/15	k.-üp 37a/15, 106b/7, 114b/5, 114b/12, 125a/10, 128b/14, 137a/13
k.-ür 122a/13	
k.-ür irmiş 12b/15	k.-genin 125a/11
körüş - -1- Görüşmek. krş. körüş-	k.-mediler 113a/13
k.-tiler 106a/2	k.-mesdin 53b/11
körk -2- Güzellik.	k.-mey 114b/17
k.+i 143a/7, 144b/12	köşk -2- [F] Büyük süslü ev, kasır.
körklük -6- Çok güzel, hoş.	k. 60b/19
k. 8b/11, 43a/18, 47b/11, 49b/19, 112b/8, 118a/9	k.+ler 58b/3
körset - -6- Götermek.	kötelle - -1- At vermek, atlandırmak.
k.-di 79a/10	k.-p 39a/3
k.-di irse 103a/16	köter - -6- Bir yere getirmek, kaldırmak.
k.-ip 100a/13, 126b/5, 129b/9, 133b/2	k.-diler irse 49b/12
körül - -2- Görülmek.	k.-ip 17b/7, 25a/1, 121b/2
k.-di 20b/6	k.-mek 77a/12
k.-gen 3b/11	k.-mes irdiler 61a/2
körün --7- Görünmek.	kötert --1- Bir yere getirtmek, kaldırmak
k.-di 30b/2, 109a/4, 144a/9	k.-ip 57a/15
k.-üp turur 132b/13	kötür - -1- Taşımak.
k.-edür 17b/4	k.-e al- 66a/8
k.-geç 122a/7	köy - -2- Yanmak.
k.-e başla- 115b/13	k.-di 54b/17, 55a/2
körünüş - -1- Görüşme, meclis.	köydür - -1- Yandırmak.
k. kı1- 137a/9	k.-üp 117a/5
körüş - -21- Görüşmek. krş. körüş-	köz -23- Göz.
k.-ür-miz 114b/5	k. 111b/2, 133a/18, 133b/4, 141a/16
k.-tiler 25b/14, 35a/17	k. yit- 144a/6
k.-üp irdük 107a/14	k.+ge 3a/19
k.-üpdür 17a/5	k.+i 3a/2, 17b/3, 133a/1, 135b/5, 143b/5
	k.+iniñg 147b/13

- k.+ige 106a/3, 109a/4
k.+ine 141a/19
k.+idin 147b/10
k.+leri 133a/8
k.+lerinin 133a/15
k.+lerim 120a/17, 133b/2
k.+üm 134b/8
k.+ümniñ 147a/1
k.+üñdin 123b/5
- közü** -2- Ayna.
k. 43a/16
k.+si 143b/16
- közlük** -1- Gözlü.
k. 138b/12
- kuçaklaş** - -1- Sarılmak.
k.-ıp 50a/15
- kuça** -6- [M] Dünür, bacanak.
k. 16a/8, 39a/2
k. bol- 39a/4, 129a/9
k.+ğa 38b/16
k.+lar 37a/15
- kuğise sırrıhu** -1- [A] Sırrı mukaddes olsun.
k.+nıñ 5a/2
- kuğise sırrıhu'l-‘azız** -2- [A] Sırrı mukaddes olsun.
k. 4a/17
k.+niñ 4a/14
- küdek** -1- [F] Çocuk.
k. 35a/10
- kuğret** -9- [A] Güç, kudret.
k. 2b/4, 116b/15
hüsn-i k. 2a/5
şah-bâz-ı k.-i hağ 117b/10
k.+i 141b/6
- k.+iniñ 117a/1
k.+in 2b/6, 2b/8
k.+iñdin 116b/6
- küh** -4- [F] Dağ.
k. 142b/18
k.+niñ 144a/10
k.+dın 51b/17
k.+larda 6a/1
- kühistân** -1- [F] Dağlık bölge.
k.+ığa 56b/18
- kühsâr** -1- [F] Dağlık.
k.+dın 141b/6
- kuł** -14- İnsan, köle, kul.
k. 126b/19, 134a/6, 135b/10,
144b/18
elig miñ k. 135a/6
k. bol- 64b/4
k. et- 27a/4
k.+niñ 148a/19
k.+ğa 142b/12
k.+ı 88b/10
k.+ına 141a/14
k.+ları 147b/17
k.+larını 120a/12
k.+larıdın 12b/1
- kuła** -1- [M] Açık kahverengi veya koyu kumral, omurga boyunca kara çizgileri olan kuyruk ve yelesi kara olan at rengi.
k. 26b/7
- kułağ** -2- krş. kułağ.
k.+ın 45a/4
k.+ına 35b/12
- kułağ** -2- Kulak.
k. 45a/5

- ķ.+ına 115b/17
- ķulluĝ** -5- ķrş. ķulluķ.
- ķ.+ıdın 120a/6
- ķ.+ıĝa keldiler 99a/13
- ķ.+ın 135b/14
- ķ.+ına 23b/6
- ķ.+umuzdın 104a/5
- ķulluķ** -5- Kulluk, itaat.
- ķ. 16a/10, 144b/15
- ķ.+ına 140b/13
- ķ. ķıl- 132a/1
- ķ.+uņĝuzĝa 134a/13
- ķum** -1- Kum.
- ķ. 53b/1
- ķuma** -37- [M] Cariye, aynı erkekle evli kadınların birbirine göre olan ismi.
- ķ. 67a/17, 101a/3
- ķ.+dın 47b/15, 65b/4, 67a/19, 68a/4, 69b/13, 101a/6, 101a/13, 101a/15, 101a/18, 101b/9
- ķ.+lar 54b/4
- ķ.+ları 54b/3, 67b/4, 68a/1, 91a/9, 92a/1, 95b/10, 98b/2, 99b/5, 105b/4, 110b/15, 110b/18
- ķ.+larınıĝ 40b/3, 47b/5
- ķ.+larıdın 68b/13
- ķ.+sı 40b/4, 47b/6, 66a/3, 67b/2, 68b/2, 68b/11, 95b/14, 95b/15
- ķ.+sınıĝ 63a/7
- ķ.+sıdın 70a/7
- ķur** -1- İleri bölge, bekçi.
- ķ.+da 124b/4
- ķur** -2- Düşün ve şenliklerde halka biçiminde oturma.
- ķ. (ķ. ķur oltur-) 139a/7
- ķuraklık** -2- Zor durum, sıkıntı.
- ķ.+da 119a/11, 119a/18
- ķurĝan** -18- Çadır.
- ķ. 37b/17, 122a/1
- ķ. sal- 38b/4
- ķ.+ĝa 133a/10, 143a/13, 145b/12
- ķ.+ı 93a/10
- ķ.+ınıĝ 125b/6
- ķ.+ın 143b/9
- ķ.+ıĝa 92b/13, 122b/11, 136a/2
- ķ.+ına 143a/10
- ķ.+daki 143b/16
- ķ.+daĝılar 38b/19
- ķ.+larını 45a/2
- ķ.+larıĝa 125b/7
- ķ.+larını 42a/11
- ķurla** -3- Defa, kez.
- ķ. 37b/5, 80b/8, 129b/5
- ķursak** -1- boĝaz, kursak.
- ķ.+ıda 112a/18
- ķurşa** - -1- Kuşatmak.
- ķ.-y 124b/3
- ķurt** -1- Kurt.
- ķ. 14a/17
- ķurultay** -16- [M] Büyük toplantı, meclis.
- ķ. 65b/15, 66b/2
- ķ. bol- 86b/3
- ķ. it- 44b/4, 60a/2
- ķ. ķıl- 80b/1, 88a/12, 97a/17, 109b/3
- ķ. tile- 58b/5
- ķ.+ĝa 49a/11, 77a/6
- ķ.+da 85a/19, 109b/8
- ķ.+daĝı 60a/3

	ķ.+larda 68a/10		ķ.-ür 132a/7
ķus -	-3- Kusmak.		ķuvvetlik -2- [A+T] Güçlü.
	ķ.-ar irdi 80a/9, 80b/2		ķ. 7a/6
	ķ.-a turur 80a/13		ķ. bol- 115b/18
ķuř	-4- Kuş.		ķuvvetlik -1- [A+T] Güçlü.
	ķ. 24b/8, 44b/12, 134b/18		ķ. 92b/11
	ķ.+larımı 42a/12		ķüy -1- [F] Köy.
ķuřçı	-1- Kuşçu.		k.-ı Çekçer 28b/17
	ķ.+ları 60b/18		ķuyař -4- Güneş.
ķüře	-1- [F] Köşe		ķ. 144a/8, 144a/9, 147a/1
	k.+de 13b/13		ķ.+dın 122a/7
ķut	-1- Talih, kut.		ķuyruk -1- Kuyruk, arka kısım.
	ķ.+u 140b/1		ķ.+ı 44a/8
ķüteh	-1- [F] Kısa.		ķuyuę -1- Kuyu.
	g. 2b/13		ķ. kaz- 30a/6
ķutęar -	-1- Kurtarmak.		ķüç -27- Güç, destek.
	ķ.-ęaylar 142b/17		k. birle 31a/14
ķutluk	-2- Kutlu, talihli.		k. ber- 22a/19, 22b/5, 24b/2,
	ķ. 43a/17, 119a/17		26a/8, 31a/13, 78a/9, 87b/14, 141b/13
ķutul -	-9- Kurtulmak.		k. bir- 12b/9, 33a/11
	ķ.-dı 14a/17, 15b/9, 109a/1,		k. teg- 88a/6
	134b/18		k. it- 3b/3
	ķ.-ęaylar 143a/14		k. kı1- 14a/10, 29b/7, 54a/4,
	ķ.-ęan 137b/1		76a/3, 114b/10
	ķ.-madı 45a/19		k.+i 125b/6, 146a/15
	ķ.-maķ 129b/10, 142b/11		k.+ide 77a/10
ķuvā -	-1- [A] Güç, kuvvet.		k.+ümüz 123a/2
	ķ.-yı řeytān 131a/7		k.+ler 22a/1, 25a/11, 26a/18,
ķuvvet	-3- [A] Güç, kuvvet.		33a/7, 33a/18
	ķ. 22a/10, 78b/1		ķüçlen - -1- Güçlenmek, kuvvetlen-
	ķ. ķalmas 16a/4		mek.
ķuvvetlen -	-1- [A+T] Güçlenmek.		k.-gendin 13b/4
	ķ.-ip 28a/15		ķüçlendür - -1- Güçlendirmek.
ķuvvetlendür -	-1- [A+T] Güçlendir-		k.-üp 36a/12
	mek.		ķüçlük -3- Güçlü.

	k. 88a/10, 92b/2, 117a/1	123b/9, 125b/15, 126a/5, 129a/18,
küdüret	-1- [A] Gam, keder, üzüntü. k. kitsün 97a/8	130a/15, 130a/17, 131b/12, 133b/7, 133b/10, 136b/4, 137a/10, 138b/8, 140b/14, 141a/10, 141a/12, 141b/5, 143a/13, 147b/2
küffâr	-1- [A ç.] Kafirler. k. 3a/16	iki k. 36b/1 k. tün 57a/12
küfür	-1- [A] Küfür, örtme. k.+din 4b/14	neçe k. 37a/16 tün k. 45a/12 tün ü k. 146a/15 üç k. 57a/11 zümürüd-i k. 141a/16 k.+ge 61a/15, 66a/6, 99a/6, 109b/18, 121b/6, 124a/15, 127b/1 küdüdin k. 90a/4, 147a/15 k.+din 44a/14, 51b/10, 56a/15, 61a/15, 66a/6, 99a/6, 100b/5, 101a/14, 102a/5, 121b/6, 124a/15, 127b/1, 133b/9, 138b/10 k. künge 90a/4, 147a/15 k. sonġ 24b/16 kırk beş k. 62b/19 k.+de 38b/4, 60a/5, 60a/6, 60a/7, 60a/10, 60b/16, 61b/18, 62a/1, 96b/11, 98a/2, 126a/3, 126a/15, 143b/9 k.+i 10b/12, 24b/5, 39a/10, 93a/7, 110b/11, 111a/2, 111b/6, 112b/1, 115b/8, 144a/2, 144b/15 k.+ige 137a/5 k.+ide 53a/2, 90a/9, 146a/3 k.+idür 53a/9 k.+ler 122a/19 k.+leri 92a/8
kükre	--2- Kükremek. k.-p 110a/7, 133a/11	
kül	-1- Kül. k.+lerini 117a/5	
külhan	-1- [F] Hamamlarda suyu ısıtmak için ateş yakılan yer. k.+nı 140b/9	
küll	-1- [A] Tamamı, hepsi. k. 132a/10	
küllî	-4- [A] Tamamı, hepsi. k. 58b/9, 80b/1 küllî k. 49a/8	
külüğ	-2- [M] Yiğit, cengaver, cesur. k. 41b/3, 91a/3	
kümüş	-7- Gümüş. k. 35a/17, 42a/15, 58a/13, 64b/1 k.+din 37a/19, 60b/9 k.+ni 64b/3	
kün	-126- Gün, 24 saatlik zaman dilimi. k. 8b/10, 10b/2, 10b/9, 17a/10, 17a/18, 18a/8, 18a/11, 18a/16, 23b/19, 24b/4, 24b/11, 26a/12, 36b/15, 52a/15, 52a/19, 53a/2, 53a/5, 55b/10, 58b/12, 60a/14, 61a/12, 64a/13, 76a/17, 85a/6, 88b/7, 89b/1, 89b/18, 90a/7, 90a/9, 94a/6, 96b/2, 97a/2, 97a/3, 98b/19, 103a/4, 106a/7, 113a/9, 114b/9, 115b/4, 122a/17,	
künçelik	-2- Günlük. k. 60b/18, 61a/4	

kündüz-10- Gündüz.

k. 8a/1, 64a/11, 120b/16

keçe k. 3a/3, 50a/14,

52a/19, 57a/11, 63b/11, 111a/17, 147b/4

küneş -1- Güneş.

k.+niñg 131a/18

künh -1- [A] Bir eyin özü, gerçek.

k.+ine 147b/12

künlük -3- Günlük, mesafe.

k. 7b/15, 96b/11

k.+de 55b/8

küstâh -1- [F] Haddini bilmez, saygısız.

k. bol- 85a/11

kütüp -1- [A ç.] Kitaplar.

k.+lerdin 6a/19

küy -1- Beklemek.

k.-er 145b/2

küyev -3- Damat, güvey.

k.+i 109b/10

k. kı1- 129a/9, 148a/12

küyevlet -1- Damt etmek.

k.-ip 39a/4

küz -2- Güz.

k. 54a/4, 128a/19

L

lâf -2- [F] Söz, laf.

l. eyle- 145b/6

l.+ın 131b/7

lafz -6- [A] Söz.

l.-ı manşür 110a/2

l.-ı Moğol 7a/3

l.+ı 10a/9

l.+ları 11a/18

l.+nı 19b/19

l.+nıñg 8b/8

lâ havle -2- [A] Sabır sözü.

l. 123a/12, 131a/8

laķab -20- [A] Unvan, takma ad.

l. 6a/9, 7b/1, 9a/10, 10a/14,
25a/1, 44b/2, 60a/3, 65b/2, 68a/7,
119b/13, 121b/1

l. birle 7a/9, 11a/16, 13a/2

l. bol- 13a/4

l.+nı 11b/15, 11b/16

l.+ı 10a/10, 12b/19, 91a/5

lâl -4- [F] Dilsiz.

l. 120b/17, 146a/3

l. idi 146a/3

l. turur 2b/14

la‘1 -5- [A] Kırmızı, al.

l. 4b/18, 103a/16, 133b/2

l.-i lebiniñg 134b/8

l. bol- 4b/17

lâle -1- [F] Çiçek, lale.

l.-i bedehşân 133a/7

l.-i gülistânlar 129b/19

lâle-zâr -1- [F] Lale bahçesi.

l. 133a/9

la‘net -2- [A] Lanet.

l. 138a/9

l.+ler 138a/10

lâyık -10- [A] Uygun, layık.

l. 46a/3, 88b/7, 138b/1

l. kör- 77b/8

l. imes 77b/11, 143a/18

l. irdi 47a/9

l. irmiş 143a/10

l. turur 47a/11

l.+nı 88b/8

- layın** -1- Kadar.
1. 143b/10
- lâzım** -3- [A] Gerekli, lazım.
1. bol- 53a/18
1. kör- 115b/7
1. irmes 5a/5
- leb** -3- [F] Dudak.
1.+iniñg (la^c1-i l.) 134b/8
1.+leri 133a/7
1.+leriñg 135b/5
- lem-yezelî** -1- [A] sonsuz, baki.
1. (sa^c âdet-i l) 2b/9
- leşker** -99- [F] Asker, ordu.
1. 6b/6, 18b/15, 21b/6, 22b/13, 25b/4,
26b/1, 28b/18, 51b/3, 54a/9, 55b/3,
59a/19, 61a/9, 92b/5, 98a/11, 106a/18,
109b/9, 115b/8
1. al- 66a/19
1. başlat- 67a/12
1. ber- 12a/18, 19b/11, 34b/4,
66b/3
1. çek- 26b/2
1. koy- 25b/2
1. yiber- 11b/18, 26b/9
1. birle 12b/5, 15b/14, 19b/12,
24a/13, 51a/14, 53b/7, 66b/18, 68a/13,
102a/6, 107a/12
1. birlen 26b/4
1.+niñg 97b/12
1.+ni 21b/7, 35a/9, 53a/10,
68a/10
1.+ge 9b/19, 53a/18
1.+de 12b/7
1.+i 4a/13, 14b/17, 22b/2, 25b/5, 27a/2,
27a/16, 30a/5, 33a/8, 52a/19, 54a/14,
54b/19, 56a/12, 57a/5, 59b/4, 59b/7,
66b/6, 66b/19, 67a/1, 68a/17, 98a/5,
103a/10, 106a/3, 106a/8, 106a/17,
114b/1, 115a/8, 115a/9, 122a/14,
145b/11
1.+iniñg 12a/19, 65b/12, 65b/13,
104b/3
1.+in 9a/9, 26a/8, 30b/6, 34a/9, 48a/17,
101b/16, 102b/15, 106b/1, 106b/3,
115b/18, 121b/13, 130a/19
1.+ini 31b/1
1.+iğa 55a/3
1.+ige 66b/16
1.+lerin 27a/10, 48a/17
1.+lerige 52a/6
- leţâfet** -1- [A] Güzellik.
1. 3a/14
- levlâk** -1- [A] Sen olmasaydın kudsi
hadisinin ifadesi.
1. (tâc-ı l.) 2a/6
- lezzât** -1- [A ç.] Lezzetler.
1.+ıdın 131a/14
- lezzet** -1- [A] Lezzet, tat.
1.+indin 131a/15
- lisân** -1- [A] Dil.
1.+ı 3a/4
- luğat** -1- [A] Söz varlığı, dil.
1. 11a/18
- luţf** -8- [A] İhsan, bağış.
1. 139a/14, 143a/1
mazhar-ı l. 140a/4
şehriyâr-ı l. 117b/14
1. eyle- 2a/7
1.+i 141a/14
1.+idin 117b/14, 147b/11

l.+idin irür

M

ma' ānī -1- [A ç.] Anlamlar, manalar.

m. 2b/17

ma' ārif-nāk -1- [A+F] Bilgili, alim.

m. 120a/5

mācerā -1- [A] Uğraş, olay.

m.+dın 114b/3

ma' cūn -1- [A] İlaç.

m. 111a/14

māde -1- [F] Dışı.

gürk-i m. 21b/12

ma' delet -1- [A] Adaletli, insafli olma.

m. 147b/8

mādiyān -5- [F] Dışı at.

m. 10a/19, 18a/2

m. min- 18a/11

m.+ı 110a/9, 110a/11

mağlūb -1- [A] Yenilgi, bozguna uğramak.

m. bol- 4a/16

mağrib -1- [A] Batı.

m.+ğa 97a/13

mağrūr -4- [A] Kibirli, büyüklük taslayan.

m. bol- 26b/6, 44b/6

m. ol- 133b/3

m. irdiler 51b/17

māh -3- [F] Ay.

m. (m.-ı cihān-tābı) 3b/10

m.-ı ramazān 126a/2

m.+ı 144b/3

maḥal -92- [A] Yer, durum.

m. 54b/12, 98a/10, 99a/3,
110a/10, 113a/19

m.-i ḳabūl 141b/10

neçe m. 28a/4

m.+din 11b/19, 22a/8, 25a/12,

54a/7, 80b/14, 87a/12, 106b/17, 112a/18

m.+de 8a/18, 8b/14, 9a/8, 9a/14, 9a/18,

9b/2, 11b/1, 12a/17, 12b/14, 13b/18,

15a/3, 15a/9, 15b/19, 18b/14, 20b/10,

20b/13, 21a/18, 21b/6, 23b/3, 25b/1,

25b/4, 26a/1, 26a/8, 26a/10, 27a/14,

27a/19, 27b/9, 29a/12, 30b/14, 31b/4,

35a/4, 35b/9, 38b/6, 48a/13, 48b/8,

49a/3, 49a/4, 49a/9, 53b/4, 54a/10,

55a/6, 56a/8, 56b/13, 56b/15, 57a/13,

58a/19, 58b/5, 62b/12, 76a/18, 78a/16,

78b/10, 79a/13, 87a/3, 91b/1, 92a/14,

92b/5, 93a/10, 94a/1, 100a/11, 104b/16,

106a/11, 107b/10, 114a/14, 115a/3,

115a/6, 127a/14, 134b/1, 142b/1

m.+ı 104a/8

m.+ide 15a/1, 15b/5, 57b/3,

60b/19, 92b/7, 105b/11, 110a/10

m.+ler 110a/14

m.+lerde 29b/13

maḥbūb -1- [A] Sevgili.

m. bol- 14b/1

maḥcūb -1- [A] Utanmış.

m. 117b/13

maḥdūm -1- [A] Evlat, erkek çocuk.

m.+uṅğa 103a/4

maḥfuza -1- [A] Korunmuş, muhafaza olmuş.

m. (belde-i m.-i Semerḳand)

140a/10

māhiyet -1- [A] Önem. m.+in 4a/1	m. bol- 5a/2
maḥlūkāt -1- [A ç.] Yaratılmışlar, evren. m. 2b/4	maḥḥūr -3- [A] Yenilmiş, mağlup olmuş. m. 141a/5
maḥrem -1- [A] Yoksun. m. kı1- 117b/2	m. kı1- 52a/6, 97a/15
maḥrūm -1- [A] Yoksun. m. kı1- 120a/15	maḥḥūd -4- [A] İstek, amaç. m. 2a/2
maḥrūmluḥ -1- [A+T] Yoksunluk. m. 117a/3	m.+ın 94a/10
maḥḥūḥ -5- [A] Özel, hususi. m. bol- 11a/16, 13b/14, 58a/6, 58a/8	m.+ıḡa 3b/6
m. kı1- 2b/8	m.+ım 94a/8
maḥḥ -1- [A] Saf, halis. m. (m.-ı ḥeyḥān) 132a/9	maḥḥūl -2- [A] Uygun, kabul edilebilir. m. kör- 89b/7
maḥḥūr -1- [A] Engel, mani. m. 75b/17	m. tut- 90b/3
māh-rūy -1- [F] Ay yüzlü, çok güzel. m. 117a/13	māl -54- [A] Mal, varlık. m. 2a/3, 22a/5, 38b/5, 42a/15, 53a/1, 59b/15, 63b/2, 64a/5, 64a/6, 64a/7, 87a/9, 87a/15, 87a/18, 87b/7, 87b/15, 88a/1, 92a/17, 102b/8, 109b/18, 115b/5, 135a/8, 135a/15, 135a/16, 138b/10, 138b/16
maḥkām -16- [A] Yer, mevki, makam. m. 65b/10	m. ber- 30b/14
kāyim-i m 20b/13, 99b/2, 100b/17	m.+nı 87b/2, 87b/3, 87b/8, 135a/11
m. et- 20b/8	m.+dın 87b/9, 94b/19
m. kı1- 29a/8, 59b/18, 105b/11, 113a/12	m.+ı 19b/14, 59b/11, 92a/16, 136b/19
m. tut- 9a/7, 9b/3	m.+ın 27a/10, 36b/10, 113a/11, 119a/3, 123a/3, 127a/7, 127b/15, 130a/14, 136b/16
m.+ı 66b/1	m.+lar 63b/18, 134a/6
m.+ın 131b/10	m.+ları 127b/14
m.+ıdın 140a/11	m.+ların 127b/12, 134b/14, 136a/15
m.+ları 11a/18	m.+larını 122b/9
m.+ların 27b/16	m.+larını 135a/10
maḥḥūl -1- [A] Hoş karşılanan, kabul edilen.	

m.+larıdın 93a/2
mālikū'l-mülk -1- [A] Heşeyin sahibi,
Allah.

m.(hazret-i m.) 140a/5
ma' lūm -46- [A] Bilinen.
m. 64a/10, 65b/7, 80b/18, 106b/8
m. bol- 19a/14, 21a/13, 32a/7, 32b/15,
55a/3, 56a/5, 67b/7, 68b/13, 75b/17,
92b/2, 96b/12, 99b/5, 141b/16

m. kıl- 47a/9, 52a/17, 94b/3,
112a/6, 115a/12, 125a/11

m. irdi 32a/6

m. turur 92b/5

m. imes 21b/3, 21b/5, 46b/8,
48a/13

m. imestür 16a/15

m. imez 68b/16

m. irmes 6b/15, 46b/8, 46b/10,
48a/3, 92a/3

m. irmes ikendür 5b/12

m. irmez 46a/18, 46b/1, 46b/2,
46b/6, 46b/10, 69a/6, 69a/10

māl-ā-māl -1- [A] Dopdolu, ağzına
kadar dolu.

m. 140a/12

ma' mūr -5- [A] Gelişip güzelleşmiş,
bayındır duruma gelmiş.

m. 49a/4

m. bol- 56a/4, 100a/3, 119a/17

m. ol- 123b/8

maṅga -29- Bana.

m. 5a/3, 23a/8, 25a/8, 35a/12, 35b/18,
36b/10, 42b/17, 56a/12, 66a/19, 77a/17,
79b/15, 80a/3, 88a/14, 88b/10, 88b/14,
90a/13, 90b/1, 90b/12, 102a/8, 102a/12,

104a/4, 107a/1, 107a/3, 123a/11,
128b/17, 132a/1, 133a/17, 135b/6,
135b/7

ma' nā -1- [A] Anlam, mana.

m.+sın 20a/6

mancınık -1- [A] Kale kuşatmasında
kullanılan savaş aracı.

m.+lar 45a/1

mānend -2- [F] Benzer, eş.

m. 2a/1

m. itip tururlar 5a/11

ma' nī -11- [A] Anlam, mana.

m.+ni 8a/7

m.+si 7b/17, 8b/9, 9a/10, 17a/12,
21a/9, 25a/8, 59a/12, 126a/18

m.+siğa 141a/7

m.+siz 123b/1

māni' -2- [A] Engel.

m. bol- 58a/16, 87b/5

maṅşūr-5- [A] Galip, zafere ulaşmış.

m. 115b/19

lafz-ı m. 110a/2

m. bol- 53a/15, 109a/2, 141a/5

manzar-1- [A] krş. manzara.

m.+ı 140a/15

manzara -1- [A] Görünen yer.

m.+lar 60b/3

maraz -5- [A] Hastalık, dert.

m. 47a/16

m.-ı müzmine 47b/19

m.+ı 99a/7

m.+ınıṅ 111b/2

m.+ığa 111b/1

ma' rifet -3- [A] Beceriklilik, hüner.

ṭavr-ı m. 126b/1

- m.+din 120b/14
m.+inġ 120a/5
- ma' rifetu'llāh** -1- [A] Allah'ı bilme, tanıma.
m. 147a/16
- ma' rūf** -6- [A] Bilinen, tanınan.
m. 6a/4, 16b/14, 65b/1, 147b/5
m. bol- 10a/14
m. turur 30a/4
- maşāf** -4- [A] Saf bağlanacak yer, savaş alanı.
m. 22b/6, 145b/6
m.+ı 145a/5
m. kı1- 31a/9
- maşlahat** -17- [A] İş, husu, mesele.
m. 38a/16, 47a/12, 52a/1, 52a/8, 87b/11, 102a/18, 114b/14, 140b/13, 142a/18, 143b/7
m.-ı pādīşāh 114b/13
m. kör- 102b/11
m.+inġ 90b/11
m.+ı 87a/10, 101b/16, 141a/2
m.+lar 136b/9
- maşlahatlıġ** -1- [A+T] Fayda getiren, yararlı.
m. 115a/11
- maşnū'āt** -1- [A ç.] Evren, kainat.
m. 2b/5
- maşriġ** -4- [A] Doġu.
m. 9a/7, 97a/13, 97a/16
m. tarafiga 7b/7
- maţla'** -1- [A] Şiirin başlangıç beyiti.
m.+ı 148a/1
- māyil** -1- [A] İstekli, hevesli.
m. imes 147b/9
- mazbūţ** -1- [A] Zaptedilmiş, zorla alınmış
m. ħap- 136b/9
- mazhar** -3- [A] Nasipenmiş, ulaşan, erişen.
m. (m.-ı luţf) 140a/4
m.-ı şifāt-ı vācibū'l-müte'āl 117a/12
m.-ı zerrāt-ı 'ālem 116b/12
- mazmūn** -3- [A] Kastedilen mana, anlam.
m.+ı 38b/6, 56b/11, 120b/4
- ma' zūl** -1- [A] Azledilmiş.
m. kı1- 100a/13
- me'ād** -1- [A] Dönüş yeri, avdet.
m+ın. 116b/16
- me'āş** -1- [A] Yaşayış, dirlik.
m. kı1- 80a/10
- mecāl** -3- [A] Güç, takat.
m. 36a/11
m. ħal- 104b/1
m.+leri 52b/1
- mecīd** -1- [A] Şanı şerefi yüce olan, ulu.
m. ('arş-ı m) 2b/1
- meclis** -2- [A] Bir konuda görüşen topluluk, meclis.
m.+de 44a/6
m.+deki 142a/9
- mecnūnluġ** -1- [A+T] Delilik.
m.+umminġ 134b/9
- meded** -29- [A] Yardım, destek.
m. 54a/6, 56a/9, 66b/13, 102a/9, 116b/14, 141a/14
m. üçün 67a/1, 130a/16
m. al- 129a/15, 129a/17
m. ber- 57b/5, 102b/3, 106b/16

m. bol- 54a/13, 66b/12, 78a/9,
79b/15, 106b/2

m. kel- 67a/11

m. kıl- 56a/12, 56b/14, 56b/15,
66b/9, 88a/14

m. koş- 35a/18

m. tigür- 56b/13

m. tile- 66b/2

m. yiber- 102a/8

m.+ige 88a/17

meded-kār -1- [A+F] Yardım eden.

m. irdi 95b/4

meded-kārlıg -1- [A+F+T] Yardımcı
olma.

m.+ı 79b/4

medet -1- [A] Yardım.

m.+i 49a/14

medh -5- [A] Övgü.

m.+i 2b/13, 140a/3

m.+ide 2b/14, 118a/3

m.+idin 2b/18

medīd -1- [A] Çok süren, uzun.

m. (müddet-i m.) 3b/10

meger -9- Meğer.

m. 15a/5, 92b/7, 103a/18,
113a/4, 132a/4, 133a/2, 141b/12, 144a/8,
144b/5

mehābetlık -1- [A+T] Korku hissiyle
karışık saygı, çekinme.

m. 117a/3

mehdī -1- [A] Kurtuluşa erdiren.

m. (m.-i āhirü'z-zamān) 117a/19

meh-pāre -2- [F] Ay parçası, yüzü ay
gibi güzel olan.

m. (m.-i bütān) 133a/17

m.+lerin 138b/13

mekān -2- [A] Yer, mekan.

m. 140b/16

m.-i şafā 141b/10

mekīn -2- [A] Bir yere ya da makama
yerleşen kimse.

m. (melce³-i m) 140b/16

m.-i hātem 2b/17

mekkānīü'l-muhtaş -1- [A] Vakarlı ve
ağırlığı çok yüksek olan.

Süleymān-ı m. 120b/7

mekkār -2- [A] Hile yapan, hilekar.

m. 24b/3, 145b/19

mekr -16- [A] Tuzak, hile.

m. 24a/18, 28a/6, 48a/14, 48b/8,
56a/19, 79b/4, 112a/6, 132a/14

m. ü hīle 49a/8

m. kıl- 49a/17, 95a/9

m.+din 77b/2

m.+ini 77b/18

m.+idin 95a/11

m.+ler 26b/2, 95b/5

mektüb -1- [A] Mektup.

m. bit- 38b/6

melaḥ -1- [F] Çekirge.

m. 102b/19

melāhat -1- [A] Güzellik, şirinlik.

m.+da 3a/13

melāmet -1- [A] Azarlama, kınama.

m. kılp 61b/9

melāyik -1- [A ç.] Melekler.

m. bol- 117b/13

melce³ -1- [A] Sığınacak yer.

m.-i mekīn 140b/16

melik -1- [A] Sahip.

ḥazret-i m.-i ʿālem 120a/11
melikü'l-mülük -1- [A] Herşeyin sahi-bi.

m. 140a/5

memālik -1- [A ç.] Ülkeler,
memleketler.

m. 141b/2

memālik-sitān -2- [A+F] Ülke fetheden.

m. 140a/3, 142b/18

memleket -21- [A] Ülke, yurt.

m. 50a/18, 59a/13, 59a/14,
104b/16, 111b/5

m.+niṅ 58b/9, 59a/9, 59a/12,
59a/13, 77a/9

m.+ni 10b/10, 102b/12

m.+in 58b/5, 99b/15

m.+ler 58b/9, 104a/7

m.+lerğa 9a/16, 104a/1

m.+lerin 78a/16

m.+lerni 9b/8

m.+lerige 78a/4

memnūʿ -1- [A] Yasak, men edilmiş.

m. idi 121a/7

men -11- Ben. kırş. min

m. 12a/8, 85a/9, 90b/11, 97b/3,
123a/11, 124b/10, 133a/17

m.+i 131b/3

m.+iṅ 8a/10, 35b/17

m.+din 10b/7

menʿ -3- [A] Yasak.

m. it- 29b/14

m. kı 99b/1, 106a/11

menāzil -2- [A ç.] Ulaşılabacak yerler,
menziller.

m. 140a/19

m.-i ḥıyem 141a/15

menbaʿü'l-cūd -2- [A] Cömertliği
kaynağı.

m. 2b/10, 140a/7

mendebūr -1- [F] Hayırsız, işe yaramaz.

m. kı 141a/5

menfaʿat -1- [A] Çıkar, fayda.

m. kı 131b/10

menşūr-1- [A] Yayılmış, dağıtılmış.

m. (m.-ı cemāl-i celāl) 2b/6

menzil -18- [A] Ulaşılabacak yer.

m. 140b/3

m.-i müşk-bār 140b/2

m.-i şāh 141b/12

m.-i Duğba 141b/11

m.+de 141a/12, 141b/5, 142a/2,
142a/19, 142b/2

hümāyūn-ı m. 140b/14

m.+din 140b/14, 141b/13

m.+i 142a/18, 143a/12

m.+in 141b/9

m.+ni 123a/18

m.+idin 144a/3

m.+inde 141b/17

merd -1- [F] Yiğit, dürüst.

m. 147b/19

merdāne -6- [A] Yiğitçe, dürüstçe.

m. 79b/11

m. bol- 53a/9, 108a/3

m. turur 25b/2

m.+dür 134b/7

m.+ler 144b/5

merdümān -1- [F ç.] İnsanlar.

m. (m.-ı rāhzen) 123b/1

mergüb -1- [A] İstenilen, arzu edilen.

- m. 117b/13
- merḥamet** -2- [A] Şefkat, inayet.
m. 143b/5, 146a/7
- merkeb** -2- [A] Eşek, binilecek şey.
m. (gubār-ı m.-i kişver-sitān)
140b/5
m.+i 145b/18
- mermer** -1- [Yun] Renkli, damarlı ve beyaz çeşitleri olan, perdah ve cilaya elverişli, billurlaşmış bir çeşit kireç taşı
m.+din 100a/5
- mert** -1- [F] Yiğit, dürüst.
m. 108a/6
- mertebe** -5- [A] Derece, seviye.
m. 20a/17
m.+de 44b/19
m.+si 89b/17
m.+sidin 95a/4
m.+sin 95a/4
- mertebelik** -1- [A+T] Dereceli.
m. 65a/4
- mesâkin** -1- [A ç.] Yoksullar, fakirler.
m.+ge 146a/7
- mesâyil** -1- [A ç.] Meseleler.
m.+idin 146a/10
- mescid** -2- [A] İbadet edilen yer.
m.+ge 132a/1
m.+din 4b/7
- meşel** -5- [A] Örnek, gibi.
m. 20a/7
m.-i ḥūr 103a/17
m.+dür 135b/10
m.+ler 63b/14
m.+leri 64b/10
- mesken** -1- [A] Oturulacak yer, ev.
- m. kı1- 140b/9
- mesmû** -1- [A] Duyulmuş, işitilmiş.
m. imes turur 29b/10
- meşnevî** -3- [A] Şiir.
m. 122a/3, 144a/7, 145b/13
- mest** -3- [F] Sarhoş, kendinden geçmiş.
m. 57a/13
m. bol- 110a/18
m.+ler 37b/3
- mes'ūd** -1- [A] Mutlu, neşeli.
m. 112b/3
- meşakkat** -1- [A] Zorluk, meşakkat, zahmet.
m. 58b/12
- meşâyiḥ** -1- [A ç.] Alimler, bilginler.
m.+niḡ 132a/15
- meşgûl** -27- [A] Bir şeyle uğraşan, yoğun, meşgul.
m. 10b/14, 58b/9, 99a/9
m. bol- 22b/11, 54a/18, 57a/11, 62b/6, 63a/6, 85a/1, 97b/18, 98a/10, 99a/1, 100b/4, 102b/13, 102b/19, 104b/11, 104b/16, 107b/13, 111a/18, 112a/3, 113a/7, 115a/9, 141b/14
m. kı1- 25b/16, 30b/4
m. irdi 13a/14
m. irmiş 54b/4
- meşhūr** -28- [A] Bilinen, ortada olan.
m. 23a/12, 26a/4, 30a/4, 65b/1, 147b/5
m. bol- 13a/1, 13a/6, 14a/7, 21b/5, 59a/11, 62b/8, 64b/13, 89b/17, 121a/19
m. kı1- 80b/19

m. turur 6a/4, 12b/11, 12b/16,
18b/12, 21a/2, 26b/3, 54a/2

m.+dur 16b/14

m. irdi 41a/16, 75b/9

m. irdiler 44b/14

m.+reki 26a/9

m. irmez 50a/18

meşreb-1- [A] Mizaç, karakter.

m.+i 147b/12

meşrû^c -1- [A] Yasaklanmamış olan,
şeriata uygun olan.

m. idi 121a/7

meşrûh-36- [A] Ayrıntılı olarak
açıklanmış

m. 12a/3, 13b/12, 22b/13, 28a/3,
77a/3, 88a/11

m. turur 15a/15, 32a/17, 33b/11, 33b/14,
35a/5, 69a/13, 79a/12, 89a/2, 89a/13,
91b/7, 94a/3, 146a/6

m. bitil- 27b/13, 31b/12, 32b/20,
101b/7, 138b/11

m. bol- 66a/1

m. kel- 10a/16, 11a/17, 11b/10, 12a/4,
15a/9, 27a/14, 31a/19, 48a/1, 49b/1,
49b/8, 77a/4, 99a/2

meşveret -2- [A] Toplantı yapmak, bir
konuda görüş alışverişinde bulunmak.

m. eyle- 132a/4

m. kııl- 104a/13

metin -1- [A] Güçlü.

m. (hâzret-i m.) 4b/19

mevc -1- [A] Dalga.

m.+idin 144a/10

mevcüd -1- [A] Var olan, kainat.

m. 2a/2

mevcüdât -1- [A ç.] Bütün varlık, kainat,
evren.

m. (ihtirâ^c -ı m.) 2b/6

meveddet -1- [A] Sevme, sevgi,
muhabbet.

m. 146a/8

mevki -2- [A] Büyük bir kimseye
refakat eden heyet, takım, alay.

m. (ğubâr-ı m.-i zafer) 141b/10

m.+i 141a/19

mevkûf -1- [A] Durak yeri, duracak yer.

m. bol- 104b/11

mevlâ -4- [A] 1. Allah.

m. 5a/5

mevsim -1- [A] Mevsim.

m. 143a/7

mevzi^c -2- [A] Yer, mahal.

m.+ığa 16b/9

m.+largâ 58b/3

mevzür -1- [A] Günah yüklü.

m. 144b/1

mevdân -8- [A] Yer, meydan.

m. (mübâriz-i m.) 146a/2

m.-ı vefâdür 2a/9

m.+nıñg 133a/3

m.+ğa 55b/10, 55b/11, 55b/14

m.+da 55b/13

m.+ıda 3a/13

meyhâne -1- [F] İçki içilen yer,
meyhane.

m.+dür 134b/9

meyl -13- [A] Eğilim, istek.

m. (m.-i hâtır) 47a/15

m. et- 109a/17

m.+i 50a/4, 63b/5, 94b/3,
109a/18

m. kı1- 8a/15, 8a/17, 29a/9,
29a/14, 52a/9, 109a/18, 111b/16

meymene -1- [A] Sağ taraf.

m. 145a/14

meysere -2- [A] Sol taraf.

m. 33a/3

m.+niñg 145a/14

mezid -1- Atma, çoğalma.

m. 144b/13

mezkür -2- [A] Anılmış, zikr edilmiş.

m.+dur 17a/2, 17a/6

mıştar -1- [A] Dizilmiş.

m. irdiler 4b/6

mihr -1- [F] Sevgi, dostluk.

m. 85b/5

mihrbân -4- [F] Şefkatli, muhabbetli.

m. 129b/9, 129b/12

m.+ı 117b/11

m.+sin 138a/11

mihrbânlıg -1- [F+T] Şefkatlilik.

m. 126b/5

miğdâr -3- [A] Ölçü, miktar.

m. (Rüstem-m.) 141a/1

ne m. 46a/14, 46a/15

milket -2- [A ç.] Mallar, mülkler.

m. 2a/3

m.+ni 40b/6

millet -1- Millet, halk.

m. 80b/15

min -103- Ben. krş. men

m. 2b/18, 8a/14, 8b/3, 8b/4, 17b/5,
20a/7, 22b/10, 22b/12, 23a/1, 23a/3,
23a/5, 25a/14, 27a/9, 42a/12, 43a/12,

53b/15, 53b/18, 56b/13, 57a/15, 80b/3,
80b/18, 85a/12, 85b/6, 88a/14, 88b/1,
88b/9, 90b/5, 90b/6, 102a/11, 103a/18,
106b/11, 108a/2, 108a/6, 109b/12,
112b/13, 124b/9, 131b/5, 135b/14,
138a/9

m.+dür 23a/5

m.+iñg 8b/1, 18a/9, 25a/8, 29b/16,
30a/13, 39b/11, 40a/11, 41b/8, 42a/16,
42a/17, 42a/18, 42b/1, 42b/2, 48b/7,
56b/14, 57b/17, 65a/4, 76a/9, 80a/3,
80a/19, 85b/5, 88b/11, 90a/8, 90a/15,
90b/7, 92b/1, 94a/8, 95a/10, 95a/14,
102a/12, 104a/11, 112b/15, 114b/2,
120a/17, 127b/10, 127b/19, 128b/17,
131b/2, 132a/1, 133a/16, 134a/12,
134b/8, 134b/9, 134b/11

m.+i 25a/15, 36b/3, 53b/19, 59b/15,
79b/15, 85a/13, 85b/7, 90b/5, 114a/15,
135b/3, 135b/14

min -2- [A] -dan sonra anlamında
Arapça edat.

m.+ba' d 19b/19, 63a/16

m. evânü'z-zamân 140a/9

miñg -113- Bin.

m. 13b/10, 26b/8, 35a/8, 44a/7,
128b/7, 48a/5, 52a/10, 53a/4,
53a/11, 61a/1, 96b/12, 103a/6,
128a/11, 129a/16, 129a/17,
130a/10, 132b/7, 145b/5

altı m. 41a/3, 56a/14,

106a/14, 123b/6, 132b/6, 135a/6,
137a/2, 137a/14

biş m. 26b/13, 27a/12,
34b/19, 35a/1, 115b/16, 130a/16,
134a/5

biş yüz m. 135a/7

elig m. 55b/1, 106b/2,
130a/18, 134a/8, 135a/6, 137a/2
iki m. 128b/7, 129a/17,
132b/19, 133b/16, 136b/10,
141a/3

iki m. üç yüz 22b/3, 22b/4

iki yüz m. 135a/7

kırk m. 46a/1, 46a/4, 46a/5

m. biş yüz 134a/6, 136a/19

on iki m. 34b/19

on m. 34a/8, 34a/9,
122b/2, 132b/11, 132b/9, 134b/16

on yüz m. 135a/6

sekiz m. kişi 110a/4

otuz m. 28a/5, 45a/9,
51a/10, 51a/12, 106a/15, 123b/11,
141a/1

tört m. 10a/19, 19a/15,
22b/2, 33b/17, 34a/13, 34b/1,
34b/5, 34b/13, 125a/5

üç m. 25b/3, 33a/20, 34a/4,
34b/19, 35a/8, 49a/9, 106a/5,
128b/8, 134a/5

üç yüz m. 72a/6, 129a/13

yetmiş m. 12b/11, 45a/5

yigirmi m. 55b/4, 122b/13,
123a/3, 137a/14

yüz m. 51b/16, 97b/15,
109b/16, 134a/5, 138a/9

m. begi 27a/11, 27b/7,
88a/19

m. begilik 27b/3

m. öt- 31b/4

m. bigi 27a/6

m. bigleridin 119a/19

m. biglerini 31b/1

m.+ni 35a/1

m.+din 12b/6

m.+i 145b/5

min - -13- Binmek.

m.-er irdi 92a/8, 110a/11

m.-edür 112b/12

m.-e al- 56a/18

m.-ip 18a/11, 24a/2,
26a/14, 39b/4, 51b/11, 54b/8,
59b/9, 62a/8

m.-gen 85a/6

mināre -1- [A] Minare.

m. 132b/15

mindür - -5- Bindirmek.

m.-di 108a/18

m.-diler 112b/11

m.-üp 20b/15, 39a/3, 42b/19

miṅgüşür - -1- Bindirmek.

m.-üp 39b/13

mi' rāc -2- [A] Hz. Peygamberin Allah
katına yükselmesi.

m. (şāhib-i sırr-ı m.) 2b/3

m. ber- 2a/7

mīrās -10- [A] Ölen bir kimsenin
yakınlarına kalan mal, mülk.

m. 31b/2, 66a/19, 92b/6, 92b/19,
94b/19, 107a/3, 110b/9

m. bol- 11b/9

m. koy- 106b/12

m. in 104b/9

- mīrzā** -11- [F] Şehzade.
m. 122b/18, 123a/2, 124a/14,
124a/16, 124b/2, 124b/14
m.+nīng 124b/4
m.+ğa 122b/17
m.+sın 132b/2
m.+sını 124a/4
m.+sığa 124a/14
- mīşāl** -1- [A] Örnek, nümune.
m. 140b/15
m.-i sed 56b/13
- miskīn** -7- [A] Yoksul, fakir.
m. 134b/10, 134b/12, 143a/14
m.+nīng 102b/4
m.+ğa 126b/12
m.+ler 118a/7, 143b/16
- mişl** -1- [A] Örnek, denk.
m. 2a/1
- mīvelik** -1- [F+T] Bahçe, meyve bağı.
m. 100a/3
- miye** -13- [A] Yüz.
s. (semāne ve erba'ın ve sitte m.)
96a/3
m.+de (sene tis'a ve tis'in ve
hamse m.) 30a/9
eḥade ve semānīne ve sitte m.
109b/1
erba'a ve tis'ine ve sitte
m. 115a/3
hamse ve hamśin ve sitte
m. 89b/18
hamśin ve sitte m. 102a/1
hamse ve hamśin ve sitte m.
98b/18
- hamse ve hamśin ve semāne m.
102a/4
şelāşe ve semānīne ve
sitte m. 111a/3
şelāşe ve tis'in ve sitte m. 99b/2
semāne ve sittīne ve sitte m.
107a/6
semānīn ve sitte m. 109a/3
sitte ve tis'in ve sitte m. 105b/16
- mīzāc** -1- [A] Karakter, tabiat.
m. (iḥtilāf-ı m.-ı tabī'at) 6a/15
m.+ında 56a/7
- moğolça** -1- [M+T] Moğolca.
m. 40b/5
- moğolī** -1- [M+A] Moğolca, Moğol
usulüyle.
m. 110a/16
- mollā** -3- [A] Efendi, önde gelen, alim.
m.+larını 37b/4
m.+ları 127a/19, 128a/5
- mu** -10- Soru eki. **krş.** mü
m. 18a/11, 24b/14, 57a/3,
88b/11, 90a/12, 129b/12, 131b/2,
131b/12
m.+dur 114a/6
- mu'āf** -1- [A] Ayırı tutulan.
m. kııl- 125a/8
- mu'ālece** -2- [A] İyileştirmek.
m. kııldur- 99a/7
m.+sidin 111b/1
- mu'ālecet** -1- [A] **krş.** mu'ālece .
m. kııl- 13a/19
- mu'ammā** -1- [A] Bilinmezlik, muam-
ma.
m. 20a/4

mu'atıl -2- [A] Bırakılmış, terkedilmiş.

m. al- 20a/5

m. al- 142b/2

mu'atır -1- [A] Güzel kokulu.

m. 3a/9, 123a/14

mu'ayyen -12- [A] Belli, belirli.

m. 5b/12, 6b/17, 10a/10, 12b/13,
13a/2

m. iken turur 11a/18

m. turur 20b/4, 49b/16

m. bil- 10a/16

m. bol- 7b/1, 77a/8

m. ıl- 97b/8

mu'azzam -15- [A] Muhteşem, gösterişli.

m. 3b/13, 11a/10, 13a/6, 14b/14, 18b/7,
23a/18, 65b/9, 81a/6, 92b/11, 99a/19,
100a/4,

şehen-şäh-ı m. 2b/10

m. bol- 8a/9, 95a/5, 112b/5

m.+nınġ 3b/11

mufariku'l-müslimîn -1- [A .] Seçilmiş olanlar, müslüman olan kimseler.

m. 120b/8

mufaşsal -3- [A] Ayrıntılı.

m. birle 9a/13, 11a/17, 13a/10

muġlak -1- [A] Kilitli.

m. 90a/5

muġabbet -8- [A] Dostluk, sevgi.

m.+i 53b/14, 63b/5, 85a/3,
91a/19, 112a/16, 113a/4

m.+ler 138a/3

m.+leri 146b/10

muġabbetlik -1- [A+T] Sevgi, dostluk.

m. 134a/12

muġafazat -5- [A] Koruma, emniyet.

m. için 27a/1, 51a/8

m.+ı 141a/2

m. ıl- 51b/14, 56b/9

muġakkak -2- [A] Doğru, gerçek.

m. 7b/9, 54b/17

muġäl -2- [A] Akla aykırı, kabul edilemez.

m. (emr-i m.) 120a/4

m.+dur 4a/18

m. turur 2b/14

muġälefet -3- [A] Farklı fikirde olma, karşı çıkma.

m. 25a/17

m. bol- 21a/7

m. ıl- 35a/3

muġälefetlik -3- [A+T] Farklı fikirde olma, karşı çıkma.

m. ıl- 19b/10, 26a/10, 95b/16

muġälefetlik -1- [A+T] **krş.** muġälefetlik.

m. ıl- 9a/14

muġälif -10- [A] Karşı çıkan, itiraz eden.

m. 16b/19

bäd-ı m. 99a/9, 122a/6, 123b/12,
135b/8, 144a/17

m.-i nifāk 143a/1

m. bol- 47b/18, 98b/13

m.+din 115b/10

m.+ġa 147b/16

muḥammedī -1- [A] İslâm dininin peygamberi Hz. Muhammed'e bağlı olan, Hz. Muhammed'e ait olan.

dīn-i M. 11a/7

muḥarrem -2- [A] Hicrî yılın birinci ayı.

m. 115b/8, 147a/8

muḥkem -5- [A] Sağlam, güçlü.

m. 107b/18, 134a/19

m. bol- 15b/14, 106a/6

m. kı1- 136a/12

muḥtâc-1- [A] Yoksul, muhtaç.

m.+lar 116b/8

muḥtaşar -1- [A] Özet, daraltılmış.

m. 141b/15

m. kı1- 92b/10, 99b/13

muḥterem -1- [A] Saygın, yüce.

m. eyledi 117b/9

mu'în -1- [A] Yardım eden.

m.+dür 3a/1

mu'izz-1- [A] İzzet ve ikram eden, yüce.

m. 140b/7

muḫâbele -6- [A] Karşılık vermek, karşısında.

m. 79a/10, 79a/17

m. bol- 78b/13

m.+side 120a/11, 138a/12

m.+sinde 45a/2

muḫâbil -2- [A] Karşılık.

m. 143b/11

m.+de 144a/19

muḫaddem -5- [A] Başlangıç.

m.-i ve 21a/2

m. bit- 65b/11

m.+i 16b/2

m.+indin 140b/6

m.+leri 28b/16

muḫarreb -1- [A] Yakın.

m. bol- 78b/1

muḫarrer -17- [A] Hakkında karar verilmiş, kararlaştırılmış.

m. 10b/11, 63b/19, 114b/4

m. bol- 12b/10, 19a/7, 33a/8, 49b/17, 57b/16, 58b/14, 95b/7, 114b/6, 114b/19, 141b/13

m.+dür 9a/7

m. kı1- 61a/17, 63b/2, 77a/15, 115b/2

muḫîm-3- [A] Kalıcı, daim.

m. bol- 12b/6, 49a/10

m. kı1- 131a/10

munda -10- Burada, bunda.

m. 12a/11, 52a/13, 67b/8, 87b/2, 92b/1, 94a/2, 95a/16, 111a/14, 136b/15, 138a/17

mundağ -65- Böyle, böylece.

m. 7b/2, 7b/11, 8a/8, 8a/11, 13a/11, 24b/12, 26b/6, 30a/17, 38b/14, 40a/10, 52a/1, 53a/3, 53a/6, 54a/8, 57a/3, 57a/6, 58a/10, 63b/9, 67b/12, 68a/1, 76a/10, 77b/13, 78b/19, 85a/17, 85b/9, 86b/5, 87b/13, 88b/12, 89b/12, 90b/1, 95a/2, 96b/12, 97a/7, 97b/1, 98b/16, 104a/13, 107a/15, 109b/6, 112b/3, 114a/11, 114b/3, 114b/19, 123a/7, 124a/7, 124b/4, 126a/12, 127a/2, 131b/15, 132a/8, 138a/5, 138a/7, 138a/9, 139a/12, 147a/12

m. dururlar 7b/8

m. turur 7a/1, 7b/6, 57b/2, 100a/8, 104a/3

- m. bol- 13a/16
m. kıl- 52a/5
m. sözle- 42b/17
m.+lar 53a/14
- mundağ** -4- krş. mundağ.
m. 12a/4, 38a/13, 143a/5, 143b/16
- muñgı** -1- Sıkıntılı.
m. 143b/9
- munkaṭıḥ** -1- [A] Kesilmiş.
m. bol- 141b/17
- mūr** -2- [F] Karınca.
m. 102b/19, 144b/1
- murād** -6- [A] İstek, arzu.
m. 3b/6, 28b/9
m.+ığa 148b/1
m.+ım 94a/8
m.+ın 119a/5
m.+ınça 119a/4
- muraşşāḥ** -3- [A] Süslü.
m. kıl- 63a/11, 141a/17
m.+lar 100a/15
- muraşşāḥ āt** -1- [A ç.] Süslü olanlar.
m. 100a/8
- muravvaḥ** -1- [A] Süzülmüş.
m. 37b/3
- murdār** -1- [F] Pis, İslâm'a göre yasaklanmış olan şey.
m. 25b/6
- murğ-zār** -1- [F] Kuş yatağı, kuşu çok olan yer.
m.+ı 140b/4
- musahḥar** -12- [A] Hizmetkar olma, emrinde olma.
m. 3a/5, 16b/11
- m. bol- 10a/17, 20a/2, 58b/9
m. kıl- 9b/8, 36b/12, 40b/6, 48b/13, 51a/5, 53b/8, 97a/15
- muṭavvel** -1- [A] Uzun uzadıya anlatılmış, mufassal.
m. bol- 99b/13
- muṭteber** -28- [A] Saygı gören, güvenilen, büyük.
m. 7b/2, 11b/10, 13a/6, 14b/14, 16a/11, 18b/7, 21b/5, 27a/18, 34b/12, 47b/14, 61b/10, 76a/15, 90a/16, 99a/19
- m. kıl- 19a/3
m. bol- 20b/18, 21a/8, 21b/15, 25a/11, 34a/8, 129b/12
m. irdi 18b/17, 40b/8, 65b/9, 100a/7
m. irmiş 16a/12
m.+raḳı 47b/7
- muṭtemed** -1- [A] İnanılır, güvenilir, emin kimse.
m. 144b/15
- muṭṭıḥ** -9- [A] Boyun eğen, itaatkar kimse.
m. 48b/2
m. bol- 20a/16, 24b/2, 26a/7, 48b/19, 98a/18
m. kıl-77b/15
m.+i 30a/16, 68a/11
- muṭlaḥ** -4- [A] Kesin, tam, eksiksiz.
m. 10a/13, 117b/10
ḳıyaṭ-ı m. 7a/16
türk-i m. 10a/9
- muṭlaḳā** -1- [A] Kesin olarak, mutlaka.
m. 5a/5

muvāfaqat -2- [A] Uygun gelme,
uzlaşma.

m. 80b/1

m. bol- 106b/12

muvāfaqatlık -3- [A+T] Uygun gelme,
uzlaşma.

m. 147a/13

m. kı1- 80b/15, 85b/14

muvāfıq -11- [A] Uygun, doğru.

m. 20b/14, 65a/15

m. bol- 22a/1, 22a/19, 79b/1,

147a/10

m. çık- 90a/14

m. kı1- 80a/5

m. kör- 62b/3

m. irür 145a/19

m. imes 143a/18

muẓā' aqa -1- [A] İtiraz.

m. kı1- 95b/3

muẓaffer -9- [A] Galip, zafer kazanan.

m. 3a/9, 53a/15, 109a/2,

115b/19, 141a/5

m. bol- 30b/10, 31a/17

m. kı1- 79b/16

m. tap- 112b/3

mü -3- Mu, soru edatı. **krş.** mu

m. 63b/10, 90a/12, 131b/12

mübāhāt -1- [A ç.] Övünme.

m. kı1- 27a/9

mübālağa -4- [A] Abartma, olduğundan
fazla gösterme.

m. 135a/17

m. kı1- 29b/12, 80a/13

m.+lar 14a/6

mübārek -5- [A] Kutlu, yüce.

m. 3b/17, 117a/7, 140b/3

m. turur 142a/18, 143a/9

mübāriz -6- [A] Savaşlarda meydanda
teke tek dövüşen kimseler, mücadeleye
giren.

m. 117b/17, 147b/19

m.-i meydān 146a/2

m.-i nām-dār 147a/3

m. bol- 131b/17

m.+leri 145b/1

mübārizlık -1- [A+T] Savaşçılık,
mücadelecilik.

m.+larınıḡ 146a/6

müberrā -1- [A] İlgisi alakası kalma-
mış, arındırılmış.

m. it- 2b/9

mübtelā -3- [A] Alışkın, bağımlı.

m. bol- 49b/11, 89a/13

m.+larınḡ 116b/11

mücessem -1- [A] Gözle görülür elle
tutulur olan, cisimleşmiş.

m. 3a/17

müdam -1- [A] Devamlı, sürekli.

m. bit- 46b/17

müdarā -1- [A] Kin ve düşmanlığı örtüp zâhiren
dost gibi davranma, iyi geçinme, güler
yüzle idâre etme

m. kı1- 143a/1

müddet -29- [A] Süre, zaman.

m. 24b/3, 79b/7, 89a/10

m.-i medīd 3b/10

m.-i pādişāhlığı 46a/17, 46b/3,
46b/6, 46b/10

m.-i 'ömri 46a/13, 46a/15,
46a/17, 46a/18, 46b/2, 46b/5, 46b/7,
46b/10

m.+din 9b/8, 17a/18, 26a/16,
87b/3, 111a/18

m.+de 60a/1, 62b/5, 88b/6,
89b/14

m.+ler 6a/18, 28a/1, 78b/19,
91b/15

müfettiḥü'l-ebvāb -2- [A] Kapıların
açıcısı, Allah

m.+nıṅ (ṣāni' -i m.)145a/10

ḥazret-i m. 142a/13

müfillük -1- [A+T] Mülkünü
hayvanlarını kaybetme.

m. bol- 67a/3

müfteḥir -1- [A] Övünen, gururlanan.

m. bol- 142b/1

müheymin -1- [A] Koruyucu, gözetici.

m. (m.-i selām) 120a/12

mühim -5- [A] Önemli iş.

m. 90b/4

m.+iğa 99a/1

m.+in 112a/3, 114b/15

m.+lerğa 19b/11

mühimmāt -2- [A ç.] Askerin savaşta**mülāzemet** -11- [A] Bir şeyle sürekli meşgul
kullandığı araç gereçlerin tümü,
mühimmat.

m.+iğa 99b/11

m.+ların 62b/18

mühlet -1- [A] Bir şey için bir kimseye
tanınan kısıtlı süre, mühlet.

m. tile- 134a/13

müḥr -1- [A] Damga, mühür.

m.+i 3a/14

müḥr-efzā -1- [A+F] Doğruluğu artıran.

m. turur 2b/5

mükāfāt -1- [A ç.] Ödül, karşılık.

m.+ımı 20b/16

mükemmel -14- [A] Kusursuz, eksiksiz.

m. 128a/11

m. bol- 80a/11, 102a/14,
104a/16, 115a/14

m. kı1- 28a/8, 35b/4, 101b/16,
102b/15, 115a/10, 140b/12, 143b/10,
144a/4

m.+dür 120b/15

mükerrem -2- [A] Yüce, ihsana layık,
aziz.

m. bol- 140b/7

m. kı1- 3b/17

mükevvenāt -1- [A] Kainat, yaratıl-
mış her şey.

m. (ibdā' -ı m.) 2b/5

mülāḥaza -2- [A] Fikir, düşünce.

m. 14a/7

m. kı1- 77b/7

mülākāt -1- [A ç.] Karşılıklı görüşme,
konuşma.

m. kı1-142a/7

mülāzım -33- [A] Hizmetçi, yardımcı.
olma, bir kimsenin yanında karşılıksız
bulunma, hizmet etme.

m.+de 24b/3

m.+i 28a/7, 61b/2, 95b/1

m.+ide 27b/5, 92a/14

m.+iğa 93a/19, 142b/1

m. kı1- 92a/13, 94a/5

m.+ler 86b/5

mülāzım -33- [A] Hizmetçi, yardımcı.

m. 30a/10, 89a/17, 111a/17
m. bol- 48b/18
m. kı1- 85b/15, 89b/14, 136a/17
m.+1 12a/17, 88a/8, 109b/4
m.+ıġa 107b/8
m.+ıda 12b/4, 119a/7
m.+lar 94a/14, 97a/18, 114a/15,
123b/15, 142a/9
m.+larġa 47a/18
m.+ları 28a/3, 37a/18, 99a/11,
108a/14, 114a/10, 124b/4, 134b/19,
136a/16
m.+larıġa 118a/11, 138b/19
m.+larıġe 138b/16
m.+ların 108a/16
m.+larıdın 89a/16, 138b/15
mülk -25- [A] Mal, eşya.
m. 107a/3, 143b/8
m.-i cāvidānī 2b/17
m.+ni 9a/5, 97a/15, 104a/4
m.+ke 24a/9, 67b/5, 68a/17
m.+de 12b/1, 21b/15, 34b/15,
78b/4
m.+i 97b/1
m.+iniġ 2b/11, 121a/2
m.+in 50a/2
m.+ini yıķar 129b/14
m.+iġe 78a/13, 94a/2, 114a/15
m.+ide 3a/12
m.+lerde 59a/4
m.+lerini 10b/1, 53b/8
mülkehu -2- [A] Mal, sahip olunan
şeyler.
m. 117a/19, 123a/6

mülük -1- [A ç.] Mallar, sahip olunan
şeyler.
m. (m.-ı Rūm) 56b/11
mümās-1- [A] Temas eden, dokunan.
m. 144b/16
mü'min -1- [A] Allah'a iman eden.
m.+lerġa 146a/7
münāfiķ -1- [A] İki yüzlü, ara bozucu.
m. 145b/19
münāsib -2- [A] Uygun, yapılabilir olan.
m. 47a/18
m. kör- 47a/10
münāza'at -14- [A] Çekişme, kavga,
düşmanlık.
m. 13b/3, 20b/18, 62a/19,
106a/11
m. bol- 13b/2, 104b/10
m. kı1- 21a/18, 23b/3, 24a/16,
26a/7, 55a/7, 99a/1, 113a/19, 115b/10
münāza'at-engīz-1- [A+F] Düşmanca
olan, kavga eden.
m. kı1- 96b/4
münāzı' -1- [A] Düşman, kavgacı.
m. (muġālif ve m. irmişler)
16b/19
müneccim -6- [A] Yıldızlara bakıp
gelecektekenden haber veren kimse.
m. 103a/2
m.+ler 96a/2, 99b/18, 111a/3,
112b/2, 114b/8
münevver -2- [A] Nurlu, aydınlık.
m. irür 144b/6
m. kı1- 140b/1
münfa'il -1- [A] Etki altında kalan,
etkilenmiş.

m. 121a/3
münhezim -3- [A] Yenilmiş, hüsrana uğramış.
m. bol- 28b/4, 106a/3, 115b/19
münkir-1- [A] İnkâr etme, reddetme.
m. bol- 97a/9
münşâ'ib -2- [A] Bölüm bölüm olup ayrılma.
m. bol- 16b/7, 27b/15
müntehab -1- [A] Seçme yazı şiirlerin bulunduğu mecmua.
m. (m.-1 Câmi' ü't-Tevârih-i Şâhî) 4a/4
müretteb -1- [A] Bir araya getirilmiş, toplanmış, sıralı, düzenli.
m. 116b/6
mürevvih -1- [A] Güzel koku yayan.
m. 117a/5
mürşid -1- [A] Doğru yolu gösteren, öğreten.
m. 140a/6
mürüvvet -5- [A] Yiğitlik, mertlik.
m. 135b/16, 139a/2
m. kı1- 146a/8
m.+din 65a/5
m.+i 63b/17
müsebbibü'l-esbâb -1- [A] Bütün sebepleri meydana getiren, birbirine bağlayan, Allah.
m. 145a/10
müsecca' -1- [A ç.] Sonu kafiyeli olan cümleler.
m. 20a/4
müsellem -7- [A] Doğru, hak.
m. 143a/4, 145a/1

m. bol- 9a/6, 50a/4
m. tut- 46a/1, 90a/4, 90a/15
müşelleş -1- [A] Üzüm şirasının üçte biri kalacak şekilde kaynatılmasıyla elde edilen ve haram sayılmayan bir nevi şarap
m. 37b/3
müskir -1- [A] Sarhoşluk veren, sarhoş edici.
m. 132a/10
müsta'id -5- [A] Yetenekli, kabiliyetli.
m. 59b/9
m. bol- 9a/1, 115b/14, 132b/8
m. kı1- 124b/2
müstağnî -1- [A] Elinde olanla yetinen, ihtiyaç ve eksiklik duymayan.
m. (hâllâk-ı m.-i 'ani's-şerh) 140a/8
müsülman -21- [A] Müslüman, İslâm dinine mensup.
m. 4b/1, 4b/14, 8b/4, 64a/14, 69a/15, 88a/5, 115b/6, 117b/17, 127b/8
m. bol- 4b/6, 6b/3, 9a/8, 59a/13, 80b/14, 115a/8, 120b/14, 127a/11
m. tururlar 11a/6
m.+nı 64a/15
m.+lar 115a/6, 147a/3
m.+larğa 45a/13
müsülmanlık -2-[A+T] Müslümanlık, İslâm.
m.+ğa 115a/5
m.+da 146a/11
müşâhede -3- [A] Görmek, şahit olmak.
m. kı1- 27b/19, 92b/3, 112b/17
müşerref -1- [A] Şerefli, yüce.

- m. kı1- 140b/3
- müşfik** -1- [A] Şefkatli, sevgili.
m. 111a/10
- müşkil** -5- [A] Zor, zahmetli.
m. 90a/5, 104a/10
m.+i 120b/18
m. turur 52a/1
- müşk-bâr** -2- [F] Mis kokusu yayan.
m. (menzil-i m.) 140b/2
m. eylediler 141b/10
- müştaş** -1- [A] Şiddetle isteyen, arzu eden.
m. (dāde-i m.) 135b/4
- mütāba‘at** -2- [A] Anlaşma, uzlaşma.
m. 120b/1, 120b/2
- mütāla‘a** -1- [A] Görüş, düşünce.
m. kı1- 21a/12
- müte‘āl** -1- [A] Yüce, ulu.
m. 120a/4
- müteberrik** -1- [A] Bir şeyi uğurlu, bereketli sayan.
m. 140b/6
- mütedeyyin** -2- [A] Dindar, dine bağlı olan kimse.
m. 147a/3, 147b/19
- müteferriķ** -3- [A] Ayrı, farklı.
m. bol- 6b/4, 6a/8, 57a/9
- müteferriķa** -2- [A] Ayrı ayrı.
m. 91a/2
m. bol- 19b/6
- mütekābir** -1- [A] Çok büyük, en büyük.
m. (sitāyiş-i m.) 116b/16
- müteşerri‘** -3- [A] Şeriatı uyan, şerī hükümlerle hareket eden.
m. 117b/17, 147a/3, 147b/19
- mütevāfir** -1- [A] Çoğalan, bollaşan.
m. (şenā-yı m.) 116b/16
- mütevārī** -1- [A] Saklı, gizli.
m. bol- 26a/11
- müteveccih** -11- [A] Yönelme, yöneliş.
m. bol- 28a/12, 44b/16, 44b/17, 51a/16, 57a/4, 102a/3, 112b/15, 114b/16, 133b/6, 133b/10, 139a/14
- mütevellid** -1- [A] Doğmak, dünyaya gelmek.
m. bol- 90b/19
- müttefik** -33- [A] Aynı fikirde olanlar, birbirleriyle anlaşıp destek veren kimseler.
m. 7b/10, 8b/19, 21a/4, 21a/11, 21a/13, 21a/14, 21b/9, 26a/2, 49b/14, 57b/9, 95b/4
m. bol- 5a/10, 9a/4, 9a/10, 9a/15, 17a/1, 20a/8, 21a/15, 21a/18, 21a/19, 27b/10, 29b/7, 89b/7, 95b/16, 97b/5, 114a/10, 138a/4
m. irdi 26a/4
m. irdiler 7b/5, 18b/15
m. irmiş 50a/3
m. imes irdi 6b/14
m. irmes irdiler 9a/6
- müvāsā** -1- [A] Devlet hizmetinde ölen kimsenin ailesine maaş bağlama.
m. eyle- 124b/17
- müyesser** -1- [A] Kolaylıkla olan, kolay.
m. bol- 52a/9
- müzeyyen** -1- [A] Süslü, zinetli.
m. 3b/17
- müzmine** -2- [A] Kronik, devam eden, sürekli.

m. 98b/5, 111b/1
maraz-ı m. 47b/19

N

nā-būd -3- [F] Bulunmayan, mevcut olmayan.

n. 17a/7, 116b/4, 116b/13

nādirü'z-zamān -3- [A] Devrinin eşsizi.

n. 140b/16

hazret-i n. 117a/17, 141a/2

nā-gāh -34- [F] Zamansız, birdenbire.

n. 9b/17, 13a/16, 14a/6, 14a/12, 15a/6, 17a/10, 17a/13, 17b/3, 23b/9, 24b/17, 28a/6, 28b/18, 30b/2, 35b/13, 36b/1, 40a/14, 51b/14, 52a/18, 53b/10, 61b/6, 62a/19, 63a/6, 63b/18, 92a/8, 96b/6, 96b/7, 99a/9, 102a/5, 108a/12, 109a/15, 110a/2, 110a/11, 111a/11, 111a/19

nā-geh -1- [F] Zamansız, birdenbire.

n. 54a/10

nā-gehān -1- [F] Ansızın.

n. kı1- 133b/2

nağgāre -1- [F] Savaş davulu krş. naqqāre.

n. 133a/10

nā-ḥaḳ -1- [F+A] Haksız yere.

n. 90b/13

naḥs -1- [A] Uğursuz, kötü.

n.+ın 103a/3

nā-ḥōšnūd -1- [F] Memnuniyetsiz.

n. 8b/12

naḥvetlik -1- [A+T] Kendini büyük görme, kibir.

n. 116b/17

nākāste -1- [F] Eksiksiz, noksansız.

n.+dür 147b/14

nākes -1- [F] Aşağılık, bayağı.

n. 143b/14

nākiş -2- [A] Tam olmayan, eksik.

n. (n.-ı 'aql) 131b/16

n.-ı te' aqqul 116b/17

nākişāt -1- [A ç.] Eksiklikler, noksanlıklar.

n. 131b/14

nākil -1- [A] Aktaran, nakleden.

n.+ler 6a/18

naqqāre -1- [F] Savaş davulu.

n. ur- 115b/15

naql -5- [A] Bir yerden bir yere götürme, aktarma.

n. et- 96b/15

n. eyle- 120b/19

n. kı1ın- 6a/19, 11b/5

n.+i 7b/6

na'leyn -1- [A] Nalın, ayakkabı.

n.+idür 2b/3

nām -1- [F] Ün, lakab, şöret.

n. 66b/17

nā-ma' dūd -2- [F+A] Sayısız.

n. (suḥuf-ı taḥiyyāt-ı n.) 117a/12

dürūd-ı şalāvāt-ı n.

117a/12

nā-maḥdūd -1- [F+A] Sınırsız.

n. 117a/11

nā-maḥrem -1- [F+A] Bir kadının şeriata göre yanına örtüsüz çıkamayacağı kimseler.

n. 65a/2

namāz -9- [F] Namaz.

n. 132a/11, 135a/3, 136b/12
n.-ı peşîn 110a/7, 138a/13
n.-ı şâm 110a/7
n.+ğa 115a/9
n.+dın 127a/9
n.+da 137a/13
nām-dār -1- [F] Ünlü, meşhur.
m. (mübāriz-i n.) 147a/3
nām-dārlik -1- [F+T] Ünlü olma, şöhretli olma.
n. 47b/2
nāme -2- [F] Yazı, kitap, ferman.
n.+ler 114b/4
n.+sini 123a/16
nāmūs -1- [A] Namus.
n. 133b/4
nā-mübārek -1- [F+A] Değerli olma-yan, yüce olmayan.
n.+de (çal^c a-i n.) 98a/10
nā-müsülman -1- [F+A] Müslüman olmayanlar.
n. 132a/9
namzed -1- [F] Aday.
n. kı1- 26b/19
nā-pesendīde -1- [F] Beğenilmeyen.
n. turur 29b/10
nār -1- [A] Ateş, cehennem.
n. (n.-ı caḥīm) 131a/12
nāresīde -1- [F] Olgunlaşmamış, ham.
n.+niṅ 18a/13
nās -2- [A] İnsan.
n. 35b/12, 35b/13
nāşır-tüvānā -1- [A+F] Güç kuvvet veren, Allah.
n. 2b/4

naşihat -28- [A] Ögüt, iyi söz.
n. 43b/1, 103a/12, 128b/4,
133b/11, 142b/16, 143a/2, 143a/13
n. bol- 143a/15
n. işit- 55b/19, 132b/18
n. kı1- 26b/6, 42a/9, 47a/8,
80a/17, 106b/6
n. sözle- 41b/3
n. yaḡ- 143a/15
n.+nı 143a/16
n.+ğa 143a/18
n.+im 102a/13
n.+in 61a/16, 80a/6
n.+ler 102b/4, 132a/17, 132b/3,
132b/17, 136a/13
n.+lerimni 138a/5
naşrānī -1- [A] Hristiyan.
n. 45a/7
nā-tüvān -1- [F] Zayıf, güçsüz.
n.+larmıṅ 116b/11
nāyib -9- [A] Bim kimseye vekalet eden kişi.
n. bol- 61b/1, 89b/14
n.+i 89a/15, 90a/7, 90b/5
n.+ler 121b/15
n.+leri 38b/9, 103a/19
n.+lerini 89a/14
nāz -1- [F] Cilve.
n. 14a/16
naẓar -5- [A] Bakış, görüş.
n. 121a/2, 148a/18
n.+ıdın 65a/2
n. kı1ınsa 112a/17, 144a/6
naẓargāh -1- [A+F] Bakılan yer.
n. irür 141b/12

nāzenin -1- [F] İşveli, cilveli.	n.+sin 15b/1
n.+ler 133b/3	n.+si 89a/4, 119a/15, 121b/3,
nāzik -1- [F] İnce, zarif.	123b/18, 123b/19, 125b/10, 126a/9,
n. 133a/13	130a/5, 148b/7
nāzıklük -1- [F+T] İncelik, zariflik.	n.+sidin 15b/3
n. 123a/17	n.+leri 90b/17
naẓır -1- [A] Nezdinde, bir kimsenin	n.+lerini 65b/8
gözünde olan ölçü.	necāt -3- [A] Kurtulmak, kurtuluş.
n.+ide 5a/2	n. ber- 148a/16, 148a/17, 148a/18
naẓm -1- [A] Şiir.	neçe -74- Ne kadar, nice. krş. niçe
n. 121a/5	n. 4a/16, 9b/8, 9b/13, 11a/9, 11b/19,
ne -80- Ne. krş. ni	14a/12, 14b/3, 15a/7, 16a/19, 17a/3,
n. 2a/1, 8b/5, 8b/9, 11b/7, 14a/17,	18b/11, 19a/6, 19a/15, 20a/2, 22a/8,
18a/11, 24b/18, 25a/7, 25a/8, 27b/15,	26a/15, 26a/16, 27b/14, 29b/14, 31b/4,
38a/12, 40a/10, 46a/14, 46a/15, 47a/9,	36a/10, 57a/13, 61a/15, 66b/7, 66b/15,
51a/1, 55a/19, 56b/15, 57a/5, 57a/6,	67a/13, 67b/1, 75b/19, 77b/4, 79a/10,
57b/17, 57b/19, 61a/6, 61a/10, 61b/12,	79b/16, 80a/11, 80b/4, 80b/8, 85b/5,
64a/3, 64a/6, 64a/7, 65a/13, 65a/3,	87a/12, 87a/13, 87b/3, 88b/3, 103a/11,
65b/7, 66a/1, 85a/17, 85b/2, 85b/3,	106b/17, 107a/9, 110a/14, 111a/18,
87b/5, 85b/6, 87b/9, 88b/6, 88b/15,	112a/18, 113a/19, 122a/19, 122b/10,
92a/18, 95a/1, 103a/4, 104a/6, 104b/3,	128b/15, 129b/7, 131b/17, 133b/10,
104b/5, 106b/8, 107b/1, 107b/3, 107b/4,	135b/3, 143a/13, 143b/9
110b/7, 111a/12, 121a/1, 121a/7,	n. faşl 27b/16
122a/11, 123b/1, 126b/8, 127a/4, 130a/7,	n. iş 55b/1
135a/14, 135b/5, 138a/16, 136b/18,	n. kerrāt 76a/1, 90b/10, 91b/16
139a/19, 140a/4, 140a/13, 140b/1,	n. kerrātlar 50a/8, 94a/17
142b/10, 142b/11, 143a/10, 143b/17,	n. kün 37a/16, 56a/15
145b/6, 146a/16, 147b/14	n. maḥal 25a/12, 28a/4
n.+ler 102a/10, 102a/11	n. müddet 24b/3, 89a/10
neberd -1- [F] Savaş, cenk, mücadele.	n. nevbet 19b/15, 24a/16
n. (kār-perdāz-ı rüz-i n.) 145a/7	n.+si 117a/1
nebī -2- [A] Peygamber.	n.+sige 117b/5
n. 144b/6	neçük -8- Nasıl. krş. niçük
n.+ğa 140a/2	n. 9b/14, 10b/3, 11a/17, 22b/12,
nebire -13- [A] Torun.	42b/12, 87b/11, 95a/16, 112b/15

- nedim** -1- [A] Akadaş, dost.
n. 147a/8
- ne-erse**-1- Şey, nesne. **krş.** nerse
n.+nġ 103a/15
- nefer** -1- [A] Asker.
n. 100a/19
- nefs** -16- [A] Bir şeyin içi, merkezi, kendisi.
n. 17a/10, 123a/7, 147b/9
n.-i emmāre 126b/2, 131a/7, 139a/15
n.-i kāfir 129b/11
n.-i emmāre-i şeytān 129b/8
n.+niġ 131a/11
n.+ge 129b/11
n.+din 129b/16
n.-i 123a/8
 ķavī-i n. 116b/17
n.+iniġ 147b/9
n.+ini 132a/7
n.+lerige 147a/13
- neheng**-1- [F] Timsah.
n. 144a/10
- nehr** -1- [A] Nehir, ırmak.
n.+iniġ 42a/1
- nehy** -1- [A] Men etmek, yasaklamak.
n. ķıl- 121a/7
- neme** -4- Her ne kadar, nasıl. **krş.** nime
n. 15a/3, 15a/8, 88b/17
n.+ge 23b/11
- neng** -2- [F] 1. Utanma, namus.
n. 133b/4
2. Ün, şan, şöhret
n. 141b/1
- ner** -1- [F] Erkek.
n. (gürk-i n.) 21b/12
- nerd** -1- [F] Tavla oyunu.
n.+ni 132a/12
- nerse** -1- Nesne. **krş.** ne-erse
n.+ler 25b/6
- neseb** -7- [A] Soy, şecere.
n. (āgāz-ı dāsītān-ı n.-i Çiġiz Hān) 39a/12
n.+i 20a/19, 90b/17, 112a/11
n.+iniġ 46b/17
n.+ide 64b/6
n.+leri 46b/18
- nesim** -2- [A] Güzel ve hoş rüzgar.
n. (sa'ādet-i n.) 117a/6
n.+i 140a/15
- nesl** -50- [A] Kendinden sonra gelen soy.
n. 81a/6
n.+din 9a/11
n.+i 7b/10, 20b/6, 34b/15, 69b/12, 70b/19, 72a/1, 84b/14, 148b/6, 148b/10
n.+i ķal- 69b/9, 69b/16, 70b/1, 70b/2, 70b/6, 70b/7, 71a/13, 71b/18, 71b/17, 71b/19, 72b/6, 72b/10, 72a/10, 72b/12, 73b/3, 75a/16, 81a/16, 83b/3
n.+idin 9a/8, 10a/11, 19a/18, 19b/2, 21a/7, 22b/15, 24a/8, 34b/9, 40a/2, 40b/11, 54a/12, 71a/4, 71b/12, 91b/12, 119a/13, 119a/14, 124a/11, 144b/6
- neşr** -1- [A] Düz yazı.
n.+i 121a/5
- nesrin** -1- [F] Yaban gülü.
n. 143a/7
- neşāt** -1- [A] Sevinç, neşe.

- n. 117a/10
- neteg** -7- Nasıl.
n. kim 2b/7, 2b/9, 4b/2, 4b/15,
147a/10, 148a/16
- nev^c** -4- [A] Çeşit, tür.
n. 4b/19, 6b/15, 6b/16
n.-i şādīku'l-ķavl 14a/9
- nevā** -1- [F] Nağme, ahenk, ses.
n.+sında 123a/17
- nevbet** -7- [F] Sefer, defa, kez.
n. 87b/18, 118a/10
altı n. 66b/6
bir n. 15a/18
neçe n. 19b/15, 24a/16
n.+de 27a/15
- ni** -9- Ne. **krş.** ne
n. 3b/3, 17a/11, 17a/12, 53a/13,
54b/18, 59b/11, 120a/17
n. bol- 145b/3
- niçe** -4- Ne kadar, nice. **krş.** neçe
n. 51b/16, 54a/7, 80b/13, 80b/18
- niçük** -19- Nasıl. **krş.** neçük
n. 8b/11, 13a/1, 15a/5, 18a/18, 22b/8,
27b/15, 29b/12, 29b/13, 85a/9, 94b/6,
94b/17, 97b/5, 102b/8, 105b/13, 122a/6,
122a/13, 122b/19, 127b/9
- nifāk** -1- [A] Anlaşmazlık, ara
bozukluğu.
n. (muḥālif-i n.) 143a/1
- nigīn** -1- [A] Mühür, yüzük.
n. 120a/9
- nihānī** -1- [F] Gizlice.
n. 8a/5
- nihāyet** -2- [A] Sonunda.
n.+i 146a/5
- n.+sız 116b/7
- nihāyetlik** -1- [A+T] Sonunda.
n. 116b/7
- nikāh** -5- [A] Evlilik, nikah.
n. birle 40b/5
n. kııl- 8b/1, 113a/10, 127b/16
n.+sız 133a/13
- nikū-rāy** -2- [F] İyi fikirli.
n. (bahadır-ı n.) 144b/7, 144b/10
- nīk-ḥvāh** -1- [F] İyilik isteyen.
n.+larınınġ 103a/5
- nime** -8- Nesne, şey. **krş.** neme
n. 78b/11, 90a/4, 90b/13,
130a/11, 139a/19
n.+ler 36a/16, 38b/18
n.+niġ 138b/10
- ni^cmet** -2- [A] İyilik, ihsan, bağış.
n. 47b/2
n.+lerin 42a/16
- nişār** -1- [A] Saçılma, serpilme.
n. 141a/17
- nisbet** -1- [A] Oran, ölçü, derece.
n. bol- 20b/9
- nist** -1- [F] Yok, olmayan.
n. kııl- 17a/7
- nişān** -2- [F] İz, alamet.
n. 122a/7, 140a/13
- nişāne** -4- [F] İz, işaret.
n. 59b/10
n. kııl- 24b/5, 24b/10
n.+si 8a/7
- niyāz** -3- [A] Yalvarma, yakarış.
n. 53b/15, 117b/7
n.+lar 53b/19
- niyet** -6- [A] İstek, arzu.

n. 132a/14, 142b/19, 143a/1,
143a/17, 145a/6

n.+i 147b/13

niyet-mest -1- [A+F] Sarhoş olma isteği.

n. 61a/19

nizā' -3- [A] Çekişme, kavga.

n. 17a/9

n.+ıda 17a/2

n.+lar 28a/2

nizā' la - -1- [A+T] Kavga etmek,
huzursuzluk çıkarmak.

n.-p 17a/17

nīze -6- [F] Mızrak, kargı.

n. 55b/12, 55b/16, 137a/10

n. birle 18a/17, 18b/4, 18b/5

noḡṣān -1- [A] Eksiklik, kusur.

n. bol- 77a/10

noyan -2- [M] Tümen komutanı.

n.+larını 51a/13

n.+nıñg 89b/10

nöker -51- [M] Dost, arkadaş, yoldaş.

n. 31b/2, 35a/13, 92a/15,
112b/19, 135a/2

n. bol- 107a/8

n. kı1- 25a/10

n.+ge 110a/1

n.+i 22b/7, 25a/5, 30a/12, 30a/18, 35b/8,
38a/18, 46a/5, 56a/3, 87b/1, 96b/6,
106a/12, 132b/12

n.+iniñg 25a/9

n.+in 30b/1, 35a/18, 36a/14,

36b/5, 106a/13, 132a/19

n.+ige 25a/6, 103a/14

n.+idin 31a/1, 55b/5

n.+im 25a/8

n.+imizni 87b/9

n.+imiz-sin 128b/3

n.+imiz-siz 130a/3

n.+ler 125b/2

n.+leri 25a/13, 92b/7, 97a/4,

124b/6, 130a/4

n.+lerininġ 88a/1

n.+lerin 9a/2, 130a/9

n.+lerini 87b/4

n.+lerige 130a/1, 135a/1

n.+leridin 38b/5, 87a/18, 124b/1

n.+lerimizdin 87b/7

numun -1- [M] Yay.

n.+da 50a/16

nūr -10- [A] Aydınlık, ışık.

n. 3a/6, 115a/3

n.+dın 19b/1

n.+ı 4b/5, 147a/5, 147b/14

n.+ıdın 3a/16

n.+ın 92b/3, 120b/11

n. irür 3a/17

nūrānī -1- [A] Işıktan olan, temiz,
mübarek.

n. 147b/10

nūr-efzāy -1- [A+F] Işık saçan.

n. 143b/15

nuşret -22- [A] Başarı, galebe, yardım.

n. 141b/9, 144b/4

rāy-ı n. 140b/2

şükr-i n. 132b/18

n.-i ebediyyesi 139a/13

n. ber- 18a/1, 22a/10, 27b/14,
126a/19, 128b/9, 131a/4, 131a/9,
136b/19

n. bol- 13b/4, 122a/3, 133b/17

n. tap- 28a/4, 28a/9, 28b/8, 30a/5
n.+ığa 140a/4
n.+in 135b/9

nuşret-şic'âr -2- [A] Meziyeti galip
olmak olan, galip olmaya alışık olan.

n. (‘asâkir-i n.) 142a/2
n.-i kâmkâr-ı devlet-yâr

141a/10

nücûm -1- [A ç.] Yıldızlar.

n. 122a/6

nükûsâr -2- [F] Başı aşağı olan.

n. irür 143a/12

n. kı1- 145b/12

nümû-dâr -1- [F] Görünen, meydana
olan.

n. 100a/5

nüşâ -1- [A] Kopya.

n. kı1- 90a/7

nüzhet -1- [A] Ferahlık, neşe.

n.-i şafâsı 140a/11

nüzûl -3- [A] Yukarıdan aşağı inme,
konma.

n.-i iclâl 141a/15

n. kı1- 142a/2

n.-i 142a/14

O

o -2- İşaret zamiri, o **krş.** ol.

o. 44b/18, 88b/5

oğ(u)l -843- Oğul, evlat.

o. 5a/9, 7a/13, 8a/2, 8a/6, 8a/9, 8a/10,
9b/5, 10b/14, 10b/15, 13b/19, 19b/2,
19b/3, 22a/13, 23b/14, 25b/10, 30a/14,
30a/15, 38a/12, 39a/5, 41a/8, 43a/13,
43a/18, 46b/19, 47b/13, 48b/3, 51b/12,

53b/17, 54b/7, 56b/15, 64b/6, 65a/10,
66a/2, 66a/4, 67a/14, 75b/11, 77b/10,
95b/19, 98b/12, 102b/5, 104b/4, 115b/6,
127a/7

o. bol- 6b/2, 20b/11, 95b/15

o. oğun- 14a/2

o. tap- 126b/17

o. tutul- 64b/18

o.+nîng 23b/12, 40b/19, 92a/1

o.+nı 22a/9, 22a/11, 23b/11,

40b/19

o.+ğa 10b/5, 129b/12

o.+dın 26a/6

o.+ların 10a/19, 13b/6

o.+larmı 80b/3

o.+larıdın 10a/15, 75b/11

o.+um 8b/15, 31b/7, 40a/10,

42a/8, 48b/7, 112b/13

o.+umnı 8a/4, 35b/17, 39b/11

o.+unğa 39a/1

o.+ı 5a/12, 5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/1,
5b/2, 5b/4, 5b/5, 5b/7, 5b/8, 6b/1, 6b/3,
6b/6, 7b/16, 7b/19, 10b/1, 11b/18, 12a/3,
12a/11, 12a/12, 12a/14, 12a/17, 12a/19,
13b/19, 15a/18, 15b/2, 15b/10, 15b/11,
16a/11, 16b/2, 18b/6, 18b/9, 19a/9,
19a/13, 19b/9, 20b/1, 20b/2, 20b/3,
20b/12, 21a/3, 21a/4, 21b/11, 22a/5,
22a/18, 22b/14, 24a/5, 24a/13, 24a/15,
27a/10, 27a/11, 27b/7, 28a/7, 28a/16,
29a/1, 29a/13, 29a/16, 30a/2, 30b/9,
31a/7, 31b/2, 32a/16, 32a/19, 33b/3,
34a/3, 34a/12, 34a/16, 34b/1, 34b/5,
34b/13, 34b/16, 35b/1, 39b/1, 39b/18,
40a/1, 40a/3, 40b/19, 41a/5, 46a/18,

46b/2, 46b/4, 46b/5, 47a/4, 47b/14,
47b/15, 48a/1, 48a/3, 48a/7, 48a/9,
48a/11, 48a/12, 48a/13, 48a/19, 48b/2,
48b/4, 48b/6, 48b/11, 48b/12, 48b/15,
49a/15, 49b/9, 49b/12, 49b/16, 49b/18,
50a/1, 50a/6, 51a/4, 55b/13, 59b/19,
61b/8, 61b/11, 62a/10, 62b/10, 65b/8,
65b/10, 66a/2, 66a/12, 66a/15, 66a/17,
66b/7, 66b/16, 66b/17, 67a/6, 67a/8,
67a/10, 67a/17, 67a/19, 67b/1, 67b/2,
67b/3, 67b/4, 67b/5, 67b/6, 67b/7, 67b/9,
67b/10, 67b/11, 67b/13, 67b/14, 67b/15,
67b/16, 67b/17, 68a/1, 68a/6, 68a/7,
68a/16, 68b/3, 68b/4, 68b/6, 68b/8,
68b/10, 68b/11, 68b/13, 68b/15, 68b/18,
68b/19, 69a/1, 69a/4, 69a/5, 69a/6,
69a/7, 69a/8, 69a/9, 69a/11, 69a/12,
69a/13, 69a/16, 69a/17, 69a/18, 69b/1,
69b/4, 69b/7, 69b/8, 69b/10, 69b/11,
69b/15, 69b/17, 69b/18, 69b/19, 70a/1,
70a/2, 70a/3, 70a/8, 70a/9, 70a/11,
70a/12, 70a/13, 70a/14, 70a/15, 70a/16,
70a/17, 70a/18, 70a/19, 70b/1, 70b/2,
70b/4, 70b/5, 70b/6, 70b/7, 70b/8, 70b/9,
70b/10, 70b/11, 70b/12, 70b/13, 70b/14,
70b/15, 70b/17, 70b/18, 71a/1, 71a/2,
71a/3, 71a/5, 71a/6, 71a/7, 71a/8, 71a/9,
71a/10, 71a/11, 71a/12, 71a/14, 71a/15,
71a/16, 71a/17, 71a/18, 71a/19, 71b/1,
71b/2, 71b/3, 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7,
71b/8, 71b/9, 71b/10, 71b/11, 71b/13,
71b/15, 71b/16, 72a/2, 72a/3, 72a/4,
72a/6, 72a/8, 72a/11, 72a/12, 72a/13,
72a/14, 72a/15, 72a/17, 72a/18, 72a/19,
72b/1, 72b/3, 72b/4, 72b/5, 72b/7, 72b/8,

72b/9, 72b/10, 72b/12, 72b/13, 72b/14,
72b/15, 72b/16, 72b/17, 72b/19, 73a/1,
73a/3, 73a/4, 73a/5, 73a/6, 73a/7, 73a/9,
73a/10, 73a/11, 73a/14, 73a/16, 73a/17,
73b/1, 73b/2, 73b/3, 73b/4, 73b/5, 73b/7,
73b/9, 73b/11, 73b/12, 73b/13, 73b/14,
73b/17, 73b/18, 73b/19, 74a/2, 74a/4,
74a/6, 74a/8, 74a/9, 74a/10, 74a/12,
74a/14, 74a/16, 74a/18, 74b/1, 74b/2,
74b/3, 74b/5, 74b/6, 74b/7, 74b/8, 74b/9,
74b/12, 74b/14, 74b/16, 74b/17, 74b/18,
74b/19, 75a/1, 75a/2, 75a/3, 75a/8,
75a/9, 75a/10, 75a/11, 75a/13, 75a/15,
75a/16, 75a/17, 75a/18, 75a/19, 75b/1,
75b/3, 75b/4, 75b/5, 75b/6, 75b/7, 75b/8,
77b/6, 78a/7, 78a/8, 78a/15, 79a/1,
79a/8, 79b/6, 79b/10, 79b/12, 80b/12,
81a/1, 81a/2, 81a/5, 81a/7, 81a/8, 81a/9,
81a/10, 81a/13, 81a/15, 81a/16, 81a/17,
81a/19, 81b/2, 81b/3, 81b/4, 81b/5,
81b/6, 81b/7, 81b/8, 81b/9, 81b/10,
81b/11, 81b/12, 81b/14, 81b/15, 81b/19,
82a/1, 82a/2, 82a/3, 82a/5, 82a/6, 82a/8,
82a/9, 82a/10, 82a/11, 82a/13, 82a/14,
82a/16, 82b/1, 82b/3, 82b/6, 82b/9,
82b/10, 82b/15, 82b/19, 83a/4, 83a/5,
83a/7, 83a/8, 83a/9, 83a/11, 83a/12,
83a/14, 83a/15, 83a/17, 83a/18, 83b/1,
83b/3, 83b/4, 83b/6, 83b/7, 83b/8, 83b/9,
83b/10, 83b/11, 83b/12, 83b/13, 83b/14,
83b/15, 83b/16, 83b/17, 83b/18, 84a/1,
84a/2, 84a/3, 84a/4, 84a/5, 84a/6, 84a/7,
84a/9, 84a/10, 84a/11, 84a/12, 84a/13,
84a/14, 84a/17, 84a/18, 84a/19, 84b/2,
84b/3, 84b/4, 84b/5, 84b/6, 84b/7, 84b/8,

84b/9, 84b/10, 84b/11, 84b/12, 84b/13,
84b/14, 85b/15, 86b/12, 87a/1, 87a/6,
88a/3, 88a/5, 88a/7, 88a/8, 88a/16,
89a/6, 89a/8, 89a/9, 89a/12, 91a/9,
91a/13, 91a/14, 91a/15, 91b/4, 91b/8,
91b/10, 91b/14, 91b/19, 92a/2, 92a/4,
92a/5, 92a/6, 92a/7, 94b/13, 95a/18,
95b/11, 95b/12, 95b/15, 95b/17, 96b/4,
97b/11, 98b/1, 98b/4, 98b/5, 98b/6,
98b/7, 98b/8, 98b/10, 98b/11, 98b/13,
98b/14, 98b/15, 99b/6, 100b/12,
100b/15, 100b/16, 100b/17, 101a/1,
101a/2, 101a/3, 101a/5, 101a/6, 101a/7,
101a/8, 101a/9, 101a/10, 101a/11,
101a/12, 101a/14, 101a/15, 101a/16,
101a/18, 101a/19, 101b/1, 101b/3,
101b/4, 101b/5, 101b/6, 101b/14,
105b/8, 109a/9, 109a/12, 111a/8,
111b/11, 111b/14, 112a/14, 112b/19,
113a/16, 115a/15, 119b/12, 119b/13,
121b/1, 121b/5, 121b/8, 121b/9,
121b/16, 123b/14, 123b/15, 124a/1,
124a/4, 125a/15, 126a/7, 126a/8,
127a/19, 127b/12, 127b/13, 128a/17,
128b/2, 129a/12, 130a/4, 134a/18,
138b/8, 142b/3, 144b/6, 146b/2, 148b/3,
148b/7

o. bol- 7b/17, 19b/1, 67a/19,
67b/2

kiçik o. 14b/4, 21b/1, 34a/12,
35a/13, 43a/11, 77b/10, 121a/13

tört o. 41a/2

uluğ o. 10b/4, 35b/5, 41b/3, 46a/17,
46b/7, 46b/9, 47b/16, 49b/17, 77b/9,
78a/6, 79b/8, 86b/10, 87a/1, 89a/3,

91a/11, 95b/9, 105b/3, 110b/14,
121a/12, 123b/10

yeti o. 26b/18, 65b/18

yurt o. 43a/13

o. birle 15b/13

o.+ıdur 7b/9

o.+ınıñ 10a/16, 16a/17, 20b/5,
22a/18, 48a/12, 64b/12, 74a/16, 77a/10,
92a/18

o.+ın 9b/19, 11b/14, 11b/16,
23b/10, 39b/13, 77b/16, 102a/2

o.+ını 7b/7, 27b/2, 43b/1, 58b/17, 63b/1,
66b/18, 77a/11, 78a/11, 84a/8, 88a/16,
91a/3, 103a/19

o.+ığa 10b/4, 10b/6, 10b/11,
29a/14, 29b/16, 41b/2, 47a/12

o.+ıdın 19b/5, 21b/10, 21b/16,
25b/19, 26a/3, 26a/5, 121b/9

oğlan -157- Evlat, oğul.

o. 9b/17, 14b/10, 40a/6, 103a/18
kiçik o.+dın 14a/18, 96b/9

o.+ınıñ 39b/16, 40b/9

o.+nı 14a/1, 14b/7, 22a/7, 39b/16

o.+ğıyaların 13b/9

o.+lar 18a/1035a/10, 44a/9,
67b/6, 80a/16

o.+larnıñ 65b/19

o.+lardın 21b/13

o.+ları 5a/9, 7a/14, 10b/16, 13a/3,
13b/15, 15b/15, 19a/9, 19a/10, 19a/11,
20b/19, 21a/1, 23b/18, 24a/7, 27a/6,
27b/6, 34a/11, 35a/9, 36a/6, 47a/14,
47a/15, 47b/3, 47b/13, 47b/18, 48a/13,
48a/14, 48a/15, 49a/16, 50a/17, 50a/18,
58b/6, 59b/19, 64b/6, 65b/1, 68b/19,

69b/13, 69b/14, 70b/3, 73b/5, 73b/17,
74a/14, 77b/12, 78a/14, 79b/8, 79b/14,
81a/3, 82b/6, 82b/15, 83a/1, 89a/3,
90b/17, 91a/19, 91b/17, 92b/15, 93a/15,
94a/4, 95a/13, 98a/19, 101b/7, 110b/19,
113a/3, 117b/18, 125b/13, 125b/18,
126a/4, 128a/3, 128a/8, 128a/9, 128b/1,
129a/1, 129a/5, 138a/12, 148a/7

o.+larınınġ 3b/12, 5a/9, 40a/4, 40b/10,
40b/16, 46a/13, 46b/15, 46b/18, 46b/19,
47a/8, 47b/13, 73a/8, 73b/7, 74b/10,
74b/13, 74b/15, 75a/5, 77b/18, 93a/3,
95a/3, 95a/4, 95b/19, 98b/16, 119b/13,
121a/13, 128b/2

o.+ların 49b/15, 78a/19, 93a/4,
94a/12

o.+larıġa 11b/9, 12a/17, 19a/14, 21b/6,
24a/14, 35a/7, 44a/1, 47a/17, 80a/13,
92b/6, 92b/7, 94b/12, 95b/7

kiçik o.+larıġa 10b/6

uluġ o.+larıġa 92a/17

o.+larıdın 10a/7, 11a/7, 12a/6, 12a/9,
20b/16, 27b/1, 32b/7, 44b/8, 49b/5,
64b/11, 72b/2, 77b/8, 86b/10, 96b/3,
102b/17, 118a/10, 118a/13, 118a/15,
119a/6

oġrı -5- Hırsız.

o. 14b/7, 38a/18

o.+lar 14b/3, 14b/4

o.+larını 14b/8

oġulla - -1- Evlat edinmek.

o.-p 9b/5, 32b/8

oġşa - -3- Benzemek.

o.-r 27b/12

o.-r irdi 49b/18, 91b/12

oġ -29- Ok, savaş aleti.

o. 10b/3, 26a/15, 44a/4, 44a/5, 50a/16,
86b/11, 92a/8, 102b/3, 106a/6, 110a/12,
113a/7, 126a/11, 131a/8, 136a/18,
137a/19,

o. birle 26b/7, 30a/3, 35b/9,
37b/12

o. ber- 44a/1

o. tig- 35b/2, 106a/3

o.+nı 10b/4, 44a/2, 92a/7,
132a/13

o.+ı 108a/8

o.+ları 133a/5, 133a/12

o.+ların 40a/15

oġ -3- Kuvvetlendirme edatı. **krş.** öġ

o. 54b/3, 61b/14, 89b/15,

oġla - -2- Okla vurmak.

keyik o.-dı irse 113a/9

o.-p 127a/2

oġluk -1- Okçu asker.

o. (o. yaylıġ) 132b/9

oġu - -10- Okumak.

o.-r-min 138a/9

o.-r irdi 131a/4

o.-rlar 53b/12

o.-yur 123a/17

o.-ban 120b/19

o.-p 38b/8, 102b/9, 120b/4,
131a/5

o.-ġanları 147a/15

oġul - -1- Okunmak, görölmek.

o.-madı 139a/10

oġun - -1- Okunmak.

oġul o.-dı 14a/2

ol -2287- (817) O, işaret zamiri.

o. 2a/8, 2b/1, 2b/4, 2b/10, 3a/10, 3a/13, 3a/16, 3b/1, 3b/9, 4a/1, 4a/2, 4a/12, 4a/19, 4b/9, 4b/10, 4b/11, 4b/18, 4b/19, 5a/1, 6a/9, 6a/14, 6a/17, 6b/15, 7a/3, 7a/6, 7a/8, 7b/12, 7b/14, 8a/1, 8a/2, 8a/3, 8a/6, 8a/7, 8a/14, 8a/15, 8a/16, 8a/17, 8b/6, 8b/8, 8b/9, 8b/11, 8b/12, 8b/13, 8b/14, 8b/18, 9a/2, 9a/5, 9a/8, 9a/9, 9a/10, 9a/12, 9a/13, 9a/14, 9a/17, 9a/18, 9b/1, 9b/2, 9b/5, 9b/7, 9b/10, 9b/11, 9b/14, 9b/17, 9b/18, 10a/1, 10a/3, 10a/4, 10a/5, 10a/10, 10a/13, 10a/18, 10a/19, 10b/1, 10b/3, 10b/4, 10b/8, 10b/14, 11a/19, 11b/3, 11b/14, 12a/2, 12a/8, 12a/9, 12a/17, 12b/6, 12b/7, 12b/15, 12b/17, 13b/1, 13b/4, 13b/9, 13b/11, 13b/12, 13b/14, 13b/16, 13b/18, 14a/2, 14a/3, 14a/5, 14a/7, 14a/9, 14a/10, 14a/14, 14a/15, 14a/17, 14a/19, 14b/1, 14b/2, 14b/4, 14b/7, 14b/8, 14b/11, 15a/3, 15a/4, 15a/8, 15b/9, 15b/17, 15b/19, 16a/1, 16a/9, 16b/16, 17a/9, 17a/11, 17a/16, 17a/19, 17b/2, 17b/3, 18a/5, 18a/6, 18a/7, 18a/10, 18a/11, 18a/13, 18a/14, 18a/16, 18b/3, 18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/14, 19a/3, 19a/5, 19a/8, 19a/16, 19b/2, 19b/6, 19b/10, 19b/11, 19b/13, 19b/16, 20a/4, 20a/6, 20a/12, 20a/15, 20b/10, 20b/12, 20b/13, 21a/4, 21a/18, 21b/6, 21b/7, 21b/14, 22a/3, 22a/6, 22a/9, 22a/10, 22a/13, 22b/1, 22b/3, 23a/1, 23a/6, 23a/16, 23b/3, 23b/9, 23b/11, 23b/18, 24a/2, 24b/2, 24b/5, 24b/6, 24b/8, 24b/18, 25a/3, 25a/7, 25a/9, 25a/14, 25b/1,

25b/2, 25b/3, 25b/6, 25b/9, 26a/1, 26a/4, 26a/8, 26a/10, 26a/11, 26a/12, 26a/19, 26b/7, 26b/8, 26b/11, 27a/2, 27a/3, 27a/4, 27a/5, 27a/9, 27a/13, 27a/17, 27a/18, 27a/19, 27b/9, 27b/13, 28a/2, 28a/18, 28b/3, 28b/4, 28b/8, 28b/10, 29a/4, 29a/8, 29a/9, 29a/12, 29a/14, 29a/19, 29b/6, 29b/10, 30a/1, 30a/17, 30b/5, 30b/10, 31b/12, 30b/14, 30b/15, 31a/8, 31a/9, 31a/12, 31a/16, 31a/17, 31b/4, 31b/7, 31b/9, 31b/11, 31b/12, 32a/11, 34a/5, 34a/9, 35b/4, 35b/6, 35b/7, 35b/9, 35b/12, 36a/3, 36a/13, 36b/2, 36b/4, 36b/6, 36b/7, 36b/9, 37a/19, 37b/4, 38a/19, 38b/18, 38b/19, 39a/7, 39b/6, 39b/16, 39b/19, 40a/14, 40a/16, 40b/13, 40b/19, 41b/5, 41b/8, 42a/2, 42a/11, 42a/12, 42b/3, 42b/5, 43a/6, 43a/18, 43a/19, 44a/6, 44a/7, 44b/16, 44b/19, 45a/2, 45a/10, 45a/19, 46a/2, 46a/3, 46a/4, 46a/5, 46b/16, 47a/1, 47b/19, 48a/4, 48a/6, 48a/7, 48a/8, 48a/11, 48a/13, 48a/15, 48a/16, 48b/8, 48b/12, 48b/13, 49a/1, 49a/4, 49a/5, 49a/9, 49a/12, 49a/18, 49b/1, 49b/11, 49b/14, 50a/4, 51a/5, 51a/6, 51a/11, 51a/16, 51b/6, 51b/7, 51b/10, 51b/11, 51b/15, 52a/9, 53a/1, 53a/10, 53a/18, 53b/1, 53b/2, 53b/10, 53b/14, 53b/19, 54a/14, 54b/3, 54b/4, 54b/16, 55a/1, 55a/3, 55a/5, 55a/6, 55b/10, 55b/12, 55b/15, 55b/19, 56a/8, 56a/9, 56a/14, 56a/19, 56b/7, 56b/17, 56b/19, 57a/2, 57a/4, 57a/8, 57a/13, 57a/14, 57b/8, 57b/9, 57b/11, 57b/14, 57b/17,

58a/6, 58a/17, 58a/19, 58b/5, 58b/10,
58b/15, 58b/16, 59a/4, 59a/5, 59a/17,
59b/1, 59b/3, 59b/6, 59b/10, 59b/11,
59b/12, 59b/13, 59b/18, 60a/3, 60a/9,
60a/11, 60b/4, 60b/6, 60b/8, 60b/13,
60b/14, 60b/15, 61a/1, 61a/7, 61b/1,
61b/3, 61b/6, 61b/7, 61b/13, 62a/5,
62a/13, 62a/16, 62a/17, 63a/8, 63a/10,
63a/11, 63a/12, 63a/16, 63b/4, 64a/6,
64a/8, 64a/15, 64b/1, 64b/2, 64b/3,
64b/4, 64b/13, 64b/14, 64b/15, 64b/16,
65a/1, 65a/4, 65a/6, 65a/9, 65a/11,
66a/7, 66a/18, 66b/3, 66b/6, 66b/8,
66b/9, 66b/14, 66b/18, 67a/3, 67b/14,
68a/10, 68a/15, 68a/19, 68b/7, 69a/15,
75b/15, 75b/16, 75b/18, 76a/1, 76a/5,
76a/6, 76a/8, 76a/13, 76a/14, 76a/16,
76a/18, 77a/9, 77a/18, 77b/1, 77b/17,
78b/10, 78b/16, 79a/9, 79a/12, 79a/14,
79a/16, 79a/19, 79b/12, 80a/4, 80a/6,
80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/14, 80b/16,
84b/16, 84b/18, 85b/2, 85b/5, 85b/11,
85b/14, 85b/16, 86b/12, 87a/3, 87a/8,
87a/9, 87a/14, 87a/16, 87a/19, 87b/1,
87b/4, 87b/9, 87b/15, 88a/4, 88a/10,
88a/15, 89a/11, 89a/12, 89b/4, 89b/5,
89b/6, 89b/7, 89b/10, 89b/11, 89b/17,
90a/4, 90a/6, 90a/10, 90a/12, 90a/16,
90a/19, 90b/3, 90b/18, 91a/4, 91a/16,
91b/1, 91b/4, 91b/5, 91b/13, 91b/15,
92a/7, 92a/9, 92b/5, 93a/7, 93a/14,
94a/1, 94a/14, 94a/18, 94b/4, 94b/6,
94b/7, 94b/10, 95a/9, 95a/10, 95a/18,
95b/1, 95b/4, 95b/6, 96b/8, 96b/9,
96b/10, 96b/13, 97a/17, 97a/19, 97b/15,

97b/16, 97b/18, 98a/7, 98a/10, 98a/14,
98a/18, 98b/9, 99a/8, 99a/10, 99b/10,
99b/17, 100a/1, 100a/11, 100a/14,
100a/15, 100a/17, 100a/19, 100b/2,
100b/3, 100b/5, 100b/17, 102a/18,
102a/19, 102b/1, 102b/8, 102b/11,
102b/12, 102b/14, 103a/5, 103a/8,
103a/15, 104a/13, 104a/15, 104b/7,
104b/11, 104b/16, 104b/17, 104b/18,
105b/5, 105b/14, 106a/4, 106a/11,
106a/14, 106a/17, 106b/4, 106b/6,
106b/14, 106b/19, 107a/1, 107a/7,
107a/12, 107b/8, 107b/12, 107b/15,
109a/19, 109b/1, 109b/10, 110a/10,
110a/11, 110b/7, 110b/9, 110b/12,
111a/10, 111a/12, 111a/13, 111a/14,
111a/19, 111b/4, 112a/4, 112a/16,
112b/3, 112b/10, 113a/5, 114a/4,
114a/14, 114b/2, 114b/16, 114b/17,
114b/18, 115a/3, 115a/6, 115a/11,
115b/1, 115b/4, 115b/7, 116b/16,
117a/3, 117a/12, 117a/13, 117a/19,
117b/7, 117b/8, 117b/10, 117b/14,
119a/2, 120a/1, 120a/9, 120a/14,
120a/15, 120a/17, 120b/3, 120b/6,
121b/7, 121b/16, 121b/17, 122a/6,
122a/11, 123a/13, 123a/18, 124a/2,
124a/3, 124a/6, 124a/18, 124a/19,
125b/5, 126a/2, 126a/3, 126b/14, 127a/4,
127a/14, 128a/11, 128a/17, 128a/19,
128b/5, 128b/10, 128b/16, 128b/17,
128b/18, 129a/10, 130a/13, 131a/10,
131a/11, 131a/19, 132a/2, 132a/4,
132a/16, 132b/4, 132b/6, 133b/2,
133b/4, 134a/2, 134a/8, 134a/19, 134b/2,

134b/3, 134b/5, 134b/10, 134b/14,
135a/10, 135b/1, 135b/2, 135b/12,
136a/11, 136a/18, 136b/6, 136b/8,
136b/13, 137a/3, 138a/13, 138b/11,
139a/4, 139a/8, 140a/1, 140b/1, 140b/3,
140b/13, 140b/14, 140b/15, 141a/11,
141a/15, 141b/13, 142a/19, 142b/13,
143a/15, 143a/18, 145b/10, 145b/16,
146a/2, 146a/4, 146a/16, 146b/10,
147a/3, 147a/5, 147b/15, 147b/16,
148a/19

o.+dur 52a/1, 52a/8, 54b/17, 64a/1,
92a/17, 102a/18, 120a/7, 120a/14,
121a/1, 129b/11

o.+dın 59b/10

o. irdi 41a/15, 58b/8, 64a/11, 66b/12,
79b/18, 91a/8, 92a/11, 95a/5, 104b/14,
136b/8

o. irmiş 39b/17

o. irmes irdi 15a/2

anıŋ (297) 2b/4, 2b/5, 3a/14, 3b/4,
4b/12, 4b/5, 6b/4, 7a/13, 7b/10, 7b/11,
7b/3, 8a/7, 8b/13, 9a/81, b/11, 10b/13,
10b/8, 11a/9, 11b/14, 11b/15, 12a/18,
12a/2, 12a/9, 12b/8, 13a/15, 15a/17,
15a/19, 15b/14, 15b/15, 15b/18, 16a/11,
16a/3, 16b/2, 18a/16, 18b/18, 18b/9,
19a/10, 19a/12, 19a/8, 19a/9, 19b/20,
26b/2, 20b/12, 20b/16, 21a/11, 21b/10,
21b/11, 21b/17, 22a/16, 22a/18, 22b/14,
22b/15, 22b/17, 22b/2, 23a/13, 24a/7,
24b/12, 25a/7, 25b/16, 26a/13, 26b/18,
27a/10, 27a/6, 27b/7, 28a/12, 28a/18,
28a/7, 29b/2, 29b/9, 30a/18, 31a/6,
31a/7, 32a/16, 35b/3, 37a/3, 38b/8,

39a/14, 39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/18,
39a/19, 39a/2, 40a/17, 40a/18, 40a/19,
40a/2, 40b/1, 40b/11, 41a/15, 41a/2,
41a/3, 46a/13, 46a/18, 46b/2, 48a/11,
48a/16, 48b/12, 48b/18, 49a/14, 49b/13,
49b/8, 50a/2, 51a/10, 51a/19, 53b/12,
53b/19, 54a/3, 54a/9, 55a/14, 55a/2,
55a/3, 56b/5, 57a/19, 57b/18, 57b/9,
58a/18, 58a/5, 59b/1, 59b/6, 60a/6,
61a/17, 62a/16, 62b/9, 63a/1, 63b/15,
64b/6, 64b/7, 65a/12, 65b/15, 65b/16,
67a/12, 67a/3, 68a/10, 68a/11, 69b/17,
70a/16, 70b/8, 71b/1, 71b/13, 71b/2,
71b/3, 71b/4, 76a/3, 77a/14, 77a/7,
77b/10, 77b/7, 78b/1, 78b/2, 79a/3,
79a/9, 79b/6, 80a/6, 83b/16, 84b/13,
85b/15, 85b/8, 86b/5, 87a/5, 87a/8,
89b/15, 89b/18, 89b/3, 89b/7, 89b/8,
90a/16, 90b/9, 91a/19, 91b/12, 91b/17,
91b/3, 92a/15, 92b/10, 94a/11, 94b/10,
94b/9, 95a/11, 95b/1, 97b/5, 98a/17,
99b/12, 99b/16, 102b/13, 103a/12,
104b/3, 104b/9, 106a/15, 106a/16,
106b/5, 107a/4, 108a/11, 110a/17,
110b/8, 111b/1, 112a/18, 112a/9,
112b/17, 112b/19, 114a/9, 115a/4,
115b/1, 117a/17, 117b/2, 119a/5, 119a/6,
120a/2, 120a/3, 120a/7, 120b/12,
120b/13, 120b/14, 121a/2, 121b/5,
122a/10, 128a/5, 128b/18, 131a/11,
131a/12, 131b/18, 135b/16, 136b/19,
140a/3, 140a/11, 140a/12, 140a/14,
140a/4, 141a/17, 141b/1, 142a/18,
142b/12, 142b/19, 144b/8, 144b/9,

145a/5, 145a/8, 146a/15, 147b/14,
147b/2, 148a/18, 148b/9

a. bilen 16a/12

a. birle 5a/10, 8b/14, 12a/2, 13a/16,
18b/3, 20b/7, 21a/11, 23a/8, 30b/1,
44b/5, 51b/19, 62b/15, 65a/10, 79a/3,
95b/6, 112a/5, 112b/14, 113a/11,
125b/9, 136b/18,

a.+dur 138a/8

a. için 39b/18, 46b/5, 48a/16, 48a/18,
49a/1, 53a/13, 64a/5, 6a/18, 8b/2, 94b/2

anı (156) 4b/18, 6b/1, 8b/11, 8b/17,
8b/18, 8b/6, 9b/14, 9b/18, 11b/15,
11b/18, 11b/19, 11b/6, 12a/7, 14a/2,
14a/3, 14a/5, 14a/9, 15a/6, 16b/4,
17a/11, 17a/15, 18a/3, 18b/14, 19a/3,
19b/17, 20b/15, 22a/12, 22a/7, 22b/1,
23a/5, 23b/13, 23b/17, 25a/1, 25a/12,
25a/13, 25a/6, 26a/13, 26a/14, 26b/2,
26b/5, 27a/10, 27a/12, 27a/13, 27a/16,
27a/8, 28a/14, 28b/6, 2a/6, 30a/1, 30b/1,
31b/10, 31b/6, 35a/3, 37a/3, 38a/14,
38a/17, 38a/18, 3b/6, 48a/10, 48a/7,
48b/6, 48b/8, 49b/19, 51b/5, 53b/19,
54b/15, 54b/9, 55a/1, 56b/17, 56b/6,
57b/3, 58a/19, 58a/3, 58a/5, 59b/16,
59b/17, 59b/7, 60b/13, 60b/5, 60b/8,
61a/18, 61b/3, 63a/11, 63a/12, 64b/3,
65b/12, 66a/8, 67a/11, 67b/9, 68b/6,
69a/15, 76a/14, 77a/12, 77a/6, 77b/17,
78b/10, 78b/7, 79b/11, 79b/9, 80a/15,
85a/3, 85b/6, 87a/5, 87b/16, 90b/13,
91a/15, 91b/6, 92a/8, 92b/16, 94a/16,
94b/4, 95a/19, 97b/1, 99b/16, 100a/12,
100a/13, 102a/2, 104b/7, 106a/12,

106a/5, 108a/18, 109a/5, 109b/4,
110a/10, 112b/15, 113a/17, 113a/2,
114a/7, 114a/9, 115b/12, 117b/1,
117b/8, 117b/9, 120a/4, 120a/6, 121a/6,
127a/4, 132a/9, 133b/5, 142b/7,
143b/12, 144a/13, 146b/12, 147b/8,
148b/10

añga (138) 2a/7, 2b/1, 2b/16, 3a/5,
3b/5, 3b/7, 6b/14, 8a/13, 8a/15, 8a/17,
8b/1, 8b/7, 9a/6, 9b/1, 9b/6, 9b/9,
10b/15, 11b/15, 11b/17, 12b/10, 12b/8,
13a/18, 13a/5, 13a/9, 13b/15, 15a/6,
17a/13, 18a/1, 18a/2, 19a/7, 19b/11,
19b/12, 20a/12, 21a/19, 23a/6, 23b/9,
24a/12, 24b/18, 25a/1, 25b/3, 26a/14,
26a/17, 28a/19, 29b/13, 32b/11, 33a/20,
33a/8, 33b/18, 36b/11, 37a/19, 39b/16,
39b/17, 40b/13, 41a/3, 41a/4, 44b/3,
46b/5, 47a/8, 48a/10, 48a/5, 48b/19,
49a/19, 50a/4, 54b/14, 54b/2, 55b/5,
55b/6, 56a/9, 58a/11, 58a/12, 59b/7,
60b/4, 61a/1, 62a/8, 63b/5, 64a/17,
64b/4, 65a/12, 65a/5, 66b/4, 67a/5,
68b/7, 69a/16, 75b/16, 77a/11, 77b/15,
77b/16, 78a/16, 78b/15, 79a/10, 79b/12,
79b/14, 80a/6, 85b/15, 86b/1, 86b/16,
88b/8, 89a/10, 89a/7, 92a/19, 92b/12,
93a/14, 94a/19, 94a/7, 97b/7, 102b/11,
102b/3, 104a/12, 104a/14, 104b/11,
104b/17, 105b/18, 106b/6, 107a/4,
110a/12, 111a/14, 112a/17, 112b/19,
113a/12, 114a/10, 114b/4, 115b/16,
118a/16, 120b/12, 122a/12, 127a/9,
127b/3, 129b/13, 132a/5, 133b/12,

138b/1, 138b/2, 143a/2, 146a/12,
146b/12, 147b/11

aṅḡa (1) 143a/4

andm (304) 4b/17, 7a/13, 7a/8, 7a/9,
8b/3, 9b/1, 10a/2, 11b/6, 14a/9, 16b/17,
18a/4, 19b/13, 20b/11, 20b/2, 21a/17,
21a/6, 21b/11, 22b/10, 22b/2, 23b/14,
25b/4, 25b/5, 26a/17, 26a/18, 26a/9,
26b/1, 26b/12, 26b/15, 26b/16, 26b/19,
27a/2, 27b/19, 28a/4, 29a/11, 30a/5,
30a/6, 30b/10, 31b/11, 32a/11, 32a/12,
32b/20, 33a/2, 35a/12, 38a/1, 38a/16,
38a/6, 40b/18, 41a/12, 41a/7, 42b/8,
44a/6, 44b/16, 44b/19, 45a/3, 47a/5,
48b/10, 49b/12, 50a/10, 50a/2, 53a/18,
53b/16, 53b/18, 54a/4, 54b/8, 54b/9,
55a/11, 55a/13, 55b/1, 55b/7, 56b/10,
56b/3, 58b/9, 60a/10, 60a/8, 61a/8,
62a/1, 63a/12, 63a/19, 63a/4, 65a/8,
65b/9, 66a/4, 66b/2, 67a/8, 68b/17,
76a/6, 78b/6, 78b/7, 78b/9, 79b/18,
85a/10, 87b/14, 87b/2, 88a/2, 88b/19,
89b/9, 90b/3, 93a/3, 93a/5, 94a/15,
96b/19, 97b/14, 97b/18, 100b/5, 102a/7,
103a/16, 103a/18, 105b/4, 105b/6,
105b/7, 106b/18, 106b/4, 108a/11,
108a/8, 109a/1, 109b/6, 110a/3, 110b/1,
110b/16, 111a/12, 111a/15, 111a/5,
111a/8, 112a/1, 112a/2, 112a/5, 112a/8,
113a/17, 114a/2, 114a/5, 114a/6, 115b/1,
115b/16, 115b/7, 118a/12, 120b/17,
121b/4, 122b/8, 124a/12, 124b/16,
124b/18, 124b/7, 125a/2, 125b/16,
125b/7, 128a/18, 128a/19, 129a/18,
129a/9, 129b/3, 136a/5, 137a/6, 138a/13,

138a/9, 139a/3, 142a/10, 142b/15,
147b/7, 148b/4, 148b/5, 148b/7, 148b/8,

a.+dur 3a/9

a. song 4b/13, 4b/18, 9a/3, 10b/8, 12b/3,
13b/1, 13b/7, 14b/10, 14b/14, 15a/8,
16a/4, 18a/2, 19b/18, 20b/17, 22a/10,
22a/14, 22b/14, 24b/1, 24b/17, 24b/18,
26a/7, 28a/15, 29b/15, 36a/6, 36b/6,
37b/4, 39a/10, 40a/3, 40a/7, 42b/18,
42b/2, 43a/19, 44a/13, 44a/16, 44a/2,
45a/3, 45a/6, 47b/17, 48b/18, 51a/12,
51b/2, 54b/18, 55a/17, 56a/2, 58a/15,
59b/18, 59b/4, 60a/10, 60a/15, 60a/5,
60a/7, 61a/8, 61b/18, 62a/10, 62a/5,
62b/5, 63a/8, 66b/3, 68b/5, 68b/6,
75b/19, 76a/2, 78a/1, 79b/7, 85b/11,
86b/1, 87a/14, 88a/11, 89a/11, 89a/3,
89a/5, 89a/9, 90b/4, 92b/14, 93a/13,
97a/17, 98a/13, 101b/16, 103a/1,
103a/13, 103a/14, 103a/19, 103a/6,
103a/8, 105b/5, 106a/15, 107a/10,
107b/12, 109b/14, 10b/14, 110a/19,
110b/17, 111a/6, 111b/5, 113a/12,
113a/13, 113a/15, 113a/17, 113a/6,
114a/7, 118a/18, 121b/14, 123b/9,
124a/17, 124b/17, 126b/1, 127a/13,
128a/13, 128a/9, 128b/1, 128b/13,
128b/19, 129a/10, 129a/4, 129a/7,
130a/1, 130a/5, 130a/6, 130a/8, 134b/13,
138b/17, 146b/1, 146b/2, 146b/4,
146b/6, 148a/11, 148a/4, 148a/8,
148b/10, 148b/3

anda (70) 2b/8, 3a/17, 7b/12, 7b/16,
9a/3, 9a/19, 9b/3, 9b/5, 8a/10, 8a/7,
11b/6, 102a/2, 109a/2, 109b/13, 111a/18,

112a/2, 113a/4, 114b/11, 114b/16,
115b/1, 115b/12, 123a/19, 12a/9, 12b/6,
134b/15, 143a/13, 148a/3, 15b/15,
19b/14, 24b/6, 26a/2, 27a/3, 28a/19,
29b/3, 30a/14, 36a/10, 39a/4, 44b/5,
48b/1, 50a/7, 53b/7, 54b/10, 54b/17,
55a/15, 56b/10, 56b/19, 56b/4, 59b/15,
59b/18, 60a/19, 60b/19, 61a/1, 61a/2,
63a/6, 63a/9, 63b/3, 66b/2, 77b/7, 78b/8,
87a/13, 88a/14, 93a/5, 95a/16, 98a/5,
98b/14, 99b/16, 99b/19

andağı (4) 60a/13, 114b/15, 129b/19,
142b/16

ança (4) 34a/12, 55b/12, 56b/2,
138b/10

ançası (1) 4a/19

alar (186) 9a/15, 9a/17, 15b/8,
19a/17, 20a/10, 20a/5, 20a/17, 20b/15,
21b/1, 22a/8, 24b/8, 26b/12, 27b/12,
29a/4, 29b/3, 31a/10, 31b/10, 44a/1,
44a/3, 45a/8, 51b/18, 52a/15, 52a/7,
54a/10, 54a/13, 54b/5, 55a/1, 55a/16,
55a/19, 55a/6, 58b/16, 58b/18, 59a/1,
62b/16, 64a/13, 64a/5, 78b/1, 79b/15,
79b/16, 80a/18, 85a/15, 87a/17, 88a/13,
92a/11, 95b/2, 104a/6, 114a/16, 115a/15,
115a/18, 115b/19, 117b/7, 120a/10,
122a/5, 124b/3, 125a/8, 126b/19,
131b/14, 131b/16, 132b/13, 144a/12

a. birle 13b/5, 27a/2, 29b/5

a. irmiş 39b/4

a.+nîng 5a/1, 5a/11, 5a/6, 5b/11, 7a/4,
7b/6, 9a/7, 10a/12, 11a/15, 11a/18,
12a/10, 12a/5, 15a/7, 16a/19, 16b/1,
16b/9, 17a/5, 17a/7, 19a/9, 20a/4, 23b/5,

25b/15, 28a/7, 30a/16, 36b/19, 45a/11,
45a/17, 48a/18, 4a/18, 52a/14, 52a/8,
54a/11, 54b/5, 55a/16, 57a/16, 61a/16,
62a/12, 63a/13, 63a/14, 65b/14, 66b/14,
66b/8, 78a/19, 79a/17, 80a/5, 80b/15,
87b/10, 88b/1, 94a/13, 94a/17, 95a/1,
104a/18, 105b/19, 108a/5, 110a/4,
114a/16, 114a/19, 127a/1, 131b/16,
132b/2

a.+nı 10a/13, 11a/15, 12b/18, 13a/6,
13a/7, 15a/11, 16a/9, 16b/8, 17a/4,
17a/7, 22a/15, 26b/16, 28a/16, 36b/19,
56b/4, 58a/8, 59b/3, 63a/18, 65b/13,
78b/17, 79b/4, 94a/5, 97a/5, 100a/18,
102b/7, 104a/13, 128a/4

a.+ğa 10a/6, 15a/1, 25b/11, 27b/9,
40a/10, 50a/5, 55a/14, 58b/6, 63a/4,
66a/1, 66b/18, 78b/11, 7a/4, 80a/17,
89b/3, 95b/7, 97b/17, 109b/9, 119a/10,
125a/8, 13a/4, 148a/6,

a.+dın 7a/5, 8a/4, 10a/6, 12a/1,
13b/16, 19b/1, 3b/12, 49a/6, 56b/12,
79a/14, 92a/1

a.+da 16a/4

olar (3) (o.+nîng) 4a/19

o.+dın 4a/16

o.+da 4a/19

anlar (3) (a.+dın) 5a/6, 60b/10

a.+nîng 126b/6

ansız (1) 121a/1

ol - -16- Olmak, gerçekleşmek. **krş.**

bol-

o.-ur 123b/7, 123b/8, 145b/19

o.-urlar 5a/4

o.-dı 3a/6, 142a/16

- o.-sa 40a/11
o.-salar 133b/3
o.-a-sın 126b/7, 132a/9, 132a/10
o.-duқта 139a/16
o.-uban 133b/1
o.-up 2b/9, 2b/10
- olcaylık** -1- [M+T] Saadet, bereket.
o. 43a/17
- olça** -6- [M] Ganimet.
o. 31a/14
o. al- 9a/19
o. kı1- 29b/3
o.+ğa 47b/9
o.+dın 134a/7
o.+lar 45a/3
- olçala** - -1- [M+T] Ganimet almak.
o.-p 123b/2
- oltur** - -87- Oturmak. **krş.** otur-
o.-ur 36b/2, 85a/16
o.-ur irdi 23b/18, 28a/19, 32b/8,
89b/17, 109a/2
o.-ur irmişler 54b/5
o.-urlar irdi 18b/13
o.-dı 10b/8, 26b/3, 29b/1, 55b/19,
57b/15, 79a/9, 79b/7, 85b/18, 88a/12,
93a/17, 98a/8, 99b/8, 105b/16, 106a/15,
107a/11, 111a/8, 111b/17, 118a/19
ala o. 44b/1
çile o. 111a/16
ornığa o. 7b/19, 78b/1
pâdişâh1ıkğa o. 87a/11
tahtda o. 98b/17
tahtğa o. 79a/3, 109b/1, 111b/9
tahtğa o.
o.-dı irse 68a/12, 102b/14
- o.-dılar 106b/10
o.-dılar irdi 60a/19
o.-up irdi 66a/16
o.-ğay 114b/7
o.-ayın 105b/13
o.-ğıl 42a/2, 107a/18
o. 43a/7
o.-sañgız 102a/19
o.-up 3b/16, 9b/10, 37b/5, 43a/2, 46a/14,
50a/19, 51a/7, 53a/4, 61b/14, 63b/3,
64a/11, 76b/2, 97a/6, 97a/14, 104a/12,
106a/7, 112a/9, 112b/2, 118a/11, 133b/7,
139a/9
o.-ğaç 99a/2
o.-ğanda 56a/8, 121b/13, 129a/6,
130a/17, 132b/4
o.-ğandın 51a/1, 80b/8
o.-ğan 29b/15, 124b/4
o.-ğanı 91a/1, 93a/16, 112a/12
o.-ğanığa 99a/1
o.-ğanın 124b/5
o.-ğanlargâ 89b/6
o.-gen 55a/1
o.-mağda 47a/10, 85a/3
- olturguz** - -14- Oturtmak.
o.-dı 46b/16, 78a/12, 88a/4,
88b/19, 111a/4, 113a/13
o.-dılar 77b/18, 96a/2
o.-up irdi 54b/18
o.-ğaylar 103a/11
o.-ğanda 95a/7
o.-up 42a/4, 78a/15, 139a/7
- olturt** - -1- Oturtmak.
o.-up 54b/14

olturuş - -1- Karşılıklı oturmak,
görüşmek.

o.-alım 106b/15

omağ -4- Boy, kabile. **krş.** oymağ

o. 145a/15

o.+ı 145a/15, 145a/16

omağlı -3- Bir boya ait, boya mensup.

o. 119b/4, 119b/5

omağlık -15- Bir boya ait, boya mensup.

o. 42a/5, 42a/6, 42a/7, 42b/9, 43a/8,
44a/15, 46a/11, 65b/9, 121a/19, 134a/9,
136b/11, 145a/15

o.+dın 43a/9, 67a/6

on -66- On.

o. 7a/15, 9b/7, 11b/11, 12a/11, 12a/15,
60a/6, 65b/1, 68b/15, 69b/4, 70a/3,

81a/10, 81b/15, 82a/16, 82b/19, 83b/10,

83b/18, 84a/14, 86b/4, 86b/5, 98a/3, **onğun** -21- [M] Türk Moğol inanç sisteminde

98b/15, 100a/2, 100a/11, 100a/19,

100b/15, 101a/14, 106a/7, 112a/14,

112b/19, 130a/15, 130a/17, 133b/10,

136b/4, 136b/14, 143b/19, 144a/2, **onğun** -2- [M] **krş.** onğun

147a/11

o. altı 79b/5

o. altınç 39b/2

o. begligi 26a/17

o. bir 31b/6

o. birinç 101a/19

o. biş 14a/10, 58b/4

o.+dın 34a/3, 87a/15

o.+ıda 143a/6

o. iki miñg 34b/19

o. iki 14b/2, 98b/3

o. ikinç 101b/3

o. miñg 5a/9, 34a/8, 34a/9,
122b/2, 132b/9, 132b/11, 134b/16

o. sekiz 66b/6

o. törtünç 101b/6

o. üç 36b/14

o. üçünç 101b/5

o. üçünçi 61b/5

o. yüz miñg 135a/6

o.+da 119a/3

o.+ça 132b/4

onğ -17- Sağ taraf, ordunun sağ kolu.

o. 10a/15, 10b/5, 10b/14, 10b/16,

18b/7, 23b/18, 24a/12, 32a/6, 45a/4,

97b/9, 111a/4

o. kol 22a/16, 34a/10, 62a/2,

92b/15, 137a/16

o.+ı 141a/13

onğun -21- [M] Türk Moğol inanç sisteminde
ruh barındığını temsil eden kutsal
hayvan veya nesnelere.

o. 10b/18, 10b/19, 11a/3, 11a/4

onğun -2- [M] **krş.** onğun

o. 11a/3, 23b/16

onğkun -1- [M] **krş.** onğun

o. 23b/16

onunç -1- **krş.** onunçı.

o. 92a/6

onunçı -2- Onuncu.

o. 98b/14, 101a/18

op - -1- Gizlemek, kapamak.

o.-a yiber- 122b/15

or -1- İstihkam yeri, hendek.

o. 133a/11

orda -3- Hanların ve devlet
büyüklerinin karargahları.

o. begi 32a/4	ot -16- 1. Ot, çimen.
o.+da 23b/17	o. 24b/5, 55a/16,
o.+ğa 33a/8	o.+ğa 115b/5, 129b/14
ordu -54- Ordu.	o.+ka 126b/17
o. 14a/11, 14a/14, 65a/7	o.+ları 16b/14
o.+da 22b/19, 48b/6, 85b/11	2. Ateş.
o.+ğa 31b/12, 141b/4, 141b/15	o. 54b/16,
o.+sı 14a/10, 14b/2, 44b/5,	o.+nı 24b/9, 63a/16
92a/15	o.+ı 38b/8, 133a/16
o.+sınıñ 118a/7	o.+ıdın 148a/16
o.+sın 15a/12, 44a/19, 88b/18	o. oz- 144a/15
o.+sığa 23a/14, 31b/12, 60a/15,	o. saldılar irse 54b/11
97a/6, 98a/12	o. salıp 104b/7, 117a/4
o.+sıdın 88b/18	otağ -1- Çadır.
o.+sıda 14b/13, 14b/14, 15b/4,	o.+ğa 43b/1
48b/17, 98a/12	otlağ -1- Mera.
o.+sında 13b/15, 22b/18, 41a/13	o.+da 137a/12
o.+larnıñ 84b/19	otluğ -2- Mera.
o.+larğa 31b/4, 31b/5	o. 42b/14, 123b/6
o.+larda 13b/14	otur -2- Oturmak. krş. oltur-
o.+larığa 80a/8	o.-gıl 135b/4
or(u)n -27- Yer, makam.	o.-up tururlar 121a/16
o.+umda 48b/7	otuz -25- Otuz.
o.+ı 49b/17, 50a/4, 92a/2	o. 24b/1, 24b/13, 25a/10, 60b/14,
o.+ıda 11b/16, 43a/2, 68a/9,	98b/17, 99b/1, 100a/15, 100a/17, 100b/6
68b/18, 79a/3, 79a/9, 87a/2	altı yüz o. bir 55a/8
o.+ığa 7b/19, 46b/16, 47a/17,	altı yüz o. biş 60a/11
49b/12, 61a/19, 66a/16, 78a/12, 78a/19,	altı yüz o. iki 60a/18
78b/1, 79b/6, 86b/19	o. miñ 28a/5, 51a/10, 51a/12,
o.+ın 12b/8, 20b/12, 22a/18,	106a/15, 123b/11, 141a/1
41a/4, 72b/2	altı yüz o. sekiz 58b/2
ortak -1- Ortak.	altı yüz o. toköz 77a/5
o.+larıdın 94a/6	altı yüz o. tört 59b/18
ortançı -2- Ortanca.	altı yüz o. üç 68a/19
o. 19b/8, 92b/16	altı yüz o. yeti 61b/16

o.+da (yeti yüz o.) 66b/9
o.+un 25a/9
oygağ -1- Uyanık.
u. bol- 4b/1
oymak -4- Boy, kabile. **krş.** omak
o. 143b/14
o. birle 10a/7
o. bol- 6a/9
o. koşul- 13a/7
o.+nıñg 13a/3

oyna - -5- Oynamak.
o.-p 18a/10
o.-r irdi 14b/4
o.-rlar 23b/1
o.-sa 132a/13

oyun -1- Oyun.
o.+nı 23a/19

oz - -2- Geçmek, ilerlemek.
o.-up 144a/15
o.-up irdi 62a/17

Ö

öbüge -2- [M] Dede, büyükbaba. **krş.**
ebüge
ö.+si 39b/4, 39b/17

öç - -2- Sönmek, kül olmak.
ö.-er 54a/10, 54a/11

öç -1- İntikam.
ö.+ünġni 129a/16

öçeş - -4- Bahse girmek, yarışmak.
ö.-gey-min 85a/9
ö.-gey-biz 85b/2
ö.-ip 85a/7, 85b/1

öfkele - -2- Kızmak, öfkelenmek.
ö.-p 19b/12, 48a/6

ögret - -7- Öğretmek, anlatmak.

ö.-di 94a/13
ö.-di irse 107b/10

ö.-diler 64a/18

ö.-inġiz 127a/11

ö.-e 120b/18

ö.-meseñgiz 126b/15

ögüt -4- Nasihat, iyi söz.

ö. 80b/4

ö. sözle- 42b/11

ö.+ler 42b/18, 42b/9

ök -1- Kuvvetlendirme edatı. **krş.** oğ

ö. irdi 27a/11

öl - -75- Ölmek, vefat etmek.

ö.-di 9a/3, 12a/16, 12a/17, 13a/19,
15b/13, 15b/15, 18b/6, 26b/10, 27a/6,
35b/2, 41a/9, 48a/8, 48b/14, 49b/11,
50a/15, 58a/19, 60a/5, 62a/15, 63a/7,
66a/9, 68b/4, 76a/16, 76a/18, 78a/19,
86b/11, 89a/11, 94a/8, 100b/14, 101a/6,
101a/7, 101a/9, 106a/3, 108a/9, 111a/2,
113a/16, 136a/19, 148b/5

ö.-di irse 86b/19

ö.-miş 40a/7

ö.-gendür 17a/16

ö.-e turur-miz 39b/10

ö.-sem 22b/12

ö.-se 126a/16

ö.-sek 104b/1, 104b/3

ö.-eliñg 104b/2

ö.-e başla- 56a/1

ö.-geç 105b/5

ö.-geli 39b/14

ö.-gende 20b/10, 65b/6, 90b/12

ö.-gendin 7a/13, 12b/8, 41a/3,
48b/5, 66a/13, 86b/9, 89a/17, 92a/17

ö.-üp 9b/4

ö.-üp turur 15b/5, 118a/18

ö.-eñgleriniñ 140b/7

ö.-genniñ 55b/13

ö.-geni 30a/8, 55a/3, 111a/9

ö.-mez 131b/8

ö.-meyem 54b/13

ö.-mey 39b/12

ö.-mek 38b/13, 104b/1, 145b/18

ö.-mekidin 108a/11

ölçe - -1- Çekmek, ölçmek.

o.-p 126b/17

öldür - -2- Öldürmek.

ö.-ür-miz 103a/15

ö.-üp 86b/15

ö.-er 53b/11

öltür - -108- Öldürmek.

ö.-ür 90b/6, 90b/8, 127a/4

ö.-ür irdi 99a/5

ö.-ürler 127a/1

ö.-düm 15b/18

ö.-düñg 110b/8

ö.-di 4a/16, 10a/19, 11b/6, 11b/8, 15b/4,
20b/17, 25a/18, 26b/5, 27a/4, 28a/16,
30b/9, 30b/10, 36a/14, 36b/19, 57a/17,
57a/18, 59b/14, 59b/17, 63a/5, 72b/2,
78b/11, 80b/6, 80b/7, 86b/18, 87a/6,
97a/12, 101a/15, 109b/14, 110b/1,
110b/2, 111a/6, 114a/18

ö.-di irse 27a/13

ö.-diler 13b/1, 13b/7, 15b/6, 15b/9,
22a/4, 27b/1, 52a/16, 57b/8, 59b/18,

60a/6, 60a/12, 63b/12, 77b/13, 103a/1,
114a/19

ö.-diler irse 104a/17

ö.-diler 54b/18, 57a/16

ö.-üp irdi 31a/8

ö.-üp irdiler 31a/6

ö.-üp 132b/19

ö.-üp turur 14b/9, 67a/19, 124b/3

ö.-mişler 90b/13

ö.-gey 13b/10, 15a/2, 25a/11

ö.-geyler 8b/18, 100a/19

ö.-eyin 64a/15

ö.-sünler 75b/16

ö.-ünñüz 59b/16

ö.-e al- 90b/6, 127a/3

ö.-gende 47b/9

ö.-gen 35b/18, 71a/4

ö.-geni 79b/4

ö.-üp 13b/11, 15b/17, 16a/3, 22a/15,
26b/2, 38a/5, 39b/8, 44a/15, 44b/15,
44b/17, 63a/6, 87b/15, 88b/16, 90a/2,
103a/12, 104a/15, 107b/12, 109b/16,
127a/7, 132a/19, 132b/2, 132b/5,
132b/15, 140a/1, 146b/5

ö.-mey turur 36a/10

ö.-megey 24b/17

ö.-megil 35a/12

ö.-mekke 13a/13

ölüg -2- Ölü.

ö. 145a/17

ö.+niñg 145b/14

ölüm -2- Ölüm.

ö.+i 145b/18

‘**öm(ü)r** -18- [A] Hayat, ömür.

‘ö. 64a/3, 111a/9

- ‘ö. keçür- 147a/13
- ‘ö. tap- 18b/9, 46a/15
- ‘ö.+i 76a/19, 86b/7, 111a/12
- müddet-i ‘ö. 46a/15, 46a/17, 46a/18, 46b/2, 46b/5, 46b/7, 46b/10
- ‘ö.+idin 78a/10
- ‘ö.+iğa 78a/2
- ‘ö.+ini 68a/10
- müddet-i ‘ö. 46a/13
- öp -** -1- Öpmek.
- ö.-üp 3a/15
- örte -** -2- Yakmak, tutuşturmak.
- ö.-di 114a/7
- ö.-diler irse 29b/16
- öt -** -42- Geçmek.
- ö.-di 26b/3, 122a/5
- ö.-diler 62a/2, 62a/12, 134b/15
- ö.-er irdi 23b/12, 53a/17
- ö.-eyin 42b/13
- ö.-e al- 51b/15
- ö.-geç 141b/18
- ö.-üp 14b/3, 22b/11, 23b/2, 28a/4, 29a/11, 37b/18, 56b/8, 60b/10, 62a/5, 62a/6, 79a/5, 90a/13, 94a/2, 115b/1, 122b/8, 124a/12, 124b/17, 124b/18, 125a/2, 130a/14, 133a/5, 133a/12, 134b/13, 134b/17, 135a/11, 136a/8
- ö.-üp-turur 6a/18
- ö.-mes irdi 31b/4
- ö.-mek 53a/18
- ötker -** -3- Geçirmek, devam ettirmek.
- ö.-di 38b/1, 53b/3, 95a/4
- ötküz -** -1- **krş.** ötker-.
- ö.-e ur- 37b/13
- ötmek -** -2- Ekmek.
- ö. 55b/5
- tuz ö. 39a/1
- ötün -** -3- Az etmek.
- ö.-üp 128b/15, 128b/18, 134a/15
- öy -** -12- Ev **krş.** ev, iv.
- ö. 24b/16, 60b/3, 61a/1, 61a/2, 107b/9
- ö.+din 14b/4, 112a/17
- ö.+de 53a/5, 101a/13, 106a/16
- ö.+lerige 97b/16, 112a/5
- öylük -** -1- Evli, yurt sahibi **krş.** ivlük.
- ö.+ler 9b/13
- öz -** -253- Kendi, bir şeyin özü.
- ö. 2b/8, 3b/6, 4b/9, 8a/12, 9a/19, 9b/9, 9b/12, 10a/11, 10a/16, 10a/18, 11b/7, 11b/18, 17b/7, 21a/6, 22b/14, 24b/18, 25a/5, 25b/9, 25b/18, 27b/11, 30a/10, 30b/5, 31a/1, 31b/1, 31b/6, 33a/20, 35a/11, 36a/8, 43a/2, 44b/11, 46b/2, 46b/16, 47a/3, 47a/17, 48a/9, 49a/15, 51b/18, 54a/4, 54b/13, 54b/14, 54b/18, 56b/10, 57a/19, 58a/9, 61a/12, 62b/5, 62b/18, 63b/1, 64a/7, 65a/1, 67b/9, 77a/11, 77b/6, 78b/18, 84b/17, 85a/2, 85b/2, 85b/15, 85b/18, 88a/3, 88b/1, 88b/15, 88b/18, 91b/13, 93a/16, 94b/13, 95a/6, 99b/11, 102b/6, 106a/13, 106b/11, 108a/17, 111b/6, 112b/17, 115b/2, 115b/10, 119a/4, 119b/14, 120a/3, 121a/14, 122b/6, 125a/4, 126b/9, 126b/10, 127b/5, 127b/8, 128a/8, 128a/14, 128b/19, 132b/12, 133a/16, 134a/7, 134a/16, 134b/18, 135a/10, 136a/17, 141a/19, 141b/17, 142b/4, 144b/2, 148b/8

ö.+üm 76a/11, 97b/3, 97b/19
ö.+ümnü 22b/10, 80b/18
ö.+ümge 90b/11, 133a/17
ö.+üñg 80a/11, 88b/7
ö.+üñgde 88b/13
ö.+üñge 88b/8
ö.+i 9b/4, 24b/1, 25b/16, 26b/5, 26b/13,
29b/19, 30b/7, 36a/1, 36a/4, 36a/5,
37a/17, 37b/10, 37b/19, 38b/7, 39a/6,
45a/11, 51b/3, 51b/4, 53a/15, 54b/6,
54b/14, 56a/2, 59b/6, 61a/7, 62b/14,
63a/14, 63a/18, 63b/6, 66b/6, 69a/12,
76a/4, 77b/14, 79b/18, 85a/4, 86b/15,
86b/18, 87b/15, 88a/11, 92b/16, 93a/12,
93a/17, 94a/17, 97a/6, 97b/7, 99b/17,
101b/14, 102b/18, 106a/15, 108a/19,
109b/15, 110a/10, 110a/17, 110b/5,
112b/15, 116b/13, 124b/2, 125b/12,
127a/18, 127b/16, 128a/18, 133a/19,
134b/5, 136a/11, 138b/10, 138b/13,
139a/5, 144a/18, 144a/19, 146a/13,
146a/14, 146b/8
ö. birle 43a/11, 48b/9
ö.+iniñg 30b/1, 129a/17, 147b/13
ö.+in 80a/8, 127a/7, 132b/5,
143b/13, 144b/2
ö.+ini 12b/19, 24b/10, 27b/18, 35b/6,
45a/17, 51a/14, 54a/3, 54b/15, 54b/17,
58b/10, 67a/4, 107a/1, 107b/13,
115b/13, 129b/9, 131a/19
ö.+iğa 48b/6, 144a/9
ö.+ige 9a/2, 15a/5, 35a/13, 35b/15,
40b/6, 58a/14, 62b/4, 63b/2, 97a/15,
99a/4, 115b/7, 120b/11, 148b/8

ö.+ine 141a/19, 142b/10,
144a/19
ö.+indin 56b/2
ö.+leri 26a/11, 53a/8, 53b/8,
59a/19, 60a/15, 79b/9, 87a/19, 97b/3,
107b/12, 142b/15
ö.+lerige 3a/7, 117a/8
ö.+lerin 5a/11, 97a/12, 122b/5,
136a/15, 136b/3
ö.+lerini 44b/6, 52a/3
ö.+ümüz 43a/16, 135a/12,
135a/16
ö.+üñgüz 59b/16, 122b/19,
127a/2
özge -90- Başka.
ö. 5b/11, 6a/16, 8b/13, 8b/17, 9a/16,
11a/17, 16a/15, 16a/19, 17b/5, 17b/6,
20a/16, 20b/12, 22b/11, 23a/9, 27b/10,
28a/5, 28a/9, 29a/17, 34b/12, 35a/2,
37a/3, 44b/10, 45a/3, 45a/13, 47a/17,
49a/2, 50a/17, 50a/18, 50b/1, 52a/12,
53b/14, 54b/10, 55a/4, 58a/1, 58a/15,
58b/2, 59b/1, 62b/9, 63a/3, 65a/19,
68a/5, 68a/17, 69b/13, 77b/11, 79a/19,
85b/11, 91b/2, 91b/6, 92b/8, 93a/4,
100a/12, 100a/14, 101a/4, 104a/5,
111a/16, 111b/4, 113a/3, 113a/5, 124b/6,
135a/12, 147b/18
ö. bol- 94b/17, 147b/2
ö. kıl- 27a/13
ö.+çe 40a/11, 129a/19
ö.+din 7a/5
ö.+sin 14a/18, 103a/18
ö.+sidin 71a/12, 72b/9

ö.+ler 6a/11, 13a/5, 58a/11,
85a/11, 85b/8, 95a/18, 147a/1

ö.+lerge 7a/3, 48a/18

ö.+lerdin 40b/16, 61b/1

ö.+leri 22a/4, 24a/5

ö.+lerini 90a/3

ö.+lerige 9a/11, 22a/12, 48a/17

özlik -1- Benlik, kendilik.

ö.+idin 126a/9

‘özü -13- [A] Kusur, yanlış.

‘ö. 94b/9

‘ö.-i endîşe 49a/11

‘ö. ayt- 77a/7

‘ö. et-76a/2, 95a/8

‘ö.+in 90b/3

2. Af dilemek.

‘ö. kı1- 24b/15, 26b/7, 66b/8,

102b/9

‘ö. kıldı irse 94a/10, 75b/15,

75b/19

P

pādişāh -147- [F] Sultan, hükümdar.

p. 3b/13, 10b/7, 11a/7, 11a/10, 34b/7,

54b/12, 59a/10, 91a/12, 100b/10,

104b/2, 104b/5, 107b/2, 112b/5,

115b/10, 115b/17, 120a/18, 122b/7,

126b/9, 127a/5, 147a/9

hāşşu’l-hāş-ı p. 126b/14

maşlahat-ı p. 114b/13

p.-ı a‘zām 2b/10

p.-ı haķīķī 120b/2

p.-ı islām 27a/12, 50a/8, 66a/5,

66a/16, 66b/10, 66b/11, 67a/5, 79a/19,

114b/1, 114b/8, 114b/12, 114b/14,

114b/17, 115a/3, 115a/8, 115a/9,

115a/11, 115a/14, 115a/15, 115a/18,

115a/19, 115b/4, 115b/7, 115b/15,

115b/16, 115b/19

p.-ı kişver-sitān 4a/1

p.-ı mu‘azzām 3b/11

p.-ı rüy-ı zemīn 97b/4

p.-ı ulus 49a/18

p.-ı Sikender 122a/10

p.-ı ‘ādil 120b/10

p.-ı ‘ālem 110b/2, 120a/1

p.-ı ‘ālem-gīr 120b/6,

p. irdi 10b/10

p. bol- 9a/9, 17a/9, 19a/3, 24a/18, 27a/1,

44a/11, 55a/10, 79b/3, 86b/14, 86b/16,

86b/19, 87a/7, 87b/17, 90b/18, 96a/3,

98b/17, 98b/18, 101a/12, 105b/12,

109a/8, 109a/15, 109b/1, 110b/7,

111b/9, 111b/16

p. kı1- 29a/8, 114a/16, 132a/19,

139a/2

p. köter- 25a/1

p.+nīng 127a/8

p.+ğa 104b/3

p.+ım 88b/1

p.+ımğa 25b/9

p.+ı 6a/12, 12b/14, 13a/9, 16b/1, 17a/14,

18b/2, 24a/19, 26b/1, 28b/13, 30b/12,

30b/13, 31a/17, 31a/18, 31a/19, 40b/8,

41a/10, 47a/5, 51a/18, 56a/8, 59a/12,

59a/13, 65b/15, 66b/9, 91a/17, 91b/5,

116b/9, 118a/7, 131a/9

p.+ınīng 15a/16, 27b/13, 28b/9,

29a/10, 91a/7

p.+ını 60a/11, 62a/7

p.+ıġa 4a/13, 20b/14
p.+ımız 44b/7, 54b/2
p.+lar 64b/8, 90a/5, 131b/7
p.+larnıġ 99b/18
p.+lardın 4a/12
p.+ları 55a/12, 56a/5, 56a/10,
56a/16

p.+larınıġ 131a/17
p.+larıġe 12b/13
p.+larıdın 54a/12, 104b/14

pādişāhāne -2- [F] Hükümdarlara has
şekilde.

p. 127a/16, 139a/6

pādişāhlıġ -15- [F+T] **krş.** pādişāhlıġ.

p.+nı 3b/5, 126b/13

p.+ı 46a/13, 46b/1, 46b/8,
85b/13, 86b/7

müddet-i p. 46a/17, 46b/3, 46b/6,

46b/10

p.+ınıġ 46b/13, 46b/19

p.+ını 46a/13

p.+ıdın 97b/6

pādişāhlıġ -36- [F+T] Hükümdarlık,
padişahlık.

p. 11a/8, 19a/4, 19a/5, 19a/7,
34b/8, 86b/8, 92b/4, 98a/17, 111a/4,
114a/8

p. bir- 89a/12

p.+ġa otur- 87a/11

p. kıl- 10b/8, 11a/10, 46a/16, 79b/5,
79b/7, 79b/10, 80a/7, 86b/4, 89a/8,
89a/10, 93a/19, 95a/6, 99b/1

p. tile- 44a/12

p.+nı 112b/17

p.+ġa 68a/12, 88a/4, 95a/7,
111b/17

p.+da 99a/15

p.+ıġa 65b/11

p.+ıdın 79b/9, 98a/9

p.+lar 51b/1

pādişāh-zāde -9- [F] Şehzade,
hükümdar çocuġu.

p. 102b/15, 119b/11

p.+ler 121b/11

p.+lerniġ 147a/12

p.+lerni 97b/8

p.+lerġa 92b/8, 147a/9

p.+lerdin 59b/2, 92b/9

pādişeh -1- [F] Sultan, hükümdar **krş.**
pādişāh.

pāk-i' tıġād -2- [F+A] Temiz doġru
olan, dürüst.

p. 122a/12

pākize -3- [F] Temiz, halis, pak.

p. 65a/2, 110a/2

cevher-i p. 133b/3

pāmāl -1- [F] Ayaklar altına alınmış,
çiġnenmiş **krş.** pāy-māl.

p. 146a/4

pāre -10- [F] Parça, az miktar.

p. 18a/3, 25b/13, 40b/13, 55b/5,
87b/8, 114a/5

p. pāre kıl- 45a/18, 63a/8

p. kıl- 59b/17

pāy -1- [F] Ayak, bir şeyin bulundu-
ġu yer.

p. (p.-i taht) 43a/7

pāye -1- [F] Rütbe, derece.

p.+si 2b/1

pāy-endāz -1- [F] Ayak atan.

p. 147b/11

pāy-māl -1- [F] Ayaklar altına alınmış,
çiğnenmiş.

p. eyle- 122a/9

pehlivān -1- [F] Güreşçi, yiğit.

p. 129b/11

p. irmez 129b/11

pek -1- Pek, fazla.

p. 107b/15

penāh -8- [F] Sığımlacak yer, melce.

p. (Şehen-şāh-ı Cem-ḳadr-i gītī-
p.) 140a/4

p. kiltür- 54a/16

p.+ı 3a/1, 116b/9, 118a/7, 143b/1

p.+ında 2b/2

p.+inḡda 3b/6

pençşenbe -2- [F] Perşembe.

p. 110b/11, 144a/2

pend -2- [F] Öğüt, nasihat.

p. ber- 103a/4, 103a/6

perākende -4- [F] Ayrı ayrı, dağınık.

p. 106b/4, 109a/1

p. bol- 106b/3, 106a/9

perde -1- [F] Örtü.

p.+ler 37b/2

perhiz -4- [F] Yiyecek ve içecekte
kısıtlama yapma, diyet.

p. 126b/5, 147b/6

p.+i 94a/11, 147a/8

perhiz-kār-tivānā -1- [F] Nefsine sahip
olan, dirayetli kimse.

p. 147a/17

perī -1- [F] Çok alımlı, çok güzel.

p. 103a/17

perişān-6- [F] Mahvolmuş, dağılmış.

p. 53b/4, 61b/10, 107a/1, 133a/7

p. bol- 133a/15

p. ḳıl- 16a/4

pertev -1- [F] Işık, parlaklık.

p.+i 116b/12

pervā -1- [F] Uçma, uçuş.

p.+sı 55a/19

pervāne -1- [F] Işık etrafından dönen
kelebek.

p.+dür 134b/10

perver -1- [F] Besleyen, koruyan, seven.

p. (p.-i ceng) 92b/8

perverde -1- [F] Beslenmiş, büyütül-
müş.

p. 3a/16

perverdigār -4- [F] Bütün yaratılmışları
besleyen, Allah.

p. 58b/12

p.+nınḡ (Ḳādir-i p.) 141b/6

p.+ḡa 116b/16, 131a/3

perverle -1- [F+T] Beslemek, yetiştir-
tirmek.

p.-gen 147a/5

perviz -1- [F] Üstün, galip, muzaffer.

p. bol- 28a/10

pes -11- [F] Bundan sonra, öyleyse.

p. 3a/12, 4b/12, 4b/14, 40a/5,
131b/16, 142b/19, 143a/5, 147a/7,
147a/8

pesendide -7- [F] Hoş, güzel.

p. 64b/9, 112a/13

p. bol- 104a/15

p. kel- 102b/10

p. kör- 10b/13

p. tut- 14b/9
p.+si (sîret-i ahlâk-ı p.) 63b/14
pesendîde-kâr -1- [F] Hoş eden, güzel-
leştiren.
p. 117a/6
pesendîde-sîret -1- [F] Güzel huylu, iyi
tabiatlı.
p. 147a/17
pest -1- [F] Alçak, aşağılık.
p. kişi 18b/4
peşîmân -1- [F] Pişman, üzgün.
p. bol- 103a/13
peşîn -3- [F] Sabah, gün doğumu vakti.
p.+de 143b/13
p+ din (namâz-ı p.) 110a/7
p.+ge (namâz-ı p.) 138a/13
peşkeş -7- [F] Hediye, armağan.
p. 136a/10
p. kıl- 35a/17, 124a/14
p.+ler 35b/16, 102a/19, 124a/11
p.+lerni 63a/10
peşşe -2- [F] Sivrisinek.
p. 116b/3
p.+ni 116b/13
peydâ -26- [F] Açık, ortada.
p. bol- 7a/5, 12b/11, 14a/12, 20b/19,
26a/6, 27b/19, 28a/4, 56a/3, 56a/7,
62b/1, 64b/6, 64b/14, 89a/10, 93a/15,
99a/9, 100b/3, 102b/19, 104b/9,
106a/11, 118a/12, 121b/7, 123b/12,
126b/19
p. et- 25a/5
p. kıl- 6a/9, 116b/13
peygâm -1- [F] Haber.
p. 25b/8

peygâmbere -15- [F] Allah'ın elçisi, nebi,
peygamber.
p. 6b/1, 11a/6, 120a/16, 131a/3,
131b/11, 132a/10, 148a/16, 148a/17
p.-i zû'l-ihtirâm 120a/12
p.+ğa 40b/1
p.+niñ 4b/11, 4b/13, 115a/5,
117b/11
peyrev -1- [F] Birinin arkasından izinden
giden.
p.+idür 2b/2
peyveste -2- [F] Ulaşmış, erişmiş.
p. turur 6a/7
p. dururlar 16a/7
pey-der-pey -2- [F] At arda.
p. 45a/15, 57a/11
pıçak -2- Silah, kılıç.
p. al- 12b/16
p.+ını 88b/15
pinhân -7- [F] Gizli, saklı.
p. 98a/6
p. bol- 26b/14, 36b/1, 54b/14,
54b/16, 59b/8
p. sakla- 13b/9
pinhânî -4- [F] Gizlice.
p. 29b/15, 147b/10
p. bar- 124a/19
p. di- 8a/13
pîr -8- [F] Yaşlı, usta.
p. 102a/17
p.-i emîr 144b/10
p. bol- 18b/17, 23b/1, 23b/19,
32b/5, 99b/11, 112b/13
pîrlik -2- [F+T] Yaşlılık, ihtiyarlık.
p.+de 29b/14

p.+din 99b/11

pîr-dil -1- [F] Gönül çelen, gönül ustası.
p. 145a/7

pîşe -1- [F] Meslek, sanat.
p. (p. kavmi) 16b/13

pişir -1- Pişirmek.
p.-üp irdi 20a/10

pîşvâ -3- [F] Önder, başkan.
p. (p.-yı Tayiçüt) 21a/2
p.+sı 11b/4, 16b/2

piyâde -3- [F] Yaya asker.
p. 18a/18
p. bol- 115b/18
p. kal- 108a/19

pūhte -2- [F] Yemek.
p. 20a/10, 31b/7

puhte -1- [F] Yemek.
p. 126b/16

pūşide -1- [F] Örtülü, örtünmüş.
p. 9b/6

pürsiş -2- [F] Soruş, sorma.
p. kıl- 97a/7, 110b/6

pür-berceste -1- [F] Seçilmiş.
p. 61a/3

pür-fütūh -1- [F+A] Fetih dolu.
p. 117a/17

pür-nūr -2- [F+A] Nurlu, nurla dolu.
p. bol- 4b/6
p. ol- 123b/8

pūşt -2- [F] Aka, sığınak.
p. 143b/1
p. ü penâh 116b/9

pūşte -1- [F] Tepe, yığın.
p.+ğa 29a/2

R

rab -1- [A] Allah, yaratıcı.
r. 147b/15

ra^cd -2- [A] Yıldırım.
r. 133a/12
çav-ı r. 133a/5

rağbet -2- [A] İhtiyak, talep, rağbet.
r.+i 94b/9
r.+leri 127b/8

rāhat -2- [A] Huzur, sıkıntısız..
r.+mı 145b/4
r.+ı 118a/5

rahm -3- [A] Anne karnı.
r. 134a/1, 134a/18
r. kıl- 136a/1

rahmet -1- [A] Bereket, Allah'ın yardımı.
r. 145b/8

rahne -1- [F] Gedik, delik, yarık.
r.+ler 133b/14

rahş -1- [F] Gösterişli, güzel at.
r.+ın 146a/4

rāhzen -1- [F] Yol kesen, haydut.
r. (merdümân-ı r.) 123b/1

rāh-nümāsı -1- [F] Yol gösteren, kılavuz.
r. 140b/4

ra^cıyyet -6- [A] Halk, tabi olan kimse-ler.
r. 36b/14, 126b/14, 143b/1
r.+ğa 88a/6, 126b/12
r.+ler 143a/14

ramazān -4- [A] Hicrî dokuzuncu ay.
r. 105b/16, 115b/6, 136a/18
r.+mıng (māh-ı r.) 126a/2

ra' nā -3- [A] Güzel, hoş, latif.

r. 135b/3, 146a/9

r. irür 134b/8

raşad -9- [A] Bir gök cismini, gökyüzündeki bir olayı âlet yardımıyla tâkip ederek inceleme işi, gözlem

r. 104b/12, 105b/1

r.-ı İlhanî 104b/18

r. bağla- 104b/15, 105b/1, 112b/2

r.+nı 104b/13, 104b/17

râst -15- [F] Doğru, güzel.

r. 89b/4, 89b/6, 148a/13

dest-i r. 6b/7

r. ayt- 23a/7, 94a/9, 122b/17,

124a/18

r. bol- 148a/19

r. dur- 97a/8

r. it- 25b/12

r. kel- 127b/17

r. kııl- 54a/18

r. tol- 3a/10

r. irür 3a/10

râstlık -2- [F+T] Doğruluk, doğru olma.

r. 61a/11

r. birle 14a/6

râvî -1- [A] Bir şeyi kendisinden önceki birinden nakleden.

r. 6a/18

rây -4- [A] Fikir, düşünce.

r. 91a/6, 94a/15

r.-ı nuşret 140b/2

r.+ım 104a/11

râz -1- [F] Gizlenen şey, sır.

r.+ıngı 132a/5

raziya'llāhu 'anh -3- [A] Allah ondan razı olsun.

r. 4b/5, 4b/10

r.+nı 4b/7

râzî -9- [A] Kabul eden, uygun gören.

r. 65b/11, 93a/18, 102a/18

r. bol- 49b/13, 85b/8, 106b/14, 107b/2, 114b/8

r. imes irdi 77a/12

rebî'ü'l-evvel -3- [A] Hicrî üçüncü ay.

r. 51a/16, 111b/6, 112b/1

receb -1- [A] Hicrî yedinci ay.

R. 111b/16

refik -3- [A] Akadaş, yoldaş.

r. 117b/11

r. bol- 142a/1

r. ol- 2b/9

rehber -2- [A] Kılavuz, rehber.

r.+idür 2b/2

r.+i 144a/2

reh-nümây -1- [F] Yol gösteren, kılavuz.

r.+ım 116b/7

reh-nümün -1- [F] Rehber, kılavuz.

r. kııl- 141b/5

reme -1- [F] Sürü.

r. 23a/9

remz -1- [A] İşaret, kısaltma.

r.+idin 94b/3

renc -1- [F] Ağrı, sızı, zahmet.

r.+ini 53b/12

rencide-5- [F] İncitmek, kırmak.

r. bol- 8b/17, 10a/1, 29b/4, 55a/6, 75b/16

renciş -1- [F] İncinme, ıztırap, keder.

- r. bol- 29a/15
- rencür** -3- [F] İncinmiş, sıkıntılı.
r. bol- 13a/18, 54a/2
r.+ı 111b/5
- rencürlük** -1- [F+T] Rahatsızlık, incinmişlik.
r. 76a/1
- reng** -3- [F] Renk.
r. 123a/15, 123a/16
r.+imni 131b/2
- resâyil** -1- [A ç.] Mektuplar, küçük yazılar.
r.+idin 146a/10
- resm** -4- [A] Adet, tavır, durum, eser.
r. 90a/4
r.+i 3b/2, 47a/11, 147a/9
- resûl** -7- [A] Kitap verilmiş olan peygamber. İslâmî metinlerde Hz. Muhammed için kullanılan ifade.
r. 131b/15
hâzret-i r. 4b/2
r.+nîng 129b/15
r. ‘aleyhim 131b/15, 131b/19, 132a/3
r. ‘aleyhi’s-selâm 131b/9
- revâ** -3- [F] Layık, uygun, yerinde.
r. 140a/3
r. turur 127a/8
r. tutmadı 141a/18
- revâc** -2- [A] İtibarı olma, herkes tarafından aranır olma.
r. ber- 5a/10
r.+ı 120b/5
- revâk** -1- [A] Bir yapının ön kısmındaki üstü örtülü, önü açık yer
- r.+ı 140a/15
- revân** -17- [F] Yürüyen, giden.
r. bol- 18a/4, 44b/11, 45a/8, 51b/12, 52a/11, 62b/4, 68a/19, 78b/2, 107a/10, 114b/10, 114b/13, 135a/5, 137a/1, 138b/3, 138b/6, 141a/12
r.+ı 121a/3
- revâne** -3- [F] Yürüme, gitme, yola koyulma.
r. bol- 54a/1, 98a/1
r. kı1- 97a/16
- revân-bağış** -1- [F] Hayat veren, can bağışlayan.
r. 141b/11
- revende** -1- [F] Giden, yürüyen, gidici.
r.+din 31a/1
- rezm** -3- [F] Kavga, savaş, cenk.
r. 146a/4, 146a/5, 147b/15
- re’y** -1- [A] Görüş, oy.
r. 58b/11
- rızk** -1- [A] Allah'ın yaşaması için herkese takdir ettiği nimet.
r.+ın 116b/5
- ri‘âyet** -5- [A] Uyuma, bir şeyin kurallarına uygun davranma.
r. 85a/5
r. kı1- 85a/5, 93a/18, 133b/8
r.+leridin 85a/5 5
- rif at** -1- [A] Yücelik, yükseklik.
r. (âsmân-ı r.) 120b/6
- rikâb** -2- [A] Büyük bir kimsenin katı, huzuru.
r.+ın 3b/15, 140a/16, 144a/1
- risâlet** -1- [A] Peygamberlik, resullük.
r. (hâzret-i r.) 120b/1

- rîş** -1- [F] Sakal.
r. 144b/17
- rivāyet** -2- [A] Anlatmak, nakletmek, aktarmak.
r. 20b/8
r. kı1- 53b/10
- riyā** -1- [A] İki yüzlülük.
r.+dın 3a/17
- riyāzet** -4- [A] Dünya lezzetlerinden sakınıp çok ibadet etme.
r. 123a/11, 139a/19, 147a/4
r.+le 139b/2
- rū-be-rū** -1- [F] kırş. rū-be-rūy.
r. bol- 145b/11
- rū-be-rūy** -3- [F] Karşı karşıya, yüz yüze gelme.
r. 9a/2, 104a/17
r. bol- 45a/15
- rūdhāne** -7- [F] Su kanalı.
r. 18b/13, 30a/9, 59a/18, 97b/15
r.+de 31a/9
r.+side 115a/16
r.+sin 20b/7
- rūh** -3- [A] Can, ruh.
r.+ı 121a/3
r.+uñgı 129b/16
r.+larımñg 117a/17
- ruhsār** -1- [F] Yanak, yüz.
r. irür 3a/16
- ruḥşat** -1- [A] İzin, müsaade.
r. 142b/6
- rusül** -1- [A ç.] Allah'ın elçileri, resuller.
r. (şāh-ı r.) 120a/8
- rūşen** -4- [F] Parlak, aydınlık.
r. 3b/4, 131b/15
r. bol- 54a/11, 78b/9
- rūşen-zamīr** -2- [F+A] Gönlü aydın olan, gerçeği bilen.
r. 144b/7, 144b/10
- rūy** -3- [F] Taraf, cihet, yüz.
r. ber- 106a/1
āb-ı r. 140b/5
pādişāh-ı r.-ı zemīn 97b/4
- rūy-be-rūy** -9- [F] Karşı karşıya, yüz yüze gelme.
r. 54a/16, 114a/17, 137a/15
r. bol- 38a/2, 106a/18, 115b/14
r. koy- 26b/13
r.+da 137a/9
r.+dağ1 137a/16
- rūz** -4- [F] Gün, gündüz.
r. 54b/1, 62b/17, 113a/10
kār-perdāz-ı r.-i neberd 145a/7
- rūz-be-rūz** -1- [F] Günbegün, günden güne, her gün.
r. 147a/12
- rūze** -3- [F] Oruç.
r. 115a/9, 127a/9
r.+sin 126a/3
- rūzī** -4- [F] Nasip, kısmet.
r. kı1- 123a/13, 127a/12, 131a/15, 143a/14
- rūzigār** -1- [F] Rüzgar, esinti.
r. 65a/2
- rūcū** -1- [A] Dönmek, geri gelmek.
r. kı1- 9a/16
- rūsūm** -1- [A ç.] Vergiler.
r. (r.-ı ḥalāyık) 2b/9

S

sa' âdet-21- [A] Mutluluk, ikbal.

s. 3b/7, 3b/9, 3b/15, 92b/3, 117a/1,
118a/7, 140a/16, 140b/1, 140b/9,
141a/12, 142b/12, 145b/8

hādī-i s. 140a/6

s.-i bī-nihāyet 142a/5

s.-i lem-yezeli 2b/9

s.-i nesīm 117a/6

s.+niᅇ 118a/5

s.+ka 143a/17, 143a/18

s.+iniᅇ 143a/19

s.+siz 143a/10

sa' âdetlik-1-[A+T] Mutluluk, bahtiyar.

s. (devlet-i s.) 143b/3

sā' at -7- [A] Saat, zaman.

s. 96a/2, 114b/9, 122a/17

s.+dur 114b/8

s.+ge 136a/15

s.+din 18a/12

s.+de 99b/18

şabāᅇ -11- [A] Sabah.

ş. 107b/10, 122a/15, 135a/4

ş.+ı 97a/5, 109b/11, 110b/2,

112a/7, 114b/11, 137a/6, 137a/7,
137a/10

sabaş - -1- Savaşmak, cenk etmek.

s.-tılar 106a/6

şābirliᅇ -1- [A+T] Sabırlılık.

ş. 47a/7

şabr -5- [A] Sabır, tahammül.

ş.+ı 94b/2

ş.+ın 94b/10

ş. it- 138a/7, 138a/8

ş. kıl- 77a/15

saç -2- Saç.

s.+ı 68a/5, 89a/11

saç - -3- Saçmak.

s.-ar-sizler 126b/18

s.-ıp 133a/9

saçıl - -1- Saçılmak, dağılmak.

s.-ğan 133a/2

şad -11- [F] Yüz sayısı.

ş. 32a/5, 32a/6, 144a/11

ş.-i Büzürᅇ-i Çiᅇiz ᅇan

31b/12

ş.-i Cemāl ᅇvāce 32a/1

ş.-i Elenᅇer Bavurçı 32a/1

ş.-i İl Temür Bavurçı

31b/12

ş.-i Koᅇᅇkiyaday 32a/3

ş.-i Olday ᅇorçı 31b/12

ş.-i Yesün To'a 32a/3

ş.-i Yürki Bavurçı 31b/12

sa' d -1- [F]

s. 103a/3

kevkeᅇ-i s. 142a/14

şadā -1- [F] Ses, nida.

ş.+sıdın 44b/12

şadaᅇa -1- [A] Yardım, hayır.

ş. ber- 111b/3

şādıᅇu'l-ᅇavl -1- [A] Sözünde doᅇru,
emin olan.

ş. (nev' -i ş.) 14a/9

şadr -1- [A] Kalp, sine.

ş. (ş.-i islām) 125b/19

şadr-niᅇin -1- [A+F] Baᅇta oturan,
baᅇkanlık eden.

ş. 117a/12

sa' dü'd devletü ve'd-dîn -1- [A] Din ve devletin mutluluk kaynağı.

s. 143b/2

şaf -6- [A] Saf, çizgi, halka.

ş. 145a/8

ş. tart- 106a/2, 137a/15

ş. tut- 29a/5

ş.+ıdın 131b/18, 131b/19

şâf -1- [A] temiz, duru, berrak.

ş. idi 145a/6

şafâ -3- [A] Rahat, kedersizlik.

ş. 143a/16

mekân-ı ş. 141b/10

ş.+sı (nüzhət-i ş.) 140a/11

sağ -1- Sağ.

s. kol 52a/11

sağın -1- Düşünmek, hatırlamak. **krş.**

sağın-

s.-ıp 129b/17

şâhib -10- [A] Bir şeyin maliki, sahibi.

ş.-i a' zam 140a/3

ş.-i cemâl 98b/3, 112a/16

ş.-i devlet 11a/8

ş.-i ğaraž 15a/10

ş.-i kemâl 142b/5

ş.-i sırr-ı mi' râc 2b/3

ş.-i tâc-ı hâkân 2b/15

ş.-i vukûf 54b/19

ş.+ğa 64a/17

şâhibü's-seyf -1- [A] Kılıç sahibi, devlet sahibi.

ş. (ş. ve'l-kalem) 3b/14

şâhib-kırân -14- [A] Kutlu olduğu düşünülen zamanlarda doğanlar.

ş. 3b/10, 40a/16, 70a/8, 82b/17, 91b/11, 100b/9, 117a/18, 117b/1, 117b/6, 120b/7, 120b/10, 122a/8, 146a/1

ş.+dur 3a/12

şâhib-kırânî -1- [A] Kutlu olduğu düşünülen zamanlarda doğanlar.

hâzret-i ş. 120b/7

sâhil -1- [A] Kıyı, deniz kenarı.

s.+e 3b/1

şahın -4- [A] Meydan, orta.

ş. 145b/16

ş.+ınınġ 140b/4

ş.+ına 140a/14

ş.+larıda 117a/6

şahrâ -7- [A] Ova, çöl.

ş. 51b/16

ş.-yı Muş 56a/14

ş.+ğa 56a/14

ş.+da 6a/1, 53b/2, 18b/13

ş.+larda 16b/15

şahrâ-nişin -3- [A+F] Çölde oturan.

ş. 7b/10

ş. irmiş 7b/11

ş.+ni 10a/9

şâ' ika -1- [A] Yıldırım.

ş. 101a/7

sağ -1- Düşünmek.

s.-mağa 114b/19

sağal -1- Sakal.

s.+ı 89a/11

sağın -5- Düşünmek. **krş.** sağın-

s.-a tururlar 124b/1

s.-san 42b/13

s.-ıp 57a/5

s.-mayım 24b/17

- s.-mañg 124b/10
- saķınç** -3- Düşünce, fikir.
s.+ım 42a/17
s.+ımnı 42b/1
s. kı1- 38a/9
- saķındur** - -1- Düşündürmek.
s.-dı 55b/6
- sāķi** -1- [F] Kadeh sunan.
s. 135b/6
- sāķin** -1- [A] Yerleşik, bir yere yerleşmiş.
s. bol- 141b/5
- saķla** - -56- Korumak, gizlemek.
s.-r-siz 57a/3
s.-r ikendür 39b/19
s.-r irdi 48b/6, 55b/3, 93a/1,
110a/18
s.-r irdiler 66a/7, 90a/5
s.-rlar 9a/17
s.-dı 9b/6, 18a/15, 20b/7, 22a/8,
32b/8, 65a/2, 85b/9, 87b/10, 90a/11
s.-dı irse 13b/11
s.-dılar 13b/9, 60b/15
s.-p 43a/11
s.-p turur 128b/13
s.-ğay 9a/17, 85b/1, 87a/9
s.-y turur irdi 94b/1
s.-y-miz 107a/3
s. 88b/13
s.-ğıl 121b/4
s.-sun 107a/2
s.-ñgız 56b/3, 107b/15
s.-ğalı 97a/5
s.-p 14a/1, 14a/2, 22a/11, 22a/12, 23b/4,
31b/6, 41b/3, 43a/11, 47a/15, 60b/1,
- 87b/4, 90a/10, 93a/18, 95b/2, 103a/12,
108a/4, 110a/14, 112a/8, 148b/1
s.-ğan 14b/7
s.-maķnı 22b/12
s.-may 135b/7
- saķlan** - -1- Saklanmak.
s.-ur irdi 64a/13
- saķlat** --1- Muhafaza etmek, saklamak.
s.-ur 17a/15
- sal** - -33- Göndermek, salmak.
s.-ur irmiş 107b/5
s.-dım 80b/19
s.-dı 12a/9, 38a/18, 144a/18
ķurgan s.-dı 38b/4
talāķ s.-dı 148b/9
s.-dı irse 115b/13
s.-dılar 22a/9, 53a/12, 122b/5
s.-dılar irse 54b/11
s.-ıp 31a/5, 35b/7, 51a/19, 53a/1,
56a/1, 57a/7, 69a/14, 100b/19, 103a/9,
104b/7, 122a/15
ilgeri s. 110b/6
ot s. 117a/4
zelzele s. 141a/6
s.-ıp iken 125b/11
s.-ayın 80b/1
s.-saķ 126a/15
s.-ur 61a/5
s.-ma 138a/7
s.-maķ 52a/2
s.-mañgız 138a/6
- sal** -2- Nehir veya gö1 taşıtı.
s. 136b/12
s.+lar 137a/10
- şalābet** -2- [A] Katılık, sertlik.

- ş. (ş.-i Çiñgiz Hân) 30b/13
ş.+idin 124a/16
- şalâh** -5- [A] Kurtuluş.
ş. 85a/12, 143a/5
ş. kör- 47a/16, 109a/19
ş.+iñgiz 80b/1
- şalâvât** - -1- [A ç.] Dua.
ş. (ş.-i nâ-maḥdûd) 117a/11
- saldur** - -1- Daldırmak, salmak.
s.-dı 64b/2
- salğa** - -1- [M] Göndermek, haber etmek.
s.-p 43a/9
- sâlik** -1- [A] Bir yola, tarikata vs. girmiş olan.
s. (‘âşık-ı s.) 120a/5
- şalla’llâhu** -1- [A] Allah'ın selamı.
ş. 4b/2
- salṭanat** -2- [A] Hükümdarlık, sultanlık.
s. 131b/6
s. kı1- 64b/7
- salṭanat-me'âb** -1- [A] Hükümdarlığın sahibi.
s. (cenâb-ı s.) 142a/3
- san** -7- Sayı, miktar.
s. 140a/4
san s. 25a/13
s.+ın 138b/11
s.+ıda 144b/11
s.+sız 4a/15, 135a/8
- sana** - -1- Saymak, hesap etmek.
s.-dılar irse 45a/5
- sanaç** -1- Meşinden yapılan tulum, dağarcık.
s.+ğa 39b/4
- sançıla** - -1- Savaşmak, vuruşmak.
s.-ğanı 121a/18
- sançış** - -3- Savaşmak, vuruşmak.
s.-ıp 38a/5
s.-ıp turur 35b/2, 36a/3
- sançış** -2- Savaş.
s. bol- 126a/2
s. kı1- 37b/11
- şandalı** -1- [A] Kürsü, sandalye, tabure.
ş.+de 97a/6
- şanduk** -3- [A] Sandık.
ş.+ın 98a/12, 109a/6, 111b/7
- şanem** -3- [F] Put.
ş. 133b/3
ş.+ler 133a/17
ş.+lerinin 133a/13
- şānī** -2- [A] İkinci.
ş. 147b/8
Cemşid-i ş. 3a/4
- şāni**^c -2- [A] Sanatkar, Allah.
ş. 120a/4
ş.-i Müfettiḥü'l-ebvâb 145a/10
- sarây** -6- [F] Büyük gösterişli bina, hükümdarların evi.
s. 100a/4, 103a/16
s.+ğa 56b/17
s.+da 37b/2, 56b/17
s.+ında 56a/2
- şarf** -1- [A] Vermek, harcamak.
ş. 145b/2
- sarı** -33- Taraf, yön, -e doğru.
s. 38a/9, 45a/8, 50a/7, 50a/12, 50a/14, 51a/10, 51a/13, 52a/12, 55a/12, 55a/13, 56a/7, 56a/14, 58b/18, 58b/19, 59a/1,

60a/12, 61b/19, 62a/3, 62a/5, 68a/18,
79a/15, 84b/18, 88a/1, 95a/11, 120a/7,
122b/10, 123b/13, 141b/19, 142a/9,
142b/3, 143a/8

s.+dın 62a/2

s. irmiş 50a/4

sarı -1- Sarı.

s.+dın 40a/13,

sat - -1- Satmak.

s.-ar irmiş 100a/9

satğın -2- Satın alma.

s. al- 39b/13, 39b/15

satığ -1- Satış, veriş.

s. 119a/4

satu -3- Siper, kale kuşatmasında
kullanılan mancınk.

s.+lar 54a/17, 133b/13, 136a/14

sav - -1- Savmak, göndermek.

s.-ıp 48b/6

savıt - -1- Soğutmak.

s.-tum (kōngül s.) 8b/3

savrun -2- Vergi.

s. 136a/10

s.+lar 134a/10

savuk -5- Soğuk.

s. 50a/12, 52b/1, 57a/14

s.+dın 53a/6

2. Uzak, uzaklaştırılmış.

s. 56a/16

sa'y -16- [A] Çalışma, gayret.

s. 91b/3

s.+i 94a/19

s. kı1- 12b/19, 13a/7, 61a/15,

80b/2, 92a/11, 95b/2

s.+lar (s. kı1-) 12b/9, 27a/3,
48b/19, 85a/4, 91b/6, 94a/1, 100b/1,
134a/12

say -1- Çay, nehir.

s. 145b/16

sāyir -1- [A] Diğer, öteki, başka.

s. 27b/11

sayla - -7- Ağırlamak.

s.-dı 30b/18, 117b/9

s.-ğıl 42a/4

s.-p 124a/5, 127a/16, 128a/8,

130a/12

sāz -2- [F] Söz, hüküm.

s. 58b/7, 123a/17

sebeb -24- Sebep, neden.

s. 3b/9, 78a/1, 95a/5

s. bol- 119a/15, 110b/7, 119a/12,

124a/8

s.+dın 4a/2, 13b/9, 16a/9, 16b/8,

20b/8, 40a/16, 40b/13, 47a/7, 53b/2,

55a/5, 94b/4, 94b/10

s.+i 19b/16, 36b/9, 61b/14,

104b/14

s.+indin 64b/4

seçe -1- Serçe.

s. 24b/5

sed(d) -1- [A] Engel, set

s. 56b/13

s.+i 29a/1

sefer -2- [A] Gazve, savaş.

s.+de 40b/11

s.+iğa 80a/14

sehā -1- [A] El açıklığı, cömertlik.

s.+sıdın 117b/15

sehāvet -5- [A] El açıklığı, cömertlik.

- s. 3a/12, 47b/1, 63b/17, 146a/9
s.+de 3a/15
- seher** -4- [A] Sabah vakti.
s. 112b/1, 123b/4, 135a/5
s.+i 133a/10
- sehi** -1- [F] Doğru, düzgün.
s.+niĝ 142a/18
- sekiz** -23- Sekiz.
s. 32a/6, 60a/7, 72b/17, 73a/17,
78a/11, 81a/17, 81b/15, 83a/15, 98a/9,
111a/15, 113a/8
on s. kerrât 66b/6
s. miĝ kişi 110a/4
s. yüz kişisin 114a/18
s. yüz toĝsan 122a/2
s. yüz yetmiş sekiz 37b/7
s.+de 4a/8
altı yüz otuz s. 58b/2, 86b/6
sekiz yüz yetmiş s. 37b/7
toĝuz yüz s. 136a/18
toĝuz yüz s. 137a/14
s.+inde 141b/7
- sekizinç** -5- Sekizinci.
s. 12a/16, 26a/3, 91b/19, 98b/12,
101a/12
- seksen** -5- Seksen.
s. 99b/1
altı yüz s. bir 79b/5
s. iki 14a/5
s.+de (altı yüz s.) 79a/13
yeti yüz s. 38b/3
- selâm** -3- [A] Selam, kurtuluş.
s. 120a/10
müheymin-i s. 120a/12
s. biti- 38a/16
- selâmet** -4- [A] İyilikte olma, esenlik.
s. 18a/4, 104b/5
s.-i sâhile 3b/1
s. bol- 141a/13
- şelâşe** -2- [A] Üç
ş. (ş. ve tis'în ve sitte miye) 99b/2
ş. ve şemânine ve sitte
miye 111a/3
- selâtin** -2- [A ç.] Hükümdarlar, sultanlar.
s. (nebeviyyü'l-aĝlâku'ş-şemm-i
s.) 2b/11
s.-i ser-dârları 145a/14
- semâ'** -1- [A] İşitme, duyma.
s. 8b/10
- şemâne** -2- [A] Üç.
ş (hamse ve ħamsîn ve ş. miye)
102a/3
ş. ve sittine ve sitte miye 107a/6
- şemânin** -3- [A] Otuz.
ş. (ş. ve sitte miye) 109a/3
eĥade ve ş. ve sitte miye 109b/1
şelâşe ve ş. ve sitte miye 111a/3
- semürt** - -1- Olgunlaşmak, geliş-mek,
semirmek.
s.-gey 107a/12
- semüz** -2- Olgunlaşmış, gelişmiş,
semiz.
s. 66a/6
s.+rek 66a/7
- sen** -48- krş. sin
s. 8b/6
s.+iĝ 1b/9, 8a/3, 39a/1, 46a/11
s.+i 8b/4
- saĝa** (21)

2a/1, 8a/14, 23a/6, 24b/16, 24b/17,
25a/9, 42a/13, 42b/9, 64a/3, 79b/15,
88b/6, 89b/19, 102a/8, 107a/17,
109b/16, 123a/13, 123b/3, 131b/1,
132a/3, 133b/3, 143a/9

senā -4- [A] Övme, medih.

s. 140a/2

s.-yı mütevāfir 116b/16

s.+dın (dürūd-ı s.) 117b/7

senā-ḥyān -1- [A+F] Övgü okuyan, öven.

s. 143a/8

sene -10- [A] Yıl, sene.

s. 28b/2, 96a/3, 98b/18, 99b/2,

101b/19, 107a/6, 109a/3, 109b/1, 111a/2,
149a/3

ser -2- [F] Baş.

s. 142b/8

s. kı1- 140b/1

serāb -1- [A] Hayal edilemeyecek
kadar güzel yer.

s. 119a/17

serā-perde -5- [F] Padişah çadırı, otağ.

s. 117a/12

s.+niṅ 45a/17

s.+si 45a/18

s.+siğā 45a/17

s.+side 117b/2

serāsime -2- [F] Sersem, şaşkın.

s. kı1- 133a/19, 141a/6

ser-bāzlık -1- [F+T] Cesurluk, yiğitlik.

s. 22b/11

ser-dār -4- [F] Yönetici, komutan.

s. 141a/1

s. kı1- 89a/7

s.+ı 27b/10, 53a/11, 79b/13

s.+ını 49a/17

s.+ları 145a/14

ser-efrāz -3- [F] Yükseklerle uzanan,
başını kaldıran.

s. 117b/6

s. bol- 140a/18

s. kı1- 140a/17

ser-encām -1- [F+A] Bir işin iyi veya
kötü sonu, akıbet.

s. kı1- 62b/7

ser-firāz -2- [F] Yükseklerle uzanan,
başını kaldıran.

s.+ı 2b/11, 3a/11

ser-gerdān -2- [F] Ne yapacağını
bilmeyen, şaşkın.

s. bol- 96b/18, 108a/13

ser-ḥad(d) -18- [F+A] Sınır, uç bölgesi.

s.+niṅ 27a/2

s.+ni 25b/3, 66b/18

s.+ğa 12b/5

s.+de 9b/11, 25b/2, 34a/5

s.+i 50a/5, 66b/15, 78b/15

s.+iğā 66b/1, 66b/15

s.+ige 59a/9, 59a/19, 115b/11

s.+idin 62a/11

s.+ide 66b/11

s.+lerğa 59b/1

serir -2- [A] Taht.

s. (āfitāb-ı s.) 120b/6

s.-i 'arşğa 2b/3

ser-ḥāyl -1- [F] Süvari komutanı.

s. (s.-i şāhen-şāh-ı āfāk) 3a/2

ser-heng -1- [F] Bekçi, yasakçı.

s.+ler 144a/6

ser-hōş-1- [F] Sarhoş, ayık olmayan.

s. ikendürler 85a/6

ser-keşlik -3- [F+T] İtaatsizlik, dik kafalılık.

s. 19a/4, 102a/7

s. kı1- 12b/14

ser-mend -1- [F] Bey, büyük kimse.

s.+lerğa 63b/16

ser-mu'în -1- [F+A] Çok yardım eden, yardımcı.

s. 3b/1

settār -1- [A] Hata ve günahları örten, Allah.

s. 1b/8

sev - -9- Sevmek, beğenmek.

s.-er-min 8a/14

s.-er 8b/11

s.-er irdi 25a/12, 50a/1

s.-señg 8a/13

s.-ip 8b/7, 61a/14

s.-genidin 134b/7

s.-mey turur 8a/16

şevāb -1- [A] Doğru, iyi olan.

ş. (' ayn-ı ş.) 146a/15

şevābit-1- [A ç.] Sabit olanlar.

ş. (ş.-i sipāh) 142a/6

sevdā -2- [A] Kuvvetli sevgi, aşk.

s. 143b/12

s.+ların 119a/4

sevdür - -1- Sevdirmek.

s.-ür 132a/7

sevin - -1- Sevinmek.

s.-di 77b/7

sevinç -1- Sevinç, mutluluk.

s.+i 37a/19

sevinçle - -1- Müjde vermek.

s.-y 36a/15

sevinçile - -1- **krş.** sevinçle-

s.-y 128a/16

seyl -2- [A] Sel, afet.

s. 53b/1

s. kel- 102a/5

seyyār -1- [A] Gezip dolaşan, yeri belli olmayan.

s. (hüsrev-i encüm-i s.) 141b/14

seyyāre -1- [A] Gezegen.

s.+dür 140a/15

seyyid -6- [A] Efendi, önder.

s. 103a/7, 144b/6, 144b/9

s.-i ' aşık 144b/7, 144b/10

s.+leri 146b/3

sezā -1- [F] Yaraşır, uygun, layık.

s.+sın 136a/19

sezā-vār -1- [F] Yaraşır, uygun, layık.

s. 145b/19

şıdık -1- [A] Bağlılık, sadakat.

ş.+1 148a/19

şiddik -1- [A] Çok bağı, aşırı sadakatli olan. Hz. Ebu Bekir'in lakabı.

Ebū Bekr-i Ş. 117b/8

şıfat -5- [A] Görünüş, nitelik.

ş. 122a/10

mazhar-ı ş.-ı vācibü'l-müte'āl
117a/12

ş.+1 2b/8, 3b/4

ş.+1ñg 116b/12

şıfat -1- [A] Nitelikler, sıfatlar.

ş. 126b/13

şıfatlık -1- [A+T] Görünüşlü, sıfatlı.

ş. 127a/6

- şifalık** -1- [A+T] Görünüşlü, sıfatlı.
ş. 126b/13
- sığ** - -3- Sıgmak, uymak.
s.-ar 147a/11
s.-ar irdi 61a/1
s.-mas 147a/11
- sığın** - -4- Kendini korumak için bir kimseye veya yere gitmek, sığınmak.
s.-a kel- 79b/15
s.-dılar 143a/11
s.-ıp 126a/17, 145a/17
- sığındır** - -1- **krş.** sığındır-.
s.-dı 108a/15
- sığındur** - -1- Vermek, yerleştirmek.
s.-ur irdi 61a/7
- şıgır** -2- On iki hayvanlı Türk takviminin ikinci yılı, öküz.
ş. (ş. yılı) 61b/14
- şıhhatlık** -1- [A+T] Sağlıklı olma, iyi olma.
ş.+ğa 111a/18
- sın** - -2- Kırmak, kesmek.
s.-ar-miz 103a/9
s.-ar-siz 44a/5
- sındur** - -5- Kırdırmak, kestirmek.
s.-dı irse 62b/15, 99a/10
s.-up tururlar 44a/2
s.-uñg 44a/1
s.-a almay tururlar 44a/3
- sınuq** -2- Kırık.
s. 123b/7
s.+lardın 123b/7
- sırr** -3- [A] Gizli söz, sır.
s. (şâhib-i s.-ı mi' râc) 2b/3
s.+ımnı 134b/9
- s.+ını 134b/9
- sıyurğa** - -1- [M] Hoş tutmak, ağır-
mak.
s.-p 67b/9
- sıyurğal** -1- [M] Hürmet, ağır-
mala.
s. kör- 59b/2
- sibāk** -1- [A] Bir şeyin öncesi, geçmişi.
s. 144b/17
- sih** -2- [F] Mızrak, şiş.
s. ber- 18a/3
s.+ları 17b/11
- sihr** -1- [A] Büyü.
s.+idindur 111b/3
- sikke** -2- [A] Para.
s.+ni 3b/16, 102b/9
- silāh** -3- [A] Silah.
s.+lar 96b/8
s.+ların 96b/5, 97a/1, 103a/9
- silāhlık** -1- [A+T] Silahlı.
ş. 107b/11
- silāh-pūş** -1- [A+F] Silah kuşanan.
s. bol- 110b/1
- silsile** -1- [A] Halka, dizi, sıra.
s.+siğa 120a/13
- simyā** -1- [A] Harflerin ve rakamların sırlarının olup bunlarla insanlara ve aşyaya müdahale edebilme ilmi.
s. 52a/17
- sin** -67- Sen **krş.** sen
s. 2a/1, 2a/3, 2a/4, 2a/6, 8a/2, 8a/13, 8b/3, 8b/5, 25a/15, 42b/9, 53b/15, 56a/12, 57a/14, 78b/10, 80a/10, 88b/9, 88b/11, 89b/19, 102a/9, 102b/7, 103a/2, 105b/15, 122b/16, 126b/7, 128b/2, 131b/4, 131b/5, 133b/5, 147a/1

s.+iṅg 2a/2, 8b/5, 17b/10, 24b/16, 78b/9,
80b/19, 88b/5, 88b/6, 88b/10, 88b/15,
90a/2, 90a/8, 90b/11, 110b/7, 124a/5,
129a/16, 134b/11

s.+sin 133b/3

s.+din 8b/2, 23a/2, 90b/6, 90b/12

s.+i 8a/14, 8a/15, 8b/1, 23a/3,
25a/14, 90b/6, 90b/8, 123b/2, 128b/4,
139a/16

s. birle 23a/1, 25a/14, 39a/2

siz -59- Siz.

s. 40a/10, 52a/13, 56b/13, 102a/16,
109b/12, 114a/14, 114b/13, 122b/19,
124a/8, 136a/7, 138a/2

s.+niṅg 30a/15, 56b/14, 79b/16,
94b/18, 108a/3, 114a/8, 115a/13,
134a/13, 137a/7, 143b/6, 143b/7, 143b/8

s.+ni 29b/14

s.+ge 35a/11, 88b/7, 102a/15,
102a/16, 105b/14, 109b/15, 124b/1,
124b/15, 127a/12

s.+din 136a/8

s.+ler 20a/8, 39b/10, 44a/3, 55b/7,
56b/13, 57b/16, 97a/7, 97b/18, 124b/10,
124b/12, 126b/2, 132b/2, 132b/17,
138a/2

s.+lerniṅg 80a/19, 80b/1, 124b/9

s.+lerni 41b/7, 138a/6

s.+lerge 44a/4, 138a/2

s.+lerdin 96b/15, 97a/8, 114a/12,
133a/17, 133a/19

siṅgil -6- [M] Kız kardeş.

s. 128a/7, 148a/7

s.+i 50a/3, 61b/2

s.+in 134a/11, 138b/14

sipāh -3- [F] Asker.

s. 142a/7, 145a/13

s.+ı 144b/3

sipāhī -1- [F] Süvari, atlı asker.

s.+lerin 35a/18

sipās -2- [F] Övgü.

s. 116b/16, 140a/2

sipehsālār -1- [F] Başkomutan.

s. (s.-ı ḥayl-ı enbiyādur) 2a/9

sipih -3- [F] Talih, baht.

s. (s.-i devlet) 2b/19

s.-i sūḥā 142b/18

s.-i ʿizz 142a/14

sīrāb -1- [A] Suya doymuş, suya
kanmış.

s.+ı (dürr-i s.) 2b/12

sīret -2- [A] Karakter.

s. 112b/8

s.-i aḥlāk-ı pesendīdesi

63b/14

sitāre -1- [F] Yıldız, gezegen.

s. (s.-i zū-dābbe) 100b/3

sitāyiş -1- [F] Övgü, medih.

s.-i mütekābir 116b/16

sitte -11- [A] Altı.

s. (erbaʿa ve tisʿine ve s. miye)

115a/3

ḥamse ve ḥamsīn ve s. miye 98b/18

ḥamsīn ve s. miye 102a/1

s. ve tisʿin ve s. miye 105b/16

şelāşe ve şemānīne ve s. miye 111a/3

şelāşe ve tisʿin ve s. miye 99b/2

semāne ve erbaʿin ve s. miye 96a/3

şemāne ve sittine ve s. miye 107a/6

şemānīn ve s. miye 109a/3

ehade ve şemānīne ve s.-miye 109b/1

sittīn -1- [A] Atmış.

s. (şemāne ve s. ve sitte miye)

107a/6

siyāh -2- [F] Siyah, kara.

s. 117a/15

siyāset -1- [A] Politika.

s.+ler 35b/18

siz - -1- Farketmek, sezmek.

s.-ip 142b/8

soġat -1- [M] İhsan, armaġan.

s.+iŋg 46a/10

şoġbet -6- [A] Akadaşlık, muhabbet,

sohbet.

ş. kıl- 131b/2

ş. tut- 97a/1

ş.+ġa 63a/6

ş.+in 141a/17

ş.+ide 147b/5

ş.+ler 106b/10

şoġbetlik -1- [A+T] Dostlar, sohbet

edenler.

ş. 147a/16

sokaġ -1- [A] Sokak.

s.+da 69a/14

sol -15- Sol.

s. 10b/6, 10b/15, 11a/1, 23a/19,

34a/16, 65b/13, 65b/14, 97b/9, 111a/4

s.+ġa 10a/15

s.+ına 141a/13

s. kol 11b/14, 33a/4, 34a/10,

92b/15

sol - -1- Solmak, kurumak.

s.-mas 129b/19

soŋg -267- Son, arka.

s. 3b/12, 4b/2, 5a/4, 5b/16, 8a/6, 9b/7,

9b/9, 10b/6, 10b/7, 11b/19, 12b/8, 22a/8,

26a/16, 27a/3, 27a/6, 29a/13, 31b/8,

34a/11, 41a/3, 42b/7, 44a/14, 45a/11,

46b/7, 46b/9, 48b/5, 48b/17, 50a/2,

54a/7, 56a/6, 56a/15, 57b/15, 58b/4,

61a/10, 63a/16, 67b/14, 80b/14, 86b/8,

86b/9, 87a/12, 87b/3, 87b/15, 88a/2,

89a/7, 89a/17, 90b/12, 92a/18, 94a/4,

94b/11, 95a/2, 95b/6, 97a/18, 100b/5,

101a/8, 101a/12, 101a/14, 102a/5,

104a/1, 105b/12, 106b/13, 106b/17,

111b/2, 112a/18, 114a/14, 114b/3,

114b/5, 117b/7, 125b/8, 125b/17,

126b/1, 128a/2, 128a/12, 133b/6,

133b/9, 136a/5, 138b/10, 139a/4,

141b/19, 148a/3

alġandın s. 134a/1

andın s. 9a/3, 10b/8, 10b/14, 12b/3,

13b/1, 13b/7, 14b/10, 14b/14, 15a/8,

16a/4, 18a/2, 19b/18, 20b/17, 22a/10,

22a/14, 22b/14, 24b/1, 24b/17, 24b/18,

26a/7, 28a/15, 29b/15, 36a/6, 36b/6,

37b/4, 39a/10, 40a/3, 40a/7, 42b/2,

42b/18, 43a/19, 44a/2, 44a/13, 44a/16,

45a/3, 45a/6, 47b/17, 48b/18, 51a/12,

51b/2, 54b/18, 55a/17, 56a/2, 58a/15,

59b/4, 59b/18, 60a/5, 60a/7, 60a/10,

60a/15, 61a/8, 61b/18, 62a/5, 62a/10,

62b/5, 63a/8, 66b/3, 68b/5, 68b/6,

75b/19, 76a/2, 78a/1, 79b/7, 85b/11,

86b/1, 87a/14, 88a/11, 89a/3, 89a/5,

89a/9, 89a/11, 90b/4, 92b/14, 93a/13,

97a/17, 98a/13, 101b/16, 103a/1, 103a/6,

103a/8, 103a/13, 103a/14, 103a/19,

105b/5, 106a/15, 107a/10, 107b/12,
109b/14, 110a/19, 110b/17, 111a/6,
111b/5, 113a/6, 113a/12, 113a/13,
113a/15, 113a/17, 114a/7, 118a/18,
121b/14, 123b/9, 124a/17, 124b/17,
126b/1, 127a/13, 128a/9, 128a/13,
128b/1, 128b/13, 128b/19, 129a/4,
129a/7, 129a/10, 130a/1, 130a/5, 130a/6,
130a/8, 134b/13, 138b/17, 146b/1,
146b/2, 146b/4, 146b/6, 148a/4, 148a/8,
148a/11, 148b/3, 148b/10

barğandın s. 93a/17
haber-dâr bolğandın s. 8b/19
imdidin s. 31a/4, 106b/12
kelgendin s. 7b/19
keltürgendin s. 45a/5
küçlengendin s. 13b/4
kündin s. 24b/16
musahhar bolğandın s. 10a/17
müddetdin s. 17a/18
neçe maḥaldin s. 25a/12
olturğandın s. 80b/8
ölgendin s. 7a/13
pādişāh bolğandın s. 109a/8
sā' atdin s. 18a/12
toğğandın s. 40a/6
uluğ bolğandın s. 14a/2
vefāt bolğandın s. 121b/5
yoğ bolğandın s. 45a/7
s. bol- 6b/17
s.+da 62b/19
s.+dın 76a/11
s.+ıda 84b/19, 125a/1, 142b/6
s.+um 42a/17

s.+ıdın 4b/4, 15a/6, 26b/14, 37b/19,
50a/13, 51a/14, 52a/15, 53b/5, 56b/1,
59b/12, 63b/6, 109b/15, 110a/4, 110a/9,
110a/10, 110b/4, 125a/3, 125b/4,
127b/13, 135a/1, 136a/2, 136b/18,
138b/7, 143a/3, 148a/13

s.+ığa 48a/7, 52a/14, 115b/17

s.+unda 41b/5

s.+unça 93a/12

s.+ığı 30a/7

songra -3- Sonra.

s. 16b/4, 96b/7, 124b/8

sor - -46- Sormak.

s.-ar 18a/6

s.-ar irdi 14a/6, 89b/13

s.-ar-miz 97a/9

s.-dı 14a/17, 22b/8, 25a/6,
60b/11, 89b/9, 140a/18

s.-dı irse 54b/5, 58a/18, 64b/2

s.-dılar 4b/8, 87b/4, 111a/12

s.-dılar irse 76a/6, 78b/6, 85a/18

s.-updurlar 44a/6

s.-up turur 131b/12

s.-mışlar 131b/1

s.-ğaylar 97a/10

s.-sa 104b/2

s.-salar 44a/7

s.-a 80a/16, 89b/1

s.-ğanda 96b/9

s.-up 14a/15, 36b/19, 38a/19,
63a/13, 63a/14, 64a/16, 80a/4, 110a/5,
114a/13, 143b/5

s.-a bar- 80a/15, 95a/19, 95b/1

s.-a yiber- 77b/6

s.-mada 14a/8

s.-madı 14a/8	s.+ni 4a/18, 8a/17, 23a/7, 25b/11,
s.-madılar 97a/2	45a/11, 61b/13, 63b/8, 76a/8, 80a/4,
s.-mağ 135b/5	85b/4, 85b/9, 87b/6, 88a/15, 90a/4,
sorul - -1- Sorulmak.	90b/8, 95a/3, 95a/15, 122b/17
s.-up 62b/2	s.+ge 52a/13
soyurğa - -2- krş. soyurğa-	s.+din 55a/18
s.-p 27a/12, 27b/3	s.+üm 115a/19, 127b/11, 134b/8
soyurğa - -1- Bahşış vermek, hoş	s.+ümni 80a/19, 102a/13
görmek	s.+ümge 127b/10, 76a/9
s.-p 25b/10	s.+üñdin 8b/5
sök - -2- Sökmek, yerinden çıkarmak.	s.+i 12a/8, 29b/9, 36b/11, 64a/4, 79b/3,
s.-ti irse 90b/5	95a/19, 102b/10, 111a/3, 111b/2, 127a/1,
s.-en 129b/15	129b/12, 131b/18, 144b/16, 146a/13,
sömür - -1- Emmek, sömürmek.	147b/13
s. 80a/9	s.+iniñ 56b/11, 89b/18, 96b/17
söndür - -1- Söndürmek.	s.+in 10b/13, 22a/13, 31a/12, 38a/14,
s.-ür 143a/3	38b/10, 47a/16, 63a/13, 76a/14, 106b/7,
söyle - -1- Söz söylemek. krş. söyle-	106b/8, 131b/13, 131b/16, 145b/6
s.-di 22a/13	s.+ini 131b/16, 131b/17
söz -138- Söz, konuşma.	s.+ige 30a/18, 38b/12, 80a/16,
s. 29b/1, 34b/9, 38a/6, 39b/1, 40a/3,	87b/10, 89b/7, 103a/5, 128a/5, 129b/6
41a/19, 44b/1, 46a/12, 55b/9, 63a/16,	s.+iñge 61b/10
63b/10, 85b/6, 89b/19, 90a/13, 90b/3,	s.+idin 68a/11, 132a/4
96b/16, 97a/2, 97b/2, 123a/17, 124a/10,	s.+üñgüz 94b/18
124a/16, 127b/11, 129b/7, 130a/9,	s.+ler 19a/2, 28a/10, 79b/1,
141b/15, 144a/14, 149a/2	89b/13, 90a/6, 90a/10
s. ayt- 40a/10, 51a/7, 89b/18,	s.+lerniñ 4a/12, 89b/4
90a/5	s.+lerni 3b/18, 4b/19, 89b/9,
s. kirgüz- 89b/19	89b/10, 90a/10, 107b/11, 124b/14
s. ber- 128a/4	s.+lerdin 107a/5
s. çık- 109b/8	s.+leri 21b/2, 132a/6, 146a/13
s. söyle- 24b/4, 107a/1	s.+lerin 38a/16, 42b/8, 80b/9,
s. tigür-102a/15	127a/17
s.+niñ 20a/6, 25a/8	s.+lerini 25a/7, 115a/11
	sözle - -30- Konuşmak. krş. söyle-

s.-r 20a/5, 106b/8
s.-r irdiler 20a/4
s.-r-sin 18a/9 , 88b/10
s.-di 8a/10, 39a/5, 40a/10,
42a/10, 43b/1

körüp s. 39b/9

mundağ s. 42b/17

naşîhat s. 41b/3

ögüt s. 42b/11

s.-di irse 42b/16, 106b/7

s.-diler 52a/4, 90a/10

s.-diler irse 15a/10

s.-miş 38b/8, 40a/9, 42b/18

s.-se 133b/1

s.-p 38b/9, 42b/9, 53a/12

s.-medi 22b/9

s.-megil 132a/5

s.-mesün 61b/13, 107a/1

sözleş - -7- Konuşmak.

s.-ür irdi 24b/4

s.-ip 79b/1, 121b/18

s.-ip tururlar 125a/10

s.-miş 39b/14

s.-ürge 125a/7

s.-mey 45a/12

sözlük -1- Söz sahibi.

s. 138b/12

su -43- Su. **krş.** suy

s. 8a/19, 45a/14, 57a/14, 62a/7, 64a/11,
91b/4, 92a/10, 106a/5, 106a/7, 122a/4,
133a/2, 136b/7, 141b/11

s.+nîng 59b/12, 106a/6

s.+nı 30a/6, 53b/14, 53b/19,

88a/14, 88a/17, 93a/13

s.+ğa 17b/5, 35b/6, 48b/11,
53a/12, 59b/14, 64a/14, 64b/1, 64b/2,
109a/11, 111b/4

s.+dın 17b/7, 27a/5, 37b/10,
45a/14, 98a/6, 106a/7, 125a/12

s.+da 53a/12, 53b/2

s.+nınıng 140b/4

s.+yıldın 50a/7

şubh -2- [A] Sabah.

ş. 147b/10

ş.+dın 85a/11

şubh-gâh -1- [A+F] Sabah vakti.

ş.+1 2a/8

süd-mend -1- [F] Faydalı.

s. 142a/16

suḥuf -1- [A] Sayfa.

s. (s.-ı taḥiyyât-ı nâ-ma' dūd)
117a/12

suḥufu'l-beyâz -1- [A] Beyaz, boş sayfa.

ş. 17b/13

sulağ -1- Sulu yer.

s.+ların 55a/16

şulh -11- [A] Barış.

ş. 106b/7

ş. bol- 63a/14, 64b/16, 79a/11

ş. kıl- 107a/17, 107b/4

ş. kıldur- 80b/2

ş.+ğa 106b/14, 107b/2

ş.+de 80b/1

sultân -71- [A] Hükümdar, padişah.

s. 55a/14, 55b/1, 55b/3, 55b/7, 55b/11,
55b/12, 55b/15, 55b/16, 55b/17, 55b/19,
56a/2, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 56a/11,
56a/13, 56a/18, 56b/1, 56b/3, 56b/9,
56b/10, 56b/11, 56b/16, 56b/17, 56b/18,

56b/19, 57a/2, 57a/3, 57a/4, 57a/7,
57a/11, 57a/13, 57a/15, 57a/17, 140b/19,
142a/8, 147b/18

s.+dur 133b/1, 146a/16

s.+nıng 55a/12, 55a/18, 55b/14,
55b/16, 56a/4, 56a/6, 56a/7, 57a/1,
121a/13, 134b/19

s.+nı 57a/5, 126b/8

s.+ğa 56a/4, 56a/12, 56a/18,
57a/9, 134a/14

s.+lar 123b/12, 124b/2, 132a/18,
132b/17, 132b/19, 135a/3, 135a/4,
135a/14, 138b/9

s.+larnıng 117a/7

s.+larnı 125a/2

s.+largā 134b/19

s.+larında 142b/15

sultān-zāde -1- [A+F] Padişah çocuğu,
şehzade.

s.+ler 143b/3

suluğ -1- Sulu.

s. 42b/14

şun' -2- [A] Sanat.

ş. (ş.-i ilāh) 140a/4

ş.+ı 2b/4

ş.+ın 3a/10

sun - -1- Sunmak.

s.-dı 88b/15

şūret -6- [A] Görünüş.

ş. (ş.-i hāl) 104b/2

ş.+i 4a/18, 11a/18, 47a/1, 99b/14,

100a/5

suy -13- Su. krş. su

s. 102a/5, 137a/10

s.+dın 56b/8, 80b/6

s.+ğa 28a/13, 98a/5

s.+ı 95a/10, 142a/16

s.+nı 35b/7, 79b/19

s.+nıng 35b/7, 60b/12, 93a/12

sücrāt -1- [A] Sıkıntı, sorun.

s. 45a/3

sücūd -1- [A] Secde hâli, secde etme.

s.+ın (hâtem-i s.)3a/15

süçilik -1- Tatlılık.

s. 63b/18

sühā -1- [F] Büyükayı yıldız
kümesindeki en küçük yıldız.

s. (siphir-i s.) 142b/18

sün - -4- Eğmek, eğilmek.

s.-üp 58b/13, 104a/4, 104a/8,
124b/10

sünbül -2- [F] Mor renkli, çok güzel
kokan bir çiçek.

s. 123a/16

s. idi 143a/7

süngek -5- Kemik.

s.+in 15b/15, 31a/7

s.+ini 44a/16, 44a/17

s.+ler 131a/17

sünnet -1- [A] Hz. Muhammed'in
yaşayışı, hareketleri.

s. 139a/19

sünğü -1- Sünğü, bıçak.

s.+ng 46a/11

sür - -3- Sürmek, sevk etmek.

s.-se 147b/15

s.-gende 146a/4

s.-üp 61a/6

sürür -3- [A] Rahatlık, huzur.

s. 3a/7

	s.+ı 116b/10, 144a/1		ş. 66b/17, 121a/6, 122a/8,
sürüg	-2- Sürü. s. 55a/19 s.+indin 55a/19		141b/12 ş.-ı cihân-gîr 141b/2 ş.-ı civân-baht 2b/16
süst	-2- [F] Zayıf, gevşek, güçsüz. s. bol- 55b/14, 111b/5		ş.-ı eflâk 2a/6 ş.-ı rusül 120a/8
süt	-6- Süt. s.+i 9b/17, 9b/19, 80a/15 s.+in 8a/6, 69a/14 s.+inġni 8a/3		ş.-ı zafer 141a/13 ş.-ı Cem 147b/7 ş.-ı ‘âdil 142b/17 ş.+nıġ 144b/11
sütûn	-1- [F] Sütun. s.+ları 100a/5		ş.+a 143a/8 ş.+lar 124a/11
sütüküsün	-1- [M] İkinci komutan. s. 33a/4	şâh	-2- [F] Çalı, dal. ş. 25b/13 ş.+ın 142b/8
süvâr	-1- [F] Atlı asker. s. 113a/2	şâh-bâz	-4- [F] Yiğit, şanlı kimse. ş. 117a/15 ş.-ı bülend-pervâz 141b/8 ş.-ı kudret-i haķ 117b/10 ş.+ı 3a/11
süvâre	-1- [F] Atlı asker. s.+ġa 18a/18	şâhça	-2- [F+T] Şehzade. ş. 7b/4 ş.+lar 7a/5
süzül	-1- Süzülmek. s.-üp 133a/16	şâhen-şâh	-2- [F] Şahlar şahı. krş. şehen- şâh ş. 142a/6 ser-hâyli-i ş.-ı âfâķ 3a/2
Ş		şâhî	-1- [F] Çok büyük, muazzam. ş. (müntehab-ı Câmi‘ ü’t- Tevârîh-i ş.) 4a/4
şâd	-3- [F] Mutlu, sevinçli. ş. 97a/14, 131b/15 ş. bol- 107b/17	şâhlıġ	-1- [F+T] Hükümdarlık. ş.+ı 120b/11
şâd-mân	-8- [F] Mutlu, sevinçli. ş. 53b/5 ş. bol- 18a/12, 25b/12, 30b/18, 31a/4, 36a/15, 57a/11, 128a/18	şâhne	-3- [A] Güvenlik memuru. ş. 31b/12, 57b/3
şâd-mânlık	-3- [F+T] Mutluluk. ş. 53b/8, 131b/1, 141a/8		
şâġal	-1- [F] Çakal. ş. 9b/18		
şâh	-14- [F] Hükümdar, sultan.		

şāh-zāde -72- [F] Hükümdar çocuğu, şehzade.

ş. 50a/9, 58b/17, 60a/3, 97a/9, 105b/19, 107a/6, 107a/13, 107b/7, 109a/17, 109a/18, 111a/7, 112a/3, 112a/9, 112b/11, 114a/18, 118a/8, 121b/12, 147a/17

ş.+ler 11b/18, 44b/10, 51a/2, 57b/6, 58b/2, 58b/14, 59a/3, 59a/18, 59b/4, 60a/2, 62a/6, 67a/11, 68a/11, 68a/17, 86b/4, 91a/1, 91a/18, 96b/1, 96b/3, 96b/13, 96b/19, 97a/3, 97a/18, 97b/4, 97b/9, 98b/18, 99a/8, 104a/1, 105b/13, 105b/18, 111a/5, 121a/15, 147a/11

ş.+lerniḡ 31b/9, 96b/10

ş.+lerni 49a/15, 60a/18, 80b/5, 92a/11, 99a/3, 97a/4, 121a/18

ş.+lerḡa 61a/11, 91b/6, 92a/10, 99b/8, 102b/9, 112b/9

ş.+lerdin 78a/5, 59a/5, 95a/17

ş.+leri 40b/10

ş.+lerin 121b/15

ş.+leriḡizni 121b/19

şāmil -1- [A] İçine alan, kapsayan.

ş. 3a/14

şarāb -5- [A] Şarap, içki.

ş. 110a/16, 111a/19

ş. iç- 110a/18

ş.+ḡa 98a/10

ş.+lar 37b/3

şart -12- [A] Koşul, şart.

ş. 37a/8, 107b/18, 115a/6, 127a/17, 127b/9, 134a/13, 148a/5, 148a/10

ş. kıl- 115a/7, 138a/2

ş.+ları 134a/3

ş.+larıḡızdın 114a/8

şāyed -4- [A] Eğer.

ş. 20b/9, 24b/7, 29b/18, 106b/6

şebnem -1- [F] Çiy.

ş. 140a/13

şebistān -1- [F] Halvet yeri, özel alan.

ş. (ş.-ı sa' ādetniḡ) 118a/5

şecā'at -4- [A] Yiğitlik, yüreklilik.

ş. 3a/4, 3a/12

ş.+leri 140b/11

ş.+niḡ 142a/4

şecāu's-selāḡin -1- [A] Sultanların yiğidi.

ş. 142a/19

şefā'at -2- [A] Peygamberin kulların suçlarının bağışlanması için Allah katında aracılık etmesi.

ş. kıl- 120a/16

ş.+idin 120a/15

şefkat -13- [A] Sevgi, koruma, acıma.

ş. 80a/7, 117a/6, 143b/5

ş. kıl- 95b/7, 118a/3, 135a/13

ş.+ni 139a/2

ş.+i 85b/5

ş.+imizni 104a/5

ş.+ler 14b/12, 58b/8, 102a/12, 136a/17

şefkatlık -1- [A+T] Merhametli, şefkatli.

ş. 143b/2

şefkat-engiz -1- [A+F] Seven, koruyan, şefkatli.

ş. 24b/15

şeh -3- [F] Hükümdar, kudretli kimse.

ş. 140b/1

ş.-i kām-rān 140a/18
Ş.-i ʿālī-neseb 3a/8
şehen-şāh -11- [F] Padişahlar padişahı,
şahlar şahı **krş.** şāhen-şāh
ş. 142a/16, 143a/1, 143a/3,
144b/3, 144b/5
ş.-ı ʿādil 144b/4
ş.-ı muʿazzam 2b/10
şehen-şāh-ı Cem-қadr-i gītī-
penāh 140a/4
şehīd -3- [A] Allah yolunda öldürülen
kimse.
ş. kı1- 36a/17, 36b/5, 121b/14
şehir -77- [F] Kent, şehir.
ş. 7b/14, 92b/11, 51b/10, 51b/11,
60b/11, 60b/12, 100a/5, 140b/12
ş.-i Mekerni 60a/6
ş.-i Sebz 130a/14, 141a/1
ş.-i Telikin 62a/8
ş.+niṅ 100a/1, 100a/4
ş.+ni 27a/18, 51b/10, 51b/11,
54b/1, 54b/18, 55b/19, 107b/18
ş.+ğa 37a/16, 51b/9, 54b/19,
99a/7
ş.+ge 31a/17, 54b/8, 54b/17,
103a/13, 135a/11
ş.+din 128b/8
ş.+i 7b/12, 51a/18, 61b/18,
92b/11, 100a/1
ş.+iniṅ 2b/12, 44b/13, 102a/4
ş.+in 19b/13, 54a/15, 60a/7,
62a/9, 92b/14, 102a/12
ş.+ini 44b/3, 60a/4, 60a/5, 63b/2,
98a/8, 117b/18
ş.+iğa 60a/9, 115b/12

ş.+ige 44b/17, 60a/14, 92b/17,
102a/1, 102a/3, 102a/6, 102a/11,
102a/17, 107b/14
ş.+idin 60b/13
ş.+ide 104b/13
ş. geçe 60b/13
ş.+ler 27a/17, 92a/13
ş.+lerni 4a/15, 58b/18, 92b/17,
92b/18, 97b/15, 97b/17
ş.+lerin 26b/10
ş.+leriğa 52a/9
ş.+leridin 102a/4
ş.+leride 92b/18
şehristān -1- [F] Büyük şehir.
ş.+ıdın 117a/1
şehriyār -6- [F] Hükümdar, padişah.
ş. 142b/17
ş.-ı ʿālemdin 141a/15
ş.-ı lütf 117b/14
tevsen-i ş. 141a/18
ş.-ı zamān 144a/13
şehvet -3- [A] Şiddetli istek, arzu.
ş. 123a/10, 139a/17
ş.+ni 132a/7
şek -1- [F] Şüphe.
ş. қal- 94b/9
şeker-efşān -1- [F] Tatlı konuşan.
ş.+dur 133b/1
şek(i)l -1- [A] Görünüş, biçim.
ş. bol- 10a/12
ş.+i 10a/12
şemʿ -4- [A] Mum.
ş. 120b/11, 134b/11
ş. tile- 22b/19
ş.+ini 134b/10

- şenbe** -1- [F] Cumartesi.
ş. 111b/6
- şer'** -6- [A] Şeriat, İslâm'ın hükümleri.
ş. 120b/11, 120b/13, 121a/8, 147b/14
ş.+idin 126b/6
ş.+dür 120a/8
- şer(r)** -1- [F] Kötülük.
ş. (def' -i ş.) 124b/16
- şerbet** -3- [A] Tatlı içecek.
ş.+din 60b/9
ş.+ler 60b/9, 60b/10
- şeref** -1- [A] Onur, haysiyet.
ş. tap- 141b/1
- şerh** -25- [A] Açıklama, izah.
ş. 89b/11
ş. birle 11a/13
ş.+i 6b/4, 11b/19, 12b/5, 17a/2, 17a/5, 22a/2, 47a/3, 49b/8, 57b/2, 99b/14, 101b/10, 146a/6
ş.+ine 141b/14
ş.+ide 21b/10, 91a/1
ş. kı1- 21b/3, 34a/10, 65b/8, 85b/17, 89b/8, 90b/10, 99a/16, 118a/2
- şerî'at** -14- [A] Din, Allah'ın indirdiği kuralların bütünü.
ş. 2b/2, 120b/5, 127a/10, 131a/13, 131b/7, 139a/19, 146a/9, 146a/10
emr-i ş. 121a/9
ş.+i 115a/5, 117b/2, 129b/16, 131b/9
ş.+nîng 117b/4
- şerik** -2- [A] Ortak, eş.
ş. 2a/1
ş. kı1- 58a/12
- şeriklik** -2- [A+T] Ortaklık.
ş. 79b/10, 80a/7
- şerm** -1- [F] Utanma.
ş. kı1- 23b/1
- şermende** -1- [F] Utanılacak bi şey yapmış olan.
ş.+dür 121a/4
- şerm-sâr** -1- [F] Utangaç, mahcup.
ş. 106b/11
- şevk-engîz** -1- [F] Neşe veren, şevk veren.
ş. 146a/13
- şevvâl** -2- [A] Hicrî onuncu ay.
ş. 140a/10, 141b/7
- şeyh** -5- [A] Alim, hoca.
ş. 20a/1, 121a/17, 144b/13, 147a/12
ş.+ler 120b/14
- şeytân** -6- [A] Şeytan.
ş. 15a/6, 131a/7, 132a/7
mağz-ı ş. 132a/9
nefs-i emmâre-i ş. 129b/8
ş.+ınıng 131a/11
- şığaldaş** -3- [M] Toy, ziyafet.
ş. 49b/2, 49b/3, 49b/4
- şığavul** -1- [M] Karşılıklı ziyafet veren kimseler.
ş. bol- 58b/16
- şi'âr** -4- [A] Özellik, meziyet.
ş. 141b/10, 145a/8
ş.-ı pesendîde 117a/6
ş.+ı 140b/2
- şifâ** -1- [A] İlaç, şifa.

- ş. tap- 54a/1
- şikâr** -8- [F] Av.
ş. kı1- 26a/12, 76a/4, 76a/5, 76a/7
ş.+da 8a/18, 8b/15
ş.+ğa 10b/2
ş.+nı 76a/5
- şikârgâh** -2- [F] Av alanı.
ş.+da 9a/2
ş.+ı 76a/3
- şikâyet** -1- [A] Yakınma, sızlanma.
ş. kı1 87a/13
- şikest** -3- [F] Bozgun, mağlubiyet.
ş. ber- 147a/13
ş. tap- 44a/5, 50a/8
- şikeste** -1- [F] Mağlup olmuş.
ş. 116b/11
- şimâl** -7- [A] Doğu.
ş. 6b/1, 68a/13, 68a/18, 75b/13,
76a/18, 76b/1, 77a/4
- şimşîr** -1- [F] Kılıç.
ş. 107a/3
- şîr** -2- [F] Aslan.
ş. (ş.-i gerdün) 53a/10
ş.+ler 110a/6
- şîr** -3- [A] Şiir, manzum parça.
ş. 123b/6, 146a/12
ş.+i (tab^c -1 ş.) 147b/19
- şîre** -1- [F] Şıra, tatlı içecek.
ş. 60b/8
- şîrlig** -1- [F+T] Yiğitlik, aslan gibi olma.
ş.+in 126b/4
- şîr-merd** -1- [F] Aslan gibi cesur.
ş. 145a/7
- şitâb** -1- [F] Çabukluk, acele.
- ş. tap- 37b/9
- şîve** -1- [F] Tavır, tarz, eda.
ş.+sin 146a/8
- şöhret** -3- [A] Ün, nam.
ş.+indin 3a/18
ş. tap- 77b/6, 89b/15
- şüküm?** -6- 1. Hoş, uygun?.
ş. tut- 56b/18, 63a/12, 115a/16
2. Çok, aşırı, fazla?.
ş. 99a/11, 107a/11
3. Hayran kalmak, şaşırmaq?.
ş. 110a/3
- şu'arâ** -2- [A ç.] Şairler.
ş. 146a/14
ş.+nıñg 146a/14
- şu'be** -67- [A] Kısım, bölüm.
ş. 10a/8, 10a/15, 14b/16, 18b/11, 19a/19,
19b/5, 21a/12, 21b/10, 21b/17, 23a/17,
26a/5, 27b/14, 28a/14
ş.-i Abay 73a/19
ş.-i Ayaçı 71a/17
ş.-i Bahadır ibni Şiban Hân 69b/8
ş.-i Balka 71a/9
ş.-i Bayan 75a/15
ş.-i Baydar 84a/8
ş.-i Bayeçar 71b/7
ş.-i Baymür 75a/7
ş.-i Bo'al 72a/1
ş.-i Bora 71b/19
ş.-i Bulğı 83b/2
ş.-i Buzma 83a/10
ş.-i Çerig 71a/13
ş.-i Cılavkún 72a/9
ş.-i Çimtay 72a/16
ş.-i Huğuçu 83b/9

ş.-i Hügeçi 71b/17
ş.-i Hivâce 74b/4
ş.-i İsin 71b/18
ş.-i Kâdağ 71a/1
ş.-i Kara Hüleğü 83b/3
ş.-i Konçi 71b/9
ş.-i Kurtka 71a/15
ş.-i Macar 71b/8
ş.-i Mengser 74a/4
ş.-i Mergen 71a/14
ş.-i Muhammed 72b/6
ş.-i Sarban 84a/7
ş.-i Sayılkan 71a/18
ş.-i Sungkur 72a/10
ş.-i Taᅅgkut 71b/10
ş.-i Toᅅa Timur 72b/10
ş.-i Toᅅta 83a/13
ş.-i Tölek Timur 73a/4
ş.-i Tuᅅ Timur 84b/11
ş.-i Udur 72b/7
ş.-i Uladay 83a/12
ş.-i Uruᅅdaᅅ 73a/3
ş.-i Yasar 83a/14
ş.-i Yesün To'a 81b/6
ş. birle 18b/11
ş. turur 11b/11
ş.+din 21b/14
ş.+si 6b/5, 7a/19, 68a/6, 69a/10,
96a/1, 98b/16
ş.+sidin 11a/11
ş.+ler 12b/11
ş.+leri 11b/2
ş.+leriniᅅ 27b/11
şuküfe -2- [F] Çiçek.
ş.+ni 140a/14

ş.+leri 140a/13
şu'le -1- [A] Işık, parlıtı, alev.
ş.+si 144a/8
şundaᅅ -1- Şöyle.
ş. kıl- 25a/14
şunᅅkar -3- [M] Yırtıcı kuş, şahin.
ş. bol- 44a/14, 93a/15
ş. ilt- 66b/12
şür -1- [F] Tuzlu, kekremsi.
ş. 49b/2
şübbân -2- [F ç.] Gençler, delikanlılar.
ş.+ᅅa 57a/19
ş.+nıᅅ 118a/4
şübbânlık -1- [F+T] Gençlik.
ş. kıl- 33b/8
şükr -5- [A] Minnet, verdiᅅi nimet için
Allah'a minneti dile getirm.
ş. (ş.-i nuşret) 132b/18
ş. it- 120a/11
ş. kıl- 126b/1, 131a/3
ş.+ler 139a/14

T

tâ -6- -a kadar, -incaya kadar.
t. 3b/17, 49b/1, 63a/15, 64a/8,
66b/9, 144a/14
ta' accüb -6- [A] Şaşıрма, hayret etme.
t. bol- 110a/2
t. kıl- 18a/13
t.+de 8a/11, 15a/4, 24b/9
t.+ler 18a/17
ta' alluᅅ -28- [A] İlişki, baᅅ, ilgi.
t. 10a/15, 21a/5, 32a/2, 35a/13,
88b/6, 91b/13, 94b/12, 94b/14, 94b/16,
102a/17, 107a/1

- t. bol- 34a/11, 92a/16, 104a/7
t. kııl- 23b/17
t. irdi 31b/4, 31b/12, 32a/2, 32a/4
t. turur 7b/15, 11b/2, 27b/8,
31b/5, 92b/7, 95b/7
t. tururlar 6a/11
t. imes irdi 20a/8
- ta' allukāt** -1- [A ç.] Akrabalar, yakınlar.
t.+ığa 111a/6
- ta' ām** -1- [A] Yiyecek, yemek.
t. 99a/19
- ta' arruz** -1- [A] Hücüm, saldırı.
t. kııl- 142b/3
- tā' at** -4- [A] Boyun eğme, itaat.
t. eyle- 147b/11
t.+din 123b/4, 132a/12
t.+i 147b/10
- ta' ayyün** -1- [A] Ortaya çıkma, aşikar
olma.
t. 55a/15
- tab'** -6- [A] Huy, mizaç, karakter.
t. 121a/4, 147a/6, 147a/8
t.-ı şî' ri 147b/19
t.+ı 147b/12
t.+ıdın 121a/4
- tabak** -2- [A] İçine yemek vb. konulan
kap.
t. 38b/16
t.+da 38b/17
- tābe** -1- [F] Tava, yüzey.
t.+side 131a/18
- tābi'** -6- [A] Boyun eğen, bağlı olan,
tabi.
t. 6b/13, 20b/14, 138b/2
t. bol- 16b/11, 80a/7, 85b/13
- tabi' at** -1- [A] Bir varlığın özelliklerinin
tümü, tabiat.
t. (ihtilâf-ı mîzâc-ı t.) 6a/15
- tabîb** -4- [A] Doktor.
t. 89a/17, 111b/1
t.+ğa 89a/17
t.+lerğa 111a/10
- ta' bîr** -1- [A] Yorumlama, açıklama,
rüya yorumu.
t.+in 127b/19
- ta' biye** -1- [A] Yerli yeri koyup
hazırlama, yerleştirme.
t.+ler 37b/2
- tab' iyyet** -1- [A] Bağlı bulunma, tabi
olma.
t.+i 27b/15
- tâc** -8- [F] Hükümdarların başlığı,
taç.
t. 2b/3, 2b/16
t. ber- 2a/7
fürüzende-i t. 118a/8
şâhib-i t.-ı hâkân 2b/15
t.-ı levlâk 2a/6
t.+ını 117a/7
t.+ığa 143a/10
- ta' cîl** -2- [A] Aceleyle, hızlıca.
t. birle 27a/17
t. kııl- 25a/15
- tafşîl** -5- [A] Ayrıntılı açıklama, izah.
t. 59a/5
t. birle 21a/2, 48a/1
t. kıılın- 98b/16
t.+i 27b/11
- tağ** -17- Dağ.
t. 51b/8, 55b/3

t. aş- 41b/8	t. 63a/2
t.+ğa 9b/12, 76a/3, 131b/4, 139a/3	t. bol- 3b/13, 54b/1
t.+da 53a/11	t. kıl- 35a/12, 53b/1, 96b/13, 107b/6, 107b/10, 108a/1, 110a/5, 114a/13
t.+ınıñ 145a/13	taħmīnen -1- [A] Yaklaşık olarak, aşağı yukarı.
t.+ıdın 62a/2	t. 134a/8
t.+ındın 121a/2	taħrīr -1- [A] Yazma, eser kaleme alma.
t.+lar 7b/12, 42b/14	t.+ige 2b/5
t.+larını 101b/19	taħsīn -1- [A] Güzel bulup takdir etme, övme, alkışlama.
t.+ların 122b/8	t. idi 145a/8
t.+larıdın 53a/16, 53a/17	taħşīş -1- [A] Bir şeyi bir kimse veya yer için ayırma.
taġı -17- Dahi, ve. krş. taġı, daġı, daġı	t. 2b/14
t. 144b/18	taħt -63- [F] Hükümdarların üzerine oturdukları koltuk.
taġar -2- Koyun, hayvan, sürü. krş. tavar	t. 2b/16, 7b/17, 77b/4, 91b/15, 94a/1, 99b/12, 106b/9, 106b/10, 118a/8
t. 42a/15, 63b/2	t. al- 124a/7
taħammül -2- [A] Dayanma, sabır.	t. biyle- 36b/9
t. kıl- 88a/10	t. kıl- (pāy-i t.) 43a/7
t.+siz 136a/13	t.+nı 47a/13, 88a/11, 92a/19
taħaşşun -1- [A] Korunmak için kale ve hisara kapanma, sarp bir yere sığınma.	t.+da 47a/10, 50a/18, 51a/1, 55a/1, 61b/14, 80b/8, 88a/12, 93a/16, 99a/1, 99a/2, 105b/16, 112a/12
t.+ı (edā-yı t.) 58a/18	t.+da oltur- 46a/14, 51a/7, 85a/3, 91a/1, 97a/14, 98b/17, 105b/13, 118a/11, 139a/9
taħassür -1- [A] Hasret çekme, çok istenen ve ele geçirilemeyen bir şey için yanıp yakılma, esef etme.	t.+da olturguz- 96a/2
t. 117a/2	t.+ğa 112a/9
taħayyül -1- [A] Hayalde canlandırma.	t.+ğa oltur- 79a/3, 109b/1, 111b/9
t.+e 148a/5	t.+ı 2b/15
taħayyür -1- [A] Hayret etme, garipseme.	t.+ınıñ 47a/1
t. 117a/2	
taħiyyāt -2- [A ç.] Övme, övgü.	
t. (t.-ı dūrūd aytġaylar) 132a/1	
suħuf-ı t.-ı nā-ma' dūd 117a/12	
taħkīk -11- [A] Araştırma, inceleme.	

t.+ın 69a/12, 80b/19, 113b/2,
118a/10, 118a/19, 119a/15

t.+ıgā 30b/10, 54a/4, 111a/4,
115b/2, 136b/1

t.+ıda 37b/5, 54b/14, 68b/4,
76b/2, 78a/15, 85b/18, 93a/17, 99b/8,
113a/12

tahtaçuk -1- [F+T] Tahta parçası.

c.+ını 126b/16

tahtgāh-8- [F] Hükümdar tahtının
bulunduğu yer, başşehir, pâyitaht.

t.+ı 51a/19, 60b/5, 64b/8, 95a/16,
99b/16, 99b/18

t.+ıda 3b/16, 96a/2

tahtla - -1- [F+T] Taht kurmak,
yerleşmek.

t.-dı irse 4b/5

tahtu'l-ehār -1- [F+A] Nehirlerin
tahtı.

t. 123a/13

tāk -1- [F] Süslü kemer.

t. 3a/2

tāk -1- [F] Asma, üzüm kütüğü.

t. 144b/8

tākāt -6- [A] Güç, derman.

t. keltür- 18a/18, 25a/3

t. kiltür- 54b/9, 55b/15

t.+siz 9b/13, 54b/6

taḳāzā -1- [A] İsteme, borcunu istemek.

t. ḳıl- 142b/14

taḳdīr -3- [A] Allah'ın hükmü, irade.

t. (t.-i Hāḳ) 138a/7

t.+i 127a/3

t.+ige 58b/13

taḳı -1044- Ve, daha, da, de. **krş.** taḳı,
daḳı, taḳı, daḳı

t. 1b/8, 2a/8, 2b/18, 3a/4, 3a/11,
4a/4, 4a/5, 4a/6, 4a/7, 4b/3, 4b/6, 4b/14,
5a/11, 5a/17, 5a/19, 5b/2, 5b/5, 5b/8,
5b/11, 6a/7, 6a/14, 6b/13, 6b/14, 7a/2,
7a/6, 7a/9, 7b/8, 7b/14, 8a/9, 8a/14, 8b/1,
8b/11, 9a/17, 9b/6, 9b/8, 10a/6, 10a/9,
10a/16, 10b/2, 10b/7, 10b/14, 10b/15,
11a/12, 11b/7, 11b/9, 11b/14, 12a/10,
12a/13, 12b/3, 12b/4, 12b/5, 12b/12,
12b/19, 13a/9, 13b/1, 13b/8, 13b/9,
13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/2, 14a/14,
14a/16, 14b/6, 14b/7, 14b/11, 14b/12,
14b/13, 14b/16, 14b/18, 14b/19, 15a/7,
15a/9, 15a/12, 15a/14, 15a/16, 15b/5,
15b/8, 15b/9, 15b/11, 15b/12, 15b/13,
15b/16, 18a/1, 18a/3, 18a/4, 18a/9,
18a/13, 18a/18, 18b/4, 18b/5, 18b/13,
18b/16, 19a/2, 19a/8, 19a/9, 19a/11,
19b/4, 19b/11, 19b/15, 19b/19, 20a/2,
20a/7, 20a/19, 20b/4, 20b/16, 21a/10,
21a/13, 21a/15, 21a/16, 21b/13, 22a/11,
22b/4, 22b/10, 22b/12, 22b/17, 23a/3,
23a/10, 23a/13, 23b/2, 23b/6, 24a/16,
24a/18, 24b/7, 24b/15, 25a/1, 25a/4,
25a/19, 25b/12, 25b/13, 25b/14, 26a/4,
26a/11, 26a/14, 26b/1, 26b/2, 26b/3,
26b/4, 26b/5, 26b/8, 26b/9, 26b/11,
26b/14, 26b/17, 27b/2, 27b/4, 27b/13,
27b/14, 27b/19, 28a/3, 28a/8, 28a/10,
28a/13, 28b/3, 28b/14, 28b/16, 29a/2,
29a/5, 29a/7, 29a/14, 29b/2, 29b/4,
29b/5, 30a/2, 30a/7, 30a/10, 30a/11,
30a/13, 30a/15, 30a/17, 30b/1, 30b/4,

30b/6, 30b/18, 31a/9, 31b/3, 31b/6,
31b/8, 32a/7, 34b/12, 35a/12, 35a/13,
35a/17, 35b/2, 35b/7, 35b/14, 35b/16,
36a/1, 36a/8, 36a/12, 36a/14, 36a/15,
36b/17, 37a/4, 37a/11, 37a/17, 37b/1,
37b/13, 37b/17, 38a/1, 38a/3, 38a/16,
38a/17, 38a/18, 38b/4, 38b/5, 38b/10,
38b/11, 38b/13, 38b/14, 39a/1, 39a/8,
39b/3, 39b/6, 39b/7, 40a/4, 40a/12,
40a/15, 40a/17, 40b/5, 40b/9, 40b/14,
40b/16, 40b/17, 41a/6, 41a/9, 41b/2,
41b/3, 41b/6, 41b/7, 42a/3, 42a/4,
42a/10, 42a/15, 42a/16, 42a/17, 42a/18,
42b/1, 42b/2, 42b/3, 42b/5, 42b/10,
42b/13, 42b/14, 43a/6, 43a/7, 44a/5,
44a/8, 44a/14, 44a/18, 44b/3, 44b/6,
44b/7, 44b/10, 44b/13, 44b/16, 45a/1,
45a/13, 45a/14, 45a/17, 46a/2, 46a/8,
46a/9, 46a/11, 46a/16, 46b/1, 46b/3,
46b/6, 46b/8, 46b/18, 47a/1, 47a/6,
47a/8, 47a/9, 47a/13, 47a/14, 47a/18,
47b/3, 48b/1, 49a/6, 49a/9, 49a/14,
49b/4, 49b/10, 49b/15, 49b/19, 50a/3,
50a/7, 50a/12, 50a/15, 50a/16, 50a/18,
51a/1, 51a/2, 51a/5, 51a/8, 51a/10,
51a/11, 51a/18, 51b/2, 51b/13, 51b/17,
52a/11, 52a/14, 52a/15, 53a/1, 53a/3,
53a/5, 53a/6, 53a/10, 53a/11, 53a/15,
53a/19, 53b/3, 53b/5, 53b/6, 53b/8,
53b/9, 53b/16, 53b/17, 53b/18, 53b/19,
54a/2, 54a/4, 54a/6, 54a/17, 54a/18,
54b/1, 54b/2, 54b/6, 54b/7, 54b/8, 54b/9,
54b/10, 54b/15, 54b/16, 55a/2, 55a/14,
55a/19, 55b/11, 55b/12, 55b/17, 55b/18,
56a/4, 56a/6, 56a/7, 56a/8, 56a/9,

56a/11, 56a/15, 56a/17, 56b/1, 56b/6,
56b/9, 56b/10, 56b/12, 56b/14, 56b/15,
56b/17, 56b/18, 57a/2, 57a/5, 57a/8,
57a/14, 57a/15, 57a/17, 57b/3, 57b/12,
57b/14, 57b/18, 58a/8, 58a/15, 58a/16,
58b/9, 58b/11, 58b/12, 58b/18, 59a/1,
59a/8, 59a/10, 59a/16, 59b/3, 59b/5,
59b/7, 59b/15, 59b/18, 60a/2, 60a/7,
60a/13, 60b/4, 60b/5, 60b/8, 60b/11,
60b/13, 60b/17, 60b/19, 61a/3, 61a/9,
61a/18, 61b/2, 61b/9, 61b/10, 62a/7,
62a/8, 62a/9, 62b/4, 62b/7, 62b/8,
62b/16, 63a/7, 63a/14, 63a/17, 63b/5,
64a/9, 64a/17, 64b/1, 64b/3, 64b/17,
65a/3, 65a/8, 65a/11, 65a/12, 65a/13,
65a/15, 65a/19, 65b/5, 65b/10, 65b/13,
65b/16, 65b/17, 66a/1, 66a/5, 66a/6,
66a/16, 66a/17, 66b/9, 66b/13, 66b/14,
66b/15, 67a/8, 67b/15, 68a/8, 68a/10,
68a/15, 68b/2, 68b/4, 68b/9, 68b/12,
69a/18, 69b/10, 70a/2, 70a/3, 70a/7,
70a/9, 70a/10, 70a/11, 70a/12, 70a/14,
70a/15, 70a/16, 70a/19, 70b/4, 70b/6,
70b/7, 70b/12, 70b/15, 70b/16, 71a/4,
71a/7, 71a/8, 71a/9, 71b/4, 71b/12,
71b/14, 72a/5, 72a/8, 72a/18, 72b/2,
72b/14, 73a/1, 73a/11, 73a/13, 73a/14,
73a/16, 73b/5, 73b/7, 73b/9, 73b/11,
73b/16, 74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/13,
74a/16, 74a/17, 74b/1, 74b/3, 74b/8,
74b/11, 74b/12, 74b/14, 74b/15, 75a/1,
75a/3, 75a/4, 75b/3, 75b/7, 75b/10,
75b/18, 76a/3, 76a/15, 76a/16, 76a/17,
77a/3, 77a/5, 77a/12, 77a/14, 77a/16,
77b/5, 77b/9, 77b/10, 77b/11, 77b/14,

77b/15, 78a/6, 78a/8, 78a/9, 78a/12, 103a/18, 104a/3, 104a/8, 104a/11,
78a/16, 78b/1, 78b/5, 78b/12, 78b/13, 104a/16, 104b/2, 104b/4, 104b/6,
78b/15, 79a/4, 79a/9, 79a/12, 79a/16, 104b/16, 104b/17, 106a/2, 106a/6,
79a/17, 79b/1, 79b/4, 79b/13, 79b/19, 106a/9, 106a/14, 106a/17, 106b/1,
80a/4, 80a/8, 80a/13, 80a/16, 80b/3, 106b/2, 106b/9, 106b/10, 106b/14,
80b/5, 80b/9, 80b/10, 80b/17, 81b/14, 106b/15, 107a/2, 107a/8, 107a/12,
81b/15, 82a/4, 82a/11, 82a/15, 82a/18, 107a/14, 107a/16, 107b/5, 107b/6,
82a/19, 82b/5, 82b/7, 82b/10, 82b/14, 107b/11, 107b/12, 107b/13, 107b/17,
82b/19, 83a/6, 83a/8, 83a/19, 83b/5, 108a/12, 108a/14, 108a/15, 109a/4,
83b/6, 83b/8, 83b/14, 84a/14, 84b/4, 109a/13, 109a/19, 109b/6, 109b/7,
85a/3, 85a/9, 85a/11, 85b/4, 85b/12, 109b/8, 109b/9, 109b/11, 109b/12,
85b/15, 85b/17, 86b/2, 86b/18, 86b/19, 109b/15, 109b/16, 110a/4, 110a/5,
87a/5, 87a/6, 87a/12, 87a/18, 87b/3, 110a/6, 110a/7, 110a/9, 110a/10,
87b/11, 87b/16, 87b/17, 88a/1, 88a/5, 110a/14, 110a/16, 110b/4, 110b/5,
88a/7, 88a/12, 88a/16, 88a/18, 88b/2, 110b/8, 110b/9, 110b/10, 110b/18,
88b/4, 88b/7, 88b/12, 88b/18, 89a/2, 111a/1, 112a/3, 112a/5, 112a/18, 112b/4,
89a/4, 89a/7, 89a/12, 89b/9, 89b/15, 112b/6, 112b/8, 112b/10, 112b/13,
89b/16, 89b/17, 90a/1, 90a/3, 90a/7, 112b/14, 112b/17, 112b/18, 112b/19,
90a/10, 90a/11, 90a/12, 90b/8, 91a/5, 113a/2, 113a/5, 113a/7, 113a/8, 113a/10,
91a/8, 91a/9, 91a/15, 91a/17, 91b/2, 113a/11, 113a/16, 113a/18, 113b/1,
91b/15, 91b/16, 92a/18, 92b/2, 92b/15, 114a/2, 114a/3, 114a/8, 114a/12,
92b/17, 92b/18, 93a/3, 93a/8, 93a/10, 114a/14, 114a/18, 114a/19, 114b/1,
93a/15, 93a/17, 94a/1, 94a/3, 94a/14, 114b/4, 114b/6, 114b/7, 114b/8,
94b/1, 94b/8, 94b/14, 94b/19, 95a/19, 114b/11, 114b/16, 114b/17, 114b/18,
95b/2, 95b/14, 96a/1, 96b/5, 96b/8, 115a/1, 115a/4, 115a/5, 115a/13,
96b/16, 96b/18, 97a/3, 97a/4, 97a/5, 115a/16, 115a/17, 115a/18, 115b/2,
97b/3, 97b/5, 97b/7, 97b/17, 98a/2, 115b/6, 115b/8, 115b/10, 115b/12,
98a/6, 98a/7, 98a/10, 98a/14, 98b/18, 115b/15, 115b/16, 117a/5, 117b/6,
99a/3, 99a/5, 99a/6, 99b/4, 99b/9, 117b/7, 118a/1, 118a/13, 118a/15,
99b/15, 100a/1, 100a/4, 100a/9, 100a/10, 118a/17, 118a/18, 119a/1, 119a/2,
100a/11, 100a/13, 100a/18, 100b/17, 119a/3, 119a/7, 119a/10, 119a/12,
101a/2, 101b/10, 101b/14, 101b/18, 119a/18, 119b/3, 119b/6, 119b/8,
102a/1, 102a/2, 102a/9, 102a/10, 120a/15, 120b/1, 122a/1, 122a/3,
102b/10, 102b/15, 103a/1, 103a/4, 122a/19, 122b/5, 122b/8, 122b/11,
103a/7, 103a/11, 103a/14, 103a/16, 123a/12, 123a/15, 123b/5, 123b/6,

123b/13, 123b/16, 123b/18, 123b/19,
124a/6, 124a/8, 124a/12, 124a/15,
124b/2, 124b/4, 124b/5, 124b/13,
124b/15, 125a/10, 125a/12, 125b/1,
125b/8, 125b/11, 125b/13, 125b/14,
125b/19, 126a/17, 126b/11, 126b/12,
126b/15, 126b/16, 126b/17, 126b/18,
127a/2, 127a/6, 127a/7, 127a/8, 127b/1,
127b/4, 127b/7, 127b/15, 127b/16,
128a/5, 128b/7, 128b/12, 128b/16,
128b/18, 129a/2, 129a/15, 129a/18,
129b/1, 129b/14, 129b/15, 129b/16,
129b/18, 130a/12, 131a/3, 131a/5,
131a/12, 131a/18, 131b/5, 131b/14,
131b/15, 131b/19, 132a/3, 132a/7,
132a/8, 132a/10, 132a/12, 132a/13,
132a/16, 132a/17, 132b/1, 132b/4,
132b/6, 132b/7, 132b/8, 132b/13,
132b/16, 133a/8, 133b/9, 133b/10,
133b/14, 133b/15, 134a/7, 134a/8,
134a/11, 134a/15, 134b/5, 134b/15,
134b/19, 135a/5, 135a/7, 135a/8, 135a/9,
135a/10, 135a/12, 136a/1, 136a/2,
136a/12, 136a/16, 136a/17, 136b/1,
137a/2, 137a/3, 137a/4, 137a/5, 138a/12,
138a/14, 138a/18, 138b/2, 138b/5,
138b/9, 138b/11, 138b/14, 138b/15,
138b/16, 138b/18, 138b/19, 139a/4,
139a/8, 139b/1, 139b/2, 140b/17,
140b/18, 141a/3, 141a/15, 142b/1,
142b/6, 144b/9, 144b/17, 145a/7,
145b/5, 146a/6, 146a/10, 146b/5,
146b/11, 147a/9, 147a/16, 147b/3,
148a/15, 148b/4, 148b/6

taķıl - -1- Takılmak,

başın t.-ip 143a/10

taķı -1- [A] Haramdan, gūnahtan kaçınan, perhizkār, ehl-i takvā (kimse), müttakî.

t. (ehl-i t.) 145a/13

taķrır -4- [A] Sözle anlatma, ifāde ve beyan etme, anlatış.

t. 25a/13

t. kıl- 55a/1, 58a/18, 76a/16

taķşır -2- [A] Bir işte kusurlu davranma, eksik yapma, kusur etme, yapabilecekken yapmama.

t. 18a/5

t. birle 18a/6

tala - -16- Yağmalamak, talan etmek.

t.-dı 9b/8, 24b/1, 26a/11, 88a/2, 106a/17

t.-dılar 64b/15

t.-p irdi 25b/5

t.-p 15a/12, 16a/3, 25a/3, 38a/10, 51b/12, 88a/5, 106b/5, 106b/17, 135a/8

talāk -4- [A] Boşama.

ṭ. kıl- 146b/2, 148b/5, 148b/10

ṭ. sal- 148b/9

talan -1- Yağma, çapul, talan.

t. bol-16a/3

talan - -1- Yağmalanmak, çapul olmak.

t.-masun 134a/17

talaş -1- .kavga, dövüş.

t. (t. tartış kıl-) 55b/8

tal'at -1- [A] Yüz, çehre, güzel yüz.

ṭ.+indin 3a/18

talattur - -1- Yağmalatmak.

t.-dı 57a/4

talay -1- Uzak, bilinmeyen.

- t.-y 145b/10
- ṭaleb** -4- [A] İstek, talep.
ṭ. kı1- 51b/19, 55a/1, 129b/17,
131a/14
- ṭāliʿ** -1- [A] Talih, baht.
ṭ.+in 112b/2
- taʿlīm** -2- [A] Eğitim, çalışma.
t. kı1- 113a/6, 30a/13
- tam** -2- Ev, çatı, duvar.
t. 61a/3
t.+ğa 61a/7
- ṭamaʿ** -2- [A] Aç gözlülük, tamah
ṭ. 123b/1
ṭ. kı1- 87b/9
- tamağ** -1- boğaz, kıyı.
t.+ıdın 123b/16, 130a/5
- tamām** -59- [A] Hepsi, bütünü, olmuş.
t. 7b/10, 9a/2, 30a/10, 33a/2, 36a/5,
36b/6, 40b/10, 45a/16, 52a/19, 53b/7,
55a/7, 59a/8, 59b/11, 60a/2, 61a/8,
62a/6, 62a/18, 68a/13, 76b/1, 87b/2,
88a/3, 88a/10, 89b/17, 96b/1, 103a/6,
103a/8, 115a/4, 115a/8, 115a/9, 115a/13,
123a/3, 126a/2, 127b/2, 128b/6, 132a/16,
136b/15
t. al- 10a/17, 30b/7, 68b/1
t. bol- 60b/7, 68a/6, 69a/10, 96a/1
t. kı1- 26b/11, 26b/12, 63a/13,
121a/9
t. tap- 68a/10, 141a/16
t. et- 104b/18
t.+ı 5a/7, 44b/18, 61a/7, 97b/12
t.+ın 58b/16, 99b/15, 110b/4
t.+ını 23a/9
- tamāmī** -4- [A] Bütünüyle, hepsi.
- t. 9a/11, 30b/10, 97a/15, 100a/5
- tamar** -1- Damar.
t. 121a/2
- tamğa** -27- Mühür, damga, iz.
t. 10b/15, 10b/18, 10b/19, 11a/3,
11a/4
t.+nı 43a/5
t.+sı 10b/12
t.+ları 16a/7
- tamma** -2- [M] Her yüz veya bin kişilik birliklerden belli sayıda asker alınarak oluşturulan asker birlikleri.
t. 12b/6
t.+nı 12b/5
- tamuğ** -2- [Soğ] Cehennem.
t. 123b/2
t.+ğa 132a/8
- tamuğ** -1- [Soğ] kırş. tamuğ.
t.+nuñğ 145b/19
- tanğ** -10- Sabah, şafak.
t. 40a/12, 42a/15
t.+da 58b/12, 64a/16, 114b/9,
123b/9
t.+dası 42b/16, 55b/2, 61b/7,
88b/4
- tan** -1- Kaçmak, inkar etmek, reddetmek.
t.-ar-min 90b/8
- ṭanāb** -1- [A] Halat, kalın ip.
ṭ.+ların 45a/18
- ṭaʿne** -1- [A] Tane, parça.
ṭ. kı1- 61b/7
- tanı** -9- Tanımak, bilmek.
t.-dı irse 110a/11
t.-dılar irse 30a/18

t.-ğay 55a/5	nuşret t. 28b/8
t.-saṅg 8a/2	terbiyyet t. 119b/9
t.-p 23b/13, 120a/6	t.-tım 138a/16
t.-rlar 16b/15	t.-ıp 69a/15
t.-mas 18b/10	t.-ıp irdi 77b/6
tanla - -1- Tanımak, ayırmak, tanıyacak derecede seçmek.	t.-ıp turur 132a/6
t.-p 39a/3	t.-ıp tururlar 5b/12, 5b/13
taṅsuk -1- Tuhaf, şaşılacak şey.	t.-kay-min 42b/12
t. 42a/15	t.-kay-sin 42b/13, 131b/10
tanuḳ -1- Bir olaya şahitlik eden, tanık.	t.-kay-siz 127a/13
t.+dur 1b/9	t.-sunlar 75b/11
tap - -110- Bulmak.	t.-iṅg 37b/9
t.-ar-sin 109a/19	t.-a 22a/9
t.-ar 104a/5	t.-a al- 135b/12
t.-ar-siz 44a/5	t.-ay tapmay 42b/13
t.-arlar 5a/1	t.-ğaç 104b/8
t.-dı 18b/9	t.-ıp 10b/3, 23b/11, 28a/11,
t.-tı 9b/5, 24b/10, 40a/9, 89a/6,	42b/13, 53b/3, 96b/11, 140b/5
144b/4	dermān t. 134b/12
fitneligin t. 91b/4	devlet t. 11b/1
ḳarār t. 94a/18, 145a/14	fuṛṣat t. 8b/12, 17a/18, 18b/5,
nuşret t. 28a/9	64b/14
sezāsın t. 136a/19	ğāfil t. 80b/5
şeref t. 141b/1	ḥaber t. 8a/19, 17a/19, 38a/15, 54b/8,
şifā t. 54a/1	54b/10, 76a/12, 89a/1, 127b/13, 128b/6,
şöhret t. 89b/15	134b/18, 138b/8, 147a/4
tamām t. 68a/10	ḳarār t. 87a/11
terbiyyet t. 7b/2	murādın t. 119a/5
tertīb t. 139a/8	nuşret t. 30a/5
zāfer t. 15a/1	tamām t. 141a/16
t.-tı irse 28a/4, 95a/5	şikest t. 50a/8
t.-tılar 59b/10, 59b/11	ṭarīḳa-i ‘ināyet-i terbiyyet t.
ḥaber t. 115b/10	140b/11
muẓaffer t. 112b/3	zāfer t. 131a/3
	ḥaber t. 62b/13

t.-kaç 65a/6, 94b/14, 104a/16, 107a/13,
107b/17, 109b/6, 114b/11, 115a/10,
115b/11, 136a/12

t.-kanda 126b/17

t.-kanı 65b/7

t.-kanlar 5b/16

t.-kanlarını 46a/15

t.-madı 14a/15, 22a/8

t.-madım 138a/15

t.-madılar 49b/11, 76a/15, 109a/5

t.-mamış 104b/4

t.-mas irdi 44b/19

t.-maslar 17b/12

t.-may 18a/2, 42b/13, 57a/6

t.-may turur irdi 51a/9

t.-mağ 4b/17

t.-mağığa 77b/19

tap -1- Eser, nişan.

t. ber- 44a/2

tapıl - -6- Bulunmak.

t.-ılur 111a/14

t.-ılur mu 111a/14

t.-madı 36a/4, 101a/6

t.-mas 114a/6, 142a/12

tapın -1- Askerlerin yanında bulunan malları.

t.+ı 53a/4

tapın - -1- Puta tapmak.

t.-ur 126b/15

tapış -1- Değme, temas etme.

t.+ın 4b/17

tapşur - -24- Teslim etmek, güven-mek.

t.-dum 35a/11

t.-dı 11b/19, 25a/6, 25b/3, 35a/4, 51b/11,
56b/10, 57a/3, 66b/19, 97b/7, 112b/18,
112b/19, 113a/5, 121b/17

t.-dılar 64a/17, 112b/7

t.-dılar irse 128a/7

t.-up irdi 46b/5, 50a/5

t.-up turur 23b/14, 121b/4

t.-up 39a/6, 107b/18, 122b/6

taptur --3- Sadık olmak, boyun eğmek.

t.-ğan 118a/16, 119a/16, 121b/2

tapuğ -29- Büyük bir kimsenin huzuru, kat.

t.+ına 18a/14, 31a/1, 31a/16, 58a/4,
58a/6, 58a/16, 59a/3, 87b/1, 89a/4,
96b/19, 97a/1, 124a/6, 124b/15,
135b/13, 136a/16, 136b/16, 137a/5,
138a/1, 148a/3

t.+ıda 22a/12, 58a/3, 61b/4,

63b/9, 96b/15, 102b/1, 106a/13, 135a/15

t.+uñg 126b/6

tapuğ -1- krş. tapuğ.

t.+ğa 53a/15

tar -2- Dar. krş. dar

t. irdi 30a/6

t. irür 143a/12

tar - -1- Dağıtmak.

t.-ıp 124a/10

tārāc -1- [F] Yağma, çapul.

t. kıl- 141a/5

taraf -65- [A] Yan, yön, taraf.

t.+ğa 15a/8, 27a/3, 58b/10,

112a/3, 122b/4, 135a/5

t.+dın 37a/15, 49a/9, 54a/15, 55b/11,

57b/6, 59a/2, 67a/11, 102b/16, 102b/19,

104a/18, 106a/2, 106a/4, 108a/8, 110a/6,

114b/3, 115b/8, 121b/10, 132b/14,
133b/13, 137a/17, 146b/11

ṭ.+da 10b/7, 13b/16, 99b/10,
109a/1

ṭ.+ın 88b/17

ṭ.+ıdın 77a/11, 102b/17, 102b/18,
105b/18, 106a/6, 109a/16, 110a/12,
111a/11, 129b/9

ṭ.+ığa 29a/9, 51b/4, 60a/11,
60a/13, 97a/16, 106a/16, 107a/10,
111b/6

maşrık ṭ. 7b/7

şimāl ṭ. 6b/1

ṭ.+ıda 9a/7, 9b/10, 21a/1, 94a/9,
99b/17

ṭ.+larını 44b/16

ṭ.+largā 17b/5, 17b/6, 58b/15,
77b/1, 135a/12

ṭ.+ları 7b/14

ṭ.+larıda 60b/3, 100a/3

tarḥan -4- Büyük savaşçı, devlet
tarafından ayrıcalık tanınan savaşçı
kimseler.

t. 27b/4, 145a/9

tarıḡ -1- Ekin.

t.+ın 39b/19

ta'rif -3- [A] Bir kavramı veya şeyi
tanımlama, tanıtmak.

t.+ide 117b/7, 122a/3, 145a/4

tārīḡ -58- [A] Tarih.

t. 7b/3, 37a/10, 37b/7, 38b/3, 49b/8,
50a/9, 51a/16, 55a/10, 58b/2, 59b/18,
60a/11, 60a/18, 61b/16, 66b/9, 68a/19,
77a/5, 77b/4, 78a/9, 78b/2, 78b/4,
78b/12, 79a/6, 79a/13, 79b/5, 84b/17,

86b/6, 91a/17, 96a/3, 98b/18, 99b/2,
101b/19, 102a/3, 105b/16, 107a/6,
109a/3, 109b/1, 111a/2, 115a/3, 122a/1,
133b/16, 134a/3, 136a/18, 137a/14,
140a/10

t.+niḡ 91a/1

t.+de 11b/3, 26b/3, 34b/9

t.+i 11a/12, 47a/1

t.+idin 13a/5

t.+ide 54b/16

t.-i aḡvāl 89b/3

t.+lerdin 3b/17, 89a/19

t.+lerde 17a/2, 17a/6

t.+leri 11a/5

tarīḡ -1- [A] Yol, usul.

ṭ. (bedreḡa-i ṭ.) 2b/10

tarīḡa -5- [A] Yol.

ṭ. 77b/13, 85a/10

ṭ.-i ' ināyet-i terbiyet tapıp

140b/11

ṭ.+sı birle ikendür 11a/19

ṭ.+sını 117b/4

tarīḡat -1- [A] Tasavvuf, tarikat,
tasavvufî meslek.

ṭ. 146a/9

tarḡa -3- [M] Dağılmak, perişan
olmak.

t.-dılar 104a/12

t.-dılar irse 121b/15

t.-p 89a/2

tarḡat --1- [M+T] Dağıtmak, perişan
etmek.

t.-dı 37a/4

tart -11- Çekmek, çizmek.

t.-ar 4b/14, 141b/15

t.-tı 2b/7	t. 4b/17, 4b/18, 25b/10, 53b/1,
t.-ıp 60b/4	116b/3
t.- 108a/6	t. yubalan- 17a/11
t.-ğıl 88b/3	t.+ıdın 63a/10
t.-inğ 57b/17	t.+ım 135b/7
t.-a al- 36a/11	taş- -1- Taşmak, coşmak.
t.-ıp (şaf) 106a/2, 137a/15	t.-tı 140b/9
yasal t. 55b/2	taşkarı -2- Dışarı.
tartığ -1- Hediye, armağan.	t. çık- 90a/10
t.+lar 56a/5	t.+da 23a/4
tartış -1- Çekişme, münakaşa.	taşla - -7- Fırlatmak, atmak.
t. kıl- 55b/8	t.-dı 109a/12
taşarruf -1- [A] İrade ile kullanma, elde	t.-dılar 48b/11
etme.	t.-ğay 23b/10
t.+ığa 12b/15	t.-miş 23b/12
taşavvuf -1- [A] Tarikatın bağlı olduğu	t.-p 111b/4
düşünce sistemi, yaşayış.	2. Bırakmak
t. 146a/10	t.-p 122a/2, 122a/14
taşavvur -2- [A] Düşünmek, zihinde	taşlığ -1- Taş olma, taş.
biçimlendirme.	t.+ı 4b/17
t. kıl- 76a/8, 143b/13	tatlığ -1- Tatlı, hoş.
taşnîf -3- [A] Sınıflamak, kategorize	t. 124a/5
etmek.	tavaçı -1- Tellal.
t.+ığa 3b/8, 48b/16	t. 141b/4
t. kıl- 9a/19	tavar -14- Hayvan sürüsü, koyun,
taşvîr -1- [A] Bir şeyi resim gibi göz	hayvan. krş. tağar
önüne gelecek şekilde ayrıntıları ile	t. 38b/5, 87a/18, 102b/8
anlatma.	t.+ın 22a/5, 38a/19, 53a/1, 87a/9,
t.+ığa 2b/4	88a/1, 137a/4, 138b/10
taş -7- 1. Dış.	t.+ıdın 87a/14
t.+ı 145b/16, 145b/17	t.+ımıznı 115b/5
t.+ıda 36a/3	t.+lar 50a/15
t.+ında 38b/4, 89b/5, 145b/9	t.+ları 55a/17
t.+ıdağı 38a/19	taşvîl -1- [A] Uzun.
taş -8- 1. Taş	t. bol- 99a/15

- ṭavr** -2- [A] Tarz, duruş.
 ṭ. (ṭ.-ı ma' rifet) 126b/1
 ṭ.+ıda 146a/7
- tavuk** -2- 1. Tavuk.
 t. 109a/4
- tavuk** -2- 12 hayvanlı Türk takviminin onuncu yılı.
 t. (t. yılı) 59b/18
- ṭāvus** -1- [F] Sülüngiller familyasından, tiz sesli, erkeğinin kuyruğu çok uzun, süslü, parlak ve güzel renkli çok büyük kuş
 ṭ. 131b/3
- tayakla** - -1- Dövmek, dayak atmak.
 t.-p 97a/10
- ṭâyife** -7- [A] Bölük, takım.
 ṭ. 10a/6, 10a/8
 ṭ.+niṅg 10a/3
 ṭ.+si 57a/18
 ṭ.+ler 63a/3, 126b/9
 ṭ.+lerni 111a/10
- ta'yīn** -15- [A] Belli etme, ayırarak belirleme.
 t. bol- 59a/5, 78a/18
 t. kı1- 21b/6, 44b/8, 47a/17, 47b/4, 51a/8, 52a/11, 58a/15, 65a/1, 78a/5, 92a/19, 95a/13, 97a/5, 104a/1
- ṭayyibāt** -1- [A ç.] Çok güzel olanlar, çok hoş.
 ṭ. (ṭ.-ı 'ābidāt) 131b/14
- taẓarru'** -2- [A] Allah'a yakarma, niyazda bulunma.
 t. 123b/5
 t. kı1- 100b/3
- tāze** -5- [F] Yeni, bozulmamış, taze.
 t. 80a/9, 135b/1
 t. kı1- 18a/9, 114b/13, 148a/10
- ta'ẓīm** -1- [A] Hürmet etme, saygı gösterme.
 t. kı1- 85a/5
- ta'ziyet** -3- [A] Yas, matem.
 t. tut- 85a/2, 98a/12, 98a/14
- te** - -3- Söylemek, demek. **krş.** di-, de-, ti-
 t.-mek 9b/6, 47a/6
 t.-sek 55a/4
- te'akḫul** -1- [A] Akıl erdirme, zihin yorarak anlama.
 t. (nākıs-ı t.) 116b/17
- te'ālā** -23- [A] Şâni yüce olsun" anlamında olup Allah, Hak, Tanrı kelimelerinden sonra kullanılır.
 t. 118a/9, 120b/8, 126a/18, 126a/19, 144a/2, 144a/5, 148a/18
 inşā 'a'llāhu t. 127a/13, 148b/1
 Hāḫ t. 15a/5, 18a/1, 27b/13, 123a/12
 Hudāy t. 23a/2, 128b/8
 Teṅgri t. 52a/5, 94b/7, 145a/17
 t.+dın (Hāḫ t.) 8a/11
 Teṅgri t. 120a/18
 t.+ğa 139a/13
 t.+niṅg (Hudāy t.) 115a/7, 125b/3
- tebdīl** -1- [A] Değişme, değişiklik.
 t. 5a/6
- tebeddül** -1- [A] Değişim, değişiklik.
 t. bol- 129b/18
- tebeh?** -1- [F] Harap, bozuk?.
 t. 116b/3

teberrük -1- [A] Uğur sayma, mübarek sayma.

t. 147b/19

tebessüm -2- [A] Gülümseme.

t. 133b/2, 135b/2

tecellî -1- [A] Görünme, belirme.

t.+si 123b/8

tecemmül -1- [A] Süslenme, süs.

t. (t.-i isti' dâdları) 140b/12

tecrübe-1- [A] Deneyim, tecrübe.

t.+si 89a/18

tedbîr -8- [A] Önlem, bir şeye karşı önceden yapılan hazırlık.

t. kı1- 37b/6

t.+ni 108a/2

t.+de 91a/6

t.+i 78a/1, 94a/12, 94a/15,

101b/15

t.+ler 38b/4

tedbîrlik -2- [A+T] Önlem alan, hazırlıklı, tedbirli.

t. 58b/11, 94a/11

tefahhüş -1- [A] İyice, etraflıca araştırma.

t. kı1- 62b/13

teferrüc -4- [A] Gezinti, ferahlama.

t.+ge 4b/4

t. kı1- 55b/9, 114a/3, 131b/4

tefrika -1- [A] Ayrılık, ara bozukluğu.

t. bol- 30a/5

tefrikalık -1- [A+T] İkilik, ayrılık.

t. bol- 80a/4

teg -3- Gibi. **krş.** tig, dig

t. 62b/9, 63b/9, 65b/12, 96b/5,

116b/3, 145a/18

teg -15- Değmek, ulaşmak, varmak.

krş. tig-, tey-

t.-di 92a/2, 93a/8, 111b/2

t.-gey 88a/6, 148b/1

t.-inçe 42a/1

t.-ip 99a/10, 132b/19

t.-enler 43a/13

t.-gen 92b/6

t.-mes 77b/14, 89b/19, 100a/15

t.-megey 111a/6

t.-se 123b/3

teğâfûl -1- [A] Anlamamazlıktan gelme.

t. kı1- 29b/12

tegirmi -1- Yuvarlak.

t. (t. if) 41b/4

tegiş -2- Savaşmak, muharebe etmek.

t.-eliñ 136b/9

t.-tiler irse 137a/16

tegişlik-1- Düşman, kavgalı olunan kimseler.

t. 118a/6

tegre -1- Çevre. **krş.** tigre

t.+sinde 60b/6

teğür -1- Değmek, ulaşmak.

t.-ür 52a/8

tehdît -1- [A] Korkutma, gözdağı verme.

t. 56a/12

tehiyyelik -1- [A+T] Hazır olma.

t. bol- 52a/8

tehniyyet -1- [A] Kutlama, tebrik etme.

t. (eşnâf-ı t.) 141a/8

tek -1- Bir, tek, birlikte.

t. 51a/7

teḳaddes -1- [A] Mübârek ve yüce olsun” anlamında olup Allah için kullanılır.

t. 144a/5

tekebbür -2- [A] Büyükleme, kibirli olma.

t. 145b/3

t. kı1- 52a/4

tekebbürlig -1- [A+T] Büyüklük taslama, kibirlilik **krş.** tekebbürlüg.

t.+in 52a/5

tekebbürlüg -1- [A+T] Büyüklük taslama, kibirlilik.

t.+i 106b/1

tekellüf -1- [A] Gösterişe kapılma, bir işi gösterişli bir duruma koymak için uğraşma.

t.+ler 124a/18

teker -1- Tekerlek.

t. kı1- 130a/19

teklîf -2- [A] Öneride bulunma, sunulan görüş, fikir.

t.+ler 37a/15, 60b/4

tekrâr -1- [A] Yineleme, tekrar.

t. (t.-ı **Ḳurʿân**) 3a/3

tekye-gâh -1- [F] Tekke, medrese.

t.+ı 143a/19

telbîs-fen -1- [F+A] Aldatma tekniği, doğrucu görünüp yanılyma yeteneği.

t. 131b/6

telef -1- [A] Zıyan olma, yok etme, boş yere harcanma.

t. bol- 50a/11

teʿlîf -1- [A] Eser yazma, toplayıp kaleme alma.

t.+iğa 3b/9

telim -2- Çok, aşırı.

t. 129b/7, 139a/14

temâşâ -1- [A] Görme, seyretme.

t. 55b/12

temennâ -1- [A] İstek, arzu.

t. 117a/5

temkîn -2- [A] Dikkatli olma, ihtiyatlı olma.

t. (baḥr-i t.) 142b/18

t. idi 145a/8

temmet -1- [A] Tamamlanmak, bitmek.

t. 148b/11

temşîl -7- [A] Örnek, hikaye.

t. (t.-i **Şâh Baḥt Ḥan**) 123a/6, 129b/4, 131a/1, 131a/16

t. kı1- 139a/12

t.+ni 139a/15

t.+in 126a/12

temür -4- Demir.

t. 17b/11

t. 128b/2, 144a/4

t.+din 144a/5

teṅg -2- Eyer.

t.+i 15a/4, 28b/6

teṅg -2- Sıkıntı, zorluk.

t. ḳal- 28a/2

t. tur- 95a/2

teṅg -1- Gibi, denk.

t. 116b/3

ten -1- Ten, vücut, beden.

t. idi 68b/7

tenâvül-1- [A] Yeme içme.

t. kı1- 111a/15

tena'um -1- [A] Nimet ve bolluk içinde bulunma.

t.+ige 129b/6

tenġiz -8- Deniz.

t. 142a/17, 144a/5

t. ke- 41b/8

t.+niġ 43a/6

t.+i 145a/17

t.+ler 42b/15

t.+lerni 143b/14

ten-perest -1- [F] Kendini ok beġenmiř, kendisinden bařka Őey dűřünmeyen.

t. 131a/12

tenġri -34- Allah, Tanrı.

t. 38b/7, 53a/14, 58b/13, 121a/6, 120b/15, 120a/16, 127a/11, 132a/8, 143a/14, 143b/14, 144a/2, 147b/11

t. te'ālā 52a/5, 94b/7, 145a/17, 120a/18

t. ġükmin bitger- 39a/9

t. ġükmin bütker- 39b/6, 44a/13

t.+niġ 120b/16, 127a/3, 126b/8, 138a/4

t.+ni 8a/2, 8a/13, 126a/16, 132a/2, 147b/7

t.+ge 38b/9

t.+din 120b/12, 120b/19, 121b/19, 131a/13

t.+sidin 147b/9

tenġrilik -1- Tanrı hakkı.

t. üün 39b/10

tepre -2- Hareket etmek, kımıldanmak.

t.-miş 39b/13

t.-gende 125a/11

tepren -5- Hareket etmek, kımıldanmak.

t.-ür 52a/2

t.-medi 56b/2

t.-mediler 52a/3

t.-mese 52a/7

t.-mekge 52b/1

tepret --3- Hareket ettirmek, kımıldanmak.

t.-diler 108a/14

t.-medi 45a/16

t.-mek 18b/4

terahġum -1- [A] Acıma, merhamet etme.

t. 142b/19

terbiyet -11- [A] İstenilen Şekilde yetişmesini saġlamak için bir kimseye gerekli bilgi ve nitelikleri kazandırma, eġitme.

t. 94b/1

t. kı1- 13b/17, 31b/6, 94a/16, 94b/7, 104b/9, 127b/5

t. tap- 7b/2, 119b/9, 140b/11

t.+ler 128b/4

tereddüd -4- [A] Şüphe, kararsızlık.

t.+de 22b/9

t.+i 47a/10

t. kı1- 85a/17, 96b/16

terk -2- [A] Bırakmak.

t. kı1- 18a/10, 80a/14

terkīb -1- [A] Birleştirme, takım.

t. bol- 28b/11

ters -1- Aksine, ters.

t. aġ- 143b/18

tertīb -26- [A] Düzen, sıralama.

t. 5b/2, 47a/19, 64b/5, 65b/18,
68b/15, 97b/8, 98b/4

t.-i dāyiresiġa 3b/18

t. ber- 4a/7

t. bolun- 46b/12

t. kıl- 36a/1, 63a/5, 87b/18,
111a/14

t. tap- 139a/8

t. bile 5b/5

t. birle 5a/12, 5a/14, 5a/17, 5a/19,
5b/8, 5b/13, 6a/17, 6b/17, 47b/15

tesellī -1- [A] Avutma, sıkıntısını
unutturmaya çalışma.

t. ber- 23a/6

teskīn -1- [A] Yatıştırma, sükunete
erdirme.

t. tap- 51a/9

teslīm -1- [A] Vermek, teslim etmek.

t. kıl- 56a/4

teşrīf -1- [A] Gelme, şereflendirme.

t. 117a/8

teşvīş -1- [A] Karıştırma, karma karışık
etme.

t. bol- 98a/1

tevābi^c -5- [A] Tabi olanlar, bağlı olma.

t. 44b/3

t.+i 143a/6

t.+indin 142a/2

t.+inde 140a/11

t.+lerni 51a/19

tevāfet -1- [A] Önemsiz, değersiz.
Metinde CT'de de görülen anlam akışına
"önemsememeye" dair bir ifade
görülmesi gereklidir. Taranan

sözlüklerde de okunan yapı için önemsiz
anlamı verilmiştir.

t. kıl- 104b/3

tevaḳḳuf -6- [A] Bekleme, durma.

t. kıl- 17a/13, 141a/12, 114b/13,
138a/17, 140b/14, 143a/13

tevārīḥ -12- [A ç.] Tarihler, tarih
kitapları.

t. (Tevārīḥ-i Güzīde Nuşret-
nāme) 4a/7

t.-i güzīde-i islām 4a/3

t.-i islāmiyān 7b/6

t.+niḡ 3b/8

t.+de 14a/9, 46b/16, 54b/15,
138b/11, 139a/10

t.+lerde 20b/3, 75b/9

t.+lerniḡ 3b/11

tevbe -1- [A] Yaptıklarından pişman
olup Allah'tan af dileme.

t.+sin 5a/5

teve -6- Deve. **krş.** tive

t. 35a/17, 87a/18, 135a/7

t.+ler 134a/8

t.+lerge 134a/7

t.+lerige 134a/7

teveccūh -1- [A] Bir tarafa doğru
yönelme.

t. (t.-i zafer) 140b/2

tevehhüm -1- [A] Kuruntuya düşme,
düşünme.

t. kıl- 66b/16

tevekkül -1- [A] İşi Allah'a bırakıp
kadere razı olma.

t. kıl- 38b/9

tevfīk -2- [A] Yardım, Allah'ın yardımı.

- t.+i 94b/7, 142a/1
- tevḥīd** - -2- [A] Allah'ın birliği, bir olma.
t. 131b/10
t.-i-Bārī 1b/7
- te'vīl** -3- [A] Yorumlama, bir şeye yorma, başka bir anlam verme.
t. (t.-i Ebu'l-Feth Muhammed Şibānī Ḥan) 139a/11
t.+i 5a/2
t.+in 123a/7
- tevsen** -1- [F] Dik başlı, sert başlı.
t. (t.-i şehir-yār) 141a/18
- tey** - -1- Değmek, ulaşmak. **krş.** teg-tig-
t.-er irdi 79b/19
- tezek** -1- Bel veya sabanın topraktan kaldırdığı iri sert parça, kesek, kerpiç.
t. toldur- 39b/4
- tezvīr** -2- [A] Yalan söyleme, ara bozuculuk.
t. 131b/5
t. kı1- 148a/5
- tin** -1- Can, nefes.
t.+inġ 123b/5
- tin** - -1- Rahata kavuşmak, dinmek, ferahlamak..
t.-ip 62a/13
- tındur** - -1- Rahata kavuşturmak, dindirmek, ferahlatmak.
t.-ur-siz 42b/1
- tinġla** --1- Dinlemek.
t.-p 131b/18
- tırmaş** - -1- Tırmanmak.
t.-a çık- 131a/18
- tıy** - -1- Önlemek, engel olmak.
- t.-madı 29a/15
- tī** - -41- Demek, söylemek. **krş.** de-, di-, te-
t.-di 11b/8
t.-diler 63a/5
t.-p 55b/1
t.-p tururlar 49b/16, 49b/19
t.-miş 132a/4
t.-p 4a/17, 25a/9, 27a/17, 30b/3, 39b/16, 40a/1, 40a/9, 42a/18, 42b/18, 43a/7, 43a/14, 43a/18, 46a/12, 53b/13, 54b/13, 56a/19, 61b/1, 65a/12, 66a/8, 77a/12, 77b/3, 79b/9, 126b/19, 133b/8
t.-yeyim 25b/9
t.-megil 117a/19
t.-mek 39a/14, 39a/15, 39a/16, 39a/17, 39b/1, 91a/6
- tig** -20- Gibi, benzer. **krş.** teg, dig
t. 2b/17, 40a/12, 41b/4, 44a/4, 44a/5, 55a/19, 102b/3, 110a/6, 117b/17, 131b/17, 133a/2, 133a/5, 133a/7, 133a/9, 133a/11, 134a/11, 139a/1, 143b/8, 145b/16
- tig** - -25- Değmek, ulaşmak, gelmek. **krş.** teg-, tey-
t.-er 66a/19, 63b/10, 92b/4, 128b/19, 133a/4
t.-er-miz 55b/2
t.-di 11b/10, 31a/4, 43b/1
t.-di irse 106a/3
t.-ipdür 134b/7
t.-ip turur 93a/1
t.-gey-min 85b/3
t.-gil 80b/4
t.-se 92a/8, 129b/11

t.-ende 35b/12	t.-geyler 115b/12
t.-inçe 93a/14	t.-e al- 12b/17, 121b/12
t.-ip 35b/2, 63a/7, 86b/11	t.-eli 64a/17
t.-medi 119a/4	t.-geç 102a/15
t.-megey 59a/10	t.-üp 45a/17
tığ -4- [F] Kılıç.	yarlıg t. 87a/17
t. 147b/16	yasakğa t. 37b/8
t. (t.-ı ila'llâh) 139b/1, 139b/2	t.-medi 48a/17
t.+ınıñg 146a/5	t.-megey 59a/9
tigiş -1- Pay, hisse.	t.-me 90a/13
t.+in 93a/3	t.-mesek 135a/16
tigre -3- Çevre, etraf. krş. tegre	t.-mesengiz 56b/13
t.+ni 17b/6	t.-mek 110b/11
t.+de 17a/19	tik - -2- Y yapmak, meydana getirmek.
t.+side 17a/19	t.-iben 2a/4
tigrü -37- Bir tarafa doğru, -e doğru, kadar.	t.-ip 145b/10
t. 9a/4, 9a/6, 11a/11, 13b/3, 42a/2, 44a/2, 48b/16, 49a/12, 50a/12, 55b/10, 58a/13, 62a/8, 63a/13, 65b/14, 68a/14, 77a/8, 78a/2, 79a/12, 79a/19, 79b/10, 85a/2, 86b/8, 90a/16, 90b/17, 92b/17, 94a/18, 101b/18, 102a/1, 102a/10, 107a/17, 109b/18, 110a/8, 114a/2, 132a/5, 134a/5, 138a/13, 145b/10	tik -1- Bir, birlikte.
tigür - -34- Ulaştırmak, döndermek.	t. birle 49b/3
t.-ür 64a/9	tiken -1- Diken.
t.-ür irdi 49a/8, 61a/5, 61a/12	t.+leriniñg 140b/6
t.-di 24b/10, 25a/10, 27a/10, 27a/14, 34b/9, 37a/4, 56b/1, 62b/3, 63b/1, 78b/10, 97a/12, 101a/5	til -24- Dil, lisan.
t.-di irse 38a/14	t. 2b/13, 118a/2, 120a/11
t.-diler 62b/12	t. birle 2b/14
t.-üp tururlar 40b/2	t.+i 2b/14, 16a/19, 29a/19, 145a/19, 147b/13
t.-gey 62b/2, 76a/15, 85a/13	t.+i bilen 16a/19
	t.+i birle 4a/6, 39a/18, 47a/6
	Moğol t. 39a/13, 39a/14, 39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/19
	Nayman t. 18b/19
	‘Arabî t. 8b/8
	t.+idin 6a/18, 25b/7, 30a/12
	tilbe -1- [F] Deli, çilgın.
	t.+dür 79b/9
	tile - -70- İstemek, dilemek. krş. dile-

t.-r 134b/7	t.-señg 116b/13
t.-r irdi 25b/7	t.-señgiz 44a/12
t.-er-min 30a/15	t.-y 37a/7, 65a/8, 143b/6, 143b/8
t.-r-sin 148a/2	tilek -1- Dilek, istek.
t.-rler 3b/5	t.+lerin 94a/5
t.-di 25a/11, 25b/2, 26a/13, 33b/6, 51b/2, 76a/14, 77a/6, 80b/13, 94a/7, 95a/14, 104b/15, 110a/9, 115b/17, 128b/15	ținet -1- [A] Yaratılış, maya, öz. t. 117a/7
amān t. 57a/2	tipe -3- Tepe, yüksekçe yer. t. 145b/9
aṭ t. 26a/14	t.+din 145b/10, 145b/12
icāzet t. 53b/9, 99a/6	tīre -2- [A] Karanlık, kara. t.+ğa 143a/16
içgeri t. 89b/9	t.+sin 3a/10
kanın t. 11b/7	tirig -12- Diri, canlı, sağ. t. 15b/8, 66a/18, 79b/16, 90a/16, 91a/18, 107b/15
meded t. 66b/2	t. bol- 38b/13
mühlet t. 134a/13	t. koy- 8b/17, 13b/6
şem ^c t. 22b/19	t.+ide 78a/3
t.-di irse 15a/14, 37a/1, 49a/12, 94b/5, 97a/3, 97b/13, 109b/3, 114b/1, 122a/16, 136a/10	t.+inde 92a/17
t.-diler 77a/13	t.+lerin 145a/17
t.-gende 110a/12	tirkin -1- Atın eyerinin arka kısmı. t.+in 38b/11
t.-gey 12a/6	tīr-bārān -1- [F] Ok yağdıran, ok yağmuruna tutan. t. itdiler 115b/18
t.-gil 62b/10	tīr-endāz -1- [F] Ok atan, okçulukta maharet sahibi olan. t.+lar 108a/8
t.-mek 102b/10	tis^c a -1- [A] Dokuz. t. (t. ve tis ^c in ve ḥamse miye) 30a/9
t.-meydür 15a/5	tis^c in -1- [A] Doksan. t. (ḥamse ve t. ve ḥamse miye) 28b/2
t.-p 14b/12, 27a/10, 38a/15, 48b/10, 56b/4, 85a/12, 89b/14, 100b/4, 109a/5, 121b/19, 128b/18	
amān t. 37a/12, 51b/10	
icāzet t. 54a/1	
ķurultay t. 58b/5	
t.-p irdi 29b/17	
t.-r bolsa 47b/2	
t.-se 27b/16, 47b/1	
t.-sek 107b/3	

tiş ^ç a ve t. ve h̄amse miye 30a/9	67a/9, 68a/3, 68a/4, 68a/8, 80b/13,
şelâşe ve t. ve sitte miye 99b/2	91a/5, 91a/12, 91b/9, 91b/11, 91b/15,
sitte ve t. ve sitte miyede 105b/16	95b/9, 98b/1, 98b/12, 98b/15, 100b/9,
erba ^ç a ve t.e ve sitte miye 115a/3	100b/18, 101a/5, 101a/10, 101a/11,
tiş - -20- Gelmek, vermek. krş. tüş-	101a/13, 101a/15, 101a/18, 101b/1,
t.-ti 56b/16, 60a/10, 66b/12,	101b/9, 105b/9, 109a/9, 110b/14,
76a/3, 98a/5, 138b/10	111b/12, 146b/4
h̄aber t. 56b/7	t.-up turur 40a/11, 69b/13,
yavuk t. 56b/18	71b/19
zahmet t. 61b/12	t.-miş 23b/14
t.-ti irse 53b/5, 53b/11, 109a/16	t.-sa 43a/18
t.-tiler 57a/5, 97a/1, 137a/13,	t.-kan 39b/2
144a/16	t.-madı 41a/12
t.-e kel- 93a/10	toğrı -1- Doğru.
t.-keç 122a/8	t. 51b/4
t.-mes 138a/18	toğur - -3- Doğurmak, çocuk dünyaya
t.-mey 53a/6	getirmek.
tiş -2- Diş.	t.-ur 23b/10
t.+i 99a/18	t.-miş 40a/7
t.+ini 62b/15	t.-up turur 40b/11
tive -2- Deve. krş. teve	tohum -1- [F] Tohum, tane.
t.+sin 96b/7, 96b/11	t. için 61a/9
tîz -3- [F] Hızlı, acele, çabuk.	toķ - -10- Doğmak, dünyaya gelmek.
t. 136b/12, 136b/13	t.-ğan 40a/4, 43a/12, 43a/16,
tofrac̄ -2- Toprak. krş. topraķ	70a/6, 70a/7, 72a/1, 72a/10, 101b/5
t.+nı 141a/19	t.-ğan turur 72b/6
t.+ın 141a/19	t.-ğandın 40a/6
toğ - -66- Doğmak, dünyaya gelmek.	toķa -1- Bir şeyin içinde bağlantı
t.-ar 43a/18	sağlayan nesne, halat.
t.-dı 68a/3, 68a/4, 98b/9, 98b/10,	t.+sın (töre t.) 60b/1
100b/16, 101b/4, 101b/8, 101b/9,	toķsan -2- Doksan.
105b/4, 110b/19, 111a/1, 111a/2,	t. 122a/2
146b/6, 148b/4	t. miñg 10a/19
t.-up irdi 15b/3, 47a/5, 47b/15, 48b/15,	toķta - -2- [M] Beklemek, alıkoymak.
50a/2, 64b/12, 65b/9, 66a/2, 67a/7,	t.-r 65a/11

- t.-may 128b/1
- toktat** -4- [M+T] Bekletmek,
alıkoymak.
t.-a 44a/11
t.-mas 129b/1
t.-may 126a/10, 130a/18
- tokuš-** -1- Savaşmak, çarpışmak.
t.-up 14b/6
- toköz** -29- Dokuz
t. 4a/8, 17a/5, 21b/16, 46a/16, 48a/7,
61a/12, 61b/18, 71b/5, 72a/3, 73b/14,
74a/4, 85a/4, 85b/9, 91a/9, 92a/2,
98b/19, 112a/18, 137a/18
t. yüz sekiz 136a/18, 137a/14
t. yüz yeti 134a/4
t. yüz 10a/19, 133b/16
t. yüz toközda 140a/10
t.+da (altı yüz otuz t.) 77a/5
toköz yüz t. 140a/10
yeti yüz t. 112b/1
t.+ıda 112b/1
- toközünç** -3- Dokuzuncu.
t. 92a/4, 98b/13, 101a/15
- tol** - -7- Birikmek, dolmak.
t.-dı irse 115a/3
t.-dılar 120b/14
t.-ğay 120a/17
t.-sa 144b/1
t.-up 133a/1, 133a/8
- tola?** - -1- Beyazlık?
t. 3a/10
- toldur** - -5- Doldurmak.
t.-dılar 60b/9
t.-ğaylar 63b/11
t.-up 39b/4, 63b/12
- t.-ap 133a/15
- tolğa** - -3- Dolamak, dolanmak, eğmek.
t.-p 122b/9, 77b/12
t.-sa 104a/6
- tolu** -1- Dolu, pür.
t. bol- 6a/7
- ton** -12- Elbise, kıyafet.
t. 113a/11
t. yuva- 8a/19
t.+ın 54b/13, 54b/14, 57a/19,
63a/1
t.+ını 62b/16
t.+ığa 23b/13
t.+uñga 131b/8
t.+ları 53a/7
t.+ların 64a/12
- tonğuz** -2- On iki hayvanlı Türk
takviminin on ikinci yılı.
t. (t. yılı) 30a/9, 51a/2
- toprağ** -1- Toprak krs. toprağ.
t.+ı 3a/19
- toprak** -3- Toprak. krs. tofrağ
t. 64a/6
t. toldur- 63b/11, 63b/12
- topuçak** -2- Genelde Türkmenler
tarafından yetiştirilen ve binicilikte çok
iyi olan bir at cinsi.
t. 12a/6, 39b/7
- torça** -3- Doğru, kesin.
t. 51a/11, 110b/12
t. kör- 40a/15
- toruğ** -1- Doru, güçlü at.
t. 92a/8
- totkavul** -1- [M] Sınır, yol muhafızı.
t. 24a/5

toy -15- krş. toy. t. 23b/3, 39a/6, 49b/4, 90a/9 t.+da 139a/8 t.+dın 104a/1 t. kı1- 76b/2, 124b/8 t.+lar kı1ıp 35a/17, 37a/15, 99b/8, 103a/19, 115b/2, 113b/2, 127a/16	t.+ni 111b/4
toy -16- Şölen, meclis, toy. t. ber- 63a/4 t. kı1- 96b/1, 113a/9, 124a/17 t.+nı 49b/3, 139a/10 t.+ğa 124a/18 t.+da 10a/19, 39a/7 t.+ında 121b/18 t.+uñguzğa 124b/13 t.+lar 10a/18, 106b/8, 111b/17, 112b/18, 139a/6	tök - -2- Dökmek. t.-ti 24b/16 t.-üp 133a/10
toyla - -7- krş. toyla- t.-dı 9a/9 t.-dılar 112a/9 t.-lñg 29b/17 t.-ğaç 111a/5 t.-p 8b/10, 61b/5, 98b/19	tökül - -9- 1. Dökülmek t.-ür irdi 60b/11 t.-mesün 66a/8 t.-üp 66a/9, 89a/11 2. Saldırmak, savaşmak. t.-diler 115b/16 t.-di 50a/11, 57a/12, 57a/16 t.-genide 26b/15
toyla - -4- Eğlence yapmak, toplantı yapmak. t.-dılar 97a/2 t.-p 42a/16, 61a/12, 61b/6	tön - -2- Dönmek. t.-di 111b/1 t.-üp turur 30a/13
toylaş --1- Eğlence yapmak, toplantı yapmak. t.-ıp 128b/14	töre -9- Töre, kanun. t. 60b/1, 85b/9, 85b/10 t.+niñ 41b/5 t.+ni 85a/5, 85b/9 t.+mni 42b/2 t.+sinde 64a/15 t.+ler 38a/1
töhmet -5- [A] Kesin olarak ispat edilmediği hâlde birine suç yükleme, suçlama, suçlanma. t. 90b/13, 109a/11 t. kı1- 35a/5, 61b/12	tört -105- Dört. t. 5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/2, 5b/5, 5b/8, 6b/2, 7b/17, 10a/7, 10a/8, 10a/15, 10b/16, 12a/1, 12b/4, 16a/17, 31b/3, 31b/12, 32b/14, 32b/19, 34b/12, 40b/8, 40b/19, 41b/2, 42a/7, 42b/2, 42b/5, 43b/1, 44a/2, 44a/4, 45a/1, 47b/7, 64b/12, 65b/1, 66a/2, 66a/9, 66a/12, 66a/15, 67b/11, 67b/18, 68b/3, 69a/17, 69b/10, 69b/16, 70a/18, 71a/8, 71b/16, 72b/10, 72b/12, 73a/11, 73a/19, 73b/7, 73b/9, 74a/12, 75a/10, 75a/13, 75a/19, 75b/5, 81a/19, 81b/2, 82b/1, 82b/6,

83a/4, 83b/12, 83b/13, 84a/2, 91a/3,
91b/17, 95b/17, 95b/19, 98a/12,
100b/15, 104a/18, 104b/18, 106a/7,
110a/12, 110b/4, 111a/1, 117b/18,
136b/4

yigirmi t. 7b/4, 49b/16

t. beg 26b/19

t. külüg 41b/3, 91a/3

t. miñg 19a/15, 22b/2, 33b/17,

34a/13, 34b/1, 34b/5, 34b/13, 125a/5

t. oğlı 41a/2

t. şu'be 14b/16

t. yüz 7a/5, 11a/10, 35a/4,

132b/14

t. ayaklandur- 24a/1

t.+niñg 91a/4

t.+de (altı yüz elig t.)78b/4

altı yüz otuz t. 59b/18

t.+ge 44a/1

törtev -1- Her bir dördü, dörtlü.

t. irmiş 39b/3

törtünç -28- Dördüncü.

t. 5b/1, 12a/15, 40b/15, 41a/9, 46b/4,
47b/12, 48b/11, 50a/6, 53a/5, 57a/12,
67a/8, 67b/6, 67b/13, 67b/19, 68b/10,
69a/5, 69a/9, 69a/13, 81a/15, 91b/8,
97a/3, 98b/1, 98b/10, 100b/13, 101a/5,
109a/10, 123a/9

on t. 101b/6

törtünçi -2- **krş.** törtünç.

t. 66a/11, 139a/17

töz -1- Sabretmek, tahammül etmek.

t.-e al- 88b/18

töz -1- Ateş.

t.+ine 145b/19

tūfan -1- [A] Fırtına, çok şiddetli
yağmur.

t. bol- 64a/12

tufeyl -1- [A] Dalkavuk, yordakçı.

t.+i

tufeyli -2- [A] 1. Sığıntı.

t. 146a/12

2. Dalkavuk

t. 122a/10

tuğ -2- Bayrak, sancak.

t.+ğa 22b/10

t.+ların 137a/18

tuğra -1- Mühür, tuğra.

t.+sın 2b/7

tuğyān -3- [A] Taşkınlık, isyan.

t. 142b/1, 145a/13

t. irür 142b/11

tuħfe -3- [F] Hediye.

t. 114a/6

t.+ler 102b/9, 109b/4

tul -1- Dul, kocasız.

t. ħal- 39b/15

tuł -1- **krş.** tul.

t. 139a/18

tułuğa -1- [M] Miğfer, savaşçı başlığı.

t.+sıdın 37b/13

tulum -1- Post.

t.+ın 17a/17

tur -14- Yardımcı fiil. **krş.** dur-

t.-ğan (kile t.) 141b/16

ters ağa t. 143b/18

t.-ğanda (bara t.) 130a/11

kele t. 130a/10

yibere t. 57b/4

t.-ğanın (kele t.) 45a/9

şerh kıla t. 89b/8
tüzişe t. 90a/2
t.-ğanlarnıñg (kıla t.) 80a/7
t. - sun (kıla t.) 102b/4
t.-a almay 106a/16, 122b/3,
123a/5
t.-ğaç (yöri t.) 136b/5, (kıla t.)
13b/13
tur - -47- Durmak.
t.-alıñg 107b/2
t.-arğa 104a/19
t.-dı 51b/6
t.-dı irse 114b/16
t.-dılar 80a/7, 96b/2, 111a/5
teñg t. 95a/2
uruşğa t. 78b/13
yasap t. 56a/17
t.-up irdi 89b/5
t.-up irkendür 17b/8
t.-ğay 113a/11
t.-ğay-min 124b/11
t.-ğıl 57a/15, 80a/11
t.-sañg 102a/14
t.-sun 97a/4, 124b/6
t.-uñguz 87b/2
t.-up 39a/9, 52a/13, 55b/3, 58b/7,
59a/16, 66b/2, 107b/4, 112a/2, 112a/17,
122a/19, 129a/18, 130a/15, 131a/19,
136b/4, 138a/13, 138a/18
t.-ğanda 16a/1, 59b/13, 89b/18,
128a/16
t.-ğan 140b/11
t.-ğanın 133a/16
t.-ğuçı 147b/15
t.-mas 144a/11

t.-mas 147a/9
t.-may 97a/4, 134b/15
t.-maydur irdi 24b/11
t.-mağ 135b/8
tura -5- Arabaların kenarına yapılan
çalıdan duvar.
t. 122a/2
t.+lar 145b/9
t.+ların 122a/1, 122a/14, 122b/4
turur -842- Bildirme, +dır/+dir. **krş.**
durur
t. 2b/5, 2b/14, 4b/1, 4b/11, 4b/12, 4b/15,
5a/14, 5a/17, 5a/19, 5b/2, 5b/5, 5b/8,
5b/16, 5b/18, 6a/4, 6a/7, 6a/10, 6a/11,
6a/14, 6a/15, 6a/16, 6a/19, 6b/2, 6b/13,
6b/4, 6b/15, 6b/16, 7a/1, 7a/2, 7a/3,
7a/8, 7a/14, 7a/15, 7a/16, 7a/19, 7b/4,
7b/6, 7b/7, 7b/9, 7b/10, 7b/12, 7b/14,
7b/15, 7b/16, 7b/18, 8b/11, 9a/8, 9a/11,
9a/12, 9a/17, 9b/1, 9b/7, 9b/11, 9b/15,
10a/8, 10a/9, 10a/15, 10a/16, 10b/7,
10b/16, 11a/1, 11a/5, 11a/6, 11a/12,
11a/13, 11a/18, 11a/19, 11b/2, 11b/5,
11b/7, 11b/10, 11b/11, 11b/19, 12a/2,
12a/3, 12a/4, 12a/10, 12a/12, 12a/13,
12a/19, 12b/2, 12b/5, 12b/11, 12b/13,
12b/16, 13a/3, 13b/3, 13b/13, 13b/16,
13b/18, 14b/10, 14b/13, 14b/16, 14b/18,
14b/19, 15a/9, 15a/15, 15b/2, 15b/6,
15b/9, 18b/11, 18b/12, 18b/13, 19a/6,
19a/17, 19a/18, 19a/19, 19b/2, 19b/3,
19b/4, 19b/5, 19b/6, 20a/9, 20b/1, 20b/4,
20b/5, 20b/9, 20b/13, 21a/2, 21a/12,
21a/19, 21b/12, 21b/4, 21b/8, 21b/10,
21b/14, 21b/15, 22a/2, 22a/17, 22b/16,

22b/18, 23a/11, 23a/13, 23a/17, 23a/19,
23b/10, 23b/15, 24a/7, 24a/8, 24b/9,
25a/3, 25a/14, 25a/19, 25b/2, 25b/19,
25b/10, 26a/3, 26a/4, 26a/6, 26a/10,
26b/3, 27a/14, 27a/7, 27a/19, 27b/5,
27b/6, 27b/8, 27b/9, 27b/18, 29a/2,
29b/9, 29b/10, 30a/4, 30a/14, 30a/16,
31a/10, 31b/12, 31b/5, 32a/6, 33a/2,
32a/17, 33b/11, 33b/14, 34a/10, 34a/17,
34b/4, 34b/9, 34b/15, 34b/16, 34b/19,
35a/5, 35a/10, 35a/11, 35b/11, 35b/14,
37a/18, 38b/15, 38b/18, 39a/13, 39b/3,
39b/5, 39b/6, 39b/15, 40a/3, 40a/5,
40a/6, 40a/8, 40b/7, 40b/9, 40b/11,
40b/14, 40b/17, 41a/1, 41b/8, 41b/9,
42a/5, 42a/19, 42b/19, 43a/18, 44a/3,
44a/8, 44a/9, 46a/5, 46a/8, 46b/17,
47a/11, 47b/10, 47b/11, 47b/15, 48a/1,
48a/9, 48b/1, 48b/2, 49b/1, 49b/8,
49b/16, 50a/3, 50a/17, 51a/7, 51b/14,
51b/18, 52a/1, 52a/18, 53a/5, 53b/12,
53b/18, 54a/2, 54a/10, 54b/2, 55a/19,
56b/13, 57b/2, 59a/12, 60b/18, 61b/11,
62a/10, 63b/13, 63b/19, 64a/3, 64a/4,
64a/6, 64a/7, 64a/8, 64a/10, 64b/10,
65a/5, 65b/1, 65b/5, 65b/6, 65b/7,
65b/16, 66a/1, 66b/14, 67a/14, 67a/19,
68b/8, 68b/11, 68b/13, 68b/19, 69a/4,
69a/13, 69a/17, 69b/4, 69b/6, 69b/11,
69b/14, 69b/15, 69b/16, 69b/17, 69b/18,
69b/19, 70a/1, 70a/2, 70a/3, 70a/4,
70a/5, 70a/7, 70a/9, 70a/10, 70a/11,
70a/12, 70a/13, 70a/14, 70a/15, 70a/16,
70a/17, 70b/2, 70b/3, 70b/5, 70b/6,
70b/7, 70b/8, 70b/9, 70b/10, 70b/12,

70b/14, 70b/15, 70b/16, 70b/17, 70b/18,
70b/19, 71a/3, 71a/14, 71a/6, 71a/7,
71a/8, 71a/9, 71a/10, 71a/11, 71a/12,
71a/16, 71a/17, 71b/1, 71b/2, 71b/4,
71b/7, 71b/8, 71b/9, 71b/11, 71b/12,
71b/13, 71b/14, 71b/15, 72a/1, 72a/3,
72a/5, 72a/6, 72a/9, 72a/10, 73a/12,
72a/16, 73a/17, 72a/18, 72a/19, 72b/1,
72b/3, 72b/4, 72b/5, 72b/6, 72b/9,
72b/11, 72b/12, 72b/13, 72b/14, 72b/16,
72b/17, 72b/19, 73a/1, 73a/2, 73a/4,
73a/5, 73a/6, 73a/7, 73a/9, 73a/10,
73a/11, 73a/13, 73a/14, 73a/15, 73a/16,
73b/3, 73b/5, 73b/6, 73b/8, 73b/9,
73b/10, 73b/11, 73b/12, 73b/14, 73b/15,
73b/16, 73b/17, 74a/1, 74a/2, 74a/3,
74a/6, 74a/7, 74a/8, 74a/9, 74a/10,
74a/11, 74a/13, 74a/14, 74a/15, 74a/16,
74a/17, 74a/19, 74b/1, 74b/2, 74b/3,
74b/7, 74b/11, 74b/12, 74b/13, 74b/14,
74b/15, 74b/18, 74b/19, 75a/1, 75a/2,
75a/3, 75a/4, 75a/5, 75a/6, 75a/9,
75a/10, 75a/11, 75a/12, 75a/13, 75a/14,
75a/15, 75a/19, 75b/1, 75b/3, 75b/6,
75b/7, 75b/8, 76a/17, 76a/18, 77a/3,
77a/9, 79a/12, 77b/9, 77b/10, 77b/11,
78b/12, 78b/15, 80a/2, 80b/1, 81a/1,
81a/2, 81a/3, 81a/4, 81a/5, 81a/7, 81a/8,
81a/9, 81a/12, 81a/14, 81a/16, 81a/19,
81b/1, 81b/3, 81b/5, 81b/6, 81b/9,
81b/11, 81b/12, 81b/13, 81b/14, 81b/15,
81b/19, 82a/1, 82a/2, 82a/4, 82a/5,
82a/7, 82a/9, 82a/10, 82a/11, 82a/12,
82a/13, 82a/15, 82a/18, 82a/19, 82b/1,
82b/2, 82b/4, 82b/5, 82b/7, 82b/8, 82b/9,

82b/11, 82b/12, 82b/13, 82b/14, 82b/15,
82b/16, 82b/17, 82b/18, 83a/3, 83a/4,
83a/5, 83a/6, 83a/7, 83a/8, 83a/9,
83a/10, 83a/12, 83a/14, 83a/16, 83a/17,
83a/18, 83a/19, 83b/1, 83b/2, 83b/4,
83b/5, 83b/6, 83b/8, 83b/9, 83b/10,
83b/11, 83b/13, 83b/14, 83b/15, 83b/17,
84a/1, 84a/2, 84a/3, 84a/4, 84a/5, 84a/6,
84a/8, 84a/9, 84a/10, 84a/11, 84a/12,
84a/13, 84a/16, 84a/17, 84a/18, 84a/19,
84b/1, 84b/3, 84b/4, 84b/5, 84b/6, 84b/9,
84b/10, 84b/11, 84b/13, 84b/14, 85a/10,
85a/13, 85b/4, 85b/6, 88b/6, 89a/2,
89a/13, 90a/8, 90b/2, 90b/5, 90b/10,
90b/15, 90b/19, 91a/4, 91a/9, 91a/12,
91a/19, 91b/7, 91b/9, 91b/10, 91b/13,
91b/17, 92a/1, 92a/3, 92a/5, 92a/12,
92b/1, 92b/5, 92b/7, 92b/8, 92b/10,
93a/2, 94a/3, 93a/11, 94a/9, 94b/4,
94b/6, 94b/17, 94b/19, 95a/1, 95a/16,
95a/19, 95b/5, 95b/7, 95b/17, 96b/8,
96b/10, 96b/15, 96b/18, 97b/1, 98a/18,
98b/1, 98b/7, 98b/8, 99a/2, 99a/15,
100a/2, 100a/5, 100a/8, 100a/12,
100a/15, 101a/3, 101a/16, 101b/5,
101b/6, 102a/6, 102a/16, 102a/17,
102a/18, 102a/19, 102b/12, 104a/3,
104a/8, 104a/10, 104a/11, 104a/14,
104b/1, 105b/13, 105b/14, 106b/11,
107a/1, 107a/3, 107b/3, 107b/14,
107b/19, 109a/9, 109a/12, 109a/19,
110a/12, 110b/19, 111a/1, 111a/12,
111b/13, 112a/11, 112a/14, 112b/5,
112b/8, 112b/9, 112b/19, 114b/2,
114b/9, 115a/12, 117a/19, 117b/1,

118a/3, 119a/11, 119a/12, 119a/16,
119a/17, 119b/3, 119b/12, 119b/14,
121a/12, 121a/13, 121a/14, 122b/16,
123a/8, 123a/10, 123a/14, 123b/3,
123b/6, 124a/5, 125b/9, 125b/11,
126b/2, 126b/3, 126b/4, 126b/6, 126b/9,
126b/10, 127a/6, 127a/7, 127a/8, 127a/9,
127b/8, 128b/17, 129a/8, 129a/19,
129b/7, 129b/8, 129b/10, 129b/14,
129b/15, 131a/6, 131a/7, 131a/8,
131a/10, 131b/6, 131b/14, 131b/16,
132a/3, 132a/8, 132a/10, 132a/12,
132a/13, 132a/14, 132a/15, 132b/17,
135a/16, 135a/19, 135b/8, 135b/15,
136b/6, 136a/7, 139a/15, 139a/17,
140b/5, 141b/3, 141b/15, 142a/5,
142a/18, 142b/5, 142b/19, 143a/9,
143b/16, 145a/16, 145b/5, 145b/9,
146a/6, 147a/6, 147b/18, 147b/19,
148b/4

turuş -3- Direnme, durma, karşı
koyma.

t. 122b/14, 135b/8, 147b/16

tuş -1- Nezd, taraf, yan.

t.+ındın 136b/10

tut - -136- Tutmak, elde etmek,
yapmak.

t.-ar irdi 19a/3, 61b/11, 67a/4,
80b/16, 113a/3, 111a/10

t.-ar irdük 114b/12

t.-ar irmiş 109b/8

t.-alı 52a/5

t.-dı 63a/9, 110a/12, 110a/14,
111a/4, 114a/10

ayağ t. 61b/6

himmət t. 124a/8
ma' kûl t. 90b/3
müsellem t. 90a/15
şügün t. 63a/12
yerini t. 22b/14
t.-dı irse 38b/11, 115a/13
t.-dılar 48b/8, 100a/19, 104b/6,
115a/18
maḳâm t. 9a/7
şöküm t. 110a/3
ta' ziyet t. 98a/12, 98a/14
'azâ t. 61b/9
t.-tılar 145a/18
t- dılar irse 29a/5
t.-up irdi 15a/1
maḳâm t. 9b/3
t.-up irdiler 59b/15
t.-updur 16b/17, 16b/18
t.-uptur 3b/4
t.-up turur 88b/17
t.-up-sin 2a/5
t.-ğay 26a/13
t.-ğaylar 100a/18
t.-ayım 26a/14, 29b/14
t. 3b/6, 135b/6
t.-sun 66b/5
t.-alıṅg 29b/18, 128a/13
t.-sunlar 12a/7
t.-saṅgız 124a/9
t.-sa 15a/2, 144b/2
t.-kaç 144b/2
t.-qanda 25a/7
t.-uban 144a/1
t.-up 3b/14, 9b/18, 11b/8, 14b/8, 15a/13,
17a/15, 20b/15, 23b/5, 25a/5, 25b/18,

27b/5, 28b/6, 28b/8, 30b/5, 35a/3,
36b/18, 37b/2, 37b/15, 38a/14, 49a/17,
57a/18, 61b/5, 63a/6, 63b/10, 63b/12,
79b/4, 87a/5, 87b/10, 91b/5, 103a/1,
103a/2, 103a/10, 106b/10, 107b/7,
109b/14, 110a/5, 110a/11, 110b/2,
112a/8, 114a/19, 114b/18, 122b/4,
128a/6, 128a/17, 131a/11, 131b/9,
132b/5, 136a/16, 136b/14, 141a/19,
148a/6, 148a/12
ilçileri t. 38a/9
ilgeri t. 8b/16
müsellem t. 46a/1, 90a/4
pesendide t. 14b/9
rūzesin t. 126a/3
şoḥbet t. 97a/1
şöküm t. 115a/16
ta' ziyet t. 85a/2
t.-ğan 25a/9, 53a/13
himmət t. 119a/7
ayaḳ t. 61b/8
t.-an 123b/8
t.-ğanı 136b/3
t.-ğanın 138b/7
t.-madı 56b/18, 141a/18
t.-may 61a/16
t.-maḡan 127a/6
t.-masdın 87b/12
t.-maḳ 110a/12, 115a/1
t.-maḡa 30a/2
t.-maḳğa 92a/11
tutaḳlaş - -1- Ele geçmek.
t.-tılar irse 37b/13
tutaş -1- Bitişik, karşılıklı.
t. irdi 45a/8

- tutğun** -1- Bağımlı, tutkun, birleşik.
t. 148a/14
t.+ı 144b/14
- tūfi** -1- [F] Papağan.
t.+ler 123a/14
- tūtiyā** -1- [A] Sürme taşının göze sürülen tozu.
t.+dur 3a/19
- tuttur** -3- Tutturmak, yakalamak.
t.-dı irse 36b/16
t.-ğan irmiş 39b/18
t.-up 63b/3
- tutul** -1- Tutmak, yerine koymak.
t.-ğandır 64b/18
- tuy** -5- Duymak.
t.-dılar 57b/9
t.-ğanı 144b/14
t.-ğanın 110b/4
t.-mas 129b/15
t.-maydur 137a/7
- tuz** -6- Tuz.
t. 55b/5
t. ber- 18a/3
t. haqqı 55b/6, 57a/3
t. ötmek 39a/1
t.+ı 108a/3
- tükel** -6- Tamamı, bütünü.
t. 55b/2, 75b/8, 82a/19, 125b/17, 130a/14
t.+i 125b/14
- tüken** -3- Bitmek, tükenmek.
t.-gendin 61a/10
t.-mes 85b/17
t.-ür 126a/16
- tüket** -2- Bitirmek, tüketmek.
t.-diler 60b/7
t.-señg 42b/14
- tülki** -9- Tilki.
t. 131a/17, 131b/2, 131b/5, 131b/6, 131b/8
t.+ler 131a/19, 131b/3, 131b/5
- tülkü** -1- krş. tülki.
t. 145b/18
- tümen** -35- On bin.
t. 12b/5, 18b/18, 51b/3, 51b/11, 66b/14, 77b/16, 78a/6, 94b/13, 98a/3, 98a/4, 100a/10, 100a/11, 100a/17, 100b/6, 112a/4
t. biyle- 32a/12
altmış t. 97b/12
tümen t. 63b/18
yüz miñg t. 138a/9
t. begi 26a/18, 27a/8, 27a/12, 27b/5, 32a/12
t. bigleri 31b/1
t. bigligi 12b/10
t.+din 100a/15
t.+i 46a/11
t.+ini 46a/9
t.+ler 46a/8, 61b/19
t.+lerni 138b/19
- tün** -13- Gece.
t. (kün t.) 57a/12
t. kün 45a/12
t. ü kün 146a/15
t. yarımı 137a/9, 137a/12
t.+e (t. kün) 85a/12, 85b/1
t.+i 134b/10
t.+iniñg 2a/8
t.+ini 134b/11

t.+le 124b/18, 136b/14	134b/19, 135a/8, 137a/5, 137a/19,
t.+ki 143b/9	148a/3
tünd -1- [F] Sert, şiddetli, haşin.	ilgige t. 28a/3
t. bol- 107b/19	t.-ti irse 14a/14, 53b/5, 135a/5,
tüp -5- Dip, kök.	137a/8
t.+inde 24b/5, 145b/9	ķabül t. 89b/13
t.+indin 24b/8, 54a/18, 142b/8	t.-tiler 38a/1, 38a/2, 52a/15,
türe - -1- Hasıl olmak, türemek.	60a/15, 102b/18, 122b/2, 137a/6,
t.-gen 43a/16	137a/10, 137a/12, 138a/14
türki -3- Türkçe.	t.-tiler irse 107b/19
t. 118a/2	t.-üp irdi 56b/17
t.+de 147b/19	t.-üp irdim 64b/1
t.+ge 4a/6	t.-üptür 143b/12
türlük -22- Türlü, çeşitli.	t.-üp turur 114a/9
t. 6a/9, 7b/1, 11a/16, 37b/2, 38b/4,	t.-miş 40a/15, 131a/18
49a/12, 58b/7, 65b/7, 65b/19, 66a/1,	t.-geyler 102b/16
80a/18, 107b/14, 118a/12, 122b/3,	t.-er tüş- 37b/12
145a/19, 148a/19	t.-erde 29a/2
türlük t. 60b/4	t.-keç 55b/16, 102b/18, 133b/9
yüz t. 117a/2, 117a/8, 117b/7	t.-kende 124b/18, 134a/14,
tüş -8- Rüya, düş.	134b/4
t. 33a/12, 56a/1	t.-üp 25b/15, 30b/3, 31a/6,
t. kör- 22b/19, 23a/2, 127b/17	35b/14, 39a/2, 47b/9, 48a/7, 54a/17,
t.+de 8a/2	59b/14, 106b/9, 145b/15
t.+ümde 40a/12	t.-güsidür 127b/19
t.+indin 56a/1	t.-ken 45a/4, 61a/10, 92b/8,
tüş - -79- Gelmek, ortaya çıkmak, ele	126b/12, 126b/14
geçmek. krş. tiş-	t.-kenni 15b/8
t.-er 17b/3, 138a/7	t.+kenin 138a/15
t.-er irdi 37b/1	t.-megen turur 23b/10
t.-erler 17b/9	t.-mesde 37b/12
t.-ti 15a/9, 28a/8, 54b/17, 55a/15, 56a/2,	t.-meydür 16b/4
57a/16, 67a/2, 88a/18, 102b/17, 107a/6,	t.-se 15b/8
115a/17, 127b/1, 133a/6, 134b/14,	tüşür - -10- Düşürmek, ele geçirmek.
	t.-di 126a/7

t.-diler 125b/9
t.-üptürler 125a/9
t.-üp 39a/8, 79b/9, 125a/2,
128b/11, 137a/18, 146b/8
tüz -3- 1. Düz.
t. 102b/3, 117b/5
tüz - -4- Düzenlemek, sıraya sokmak.
t.-mek 131a/15
t.-üp 10b/5, 130a/8, 144a/15
tüzdür - -1- Sıraya sokturmak,
düzenlemek.
t.-diler 22a/5
tüzet - -1- Düzenlemek.
t.-di 111b/17
tüziş - -1- Cinsel ilişkiye girmek.
t.-e turğanın 90a/2
tüzüklük -1- Düzenli.
t. 128a/14

U

u -30- Ve. **krş.** ü
u. 2b/16, 3b/6, 3a/16, 87a/9, 116b/10,
117b/11, 117b/14, 118a/8, 120b/19,
140a/4, 140a/5, 140a/15, 142a/18,
143a/5, 144a/11, 144b/5, 144b/7,
144b/10, 145a/8, 145b/16, 145b/19,
146a/5, 146a/7
âl u. aşhâb 117a/17
güft u. güy 63b/8
luṭf u. müdārâ 143a/1
‘ıyş u. ‘ışret 63a/9, 47a/19,
60a/19
‘**ucb** -1- [A] Kendini büyük görme,
kibir.
‘a. 123a/9

uç -8- Uç, son, sınır.
u.+ı 41b/10, 94a/13, 141b/16,
141b/17
u.+ıda 41b/4, 126a/11, 136a/18
şāḥ u. 25b/13
uç - -3- Ölmek, bu dünyadan
göçmek.
u.-tı 24b/8
şunġkar bolup u. 44a/14
u.-ar 44b/12
uçar -2- Zaman. **krş.** uçur
u.+da 76a/11
u.+ımda 42a/18
uçmak -1- Cennet.
u. 144a/9
uçra - -3- [M] Karşılaşmak.
u.-dı 131b/1
u.-dı irse 56a/15
u.-p 125a/5
uçur -12- Zaman, devir. **krş.** uçar
u.+da 38b/14, 58a/4, 121b/17, 126a/3,
127a/18, 128a/17, 129a/10, 134b/3,
136b/5, 136b/18, 138a/14, 140b/15
uġra - -1- Gitmek, uğramak.
u.-dılar 59b/5
‘**uġbâ** -1- [A] Ahiret, ölümden sonraki
dünya.
‘u. 138a/8
uġuş -1- Akıl, zihin.
u. 42a/17
ulaġ -3- Elçi, haberci.
u. 31b/7
u.+ları 29a/7, 125b/2
ulam -2- Bölük, parça.
u. (u. ulam) 61a/5

ulan - -1- Bulaşmak, derde düşmek.

u.-ıp irdi 77a/6

ulaş - -2- Ulaşmak, yetişmek.

u.-tı 53b/4

u.-ur irdi 31b/8

ulğay - -3- Yaşlanmak.

u.-ğan 80a/1, 89a/19

u.-ıp 77a/6

uluğ -181- Büyük, koca, ihtiyar.

u. 7b/12, 7b/14, 9b/12, 9b/13, 10b/4, 10b/10, 11a/10, 12a/11, 12b/7, 14b/5, 15b/12, 16a/11, 19b/4, 19b/7, 19b/11, 19b/15, 19b/18, 20b/10, 21b/5, 22b/16, 23b/6, 23b/7, 24a/8, 25a/19, 28a/4, 31b/3, 32a/10, 40b/6, 41a/18, 41b/5, 41b/6, 42b/14, 42b/15, 45a/14, 45b/1, 46a/2, 48b/5, 50a/1, 52a/9, 53b/4, 60b/12, 61b/18, 63b/9, 65a/18, 65b/6, 65b/8, 65b/16, 67b/16, 68a/16, 76a/19, 76b/2, 77a/8, 77a/19, 85a/10, 91a/5, 91b/11, 91b/12, 91b/15, 94a/19, 95a/7, 95a/17, 96b/1, 97a/13, 97b/15, 99b/5, 99b/9, 102a/2, 102a/17, 104a/1, 104a/12, 105b/4, 105b/14, 107b/2, 109b/13, 110b/15, 111a/5, 111b/17, 112b/18, 113b/2, 114a/4, 115b/2, 121a/17, 121b/3, 123b/3, 127a/16, 128b/16, 137a/19, 142a/5, 134a/6, 145b/16, 148a/3

u. ayak 61a/19

u. beg 23a/14, 33a/14, 33b/6

niçe u. begler 51b/16

u. begleridin 16a/2

u. big 33a/6, 33a/18

u. bigler 13b/8, 26a/6, 121b/5

u. çerig 28b/14

u. fetih 26b/6

u. küçük 68a/11

u. köl 17a/19

u. oğlanlar 92a/17

u. oğlu 10b/4, 35b/5, 41b/3, 46a/17, 46b/7, 46b/9, 47b/16, 49b/17, 77b/9, 78a/6, 79b/8, 86b/10, 87a/1, 89a/3, 91a/11, 95b/9, 105b/3, 110b/14, 121a/12, 123b/10

u. oğlum 42a/8

u. bol- 13b/15, 14a/2, 22a/13

u. kıl- 48b/17

u. sözle- 52a/4, 53a/12

u. irdi 46b/15, 86b/10, 95a/17

u. irdiler 149a/2

u.+dur 77a/12

u. turur 35a/11

u.+ı 12a/19, 13a/11, 13a/14, 16a/14, 22b/8, 23b/5, 24a/11, 24a/17, 25a/10, 26a/1, 28a/12, 29b/5, 30b/15, 31b/5, 32b/19, 33a/15, 40a/4, 40b/10, 40b/18, 59b/17, 64b/12, 69a/16, 70a/8, 77a/7, 78b/16, 118a/4, 145b/1

u.+ınıñ 41a/2, 47b/9

u.+ığa 128a/4

u.+rağ 64b/11

u.+rağı 11b/13, 47b/7, 91a/8, 98b/2

u.+larınğ 118a/4

u.+ların 79a/16, 127b/6

u.+larınğ 16a/15

ulus -47- [M] Millet, halk, ülke.

u. 49a/18, 78b/2, 80a/4, 116b/2,
117a/19, 118a/6, 119a/5, 119a/16,
119a/17, 143b/7

u.+nıñg 41b/6, 42a/19, 65b/15,
66b/9, 77a/4, 112a/2

u.+nı 36b/6, 38b/6, 66a/18,
66b/4, 67b/14, 68a/9, 88a/9, 97b/7

u.+ğa 41b/4, 86b/15

u.+dın 67a/11

u.+da 19b/6

u.+ı 7b/15

u.+ınıñg 87a/2, 91a/16, 91b/5

u.+ın 44b/1, 89a/7

u.+ını 49b/6

u.+ığa 12b/2, 46b/2, 67b/9,
78a/18, 83b/19, 86b/13, 87a/7, 87b/17,
88a/8

u.+ında 43a/15

‘**ummān** -4- [A] Okyanus, deniz.

‘u. 144a/5, 144a/6, 145a/17

‘u.+da 144a/10

un -1- Un.

u.+nı 40b/13

ur - -35- Vurmak.

u.-up irdi 26b/7

u.-up turur 18b/5, 23b/10, 35b/9

u.-dı 18a/8

aşını u. 26a/15

ötküze u. 37b/13

yalığa u. 22b/9

yıқа u. 37b/12, 55b/12

u.-dılar 20a/11, 30a/3, 108a/9

u.-mış 18b/4

u.-alıñg 29b/2

u.-sun 36b/13

u.-up 4a/6, 9a/9, 17b/11, 55a/18,
55b/16, 62b/17, 101a/7, 127b/5

bendge u. 38a/17

eyri u. 17a/15

keyikni u. 39b/8

қılıç u. 36b/12

naққāre u. 115b/15

yüz u. 127b/6

u.-maқ 135b/10

u.-maқğa 97a/10

2. İlgilenmemek.

u.-madı (yüz u.) 147b/2

u.-man (yüz u.) 136a/8

u.-up (yüz u.) 52a/12

urğān -1- Kalın ip, halat.

u. 41b/5

uruğ -39- Soy, nesil.

u. 58b/11, 101b/13, 147a/1

u.+um 13b/7

u.+umda 80a/3

u.+ı 13a/15, 38b/18, 44a/15,
49a/5, 65b/14, 88b/11, 95b/5, 118a/4

u.+ınıñg 78a/3, 85b/13, 87a/8,

91b/3

u.+ın 125a/13

u.+ını 27a/17

u.+ığa 93a/1

u.+ıdın 22b/16, 34b/11, 49a/18,
91a/19, 96b/14

u.+ları 5a/10, 7a/2, 58b/6, 60b/5,

86b/8, 91b/2, 95a/15, 121b/6

u.+larınıñg 5b/9

u.+ların 77b/15, 88a/2

u.+larıdın 122b/16

uruğ -9- krş. uruğ.

u. 16a/7
u.+ı 138b/19
u.+ın 122b/6, 137a/1, 138b/8
u.+ığa 100b/18
u.+ıda 97b/7
u.+ındın 42b/7
u.+larını 48a/19

uruş -100- Savaş, cenk.
u. 13a/13, 30a/3, 48a/6, 56a/1, 64b/9,
80b/16, 91a/2, 92a/7, 97b/5, 110b/3,
122a/3, 122a/16, 126a/15, 144a/17,
144b/15, 147b/16
u. bol- 122a/1, 145b/3
u.+nınġ 123a/7
u.+nuġ 126a/12
u.+nı 49b/4
u.+dın 52a/12, 97b/18, 107a/8,
132b/16, 137b/1
u.+da 9b/4, 18a/16, 24a/9, 25a/2,
31a/6, 35b/6, 36a/3, 126a/8, 126a/16,
128b/10
u.+ta 87b/19, 144b/16, 145a/3
u.+ğa 18a/18, 25a/3, 54a/18,
66b/6
u. bar- 26a/15
u. kir- 45a/15
u. tur- 78b/13
u.+ı 15b/5, 30a/4, 60a/2
u.+unı 66b/13
u.+ığa 31a/16
u. bar- 26a/13
u.+ıdın 22b/1, 27a/5, 79a/5
u.+ıda 12a/16, 29b/3
u.+ını 60a/1

u. kı1- 9b/2, 21b/9, 25a/2, 27b/9, 28a/15,
28b/3, 47a/2, 52a/1, 55a/17, 55b/10,
98a/2, 123a/12
u.+lar 12a/3, 13b/2, 13b/4, 15b/6, 15b/7,
15b/12, 18b/1, 20a/13, 20b/17, 35b/5,
37b/16, 38b/5, 45a/16, 62a/9, 67a/3,
76a/19, 92a/13, 106a/2, 115b/16,
125b/18, 126a/5, 133b/13, 137a/17
u.+larda 26a/4
u.+ları 12b/15, 112a/12
u.+larıdın 45b/1
u.+mağlarınıġ 17a/2

uruş -96- Savaşmak, cenk etmek,
cenk etmek.
u.-ur 30a/10, 49b/3, 80a/2,
88a/18, 102a/14, 107a/19
u.-ur irdi 26a/2
u.-ur irdiler 15a/11
u.-ur irmiş 12b/17
u.-urlar irdi 9a/4
u.-tı 27a/15, 66b/6
u.-tı irse 107a/7
u.-tılar 9a/14, 9a/18, 18b/3, 19b/18,
28a/14, 29a/12, 49b/10, 79a/17, 110a/8,
114a/1, 126a/3, 126a/18
u.-tılar irse 49b/7, 126a/17,
130a/18
u.-up 87b/18,
u.-updurlar 17a/6
u.-up turur 91b/16, 128b/8
u.-ğay 49b/6
u.-kay-miz 104a/11
u.-alık 52a/13
u.-alıġ 122b/12
u.-sa 132a/12

u.+ğalı (u. kel-) 26b/13
u.-ğanda 14b/19, 18b/15, 26a/19,
146b/7
u.-up 9a/3, 26b/14, 26b/15, 28a/11,
30a/8, 31a/11, 35a/14, 36a/7, 36a/9,
36a/19, 37b/16, 38a/2, 50a/14, 52a/7,
52a/16, 54a/7, 56a/15, 59b/5, 62a/3,
62a/11, 62b/15, 63b/11, 72a/7, 104a/2,
106b/3, 115a/18, 122b/7, 125b/9,
125b/15, 127b/13, 129a/7, 129a/13,
130a/10, 131a/8, 132a/14, 134a/17
 kātıg u. 28a/9, 30b/6,
104a/9, 115b/19
 u.-ğan 28b/8, 35b/11, 92b/18,
123b/13
 u.-қан 123b/15
 u.-ғанı 28b/1
 u.-қанı 29a/17
 u.-a al- 29a/5
 u.-may 52a/8
 u.-maқ 80a/1, 104a/10, 131a/8
 u.-maқға 134b/2
uruşçı -1- Savaşçı.
 u. 145a/13
uruşçılık -1- Savaşçılık.
 u.+da 44b/14
uş -1- İşte, şu.
 u. 143a/4
uşak -8- Oğul, evlat.
 u. 89b/16
 u.+ım 30a/14
 u.+ımға 30a/15
 u.+ı 134a/18
 u.+ıñız 56b/15
 u.+ıñızınıñ 102b/5

u.+larını 51b/12
u.+larıға 19b/3
uşbu -7- İşte, bu, şu.
 u. 44a/3, 64a/3, 122a/18, 123b/1,
124b/6, 134b/7, 142b/13
uşol -16- İşte, o.
 u. 2b/19, 3a/5, 58b/19, 61b/11, 79a/4,
80b/6, 93a/11, 94b/1, 95a/12, 109a/5,
133b/1, 142a/11, 143a/12, 145a/2,
145a/3
 u.+dur 138a/7
‘uşşak -1- [A ç.] Aşıklar.
 ‘u. 134b/12
utru -11- Karşı, karşılık.
 u. 24a/8, 115a/10
 u. bar- 86b/4
 u. çık- 62a/3, 125b/6
 u. kil- 45a/9
 u. yiber- 45a/10
 u. yörü- 55b/2
 u.+sığa 139a/18
 u.+sıdın 17a/10, 38b/19
uy -1- Sığır, on iki hayvanlı Türk
takviminin ikinci yılı.
 u. (u. yılı) 37a/10
uyal - -1- Utanmak
 u.-dı 85b/4
uyatlıg -1- Utanma, ayıp.
 u. 117b/15
uygan - -2- Uyanmak.
 u.-dı 57a/14
 u.-ıp (hevl-nāk u.) 22b/19
uygat - -1- Uyandırmak.
 u.-a al- 57a/13
uyku -2- Uyku.

u.+da 57a/13, 66a/9

uz - -1- Geçmek.

u.-ğan turur 85a/8

uzak -1- Yırak, uzak.

u.+ğa 141b/15

uzat - -1- Uzatmak.

u.-ıp (kol u.) 23b/9

uzdur --1- Geçirtmek.

u.-ğay-min 85a/10

uzun -7- Uzun.

u. 42b/15, 61a/3, 111a/11,

111a/12

u. irdi 68a/5, 99a/18

u. boyluk kişi 18b/3

uzunluk -2- Uzunluk.

u.+ı 61a/4, 111a/9

Ü

ü -50- Ve. krş. u

ü. 1b/8, 1b/9, 2a/1, 2a/3, 2a/4, 3a/2, 3a/9,

3a/16, 3a/17, 3b/2, 3b/15, 56a/3, 64a/6,

116b/1, 116b/16, 120a/4, 120b/17,

122a/12, 123a/17, 133b/2, 133b/4,

134b/12, 138a/9, 140a/2, 140a/6,

140a/18, 140b/7, 140b/16, 141b/3,

141b/6, 142a/14, 143a/7, 143b/1,

144b/4, 145a/8, 147a/8

güft ü. gū 114b/6

mekr ü. hīle 49a/8

tün ü. kün 146a/15

püşt ü. penāh 116b/9

fikr ü. sevdā 143b/12

hüküm ü fermān 145b/2

üç -164- Üç.

ü. 7a/13, 7b/19, 10b/2, 10b/4, 10b/5,

10b/14, 10b/15, 13b/12, 14a/17, 15a/17,

19b/1, 19b/2, 20b/1, 21b/17, 21b/18,

22a/3, 23b/8, 24a/4, 26b/11, 31b/1,

34a/12, 42a/8, 46b/12, 46b/17, 48a/1,

48a/11, 48b/4, 49a/12, 52a/15, 52a/19,

54a/17, 55b/13, 60a/5, 60a/10, 62a/1,

63a/13, 63b/11, 64b/5, 65b/16, 66a/13,

67a/15, 67a/17, 67b/4, 68b/13, 69a/4,

69b/7, 69b/19, 70b/14, 70b/15, 71a/2,

71a/5, 71a/17, 71b/13, 72a/8, 72a/11,

72a/12, 72a/18, 72b/1, 72b/15, 73a/5,

73a/8, 73a/10, 73b/4, 73b/13, 74a/6,

74a/8, 74a/14, 74a/16, 74a/18, 74b/12,

74b/14, 74b/16, 74b/19, 75a/3, 75a/8,

75a/16, 77a/8, 77b/16, 81a/8, 81b/4,

81b/7, 81b/12, 82a/10, 82b/1, 82b/15,

83a/12, 83b/1, 83b/14, 83b/18, 84a/4,

84a/10, 84a/12, 84a/13, 84a/17, 84a/19,

84b/2, 84b/3, 84b/7, 86b/4, 89a/8,

90b/15, 93a/8, 96b/2, 96b/11, 96b/12,

97a/2, 98a/18, 98b/6, 98b/19, 99b/1,

101a/3, 101b/1, 103a/6, 103a/17,

104a/18, 107b/6, 108a/13, 109a/12,

110a/19, 110b/4, 111a/19, 111b/14,

112a/11, 112b/10, 112b/11, 112b/12,

113a/9, 125b/14, 126a/19, 128a/2,

132a/19, 132b/19, 133b/9, 148a/2

on ü. 36b/14

ü. kün 57a/11

ü. miñg kişi 25b/3, 33a/20, 34a/4,

34b/19, 35a/8, 49a/9, 128b/8, 129a/13,

134a/5

ü. yıl 46b/3

ü. yüz 13a/5, 52a/2, 109b/17

iki miñg ü. yüz 22b/3, 22b/4
ü. yüz miñg 106a/5
ü. yüz miñg 72a/6
ü.+de 68a/19, 106b/15
ü.+inde 105b/16
üçegü -1- Üçü, üçü birlikte.
ü. 39b/2
üçele -1- Üçü birlikte.
ü. 52a/3
üçün -98- İçin
ü. 3b/3, 4a/6, 8b/1, 11b/7, 12b/16,
13a/19, 28a/18, 31b/7, 38b/15, 46a/3,
47b/4, 49a/15, 56b/5, 57a/5, 57b/18,
61b/12, 63b/2, 67a/4, 77a/13, 80b/12,
85b/10, 87a/10, 88b/5, 88b/15, 90b/4,
90b/11, 91b/16, 94a/8, 95a/3, 97b/5,
97b/16, 100a/1, 101a/4, 101b/16, 103a/4,
106a/16, 107a/12, 107b/6, 108a/3,
109b/5, 109b/9, 110b/7, 111a/9, 117b/5,
118a/16, 120b/5, 121a/2, 122a/17,
123a/4, 124b/17, 128a/11, 132a/14,
134a/11, 135a/18, 136b/10, 140b/13,
141a/2, 141b/3, 148a/1
anıñg ü. 6a/18, 8b/2, 39b/18,
46b/5, 48a/16, 48a/18, 49a/1, 53a/13,
64a/5, 94b/2
āvāze ü. 41b/8
bolmağan ü. 15a/18
çerig ü. 87a/15
def i ü. 51a/11, 55a/14, 57b/9
fehm ü. 15a/3
fethi ü. 49a/10
hâkimlik ü. 62b/4
hatunınıñg hâtırı ü. 13b/11
immegeñ ü. 69a/15

iş ü. 85b/6
қа'anlıқ ü. 47a/9
kömek ü. 48a/5
meded ü. 67a/1, 130a/16
muḥāfaẓat kılmak ü. 56b/9
muḥāfaẓat ü. 27a/1, 51a/8
ne ü. 38a/12, 40a/10, 57a/6,
65a/3, 87b/5, 88b/6
toḥum ü. 61a/9
yārī bermek ü. 44b/7
Teñgrilig ü. 39b/10
‘ahd ü. 25b/13
üçünç -26- Üçüncü.
ü. 5a/18, 40b/15, 41a/6, 46b/1, 47a/4,
47b/12, 48b/2, 50a/1, 64b/9, 67a/17,
67b/4, 67b/13, 67b/19, 68b/10, 68b/14,
69a/1, 69a/8, 69a/11, 79b/6, 86b/12,
91a/14, 98b/7, 101a/2, 123a/9
on ü. 101b/5
ü. kerrāt 38b/2
üçünçi -17- kırş. üçünç.
ü. 12a/14, 34b/5, 48a/12, 53a/2, 63b/13,
66a/10, 78a/4, 87a/1, 87b/19, 91a/2,
109a/10, 112a/14, 139a/17, 140b/14
ü. kerrāt 136b/2
on ü. 61b/5
ü.+de 108a/16
üleş - -4- Paylaşmak, bölüştürmek.
ü.-ür irdi 110a/1
ü.-ti 103a/14
ü.-tiler 10b/5
ü.-ip 61a/11
ülfetlik -1- [A+T] Dost, samimi,
arkadaşlık.
ü. 147a/17

ülüş -2- Pay, hisse. ü.+in 106b/15 ü.+ü 126b/16	ündür -2- Yüksekçe yer. ü.+de 42b/11 ü.+ge 39b/7
ümerā -1- [A ç.] Beyler, amirler. ü. 100a/9	ür -2- Çevirmek, dönmek. ü.-mek (yüz ü.) 87b/14
ümīd -7- [F] Ümit, beklenti. ü. 117a/4, 120a/7, 120a/14 ü. kes- 18a/7 ü. tut- 114b/12 ü.+im 142a/10 ü.+i 31a/14	üst -92- Üst, taraf. ü.+ide 14a/12, 17b/8, 44b/14, 63a/2, 80a/18, 102b/2, 103a/11, 106b/2, 106b/10, 114a/17, 124b/11, 129a/12, 134a/1, 136a/7, 137a/15, 137a/19, 146b/7, 147a/13 ü.+ide irkendürler 17a/9 ü.+idin 14b/5, 106b/9, 112b/17, 136a/3 ü.+iğa 132b/14 ü.+ige 17a/4, 18a/16, 24a/1, 28b/17, 30a/9, 35b/1, 35b/4, 36a/9, 36a/13, 36b/2, 42b/6, 50a/8, 50a/10, 53a/7, 53a/10, 55b/15, 56a/11, 56b/17, 57a/12, 57a/16, 58a/2, 59a/5, 59b/13, 61b/9, 66b/1, 87a/11, 99a/4, 104a/15, 109b/14, 110a/1, 112b/17, 115a/10, 122a/16, 127a/14, 129a/18, 129b/2, 132a/18, 132b/1, 132b/2, 132b/12, 134a/8, 134a/16, 134b/15, 134b/17, 136a/1, 136a/6, 136a/9, 136b/1, 136b/6, 136b/15, 137a/1, 138b/3 anıḡ ü. 26b/2 ü. bar- 15b/14, 28a/5, 87b/18 ü. yörü- 36a/2 ü.+ige 63a/16, 129a/3, 140a/1 ü.+ine 140a/15, 143b/18, 144a/1, 144a/9, 145a/17 ü.+inde 145a/13
ümīdvār -1- [F] Ümitli. ü. bol- 132a/9	
ümmet -4- [A] Peygambere bağlı topluluk, gurup, cemaat. ü.+iniḡ 120a/13 ü.+i-min 126b/9 ü.+lerim 132a/1 ü.+leridin 117b/2	
ümmethġ -1- [A+T] Peygambere bağlı topluluk, gurup, cemaat. ü.+ı 120a/15	
ümmü'l-ḡabāyis -1- [A] Kötülüklerin anası. ü. 132a/6	
ün -3- Ses, nida. ü.+i 122a/4 nās ü. 35b/12, 35b/13	
ün -1- Seslenmek. ü.-üp 41b/7	
ünde -2- Çağırarak, seslenme. ü.-di 80b/9 ü.-y 124b/9	
ündet -1- Çağirtmak, istetmek. ü.-ip 127a/15	

ü. bol- 42a/19
üze -1- Üstte.
ü. 79b/16
üzet -16- Ağırlemek, konuk etmek.
ü.-ür-min 138a/6
ü.-di 18a/3, 36a/16, 37a/17,
58a/19, 65a/10, 102a/19
ü.-di irse 106b/13
ü.-ip 124a/13,
ü.-ip irken turur 127b/12
ü.-ip turur 130a/12, 139a/1
ü.-ip tururlar 124a/12
ü.-ip 136a/4, 148a/7, 148a/11
üzre -1- Üstüne.
ü. 2b/15
üzül -2- Üzölmek.
ü.-üp 15a/4, 28b/6

V

vācibü'l-müte'āl -1- [A] Çok yüce, çok üstün, Allah.
v. (mazhar-ı şifāt-ı v.) 117a/12
va'de -3- [A] Süre, mühlet.
v. ber- 5a/3
v.+ni 129b/7
v.+ler 80b/9
vahşet -1- [A] Vahşilik, yabanilik.
v.+ler 114a/15
vakār -2- [A] Ağır başlılık, haysiyetli şerefli olma.
v. (kevh-i v.) 142b/18
v.+ı 120b/17
vākı' -9- [A] Meydana gelme, vuku bulma.

v. bol- 47a/3, 47a/16, 63b/15,
87b/13, 90b/17, 91b/1, 99a/7, 104b/2,
141a/15
vākı'a -3- [A] Olmuş olay, hadise.
v.+nıng 61b/13
v.+sın (aḥvāl-i v.) 76a/12
2. Hālihazırda.
vākı'a -1- [A] Rüya, düş.
v. kör- 127b/18
vākı'āt -1- [A ç.] Olaylar, hadiseler.
v.+ları 99b/12
vakt -25- [A] Vakit, zaman.
v. 11a/9, 22a/19, 33a/19, 64a/4,
66a/4, 77b/4, 87a/13, 95b/1
v.-i namāz 137a/13
v.+da 3b/13, 10a/10, 11b/14,
22b/1, 27a/4
v.+ıdağı 64b/7
v.+i 44b/11
v.+ide 22b/16, 77a/2, 90a/17,
112b/1, 131b/19, 146a/3
v.+ler 20a/13, 36a/10
v.+lerdin 5a/4
vakti -2- [A] Bir zaman, bir vakitte.
v. 23b/11, 100a/8
varak -1- [A] Çekiçle dövölerek ince duruma getirilmiş altın, gümüş vb. madenî levha.
v.+ı 142a/4
vaşf -4- [A] Özellik, nitelik.
v.+ıngā 5a/3
v.+ıdın 2b/18
v.+ıda 120a/5, 134b/8
vāsıta -2- [A] Araç, aracı.
v. 48a/15

v.+dın 12a/2

vaşiyet-5- [A] Bir kimsenin sözlü veya yazılı olarak bildirdiği, ölümünden sonra arkasından yapılmasını istediği şey.

v.+i 10b/8, 95a/6, 105b/14

v. kı1- 10b/7, 47a/18, 93a/15

vaşl -1- [A] Kavuşmak, varmak.

v. (v.-ı Hakk) 148a/2

vaţan -1- [A] Yurt, vatan.

v. (v.-ı aşlını) 123a/18

vây -2- [F] Vay, eyvah.

v. 120a/16, 131a/10

va'llāhu'l-müste'ân -1- [A] Yardım eden, Allah.

v. 28b/11

va'llāhu't-tevfik-1-[A] Allahın yardımı.

v. 148b/1

va'llāhu a'lem-16- [A] Allah bilir.

v. 7b/2, 9b/1, 11a/13, 31a/19, 36a/16, 40b/2, 47b/12, 55a/8, 59a/14, 61a/12, 68a/6, 75b/9, 90b/13, 91a/14, 101b/10, 106a/9

va'llāhu a'lem bi's şavâb -1- [A] Allah en doğrusunu bilir.

v. 69a/10, 104b/11

ve -1395-

v. 2a/1, 2b/4, 2b/5, 2b/6, 2b/9, 2b/10, 2b/11, 2b/12, 2b/13, 3a/4, 3a/10, 3a/11, 3b/9, 3b/10, 3b/11, 3b/12, 3b/13, 3b/14, 3b/15, 3b/16, 3b/17, 4a/1, 4a/3, 4a/4, 4a/13, 4a/15, 4a/16, 4b/1, 4b/12, 4b/15, 4b/19, 5a/1, 5a/9, 5a/10, 6a/1, 6a/2, 6a/3, 6a/4, 6a/5, 6a/6, 6a/7, 6a/8, 6a/9, 6a/11, 6a/12, 6a/13, 6a/14, 6a/15, 6a/18, 6b/3, 6b/4, 6b/17, 6b/20, 7a/2, 7a/3, 7a/6, 7a/7,

7a/9, 7b/2, 7b/3, 7b/4, 7b/5, 7b/8, 7b/9, 7b/10, 7b/13, 8a/2, 8a/7, 8b/9, 8b/10, 8b/14, 8b/18, 9a/2, 9a/4, 9a/5, 9a/6, 9a/7, 9a/12, 9a/18, 9b/11, 9b/13, 10a/10, 10a/11, 10a/12, 10a/17, 10a/19, 10b/8, 10b/11, 10b/12, 10b/15, 10b/16, 11a/5, 11a/8, 11a/9, 11a/17, 11a/18, 11b/3, 11b/4, 11b/5, 11b/8, 11b/17, 11b/19, 12a/1, 12a/3, 12a/12, 12b/6, 12b/7, 12b/14, 13a/1, 13a/2, 13a/8, 13a/13, 13a/15, 13a/18, 13b/5, 13b/13, 13b/14, 13b/17, 14a/3, 14a/9, 14b/1, 14b/18, 15a/18, 15b/1, 15b/15, 16a/1, 16a/3, 16a/4, 16a/6, 16a/7, 16a/8, 16a/10, 16a/11, 16a/12, 16a/14, 16a/15, 16a/17, 16b/2, 16b/3, 16b/5, 16b/7, 16b/8, 16b/9, 16b/10, 16b/11, 16b/13, 16b/14, 16b/15, 17a/1, 17a/2, 17a/4, 17a/5, 17a/6, 17a/7, 17a/10, 17a/12, 17a/14, 17a/16, 17a/19, 17b/5, 17b/9, 17b/10, 17b/12, 18a/3, 18a/7, 18a/15, 18b/2, 18b/7, 18b/13, 19a/1, 19a/2, 19a/4, 19a/10, 19a/14, 20a/3, 20a/4, 20a/5, 20a/7, 20a/10, 20a/13, 20a/17, 20a/18, 20b/5, 20b/9, 20b/19, 21a/1, 21a/2, 21a/9, 21a/10, 21a/12, 21a/13, 21a/14, 21a/15, 21a/16, 21a/17, 21a/19, 21b/1, 21b/2, 21b/5, 21b/6, 21b/10, 21b/16, 22a/5, 22a/10, 22a/14, 22b/3, 22b/9, 22b/15, 23a/2, 23a/7, 23a/9, 23a/19, 23b/1, 23b/5, 24a/4, 24a/18, 24b/2, 24b/3, 24b/6, 24b/9, 24b/11, 24b/12, 24b/16, 24b/18, 24b/19, 25a/11, 25a/15, 25a/17, 25a/18, 25b/1, 25b/3, 25b/10, 25b/11, 26a/14, 26a/16, 26b/9, 26b/10, 26b/17, 27a/1,

27a/7, 27a/8, 27a/13, 27a/15, 27a/16,
27a/19, 27b/1, 27b/3, 27b/4, 27b/11,
27b/12, 27b/14, 27b/15, 27b/17, 28a/1,
28a/2, 28a/6, 28a/15, 28a/17, 28b/13,
28b/14, 28b/15, 28b/17, 29a/1, 29a/6,
29a/18, 29b/3, 30a/4, 30a/5, 30a/8,
30a/10, 30a/13, 30a/16, 30b/1, 30b/9,
30b/11, 30b/13, 30b/14, 31a/1, 31a/2,
31a/13, 31a/18, 31b/1, 31b/2, 31b/7,
31b/8, 31b/11, 32b/10, 32b/20, 33a/1,
33a/4, 33a/9, 33b/4, 33b/15, 34a/3,
34a/11, 34a/12, 34b/15, 34b/18, 35a/9,
35a/16, 35a/17, 36b/9, 36b/11, 36b/14,
37a/2, 37a/8, 37a/10, 37a/11, 37b/3,
37b/4, 37b/9, 37b/18, 38b/5, 40a/2,
40b/1, 40b/3, 40b/4, 40b/5, 40b/8,
40b/12, 41b/2, 41b/8, 42a/9, 42a/10,
42a/13, 42a/14, 42a/15, 42a/17, 42b/15,
43a/3, 43a/4, 44b/3, 44b/4, 44b/9,
44b/10, 44b/11, 44b/13, 44b/14, 44b/18,
45a/6, 45a/19, 45b/1, 46a/13, 46b/4,
46b/13, 46b/18, 47a/7, 47b/1, 47b/2,
47b/4, 47b/5, 47b/13, 47b/17, 48a/5,
48a/14, 48a/15, 48b/1, 48b/2, 48b/3,
48b/6, 48b/7, 48b/19, 49a/3, 49a/4,
49a/8, 49a/10, 49a/12, 49a/19, 49b/2,
49b/9, 50a/5, 51a/3, 51a/9, 51a/11,
51a/12, 51a/13, 51a/19, 51b/1, 51b/4,
51b/5, 51b/7, 51b/8, 51b/11, 51b/12,
51b/16, 52a/11, 53a/1, 53a/2, 53a/8,
53a/9, 53a/15, 53a/16, 53a/17, 53a/19,
53b/1, 53b/2, 53b/5, 53b/6, 53b/15,
53b/18, 54a/18, 54b/3, 54b/4, 54b/15,
54b/18, 54b/19, 55a/10, 55a/12, 55b/5,
55b/19, 56a/5, 56a/10, 56a/16, 56b/2,

56b/4, 56b/5, 56b/6, 56b/7, 56b/10,
56b/11, 57a/4, 57a/18, 57b/6, 57b/8,
57b/9, 57b/10, 57b/11, 57b/15, 58a/1,
58a/2, 58a/3, 58a/5, 58a/6, 58a/8,
58a/10, 58a/11, 58a/12, 58a/13, 58a/14,
58a/15, 58b/2, 58b/3, 58b/6, 58b/7,
58b/8, 58b/11, 58b/12, 58b/13, 58b/15,
58b/16, 58b/17, 58b/19, 59a/1, 59a/2,
59a/3, 59a/11, 59a/13, 59a/18, 59a/19,
59b/1, 59b/5, 59b/6, 59b/8, 59b/14,
59b/17, 59b/19, 60a/1, 60a/3, 60a/4,
60a/6, 60a/7, 60a/12, 60a/14, 60a/17,
60b/3, 60b/5, 60b/7, 60b/8, 60b/9,
60b/15, 60b/19, 61a/11, 61b/2, 61b/7,
61b/8, 61b/11, 61b/17, 62a/2, 62a/3,
62a/4, 62a/6, 62a/7, 62a/9, 62a/11,
62a/12, 62a/13, 62a/16, 62a/17, 62a/18,
62b/4, 62b/6, 62b/7, 62b/8, 62b/13,
62b/15, 62b/17, 62b/19, 63a/3, 63a/4,
63a/9, 63a/15, 63a/16, 63b/1, 63b/2,
63b/3, 63b/4, 63b/6, 63b/8, 63b/14,
63b/15, 63b/16, 63b/17, 63b/18, 64a/4,
64a/5, 64a/11, 64a/12, 64a/13, 64b/6,
64b/8, 64b/9, 64b/10, 64b/15, 65a/1,
65a/2, 65a/14, 65a/17, 65a/18, 65a/19,
65b/1, 65b/9, 65b/13, 65b/14, 65b/19,
66a/3, 66a/12, 66a/19, 66b/5, 66b/8,
66b/11, 66b/12, 66b/17, 67a/2, 67a/5,
67a/12, 67b/2, 67b/4, 68a/1, 68a/10,
68a/14, 68a/16, 68a/18, 68a/19, 68b/2,
68b/11, 68b/13, 68b/17, 69b/3, 70a/4,
70a/10, 70a/13, 71a/8, 71b/17, 73a/8,
74b/12, 75b/10, 75b/14, 76a/3, 76a/15,
76b/1, 76b/2, 77b/7, 77b/10, 77b/15,
77b/19, 78a/7, 78a/14, 78a/15, 78b/13,

78b/16, 78b/17, 78b/19, 79a/12, 79a/14,
79b/1, 79b/3, 79b/7, 79b/8, 79b/10,
79b/11, 79b/19, 80a/1, 80a/7, 80a/9,
80b/15, 80b/16, 81a/2, 81b/7, 82a/10,
82a/13, 82b/1, 82b/3, 82b/6, 82b/19,
84a/7, 84a/8, 84a/9, 85a/19, 85b/5,
85b/12, 85b/13, 86b/7, 87a/8, 87a/9,
87a/19, 87b/15, 88a/1, 88a/3, 88a/10,
89a/1, 89a/2, 89b/1, 89b/11, 89b/15,
89b/16, 89b/17, 90a/3, 90a/5, 90a/7,
90b/17, 90b/18, 91a/1, 91a/2, 91a/3,
91a/6, 91a/9, 91a/18, 91a/19, 91b/2,
92a/1, 92a/16, 92a/19, 92b/1, 92b/3,
92b/4, 92b/5, 93a/1, 93a/5, 93a/6,
93a/16, 93a/18, 94a/3, 94a/11, 94a/13,
94a/14, 94a/15, 95a/3, 95b/4, 95b/10,
95b/19, 96b/1, 96b/4, 96b/18, 96b/19,
97a/13, 97a/16, 97a/18, 97b/2, 97b/17,
98a/1, 98a/6, 98a/19, 98b/2, 99a/3,
99a/13, 99a/19, 99b/5, 99b/7, 99b/9,
99b/14, 100a/1, 100a/3, 100a/8, 100a/9,
100a/11, 100b/1, 100b/9, 100b/16,
101b/11, 101b/12, 101b/15, 101b/18,
102a/1, 102a/2, 102a/4, 102a/9, 102a/10,
102a/12, 102a/17, 102b/4, 102b/8,
102b/9, 102b/15, 102b/16, 102b/17,
102b/19, 103a/3, 103a/7, 103a/10,
103a/14, 103a/16, 103a/17, 104a/4,
104a/5, 104b/14, 105b/4, 105b/15,
105b/16, 106a/17, 107a/17, 107b/15,
107b/16, 107b/18, 108a/2, 108a/3,
109a/2, 109a/17, 109b/1, 109b/7,
109b/19, 110a/2, 110b/15, 111a/7,
111a/8, 111a/10, 111a/15, 111a/16,
111b/12, 111b/17, 112a/6, 112a/11,

112a/12, 112a/13, 112b/3, 113a/3,
113a/5, 113a/7, 113b/1, 113b/2, 114a/9,
114b/2, 114b/15, 115a/6, 115a/7, 115a/9,
115a/13, 115a/15, 115a/16, 115a/17,
115b/4, 115b/5, 115b/8, 115b/19,
116b/3, 116b/5, 116b/8, 116b/11,
116b/16, 117a/2, 117a/6, 117a/9,
117a/11, 117a/12, 117a/13, 117a/14,
117a/15, 117a/16, 117a/19, 117b/3,
117b/7, 117b/10, 117b/17, 117b/18,
118a/3, 118a/8, 118a/10, 118a/11,
118a/12, 118a/13, 118a/14, 118a/16,
118a/18, 119a/1, 119b/6, 119b/11,
119b/13, 120a/4, 120a/9, 120a/10,
120a/12, 120b/10, 120b/12, 120b/16,
121a/5, 121a/8, 121a/13, 121a/17,
121b/6, 121b/10, 122b/13, 123a/7,
123a/9, 123a/11, 123a/15, 123a/16,
123a/17, 123b/5, 123b/7, 123b/12,
123b/15, 123b/18, 124a/14, 124a/16,
124a/18, 124b/2, 124b/4, 124b/14,
124b/18, 125a/1, 125a/2, 125a/5,
125a/15, 125a/17, 125a/19, 125b/1,
126a/13, 126b/9, 126b/10, 126b/12,
126b/14, 126b/15, 126b/16, 126b/18,
127a/6, 127a/8, 127a/9, 127a/10,
127a/11, 127a/12, 127a/17, 127a/19,
127b/9, 128b/4, 128b/7, 128b/8, 129a/1,
129a/5, 129a/10, 129a/11, 129a/15,
129b/6, 129b/17, 130a/1, 130a/6, 130a/9,
130a/16, 130a/18, 131a/2, 131a/7,
131a/12, 131b/1, 131b/3, 131b/5,
131b/17, 132a/1, 132a/2, 132a/8,
132a/10, 132a/11, 132a/18, 133a/9,
133a/11, 133a/13, 133a/15, 133a/17,

133a/18, 133b/17, 134a/3, 134a/6,
134a/12, 134a/13, 134b/2, 134b/16,
134b/18, 135a/2, 135a/7, 135a/13,
135a/15, 135b/16, 136a/17, 136b/8,
136b/11, 136b/12, 136b/15, 138a/2,
138a/8, 138b/2, 138b/6, 138b/10,
138b/12, 138b/16, 138b/17, 138b/19,
139a/2, 139a/6, 139a/8, 139a/9, 139a/10,
139a/14, 140a/4, 140a/6, 140a/8, 140b/4,
140b/8, 140b/10, 141a/5, 141a/8, 141a/9,
141a/15, 141b/2, 141b/3, 141b/4,
141b/6, 141b/9, 141b/10, 142a/4,
142a/5, 142a/6, 142a/14, 142b/1, 142b/2,
142b/5, 142b/11, 142b/14, 142b/18,
143a/3, 143a/11, 143a/13, 143a/19,
143b/1, 143b/5, 144a/5, 144b/3, 144b/4,
144b/9, 144b/17, 145a/10, 145a/13,
145a/14, 145a/18, 146a/2, 146a/4,
146a/7, 146a/8, 147a/1, 147a/3, 147a/4,
147a/5, 147a/6, 147a/7, 147a/8, 147a/9,
147a/10, 147a/11, 147a/14, 147a/15,
147a/16, 147a/17, 147a/18, 147b/1,
147b/2, 147b/3, 147b/5, 147b/13,
147b/19, 148a/4, 148a/5, 148a/10,
148a/11, 148a/16, 148a/18, 148a/19

vebāl -1- [A] Sorumluluk, yük.

v.+iğā 102b/5

vech -2- [A] Taraf, yön, yol.

v.+de 27b/15

v. turur 4b/15

vechü'l-kemāl -1- [A] İyilik yolu.

v. 117a/13

vefā -9- [A] Bağlılık, dostlukta sebat
etme, sevgide süreklilik.

v.+dur 2a/9

v. kııl- 25a/8, 25a/9, 38b/13,
64a/1, 76a/19, 118a/18

vefā-dār -1- [A+F] Sözüde duran,
vefalı.

v. (v.-ı kişver-sitān-ı Ḥanārā)
145a/1

vefāt -60- [A] Ölmek.

v. 105b/11

v. bol- 48b/4, 48b/14, 14a/4, 51a/2,
53b/10, 54a/2, 58b/4, 61b/7, 61b/14,
62b/5, 72a/7, 76a/18, 76b/2, 77a/5,
77b/4, 78a/10, 78a/13, 78a/16, 79a/2,
79a/5, 79a/8, , 79b/6, 86b/6, 86b/16,
88a/2, 91a/13, 95a/12, 95b/5, 95b/12,
98a/11, 98a/17, 98b/3, 98b/5, 98b/14,
99b/2, 101a/14, 106a/8, 109a/6, 109a/14,
111b/7, 111b/8, 113a/10, 119b/11,
121a/15, 121b/4, 129a/11, 148b/6

v. tap- 95a/5

v.+ı 98a/8, 99a/14

v.+ınıñ 61a/13, 62a/10, 86b/7

v.+iğā 85a/2

v.+ıdın 76a/16, 86b/5, 89a/7,
94a/4, 94b/11

vehm -3- [A] Kötü ihtimalleri düşünüp
kurma, evham, vesvese, kuruntu.

v. 40b/12

v.+idin 128b/19

v. itip tururlar 124b/5

velādet-1- [A] Doğum, dünyaya gelme.

v.+iniñ 112a/11

veled -13- [A] Çocuk, oğul.

v.-i 74b/4, 75a/7, 75a/16, 83a/10, 83a/12,
83a/13, 83a/14, 83b/2, 83b/3, 83b/9,
84b/11, 84a/7, 84a/8

velî -41- [A] Lakin, fakat.

v. 7b/9, 8b/5, 8b/8, 13a/4, 15a/2, 18a/3, 18a/7, 18b/11, 19a/14, 20b/19, 21b/4, 21b/5, 23b/10, 23b/15, 24a/18, 26a/4, 27b/12, 33b/6, 35a/11, 46b/2, 47a/7, 47b/11, 48b/4, 54b/3, 54b/17, 55a/3, 65a/15, 65b/11, 65b/14, 67a/4, 76a/18, 80a/3, 93a/19, 96b/19, 97a/11, 99b/11, 100b/6, 105b/14, 115a/19, 120a/8, 147a/12

velîkin -3- [A] Lakin, fakat.

v. 21b/9, 55a/6, 122a/7

velîyyü'l-‘ahd -6- [A] Halef, bir kimsenin kendinden sonra makamına oturmasını istediği kimse.

v. 47b/17, 86b/11, 95a/6

v. kı1- 47b/18, 48b/3, 77a/11

vera‘ -1- [A] Allah’tan korkup haramdan, gûnahtan, kötülüklerden sakınma, dinî buyrukları titizlikle yerine getirme, takva.

v. (zühd-i v.) 147b/6

verziş -2- [F] Çalışma, işleme, gayret.

v. kı1- 113a/7, 132a/15

vesväs -1- [A] Şüpheye düşüren, vesvese veren.

v. 123a/9

vezîr -16- [A] Vali, yüksek rütbeli devlet adamı.

v. 57a/4, 89b/15

v. kı1- 58a/14

v.+niñg 55a/18, 102b/10

v.+iñg 90a/8

v.+i 10b/9, 55a/15, 90a/15,

102b/11

v.+in 57a/1

v.+ini 56b/9

v.+imdin 90a/15

v.+leriğa 113b/2

vilâyet -144- [A] Ülke, il, vilayet.

v. 36b/13, 43a/2, 52a/9, 53b/16, 58a/17, 130a/1, 141a/1

v. aç- 47b/3

v.+niñg 9b/10, 44a/13, 56b/12, 141b/16

v.+ni 36b/12, 44a/11, 51a/5, 57b/14, 58a/9, 68a/18, 89b/2, 107a/15, 127b/2, 138b/9

v.+ğa 44a/10, 59b/5, 138b/12

v.+din 57b/4

v.+de 10a/11, 51a/6, 57b/1, 57b/8, 98a/7, 104a/7, 130a/8

v.+i 48a/18, 56a/7, 59a/19, 60a/12, 62a/5, 63a/17, 66b/1, 79b/17, 136b/19

v.+ide 6a/1, 30b/9, 48a/10, 55a/10, 63b/7, 95b/6, 130a/7, 141a/6

v.+ideki 143b/1

v.+idin 10a/11

v.+iğa 9b/12, 12b/12, 26b/1, 26b/9, 26b/12, 26b/16, 50a/12, 51a/12, 51a/15, 51a/19, 55b/18, 57a/4, 62a/1, 62a/2, 63b/11, 66b/18, 93a/4, 93a/13, 98b/11, 99b/14, 124a/3

v.+im 136b/16

v.+imdin 57b/17

v.+imizğa 135a/16

v.+iñg 49a/10, 51a/5, 51b/4, 53a/16, 66b/15, 76a/19, 92b/10, 128b/6

v.+in 3b/15, 25b/1, 55a/7, 57b/7, 62a/6,
62a/12, 63b/1, 76b/1, 77a/4, 90a/18,
106b/5, 148a/4

v.+ini 58a/12

v.+i[ğa] 61b/17

v.+ler 41b/2, 42a/12, 45a/19, 49a/4,
51a/19, 67a/2, 84b/18, 102a/13, 115b/11,
118a/17, 147a/14, 147b/3

v.+lerniḡ 61b/19, 90b/3, 142a/6

v.+lerni 46a/3, 49a/14, 51b/1, 59a/1,
60a/8, 62a/13, 68b/1, 84b/16, 85b/12,
88a/13, 106b/11, 132a/16, 140a/1

v.+lerğa 12b/6, 51a/8, 115b/1

v.+lerdin 60b/16

v.+lerde 11b/19, 59a/8

v.+leri 51a/13, 75b/14

v.+lerin 68a/13

v.+lerini 130a/2

v.+leriniḡ 42a/15

v.+leridin 87a/17

v.+leriğa 11a/12, 97a/15,

101b/17

vilāyet-gīr -1- [A] Fatih, ũlke aan, fetih
yapan.

v. 2b/17

vir - -1- Vermek. **krş.** ber-
v.-ip 57a/19

vīrān -1- [F] Yıkık, harap.
v. tut- 123b/8

vukūf -2- [A] Bilme, anlama, bilgi.
v. (şāhib-i v.) 54b/19
v.+ı 89b/3

vur - -1- Vurmak.
v.-up (kele v.) 14a/4

vücūd -17- [A] Var olma, bulunma.

v. 120a/18

v.+dur 2b/19

v.+ğa 7b/19

v. kel-7a/13, 8a/8, 15a/15, 19b/1,
21b/1, 48b/12, 65a/10, 66a/13, 67b/1,
67b/10, 98b/14, 99b/4, 112b/2

v.+ıda 64b/14

vüzerā -1- [A .] Vezirler, rütbeli devlet
adamları.

v. 100a/9

Y

yā -8- Evet, yahut, veya, seslenme.
y. 7b/9, 19b/17, 24b/14, 52a/2,
90a/8, 90a/12, 120a/16, 126b/19,
144a/14, 147b/15

yād -5- [F] Anmak, hatırlamak.
y. eyle- 134b/10
y. kıl- 10a/8, 124b/16
y. tut- 19a/3
y.+ığa 18a/6

yada -5- [M] Suyu atıldığında yağmur
yağdırdığına inanılan zeytin yeşili veya
beyaz renkte sert taş. **krş.** cada

y. 29a/7, 52a/17

y. kıl- 52a/17, 52a/18, 52a/19

yada - -1- Zayıflamak, acı çekmek.
y.-p 39b/10

yādigār -3- [F] Bir kimseyi veya olayı
hatırlatmak üzere verilen yāhut onlardan
kalan şey

y.+ı 140b/5

y. kal- 105b/1

y. koy- 23a/8

yafrak -1- Yaprak **krş.** toprak, toprak.

y. 135b/1
yağ -3- Yağ.
y.+ı (iç y.) 66a/7, 66a/9
y. koy- 126b/17
yağ - -3- Yağmak.
y.-a 53a/5
y.-dı 9b/13
y.-ıp 50a/14
yağı -47- Düşman, hasım.
y. 49b/2, 51b/14, 51b/19, 53a/1,
59b/1, 97b/1, 104a/17, 115b/15, 124a/3,
131a/6
y. birle 29b/7, 38a/2
y. ikendür 64b/16
y. bol- 9b/9, 16a/1, 24a/17, 25a/4, 26b/5,
36a/18, 37b/15, 49a/2, 59a/17, 59b/3,
76a/8, 84b/18, 87b/13
y. bas- 144b/18
y.+nınğ 36b/18, 54b/4, 98b/9,
115b/13
y.+nı 29a/13, 55b/17, 126a/10
y.+ğa 131a/8
y.+dın 9b/10, 56a/15, 135b/15
y.+sın 38a/2
y.+lar 38a/14, 49b/14, 123b/2
y.+larını 123a/12, 126b/1,
129b/11
y.+lardın 131a/6
y.+nğızını 124b/12
yağık - -5- Düşman olmak.
y.-tı 78b/12
y.-tılar 49b/8
y.-ıp 89a/4
y.-ıp irkendürler 16b/16
y.-mağandurlar 16a/8

yağıla - -2- Düşman olmak.
y.-yın 124b/12
y.-p 16b/17
yağılaş - -1- Düşman olmak.
y.-ıp 129a/8
yağılık -12- Düşmanlık.
y. 79a/4, 87a/4, 92b/7
y. bol- 50a/6
y. kıl- 79a/9, 79a/12, 79a/19,
86b/13
y.+da 98b/9
y.+ı 88a/15
y.+lar 19b/5, 49a/3
yağlı -1- Yağlı.
y. 35b/14
yağma -1- Talan, yağma, çapul.
y. kıl- 133a/18
yağsı -131- Güzel, iyi, çok.
y. 3b/4, 3b/7, 8b/11, 8b/16, 14b/9, 19a/2,
20a/9, 23a/2, 33a/18, 33a/19, 35a/16,
35a/17, 35a/18, 35b/16, 37b/5, 38b/18,
39a/5, 42b/8, 42b/14, 42b/18, 46a/1,
46b/13, 47a/2, 49b/5, 52a/18, 53a/14,
56b/14, 58a/18, 59a/17, 60b/1, 60b/7,
62b/7, 63a/7, 63a/12, 63b/15, 64a/1,
64a/3, 64a/4, 64a/9, 64b/10, 76b/1,
77b/7, 78a/4, 78b/4, 79b/1, 80a/9, 80b/4,
80b/8, 85a/9, 85b/1, 88b/2, 88b/3, 89b/2,
89b/12, 91a/2, 91a/3, 91b/11, 92a/7,
93a/19, 97a/19, 97b/19, 99a/5, 99b/5,
99b/18, 100a/3, 102a/19, 102b/9, 103a/4,
104b/1, 112a/13, 112b/8, 113b/1,
116b/15, 118a/12, 121a/18, 121b/3,
121b/6, 124a/5, 124a/15, 125a/7, 125b/7,
127a/16, 127b/7, 127b/10, 128a/11,

128b/4, 128b/13, 129a/2, 130a/12,
132a/15, 134a/14, 143a/2, 143a/17,
145a/9, 147b/13, 148a/11

y. bil- 105b/15

y. bol- 13a/19, 15a/18, 124a/9

y. kil- 145a/6

y. kör- 30b/1, 65a/9, 103a/8,

142a/7

y. sakla- 14a/2

y. sayla- 128a/8

y. sözle- 42b/18

y. tanı- 16b/15

y. üzet- 138a/6

y. küç bir- 12b/9

y. küçler 33a/7

y. küçler bir-26a/18

y. imes 122a/17

y. imes irdiler 65a/15

y. turur 19a/8

y.+nıng 116b/5

y.+ngızın 44a/10, 44a/11

y.+rağ 10b/11, 90a/8, 90a/9,

92b/1, 95a/15, 102a/19, 114a/6, 144b/17

y.+rağdur 60b/11, 102b/8

y.+lar 143b/5

yağşıla - -1- Hoşuna gitmek, hoş görmek.

y.-dı 95a/3

yağşılık -6- İyilik, hoşluk.

y. 38b/17, 124b/11, 138a/11

y.+ın 80a/12

y.+larınıg 127a/15

y.+nı 134a/19

yāhūd -3- [F] Veya, yahut.

y. 104a/9, 107a/4, 131b/1

yağ - -5- Yakmak.

y.-ar 129b/14

y.-a tururlar 115b/5

2. Tesir etmek.

y.-madı (naşihat y.)143a/15

y.-tı 55b/9

y.-ıp 90b/3

yağ - -1- Yağmak.

y.-ğan irmiş 14a/11

yağa -16- Kıyı, yaka.

y.+sığa 62a/7, 136b/7

y.+sına 142a/17

y.+sındın 136b/7

y.+sıda 8a/19, 51b/10, 60b/12,
64a/11, 78a/10, 79a/5, 106a/18, 137a/10

y.+sında 93a/12, 106a/5, 106a/7,

140a/12

yağın -23- Yakın.

y. 7b/16, 92b/12, 112b/9,

140b/11, 144b/3

y. bil- 142a/11

y. bol- 7a/4, 144a/13

y. kel- 77a/18, 80a/8, 115b/4

y. irdi 66b/15

y. turur 11a/12, 23a/17

y.+da 7b/12, 95a/12

y.+dağı 53a/1

y.+ığa 37b/17

y.+ıda 7b/14

y.+dur 16a/19, 16b/9

y.+durlar 16b/8

y.+rağ 120a/8

yağnılık -1- Yakınlık.

y. kıl- 112b/9

yākūt -2- [A] En meşhuru kırmızı renklisi olan, pembe, erguvan vb. renklerde, sâdece elmasın çizebildiği çok değerli taş.

y. 116b/3, 123a/15

yal -1- Yele.

y.+ığa 22b/9

yalanğaçla - -1- Çekmek, çıplak hâle getirmek.

y.-p (kılıç y.) 4b/3

yalçı -1- Düzenlenmiş, temizlenmiş, yoluna koyulmuş.

y. 144b/17

yalda - -1- Atın yelesinden tutmak.

y.-p 137a/10

yalğan -4- Yalan.

y. 122b/1

y. ayt- 14a/7

y.+ın 89b/4, 89b/6

yalğuz -2- Yalnız.

y. 126a/9

y. kel- 38b/7

yam -8- [M] Posta istasyonu, ulak atı.

y. 59a/4, 60b/14

y. bağla- 59a/8

y.+nı 60b/15

y.+da 60b/15

y.+larnıng 59a/5

yaman -31- Fena, kötü.

y. 5a/6, 8b/16, 12a/2, 24a/14, 31a/2, 51b/13, 57a/1, 96b/15, 96b/18, 98a/1, 103a/6, 107a/11, 107b/9, 110a/14, 114b/8, 114b/9, 116b/5, 124b/1, 129b/6

y. bol- 8b/14, 51b/15, 99a/11,

104b/5

y. kaç- 53a/13

y. kıl- 23a/3

y. kör- 15a/18

y. körset- 100a/13

y. saşın- 24b/17

y. saş- 114b/19

y.+nı 116b/15

y.+ları 126a/1

yamanlık -13- Kötülük, fenalık.

y. 3b/2, 23a/2, 78b/5, 102a/16

y. kıl- 90a/3, 138a/2

y.+dın 38b/17

y.+ımız 102a/16, 124b/15,

138a/12

y.+raş 123a/10

y.+lar 115b/6

y.+ların 124b/8

yamanlık-engiz -2- [T+F] Kötülük çıkarıcı.

y. 10b/13, 148a/12

yamğur -3- Yağmur.

y. 9b/13, 53a/2, 53b/1

yan -14- Yan, taraf, cihet, yakın.

y. 10b/7

y.+ğa 144a/6

y.+dın 23b/18, 120a/7, 133a/4

y.+dağı 136b/4

y.+ı 46a/9

y.+ına 144b/9

y.+ıdın 26b/15, 141b/11

y.+ıda 3b/7, 123b/15, 144b/8

yan - -83- Dönmek, gelmek, vazgeçmek.

y.-arda 39a/4

y.-dı 22b/1, 27a/17, 28a/10, 29a/5, 38b/13, 50a/8, 50a/13, 57a/10, 68b/1,

79a/16, 97b/16, 98a/4, 107b/17, 114a/8,
122a/3, 136a/3

y.-dı irse 9b/12, 30a/5, 58b/5

y.-dılar 9b/13, 27a/17, 45a/6,
53b/9, 59b/2, 62a/11, 106a/4, 126a/6,
133a/11

y.-dılar irse 31a/17, 93a/4

y.-ıp 101b/14, 124b/17, 125a/8

y.-ıp turur 125b/16, 129a/4,
129a/7

y.-miş 57a/9

y.-sunlar 114a/16

y.+ıda 14a/12

y.-ğaç 56b/3

y.-ğanda 9b/16

y.-ıp 8a/18, 31a/14, 36a/5, 37a/12, 39a/6,
42b/7, 48a/6, 53b/11, 55a/11, 56a/19,
58a/1, 60a/7, 60a/15, 79a/5, 97b/18,
106b/4, 107a/9, 107a/10, 122b/11,
125a/11, 125a/13, 127b/13, 130a/10,
132b/18, 133b/6, 133b/9, 134a/15,
135a/2, 135a/17, 135b/11, 136a/5,
136b/1, 136b/18, 137a/1, 139a/3,
141a/11

y.-ğanı 37b/6

y.-madı irse 107a/9

y.-mağıda 56a/19

y.-mañız 108a/4, 108a/6

yañg - -1- Hata yapmak, yanlış yapmak.

y.-sa 123b/2

yana -92- Yine, tekrar.

y. 2b/7, 2b/16, 8a/16, 8a/18, 9b/9,
12b/15, 13b/10, 14b/1, 14b/6, 15a/9,
16a/1, 18a/18, 19a/10, 20b/2, 21a/15,
21a/17, 22a/9, 24a/17, 24b/5, 26a/16,

27a/17, 29b/11, 35b/3, 35b/6, 36a/7,
36a/8, 36a/9, 36a/12, 36b/15, 37a/3,
37a/6, 37a/8, 37a/9, 37b/13, 40a/16,
42b/4, 54b/8, 54b/9, 55b/14, 56a/4,
56a/6, 57a/7, 59a/17, 59b/3, 59b/4,
62b/2, 65a/17, 65b/17, 66b/17, 68b/8,
75b/11, 76a/11, 77a/13, 81a/9, 86b/8,
95b/13, 97a/17, 97b/18, 98a/7, 100a/16,
102a/13, 102b/4, 106b/1, 106b/16,
107a/10, 107b/3, 112a/9, 113a/6,
120a/18, 123a/1, 124b/8, 130a/12,
130a/15, 132b/3, 133b/1, 133b/2,
133b/4, 133b/5, 134b/1, 136a/5, 136b/4,
144b/10, 145b/2, 148a/10

y.+sında 40b/19

yañgak-1- Yanak.

y.+tı 123a/15

yandur - -13- Döndürmek, vazge-
çirmek.

y.-dı 9a/16, 44a/17, 56b/19,
67a/5

y.-dılar 20a/12, 77b/18

y.-up turur 126a/10, 134a/19

y.-a 78b/9

y.-up 55b/6, 88b/19, 127a/15

y.-mağıl 135b/3

yâne -1- [F] Havan, dibek.

y.+dür 134b/11

yañgı -1- Taze, yeni.

y. 38b/15

yañgılık -1- Yemek, taze yemek.

y. 38b/15

ya'ni -13- [A] Yani, doğrusu.

y. 7a/17, 9b/6, 19b/1, 20b/10, 23b/17,
33a/4, 51b/5, 64a/3, 117a/16, 118a/8,
129b/6, 129b/7, 129b/13

yañğlıg -1- Hatalı, yanlış, gafil.

y. 147a/3

yap - -1- Yapmak, etmek.

y.-ıp 140b/6

yapış - -1- Muhasara etmek.

y.-ıp 133b/17

yapuş --5- 1. Yapışmak.

y.-tı 14b/5, 14b/6

2. Gelmek, muhasara etmek.

y.-tı irse 134a/14

y.-tılar irse 136a/14

y.-up 92b/14

yâr -5- [F] Dost, sevgili.

y. 131b/2

y.-ı gâr 117b/8

y.+ı 146a/14

y. it- 116b/15

y.+ğa 117b/7

yar - -2- Yarmak, kesmek.

y.-ar-min 88b/16

y.-ıp 13b/6

yara -6- Yara.

y. 89a/13, 145b/17

y.+nı 145b/4

y.+sı 89a/12

y.+ları 133a/2

y.+larıdın 133a/9

yara - -3- Faydalı olmak, yaramak.

y.-r 142b/9, 145b/13

y.-maz 11b/8

yarag -28- 1. İmkan, fırsat, takat, güç.

y. birlen 56a/17

y. kıl- 60a/14, 132a/18,

y.+ın 54b/7, 88a/7, 109b/19,

122a/14,

y.+ında 110b/3

y. keltür- 62b/4

2. Uygun, münasip, faydalı şey.

y.+nı 102b/11

y.+larını 102b/14

3. İş, durum, mesele.

y.+ğa 10b/14

y.+ın 134b/3

y.+ığa 37a/14

4. Silah, teçhizat.

y. birle 58b/16

y. ber- 36a/2, 139a/1

y.+ım 57a/15

y.+ı 134b/18

y.+ın 30a/10, 35b/4, 35b/16, 36a/12,

56a/17, 57a/18, 87b/15, 122a/14, 123a/4,

y.+lar 102a/3

y.+ların 135a/2

yaragla - -2- Silahlandırmak.

y.-p 49b/5, 87a/10

yaraglandur - -1- Silahlandırmak.

y.-up 35a/18

yaraglık -3- Silahlı, zırhlı kimse.

y. 145a/13, 145a/14

y. bol- 87b/16

yarak -5- İş, durum, mesele

y. 143b/7

y.+ım 143b/7

yarak -3- Silah, teçhizat **krş.** yarağ 4.

y. al- 141a/19

y. üleş- 110a/1

y.+ların 140b/12

yaraḳān -1- Sarılık.

y. 63a/10

yaralıḡ -3- Yaralı.

y. 49b/10

y. bol- 126a/11

y. yat- 35b/14

yaralıḳ -1- krş. yaralıḡ.

y. 145b/14

yārān -3- [F ç.] Sevgililer, dostlar.

y.+ları 132a/2

y.+larıñg 129b/18

y.+larıñgı 129b/17

yaraş -5- Uygun düşmek, yaraşmak.

y.-ur 77a/17, 95a/10

y.-ıp 128a/13, 129a/4

y.-maḡıl 37a/2

yaraştur -2- Uygun düşürmek,

yaraştırmak.

y.-dılar 114b/4

y.-up 19b/18

yarat -3- Yoktan var etmek, yaratmak.

y.-dı 117b/8

y.-ıp turur 144a/5

y.-ıp 117b/2

yargāḳ -1- Elbise, kürk.

y.+ların 126b/16

yargu -2-

y. 14a/8

y.+nı 14a/6

yarguçı -1- Hakim, emir, hükmedici.

y. 19a/11

yarı -1- Yarısı, yarım.

y.+sın 42a/1

yarıl -1- Parçalanmak, acımak.

y.-ıp 133a/15

yarım -12- Yarım.

y. 109a/3, 113a/3

y. keçe 135a/4

y.+ı 10a/15, 65b/12, 65b/13

tün y. 137a/9, 137a/12

y.+ıda 57a/12

y.+ın 102a/4, 114b/4

yariş -3- Yarışmak.

y.-ur 107a/4

y.-alıñg 85a/7

y.-ıp 85a/8

yariştur -1- Yarıştırmak.

y.-up 42a/13

yārī -4- [F] Dostluk, yardım.

y. 55b/17

y. al- 122b/11

y. ber- 44b/7

y. қоşul- 142b/15

yarlıḡ -34- Hüküm, ferman, izin.

y. 58b/7, 60b/16, 66b/4, 80a/3,

85a/1, 86b/15, 86b/18, 87a/7, 87b/7,

93a/9

y. biti- 90a/17, 90a/19

y. bol- 42b/10, 62b/12, 138a/16

y. қıl- 25a/9

y. tigür- 87a/17

y. yiber- 54a/13

y.+da 65b/10

y.+ı 58a/14, 65a/7, 68b/1, 90a/18,

94b/16, 94b/17, 95a/1, 136b/17

y.+ı bol- 42b/8, 42b/11, 43a/12

y.+ın 63a/19

y.+nı 88a/10, 94b/6

y.+ıdın 57b/15

yarlıḳ -4- krş. yarlıḡ.

- y. bol- 43a/7, 43a/14
y. kı1- 58b/14
y.+lar biti- 143a/13
- yarmağ** -2- Para.
y. 87b/1
y. bütkez- 87a/19
- yaru-** -1- Aydınlatmak, ışıklandır-mak.
y.-ptur 3a/18
- yarukluk** -1- Aydınlık.
y. bol- 40a/12
- yasa** -8- [M] Kanun, töre, yasa.
y. 47b/1, 58b/7, 63a/15, 85a/19,
105b/15, 111b/17, 139a/8, 139a/10
- yasa** - -25- [M] Düzenlemek, saf saf
dizmek, hazırlamak, yapmak.
y.-r 90b/7, 141a/13, 144b/4
y.-r irdi 26a/8
y.-dı 60b/19
y.-p irdi 61a/3
y.-p irdiler 60b/10
y.-p turdılar 56a/17
y.-p turur 29a/1
y.-ğaylar 60b/8
y.-ğül 90b/7
y.-p 36a/8, 45a/1, 59b/9, 94a/17,
100a/4, 102a/3, 110a/6, 111a/13,
114b/15, 125a/3
y.-y 40b/12
y.-y al- 65a/12
y.-mağ 90b/9
y.-mağğa 112a/3
- yasak** -18- [M+T] Ceza, kanun, yasak
olan.
y. 60b/1, 64a/15
y. birle 31b/7
- y.+ğa 25a/10, 27a/10, 27a/14,
64a/17, 85a/13, 85b/3, 110b/11
y.+ğa tigür- 37a/4, 37b/8, 76a/15,
78b/10, 97a/12, 101a/5, 115b/12
y.+ın 119a/2
- yasaklı** -1- kış. yasaklık.
y.+ğa 36b/2
- yasaklık** -1- Görevli asker, yasak
memuru.
y. 36b/1
- yasal** -10- Saf, dizi, asker alayı.
y. 26a/8, 144a/4
y. kı1- 51b/17, 52a/1, 137a/13
y. tart-55b/2
y.+ın 52a/14, 94a/17
y.+ındın 144a/4
y.+larını 55b/3
- yasal** - -2- Yapılmak, düzenlenil-mek.
y.-ğay 60b/3
y.-ğaylar 60b/6
- yasat** - -1- Yaptırmak.
y.-ıp 60b/8
- yasattur** - -1- Yaptırtmak.
y.-dı 99b/17
- yasavul** -4- [M] Yasakçı, yasak memuru.
y.+lar 134a/18, 135a/9, 139a/7
y.+ları 124b/4
- yastuk** -1- Yastık.
y.+um 25b/10
- yaş** -22- 1. Göz yaşı.
y. 120a/17, 133a/8
y.+nı 123b/5
y.+la 133a/1
y.+ları 133a/15
y.+ı 134b/8

2. Genç.
y. 22a/5
y. alan 94a/12
3. mr, insanın yaı.
y.+1 62a/17
y.+ıda 14b/4, 15a/17, 31b/6,
76a/17, 76a/18, 98b/17, 112a/15,
112b/11, 113a/9, 117b/18, 148a/2
y.+ıdın 118a/4
y.+ım 111a/11
- yaa** - -13- Yaamak.
y.-r 8a/10, 103a/17
y.-r irdi 14b/2, 98b/14
y.-dı 14a/5, 48b/16, 99b/1,
112b/12
y.-dı irse 112b/11
y.-rda 12a/16, 14a/10
y.-a 113a/5
y.-an 111a/11
- yaıl** -1- Yeil.
y. 144a/9, 144b/12
- yaım** -2- Yıldıırım, berk.
y.+lar 133a/4, 133a/12
- yana** --2- Parlamak, parıldamak.
y.-p 133a/12
y.-r irdi 133a/4
- yaur** - -2- Saklamak, gizlemek.
y.-a 80a/10
y.-a ayt- 77b/1
- yaurun** -1- Gizli, gizlice.
y. 64a/17
- yat** - -7- Yatmak, uzanmak.
y.-dı irse 110a/19
y.-dılar 50a/16, 53a/7
y.-an turur 35b/14
- y.-ay irse 56b/17
y.-a 44a/17
y.-an 40a/12
- yat** -1- [F] Yakın olmayan, yabancı.
y. 38a/14
- yatalan** - -1- Yataa dumek.
y.-dı 14a/16
- yav** -1- Duman.
y. 144b/16
- yavu** -1- kr. yavu.
y.+ıa 52a/2
- yavu** -19- Yakın.
y. 28a/13, 42a/18, 104a/14
y. bol- 12b/12, 23a/11, 33a/11,
112a/8
y. kr- 76a/17
y. ti- 56b/18
y. yet- 51b/13
y.+ıda 137a/8
y. turur 6a/15, 30a/4
y. irdi 22a/6, 30a/2
y. irge 97b/1
y. kel- 25b/14, 107a/14
y. kelip
- yavula** - -2- Yakınlamak.
y.-ıp turur 28b/15
y.-tı 56a/16
- yavuluk** -1- Yakınlık.
y. kl- 8a/14
- yavul-** - -2- Yakınlamak.
y.-madı 95a/8
- yay** -4- Yay.
y. 10b/2, 114b/16
y.+nı 10b/4, 10b/5
- yaya (1)** -5- Yaya, atsız.

- y. 18a/16, 39b/9, 55b/16, 67a/4,
y. al- 36a/9
- yayağ (2)** -4- Piyade asker
y. (atlığ y.) 56a/17, 128b/8
y.+ın (atlığ ve y.) 128b/7
y.+ı (atlığ ve y.) 130a/18
- yayağ** -1- kř. yayağ (1)
y. 62a/5
- yayđı** -1- Yazlama, yaylaya ıkma.
y. 43a/15
- yayıl** - -1- Yayılmak.
y.-dı 7a/14
- yayla** -1- Yayla.
y.+nı 43a/16
- yayla** - -1- Yaylaya ıkmak.
y.-p 119a/1
- yaylağ** -2- kř. yaylağ.
y.+ı 7b/11
y.+ına 38a/5
- yaylağ** -7- Yazlık yer, yayla.
y. 6a/3, 9b/11, 60a/17, 64b/8,
79a/15
- yaylığ** -1- Yaylı asker.
y. (oğluğ y.) 132b/9
- yaz** -13- Yaz.
y. 37b/7, 53a/2, 59b/18, 60b/19,
64a/11, 66b/2, 84b/16, 93a/9, 133a/11
y. đıř 126a/2
y.+đa 134a/8
y.+da 93a/11
y.+ı 130a/13
- yaz** - -2- Yazmak.
y.-dı 38b/11
y.-ıp 38a/16
- yazđı** -1- Yaylak yerler, yazlak
yapılacak yer.
y. 43a/14
- yazđur** - -5- Suçlamak.
y.-dı 55a/18
y.-đay 85b/6
y.-up 37b/8, 85a/13
y.-mağ 85b/7
- yazı** -2- Ova, bozkır.
y.+lar 16b/14
y.+sıda 58b/17
- yazıl** - -1- Yazılmak.
y.-dı 110a/2
- yazla** - -2- Yazlamak, yaylaya ıkmak.
y.-p 43a/15, 54a/4
- yazuğ** -4- Gnah, suç.
y.+ı 78b/8
y.+ını 123a/1
y.+ına 102b/4
y.+sız 77b/13
- yazuğluğ** -1- Suçlu.
y. bol- 85a/12
- yedu'llh** -1- [A] Allah'ın eli.
y. 120b/8
- yedr** --1- Yedirmek.
y.-se 115b/12
- yeg** -1- Daha iyi, yeğ.
y. ol- 126b/7
- yegne** -1- [F] Tek, biricik.
y. (y.-i devrn) 146a/2
- yek** -2- [F] Tek, bir.
y. ıl- 130a/2
y.+sin 2a/2
- yekcihet** -18- [F+A] Tek, birlik,
tmyle.

y. 8b/16, 13b/5, 145b/1
y. bol- 15a/12, 19b/8, 44a/4, 44a/10,
45a/13, 99a/13, 114b/19, 125b/16,
126a/5, 128a/3, 129a/6
y. kı1- 99a/4
y. irmiş 109b/7
y.+leri 25a/3

yekcihetlik -3- [F+A+T] Fikirleri bir
olma, müttefik.

y. 147a/14
y. kı1- 86b/2
y.+i 12b/18

yek-reng -1- [F] Tek renkli, aynı.

t. 116b/3

yektâ -3- [F] Eşsiz, benzersiz, tek.

y. 116b/1, 146a/9
y. irür 3a/13

yeliŋg -1- Ferah yer.

y. 56a/17

yemek -2- Yiyecek, yemek.

y. 89b/16
y.+din 99a/19

yemîn -3- [A] Ant, yemin.

y. 141b/6
y.-i fetḥ 144b/4
y.+i 141a/12

yeŋg -1- Yenmek, kazanmak.

y.-seŋg 126b/8

yeŋgi -2- Yeni.

y. 127a/17, 138a/3

yer -155- Yer, dünya.

y. 18a/17, 30a/4, 35a/13, 51b/13,
55a/14, 64a/6, 65a/1, 65a/11, 103a/16
y. yüzi 60b/11, 116b/14
y.+niŋg 60a/11

y.+ni 3a/15, 24b/5, 57a/2, 69a/16,
98a/7, 140b/1

y.+ge 10a/18, 23b/11, 24b/6, 24b/16,
26a/12, 28a/18, 28b/8, 28b/10, 29b/7,
35b/11, 35b/12, 43a/5, 48a/11, 51b/7,
51b/15, 56b/14, 56b/19, 57a/2, 66a/7,
77a/18, 85b/16, 89b/17, 94b/7, 99b/17,
107b/4, 127a/17, 133a/2, 133a/5

y.+din 25b/4, 53a/18, 53b/3,
87b/1, 99a/10, 106a/7, 132b/19

y.+de 13b/13, 14a/14, 15b/14, 20b/6,
28a/16, 28b/10, 28b/11, 29a/12, 29a/14,
29b/14, 30b/6, 43a/18, 52a/1, 54b/14,
56a/17, 60b/14, 60b/18, 63a/1, 64b/1,
77b/4, 77b/17, 99b/17, 100a/1, 114a/6,
133b/14, 136b/9, 138a/13, 138a/16,
147b/16

y.+iŋgni 102a/14, 107a/19

y.+i 10a/3, 18a/1, 47b/16,
54b/11, 95a/10, 110b/10, 131a/12,
141b/1

y.+in 18b/9, 32a/17, 47a/12,
47a/14, 62b/10, 131a/10

y.+ini tut- 22b/14

y.+ige 26b/2, 62a/13, 62a/16,
63a/19, 93a/15, 94a/18, 106a/15

y.+ide 34a/17

y.+indin 52a/2, 52a/7

y.+inde 21a/6, 22b/14, 48a/9,
77b/19, 91b/13, 119b/14, 141b/17

y.+imiz 132b/17

y.+ler 43a/17, 102a/17, 106b/19

y.+lerniŋg 7b/14, 42a/2, 42a/12,
44b/18, 58b/16, 87a/9

y.+lerni 42a/2, 43a/6, 44b/19, 51a/16,
51b/14, 87a/8, 97a/17, 98a/14, 99b/19,
102a/4, 106a/17, 134a/19, 138b/2

y.+lerge 42b/14, 59a/4, 97b/19,
102a/18, 125a/3

y.+lerde 30a/7, 37b/1, 42a/11,
58b/3, 87a/19, 91b/1, 130a/1

y.+leri 45a/8

y.+lerige 85a/3

yerlin --1- Yerleşmek, ikamet etmek.

y.-ep 114b/7

yesār -1- [A] Sol taraf, sol.

y. 141b/6

yet - -89- Gelmek, ulaşmak, yetmek.

krş. yit-

y.-er 64a/3, 138a/10

y.-er irdi 18a/11

y.-dim 24b/6

y.-di 9b/12, 9b/19, 18a/12, 28a/2,
28b/18, 44a/18, 51b/7, 56b/16, 60a/9,
66a/7, 85b/17, 89b/17, 94a/18, 110b/10,
115a/14, 120b/18, 122a/4, 135a/4

y.-di irse 26b/5, 29a/4, 30b/16, 36b/17,
37a/12, 37b/10, 38a/17, 56a/14, 97a/10,
110a/3, 115b/11

y.-diler 24b/6, 37a/15, 51b/9,
112b/16, 115b/12, 130a/19

y.-diler irse 30b/17, 125b/2

y.-gey 15a/6

y.-gey-sin 42b/14

y.-e al- 50a/12, 99b/11

y.-geç 38a/11, 57a/9, 94a/9,
137a/3

y.-gende 15a/3, 18a/16, 43a/5,
51b/13, 51b/15, 63a/3, 123b/10, 124b/8,
136a/3

y.-ip 14b/5, 14b/6, 15b/16, 18a/8,
18a/12, 25b/17, 27a/18, 30b/5, 36a/2,
37b/11, 38b/4, 44a/7, 48b/10, 59b/13,
61b/7, 80b/5, 98a/3, 102a/1, 102a/6,
120b/3, 125a/1, 134b/15, 134b/16,
137a/5, 138b/9, 148a/13

y.-mey 86b/16

y.-meydür 123a/2

y.-meydür irdi 31a/16

yetgür - -3- Ulaştırmak, götürmek,
eriştirmek.

y.-diler 142b/5

y.-eyin 22b/10

y. 3b/6

yetgüz - -1- Ulaştırmak, götürmek,
eriştirmek.

y.-eyin 94b/7

yeti -40- Yedi.

y. 9b/7, 26b/18, 44a/14, 47b/14, 60a/18,
60b/14, 63a/9, 65b/18, 65b/19, 66a/1,
69a/8, 71a/19, 73a/7, 74b/9, 81a/13,
97b/5, 100a/2, 100b/5, 100b/16, 105b/9,
129a/18, 139a/17, 143b/11, 148a/3

y. yıl 26b/3, 97b/6

y. yüz 103a/2

y. yüz bir 49b/8, 91a/17

y. yüz iki 50a/9

y. yüz otuz 66b/9

y. yüz seksen 38b/3

y. yüz toktuz 112b/1

y. yüz yetmiş biş 37a/10

y.+de (altı yüz otuz y.) 61b/16

toğuz yüz y. 134a/4	y.-a tur- 87a/18
altı yüz yigirmi y. 51a/17	y.-ıp 8b/15, 13b/10, 28b/14, 30a/10,
y.+si 144a/2	37b/14, 37b/19, 40a/9, 43b/1, 51b/1,
y.+sinde 142a/14	58b/6, 61a/10, 101b/13, 102a/17,
yetil - -1- Ulaşılmak, olgunlaşmak.	106b/4, 109b/19, 128b/7, 143b/11,
y.-gende 119b/4	144a/17
yetim -2- [A] Babasız, yetim.	çerig y. 37b/15, 76a/11
y.+dür (dürr-i y.) 133b/5	çerigin y. 36b/17
y.+lerni 94b/6	çerigini y. 38b/3
yetin - -1- Yetinmek, kanaat etmek.	çeriglerin y. 37b/7
y.-ipdür 3a/18	yığaç -13- 1. Ağaç, tahta.
yetinç -6- Yedinci.	y. 38b/17, 127a/1,
y. 12a/16, 24a/15, 89a/9, 98b/11,	y.+ın 99a/10
101a/10, 109a/8	2. Bir günlük yol.
yetinçi -1- kırş. yetinç.	y. 18a/17, 100a/2, 113a/3,
y. 139a/18	134b/17, 137a/13, 144a/3
yetiş - -4- Yetişmek, ulaşmak.	y.+ıda 107b/19
y.-ip 14b/8, 56b/8, 110b/9	y.+lar 53b/2
y.-ti 122a/8	y.+larıda 123a/14
yetmiş -7- Yetmiş.	y.+nı 142b/8
y. 10b/8, 97a/12	yıgdur - -2- Toplatmak, bir araya
y. iki 9a/4, 46a/15	getirtmek.
yeti yüz y. biş 37a/10	y.-up 135a/10, 138b/13
y. miñg 12b/11, 45a/5	yıgıl - -15- Toplanmak, bir araya
sekiz yüz y. sekiz 37b/7	gelmek.
yevmü'd-din -1- [A] Din günü, hesap	y.-dı 59b/7
günü.	y.-dılar 44b/12, 59a/18
y. 120b/8	y.-ıp 6a/8, 28b/16, 55a/14,
yığ - -31- Toplamak, bir araya	102b/13, 109a/1, 112a/9, 121b/10,
getirmek.	122b/1, 126a/4, 126a/14
y.-dı 9a/2, 37a/11	y.-ğan 42b/6
çerigin y.	y.-mağı 141b/3
y.-dılar 115b/13, 130a/9	yığın -5- Topluluk, yığın.
y.-ıpdur 64a/5	y. birle 37a/11
y.-mış 17b/8	y.+da 76a/13

- y.+ğa 124b/7
y. kıl- 43b/1
y. kılıp 125b/18
- yıgla** - -4- Ağlamak.
y.-p 8a/1, 54b/4, 94a/7
y.-r irdi 14a/4
- yık** - -6- Yıkmak, harap etmek.
y.-a almay 18b/5
y.-a urdı 37b/12, 55b/12
y.-ar 129b/14
y.-ayım 18b/5
y.-қан 17b/11
- yıkıl** - -12- Yıkılmak, düşmek.
y.-dı 26a/16, 44b/13, 63a/7,
104b/6, 134b/4
y.-dı irse 28b/6, 45a/18
y.-miş 15a/4
y.-sa 18a/18
y.-ıp 18a/16, 108a/16
y.-ğanğa 41b/7
- yıkuk** -2- Harap, yıkılmış.
y. 123b/7
y.+lar 123b/7
- yıl** -80- Yıl, sene.
y. 4a/16, 10b/8, 13b/3, 24b/10, 36b/9,
37b/4, 46a/15, 49a/12, 51b/6, 53b/1,
55a/16, 60a/19, 61b/11, 66b/13, 66b/15,
79b/5, 79b/7, 86b/4, 86b/5, 89a/8, 98a/9,
98b/17, 99b/1, 104b/4, 107b/2, 118a/19,
128b/15, 148a/3
bıçın y. 68a/19
it y. 60a/10
kırk y. 46a/17
koy y. 60a/17
toğuz y. 46a/16
- tört yüz y. 11a/10
üç y. 46b/3
üç yüz y. 13a/5
yeti y. 26b/3, 97b/6
yüz y. 18b/9
y. keç- 78a/11
y.+nıñg 130a/13
y.+ğa 9a/4, 49a/12, 77a/8,
79b/10, 120b/18
y.+dın 9b/7, 27a/2, 57b/15,
58b/4, 88a/2, 126a/19, 148a/3
y.+da 7a/5, 26b/11, 26b/12,
58b/17, 58b/19, 59a/2, 61b/4, 89b/2,
113a/6
y.+ı 51b/7
at y. 55a/8
bars y. 51a/16
ğargūş y. 62a/13
koy y. 28b/2, 38b/3
şığır y. 61b/14
tavuğ y. 59b/18
toñguz y. 30a/9, 51a/2
uy y. 37a/10
yılkı y. 122a/2
y.+ıda 61b/6
yılan y. 28a/12
şığır y. 61b/14
y.+lar 12b/15, 121b/12
- yılan** -4- 1. Yılan.
y. 28a/12, 44a/7, 44b/19,
139a/17
y.+nıñg 44a/8
- yılan** -5- On iki hayvanlı türk
takviminin altıncı yılı.
y. (y. yılında) 28a/12

yılkı -3- At. y. 134a/5 y.+sın 39b/17 y. yılı 122a/2	25b/9, 25b/14, 26b/6, 27a/2, 27a/3, 30b/16, 30b/17, 31a/1, 31a/8, 34b/4, 35b/4, 37b/17, 38a/11, 38a/16, 38a/19, 38b/6, 38b/16, 44b/11, 48a/11, 49a/16, 49a/19, 49b/5, 51a/5, 51a/11, 51a/12, 51a/14, 51b/4, 53a/15, 53a/19, 55b/5, 55b/7, 56b/4, 56b/5, 56b/10, 56b/11, 57a/7, 58a/4, 58a/16, 58a/17, 58b/3, 58b/10, 60a/18, 62b/11, 62b/16, 63b/1, 63b/6, 66b/4, 66b/7, 66b/18, 67a/6, 67a/12, 67b/10, 77b/1, 77b/16, 78a/7, 78a/8, 78b/8, 79b/14, 80b/3, 80b/9, 85b/5, 86b/14, 87a/2, 87a/14, 88a/9, 91b/5, 92a/10, 93a/7, 97b/15, 98b/11, 99b/9, 102a/7, 102a/19, 106a/14, 106b/2, 107a/2, 107a/9, 107a/14, 107b/6, 109b/4, 110a/4, 111a/7, 112a/3, 112a/4, 112b/12, 114a/14, 114b/12, 114b/14, 115a/11, 115a/18, 115b/9, 132b/17, 133b/11, 135a/10, 136a/5
yılkıcı -2- Atlara bakan kişi, seyis. y. 89a/18, 89b/5	
yıllık -2- Senelik, yıllık. y. 123a/3, 139a/1	
yıp - -1- Kokmak. y.-ar 140b/2	
yıraq -15- Uzak. y. 29b/10, 98a/1 y. bol- 65a/13 y. kit- 25b/9, 30a/14, 108a/12 y. irdi 49a/11, 51b/6 y. irdiñgiz 114a/14 y.+dın 25b/14, 30b/2, 55b/9, 125b/4, 142b/8 y.+da 113a/3	
yıraqlıg -1- Uzaklık, uzak. y.+ıdın 53b/3	biglerni y. 76a/4
yi - -9- Yemek. y.-di 38b/15 y.-diler 51b/8 y.-p irdi 23b/3 y.-geyler 51b/8 y.-p 25b/6, 42a/16, 111a/9 y.+dügi 131a/13 y.-gen 39b/7	cevâb y. 29b/9 haber y. 24b/1, 80a/10, 80b/17, 106b/18 heravul y. 29a/4 ilçi y. 29b/7, 38a/8 ilçileri y. 30a/12 ilçilerin y. 56a/5 ilgeri y. 27a/15, 107a/13
yiber - -284- Göndermek, iletmek, ulaştırmak. y.-ürler 12b/6 y.-di 6b/1, 9a/1, 9b/10, 11b/15, 11b/19, 12a/6, 12b/5, 14a/19, 15a/14, 19b/11, 19b/12, 20a/3, 20b/15, 24a/9, 25b/8,	kişi y. 29b/11, 37a/19, 54a/8, 66b/10, 66b/14, 107b/14, 114a/12, 130a/1, 138a/17 kömek y. 54a/11 leşker y. 11b/18, 26b/9 sora y. 77b/6

utru y. 45a/10
 yandura y. 78b/9
 yarlıg y. 54a/13
 y.-di irse 14a/1, 27a/16, 30b/2, 35b/1,
 36a/9, 36b/15, 56a/13, 57b/19, 65a/8,
 79a/17, 97a/16, 106a/16, 109b/5, 112a/7,
 115a/17, 122b/15, 132b/12, 136a/11,
 136b/17
 kişi y. 137a/5
 kömek y. 123b/11
 y.-diler 7b/7, 15b/18, 19b/15, 20a/5,
 57b/10, 58b/18, 59a/1, 59a/19, 59b/3,
 62a/15, 87a/18, 91b/7, 96b/13, 107b/12,
 122b/16, 143a/13, 148a/4, 148a/11
 kişi y. 59a/9, 109a/15
 y.-diler irse 15b/17
 y.-dim 90b/2, 102a/8, 123a/4
 y.-dük 87b/8
 y.-ip irdi 27a/8, 37a/3, 48a/5,
 48b/9, 57a/8
 haber y. 37a/2
 çerçiler y. 141b/4
 y.-ip turur 35b/18, 36a/15, 46a/2, 64b/17,
 124a/4, 125a/6, 128a/9, 128a/11,
 130a/16, 135b/13, 148a/8
 kömek y. 54a/6
 kişi y. 132b/6
 y.-e tur- 57b/4
 y.-miş 36a/13, 42b/5, 42b/19
 y.-gen turur 35b/11
 y.-e turur-min 41b/8
 y.-gey 66b/4, 87a/10
 y.-gey-sin 102a/8
 y.-gil 35b/18
 y.-sün 42b/10, 63a/18, 66b/8
 cevâb y.-gil 90b/1, 90b/2
 y.-eliġ 135a/13
 y.-iġiz 38b/18
 bat y. 114b/16
 y.-gende 12a/8, 42b/6
 kişi y. 37a/7
 y.-geni 36b/8, 37a/13, 97a/14
 y.-i 128b/2
 y.-ip 16b/16, 26b/4, 29b/18, 36b/5,
 75b/19, 78a/13, 86b/1, 89a/1, 92b/16,
 96b/14, 102b/9, 104a/3, 111b/8,
 124b/15, 127b/2, 129a/4, 130a/7,
 135a/11, 138b/7
 azuğ y. 56a/8
 haber y. 45a/10, 95a/11
 ilçi y. 15a/13
 ilçiler y. 91b/1
 ilgeri y. 137a/2
 karşı y. 35a/16, 37b/1
 kişi y. 29b/17, 88a/12, 124a/6,
 124a/7, 132b/1
 kişilerin y. 38a/10
 kişini y. 141a/4
 kömek y. 132b/7
 miġ kişi y. 132b/7
 y.-gen 63a/9, 63a/10, 87b/4,
 102b/6
 ilgeri y. 36b/18
 y.-güsi 66b/13
 y.-mey 114a/4
 y.-mey turur 87b/4
 y.-mediġ 102a/9
 y.-medi 58a/9
 cevâb y. 114a/14
 y.-mediġiz 87b/9

- y.-megil 58a/17
y.-meling 104a/13
- yidür** - -1- Yedirmek.
y.-üp 136b/5
- yigirmi**-24- Yirmi.
y. 10a/7, 10a/8, 10a/14, 46a/16, 76a/17, 97b/14, 98b/13, 109b/18, 112b/1, 117b/18, 125b/11, 132b/7, 141a/10, 141b/7
y. dört 7b/4, 49b/16
altı yüz y. biş 55a/11
altı yüz y. iki 84b/17
y. miñg 55b/4, 122b/13, 123a/3, 137a/14
altı yüz y. yetide 51a/17
y.+sinde 140a/10
- yigit** -10- Genç.
y. 20a/6, 120b/17, 145b/18
y. irdi 18b/14
y.+ni 51a/6
y.+ler 124a/8, 144b/19
y.+lerge 127b/15
y.+leri 144b/13
y.+leriniñ 144b/11
- yigitlik**-5- Gençlik, genç.
y. 15a/1
y.+de 48b/14, 91a/13, 119b/11, 121a/14
- yigü** -1- Yiyecek.
y. 60b/16
- yil** -6- Rüzgar, yel.
y. 64a/12
y. al- 140a/14
y. es- 63a/7
y.+i 59b/12
- y.+ini 129b/18
y.+ige 117a/5
- yinğ-** -1- Yenmek, galip olmak.
y.+en 129b/11
- yinğlik**-1- Elbise, elbiselik malzeme.
y. 122b/15
- yir** -13- Yer.
y. 1b/9
y.+ge 10b/15
y.+im 92b/1
y.+imde 43a/12
y.+i 7b/17
y.+ige 18b/18, 28a/10, 54b/18
y.+ide 27b/11
y.+inde 11b/7
y.+imizniñ 43a/16
y.+lerde 6a/4, 6a/7
- yirge** -1- Sahip olunanlar, bir kimsenin sahip olduğu kişi, eşya vs. herşey.
y.+si birle 44b/11
- yit** - -6- Yetmek, ulaşmak, gelmek.
krş. yet-
y.-e al- 30a/14
y.-ip irdiler 145b/15
y.-se 64a/7
y.-geç 36b/16
y.-günçe 144a/6, 145b/12
- yok** -72- Yok, olmayan.
y. 3a/17, 9b/17, 24b/14, 44a/11, 52a/2, 76a/7, 90a/12, 91a/15, 94b/19, 102a/16, 121a/6, 124b/12, 135b/5, 146a/5
y. bol- 4b/15, 5a/5, 45a/7, 49a/3
y. it- 3a/8
y. kıl- 36b/1, 96b/7
y. ol- 5a/4

y.+dın 116b/15
y.+tur 2a/1, 121a/1, 138a/12,
147b/16
y.+dur 18b/1, 85b/7, 90b/9,
106b/8, 124b/16
y. turur 21b/15, 26a/4, 39b/15,
80a/2, 90b/2, 96b/18, 127a/9, 132a/8,
147b/18
y. ikendür 67b/13, 76a/13
y. irdi 10a/1, 10a/2, 12a/9, 13b/19,
24b/12, 24b/13, 41a/10, 49a/4, 53a/18,
54b/11, 62b/9, 67a/9, 67b/3, 67b/15,
68a/6, 68b/3, 69a/9, 69a/12, 71b/10,
75b/3, 94b/9, 112b/19, 144a/12
y. irmiş 10a/9, 94b/10
y. irse 90b/7, 142b/12
yol -100- Yol, güzergah, tarz.
y. 7b/15, 14a/1, 14a/12, 30a/6, 49a/11,
51b/4, 51b/6, 53a/19, 60b/18, 61a/4,
65a/11, 85b/9, 85b/10, 92b/16, 98a/1,
120a/8, 142b/13, 145b/10
y.+da 9b/12, 9b/16, 9b/17, 15a/15,
15b/5, 16a/2, 17a/12, 17a/13, 25b/6,
26b/10, 27a/4, 30b/2, 30b/8, 39b/13,
50a/14, 51b/6, 53b/10, 54a/2, 57b/14,
62a/9, 62b/14, 63a/4, 65a/10, 78a/13,
86b/16, 87a/4, 92b/17, 102a/19,
114b/12, 122a/15, 124a/9, 141b/17
y. tap-44b/19
y.+nınġ 40b/12
y.+nı 53b/3, 96b/11
y.+dın 55b/8, 61a/6, 62a/6,
120a/8
y.+da 42a/10, 49a/16

y.+ġa 3b/3, 15a/5, 58b/12,
114a/10
y. bar- 17a/12
y. kir- 142b/12
y.+daġı 61b/19
y.+dur 120a/7
y.+ı 20a/18, 26b/15, 35a/11,
53a/16, 56a/18, 67a/12, 78a/7, 78b/14,
78b/18, 114a/2
y.+ın 117b/5
y.+un 28a/8
y.+ını 22b/13, 42b/13
y.+ıdın 51b/4, 62a/5, 63a/19,
78a/7, 78a/8, 94a/2, 97b/15, 115b/9,
120b/2, 134b/13, 138b/4
y.+ıda 146a/9
y.+uda 120b/1
y.+ında 142b/13
y.+unda 140a/19
y.+ların 52a/6
y.+ındın 142b/16
y.+larda 98a/2
yolçı -2- Yolcu, giden.
y. 40b/13, 132a/8
yoldaş -1- Dost, arkadaş.
y. bol- 141b/9
yoluġ --14- Karşılaşmak, yoluna
çıkılmak.
y.-sa 42b/14, 42b/15
y.-tı 8b/1, 62b/14
y.-tuġ 129a/16
y.-up 9b/18, 15b/5, 28a/8, 30b/8,
96b/7, 130a/11, 132b/12, 148a/9
y.-ur 17a/14

yoluğtur - -1- Karşılaşmak, yoluna çıkmak.

y.-ur 16a/2

yorga -2- Çifte koşan at için kullanılan tabir.

y. 85a/6

y.+larını 85a/7

yosun -37- [M] Bir şeyin gereği usül.

y. 47b/1, 58b/7, 63a/15, 68a/15, 77b/7, 78b/3, 144a/15, 145a/12

y. birle 6a/16, 6b/6, 7b/6

y.+ı 52a/3, 54a/15, 57b/5, 57b/13, 60b/6, 62a/18, 63a/2, 68a/13, 85a/1, 86b/18, 87b/7, 92b/6, 92b/19, 93a/9, 95a/6, 139a/12, 144b/14

hüküm y. 33b/13

y. birle 31a/15, 31b/2

y.+ıdın 85a/19

y.+ığa 117a/8

y.+ın 60b/1

y.+nı 105b/15, 111b/17, 139a/8

yosunlük -1- [M+T]

y. 145b/6

yör - -2- Yürümek, bir yere hareket etmek.

y.-i tur- 136b/5

y.-ü ber- 17a/10

yöri - -63- Yürümek, bir yere hareket etmek. **krş.** yöri-

y.-di 24b/19, 31a/16, 36b/17, 38b/1, 38b/4, 50a/12, 51a/15, 52a/15, 55a/12, 55b/16, 56a/7, 56a/14, 57b/6, 57b/13, 62a/6, 79b/19, 88a/1, 92b/17, 93a/4, 95a/11, 102b/15, 104a/15, 106a/1,

106a/18, 110a/4, 110a/6, 115a/10, 115b/8, 136a/1, 137a/3, 138b/5

bat y. 115b/11

utru y. 55b/2

üstige y. 36a/2

y.-di irse 59b/9, 93a/13, 109b/15, 115a/14, 115b/15

y.-diler 51a/18, 52a/12, 54a/15, 57b/6, 58b/19, 59b/5, 59b/7, 60a/8, 60a/12, 61b/19, 62a/2, 105b/19, 110a/6, 119a/4, 138b/7, 144a/1

y.-diler irse 56a/19, 96b/6

y.-gey 87a/11, 109b/14

y.-geyler 58b/16

y.-geç 101b/17

y.-p 10b/1

yöriş -2- Sefer, yürüyüş. **krş.** yöriş

y. kıl- 136b/4

y.+leri 94a/3,

yörit - -1- Yürütmek.

y.-ür irdi 66a/8

yörü - -91- Yürümek, bir yere hareket etmek. **krş.** yöri-

y.-r irdi 24b/1, 45a/1, 51a/10, 76a/7

y.-r-siz 130a/7

y.-di 17a/13

y.-p irdi 133a/1

y.-p turur 125a/3

y.-sün 24a/2, 43a/14

y.-y başla- 29b/11

y.-yüm 76a/11

y.-lük 104a/14

y.-ngiz 42a/19

y.-ngüz 137a/7

- y.-señgiz 42b/1
y.-ğaç 17b/6
y.-geç 108a/8
y.-gende 14b/6, 37a/6
y.-p 9b/19, 17a/4, 10b/1, 17b/5, 27b/18, 28a/8, 29a/3, 29a/6, 36a/11, 37b/10, 38a/1, 38a/4, 38b/11, 61a/10, 62a/4, 63a/19, 75b/13, 75b/14, 77a/14, 84b/18, 84b/19, 93a/8, 93a/9, 93a/12, 97b/3, 97b/14, 101b/17, 102a/1, 102b/17, 104b/6, 107b/17, 108a/6, 108a/8, 109b/17, 110a/12, 110a/13, 114a/1, 114a/17, 114b/1, 114b/4, 115b/9, 122a/16, 122b/7, 122b/9, 125a/4, 125a/8, 127b/17, 129b/2, 132a/18, 132b/14, 134b/14, 136a/14, 136b/14, 137a/9, 137a/12, 137a/13, 137a/17, 139a/7, 140b/11, 143b/18, 145b/11, 146b/8, 147b/15
y.-rde 38b/10, 42b/12
y.-gen 37a/9
y.-genin 55a/13
y.-mes 145b/7
y.-mek 132b/1
y.-mekçi 56a/11
y.-ydür irmiş 16a/12
yörüş -3- Sefer, yürüyüş. **krş.** yörüş
y. 104b/11
y. kıl- 134b/13
y.+de 129a/15
yörüş -1- Karşılıklı göndermek.
y.-üp 129b/1
yörüt -1- Sevk etmek, göndermek.
y.-üp 37b/19
yu -1- Yıkamak, temizlemek.
- y.-mas 64a/12
yubalan -1- Yuvarlanmak.
y.-ıp 17a/11
yubalat -1- Yurvarlatmak.
y.-ğay 17a/11
yubat -1- Bekletmek, eğlendirmek.
y.-ıp 39a/3
yudum -2- Bir içim, yudum.
y. 53b/13
yukarı -12- Yukarı, üst.
y. 30a/7, 32b/8, 145a/12
y. bol- 19a/7
y. oltur- 89b/17
y.+da 28a/4, 88a/11, 89a/13
y.+dağı 100a/7
y.+ğı 89a/2
y.+sıda 88b/19
y.+rak 23b/17
yul -1- Kurtarmak.
y.-ğaç 102a/5
yumalan -1- Zıplamak.
y.-ıp 145b/16
yumşa -1- Okşamak, yumuşamak.
y.-rğa 39b/15
yumşak -1- Yumuşak.
y. 24b/4
yumurtğa -1- Yumurta.
y. 127b/18
yurt -50- Ülke, vatan, yurt.
y. 11a/18, 16b/10, 27b/15, 28b/19, 43a/12, 43a/13, 43a/15, 46b/5, 47a/12, 47a/14, 77b/10, 129b/17
y. al- 42a/2
y. ber- 48a/10
y. durur 16b/10

y.+da 43a/15, 43a/19
y.+um 92b/1
y.+ı 10a/18, 47b/16, 48a/18,
49b/2, 77a/17, 77b/17, 79b/18, 106b/18
y.+ın 35a/13
y.+ını 46b/4
y.+ığa 9b/9, 24b/18, 61a/12,
80b/6, 112a/2, 121b/7
y.+ıda 59b/10
y.+lar 42a/10, 43a/14, 43a/17,
131a/17
y.+ları 12b/13, 16b/9, 43a/17
y.+larını 106b/19
y.+larığa 10a/18, 84b/17, 93a/17,
135a/10
y.+larıdın 16b/10, 76a/2
yut - -2- Yutmak.
y.-ar 139a/16
y.-up 134b/6
yuv - -2- Yıkamak.
y.-ar irdi (ton y.) 8a/19
y.-ıp 64a/12
yügrük -1- Koşan.
y. 44b/13
yük -1- Yük, ağırlık.
y. 75b/19
yükle - -4- Yükleme.
y.-diler 9b/1
y.-p 39b/8, 96b/8, 134a/7
yüklük -1- Gebe, hamile.
y. bol- 19a/19
yükün - -7- Secde etmek, boyun eğmek,
niyaz etmek.
y.-ürler 126b/17
y.-diler 38b/10, 98b/19

y.-üp 85a/4
y.-üp 17a/5, 135b/6
y.-mekni 121a/9
yüñg -3- Yün.
y. 22a/8
y.+lerğa 17b/11
y.+lerin 17b/8
yürek -3- Yürek, kalp.
y.+i 133a/15
y.+lerin 122a/18
y.+siz 144a/18
yüz -116- Yüz.
y. 116b/14, 125a/14, 126a/16
y. çıkar- 12b/6
biş y. 40b/4, 96b/13, 103a/16
elig y. 64a/12
iki y. 59b/9
miñg biş y. 134a/6
toğuz y. 10a/19, 133b/16
üç y. 109b/17
altı y. altmış bir 79a/2
altı y. altmış biş 79a/6
altı y. altmış 78b/12
y. begi 26a/17, 31b/11, 126a/1,
128a/16
yeti y. bir 49b/8, 91a/17
y.+din ötüp 23b/2
altı y. elig iki 78b/2
altı y. elig dört 78b/4
altı y. elig 78a/9
y. ellig 137a/2
yeti y. iki 50a/9
altı y. kırğda 77b/4
y. kişi 103a/18, 126a/14
iki miñg üç y. kişi 22b/3, 22b/4

iki y. kişi 124b/1, 128b/5
tört y. kişi 35a/4
üç y. kişi 52a/2
yeti y. kişi 103a/2
altı y. kişiğe 122b/14
miñg biş y. kişisi 136a/19
sekiz y. kişisin 114a/18
tört y. kişisin 132b/14
y. miñg 51b/16, 109b/16
üç y. miñg 106a/5
y. miñg 97b/15
y. miñg 134a/5
biş y. miñg 135a/7
on y. miñg 135a/6
iki y. miñg 135a/7
y. miñg tümen 138a/9
üç y. miñg 72a/6
y.+ni (biş y.) 13b/11
altı y. otuz bir 55a/8
altı y. otuz biş 60a/11
altı y. otuz iki 60a/18
altı y. otuz sekiz 58b/2
altı y. otuz toğuz 77a/5
altı y. otuz dört 59b/18
altı y. otuz üç 68a/19
altı y. otuz yeti 61b/16
yeti y. otuz 66b/9
toğuz y. sekiz 136a/18, 137a/14
altı y. seksen bir 79b/5
altı y. seksen 79a/13
yeti y. seksen 38b/3
sekiz y. toğsan 122a/2
yeti y. toğuz 112b/1
y. türlüğ 117a/2, 117a/8,

117b/7

toğuz y. otuz sekiz 4a/8
toğuz y. yeti 134a/4
yeti y. yetmiş biş 37a/10
sekiz y. yetmiş sekiz 37b/7
y. yıl 18b/9
üç y. yıl 13a/5
tört y. yıl 7a/5
altı y. yigirmi biş 55a/11
altı y. yigirmi iki 84b/17
altı y. yigirmi yeti 51a/17
altı y. [otuz] sekiz 86b/6
2. Sebep.
y.+din 54a/14, 62a/17
y.+i[din] 71a/4
3. Yüz, çehre, zemin.
y. çevür- 49a/11
y. kiltür- 144a/7
y. koy- 111a/18
y. ur- 52a/12, 136a/8, 147b/2
y. ür- 87b/14, 127b/6
y. yandur- 88b/19
y.+üñgni 135b/1
y.+i 133a/6, 144b/16, 147b/14
y.+iniñg 133a/18
y.+in 103a/17, 144b/2
y.+ini 3b/4, 53a/12, 120b/15
y.+ine 145a/11
y.+ide 60b/11, 112b/17, 116b/14
y.+inde 8a/7
y.+ige 20a/11, 30a/3, 35b/7,
57a/14
yüz - -1- Yüzmek.
y.-üp 93a/13
yüzlen - -12- Yönelmek, bir tarafa hareket etmek.

y.-di 45a/18, 53a/15, 56b/16,
101b/14, 123b/13, 138b/9
ivige y. 106a/9
tarafığa y. 106a/16
Mâzenderānga y. 109a/2
y.-di irse 125a/14
y.-diler irse 97a/1
y.-ip irdi 79a/15

Z

zabı -6- [A] Tutmak, ele geçirmek.
z.+ı 121a/2
z.+ığa 122a/13
z. kııl- 6a/17, 90a/11, 90a/15,
93a/1
zabtlıg -1- [A+T] Kurallara uyan, katı.
z. 64a/15
zafer -12- [A] Galibiyet, kazanma.
z. 18a/18, 28a/11, 117a/7,
122a/8, 140a/16, 144a/1, 144b/13
ğubâr-ı mevkib-i z.
141b/10
şâh-ı z. 141a/13
teveccüh-i z. 140b/2
z. tap- 15a/1, 131a/3
zafer-şî'âr -1- [A] Daima zafer kazanan,
zaferle sıfatlanmış.
z. 144a/3
zâhir -8- [A] Görünen, açıkta olan.
z. 134b/11
z. bol- 4b/19, 8a/7, 91b/17,
100a/18, 112a/18
z. kııl- 8a/4, 103a/8
zahîre -1- [A] Erzak, yiyecek.
z. 64a/3

zahm -5- [F] Yara.
z. 49b/11
z. birle 18b/6
z. kııl- 90b/12
z.+da 60a/5
z.+dın 49b/11

zahm-dâr -1- [F] Yaralı.
z. 9a/3

zahmet-10- [A] Eziyet, çile.
z. 12b/17, 89a/10, 89a/11
z. çek- 107a/17
z. tap- 109a/19
z. tegür- 52a/8, 90a/13
z. tigür- 48a/17, 59a/9
z. tiş- 61b/12

zahmlık -1- [F+T] Yaralı.

z. bol- 13b/14

za'îf -5- [A] Güçsüz, kuvvetsiz.
z. 54b/2, 80a/14
z. bol- 57a/6
z. kııl-61a/15
z.+ğa 59a/10

za'îfe -9- [A] Çocuk.

z. 69a/15, 103a/16
z.+leridin 113a/3
z.+lerîngiz 126b/17
z.+si 17a/16, 69b/11, 113a/2
z.+sidin 70a/4, 70a/5

zakûm -1- [A] Çalı görünümündeki
zehirli küçük ağaç.
z. 131a/13

zâlim -3- [A] Acımasız, merhametsiz,
zulüm ve haksızlık yapan kimse.
z. bol- 59a/13
z.+lerni 115b/7, 117a/1

zamān -90- [A] Zaman, dönem, çağ.

z. 3b/1, 3b/10, 17a/13, 55b/8,
61a/14, 64a/8, 80b/6, 122a/7, 131b/19,
140a/18, 144a/11

hākān-ı z. 141a/8

şehir-yār-ı z. 144a/13

Rüstem-i z. 146a/2

her z. 18a/9

z. keç- 136b/13

z.+nîng 131a/17

z.+da 19a/3, 22a/3, 48a/4, 49a/5, 63b/17,
64b/13, 64b/14, 64b/16, 80b/3, 85b/14,
90a/4, 91b/4, 91b/5, 92a/9, 95b/4, 124a/2

z.+dağı 47a/1

z.+dın 14a/7, 79a/12, 79a/19

z.+ğa 90a/16, 93a/14

z.+ığa 13b/3, 79a/12, 79a/19

z.+ıdın 3b/10, 54a/9, 77a/19

z.+ıda 11b/13, 12a/1, 12b/3, 13a/1,
13a/14, 15a/16, 16a/10, 16b/1, 16b/15,
17a/3, 18b/7, 18b/8, 18b/9, 18b/16, **zehir** -1- [A] Girdiği organizmada fizyolojik
görevleri bozan veya yok ederek ölüme
sebepe olan madde, zehir.
19a/1, 19b/7, 20b/18, 21a/1, 21a/7,
21a/8, 21b/7, 21b/18, 22a/17, 23a/12,
23a/18, 24a/3, 24a/5, 24a/11, 25a/19,
26a/1, 26a/9, 32a/15, 34a/15, 46b/19,
47a/3, 51a/17, 60a/19, 63b/15, 78a/2,
79a/13, 85b/12, 86b/11, 120b/1

z.+ıdağı 92b/10

z.+lar 88a/8

zamîr -3- [A] İç, kalp, gönül.

z. 144b/7, 144b/10

z.+lerinde 143b/15

zârî -2- [F] Ağlama, inleme.

z. kı1- 14a/5, 123b/5

zârîlik -3- [F+T] Ağlama, inleme.

z. kı1- 8a/1, 45a/13, 54b/5

zarûret -5- [A] Mecburiyet, zorunluluk.

z. 104b/16

z. bol- 90b/9, 135a/17

z.+din 52a/14, 79a/11

zât -4- [A] Kişi, kimse.

z. 3b/1

z.+ı 120a/3

a.+ınîng 2b/12

z.+ında (hadd-i z.) 142b/4

zâtlîğ -1- [A+T] Bir hususla sıfatlanmış
kimse.

z. 118a/8

zâviye-cehl -1- [A] Cehalet köşesi.

z. 142b/2

zâyi' -4- [A] Boşa gitmiş, ziyan olmuş.

z. 16a/4

z. bol-50a/15, 125b/15, 137b/1

zebûn -2- [A] Güçsüz, zayıf, aciz.

z. kı1- 123a/12, 126b/5

zehir -1- [A] Girdiği organizmada fizyolojik
görevleri bozan veya yok ederek ölüme
sebepe olan madde, zehir.

z. koy- 61b/8

zelîce -1- [A] Hızlı giden deve.

z. 147a/13

zelzele -1- [A] Sarsıntı, deprem.

z. sal- 141a/6

zemîn -3- [A] Yer, zemin.

z. 140a/18, 144a/11

pâdişâh-ı rûy-ı z. 97b/4

zerâfet -1- [A] Güzellik, incelik.

z. 3a/14

zerrât -1- [A ç.] Zerreler, parçalar.

z. (maẓhar-ı z.-i 'âlem) 116b/12

- zerrîn** -1- [A] Altından yapılmış.
z. 144b/5
- zevâhir**-1- [A] Dış görünüş, dış yüz.
z. (cevâhir-i z.) 141a/17
- zevîü's-şevket** -1- [A] Heybet, haşmet sahibi.
z. 140b/19
- zevķ** -1- [A] Tat, lezzet.
z. kı1- 8b/10
- zevķ-âmiz** -1- [A+F] Keyifli, zevkli.
z. 146a/13
- zılâl** -1- [A ç.] Gölgeler.
z. (z.-i ĥallâķ) 120b/8
- zıll** -1- [A] Gölge.
z.+ı 3a/1
- zıllu'l-âli** -1- [A] Allah'ın gölgesi.
z. 140b/16
- zıllü'llâlihi** -1- [A] Allah'ın gölgesi.
z. (emel-i z.) 3a/1
- zırnıķ** -1- [F] Asenik, sıçan otu.
z. 111a/15
- zıbbâ** -5- [F] Süslü, güzel.
z. 117b/4
z. irür 3a/13
z.+larınıġ 133a/6
z.+larını 133a/14
z.+larıdın 138b/15
- zihî** -9- [F] Ne güzel, ne hoş, ne iyi.
z. 3a/1, 116b/2, 116b/15, 122a/10, 122a/12, 142b/17, 142b/18, 145a/6
- zihn** -1- [A] Anlama, idrak, kavrama.
z. 121a/5
- zıkr** -39- [A] Anlatım, hikaye.
z. 141b/11
- z.-i ĥavâtîn-i Maĥmûd Bahadır Sulţân 148b/2
- z.-i ĥavâtîn-i Muĥammed Temür Bahadır Ĥan 146a/17
- z.-i tümen bigleri 31b/1
- z.-i Muĥammed 146a/1
- z. kı1ın- 9a/13, 11a/5, 27b/14, 71a/1, 75b/10
- z. turur 7b/7
- z.+i 3b/13, 10a/16, 40b/3, 47b/5, 47b/13, 60a/17, 61a/13, 62a/14, 69b/3, 86b/7, 90b/17, 101b/8, 119b/13, 121a/14
- z.+i 20b/6
- z.+ide 10b/15, 11a/15, 19a/17, 91a/2, 91a/3, 98a/19, 99a/14, 101b/11, 112a/12, 112a/13, 113a/14
2. Sürekli söylemek, zikretmek.
z. kı1- 8b/8
- zindân** -4- [A] Hükümlü ve tutuklu kimselerin konulduġu kapalı yer.
z.+ġa 12a/9, 38a/18
z.+da 57a/4
z.+ıġa 143a/11
- zınet** -3- [A] Süs.
z. 117a/7, 141a/16
z.-i dünyâ 131b/7
- zinhâr** -2- [F] Asla, sakın, aman.
z. 102b/12, 107b/14
- zırek** -3- [F] Akı1ı başında, anlayışlı, zeki.
z. 19a/2, 24b/9, 89b/15
- zır-dest** -1- [F] El altında bulunan, tabi.
z.+lerġa 64a/9
- ziyâde** -7- [A] Çok, fazla.
z. 99a/6

z. bol- 20a/12, 85b/5, 127b/1,
147a/12

z. kı1- 132a/8, 147a/15

ziyān -1- [A] Boşa gitme, heba olma.

z. 121b/12

zi'l-ka^c de -6- [A] Hicrî on birinci ay.

z. 96a/3, 142a/1, 142a/13,
143a/5, 143b/19

z. ayıda 137a/15

zorla - -9- Hucüm etmek, bastırmak,
zorlamak.

z.-dı 30a/3

z.-dı irse 104a/18, 108a/15

z.-dılar irse 108a/13

z.-p 30a/2, 44b/16, 54b/4,
133b/14

z.-ğanığa 54b/9

zuhūr -3- [A] Ortaya çıkma, görünme.

z.+ı 91b/13, 141a/7

z. kı1- 143b/16

zūlm -1- [A] Eziyet, zulüm.

z. 3b/2

zūlmet -1- [A] Karanlık.

z. 2a/8

zūlmet-engīz -1- [A+F] Karanlık saçan.

z. 116b/17

zū-dābbe -1- [F] Kuyruklu, kuyruğu
olan.

z. (sitāre-i z.) 100b/3

zūbdetü's-selāṭīn -1- [A] Hükümdarların
en seçkini.

z. 140b/16

zūhd -2- [A] Dünyaya rağbet etmeyip
kendini ibadete verme, takva.

z. 147a/8

z.-i vera^c 147b/6

zūlāl -3- [A] İçilmesi güzel, tatlı, saf
su.

z. 140a/12

z.+i 117a/4, 140b/8

zūlf -3- [F] Yüzün iki tarafından
sarkan saç lülesi.

z.+i 123a/16, 133a/7

z.+iniṅ 133a/15

zūmürüd -1- [F] Zümrüt.

z. (z.-i kün) 141a/16

zū'l-celāl -1- [A] Celal sahibi.

z. (hālīḳ-ı z.) 143a/2

zū'l-iḥtirām -1- [A] Saygınlık sahibi.

z. (peygāber-i z.) 120a/12

4.2. Özel Adlar Dizini

4.2.1. Şahıs Adları Dizini

Abaçı -1-

A. 68b/16

Abaka Han -57- Toluy Han neslinden Cengiz Han'ın torunu Hülügü Han'ın oğlu.

A. 12a/7, 27a/1, 34b/4, 48a/4, 49b/2, 67b/8, 79a/3, 79a/9, 79a/10, 79a/11, 88a/15, 100b/16, 105b/3, 105b/16, 106a/4, 106a/5, 106a/9, 107a/2, 107a/12, 107a/14, 107b/2, 107b/5, 107b/8, 107b/18, 108a/2, 109a/2, 109a/3, 109a/14, 110b/13, 111b/10, 112a/10, 112b/16

dāsiṭān-ı A. 105b/2

A.+ dın 101a/11

A.+ ğa 12a/6, 49b/7, 89a/6, 106b/19, 107a/2, 112b/12

A.+ nı 26b/19, 105b/11

A.+ niṅ 65a/7, 79a/4, 105b/7, 107b/6, 108a/14, 109a/16, 110b/14, 110b/17, 111b/11

Abaka

A. 49a/16, 88a/18

Abaka Ka'an

A. 105b/18, 112b/12

Aba[ka] Ka'an

A. 27a/4

A.+ niṅ 49b/2

Abay -4-

A. 72b/13, 74a/4

şu' be-i A. 73a/19

A.+ niṅ 73a/19

‘Abbās Big -4-

‘A. 121b/10, 121b/17, 146b/1

‘A.+ niṅ 148b/3

‘Abdu’llāh -1-

‘A. 70a/14

‘Abdü’l-‘Alī Big -4-

‘A. 124a/13, 124b/14

‘A.+ niṅ 146b/4

A.+ ge 124a/4

‘Abdül -1-

‘A. 74b/2

‘Abdü’l-‘Azīz -1-

‘A. 70b/14

‘Abdü’l-Ḥālīk Big -1-

‘A. 124a/11

‘Abdü’l-Ḥālīk Big Mīrzā -1-

‘A. 122b/3

‘Abdü’l-Kerīm Han -1-

‘A. 73b/12

‘Abdü’l-Laṭīf -2-

‘A. 70a/14, 73a/11

‘Abdü’l-Melik -1-

‘A. 74a/5

‘Abdü’l-Şāh -1-

‘A. 70a/11

‘Abdü’l-Şāh Sultān -1- Şiban Han'ın oğlu Muhammed Bahadır Han'ın oğlu.

‘A. 146b/6

Abıka Bek -1-

A.+ ini 33a/12

Abışka -2- Mitügen'in üçüncü oğlu Büri'nin oğlu. Kubilay Kaan tarafından Çağatay ulusunun hakimi olarak tayin edilmiştir.

A.+ nı 87a/1, 87a/4

Ablek -1-

A. 70a/18

Abulca Han -6- Oğuz Han'ın dedesi. Metne göre Nuh peygamberin oğlu Yafes'e Türkler ve Moğollar tarafından verilen isimdir. Türklerin soyu da Abulca Han'a dayanmaktadır.

A. 7b/8, 7b/9, 7b/11

A.+ dın 6a/19

A.+ niñg 7b/16

Abulca

A. 6b/1

Abuşka -7-

A. 72b/8

A. 81a/15

Açay -1- Hülagü Han'ın kumadan olan sekizinci oğlu.

A. 101a/12

Açday -1-

A. 84b/4

Açığı -1-

A. 81a/9

Açuca İgeçi -1- Hülagü Han'ın kuması. Hülagü Han'ın olan dokuzuncu oğlu Konkurtay'ın annesidir.

A. 101a/16

Adağ -2-

A. 122b/10, 122b/7

Adal Han -1-

A. 21a/6

Ādem -4- İlk insan, ilk peygamber.

Ā. 83b/8, 129b/9, 132a/5

Ā.+ din 139a/1

‘**Adilşāh -4-**

‘A. 37b/9, 37b/14, 38a/5

‘A. birle 38a/3

‘**Ādil Sultān -1-**

‘Ā. 82a/2

Adram Buqa -1- Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.

A. 113a/1

Ağaçeri -6-

A. 5b/11, 6b/14, 9a/12, 10a/2, 10a/4

A.+ niñg 10a/7

Ağlaq Han -1-

A. 70b/17

Āhirü'z-Zamān Big -2-

Ā. 123b/14, 125a/15

Ahmed -39- 1. Hülagü Han'ın Kutuy Hatun'dan olan yedinci oğlu. Diğer adı Teküder'dir.

A. 101a/11, 109a/15, 109b/3, 109b/6, 109b/9, 109b/11, 109b/16, 110a/4, 110a/13, 110b/3, 110b/4

A.+ ğa 109a/16, 109a/18, 109a/19, 110a/13

A.+ ni 109b/8, 110b/5, 110b/6, 110b/11

A.+ niñg 111a/5, 111a/6

2. 69a/9, 70a/5, 70a/14, 70b/3, 70b/14, 71a/6, 71b/6, 72a/4, 74a/17, 74b/2, 74b/15, 75a/14, 81a/7, 83b/2, 83b/10, 83b/13,

A.+ niñg 75a/14

Ahmed Big -9-

A. 109b/13, 122b/3, 123a/2, 125a/5, 130a/10, 130a/15, 138b/7, 148a/9

A.+ ni 136b/15

Ahmed Bitigçi -1-

A.+ ni 101b/15

Ahmed Han -6-

A. 73b/10, 101a/12, 121b/13,
121b/17

A.+ dın 118a/10

A.+ nıñg 73b/14

Ahmed Mirzâ -1-

A. 82b/12

Ahmed Tarhan -1-

A. 133b/15

Ahtaçı -1- Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.

A. 113a/1

Ahtaçı Beki -1-

A. 24a/2

Akçullı -1-

A. 71a/7

Akçullı Ulan -1-

A. 71a/5

Akdaş -1-

A. 12a/15

Akmal -2-

A. 74a/5

A.+ nıñg 74a/16

Ak Berdi -2-

A. 70b/2, 84b/8

Ak Bubay -1-

A. 73b/13

Ak Budal -1-

A. 73b/14

Ak Buğa -2-

A. 83a/16, 83a/17

Ak Buğa -1-

A. 84a/15

Ak Buğa Bahadır -1-

A. 37b/16

Ak Buruğ -1-

A. 70a/7

Ak Ğazî -1-

A. 71a/7

Ak H'âce -1-

A. 110a/6

Ak Köpek -1-

A. 67b/2

Ak Kuçkar -2-

A. 72b/3

Ak Kurt -1-

A. 70b/16

Ak Muhammed Oğlan -1- Şiban Han'ın komutanlarından.

A.+ nı 141a/3

Ak Polad -1-

A. 75a/1

Ak Seyyid Big -1-

A. 130a/4

Ak Şüfi -2-

A. 70b/8, 70b/9

Alacık Ulan -1-

A. 70b/3

Alaça Han -3- Şiban Han'ın büyük komutanlarından.

A. 136b/8, 136b/15

A.+ nı 137a/18

Alafırang -1- Geyhatu Han'ın oğlu.

A. 111b/15

Alağay Beki -1- Cengiz Han'ın Börte'den olan kızlarından.

A. 40b/15

Alaķuş Tigin -1-

A. 32b/20

Alaķ Udur -1-

A. 19a/6

Alan Kō'a -16- Dobun Bayan'ın Dōrmen'li eşi. Dōrlükün ve Nirun Moğollar Alan Ko'a'nın oğullarından türemiştir.

A. 7a/12, 7a/14, 13a/5, 19a/18, 19a/19, 19b/2, 39b/5, 39b/14, 40a/7, 40a/9

A.+ dın 27b/18, 40a/3

A.+ ğa 39b/16

A.+ nıng 19b/4, 19b/8

‘Alāü’-d-Devle Mīrzā -1-

‘A. 118a/13

Alayunlı -3-

A. 5b/6, 6b/10

Alayunlı

A. 11a/4

Alcu -1- Gazan Han'ın Bulugan Hatun'dan olan oğlu. Gençken ölmüştür.

A. 113a/16

Alçıķa -1-

A. 59a/7

‘Aleyke -2-

‘A. 70a/1

Alĝu -16- Çaĝatay Han'ın oğlu Baydar'ın oğlu. Arık Böke ile düşmanlık yapmıştır. Orçine Hatun'u eş olarak alıp Çaĝatay ulusuna padişah olmuştur.

A. 19a/10, 79b/8, 87a/6, 87a/11, 87b/2, 87b/5, 87b/9, 87b/10, 87b/16, 88a/2

A.+ dın 87a/13, 87b/19

A.+ ğa 87a/17, 87b/6

A.+ nıng 88a/2, 89a/3

Alguy -3-

A. 68b/15, 75a/17

A.+ nıng 75a/17

‘Alī -14- 1. Peygamberin amcasının oğlu ve damadı. Dōrdüncü İslām halifesidir.

‘A. 117b/14,

2. ‘A. 70b/11, 70b/12, 73a/5, 73a/6, 74b/15, 75b/2, 75b/5, 82a/16, 84a/1, 131a/7, 144b/16, 147a/3, 148b/3

‘A.+ nıng 70b/13

‘Alī Big -3-

‘A. 46a/6, 73a/12, 119a/14

‘Alī Dervīř -1-

‘A. 73b/19

‘Alī Kāzan -1-

‘A.+ nıng 74a/14

‘Alī Mīrzā -1-

‘A. 148b/3

Alinaķ -15- Teküder Ahmet'in güveyi. Argun Han'a karşı olan savaşta Teküder Ahmet tarafından öne sürölmüş, ancak maĝlup olup kaçmıştır. Argun Han'ın yakalanmasının ardından zindanda başında durmuş, fazla şarap içtiği bir esnada Argun Han tarafından öldürölmüştür.

A. 109b/10, 109b/14, 110a/3, 110a/8, 110a/17

A.+ nıng 109b/9, 110a/9, 115a/15

A.+ nı 109b/10, 110a/8, 110b/1

A.+ ğa 109b/16, 110a/5, 110a/16, 110a/18

‘Alī şüfi -1-

‘A.+ nıng 148b/5

‘Alī Sultān -1-

‘A. 73b/6

‘**Alī Şān Sipehsālār** -1- Şiban Han'ın komutanlarından.

‘A. 140b/17

Alķar Evli -3-

A. 5a/15, 6b/10, 10b/19

Alķar Evl[i] -1-

A. 6b/10

Alķım Berdi Bahadır -1-

A. 125b/1

Allāh -3- Tanrı, Allah.

A. 8b/8

A. Allāh 146a/16

Allāh Berdi -1-

A. 84a/6

Alp Ünük -1-

A. 30b/17

Alp Yaz -1-

A. 75a/15

Altaçu -1-

A. 66a/14

Altan Ğan -12- Hıtay padişahlarının lakabı. Cengiz Han zamanında ismi Süse olan hükümdarın kızı Güncü Hatun Cengiz Han'la evlenmiştir.

A. 41a/9, 51a/18, 54b/5, 54b/11, 55a/1

A.+ nıng 41a/9

A.+ dın 19b/11

A.+ ğa 20b/15

A.+ nıng 19b/14, 20b/4, 51b/15, 53b/7

Alta[lu]nBeki -1- Cengiz Han'ın Börte'den olan kızlarından.

A. 40b/15

Altı Kurtķa -2-

A. 74a/7

A.+ nıng 74a/7

Altun Buķa -2- 1. Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.

A. 113a/1

2. A. 98b/8

Al Çağır -1-

A. 70b/18

Amān -1-

A. 82a/1

Ananda -2-

A. 98b/9

Anbarçı -4- Hülagü Han'ın oğlu Mengü Timur'un oğlu. Geyhatu Han zamanında kendisini tahta çıkarmaya çalışan Tağaçar karşı Geyhatu Han'ın tarafında olmuştur.

A. 101b/1, 111a/4

A.+ ğa 112a/6

A.+ nı 112a/4

Andır -1-

A. 62a/3

Anende -1-

A. 72b/9

Anuķ -1-

A. 70b/13

Anyat [Ķa'an] -1-

A. ikendürler 17a/4

‘**Arab** -2-

‘A. 13a/8, 121b/9

‘**Arabşāh** -2-

‘A. 69b/18, 70a/16

Aral -2-

A. 81a/18, 81b/5

Arğay Kaşar Noyan -1-

A. (hezāre-i A.) 32b/2

Arğudağ -3-

A. 81b/5, 83b/5, 83b/6

Arğun -10-

A. 109b/17, 110a/8, 110b/5, 112b/13

A.+ dın 105b/11

A.+ ğa 109a/16, 109a/17, 109a/18, 110a/16

A.+ nı 109b/12

Arğun Ağa -1-

A. 62b/13

Arğun Han -43- Abaka Han'ın oğlu. Gazan Han'ın babası. Abaka Han'dan sonra tahta oturmuştur.

A. 66a/5, 67b/9, 79a/12, 79a/13, 79a/15, 105b/8, 109b/5, 109b/7, 109b/18, 110a/1, 110a/3, 110a/6, 110a/11, 110a/13, 110b/1, 110b/2, 110b/14, 111a/9, 111a/10, 111a/13, 111a/18, 112a/10, 112a/14, 112b/11, 112b/14, 112b/19, 113a/12

dāsiṭān-ı A. 110b/13

A.+ dın 112b/18

A.+ ğa 109a/15, 109b/4, 109b/15

A.+ nı 110a/17, 110a/19, 111a/2

A.+ niĝ 65a/7, 110a/15, 110b/18, 111a/3, 111b/7, 112a/14, 112a/16

2. A.+ ğa 7b/5

Arğun Tigin -2-

A. 67b/19

A.+ din 68a/3

Arıkan İgeçi -1-

A.+ din 101b/9

Arık Böke -29- Toluy Han'ın oğlu. Möngü Han'ın ölümünün ardından kısa

süreligine tahta geçmiş, Kubilay Kaan'la taht mücadelesine girişmiş ve kaybetmiştir.

A. 16a/12, 29a/12, 48b/18, 48b/19, 66b/18, 87a/4, 87a/6, 87a/12, 87a/14, 87b/1, 87b/13, 87b/17, 87b/19, 88a/6, 91a/10, 91b/14, 95b/16, 96b/1, 98a/17, 98b/13, 99a/3, 99a/9

A.+ niĝ 87a/3, 87b/6, 99a/11

A.+ ni 97b/6

A.+ din 87b/7, 87b/16

Arınçan -1-

A. 84a/11

Arsil Türken -1-

A. 81a/11

Arslançı -1- Teküder Ahmet'in oğlu.

A. 109a/13

Arslan Buğa -1-

A. 98b/8

Arslan Han -1- Cengiz Han zamanında Karlukların büyüğü.

A. birle 31a/19

Arslan Oğul -1-

A.+ nı 114a/19

Artuqsı Beki -1-

A.+ din 91b/9

Aşilü'd-dîn Ruğdı -1-

A.+ ğa 63b/4

Astay -2-

A. 84b/3, 84b/4

Astay Big -1-

A. 119a/13

Asutay -4- Möngü Han'ın Küteni'den olan oğlu. Arık Böke ile ittifak yapıp Kubilay Kaan'a muhalefet etmiştir.

A. 95b/16, 97b/11

- A.+ niŋg 95b/17
Asutay Oğul
A. 98a/11
- Aşyal?** -1-
A. 83b/8
- As Küyen** -1-
A. 81b/9
- Atabeg Zengī** -1-
A.+ niŋg 101b/2
- Atđuđı Kulluğ** -1-
A. 124a/1
- Atik** -1-
A. 75a/6
- Avanaş** -1-
A. 70a/19
- Avçıbay** -1-
A. 38a/5
- Avladimur** -2-
A. 61b/18, 62a/1
- Avlay Temür** -1-
A.+ ni 60a/6
- Avşar** -3-
A. 5b/1, 6b/12, 10b/18
- Ayağı** -6- 1. Kubilay Kaan'ın sekizinci oğlu.
A. 69b/6, 98b/12
şu' be-i A. 71a/17
2. 67a/15, 67b/6, 67b/8
- Aybağ** -1-
A. 56a/2
- A[y] Buğa** -1-
A. 32b/19
- Āyende Sultān** -1-
Ā. 75a/2
- ‘Āyine H'āce -1-
‘Ā. 71a/12
- ‘Āyişe -2- Geyhatu Han'ın eşi.
‘Ā. 82b/17, 111b/13
- Ayrançı** -1-
A. 75a/5
- Ayran Kōz** -1-
A. 71b/1
- Ay Han** -4- Oğuz Han'ın ikinci oğlu
A. 5a/16, 6b/8, 10b/13, 10b/17
- ‘Aziz Baba -1-
‘A. 71b/3
- ‘Aziz Canıbek -1-
‘A. 68b/6
- Baba** -4-
B. 70b/8, 70b/14, 81a/8
B.+ niŋg 81a/8
- Babay** -1-
B. 137a/7
- Baba Hatun** -1-
B.+ dın 98b/14
- Babuç** -1-
B. 69a/6
- Baçkırtay** -2-
B. 66a/12, 67a/6
- Badaç** -1-
B. 62a/12
- Badagol** -2-
B. 69b/10
B.+ niŋg 69b/10
- Badak** -2-
B. 74b/5

- B.+ mîng 74b/7
- Bağuçak -2-**
B. 74b/13
B.+ mîng 74b/14
- [Ba]ğugay -1-**
B. 25a/17
- Bağuy Yadağa -1-**
B. 21a/15
- Bahadır -2-** Coçi Han'ın oğlu Şiban Han'ın oğlu.
B. 69b/5
şu^c be-i B. 69b/8
- Bahadır Sultân -1-**
B. 73b/16
- Bahävü'd-Dîn -3-**
B. 62a/19
B.+ ğa 58a/13
- Bahâ 'ü'd-Dîn Muhammed**
B.+ ni 58a/14
- Bahmân -3-** Ögeday Han zamanında aşığı İdil bölgesinin lideri. Deşt-i Kıpçak seferi esnasında Moğol ordularına karşı durmuştur. Yapılan birkaç muharebenin ardından kaçmaya çalışırken yakalanmış ve öldürülmüştür.
B. 59b/5, 59b/15
B.+ nı 59b/15
- Bahman Ulan -1-**
B. 72b/2
- Bahşâyış -2-**
B. 70b/5, 73b/14
- Bahşî Big Bahadır -1-**
B. 119a/6
- Bahtî Bek -1-**
B. 74a/3
- Bahtiyâr -1-**
B. 69b/19
- Bahtiyâr Sultân -1-**
B. 119a/16
- Baht Bik -1-**
B. 74a/15
- Baht Devlet -1-**
B. 82a/2
- Bakırça -1-**
B. 71a/11
- Bâkî Tarhan -6-** Şiban Han'ın düşmanlarından.
B. 131a/7, 132b/7, 145a/5
B.+ [nı] 131a/2
B.+ ğa 132b/1, 133b/7
- Baklağ -1-**
B. 81a/4
- Balağa -2-**
B. 69b/5, 78a/7
- Balağan -1-**
B. 83a/11
- Balağar -1-**
B. 78b/4
- Bala Noyan -1-**
B. 32b/2
- Balciyus -1-**
B. 6a/5
- Balık Ulan -1-**
B. 71b/2
- Balka -2-**
B. 71a/10
şu^c be-i B. 71a/9
- Baltu -1-** Möngge Han'ın Kutukuy'dan olan oğlu.

B. 95b/11
Baltu Sünçi -1-
B. 19b/20
Baluğan Kılça -1-
B. (hezâre-i B.) 32b/17
Barak -78- Yesün To'a'nın oğlu. Çağatay Han'ın oğlu Mitügen'in torunudur. Mübarekşah'tan sonra Çağatay ulusunun hakimi olmuştur.
b. 14b/6
B. 12a/6, 27a/5, 48a/6, 49b/9, 69a/8, 81b/8, 81b/10, 83a/13, 88a/8, 88a/12, 88a/17, 88a/19, 88b/4, 88b/7, 88b/14, 88b/16, 88b/17, 89a/1, 89a/2, 89a/12, 106a/12, 106a/15, 106a/17, 106b/1, 106b/3, 106b/4, 106b/7, 106b/9, 106b/10, 106b/16, 106b/17, 106b/18, 107a/1, 107a/3, 107a/5, 107a/7, 107a/8, 107a/9, 107a/11, 107a/12, 107a/13, 107a/19, 107b/1, 107b/16, 107b/19, 108a/1, 108a/4, 108a/11, 108a/15, 109a/1
veled-i B. 83a/12
B.+ ğa 88b/3, 88b/7, 106b/15, 107a/8, 107b/5, 107b/14, 108a/15
B.+ nı 49b/5, 106b/3
B.+ niň 12a/19, 88a/17, 88b/9, 88b/13, 88b/18, 89a/3, 89a/7, 89a/8, 106a/17, 107b/3
2. 73a/3
Barak Han
B. 48a/4, 75a/2
B.+ niň 48a/6, 75a/3, 121b/8
Barat -1-
B. 81a/14
Bara -1-
B. (veled-i B.) 83a/10
Barçı Kara Devlet Hııace Bahadır -1-
B. 119a/19

Bardan Bahadır -2- Cengiz Han'ın büyük babası.
B. 39a/14
Bartan Bahadır
B. 16a/16
Barin Korçı Noyan -1-
B. (hezâre-i B.) 32b/17
[Bar]kuçin Hatun -1-
B.+ dın 67a/9
Barlas -1-
B. 37a/17
Barlas-beçe -1-
B.+ niň 133b/1
Basar -2-
B. 72a/4, 84a/16
Bastay -1-
B. 81b/1
Başbek -1-
B. 73b/11
Başı Bik -1-
B. 75a/14
Başmak -1-
B. 67b/5
Baş Timur -3-
B. 73a/5
B.+ niň 73a/11, 73a/13
Batu Han -62- Coçi Han'ın ikinci oğlu. Coçi'nin ölümünün ardından Deşt-i Kıpçak'ın hakimi olmuştur.
B. 21b/7, 34a/15, 60a/9, 61b/16, 62a/3, 62a/19, 72b/6, 78a/9, 78a/19
āġāz-ı dāsiťān-ı B. 44b/2
B.+ niň 68b/9, 69a/7, 69a/10, 77b/5, 78a/2, 78a/3
B.+ dın 59a/6

B.+ da 65b/13

Batu

B. 45a/8, 45a/9, 45a/12, 60a/3, 62b/8, 63a/18, 65b/2, 65b/10, 65b/15, 68a/7, 68a/17, 77a/6, 77a/18, 77b/7, 78a/7, 79b/13, 95a/8, 95a/14, 95a/16, 95a/18, 95b/1, 95b/2

B.+ ğa 44b/7, 68a/15, 95a/9

B.+ ğa bildürdi 95a/12

B.+ nı 77a/13, 77b/6, 95a/14, 95b/1

B.+ nıñg 44b/5, 44b/9, 45a/9, 45a/15, 59b/19, 65b/11, 66b/1, 68b/2, 69a/9, 77b/2, 78a/11, 78a/15, 79a/8

Bavucin -1- Möngü Han'ın Bayavut boyundan olan kuması.

B. 95b/14

Bavurçi Noyan -2- Arulat boyundan Cengiz en büyük tümen komutanlarından.

B. 32a/7

hezâre-i B. 32a/8

Bayalın -1- Metne göre Dobun Bayan'ın kardeşlerinin Alan Ko'a'ya vermek için satın aldıkları köle. Mangıtların atası kabul edilmektedir.

B. irmiş 39b/16

Bayan -19-

B. 66a/12, 66a/13, 66a/16, 66a/19, 66b/1, 66b/5, 66b/10, 66b/18, 66b/19, 67a/2, 72a/12, 72b/11, 81a/2, 81a/4

şu' be-i B. 75a/15

B.+ nıñg 75a/16

B.+ dın 24a/15, 60b/14

Bayancük Noyan -2- bkz. Taycu Noyan

B. 12b/7, 12b/9

Bayançar -4-

B. 69b/6

şu' be-i B. 71b/7

B.+ nı 27a/13, 66b/16

Bayantaş -2-

B. 84a/16, 84b/1

Bayan Buğa -1-

B. 81b/3

Bayan Çıkuda -1-

B. 59b/2

Bayan Kâlı -1-

B. 82a/3

Bayan Kulu -1-

B. 84a/19

Bayan Temür -1-

B. 84b/6

Bayat -3-

B. 5a/15, 6b/9, 10b/18

Bayavuçin -1- Kubilay Kaan'ın eşi.

B. 19a/12

Baycu -1- bkz. Taycu Noyan

B. 27a/8

Baydağan -1-

B. 83b/11

Baydar -4- Çağatay Han'ın altıncı oğlu.

B. 62a/2, 84b/11, 87a/6

şu' be-i B. 84a/8

Baydu -25- Gazan Han zamanında taht iddiasında bulunup Gazan Han'la mücadele eden Hülügü Han'ın oğlu Taragay'ın oğlu.

B. 101a/7, 114a/1, 114a/7, 114a/8, 114b/2, 114b/5, 114b/11, 114b/16, 114b/17, 115a/6, 115a/10, 115a/13

B.+ dın 114a/11

B.+ ğa 27b/4, 111b/9, 111b/15,
114a/12, 114b/9, 115a/18

B.+ nı 44b/9, 114a/18, 115a/18

B.+ mîng 114b/18

Baydu Ğatun -2- Oğulları Dege ve Güçügür'le Tayıçutlardan kaçıp Cengiz Han'a sığınan ve Cengiz Han'ın kıymızcısı olan *tarhan* ünvanlı kadın.

B. 27b/1

B.+ nı 27b/3

Bayındır -3-

B. 6b/9, 11a/3

Bayındur

B. 5b/3

Bayku -2-

B. 72a/12

hezāre-i B. 34a/18

Baykur -2-

B. 62b/15

B.+ nı 62b/11

Bayku Baṭun Noyan -1- Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Coçi Han'a tayin ettiği Üşütay boyundan komutan.

B. 42a/6

Baymür -1-

B. (şu' be-i B.) 75a/7

Baynal -2-

B. 69b/5

B.+ mîng 69b/7

Bayram -2-

B. 72a/13, 83b/4

Bayramşāh -1-

B. 83a/15

Bayram Ğvāce -2-

B. 72b/3, 72b/4

Bay Barak -1-

B. 28b/10

Bay Keldi -1-

B. 84b/11

Bay Sungur -1- Cengiz Han'ın beşinci kuşaktan atası. Moğollar arasında *budavdu* ünvanını almıştır.

B. 39a/16

Bay Sungur -1-

B. 74b/1

Bay Sungur Mîrzā -1-

B. 129a/12

Bay Sungkur -1-

B. 21b/2

Bay Şeyh -2-

B. 121a/15, 121a/16

Bay Timur -1-

B. 72b/11

Bāzārçı Ğan -2-

B. 71b/12, 71b/14

Bedī' ü'z-zamān Mîrzā -2- Sultan Hüseyin Mirza'nın oğlu.

B. 122b/2

B.+ nı 123b/10

Beg tutmuş Kuçin -1- Ong Han'ın kardeşi Cegembu'nun kızı. Gengiz Han gençliğinde eş olarak almıştır.

B.+ ni 65a/16

Beg Ğvāndī -1-

B.+ niğ 70b/12

Beg Könçe -1-

B.+ niğ 74a/2

Beg Temür -3-

B. 69b/7, 69b/10, 71a/19

Beg Timur -1-

B. 48a/7

Behbūd Big -2-

B. 122a/19, 122b/10

Bekir -2-

B. 83b/19, 84a/1

Belgütay -3- Metne göre Dobun Bayan'ın kardeşi.

B. 39b/1, 39b/7, 39b/12

Belgütay Noyan -1-

B. 97b/12

Belh Ulan -1-

B. 71b/5

Bende ' Alı Big -1-

B. 130a/16

Bend Eskep? -1-

B. 84a/18

Berāt Şüfi -1-

B. 75b/2, 75b/6

Berke -10- Coçi Han'ın oğlu. Hülagü Han'a düşmanlık etmiştir.

B. 12a/16, 59b/19, 60a/13, 65b/2, 69a/11, 77b/15, 79a/8, 106a/6

B.+ niñg 78b/19, 79b/13

Berkeçer -6- Coçi Han'ın oğlu.

B. 65b/2, 69a/13, 79b/12

B.+ ni 69a/14, 106b/2

B.+ niñg 69a/16

Berkey -2-

B. 78a/18, 78b/1

Berke Han -8-

B. 78b/9, 78b/11, 78b/18, 79a/3, 79a/4, 106a/5

B.+ ga 78b/8

Berz Cemhır -1-

B. 84b/8

Bıçka -1- Mönge Han'ın Oğul Tokmış'dan olan ikinci kızı.

B. 95b/14

Bigdili -3-

B. 5b/1, 6b/12, 10b/19

Big Kõndı -1-

B. 69b/15

Big Mırzā -3-

B. 137a/8

B.+ ga 138b/3

B.+ ni 136a/4

Big Temür -3-

B. 81a/12, 81b/10

B.+ niñg 81b/11

Big Tilbe -1- Sultan Ahmet Tenbel'in kardeşi.

B.+ ni 135b/13

Big Timur -2-

B. 70b/1, 89a/3

Big Tut -2-

B. 75b/1

B.+ niñg 75b/3

Big Şüfi -2-

B. 75b/4, 75b/6

Big Yaruğ -1-

B. 75a/18

Bilbars -1-

B. 70a/18

Bilektutay Noyan -1-

b. (hezāre-i B.) 33b/12

Bilgetü -1-

B. 81b/9

Bilge Temür -1-

B. 84b/7

Birder Sultân -1-

B. 73b/9

Bişkend Oğlan -1-

B. 119b/8

Bitigçi Quriday -1-

B. 59a/7

Bobay -2-

B. 70a/13, 70b/16

Bobay Sultân -2-

B.+ ğa 132b/4

B.+ mîng 132b/5

Bodañçar Big -1- Ebul Hayr Han'a devlet kurmasında yardımı olan önemli komutanlardan.

B. 119a/13

Bodañçar Munġgak -3- Cengiz Han'ın on birinci kuşaktan atası. Moğollar arasında *içigin* ünvanını almıştır.

B. 39a/19

B.+ nı 40a/7

Bodañçar

B. 40a/8

Boduqçı -1-

B. 84a/12

Boğol Köyeñg -1-

B. 11b/16

Boğorçı Beg -3-

B. 42b/17

B.+ ge 42b/9, 42b/10

Bolad -1-

B. 6a/2

Bora -1- Metne göre Coçi Han'ın nesli kalmayan oğullarından.

B. (şu⁶ be-i B.) 71b/19

Boraçar -1-

B. 71b/16

Borağul Noyan -3- Cengiz Han'ın bökevüllüğünü yapan ordunun sağ kol tümen komutanlarından.

B. 18b/18, 32a/7

hezâre-i B. 32a/9

Boraqçin -1- Ögeday Han'ın muteber dört eşinden birincisi.

B. 47b/7

Boralçı Yamğurçı -1-

B. 71b/6

Boralday -2-

B. 71a/19, 71b/2

Boralğı -1-

B. 83b/5

Boralkı -2-

B. 71a/19, 71b/4

Boralun Hatun -2-

B. 67a/17

Boralun

B. 67b/2

Borçı Noyan -21-

B. 34a/19

B.+ mîng 33b/10

Boriçin Qorçı -1-

B. 27b/6

Boritay -1-

B. 87a/16

Borlatay Qaraçar -1-

B. (hezâre-i B.) 34b/2

Borolkı -1-

B. 67b/2

Boroltay -1-

B. 79a/18

Borulday Big -1-

B. 46a/6

Bor[go]çi Noyan -1-

B.+ mīng 52a/10

Bōstān -2-

B. 83b/19, 84a/3

Bos Buqa -1-

B. 82a/9

Boto Gürgen -1- Cengiz Han'ın kızını alan Enires boyundan ordunun sol kol komutanlarından.

B. (hezāre-i B.) 33a/9

Botun Bayan -1-

B. 11b/6

Bozağlaq -1-

B. 75a/9

Bozan -1-

B. 83a/8

Bozturgay -1-

B. 73b/12

Bozuğlaq -1-

B.+ mīng 75a/11

Bo'al -6- Coçi Han'ın oğlu.

B. 65b/2, 65b/4, 72a/2, 78a/8

B.+ dīn 119b/7

B.+ mīng 79a/1

Böçek -8- Toluy Han'ın oğlu. ya'ya yapılan seferde Batu Han'ın yanında görev almıştır.

B. 59b/9, 59b/16, 60a/12, 61b/17, 62a/4, 68a/16, 91a/11, 91b/19

Böken -1-

B. 15b/16

Börke -1-

B. 26b/10

Börke Calayir -1-

B. birle 26b/9

Börke Sultān -1-

B. 121b/9

Börte Kuçin -22- Kongrat padişahı Day Çeçen'in kızı. Cengiz Han'ın beş eşinin içerisinde en muteber olanı. Varis olarak ilan ettiği dört oğlunun annesi. Cengiz Han'dan beş kızı olmuştur.

B. 13b/19, 14a/3, 31b/11, 32b/7, 33a/15, 40b/7, 47a/4, 65a/2

B.+ dīn 64b/12, 91a/4

B.+ ğa 14a/1, 31b/12, 32a/2

B.+ nī 15a/13, 64b/15, 64b/17, 65a/1, 65a/3, 65a/8, 65a/9

B.+ nīng 23a/14

Börte

B. 64b/15

Bu'ati Salci -1-

B. 19b/9

Bucin -1- Abaka Han'ın kızı.

B. 105b/10

Bucir Noyan -1-

B. 33a/9

Bū Çağaq -1-

B. 75a/10

Buçuğa -1-

B. 70a/19

Buçuku -1-

B. 22b/17

Buçukur -1-

- B.+ nı 27a/13
- Budat -1-**
- B. 7a/18
- Buğaçı -1-**
- B. 40a/5
- Buğaçı Salcin -1-** Dobun Bayan'ın Alan Ko'a'dan olan oğlu. Salciyutların atası olduğuna inanılmaktadır.
- B. 40a/4
- Buğra Han -1-** Cengiz Han'ın onuncu kuşaktan atası.
- B. 39a/19
- Buğa Beg -1-** Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Ögeday Han'a tayin ettiği Noyakin boyundan komutan.
- B.+ ni 42b/4
- Buğa Han -1-** Metne göre Cengiz Han'ın on sekizinci kuşak atası.
- B. 40a/19
- Buğançar -1-**
- B. 71b/8
- Buğa Saray -1-**
- B. 69a/18
- Buğa Temür -2-** Çağatay Han'ın oğlu Kadak'ın oğlu. Nigübay'ın ardından Çağatay ulusunun hakimi olmuştur.
- B. 68a/2
- B.+ ge 89a/9
- Buğa Timur -1-**
- B.+ niñ 100b/19
- Buğdan Hatun -2-** Abaka Han'ın Dorçı Hatun öldükten sonra aldığı Tatar boyundan olan eşi.
- B.+ dın 105b/8
- B.+ nı 105b/5
- Buğday -1-**
- B.+ nı 29b/18
- Buğulun Hatun -1-**
- B. 67a/6
- Bulavçı -1-**
- B. 48b/5
- Bulğı -2-**
- B. (şu' be-i B.) 83b/2
- B.+ niñ 83b/2
- Buluğan Hatun -2-** Elçitay boyundan Emir Tasu'nun kızı. Önce Geyhatu Han'la evlenmiş, daha sonra Gazan Han'la evlenmiştir. Geyhatu Han'la evlenmesi CT'de yer almamaktadır.
- B.+ nı 113a/10, 113a/15
- Buluğan -1-**
- B. 101b/8
- Buluğan Hatun -1-** Timur Kaan'ın büyük eşi.
- B. 99b/5
- Bunduğdar -1-** Sultan Kutuz'un büyük beylerinden. Moğollarla savaş kararı alındıktan sonra yapılacak hamleler konusunda belirleyici olmuştur.
- B. 104a/12
- Bura -4-**
- B. 31b/10, 31b/11, 31b/12
- b.+ niñ 41b/4
- Buralçay -1-**
- B.+ dın 68b/15
- Buralkı -3-**
- B. 70b/4, 71b/11, 72a/13
- Buram -1-**
- B. 81b/3
- Burançi Güregen -1-**
- B.+ niñ 86b/17
- Burum -1-**

B. 72b/5
Burunduk -2- bkz. Burunduk Han
B. 125b/10, 126a/9
Burunduk Bahadır -1-
B. 125a/17
Burunduk Han -21- Şiban Han'ın düşmanlarından.
B. 74b/16, 125b/13, 125b/17, 126a/4, 126a/13, 126b/2, 128a/3, 128a/12, 128a/13, 128a/19, 129a/1, 129a/5, 129a/8, 146b/12, 148a/11
B.+ mîng 74b/17, 146b/1, 146b/6, 148b/10
B.+ mî 128a/9
B.+ ğa 126a/1
Bü Sa'îd -3-
B. 72b/18, 72b/19, 75a/4
Buşma -1-
B. 81b/18
Butun -1-
B. 28a/7
Buyruk Han -8- Naymanların büyüğü. Cengiz Han ve Ong Han'ın birlikte yaptığı seferde yenilmiştir.
B. 19b/7, 28b/1, 28b/4, 28b/13, 28b/15
hikâyet-i B. 28b/12
B.+ mîng 28b/2, 28b/7
Buzma -3-
B. 81b/11
şu' be-i B. 83a/10
B.+ mîng 83a/11
Bügdüz -1-
B. 72a/4
Bügü -1-

B. 82a/5
Bügütay -4- Metne göre Dobun Bayan'ın kardeşi.
B. 39b/1, 39b/7, 39b/12, 40a/2
Bürçek -1-
B.+ ni 44b/8
Bürenges -1-
B. 74a/7
Büri -13- Çağatay Han'ın oğlu Mötülen'in oğlu.
B. 60a/1, 60a/4, 60a/10, 60a/12, 60a/13, 61b/17, 62a/4
B.+ ni 44b/9
B.+ niñg 81a/7, 81a/9, 81a/15, 81a/16, 87a/1
Bürke -1-
B. 70a/18
Bürkürî -1-
B. 24a/13
Bürlük -1-
B. 68b/16
Cabbâr Berdi -1-
C. 72b/18
Caçin -1- Ögeday Han'ın muteber dört eşinden dördüncüsü.
C. 47b/12
Câdek -1-
C. 75a/6
Ca' fer H'âce -1-
C. 73b/3
Ca' fer-i Şadık -1-
C. 70b/11
Cağatu -1-
C. 79a/2
Caqsu -1-

C. 21b/17

Caķun -1-

C. 38b/5

Calayirtay -10- Calayirli Elgey Noyan'ın oğlu. Barak'ın Abaka Kaan ile olan m¼cadelesi esnasında Barak'ın komutanlarından.

C. 12a/16, 72b/1, 88b/4, 88b/9, 88b/12, 88b/15, 88b/17, 108a/5, 108a/11, 108a/13

Calayirtay Yusuvur -1-

C. (hezāre-i C.) 33b/1

Camuķa -9-

C. 21a/15, 24b/14, 25a/2, 29a/18, 29b/9

C.+ m 25a/6, 25a/11, 29a/8

C.+ mīᅇ 29a/16

Camuķa Seçen -5- Curyatların b¼y¼đ¼. Cengiz Han buna *anda* demiştir. Daha sonra Cengiz Han'a olan d¼řmanlıđından t¼r¼ savaşmış ve yenilmiştir.

C. 19a/6, 20a/2, 24a/17, 35a/3

C.+ ni 24a/19

Can Giray ¼an -1-

C. 73a/16

Can ¼aydar -1-

C. 70a/13

Canıbek -3-

C. 68b/6, 70a/2, 73b/3

Canıbık -3-

C. 70a/13, 73b/16, 121b/9

Cambek ¼an -2-

C. 73b/12, 75a/4

Canıbık ¼an -8- Ebul Hayr Han'ın d¼řmanlarından Barak Han'ın oğlu.

C. 125b/13, 125b/17, 126a/4, 128a/9, 128a/19, 129a/1, 129a/5

[Ca]nı Bık ¼an

C. 128a/3

Canıbık Sultān -7- 1. Hoca Muhammed Sultan'ın oğlu. şıban Han'ın komutanlarından.

C. 132b/3, 132b/10, 132b/12, 138b/6, 138b/14

C.+ ğa 138b/17

2. C. 82b/18

Canıke -1-

C. 73a/2

Cāniř -1-

C. 75a/6

Caᅇķun -2-

C. 24a/5, 68a/2

Can Seyyid -1-

C. 83b/17

Canta -2-

C. 69b/14

C.+ dın 69b/15

Can Vefā Bahadır -1-

C. 137a/16

Can Vefā Big -1- şıban Han'ın ordusunda Kongrat boyunun komutanı.

C. 145a/16

Can Vefā Mırzā -2- Drmen boyundan şıban Han'ın komutanı.

C. 125a/16, 136b/11

Carmağon -17- geday Han'ın İnan ve Anadoluyu fethi için grevlendirdiği, Cengizlilerin en b¼y¼k komutanlarından.

C. 12b/8, 22b/15, 27a/8, 27a/10, 57a/5, 57b/8, 57b/10, 58a/8, 58a/11, 63a/18, 63b/1, 101b/12, 102b/16

C.+ ğa 57b/5

C.+ nı 12b/4, 57b/3

- Carmağon Noyan** hezāre-i C. 32a/13
C. 56b/8
Carmağon -1- Coçi Han'ın oğlu Ordu'nun beşinci oğlu.
Ç. 67b/15
Cavan -2- Cengiz Han'ın Yesüget'ten doğan oğlu. Gençken ölmüştür.
C. 41a/8
Cavçin -1- Metne göre Kaydu Han'ın küçük oğlu ve Hertegen ve Sanciyut boylarının atası.
C.+ den 21b/1
Cāvīd -1-
C. 102b/3
Cavurçı -1-
C. 34b/15
Cavuta -1-
C. 92a/2
Ca'utu -2-
C. 72a/13, 97b/11
Cebbār -1- Allah.
C. (Hālīk-ı C.) 141b/5
Cebe -14- Besüt boyundan. Cengiz Han'a önceleri düşmanlık etmiş sonradan tabi olmuştur. Binbaşılık ve daha sonra tümen komutanlığı verilmiştir.
C. 12b/3, 24a/8, 26a/9, 26a/12, 26a/15, 26b/7, 26b/13, 26b/15, 27a/16
C.+ ni 26b/4, 27a/15
C.+ niṅ 26b/17, 27a/6
Cebe Noyan
C.+ nı 27a/16
Cede -1-
C. 22a/11
Cedey Noyan -4-
C. 22a/13, 22a/16
- Cegembu -5-** Kereyitlerin büyüğü. Kızı Begtutmış Kuçin ile Toluy Han evlenmiştir.
C. 21a/18
C.+ nıṅ 23a/1, 65a/16, 91a/7, 100b/10
Ceke -2-
C. 72a/8
Celālū'd-dīn -3-
C. 72b/18, 72b/19, 82b/4
Cem -2-
C. (şāh-ı C.) 147b/7
Şehen-şāh-ı C.-ḳadr-i gītī-penāh 140a/4
Cemālū'd-dīn -2-
C. 73a/12
C.+ niṅ 73a/14
Cemāl H'āce -1-
C. (Şad-i C.) 32a/1
Cemey -1-
C. 101b/8
Cemşīd -1- Şehname'de de yer alan İran'ın mitolojik kahramanı.
C. (C.-i şānī) 3a/4
Cibrīl -2- Peygamberlere Allah tarafından verilen vahşyleri ulaştıran melek.
C. 2b/1, 120b/19
Cigre Han -2-
C. 74a/17
C.+ nıṅ 74b/1
Cihān-gīr -1-
C. 81a/5
Cihānşāh Mīrzā -1-

- C.+ mîᅇg 122b/15
- Cihān Tahtı -1-**
C. 74b/18
- Cihān Melik -1-**
C. 82b/2
- Cihān Sulᅇān -1-**
C. 83b/9
- Cihān-gır Mırzā -3-** Timur'un oğlu. Timur'un kendinden sonra taht varisi olarak ilan ettiği Pir Muhammed'in babası?
C. 38a/2
C.+ mı 37b/19
C.+ mîᅇg 37a/7
- Cila -1-**
C. 12a/13
- Cim-Gim -2-** Kubilay Kaan'ın ikinci oğlu.
C. 98b/6, 99b/3
- Cirguday -1-**
C. 84a/14
- Coçı Tarmala -2-**
C. 12a/1, 12a/3
- Coçı Buᅇa -4-**
C. 69b/9, 70a/19, 70b/1, 70b/6
C.+ mîᅇg 69b/9
- Coçı Hān -3-** bkz. Yuci Hān
C. 21a/3
C.+ mı 16b/16
C.+ dın 21a/4
- Coçı Kāsar -3-** Cengiz Han'ın kardeşi.
C. 25b/5
C.+ ğa 13b/10
C.+ mîᅇg 35a/7
- Coma Gūregen -1-**
C. 101b/8
- Cormağon Noyan -1-** bkz. Carmağon
C.+ mı 51a/10, 65b/19
- Cōrike -2-** Toluy Han'ın oğlu. Genᅇken ölmüştür.
C. 91a/10, 91a/13
- Cuki Mırzā -2-**
C. 118a/14
C.+ ğa 118a/17
- Cumᅇur -1-** Hūlagū Han'ın Gūyūk Hatun'dan dođan ikinci ođlu.
C. 100b/18
- Cusuᅇ -1-**
C. 25b/1
- Cūke -2-**
C. 65b/16
C.+ dın 66a/2
- Cūme Gūrgen -1-**
C. 33a/14
- Cūndī Beki -2-**
C. 69b/12
C.+ mîᅇg 69b/12
- Cūřkep -1-**
C. 101a/1
- ᅇabat -4-**
ᅇ. 48a/4, 89a/5
ᅇ.+ mı 48a/5, 89a/1
- ᅇabun -1-**
ᅇ.+ dın 98b/10
- ᅇabun Hātun -1-** Kongratlı İlᅇi Noyan'ın kızı. Kubilay Kaan'ın büyük eşi.
ᅇ. 98b/2
- ᅇađan -1-**

Ç. 31b/5

Çağan Buğa -2-

Ç. 53b/2, 66a/12

Çağan Noyan -1- Kongrat boyundan Cengiz Han'ın beşinci öz oğlum dediği Moğolların büyük komutanı.

Ç. 31b/12

Çağatay -1- Metne göre Besüt kavminin atası.

Ç. 26a/6

Çağatay Big -1-

Ç. 145a/5

Çağatay Han -82- Cengiz Han'ın Börte'den olan ikinci oğlu.

Ç. 46a/18, 64a/13, 64a/14, 65a/14, 84a/7, 84a/8, 84b/14, 85a/15, 85b/14, 86b/2, 86b/5, 86b/9, 89a/16, 89b/1, 89b/12, 89b/14, 90a/17, 90b/4, 90b/12

dāsiṭān-ı Ç. 42a/9

Hişşe-i Ç. 34b/1

Ç.+ nıṅ 39b/19, 85a/8, 85b/16, 86b/7, 86b/12, 87a/6, 89a/9, 89a/14, 89a/15, 90a/1

Ç.+ ğa 42a/10, 42b/6, 42b/19, 49b/5, 84b/19, 89b/13, 89b/18, 90a/2, 90b/11, 90b/13

Ç.+ dın 46b/14, 59a/6

Çağatay

Ç. 49b/5, 54a/12, 76a/10, 85a/1, 85a/8, 85b/7, 86b/13, 87a/2, 87a/7, 87b/17, 88a/8, 89a/7, 90a/9, 90a/11, 90a/15, 90a/16, 90b/1, 90b/4, 90b/5, 93a/11, 125a/6, 129b/1, 130a/7, 144b/19, 145a/4

Ç. birle ikendür 12a/5

Ç.+ da 145a/9

Ç.+ dın 125a/19

Ç.+ ğa 12a/18, 47b/1, 85a/16, 90a/8, 90a/19, 90b/3, 90b/8

Ç.+ nıṅ 85a/3, 86b/9

Çağatay Ka'an

Ç. 85b/10

Çağatay Sulṭān -1-

Ç. 72b/19

Çalbas -1-

Ç. 70b/18

Çalbaş Bahadır -1-

Ç. 125b/1

Çapan -1-

Ç.+ da 59a/18

Çapar -6-

Ç. 49b/16, 50a/4, 66b/13

Ç.+ ğa 66b/7

ç. irdi 128b/7

Ç.+ nı 49b/12

Çarağa Liṅgum -4-

Ç. 20b/2

Ç.+ dın 20b/5

Ç.+ nıṅ 20b/9, 21b/10

Çaran Bavurçi -1-

Ç. 32b/4

Çarḳal Bödi -1-

Ç. 13a/18

Çarḳum -1-

Ç. 21b/2

Çarladı Bahadır -1-

Ç. 38a/13

Çarladı Big -1-

Ç.+ ni 38a/11

Çaruḳ -1-

- Ç. 67a/18
- Çar Ağa -1-**
- Ç.+ niġ 28b/19
- Çaş -1-**
- Ç. 71b/7
- Çata Buğa -1-**
- Ç. 53a/19
- Çavak Sultân -2-**
- Ç. 73b/10
- Ç.+ niġ 73b/13
- Çavçuk -1-**
- Ç. 71a/11
- Çavuldur -3-**
- Ç. 5b/3, 6b/10, 11a/4
- Çavurçi Hatun -1-**
- Ç. 101a/1
- Çavurķan -1-**
- Ç.+ ni 30a/11
- Çavur Seçen -1-**
- Ç. 77b/12
- Çayan Şüfi -1-**
- Ç. 72a/15
- Ça'urğa -1-**
- Ç.+ ni 25b/8
- Ça[r] Buğa -1-**
- Ç. 27b/7
- Çeçe -1-**
- Ç. 83b/11
- Çeçektü -1-**
- Ç. 69a/5
- Çeçeyigen -1-** Cengiz Han'ın kızı.
- Ç. 16b/5
- Çekin Temür -1-**
- Ç. 81a/11
- Çemek -1-**
- Ç. 74a/15
- Çeġşü -1-**
- Ç. 82a/9
- Çeġ Temür -1-**
- Ç. 48a/12
- Çepni -3-**
- Ç. 5b/3, 6b/10, 11a/4
- Çerig -4-**
- Ç. 69b/5, 83b/19, 84a/2, 109b/4
- Çerig Temür -1-**
- Ç. 101a/17
- Çılavġan Bahadır -1-**
- Ç.+ niġ 17b/1
- Çılavķun -2-** Coçi Han'ın oġlu.
- Ç. 65b/3
- şu'be-i Ç. 72a/9
- Çıturķay -1-**
- Ç. 28b/17
- Çibuķ -2-**
- Ç. 15b/3, 15b/4
- Çiçeġey Beki -1-** Cengiz Han'ın Börte'den olan kızlarından.
- Ç. 40b/15
- Çiçek -3-** Teküder Ahmet'in kızı.
- Ç. 81a/1, 109a/14
- Ç.+ niġ 81a/1
- Çiçektü -2-**
- Ç. 83b/11, 83b/15
- Çigin Temür -1-**
- Ç. 84a/15

Çilavkūn -4- Sūdūn Noyan'ın ođlu.
Cengiz Han'ın ordusunda sağ kol
komutanlarındandır.

Ç. 18b/4

Ç.+ nı 28a/17

Çilavđan

Ç. 18b/2

Çilavkūn Bahadır -1-

Ç. 18b/6

Çila'un -3-

Ç. 15b/2, 15b/3

Ç. birle 15b/4

Çimtay -6- Coçi Han'ın oğlu.

Ç. 65b/3, 65b/4, 72a/1, 72b/2

şu^c be-i Ç. 72a/16

Ç.+ dın 119b/7

Çiŋġ -1- Geyhatu Han'ın oğlu.

Ç. 111b/15

Çine -1-

Ç. 73a/5

Çiŋgiz -7-

Ç. 40a/15, 40a/16, 40a/17,
81a/19

Ç. birle 15a/9

Çiŋgizday -1-

Ç. 40a/15

Çiŋgizi -1-

Ç.+ leriŋġ 3a/11

Çiŋgiz Bahadır -1-

Ç. 125b/1

Çiŋgiz Han -368- Moğolların Borçigin
boyundan Yesügey Bahadır'ın oğlu olan
büyük Moğol devletinin kurucusu.

Ç. 3b/10, 7a/19, 11b/4, 11b/13,
11b/15, 11b/17, 12a/1, 12a/2, 12a/17,
12b/3, 13a/1, 13b/3, 13b/8, 13b/10,

13b/12, 13b/13, 13b/15, 13b/17, 13b/18,
13b/19, 14a/15, 14a/16, 14a/18, 14b/2,
14b/8, 14b/13, 14b/18, 15a/1, 15a/3,
15a/8, 15a/11, 15a/13, 15a/16, 15a/17,
15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/7, 15b/12,
15b/14, 16a/8, 16a/9, 16a/10, 16b/1,
16b/3, 16b/5, 16b/15, 16b/16, 17a/1,
17a/3, 17a/6, 17a/7, 17a/9, 17a/18,
18a/4, 18a/11, 18a/14, 18a/17, 18b/7,
18b/14, 18b/16, 19a/1, 19a/3, 19a/14,
19b/5, 19b/6, 19b/10, 19b/20, 20a/3,
20a/14, 20a/17, 20b/18, 20b/19, 21a/7,
21a/9, 21b/6, 21b/9, 21b/18, 21a/4,
21a/18, 21b/19, 22a/2, 22a/12, 22a/14,
22b/4, 22b/6, 22b/7, 22b/18, 23a/6,
23a/11, 23a/13, 23a/18, 23b/2, 23b/3,
23b/5, 23b/6, 23b/16, 23b/18, 23b/19,
24a/2, 24a/10, 24a/16, 24a/18, 25a/1,
25a/2, 25a/4, 25a/5, 25a/7, 25a/16,
25a/18, 25a/19, 25b/1, 25b/4, 25b/6,
25b/17, 26a/1, 26a/2, 26a/7, 26a/9,
26a/10, 26a/13, 26a/19, 26b/3, 26b/9,
26b/11, 27a/14, 27b/2, 27b/9, 27b/18,
28a/2, 28a/3, 28a/4, 28a/5, 28a/6, 28a/9,
28a/11, 28b/1, 28b/2, 28b/6, 28b/7,
28b/14, 28b/16, 28b/17, 28b/19, 29a/8,
29a/9, 29a/10, 29a/11, 29a/13, 29a/14,
29a/16, 29a/17, 29b/2, 29b/7, 29b/10,
29b/15, 29b/16, 30a/5, 30a/8, 30a/9,
30b/4, 30b/10, 31a/13, 31a/15, 31a/16,
31b/1, 31b/6, 32a/9, 33a/16, 33b/5,
33b/7, 33b/13, 34a/2, 34a/7, 34b/16,
35a/1, 35a/9, 40a/8, 41b/1, 41b/2, 42a/9,
42a/10, 42b/16, 42b/17, 43a/1, 43a/2,
43a/5, 43a/10, 43a/11, 44a/3, 44a/9,
44a/16, 46b/15, 47a/8, 47a/14, 48b/12,
48b/17, 50a/19, 50b/1, 51a/2, 51a/17,
54a/9, 56b/15, 64b/5, 65a/6, 65a/12,
65a/16, 72a/16, 75b/16, 76a/1, 76a/7,
76a/13, 77a/19, 84b/16, 84b/18, 85a/2,
85b/12, 85b/13, 85b/17, 86b/11, 88b/11,
89b/1, 90b/15, 91a/3, 92a/15, 92b/3,
92b/5, 92b/12, 92b/15, 93a/4, 93a/10,
93a/13, 93a/17, 94a/15, 94a/18, 94b/2,
94b/3, 94b/16, 94b/17, 95b/8, 97a/6,
98a/16, 99b/3, 99b/15, 99b/19, 100b/8,
105b/2, 109a/7, 110b/13, 111b/10,
112a/10, 118a/4

āġāz-ı dāsitān-ı neseb-i Ç.

39a/12

bed-hvāh-ı Ç. 29a/18

şalâbet-i Ç. 30b/13

Şad-i Büzürg-i Ç. 31b/12

Ç.+ nîng 11b/14, 14a/10, 14b/3, 15a/12, 15b/11, 16a/16, 17a/14, 17b/2, 18a/7, 20a/17, 20b/1, 22b/6, 25a/4, 25a/5, 25b/15, 26a/8, 27b/17, 28b/5, 29a/19, 29b/2, 30b/3, 31a/5, 31a/10, 32b/10, 34a/10, 34b/1, 35a/2, 39a/13, 39b/2, 40b/3, 40b/4, 40b/17, 41a/6, 41a/16, 42b/7, 42b/8, 43a/11, 44a/17, 44a/18, 46a/13, 46a/15, 46a/16, 46b/1, 46b/3, 47a/4, 51a/4, 64b/11, 64b/13, 64b/14, 64b/17, 65a/17, 65a/19, 66a/3, 68a/12, 77b/9, 77b/17, 92a/14, 92a/18, 95a/16, 96a/2, 98a/13, 99b/15, 149a/1

Ç.+ [nîng] 41a/9

Ç.+ nî 14a/3, 17a/15, 17b/6, 17b/7, 17b/8, 29b/6, 64b/18

Ç.+ ğa 11b/10, 13b/4, 15a/2, 15b/18, 15b/19, 16b/11, 17a/16, 17b/3, 19b/12, 20a/2, 21a/6, 21b/9, 22a/1, 22a/4, 22a/10, 22a/19, 25a/6, 25b/6, 26b/5, 26b/9, 27b/14, 28a/1, 28a/7, 29a/10, 30a/14, 30b/11, 30b/15, 30b/16, 31a/11, 40b/15, 43a/19, 44a/13, 47a/16, 47b/11, 65b/7, 76a/5

Ç.+ [ğa] 31a/12

Ç.+ dîn 24b/18, 29b/4, 31b/8, 58b/4, 102a/9

Çinķay -1- Ögeday Han'ın Uygurlu naibi.

Ç. 90a/7

Çiņgtü -1-

Ç. 12a/13

Çiņgtüm -3-

Ç. 66a/11, 66a/14, 92a/5

Çiņg Polad -1-

Ç. 74b/19

Çin Temür -14- Sultan Celaleddin'le olan mücadele esnasında Carmagon ile birlikte büyük faydalar sağlayan Karahıtaylı komutan.

Ç. 27b/5, 57b/2, 57b/5, 58a/3, 58a/5, 58a/8, 58a/9, 58a/13, 58a/16, 62a/15, 62b/9, 63a/5

Ç.+ ge 57b/16

Ç.+ nî 57b/10

Çin Timur -2-

Ç.+ nîng 63b/4

Ç.+ nî 63b/6

Çorbu Ulan -2-

Ç. 70b/4

Çorbu

Ç. 70b/5

Çökö -1-

Ç. 81a/4

Çuķsın -1-

Ç. 81b/6

Çula -1-

Ç. 21a/17

Çübay -1-

Ç. 89a/4

Çübi -2-

Ç. 84a/11

Ç.+ nîng 84a/14

Çüçüg -1-

Ç. 94b/9

Çüne -1-

Ç. 82a/10

Çüşkü -1-

Ç. 82a/7

Daķarka -1-

D. 69a/9

Daķay Bahadır -1- Kınkıyat boyunun büyüğü. Cengiz Han Tayıçutlarla savaşırken, Cengiz Han'la müttefik olmuştur.

- D. 27b/10
- Dalu -1-**
- D. 25a/17
- Dānişmend -3-**
- D. 67b/3, 75a/17
- D.+ niñg 75a/19
- Dārā -1-**
- D. 3a/7
- Darbay -1-**
- D. 30b/17
- Dārū'l-Melik -1-**
- D. 82a/18
- Davātdār -1-**
- D. 103a/1
- Ḍāvend-zāde -1-**
- D. 146b/3
- Dāver -1-**
- D. (D.-i dev)r 3a/8
- Dāvud Big -1-**
- D. 37a/13
- Dāvūd Ḥ'āce -1-**
- D. 84a/1
- Dāvūd Melik -1-**
- D.+ ke 105b/10
- Daydu -1-**
- D. 100a/2
- Dayir -1-**
- D. (hezāre-i D.) 34b/10
- Day Çeçen -3-** Kongratların büyüğü. Cengiz Han'ın en büyük eşi Börte'nin babası.
- D.+ ğa 39a/4
- D.+ niñg 39a/2, 47a/5
- Day Noyan -1-**
- D.+ niñg 40b/7
- Da'ud -2-**
- D. 84a/15
- D.+ niñg 84a/16
- Dege -2-**
- D. 27a/18
- D.+ ni 27b/4
- Denekçü -1-**
- D. 81b/4
- Dergen Güregen -1-**
- D. 97a/19
- Dergey Güregen -1-**
- D. 97b/11
- Derviş -2-**
- D. 75b/3, 81b/5
- Derviş Bahadır -1-**
- D. 119b/2
- Derviş Ḥan -2-**
- D. 74a/8
- D.+ niñg 74a/8
- Derviş Ḥüseyin -1-** Karaçin lakaplı Ebul Hayr Han'ın kökeltaşı.
- D. 121b/1
- Derviş Muḥammed Bahadır -1-**
- D. 125a/19
- Derviş Muḥammed Tarḥan -1-**
- D. 128b/16
- Derviş Muḥammed Tarḥan -1-**
- D. 124b/14
- Der Mübali? -1-**
- D. 84b/4
- Devlet -2-**
- D. 70b/6, 74a/16

Devlet Berdi -3-

D. 72b/4, 73a/12, 73a/15

Devlet Bik -3-

D. 74a/13, 74a/19, 74b/4

Devlet H'vace -3-

D. 81a/14, 82a/14, 83b/19

Devlet H'vace Big -2-

D. 123b/14

D.+ niġ 121b/1

Devlet Sultān -1-

D. 82b/14

Devletsāh -1-

D. 71b/4

Devlet Şeyh -2-

D. 69b/19, 70a/3

Devletyār -1-

D. 73a/17

Dilenci -1-

D. 12a/10

Dilšād Sultān -1-

D. 73a/14

Diġiz Han -1- bkz. Teġiz Han

D. 5b/7

Dip Yakuy -1- Abulca Han'ın oğlu.
Oğuz Han'ın dedesi.

D. 7b/16

Dobun Bayan -2- Alan Ko'a'nın genġken
ölen kocası. Metne göre Dürlikin
Moğollar Dobun Bayan'ın
oğullarının neslidir.

D. 7a/14

D.+ niġ 7a/12

Dodurġa -3-

D. 5a/18, 6b/10, 10b/19

Doğd[a] -1-

D. 69a/18

Dođulġu Ćerbi -1-

D. (hezāre-i D.) 33b/9

Doladay Udaġı -1-

D.+ ġa 105b/9

Dolanġı -1- Argun Han'ın kızı.

D. 111a/2

Doġuz -1-

D. 69a/9

Dorġı -2- Coġı Han'ın oğlu Udur'un
oğlu.

D. 72b/8, 72b/9

Dorġı -1- Kubilay Kaan'ın büyük oğlu.

D. 98b/5

Dorġı -1- Őıban Han'ın oğlu Macar'ın
oğlu.

D. 71b/9

Dorġı -2- Eġġigday'ın oğlu.

D. 83a/7

Dorġı Hatun -1- Abaka Han'ın büyük eşi.

D. 105b/4

Döst Muhammed -1-

D. 82b/16

Döst Şeyh ' Alı -1-

D. 144b/19

Doyuġa -1-

D (hezāre-i D.) 32b/6

Döger -3-

D. 5a/18, 6b/9, 10b/18

Döküles -1-

D. 84a/15

Döndi Hatun -1- Geyhatu Han'ın eşi.

D. 111b/13
Döndi Hatun -1- Gazan Han'ın üçüncü eşi.

D.+ nı 113a/17

Döre Temür -2-

D. 81b/18, 83a/8

Duratu -1-

D. 71b/17

Durçıyan Beg -1- Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Ögeday Han'a tayin ettiği Süldüs boyundan komutan.

D.+ ni 42b/4

Durman Seyfel Big -2-

D. 126a/7, 127b/12

Dutum Menen -4- Cengiz Han'ın yedinci kuşaktan atası. Moğollar arasında *datakun* ünvanını almıştır.

D. 39a/17

D.+ niñg 11b/6, 11b/9, 20b/3

Du'a -12- Yesün To'a'nın oğlu Barak'ın oğludur. Çağatay Han'ın oğlu Mitügen'in soyundandır. Buka Timur'un ardından Çağatay ulusunun hakimi olmuştur.

D. 49b/9, 49b/11, 81b/19, 83a/8

D.+ niñg 50a/3, 66b/5, 66b/13

D.+ dın 66a/19

D.+ ğa 66b/4, 66b/7, 67a/1, 89a/12

Du'a Seçen -10-

D. 81b/11, 82a/3, 82a/4, 82a/6, 82a/8, 82a/11, 82a/12, 83a/6, 83a/9

D.+ niñg 81b/15

Ebke -1-

E. 70a/18

Ebu'l-Feth Muhammed Şibânî Han -11- Şiban Han. Şah Budag Han'ın oğludur.

15. yüzyıl sonunda Orta Asyadaki siyasi boşluğu giderip büyük bir devlet kurmuştur.

E. 70a/9, 82b/17, 117a/18, 119b/12, 120b/8, 140a/8, 141a/9, 146a/1, 147b/1

dâsiñan-ı E. 121a/10

te'vîl-i E. 139a/11

Ebu'l-Hasan Mîrzâ -1-

E.+ ğa 132b/5

Ebu'l-Hayr Han -14- Şiban Han'ın dedesi, Şah Budag Han'ın babası.

E. 70a/3, 117b/17, 118a/9, 119b/10, 121a/10, 121b/4, 124a/7, 147a/2

dâsiñan-ı E. 117b/16

E.+ niñg 121a/19, 121b/1, 121b/7, 121b/14

Ebu'l-Hayr

E. 148a/3

Ebu'l-Hayr Sultân -1-

E. 70a/10

Ebü Bekir -1-

E. 12a/15

Ebü Bekr -1- Birinci İslâm halifesi. Peygambere en yakın olarak bilinen ve hicret esnasında peygamberin mağaraya sığındığında yanında olan sahabe.

E. (E.-i Şiddîk) 117b/8

E[bü] Bekr -1-

E. 119b/6

Ebü İshâk -1-

E. 84a/3

Ebü Sa'id -1-

E. 70a/15

Ebügeç -1-

E. 137a/3

Ebügeç Bahadır -4- Macar boyundan Şiban Han'ın komutanı.

E. 124a/1, 136b/12, 144b/14

E.+ nı yüz ellig kişi 137a/2

Ebügen -2- 1. Batu Han'ın üçüncü oğlu.

E. 68b/10, 69a/8,

Ebügen -6-

E. 71b/8, 72a/4, 81a/16, 82a/7, 81b/17, 92a/5

Ebügen Noyan -1-

E. 16a/10

Ecil Temür -1-

E. 69a/18

Eçe Şiri -1-

E. 84b/7

Edigey H'âce -1-

E. 73b/16

Edigü Big -2-

E. 119a/14

E.+ niñg 148b/7

Edigü Temür -3- Çin Timur'un oğlu.

E. 63a/3

E.+ ni 62b/10

Edigü Timur

E. 62b/17

Edigü Barlas -3-

E. 35b/10, 35b/12, 35b/14

Efrāsiyāb -1- Şehname'de geçen Turan ülkesinin hükümdarı ve mitolojik kahramanlarından.

E.+ niñg 60b/18

Egeraday -1-

E. 81b/18

Elçiday Noyan -1- Ögeday Han zamanında Calayir boyundan

olan muteber beylerden. Ögeday Han'ın ölümünün ardından hanı zehirlediği iddiasıyla suçlanan Ibaka Beki'nin suçsuz olduğunu ve Ögeday Han'ın eceliyle öldüğünü saray erkanına kabul ettirmiştir.

E. 61b/9

Elçitay Noyan -1- Cengiz Han'ın kardeşi Kaçi'un'un oğlu.

E. 35a/7

Eleñger Bavurçı -1-

E. (Şad-i E.) 32a/1

Elmas Temür -1-

E. 81a/12

Elüğe Şiri -1-

E. 84b/4

El Tüzmiş Hatun -1- Abaka Han'ın Bukdan Hatundan sonra aldığı eşi. Kutluk Timur Güregen'in kızıdır.

E.+ ı 105b/5

Emçek -1-

E. 110a/15

Emelekçin Tayıçutay -1-

E. 59a/7

EmİR Arğun Ağa -1-

E. 101b/14

EmİR Buğa -2- Arğun Han'ın komutanlarından. Arğun Han Teküder Ahmet'e esir düştüğü esnada üç kişi ile Arğun Han'ı kurtarmıştır.

E. 110a/15, 110a/19

EmİR Çoban -1-

E. 115a/15

EmİR Kutluğşāh -4- Arğun Han'ın büyük komutanlarından.

E. 114a/17, 115b/15

E.+ dın 112b/14

- E.+ ni 112b/12
- Emüğe -1-**
E. 12a/18
- Enğçigday -2-**
E. 81b/18, 83a/6
- Ende -1-**
E. 81b/1
- Enge -1-**
E. 81b/5
- Enge H'âce -1-**
E. 119b/1
- Enik Temür -2-**
E. 81b/3, 84b/1
- Enğ Temür -1-**
E. 82a/6
- Eremög İgeçi -1-**
E.+ din 68a/5
- Ergene İgeçi -1-** Argun Han'ın kuması.
E. 110b/18
- Eriqay -1-**
E. 31a/17
- Ermeni Hatun -1-** Teküder Ahmet'in ikinci eşi.
E. 109a/10
- Eryaŋgı -1-** Kaynaklarda Irkil Hacı olarak geçen Ay Han'ın veziri.
E. 10b/9
- Er Şeyh -1-**
E. 75a/15
- Esen Buğa -1-**
E. 82b/9
- Esen Buğa Güregen -1-**
E.+ ğa 101a/19
- Esen Temür -2-**
- E. 101a/17
- E.+ ni 101a/17
- Eyeçi -1-**
E. 81a/14
- Eygü -1-**
E. 83b/14
- Eygü Buğa -1-**
E. 50a/17
- Eygü Timur Belküt -1-**
E. 40a/2
- Eylür -1-**
E. 5b/6
- Eymür -2-**
E. 6b/9, 11a/3
- Eyyüb -1-**
E. 138a/8
- Fahr -1-**
F. 82b/1
- Fahrü'd-din Ahlağı -1-** Maraga'da yapılan rasathanenin kurucularından.
F. 104b/19
- Fahrü'd-din Marağı -1-** Maraga'da yapılan rasathanenin kurucularından.
F. 104b/19
- Fahr Cihân -1-**
F. 83a/5
- Fâzil H'âce -1-**
F. 75a/18
- Ferah Bahadır -1-**
F. 125a/19
- Feridün -1-** İran'ın mitolojik kahramanlarından.
F. 3a/4
- Firüze -1-**

F. 73a/8

Ġarīb Barlas -1- Şiban Han zamanında Hocend darugası.

Ġ. 136a/9

Ġazanfer -1-

Ġ. 71a/8

Ġazan Ĥan -30- Argun Han'ın büyük oğlu. Argun Han'dan sonra büyük han olmuştur.

Ġ. 101a/14, 110b/19, 112a/14, 112a/18, 113a/4, 113a/8, 113a/14, 113a/18, 114a/1,

114a/6, 114a/11, 114a/17

dāsitān-ı Ġ. 112a/10

Ġ.+ ġa 91b/13, 111a/8, 114a/7

Ġ.+ nı 111b/8, 113a/11, 113a/12, 115a/1

Ġ.+ nıġ 112b/7, 113a/13, 114a/10

Ġazan

Ġ. 112b/11, 112b/12, 113a/4, 113a/5

Ġ.+ nı 112b/13, 112b/15, 112b/16

Geyĥatu Ĥan -14- Abaka Han'ın ikinci oğlu. Argun Han'ın ölümünün ardından Gazan Han'dan önce tahta oturmuştur. Bahşılar tarafından İrçin Korçı adı verilmiştir.

G. 105b/8, 111b/11, 111b/16, 113a/10

dāsiĥān-ı G. 111b/10

G.+ dın 101a/8, 114a/5

G.+ nıġ 112a/8

Geyĥatu

G. 12a/17, 111b/9, 111b/18

G.+ ġa 111b/9

G.+ nı 111a/7

G.+ nıġ 112a/6

Ġıyāşü'd-dīn Ĥan -3-

Ġ. + nıġ 73a/15

Ġıyāşü'd-dīn

Ġ. 73a/12, 73b/17

Girān Ulan -1-

G. 71b/2

Giray -3-

G. 101a/17, 101b/11, 21b/9

Giray Ĥan -1- İne Polad'ın oğlu. Burunduk Han'ın babasıdır.

G. 74b/16

Giray Ĥıvāce -1-

G. 126a/6

Giray Ĥıvāce Big -1-

G. 119b/5

Giray Melik -1-

G.+ ni 101b/14

Ġurbatay Güregen -2-

Ġ. 105b/10

Ġ.+ ġa 105b/9

Güçügür -5- Besüt boyundan binbaşı.

G. 27a/19

G.+ ge 27b/3

Güçü Noyan

G. 14a/11

Güçügü[r]

G. 14a/13, 14a/15

Güher Bik -1-

G. 74b/4

Güher Sultān -2-

G. 82b/5, 83a/6

Güher Şād -1-

- G. 82b/8
- Gühter -1-**
G. 95b/12
- Güncü Hatun -1-** Hıtaş padişahı Altan Han'ın kızı. Cengiz Han'ın muteber beş eşinden dördüncüsü.
G. 41a/9
- Güpük -2-** Hülagü Han'ın Oyrat boyundan ikinci eşi.
G. 100b/13, 101b/8
- Güyük Han -26-** Ögeday Han'ın büyük oğlu. Ögeday Han'ın ölümünün ardından büyük han olmuştur.
G. 46b/6, 47b/16, 60a/3, 68b/1, 77a/12, 77b/2, 77b/3, 86b/12, 88a/16, 95a/12
G. + nı 44b/9
G.+ dın 46b/9
G.+ ğa 77a/15, 94b/5
G.+ nı 47b/18, 51a/4, 85b/15, 95a/7
G.+ nıng 15b/10, 48a/14, 68a/16, 77a/16, 77a/18, 77b/1, 95a/9
- Güyük Hatun -1-** Hülagü Han'ın eşi.
G.+ dın 100b/18, 101b/8
- Habeş -1-**
H. 71b/14
- Habeş 'Amid -1-**
H. 89a/16
- Hacı -2-**
H. 71a/3, 101b/6
- Hacı Beg -1-**
H. 75b/2
- Hacı Gaybî -1-** Timur'un naiblerinden.
H. 38b/10
- Hacı Gazi Bahadır -1-** Seyyid Hüseyin Bey'in oğlu. Şiban Han'ın komutanı.
- H. 145a/2
- Hacı Gazi Big -2-** Mangıt boyundan Şiban Han'ın komutanı. Ura Töpe'nin hakimiyetini almıştır.
H. 126a/8, 136b/11
H.+ ge 139a/5
- Hacı Giray Han -2-**
H. 73a/16
H.+ nıng 73a/16
- Hacı Hıvace -2-**
H. 74a/15, 75b/2
- Hacı Muhammed Han -3-**
H. 70b/13
H.+ nıng 70b/14, 121b/8
- Hacı Şahib -1-**
H. 73a/7
- Hacı Şüfi Big -1-**
H. 119b/5
- Hacı Sultân -1-**
H. 73a/13
- Hacı Tarhan -1-**
H. 121b/18
- Hacı Velî -1-**
H. 125a/18
- Hadice -1-**
H. 73a/2
- Hadice Sultân -1-**
H. 83a/4
- Hakaçu Bahadır -1-**
H. 29a/3
- Hakaçu -1-**
H. 23b/5
- Halık -2-** Allah, Tanrı.
H (H.-ı zü'l-celâl) 143a/2

- Ḥ.-ı Cebbār 141b/5
- Ḥalil -4-**
Ḥ. 67b/5, 71b/6, 82a/17, 83a/2
- Ḥalil Han -1-**
Ḥ. 73a/9
- Ḥallāk -1-** Allah, Tanrı.
Ḥ (Ḥ.-ı müstagnī-i ‘ani’ş-şerḥ)
140a/8
- Ḥalu Ulan -1-**
Ḥ. 70b/6
- Hambakay Ka’an -4-**
H. 20b/13, 21a/6
H.+ nîṅ 21a/1
- Hambakay**
H.+ nî 20b/14
- Ḥamki? -2-**
Ḥ. 119a/1, 119a/10
- Ḥamza -2-**
Ḥ. 70a/1, 70a/2
- Ḥamza Big -1-**
Ḥ. 125b/8
- Ḥamza Biy -1-**
Ḥ. 125b/14
- Ḥamza Sultān -9-** Şiban Han'ın komutanlarından. Karakölün hakimiyetini ona bırakmıştır.
Ḥ. 130a/7, 132b/1, 134b/16, 142a/10, 142a/12
Ḥ.+ ğa 132a/17
Ḥ.+ nî 134b/13
Ḥ.+ nîṅ 132a/18, 138b/5
- Ḥanım -1-**
Ḥ. 82b/17
- Ḥanım Sultān -1-**
- Ḥ. 83a/3
- Ḥanike -1-**
Ḥ. 73a/2
- Ḥanike Sultān -1-**
Ḥ. 82b/14
- Ḥanī Sultān -1-**
Ḥ. 70b/10
- Ḥanme[li]k -1-**
Ḥ. 73b/6
- Hantu Noyan -1-**
H. 11b/17
- Hantum -1-**
H. 95b/18
- Hantum Noyan -2-**
H. 49a/17
- Hantum**
H.+ nî 49a/19
- Ḥan Melik -1-**
Ḥ. 82a/19
- Ḥan Sultān -1-**
Ḥ. 82a/4
- Ḥan Tiken -1-**
Ḥ. 13a/14
- Ḥarbende -1-**
Ḥ. 101a/17
- Ḥāş -1-**
Ḥ.+ da 37b/18
- Ḥasan -8-** Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.
Ḥ. 70b/12, 71b/6, 73a/5, 73a/7, 74a/8, 75a/14, 75b/5, 113a/1
- Ḥasan Koṅrat -1-**

- H. 130a/5
- Hasan Oğlan -1-**
H. 119b/7
- Hasan Şeyh -1-**
H. 71b/2
- Hāvek -1-**
H. 72b/5
- Haydar -2-**
H. 71a/7, 71b/6
- Haydar Big -3-**
H. 125a/5, 129a/13, 130a/5
- Haydar Han -1-**
H. 73a/18
- Hāyil Temür -1-**
H. 81a/8
- Haytur -1-**
H. 12a/13
- Hāzret H'āce -1-**
H. 75a/18
- Hendu -2-**
H. 72a/17
H.+ niġg 72a/19
- Hezāre Nūr -1-**
H. 142a/6
- Hıtāyī -1-**
H. 20b/9
- Hıtāy 'Abbās -1-**
H.+ ni 130a/6
- Hızır -5-**
H. 69b/19, 81a/13, 83b/16,
126b/16, 140b/4
- Hızır Han -3-**
H. 69b/19, 71a/3
- Hızır H'āce -6-**
H. 82a/14, 82b/3, 82b/5, 83a/4,
83a/19
H.+ niġg 82a/15
- Hızır Şeyh Oğlan -1-**
H. 119b/9
- Hindu -3-**
H. 12a/13, 81b/12, 81b/14
- Hokatur -1-**
H.+ ni 58b/19
- Horāsānī (Buluğan Hatun) -1-**
H.+ ni 113a/15
- HōŐ Āmed -1-**
H. 125a/17
- HōŐ Haydar -1-**
H. 70a/13
- Hüb Cihān -1-**
H. 82a/16
- Hüb Nigār Hanım -1-**
H. 82b/12
- Huciyan -1-**
H. 66a/3
- Hudāy -36- Tanrı, Allah.**
H. 22a/10, 22b/11, 25a/14,
28a/3, 64a/9, 102b/2, 104a/3, 126a/19,
127a/9, 130a/3, 131a/4, 131a/9, 131a/10,
131a/14, 132b/18, 136b/19, 139a/12,
148a/19
H. te'ālā 23a/2, 115a/7, 125b/3,
128b/8
H.+ niġg 8b/3, 11a/6, 59b/12,
129b/15, 131b/9, 131b/10, 132a/15,
147b/4
H.+ ġa 8b/2, 45a/12, 126a/17,
126b/1, 132a/1
H.+ im 116b/7

Ḥudāybirdi Mīrzā -1-

H.+ nīng 146b/2

Ḥudāyberdi -1-

H. 84b/8

Hukuçu -1- Çağatay Han'ın oğlu Moçi Yebe. Metinde ismi Hukuçu olarak verilmiştir.

H. (şu' be-i H.) 83b/9

Hukuçu Anḡku -1-

H. 21a/11

Hulak -1-

H. 51b/5

Ḥurremsāh Sultān -1-

H. 70a/10

Ḥürşid -3- Cemşid ü Hurşid mesnevisinde Rum hükümdarının kızıdır. Klasik edebiyatta kullanılan mazmun. Anlamı güneş olduğundan edebiyatta da bu bağlamda kullanılır.

H. 140b/15, 141b/13, 142a/14

Huşitay -1-

H. (hezāre-i H.) 34a/18

Ḥudāy Dād -1-

H. 73a/6

Hügdeçi -1- Kubilay Kaan'ın altıncı oğlu.

H. 98b/11

Hügeçi -2- Metne göre Coçi Han'ın nesli kalmayan oğullarından.

H. (şu' be-i H.) 71b/18

H.+ nīng 23a/16

Hülacü -3-

H. 95b/18, 111a/3, 111a/7

Hülaçü -2- Hülagü Han'ın Kongrat Hatun'dan olan on ikinci oğlu.

H. 101b/3, 101b/5

Hülāgü Han -61- . Cengiz Han'ın torunu, Toluy Han'ın oğlu. İlhanlıların kurucusudur.

H. 12b/9, 24a/5, 26b/18, 27a/9, 67a/10, 78b/5, 78b/7, 78b/10, 78b/12, 79a/2, 91a/10, 91b/10, 93a/2, 96b/1, 99a/5, 100b/7, 100b/9, 100b/18, 101b/13, 102b/1, 102b/14, 104a/3, 104b/8, 105b/2, 105b/11, 109a/7, 110b/13, 111b/10, 112a/10

H. birle 12a/11

H.+ dın 105b/1, 105b/12

H.+ ğa 99a/7, 101b/12, 101b/16

H.+ mı 97a/13, 97a/15, 103a/7

H.+ nīng 69a/12, 78a/9, 78b/16, 78b/18, 100b/11, 100b/15, 100b/17, 101a/2, 101a/5, 101a/9, 101a/10, 101a/12, 101a/18, 101b/5, 101b/7, 101b/11, 102a/5, 104b/13, 105b/3, 109a/8

Hülāgü

H.+ ge 104b/17

H.+ ni 78a/4

Hülegü -4- 1. Coçi Han'ın oğlu Ordu'nun oğlu.

H. 65b/19, 68a/4,

H.+ din 68a/5

2. (Kara Hülegü) 89a/6

Hüseyin -4-

H. 72b/4, 73b/16, 74a/8, 75b/5

Hüseyin Şūfi -5- Timur'a kız vermeyince arada düşanlık çıkan hükümdar. Belh'de Timur'a yenilmiştir. Daha sonra kaçmış ve bir minareye saklanmıştır. Bu durum farkedilince Timur'a getirilip öldürülmüştür. Metinde Hüseyin Sufi için *şehid* olduğunun ifade edilmesi dikkat çekicidir.

H. 36b/10, 36b/15

Ḥ.+ din 37a/5
Ḥ.+ ğa 36b/8, 37a/2
Ḥüseyin ‘Alī Bahadır -1- Şiban Han'ın komutanlarından.
Ḥ. 145a/16
Ḥüseyin ‘Alī Mīrzā -1- Kongrat boyundan Mahmud Bahadır Sultan'ın komutanlarından.
Ḥ. 148a/14
Ḥüseyin Ḥ‘ārizmī -1-
Ḥ. 132b/6
Ḥüsn Nigār Ağa -1-
Ḥ. 82b/2
Ḥüsrev -6- Nuşirevan'ın torunu olan hükümdar. Şirin'e olan aşkıyla bilinmektedir.
Ḥ. 121a/4, 146a/12, 147b/8
Ḥ.-i pāk 122a/12
Ḥ.+ i 3a/4, 135b/9
Ḥüsrevşāh -5- Şiban Han'ın düşmanlarından.
Ḥ. 134b/16, 134b/17, 135a/1, 135a/18
Ḥ.+ niṅg 134b/19
Ḥ‘ābende -1-
Ḥ. 50a/9
Ḥ‘āce -6-
Ḥ. 15b/10, 67b/12, 72a/14, 72b/13, 74b/4
Ḥ.+niṅg 74b/5
Ḥ‘āce Aḥmed -1-
Ḥ. 74a/11
Ḥ‘āce Aşıl -1-
Ḥ. 125a/19
Ḥ‘āce Muḥammed -2-
Ḥ. 70a/12, 74b/17

Ḥ‘āce [Muḥammed] -1-
Ḥ. 70a/4
Ḥ‘āce Naşır Ṭūsī -2- Hülagü Han zamanında Maraka'da rasathane yapan bilgin. Abaka Han'ın tahta geçmesinde payı olmuştur.
Ḥ. 104b/13
Ḥ.+ niṅg 105b/15
Ḥ‘āce Oğul -1-
Ḥ. 48a/2
Ḥ‘āce Sa‘īd Ḥabeş -1-
Ḥ.+ ge 114a/4
Ḥ‘āce Sīstān -1-
Ḥ.+ ğa 57b/14
Ḥ‘āce Temür -1-
Ḥ. 72a/19
Ḥ‘ārizmī -2-
Ḥ. 72a/13, 83a/14
Ibaç -1-
I. 75b/8
Ibaқа Beki -6- Sorkaktani Beki'nin kız kardeşi. Yılda bir defa Hıtay'dan gelip hana kadeh tutmaktadır. Ögeday Han Ibaқа Beki'nin geldiği günün ertesinde ölünce hanı zehirlediği yönünde suçlamalara maruz kalmıştır.
I. 61b/2, 61b/3, 61b/11, 65a/17
Ibaқа
I. 61b/8
Ibaқа Biki
I. 23a/1
Ibaқ Han -5-
I. 70b/17, 121b/13, 121b/17
I.+ dın 123b/16
I.+ niṅg 70b/18

- İlaç Temür -1-**
I. 69b/7
- İlkudur -1-**
I. 84a/18
- İnaç Yağlı H'vace -1-**
I. 119b/3
- İnanç -1-**
I. 7b/12
- İbrâhîm -5-** Hz. Muhammed'in soyunun geldiği Hz. İsmail'in babası olan büyük peygamberlerden.
İ. 69b/18, 74a/6, 148a/16
İ.+ niñg 69b/18, 74b/2
- İbrâhîm Han -3-**
İ. 73a/10
İ.+ niñg 73a/10
- İbrâhîm H'vace -1-**
İ. 83a/18
- İbrâhîm Sökürçi -1-** Gazan Han'ın Baydu'ya gönderdiği elçi.
İ.+ ni 114b/14
- İbrâhîm Tarhan -1-**
İ.+ niñg 133b/15
- İçen Orda -2-** Coçi Han'ın oğlu.
İ. 65b/1
İçen
İ.+ ğa 65b/5
- İdil Oğlan -1-**
İ. 119b/8
- İdi Berdi -1-**
İ. 72a/13
- İgi Muhammed -1-**
İ. 123b/19
- İğbal -1-**
- İ. 12a/17
- İke -1-**
İ. 60a/5
- İke Noyan -1-**
İ. 35a/13
- İlbars -1-**
İ. 70a/18
- İlbek -4-**
İ. 69b/12, 69b/15, 75b/1
İ.+ niñg 75b/1
- İlçi Buğa -2-**
İ. 84a/16
i.+ ni 37b/14
- İlçiday Noyan -2-** Cengiz Han'ın kardeşinin oğlu.
İ. 51a/3
İlçiday
İ. 50a/13
- İlçiday Noyan -2-** Cengiz Han'ın düşmanı Camuka'nın kardeşi. Metne göre Camuka'yı öldürmüştür.
İ.+ ğa 25a/12
İlçiday
İ. 25a/13
- İlçi Noyan -5-** Cengiz Han'ın Toluy Han ile birlikte Hıtay'ın en güçlü şehirlerinden olan Taygu'nun fethinde birlikte görevlendirdiği Kongratlı komutan.
İ. 92b/13, 97b/10
hezâre-i İ. 33a/13
İ.+ niñg 68a/8, 98b/2
- İldar -2-**
İ. 101a/14, 114a/18
- İlday -1-**
İ. 101a/17

- İlgey Noyan -2-**
İ. 12a/10
İlge[y]
İ. 12a/5
- İl Han -1-**
İ. 109a/6
- İlik To'a -1-**
İ. (hezâre-i İ.) 34b/6
- İltuz Yemiş -1-**
İ. 83b/1
- İlügey -1-** Calayir boyundan. Möngge Han tahta oturduğunda hükümdarlığın Ögeday Han'ın soyundan gelmesi gerektiğini savunup bunun için mücadele etmiştir.
İ. (hezâre-i İ.) 34b/6
- İlyâs -2-**
İ. 67b/12, 69b/16
- İlyâs Hıvâce -1-**
İ. 82a/14
- İl Basmış -1-**
İ. 72a/5
- İl Buğa -2-**
İ. 67a/20, 71a/15
- İl Kutluğ -1-** Abaka Han'ın kızı.
İ. 105b/10
- İl Kutluğ -1-** Teküder Ahmet'in beşinci eşi. Üzerine atılan suçtan dolayı suda taşlayarak öldürmüştür.
İ. 109a/11
- İl Temür -1-**
İ. 67b/3
- İl Temür Bavurçı -1-**
İ. (Şad-i İ.) 31b/12
- İl Tutar -2-**
- İ. 75b/1
İ.+ niġ 75b/7
- İl Tüzmiş -1-** Geyhatu Han'ın eşi.
İ. 111b/13
- İl Yağmış -1-**
İ. 83b/1
- İmâmu'z-zamân -2-** Şiban Han'ın lakabı.
İ. 140a/3
i.+ dın 143a/6
- İmâmü'z-Zamân ve Halîfetü'r-Raḥmân -1-** Şiban Han'ın lakabı.
İ. 70a/8, 140a/8, 147b/1
- İmgen -3-**
İ. 72b/8, 73b/1
İ.+ ı 85b/7
İ.+ niġ 73b/3
- İmil -1-**
İ. 47b/17
- İmil Hıvâce -2-**
İ. 81b/17, 82a/12
- İmil Kuçin -1-**
İ.+ niġ 77a/17
- İmîn Bik -1-**
İ. 74b/15
- İmîn Hıvâce -1-**
İ. 119a/11
- İmnek -1-**
İ. 70a/19
- İnalçı -1-**
İ. 16b/3
- İnġe -1-**
İ. 83b/16
- İnġe Polad -2-**

- İ. 74b/13
İ.+ niġ 74b/16
İnġe Temür -1-
İ. 81b/13
İrānşāh -1- Geyhatu Han'ın oġlu.
İ. 111b/15
İrān Bik -1-
İ. 74b/12
İrānşāh -1-
İ. 74b/3
İrġin Kōrġı -1- Geyhatu Han'a bahşılar tarafından verilen isim.
İ. 111b/12
İrġen -1-
İ. 12a/5
İrġin Eskep -1-
İ. 84b/10
İrġin Kıl -2-
İ. 84b/12
İ.+ niġ 84b/13
İrkeġün -1-
İ. 87a/16
İsā -2-
İ. 70b/2
İ.+ dın 70b/2
İsal -1-
İ. 83b/11
İsen Buġa -2-
İ. 81b/17, 82a/4
İsen Buġa -3-
İ. 19a/10, 84a/12
İ.+ niġ 84a/12
İsen Hātun -1- Geyhatu Han'ın eşı.
İ. 111b/14
İsen Kūl -1-
İ. 70a/18
İsen Polad -1-
İ. 83b/5
İsen Sultān -1-
İ. 74a/18
İsen Temür -4-
İ. 81a/18, 81b/14, 83a/2, 83b/16
İsfendiyār -1- Rūstem'den sonra kimsenin ġeçmeye cesaret edemediġi tehlikeli yolu ġeġen İrānlıları kahramanı. Rūstem'le yaptıġı savşata ölmüştür. Divan şiirinde kahramanlık sembolü olarak anlatılır.
İ. 122a/11
İsin -1- Metne ġöre Coġı Han'ın nesli kalmayan oġullarından.
İ. (şu' be-i İ.) 71b/18
İsī Dervīş -1-
İ. 81b/14
İskender -8- 1. Makedonyalı büyük hükümdar.
İ.+ niġ 29a/1
2. İ. 72b/18, 82a/15, 83b/19, 84a/17, 84b/9, 84b/10
İ.+ niġ 29a/1, 84a/3
İslām ġāzī -1-
i. 71b/6
İsmā' il -3-
İ. 71b/6, 83a/2
İ.+ niġ 83a/19
İsmā' il Hıvāce -1-
İ. 83a/19
İsmā' il Sāmānī -1-
İ. 69b/12

İšten -1-

İ. 71b/17

İtek Sultân -4- Şiban Han'ın düşmanlarından.

İ. 125b/14, 126a/14, 126b/3, 129a/5

İtürgen -1-

İ. 30b/1

İt Barağ -3-

İ. 9b/2, 9b/7, 9b/9

İt İmgen -1-

İ. 71a/9

İt Kul -2-

İ. 81a/4, 81b/16

İv Aqlanan -1-

İ. 27a/7

İzed -2- Tanrı, Allah.

İ. 120a/4, 144a/13

‘İzzü’ d-dīn -1-

‘İ. 56b/6

‘İzzet -1-

‘İ. 73a/6

Qabakçı -1-

Q. 83a/19

Qabal Sultân -1-

Q. 83a/8

Qaban -3-

Q. 84a/11, 89a/4

Q.+ nīng 84a/11

Qaban Ahtaçı -1- Argun Han'ın ölümünün ardından tahta çıkması için Gazan Han'ı haberdar edip almaya giden komutan.

Q.+ nı 111b/8

Qaban Ulan -1-

Q. 70b/3

Qabilşāh -1-

K. 81a/3

Qabul Han -5- Cengiz Han'ın dedesi Bartan Bahadır'ın babası.

Q. 13a/14, 19b/3, 39a/15

Q.+ nīng 13a/18, 20b/16

Qaçıyun -1-

Q. 21a/17

Qaçir -1-

Q. 59b/17

Qaçı -1-

Q. 18b/9

Qaçı Mergen -3- Metne göre Uçam Bogrul'un babası ve Cengiz Han'ın on altıncı kuşak atası.

Q. 39b/2, 40a/19

Q.+ nīng 39b/3

Qadağa -1-

Q. 81b/1

Qadağan -1-

Q. 67a/14

Qadağan Hatun -1-

Q.+ dın 67b/10

Qadağ -5- Çağatay Han'ın yedinci oğlu.

Q. 69b/5, 71a/1, 83b/5, 89a/9

şu‘be-i Q. 71a/1

Qadağ Temür -1-

Q. 83b/14

Qadan -9- Ögeday Han'ın oğlu.

Q. 59b/19, 60a/4, 60a/10, 60a/11, 60a/13, 61b/16, 62a/4, 62a/6, 97b/10

Qadan Kebte’ül -1-

Q. 32b/13

Qadan Tayşı -2-

Q. 21a/1

Q.+ niŋg 21a/3

Qādir -1- Tanrı, Allah.

Q. (Q.-i Perverdigār) 141b/6

Qādir Berdi -2-

Q. 72b/19, 84a/6

Qalçatay -1- Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.

Q. 113a/1

Qali'udar -3-

Q.+ nı 25b/8, 30a/10

Qalıqudar

Q. 25a/16

Qamaç -1-

Q. 70b/19

Qamar Taġu -1-

Q. 84a/1

Qamerü'd-dīn -3-

Q.+ ġa 38a/6

Q.+ ge 38a/7

Q.+ ni 37b/9

Qamış Hatun -1-

Q. 15b/10

Qanber -1-

Q. 75a/6

Qanber 'Alī -1-

Q. 125a/17

Qapan -1-

Q. 56b/18

Qapar Big -1- Nayman boyundan şiban Han'ın komutanı.

Q. 136b/10

Qaplançı -1- Teküder Ahmet'in oġlu.

Q. 109a/13

Qaraça -4-

Q. 57b/6, 57b/11, 57b/17

Q.+ nı 57b/13

Qaraçar -4- Ögeday Han'ın dördüncü oġlu.

Q. 42b/9, 48b/11, 72b/7

Q.+ niŋg 96b/4

Qaraçar Beg -5- Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Ögeday Han'a tayin ettiği Barulas boyundan komutan.

Q. 42b/7, 42b/10, 42b/16

Q.+ ge 42b/18

Q.+ ni 42b/6

Qaraçi -1-

Q. 121b/3

Qaraçin Bahadır -5- Ebul Hayr Han'ın kökeltaşı Derviş Hüseyin'in lakabı.

Q. 121b/11, 121b/15

Q.+ ġa 121b/4, 121b/19

Qaraçin

Q. 121b/1

Qaraçin Etke -1-

Q. 123b/15

Qara Evli -1-

Q. 5a/15

Qarakız -2-

Q. 72b/13

Q.+ niŋg 72b/13

Qarak Ulan -1-

Q. 70b/9

Qarançı -1-

- Q. 35b/8
- Qararçar Beg -1-**
- Q. 42b/3
- Qaratal -1-**
- Q. 36a/12
- Qara Han -9-** Oğuz Han'ın babası.
- Q. 6b/2, 7b/18, 7b/19, 8b/10, 8b/15, 9a/3, 71a/4
- Q.+ nıng 6b/3, 112a/2
- Qara Hülegü -6-** Çağatay Han'ın oğlu Mitügen'in büyük oğlu. Möngü Han tarafından kardeşini öldürüp Çağatay ulusunun başına geçmesi için görevlendirilmiş ancak yolda ölmüştür.
- Q. 86b/9, 86b/16, 87a/2
- şu' be-i Q. 83b/3
- Q.+ din 88a/4
- Q.+ ga 86b/14
- Qara İvli -1-**
- Q. 10b/19
- Qara Kesek -2-**
- Q. 72a/9, 73b/2
- Qara Köz -1-**
- Q. 126a/9
- Qara Kutulku -1-**
- Q.+ nıng 13a/17
- Qara Küçük -1-**
- Q. 84b/10
- Qara Mengetü -1-**
- Q. 14b/11
- Qara Noqay -2-**
- Q. 101a/4
- Qara Noyan -1-**
- Q. 24a/4
- Qara Seyyid -1-**
- Q. 126a/8
- Qarçar -1-**
- Q. 71b/14
- Qardebaş -1-**
- Q. 74a/11
- Qardoğmuş -1-** Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.
- Q. 113a/1
- Qarı Sayram -1-**
- Q. 7b/13
- Qarkın -4-**
- Q. 5b/1, 6b/12, 7a/2, 10b/18
- Qarün -1-** Kuran'da da bahsi geçen Hz. Musa zamanında yaşamış zengin kişi. Klasik edebiyatta zenginliğin ve cimriliğin ifadesi için kullanılmıştır.
- Q. 139a/16
- Qasım -5-**
- Q. 70b/5, 70b/16, 73a/9, 75a/5, 126b/2
- Qasım Han -4-**
- Q. 73b/12, 121b/18
- Q.+ ga 121b/16
- Q.+ nı 121b/18
- Qasım Sultân -7-** Şiban Han'ın düşmanlarından.
- Q. 125b/13, 126a/13, 128a/7, 128a/14, 129a/5, 148a/6
- Q.+ ga 128a/6
- Qatakçu Eçe -1-**
- Q. 75a/11
- Qatlubay -1-**
- Q. 72a/4
- Qaydi Sultân -1-**

Q. 83a/2
Qaydu -49- Ögeday Han'ın Kaşı'den olan torunu. Möngü Han'a danışmanlık ve orduda komutanlık yapmıştır. Kubilay Kaan ile Arık Böke'nin taht mücadelesinde Arık Böke'nin tarafında olmuştur.

Q. 48a/5, 48a/8, 48b/15, 49a/1, 49a/2, 49a/7, 49a/11, 49b/1, 49b/6, 49b/7, 49b/9, 49b/10, 50a/5, 66a/19, 66b/4, 66b/5, 66b/7, 66b/16, 67a/1, 88a/14, 89a/1, 89a/11, 106a/11, 106a/17, 106b/1, 106b/3, 106b/14, 107a/9

Q.+ nıng 49a/4, 49a/7, 49b/12, 49b/15, 49b/17, 50a/1, 50a/16, 88a/15

Q.+ nı 20b/7, 48b/16, 49b/10

Q.+ ğa 7b/15, 11b/18, 11b/19, 49a/19, 49b/7, 88a/12, 106b/2, 107a/10

Q.+ dın 107a/5, 107a/10

Qaydu Han -6- Cengiz Han'ın altıncı kuşaktan atası. Moğollar arasında *borkay* ünvanını almıştır.

Q. 21a/12, 39a/17

Q.+ nıng 11b/8, 20b/1, 20b/5, 21b/1

Qayı -3-

Q. 5a/15, 6b/9, 10b/18

Qāyil Temür -1-

Q. 81a/9

Qaymış Hatun -2- Güyük Han'ın eşi.

Q. 48a/2

Q.+ dın 48a/3

Qaytmış İgeçi -1- Abaka Han'ın eşi. Argun Han'ın annesi.

Q.+ dın 110b/14

Hüsämü'd-Din Kay[me]ri -1-

Q. 56b/5

Qazan -5-

Q. 67b/7, 74a/5, 75a/16, 81a/14, 82a/9

Qazantur -1-

Q. 70b/1

Qazan Sultān -2-

Q. 81a/3

Q.+ nıng 81a/4

Qāzı Çakmak -1-

Q. 125b/19

Qa'anbay -2-

Q. 69b/16

Q.+ nıng 69b/17

Qa[çqa] -1-

Q.+ nı 79b/4

Kebek -3-

K. 72b/18, 84a/13

K.+ nıng 72b/19

Kebekçi -1-

K. 84b/13

Kebekřāh -1-

K. 81a/2

Kebek Han -2-

K. 81b/17, 82a/5

Ked-İskep? -1-

K. 84a/13

Kegen Buqa -2-

K. 81b/17, 82a/11

Keher Çağan -1-

K. 60b/18

Kehtey Noyan -9- Cengiz Han'ın ordunun sol kolunda yer alan büyük komutanlarından. Han gece rüya görüp bunun üzerine İbaka Beki'yi bu komutana vermiştir.

K. 22b/5, 22b/8, 22b/17, 23a/4,
23a/6

hezāre-i K. 33a/9

K.+ ğa 61b/3

K.+ [ġa] 23a/9

K.+ niġ 22b/17

Kehter Bitigçi -1- Dörben boyundan Argun Han'ın kayın pederi. Kızı Kultan ile Gazan Han evlenmiştir.

K.+ niġ 112a/15

Kekeçü -1-

K. 75a/8

Keldi Big -1-

K. 73b/12

Kelmiş Ağa -5-

K. 91a/15, 91a/17, 91b/6

K.+ dın 80b/12

K.+ niġ 68b/17

Kelmiş Hatun -1-

K.+ niġ 80b/11

Keltürmiş -1- Teküder Ahmet'in kızı.

K. 109a/14

Kembay -1-

K. 129a/12

Kembü Dorci -1-

K. 84a/15

Kemmele -2-

K. 98b/7

K.+ ni 99b/9

Kendü Çine -2-

K. 20b/11

K.+ niġ 20b/19

Kereçü -1-

K. 33b/4

Kereyce -1-

K. 72b/14

Kerim Berdi -2-

K. 72b/18, 73a/1

Kerme -1-

K. 84b/13

Kermek? -1-

K. 145a/15

Kermügen Hatun -1- Gazan Han'ın dördüncü eşi. Kutluk Timur'un kızıdır.

K.+ ni 113a/18

Kesek Kuşçı -2- Möngü Han'ın nökeri. Şiramun ve bazı şehzadelerin Möngü Han üzerine yürüdüklerini öğrenip durumu Möngü Han'a güçlkle iletmiş ve muhtemel bir saldırının önüne geçmiştir.

K. 96b/6, 96b/8

Kesel İske -1-

K. 60a/9

Keşmır Bahşı -1- Baydu'nun Gazan Han'a gönderdiği elçi.

K.+ ni 114b/12

Kete Noyan -1- Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Coçi Han'a tayin ettiği Besütay boyundan komutan.

K. 42a/6

Ket Buğa Noyan -10- Hülagü Han'ın komutanı. Suriye'nin fethinde görevlendirilmiş, ancak Ayn-ı Calut'ta Kutuz komutasındaki Memlük ordusuna yenilmiş ve savaşta öldürülmüştür.

K. 101b/18, 104a/2

Ket Buğa

K. 104a/14, 104a/16, 104b/1

K.+ ğa 104a/19, 104b/8

K.+ ni 104a/18, 104b/6

- Ket Buğa Noyan**
K. 104a/15
- Keyek -1-**
K. 74a/13
- Keyhüsrev -2-**
K. 36b/4, 37a/2
- Keyik Temür -1-**
K. 81b/13
- Ƙıdan -1-**
Ƙ. 69a/1
- Ƙılıç Bay Bahadır -1-**
Ƙ. 119a/19
- Ƙılıç Ƙara -1-**
Ƙ. 30b/9
- Ƙılık Şeyh -1-**
Ƙ. 74b/7
- Ƙınık -4-**
Ƙ. 5b/9, 6b/12, 11a/4, 11a/11
- Ƙıpçak -22-** Ögeday Han'ın oğlu Kadan Oğul'un oğlu.
Ƙ. 9b/6, 67b/17, 88a/16, 88a/19, 88b/2, 88b/4, 88b/8, 88b/10, 88b/17, 101a/8, 106b/5, 106b/7, 107a/8
Ƙ.+ ğa 88b/2
Ƙ.+ nı 9b/9, 78a/8, 106b/9, 106b/13
Ƙ.+ nıñ 88b/1, 88b/13, 106b/1, 106b/9
- Ƙıpçaktay -1-**
Ƙ. 84a/17
- Ƙırcın -1-**
Ƙ. 30a/1
- Ƙıriltuğ -1-** bkz. Targutay Ƙıriltuğ
Ƙ.+ nı 18b/4
- Ƙırk Biş Behräm H'âce -1-**
- Ƙ. 119a/18
- Ƙır Buğa Big -2-**
Ƙ. 37b/8, 37b/15
- Ƙışlık -2-**
Ƙ. 119a/6, 124a/4
- Ƙışlık Beg -1-** Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Ögeday Han'a tayin ettiği Süldüs boyundan komutan.
Ƙ.+ ni 42b/5
- Ƙıyağ Hatun -5-**
Ƙ. 80b/16
- Ƙıyağ**
Ƙ. 80b/14
- Ƙıyan Hatun**
Ƙ. 80b/17
- Ƙızık -2-**
Ƙ. 6b/12, 10b/19
- Ƙike -1-**
K. 74a/18
- Ƙil Muhammed -1-**
K. 70a/15
- Ƙines -1-**
K. 71a/16
- Ƙiñitay Ƙotan Noyan -2-**
K. (hezâre-i K.) 34a/14
- Ƙiñkıyaday Noyan**
K. (hezâre-i K.) 32a/14
- Ƙiñsü -1-**
K. 101a/2
- Ƙiran -1-**
K. 56b/9
- Ƙirdi Buğa -1-**
K. 72a/3

Kirek -1-

K.+ niġ 62a/7

Kiri Tariġek Bahadır -1-

K. 119a/11

Ķoday Reġġü -1-

Ķ. 51b/16

Ķodun Orcaġ -1-

Ķ. 16a/2

Ķomutegüder -1-

Ķ. 51b/16

Ķonġı -7-

Ķ. 12a/12, 69b/6, 66b/10, 71b/16

şu' be-i Ķ. 71b/9

Ķ.+ niġ 67a/6, 67a/8

Ķoġkıran -2-

Ķ. 65b/19, 67b/14

Ķoġkıyaday -1-

Ķ (Şad-i Ķ.) 32a/3

Ķoġkırtay -1- Hülagü Han'ın Aġuca İgeġi adlı kumasından olan dokuzuncu oġlu.

Ķ. 101a/15

Ķoġkırat Hatun -1- Hülagü Han'ın on ikinci oġlu Hülaġü'nün annesi.

Ķ.+ dın 101b/3

Ķontar -1-

Ķ. 81a/14

Ķoġkırtay -9- Teküder Ahmet zamanında Argun Han'la ittifak yapan komutan.

Ķ. 109b/5, 109b/6

Ķ.+ nı 109b/3, 109b/11, 110b/12

Ķ.+ niġ 109b/3, 110b/5, 110b/9, 110b/10

Ķori -3-

Ķ. 81b/3

Ķorıday Bahadır -1- Kubilay Kaan'ın beşinci oġlu.

Ķ. 98b/10

Ķor Buġa -1-

Ķ. 62b/13

Ķoşġı -1-

Ķ. 7b/15

Ķoşıġay -1-

Ķ. 84a/8

Ķoşun Noyan -6- Ķaġatay Han'ın komutanlarından. Metne göre Cengiz Han'ın fetihlerini iyi bilip anlattıġı ifade edilmektedir. Aynı zamanda Vezir adlı Ķaġatay Han'ın naibinin arasındaki olaylar anlatılmaktadır.

Ķ. 89a/18, 89b/3, 89b/8

Ķ.+ ġa 89a/17

Ķ.+ niġ 89b/2

Ķoşun

Ķ.+ dın 89b/13

Ķotan -1-

Ķ. 83b/11

Ķoyunġı -1- Abaka Kaan'ın Türkistan'a sefere yolladıġı komutanlardan.

Ķ. 106a/16

Ķ.+ nı 106a/14

Ķo'a Maral -1- Metne göre Cengiz Han'ın on dokuzuncu kuşak atası. Buka Han'ın babası.

Ķ. 40b/1

Ķöġek -1-

K. 101b/4

Ķöġküġı Sultān -2- Ebul Hayr Han'ın oġullarından.

K. 70a/6, 70a/14

Köçü -4- Ögeday Han'ın üçüncü oğlu.
Ögeday Han'dan önce ölmüştür.

K. 48b/2, 48b/5, 48b/6, 58b/17

Köçü Hatun -1-

K. 69a/2

Kökçin Hatun -2-

K.+ dın 99b/4

K.+ ğa 100b/1

Kökçin Ürünğtaş -1- Möngü Han'ın
Kutukuy'dan olan ikinci oğlu.

K. 95b/11

Kökçü -1- Kubilay Kaan'ın dokuzuncu
oğlu. Arık Böke ile mücadele etmiş ve
yirmi yaşında ölmüştür.

K. 98b/13

Kökçü Bahadır -1-

K. 24a/9

Kökday -1-

K. 51a/11

Kökeçi -2-

K. 69a/17

K.+ niñg 69a/17

Kökeçin -3-

K. 67b/18

K.+ din 68a/3, 68a/4

Kökeçin Hatun -1- Gazan Han'ın beşinci
eşi.

K.+ nı 113a/18

Kökelün -1-

K. 67a/7

Köki Noyan -1-

K. (hezäre-i K.) 33a/1

Kökteni -1-

K. 67a/14

Köküçi -2-

K. 19a/9, 19a/11

Kök Han -3- Oğuz Han'ın dördüncü
oğlu.

K. 5b/1, 6b/8, 11a/2

Kök Temür -1-

K. 81a/12

Kölge -1- Gazan Han Abaka Han'ın
yanında kalmaya başladığında Argun
Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on
nökerinden birisi.

K. 113a/1

Könçek -18-

K. 12a/14, 68b/12, 72b/14,
81b/16, 73a/3, 79b/8, 81b/1984a/12,
109a/14

K.+ niñg 81b/19

Könçi Dorci -1-

K. 84a/14

Köpek Big -2- Kusçı boyundan Şiban
Han'ın komutanı.

K. 136b/10, 148a/15

Körgüz -17- Uygurlardan bey. Nupsal'ın
ölümünün ardından bulunduğu
bölgeye hakim olmak için
mücadele etmiş ancak ağzına
toprak doldurularak
öldürülmüştür.

K. 62b/4, 62b/6, 62b/9, 62b/14,
62b/18, 62b/19, 63a/8, 63a/9, 63a/17,
63b/2, 63b/7, 63b/9

K.+ ge 63a/15

K.+ ni 58a/16, 63b/12

K.+ niñg 62b/3, 62b/15

Köten -9- Ögeday Han'ın ikinci oğlu.

K. 12a/14, 48a/10, 95b/3, 95b/5

K.+ ğa 94b/13, 94b/16

K.+ niñg 48a/15, 48a/19, 49a/6

Köyeng -1-

- K. 11b/14
- Ḳuban -1-**
Ḳ. 47b/16
- Ḳubançı -3-**
Ḳ. 66a/4, 66a/16
Ḳ.+ nıñg 66a/9
- Ḳubilay -5-**
Ḳ. 27a/15, 43a/9, 81b/16, 84a/18, 98a/18
- Ḳubilay Ḳa'an -59-** Cengiz Han'ın Toluy Han'dan olan torunu. Yuan Hanedanının kurucusu.
Ḳ. 11b/17, 18b/8, 20b/16, 22a/17, 23a/13, 23a/15, 29a/12, 32a/15, 48a/19, 48b/19, 49a/9, 49a/14, 49b/1, 86b/19, 87a/3, 87a/8, 91a/10, 91b/4, 91b/8, 91b/15, 92a/9, 92a/12, 96b/1, 97a/13, 97b/12, 97b/17, 97b/19, 98a/4, 98a/14, 98a/19, 98b/16, 99a/2, 99b/1, 99b/3, 99b/10, 99b/12, 100a/1, 105b/12
dāsītān-ı Ḳ. 98a/15
Ḳ.+ nıñg 19a/12, 49a/1, 87a/11, 98b/4, 98b/7, 98b/9, 99a/15, 99a/16
Ḳ.+ nı 48b/9, 97a/16
Ḳ.+ ğa 27b/8, 87b/14, 95b/16, 99b/16
Ḳ.+ dın 99b/7
- Ḳubilay Ḳan**
Ḳ. 49a/19, 49b/4, 49b/7, 91b/16
Ḳ.+ ğa 15a/17
- Ḳubilay Ḳorçı -1-**
Ḳ. 27b/7
- Ḳubilay Noyan -2-**
Ḳ. 24a/6
Ḳ (hezāre-i Ḳ.) 34b/14
- Ḳuça -2-**
Ḳ. 41a/3
- Ḳ.+ nıñg 41a/5
- Ḳuçan -1-** Argun Han'ın Tebriz'de rahatsızlandığında yanında bulunan üç kişiden biri.
Ḳ. 111a/16
- Ḳuçı -1-**
Ḳ. 29b/3
- Ḳuçın Beki -1-** Cengiz Han'ın Börte'den olan kızlarından.
Ḳ. 40b/14
- Ḳudaş -1-**
Ḳ. 71b/6
- Ḳuday -1-**
Ḳ. 81b/1
- Ḳudğan Noyan -1-**
Ḳ.+ nı 98a/11
- Ḳudu -5-**
Ḳ. 15a/17, 15b/2, 15b/5, 15b/15, 29a/4
- ḲuduḲan -1-**
Ḳ. 69a/1
- ḲuduruḲdur -1-**
Ḳ. 12a/4
- Ḳuduz -4-** Hūlagū Han zamanında Memlūk sultanı. Moğollarla savaşmış ve Ayn-ı Calut'ta Ket Buga Noyan komutasındaki Moğolları büyük bir mağlubiyete uğratmıştır.
Ḳ. 104a/10
Ḳ.+ ğa 104a/3, 104a/14
Ḳ.+ nıñg 104a/12
- Ḳuduz Ḳalça -1-**
Ḳ. 33b/15
- Ḳuha Noyan -1-**
Ḳ. 33a/13

ulan atun -4- Tayirsun'un kızı. Cengiz Han'ın muteber olan beş eşinden ikincisi.

. 15b/11, 40b/17, 47b/10

.+ a 32a/2

ulu -13-

. 14b/10, 65b/18, 67a/10, 78b/11, 78b/13, 102b/17

.+ nı 14b/13, 67a/10, 78a/6

.+ nıng 67b/1, 67b/4, 67b/6, 67b/10

ulan -1-

. 51a/4

ultak gei -1- Argun Han'ın kuması. Kutluk Buka'nın kızıdır. Gazan Han'ın annesidir.

. 110b/18

ultan -1- Metne gre Argun Han'ın on iki yaşıdayken aldıı eşi, Gazan Han'ın annesi. Drben boyundan Kehter Bitigi'nin kızıdır.

. 112a/15

ultay geidin -1- bkz. Kultak gei.

. 110b/19

ultuan Mergen -1-

. 15b/3

uluk -1-

. 70b/19

ulun Saal -1- Metne gre Alan Ko'a'nın babası.

. 39b/5

ul Amed -1-

. 70b/10

ul Derviş Bahadır -1-

. 123b/19

ul Muammed -1- Şiban Han Otrar'ı aldıından Sabran hakimi. Otrar'ın

alınmasının ardından halk kendiliğinden Sabran'ı Şiban Han'a teslim etmiştir.

.+ ni 127b/5

ul Muammed Seyyid -1-

. 144b/8

ul Muammed Taran -4-

. 127a/19, 127b/11, 127b/13

.+ nı 128a/17

ul Seyyid Mırz -1-

.+ nıng 148b/9

unukbal -1-

. 114a/9

undaay -1-

. 12a/5

undur abalık -1-

. 135a/12

unaş Big -1- Kuşı boyundan Mahmud Bahadır Sultan'ın komutanı.

. 148a/15

upur an -1-

. 57a/8

uran -1- bkz. Muur uran

. 24a/11

uril Bahadır -1-

. 21a/10

urtaı -1-

. 67b/3

urta -6- Ahmed Tenbel'in kekeldaşı.

. 69b/5, 71a/17, 73b/1, 143a/9

u' be-i . 71a/15

urtaık -1-

. 72a/19

urtuin -1-

.+ din 68a/3

Ḳurtuḳa -2-	Ḳ. 72b/8, 72b/9	Ḳ. 73b/4	Ḳ.+ niḡ 73b/16
Ḳurulay Aḥmed -1-	Ḳ. 70b/13	Ḳutluḡ -1-	Ḳ. 83a/17
Ḳurultay -1- [Moğ] Büyük toplantı, meclis.	Ḳ. 83a/7	Ḳutluḡ ‘Azīz Cānī -1- Sultan Hüseyin Mirza'nın diğeri ismi.	Ḳ. 119a/5
Ḳurumṣi -4-	Ḳ. 65b/18, 67b/13, 97b/10, 101b/6	Ḳutluḡ Ḥvāce -1-	Ḳ. 83b/7
Ḳurumṣi Güregen -1-	Ḳ. 115a/15	Ḳutluḡ -1-	Ḳ. 83a/15
Ḳuṣ -1-	Ḳ. 60b/4	Ḳutluḡan -1-	Ḳ. 101b/9
Ḳuṣaḳun [Cu]suḳ -1-	Ḳ (hezāre-i Ḳ.) 33b/21	Ḳutluḡṣāh Noyan -1-	Ḳ.+ nı 115b/9
Ḳuṣçı -3-	Ḳ.+ nı 123a/2	Ḳutluḡ Buḡa -4-	Ḳ. 35b/1, 67b/3, 67b/8
	Ḳ. 96b/11, 128a/16,		Ḳ.+ ḡa 35b/2
Ḳuṣçı Ḳaraçin Dīvān -1-	Ḳ. 138b/18	Ḳutluḡ Buḡa -6-	Ḳ. 69b/9, 74b/10, 74b/18, 83b/6, 110b/18
Ḳuṣçı Ḳara Kōz -1-	Ḳ. 125b/10		Ḳ.+ niḡ 69b/9
Ḳuṣi -1-	Ḳ. 84b/11	Ḳutluḡ Buḡa Bahadır -1-	Ḳ. 119a/7
Ḳuṣḳay -1-	Ḳ. 97b/10	Ḳutluḡ Ḥvāce -1-	Ḳ. 81b/18
Ḳuṣmaḳ -2-	Ḳ. 83b/15	Ḳutluḡ Melik -1-	Ḳ. 82b/5
Ḳutan Noyan -1- Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Coçi Han'a tayin ettiği Kingitay boyundan komutan.	Ḳ. 42a/5	Ḳutluḡ Nigār Ḥanım -1-	Ḳ. 82b/12
Ḳutlu Bik -2-		Ḳutluḡ Sulṫān Ḥanım -1-	Ḳ. 82b/18
		Ḳutluḡṣāh -1-	Ḳ. 83b/6

Ꞗutlu[Ꞗ]şāh -2-

Ꞗ. 114b/7, 115a/17

ꞖutluꞖ Temür -8- Argun Han'ın kızı.

Ꞗ. 67b/3, 73b/3, 81a/11, 83b/13, 83b/14, 111a/2

Ꞗ.+ niᅇg 81a/17

ꞖutluꞖ Temür -8- Gazan Han'ın dördüncü eşi Kermügen Hatun'un babasıdır.

Ꞗ. 113a/18

ꞖutluꞖ Temür ibni Açıᅇi -1-

Ꞗ. 81a/17

ꞖutluꞖ Temür Güregen -1-

Ꞗ.+ niᅇg 105b/6

ꞖutluꞖ Timür -1-

Ꞗ. 83a/11

ꞖutluꞖ Zamān -1-

Ꞗ. 73a/18

Ꞗutu Baᅇa -1-

Ꞗ. 83a/15

Ꞗutubay KıriltuꞖ -1-

Ꞗ. 21a/8

Ꞗutu Buᅇa -2- 1. Kubilay Kaan'ın oᅇlu.

Ꞗ. 91b/18

2. 83a/13

Ꞗutuᅇaᅇ -1-

Ꞗ. 74b/19

Ꞗutuᅇin -2-

Ꞗ. 67b/19

Ꞗ.+ din 68a/3

Ꞗutuᅇan -1-

Ꞗ.+ niᅇg 68b/12

Ꞗutuᅇa Beki -1-

Ꞗ. 28b/16

Ꞗutuᅇa Biki -1-

Ꞗ. 16b/2

Ꞗutuᅇta -1-

Ꞗ. 28a/17

Ꞗutuᅇtu -6- Toluy Han'ın oᅇlu.

Ꞗ. 12a/4, 82a/19, 91a/10, 91a/14, 98b/14

[Ꞗutuᅇtu]

Ꞗ. 12b/3

Ꞗutuᅇtu -5- Kubilay Kaan'ın Baba Hatun'dan olan onuncu oᅇlu.

Ꞗ. 98b/14

Ꞗutuᅇu -9-

Ꞗ. 14a/14, 14a/16, 14b/1, 14b/6, 66a/17

Ꞗ. birle 14a/13

Ꞗ.+ ni 14a/15, 58b/17

Ꞗ.+ niᅇg 14b/9

Ꞗutuᅇuy -3-

Ꞗ. 65b/19, 67b/16

Ꞗ.+ niᅇg 68a/1

Ꞗutuᅇuy ᅇatun -2- Mōᅇgü Han'ın baş eşi, Uluday'ın kızı.

Ꞗ. 95b/10

Ꞗ.+ din 68b/16

Ꞗutuᅇu Beki -1-

Ꞗ. 32b/15

Ꞗutuᅇu Buᅇa -1-

Ꞗ. 24a/6

Ꞗutuᅇu Noyan -2-

Ꞗ. 13b/17

Ꞗutulᅇa -1-

Ꞗ.+ niᅇg 21a/4

Ꞗutulᅇa -1-

Ç. 29b/3
Çutulun Çaka[n] -1-
Ç. 49b/14
Çutun Çaka -1-
Ç. 50a/3
Çutun Çalça -1-
Ç. 24a/3
Çutuy Hatun -5- Hülâgü Han'ın eşi.
Ç. 27a/5, 68b/14
Ç.+ dın 101a/5, 101a/11, 109a/9
Çuvatdıç -1-
Ç. 71b/6
Çuyatmış -2-
Ç. 84a/15
Ç.+ nıng 84a/17
Çuyruçuk -2-
Ç. 74b/10, 75a/1
Çuyuldar Seçen -6- Cengiz Han'ın büyük komutanlarından. Kalaçin Elet'te Ong Han'la yapılan büyük savaşta büyük yararlılıklar göstermiştir.
Ç. 22a/1, 22b/9
hezâre-i Ç. 33a/17
Ç.+ nıng 22a/18, 22b/5, 34a/1
Küçek -1-
K. 72b/18
Küçlük Han -1-
K. 26a/18
Küçük -2- Teküder Ahmet'in kızı.
K. 67a/18, 109a/13
Küçük Unçuçı -1-
K. 109b/7
Küçüm Sultân -1-
K. 130a/6

Küç Temür -1-
K. 71b/17
Külbolat -9- Çin Timur'un ölümünün ardından Körgüz ile ittifak yapıp taht mücadelesine girişmiştir. Ancak Buhara'da Sayın Melikşah'ın verdiği toydan çıktığında fedayiler tarafından bıçaklanarak öldürülmüştür.
K. 57b/10, 58a/3, 58a/8, 58a/16, 62b/17, 63a/3, 63a/4
K.+ nı 58a/12
K.+ ga 62b/3
Külegen Yorçı? -1-
K. 43a/13
Külgen -6- Cengiz Han'ın beşinci oğlu.
K. 15b/11, 60a/4, 60a/5
hişşe-i K. 34b/13
K.+ ga 34b/16
Külegen
K.+ ni 44b/9
Künce -1-
K. 73b/4
Künçek -2-
K. 71a/11, 71a/12
Kündelen Mançutay -1-
K. 72b/1
Küne Şiri -1-
K. 84b/1
Künü Mergen -2- Dürlikin Moğolların atası kabul edilen Dobun Bayan'ın babası.
K.+ nıng 39b/1, 40a/17
Kün Han -3- Oğuz Han'ın birinci oğlu.
K. 5a/13, 6b/8, 10b/17
Kürke -1-

- K. 74a/15
- Kürkü Noyan -1-**
K.+ nı 14a/19
- Kür Han -9-**
K. 6b/3, 7a/2, 7b/18, 25a/1, 26b/1, 26a/19, 31a/2
K.+ ğa 26a/19, 30b/14
- Kür Kıçık -1-**
K. 71b/16
- Küşlük Han -2-**
K.+ ğa 26b/4, 31a/9
- Küteni -1-** Möngü Han'ın İlçigin boyundan olan kuması.
K. 95b/15
- Küylük -8-**
K. 66b/5, 68a/2, 72a/13
K.+ din 66a/17
K.+ ke 66b/9
K.+ ni 66b/4, 66b/8
- Küylük Bayan**
K. 67a/1
- Küz Han -4-** bkz. Kür Han
K. 6b/3, 7b/18
K.+ dın turur 7a/2
K.+ nıñg 8a/12
- Kü'egen -2-**
K. 40b/19
K.+ niñg 41a/1
- Lala -1-**
L. 82a/8
- La'1 Big -1-**
L. 74b/1
- Lenbe -1-** Kubilay Kaan'ın bahşılardan.
- L. 99a/17
- Liñgum -1-** bkz. Çarağa Liñgum
L. 20b/10
- Loqmān Big -1-**
L. 125a/17
- Lūṭ -1-** Kuran'da ateşte pişirilmiş balçıkla helak edilen kavme gönderilen peygamber.
L. (qavm-i L. 53a/13)
- Macar -8-** 1. Gazan Han Abaka Han'ın yanında kalmaya başladığında Argun Han'ın Gazan Han'ın yanına verdiği on nökerinden birisi.
M. 113a/1
2. M. 69b/6, 72a/11, 72a/18
şu'be-i M. 71b/8
M.+ nıñg 72a/18
- Maḥdūm Sultān -1-**
M. 82b/8
- Maḥmūd -8-**
M. 70a/14, 70b/9, 70b/10, 75a/5, 83b/7, 83b/8, 118a/10, 148a/13
- Maḥmūdek Han -4-**
M. 70b/15, 73a/8
M.+ nıñg 70b/16, 73a/9
- Maḥmūd Bahadır Sultān -9-** Şah Budag Han'ın oğlu.
M. 125a/13, 147b/1
dāsiṭān-ı M. 147a/2
zıkr-i ḥavātīn-i M. 148b/2
M.+ nıñg 138b/4
M.+ ğa 134a/16
- Maḥmūd Bahadır**
M. 125b/5, 148a/2, 148a/6
- Maḥmūd Han -2-**

M. 73b/10

M.+ nıng 73b/11

Maḥmūd Sultān -28- Lakabı bahadır olan Şah Budag Han'ın oğlu. Şiban Han'ın kardeşidir.

M. 70a/12, 119b/13, 121a/12, 128a/7, 128a/15, 130a/13, 132b/10, 134b/16, 141a/2

M.+ ğa 122b/5, 127b/4, 129a/10

M.+ nı 126a/5, 128a/19, 130a/11, 148a/7, 148a/10

ḥazret-i M. 140b/17

Maḥmūd Sultān Bahadır

M. 125a/1, 127b/3, 127b/7, 128b/10, 130a/9, 134a/13

M.+ nı 125b/11, 127b/2, 128a/6, 128a/14

Maḥmūd Tarḥan -1-

M. 133b/15

Māh Sultān -1-

M. 83a/3

Maḥtum Sultān -1-

M. 73b/8

Maḥuday -1-

M. 67a/9

Mamaḳ -1-

M. 70a/2

Mamḳı -2-

M. 74a/5

M.+ nıng 74a/6

Mamuk Ḥan -1-

M. 70b/17

Maṅḳal Türken -2- Baarin boyundan Cengiz Han'ın büyük beylerinden.

M. 23b/7

M. (hezāre-i M.) 32b/14

Maṅḳan -1- Kubilay Kaan'ın üçüncü oğlu.

M. 98b/8

Maṅḳ Kirmān Ulan -1-

M. 70b/4

Maṅḳuday -1-

M. 22a/18

Maṅḳutay -4-

M. 32a/16, 71a/2, 71a/4

M.+ nıng 71a/2

Maṅşür -1-

M. 82b/7

Marbay Ḥatun -1- Abaka Han'ın Kongrat boyundan eşi.

M.+ nı 105b/7

Marḳavul -3-

M. 107b/3, 108a/5

M.+ nı 108a/8

Maş -1-

M. (hezāre-i M.) 33a/1

Mecirü'd-Dīn -1-

M.+ ni 56b/5

Mecnūn -1- Leyla ile Mecnun hikayesinin erkek kahramanı.

M. 134b/6

Mehdī -2-

M. 70a/1, 70a/2

Mehdī Sultān -2- Şiban Han'ın komutanlarından.

M.+ ğa 130a/7

M.+ nı (ḥazret-i M.+ nı) 140b/18

Meliḳ Oĝlan -1-

M. 119b/8

Melik -1-

- M. 72a/19
- Melike -1-**
M. 73b/18
- Melike -1-** Abaka Han'ın kızı.
M. 105b/10
- Melikşâh -2-**
M. 83a/16, 83b/17
- Melikşâh Sebzvârî -1-**
M. 62a/19
- Melik İslâm -1-**
M. 84a/1
- Melik Bahâ 'ü'd-Dîn Şu' lük -2-**
M. 58a/4
- Melik Bahâ 'ü'd-dîn**
M. 62b/2
- Melik Eşref -6-**
M. 56a/2, 56a/16, 56b/2
M.+ niġ 56a/2, 56a/3, 56b/6
- Melik Fahrü'd-dîn -1-**
M. 109b/19
- Melik Muhammed -1-**
M. 83a/2
- Melik Naşru'd-Dîn Kebüd-Câme -1-**
M. 58a/12
- Melik Temür -4-** Kubilay Kaan'ın oğlu.
M. 74b/2, 81a/12, 91b/18
M.+ ni 66b/17
- Melik Timür -1-**
M. 83a/16
- Menġiġi -1-**
M. 83a/18
- Menġgü Ka'an -1-**
M. 16b/4
- Menkerka'an -1-**
M. 61b/18
- Menġlig Temür -1-**
M. 81b/16
- Menġli Bik? -2-**
M. 73a/4, 74b/11
- Menġli Giray Han -1-**
M. 73a/18
- Menġli İçige -1-**
M.+ niġ 32a/19
- Menġli İgeçi -1-**
M.+ din 101b/9
- Menġli Terken -1-**
M. 74b/12
- Menġlügen -1-**
M. 101b/8
- Menġser -1-**
M. (şu' be-i M.) 74a/4
- Menüçehr Mîrzâ -1-**
M. 118a/13
- Menġü Han -10-** bkz. Mönġe Kaan
M. 4a/3, 60a/4, 65b/10, 68b/1,
77b/9, 77b/14
M.+ ġa 48a/14
M.+ niġ 19a/13, 44b/8, 68b/17
- Menġü Ka'an -12-** bkz. Mönġe Kaan
M. 34b/7, 48b/5, 48b/8, 66b/17,
68a/15, 97a/5, 97a/13, 98a/17, 104b/14
M.+ ġa 48b/8, 48b/17
M.+ niġ 104b/10
- Menġü Temür -6-** Batu Han'ın oğlu
Tokukan'ın oğlu. Berke'nin taht varisi
bırakmadan ölmesinin ardından Altın
Orda hükümdarı olmuştur. On altı yıl
hükümdarlık yapmıştır.

M. 79b/3, 79b/5, 79b/10,
101a/19

Mengü Temür -6- Hülagü Han'ın Ölcey Hatun'dan olan on birinci oğlu.

M. 101a/19

M.+ niᅇ 79b/7, 101b/2

Mengü Temür Han -1-

M. 49a/18

Mengü Timur Güregen -1-

M.+ niᅇ 113a/14

Mengü Timür -1-

M. 91b/5

Mergen -2-

M. 69b/5

şu' be-i M. 71a/14

Mert Şüfi -1-

M. 71b/13

Meselli -1-

M. 81b/14

Mevlânâ Celâlü'd-dîn -4- Timur tarafından Mir Hüseyin'e elçi olarak gönderilen kişi.

M.+ ni 36b/15, 36b/16

M.+ [ni] 36b/7

M.+ ğa 36b/11

Mevlânâ Hüseyin -1- Kaside-i Bürde'ye şerh yazan Nevayî'de de bahsi geçen alim. Metinde şerhden bir parça bulunmaktadır.

M. 118a/1

Mevlâna Rümî -4- Anadolu'da Mevlevilik tarikatının kurucusu.

M. 4a/13, 5a/2

Mevlâna' Rümî -1-

M. (hâzret-i M.) 4a/17

Mevlânâ

M. 5a/3

Mevlânâ 'Ubeyd Sultân -1- Mahmud Bahadır Sultan'ın oğlu.

M. 148b/4

Mevşeş -1-

M. 70b/17

Mırat Şüfi Big -1-

M. 119b/4

Mırat Şüfi Oğlan -1-

M. 119b/6

Mışır 'Alî Big -1-

M. 125a/19

Mihr Nigâr Hanım Sultân -2-

M. 82b/11

Mihr Nigâr

M. 83a/6

Mihr Nigâr Kılı -1-

M. 74a/1

Mindüz -1-

M. 82b/8

Miᅇgeser? -1-

M. 73b/1

Miᅇğadar -2-

M. 72a/2

M.+ niᅇ 72a/3

Miᅇkadur -1-

M.+ niᅇ 78a/8

Miᅇkan -3-

M. 67a/15, 67b/4, 67b/5

Miᅇgraᅇ -1-

M. 47b/16

Miᅇtaş -1-

M. 84a/14

Min Ādem -1-

M. 71b/13

Miṅg Budak -1-

M. 73b/19

Miṅg Temür Han -3-

M. 69b/11

M.+ niṅ 69b/11, 69b/13

Mirek -1-

M. 74a/11

Mīrzā -11-

M. 125a/3

M.+ niṅ 125a/11

Mīrzā Şāhruḡ -1- Timur'un oğlu. Harezmi'nin hakimi iken, Ebul Hayr Han tarafından elinden alınmıştır.

M.+ dın 118a/1

Mir Hüseyin -1-

M.+ ni 36a/17

Mir Hüseyin Big -5-

M. 36a/19, 36b/2, 36b/3

M.+ ge 36a/18

M.+ ni 36b/5

Mir H'āce -1-

M. 81b/19

Mir Kāsım -1-

M. 75a/4

Mir Kün -1-

M. 81b/19

Mir Seyyid -1-

M. 75a/3

Mir Tapay -1-

M. 84a/13

Mitügen -4- bkz. Mö'etügen

M. 81b/7, 83b/2

veled-i M. 83b/3, 83b/9

Moğalcın -2- Gazan Han'ın sütnesi. Moğol adetine göre şehzadeye dadılık yapan kadınlar eşleriyle birlikte olamamaktadır. Moğalcın bu esnada hamile kalınca Gazan Han'ın bakıcılığından alınmıştır.

M. 112b/6

M.+ din 112b/10

Moğoltay -1- Abaka Han'ın zamanında Türkistan darugalığını yapan nökeri.

M. 106a/11

Moğol[tay] -1-

M. 106a/13

Möge -4- Toluy Han'ın oğlu.

M. 91a/11, 92a/4, 96b/1, 97b/11

Mö'etügen -3- Çağatay Han'ın oğlu.

M.+ niṅ 86b/10, 87a/1, 88a/7

Mögetü Kıyan -1-

M. 33a/1

Möngdür Savur -1-

M. 26b/17

Möngdü Noyan -1-

M. 21b/6

Möngeser Noyan -1-

M.+ ni 96b/12

Möngtetü Köyen -1-

M. 48a/11

Möñge Kalça -2-

M. 22b/14

hezāre-i M. 33b/21

Möñge Ka'an -35- Tolu Han'ın büyük oğlu. Ögeday Han'ın büyük oğlu Güyük Han'ın ölümünün ardından büyük han olmuştur.

M. 49a/5, 49a/6, 78a/4, 78a/11, 78a/13, 86b/14, 86b/19, 90a/12, 91a/10,

91a/11, 94b/15, 95a/19, 95b/5, 95b/6,
95b/9, 96b/3, 96b/10, 97b/16, 98a/8,
99b/16

dāsiṭān-ı M. 95b/8

M.+ ğa 95a/18, 96b/11, 97b/1

M.+ nı 77b/6, 96a/1

M.+ nıñg 77a/8, 95b/19, 96b/6,
97a/11, 98a/8

Möñge Ğan

M. 44b/3, 46b/8, 48a/10, 77a/3

Möñge Temür -5- Batu Han'ın ikinci
oğlu. Abaka Han'la birçok kez
düşmanlık yapmıştır.

M. 68b/9, 69a/2, 79a/8, 106a/17

M.+ ge 106b/1

Möñge Timur Ğa'an -1-

M. 49b/9

Muğatu -1-

M. 83b/13

Muḥammed -20-

M. 65b/3, 65b/6, 70a/4, 70b/3,
70b/5, 70b/9, 70b/19, 71b/6, 71b/7,
73b/16, 74b/2, 74b/15, 82a/2, 82b/3,
83b/8, 120b/12, 126b/9

şu' be-i M. 72b/6

M.+ ge 2a/6

M.+ ni 82a/2

Muḥammed Ğan -2-

M. 73a/7, 73b/9

Muḥammed Şüfi -1-

M.+ niñg 70b/10

Muḥammed Bahadır Ğan -1- Şiban
Han'ın oğlu. Şiban Han'dan sonra
hükümdar olmuştur.

M. 146a/1

Muḥammed Baķı -1-

M. 70b/19

Muḥammed Big -1- Kongrat boyundan
Ebul Hayr Han'a devlet kurmasında
yardımı olan önemli komutanlardan.

M. 119a/14

Muḥammed Ğacı Big -1-

M. 124b/14

Muḥammed Ğüseyin Mırzā -4-

M. 82b/12, 134a/9, 136a/6,
139a/3

Muḥammed Ğ'āce Ğan -1-

M. 69b/17

Muḥammed İmin Ğan -1-

M. 73a/11

Muḥammed İmiş -1-

M. 70a/11

Muḥammed Kebek -1-

M. 82a/17

Muḥammed Mezid Big -1-

M. 125b/16

Muḥammed Mezid Ğan -1-

M.+ nı 128b/14

Muḥammed Mezid Tarḥan -18- Şiban
Han'ın düşmanlarından.

M. 126a/4, 126a/14, 126b/3,
127b/11, 128a/3, 128a/4, 128a/17,
128b/6, 128b/17,

131a/2, 131a/7

M.+ ğa 128b/2

M.+ nı 128a/13, 128b/9, 128b/10

M.+ nıñg 127a/18, 127b/16,
127b/19

Muḥammed Mırzā -1-

M.+ nıñg 148b/9

Muḥammed Şāliḥ -1-

M. 40a/3

Muḥammed Seyyid -1-

M. 70a/17
Muhammed Şüfi -2-
M. 70b/9, 75b/7
Muhammed Sultân -2-
M. 73b/18, 74a/19
Muhammed Süyünç Sultân -1-
M. 70a/10
Muhammed Şeker -1-
M. 75a/13
Muhammed Şibânî Han -42- bkz. Ebu'l-
Feth Muhammed Şibânî Han
M. 121a/12, 125a/13, 125b/4,
125b/12, 126a/2, 126a/9, 126a/17,
127b/4, 127b/9, 128a/10, 128a/12,
128a/18, 128b/1, 128b/5, 128b/14,
129a/6, 129a/14, 129a/17, 129b/2,
130a/13, 132a/16, 132b/10, 133b/11,
134a/14, 134b/1, 135a/9, 136b/1,
137a/13, 138b/11, 139a/2, 146a/17,
148a/9
M.+ nîng 127b/1, 136b/8
M.+ nı 124a/18, 127a/15
M.+ ğa 128b/8, 129a/4
Muhammed Şibânî
M. 148a/12
Muhammed Tâhir -1-
M. 104b/15
Muhammed Temür Bahadır -2-
M. 82b/14, 125b/10
Muhammed Temür Bahadır Han -9-
Şiban Han'ın komutanlarından.
M. 70a/9
zîkr-i havâtîn-i M.
146a/17
M.+ ğa 138b/17
M.+ nı 136a/1, 138b/6
M.+ nîng 146a/5

Muhammed Temür Han
M. 134b/16, 137a/17, 138b/18
Muhammed Temür Sultân -2- Şiban
Han'ın komutanlarından.
M. 132b/11
M.+ nı 129a/9
Muhammed Timur Bahadır -3-
M. 70a/10, 138a/1
M.+ nı 129a/3
Muhib Sultân -1-
M. 83a/3
Muqaday -1-
M. 66a/12
Muqalintay Bîkutay -2-
M.+ nîng 39b/12, 39b/9
Muqali Köyeng -3- Cengiz Han
zamanında Ca'etli Calayirlerin
büyüğü. Cengiz Han'ın büyük
komutanlarından olmuştur.
M. 11b/13, 33a/4
hezâre-i M. 33a/5
Muqbil Fincân -1- Metinde Kubliay
Kaan zamanında türlü değerli taş ve eşya
sattığı anlatılan tüccar.
M. 100a/12
Muqı -1-
M. 71b/6
Muqşı -1-
M. 60a/1
Muquran Kıran -1-
M. 29b/5
Muqur Kıran -2-
M. 24a/11
hezâre-i M. 32b/9
Mulakay -1-

- M. 68b/19
- Mulķar Kāraça -1-**
M. 22b/15
- Murad -2-** Metne göre Batu Han'ın oğlu. Mōnge Han Batu Han'ın ölümünün ardından Batu Han'ın yerine onu geçirmiştir.
M. 78a/11
M.+ nıñg 78a/13
- Murād Bik -1-**
M. 74a/19
- Murtażā -2-**
M. 70b/11, 73b/15
- Murtażā Hı'āce -1-**
M.+ niñg 148b/6
- Mūsā -2-** Tevrat'ın verildiđi büyük peygamberlerden.
M. 148a/17
M.+ nıñg 70b/2
- Musā Güregen -2-** Teküder Ahmet'in kayın pederi. Kızı Tödegü Teküder Ahmet'le evlenmiştir.
M. 101b/9, 109a/11
- Mūsā Yamğurçı -1-**
M. 121b/10
- Mūsā -1-**
M. 70b/2
- Mūsā Kāzım -1-**
M. 70b/11
- Mūsā Rızā -1-**
M. 70b/11
- Muştafā -1-** 1. İslām dininin peygamberi. Hz. Muhammed.
M. 117a/16
- Muştafā -2-**
M. 70b/4, 73a/8
- Muştafā Bitigçi Noyan -1-**
M. 19a/11
- Muştafā Han -1-**
M. 73b/18
- Muştafā Ulan -1-**
M. 70b/3
- Muţtalib -1-**
M. 70a/2
- Muyed -1-**
M. 74a/3
- Muzafferü'd-dīn Hamza Sultān -1-**
M. 142a/3
- Mübārek -1-**
M. 67a/18
- Mübārekşāh -8-** Kara Hülagü ile Orçine Hatun'un oğlu. Algu'nun ölümünün ardından Orçine Hatun tarafından Çağatay ulusunun başına geçmiştir.
M. 83b/4, 83b/13, 88a/5, 88a/9, 88a/10, 89a/6
M.+ nı 88a/4
M.+ niñg 83b/4
- Mübārek Hı'āce -2-**
M. 75a/12
M.+ niñg 75a/13
- Mübārizü'd-dīn Canı Bik Sultān -1-**
M. 142a/19
- Mü'eyyidü'd-dīn 'Arzī -1-** Maraka'da yapılan rasathanenin kurucularından.
M. 104b/19
- Müge Noyan -1-** Çağatay Han'ın emrinde Horasan'a sefer düzenleyen Kereyit boyundan büyük komutanlardan.
M. (hezāre-i M.) 34b/2
- Mühürnisb -1-**

- M. 73a/15
- Mülke -2-**
- M. 73a/2, 74b/3
- Mülke Sulţān -1-**
- M. 74a/13
- Münġe -3-** Ögeday Han'ın muteber dört eşinden üçüncüsü.
- M. 47b/12, 68b/13
- M.+ niġ 68b/19
- Münġkür -1-** Tayıçut boyundan Batu Han zamanında ordunun sol kolunu yöneten komutan.
- M. (hezāre-i M.) 34a/14
- Münġlig İçige -4-** Konkıtan boyundan komutan. Cengiz Han, annesini bu komutanla evlendirmiştir.
- M. 29b/19, 32b/19, 34b/11
- M.+ ge 94b/4
- Münġli İçige -1-**
- M.+ niġ 33b/3
- Mürüvvet -1-**
- M. 71a/3
- Müseyyit -1-**
- M. 119b/5
- Müske -1-**
- M. 70b/19
- Müsta'şım -1-** Hülagü Han'ın Irak seferi esnadında Bağdat hakimi ve İslâm halifesi.
- M. 103a/10
- Müsülmān -2-**
- M. 67a/15, 67b/10
- Müşerref Hı'ace -2-**
- M. 75a/12
- M.+ niġ 75a/12
- Mü'min -2-**
- M. 81b/8
- M.+ niġ 81b/8
- Naġar Cihān -1-**
- N. 83a/5
- Naġu -2-**
- N. 48a/3, 131b/13
- Naķu -2-**
- N. 15b/11, 96b/4
- Naliġu -3-**
- N. 84a/9, 84b/11
- N.+ niġ 84a/10
- Na'1 Şād -1-**
- N. 83a/3
- Nambuy Hıatun -1-** Kubilay Kaan'ın eşi. Tamaçi bu eşinden doğmuştur.
- N.+ dın 98b/15
- Naġġıtay -2-**
- N. 81a/18
- N.+ niġ 81a/19
- Nankiyas -8-** Çin hükümdarlarının adı.
- N. 54a/12, 54b/8
- Narin Kadan -1-**
- N. 83a/17
- Narķış -1-**
- N. 17a/5
- Narķış Tayaġ -1-**
- N. 17a/3
- Nāşır -1-**
- N. 73b/8
- Naya Noyan -2-**
- N. 33a/4
- hezāre-i N. 33a/17
- Nayrus -1-**

N. 68b/18
Necmü'd-dîn Nebirân Ğazvîni- -1-
Maraga'da yapılan rasathanenin
kurucularından.

N. 104b/19

Negüder -4-

N. 27a/3, 83b/10, 89a/6

N. irdi 78b/16

Nehy H'vace -1-

N. 119a/18

Nekün -1- Tayiçut ve diğer boylarla otuz
bin kişilik bir ordu Cengiz Han
üzerine sefere çıkmışken
durumdan Cengiz Han'ı haberdar
edip büyük savaşı kazanmasında
pay sahibi olan Enires boyundan
kimse.

N. 28a/6

Nemrüd -1- Hz. İbrahim'e düşmanlık
edip, kaleden ateşe atan hükümdar.

N. 148a/16

Nendiken H'atun -2-

N.+ dın 67b/1

Nendiken

N. 67a/13

Nevrüz -2- Oyrat boyundan Argun
Aka'nın oğlu. Gazan Han'a isyan
etmiştir.

N. 114b/10

N.+ nı 114b/15

Nevrüz Beg -1-

N.+ ğa 105b/10

Nevrüz Big -1-

N. 148b/7

Nigâr -3-

n. 140b/2

N. 82b/1, 82b/8

Nigübay -2- Çağatay Han'ın oğlu
Sarban'ın oğlu. Barak'ın ölümünün
ardından Çağatay ulusunun hükümdarı
olmuştur.

N. 84a/8

N.+ ğa 89a/8

Noğaçin İgeçi -1- Hülagü Han'ın
kuması. Yoşmut'un anası.

N. 101a/3

Noğaçin -1- Hülagü Han'ın eşi. Hülagü
Han'ın altıncı oğlu Tüpsin'in annesidir.

N.+ din 101a/9

Noğaçir -1- Teküder Ahmet'in oğlu.

N. 109a/13

Noğay -17- Coçi Han'ın oğlu Bo'al'ın
torunu. Tatar'ın oğludur. Batu Han ile
Berke'nin ordusunda başkumandanlık
yapmıştır.

N. 66b/3, 72a/6, 79a/1, 79a/14,
79b/4, 79b/13, 79b/17, 80a/16, 80b/6,
80b/13, 105b/18

N.+ ğa 80b/8

N.+ nıng 72a/8, 80a/12, 80b/11,
106a/3

Noğay Yarguçı -2-

N. 18b/19, 19a/10

Nom K'ulı -2-

N. 83b/11

N.+ nıng 84b/5

Nomtaş -2-

N. 84b/5

N.+ nıng 84b/6

Noyakan Noyan -2-

N. 23b/1

Noyakan

N. 23a/18

Noyan -1-

- N. 12a/12
- Nūh -5-** Türklerin atası Yafes'in babası. Metne göre Cengiz Han'ın on dokuzuncu kuşak atası olan Ko'a Maral'ın rivayetlerde babası olabileceği söylenmektedir
- N. 7b/7, 7b/9, 7b/10, 40b/1
- N. peygâmbere 6b/1
- Nuķay -1-**
- N. 75a/10
- Numuĝan -7-** Kubilay Kaan'ın Ćabun'dan olan dördüncü oĝlu.
- N. 11b/18, 98b/10
- N.+ nı 49a/15, 49a/17, 91b/4, 92a/10
- N.+ nıĝ 49a/16
- Nupsal -3-** Ćin Timur'un ölümünün ardından Horasan ve Irak hakimi olmuştur.
- N. 62a/16, 62b/3, 62b/5
- Nür Devlet -1-**
- N. 73a/17
- Nūru'd-Dīn -1-**
- N. 71b/3
- Nūr Sa'īd -1-**
- N. 40a/2
- Naşru'd-Dīn Kōk Tonluķ -1-**
- N. 58a/6
- Nuşret -2-**
- N. 74a/3, 82a/11
- Nūşirevān -1-** Adaletiyle edebiyata konu olan ve mazmun olarak kullanılan efsanevî İran hükümdarı.
- N. 121a/3
- Nürek -1-**
- N. 84a/1
- Oba -1-**
- O. 41b/10
- Odıla Şiri -1-**
- O. 84b/14
- Oĝrıķçı -1-** Kubilay Kaan'ın yedinci oĝlu.
- O. 98b/11
- Oĝul Hıtay -1-** Argun Han'ın dördüncü oĝlu.
- O. 111a/1
- Oĝul Tokmış -1-** Mōngü Han'ın Oyrat boyundan olan eşi.
- O. 95b/13
- Oĝuz Han -53-** Türklerin en büyük atası. Metne göre Nuh peygamberin oĝlu Abulca Han'ın oĝlu Kara Han'ın oĝludur.
- O. 8b/14, 9a/15, 9b/7, 9b/12, 9b/14, 9b/16, 10a/1, 10a/10, 10a/17, 10b/10
- dāsītān-ı O. 5a/8
- O.+ nıĝ 5a/9, 5a/12, 5b/9, 6b/5, 6b/6, 7b/3, 11a/7
- Oĝuz**
- O. 6b/3, 8a/10, 8a/11, 8a/13, 8a/15, 8a/17, 8a/18, 8a/19, 8b/6, 8b/7, 8b/18, 9a/1, 9a/5, 9a/14, 9a/18, 9a/19, 9b/2, 10a/3, 10a/5, 10a/11, 10a/14, 10a/15, 10b/1
- O.+ dın 6a/10, 8b/12, 10a/8
- O.+ ĝa 6b/13, 9a/1, 9a/12, 9a/15, 9b/5
- O.+ nıĝ 8a/15, 10a/16, 11a/12
- Oķtan Noyan -1-**
- O. 19a/16
- Oķuçu Bahadır -1-**
- O. 19b/7
- Oķul Koymış -1-**
- O. 16b/3

Oladay -1-

O. 81a/18

Olçay -2-

O. 67a/17, 95b/18

Olçaytu -3- Argun Han'ın oğlu, İlhanlı hükümdarı.

O. 83a/10

O.+ ğa 95b/7

O.+ nı 37a/13

Olçaytu Ka'an -1- bkz. Timur Ka'an.

O. 99b/4

Olçaytu Sultân -1- Argun Han'ın Örük Hatun'dan olan üçüncü oğlu.

O. 110b/19

Olçay Buğa -2-

O. 83b/5, 83b/6

Olçay Temür -1-

O.+ din 81a/6

Olca[y] Buğa -1-

O. 95b/18

Olca[y] Hatun -1-

O. 27a/7

Olçı Buğa -1-

O. 83a/13

Olday Kırçı -1-

O. (Şad-i O.) 31b/12

Olķutu -2-

O. 67b/5, 67b/18

Onĝ Han -51- CEngiz Han'la müttefik iken daha sonra düşman olup yenilen kişi. Metne göre Ong Han'ın Cengiz Han'la arası çok iyi iken Cengiz Han oğlu Coçi'ye Ong Han'ın kızını almıştır. Ong Han Cengiz Han'ın kızını istemiş ancak Cengiz Han vermemiştir.

Aradaki husumetin başlangıcının da bu olduğu aktarılmaktadır.

O. 14b/18, 15a/8, 15a/10, 15a/11, 15a/19, 15a/19, 15b/3, 15b/4, 21a/18, 22b/6, 22b/7, 24b/19, 25a/4, 25b/5, 25b/11, 28a/15, 28b/2, 28b/17, 29a/16, 29b/9, 29b/12, 30a/8, 30b/5, 30b/7, 64b/16, 65a/4, 65a/9

O.+ nıĝ 15a/19, 17a/2, 22b/1, 25b/17, 28b/16, 29a/1, 29a/13, 30a/1, 30b/2, 64b/17, 65a/3, 65a/16, 100b/12

O.+ nı 25b/7, 25b/18, 30a/2, 30b/6

O.+ ğa 15a/13, 28a/11, 28a/14, 29b/7, 30a/12, 30a/17, 64b/17

Orçine Hatun -5- Kara Hülagü'nün eşi. Oyrat boyundan Burançi Güregen'in kızıdır. Kara Hülagü'nün Yesü Mönge'yi öldürmek için yolda gelirken ölmesinin üzerine Yesü Mönge'yi öldürmüş ve hakimiyeti kendisi almıştır.

O. 86b/16, 87a/12, 87b/16, 88a/3

O.+ nı 87a/2

Orda -1-

O. 65b/8

Orday -1- Budavut boyunun büyüğü. Cengiz Han Tayıçutlarla savaşırken Cengiz Han'la ittifak yapmıştır.

O. 26a/1

Ordu -18-

O. 59b/19, 60a/3, 62a/2, 65b/11, 71b/19

O.+ nıĝ 66a/5, 65b/11, 65b/14, 65b/16, 67a/10, 67b/12, 67b/13, 67b/14, 67b/15, 67b/16, 68a/6, 78a/6

O.+ dın 67b/14

O.+ da 65b/12

Ordu Buğa -1-

O. 114a/5

Ordu Kaya -1- Argun Han'ın Tebriz'de rahatsızlandığında yanında bulunan üç kişiden biri.

O. 111a/16

Ordu Melik -1-

O. 75b/7

Ordu Tigin -1-

O. 67b/11

Or Han -3-

O. 57a/13, 57a/16

O.+ ğa 57a/14

Orukçı -1-

O. 82a/12

Orusağ -2-

O. 72a/12, 72a/13

Oruz -1-

O. 72a/15

Or Han -3- Oğuz Han'ın amcası.

O. 6b/2, 7b/18, 15b/1

Or Mengü -1-

O. 69a/4

‘Osmān -1-

‘O. 71a/19

‘Osmān ‘Affān -1- Sahabeden üçüncü İslâm halifesi.

‘O. 117b/12

‘Osmān Bahadır -2-

‘O. 119b/2, 119b/6

Otçı -1-

O. 84a/9

[Ö]ge Cayan -1-

Ö. 65b/17

Ögetay Han -81- Cengiz Han'ın Börte'den olan üçüncü oğlu.

Cengiz Han'dan sonra büyük han olmuştur.

Ö. 44a/17, 46b/1, 46b/14, 47a/4, 47a/13, 47b/9, 54a/4, 58b/1, 77a/5, 93a/14, 93a/19, 94a/1, 94a/3

dāsītān-ı Ö. 43a/1

Ö.+ ğa 47b/11, 54a/8

Ö.+ nı 43a/2, 47a/17

Ö.+ nıñg 46b/6, 47b/5, 47b/6, 47b/13, 47b/14, 48a/9, 48a/13, 48b/2, 48b/11, 49a/5, 65a/14, 77a/8, 77b/11, 77b/18

Ö.+ [ğa] 53a/15

Ögetay Ka'an

Ö. 11b/16, 12b/4, 14a/5, 18b/7, 23b/2, 27a/7, 31b/9, 47a/6, 47b/17, 54a/1, 54a/6, 61a/14, 68a/12, 77a/2, 85b/4, 94b/4, 94b/11, 95a/5, 99b/15

dāsītān-ı Ö. 46b/12

hişse-i Ö. 34b/5

Ö.+ nıñg 46b/13, 61a/13, 77b/8, 85a/19, 86b/1, 90a/17, 94a/1, 95a/12, 95a/15, 95b/4, 96b/3

Ö.+ dın 48b/17, 59a/6

Ö.+ ğa 52a/9, 58a/18, 94a/4

Ögetay

Ö. 47a/6, 76a/10, 85a/3, 85a/7, 93a/11

Ö.+ ğa 34b/8, 47a/10, 47b/2

Ö.+ nı 46b/16, 53b/18

Ö.+ nıñg 89a/4

Ögle Çerbi -1-

Ö. (hezāre-i Ö.) 33b/19

Ögüle -1-

Ö. 59b/17

Öki Kuçın -1-

Ö.+ dın 68a/8

Ölcetay -1- Abaka Han'ın kızı.

Ö. 105b/10,

Ölcetay -1- Argun Han'ın Örük Hatun'dan olan kızı.

111a/1

Ölcey -2- Hülagü Han'ın dördüncü eşi. Turali Güregen'in kızı.

Ö. 68b/14, 100b/13

Ölcey Hatun -5- Hülagü Han'ın on birinci oğlu olan Mengü Timur'un annesi.

Ö.+ dın 68b/16, 101a/19, 101b/8, 101b/9

Ölcey Kutluk -1- Gazan Han'ın Bulugan Hatun'dan olan kızı. Kardeşinin oğlu ile evlendirmiştir.

Ö. 113a/16

Ölce Temür -1- Argun Han'ın Örük Hatun'dan olan kızı.

Ö. 111a/2

Öleçgin Çine -3-

Ö. 20b/11, 21b/11

Ö.+ niñg 20b/19

Ömer -8- İkinci İslâm halifesi. Metinde Mevlana tarafından Moğolları kıyas etmek için anlatılmıştır.

Ö. 4b/3, 4b/4, 4b/7, 4b/10, 73b/2, 83b/13, 117b/10

Ö.+ niñg 83b/14

Ömer Bahadır -1-

Ö. 119b/6

Ömer Şeyh Mirzâ -2-

Ö. 82b/13, 129a/11

Ömer Tilbe -1-

Ö.+ ni 125a/1

Öngür -1-

Ö. 18b/17

Öngür Kısat -1-

Ö. 18b/18

Öngür Noyan -1-

Ö. (hezâre-i Ö.) 33b/4

Örmüg Tiyyin -1-

Ö. 41a/13

Örüg -2-

Ö. 81a/10

Ö.+ niñg 81a/13

Örüg Hatun -1- Geyhatu Han'ın eşi.

Ö. 111b/14

Örüg Temür -1-

Ö. 50a/18

Örüg Timur -1- Çağatay Han'ın soyundan Açığ'ının oğlu.

Ö. 81a/1

Örük Hatun -5- Argun Han'ın Kongrat boyundan olan eşi. Yesü Timur ve Olcaytu Sultan'ın annesidir.

Ö.+ dın 110b/19, 111a/1, 111a/2

Ö.+ nı 110b/16

Ötçigin Noyan -1- Metne göre Cengiz Han'ın küçük kardeşi. Bu bilgi JT'de de geçmektedir.

Ö. 34b/18

Ötegü Çine -1-

Ö. 78b/16

Ötem -1-

Ö. 72a/15

Özbek -3-

Ö. 68b/5, 72a/4, 74a/13

Ö.+ ke 38a/3

Özüñg Kurtğa -1-

Ö. 72a/5

- Özün Sultān -1-** P.+ nıng 80a/12
 Ö. 82b/8
- Öz Temür -1-** P. 12a/6
 Ö. 62b/19
- Öz Temür Tayşi -1-** P. 84b/7
 Ö.+ ğa 148a/2
- Öz Timur -5-** P.+ ni 37b/14
 Ö. 72b/11, 73a/18, 74a/4
 Ö.+ nıng 72b/12
 veled-i Ö. 74b/4
- Öz Timur Hā[n] -1-** P. 73b/19
 Ö. 73a/19
- Ö'elün İke -4-** Cengiz Han'ın annesi.
 Yesügey Bahadır'ın eşi.
 Ö. 34b/19, 94a/16
 Ö.+ ge 35a/10
 Ö.+ din 94b/10
- Pādişāhī -1-** P. 83a/9
- Pādişāh Hatun -1-** Geyhatu Han'ın eşi.
 P. 111b/14
- Papa -1-** P. 101b/9
- Pīr Maḥmūd -2-** P. 74a/5
 P.+ nıng 74a/10
- Polad -14-** P. 37b/11, 37b/12, 69a/8,
 69b/12, 69b/14, 71b/5, 73b/8, 75a/1,
 81b/4, 82a/1, 83b/8, 83b/18
 P.+ nıng 82a/1
- Polad Ağa -1-** P. 23a/13
- Polad Buğa -1-** P.+ nıng 80a/12
- Polad Durnay -1-** P. 12a/6
- Polad Temür -2-** P. 84b/7
- Polad Türken -1-** P.+ ni 37b/14
- Polat -2-** P. 70a/11, 70a/16
- Pür Budak -1-** P. 73b/19
- Pür Kalı -1-** P. 84a/5
- Pür Maḥmūdşāh Sultān -1-** P. 73b/18
- Receb -2-** R. 74a/16
 R.+ nıng 74a/17
- Reten? -1-** R. 83b/7
- Ruḳıyye -1-** R. 75a/3
- Rüstem -11-** İranlıların, Şehname'de anlatılan efsanevi kahramanı.
 R. 71a/4, 83b/19, 119a/1,
 122a/11, 131b/17, 146a/3, 147b/17
 kīne-güzār-ı R.-miḳdār
 141a/1
 R.-i zamān 146a/2
 R.+ dūr 147b/17
- Rüstem Sūfi -1-** R. 74a/12
- Sa' ādet Bik -1-** S. 73a/2

Sa'adet Sultân -1-

S. 73a/14

Sâ'at Hıvâce? -1-

S. 73b/19

Sabir -1-

S. 69a/9

Sabku -1-

S. 81b/2

Şâdık -2-

Ş. 74b/5

Ş.+ nıng 74b/5

Şadrü'd-dîn -1- Tagaçar Noyan'ın Geyhatu Han'ı tahttan indirmek için yaptığı plan esnasında kullandığı kişi.

Ş.+ ni 112a/8

Sa' dü'd-Devle -1- Argun Han'ın Tebriz'de rahatsızlandığında yanında bulunan üç kişiden biri.

S.+ din 111a/16

Şâhib 'Alâvü'd-dîn 'Aṭâ Melik -1- Tarih-i Cihan-Güşa yazarı olan tarihçi ve alim.

Ş.+ ni 101b/15

Sa' id Hıvâce -1-

S. 71a/6

Sa' id Hıvâce Ulan -1-

S. 71a/5

Sakal Noyan -1-

S.+ nıng 67a/16

Sakı -1-

S. 81a/8

Salar -2-

S. 81b/12

S.+ nıng 81b/12

Salar Savçı -1- Dobun Bayan'ın babası Künü Mergen'in babası.

S. 40a/17

Salciday Güregen -1-

S. 80b/10

Salcıkutay -1-

S. 66a/15

Salcuday Güregen -1-

S.+ ğa 91a/16

Sali -1- Barak'ın Abaka Han'la olan savaşı esnasında attan düşünce kendi atını verip Barak'ın kurtulmasını sağlayan komutan.

S. 108a/18

Saltaş -2-

S. 84b/2

S.+ nıng 84b/3

Salur -4-

S. 5b/6, 6b/9, 11a/3

S.+ da 11a/9

Samançı -1-

S. 144b/19

Samuğa -3-

S. 19b/10, 19b/15

S.+ nı 19b/15

Sam Savçı -1- Dobun Bayan'ın dedesi Salar Savçı'nın babası.

S. 40a/18

Saṅguy -1-

S. 32b/20

Şaran -1-

Ş.+ nı 62a/7

Saray Melik Hanım -1-

S. 81a/5

Sara Buğa -1-

S. 68b/19

Sarban -10- Çağatay Han'ın oğlu.

S. 50a/6, 50a/11, 50a/13, 50a/14,
89a/8, 95b/12

şu' be-i S. 84a/7

S.+ nı 50a/9

S.+ nıñ 50a/11

Sarıça -2-

S. 72b/13, 72b/14

Sarığ Oğlan -1- Mahmud Bahadır
Sultan'ın komutanlarından.

S. 148a/14

Sarığ -1-

S. 75b/2

Sarığ Buğa -1-

S. 83b/18

Sarı Ahmed -2-

S. 70b/4, 70b/5

Sarıkatay -2-

S. 65b/18, 66a/2

Sartağ -6- Batu Han'ın oğlu.

S. 65b/8, 68b/3, 68b/4, 77b/15,
78a/2, 78a/19

Sartağ Noyan -1-

S. 65a/6

Sasığ -1-

S. 72a/4

Sasi -4-

S. 68a/2, 72b/9, 75a/9

S.+ nıñ 75a/10

Satbağ -2-

S. 71a/19, 71b/1

Satbaruğ? -1-

S. 84a/19

Satı -1-

S. 84a/15

Satı Buğa -1-

S. 66a/15

Satuğ -1-

S. 82b/4

Savmançı -1-

S. 39b/18

Savunçağ Big -1-

S.+ din 78b/7

Sayğan -1-

S. 24a/7

Sayılğan -2-

S. 69b/6

şu' be-i S. 71a/18

Sayılğan Kıranbay -1-

S. 71b/6

Sayın -7-

S. 44b/2, 60a/3, 65b/2, 68a/7,
68b/4, 69a/12, 119a/15

Şayın Eke -1-

Ş. 14a/4

Sayın Han -4-

S. 68a/9, 80a/3

S.+ nıñ 80b/19, 118a/9

Şayın Melikşah -1-

Ş. 63a/3

Sayın Tekin -2-

S. 13a/17, 13a/19

Saylun -1- Teküder Ahmet'in kızı.

S. 109a/14

Saytu -1- Teküder Ahmet'in kızı.

S. 109a/14

Sebe -1-

- S. 65a/6
- Seçektü -4-**
S. 88a/19, 88b/3, 88b/5, 107a/7
- Sefer H'vâce -1-**
S. 119a/11
- Sekine H'atun -1-**
S.+ dın 48b/15
- Sekiz Bahadır -1-**
S. 125b/2
- Selçuk H'atun -1-** Argun Han'ın eşi.
S.+ nı 110b/17
- Selke -1-**
S. 74a/6
- Semedede -1-**
S. 84b/5
- Sencer -2-**
S. 70a/5, 74b/17
- Sencer Barlas -2-** Şiban Han'a karşı duran Hocend darugası. Daha sonra yakalanıp Şiban Han'ın huzuruna getirilmiş, ancak hataları affedilip mülazım yapılmıştır.
S. 136a/9
S.+ nı 136a/16
- Sencer Sultân -1-**
S. 70a/14
- Señgün -12-** Ong Han'ın oğlu. Camuka ile ittifak yapıp Cengiz Han'la savaşmış ve yenilmiştir.
S. 29a/2, 29a/5, 29a/19, 29b/6, 29b/11, 30a/2
S. birle 29b/4
S.+ ge 29a/4, 29a/16
S.+ ni 30b/9
S.+ niñ 29b/1, 30a/3
- Señgü Güregen -1-**
- S. (hezâre-i S.) 33b/15
- Sertağun -1-**
S. 88a/16
- Süyünç H'vâce -1-**
S. 36a/14
- Seyyidek -1-**
S. 123b/19
- Seyyidek H'an -2-**
S. 70b/15
- Seyyid H'üsâm -1-**
H. 71a/6
- Seyyidek İbak -1-**
S. 121b/8
- Seyyid A'hmed -7-**
S. 72b/5, 73a/1, 73b/15, 74a/7, 74b/11, 83b/19
S.+ ni 84a/5
- Seyyid 'Alî -3-**
S. 72b/5, 74b/11, 84a/6
- Seyyid Ata -1-**
S. 148b/6
- Seyyid Baba H'an -2-**
S. 70a/7, 70a/15
- Seyyid H'asan -1-**
S. 72b/5
- Seyyid H'üseyn Big -1-**
S. 126a/8
- Seyyid Ma'hmed -1-**
S. 73b/15
- Seyyid Mehdî -1-**
M. 75b/6
- Seyyid Mu'hammed -1-**
S. 70a/16

Seyyid Muhammed Sultān -1- Seyyid Baba Stltan'ın oğlu. Şiban Han'ın komutanlarından.

S.+ nı 140b/19

Şıdar -2-

Ş. 84a/1

Ş.+ nıng 84a/6

Şıdar Cihān -1-

Ş. 84a/2

Şıddıķ Şeyh -1-

Ş. 126a/1

Sıǵal -1-

S. 71a/8

Sıǵal Ulan -1-

S. 71a/5

Sıǵıl Big -1-

S. 123b/18

Şımuķçaķ -1-

Ş. 73b/2

Sınu kıl -2-

S. 84b/12

S.+ nıng 84b/13

Sıvarķuķtani Biki -1-

S. 54a/3

Sıyaķ -1-

S. 70b/5

Sikender -4- Makedonyalı büyük hükümdar.

S. 3a/7, 126b/8

pādişāh-ı S. 122a/10

S.+ den 126b/7

Sili -1-

S. 84a/3

Sıngüm -3- Coçi Han'ın oğlu.

S. 65b/3, 65b/6, 69a/9

Siyüngil Kuçın -1-

S. 16a/17

Soluķan -1-

S. 67b/17

Sol Hıvāce -1-

S. 74a/11

Sorgaķ -1-

S. 82a/7

Sorgan Şıra -3-

S. 18a/2, 18a/15

S.+ nıng 18a/13

Sorķan -4-

S. 19a/1, 19a/5, 19a/7

S.+ nıng 19a/9

Sorķuķtani -1-

S.+ nıng 61b/2

Sorķuķtani Beki -1- bkz. Suyrķuķtani Beki

S. 61b/4

Sorķuķtani Hıatun -1- bkz. Suyrķuķtani Beki

S. 77a/19

Soruǵdu -2-

S. 81b/16, 82a/2

Soruķdugü Çine -1-

S. 20b/13

Sotu Noyan -1-

S. (hezāre-i S. 33b/1)

Söketü Çerbi -1-

S. (hezāre-i S.) 32a/18

Sökey -2-

S. 101a/4

Söküm -1-

- S. 30b/14
- Sözenç Sultân -1-**
- S. 69b/17
- Şüfi -3-**
- Ş. 70b/8
- Ş.+ din 37a/1
- Şüfi Big -1-**
- Ş. 130a/4
- Suğu Mulçitay -1-**
- S. 59a/7
- Sultânşâh -4-**
- S. 82a/8, 82b/17, 83b/17, 84a/2
- Sultân Ahmed -4-**
- S. 71b/14, 82b/4, 109a/8
- S.+ ğa 109b/11
- Sultân Ahmed Mîrzâ -8-**
- S. 124a/17, 125a/9, 127a/14, 128b/15, 129a/10
- S.+ niġ 124a/2, 146b/5
- S.+ ğa 124a/9
- Sultân Ahmed Tenbel -5-** Şiban Han'ın kendisiyle uzun süreler mücadele eden düşmanı.
- S. 136b/6, 145b/9
- S.+ niġ 138a/14
- S.+ ni 135b/11, 140a/1
- Sultân 'Alâ 'ü'd-dîn -1-** Selçuklu sultanı Alaaddin Keykubat.
- 'A.+ niġ 56b/1
- Sultân 'Alî -1-**
- S. 74b/17
- Sultân 'Alî Mîrzâ -3-** Şiban Han'ın düşmanlarından.
- S.+ ni 131a/2, 131a/6, 146b/4
- Sultân Baht -1-**
- S. 82a/19
- Sultân Bâyezîd -1-**
- S. 73a/14
- Sultân Bik -1-**
- S. 74b/7
- Sultân Bū Sa'îd Mîrzâ -3-** Timur soyundan şehzade. Ebul Hayr Han devlet teşekkülü oluşturduktan sonra kendisine itaat ettiği için İran ve Turan'ı onun hakimiyetine vermiştir.
- S. 118a/15
- S.+ dın 118a/13
- S.+ ğa 124a/7
- Sultân Celâlü'd-Dîn -5-** Harzemşahlılar sultanı. Padişah-ı İslâm lakabıyla bilinmektedir. ekleme yapılmalı.
- S. 51a/9, 55a/10
- S.+ niġ 57b/7, 93a/12
- S.+ ni 84b/16
- Sultân Halîl -1-**
- S. 82b/16
- Sultân Hatun -1-**
- S.+ dın 68b/16
- Sultân Hōş Amed -1-**
- S. 125b/10
- Sultân Hüseyin -2-**
- S. 82b/4, 82b/7
- Sultân Hüseyin Argun -1-**
- S. 124a/12
- Sultân Hüseyin Mîrzâ -6-** Ebul Hayr Han'ın Horasan hakimiyetini verdiği kişi. Adaleti sayesinde halk tarafından kendisine utluġ 'Azîz Cānî ismi verilmiştir.
- S. 118a/14, 118a/18
- S. 122b/12, 122b/19
- S.+ ğa 122b/16

- S.+ nıñg 123b/10
- Sultān İshāk -1-**
S. 83a/2
- Sultān İskender -1-**
S. 83a/1
- Sultān Kuygar -1-**
S. 55b/5
- Sultān Mahmūd -3-**
S. 82a/18, 82b/4, 147b/7
- Sultān Mahmūd Han -25-**
S. 82b/11, 82b/14, 125a/7, 127a/13, 127a/16, 128a/10, 128b/13, 129a/2, 129a/11, 130a/15, 134a/2, 134a/12, 135b/12, 136b/8, 136b/14, 137a/18, 142b/3
S.+ nıñg 82b/14, 136b/5, 138b/8, 138b/13
S.+ nı 129a/13
S.+ ğa 130a/11, 134a/10, 148a/9
- Sultān Mahmūd Mırzā -3-**
S. 82b/13, 129a/10
S.+ nıñg 129a/12
- Sultān Mansūr -1-**
S. 83a/1
- Sultān Melik -2-**
S. 82a/3, 82b/2
- Sultān Muhammed -3-**
S. 82b/15, 83a/1
S.+ nıñg 82b/19
- Sultān Muhammed Han -1-**
S. 82b/11
- Sultān Muhammed Hanıke -1-** Sultan Mahmud Han'ın oğlu.
S.+ ge 142b/3
- Sultān Muhammed Kirmān[ı] Han -1-**
- S.+ nıñg 105b/6
- Sultān Nigār Hanım -1-**
S. 82b/13
- Sultān Sa' d -1-**
S. 83a/1
- Sultānşāh -1-**
S. 74b/3
- Sultān Veled -1-** Mevlana Celaleddin'in oğlu. Metinde Mevlana'nın Moğollar hakkındaki fikirlerinin aktarıldığı kişi.
S. 4a/11
- Sultān Velī -1-**
S. 82b/16
- Sultān Yūnus -1-**
S. 82b/16
- Sunçak Noyan -1-**
S. 102b/18
- Sungur -2-**
S. 81a/19, 81b/6
- Sunğkar -1-**
S.+ dın 119b/7
- Sunğkur -7-** Coçi Han'ın oğlu. Batu Han'ın Deşt-i Kıpçak seferi esnasında fetihler yapmıştır.
S. 20b/10, 27a/6, 33a/13, 62a/11, 65b/3, 65b/4
şu' be-i S. 72a/10
- Sunğur -1-**
S. 102b/17
- Surka Buğa -1-**
S. 50a/17
- Suyurğan Şira -3-** Cengiz Han'ın esareti esnasında kaçmasına yardım eden kimse.
S. 17b/1
S.+ [ğa] 17b/9

S.+ nıng 17b/3
Suyurkuktani Beki -18- Toluy Han'ın en muteber eşi.
S. 65a/18, 91a/7, 94a/10, 94a/19, 94b/14, 94b/18, 95a/2, 95a/11, 95a/17, 95b/2
S.+ nıng 94b/2
S.+ ni 94b/5
S.+ din 91a/11, 95b/9
S.+din 98b/1, 100b/9
Suyurkuktani Hatun
S.+ nıng 78a/1
Suyurkuktani
S. 94a/7
Sübeçü -1-
S. 30b/8
Sübeday -7- Deşt-i Kıpçak, As ve Bulgar taraflarına yapılan büyük seferdeki önemli ordu komutanlarından.
S. 12b/3, 51a/11, 59a/18, 59b/3, 68a/16
Sübeday Bahadır
S. (hezâre-i S.) 33b/9
Sübetay
S. 34b/15
Sübüday -1-
S.+ nıng 71b/15
Sübüktay -2- Toluy Han'ın oğlu.
S. 91a/11, 92a/6
Sübütay -3-
S. 26b/9, 26b/14
S.+ ni 26b/13
Südi -1-
S. 74b/14
Südi Bik -1-

S. 74b/11
Südün Noyan -3-
S. (hezâre-i S.) 32b/3
S.+ nıng 18b/6, 21a/5
Sülemiş -1-
S. 27a/11
Süleymân -1- Süleyman peygamber. Metne göre Cengiz Han'ın on dokuzuncu kuşak atası olan Ko'a Maral'ın rivayetlerde babası olabileceği söylenmektedir.
S. 40b/1
Süleymân -8-
S. 2b/19, 40b/1, 84b/2, 101b/4, 122a/13
hikâyet-i S. 131b/11
S.-1 mekkânîü'l-muhtaş
120b/7
S.+ dur 3a/5
S.+ ğa 144b/1
Süleymânşâh -2-
S. 102b/11
S.+ ni 103a/2
Süleymân H'âce -1-
S. 83a/19
Sündük -1-
S. 71b/7
Süneç -1-
S. 70a/19
Süse -2-
S. 48b/5, 51a/18
Süyünçe -1-
S. 74b/9
Süyünç Bay -1-
S. 70b/7

Süyünç H'âce Sultân -5- Ebul Hayr Han'ın kardeşi. Şiban Han'ın komutanıdır.

S. 70a/6, 132b/10, 143b/3

S.+ nı 130a/6

Süyünç H'âce

S. 70a/15

Süyünç Kutluk -1-

S. 83a/10

Süyünç Temür -3-

S. 69b/15, 70b/7, 83b/17

Şaday Ahtaçı -1-

Ş. 109b/7

Şadımân Şâyike -1-

Ş. 74a/1

Şadi -2-

Ş. 66a/15, 87a/17

Şadî Bik Han -1-

Ş. 73b/17

Şadkan -1-

Ş. 71a/11

Şadmân Sultân -1-

Ş. 82a/18

Şad Kan -1-

Ş. 82a/5

Şad-baht -1-

Ş.+ dın 119b/8

Şah Torça Ebügen -1-

Ş. 50a/17

Şah Baht Han -10- bkz. Ebu'l-Feth Muhammed Şibânî Han

Ş. 122b/5, 123b/9, 126a/12, 126a/13, 140a/1

temsîl-i Ş. 123a/6, 129b/4, 131a/1, 131a/16

Ş.+ nıng 139a/13

Şah Bigim -1-

Ş.+ ni 138b/19

Şah Budağ -1-

Ş. (Ş.-1 Türkmân) 122b/15

Şah Budağ Big -2-

Ş. 122b/17, 122b/18

Şah Budağ Sultân -9- Ebul Hayr Han'ın oğlu. Şiban Han'ın babası.

Ş. 70a/4, 119b/11, 121a/10, 121a/14, 147a/2

dâsiñan-ı Ş. 119b/10

Ş.+ nıng 70a/8, 70a/11, 121a/12

Şah Budağ -1-

Ş. 73b/19

Şah Câmî Han -1-

Ş. 68b/7

Şah Cihân -2-

Ş. 82a/17, 83a/4

Şah Gazan Han -1-

Ş.+ nıng 4a/4

Şah Melik -1-

Ş. 40a/2

Şah Sultân -2-

Ş. 2b/15, 74b/7

Şatra -2-

Ş. 83b/15, 83b/17

Şeker -1-

Ş. 74b/11

Şeker Bik -1-

Ş. 74a/9

Şemsü'd-dîn -1-

Ş. 62b/13

Şemsü'd-dîn Yulduzçı -1-

- Ş. 56b/9
- Şem'ün -1-**
Ş. 126a/8
- Şem' Cihân -2-**
Ş. 82a/17
Ş.+ niñg 82a/19
- Şeñgsenġ -1-**
Ş. 81b/6
- Şerāfū'd-Dīn -1-**
Ş.+ niñg 56b/19
- Şerefū'd-dīn Vezīr -6-**
Ş.+ ni 63b/3
- Şerefū'd-Dīn**
Ş. 62a/18, 62b/8, 63b/5
Ş.+ ni 58a/14
Ş.+ niñg 63b/5
- Şibānī -4-** bkz. Ebu'l-Feth Muḥammed Şibānī Ḥan
Ş. 133b/5, 134b/12
Ş.+ ġa 135b/9
- Şeybān**
Ş. 138a/11
- Şeybān Bahadır -1-**
Ş.+ ni 44b/10
- Şeyḥim -3-**
Ş. 72b/5, 74b/17, 74b/18
- Şeyḥim Bahadır -1-**
Ş. 125b/2
- Şeyḥū'l-islām -1-**
Ş. 84a/4
- Şeyḥ Aḥmed -3-**
Ş. 73b/15
Ş.+ niñg 74a/11, 74a/13
- Şeyḥ Bāyezīd Big -4-**
Ş. 137a/8
- Şeyḥ Bāyezīd**
Ş. 84a/4, 84a/5
Ş.+ ge 138b/2
- Şeyḥ Dervīş -1-**
Ş. 83b/17
- Şeyḥ Ḥaydar Ḥan -4-**
Ş. 70a/5, 70a/13
Ş.+ ni 121b/13
- Şeyḥ Ḥaydar**
Ş. 121b/5
- Şeyḥ Ḥ'āce -1-**
Ş. 74a/11
- Şeyḥ İbrāhīm Sultān -2-**
Ş.+ niñg 148b/8
- Şeyḥ İbrāhīm**
Ş. 70a/5
- Şeyḥ Loḡmān -1-**
Ş. 84a/4
- Şeyḥ Mañşūr Şamaḡ -1-**
Ş. 72b/5
- Şeyḥ Mezīd Bahadır -1-** Macar boyundan Şiban Han'ın komutanı.
Ş. 136b/11
- Şeyḥ Muḥammed -3-**
Ş. 74a/12, 83b/8, 83b/9
- Şeyḥ Muḥammedī -1-**
Ş. 37b/8
- Şeyḥ Muḥammed Bahadır -1-**
Ş. 119b/2
- Şeyḥ Naẓar -1-**
Ş. 74b/6

Şeyh Şa' dī -1-

Ş. 147a/10

Şeyh Şâlih Big -2-

Ş. 123b/18, 125a/16

Şeyh Şûfi -4-

Ş. 72a/14, 74a/12, 119a/9

Şeyh Şûfi Oğlan

Ş. 119b/7

Şeyh Sultân -1-

Ş. 83b/9

Şeyh Sünçi -1-

Ş. 19b/19

Şeyh Temür -1-

Ş. 83b/7

Şeyh Vefâ Mîrzâ -1-

Ş. 123b/18

Şeyh-zâde Şadrü'd-dîn Hammûy -1-
Gazan Han'ın müslüman olurken
huzurunda bulunduğu din adamı.

Ş. 115a/4

Şibağuçı -1-

Ş. 72b/14

Şiban Gâzî -1-

Ş. 70b/15

Şiban Han -28- Coçi Han'ın beşinci oğlu.

Ş. 69b/1, 71a/1, 71a/10, 71a/13,
71a/14, 71a/16, 71a/17, 71a/18, 71b/8,
71b/9, 71b/10, 72a/9

dâsiṭân-ı Ş. 69b/2

Ş.+ nıṅ 45a/19, 46a/1, 46a/4,
59a/15, 59a/16, 69b/4

Ş.+ ğa 46a/8, 65b/5

Şiban

Ş. 45a/15, 45a/16, 60a/12, 65b/
278a/7

Ş.+ ğa 46a/4

Ş.+ nı 45a/9

Şibavçı -1- Hülagü Han'ın on üçüncü
oğlu.

Ş. 101b/5

Şiki Kutuğu Noyan -6- Tatar boyundan
bin beyi. Börte evlat edinip kendi
hizmetine almıştır. Ordunun sağ
kolunda komutanlık yapmıştır.

Ş. 19b/17

Ş.+ nı 51b/18

Şiki Kutuğu

Ş. 14a/3

hezâre-i Ş. 32b/6

[Şiki] Kutuğu Noyan

Ş. 52a/3, 52a/6

Şiktü[r] Noyan -3- Geyhatu Han'ın İran
hakimi olarak tayin ettiği büyük
komutanlarından.

Ş. 12a/12

Şiṅtü Noyan

Ş. 112a/7

Ş.+ nı 112a/1

Şiramun -14- Güyük Han'ın oğlu
Köçü'nün oğlu.

Ş. 47b/17, 48b/5, 72a/12, 77a/10,
96b/4, 96b/9, 96b/13, 96b/17, 97a/6

Ş.+ nı 48b/9, 48b/10, 95a/5,
95a/13

Ş.+ ğa 27a/10

Şiregi -1- Möngü Han'ın Bavucin adlı
kumasından olan oğlu.

Ş. 95b/15

Şirger Ebügen -1-

Ş. 23b/4

Şirîn -3- Möngü Han'ın Oğul
Tokmış'dan olan kızı.

Ş. 3a/4, 95b/14, 138b/12

Şîrîn Bik -1-

Ş. 73a/1

Şîrvân -2-

Ş. 79a/4

Ş.+ ğa 106a/4

Şîr 'Alî -3-

Ş. 82a/17, 82b/5

Ş.+ niŋg 82b/6

Şîr Cihân -1-

Ş. 83a/5

Şîr Muhammed -1-

Ş. 82b/1

Şîşi -1-

Ş. 109a/17

Tâcü'l-Melik -1-

T. 82b/2

Taçin -3-

T. 20b/4

T.+ ğa 20b/9

T.+ niŋg 20b/6

Taçin Güregen -1-

T. 97b/11

Taçı -2-

T. 72b/1

Tağaçar Noyan -6- Geyhatu Han zamanındaki komutanlardan. Geyhatu Han'ı hile ile tahttan indirip Anbarçı'yı tahta geçirmek isterken, bu durum Anbarçı tarafından Şiktür Noyan'a (metne göre Şingtü Noyan) ulaştırılmış ve Şiktür Noyan tarafından bertaraf edilmiştir.

Ṭ. 112a/4

Tağaçar Noyan

T.+ mı 97b/14

Tağaçar

T. 97b/10, 97b/18

Ṭağaçar

Ṭ.+ niŋg 112a/7

Tağalay Bahadır -1-

T. 43a/8

Ṭağan -1-

Ṭ. 25a/17

Ṭağay -2-

Ṭ. 16a/1, 16a/3

Ṭağay Dalu -1-

Ṭ. 21a/14

Ṭağay Temür -1- hūlagū Han'ın on dördüncü oğlu.

Ṭ. 101b/6

Tağlık Polad -1-

T. 74b/10

Tağ Han -3- Oğuz Han'ın beşinci oğlu.

T. 5b/4

Tağ Han

T. 6b/8

Ṭağ Han

Ṭ. 11a/2

Tağay -1- Abaka Han'ın kızı.

T. 105b/9

Tamaç -1-

T. 73b/14

Tamaç Han -1- Metne Göre Cengiz Han'ın on yedinci kuşak atası. Kaçu Mergen'in babası.

T. 40a/19

Tamaçi -1- Kubilay Kaan'ın Nambuy Hatun'dan olan on birinci oğlu.

T. 98b/15

Tamadağ -1-

T. 73a/4

Tama Sopağ Bahadır -1-

T.+ nı 136b/16

Tammaçi -1- Kubilay Kaan'ın oğlu.

T. 91b/18

Tamma Tokta'a -1-

T. 79a/14

Ṭamuğa Noyan -2-

Ṭ. 24a/4

Ṭamuğa

Ṭ.+ nıng 24a/4

Taṅgıyaday -1-

T. 12a/15

Taṅgıut -5- Coçi Han'ın oğlu.

T. 65b/2, 65b/4

şu' be-i T. 71b/10

T.+ nıng 71b/11

T.+ nı 44b/10

Tapkı Alaca -1-

T. 82b/11

Tarağay -2-

T. 40a/1, 128b/2

Ṭarağay -2-

Ṭ. 24a/7, 101b/9

Tarbu -2-

T. 79b/3

T.+ nıng 79b/8

Tardi Muḥammed -1-

T. 70a/2

Tarğutay Ƙırlıtuğ -3- Cengiz Han'ın düşmanlarından Tayıçut kavminin lideri. Cengiz han'ın esir alınmasındaki hareketi düzenleyen kişidir.

T. 17a/14, 18b/2

Tarğutay

T. 18b/6

Tarḥan -4- bkz. Muḥammed Meziḍ Tarḥan

T. 128a/13

T.+ nıng 128a/1

Tarığçı -1-

T. 40a/1

Tarḳuçin -2-

T. 66a/11, 66a/14

Tarḳutay Ƙırlıtuğ -3- bkz. Tarğutay Ƙırlıtuğ

T.+ nıng 21a/10

T.+ nı 23b/5

Tarḳuday

T. 16a/14

Tartu -2- Tokukan'ın en büyük oğlu.

T. 68b/9, 68b/11

Ṭaruğtay -1-

Ṭ. 83b/12

Taryaçi -1-

T. 72a/18

Ṭasu -1-

Ṭ. 101b/1

Taş Buğa -1-

T. 71a/12

Taş Temür -1-

T. 81a/11

Tatar -4-

T. 72a/2, 79a/1

T.+ nıng 72a/5

Tatlı -2-

T. 73b/6, 74b/14

- Tatlı Bik**
T. 74b/3
- Tayan -1-**
T. 59a/4
- Tayaŋg Han -8-** Nayman kavminin lideri. Cengiz han'a düşmanlık edip savaşta ölmüştür.
T. 15b/13, 17a/4, 24a/8, 24b/19, 27a/14
T. birle 15b/12, 29a/19
T.+ nıŋg 30b/8
- Taycu Noyan -5-** Baycu Noyan. Carmagon ile birlikte Ögeday zamanında İran ve Anadolu üzerine yapılan seferde görevlendirilmiştir. Carmagon ölünce onun yerini almış ve tümen komutanı olmuştur. Metne göre Anadolu'nun fethinin ardından Hülagü Han'a bu konuda övündüğü için Hülagü Han'ın emriyle öldürülmüştür. Bu anlatım CT'de de aynı minvaldedir.
T. 27a/7, 102b/16
- Taycu**
T. 101b/12
T.+ nıŋg 27a/11
- Tayçu**
T. 72a/13
- Tayçukur Öreçü -1-**
T. 43a/13
- Ṭayçu Gürgen -1-**
T. (hezâre-i Ṭ.) 32b/9
- Tayçu İgeçi -1-**
T. 17a/15
- Ṭayır -1-**
Ṭ.+ ğa 58a/2
- Ṭayır Bahadır -4-**
Ṭ. 57b/12, 57b/15, 57b/16, 58a/1
- Ṭayirsun -5-**
Ṭ. 40b/18, 47b/8, 47b/10
Ṭ.+ nı 47b/9
Ṭ.+ nıŋg 40b/18
- Ṭayır Olğu -1-** Cengiz Han'ın yurt taksimi esnasında Coçi Han'a tayin ettiği Calayir boyundan komutan.
Ṭ. 42a/7
- Tayran Bahadır -1-**
T. 125a/18
- Taysun -1-**
T.+ nı 27a/3
- Tayşi -1-** Timur Kaan'ın Bulukan Hatundan olan oğlu.
T. 99b/6
- Tay Buğa -1-**
T.+ nı 46a/7
- Teb Tenĝri -1-**
T.+ nıŋg 29b/19
- Tegeç -1-**
T. 114a/19
- Tegene -1-**
T. 66a/15
- Teke -2-**
T. 67a/8, 72a/8
- Tekne -2-**
T. 12a/13, 24a/6
- Tekşi -2-**
T. 83b/10, 83b/11
- Tekşin -1-** Hülagü Han'ın Kutuy Hatun'dan olan dördüncü oğlu.
T. 101a/5

Teküder -2- Hülagü Han'ın Kutuy Hatun'dan olan yedinci oğlu Ahmed'in asıl adı. Abaka Han'dan sonra büyük han olup müslüman olunca Ahmed adını almıştır.

T. 101a/11

dâsiṭān-ı T. 109a/7

Temüden Noyan -1-

T. (hezāre-i T.) 33b/19

Temüder -1-

T. 83b/10

Temür -3-

T. 62b/16, 83b/2,

T.+ ni 63a/14

Temürşāh -1-

T. 82a/10

Temür Bağa -1-

T. 81b/17

Temür Bahadır Han -3-

T. 136a/16, 138b/14

T.+ niṅ 146b/9

Temür Bavurçı -1-

T. 25a/18

Temür Bay -1-

T. 71b/1

Temür Beg -8- bkz. Timur Big

T. 35b/9, 35b/16

T.+ ge 35a/15, 35b/15, 35b/17

Temür Big

T. 121b/18

T.+ ge 35b/3, 121b/16

Temür Big -2-

T. 121b/18

T.+ ge 121b/16

Temür Buğa -2-

T. 67b/18

T.+ niṅ 66a/17

Temür Çin -1-

T. 83a/2

Temür Han -1-

T. 134a/11

Temür Hıvāce -1-

T. 71a/3

Temür Ka'an -3-

T. 48a/19, 92a/2, 99b/2

Temür Kutluk Han -1-

T. 121b/15

Temür Şeyh -1-

T. 70a/17

Tenbe -3-

bağışlarından.

Kubilay Kaan'ın

T. 99a/17, 100a/7

T.+ niṅ 99a/17

Tenbel -7- bkz. Sulṭān Aḥmed Tenbel

T. 135b/12

T.+ din 142b/2, 143b/10

T.+ niṅ 142b/6, 143a/9,
143b/18, 145b/11

Tenbe Bağşı -2-

T. 100b/4

T.+ ga 100b/2

Teniş -1-

T. 75a/6

Tenḡiz -1-

T. 71a/8

Tenḡiz Güregen -1-

T.+ niṅ 110b/15

Tenḡiz Han -2- Oğuz Han'ın altıncı oğlu.

T. 6b/11, 11a/2

Teñgribirdi Big -3- Tuman boyundan Ebul Hayr Han'a devlet kurmasında yardımını olan önemli komutanlardan.

T. 119a/14

Teñgriberdi

T. 74b/13, 125a/19

Tepih Beki -1- Timur'un Yusuf Sufi'ye elçi olarak gönderdiği ve Yusuf Sufi tarafından tutklanıp zindana atılan içigesi.

T. 38a/16

Termebala -1-

T. 98b/7

Terme Şirîn -2-

T. 81b/18, 83a/9

Tevekkül Hıvâce -1-

T. 69b/16

Tım Bek -1- Canıbek Han'ın oğlu.

T. 73b/2

Tın Hıvâce -1-

T. 74a/10

Tigin Hatun -1- Teküder Ahmet'in üçüncü eşi.

T. 109a/10

Timuçin -3- bkz. Çiñgiz Han

T. 19a/7

T.+ ni 39a/4, 39a/10

Timur -6-

T. 40a/1, 73b/8, 73b/9, 74a/6, 99b/10

T.+ nı 99b/8, 99b/11

Timur Melik -1-

T.+ ni 36a/13

Timur Bağa -1-

T. 81a/11

Timur Big -38- Orta Asya'da Cengiz Han'dan sonra tekrar birlik sağlayıp devlet kuran hükümdar.

T. 36a/11, 36a/15, 36a/17, 36a/18, 36b/4, 36b/7, 36b/13, 36b/16, 36b/19, 37a/4, 37a/5, 37a/7, 37a/8, 37a/13, 37b/5, 37b/7, 37b/11, 37b/17, 38a/7, 38a/15, 38b/1, 38b/2, 38b/7, 38b/8, 38b/15, 117b/18, 118a/13

T.+ ge 35a/14, 36a/14, 36b/4, 37b/17, 38a/11

T.+ niñ 118a/14

Timur Beg

T. 36a/1, 36a/5, 36a/7

T.+ ge 36a/7, 36a/11

Timur Big -2- Kutluk Timur'un oğlu.

T. 73b/4

T.+ niñ 73b/5

Timur Güregen -1-

T.+ niñ 81a/5

Timur Ka'an -5- Olcaytu Kaan. Toluy Han soyundan Kubilay Kaan'ın torunu, Cim-Gim'in oğludur. Kubilay Kaan'dan sonra büyük han olmuştur.

T. 98b/7, 99b/12

däsiñan-ı T. 99b/3

T.+ nı 99b/4

T.+ niñ 99b/6

Timur Kutluğ -1-

T. 118a/10

Timur Kutluğ Han -2-

T. 73b/6

T.+ niñ 73b/7

Timur Melik Ulan -4-

T. 36a/8

T.+ niñ 36a/12

Timur Melik

- T. 36a/6, 36a/10
- Tiver Melik -1-**
T. 71b/15
- Tobul Mergen -1-** Cengiz Han'ın dokuzuncu kuşaktan atası.
T. 39a/18
- Tobun Bayan -6-** bkz. Dobun Bayan
T. 39b/2, 39b/6, 39b/14, 40a/7
T.+ nıng 39b/5, 40a/3
- Toğaçak Hatun -1-** Argun Han'ın ölümünden sorumlu tutulup vücudu kaynatılarak öldürülen kadın.
T.+ ga 111b/4
- Toğaçar -1-**
T. 114a/9
- Toğaçuk -1-** Abaka Han'ın kızı.
T. 105b/10
- Toğan -7-**
T. 12a/14, 82a/15, 83b/2, 83b/11, 83b/12, 84a/19
T.+ ga 105b/10
- Toğançar -1-**
T. 75a/17
- Toğan Buğa -1-**
T. 83a/11
- Toğan Temür -1-**
T. 84b/14
- Toğcaz -2-**
T. 75a/8
T.+ nıng 75a/9
- Toğlı Bekri -1-**
T. 75a/11
- Toğlu H'vāce -2-**
T. 72b/15, 72b/16
- Toğrulça -1-**
T. 69a/1
- Toğrurkıl -1-**
T. 84a/18
- Tohta Kıya -2-**
T. 74b/10
T.+ nıng 74b/12
- Toğa -1-** Hülagü Han'ın kumadan olan beşinci oğlu.
T. 101a/6
- Toğan -1-**
T.+ nı 44b/9
- Toğan Şirki -1-**
T. 19a/13
- Toğatokulutay -1-**
T. 13a/12
- Toğa Timur -8-** Coçi Han'ın oğlu.
T. 65b/3, 65b/6, 73a/19, 75a/7
şu'be-i T. 72b/10
veled-i T. 75a/16
- Toğa Temür**
T. 68a/2, 71a/15
- Toğçı -2-**
T. 84b/9, 84b/10
- Toğıtı -2-**
T. 71a/10, 71a/11
- Toğluca -1-**
T. 72a/5
- Toğmak -1-**
T. 71b/6
- Toğta -6-**
T. 72b/2, 81a/11, 81b/11, 84a/16
şu'be-i T. 83a/13

T.+ niňg 84b/9

Toқта'a -5- bkz. Toқта'a Beki

T. 24b/13, 28a/12, 28a/16,
28a/17

T.+ niňg 15b/1,

Toқта'a -19- Coçi Han'ın oğlu Şiban'ın oğludur.

T. 21b/8, 79b/4, 80b/3, 91a/18,
91b/2, 66b/1, 66b/2, 66b/7, 66b/13,
68b/5, 68b/16

T.+ da 79b/11

T.+ ğa 80a/10

T.+ niňg 66b/3, 79b/3, 80b/10

Toқта'a Beki -14- Merkitlerin büyüğü. Cengiz Han'la savaşta yenilmiştir.

T. 24a/19, 24b/11, 24b/14,
28b/13, 31a/6

T.+ ge 24b/10

T.+ niňg 29a/3

Toқта Beki

T. 24b/2

T.+ ge 24b/2

T.+ niňg 24b/4

Toқта Biki

T. 15b/12, 15b/13, 15b/14

T.+ ni 15a/19

Toқта Buqa -1-

T. 81b/4

Toқтаğan -1-

T. 83a/10

Toqtamış Han -13- Urus Han'la savaşta yenildikten sonra Timu'a sığınan Altın Orda devletinin toparlanmasını sağlayan devlet adamı. Metinde sadece Urus Han ve Timur Melik ile olan mücadelesi ile Timur'un verdiği destek anlatılmaktadır.

T. 35a/14, 35a/15, 35b/1,
35b/13, 36a/6, 72b/17

T.+ ğa 36a/5

T.+ ni 35b/2, 35b/5, 35b/8, 36a/1

T.+ niňg 72b/17, 73a/1

Toқта Han -1-

T. 72a/7

Toқта Kara -2-

T. 35b/5

T.+ niňg 35b/8

Toқта Polad -1-

T. 74b/10

Toқтаkan -5- Batu Han'ın oğlu.

T. 68b/4, 68b/8

T.+ niňg 68b/10, 69a/1, 69a/7

Toқтаka'an -1-

T.+ niňg 79b/6

Toqtul -1-

T. 12a/15

Toqtulku Cerbi -5-

T. 52a/9, 52a/15, 52a/16, 53b/6,
54a/7

Toqtulun Hatun -2-

T.+ dın 66a/13

Toqtulun

T. 66a/10

Toqtul Temür -1-

T. 83a/13

Toqtunka -2-

T. 68b/9, 69a/5

Toqtuz Hatun -1- Hülägü Han'ın Kereyitli Ong Han'ın oğlu Uykun'ın kızı olan büyük eşi.

T. 100b/11

Toğ Buğa -2-

T. 83b/11

T.+ nı 46a/7

Toğ Temür -8-

T. 19a/10, 69a/18, 71a/14,
84a/11, 92a/10, 114b/15

şu^c be-i T. 84b/11

T.+ ni 66b/11

Toğ Temür Bahadır -2-

T. 92a/7

Toğ Temür

T.+ niñg 92a/8

Tolumtay Arslan -1-

T. 71b/11

Tolun -1-

T. 100b/19

Toluncağ -1-

T. 74b/1

Tolun Bik -1-

T. 74a/17

Tolun Çerbi -1-

T. 44a/15

Tolun Hıvâce -2-

T. 124b/19, 125a/1

Toluşâh -1-

T. 81a/18, 81b/3

Toluy Çerbi -2-

T. 32a/19

hezâre-i T. 32a/18

Toluy Han -92- Cengiz Han'ın Börte'den olan dördüncü oğlu.

T. 18a/7, 43a/10, 46b/3, 51b/6,
51b/13, 51b/17, 52a/7, 52a/18, 53a/3,
53a/5, 53a/14, 53b/5, 53b/9, 53b/11,
54a/1, 65a/15, 77b/9, 78a/2, 90b/14,

91a/19, 92a/13, 92a/14, 92b/8, 93a/1,
93a/2, 93a/15, 94a/2, 94b/11, 94b/12,
95b/8, 98a/16, 99b/3, 100b/8, 105b/2,
109a/7, 110b/13, 111b/10, 112a/10

T.+ niñg 18b/8, 27b/6, 46b/8,
53b/3, 53b/13, 54a/3, 65a/17, 77b/9,
77b/19, 78b/3, 91a/13, 91a/14, 91b/2,
91b/8, 91b/10, 91b/14, 91b/19, 92a/4,
92a/6, 92b/2, 92b/19, 94a/3, 94a/6,
95b/9, 98a/19

T.+ nı 51b/2, 51b/3, 92a/15,
93a/6

T.+ ğa 31b/3, 34a/11, 52a/16,
94b/14

T.+ dın 46b/15, 59a/6, 94a/14

Toluy

T. 14b/14, 26b/17, 43a/12,
51a/15, 91a/4, 92b/16, 93a/5, 93a/14

T.+ niñg 91a/5

T.+ nı 43a/11, 43a/14

T.+ ğa 35a/13, 47a/11, 47a/14,
47b/3, 92b/6, 92b/12

T.+ dın 34a/12

Toluy Yeke Noyan -1-

T. 44a/18

Topağ -1-

T. 101a/10

Torçi Noyan -1-

T. 97b/10

Tortoğa Noyan -1-

T. 16a/11

Torumtay Çeçen -1- Cengiz Han'ın sekizinci kuşaktan atası.

T. 39a/18

Tosun Temür -2-

T. 82a/9

T.+ niñg 82a/9

Totağ -2-

- T. 48b/12, 97b/10
- Toyarçin -1-**
T. 67b/17
- Toym Kulu -1-**
T. 84b/1
- Toy Buğa -1-**
T. 38a/18
- Toy Hıvace -1-**
T. 72b/16
- Toy Hıvace Ulan -1-**
T. 71b/3
- Töbetay -1-**
T. 69a/5
- Tödegeç -1-**
T. 101b/9
- Tödegen -2-**
T. 68b/16, 72a/4
- Tödegü Hatun -1-** Teküder Ahmet'in dördüncü eşi. Musa Güregen'in kızıdır.
T. 109a/11
- Tödem -1-**
T. 72a/14
- Töden -1-**
T. 72a/13
- Tödey Hatun -3-** Argun Han'ın eşi.
T. 109a/12
T.+ nı 109b/17
- Tödey Hatun -1-** Abaka Han'ın eşi.
T. 113a/2
- Töde'e -1-**
T. 21a/3
- Töde Mengü -7-** Batu Han'ın oğlu Tokukan'ın üçüncü oğludur. Mengü Timur ölünce Altın Ordu tahtına çıkmış, altı yıl hüküm sürmüştür. Daha sonra Mengü Timur'un oğulları tarafından deli denilerek tahttan indirilmiştir.
T. 79b/3, 79b/6
T.+ ni 79b/9
- Töde Mönğü**
T. 68b/4, 68b/9, 69a/1
- Töde Mönğü Han**
T.+ nıng 69a/2
- Töde Temür -1-**
T.+ ni 66b/17
- Tödür -2-**
T. 72a/17
T.+ niing 72a/17
- Tögüz -1-**
T.+ ni 28a/16
- Tökeçük Tolun Hıvace -1-**
T. 119a/19
- Tökel -1-**
T. 72b/8
- Tökenç Ulan -1-**
T. 72a/15
- Töküz Hatun -1-** Teküder Ahmet'in Kongrat boyundan olan eşi.
T. 109a/10
- Tölek Timur -2-**
T. 72b/16
şu' be-i T. 73a/4
- Töle Buğa -3-**
T. 71a/1, 79b/8
- Töle Buğa**
T. 68b/12
- Tönge -2-**

- T. 69b/15, 70b/6
- Töpey -2-**
T. 71b/12, 71b/13
- Töregene Hatun -9-** Ögeday Han'ın muteber dört eşinden ikincisi. Merkit boyundandır. Ögeday Han öldükten son bir süre devlet yönetimine naiblik etmiştir.
T. 77a/9, 77a/11, 77b/5, 95a/5
T.+ dın 47b/14
T.+ nıᅇ 47b/18
- Töregene**
T. 47b/7, 47b/8, 47b/11
- Törege Beg -1-**
T.+ ni 43a/8
- Töre Kutluk -1-**
T. 69a/3
- Töre Temür -1-**
T. 67a/20
- Töri -2-**
T. 71a/10, 72a/8
- Tös Timur -1-**
T. 67a/7
- Tuᅇan Vanşı -1-** Çurçe kavminden olup Çurçe kavminin on bin kişilik ordusunun komutanlığını yapan sol kol kamutanı.
T. (hezâre-i T.) 34a/6
- Tuᅇlı Hâcî Big -1-**
T. 123b/19
- Tuᅇluk Temür Han -1-**
T. 82a/13
- Tuᅇlu[k] Hâcî -1-**
T. 70a/16
- Tuᅇrıl -3-**
T. 18b/10, 79b/8
- hezâre-i T. 34b/14
- Tuᅇrıl -1-**
T. 83a/17
- Tuᅇrul Noyan -1-**
T. (hezâre-i T.) 32b/3
- Tuᅇrdan Hatun -1-** bkz. Buᅇrdan Hatun
T.+ dın 111b/11
- Tuᅇlukçu Hâcî -1-**
T. 74a/9
- Tuᅇlukşâh -1-**
T. 83b/4
- Tuᅇluk Buᅇa -1-**
T. 83a/12
- Tuᅇluk Hâcî -1-**
T. 74a/5
- Tuᅇluk Temür -1-**
T. 71a/18
- Tuᅇluk Timur -2-**
T. 83a/11, 82a/17
- Tuᅇlu Polad -1-**
T.+ nıᅇ 74b/19
- Tuᅇu -1-**
T. 70b/7
- Tul Kutluᅇ -1-**
T. 83b/14
- Tumay -1-**
T. 34b/8
- Tumᅇan -2-**
T. 73b/1
T.+ nıᅇ 73b/3
- Tumina Han -5-** Cengiz Han'ın dördüncü kuşak atası. Moᅇollar içinde *budutu* ünvanını almıştır.
T. 39a/15

- T.+ niŋg 26a/5
Tumina
T.+ niŋg 24a/15, 25b/19
T.+ nin 26a/3
Tumina Hatun -1-
T.+ niŋg 21b/16
Tumkulu -1-
T. 84a/16
Turalçı Güregen -2-
T.+ ge 16b/5
Turalçı
T. 16b/3
Turali Güregen -1- Oyrat boyundan Hülügü Han'ın dördüncü eşi Ölcey'in babası.
T.+ niŋg 100b/13
Turatu Güregen -1-
T.+ niŋg 32a/16
Turum -1-
T. 70a/1
Tutar -5-
T. 72a/3, 78a/7, 78b/11, 78b/13
T.+ niŋg 105b/18
Tuıuı -1-
T. 69a/8
Tutuı -1-
T. 72a/4
Tutuı -1-
T. 96b/4
Tutuılaıın -1-
T. 13a/12
Tübsin -8-
T. 88a/18, 107a/7, 107a/13, 107b/5
T.+ niŋg 107a/7, 107b/7
T.+ ni 107a/13
T.+ ge 106b/18
Tübtügli Mübârek -1-
T. 71b/1
Tügen -1-
T. 71a/10
Tügün -2-
T. 15b/2
T.+ ni 15b/4
Tükel Ağa -1-
T. 82a/7
Tükel Buıa -2-
T. 83a/16, 83b/1
Tülek -1-
T. 73a/8
Tümen -3-
T. 67a/15, 67b/1, 82a/11
Tümen Kıutluı -1-
T. 82a/11
Tümen Temür -1-
T. 71a/2
Tümen Timur -1-
T. 35a/15
Tümer Timur -1-
T. 71a/9
Tüme[lü]n Beki -1- Cengiz Han'ın Börte'den olan kızlarından.
T. 40b/15
Tümgen -2-
T. 67a/15
T.+ niŋg 67a/15
Tüpet -1-

- T. 71a/8
- Tüþþin -1-** Hülagü Han'ın Nokaçin adlı eþinden olan altıncı oğlu.
T. 101a/9
- Türkel Buça -1-**
T. 69a/6
- Türken Polad -2-**
T.+ nıñg 37b/12
- Türken**
T. 37b/10
- Türkmän -2-**
T. 75b/1
T.+ nıñg 75b/3
- Tüse -1-**
T. 15b/2
- ‘Ubeyd Sultān -2-**
‘U. 70a/12, 148b/5
- Uçam Boğrul -1-** Yikün Hindun'un babası.
U. 40a/18
- Uçan -1-**
U.+ ğa 111a/7
- Uç Kurtқа -1-**
U. 69b/16
- Udaçı -1-**
U. (hezāre-i U.) 33b/12
- Udur -3-** Coçi Han'ın oğlu.
U. 65b/3, 65b/6
şu‘ be-i U. 72b/7
- Udurman Ulan -1-**
U. 71b/4
- Uķay -1-**
U. (hezāre-i U.) 33b/4
- Uķuķu Bahadır -1-**
- U. 28b/16
- Uķuta -1-**
U. 12a/13
- Uladay -3-**
U. 81b/11, 83b/12
şu‘ be-i U. 83a/12
- Ulaķçı -5-** Batu Han'ın oğlu.
U. 68b/10, 78a/2, 78a/19
- Ulağçı**
U. 78a/16
U.+ nı 78a/15
- Ula Temür -1-**
U.+ ni 110a/3
- Ulu -2-**
U. 16a/1
U.+ nı 16a/3
- Uluday -1-**
U.+ nıñg 95b/10
- Uluğ Bay Sunğkur -1-**
U. 20b/1
- Uluğ Big Mırzā -2-** Timur'un oğlu Şahruh'un büyük oğludur.
U. 70a/6
U.+ nıñg 4a/4
- Uluğ Noyan -1-**
U. 51a/17
- Uluğ Ürgenç -1-**
U. 41b/9
- Ulus -1-**
U.+ nıñg 84a/5
- Ulus Temür -2-**
U. 81a/18
U.+ nıñg 81b/1

- Umuk -1-**
U. 12a/1
- Urañğaday Bahadır -1-**
U.+ nı 98a/4
- Uraz Bahadır -1-**
U. 125a/18
- Ura Timur Avaçı -1-**
U. 114a/7
- Urdu -1-**
U. 41a/5
- Uruday -1-**
U. 34b/16
- Urugdağ -2-**
U. 72b/15
şu' be-i U. 73a/3
- Urukta -1-**
U. 12a/16
- Urum -1-**
U. 12a/12
- Urus -8-** U. 26b/18, 27a/5, 49b/13,
50a/1, 50a/2, 72a/4
U.+ nı 26b/19, 27a/1
- Urus Bahadır -4-**
U. 119b/3, 126a/7, 127b/13,
128a/1
- Urus Big -3-** Dörmen boyundan Şiban
Han'ın komutanı.
U. 125a/16, 127b/15, 136b/11
- Urus Buğa -1-**
U. 81b/9
- Urus Han -16-** Metinde Toktamış Han
ile mücadelesi anlatılan Altın
Ordu hükümdarı. Otrar'da Timur
tarafından mağlubiyete
uğratarak öldürülmüştür.
- U. 35a/18, 35b/4, 36a/2, 36a/4,
38a/3, 38a/4, 74b/8, 148b/10
- U. birle 36a/3
- U.+ dın 35a/14, 35b/16
- U.+ nı 36a/4
- U.+ nıñ 35b/1, 35b/4, 74b/9,
74b/18
- Urus Mırzâ Han -1-**
U. 123b/18
- Ustay -1-**
U.+ ğa 87a/5
- Uyar Vanşi -1-** Cengiz Han'a tabi
olduktan sonra büyük görevler
alan, Kara Hıtayların on bin
kişilik ordusunu komuta ve eden
ordunun sol kolunda görev yapan
Kara Hıtaylı komutan.
U. (hezâre-i U.) 34a/6
- Uyku -1-** Ong Han'ın oğlu. Kızı Tokuz
Hatun Hülâgü Han'la evlenmiştir.
U. 100b/12
- Üçügen -1-**
Ü. 71a/9
- Ügeçi -2-**
Ü. 68b/9, 69a/7
- Ügür Kalça -1-**
Ü. (hezâre-i Ü.) 33b/15
- Üker Kalça -1-**
Ü. 24a/3
- Ülüg Bahadır -3-**
Ü. 21a/14, 25a/10, 25a/16
- Ürüg -1-**
Ü. 81a/15
- Ürüngtaş -1-**
Ü.+ nıñ 95b/12
- Ürüng Temür -2-**

- Ü. 72b/11
Ü.+ niñg 72b/11
Üstek -1-
Ü. 75a/6
Vak̄kâş Big -2- Ebul Hayr Han'a devlet kurmasında yardımı olan önemli komutanlardan. Mangıt boyundan Edigü Big'in oğludur.
V. 119a/15, 119a/16
Vefâ Mirzâ -1-
V. 123b/18
Veys Han -2-
V. 82b/7
V.+ niñg 82b/9
Vezīr -34- Çağatay Han'ın Hitaylı naibi. Önceleri bir tabibe mülazımlık yaparken daha sonra Koşun Noyan'nın atlarına bakmıştır. Bu esnada sahip olduğu bir metin ve tarih bilgisi sayesinde Çağatay Han'a naib olmuştur. Çağatay Han'ın ölümünün ardından hanı öldürmekle suçlanıp öldürülmüştür.
V. 89a/15, 89b/5, 89b/10, 89b/15, 89b/19, 90a/1, 90a/10, 90a/12, 90a/13, 90a/14, 90b/10
V.+ ğa 90b/5, 90b/9
V.+ ge 90a/13
V.+ ni 89b/11, 89b/13, 90a/11, 90b/12
V.+ niñg 89a/16, 90b/10
Yabağı Bahtı H̄v̄ace -2-
Y. 119b/1
Yabağı Big
Y. 119b/5
Yadağana -1-
Y. 25a/17
Yādigār -3-
Y. 73b/8, 74b/19, 82a/15
Yādigār Barlas -1-
Y. birle 37a/13
Yādigār Han -1-
Y. 70a/17
Yāfes -2- Türklerin ve Moğolların atası olarak kabul edilen Nuh peygamberin oğlu.
Y. 7b/7
Y.+ ni 7b/8
Yağansāh -1-
Y. 84b/3
Yağan Sunğkur -2-
Y. 57b/6
Y.+ ni 57b/11
Yağı Timur -1-
Y. 75b/4
Y.+ niñg 75b/4
Yağşı Bik -2-
Y. 74b/14, 75a/14
Yahyā Big -1-
Y. 125a/5
Yaqlaq -1-
Y. 80b/12
Ya'kūb -3- Hz. Yusuf'un babası peygamber.
Y. 73a/8, 73b/13
qadr-i Y. 145a/3
Ya'kūb Bahadır -1- Mahmud Bahadır Sultan'ın kökeltaşı.
Y. 148a/15
Ya'kūb Big -2-
Y. 123b/14, 123b/17, 125a/15
Ya'kūb H̄v̄ace -1-

- Y. 119a/18
Ya'küb Kara Gedâ Big -1-
Y. 119a/8
Ya'küb Kökeldaş -2-
Y.+ ğa 125a/16, 138b/18
Yaķuķu -1-
Y. 67b/12
Yalavaç -4-
Y. 90a/19, 90b/4, 90b/5
Y.+ nıng 90a/18
Yamğurçı -1-
Y. 73a/18
Yanğıçar -1-
Y. 49b/18, 69b/10
Y.+ nıng 70b/1
Yapalın -1-
Y. 67b/19
Yaruk Baħşı -1- Gazan Han'ın hocası.
Y.+ ğa 113a/5
Yār Muħammed -1-
Y. 74b/18
Yasar -3-
Y. 81b/8, 89a/1
şu' be-i Y. 83a/14
Yaşırı -1-
Y. 81b/14
Yaylak -3-
Y. 80b/12, 80b/14
Yayalak -1-
Y. 67b/12
Yebe -2-
Y. 81b/9
Yebe Hı'ace -1-
Y. 83a/16
Y.+ nıng 83a/18
Yegü -1-
Y. 72a/19
Yeke -2-
Y. 12b/3, 84a/17
Yeke Kutukut Noyan -1- Tatar boyundan ordunun sol kolunda görev yapan büyük komutanlardan. Cengiz Han bunun iki kız kardeşi Yesülün ve Yesüget'i eş olarak almıştır.
Y. (hezâre-i Y.) 33a/13
Yeke Noyan -1- Toluy Han'ın lakabı.
Y. 91a/5
Yemnaķ Mirzâ? -1-
Y.+ nıng 148b/7
Yesur -2-
Y. 81a/1
Y.+ nıng 81a/2
Yesü Buğa -3-
Y. 48a/12, 69a/17
Y.+ nıng 69a/18
Yesü Buķa -5-
Y. 69b/7, 69b/10, 71b/1, 72a/12
Y.+ dın 70b/6
Yesü Buķa Güregen -1-
Y. 110b/10
Yesü Buķa Tayşi -1-
Y. (hezâre-i Y.) 33a/5
Yesüder -1- Hülagü Han'ın kumadan olan onuncu oğlu.
Y. 101a/18
Yesüget -3- Tatar kavminden. Cengiz Han'ın muteber beş eşinden üçüncüsü.
Y. 13b/8, 33a/16, 41a/6

Yesügey Bahadır -10- Cengiz Han'ın babası.

Y. 20b/18, 21a/7, 21a/9, 39a/2, 39a/4, 39a/8, 39a/13

Y.+ ğa 20a/1

Y.+ nıñg 39a/7, 39a/10

Yesülün -4- Cengiz Han'ın muteber beş beşinden beşincisi.

Y. 13b/8, 33a/16, 41a/17, 149a/1

Yesü Möñge -3- Çağatay Han'ın oğlu. Güyük Han zamanında Çağatay Han'ın ölümünün ardından Çağatay ulusunun başına geçmiştir.

Y.+ ni 86b/12, 86b/15, 86b/18

Yesülün Hatun -2- Cengiz Han'ın beşinci eşi.

Y. 14b/13

Y.+ ğa 32a/4

Yesüncin Hatun -3- Hülagü Han'ın Süldüs boyundan beşinci eşi.

Y. 100b/15

Yesüncin

Y. 105b/3

Y.+ din 100b/16

Yesüñge -1-

Y. 97b/10

Yesün To'a -9-

Y. 81b/10, 83a/10, 83a/12

şu' be-i Y. 81b/6

veled-i Y. 83a/14, 83b/2

Şad-i Y. 32a/3

Y.+ nıñg 88a/7

Yesün To'a Taykı

Y. 32b/13

Yesür Noyan -1-

Y.+ nıñg 67b/18

Yesü Temür -1- Argun Han'ın Örük Hatun'dan olan ikinci oğlu.

Y. 110b/19

Yılkıçı -5-

Y. 69a/18, 75a/8, 84a/16

Y.+ nıñg 84a/19

Y.+ ğa 79b/13

Yidi Kut -14- Uygur hükümdarlarının isim ve ünvanları. Cengiz Han'ın hükümdarlığı ile birlikte Cengiz Han'a tabi olup himayesine girmişlerdir.

Y. 30b/13, 30b/15, 30b/18, 31a/8, 31a/10, 31a/15, 31a/18, 31a/19

Y.+ ğa 15b/17, 30b/12, 30b/16, 31a/8

Y.+ nıñg 31a/12, 31a/13

Yidi Kut -1- Gazan Han'ın ilk eşi. Süldüs boyundan Mengü Timur Güregen'in kızıdır.

Y.+ nı 113a/14

Yidi Tuqluq -1-

Y. 28b/5

Yikün Hindun -1- Sam Savçı'nın babası. Cengiz Han'ın atalarındandır.

Y. 40a/18

Yil Buqa -1-

Y. 81a/14

Yisavur -3-

Y. 12a/19

Yisavur Noyan

Y.+ nıñg 34b/3

Yisavur Yeke

Y. 12a/19

Yolçı -1-

Y. 65a/11, 19a/11

Yoluqur -1- Kubilay Kaan'ın oğlu.

Y. 91b/18
Yol Kütluğ -2- Abaka Han'ın kızı.
Y. 83a/17, 105b/9
Yorçı -1-
Y. 71a/8
Yorçı Noyan -1-
Y. 26a/13
Yoruğan Kılı -1-
Y. 84a/10
Yoşmut -1- Hülagü Han'ın Nogaçin İgeçi adlı kumasından doğan üçüncü oğlu.
Y. 101a/2
Yo[kun] Katarğan -1- Dobun Bayan'ın Alan Ko'a'dan olan oğlu. Kataganların atası olduğuna inanılmaktadır.
Y. 40a/4
Yuci -1-
Y. 81b/13
Yucinin -5- Big Timur'un oğlu Salar'ın oğludur.
Y. 127b/12, 127b/16, 128a/1, 128b/12, 138b/13
Yuci Han -64- Cengiz Han'ın Börte'den olan en büyük oğlu. Börte Yuci'yi yolda doğruduğu için bu isim ona verilmiştir. Cengiz Han'ın ölümünün ardından Deşt-i Kıpçak'ın hakimiyetini almıştır.
Y. 15a/14, 15a/15, 40b/10, 46a/16, 46b/14, 49a/13, 49a/18, 64b/11, 64b/13, 65a/13, 68a/9, 68a/13, 68b/18, 71a/10, 71b/10, 71b/18, 71b/19, 72a/1, 72a/2, 72a/9, 72a/10, 72a/16, 72b/6, 72b/7, 72b/10, 75b/15, 75b/17, 75b/18, 76a/2, 76a/3, 76a/9, 76a/16, 76a/19, 77a/19, 102b/17
dâsiṭān-ı Y. 41b/1, 64b/5
hikāyet-i Y. 75b/12
hişşe-i Y. 34a/13

Y.+ nıṅ 62a/10, 65a/18, 65b/12, 68a/7, 69a/11, 69a/13, 69b/1, 76a/12, 77a/2, 78a/18, 91a/16
Y.+ [nıṅ] 65a/19
Y.+ nı 40b/11, 76a/6, 76a/17
Y.+ ğa 19a/15, 21b/7, 42a/4, 75b/13
Y.+ dın 76a/15
Yuci
Y. 76a/12, 91b/5
Y.+ ğa 29a/13, 47a/19
Y.+ ni 41b/3
Yuci Kasar -5- Cengiz Han'ın ağabeyi ve ordu komutanlarından.
Y. 25b/7, 30a/12, 97b/11
Y.+ nıṅ 30a/11, 30a/18
Yulduzçı -2-
Y. 55a/15, 55a/16
Yulduz Temür -2-
Y. 81a/9, 81a/12
Yultuz Han -3- Oğuz Hanın üçüncü oğlu.
Y. 5a/18
Yulduz Han
Y. 6b/11, 10b/17
Yumaç -1-
Y. 72b/5
Yumaduk -2-
Y. 70b/9, 119b/1
Yünus -1- Yunus Peygamber. Balığın kendisini yutması ve ordan kurtulmasıyla bilinir.
Y. 148a/17
Yünus Han -4-
Y. 82b/9, 82b/19
Y.+ nıṅ 82b/10, 146b/9

Yursa[ur] -1-

Y. 47b/17

Yūsuf -2-

Y. 74a/9, 83a/5

Yūsuf H'āce -1-

Y. 119a/18

Yūsuf Murtaẓā -1-

Y. 71b/7

Yūsuf Şūfi -13- Hüseyin Sufi'nin oğlu.
Harezmi hakimi olmak için Timur'a baş kaldırınca mağlup edilmiş ve ölmüştür.

Y. 37a/8, 37a/12, 37a/16, 38b/3,
38b/6, 38b/11, 38b/16

Y.+ din 37b/6, 38b/2

Y.+ ğa 37a/7, 38a/8, 38a/11,
38a/17

Yūsuf Şūfi Big

Y. 38a/9

Yurt -1-

Y. 82a/12

Yürk[i] Bavurçı -1-

Y. (şad-i Y.) 31b/12

Zahîrû'd-dîn Köçkünçi Sultân -1- Ebul
Hayr Han'ın oğullarından.

Z. 143b/2

Zāl -2- Klasik edebiyatta kullanılan
Simurg'un Kaf dağından büyüttüğüne
inanılan efsanevi kişilik.

Z. 146a/3

Zamin -1-

Z. 141b/18

Zanbur -1-

Z. 101a/4

Zebîde Sultân -1-

Z. 73a/15

Zeynep Sultân Hanım -1-

Z. 82b/18

Zü'l-ķarneyn -3-

Z. 82a/14, 82b/7, 84a/3

4.2.2. Yer Adları Dizini

‘Acem -3-

‘A. 26b/10

‘A.+ de 13a/8

Āhengirān -2-

Ā. 42a/14, 138b/4

Ahlaṭ -6-

A. 55b/18, 56a/8, 111b/16

A.+ a 56b/4

A.+ nı 56a/13

Akar -1-

A. 43a/17

Akşı -9-

A. 136a/3, 136b/6, 136b/15,
137a/8, 137a/9, 146b/7

A.+ ğa 136b/2, 138a/14

A.+ nı 138b/2

Ala Tağ -2-

A.+ da 129a/6

A.+ dan 111b/18

Ala Yılkılık -1-

Y.+ ğa 42a/1

Almalık -1-

A. 39b/19

Altankera -1-

A.+ da 54a/4

Altay -1-

A.+ nıġ 44b/1

Altun Ocaklık -1-

A. 41b/10

Amuya-5-

A. 50a/7, 56b/8, 63a/17, 107a/5,
101b/17

Arkuḫ -6-

A. 60b/12, 125b/6, 126a/7

A.+ da 125b/12, 126a/5

A.+ ğa 125b/6

Arrān -1-

A.+ dın 79a/15

Arrān Baḫçası -1-

A.+ da 111b/6

Aryuḫ -1-

A. 62a/7

As -7-

A. 41b/10, 44b/5, 58b/15, 59a/19

A.+ dın 125b/1

A.+ nı 44b/3

A.+ nıġ 59b/17

Asiçanġ -1-

A. 58b/17

Astaysarılavba -1-

A. 62a/3

Azar Libās? -1-

A.+ ı 43a/4

Āzerbaycān -3-

Ā. 55a/10

Ā.+ ğa 63b/1, 114a/2

Badam -4-

B. da (kent-i B.) 137a/5

B.+ nı (kent-i B.) 138b/2

B.+ nıġ (kent-i B.) 137a/4

B.+ [ġa] (kent-i B.) 137a/3

Bağdād -16-

B. 60b/12, 66b/11, 102a/3,
102a/4, 102a/6, 102a/7, 102a/11,
102a/12, 102a/16,

102b/7, 103a/1

- B.+ ğa 67a/5, 102b/15
B.+ nı 12b/9
 ḥalife-i B. 103a/11
B.+ nıḡ 102b/13
- Baġtu** -1-
 B. 140a/11
- Balci'una** -2-
 B.+ da 25b/4
 B.+ ğa 22b/2
- Bāmiyān** -1-
 B.+ da 86b/11
- Baraġ Belçire** -1-
 B. 28b/8
- Barġuĉin Töküm** -1-
 B. 6a/6
- Baġırd** -1-
 B.+ [nı] 59a/17
- Baġırt**-12-
 B. 6a/2, 41b/10, 45a/7, 58b/15,
 62a/1, 62a/4, 62a/6, 68a/14, 75b/14,
 76b/1, 119a/1
 B.+ dın 125b/1
- Baykır** -4-
 B. 27a/1, 57b/13, 106b/18
 B.+ [ġa] 107a/11
- Bedeġsān** -4-
 B. 26b/4, 50a/7, 50a/14, 93a/6
- Belçire**-1-
 B. 28b/11
- Beldemsāz** -1-
 B.+ nı 134b/2
- Belġ** -2-
 B. 26b/9
 B.+ ğa 36a/18
- Beġbalıġ** -1-
 B.+ da 85b/18
- Biġbalıġ** -2-
 B. 43a/3, 77b/3
- Biġkin** -1-
 B.+ ge 56b/16
- Bolġan Ķaldun** -1-
 B.+ da 98a/13
- Buġārā**-22-
 B. 42a/13, 88a/1
 B.+ da irmiġ 35b/9
 B.+ daġı 125a/13
 B.+ dın 125b/3, 126a/13, 130a/4
 B.+ ğa 9a/5, 35b/15, 38a/1,
 38a/18, 63a/3, 124a/10, 124a/13,
 132a/16, 133b/9,
 134b/3
 B.+ nı 93a/5, 146b/3
 B.+ nıḡ 132b/15
 B. sarı 38a/9
 B.+ [ġa] 124a/13
- Bular** -3-
 B. 68a/14, 76b/1, 119a/1
- Bulġar** -7-
 B. 41b/9, 44b/3, 44b/4, 44b/11,
 44b/13, 59a/19, 119a/1
- Buġur Keher** -1-
 B. 28a/16
- Bulur** -1- bkz. Bular
 B. 58b/15
- Burġan Ķaldun** -1-
 B. 6a/5
- Buyür Na'ur** -1-
 B. 12b/13

Ceceyer Ündür -1-

C. 30b/6

Cir Suy -1-

C.+ ğa 134a/5

Cocu -1-

C. 92b/14

Cuñĝdu -1-

C. 51a/18

Cuñĝdur -2-

C. 98a/8, 98a/9

Çaĝanayan -3-

Ç. 141a/4

Ç.+ ğa 134b/14

Ç.+ nı 141a/10

Çaĝan Balĝasun -1-

Ç. 92b/18

Çaĝan Müren -1-

Ç. 106a/1

Çakaralas Müren? -1-

Ç. 43a/4

Çehârdih -1-

Ç. 114a/2

Çekçer -1-

Ç. 28b/17

Çerkes -8-

Ç. 6a/1, 34a/16, 60a/11, 68a/14,
75b/14

Ç.+ de 46a/8

Ç.+ ge 49b/18

Ç.+ ni 76b/2

Çimĝi -1-

Ç. 41b/10

Çimken[d] -1-

Ç. 43a/3

Çin -1-

Ç. 6a/7

Çökürge Kırĝanı -1-

Ç.+ da 125a/4

Çölet? -1-

Ç. 46a/8

Çuñĝdu -1-

Ç. 19b/13

Çurçe -7-

Ç. 25b/1, 34a/7, 34a/9, 51a/13,
54a/12

Ç.+ ni 34a/3

Ç.+ ğa 27a/16

Dâbüsî -2-

D.+ ni 133b/10, 133b/17

Damĝan -2-

D.+ da 113a/9

D.+ ğa 114a/2

Debüsî Kırĝan -1-

D.+ ı 142a/6

Dehistân -2-

D. 67a/12, 78a/7

Demâvend -1-

D.+ ğa 114b/16

Derbend -7-

D. 26b/16, 78a/8, 78b/18,
105b/18, 134b/13

D.+ din 79a/5

D.+ ğa 68a/14

Deşt-i Kırçak -10-

D. 68a/14, 76b/1, 118a/19

D.+ nıñĝ 40b/10

D.+ nı 75b/14

D.+ ğa 60a/18	Eregene
D.+ [ġa] 58b/11	E.+ de 7a/8
D.+ da 13a/8, 24a/13, 93a/1	Ergene
Dımışk -1-	E. 6a/6
D. 62a/5	Esterābād -3-
Dızak -1-	E. 102a/1
D. 141b/18	E.+ ğa 58a/12
Dirmaz -1-	E.+ nıng 122b/8
D. 56b/7	Fārs -1-
Duġba -4-	F.+ nıng 114b/4
D. 141b/10, 141b/17	Frenk -1-
menzil-i D. 141b/11	F. 45a/8
D.+ dın 141b/18	Furat Suy -1-
Elet -1-	F.+ dın 115b/9
E. 29b/6	Ġaznīn -2-
Endicān -12-	Ġ. 107a/17, 107b/2
E. 140a/1, 140a/17, 143b/19, 144a/16, 145b/9	Ġazvīn -2-
E.+ dın 142b/2, 144a/17	Ġ.+ de 89a/6
E.+ ğa 142b/6, 142b/9, 144a/6	Ġ.+ ğa 110a/3
E.+ nıng 144a/3	Geltey -1-
E.+ [ġa] 143b/11	G. 51b/5
Endigān -1-	Geng Müren -1-
E.+ nı 138b/1	G. 98a/5
Erahyan -1-	Girdkūh -1-
E. 137a/15	G. 114a/3
Erdebīl -1-	Ġucduvān -1-
E. 102b/16	Ġ. 42a/1
Ergene Kōn -5-	Ġulk Endek -2-
E.+ dın 21b/14	Ġ. 142a/2
E.+ ğa 7a/2	Ġ.+ de 142a/7
Eregene Kōn	Ġurcistān -2-
E.+ dın 5b/17	Ġ. 55a/11
	Ġ.+ dın 9b/12

- Ġurcistān** -1-
 Ġ.+ ge 135a/5
- Ġuzze** -1-
 Ġ.+ din 122b/13
- Gürcestān** -6-
 G. 26b/12, 26b/14, 55a/13, 55b/7, 109a/15
 G.+ nı 111a/7
- Gürcestānlık** -1-
 G.+ largā 55b/9
- Hablur** -1-
 H. 115a/14
- Ĥvāce-i Pūşide** -2-
 Ĥ.+ din 135a/3
 Ĥ.+ ge 134b/15
- Ĥaleb** -1-
 Ĥ. 56a/10
- Ĥalīliye** -1-
 Ĥ. 141b/18
- Ĥanbalık** -1-
 Ĥ. 43a/3, 99b/17
- Ĥanbas**-1-
 Ĥ. 43a/17
- Ĥvārizm** -17-
 Ĥ. 63a/19, 67a/12, 78a/6, 117b/18, 122b/13, 134a/16, 134a/17
 Ĥ.+ de 57b/3, 124a/11
 Ĥ.+ din 57b/5
 Ĥ.+ ġa 37a/12, 122a/18
 Ĥ.+ ni 38b/2, 57b/2, 124a/10
 Ĥ.+ niġ 36b/9
 Ĥ.+ [ġa] 38b/2
- Ĥartpurt** -1-
 Ĥ. 56a/6
- Ĥāşt** -1-
 Ĥ.+ ge 135a/5
- Ĥayr Suy** -1-
 Ĥ.+ ġa 125a/12
- Ĥazar** -1-
 Ĥ. 133b/4, 140b/19
- Hemedān** -1-
 H.+ ġa 102a/6
- Herat** -5-
 H. 102a/1, 107a/10, 107b/13
 H.+ ġa 27a/1
 H.+ nı 93a/9
- Heri** -1-
 H.+ ġa 107a/11
- Ĥitāy** -59-
 Ĥ. 11b/5, 11b/15, 12b/12, 12b/13, 12b/14, 13a/8, 20b/14, 25b/1, 26a/19, 27b/12, 31b/12, 34a/2, 37b/9, 37b/14, 41a/9, 51a/13, 51a/15, 51a/18, 51b/4, 52a/11, 52a/14, 52b/1, 53a/2, 53a/6, 53a/17, 54a/7, 54a/16, 54b/1, 54b/16, 58b/5, 60b/13, 92b/10, 92b/18, 94a/2, 99b/14, 138b/12
 Ĥ.+ niġ 53b/8, 99b/14
 Ĥ.+ nı 54a/6
 Ĥ.+ ġa 6a/6, 20b/17, 27a/16, 30a/4, 31b/9, 31b/10, 48b/9, 51a/17, 53a/13
 Ĥ.+ [ġa] 38a/3
 Ĥ.+ dın 44a/5, 60b/2, 61b/4, 89a/16, 93a/3
 Ĥ.+ da 7a/7, 29a/1, 49a/10, 93a/1
- Hind** -3-
 H. 6a/7, 111a/11
 H.+ de 7a/7
- Hinduġin** -1-
 H. 13a/8
- Hindusitān** -3-

H. 42a/14, 59a/1, 78b/15

Hind[us] -1-

H. 93a/12

Hisār -6-

H. 134b/3, 134b/15

H.+ ğa 134b/13, 134b/15

H.+ dın 133b/6, 135b/11

Hıvāk -1-

H.+ ğa 122b/2

Hıve -4-

H. 36b/9, 42a/13

H.+ dın 37b/18

H.+ ni 37a/10

Hocend -9-

H. 42a/14, 136a/8, 142a/15,
142a/16, 143b/10

H.+ de 137a/1

H.+ ni 136a/15, 136b/3

H.+ [ge] 137a/1

Hocend Suy -1-

H.+ ıdın 134a/4

Hoğan Hurçin -1-

H.+ de 137a/6

Horāsān -44-

H. 42a/15, 50a/7, 50a/11,
57b/12, 57b/16, 58a/2, 58a/10, 62a/16,
62b/6,

65a/8, 78b/14, 101b/17, 109a/2, 111a/8,
113a/12, 113b/1, 114b/1, 118a/19,
122a/14,

122b/13, 123a/1

H.+ da 57b/1, 57b/2, 62a/14,
62b/11

H.+ dın 111b/8, 114a/1

H.+ ğa 26b/19, 34b/4, 57b/4,
62b/17, 63a/18, 67b/9, 102a/18, 112a/4,
122a/18

H.+ nı 88a/14, 101b/11, 123a/4

H.+ nıng 58a/2, 93a/7, 123a/3

H.+ [ğa] 63a/19, 123a/5

Hoten -1-

H. 55a/7

Höy -1-

H.+ ğa 56b/4

Hucaytunşkin -1-

H. 51b/9

Hüyin İrken -1-

H. 10a/5

‘Irāk-zemīn -11-

‘I. 26b/10, 55a/10, 101b/11,
102a/2, 102a/4, 114a/15

‘I.+ nıng 102a/7

‘I.+ da 62a/16

‘I.+ dın 107a/12

‘I.+ ğa 55a/12

‘I.+ [ğa] 114a/1

İrapan -1-

I. 60a/4

İşfahān -2-

I.+ dın 55a/11

I.+ nı 9b/16

İbir -3-

İ. 6a/2, 68a/13, 76b/1

‘Irāk -9-

‘I. 26b/10, 55a/10, 101b/11,
102a/4, 114a/15

‘I.+ da 62a/16

‘I.+ dın 107a/12

	‘I.+ ğa 55a/12		Ḳ. 7b/13
	‘I.+ [ġa] 114a/1		Ḳalayır -1-
İçki	-1-		Ḳ. 6a/6
	İ.124a/1		Ḳalaçin Elet -2-
İdil	-3-		Ḳ. 30a/4
	İ. 41b/9, 59b/8, 78a/10		Ḳ.+ de 22b/6
İmil Ḳuçin -1-			Ḳalurun? -1-
	İ.+ niṅ 77a/17, 95a/10		Ḳ. 44a/19
İrān -11-			Ḳanaket -1-
	İ. 3a/11, 10a/17, 11a/10, 11b/5, 78a/4, 104a/3, 111a/17, 112a/1, 118a/16, 119a/3		F.+ de 62b/14
	İ.+ niṅ 73a/13		Ḳaraçin Elet -1-
İrān-zemīn -18-			Ḳ. 6a/6
	İ. 6a/8		Ḳara Hıṭāy -1-
	İ.+ de 19b/19, 21b/3, 25a/18, 111b/18		Ḳ. 34a/8
	İ.+ ğa 12b/4, 67a/10, 1b/17, 101a/13		Ḳaraköl -5-
	İ.+ ge 9b/8, 10a/11, 48a/4, 1b/18, 101b/13, 106b/17		Ḳ. 132a/17, 132b/11
	İ.+ ni 106b/16		Ḳ.+ de 132a/18
	İ.+ niṅ 101b/15		Ḳ.+ ni 132b/8
	İ.+ [de] 51a/8		Ḳ.+ niṅ 132b/8
İrdis̄ -1-			Ḳaraḳurum -7-
	İ. 6a/3		Ḳ. 6a/3, 60b/13, 96a/1
İrem -1-			Ḳ.+ da 60b/3, 60b/17
	İ. (gūlistān-ı İ.) 140a/11		Ḳ.+ dın 60b/17
Ḳāf -1-			Ḳ.+ ğa 99b/9
	Ḳ. 145a/13		Ḳaras Müres -1-
Ḳāfir-heng Suy -1-			Ḳ. 28a/13
	Ḳ.+ dın 135a/11		Ḳara’un Cidun -1-
Ḳahalka -2-			Ḳ. 11b/15
	Ḳ.+ ğa 51b/13, 52a/4		Ḳara Hı’āce -1-
Ḳaḳıyan -1-			Ḳ. 43a/3
			Ḳara Köl -1-
			Ḳ. 124a/12
			Ḳara Ḳurum -1-

- K. 7b/13
- Qara Mren -2-**
- K. 51b/9
- K.+ din 53a/16
- Qara Su -1-**
- K.+ nı 143b/18
- Qarkat -1-**
- K. 6a/5
- Qarkın -1-**
- K. 62a/9
- Qarşı -7-**
- K. 1a/4
- K.+ niŋ 130a/14
- K.+ ni 133b/7
- K.+ ğa 133b/6
- K.+ den 132b/7, 134b/4
- K.+ de 37a/11
- Qar Qurum -1-**
- K. 7b/13
- Qar Ulaq? -2-**
- K. 46a/8, 46a/10, 62a/5
- Qaş Qunĝkaş -1-**
- K.+ niŋ 42a/10
- Qaşı -3-**
- K. 48b/13, 48b/14
- K.+ de 48b/12
- Kāt -5-**
- K. 36b/9, 37a/9, 37b/18, 42a/13, 134b/2
- Qayın -1-**
- K. 101b/18
- Qayra Nidur? -1-**
- K.+ ğa 44a/18
- Keçelik -1-**
- K. 106a/8
- Kefe -2-**
- K. 41b/9, 72a/6
- K.+ ge 46a/2
- Kelne'en? -1-**
- K. 44a/19
- Kelren -2-**
- K. 6a/5
- K.+ ğa 28a/13
- Kemkemçyt -2-**
- K. 6a/3
- K.+ ğa 28b/4
- Kendirlik -1-**
- K. 138b/5
- Kermine -1-**
- K.+ de 38a/2
- Kerminiye -1-**
- K. 142a/5
- Kerrefar -1-**
- K. 122b/8
- Keşmr -3-**
- K. 6a/7, 53a/16, 59a/1
- Kevfin? -1-**
- K. 142a/5
- Qıla -1-**
- K. 62a/9
- Qıpçaq -19-**
- K. 6a/1, 41b/9, 45a/6, 51a/12, 58b/2, 58b/15, 60a/13, 62a/11,
- deşt-i K. 68a/14, 76b/1, 118a/19
- K.+ niŋ (deşt-i K) 40b/10
- K.+ nı (deşt-i K) 75b/14

- Ḳ.+ ğa (deşt-i Ḳ) 60a/18
Ḳ.+ [ġa] (deşt-i Ḳ) 58b/11
Ḳ.+ da (deşt-i Ḳ) 13a/8, 24a/13,
93a/1
Ḳ.+ dın 107b/9
- Ḳırım** -5-
Ḳ. 41b/9, 46a/2, 60a/12, 72a/6
Ḳ.+ da 46a/9
- Ḳırkız** -3-
Ḳ. 6a/3, 13a/8, 43a/3
- Ḳır Yer** -1-
Ḳ. 46a/9
- Ḳirmân** -1-
Ḳ.+ nı 107a/17
- Ḳiş** -1-
Ḳ. 37a/11
- Ḳoṅgur Ulaṅ** -1-
Ḳ.+ da 112b/16
- Ḳöke Na'ur** -1-
Ḳ. 6a/5
- Ḳök Künbed** -2-
Ḳ. 141b/9
Ḳ.+ ge 124b/8
- Ḳöydey** -2-
Ḳ. 46a/9, 46a/11
- Ḳöyek** -1-
Ḳ. 59a/19
- Ḳühe** -1-
Ḳ. 115a/16
- Ḳüh Derbend** -1-
Ḳ.+ i 51b/14
- Ḳühistân** -4-
Ḳ. 93a/9, 141a/6
- Ḳ.+ ğa 101b/18
- Ḳülüren** -1-
Ḳ. 43a/16
- Ḳür Suy** -2-
Ḳ.+ dın 106a/1, 106a/4
- Ḳür Taḳ** -2-
Ḳ. 7b/11, 10a/18
- Ḳüyin** -1-
Ḳ. 6a/6
- Lahovur** -1-
L. 78b/15
- Laḳ Güherp** -1-
L. 79b/17
- Macar** -1-
M. 58b/15
- Maçin** -5-
M. 13a/8, 49a/10, 54a/12, 58b/2,
58b/18
- Manġışlaḳ** -1-
M.+ [da] 124a/2
- Marāḳ** -1-
M. 62a/1
- Marāḡa** -1-
M. 115b/8
- Marāḳa** -1-
M. 104b/13
- Marġılan** -2-
M. 138b/2
M.+ ğa 142b/16
- Marġınan** -5-
M. 143a/6, 143a/10, 143b/9
M.+ da 143b/4
M.+ dın 143b/19

Maruçak -5-

M. 50a/9, 107a/6

M.+ nı 93a/7

M.+ nıñg 88a/18, 88b/19

Māverā 'ü'n-Nehr -12-

M. 3b/15, 10a/11, 37a/11, 38b/3,
63b/7, 87b/18, 106b/5

M.+ niñg 90a/17, 106b/14, 106b/

M.+ din 107b/3

M.+ ğa 106b/4

Māzenderān -11-

M. 111a/8

M.+ nıñg 58a/2, 58a/10, 62b/7

M.+ nı 57b/2

M.+ ğa 67a/12, 102a/1, 109a/2

M.+ dın 58a/6

M.+ da 65a/8, 112b/1

Meges -1-

M. 44b/17

Meker -1-

M.+ ni 60a/6

Meñges -1-

M. 60a/14

Merv -2-

M. 88a/18, 93a/7

Mışr -13-

M. 6a/8, 10a/17, 56a/5, 101b/11,
102a/2, 104a/17, 113b/1, 115b/5,
115b/8, 115b/19, 144b/16

M.+ da 104a/2

M.+ ğa 11a/11, 104b/9

Miçu -1-

M. 92b/17

Mindur -1-

M. 55a/14

Mogolistān -8-

M.+ da 14a/8, 18b/13, 21b/4,
1b/14, 1b/16, 1b/19, 101a/7

M.+ [ġa] 138b/9

Muġan -1-

M. 79a/15

Multan -1-

M. 78b/15

Naħseb -1-

N. 93a/6

Namġiñg -3-

N. 54a/15, 54a/16

N.+ ler 54a/18

Neke Cengel -1-

N.+ ge 15a/3

Nemgin -1-

N. 51a/19

Nisvaħ -1-

N.+ da 137a/6

Niřābūr -3-

N. 57b/7

N.+ dın 57b/11

N.+ ğa 93a/8

Muş -1-

M. (řaħrā-yı M.) 56a/14

Onan -2-

O. 6a/5, 44a/19

Onan-Yigen Müren -1-

O. 39b/8

Oñġ-Ġı -1-

O. 61a/3

Onon Kelüren -1-

- O. 77b/16
- Or Tak** -2-
O. 7b/11, 10a/18
- Otrar** -18-
O. 35a/18, 36a/3, 42a/14, 127b/1
O.+ da 128b/14, 129a/3
O.+ dın 128b/1, 128b/5, 130a/10
O.+ ğa 36a/2, 128a/12, 128a/17, 128b/11
O.+ nı 125b/17, 127a/14, 127a/17, 127a/18, 128a/10
- Oylat** -1-
O. 62a/2
- Öküz Tağ** -3-
Ö.+ mınġ 128a/15
Ö.+ mı 128a/15
Ö.+ ma 128a/18
- Örmigetü** -1-
Ö.+ de 60b/19
- Ötküh** -5-
Ö. 6a/6, 28b/19
Ö.+ dın 29a/11
Ö.+ ge 29a/6
- Kök Öy Çargurt?** -1-
K. 43a/5
- Özkend** -3-
Ö. 42a/14
Ö.+ de 38a/7, 125b/11
- Özkent** -1-
Ö. 125b/8
- Pençāb** -1-
P.+ dın 50a/7
- Polad?** -1-
P. 43a/4
- Porsuq** -1-
P. 7b/13
- Rey** -2-
R.+ de 112a/4
R.+ ni 111a/8
- Rıbāṭ-ı Melik** -1-
R.+ [ke] 38a/1
- Rudhāne** -1-
R. 6a/2
- Rūm** -17-
R. 6a/8, 12a/16, 56a/10, 55a/12, 56a/8, 101a/15
mülūk-ı R. 56b/11
R.+ nı 27a/8, 27a/9, 102a/2
R.+ dın 111b/16, 115b/4
R.+ ğa 109b/4, 111a/7, 111b/18
R.+ da 27a/11, 113b/1
- Rus** -1-
R. 6a/1
- Sabat** -1-
S. 141b/18
- Şabran** -10-
Ş. 128a/4, 148a/5
Ş.+ da 127a/19
Ş.+ ğa 127b/3, 127b/4
Ş.+ nı 127b/3, 127b/7, 128a/4
Ş.+ nıġ 127a/19, 128a/5
- Saksın** -2-
S. 41b/10, 51a/12
- Sayp** -1-
S. 58b/18
- Sayram** -7-
S. 6a/2, 9a/5, 42a/14

- S.+ da 129a/6
S.+ ı 137a/7
- Şayran** -1-
Ş. 35a/18
- Sebz** -2-
Ş. (şehir-i S.) 130a/14, 141a/1
- Selîmiye** -1-
S. 115b/12
- Selînge** -1-
S. 16b/9
- Selken** -1-
S. 44a/19
- Selkene** -2-
S. 28a/13, 51a/13
- Semerķand** -32-
S. 77b/3, 88a/1, 93a/5, 120b/18, 127b/12, 128a/1, 129a/18, 130a/18, 132a/18, 135b/11, 136b/1
belde-i maḥfuza-i S. 140a/10
S.+ nı 37b/15, 130a/14, 130a/17, 134a/1
S.+ dın 128b/7, 134b/4
S.+ ğa 36a/6, 37a/3, 133b/9, 134a/15, 135a/17
S.+ [ġa] 37a/1, 99a/6, 106b/5, 129a/12, 134a/7, 139a/6
S.+ da 35a/16, 106b/6, 131a/2
- Semüzkend** -1-
S. 42a/13
- Sepāye**-2-
S. 36b/17
S.+ ğa 37b/10
- Seraḥs** -2-
S.+ ğa 50a/10
- S.+ nı 93a/8
- Serpel** -1-
S. 63b/7
- Señge** -1-
S. 6a/6
- Seyḥün** -2-
S. 106a/18
S.+ ğa 122a/4
- Şebinhun** -1-
Ş.+ [ġa] 124b/19
- Sıġnaķ** -4-
S.+ nı 125b/12, 125b/14
S.+ nı 126a/1
S.+ nıñġ 125b/19
- Sibir** -3-
S. 6a/2, 68a/14, 76b/1
- Sībistān** -1-
S. 141b/18
- Simnān** -1-
S.+ ğa 114a/5
- Sind Deryası** -1-
S.+ ğa 107a/17
- Sir** -2-
S. 35b/7, 42a/1, 123b/16, 130a/5
- Sirpül** -1-
S. 142a/6
- Siyāh Külāh** -2-
S. 61b/17
- Sucās** -1-
S.+ ğa 111b/7
- Sudaķ** -1-
S. 58b/15
- Suzaq** -1-

- S.+ ğa 128a/9
- Şāhruḫiyye** -5-
- Ş. 141b/19
- Ş.+ din 125a/2, 136b/14
- Ş.+ ni 134a/4, 138b/17
- Şām** -14-
- Ş. 6a/8, 55a/12, 56a/5, 56a/10, 56a/16, 101b/11, 113b/1, 115b/4, 115b/19
- Ş.+ ğa 56b/11, 115b/8
- namāz-ı ş.+ ğa 110a/7
- Ş.+ nı 10a/17, 102a/2
- Şehrü Zîr** -7-
- Ş.+ de 122a/19, 122b/3, 123b/13
- Ş.+ ğa 122a/15, 123b/11
- Ş.+ ni 123b/9
- Ş.+ niñ 122a/16
- Şeyḫ-zāde Dervāzesi** -1-
- ş. 130a/17
- Şîrāz** -5-
- ş. 141a/14
- Ş. 136a/2
- Ş.+ dın 141b/8
- Ş.+ nı 129a/18, 129a/19
- Tag** -1- Dağ.
- T.+ da 46a/8
- Taglar [Altay T.]** -1-
- T. 6a/3
- Ṭalan** -1-
- Ṭ. 6a/5
- Talan Depesiz** -1-
- T. 58b/5
- Talas** -5-
- T. 6a/2, 7b/13, 9a/5, 42a/14, 43a/4
- Ṭalkān** -1-
- Ṭ.+ da 93a/10
- Tamamlıĝ Ata** -1-
- T.+ ğa 125b/2
- Taṅĝkut** -8-
- T. 31a/16, 31a/17, 48a/10, 48a/18, 48b/13, 84b/18, 93a/13, 95b/6
- Ṭas** -1-
- Ṭ. 60a/1
- Taşkend** -14-
- T. 42a/14, 127a/14, 138a/17, 138b/3, 141b/19, 142a/19
- T.+ ni 125a/8, 138b/17
- T.+ ğa 127a/18
- T.+ ge 129b/3, 130a/9, 138b/6
- T.+ [ge] 146b/8, 146b/11
- Tatar** -1-
- T. 44b/1
- Tatkend** -1-
- T. 142a/5
- Tayĝu** -1-
- T. 92b/11
- Taymas** -1-
- T.+ dın 141a/10
- Tebrîz** -9-
- T. 111a/15
- T.+ ğa 55a/11, 56b/10, 57a/9, 115b/4
- T.+ [ĝa] 112a/1
- T.+ din 67a/5, 115b/1
- T.+ de 34b/16
- Telikin** -1-

- T. (şehir-i T.) 62a/8
- Temür Qahalka** -4-
T.+ dın 93a/6
T.+ ğa 60a/15
T.+ mîng 62a/11
- Temür Qahalğa**
T. 26b/15
- Tengiz Sengül** -1-
T. 43a/4
- Ten Suy** -1-
T.+ da 72a/7
- Terek Suy** -1-
T. 79a/5
- Terin Köl** -1-
T. 43a/3
- Tibet** -8-
T. 51a/13, 51b/3, 53a/16,
58b/19, 94a/2, 98b/11, 99a/17
T.+ ni 58b/19
- Tirmiz** -4-
T. 42a/14, 146b/3
T.+ ge 93a/6
T.+ din 38b/14
- Tirsek** -3-
T.+ niġ 122b/11
T.+ ni 122b/5
T.+ ke 122b/9
- Tizek** -1-
T.+ [ke] 124b/17
- Tongurıl Kózniġ** -1-
T. 43a/19
- Tuġlaq** -1-
T. 42a/14
- Türân** -8-
T. 3a/11, 10a/17, 104a/4
T.+ da 11a/10, 11b/5
T.+ nı 118a/16
T.+ mîng 119a/3, 119a/10
- Turşız** -1-
T.+ ğa 101b/18
- Ṭūs** -1-
Ṭ. 50a/12
- Tūs** -2-
T. 63b/2, 63b/11
- Tün** -1-
T. 101b/18
- Türkistân** -15-
T. 6a/2, 130a/2, 141b/19,
143a/19, 148a/4
T.+ da 46a/9, 106a/12
T.+ ğa 119a/2, 125a/13, 126a/13,
129b/2
T.+ mîng 42a/1
T.+ [ġa] 125a/14, 130a/15,
148a/13
- Türkman** -1-
T. 38a/19
- Uçur Qal'a** -1-
U.+ sını 98a/2
- Ulaqut** -1-
U. 62a/9
- Uluġ Qol** -1-
U.+ ğa 135a/3
- Uraġan?** -1-
U. 44a/19
- Ura Töpe** -14-

U. 134a/8, 134a/15, 136a/5,
136a/6, 136b/1, 136b/4, 141b/18, 142a/2

U.+ niŋg 134a/9

U.+ ni 139a/5

U.+ ge 136a/2, 136b/4

U.+ din 136a/8, 139a/3

Urus -13-

U. 26b/16, 44b/3, 44b/4, 45a/6,
58b/15, 60a/2, 61b/17, 68a/14, 75b/14,
76b/2, 79b/17,

U.+ ğa 44b/16

U.+ niŋg 61b/17

Uyguristān -1-

U. 6a/3

Uzu -2-

U. 79b/19, 80b/6

Ürgenç-1-

Ü. 37b/5, 37b/10, 122b/1

Ü.+ de 123a/5

Ü.+ ge 36b/17, 38b/1, 122b/5,
122b/11

Ü.+ niŋg 122a/19

Ü.+ [ge] barıp 38a/13

Kök Ürüŋg Qonaq? -1-

K. 43a/4

Vahş -3-

V. 134b/17, 135a/4

V.+ nı 135b/8

Vahşvār -2-

V.+ dın 134b/17

V. [ğa] 135a/5

Toqay Teŋgiz Yaqalay? -1-

T. 43a/15

Yaqut -1-

Y. 62a/7

Yampu-1-

S. 58b/18

Yayıq -1-

Y. 41b/9

Yeŋgi Kent -2-

Y. 46a/9, 46a/10

Yesi -3-

Y.+ ni 128a/16, 128b/6

Y.+ de 129a/3

Yetikend -1-

Y. 142b/2

Yılan Ot -1-

Y.+ ıdın 124b/17

Yoraqan? -1-

Y. 44a/19

Yosun Müren -1-

Y.+ ğa 44a/18

Yürki -1-

Y. 60a/7

4.2.3. Boy-Kavim Adları Dizini

Ağaçeri -6-

A. 5b/11, 6b/14, 9a/12, 10a/2, 10a/4

A.+ niñg 10a/7

Alçi Tatar -2-

A. 13a/10, 69a/3

Alayunlı -2-

A. 5b/6, 6b/10

Alayunthı -1-

A. 11a/4

Alķar Evli -2-

A. 5a/15, 6b/10, 10b/19

Alķar Evl[i] -1-

A. 6b/10

Arulat -5-

A. 7a/11, 32a/9, 33b/10, 42b/9

A.+ tın 52a/10

Avşar -3-

A. 5b/1, 6b/12, 10b/18

Ba'arin -15-

B. 21a/16, 23a/11, 23a/16, 23a/19, 23b/6, 23b/8, 23b/14, 33a/18

B.+ din 23a/17, 23a/18, 23b/8, 23b/16, 32b/14, 33a/4, 33b/16

Bargut -4-

B. 5b/14, 16b/8, 22a/6, 22a/11

Barin -1-

B. 7a/17

Barķuķin -2-

B. 28a/17, 28a/19

Barķuy Tatar -1-

B. 13a/11

Barulas -4-

B. 24a/6, 34b/14

B.+ dın 34b/3, 42b/3

Bayat -3-

B. 5a/15, 6b/9, 10b/18

Baya'ut -7-

B. 7a/12, 18b/11, 18b/15, 33b/5, 95b/14, 98b/15

Bayındır -2-

B. 6b/9, 11a/3

Bayındur -1-

B. 5b/3

Bekrin -3-

B. 5b/17, 7a/1

B.+ ni 14b/16

Besüt -4-

B. 12b/8, 26a/5, 35a/2, 66b/11

Besütay -2-

B. 34a/19, 42a/6

Bigdili -3-

B. 5b/1, 6b/12, 10b/19

Bormıķın -1-

B. 7a/17

Borulas -1-

B.+ dın 27a/15

Bozok -4-

B. 10b/5, 10b/7

Aķvām-ı B. 10b/16

B.+ ğa 10b/14

Buda'ut -1-

B. 25b/19

Bulģaçin -3-

B. 5b/14, 6b/19, 16b/10

Burgut -1-

- B. 6b/19
- Burkut -6-**
B. 16a/6, 16b/6, 16b/7, 28a/18, 70a/4
B.+ tın 46a/7
- Bügdüz -3-**
B. 5b/9, 6b/12, 11a/3
- Calayir-23-**
C. 5b/13, 6a/11, 6b/17, 11a/17, 11b/1, 11b/7, 11b/11, 12a/18, 13a/1, 32b/2, 33a/6, 33a/7, 33b/2, 42a/6, 43a/9, 61b/10, 89a/18
C.+ din 20b/7, 31b/12, 32b/2, 34b/7
C.+ ni 108a/15
C.+ lardın 11b/12
- Ca'et -3-**
C. 11b/11, 11b/13, 119b/5
- Cacirat-3-**
C. 19a/6, 24a/16, 34a/1
- [Ca]cirat -1-**
C. 66a/11
- Cedey -2-**
C. 18b/13
C.+ din 65a/6
- Cedey Baya['u]t -1-**
C. 18b/12
- Cenes -1-**
C. 7a/17
- Ceyhün -1-**
C.+ dın 122a/5
- Ce'un -1-**
C. 14b/17
- Curçe -2-**
C. 25b/1
- C.+ ğa 27a/16
- Curyat -6-**
C. 7a/18, 15b/19, 21a/14, 24a/15, 25b/8, 30a/11
- Çağan Tatar -1-**
Ç. 13a/10
- Çağatay (Ulusı) -6-**
Ç. 86b/13, 87a/2, 87a/7, 87b/17, 88a/8, 89a/7,
- Çaŋğsa'uk -1-**
Ç. 7a/18
- Çavuldur -3-**
Ç. 5b/3, 6b/10, 11a/4
- Çepni -3-**
Ç. 5b/3, 6b/10, 11a/4
- Çines -4-**
Ç. 21b/8, 21b/12, 21b/13
Ç.+ din 21b/15
- Çörkün -1-**
Ç.+ din 125a/18
- Dodurğa -3-**
D. 5a/18, 6b/10, 10b/19
- Doğlat -1-**
D. 134a/9
- Doğlat -2-**
D. 7a/18, 26a/3
- Döger -3-**
D. 5a/18, 6b/9, 10b/18
- Dörbeçin -1-**
D. 23a/16
- Dö[r]beçin -1-**
D. 50a/1
- Dörben -8-**

D. 7a/17, 23a/10, 28b/15,
31b/12, 32b/7, 112a/15

D.+ ga 23a/17

D.+ niŋg 39b/4

Dörmen -8-

D. 7a/14, 123b/14, 136b/11

D.+ din 119a/8, 119a/10, 119b/1,
123b/17, 125a/15

Dürlikin -1-

D. 16a/14

Dürlikin Moğol -3-

D. 20a/7

D.+ din 19a/19, 21b/14

Enğires -6-

E. 5b/19, 6a/13, 7a/10, 21a/16,
28a/6, 33a/10

Eylür -1-

E. 5b/6

Eymür -2-

E. 6b/9, 11a/3

Hedergin -4-

H. 7a/18, 24a/10, 29b/5, 32b/10

Herigen -1-

H. 7a/16

Hertegen -2-

H. 21a/19, 21b/3

Hıtaylıq -2-

H. 89b/5

H.+ lar 53a/10

Huşin -1-

H. 98b/12

Huşun -1-

H. 34a/19

Hüyin -1-

H. 16b/10

Hv̄arizmī -7-

H.+ ga 36b/7, 37a/14, 37b/6,
38b/4

H.+ lerniŋg 102a/10

H.+ ni 37b/6

İçenlik -1-

İ. 119b/8

İçigen -1-

İ. 39b/1

İçigin -2-

İ. 6a/13, 39b/1

İçki -3-

İ. 125a/17

İ.+ din 119a/11, 125a/19

İğçigin -1-

İ. 5b/19

İlçigin -3-

İ. 7a/10, 16a/6, 95b/15

İldürgin -1-

İ. 7a/12

İlhānī -1-

İ.+ ni 104b/18

Қалаç -6-

Қ. 5b/11, 6b/14, 9a/12, 9b/15,
30b/9

Қ.+ dın 7b/5

Қалмақ -2-

Қ. 47a/6, 148a/2

Қаңғlı -7-

Қ. 5b/10, 6b/13, 9a/11, 9a/18,
9b/1

Қ.+ dın 52a/18

Қаңса'ut -1-

- K. 11b/11
Qara Evli -1-
 K. 5a/15
Qara [E]vli -1-
 K. 6b/10
Qara Hıtay -2-
 K. birle 31a/2
 K.+ dın 34a/7
Qara İvli -1-
 K. 10b/19
Qarluq -9-
 K. 5b/1, 5b/10, 6b/14, 7b/5,
 9b/11, 9b/14, 9b/15, 31a/18, 31a/19
Qarkın -4-
 K. 5b/1, 6b/12, 7a/2, 10b/18
Qatağan -3-
 K. 20a/3, 40a/5
 K.+ larnıng 40a/5
Qatağın -6-
 K. 7a/16, 19b/4, 21a/16, 28b/14,
 28b/15, 29a/3
Qayı -3-
 K. 5a/15, 6b/9, 10b/18
Keherün -1-
 K. 18b/14
Keherün Baya'ut -1-
 K. 18b/19
Keherün Baya[u]t -1-
 K. 18b/12
Kelengüt -2-
 K. 6a/13, 35a/1
Kenğes -1-
 K. 7a/12
Kereyit -16-
- K. 6a/4, 6a/12, 7a/1, 17a/1,
 22b/13, 30a/1, 30b/7, 32a/2, 34b/3,
 43a/14, 64b/16, 67a/7, 91a/7, 1b/10,
 1b/12
Kermüçin -2-
 K. 5b/14, 6b/19
Kestimi -3-
 K. 5b/15, 6b/20, 16b/13
Qınık -4-
 K. 5b/9, 6b/12, 11a/4, 11a/11
Qıngkıyat -2-
 K. 7a/19
 kavm-i K. 27b/8
Qıpçak -8- Ögeday Han'ın oğlu Kadan
 Oğul'un oğlu.**
 K. 5b/10, 6b/13, 7b/5, 9a/11,
 9b/2,
 K.+ lar 55b/6
 K.+ lardın 55b/4
 K.+ nıng 9b/6
Qırkıız -3-
 K. 16b/15, 16b/16, 17a/4
Qınges -1-
 K. 34a/15
Qingiyat -2-
 K. 19a/13, 42a/5
Qızık -2-
 K. 6b/12, 10b/19
Qıyat -13-
 K. 5b/19, 7a/16, 7a/17, 13a/14,
 19a/6, 33a/2, 40a/8, 46a/6, 119a/13
 K.-ı mutlak 7a/16
 K.+ ga 136b/19
 K.+ lar 40a/8
Qongırat -1-

Q. 16a/6
Qongkitan -7-
Q. 7a/11, 29b/19, 32a/19,
32b/19, 33b/2, 34b/11
Q.+ dın 32a/19
Qonglyut -1-
Q. 7a/10
Qongrat -43-
Q. 5b/19, 6a/12, 7a/10, 13a/17,
20a/7, 28a/1, 31b/10, 33a/10, 33b/16,
40b/7, 44a/14, 47a/5, 65b/9, 65b/17,
66a/10, 66a/14, 66b/10, 67a/13, 67b/19,
68a/8, 68b/14, 69a/3, 70a/5, 76a/2,
80b/10, 91a/15, 92b/13, 105b/7,
109a/10, 110b/16, 119a/13, 145a/16,
148a/14
Q.+ nıng 66a/11, 76a/14
Q.+ dın 31b/5, 33b/17, 46a/6,
65b/17, 98b/2, 119b/2, 125a/18
Q.+ larnıng 33a/14
Qori -3-
Q. 5b/15, 6b/19, 16b/7
Qorulas -5-
Q. 6a/13, 7a/10, 19a/19, 21a/16
Q.+ cın 19a/18
Körelüt -1-
K. 16a/8
Körküt -1-
K. 6b/18
Köyün -1-
K.+ lerdin 119b/6
Qudağay -1-
Q.+ [dın] 119b/2
Qurqan -5-
Q. 5b/15, 5b/17, 6b/20, 16b/18,
16b/19
Quşçı -8-

Q. 96b/11, 121a/19, 126a/9,
128a/16, 136b/10, 145a/15
Q.+ dın 123b/14, 125a/16,
125a/17, 148a/15
Kümse'üt -1-
K. 11b/11
Kürçigin -1-
K. 21b/2
Kürdän -1-
K. 57a/18
Kürkir -1-
K. 11b/12
Kürlü'üt -2-
K. 16a/5, 16a/6
Küyin Tatar -1-
K. 13a/10
Macar -1-
M. 136b/11
Manğıt -8-
M. 39b/18, 70a/4, 125b/14,
125b/18, 126a/4, 139a/5
M.+ nıng 39b/17
M.+ dın 119a/14
Manğıt -3-
M. 121b/16, 121b/17
M.+ dın 121b/9
Manğkıt -1-
M. 136b/10
Manğkut -11-
M. 21a/13, 21b/16, 21b/18,
22a/3, 22a/14, 22b/3, 29b/5, 32a/14,
33a/18, 34a/1
M.+ dın 119b/6
Mekrin -1-
M. 14b/16

Mekrit -2-

M. 14b/15, 16a/2

Merkit -18-

M. 6a/11, 6b/18, 14b/15, 15a/11, 17a/16, 24a/19, 28a/11, 28a/15, 28b/13, 64b/14, 67a/6

M.+ din 28a/14, 47b/7, 66a/10

M. kavmi 15a/7, 15b/7

M.+ ni 14b/15

M.+ niñg 28a/12

Moğol -129-

M. 4a/5, 4a/13, 4a/14, 4b/2, 4b/14, 5b/11, 5b/12, 5b/18, 6a/14, 6b/16, 7a/3, 7a/4, 7a/6, 7b/8, 7b/10, 9a/8, 11a/12, 11a/15, 11a/19, 13a/2, 13a/3, 13a/4, 13a/6, 13a/7, 13a/15, 14b/18, 19a/18, 27b/11, 28a/18, 29a/2, 30a/3, 39a/17, 40a/1, 44b/1, 51b/2, 52a/15, 54a/14, 54b/8, 54b/13, 54b/19, 55a/2, 56a/11, 56b/16, 56b/18, 57a/5, 57a/9, 57a/10, 57a/12, 57b/9, 59b/7, 62a/17, 98a/6, 102b/12, 102b/19, 103a/10, 104a/19, 104b/7, 104b/14, 107b/9, 112b/8, 113a/5, 128b/19, 129a/6, 129b/2, 129b/5, 134a/3, 136a/1, 136a/3, 138b/15

M.+ da 5a/3, 5b/16

M.+ dın 28a/12, 57a/8, 124a/3, 129a/16

M.+ ga 6a/11, 27b/12, 124a/17, 134a/14, 139a/12

M.+ ı 144a/18

M.+ lar 4b/14, 10a/4, 13b/7, 14b/15, 16a/19, 16b/14, 53a/9, 54b/11, 55a/3, 55a/5, 56b/18, 57a/15, 57a/17, 92a/16, 92b/18, 115a/7, 129a/19, 138a/10

M.+ larıdındurlar 16a/14

M.+ ların 129a/2

M.+ larını 52a/4

M.+ larınıñg 16b/9

M.+ nı 52a/16, 125a/1, 129b/3, 148a/8

M.+ niñg 4b/15, 7a/7, 7a/14, 12b/1, 13a/14, 47a/11, 64a/11, 124b/19, 138b/12, 145b/17

M. tili birle 39a/13, 39a/14, 39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/19

Moğol Dürlikin -2-

M. 6a/13, 20a/2

Mudan -1-

M. 14b/17

Nankiyas -8-

N. 54b/19, 55a/2, 97a/19, 98a/5

N.+ ga 48b/10, 97b/6

N.+ lardıñ 55a/6

N.+ niñg 53a/17

Nankiyaslıq -1-

N.+ lar 55a/4

Nayman -23-

N. 5b/17, 6a/12, 7a/1, 13a/1, 17a/3, 26b/1, 28b/1, 28b/9, 28b/13, 29a/2, 29a/7, 29a/10, 29a/11, 29a/19, 30b/9, 136b/10

N. tili birle 18b/19

N.+ niñg 29a/5

N.+ dın 67b/11, 119a/8, 119b/6, 125a/18

Nilkan -1-

N. 11b/12

Nirat [Tatar] -1-

N. 13a/10

Nirun -14-

N. 7a/15, 11b/2, 13a/6, 13a/15, 19b/1, 19b/3

N.-ı hāş turur 6a/14

n.+ dın 19a/17

N.+ dın 19b/4, 23a/10, 27b/8,
27b/18, 32b/10

Noğay -1-

N. 24a/14

Noyakın -6-

N. 7a/17, 21a/16, 21b/16, 21b/17,
28a/1

N.+ dın 42b/4

Nüküs -2-

N. 5b/18, 7a/9

Nüküz -2-

N. 21b/13, 21b/14

Olkunut -4-

O. 5b/19, 7a/10, 32a/15

O.+ dın 32b/10

Öngölat -1-

O. 5b/18

Ordu Ulus -1-

O.+ mınġ 67a/2

Oryat -1-

O. 7a/11

Otaçı -1-

O. 119b/4

Oyat -1-

O. 11b/12

Oyrat -14-

O. 5b/15, 6a/11, 6b/18, 11a/17,
13a/1, 16a/18, 16a/19, 16b/7, 69a/2,
86b/17, 95b/13, 1b/13, 1b/14

O.+ mınġ 47b/8

Öngüt -4-

Ö. 5b/17, 7a/1, 28b/10

hezäre-i Aqvām-ı Ö.
32b/18

Özbik -1-

Ö. 145a/19

Peçene -3-

P. 5b/3, 6b/9, 11a/3

Sakayıt -3-

S. 5b/16, 16b/18, 16b/19

Salcavut -1-

S. 46a/11

Salciyut -5-

S. 7a/16, 19b/8, 20a/3, 21a/16,
28b/15

Salur -4-

S. 5b/6, 6b/9, 11a/3

S.+ da 11a/9

Sanciyut -2-

S. 21a/19, 21b/4

Särt -1-

S.+ lar 124b/10

Sāsān -1-

S. 62a/4

Sasıt -1-

S. 6b/20

Sa[l]ciyut -1-

S.+ larnınġ 40a/5

Selçuk -1-

S. (āl-i S.) 11a/9

Selçukī -1-

S.+ lernınġ 102a/11

Sukayut -4-

S. 23a/17, 23b/7, 23b/15, 24a/1

Sunġkut -1-

S. 11b/12

Suyka -1-

S. 6b/18

Sügen -1-

S. 7a/19

T.+ nıng 13b/7, 13b/9,

T.+ dın 13b/10, 105b/5

Süldüs -14-

S. 7a/11, 32b/4, 95b/3, 1b/15,
113a/14

S.+ niŋ 94b/12

S.+ dın 32b/4, 34b/7, 42b/3,
42b/4, 43a/8, 94b/15, 105b/3

S.+ ğa 21a/5

Tayıçut -41-

T. 7a/16, 12a/2, 14b/3, 16b/19,
17a/9, 17a/13, 18a/14, 18b/1, 18b/2,
18b/14, 20a/19, 20b/2, 20b/3, 20b/5,
20b/8, 20b/18, 21a/13, 21b/2, 21b/8,
21b/18, 22a/3, 22a/14, 23a/12, 23b/3,
23b/4, 26a/1, 27a/19, 27b/9, 28a/5,
28a/9, 28a/10, 34a/15, 39a/6, 39a/11

pİşvā-yı T. 21a/2

T.+ lar 17a/19, 17b/2, 17b/6,
17b/9

Süldüz -1-

S. 17b/1

Sünit -7-

S. 5b/13, 12b/1, 14a/11, 31b/12,
32b/13, 33b/20

T.+ larğa 17b/5

Şamİler -1-

Ş. 115b/14

Tegelgü -1-

T. 18b/16

Täcİk -6-

T. 10a/12, 10a/13, 49a/3, 93a/4,
97a/15

T. irmes irdi 10a/13

Telengüt -2-

T. 6b/20, 16b/13

Temen? -1-

T. 145a/15

Tamġalıġ -2-

T. 5b/14, 6b/18

Tili Miŋ -1-

T.+ dın 125a/18

Tanġkut -5-

T. 5b/15, 5b/17, 7a/1, 51a/6,
65a/6,

Toġalaytay -1-

T. 43a/8

Tarġut -3-

T. 6b/18, 16a/13, 16a/14

Toġravun -1-

T. 11b/11

Tatar -4-

T. 72a/2, 79a/1,

T.+ niŋ 72a/5

Ṭolanġkıt -1-

Ṭ. 11b/12

Tatar -33-

T. 5b/13, 6a/11, 6b/18, 7a/6,
7a/72, 11a/17, 12b/10, 12b/19,2 13a/1,
13a/8, 13a/18, 13b/1, 13b/8, 13b/15,
14b/11, 19a/5, 20b/14, 28b/14, 29b/3,
32b/7, 33a/14, 41a/7, 43a/17, 56b/12,
67a/16, 111b/11

Torı -1-

T. 11b/12

Tö'eles -6-

T. 5b/13, 6b/19, 7a/17, 41b/10,
119a/1, 148b/3

Töles -1-

T. 16b/7

Törüles -1-

- T. 5b/19
- Tudaqlık -1-**
T. 14b/17
- Tuma -1-**
T.+ [dın] 119b/1
- Tuman -2-**
T.+ nıng 119a/19
T.+ dın 119a/14
- Tunçin -1-**
T. 7a/11
- Tutuqluyut -1-**
T. 13a/11
- Tutuqluyut Tatar -1-**
T. 13a/10
- Tümet -3-**
T. 5b/14, 6b/19
T.+ dın 46a/7
- Tüme'üt -1-**
T. 16b/7
- Türk -18-**
T. 7a/4, 7a/6, 7b/10, 11a/12, 11a/15, 13a/1, 49a/3, 92a/16, 122b/16
T.-i muqlaq 10a/9
T.+ dın 11a/19
T.+ ler 6a/7, 6a/19, 7b/8, 12b/18, 19a/17
T.+ leri 10a/5
- Türkmän -5-**
T. 6a/10, 10a/9, 10a/13, 10a/14
T.+ mı (Şäh Budag-ı T.) 122b/15
- Ubuğun Katakın -1-**
U. 19b/5
- Udut Merkit -1-**
U. 15a/16
- Uduyut -1-**
U. 14b/15
- Urasut -3-**
U. 5b/14, 6b/19, 16b/12, 16b/13
- Uruvut -11-**
U. 21a/13, 21b/16, 21b/18, 22a/14, 22b/3, 22b/8, 22b/16, 28a/1, 28a/14, 33a/10, 53a/19
- Uryaŋgıt -2-**
U. 25b/8, 30a/11
- Uryaŋka -1-**
U. 16b/11
- Uryaŋkıt -8-**
U. 6a/13, 6b/20, 7a/9, 16b/13, 32b/13, 33a/6, 33b/10
U.+ dın 33b/13
- Uryaŋkut -1-**
U. 62a/12
- Uşanan -1-**
U. 68a/4
- Uyanqu -1-**
U. 5b/15
- Uygur -22-**
U. 5b/10, 6b/13, 7b/4, 9a/10, 9a/13, 9a/15, 9a/17, 10a/6, 11a/12, 15b/16, 30b/11, 30b/13, 30b/14, 31a/7, 80b/14, 90a/7, 121a/15
U.+ nıng 31a/4
U.+ dın 119b/1, 123b/19, 125a/16
U.+ lar 9a/11
- Uygur Mekrit -1-**
U. 14b/17
- Üçok -2-**
Ü. 10b/15

aḳvām-ı ü. 11a/1
Üregir -3-
Ü. 5b/6, 6b/10, 11a/4
Üşün -3-
Ü. 7a/11
Ü.+ din 68b/14, 119b/2
Üşütay -1-
Ü. 42a/6
Yaparlı -3-
Y. 5a/18, 6b/10, 10b/19

Yazır -3-
Y. 5a/18, 6b/9, 10b/18
Yesüt -1-
Y. 7a/19
Yıva -3-
Y. 5b/9, 6b/12, 11a/4
Yigdir -3-
Y. 5b/9, 6b/12, 11a/3
Yürgin -1-
Y. 7a/18

SONUÇ

Doktora tezi olarak hazırlanan bu çalışmada Türk ve Moğol tarihine dair yazılmış olan *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme* adlı eserin bilimsel incelemesi yapılmıştır. Çalışmada eserin İngiltere Millî Kütüphanesinde Or. 3222 numaraya kayıtlı nüshası kullanılmıştır. Eserin Türkoloji çalışmalarına uygun biçimde transkripsiyonu yapılmış, gramatikal, şahıs, yer, ve boy-kavim adları dizini hazırlanmıştır. Çalışmanın ardından elde edilen bulgular şu şekildedir:

- a) Telif, tercüme ve derleme metin olması bakımından eser mevcut Türkçe tarih metinleri içerisinde müstakil bir denemedir.
- b) Metin içerisinde *Târih-i Gazan Han*'ın tercümesinin yapılması, Yezdî'nin *Zafer-nâme*'sinden parçaların bulunması ve devamında *Şibanî-nâme* yer alması eseri içerik olarak çok değerli kılmaktadır.
- c) Çağatay Türkçesi ile yazılan metinde literatüre Türkçe ve Moğolca askerî, idarî terimler ile Moğolca söz varlığı kazandırılmıştır.
- d) Metinde doğu sahasında kullanılan geleneksel Uygur imlası ile yazılmıştır. Ancak ünlü yazımında özellikle noktalamada karışıklıklar vardır. Bu durum daha sonra incelenecek benzer metinlerin çözümlenmesinde yardımcı olacaktır.
- e) Özellikle özel adların yazımında görülen farklılıklar, özel adların varyantlarını ve telaffuzlarındaki farklılıkları göstermesi bakımından önemlidir.
- f) Metnin içeriğini oluşturan tarihî anlatım konuyla ilgili çalışma yapanlara büyük destek sağlayacaktır. Ayrıca yapılan çalışmalarda karşılaştırma yapılmak istendiği durumda temel kaynak olarak kullanılabilir.
- g) Metin oldukça kapsamlı olan şahıs, yer ve boy-kavim adlarıyla tarih çalışmalarında araştırmacılara büyük destek sağlayacaktır.

Hem Türk Dili hem de Türk-Moğol tarihi için değerli verileri içeren *Tevârîh-i Güzîde Nusret--Nâme* yapısı ve içeriği itibarıyla Türkoloji ve tarih sahasında çalışma yapan araştırmacılara büyük destek sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- ABİK, A. Deniz, (1996), **Ali Şir Nevâyî'nin Zübdetü't Tevârîhi Üzerine**, TDAY-Belleten, 1-6
- _____. (1993), **Ali Şir Nevayî'nin Risaleleri Tarih-i Enbiya ve Hükema, Tarih-i Müluk-i Acem, Münşe'atı, Metin, Gramatikal İndeks-Sözlük**, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- AKRAMOV, A. M, (1967), **Tevarih-i Güzide-i Nusret-Name**, Taşkent.
- ALAN, Sümeyra, (2017), **Târih-i Güzîde (Nusret-nâme) [95a-149a] (Giriş, transkripsiyonlu metin, dizin-sözlük, tıpkıbasım)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- ALİMOV, Risbek, (2005), **Kadir Ali Bek ve Câmî'ü't-Tevârih'i Üzerine Dil İncelemesi (İmla – Fonetik – Morfoloji – Karşılaştırmalı Metin – Dizin – Sözlük)**, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ATA, Aysu, (2009), "*Türk Dillerinde +LA Çokluk Eki*", **International Journal of Central Asian Studies. Festschrift To Commemorate the 80th Anniversary of Prof. Dr. Talat Tekin's Birth**, Volume 13, Seoul, s. 89-99
- BOYLE, Andre, (1971), **The Successors of Genghis Khan**, Columbia University Press, New York.
- BOZKIR, İlknur, 2006, **Ötemiş Hâcı'nın Çingiz Nâme'si ve Dil Hususiyetleri**, Kırıkkale Üni., Sosyal Bilimler Ens., Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- CANPOLAT, Mustafa, (2018), **Behcetü'l-Hadâyık fî-Mev'izati'l-Halâik**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- CLAUSON, Sir Gerard, (1972), **An Etymological Dictionary of Pre-thirteenth-Century Turkish**. Oxford Clarendon Press.
- DARBY, John. (1723). **The History Of Timur-Bec: Known by the Name of Tamerlain the Great, Emperor of the Moguls and Tartars: Being an Historical Journal of His Conquests in Asia and Europe**, Vol I-II, London,

- DEMİR, Mustafa, (2007), "*İslâm Ortaçağı'nda İran Bölgesindeki Tarih Yazıcılığı*", **A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, S. 34, s. 255-273, Erzurum.
- DEWEESE, Dewin, (2014), "*A Sixteenth-Century Interpretation of the Islamization of the Mongols Attributed to Jalal al-Din Rumi*", **Mawlana Rumi Review**, s. 88-105.
- DMITRIEVA, L. V., MUGINOV, A. M., and MURATOV, S. N., (1965), **Opisanie Tiurkskikh Rukopisei Instituta Narodov Azii, I (Istoriia)**. Moscow: Nauka
- GIBB, Hamilton.A.R. (1970), "*Tarih*", **MEB İslâm Ansiklopedisi**, C. XI, s.793, İstanbul.
- GÜNALTAY, M.Şemsettin, (1991), **İslâm'da Tarih ve Müverrihler**, Endülüs Yayınları, İstanbul
- İNAN, Abdülkadir, "*Türk Etnolojisini İlgilendiren Birkaç Terim-Kelime Üzerine*", **Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten** , C. 4, s. 179-195, Ankara.
- KAÇALIN, Mustafa S, (1990), **Çinggis Kağan Tarihi**, Basılmamış doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KAFALI, Mustafa, (1994), "*Ebûlgazi Bahadır Han*", **TDVİ Ansiklopedisi**, C. 10, s. 358-360
- KARASOY, Yakup (1998). **Şiban Han Divanı (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)**, TDK Yayınları, Ankara.
- KARASOY, Yakup - TOKER, Mustafa, (2005), **Türklerde Şecere Geleneği ve Anonim Şibanînâme**, Tablet Yayınları , Konya.
- KARATAŞ, Ahmet, (2018), **Târih-i Güzîde (Nusret-nâme) [48a-94b] (Giriş, transkripsiyonlu metin, dizin-sözlük, tıpkıbasım)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli
- KARGI, Zuhâl, (1988), **Şecere-i Terâkime Metin-Gramer-Dizin**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- KILIÇ, Nurten, (1999), **Siyasal kültürde değişim Şeybani Han ve Özbek siyasal oluşumu (1500-1510)**, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KOCASAVAŞ, Yıldız, (2003), **Muhammed Sâlih, Şeybânî-Nâme**, Çantay Yayınları, İstanbul.
- Kamal al-Din Ali Bina'i. (1997). **Shaybani Namah**, ed. Kazuyuki Kubo, in *Eiji Mano*, Toruko Isuramu jidai Chuo Ajia bunko no sogoteki kenkyu: Heisei 6-nendo—Heisei 8-nendo kagaku kenkyuhi hojokin kiban kenkyu, s. 68-158, Kyoto.
- KUT, Günay, (1989), "*Ali Şîr Nevâî*", **TDVİ Ansiklopedisi**, C. 2, s. 449-453
- Nizamüddin Şâmî. (1987). **Zafernâme** (Çev. Necati Lugal), TTK Yayınları, Ankara.
- ORAL, Tanju, (1991), **Zafer-name-i Emir Timur (Tercüme-i Zafername)**, Basılmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- ÖZGÜDENLİ, Osman Gazi (2008), "*Hâce Reşîdüddîn Fazlullah b. İmâdiddevle Ebi'l-Hayr b. Muvaffakiddevle Âlî et-Tabîb el-Hemedânî*", **TDVİ Ansiklopesi**, cilt: 35, sayfa: 19-21
- RIEU, Charles, (1888). **Catalogue of the Turkish Manuscripts in British Museum**. Londra.
- ŞEŞEN, Ramazan, (1993), "*Câmiu't-Tevârih*", **TDVİ Ansiklopedisi**, C. 7, s. 132-134
- _____. (1998), **Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı**, İSAR Vakfı Yayınları, İstanbul
- ŞÜKÜROV, Zaur. (2009), "*Muhammed Sâlih*", **TDVİ Ansiklopedisi**, C 36, s. 34-35.
- KOLLEKTİF, (1995), **XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesi İle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü**, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- TEMİR, Ahmet. (2016). **Moğolların Gizli Tarihi, I Tercüme**, TTK Yay, Ankara
- THACKSTON, Wheeler M., (1998), **Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh**, Part I, Harvard.
- _____. (1999a), **Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh**, Part II, Harvard.

_____. (1999b), **Compendium of Chronicles. A History of the Mongols, Rashiduddin Fazlullah. Jami'u't-Tawarikh**, Part III, Harvard.

TOGAN, A. Zeki Velidi, (1982), **Reşideddîn Oğuznâmesi**, Enderun Kitabevi, İstanbul.

_____. (1970), "*Reşidüddin Tabip*", **MEB İslâm Ansiklopedisi**, C. IX, s.10. 1970

YAZICI, Tahsin., (2011), "*Târîh-i Beyhakî*", **TDVİ Ansiklopedisi**, cilt: 40, sayfa: 74-75

YILMAZ, Sevgi, (1988), **Muhammed Salih Şeybani-Name (1b-69b) Metin-İndeks**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

FAYDALANILAN KAYNAKLAR

AKA, İsmail, (1994), **Mirza Şahruh ve Zamani (1405-1447)**, TTK Yayınları, Ankara.

_____. (2014), **Timur ve Devleti**, TTK Yayınları, Ankara.

_____. (2013), **Camiu't-Tevarih (İlhanlılar Kısmı)**, TTK Yayınları, Ankara.

ATA, Aysu (2010), "*Moğol Fütuhâtı Ve Doğu - Batı Türk Yazı Dili Kavramları Üzerine*",

Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi, s.

29-37

_____, (2015), **Çağatay Türkçesinin İlk Devresi Harezmi-Altın Ordu Türkçesi**, Ankara Üniversitesi Yayınevi, Ankara.

BABUR, (1996), **The Baburnama: Memoirs of Babur**, Prince and Emperor, translated, edited, and annotated by Wheeler M. Thackston, Washington, D.C.: Freer Gallery of Art: Arthur M. Sackler Gallery, Smithsonian Institution.

BUELL, Paul D, (2003), **Historical Dictionary Of The Mongol World Empire**, The Scarecrow Press, Oxford.

CANKU, Ayşegül E, (1988), **Muhammed Salih: Şeybani-name (69b-138b), Tenkitli Metin-İndeks**. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi.

CÜVEYNÎ, Alaaddin Ata Melik, (2013) **Tarih-i Cihan Güşa**, (çev. Mürsel Öztürk), TTT Yayınları, Ankara.

ÇAĞATAY, Saadet, 1944: "*Uygurcada Hendiadyoinler*", **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Yıllık Çalışmalar Dergisi**, S: 1, 1940-1941: 97-144

- DEWEESE, Dewin. (1994). **Islamization And Native Religion In The Golden Horde**, PSU Press, Pennsylvania.
- DONUK, Abdülkadir, (1988), **Eski Türk Devletlerinde İdari-Askeri Unvan ve Terimler**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul.
- ECKMANN, János. (1988), **Çağatayca El Kitabı** (Çev. Günay Karaağaç), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul
- GÖKSÜ Erkan-GÜNEŞ H. Hüseyin, (2010), **Cami'ü't-Tevarih Selçuklu Devleti**, Selenge Yayınları, İstanbul
- GROUSSET, Rene, (2001), **Cihan Fatihi Cengiz Han**, (Çev. İzzet Tanju), Ötüken Naşriyat, İstanbul.
- GÜLENSOY, Tuncer - KÜÇÜKER, Paki, (2015), **Eski Türk-Moğol Kişi Adları Sözlüğü**, Bilge Kültür Sanat Yay. İstanbul.
- HOWORTH, Henry H., (1876), **History of the Mongols Part I (The Mongol Proper and The Kalmuks)**, London.
- _____. (1880a), **History of the Mongols Part II (The So-Called Tatars Of Russia And Central Asia Division I)**, London.
- _____. (1880b), **History of the Mongols Part II (The So-Called Tatars Of Russia And Central Asia Division II)**, London.
- _____. (1888), **History of the Mongols Part III (The Mongols Of Persia)**, London.
- Ibragimov, S. K., Mingulov, N. N., Pishchulina, K. A., Iudin, V. P., (1969), **Materialy po Istorii Kazakhskikh Khanstv XV–XVIII Vekov (Izvlachenii Iz Persidskikh i Tiurkskikh Sochinenii)**. Alma-Ata: Nauka
- KARGI ÖLMEZ, Zuhâl, (1996), **Ebulgazi Bahadır Han-Şecere-i Terakime (Türkmenlerin Soykütüğü)**, Simurg Yayınları. Ankara
- NECİP, E. N. (1995). **Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü**. (çev. İklil Kurban), TTK Yayınları, Ankara.

- Nizamüddin Şâmî, (1987), **Zafernâme (Çev. Necati Lugal)**, TTK Yayınları, Ankara.
- ÖLMEZ, Zuhâl, (2003), **Şecere-i Türk'e Göre Moğol Boyları**, Kebikeç Yayınları, İstanbul.
- ÖRS, Derya, (1992), **Tarih-i Olcaytu (İnceleme ve Çeviri)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ŞEŞEN, Ramazan. (2001), **İslâm Coğrafyacılarına Göre Türkler ve Türk Ülkeleri**, TTK Yayınları, Ankara
- TAUER, Felix, (1965), **Timurlular Devrinde Tarihçilik**, TTK Yayınları, Ankara.
- TEKİN, Feridun. 2008. "19. Yüzyıl Harezmi Tarih Yazıcılığı (*Munis, Agehî, Beyanî*)", **Akademik Bakış Dergisi**, C. 2, S. 3, 199-210
- ÜNLÜ, Suat, (2013), **Çağatay Türkçesi Sözlüğü**, Eğitim Kitabevi, Konya.
- VLADİMİRTSOV, B.Y., (1995), **Moğolların İctimai Teşkilatı (Çev. Abdülkadir İnan)**, TTK Yayınları, Ankara.
- YILMAZ, Bülent, (2002), **Celayirliler Kabile-Devlet**, Basılmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖZET

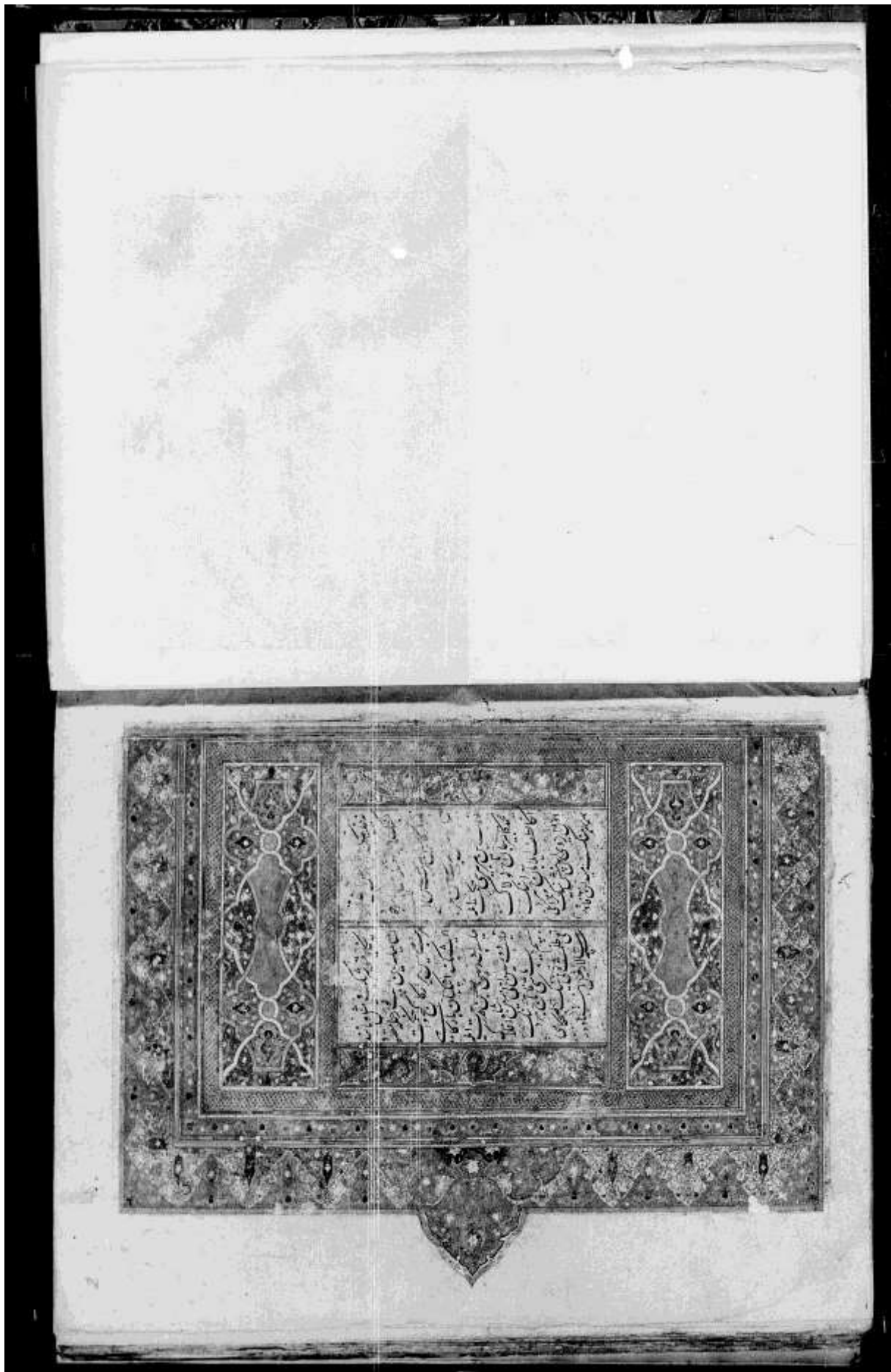
Türk dili tarih boyunca birçok dili hem etkilemiş, hem de birçok dilden etkilenmiş oldukça geniş bir coğrafyada konuşuru olan güçlü bir dildir. Türkçe konuşan toplulukların tarih boyunca yaşadığı hadiselerle ilgili olarak dilin yapısında bazen büyük bazen de kısmî değişimler görülmüştür. Ayrıca din değişikliğinin yazı, söz varlığı ve gramer dönüşümlerinin görüldüğü ender dünya dillerindedir. Siyasî bağlamda oldukça hareketli ve zor şartların olduğu bir coğrafyada konuşulan Türkçenin bünyesinde askerî, siyasî ve tarihî hadiselerin kaydedildiği metinler ortaya çıkmıştır. Farsça yazılan *Câmiü't-Tevârih*, *Zafer-Nâme* gibi eserlerin Türkçeye kazandırılmasını sağlayan *Tevârih-i Güzîde-Nusret-nâme* bu sahanın güzel ve nitelikli eserlerindedir. Bu yönüyle hazırlanan çalışma hem Türkoloji hem de Türk ve Moğol tarihi çalışmalarına yardımcı olacaktır.

SUMMARY

Turkish language is a powerful language that has influenced many languages throughout history and has a wide range of speeches influenced by many languages. Depending on the events of Turkish-speaking communities throughout history, sometimes some and sometimes partial changes were observed in the structure of language. Besides, it is one of the rare world languages in which writing, vocabulary and grammatical transformations are seen. Texts in which military, political and historical events were recorded in Turkish, which was spoken in a geography where there were very difficult and difficult conditions in the political context. *Tawarikh-i Guzida Nusrat-Namah*, which provides the translation of the works written in Persian, such as *Jamiü't-Tawarikh* and *Zafer-namah* into Turkish, is one of the beautiful and qualified works of this field. In this respect, the study will help both Turkology and Turkish and Mongol history studies.

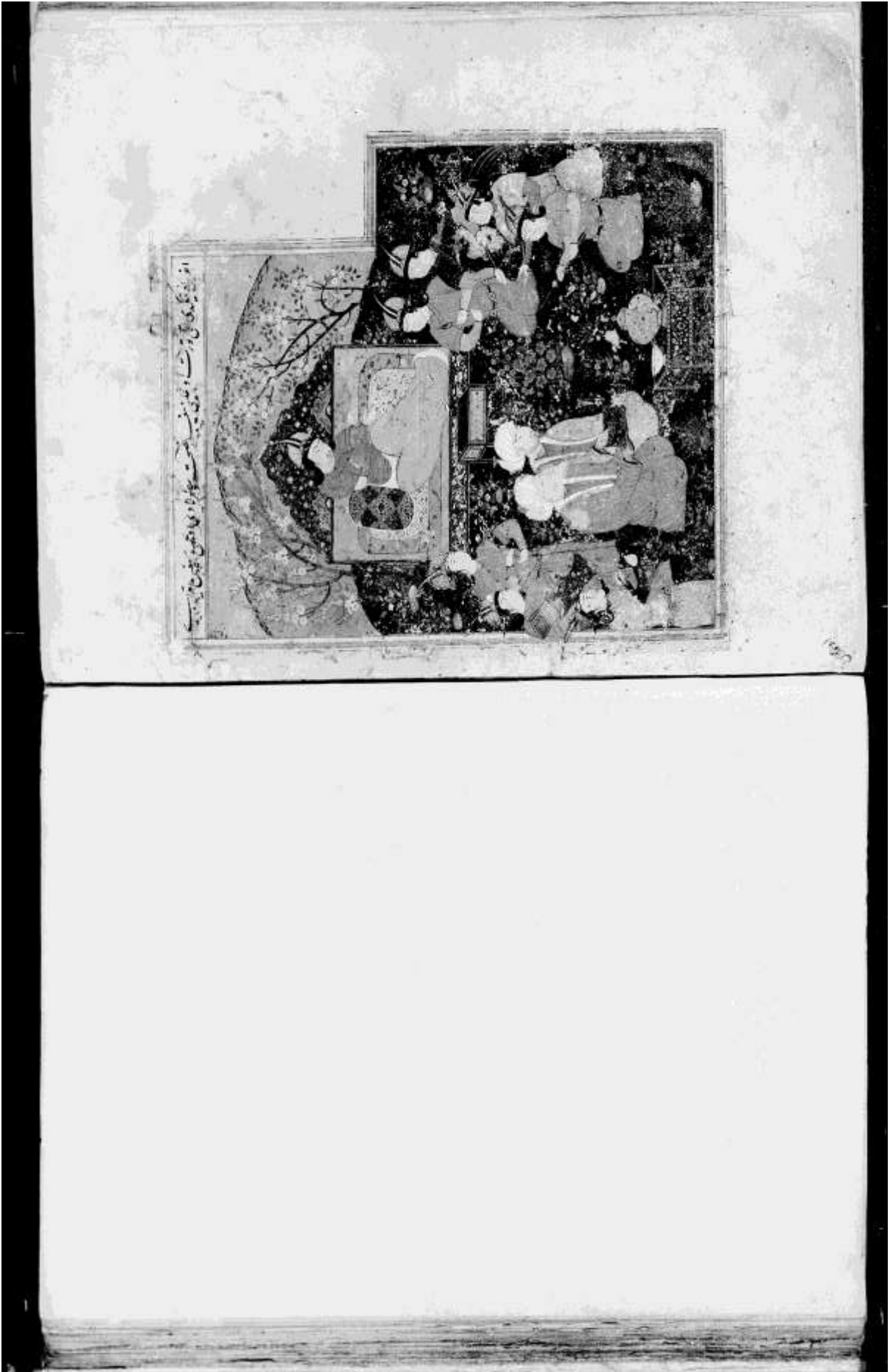
5. TIPKIBASIM

بدرایان جان بدارا برود	بدرایان جان بدارا برود
سوله سوله بره بی جلالان برود	سوله سوله بره بی جلالان برود
موتونک قوتش می آید برود	موتونک قوتش می آید برود
نماز صبرین بره بی بره صبرین	نماز صبرین بره بی بره صبرین
کهنک بی خطی است جلالان برود	کهنک بی خطی است جلالان برود
انگوش است بره بی انگوش	انگوش است بره بی انگوش
کسک که بره بی کسک برود	کسک که بره بی کسک برود
سولان لالی لالی بره بی برود	سولان لالی لالی بره بی برود
سکسکه که بره بی سکسکه برود	سکسکه که بره بی سکسکه برود
سنگیک بره بی سنگیک برود	سنگیک بره بی سنگیک برود
بره بی کانی کانی برود	بره بی کانی کانی برود

بخت قوتی بره بی بخت قوتی	بخت قوتی بره بی بخت قوتی
سولان لالی لالی بره بی برود	سولان لالی لالی بره بی برود
سکسکه که بره بی سکسکه برود	سکسکه که بره بی سکسکه برود
سنگیک بره بی سنگیک برود	سنگیک بره بی سنگیک برود
بره بی کانی کانی برود	بره بی کانی کانی برود
سوله سوله بره بی جلالان برود	سوله سوله بره بی جلالان برود
موتونک قوتش می آید برود	موتونک قوتش می آید برود
نماز صبرین بره بی بره صبرین	نماز صبرین بره بی بره صبرین
کهنک بی خطی است جلالان برود	کهنک بی خطی است جلالان برود
انگوش است بره بی انگوش	انگوش است بره بی انگوش
کسک که بره بی کسک برود	کسک که بره بی کسک برود
سولان لالی لالی بره بی برود	سولان لالی لالی بره بی برود
سکسکه که بره بی سکسکه برود	سکسکه که بره بی سکسکه برود
سنگیک بره بی سنگیک برود	سنگیک بره بی سنگیک برود
بره بی کانی کانی برود	بره بی کانی کانی برود

مخبر بودی از برون بدی قاتن سکیان افعی بشاد می و تو آتینی برین بشارت
مندی تا رخ سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو بر تو کجای
تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو
تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو
تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو

تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو
تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو
تیر قاتن قی مولی تو قاتن در لاک کور کور آتین افعی بد و شکدی بر تو شک
خاتون قرن لاری کور اردی کور می کجی سله مولی اولی تو خاتون خاتون
خاتون بدی بر تو شک بر آتینی بدی اولی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی
لاری کجی کجی قاتن قاتن سسنگ شاد بشیرین سسته بداد محنت بر آتینی تو

